CORPUS
SCRIPTORUM HISTORIAE BYZANTINAE.

EDITIO EMENDATIOR ET COPIOSIOR,

CONSILIO

B. G. NIEBUHRII C. F.

INSTITUTA,

AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

CONTINUATA.

THEOPHANES.

VOLUMEN I.

BONNAE

IMPENSIS ED. WEBERI

MDCCCXXXIX.

THEOPHANIS

CHRONOGRAPHIA.

EX RECENSIONE

IOANNIS CLASSENI.

VOLUMEN I.

BONNAE

IMPENSIS ED. WEBERI

MDCCCXXXIX.

PRAEFATIO

IOANNIS CLASSENI.

Theophanis in novo hoc Byzantinorum scriptorum corpore edendi officium, quod B. Niebuhrius adolescenti mihi novem abhinc annis demandaverat, diu intermissum et propter locorum et temporum vicissitudines paene renuntiatum, nunc tandem ex auctoritate Illustrium Virorum, qui summam huius editionis curam gerunt, ita absolvi, ut studiorum meorum rationes et subsidiorum copiae tulerunt. Quum enim princeps huius chronographiae editio, quae Parisiis anno 1655. prodiit, inchoata illa a Goaro et post immaturam eius mortem a Ioanne Combefiso ad finem perducta, tum propter editorum sive festinationem sive negligentiam, tum propter serum codicum, quos nacti sunt, usum, tam multis obsessa esset vitiis, ut persaepe impedita haereret lectio: hoc mihi nova recensione efficiendum proposui, ut scriptor quantum fieri posset non aliis quam quae ipsius tarditas ingenii et fatuitas commisisset, vitiis premeretur. Primum igitur farraginem illam variarum lectionum, quas editor Pa-

risiensis post textum graecum, quem vocant, typis expressum ex sex codicibus passim enotatas in unum congessit, ita quasi vinculis suis dissolvi et ad verum scriptoris usum suo quamque loco contuli, ut quicquid bonae frugis in coacervatis istis copiis latuerit, in lucem prodiret. Quarum ope quum iam non paucos libri locos in meliorem formam redigere liceret, multo maius adiumentum et vere salus ei contigit ex nova collatione praestantissimi codicis, qui in Regia bibliotheca Parisiensi inter Coislinianos sub nro. 133. asservatur. Debetur ea insigni diligentiae virorum doctissimorum et clarissimorum, Constantini Schinae Graeci, qui hodie Othoni Augustissimo Graeciae regi a consiliis civitatis est et primus Academiam Atheniensem faustis auspiciis conditam rexit, et Mauritii Pinderi, professoris Berolinensis, qui anno 1827. Parisios profecti singulari cura et assiduitate hanc operam taedii plenam exantlarunt. Praecellit autem liber Coislinianus tam longe ceteris omnibus, et curae a duumviris illis huic libro excutiendo datae constantia et fides tantopere levitatem et socordiam eorum superat qui reliquos inspexerunt, ut Theophanes nunc demum firmum fundamentum nactus esse vere praedicari possit. Nam innumeris locis ex libro Coisliniano citra omnem dubitationem veram scriptoris manum restitui, saepissime eius unius secutus auctoritatem, haud raro accedentibus aliorum, inprimis Peyreziani et Barberiniani, suffragiis: quumque ducis nostri praestantiam saepe in locis impeditissimis expertus essem, etiam in levioribus rebus illi morem gerere haud dubitavi. Ubi

omnium librorum lectiones nondum incorruptam scriptoris manum exhibere videbantur, coniectura verum assequi conatus sum: cui tamen parcius indulsi, haud ignarus in tali scriptore neque sermonis puritatem neque concinnitatem sententiarum esse quaerendam. Sed ea, in quibus pravus sequioris aevi usus vel pingue hominis ingenium ab antiquis artis et linguae praeceptis deflexit, in indicem graecitatis referre quam inconsiderato iudicio ad priscam normam refingere malui.

Codices quibus vel primus vel post Parisienses editores usus sum, his literarum signis notavi:

A	est	codex	Coislinianus nro.	133.
a	»	»	Francisci Barberini Cardinalis.	
b	»	»	Vaticanus nro.	154.
c	»	»	— »	155.
d	»	»	— »	979.
e	»	»	Palatinus.	
f	»	»	Peyrezianus.	

De his praeter Coislinianum in editione Par. pag. 511. haec legitur Goari adnotatio:

»Regium exemplar cum MSS. duobus aliis eisdemque correctissimis collatum; uno Eminentissimi Cardinalis Francisci Barberini, altero Illustrissimi D. Peyrez bibliotheca acceptis. Hoc Peyrez ipse cum Regio comparaverat: nunc regium cum Peyreziano vicissim confertur. Alterum ex collatione cum Vaticanis sub numeris 154. 155. et 979. et uno Palatino num. 246. lectionum omnium discrimina in margine ostentat.«

»Regium nostrum cum Barberino isto codice iterum comparatur: quodque in eo ex Vaticanis et Palatino collectum, id totum huc transfunditur.«

Unum est quod de mutata totius operis forma moneam. Annorum notationes in editione Par. ad codicum exemplar ita comparatae sunt, ut in quovis novi regis vel episcopi accessione praeter annum mundi et divinae incarnationis etiam reliquorum regum et episcoporum anni diserte indicati sint, tali fere schemate:

κόσμου ἔτη ϛϙϙε.	τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη υϙε.	Ῥωμαίων βασιλέως Ἀναστασίου ἔτος ια'.	Περσῶν βασιλέως Καβάδου ἔτος η'.	Ῥώμης ἐπισκόπου Συμμάχου ἔτος β'.	Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Μακεδονίου ἔτος ζ'.	Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Σαλουστίου ἔτος α'.	Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Φλαβιανοῦ ἔτος δ'.	Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Ἰωάννους ἔτος ε'.

Hanc annorum notandorum rationem si editio nostra secuta esset, magnum fecisset dispendium chartarum, quibus parcere praesertim in tam grandi opere satius erat. Quod sine ullo perspicuitatis detrimento factum esse videtur: nam, tabellis istis abiectis, mundi et Christi anni ubique in margine appositi et primus novae cuiusque accessionis annus indicatus attento lectori idoneam copiam faciunt reliquorum magistratuum annos facillimo computo

inveniendi. Sed vel sic huius libri moles quamquam in brevius contracta tantum excrevit, ut Goari et Combefisi notae cum indicibus, historico Combefisi, graeco meo, in alterum volumen, quod proxime sequetur, essent ablegandae.

Scribebam Lubecae d. 26. Sept. 1839.

CANDIDO LECTORI,

F. Franciscus Combefis Ordinis FF. Praedicatorum Congregationis S. Ludovici.

En tibi diu expectatum Viri sanctissimi, nec ἀσκήσει minus ac confessione, quam scribendi industria ac labore illustris, Theophanis Chronographicum opus, ac historiam; ut cuius summariis Graecis pariter ac Latinis hactenus fruebaris, ipso nunc pleno, ac quale vel ipse edidit, vel ad nos Codicum non parva seges transmisit, abundantius delecteris. Et ea Theophanis non minima laus, quod eius toties descripta lucubratio, ipsa brevitate cum pari perspicuitate Lectorem recreans, immensumque historiarum aequor haud ita multis versibus repraesentans: quod item si qui fere Graeci, Latinique post eum eo velut charactere scripsere, ac historiarum breviaria posteris reliquere, quoad illa porrigitur, non tam suum aliquid produxerint, quam sublectum Theophanem, inque maiores coactum angustias suppressis non paucis, iisque minime spernendis, alio vel idiomate, vel stylo nonnihil puriori reddiderint.

De Theophane, eiusque natalibus, ac vitae tota institutione, necnon de illius opere hoc, ac ei coaevis aliis eiusdem nominis, ac instituti; praeter monumenta ipsi libri fronti praefixa, multis satis R. P. Iacobus Goar ὁ μακαρίτης, ipso statim limine earum Notarum, quas illius posthumas produxi. Iam enim Theophanis toto ipso textu, adeoque et Leonis Grammatici, exceptis fortasse pauculis foliis, typis mandato, Notisque ad Theophanem duntaxat digestis, dum absolutionem, maioraque alia vir pietati, literis, Graeciae natus cogitat; mox

fere sanctissimi Praedicatorum Antistitis Dominici ad Nonas Augusti anni MDCLIII. *expletis feriis, gravis accensa bile morbus invadit, ac ad Septembrem iam vergentem varie discrucians, ac corpusculum deterens, de patria, atque exitu solicitum facit; quando et pie inter fratrum manus (quin et filiorum, Sodalitii totius vice Magistri Ordinis, ut vocant, Praeses existens) diem obit. Statim itaque appetente invaletudine, ut nihil ea ipso exordio mitior fuit, ut quod superesset Theophani praestarem pro antiquo amicitiae iure, ac communibus studiis etiam etiamque rogavit. Annui; nec enim vel amico aliquid, aut rem sic iustam, eque re communi negare potui. Notas itaque quales relictae erant, praelo subieci, ac quam potui, ut emendate prodeant, curavi. Indicem copiosissimum, quod ita commodum videretur Chronographicae tantae molitioni, adieci; totumque adeo Theophanis ipsum textum, ac Leonis Grammatici, versionemque recensens, occurrerunt multa, quae secundas curas sic spisso opere viderentur desiderare. In eam rem igitur Notas posteriores, ac emendationes strictim, peneque defunctorie instituendas putavi, ut id fere praestarem Patri Goar in Theophane, quod ille Xylandro in Regiae editionis Cedreno. Nec enim quod Gretsero in Codino, ubi non defunctorius, sed plane exquisito opere, de Graeca sequioris praesertim mediique aevi literatura, idem laudem habet. Interim angebat animum, quod Graecum exemplar Laudationis Theophanis nusquam occurreret: Lipomanus duntaxat, exque eo Surius ad Martii XII. Latinam repraesentaret. Ipsum quod ita Latine redditum erat, monumentum egregium indicabat, quo et Anastasius delectatus esset. Audieram saepe querentem P. Goar, quod nusquam illius copiam nancisceretur: ipse nihilominus nihil importunitatem veritus, quam gratissimam fore noveram, pulsandas iterum Eminentissimi Cardinalis Francisci Barberini fores in eam rem decrevi. Scribo igitur, deplorato Fratris charissimi apud communem, olimque amicum funere, unum deesse, quo Theophanis pater ipse atque productor videatur esse. Multum quidem in eum contu-*

lisse, quod Romae per Buccardum domesticum Latio donatum praelo adornaverit, eamque Parisios versionem si quid usui esse posset, destinaverit; ut nempe illustrior prodiret typis Regiis, Patrisque Goar maturioribus studiis; quod item Theophanis textum cum Vaticanis uno, et altero collatum, ut inde Regius antiquissimus Theophanis textus illustrari, sarciri, ac emendari posset, transmiserit. Deesse nimirum dictum tanto Viro, sanctoque ab aequali, vel suppari Encomium. Id ut diligentia, ac auctoritate mihi obtineat, omnes in Theophane numeros implevisse: eius editionis maximam consecutum gloriam, patronumque in caelis demeruisse potentissimum. Audit haec nihil segni aure Eminentissimus Princeps, suos Romae, ac aliorum frustra excutit pluteos, Syracusas, ac Siciliam vestigat, Venetias rimatur; illique tandem favente Numine thesaurus occurrit in S. Marci Bibliothecae Codice; ex quo in nos derivatus, eaque Eminentiss. Cardinalis Barberini diligentia, Eminentissimique Collegae Cardin. Ottoboni beneficio, atque munere. Habes, Lector, quid fere praestitum in Theophane, ac qui in eo contulerint operam, dum tamen Viros clarissimos fratres Puteanos, τὸν μακαρίτην, et quem Deus diu superstitem servet, nec ipsos defuisse, ut nusquam bonis studiis desunt, quibus possint prodesse, non nesciveris. Praeter enim Regium antiquissimum Codicem, in quo Syncelli Chronographiae Theophanis textus, tumque Leonis Grammatici subnectitur, ex quo P. Goar edita omnia exscripsit, humanissime commodatum, etiam Peyrezianum eidem procurarunt, ac eius esse voluerunt, non inutilem illum tum suo ipsum nomine, tum quia collatus cum Palatino.

Theophanem brevi sequetur Continuator ex Eminentissimi eiusdem Cardinalis Barberini Codice, ad quem Pselli bene multa historica Eminentissimi Cardinalis Mazarini Codex spississimus suggeret, iusto complendo volumine. Vale. IV. *Kalendas Maii* MDCLV.

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΕΓΚΩΜΙΟΝ

ΣΥΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΝ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ,

ΤΟΥ ΚΑΙ ΙΣΑΑΚΙΟΥ.

S. P. N. THEOPHANIS,

QUI ET ISAACIUS,

VITA ATQUE LAUDATIO.

Οἷον τι πάσχουσι τὴν κοσμικὴν διαπεραιούμενοι θάλατταν ἔμποροι, καὶ τὰ μακρὰ πελάγη μειζόνων ἐφέσει κερδῶν διαμείβοντες, ἀπροσμάχῳ μὲν κλύδωνι καὶ κύμασι ἀλλεπαλλήλοις σφοδροτάτοις καταιγιζομένοις τοῖς πνεύμασι προσπαλαίοντες ζοφώδεσι καὶ θυέλλῃ, μικροῦ δεῖν αὐταῖς ἐλπίσιν ναυαγήσοντες· εἰ γάρ που μικρᾶς αἰθρίας ἐπαυγασάσης, ἀστὴρ τούτοις ἐπανατείλῃ χειμαζομένοις σωτήριος, αὐτοὶ μὲν τὴν ψυχὴν λαμπρότητι τοῦ φανέντος ἄστρου καταυγαζόμενοι, τὸ πλεῖστον τῆς ἀθυμίας ἀποσκευάζονται· τὸν δὲ τοῖς οἴαξιν ἐγκαθήμενον προθυμότερον ἔχεσθαι τούτων ἐγκελεύονται· ὁ

4. προσπαλαίοντας Par.

Quae mercatoribus, mundi pelagus, et longinqua maria maioris lucri gratia traiicientibus solent accidere, dum cum invictis fluctibus undisque crebro se impetu atrae procellae ventorumque vi atque turbine validissime collidentibus luctantes, prope desperata salute, naufragium expectant: (si enim paulo sereniori caelo salutare iubar periclitantibus ipsis affulserit, eius luce perspecta respirant, animumque recipiunt, ac rectorem navis ad gubernacula sedentem hortantur, ut alacrius munere fungatur suo: ille vero sublatis oculis splendorem

δὲ τὸ ὄμμα τείνας μετέωρον, καὶ ὥσπερ ὁδηγῷ τῷ καταλάμποντι χρώμενος, τὸ βλοσυρὸν τοῦ κλύδωνος τέχνῃ καταπαλαίων, πρὸς εὐθείας τρίβους πηδαλιουχεῖ τὴν ὁλκάδα· τοιοῦτόν τι καὶ τοῖς τὴν νοητὴν τοῦ βίου διεκπερῶσι θάλατταν, καὶ πρὸς τοὺς ἀκύμονας τοῦ μέλλοντος αἰῶνος ἐνορμισθῆναι λιμένας κατεπειγομένοις ἐπισυμβαίνειν εἴωθεν. ἀφράστῳ γὰρ τῶν πειρασμῶν καταντλουμένοις κλύδωνι, καὶ βαθυτάτῳ σκότει τῶν δαιμονικῶν κατεσχημένοις περιστάσεων, αἱ τῶν θεοφιλῶν ἀνδρῶν ὥσπερ ὑπ' ὄψιν πράξεις τιθέμεναι, τῇ μὲν οἰκείᾳ λαμπηδόνι τὸν ἐκείνων σκότον ἀποσκεδάζουσι, διδασκαλίαις δὲ ταῖς θεοπνεύστοις τὸ τῶν παθῶν καταστορέσασαι κλυδώνιον ἡδίστης γαλήνης κατεμπιμπλῶσι, καὶ πρὸς τὴν ποθουμένην ῥᾷστα παραπέμπουσι κληρουχίαν, τῷ φόρτῳ τῶν ἀγωγίμων ἀγαλλομένους. ἄλλους μὲν ἄλλοις ἐμπρέποντας ἂν εὕροις τοῖς κατορθώμασι, καὶ τὸν μὲν τὸ τῆς ἐγκρατείας στερρὸν αὐτοῖς ἔργοις σαφῶς ὑπογράφοντα, τὸν δὲ τὸ τῆς σωφροσύνης. λαμπρόν, καὶ ὅπως ἡ τῆς ἀκολασίας περιγίνεται δεσποτεία, μάλα νεανικῶς ἐκδιδάσκοντα· ἕτερον τῶν ἀρετῶν ὡς ἀρχετύπῳ πίνακι τὴν κτῆσιν διαζωγραφοῦντα τῷ βίῳ· ἄλλον πρὸς τὴν τοῦ βίου παντὸς παιδοτριβοῦντα καταφρόνησιν, καὶ ἄλλον πρὸς τὴν τῆς καινῆς δόξης ὑπεροψίαν κραταιῶς ὑπαλείφοντα. Θεοφάνους δὲ τοῦ θειοτάτου πατρὸς προσομιλήσας ταῖς πράξεσι, πᾶσαν ἂν ἰδέαν κατίδοις καλῶν ὡς ἐν εὐθαλεῖ παραδείσῳ φυτουργουμένην.

3. αὐθείας Par.

intuitus, eoque tanquam duce usus, trucem procellam arte superat, et ad rectum cursum navem dirigit:) eadem fere in hoc vitae pelago navigantibus, et ad tutum futuri saeculi portum studiose tendentibus, contingere consueverunt. incredibili enim tentationum aestu laborantibus, densissimisque casuum daemoniaca arte, ac invidia res humanas excipientium tenebris circumfusis, res a sanctis viris gestae sub aspectum velut positae, splendore suo nebulam eam discutiunt; divinaque doctrina perturbationum feros sopientes fluctus, iucundissima implent tranquillitate; ac pretiosis mercibus onustos atque laetantes, ad optatam facile provehunt hereditatem. alios igitur aliis ornatos virtutibus invenies: hic abstinentiae rigorem rebus ipsis palam facit: ille castitatis splendorem, utque incontinentiae vis superetur, strenue admodum docet: alter virtutes velut principi tabellae humanae vitae appingit: alius ad saeculi totius contemptum erudit: est denique qui ad inanem gloriam spernendam valide accendat. at si divinissimi patris Theophanis res gestas consideraveris, tanquam in horto florido virtutum omne genus altis in eo radicibus adultum inveneris.

Ταύτας ἐγκωμίοις ὑποβαλεῖν προτραπείς, ἑτοίμως εἶξα τῇ παραινέσει, τὴν ἐκ τῆς ἐκείνου πρεσβείας ἐπικουρίαν καταπιστεύων θηράσασθαι· οὐ πρὸς δόξαν τοῦ θαυμασίου, ποίαν γὰρ οἴσει δόξαν λόγος μακρῷ τῷ μέσῳ τῶν ἐκείνου κατορθωμάτων ἀπολειπόμενος, τοὐναντίον δὲ μᾶλλον, τῇ τούτου μνήμῃ καὶ λόγους αὐτοὺς κοσμῆσαι, καὶ μεγίστην ὑπόθεσιν ὠφελείας τοῖς ἐκμιμεῖσθαι πειρωμένοις πρυτανεῦσαι γλιχόμενος. ἀλλὰ πρὸ τοῦ κρηπῖδα τῷ λόγῳ προστήσασθαι, καὶ τοῖς ἱδρῶσιν ἐναθλῆσαι τῶν ἐγκωμίων, τῆς ἀπορίας αἰσθάνομαι. βοᾷ γὰρ τὸν εἰς εὐφημίαν προκείμενον πατρὶς καὶ γένος, καὶ νικῶσα φύσις, καὶ ταύτην ἐκ μεγέθους ἀρετὴ παρατρέχουσα, καὶ πάντων εἰς ἀρχὴν ἀγομένων, τὴν προσήκουσαν ῥᾳδίως οὐκ ἔστιν εὑρεῖν. πατρὶς μὲν γὰρ νόμοις ἐγκωμίων, καὶ τῇ τούτου αἰτίᾳ καθοπλισθεῖσα, τὰ πρωτεῖα τῶν ἄλλων ἀπενέγκασθαι φιλονεικεῖ, μὴ τοῦ οἰκείου τὴν στέρησιν καλλωπίσματος ὑπομεῖναι σὺν ὅρκοις καθικετεύουσα· γεννήτορες δὲ πρὸς τούτοις, παιδείᾳ τε τῇ τούτου καὶ τροφείοις ἐναβρυνόμενοι, κατόπιν ταύτην παραγκωνίζονται· ἀρεταὶ δὲ τῇ ἐκείνου προθέσει τε καὶ κτήσει μεγαλαυχούμεναι, αὐχένα τε γαῦρον ἐπαίρουσι καὶ μέγα τοῖς ἄλλοις βοῶσι, πρὸς τὴν ἐκείνου μόνην ἀπιδόντες ἔφεσιν, ῥᾷστα τὴν ἧτταν ἐπίγνωτε. τί δῆτα δράσω κριτὴς πραγμά-

3. *ποῖαν* Par. 7. *τοῖς*] *αὐτοῖς* Par. 10. *νικεῖσα* Par.

Has ego ut laudatione prosequerer, multorum adhortatione adductus, prompto animo provinciam suscepi, illius precum auxilio fretus: non ut viro divino ac admirando gloriam conciliarem (quae enim illi gloria ex oratione mea, quae virtutibus eius longe est inferior, acquiri potest?), sed contra potius, ut rebus ab ipso gestis commemorandis vim ipsam dicendi exornarem, et eas imitari studentibus adiumentum maximum offerrem. quamquam in ipso statim principio, antequam in ipsum laudationis stadium ingrediar, tanto me oneri imparem sentio. simul enim et patria, et genus, et natura praestantior, et qua magnitudine naturam superat virtus, virum laudationis argumento propositum egregie honestant; ut cunctis exordio occurrentibus, quid horum magis congruat, haud facile quis inveniat. patria enim tum laudationum legibus, tum parentis titulo instructa, primas sibi vindicat partes: oratque nos, atque obtestatur, ne propriis ornamentis spolietur. parentes autem hanc cubito opposito propellunt, educatione ac disciplina ipsius gloriantes. virtutes vero, proposito eius ac possessione confisae, gloriosam cervicem attollunt, magnaque voce reliquis clamant, solum illius studium, atque animum spectantes, facillime victas se illae agnoscant. ego itaque inter res, quae se vinci non patiuntur, iudex constitutus quid faciam? parumper scili-

των ἡττᾶν οὐ δυναμένων ὑποστῆναι γενόμενος; ἢ δῆλον, ὡς μικρὰ τοῖς προτέροις ἐνομιλήσας, τοῦ δειχθῆναι χάριν ὁποίων ὑπερόπτης γεγένηται τῷ φίλτρῳ πεπεδημένος τοῦ κτίσαντος, ὅλος τῶν ἀρετῶν κατὰ τὴν ἐκείνου γενήσομαι πρόθεσιν;

Ἤνεγκε τὸν θαυμάσιον πατέρα πατρὶς ἡ βασιλείας ἐγκαλλωπιζομένη τῷ ἀξιώματι καὶ τῶν ἄλλων ἁπασῶν ἐπὶ τοσοῦτον ἀνῳκισμένη, ὅσον εἰκὸς τῶν ἀρχομένων τὴν δεσποτεύουσαν. περὶ ἧς πολλὰ λέγειν ἐθέλων τῷ τε πάντα τὸν περὶ αὐτῆς λόγον μακρῷ τῷ μέσῳ παρατρέχειν τὴν αἴσθησιν, καὶ τῷ δῆλα πᾶσι καθεστάναι τὰ περὶ ταύτης λεγόμενα τοῖς ἀνὰ πᾶσαν οἰκοῦσιν ὅσην ἐφορᾷ ἥλιος, ἀνακάμπτομαι. γεννήτορες δὲ οἱ τηλικαύτῃ γονῇ καὶ πατρίδι καταξίαν ἐπιγραφόμενοι, πλούτῳ κομῶντες, στρατηγίᾳ λαμπόμενοι, ἀρεταῖς ἁπάσαις δορυφορούμενοι, τῷ φίλτρῳ πάντων μάλιστα κατεστίφοντο, οὐ τῶν θεοφιλῶν μόνον, καὶ οἷς ἡ καλοκαγαθία τὴν φιλίαν προυξένει, οὐδὲ τῶν ἴσοις φαιδρυνομένων τοῖς ἀξιώμασιν, εἰ καὶ χειρίστη συνδεθεῖσα ψυχή, οἷς ἡ χρεία τῷ φίλτρῳ παρείχετο, ἀλλὰ τυράννων καὶ βασιλέων αὐτῶν, οἳ τὸ ὑπερβάλλον τῆς ἀρετῆς ἐκείνων αἰδούμενοι, διαφερόντως τὴν φιλίαν ἠσπάζοντο. Ἰσαάκιος καὶ Θεοδότη τούτοις ὀνόματα, εἴ γε καὶ ὀνόματος ὑμῖν μέλει. γίνεται τούτοις τοῦ πολλοῦ καὶ μεγίστου κλήρου διάδοχος ὁ νῦν ἡμῖν εἰς εὐφη-

14. fort. κατεστέφοντο. 17. fort. χειρίστῃ συνδεθεῖσι ψυχῇ.

cet in prioribus immorabor, ut ostendam, quaenam ipse creatoris amore inflammatus contempserit, et pro nihilo duxerit: deinde pro illius propositi ratione virtutibus eius exponendis totus insistam.

Tulit virum hunc admirabilem illa patria, quae imperii dignitate decorata, caeteris omnibus tantum antecellit, quantum reginam subditis praestare par est: de qua multa me dicere volentem impedit, tum quod nulla sermonis vi explicari possunt, quae de illa sensus renuntiat; tum quod omnibus, quascunque sol aspicit, terrae partes habitantibus sunt cognitae. parentibus ortus est tali sobole, patriaque dignis, qui divitiis affluentes, militari gloria clari, omni virtutum choro ornati, omnium in se amorem propensissimo affectu converterant: non eorum duntaxat qui religiosis moribus eniterent, ac quibus probitas ipsa amicitiam faceret; aut qui paribus erant dignitatibus insignes, licet pessimo essent animo praediti, atque amicitiam propriis commodis metirentur: verum etiam tyrannorum, ipsorumque imperatorum, qui ipsi virtutis eorum praestantiam reveriti, longe charissimos habebant. Isaacius et Theodota, si quid vobis etiam nomen est curae, vocabantur. his amplissimae hereditatis natus est heres ille, qui nobis in praesentia laudandus est: maternaque effusus alvo

μίαν προκείμενος, καὶ τῆς μητρῴας νηδύος ἐκβάλλεται ἀστέρι ὀπωρινῷ ἐναλίγκιος, τὴν τῆς ψυχῆς ὡραιότητα τῇ εὐπρεπείᾳ καθυποφαίνων τοῦ σώματος. οὐ γὰρ ἐῴκει ἀνδρὸς γεννητοῦ παῖς ἐμμέναι, ἀλλὰ θεοῖο, ἐκ μήτρας ἡγιασμένος κατὰ τὸν προφήτην Ἱερεμίαν, καὶ πᾶσι καλοῖς ἀρχῆθεν μεχρὶ βίου δυσμῶν ἐλλαμπόμενος.

Ἀλλ' ὁ μὲν τούτου γενέτης τῷ χωρίῳ τῶν κακῶν βραχὺ προσβιούς, αὐταῖς φροντίσι καὶ στρατηγίᾳ τοῦτο λιπών, τὴν ὡρισμένην ὑπῆλθε πᾶσιν ἀποδημίαν, τριετοῦς ἤδη τοῦ παιδὸς τυγχάνοντος. ἡ δὲ. . . . .

* *Τοῦτον ἐκείνην ἐξεικόνιζον ἁρμονίαν, ἐν ᾗ παῖδες οἱ τρεῖς μετὰ τῆς ἁρμονίας τοῦ τυραννικοῦ προστάγματος καταπτύσσαντες, ἐν μέσῳ καμίνου φλογὸς τὸν παγκόσμιον αἶνον τῷ σεσωκότι προσήγαγον. πάντες δὲ πρὸς τὸ θυμῆρες καὶ φαιδρὸν ἀνειμένοι, τὴν ἐπιθαλάμιον ἐκείνην ἐπανηγύριζον εὐωχίαν, ἀλλ' οὐκ ἤμβλυνε ταῦτα νοῦν τοῖς θείοις ἐμμελετῶντα καὶ τὴν προσοῦσαν πρόθεσιν ἐξανύσαι διασπουδάζοντα. νυκτὸς δὴ τῷ κοιτῶνι τῇ συμβίῳ ἅμα προσορμισθεὶς ἐπὶ τῆς κλίνης παρακαθισάμενος, ὅλος τε τῶν θείων γενόμενος, στεναγμῷ τὸ προσὸν τῇ ψυχῇ πάθος ὑποσημαίνων, τοιῶνδε λόγων ἀπάρχεται· ὁ μὲν παρὼν βίος, ὦ γύναι, βραχύς, ὡς πᾶσιν εὔδηλον, καὶ ἀδηλίᾳ τοῦ μέλλοντος τέλεον κεκρατημέ-*

10. Desunt multa, ut et in Lipomani Cod. quem ipsum hunc Venetum arbitror, cuius apographum repraesento. (Not. ed. Par.)
15. *ἐνωχίαν* Par.

autumnali stellae persimilis, eximia corporis pulchritudine, parem animi venustatem sub obscuris indiciis prodebat. neque enim mortalis hominis, sed dei filius esse videbatur, ex matris utero in Ieremiae prophetae morem sanctificatus, et iam inde ab ipso ortu ad extremum usque vitae finem virtutibus omnibus illustris ac clarus.

At pater ipsius, cum exiguo temporis spatio in malorum hac regione vitam produxisset, ea cum curis atque praefectura relicta, praefinitae cunctis peregrinationis terminum absolvit, cum iam puer trimulus esset. mater autem . . . .

Illud canticum expresserunt, quo tres pueri, contempto tyranni iussu, in medio camini ardentis servatorem collaudarunt. sed cum omnes ad hilaritatem, laetitiamque profusi, nuptiarum convivium celebrarent, mens tamen illius nihil his obtusa est, quae divina meditaretur, animique propositum explere cuperet. cum iam itaque appetente nocte cum sponsa cubiculi secreta petiisset, ac lecto assideret, totoque animo res divinas agitaret, suspirio indicans desiderium suum, sic eam alloqui aggressus est: vitae curriculum, coniux, ut

»Regium nostrum cum Barberino isto codice iterum comparatur: quodque in eo ex Vaticanis et Palatino collectum, id totum huc transfunditur.«

Unum est quod de mutata totius operis forma moneam. Annorum notationes in editione Par. ad codicum exemplar ita comparatae sunt, ut in quovis novi regis vel episcopi accessione praeter annum mundi et divinae incarnationis etiam reliquorum regum et episcoporum anni diserte indicati sint, tali fere schemate:

κόσμου ἔτη 5995.	τῆς θείας σαρκώσεως ἔτη 495.	Ῥωμαίων βασιλέως Ἀναστασίου ἔτος κα'.	Περσῶν βασιλέως Καβάδου ἔτος η'.	Ῥώμης ἐπισκόπου Συμμάχου ἔτος β'.	Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Μακεδονίου ἔτος ζ'.	Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Σαλουστίου ἔτος α'.	Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Φλαβιανοῦ ἔτος δ'.	Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Ἰωάννους ἔτος ε'.

Hanc annorum notandorum rationem si editio nostra secuta esset, magnum fecisset dispendium chartarum, quibus parcere praesertim in tam grandi opere satius erat. Quod sine ullo perspicuitatis detrimento factum esse videtur: nam, tabellis istis abiectis, mundi et Christi anni ubique in margine appositi et primus novae cuiusque accessionis annus indicatus attento lectori idoneam copiam faciunt reliquorum magistratuum annos facillimo computo

inveniendi. Sed vel sic huius libri moles quamquam in brevius contracta tantum excrevit, ut Goari et Combefisi notae cum indicibus, historico Combefisi, graeco meo, in alterum volumen, quod proxime sequetur, essent ablegandae.

Scribebam Lubecae d. 26. Sept. 1839.

CANDIDO LECTORI,

F. Franciscus Combefis Ordinis FF. Praedicatorum Congregationis S. Ludovici.

En tibi diu expectatum Viri sanctissimi, nec ἀσκήσει minus ac confessione, quam scribendi industria ac labore illustris, Theophanis Chronographicum opus, ac historiam; ut cuius summariis Graecis pariter ac Latinis hactenus fruebaris, ipso nunc pleno, ac quale vel ipse edidit, vel ad nos Codicum non parva seges transmisit, abundantius delecteris. Et ea Theophanis non minima laus, quod eius toties descripta lucubratio, ipsa brevitate cum pari perspicuitate Lectorem recreans, immensumque historiarum aequor haud ita multis versibus repraesentans: quod item si qui fere Graeci, Latinique post eum eo velut charactere scripsere, ac historiarum breviaria posteris reliquere, quoad illa porrigitur, non tam suum aliquid produxerint, quam sublectum Theophanem, inque maiores coactum angustias suppressis non paucis, iisque minime spernendis, alio vel idiomate, vel stylo nonnihil puriori reddiderint.

De Theophane, eiusque natalibus, ac vitae tota institutione, necnon de illius opere hoc, ac ei coaevis aliis eiusdem nominis, ac instituti; praeter monumenta ipsi libri fronti praefixa, multis satis R. P. Iacobus Goar ὁ μακαρίτης, ipso statim limine earum Notarum, quas illius posthumas produxi. Iam enim Theophanis toto ipso textu, adeoque et Leonis Grammatici, exceptis fortasse pauculis foliis, typis mandato, Notisque ad Theophanem duntaxat digestis, dum absolutionem, maioraque alia vir pietati, literis, Graeciae natus cogitat; mox

fere sanctissimi Praedicatorum Antistitis Dominici ad Nonas Augusti anni MDCLIII. *expletis feriis, gravis accensa bile morbus invadit, ac ad Septembrem iam vergentem varie discrucians, ac corpusculum deterens, de patria, atque exitu solicitum facit; quando et pie inter fratrum manus (quin et filiorum, Sodalitii totius vice Magistri Ordinis, ut vocant, Praeses existens) diem obit. Statim itaque appetente invaletudine, ut nihil ea ipso exordio mitior fuit, ut quod superesset Theophani praestarem pro antiquo amicitiae iure, ac communibus studiis etiam etiamque rogavit. Annui; nec enim vel amico aliquid, aut rem sic iustam, eque re communi negare potui. Notas itaque quales relictae erant, praelo subieci, ac quam potui, ut emendate prodeant, curavi. Indicem copiosissimum, quod ita commodum videretur Chronographicae tantae molitioni, adieci; totumque adeo Theophanis ipsum textum, ac Leonis Grammatici, versionemque recensens, occurrerunt multa, quae secundas curas sic spisso opere viderentur desiderare. In eam rem igitur Notas posteriores, ac emendationes strictim, peneque defunctorie instituendas putavi, ut id fere praestarem Patri Goar in Theophane, quod ille Xylandro in Regiae editionis Cedreno. Nec enim quod Gretsero in Codino, ubi non defunctorius, sed plane exquisito opere, de Graeca sequioris praesertim mediique aevi literatura, idem laudem habet. Interim angebat animum, quod Graecum exemplar Laudationis Theophanis nusquam occurreret: Lipomanus duntaxat, exque eo Surius ad Martii XII. Latinam repraesentaret. Ipsum quod ita Latine redditum erat, monumentum egregium indicabat, quo et Anastasius delectatus esset. Audieram saepe querentem P. Goar, quod nusquam illius copiam nancisceretur: ipse nihilominus nihil importunitatem veritus, quam gratissimam fore noveram, pulsandas iterum Eminentissimi Cardinalis Francisci Barberini fores in eam rem decrevi. Scribo igitur, deplorato Fratris charissimi apud communem, olimque amicum funere, unum deesse, quo Theophanis pater ipse atque productor videatur esse. Multum quidem in eum contu-*

lisse, quod Romae per Buccardum domesticum Latio donatum praelo adornaverit, eamque Parisios versionem si quid usui esse posset, destinaverit; ut nempe illustrior prodiret typis Regiis, Patrisque Goar maturioribus studiis; quod item Theophanis textum cum Vaticanis uno, et altero collatum, ut inde Regius antiquissimus Theophanis textus illustrari, sarciri, ac emendari posset, transmiserit. Deesse nimirum dictum tanto Viro, sanctoque ab aequali, vel suppari Encomium. Id ut diligentia, ac auctoritate mihi obtineat, omnes in Theophane numeros implevisse: eius editionis maximam consecutum gloriam, patronumque in caelis demeruisse potentissimum. Audit haec nihil segni aure Eminentissimus Princeps, suos Romae, ac aliorum frustra excutit pluteos, Syracusas, ac Siciliam vestigat, Venetias rimatur; illique tandem favente Numine thesaurus occurrit in S. Marci Bibliothecae Codice; ex quo in nos derivatus, eaque Eminentiss. Cardinalis Barberini diligentia, Eminentissimique Collegae Cardin. Ottoboni beneficio, atque munere. Habes, Lector, quid fere praestitum in Theophane, ac qui in eo contulerint operam, dum tamen Viros clarissimos fratres Puteanos, τὸν μακαρίτην, et quem Deus diu superstitem servet, nec ipsos defuisse, ut nusquam bonis studiis desunt, quibus possint prodesse, non nesciveris. Praeter enim Regium antiquissimum Codicem, in quo Syncelli Chronographiae Theophanis textus, tumque Leonis Grammatici subnectitur, ex quo P. Goar edita omnia exscripsit, humanissime commodatum, etiam Peyrezianum eidem procurarunt, ac eius esse voluerunt, non inutilem illum tum suo ipsum nomine, tum quia collatus cum Palatino.

Theophanem brevi sequetur Continuator ex Eminentissimi eiusdem Cardinalis Barberini Codice, ad quem Pselli bene multa historica Eminentissimi Cardinalis Mazarini Codex spississimus suggeret, iusto complendo volumine. Vale. IV. *Kalendas Maii* MDCLV.

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΕΓΚΩΜΙΟΝ

ΣΥΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΝ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΠΡΟΣ ΗΜΩΝ

Θ Ε Ο Φ Α Ν Ο Υ Σ,

ΤΟΥ ΚΑΙ ΙΣΑΑΚΙΟΥ.

S. P. N. THEOPHANIS,

QUI ET ISAACIUS,

VITA ATQUE LAUDATIO.

Οἷόν τι πάσχουσι τὴν κοσμικὴν διαπεραιούμενοι θάλατταν ἔμποροι, καὶ τὰ μακρὰ πελάγη μειζόνων ἐφέσει κερδῶν διαμείβοντες, ἀπροσμάχῳ μὲν κλύδωνι καὶ κύμασι ἀλλεπαλλήλοις σφοδροτάτοις καταιγιζομένοις τοῖς πνεύμασι προσπαλαίοντες ζοφώδεσι καὶ θυέλλῃ, μικροῦ δεῖν αὐταῖς ἐλπίσιν ναυαγήσοντες· εἰ γάρ που μικρᾶς αἰθρίας ἐπαυγασάσης, ἀστὴρ τούτοις ἐπανατείλῃ χειμαζομένοις σωτήριος, αὐτοὶ μὲν τὴν ψυχὴν λαμπρότητι τοῦ φανέντος ἄστρου καταυγαζόμενοι, τὸ πλεῖστον τῆς ἀθυμίας ἀποσκευάζονται· τὸν δὲ τοῖς οἴαξιν ἐγκαθήμενον προθυμότερον ἔχεσθαι τούτων ἐγκελεύονται· ὁ

4. προσπαλαίοντας Par.

Quae mercatoribus, mundi pelagus, et longinqua maria maioris lucri gratia traiicientibus solent accidere, dum cum invictis fluctibus undisque crebro se impetu atrae procellae ventorumque vi atque turbine validissime collidentibus luctantes, prope desperata salute, naufragium expectant: (si enim paulo sereniori caelo salutare iubar periclitantibus ipsis affulserit, eius luce perspecta respirant, animumque recipiunt, ac rectorem navis ad gubernacula sedentem hortantur, ut alacrius munere fungatur suo: ille vero sublatis oculis splendorem

δὲ τὸ ὄμμα τείνας μετέωρον, καὶ ὥσπερ ὁδηγῷ τῷ καταλάμποντι χρώμενος, τὸ βλοσυρὸν τοῦ κλύδωνος τέχνῃ καταπαλαίων, πρὸς εὐθείας τρίβους πηδαλιουχεῖ τὴν ὁλκάδα· τοιοῦτόν τι καὶ τοῖς τὴν νοητὴν τοῦ βίου διεκπερῶσι θάλατταν, καὶ πρὸς τοὺς ἀκύμονας τοῦ μέλλοντος αἰῶνος ἐνορμισθῆναι λιμένας κατεπειγομένοις ἐπισυμβαίνειν εἴωθεν. ἀφράστῳ γὰρ τῶν πειρασμῶν καταντλουμένοις κλύδωνι, καὶ βαθυτάτῳ σκότει τῶν δαιμονικῶν κατεσχημένοις περιστάσεων, αἱ τῶν θεοφιλῶν ἀνδρῶν ὥσπερ ὑπ' ὄψιν πράξεις τιθέμεναι, τῇ μὲν οἰκείᾳ λαμπηδόνι τὸν ἐκείνων σκότον ἀποσκεδάζουσι, διδασκαλίαις δὲ ταῖς θεοπνεύστοις τὸ τῶν παθῶν καταστορέσασαι κλυδώνιον ἡδίστης γαλήνης κατεμπιμπλῶσι, καὶ πρὸς τὴν ποθουμένην ῥᾷστα παραπέμπουσι κληρουχίαν, τῷ φόρτῳ τῶν ἀγωγίμων ἀγαλλομένους. ἄλλους μὲν ἄλλοις ἐμπρέποντας ἂν εὕροις τοῖς κατορθώμασι, καὶ τὸν μὲν τὸ τῆς ἐγκρατείας στερρὸν αὐτοῖς ἔργοις σαφῶς ὑπογράφοντα, τὸν δὲ τὸ τῆς σωφροσύνης λαμπρόν, καὶ ὅπως ἡ τῆς ἀκολασίας περιγίνεται δεσποτεία, μάλα νεανικῶς ἐκδιδάσκοντα· ἕτερον τῶν ἀρετῶν ὡς ἀρχετύπῳ πίνακι τὴν κτῆσιν διαζωγραφοῦντα τῷ βίῳ· ἄλλον πρὸς τὴν τοῦ βίου παντὸς παιδοτριβοῦντα καταφρόνησιν, καὶ ἄλλον πρὸς τὴν τῆς καινῆς δόξης ὑπεροψίαν κραταιῶς ὑπαλείφοντα. Θεοφάνους δὲ τοῦ θειοτάτου πατρὸς προσομιλήσας ταῖς πράξεσι, πᾶσαν ἂν ἰδέαν κατίδοις καλῶν ὡς ἐν εὐθαλεῖ παραδείσῳ φυτουργουμένην.

3. αὐθείας Par.

intuitus, eoque tanquam duce usus, trucem procellam arte superat, et ad rectum cursum navem dirigit:) eadem fere in hoc vitae pelago navigantibus, et ad tutum futuri saeculi portum studiose tendentibus, contingere consueverunt. incredibili enim tentationum aestu laborantibus, densissimisque casuum daemoniaca arte, ac invidia res humanas excipientium tenebris circumfusis, res a sanctis viris gestae sub aspectum velut positae, splendore suo nebulam eam discutiunt; divinaque doctrina perturbationum feros sopientes fluctus, iucundissima implent tranquillitate; ac pretiosis mercibus onustos atque laetantes, ad optatam facile provehunt hereditatem. alios igitur aliis ornatos virtutibus invenies: hic abstinentiae rigorem rebus ipsis palam facit: ille castitatis splendorem, utque incontinentiae vis superetur, strenue admodum docet: alter virtutes velut principi tabellae humanae vitae appingit: alius ad saeculi totius contemptum erudit: est denique qui ad inanem gloriam spernendam valide accendat. at si divinissimi patris Theophanis res gestas consideraveris, tanquam in horto florido virtutum omne genus altis in eo radicibus adultum inveneris.

Ταύτας ἐγκωμίοις ὑποβαλεῖν προτραπείς, ἑτοίμως εἶξα τῇ παραινέσει, τὴν ἐκ τῆς ἐκείνου πρεσβείας ἐπικουρίαν καταπιστεύων θηράσασθαι· οὐ πρὸς δόξαν τοῦ θαυμασίου, ποίαν γὰρ οἴσει δόξαν λόγος μακρῷ τῷ μέσσῳ τῶν ἐκείνου κατορθωμάτων ἀπολειπόμενος, τουναντίον δὲ μᾶλλον, τῇ τούτου μνήμῃ καὶ λόγους αὐτοὺς κοσμῆσαι, καὶ μεγίστην ὑπόθεσιν ὠφελείας τοῖς ἐκμιμεῖσθαι πειρωμένοις πρυτανεῦσαι γλιχόμενος. ἀλλὰ πρὸ τοῦ κρηπῖδα τῷ λόγῳ προστήσασθαι, καὶ τοῖς ἱδρῶσιν ἐναθλῆσαι τῶν ἐγκωμίων, τῆς ἀπορίας αἰσθάνομαι. βοᾷ γὰρ τὸν εἰς εὐφημίαν προκείμενον πατρὶς καὶ γένος, καὶ κικῶσα φύσις, καὶ ταύτην ἐκ μεγέθους ἀρετὴ παρατρέχουσα, καὶ πάντων εἰς ἀρχὴν ἀγομένων, τὴν προσήκουσαν ῥᾳδίως οὐκ ἔστιν εὑρεῖν. πατρὶς μὲν γὰρ νόμοις ἐγκωμίων, καὶ τῇ τούτου αἰτίᾳ καθοπλισθεῖσα, τὰ πρωτεῖα τῶν ἄλλων ἀπενέγκασθαι φιλονεικεῖ, μὴ τοῦ οἰκείου τὴν στέρησιν καλλωπίσματος ὑπομεῖναι σὺν ὅρκοις καθικετεύουσα· γεννήτορες δὲ πρὸς τούτοις, παιδείᾳ τε τῇ τούτου καὶ τροφείοις ἐναβρυνόμενοι, κατόπιν ταύτην παραγκωνίζονται· ἀρεταὶ δὲ τῇ ἐκείνου προθέσει τε καὶ κτήσει μεγαλαυχούμεναι, αὐχένα τε γαῦρον ἐπαίρουσι καὶ μέγα τοῖς ἄλλοις βοῶσι, πρὸς τὴν ἐκείνου μόνην ἀπιδόντες ἔφεσιν, ῥᾷστα τὴν ἧτταν ἐπίγνωτε. τί δῆτα δράσω κριτὴς πραγμά-

3. *ποῖαν* Par. 7. *τοῖς*] *αὐτοῖς* Par. 10. *νικεῖσα* Par.

Has ego ut laudatione prosequerer, multorum adhortatione adductus, prompto animo provinciam suscepi, illius precum auxilio fretus: non ut viro divino ac admirando gloriam conciliarem (quae enim illi gloria ex oratione mea, quae virtutibus eius longe est inferior, acquiri potest?), sed contra potius, ut rebus ab ipso gestis commemorandis vim ipsam dicendi exornarem, et eas imitari studentibus adiumentum maximum offerrem. quamquam in ipso statim principio, antequam in ipsum laudationis stadium ingrediar, tanto me oneri imparem sentio. simul enim et patria, et genus, et natura praestantior, et qua magnitudine naturam superat virtus, virum laudationis argumento propositum egregie honestant; ut cunctis exordio occurrentibus, quid horum magis congruat, haud facile quis inveniat. patria enim tum laudationum legibus, tum parentis titulo instructa, primas sibi vindicat partes: oratque nos, atque obtestatur, ne propriis ornamentis spolietur. parentes autem hanc cubito opposito propellunt, educatione ac disciplina ipsius gloriantes. virtutes vero, proposito eius ac possessione confisae, gloriosam cervicem attollunt, magnaque voce reliquis clamant, solum illius studium, atque animum spectantes, facillime victas se illae agnoscant. ego itaque inter res, quae se vinci non patiuntur, iudex constitutus quid faciam? parumper scili-

των ἡττᾶν οὐ δυναμένων ὑποστῆναι γενόμενος; ἢ δῆλον, ὡς μικρὰ τοῖς προτέροις ἐνομιλήσας, τοῦ δειχθῆναι χάριν ὁποίων ὑπερόπτης γεγένηται τῷ φίλτρῳ πεπεδημένος τοῦ κτίσαντος, ὅλος τῶν ἀρετῶν κατὰ τὴν ἐκείνου γενήσομαι πρόθεσιν;

Ἤνεγκε τὸν θαυμάσιον πατέρα πατρὶς ἡ βασιλείας ἐγκαλλωπιζομένη τῷ ἀξιώματι καὶ τῶν ἄλλων ἁπασῶν ἐπὶ τοσοῦτον ἀνεσκιασμένη, ὅσον εἰκὸς τῶν ἀρχομένων τὴν δεσποτεύουσαν. περὶ ἧς πολλὰ λέγειν ἐθέλων τῷ τε πάντα τὸν περὶ αὐτῆς λόγον μακρῷ τῷ μέσσῳ παρατρέχειν τὴν αἴσθησιν, καὶ τῷ δῆλα πᾶσι καθεστάναι τὰ περὶ ταύτης λεγόμενα τοῖς ἀνὰ πᾶσαν οἰκοῦσιν ὅσην ἐφορᾷ ἥλιος, ἀνακάμπτομαι. γεννήτορες δὲ οἱ τηλικαύτῃ γονῇ καὶ πατρίδι καταξίαν ἐπιγραφόμενοι, πλούτῳ κομῶντες, στρατηγίᾳ λαμπόμενοι, ἀρεταῖς ἁπάσαις δορυφορούμενοι, τῷ φίλτρῳ πάντων μάλιστα κατεστίφοντο, οὐ τῶν θεοφιλῶν μόνον, καὶ οἷς ἡ καλοκαγαθία τὴν φιλίαν προυξένει, οὐδὲ τῶν ἴσοις φαιδρυνομένων τοῖς ἀξιώμασιν, εἰ καὶ χειρίστη συνδεθεῖσα ψυχή, οἷς ἡ χρεία τῷ φίλτρῳ παρείχετο, ἀλλὰ τυράννων καὶ βασιλέων αὐτῶν, οἳ τὸ ὑπερβάλλον τῆς ἀρετῆς ἐκείνων αἰδούμενοι, διαφερόντως τὴν φιλίαν ἠσπάζοντο. Ἰσαάκιος καὶ Θεοδότη τούτοις ὀνόματα, εἴ γε καὶ ὀνόματος ὑμῖν μέλει. γίνεται τούτοις τοῦ πολλοῦ καὶ μεγίστου κλήρου διάδοχος ὁ νῦν ἡμῖν εἰς εὐφη-

14. fort. κατεστέφοντο. 17. fort. χειρίστῃ συνδεθεῖσι ψυχῇ.

cet in prioribus immorabor, ut ostendam, quaenam ipse creatoris amore inflammatus contempserit, et pro nihilo duxerit: deinde pro illius propositi ratione virtutibus eius exponendis totus insistam.

Tulit virum hunc admirabilem illa patria, quae imperii dignitate decorata, caeteris omnibus tantum antecellit, quantum reginam subditis praestare par est: de qua multa me dicere volentem impedit, tum quod nulla sermonis vi explicari possunt, quae de illa sensus renuntiat; tum quod omnibus, quascunque sol aspicit, terrae partes habitantibus sunt cognitae. parentibus ortus est tali sobole, patriaque dignis, qui divitiis affluentes, militari gloria clari, omni virtutum choro ornati, omnium in se amorem propensissimo affectu converterant: non eorum duntaxat qui religiosis moribus eniterent, ac quibus probitas ipsa amicitiam faceret; aut qui paribus erant dignitatibus insignes, licet pessimo essent animo praediti, atque amicitiam propriis commodis metirentur: verum etiam tyrannorum, ipsorumque imperatorum, qui ipsi virtutis eorum praestantiam reveriti, longe charissimos habebant. Isaacius et Theodota, si quid vobis etiam nomen est curae, vocabantur. his amplissimae hereditatis natus est heres ille, qui nobis in praesentia laudandus est: maternaque effusus alvo

μίαν προκείμενος, καὶ τῆς μητρῴας νηδύος ἐκβάλλεται ἀστέρι ὀπωρινῷ ἐναλίγκιος, τὴν τῆς ψυχῆς ὡραιότητα τῇ εὐπρεπείᾳ καθυποφαίνων τοῦ σώματος. οὐ γὰρ ἐῴκει ἀνδρὸς γεννητοῦ παῖς ἐμμέναι, ἀλλὰ θεοῖο, ἐκ μήτρας ἡγιασμένος κατὰ τὸν προφήτην Ἱερεμίαν, καὶ πᾶσι καλοῖς ἀρχῆθεν μέχρι βίου δυσμῶν ἐλλαμπόμενος.

Ἀλλ' ὁ μὲν τούτου γενέτης τῷ χωρίῳ τῶν κακῶν βραχὺ προσβιοὺς, αὐταῖς φροντίσι καὶ στρατηγίᾳ τοῦτο λιπὼν, τὴν ὡρισμένην ὑπῆλθε πᾶσιν ἀποδημίαν, τριετοῦς ἤδη τοῦ παιδὸς τυγχάνοντος. ἡ δὲ. . . . . . .

* *Τοῦτον ἐκείνην ἐξεικόνιζον ἁρμονίαν, ἐν ᾗ παῖδες οἱ τρεῖς μετὰ τῆς ἁρμονίας τοῦ τυραννικοῦ προστάγματος καταπτύσσαντες, ἐν μέσῳ καμίνου φλογὸς τὸν παγκόσμιον αἶνον τῷ σεσωκότι προσήγαγον. πάντες δὲ πρὸς τὸ θυμῆρες καὶ φαιδρὸν ἀνειμένοι, τὴν ἐπιθαλάμιον ἐκείνην ἐπανηγύριζον εὐωχίαν, ἀλλ' οὐκ ἤμβλυνε ταῦτα νοῦν τοῖς θείοις ἐμμελετῶντα καὶ τὴν προσοῦσαν πρόθεσιν ἐξανύσαι διασπουδάζοντα. νυκτὸς δὴ τῷ κοιτῶνι τῇ συμβίῳ ἅμα προσορμισθεὶς ἐπὶ τῆς κλίνης παρακαθισάμενος, ὅλος τε τῶν θείων γενόμενος, στεναγμῷ τὸ προσὸν τῇ ψυχῇ πάθος ὑποσημαίνων, τοιῶνδε λόγων ἀπάρχεται· ὁ μὲν παρὼν βίος, ὦ γύναι, βραχὺς, ὡς πᾶσιν εὔδηλον, καὶ ἀδηλίᾳ τοῦ μέλλοντος τέλεον κεκρατημέ-*

10. Desunt multa, ut et in Lipomani Cod. quem ipsum hunc Venetum arbitror, cuius apographum repraesento. (Not. ed. Par.)
15. *ἐνωχίαν* Par.

autumnali stellae persimilis, eximia corporis pulchritudine, parem animi venustatem sub obscuris indiciis prodebat. neque enim mortalis hominis, sed dei filius esse videbatur, ex matris utero in Ieremiae prophetae morem sanctificatus, et iam inde ab ipso ortu ad extremum usque vitae finem virtutibus omnibus illustris ac clarus.

At pater ipsius, cum exiguo temporis spatio in malorum hac regione vitam produxisset, ea cum curis atque praefectura relicta, praefinitae cunctis peregrinationis terminum absolvit, cum iam puer trimulus esset. mater autem . . . .

Illud canticum expresserunt, quo tres pueri, contempto tyranni iussu, in medio camini ardentis servatorem collaudarunt. sed cum omnes ad hilaritatem, laetitiamque profusi, nuptiarum convivium celebrarent, mens tamen illius nihil his obtusa est, quae divina meditaretur, animique propositum explere cuperet. cum iam itaque appetente nocte cum sponsa cubiculi secreta petiisset, ac lecto assideret, totoque animo res divinas agitaret, suspirio indicans desiderium suum, sic eam alloqui aggressus est: vitae curriculum, coniux, ut

νος· οὐ γὰρ ἐμφανές τινι τῶν πάντων καθέστηκε, πότε θάνατος ἐπελθὼν, καὶ τούτου χωρίσας πρὸς τὸ μέλλον παραπέμψει καὶ κοινὸν δικαστήριον, ἐτασμοῖς ἀκριβέσι τῶν πεπραγμένων ὑποβληθησόμενον. ἐντεῦθεν ἀνέτοιμον ἐνίοτε λαβὼν καὶ πλείστοις φορτίοις ἁμαρτημάτων βαρυνόμενον, τῆς τοῦ κτιστοῦ καλοποιοῦ ὡραιότητος εἰς ἅπαν ἀλλοτριώσας, οἴμοι αἰωνίῳ καταδικάζει πυρί· μικρὰ δὲ καὶ δοκήσει μόνῃ τὰ καλὰ κεκτημένος, ἀπείροις ἀνιαροῖς περιτειχίζεται ἰδιοποιοῦσι τὴν τελευτήν. ποῖον δὲ τῶν τούτου καλῶν μόνιμον ἕστηκε; πλοῦτος; ὁ κακίας μᾶλλον ἢ ἀρετῆς ὑπηρέτης μὴ καλῶς κυβερνώμενος, ἀλλὰ μυρίους τοὺς ἐπιβουλεύοντας ἔχων, πρὶν κατὰ γνώμην κτηθῆναι πολλάκις διώλολε. κάλλος σώματος εὐχροίᾳ τε καὶ συμμετρίᾳ μελῶν προσγινόμενον; ἀλλ' ἢ χρόνῳ σβεσθὲν ἢ νόσῳ μαρανθὲν διαρρυὲν ᾤχετο. δόξης ἀνθρωπίνης περιπέτεια; καὶ τί ταύτης εὐτελέστερον, ὦ φιλτάτη, μάλιστα πρὸς τὴν ἀΐδιον ἐκείνην, ἣν ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ οὖς οὐκ ἤκουσε, παραβαλλομένης. ἣν γὰρ ὁ πρωῒ κτησάμενος οὐκ οἶδεν εἰ μέχρι δείλης ὀψίας παραμενεῖ, πῶς ἂν ταύτην ἐν καλοῖς λογίσαιτο; μικρὸν οὖν, εἰ δοκεῖ, τοῖς τῆς φύσεως λει-

6. καλλοποιοῦ Par. 12. εὔχροια Par. 16. ἴδε Par. 18. εἰ] ἢ Par. 19. fort. λογίσαιο.

omnibus patet, exiguùm est, prorsusque incertum. nemo enim mortalium novit, quando mors accessura sit, nosque hinc ad futurum illud, quod omnibus est commune, amandatura iudicium, in quo rerum gestarum ratio severis quaestionibus reddenda erit. hinc quandoque imparatos, magnisque peccatorum cumulis oneratos, a creatoris pulchritudine, ex qua manat quod pulchrum est, penitus extorres, aeternis heu! flammis addicit: atque is, qui exigua bona, si tamen dicenda sunt bona, quae specie tantum et opinione sunt eiusmodi, possederit, innumeris implicatur molestiis, quibus vitae finis aegre immunis sit. quidnam vero ex iis quae huic suppetunt bonis, firmum ac stabile? num divitiae? at certe illae, quae vitii magis, quam virtutis ministrae sunt, non recte administratae, ac cum multorum insidiis obnoxiae existant, nondum ex voto partae saepius dilabuntur. an pulchritudo corporis, quae ex quadam coloris suavitate, atque apta figura membrorum consistit? verum illa aut tempore extinguitur, aut morbo deflorescit. humanae gloriae ostentatio? quid vero illa abiectius, o coniux charissima, praesertim si cum aeterna illa, quam nec oculus vidit, nec auris audivit, compareturt? quae enim eiusmodi est, ut cum eam mane adeptus sis, nescias an usque ad vesperam sit permansura, quid est cur in bonis numeretur? haec cum ita sint, si videtur, tantisper naturae obsecuti legibus, nobis ipsi super-

τουργήσαντες νόμοις, ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἄνω γενώμεθα, πᾶν ὃ μὴ παραμένει τῷ μέλλοντι προσφυῶς ἀποτιναξάμενοι.

Τοιαῦτα μὲν ὁ νέος τῷ σώματι καὶ παλαιὸς τῷ φρονήματι, καὶ πολὺ τούτων ἔλεγε πλείονα· ἡ δὲ τοῦ Χριστοῦ ἀμίαντος καὶ ἀκεραία περιστερά, ἡ τρυγὼν ἡ φιλέρημος μᾶλλον καὶ φίλαγνος, ἢ φιλόγαμος, ἡ τὸ τοῦ μάρτυρος Μαρδαρίου γύναιον πολλῷ τῷ μέσσῳ τὸ εἰς Χριστὸν φίλτρον παραδραμοῦσα, ὅσον τὰ χρηστὰ συμβουλεύσασα, κοινωνὸς τούτων ὑπῆρξεν ἐν ἅπασι, τοιούτοις ἀμείβεται λόγοις τὸν σύνευνον· καὶ πόσῳ μᾶλλον δικαιότερον, ὦ φίλτατε, δι' ὅλου τὸ τῆς παρθενίας τηρῆσαι καλόν, ἢ τῷ πλείστῳ μέρει καταρρυπῶσαι! τίς δὲ τούτων ἐγγυητής, ὅτι τῷ βίῳ λειτουργοῦσι καὶ πρὸς παιδοποιΐαν ὑπαγομένοις τὸ ἄδηλον ἐκδέξεται τούτων, ἀλλὰ μὴ τῶν χρηστῶν ἐλπίδων προαναρπάσαν ματαίας ταύτης ἐναποδείξῃ; πόσῳ δὲ εὐκλεέστερον τὸν ἐλαφρὸν τοῦ Χριστοῦ ζυγὸν ἐκ νεότητος ἄραντας, τοῦ ἑπομένου τούτῳ καταξιωθῆναι μακαρισμοῦ, ἢ πρὸς βραχὺ δῆθεν τοῖς ματαίοις ἐνασχοληθέντας, πῆξιν ἐν τούτοις τοῦ λογισμοῦ λαβόντας, τοῖς χειρίστοις ἐναπομεῖναι! ἔκπληξις εἶχε τῶν λεγομένων τὸν νεανίαν· τὰ γὰρ παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν παραδόξως ἀκήκοεν· καὶ πρῶτα μὲν σὺν δάκρυσι πρηνὴς τῇ γῇ προσκυλισθείς, τὴν ὑπὲρ τούτων εὐχαριστίαν ἀνετίθει τῷ κτίσαντι· ἔπειτα τῷ γυναίῳ

11. *κατερρυπῶσαι* Par. 14. *ταύτῃ* margo Par. malim *ταύτας*.
21. *προσκαλισθεὶς* Par. 22. *κτήσαντι* Par.

nisque studeamus, iis omnibus opportune reiectis, quae futuro aevo minime perseverant.

Haec atque alia multa ille corpore iuvenis, sed prudentia senex loquebatur; cum pura, atque integra Christi columba, et turtur solitudinis, et castitatis cupidior quam nuptiarum, atque Mardarii martyris uxoris accensum in Christum amorem longe superans, quo meliora consulens in omnibus illis viro socia extitit, verbis eiuscemodi marito respondit. multo aequius fuerit, sponse charissime, virginitatis pulchritudinem semper integram servare, quam maxima ex parte eam inquinare: quis autem fore spondeat, ut qui huic saeculo serviunt, dantque libris operam, voti compotes quandoque fiant, non maturiore praerepti fato inani spe emigrent? quanto clarius, ut leve Christi iugum ab adolescentia tollentes, beatitudine, quae inde sequitur, nos dignos praestemus, quam ut ad breve tempus caducis istis, ac inanibus operam ponentes, haerente illis animo, pessimis rebus iugiter insistamus? haec illa cum dixisset, obstupuit adolescens; quippe qui rem novam, omnique maiorem expectatione audisset. ac primum quidem humi prostratus, gratias egit creatori; deinde laetiori

προσβλέψας ἱλαρώτερον, καὶ συνθήκας πρὸς ταύτην ποιησάμενος ὡς κοινωνὸν ἐν πᾶσι καλοῖς ἕξει, καὶ εἰς αἰῶνα τὸν μέλλοντα σὺν αὐτῷ τῆς καλῆς ἐργασίας ἀπάρχεται· καὶ παραυτίκα μονάζοντες ἦσαν ἐν κοσμικῷ πολιτεύματι τὸν ἐκείνων βίον διακριβοῦντες, ξυνωρὶς παναγία, τὰς νοητὰς ἀνατέμνοντες αὔλακας καὶ ταῖς οὐρανίαις σηκοῖς τὸν νοητὸν σῖτον ἐναποτιθέμενοι. ἔτερπον Χριστὸν εὐωδίᾳ τούτου γενόμενοι· καὶ τῆς ἐκείνου τῶν μύρων ὀσμῆς ἀντιλαμβανόμενοι, τὴν ἐκείνου κατεπλούτουν ἐπιδημίαν.

Τῆς συνήθους γοῦν παρ' αὐτοῖς νυκτερινῆς ἐκτελουμένης συνάξεως, εὐωδίας ὁ οἶκος πᾶς ἀναπίμπλαται, πᾶσαν συνήθη μακρῷ τῷ μέσσῳ παρατρεχούσης, καὶ τὴν τοῦ δεσπότου παρουσίαν παραδηλούσης, ὃς τὴν πρόθεσιν τῶν θαυμασίων ἀποδεξάμενος, τῇ οἰκείᾳ κατηγλάϊσεν ἐπιδημίᾳ. ὑφαπλώσαντας οὖν ἑαυτοὺς τῷ ἐδάφει, τὰς τοῦ ἐλέους ἐπιβλῦσαι τούτοις ᾔτουν πηγάς. καὶ δὴ τῆς θείας ἐμφανείας παρῳχηκυίας, τὸν πλοῦτον κενοῦντες, τῶν δεομένων ἐνεχείρουν χερσί, καὶ πρὸς τὴν ἀναχώρησιν ἐνσκευάζεσθαι. ἀντεστρατήγει δὲ τούτοις φθόνος τοῦ κοινοῦ πολεμίου πᾶσι βασκαίνων καλοῖς, καὶ κηδευτὴς ὁ τούτου ἐπ' αὐτοῖς μόνοις τὰς ἐλπίδας τοῦ βίου σαλεύων, ἐπὶ τοσοῦτον χαλεπήνας τῷ πράγματι, ὡς καὶ βασι-

2. ἕξῃ Par. 7. fort. *γενομένου.* 17. forte *τοῦ πρὸς τὴν* mg. Par.

vultu coniugem intuitus, ac pollicitus, se illam honestis omnibus in studiis, adeoque in futuro saeculo sociam habiturum, una praeclarum opus auspicatur. statimque monasticum institutum in saeculari vita consectantes, omni virtutum genere vitam excolunt; sanctum nempe par effecti, qui spiritales sulcos scinderent, inque caelestibus horreis spiritale itidem triticum reconderent. Christi bonus odor effecti ipsum oblectabant; bonumque eius unguentorum odorem percipientes, illius praesentia fruebantur.

Cum igitur pro sponsorum more sic noctem transegissent, tota domus boni odoris fragrantia repleta est, quae longo intervallo odoris omnem consuetam suavitatem superans, domini praesentiam indicabat. is nempe admirabilium coniugum propositum approbans, praesentia eos sua honestavit. sese igitur humi prosternentes, ut sibi misericordiae fontes manarent, obsecrabant. adeoque ubi res transacta esset, praeterieratque divinae ille conspectus praesentiae, opes affatim effundentes, pauperum manibus contradebant, quo se ad vitam in solitudine degendam compararent. sed communis hostis invidia, quam ipse ex rebus honestis praeclarisque contrahit, adversabatur. socerque eius, qui omnem in ipsis solis rerum suarum spem positam

λέα πρὸς μέγαν ἐξερεθίσαι θυμόν. Λέων δὲ οὗτος ἦν, ὁ τοῦ Κοπρωνύμου υἱὸς καὶ διάδοχος, ὃς τὸν νέον ὑπεραλγήσας καὶ τὸν οἰκεῖον φίλον τιμῶν, ὀμμάτων δεῖξαι χηρεύοντα τὸν νεανίαν, εἰ μὴ τῆς ἐγχειρήσεως ἐκσταίη, σὺν ὅρκοις διηπειλεῖτο· καὶ πρὸς τὴν Κύζικον ἐξαπέστειλεν, ἀξιόχρεων ἐγχειρήσας πραγμάτων διοίκησιν, ὡς ἂν τοῖς ματαίοις καὶ τῷ χρόνῳ παραρρέουσιν ἀγεννῶς ἐνασχολούμενος, λήθῃ παραδοίη τῶν ἀεὶ ἑστώτων τὴν ἀγλαΐαν. ὁ δὲ ὥσπερ ἕρμαιον τὴν ἔξοδον ἀσπασάμενος, ἐπιτυγχάνει κατὰ τὴν ἐπὶ Σιγριανὴν πάροδον γέροντι τὰ πάντα θαυμασίῳ, Γρηγορίῳ τοὔνομα, εἴπερ καὶ ὀνόματος ἡμῖν μέλει, ἄλλοις τε κατηγλαϊσμένῳ χαρίσμασι καὶ προφητείας χάριτι λαμπομένῳ· ὃς πολλοῖς ἱδρῶσι ἐλευθέραν τῶν παθῶν τὴν ἑαυτοῦ καρδίαν ἀπεργασάμενος, πρός τε θεοπτίαν ἐπιτήδειος καὶ πρὸς τοῦ μέλλοντος κατανόησιν ἐγεγόνει· καὶ τὰ τῆς προθέσεως ἀνατίθησι, καὶ τὴν φυγαδείαν ἐν βουλαῖς οὖσαν [ὅσον] ὑποκαθυποφαίνει. ὁ δὲ συνήθως τῷ παναγίῳ καταλαμφθεὶς πνεύματι, οὐδὲν δεῖ σοι, φησί, τῆς φυγαδείας, ὦ νεανία, μετ' ὀλίγον ἀκωλύτου τῆς ἀναχωρήσεως ἐσομένης. ὁ γὰρ σὸς κηδευτὴς ἅμα τῷ βασιλεύοντι τῆς παρούσης βιοτῆς ἀπωσθέντες, πρὸς τὴν ἐκεῖσε μετακομισθήσονται συνοικίαν. καὶ τῇ συνούσῃ ψιθύροις ἐπεφώνει τοῖς χείλεσι, ὡς

4. διηπειλῆτο Par. 16. ὅσον delendum videtur. 18. μετ' ὀλίγου Par.

habebat, consilium sic aegre tulit, ut ipsum quoque imperatorem in magnam indignationem impulerit. Leo hic fuit Copronymi filius, ac imperii heres. is adolescentis vicem dolens, propriumque amicum honorans, iureiurando comminatus est se adolescenti oculos effossurum, nisi a proposito desisteret. misit itaque Cyzicum, munusque praeclarum commisit, ut dum rebus vanis, ac quae tempore diffluunt, ignaviter impenditur, earum quae semper permanent, oblivisceretur. at ille tanquam oblatum, quod urbe exeundum esset, amplexus, remque lubenter habens; dum apud Sigrianem transit, admirando seni Gregorio nomine, viro cum aliis donis, tum prophetiae gratia illustri, occurrit. multis enim is sudoribus animum a perturbationibus liberum, seque tum ad contemplationem rerum divinarum, tum ad eorum, quae ventura essent, cognitionem, aptum reddiderat. huic Theophanes animi sui propositum aperit, ac se fugam meditari subindicat. ille sancto spiritu, ut erat solitus, illustratus: nihil est, inquit, o iuvenis, quamobrem de fuga cogites: paulo post enim licebit tibi, nemine prohibente, ad solitudinem te conferre. tuus namque socer, necnon imperator vivis exempti ad aevi futuri contubernium commigrabunt. tum uxori, quae comes erat, labiis ad aures susurrat, fore,

ὁ καλὸς οὑτοσὶ νεανίας καὶ μαρτύρων κομισθήσεται στέφη καιρῷ τῷ προσήκοντι.

Ἦν δὲ τῷ τοῦ γέροντος ἐξυπηρετούμενος ὑποζυγίῳ, καὶ ταύτῃ μᾶλλον ἢ τῇ βασιλείῳ τῶν ἵππων ὑπηρεσίᾳ μεγαλαυχούμενος, ἐν ᾗ καὶ διέπρεπε. τούτου τῇ διδασκαλίᾳ προσμείνας, καὶ πατέρων ἑτέρων ἐπισκέψεσι ἐμβραδύνας, ὠψίσθη τῆς οἴκαδε ὑποστροφῆς, καὶ τῷ τυχόντι χωρίῳ σὺν τοῖς συνοῦσιν, ὡς εἶχε σκευῆς, ἐγκατέμεινε· καύσωνί τε πολλῷ καὶ δίψῃ σὺν τοῖς ἀμφ' αὐτὸν συνεχόμενος, οὐ δυσχεραίνων τῷ συμβεβηκότι, οὐκ ἀπουσίᾳ τοῦ ὕδατος πρὸς μεταμέλειαν ὑποφερόμενος, οὐ * προσίασε τοῦ δίψους τὸν οἰκεῖον δεσπότην ἐκμειλισσόμενος, ἀλλὰ τὰς συνήθεις ἀποδοὺς τούτῳ προσευχάς, ἐπὶ τοῦ προσόντος ἀνέκειτο τάπητος, ὕπνῳ βραχὺ παραμυθήσασθαι τὸ δίψος ἐθέλων. ἀλλ' ὁ τῶν θαυμασίων θεὸς ἐντρυφῶντα δι' αὐτὸν τοῖς πόνοις τὸν νεανίαν ὁρῶν, μεγαλοτιμῷ τερατουργήματι· ὁ γὰρ ἀγνώμονι λαῷ ἐξ ἀκροτόμου βλύσας τὰ νάματα πῶς οὐκ ἔμελλεν εὐγνώμονι νεανίᾳ τὰ τῆς χρείας παρέξεσθαι; πλησίον γοῦν οὗπερ ἐπέκειτο τάπητος, πηγή τις θείῳ προστάγματι παραδόξως ἀνέβλυσε, καὶ θίξει τῷ θεράποντι τὴν αἴσθησιν ἐμποιήσασα, πρὸς ἐπίγνωσιν αὐτῆς διήγειρεν· καὶ τοὺς συνόντας προσκαλεσάμενος τὸ θεοδώρη-

3. ἐξεπηρετ. Par. 11. προσίασε] παρουσίᾳ τε mg. Par. fort. πιάσει. 17. ἔμελεν Par.

ut praeclarus iuvenis martyrum quoque lauream opportuno tempore reportaret.

Senioris inserviebat iumento, eoque magis, quam regio equorum ministerio gloriabatur, quo ipso ornatus erat. senis igitur doctrinae assiduus, ac dum visendis aliis patribus tempus terit, demum reditu-rum hora tardior prohibuit; unaque cum sociis loco primum obvio cum supellectile consedit. cumque interim ingenti aestu sitique ipse pariter ac comites excruciarentur, haud tamen quod acciderat indigne ferens, vel aquae penuria eo adductus, ut se itineris poeniteret, aut ut saltem sitim depulsurus dominum suum votis fatigaret; sed ubi solitas preces reddidisset, super tapete illic expanso recumbebat, somno paulisper sitim leniturus. at rerum mirabilium effector deus, iuvenem intuens propter se libenti animo labores ferentem, magno illum miraculo decoravit. qui enim ingrato populo ex durissima petra latices effudit, cur probo iuveni necessaria non subministraret? probe igitur ubi is strato tapete iacebat, divino iussu fons quidam admiranda scaturigine profluxit: tactuque suo servum dei excitans, sese illi patefecit: qui sociis convocatis, sitis remedium a deo datum ostendit. cavis igitur manibus aquam haurientes, suaves illos divi-

τον ἐπεδείκνυε τοῦ δίψους ἴαμα· καὶ κοίλαις χερσὶν ἀρυσάμενος τοῦ προσηνοῦς ἐκείνου, καὶ θεοσδότου καταπήλαυον νάματος, τὴν προσήκουσαν εὐχαριστίαν τῷ δοτῆρι πάντων καλῶν, ὡς τὸ εἰκός, ἀναπέμποντες. τοῦ μή τινα δὲ δόκησιν ἐμποιῆσαι, ὡς ἀφανεῖ καλυπτομένη τύχῃ πρὸς τουμφανὲς ἥκει ἀθρόον ἀναφανεῖσα, διὰ νυκτὸς ἀπῴχετο, ὡς μηδὲ ἴχνος ἐς τὸ πρωῒ ταύτης ἐμφανισθῆναι. τοῦτο τῆς τοῦ θείου θεράποντος παιδόθεν πρὸς θεὸν ἀγάπης πρὸς ὑπόδειγμα, τοσοῦτον τὴν τοῦ θεόπτου Μωϋσέως παρατρέχον θαυματουργίαν, ὅσον ὁ μὲν αἰτήσας, ὁ δὲ μὴ τοῦτο πράξας ἔλαβε· καὶ ὁ μὲν ἀνάγκῃ τῶν γογγυσμῶν τῶν οἰκείων ἐξεβιάζετο δοῦναι δεσπότην· ὁ δὲ καρτερίᾳ καὶ τῇ τῶν συνόντων εὐχαριστίᾳ τὸν ἴδιον ἐφείλκετο δοῦναι δεσπότην· καὶ οἱ μὲν τὸ δωρηθέν, ἵνα μὴ λέγω Μωϋσέα, κατερρύπωσαν ἀμφιβολίᾳ· οἱ δὲ τὸ δοθὲν τῇ τοῦ καλοῦ προκοπῇ κατεκόσμησαν.

Οὔπω γὰρ τριῶν παριππευσάντων ἐτῶν, κηδεστὴς ὁ τούτου ἅμα τῷ βασιλεύοντι τῆς παρούσης ἐκτμηθέντες εὐκλείας, πρὸς τὴν ὀφειλομένην παρεπέμφθησαν ἐνοικείαν. Εἰρήνη δὲ τὸ κραταιόφρον ἐκεῖνο καὶ θεοφόρητον γύναιον τῆς βασιλείας σὺν υἱῷ τοὺς οἴακας ἐγχειρίζεται· εἴπερ χρὴ γύναιον καλεῖν τὴν κατ' ἐχθρῶν καὶ παθῶν ἀρρενωπῷ καθωπλισμένην φρο-

2. κατεπήλαυον Par. 5. ἀφανείᾳ Par. 8. fort. προσυπόδειγμα. 9. παρατρέχων Par. 11. γογγυστῶν Par. 13. ἀφεῖλκετο Par. 14. τὸ] τῷ Par.

noque munere concessos latices, debitas bonorum omnium largitori deo gratiarum actiones reddentes, pro eo ac officii ratio petebat, perceperunt. at ne quis posset suspicari, fontem illum cum occulte lateret, repente in apertum productum erupisse, nocte sic evanuit, ut ne vestigium quidem eius ullum mane relinqueretur. hoc amoris, quo sanctus hic iam inde a puero deum prosequebatur, signum fuit: tanto maius illo, quod Moyses dei inspector edidit, quod ipse precibus rem impetravit; hic autem ne id postulans quidem. praeterea ille murmurantium suorum necessitate adductus, dominum ad largiendum impulit: hic autem patientia, et gratiarum actione utens cum sociis suis, proprium dominum movit? ad haec Iudaei (ne dicam Mosem) incredulitate munus inquinarunt; hi autem concessum donum honestatis accessione honestarunt.

Noudum anni tres praeterierant, cum socer eius, et imperator a mundi gloria excisi, ad domicilium quod eos deceret, translati sunt. Irene autem mulier illa fortis animi, ac divino sensu praedita, cum filio imperii gubernacula suscepit (si tamen mulier dicenda est, quae adversum hostes, ac perturbationes virilem animum gessit.) tumque

νήματι· καὶ σπένδεται φύσις βροτῶν ἀλλήλοις τε καὶ θεῷ, πολυχρόνιον κεκτημένη τὸν πόλεμον· καὶ εἰς ἅπαν ἐκκαθαρισθείσης *, πάντα πρὸς τὸ φαιδρὸν μετεβάλλετο. τότε καὶ ἥλιος ὁ πάντ' ἐφορῶν ἡμέραν ἐπῆθεν ὁλοσχερῶς ἐλευθέριον, καὶ τὸ στυγνὸν τῆς κατηφείας ὃ πολλοῖς περιεβέβλητο χρόνοις ἀποδυσάμενος σταθερώτερον ἐξέλαμπε. τότε τοίνυν τῶν οἰκείων βουλευμάτων ἡ θεοκόσμητος καὶ φίλαγνος ξυνωρὶς ἐν ἐξουσίᾳ γενομένη, τὸν προσόντα ποικίλον πλοῦτον τῆς οἰκίας ἐκφοροῦντες, πᾶσι τῆς ἐν χρείᾳ καθεστηκόσι διένεμον· καὶ μία φιλοθέων οἰκία πολλοῖς ὑπηρετησαμένη τὰ πρόσφορα, καὶ τῶν τῷ θεῷ προσανεχόντων τὰ φαῦλα διαφερόντως θεραπεύσασα, τὸν τὰ ἐκείνων ἰδιοποιούμενον μεγάλως κατέτερπε.

Ταῦτα οὖν καὶ τὰ ἄλλα ὅσα προσῆκε διαπραξάμενοι, ἡ μὲν τῷ κατὰ Πριγκίπου σεμνείῳ αὐτοῖς κτήμασι ἐγκατοικίζεται, ὁ δὲ πρὸς τὸν μέγαν ἐπανατρέχει Στρατήγιον, ἐν τῷ κατὰ τὴν Σιγριανὴν Πολυχρονίῳ τυγχάνοντα, ὃ πάλαι τούτῳ παρ' αὐτοῦ δεδώρητο ῥᾳστώνης χάριν καὶ ἀναπαύσεως, κἀκεῖσε ταῖς ἐκείνου χερσὶν ἀποκείρεται· μᾶλλον μὲν οὖν ἱερουργεῖται πολλῷ τῆς τοῦ μεγάλου Ἰσαὰκ θυσίας ἱερουργίαν ἱερωτέραν, ὅσον τοῦ ἀκουσίου σεμνότερον τὸ ἑκούσιον, καὶ τοῦ μὴ τετελεσμένου τὸ πέρας λαβόν· κἀκείνῳ τὴν μονὴν

3. ἄχλυος vel simile quid excidisse videtur. 4. ἐπῆθεν] ἐπέθεν Par. et in margine: forte ἐποίησεν. 8. οἰκείας Par.

humanum genus, quod diuturno bello laboraverat, cum secum ipsum, tum cum deo conciliatur: prorsusque depulsis tenebris, laetiorem omnia faciem induebant. tunc quoque sol, qui cuncta lustrat, diem ex omni parte librum extulit, et moerorem atque tristitiam, quae diu ipsum occupaverat, exuens, nitidius eluxit. tunc igitur a deo ornatum, ac castitatis amans par illud, eius quod animo constitutum erat, nactum potestatem, uberes domo divitias proferentes, in omnes large egenos erogabant. adeoque una dei amantium domus, multis, quae victui erant necessaria subministrans, et eorum qui se deo dediderant, pauperiem vitaeque incommoda eximie sublevans, deum ipsum, qui haec sua fecerat, vehementer oblectabat.

Cum igitur haec et alia multa perfecissent, illa quidem in monasterio quod in insula Principe situm est, collatis eo facultatibus suis consedit: hic autem ad magnum Strategium revertitur apud Sigrianam degentem in monasterio, cui nomen Polychronius; quod is ab ipso otii quietisque gratia donatum acceperat: illicque manibus illius detondetur; imo vero immolatur, hostia quam magnus Isaac longe sacratiore, quo praestantius sanctiusque quod ultro fit, quam quod praeter voluntatem, atque id, quod peractum est, eo cui finis

*αὐτοῖς κτήμασιν ἀναθεὶς (πολλὰ γὰρ ἦν, ἃ ταύτῃ συγκαθιέρωσεν) βουλήσει τούτου καὶ γνώμῃ πρὸς τὴν νῆσον διαπεραιοῦται ἣν Καλώνυμον κικλήσκουσιν, καὶ τὸ προσὸν ἐν ταύτῃ πατρόθεν κτημάτιον μοναστήριον ἐκ τῶν ὑπολειφθέντων δειμάμενος, ἐκ τῆς Θεοδώρου μονῆς ἀθροίσας μονάζοντας, ὃν Μονοχεράριον οἱ εἰδότες ἐπονομάζουσι. ὅσης δὲ ἀρετῆς ὑπῆρχεν οὗτος ἀνάπλεως, καὶ ἡ δημώδης σαφῶς παρίστησι παροιμία. τούτοις τὴν τῆς μονῆς δεσποτείαν δωρησάμενος, καὶ τὸν πάντων δοκιμώτατον ἀναδείξας ἡγούμενον, ἀρχέτυπον ὑπακοῆς τοῖς λοιποῖς ἐγνωρίζετο, ταπεινώσει μὲν τοσαύτῃ κοσμούμενος, ὡς μηδενὶ τῶν ἄλλων οἰκτρότησιν παραβάλλεσθαι· ἀσκήσει δὲ καὶ χαμευνίᾳ τηλικαύτῃ περιλαμπόμενος, ὡς παρατρέχειν πολλῷ τῷ μέσσῳ τοὺς ἅπαντας. τῇ δὲ τῶν θείων βίβλων γραφῇ σχολάζων * ἀνημέριον, ἣν οὐκ ἐκ παιδείας ἀνθρωπίνης, ἀλλὰ πόνῳ διηνεκεῖ καὶ θείᾳ κτησάμενος χάριτι ἀκριβῶς μετήρχετο. παννύχιον τῇ καθαρᾷ προσευχῇ πρὸς Χριστὸν ἐκδημῶν τὸν ποθούμενον, τὴν εὐμένειαν ἐφείλκετο τούτου· καὶ θυμὸν δὲ κατὰ δαιμόνων στρατολογήσας καὶ παθῶν, παρὰ τοῖς πᾶσιν ὅπερ τις Μωσῆς ἕτερος καθωρᾶτο. ἐπιθυμίαν δὲ τῶν γηΐνων ἀποστήσας εἰς ἅπαν, μόνοις τοῖς θείοις προσέμενεν, ἀνδρείᾳ δὲ καὶ καρτερίᾳ καὶ τῇ τῶν δει-*

2. *διαπαιρεοῦται* Par. 4. *δημάμενος* Par. 6. *οἰδότες* Par.
7. *δημόδης* Par. 14. *καθ' ἡμέραν* mg. Par. fort. *ἐνημέρευε.*
18. fort. *ὥσπερ* vel *καθάπερ.* 19. *ἕτερος*] *ἤπιος* mg. Par. male.

reique absolutio defuit. illi itaque monasterio cum praedio totaque possessione, quae amplissima erat, donario oblato, eius voluntate ac consilio ad insulam, quam Calonymum vocant, se contulit; ac praediolo, quod in ea paternum habebat ex reliquis facultatibus, in monasterium extructo, monachos ex Theodori, quem Monacherarium vocitant, accivit monasterio. quantae autem is virtutis esset, vel vulgi proverbium facile indicat. in horum iura monasterio concesso, omniumque probatissimo praefecto illius constituto, obedientiae exemplar se ipsum exhibuit. tanta praestabat humilitate, ut supra omnes miserabilem sese deploraret. sic autem austerioris vitae exercitiis, lectique duritie clarebat, ut longo omnes post se relinqueret intervallo. divinorum librorum scriptioni assidue incumbebat, quorum scientiam non humana disciplina, sed labore continuo, et divina gratia plene callebat. noctem precando consumens, puraque oratione in Christum, cuius tenebatur desiderio, excedens, illius sibi benevolentiam conciliabat. cumque adversus daemones, animique aegritudines instructa ira pugnaret, cunctis lenis tanquam Moses alter apparebat. rerum terrenarum cupiditatem sic abiecerat, ut divinis tantum vacaret. quanta

νῶν ὑπεροψίᾳ ὅσῃ κατηγλαΐζετο, οἱ τελευταῖοι τούτου μάλιστα παρέδειξαν χρόνοι.

Οὕτω δὴ τούτου ταῖς ἀρεταῖς ἀπακμάζοντος, τὴν ἐπίκηρον βιότην ὁ τῆς μονῆς προστάτης ἀφείς, πρὸς τὴν ἀγήρων μεταβιβάζεται λῆξιν. πάντων δὲ συνδρομὴ ἐπ' αὐτὸν καὶ ἱκεσία, σὺν δάκρυσι προστῆναι τοῦτον ἱκετευόντων καὶ τῆς σωτηρίας ἡγήσασθαι, ὧν καὶ τὴν ἐσχάτην τάξιν πληρῶν ἀρεταῖς ἐφωταγώγει τούτους καὶ πράξεσι. ἀλλ' οὐκ ἔπειθον γνώμην τοῖς ταπεινοῖς ἐμμένειν ἐμμελετήσασαν· καὶ ὅσον ἀρετὴ πρὸς ὕψος ἦγε μετέωρον, ἐπὶ τοσοῦτον τούτοις φιλονεικοῦσαν ἐγκαλλωπίζεσθαι. ἀμέλει πάντα παρὰ φαῦλον θέμενος, τὴν ῥάβδον ἐπὶ χεῖρας λαβών, καὶ τῇ ἐλπίδι Χριστόν, ᾗ διὰ βίου * συνέρει παντός, ἀραρότως θωρακισάμενος, ἐπὶ τὸ τῆς Σιγριανῆς ὄρος ἀφικνεῖται· καὶ παρά τινος Γεωργοῦ χωρίον ὠνησάμενος ὅπερ ἀνέκαθεν Ἀγρὸς ὠνομάζετο· ἦν δὲ παρὰ θεοφιλῶν κεκομισμένος δάνειον, οὐ γὰρ * ψυχῆς ἐκέκτητό τι καὶ τοῦ περικειμένου ῥακίου τῷ σώματι, μύσας τὰς αἰσθήσεις, καὶ σαρκὸς ἔξω καὶ κόσμου γενόμενος, ἐν αὐτῷ τὴν παροικίαν ἐποιεῖτο τοῦ βίου· τῇ μὲν θεοσδότῳ τῶν χειρῶν ἐργασίᾳ ἐπὶ τοσοῦτον προσκείμενος, ὡς οὔπω παριππεύσαντος χρόνου ἀποδοῦναι μὲν τοῖς δεδανεικόσι τὸ ὄφλημα, ἑαυτῷ δὲ

4. βιώτην. ἀγήρῳ Par. 13. fort. συνήργει vel συνήρειδε. 16. κεκομισμένον Par. ante ψυχῆς πλὴν vel χωρὶς excidisse videtur.

porro fortitudine eniteret, laborumque ac aerumnarum sustinentia atque contemptu, extrema ipsius tempora potissimum indicarunt.

Sic igitur illo virtutibus florente, monasterii praefectus ab hac mortali vita discessit ad immortalem. tum ad eum universorum concursu facto, cum lacrymis supplices rogant ipsis praeesse velit, ac salutis ducem agere, qui vel extremum apud eos locum tenens, virtutibus vitaque agenda illis praeluceret. nihil tamen eius animum movere potuerunt, cuius unum studium erat, ut in abiectis humilis permaneret: ac quanto sublimior virtute tollebatur, tanto his honestari amplius contendebat. denique spretis omnibus, assumptoque in manum baculo, ac spei vi, cui quoad vixit nixus fuerat, Christum pro thorace apte induens, ad Sigrianae montem venit: coemptoque ab agricola praediolo, cui olim iam agri nomen erat (nempe mutuo a viris religiosis accepta pecunia, cum praeter animum, vilesque pannos quibus tegebatur corpus nihil possideret) clausis sensibus, ac carne mundoque excedens, illic domicilium sibi statuit. manuum labore, ac divinitus concessa operis industria tantum profecit, ut nondum elapso anno cum mutuo sumptam pecuniam redderet, tum victui necessaria

τὰ τῆς χρείας ἐκ τῶν χειρῶν πορίζεσθαι. αὐτὸς δὲ ἑαυτοῦ κρείττων ἑκάστης γενόμενος, τῶν ὄπισθεν ἐπιλανθανόμενος, ἀποστολικῶς εἰπεῖν, ἐπηύξει τοῖς ἔμπροσθεν, οὐ τὴν ἐν τῷ καλῷ μονὴν προκοπὴν ἡγούμενος, ἀλλὰ τῷ μὴ προβαίνειν ἐν τούτῳ, ζημίαν οὐ τὴν τυχοῦσαν οἰόμενος. συνήργει δὲ τούτῳ χάρις ἐν πᾶσι καλοῖς, ἡ παιδόθεν ἀναπαυσαμένη τούτῳ καὶ διηνεκῶς ἐπιλάμπουσα.

Καὶ τίς ἂν τούτου τὰς πρὸς θεὸν δι' εὐχῶν ἐκδημίας, αἳ τῶν ἐνύλων εἰς ἅπαν ἀποκαθάρασαι ὄργανον θείων ἐνεργειῶν εἰργάσαντο, κατ' ἀξίαν ἐκφράσαι δυνήσαιτο; τίς δὲ τὸ τῆς σωφροσύνης κάλλος τῆς τούτου καρδίας ἐξειπεῖν ἰσχύσειεν, ἣ τοῖς ἀσωμάτοις συνάπτουσα καὶ θεοῦ δοχεῖον ἐργαζομένη καθαρώτατον, πρός τε θεοπτίαν ἀνῆγε καὶ τὸ μέλλον ὡς παρὸν ὁρᾶν παρεσκεύασε; τίς δὲ λόγος τῆς ἐκείνου πρὸς θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἀγάπης τρανῶσαι φιλονεικήσει τὸ ἀκόρεστον, κἂν πρὸς αὐτὸν αἰθέρα πτεροφυήσας ἐπαναβαίη; τῆς πίστεως τὸ στερρὸν καὶ διπλόης ἁπάσης ἀμέτοχον, τῆς ἐλπίδος τὸ ἄρρηκτον, ᾗ παιδόθεν θωρακισάμενος τήν τε τῶν μελλόντων ἀπόλαυσιν ὡς παροῦσαν λογιζόμενος ἐκρατύνετο; ἀλλὰ γὰρ ἀρετὴ φωτοβόλοις πυρσεύουσα χάρισι πολλοὺς ἐκάλει πρὸς μίμησιν. ἀμέλει τὸ ἤπιον Χριστοῦ ζυγὸν ὑποδύντες, παιδοτρίβην τοῦ ζῆν πρὸς ἀρετὴν ὑπαλείφοντα κατεπλούτουν. τῆς

3. ἐπεξετείνετο exspectes secundum Phil. 3. v. 15. 10. ἠργάσαντο Par.

compararet. in dies autem se ipso melior evadens, et quae retro sunt (ut apostoli verbis utar) obliviscens, ad anteriora contendebat. neque enim profectus loco ducebat, ut in bono quod adeptus erat, consisteret: imo non mediocre damnum existimabat, nisi semper in eo proveheret. comes autem et adiutrix omnibus in bonis illi erat gratia dei, quae a puero in illo conquieverat, ac iugitur lucebat.

Quis eius, precum vi in deum excessus, qui a terrenis prorsus emundatum divinarum operationum organum efficiebant, pro dignitate explicare queat? quis castimoniae decus cordis illius enarrare possit, quae beatis eum spiritibus coniungebat, deique purissimum vasculum praestabat, tumque in dei conspectum attollebat, et ut futura tanquam praesentia essent aspectaret, efficiebat? quaenam oratio assequi valeat insatiabilem illius erga deum atque proximum charitatem, licet vi sua aethera conscendat? quae fidei firmitatem, ab omni duplicitate alienam? quae spei constantiam, qua ille iam inde a puero instructus, ac se futuris tanquam praesentia forent potiri existimans, confirmabatur? caeterum, viri tanta virtus lucidis irradians facibus, ad imitandum plures invitabat. denique qui suave Christi iugum

γὰρ τοῦ πλησίον ἀγάπης ἀκριβέσι θεσμοῖς τειχιζόμενος, ἐνίκα δι' αὐτῆς τὸ ταπεινὸν τοῦ φρονήματος, καὶ προστάτης τούτων ἐδείκνυτο, ὧν πολὺ πλέον [τὸ ταπεινὸν τοῦ φρονήματος] * ἀμέλειαν τοῖς πρὸς ἀρετὴν χειραγωγουμένοις ἀπέτικτεν, ἀλλ' ἀναλογοῦσαν τῇ πρὸς αὐτοὺς στοργῇ τὴν ὑπακοὴν παρείχοντο, τὴν ἀρετὴν αἰδούμενοι.

Ὥς γε καὶ θείᾳ λαμπόμενος χάριτι, καὶ συνιδεῖν ῥᾶστα τὸ δέον οἷός τε ὤν, τοῖς κατὰ Βιθυνίαν ἐνδημῶν μοναστηρίοις καὶ ἑτέροις ἀλλαχόθεν προσομιλῶν, τοῖς ἐκείνων τῆς ἀρετῆς λειμῶσι, τὰς ὄψεις ἐπαφείς, συνελέγετο ὡς ῥόδα τὰ τούτων ἀγωνίσματα, καὶ τοῖς οἰκείοις προσεκόμιζεν, ἀγάπης ἀρίστης καὶ ὑψοποιοῦ ταπεινώσεως ἐν ἑαυτῷ περιφέρων τὰ ὑποδείγματα. ἐγκρατείᾳ δὲ διηνεκεῖ στομούμενος, ἡνίκα φίλων ἐκάλει παρουσία πρὸς μετάληψιν, τὸ τῆς ἐγκρατείας καλὸν ἐν δευτέρῳ τιθέμενος, τὴν κυρίαν προὐτίμα τῶν ἀρετῶν· χορτάζεσθαί τε καὶ ὑστερεῖσθαι κατὰ τὸν μέγαν Παῦλον εὖ εἰδώς, καὶ τῆς κενῆς δόξης δραπετεύων τὴν ἐπικράτειαν. μικροῦ με τῶν ἐκείνου καλῶν διέδρα τὸ μέγιστον. τῆς γὰρ κατὰ Νικαίαν συνόδου συστάσης τὸ δεύτερον, σὺν τοῖς ἄλλοις πατράσιν ἐπὶ αὐτὴν ἐκέκλητο. πάντων δ' ἐφ' ἵππων ἐξόχων

3. verba τὸ ταπεινὸν τοῦ φρονήματος ex proxime superioribus repetita haud dubie delenda sunt: reliqua aperte corrupta doctioribus trado sananda. 16. ὑστερῆσθαι Par. cfr. Phil. 4. v. 12. οἰειδὼς Par.

subierant, vitae eum institutorem, qui ad virtutem animaret, ingenti compendio habebant. accuratis enim in proximum charitatis scitis munitus, sic humilem de se sensum vincebat, eorumque praefectum agebat; quorum animis initiante illo ad virtutem, impensior illa submissio contemptum velut progignebat: tametsi illi eius virtutem reveriti, pro benevolentia qua eos prosequebatur, amorisque modo, obedientiam parem rependebant.

Velut autem divina illustratus gratia, eoque ingenio praeditus, ut quae recta ac consentanea essent facile dispiceret, quae in Bithynia, ac locis aliis monasteria sita sunt invisens, inque eis monasticem profitentibus familiarius colloquens, coniectis in illorum virtutum prata luminibus, rosarum instar quibus praelucebant decerpebat certamina, domumque ad suos reportabat, perfectam charitatis, et sublimis humilitatis in se circumferens documenta. iugi autem abstinentia duratus, cum amicorum invisentium praesentia ad cibum percipiendum vocaret, illius honestatem in secundis habens, virtutum dominam illi praelatam volebat: qui magni Pauli more sciret satiari, et penuriam pati, inanisque gloriae dominatum fugeret. pulcherrimum illius factum me pene praeteriit. cum enim Nicaeae synodus secundo coacta es-

ἀθροιζομένων, καὶ λαμπραῖς γαννυμένων ἐσθήταις, αὐτὸς τῷ συνήθει τριχίνῳ κοσμούμενος, ὑποζυγίῳ τε ἐπιβὰς κἂν θηλείᾳ τὴν ὁδοιπορείαν ἀσμένως ἐποιεῖτο. ὡς δ' εἶδον ἅπαντες τὸν τηλικούτῳ πλούτῳ κομῶντα τὸ πρότερον τούτοις νῦν καλλωπιζόμενον, ἐξ αὐτοῦ μᾶλλον ἢ τῶν ἄλλων δρεψάμενοι τὴν ὠφέλειαν, εὐθυμίας ἁπάσης ἀνεπίμπλαντο. ὁ δ' ἐκθύμως συνασπίσας τῇ ἀληθείᾳ καὶ τὴν πλάνην καταστρεψάμενος, τῇ γενικωτάτῃ τῶν ἀρετῶν καλλυνόμενος, ἐπανῄει.

Τούτου τοῖς καλοῖς οἱ τῆς κακίας γεννήτορες βασκήναντες δαίμονες, μικρὸν τῆς νυκτὸς ἀφυπνοῦντι ἀνέδην ἐπικωμάζουσι, καὶ τῆς ὅλης χειρὸς τὸν ἀντίχειρα συὸς δίκην ἀγρίου τοῖς ὀδοῦσι λαβόμενοι, δριμεῖαν τὴν ἀλγηδόνα καὶ ἔκτοπον ἐνεποίησαν, τοὺς τῶν ὀδόντων τύπους ἐπαφέντες τῷ μέρει του σώματος. ὁ δὲ τῷ πρὸς θεὸν ἔρωτι καθηλούμενος, καὶ τῆς ἐκείνων μοχθηρᾶς ἐπινοίας ὑπάρχων ὑπέρτερος, οὐδ' οὕτως ἐντρυφᾶν τῷ γεγονότι τοὺς βασκάνους ἐνέδωκε δαίμονας· ἀπομυρίσματι δὲ ξύλων τιμίων, ὡς εἶχε σπουδῆς, ἐπιχρίσας, χεῖρα τὴν πάσχουσαν, ἐλευθέραν παντὸς θᾶττον ἢ λόγος ἐναπέδειξε μώλωπος. ὢ τοῦ θαύματος· χάρις γὰρ θεία διηνεκῶς τοῖς ἐκείνου πόνοις ἐπαναπαυομένη, καὶ τρόποις ταπεινοῦ τοῦ φρονήματος, ἀποστολικῶν χαρίτων τῇ δωρεᾷ κατε-

1. ἐσθῆσιν mg. Par. sed scriptor barbaram formam praetulisse videtur. 3. ἴδον Par. 8. γεννηκοτάτῃ Par. ἐπανίει Par. 9. τῆς] τοῖς Par. h. l. et mox. 13. ἀνεποίησαν Par.

set, ad eam ipse quoque cum aliis patribus vocatus est. cumque omnes equis praestantibus, et splendidis vestimentis ornati venirent, ipse solito cilicino sacco indutus, ac asinae insidens, laetus iter suscepit. sed cum omnes viderent eum, qui prius omnibus divitiarum copiis abundaverat, vili nunc habitu gloriantem, maiore ex illo, quam ex reliquis, percepta utilitate, ingenti laetitia repleti sunt. ipse vero strenue propugnata veritate, ac errore everso, fide, quae virtutum generalissima est, inclytus rediit.

Verum cum malitiae auctores daemones praeclaris ipsius factis inviderent, ei nocte parumper dormienti impudenter illudere conati sunt. manus enim ipsius pollicem, tanquam sues agrestes, dentibus corripientes, acerbum dolorem inusserunt, in eaque corporis parte luxata, dentium vestigia reliquerunt. at ille dei amore confixus, et nequitia daemonum animum gerens superiorem, ne sic quidem ea re gloriari invidos daemones permisit. sed quam propere licuit pretiosorum lignorum ungento manum luxatam ungens, dicto citius omni plaga liberam reddidit. o rem miram! gratia enim divina illius semper laboribus summissique animi motibus praesens, apostolicorum

λάμπρυνε, καὶ ἐξαισίων θαυμασίων τερατουργὸν ἐνειργάσατο. εἰ μὲν οὖν πάντα λέγειν ἐθελήσω ὅσα θεία χάρις τούτῳ δεδώρητο τὴν ἐνοίκιαν ἀσπασαμένη, τούς τε τῶν ἐγκωμίων ἐπιλυμανοῦμαι νόμους, καὶ ὁ λόγος διαλυθεὶς ὡς ἐν μεγάλῳ πελάγει πλέων οἰχήσεται. εἰ δὲ τὰ πλείω παρεὶς ὀλίγων ἐπιμνησθήσομαι, καὶ ὁ λόγος ἕξει τὸ ἀσφαλὲς ὥσπερ ἐπὶ κρηπῖδος ἐρηρεισμένος, κἀκ τῶν ῥηθέντων ἀκριβεστάτην ἕξει καὶ τὰ ὑπολειφθέντα τὴν δήλωσιν.

Ἀγρίου δαίμονος ἐπιφορᾷ τίς τῶν ἐκεῖσε πολιορκούμενος, φρενῶν ἔρημος ἐξαίφνης καθίσταται· καὶ τὰς οἰκείας κατεσθίων σάρκας ὡς ἀλλοτρίας, βαρὺς ἑκάστῳ τῶν προσιόντων ἐδείκνυτο. δεσμῷ τοῦτον περιβαλόντες πλείονες καὶ πέδαις ἀσφαλισάμενοι φρουρᾷ παρενέβαλον, φύλακας ἐπιστήσαντες· ἀλλὰ μιᾶς ἑσπέρας πρὸς θεὸν ἱκεσία τοῦ παραλυποῦντος ἀποδείξασα ἐλεύθερον, τῶν πεδῶν ἐκπεσόντων ἀθρόον τοῦ σώματος, πρὸς τὸ κυριακὸν σωφρόνως ἐπανιόντα παρέδειξεν, τὸν πρὶν παραπλῆγα καὶ πᾶσι δυσάντητον. χρεία τις ἐκάλει τὸν ὅσιον πορευθῆναι πρὸς τὸ πολίχνιον, καὶ δὴ πορευθέντος χειμὼν ἐπιπίπτει παράδοξος, κύμασί τε πολλοῖς ἐξογκώσας τὴν θάλατταν καὶ ἄγριον ἀνεγείρας τὸν κλύδωνα, τὴν ἐπάνοδον ἀπετείχιζεν. ὁ δὲ τῇ συνήθει κρατυνόμενος πίστει, τῷ τὴν ἰδίαν ἐκπληροῦντι διακονίαν φησίν, ἄγγειλον τῇ συνδούλῃ χα-

7. ἐρειρισμένος Par.

eum munerum gratia illustrabat, rerumque admirabilium effectorem praestabat. equidem si omnia, quae divina gratia in hoc sancto viro inhabitans elargita est, munera enumerare voluero, et laudandi leges transiliam, et oratio mea instar navigii in ingenti pelago magis dissolvetur. quod si pauca quaedam, pluribus omissis, commemorabo, et oratio tanquam littora legens in tuto versabitur, et ex iis quae dicta fuerint, reliqua facile coniicientur.

Cum saevi daemonis impetu quidam illic sodalium opprimeretur, repente mentis vim amisit: carnesque proprias velut alienas lanians, cunctis adeuntibus molestus existebat. itaque vinculis et compedibus revinctus, custodiae plurium consilio adhibitis custodibus traditus fuerat. at vesperae unius fusa ad deum supplicatio, a vexante spiritu liberatum, vinculis repente dissilientibus, ad ecclesiam sana redeuntem mente ostendit, eum, qui prius mente captus, gravis omnibus erat ad occursum. usu venit, ut vir sanctus ad oppidum quoddam maritimum accerseretur: sed in medio cursu tempestas ingens oborta est, qua pelagus immane quantum intumuit; saevoque excitato fluctu insuperabile iter redeunti effecit. at vir sanctus solita fide fretus, proprium explenti ministerium ait: conservo mari denuncia, ut frae-

λῦσαι τὸν κλύδωνα καὶ τὰ νῶτα ἡμῖν ὑφαπλῶσαι γαλήνια, ἵνα τὴν οἴκαδε πορείαν ἠρέμα ποιήσωμαι· καὶ θᾶττον ἢ λόγος ἐπακολουθεῖ τὸ ἔργον, τὸν Χριστὸν καὶ θεὸν ἡμῶν ὡς ἐν πᾶσι κἀν τούτῳ δεικνύων ἐπαληθεύοντα, μείζονα ποιῆσειν τοὺς οἰκείους θεράποντας τοῦ ἰδίου δεσπότου διατεινόμενον. πᾶσι δὲ τοῖς ἄλλοις λαμπόμενος κατορθώμασι, τῆς τῶν πενήτων ἐπιμελείας πλείονα φροντίδα τῶν ἄλλων ἐτίθετο· φιλαδελφίᾳ δὲ πλείστῃ τῶν ἄλλων κοσμούμενος, τὸν ἐξ αὐτῆς φυόμενον ἔλεον διαφερόντως ἠσπάζετο. καὶ δὴ τοῖς προσιοῦσι χεῖρα κιχρῶν σωτήριον, μησὶ τέσσαρσι τὸν προσόντα τῇ μονῇ σῖτον, μηδὲ τοῖς οἴκοι δυνάμενον ἐπαρκεῖν ἀφειδῶς ἐξεφόρει. τοῦ δὲ τὴν διακονίαν διέποντος ἐπὶ τούτῳ δυσχεραίνοντος, καὶ μηδὲ τοῖς οἴκοι δυνάμενον διαρκεῖν τοῦτον ἐπομνυμένου, πραείᾳ φωνῇ τὸν σῖτον ἀριθμῆσαι διακελεύεται. ὁ δὲ τοῦτο διαπραξάμενος, εὗρεν ὡς πρὸ τῆς διαδόσεως, μηδενὸς μεδίμνου τὸ συνόλον ἐπιλείψαντος. ἀλλὰ γὰρ ῥᾷον κύματα θαλάττης ἐξαριθμεῖν, ἢ κοτύλῃ πέλαγος ἐκμετρεῖν, ἢ τὰς ἐκείνου τῶν θαυμάτων νιφάδας ἐγκωμίων λόγοις περιλαβεῖν. διόπερ ἄλλοις ἄλλας ἐκφράζειν ἀφείς, ἐπὶ τὰ κυριώτερα τοῦ λόγου μετελεύσομαι.

Πᾶσι μὲν οὖν τὸ τῆς ἐκκλησίας λήϊον ἤνθει καλοῖς· δόγμασι μὲν ὀρθοδόξοις ὡς μάλιστα καταρδόμενον, ἀναλόγοις δὲ

4. τοῦτο Par. 11. ἀφοιδῶς Par. 14. πρατείᾳ Par.

net tempestatem, et fluctus tranquillos reddat, quo iter nostrum placide conficere valeamus. atque ita confestim effectum est, ut Christus ac deus noster hac item in re, quemadmodum in reliquis omnibus, vera dixisse demonstraretur, cum maiora servos suos, quam ipse faceret, pollicitus est effecturos. caeterum cum omnibus virtutibus excelleret, curandis tamen et sublevandis pauperibus maiorem diligentiam adhibebat. cum enim amore fraterno maxime teneretur, misericordiam ex eo proficiscentem in primis complectebatur. ac sane salutarem accedentibus manum porrigens, quarto mense quod monasterio suppetebat frumentum, modicum illud, ut vix familiae usibus sufficeret, large effundebat. cumque minister rem aegre ferret, atque illud ne familiae quidem satis esse iureiurando affirmaret, miti voce frumentum numerare iubet. quod ille cum fecisset, nullum acervo modium deesse comperit. verum facilius sit, undas maris enumerare, aut cava manu pelagus dimeteri, quam res ab illo gestas admirabiles oratione complecti. quamobrem aliis alia relinquentes commemoranda, quae rei institutae magis conveniunt, ac praecipua sunt, prosequemur.

Ecclesiae ager bonis omnibus abundabat. nam et rectis institu-

τούτοις πιαινόμενον πράξεσι. καὶ βασιλεῖς μὲν θεοφιλεῖς τούτοις, ἢ τῷ προσόντι τῆς βασιλείας ὄγκῳ μεγαλαυχούμενοι διεδείκνυντο· ἀρχιερεὺς δὲ ὁ μέγας τῆς ὑψηλῆς ἐπειλημμένος καθέδρας, τὰς τῆς ἀρετῆς λαμπηδόνας γῆν ἐπὶ πᾶσαν, ὅσην ἥλιος ἐφορᾷ, διεπύρσευεν· οἱ δ' ὑπ' αὐτὸν τελοῦντες ἀρχιερεῖς ἀμέμπτως τὴν οἰκείαν ἕκαστος ποίμνην οἱονεί τινα ὁλκάδα πρὸς γαληνίους λιμένας ἐπηδαλιούχει· οἱ δὲ τῶν σεμνείων προστάται, ὧν πρωτοστάτης ὑπῆρχε καὶ καθαρώτατος ἥλιος ὁ θαυμάσιος, τὴν ἐς οὐρανὸν φέρουσαν τοὺς ὑπ' αὐτοῖς ἐκδιδάσκοντες τρίβον, γυμνὸν κτημάτων ἐδείκνυον τὸν πρότερον κακῶς δυναστεύσαντα. ἀλλ' οὐκ ἤνεγκεν ὁρᾷν ὄφις ὁ βάσκανος τηλικούτοις ἐπανθεῖν τὴν ἐκκλησίαν καλοῖς, τὴν δὲ τῶν πολλῶν ἁμαρτίαν συνεργὸν προσκτησάμενος, συγχωρήσει θείᾳ τὸ ταύτης κάλλος ἐπιλυμήνασθαι διανίσταται. ἄνδρα γοῦν ἐπιζητῶν τῆς ἰδίας σκαιότητος ἁπάσης χωρητικόν, ἐφευρίσκει πλέον ἢ ἐβούλετο· Λέοντα τὸν ἐξάγιστον, ὃς Ἀρμενίοις τε καὶ Ἀσσυρίοις ἐπαναφέρων τὸ γένος, τῶν μὲν ἐπλούτει τὸ ὕπουλον καὶ κακοηθές, τῶν δὲ τὸ θηριῶδες εἰς ἅπαν ἐκμιμούμενος, μᾶλλον μὲν οὖν μακρῷ τῷ μέσσῳ τούτους ὑπερβαλλόμενος, θηριωδείᾳ μὲν ἐξενίκα τὸ ὕπουλον, ὑπουλότητι δὲ τὸ θηριῶδες παρέτρεχεν· ἕτοιμος μὲν ψεύσασθαι, δεινὸς δ' ἐπι-

2. post τούτοις fortasse excidit μᾶλλον. 3. Nempe Michael Rancabus. Par. mg. 5. S. Nicephorus patriarcha: non Leo III. Rom. pontif. ut inepte notatum apud Surium. Par. mg. 13. προσκτητησάμενος Par. 20. θηριωδία Par. 21. ἐπιθῆναι Par.

tis sanaque doctrina instructus erat, et factis congruentibus affluebat. ac quidem religiosissimi imperatores, pietatis studio potius, quam imperii amplitutine gloriabantur. porro magnus pontifex sublimem cathedram consecutus, virtutis lumina per universum orbem terrarum accendebat. qui autem sub eo erant antistites, suos quique greges sine reprehensione tutos in portus perducebant. monasteriorum denique praesides, quibus tanquam sol nitidissimus admirandus hic vir praelucebat, viam in caelum ducentem docentes discipulos, nudum opibus eum, qui male prius dominatus esset, religiosa abdicatione monstrabant. sed invidus serpens ecclesiam tam multis bonis florentem videre non poterat, exque plebis peccatis occasionem arripiens, ita permittente deo, ecclesiae pulchritudinem pervertere aggressus est. verum cum propriae perversitatis ministrum idoneum quaereret, aptiorem invenit, quam optabat: Leonem, inquam, scelestissimum hominem, qui ab Armeniis et Assyriis genus ducens, alterius gentis dolos ac morositatem, alterius feritatem numeris omnibus absoluta imitatione expresserat: imo vero longo eos intervallo superans, feritate

θεῖναι πίστιν τοῖς ἐψευσμένοις ἀρετὴν ἡγούμενος τὴν ἀπάτην, καὶ ταύτῃ κατὰ τῶν οἰκειοτάτων χρώμενος· ὃς τῆς μειλιχίου καὶ πολλὰ τιμησάσης κατεξαναστὰς βασιλείας, ἐξωθεῖ μὲν τῆς ἐκκλησίας τὸν παγκόσμιον καὶ ἄδυτον ἥλιον, συνεξωθεῖ δὲ τούτῳ τῶν ἀρχιερέων μικροῦ δεῖν τοὺς ἅπαντας· καὶ τὴν ἀνέκαθεν ἐξ ἀποστόλων ταύτην παράδοσιν παρ' οὐδὲν ἡγησάμενος, ἐξορύττει μὲν Χριστοῦ τῆς θείας σαρκὸς τὸ ὁμοίωμα· συνεξορύττει δὲ τῆς τούτου μητρὸς καὶ πάντων τῶν ἁγίων τὰ σεπτὰ εἰκονίσματα, καὶ τὴν ἐκκλησίαν ψηλαφητοῦ σκότους ἐμπίμπλησι, πολλῷ τοῦ παρ' Αἰγυπτίοις χαλεπωτέρου. ἐντεῦθεν τῇ ἑλληνηκῇ βίᾳ τὴν προγονικὴν ἀναμίξας ἀπόνοιαν, ἐλάλει μὲν εἰς ὕψος ἀνομίαν τὸν παλαιὸν ἐκεῖνον Ῥαψάκην ὑπερβαλλόμενος· τὴν πόλιν δὲ θεοῦ, τὴν ἐκκλησίαν φημί, πολλοῖς κατασείειν ἐπεχείρει τοῖς μηχανήμασι. πολιτεία μὲν οὖν εὐθὺς ἅπασα τῷ τῆς ἐκείνου βίας ἐνανάγει κλύδωνι, μηδ' ἀντισχεῖν ἐγχειρήσασα· οἱ δὲ τῷ ὕψει τῶν ἀρετῶν χειραγωγοῦντες τοὺς ἄλλους πρὸς τὰ οὐράνια, τοῖς τῆς πονηρίας ἐκείνου παρεσύρησαν κύμασι, εἰ καὶ μεταμελείᾳ τὴν ἧτταν ἀνεκαλέσαντο· οἱ δὲ τῶν ἐπὶ γῆς καὶ ἑαυτῶν ἀφειδήσαντες, καὶ φρενῶν ἀγχινοίᾳ τὴν πονηρίαν ἐκνικήσαντες, οἱ μὲν λιμῷ προσεκαρτέρουν, οἱ δὲ μάστιξι ἀνηλεῶς ᾐκίζοντο, ἔσθ' ὅτε καὶ νυκτὶ θαλάττῃ παραπεμπόμενοι.

8. τῶν om. Par. 13. Iesai. 36. v. 2.

dolos, dolis feritatem vincebat: ad mentiendum promptus, et ad persuadendum ea, quae mentiebatur, aptissimus. fraude loco virtutis utebatur, eamque adversus coniunctissimos exercebat. hic in blandum, ac qui multum ei honoris habuerat imperatorem consurgens, ornatissimum ac qui nunquam occidat ecclesiae solem eiicit, ac cum illo omnes fere exturbat antistites. hanc itaque ab apostolis per manus traditam institutionem spernens, divinae carnis Christi imaginem excindit; idemque in matris eius, ac sanctorum venerandas imagines committit; ac ecclesiae graviores longe Aegyptiacis, densissimasque tenebras offundit. hinc tyrannorum quos tulit gentilitas violentiae patrium astum admiscens, ac veterem illum Rapsacem superans, iniquitatem in sublime loquebatur; et civitatem dei, quae est ecclesia, multis machinamentis dolisque concutere studebat. statim itaque omnis res publica illius violentiae procella naufragium facere, cum ne obniti quidem conaretur. qui virtutum quo praestabant merito reliquis ad caelestia duces erant, illius nequitiae fluctibus secus agi, astuque decipi, tametsi poenitentiae remedio noxam resarcivere. qui autem res terrenas, seque ipsos contemnentes mentis solertia scelus vicerant, qua fame conficiebantur, qua verberibus dire excruciabantur: nonnunquam etiam noctu coniiciebantur in mare.

Τότε δή, τότε πρὸς πόλιν καλεῖται καὶ ὁ θαυμάσιος, οὐ τυραννικῇ καὶ βιαίᾳ χειρί, ἀλλὰ θωπείαις ταῖς ἐξ ἔθους δῆθεν ἐκμαλασσόμενος. κατ' ἐχθρῶν, φησίν, ἐκστρατεία μοι παρέστη, καὶ δέον ταῖς εὐχαῖς κατοπλισθέντα πρότερον, οὕτω συμμῖξαι τοῖς πολεμίοις. ὁ δὲ τὸ τῶν τρόπων κακόηθες ἐπιστάμενος, νεφρῷ πολυχρονίῳ καὶ δυσουρίᾳ τρυχόμενος· ὄργανα γὰρ διὰ τοῦ φυσικοῦ ὑπονόμου τῇ κύστῃ παρακεμπόμενα, καὶ τοὺς ἐγκειμένους ἐν ταύτῃ διαθρύπτοντα λίθους, τοῖς ἐκτὸς παρεπέμποντο, τὴν ἔξοδον τῷ ὑγρῷ περιττώματι, ὡς δυνατόν, ἀκώλυτον μηχανώμενα. τούτοις οὖν τρυχόμενος καὶ κλινήρης διὰ βίον ὑπάρχων ἀκατίῳ περαιωθεὶς πρὸς τὴν βασιλίδα πόλιν ἐγκαθορμίζεται. τοῦτο δὴ μαθὼν ὁ ἐξάγιστος, τοιάδε τούτῳ διά τινος τῶν οἰκειοτάτων δηλοῖ· εἰς ὄψιν γὰρ ἀγαγεῖν, τὸ στεῤῥὸν οἶμαι τοῦ ἀνδρὸς διενθυμούμενος, ἠρυθρία. εἰ μὲν πειθήνιος ἥκεις ταῖς ἐμαῖς ἱκεσίαις, (χρηστὰς γὰρ ἡμῖν ἐλπίδας τὸ σὸν προσηνὲς ἐντίθησιν) ἴσθι τοσούτων καταπολαύσων καλῶν, ὅσον εἰκὸς ἐπαπολαύειν τοὺς τῆς οἰκείας φιλονεικίας βασιλικὴν συμβουλὴν καὶ παράκλησιν ποιουμένους ἐπίπροσθεν· τῆς τε σῆς μονῆς παντοίοις ἐξαιρομένης χαρίσμασι, καὶ τῶν σῶν συγγενῶν τιμῆς μεγίστης καὶ παῤῥησίας ἠξιωμένων, τὰ πρῶτα τῆς ἐμῆς φιλίας οἴσεις καὶ

4. παρίστη Par. 10. μηχανώμενοι Par. 17. καταπολαύων Par.

Tunc igitur, tunc ad certamen vocatur etiam vir admirandus, non quidem manu tyrannica, et ut illata vi adducatur; sed ut tyranno consuetis blanditiis ac dolis ad iter inducatur. adversus hostes, aiebat, belli mihi moles incumbit: sed ante quam manus cum illis conseram, precum tuarum praesidio muniar necesse est. Theophanes autem cognita hominis malitia, quamvis renum et urinae difficultate laboraret (instrumentis enim per naturalem cuniculum in vesicam admissis, quae lapides insidos conmolirent, humidis excrementis exitum praebebat) ac cum maximis molestiis vexaretur, inque lectulo aegrotus assidue decumberet, scapha tamen ad urbem regiam traiecit. quod cum scelestissimus ille intellexisset, sancti viri aspectum (eius puto constantiam animo reputans) veritus, per unum aliquem maximae inter illius domesticos fidei, haec illi significat. si venisti, ut mihi morem geras (morum enim qua praeditus es lenitas, ut de te id sperem, facile suadet) scito tam multis te bonis fruiturum, quam multis eos frui par est, qui propriae voluntati imperatoris voluntatem et consilium anteponunt: tumque monasterio tuo omnis generis muneribus aucto, tum propinquis tuis maximis dignitatibus favoreque regio condecoratis, primas apud me amicitiae ac auctoritatis partes ipse con-

παρρησίας· εἰ δέ, ὃ μηδὲ λογίσασθαι θέμις, τὴν οἰκείαν ἔριν τῆς ἐμῆς ἱκεσίας προτιμησάμενος, ὑπερόπτης μὲν τῆς ἐμῆς συμβουλῆς, ὑπερόπτης δὲ τῶν προτεινομένων γενήσῃ καλῶν, ἄκων διαπραξάμενος ἅπερ ἑκὼν οὐ βούλει, σαυτῷ μεγίστης αἰσχύνης καὶ δυσβουλίας ἔσῃ παραίτιος.

Ὁ δὲ θειότατος τῆς εὐηθείας τῶν λεγομένων ἐκμυκτηρίσας τὸν εἰρηκότα, τοιοῖσδε λόγοις ἀμείβεται τὸν πεπομφότα· χρημάτων μὲν καὶ κτημάτων, καὶ ὅσα τῆς παρούσης ἐστὶ καλὰ βιοτῆς, οὐδενὸς ἐν χρείᾳ καθέστηκα· οὐ γὰρ νεάζων ἀπεσεισάμην δυνάμενος χρῆσθαι, τῷ Χριστοῦ κεκρατημένος ἔρωτι, πῶς ἂν γηραιὸς ἐπ' ἀθετήσει τοῦ ποθουμένου προσδέξομαι; καὶ ταῦτα τῶν ἐπικειμένων νοσημάτων τῷ σώματι ταχεῖαν μηνυόντων τὴν ἔξοδον καὶ τὴν κτῆσιν τούτων ματαίαν ὑπεμφαινόντων· μονῆς δὲ καὶ συγγενῶν θεῷ μελήσει, ᾧ καὶ παρατίθημι τούτους, τῷ κρειττόνως ἐπικουρεῖν δυναμένῳ ἢ βασιλεῖς τε καὶ ἄρχοντες. εἰ δὲ νόσοις καὶ γήρατι θαρρυνόμενος, αἵ με νῦν συνέχουσι, μορμολύττοις ταῖς ἀπειλαῖς καὶ δειματοῦν ἐθέλεις, καθάπερ σκυτάλῃ τὰ ἀγενῆ τῶν μειρακίων οἱ παιδευταί, ἀπτέσθω πυρά, ἑτοιμαζέσθω στρεβλωτήρια, καὶ πρόθεσιν ἅπασαν ἐκνικῶντα καὶ τρόπους μηχανημάτων παρατρέχοντα, ὅπως εἰδῇς ἐν ταῖς ἐμαῖς ἀσθενείαις τὴν τοῦ Χριστοῦ τελειουμένην σαφέστατα δύναμιν. αὐτὸς πρὸς τὴν πυ-

3. βούλῃ Par. 5. δυσβουλείας Par.

sequeris. sin, quod vix cogitare fas est, pervicaci animo tuo preces meas posthabueris, et consilium meum neglexeris, ac quae tibi proponuntur, bona fueris aspernatus, invitus faciens, quae volens recusas, maximi tibi ipse dedecoris ac calamitatis auctor existes.

Ad haec vir divinus, perspecta dictorum stultitia, auctoremque irridens, ita nuncio respondet. ego nec pecuniis, nec possessionibus, aut ullis aliis vitae huius bonis indigeo. quae enim adolescens, cum iis frui possem, amore Christi inflammatus repudiavi, ea iam senex quomodo complectar, ac eum cuius desiderio teneor, contemnam? praesertim cum corpus morbis confectum sit, ut vitae finis procul abesse non possit, et haec inania esse constet. quod autem ad monasterium propinquosque pertinet, id deo erit curae, cui utrosque commendo: et quibus deus melius, quam imperatores et principes, consulere potest. quod si, quemadmodum pueros parum generosos magistri scutica perterrefaciunt, ita tu me morbo et senectute confectum, minis territum iri speras, rogus accendatur, tormenta parentur, et omnia cruciatuum genera, eaque eiusmodi, ut vim omnem propositi superent, artificiososque cunctos modos excedant; ut scias planissime, Christi virtutem in meis infirmitatibus perfici. ego qui in terra gradi

ῥὰν ἐλθεῖν ἐπειχθήσομαι, ὁ γῆς ἐπιβῆναι ὅλως οὐ δυνάμενος, τὴν ἐπικειμένην ἀσθένειαν ἐκνικήσας τῇ προθυμίᾳ.

Ταῦτα μαθὼν ὁ τρισάθλιος, κατεπλάγη μὲν οἵης τοῦ γενναίου ψυχῆς τὸ παράστημα· οὐ μὴν ἀπέγνω τὴν νίκην, τῷ γενναιοτάτῳ τῶν παρ' αὐτῷ θαρρῶν ἀθλητῶν, ὃς γοητικαῖς τῷ ὄντι καλλωπιζόμενος μαγγανείαις καὶ σοφιστικαῖς δῆθεν ἐκεκαλλώπιστο τερατείαις, ταῖς Ἑλλήνων οἰωνοσκοπίαις καὶ ταῖς δι' ἥπατος μαντείαις ἐπὶ πλείω μεγαλαυχούμενος, ἢ τοῖς μαθήμασιν. οὗτος πρὸς τὸ τῆς ἀσεβείας ἑλκύσας τὸν δύστηνον βάραθρον, τὰ πρῶτα παρ' αὐτῷ τῆς δυναστείας ἐκέκτητο. τούτῳ τὸν μακάριον ἐκδίδωσι, ἁλῶναι πάντως τῇ ἴϋγγι τῶν τούτου λόγων οἰόμενος. ἀλλ' ὄνος ᾄδων πρὸς λύραν ἡλίσκετο· καὶ τῇ ἀμάχῳ τοῦ ἀνδρὸς παρρησίᾳ τῶν λόγων καταπλαγείς, πρὸ συμπλοκῆς τὴν ἧτταν ἠσπάζετο, καὶ τῷ κρατοῦντι διήγγειλεν ὡς κρείττων παντὸς λόγου καὶ ἀπειλῶν ὁ ἀνήρ, καὶ τοὺς ἤδη πεισθησομένους ἐπιμείνας τῷ τόπῳ ἀνακόψει τῆς ἐγχειρήσεως. ὢ γνώμης ἀδάμαντος στερροτέρας καὶ ἀνυπείκτου πᾶσι τοῖς κατὰ τῆς ἀληθείας μηχανήμασιν. ὢ φίλτρον περὶ τὸν κτιστὴν ἀκόρεστον, ὑπὸ μηδενὸς τῶν τοῦ βίου πειρατηρίων διαλυόμενον. ἀλλ' οὐδ' ὡς ἀπέληγε μάχης ὁ τυραννικῆς ὠμότητος ἔμπλεος· τοῖς τῶν Ἐλευθερίου δὲ ἀνακτόροις

3. οἵης] fort. τῆς. 7. ἐκκαλλώπ. Par. 15. κρείττω Par. 16. πειθησομένους Par.

non valeo, valetudinis infirmitate superata, in rogum promptus insiliam.

His auditis, turpissimus ille constantiam quidem animi fortis admiratus est; de victoria tamen spem non abiecit, hominis inter suos dolis strenuissimi fretus suadae vi: is nempe magorum praestigiis, ac sophistarum imposturis, Graecorumque auspiciis, atque iecinoris inspectionibus, quam disciplinis instructior erat; cumque miserum hominem in impietatis barathrum traxisset, apud eum valebat plurimum. huic beatum tradit Theophanem, sperans illius verborum lenocinio omnino deceptum iri. verum tanquam asinus ad lyram deprehensus est. invictam itaque viri sancti dicendi libertatem vehementius admiratus, antequam congrederetur, se victum esse confessus est: nunciavitque imperatori, eum praestantiorem esse, quam ut oratione, aut minis ullis superari posset: quin etiam si ibi diutius commoraretur, fore, ut aliorum animos in sententiam iamiam concessuros, a proposito absterreret. o mentem adamante firmiorem, et nullis cedentem machinis oppugnantibus veritatem! o amoris vim erga creatorem incredibilem, quae nullis vitae tentationibus dissolvi potuit. caeterum ab impugnatione non destitit homo tyrannica plenus crudelitate: sed virum sanctum in Eleutherii palatio includi iubet, adhibitis custodi-

ἀσφαλεστάτῃ φρουρᾷ παραδίδωσι, φύλακας ἐπιστήσας, τοῦ μή τινα τῶν οἷς αἰδὼς τῆς φύσεως πρόσεστι παραμυθίαν ἐμποιῆσαι τῷ διὰ Χριστὸν κακουμένῳ. σῶμα μὲν οὖν λιμῷ πολυχρονίῳ τηκόμενον κατὰ μέρος πρὸς φθορὰν ἠπείγετο, καὶ αὐτὴν τὴν ὀξεῖαν τελευτὴν ζημιούμενον· νόσοι δὲ τῆς τῶν ἰατρῶν ἐπικουρίας ἐλευθερίαν εὑράμεναι, ἀλγεινότερον ἐπεκώμαζον, κατὰ πολὺ τῆς ζωῆς ἰδιοποιοῦσαι τὴν τελευτήν. ἀλλ' ἡ διάνοια τοῦ πρώτου τῶν ὀρεκτῶν τοῖς παμποθήτοις ἐντρυφῶσα κάλλεσι τὰ τοῖς ἄλλοις μηδ' ἀκοῇ φορητὰ ῥᾷον ἔφερεν. ἔχαιρον ἄγγελοι τὴν μακροῖς χρόνοις τῶν βροτῶν δραπετεύσασαν καρτερίαν ὀφθαλμοῖς αὖθις ἐπανελθοῦσαν ἐπιδεῖν εὐτυχήσαντες· καὶ τῇ τούτου συνηδόμενοι κατ' ἐχθρῶν ἀριστείᾳ, τὸ ἐπινίκιον ἐπανηγύριζον. ἔφριττον δαίμονες, ὧν μηδ' ἀκοῇ φέρειν ἠνείχοντο τὰ ὀνόματα, καὶ ὧν προσεπολέμουν τοῖς εἰκονίσμασι, τούτους αὖθις αὐτοῖς ἐπανατέλλοντας πράγμασι θεᾶσθαι κακοδαιμονήσαντες, καὶ βασκανίᾳ διαπριόμενοι, τοὺς ἑαυτῶν ὑπηρέτας τῆς ἀσθενείας ἐκάκιζον. Χριστὸς δέ, τοῖς πάντα λόγον νικῶσι τὸν οἰκεῖον ἀριστέα καταλαμπρύνων χαρίσμασι, τῷ νικητικῷ κατηγλάϊζε στέφει.

Δυσὶ γοῦν ἔτεσι τῇ ἀτλητοτάτῃ προσκαρτερήσας εἱρκτῇ, τῇ Σαμοθράκῃ παραπέμπεται νήσῳ· ὃ καὶ νοερῷ προϊδὼν ὀφθαλμῷ, τῷ τὴν ὑπηρεσίαν πληροῦντι προήγγειλε· καὶ τρι-

4. ἐπείγετο Par. 5. τῆς] τοῖς Par. 17. ἀσθενίας Par.

bus, ne quis humanitate ductus, ei propter Christum patienti consolationem ullam afferret. itaque corpus eius diuturna fame confectum, paulatim tabescebat; ipsumque hoc detrimenti loco erat, quod non cita morte tolleretur. morbi porro per medicorum curae absentiam grassandi nacti licentiam, gravius saeviebant, et vitam reddebant morte ipsa longe acerbiorem. at ipse, eius qui desiderabilium primatum tenet desideratissimam pulchritudinem in deliciis habens, quae nec auditu reliquis tolerabilia sunt, patienti ac aequo animo perferebat. gaudebant angeli, cum tolerantiae vim, quae longo tempore ab humanis exulaverat, postliminio reversam felici longe spectaculo cernerent: ac viri sancti praestanti adversus hostes virtute laetantes, victoriae praeconium illi concinebant. horrebant daemones, quod sanctos, quorum vel nomina audire non poterant, et imagines oppugnabant, rursum ipsis factis florentes spectare cogerentur, misereque acti invidia satellites suos, ac ministros imbecillitatis arguebant. Christus denique muneribus omnem vim dicendi superantibus pugilem suum decoratum victoriae corona donavit.

Duos igitur annos acerbissimo defunctus carcere, in Samothracem insulam deportatur: quod ipse mentis oculo prospiciens, ei, qui sibi

σὶν ἡμέραις πρὸς εἴκοσι τῇ νήσῳ προσβιούς, ὡς εὐώδης θυσία τῷ κοινῷ δεσπότῃ προσφέρεται, καὶ ταῖς ἐκείνου χερσὶν τὸ ἱερὸν καὶ πάναγνον ἐπαφεὶς πνεῦμα, πρὸς τὴν πάλαι ποθουμένην ἐπαναφέρεται κληρουχίαν. ἀλλ' οὐδὲ τὸ νικηφόρον τούτου σῶμα, καὶ τῇ ψυχῇ σύνδρομον ἐν πᾶσι καλοῖς, τῶν κατὰ δυνάμιν γερῶν ἀπελείπετο. χερσὶ μὲν θεοφιλῶν ξυλίνῃ κατατίθεται λάρνακι, καὶ ταῖς προσηκούσαις, ὡς ὁ καιρὸς ἐδίδου, γεραιρόμενον ὑμνῳδίαις, ἐξαισίοις δὲ χάρισι παρὰ θεοῦ κληϊζόμενον. λοιμοῦ γοῦν ἐπικειμένου τοῖς κατὰ τὴν νῆσον κτήνεσι, καὶ αἰφνιδίως τῷ θανάτῳ παραπέμποντος, ἄκρᾳ τῇ λάρνακι ὕδωρ ἀπομυρίσαντες, οὐ γὰρ προσψαῦσαι τοῦ θείου κατετόλμησαν σώματος, καὶ τοῖς νοσοῦσιν ἐπιρράναντες, ἐλεύθερα τῆς ἐπικειμένης αὐτοῖς ἐναπέδειξαν λοίμης.

Οὐ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ, καὶ δίκην δίδωσιν μίαν ἀντὶ πολλῶν τῶν ἀδικημάτων ὁ τῆς Χριστοῦ ἐκκλησίας ἄγριος μονιός, ἐν ἱεροῖς τόποις, εἰς οὓς κακῶς ἐνύβρισεν, ἀσχημόνως καταστρέψας τὸν βίον· καὶ τῆς παχείας ὁμίχλης ἀπὸ μέρους ἐκκαθαρθείσης, ἀχλυώδης τις ἐλευθερίας ἐπανέτειλεν ἥλιος, λεπτοτάτοις ὑπολαμπόμενος νέφεσι. τότε δὴ τότε θαρρήσαντες οἱ τοῦ θαυμασίου φοιτηταί, λέμβῳ τῇ νήσῳ προσορμίζονται, καὶ τὸ ἀοίδιμον ἐκεῖνο καὶ λαμπροτάτας ἀποστίλβον τὰς χάριτας σῶμα σὺν τῇ λάρνακι κομισάμενοι ἐπανάγουσιν εἰς

16. ἐνύβρισιν Par.

ministrabat, praenunciaverat. cumque tres supra viginti illic dies egisset, tamquam suavis hostia communi domino oblatus est: illiusque manibus sacrum, ac sanctissimum spiritum suum tradens, ad haereditatem olim desideratam contendit. neque vero victoriae insignibus clarum eius corpus, ac quod animo gerenda omni virtute socium, comesque extiterat, meritis muneribus caruit, quanta in ipsum conferre licuit. nam piorum virorum manibus in lignea arca compositum, et convenientibus cantibus, ut tempus ferebat elatum, admirandis gratiis a deo fuit illustratum. cum enim lues in insulae pecora desaeviret, adeo ut mortua repente conciderent, aqua extremis illius arcae oris delibuta (neque enim corpus ausi erant contingere) pecora peste laborantia conspergebant, et periculo liberabant.

Haud multo post immitis ille ecclesiae Christi aper, multorum reatum scelerum uno supplicio luit; inque sacris locis, in quae nequiter debacchatus fuerat, turpiter vitam amisit. quare, densa caligine paulisper disiecta, obscurus quidam libertatis sol, tenuissimis nubibus sublucens emersit. tunc igitur sancti viri discipuli assumpta fiducia in insulam navigio advecti, praeclarum illud, et splendidissimis gratiis effulgens corpus cum arca sublatum, in locum quendam Hieria

τόπον τινά, σημείοις ἀπέχοντα τῆς μονῆς δύο καὶ δέκα. ὄνομα τῷ τόπῳ φασὶν Ἱέρια. . . .

Ἀλλ' ὁ δοξάζων τοὺς αὐτὸν δοξάζοντας κύριος, τῆς μελλούσης δόξης τούτου φανερῶν τὴν κατάστασιν, τοὺς ἀνὰ πᾶσαν ἐκείνην οἰκοῦντας τὴν γῆν τῶν τούτου χαρίτων μετασχεῖν ἐνεποίησεν. ἧγοντο γοῦν οἱ νόσοις ἀνηκέστοις πεπεδημένοι, κύματα θαλάττης ἀπομιμούμενοι, τῶν τούτου καλῶν εὐμοιρῆσαι διασπουδάζοντες· καὶ δαιμονῶντες μὲν βίᾳ τῷ κράτει τῆς ἐξουσίας ἑλκόμενοι, ὀλολυγμοῖς γὰρ καὶ φωναῖς ἐξαισίοις τοῦτο διεσήμαινον, τῇ θίξει μόνῃ τῆς θήκης, ἢ καὶ ἐπιμυρίσματι, τῶν ἐνοχλούντων ἀπολυόμενοι τῷ σεσωκότι δι' αὐτοῦ θεῷ τὴν προσήκουσαν ἀναφέροντες εὐχαριστίαν ἐπανῄεσαν. οἱ δὲ κρυφίως τῆς ἐκείνων λοίμης μετειληφότες, τοῖς αὐτοῖς καταναγκοις εἰς τοὐμφανὲς ἀγομένων, τῶν ἐνοικούντων ἐπιταγῇ τοῦ ἀθλητοῦ δραπετευόντων, ἐλευθερούμενοι διεδείκνυντο. παράλυτοι ταῖς κλίναις μόλις ἐπιφερόμενοι, τῷ τούτου σθένει τὰ μέλη σφιγγόμενοι, τοῖς ὤμοις ταύτας ἀναφέροντες σὺν εὐφημίαις ἀπῄεσαν. τυφλοί, τῇ παντελεῖ τοῦ σώματος ἀπραξίᾳ πεδώμενοι, ὑφ' ἑτέρων χειραγωγούμενοι, τὸν ὄντως χειραγωγὸν ἐπιζητοῦντες ὀφθαλμὸν ἐπήρχοντο, καὶ τὸ ποθούμενον ἀμόχθως εὑρίσκοντες ἐπανῄρχοντο, τοῦ χειραγωγεῖσθαι

10. θήξει Par. εἰ καὶ Par. 18. malim ἀορασίᾳ mg. Par. male. πεδούμενοι Par.

dictum asportant, duodecim stadiorum intervallo a monasterio dissitum, inque templo S. martyris Procopii deponunt.

Hic ille, qui eos, a quibus honoratur, honoribus afficit, ut futurae gloriae sancti sui statum declararet, incolas omnes illius regionis munerum ipsius fecit esse participes. confluebant enim, undarum instar, qui morbis gravissimis, nec ullam curationem admittentibus laborantes, illius impertiri bonis satagebant; ac quidem a daemonibus vexati, invitis, ac dolorem suum clamore nimio gemituque testantibus, cum adhibita vi huc pertraherentur, solo arcae contactu, sive etiam aqua arcae attactu delibuta ab spirituum nequam vexatione soluti, deo, qui per illum sanos effecisset, quas par erat gratias agentes, domum revertebantur. qui autem clam ea peste laborabant, eadem se necessitate prodentibus daemonibus, athletaeque iussu diffugientibus, ab iis liberi reddebantur. paralytici, qui vix in lectulis suis gestari poterant, sancti virtute corroboratis membris, lectulos humeris reportantes, ad sua redibant. caeci, qui omni corporis actione destituti aliorum manibus ducebantur, verosque duces lumina requirentes venerant, voti compotes facti sine labore ita redibant, ut alienae manus opera nulla desideraretur. claudi, membra corporis, quibus gradi insuetum est, humi foede trahentes, aut alienas manus ad iter

μετὰ τῆς νόσου δραπετεύσαντες. χωλοὶ τὰ μέλη τοῦ σώματος, ἃ τῇ γῇ προσβαίνειν οὐκ εἴωθεν ἐπ' ἐδάφους * καθυβρίζοντες, οἱ τὰς ἑτέρων χεῖρας δανειζόμενοι πρὸς τὴν ἔλευσιν, δορκάδος δίκην ἁλλόμενοι ποσὶν ἀρτίοις ἐποιοῦντο τὴν ἀναχώρησιν. ἀκοῆς δὲ καὶ τοῦ λέγειν ἕτεροι καταδικασθέντες τὴν στέρησιν, τῆς ἑτέρων ὁμιλίας παραδόξως ἐπακούοντες, ὁμόφωνον τὴν εὐχαριστίαν ἐνήργουν. αἱμορροοῦντα γύναια τῇ διηνεκεῖ χύσει τοῦ αἵματος τοῦ ἐμφύτου θερμοῦ τῇ ἀποχωρήσει πρὸς νέκρωσιν ἀπαγόμενα, οὐ κρασπέδου δεσποτικοῦ, δουλικῆς δὲ θήκης ἐφαπτόμενα, παραδόξως ἀναξηρανθείσης τῆς ῥύσεως, πηγὰς εὐχαριστίας ἐγνωμόνως ἀνέβλυζον. χειρόγραφον μεστὸν μοχθηρῶν πράξεων ἐσφραγισμένον τῇ θήκῃ προσανατεθέν, ὡς μηδεπώποτε γραφὲν τοῖς πᾶσιν ἐγνωρίζετο, καὶ τὴν ἀποστολικὴν ἐξουσίαν ἐθαύμαζον τῆς τούτου θήκης ἀναβλύζουσαν. ἀλλὰ τίς ἂν λόγος τῶν τότε πραχθέντων τούτῳ τὸ πλῆθος κατὰ μέρος ἐξειπεῖν δυνήσεται, ὅπου γε καὶ κατ' εἶδος οὐκ εὐχερές; ποῖος δὲ γραφῇ παραδοῦναι, κἂν εἰ δέκα στομάτων καὶ γλωσσῶν εὐμοιρήσειεν.

Ὅλον γοῦν ἐνιαυτὸν τῷ ναῷ τοῦ καλλινίκου Προκοπίου προσκαρτερήσαντες, τοῦ μὴ τὴν θεόβρ[ο]τον χάριν τοῦ μάκαρος ἀναστεῖλαι τῶν δεομένων, ὀψὲ καὶ μόλις τὴν εὐθὺ τῆς ἐκείνου μονῆς τρίβον ᾔεσαν, τετραμερῶς σφᾶς αὐτοὺς περὶ τὴν θήκην ἐντάξαντες. μέσσον γὰρ τῶν πατέρων οἱ πρόκριτοι

2. οἴωθεν Par. sed aliud vitium latet.

mutuantes, caprearum in morem rectis tibiis saliendo discedebant. qui aurium, aut linguae munere fungi non poterant, miro novoque eventu aliorum fabulantium sermones audientes, pari cum eis voce gratias agebant. foeminae, quae perpetuo fluxu sanguinis laborantes, insiti caloris discessu emortuo pene corpore fuerant, non domini fimbriae, sed servi arcae contactu mirabiliter exsiccato fluxu, grati probique animi monumento gratiarum actionis fontes promebant. chirographum flagitiosis actionibus plenum, cum obsignatum arcae admotum esset, sic omnes mundum aspexerunt, ac si nihil unquam in eo fuisset scriptum; cunctique apostolicam potestatem ex huius arca manantem suspexerunt. verum, quis ea, quae tunc ab ipso gesta sunt, singulatim valeat enarrare', cum ne genera quidem numerari facile queant? quisve etiam, quamvis illi linguae sint decem oraque decem, scriptis consignare?

Integrum igitur annum in templo illustris Christi martyris Procopii commorati, ne supplices divino viri munere prohiberent, vix tandem aliquando iter ad eius monasterium recta contenderunt, cum ordine quadruplici circa feretrum ipsius constitissent. medio enim

ὤμοισιν ἄραντες, οἷά τινα κιβωτὸν ἐκόμιζον, οὐ στάμνον ἔχουσαν ἔνδον ἀγνωμόνων τροφῆς φυλακτήριον, καὶ πλάκας λιθίνας, καὶ τὴν ῥάβδον * . . . μων. τοῦ σώματος· ὁ μόνος δείξας ἀρετὴν ἀνωτέραν μώμου παντός, ἀμβλύνας τε φθόνου κέντρα τῇ φυσικῇ γαληνότητι· ὁ θεσμοῖς ἀγάπης ἐξόχος λαμπόμενος· ὁ πίστει μηδὲν ἀμφήριστον κεκτημένῃ μόνος φραξάμενος, καὶ τὰ τῶν ἐναντίων καταβαλὼν ὀχυρώματα· ὁ ἐλπίδι Χριστοῦ τῇ ἐρραγεστάτῃ διὰ βίον θωρακισάμενος, καὶ τὰ τῶν πολεμίων δι' αὐτῆς βέλη κωφὰ πᾶσιν ἐναποδείξας καὶ μάταια· ὁ ποταμὸς τῶν χαρισμάτων τοῦ πνεύματος· ὁ πᾶσαν καρδίαν ἱλαρύνων ταῖς χάρισι· ὁ τοῦ τῆς ἐκκλησίας στερεώματος ἄδυτος ἥλιος· ὁ κόρας μὲν αἱρεσιωτῶν ἀμβλύνας τῇ τῶν δογμάτων λαμπρότητι, ψυχὰς δὲ θεοφιλῶν χειραγωγήσας πρὸς πίστιν ἀμώμητον.

Τὸ τῶν ἀσθενῶν ἰατήριον, τῶν πταιόντων τὸ ἱλαστήριον, δίδου μοι τῶν ἐπικειμένων νοσημάτων ἐλευθερίαν τάχιστα, ἵνα ῥαΐσας φανῶ πάλιν ἱκέτης εὐχάριστος. δίδου μοι τῶν ὁσημέραι προσγινομένων περιστάσεων ἀπολύτρωσιν, ἵνα ταῖς καλλίσταις τῶν πράξεων ἐκδαπανήσας τὸ δύνασθαι, δημιουργὸν ἐπιγράψω τῶν κατορθωμάτων σαφέστατα, ἁμαρτιῶν ἀγνοίας καὶ νεότητος παρὰ θεοῦ τῶν ἐμῶν ἀποκοπὰς αἰτησάμε-

3. Deest unum folium: nec minus in Lipomano, etsi illius interpres velut nulla esset lacuna cuncta connectit. mg. Par.

inter patres loco constituti viri nobiles in humeros sublatum, velut arcam quandam gestabant; in qua non urna erat ingrati populi cibum conservans, non lapideae tabulae, nòn virga Aaron . . . . . qui virtutem omni reprehensione superiorem ostenderat, innataque tranquillitate invidiae aculeos obtuderat; qui charitatis insignibus eximie claruerat; qui fide, cui nihil ambiguum est, in primis praestiterat, inque ea adversariorum munitiones everterat; qui spe Christi firmissima velut thorace munitus atque protectus, hostium tela prorsus inania stultaque ostenderat; qui donorum spiritus fluvius erat; qui pectus omne quibus affluebat gratiis, exhilararet; in ecclesiae firmamento sol occasum nesciens, semperque lucidus esset: qui haereticorum oculos doctrinae splendore perstrinxerat, piorumque animos ad fidem inculpatam direxerat.

O aegrotantium medice! o peccatorum propitiatio, largire mihi celerem mearum aegritudinum curationem: ut recuperata sanitate, rursum ad te supplex accedam, gratique animi testimonium afferam. libera me a periculis, quae quotidie imminent, ut cum pulcherrimis factis pro virili mea incubuero, illorum te auctorem perspicue agnoscam. ignorantiae ac iuventutis delicta mea divina aboleri clemen-

τούτοις πιαινόμενον πράξεσι. καὶ βασιλεῖς μὲν θεοφιλεῖς τούτοις, ἢ τῷ προσόντι τῆς βασιλείας ὄγκῳ μεγαλαυχούμενοι διεδείκνυντο· ἀρχιερεὺς δὲ ὁ μέγας τῆς ὑψηλῆς ἐπειλημμένος καθέδρας, τὰς τῆς ἀρετῆς λαμπηδόνας γῆν ἐπὶ πᾶσαν, ὅσην ἥλιος ἐφορᾷ, διεπύρσευεν· οἱ δ' ὑπ' αὐτὸν τελοῦντες ἀρχιερεῖς ἀμέμπτως τὴν οἰκείαν ἕκαστος ποίμνην οἱονεί τινα ὁλκάδα πρὸς γαληνίους λιμένας ἐπηδαλιούχει· οἱ δὲ τῶν σεμνείων προστάται, ὧν πρωτοστάτης ὑπῆρχε καὶ καθαρώτατος ἥλιος ὁ θαυμάσιος, τὴν ἐς οὐρανὸν φέρουσαν τοὺς ὑπ' αὐτοῖς ἐκδιδάσκοντες τρίβον, γυμνὸν κτημάτων ἐδείκνυον τὸν πρότερον κακῶς δυναστεύσαντα. ἀλλ' οὐκ ἤνεγκεν ὁρᾷν ὄφις ὁ βάσκανος τηλικούτοις ἐπανθεῖν τὴν ἐκκλησίαν καλοῖς, τὴν δὲ τῶν πολλῶν ἁμαρτίαν συνεργὸν προσκτησάμενος, συγχωρήσει θείᾳ τὸ ταύτης κάλλος ἐπιλυμήνασθαι διανίσταται. ἄνδρα γοῦν ἐπιζητῶν τῆς ἰδίας σκαιότητος ἁπάσης χωρητικόν, ἐφευρίσκει πλέον ἢ ἐβούλετο· Λέοντα τὸν ἐξάγιστον, ὃς Ἀρμενίοις τε καὶ Ἀσσυρίοις ἐπαναφέρων τὸ γένος, τῶν μὲν ἐπλούτει τὸ ὕπουλον καὶ κακοηθές, τῶν δὲ τὸ θηριῶδες εἰς ἅπαν ἐκμιμούμενος, μᾶλλον μὲν οὖν μακρῷ τῷ μέσσῳ τούτους ὑπερβαλλόμενος, θηριωδείᾳ μὲν ἐξενίκα τὸ ὕπουλον, ὑπουλότητι δὲ τὸ θηριῶδες παρέτρεχεν· ἕτοιμος μὲν ψεύσασθαι, δεινὸς δ' ἐπι-

2. post τούτοις fortasse excidit μᾶλλον. 3. Nempe Michael Rancabus. Par. mg. 5. S. Nicephorus patriarcha: non Leo III. Rom. pontif. ut inepte notatum apud Surium. Par. mg. 13. προσκτητησάμενος Par. 20. θηριωδία Par. 21. ἐπιωθῆναι Par.

tis sanaque doctrina instructus erat, et factis congruentibus affluebat. ac quidem religiosissimi imperatores, pietatis studio potius, quam imperii amplitutine gloriabantur. porro magnus pontifex sublimem cathedram consecutus, virtutis lumina per universum orbem terrarum accendebat. qui autem sub eo erant antistites, suos quique greges sine reprehensione tutos in portus perducebant. monasteriorum denique praesides, quibus tanquam sol nitidissimus admirandus hic vir praelucebat, viam in caelum ducentem docentes discipulos, nudum opibus eum, qui male prius dominatus esset, religiosa abdicatione monstrabant. sed invidus serpens ecclesiam tam multis bonis florentem videre non poterat, exque plebis peccatis occasionem arripiens, ita permittente deo, ecclesiae pulchritudinem pervertere aggressus est. verum cum propriae perversitatis ministrum idoneum quaereret, aptiorem invenit, quam optabat: Leonem, inquam, scelestissimum hominem, qui ab Armeniis et Assyriis genus ducens, alterius gentis dolos ac morositatem, alterius feritatem numeris omnibus absoluta imitatione expresserat: imo vero longo eos intervallo superans, feritate

θεῖναι πίστιν τοῖς ἐψευσμένοις ἀρετὴν ἡγούμενος τὴν ἀπάτην, καὶ ταύτῃ κατὰ τῶν οἰκειοτάτων χρώμενος· ὃς τῆς μειλιχίου καὶ πολλὰ τιμησάσης κατεξαναστὰς βασιλείας, ἐξωθεῖ μὲν τῆς ἐκκλησίας τὸν παγκόσμιον καὶ ἄδυτον ἥλιον, συνεξωθεῖ δὲ τούτῳ τῶν ἀρχιερέων μικροῦ δεῖν τοὺς ἅπαντας· καὶ τὴν ἄνωθεν ἐξ ἀποστόλων ταύτην παράδοσιν παρ' οὐδὲν ἡγησάμενος, ἐξορύττει μὲν Χριστοῦ τῆς θείας σαρκὸς τὸ ὁμοίωμα· συνεξορύττει δὲ τῆς τούτου μητρὸς καὶ πάντων τῶν ἁγίων τὰ σεπτὰ εἰκονίσματα, καὶ τὴν ἐκκλησίαν ψηλαφητοῦ σκότους ἐμπίμπλησι, πολλῷ τοῦ παρ' Αἰγυπτίοις χαλεπωτέρου. ἐντεῦθεν τῇ ἑλληνικῇ βίᾳ τὴν προγονικὴν ἀναμίξας ἀπόνοιαν, ἐλάλει μὲν εἰς ὕψος ἀνομίαν τὸν παλαιὸν ἐκεῖνον Ῥαψάκην ὑπερβαλλόμενος· τὴν πόλιν δὲ θεοῦ, τὴν ἐκκλησίαν φημί, πολλοῖς κατασείειν ἐπεχείρει τοῖς μηχανήμασι. πολιτεία μὲν οὖν εὐθὺς ἅπασα τῷ τῆς ἐκείνου βίας ἐναυάγει κλύδωνι, μηδ' ἀντισχεῖν ἐγχειρήσασα· οἱ δὲ τῷ ὕψει τῶν ἀρετῶν χειραγωγοῦντες τοὺς ἄλλους πρὸς τὰ οὐράνια, τοῖς τῆς πονηρίας ἐκείνου παρεσύρησαν κύμασι, εἰ καὶ μεταμελείᾳ τὴν ἧτταν ἀνεκαλέσαντο· οἱ δὲ τῶν ἐπὶ γῆς καὶ ἑαυτῶν ἀφειδήσαντες, καὶ φρενῶν ἀγχινοίᾳ τὴν πονηρίαν ἐκνικήσαντες, οἱ μὲν λιμῷ προσεκαρτέρουν, οἱ δὲ μάστιξι ἀνηλεῶς ᾐκίζοντο, ἔσθ' ὅτε καὶ νυκτὶ θαλάττῃ παραπεμπόμενοι.

8. τῶν om. Par.   13. Iesai. 36. v. 2.

dolos, dolis feritatem vincebat: ad mentiendum promptus, et ad persuadendum ea, quae mentiebatur, aptissimus. fraude loco virtutis utebatur, eamque adversus coniunctissimos exercebat. hic in blandum, ac qui multum ei honoris habuerat imperatorem consurgens, ornatissimum ac qui nunquam occidat ecclesiae solem eiicit, ac cum illo omnes fere exturbat antistites. hanc itaque ab apostolis per manus traditam institutionem spernens, divinae carnis Christi imaginem exscindit; idemque in matris eius, ac sanctorum venerandas imagines committit; ac ecclesiae graviores longe Aegyptiacis, densissimasque tenebras offundit. hinc tyrannorum quos tulit gentilitas violentiae patrium astum admiscens, ac veterem illum Rapsacem superans, iniquitatem in sublime loquebatur; et civitatem dei, quae est ecclesia, multis machinamentis dolisque concutere studebat. statim itaque omnis res publica illius violentiae procella naufragium facere, cum ne obniti quidem conaretur. qui virtutum quo praestabant merito reliquis ad caelestia duces erant, illius nequitiae fluctibus secus agi, astuque decipi, tametsi poenitentiae remedio noxam resarcivere. qui autem res terrenas, seque ipsos contemnentes mentis solertia scelus vicerant, qua fame conficiebantur, qua verberibus dire excruciabantur: nonnunquam etiam noctu coniiciebantur in mare.

Τότε δή, τότε πρὸς πόλιν καλεῖται καὶ ὁ θαυμάσιος, οὐ τυραννικῇ καὶ βιαίᾳ χειρί, ἀλλὰ θωπείαις ταῖς ἐξ ἔθους δῆθεν ἐκμαλασσόμενος. κατ' ἐχθρῶν, φησίν, ἐκστρατεία μοι παρέστη, καὶ δέον ταῖς εὐχαῖς κατοπλισθέντα πρότερον, οὕτω συμμῖξαι τοῖς πολεμίοις. ὁ δὲ τὸ τῶν τρόπων κακόηθες ἐπιστάμενος, νεφρῷ πολυχρονίῳ καὶ δυσουρίᾳ τρυχόμενος· ὄργανα γὰρ διὰ τοῦ φυσικοῦ ὑπονόμου τῇ κύστῃ παραπεμπόμενα, καὶ τοὺς ἐγκειμένους ἐν ταύτῃ διαθρύπτοντα λίθους, τοῖς ἐκτὸς παρεπέμποντο, τὴν ἔξοδον τῷ ὑγρῷ περιττώματι, ὡς δυνατόν, ἀκώλυτον μηχανώμενα. τούτοις οὖν τρυχόμενος καὶ κλινήρης διὰ βίον ὑπάρχων ἀκατίῳ περαιωθεὶς πρὸς τὴν βασιλίδα πόλιν ἐγκαθορμίζεται. τοῦτο δὴ μαθὼν ὁ ἐξάγιστος, τοιάδε τούτῳ διά τινος τῶν οἰκειοτάτων δηλοῖ· εἰς ὄψιν γὰρ ἀγαγεῖν, τὸ στερρὸν οἶμαι τοῦ ἀνδρὸς διενθυμούμενος, ἠρυθρία. εἰ μὲν πειθήνιος ἥκεις ταῖς ἐμαῖς ἱκεσίαις, (χρηστὰς γὰρ ἡμῖν ἐλπίδας τὸ σὸν προσηνὲς ἐντίθησιν) ἴσθι τοσούτων καταπολαύσων καλῶν, ὅσον εἰκὸς ἐπαπολαύειν τοὺς τῆς οἰκείας φιλονεικίας βασιλικὴν συμβουλὴν καὶ παράκλησιν ποιουμένους ἐπίπροσθεν· τῆς τε σῆς μονῆς παντοίοις ἐξαιρομένης χαρίσμασι, καὶ τῶν σῶν συγγενῶν τιμῆς μεγίστης καὶ παρρησίας ἠξιωμένων, τὰ πρῶτα τῆς ἐμῆς φιλίας οἴσεις καὶ

4. παρίστη Par. 10. μηχανίμενοι Par. 17. καταπολαύων Par.

Tunc igitur, tunc ad certamen vocatur etiam vir admirandus, non quidem manu tyrannica, et ut illata vi adducatur; sed ut tyranno consuetis blanditiis ac dolis ad iter inducatur. adversus hostes, aiebat, belli mihi moles incumbit: sed ante quam manus cum illis conseram, precum tuarum praesidio muniar necesse est. Theophanes autem cognita hominis malitia, quamvis renum et urinae difficultate laboraret (instrumentis enim per naturalem cuniculum in vesicam admissis, quae lapides insidos commolirent, humidis excrementis exitum praebebat) ac cum maximis molestiis vexaretur, inque lectulo aegrotus assidue decumberet, scapha tamen ad urbem regiam traiecit. quod cum scelestissimus ille intellexisset, sancti viri aspectum (eius puto constantiam animo reputans) veritus, per unum aliquem maximae inter illius domesticos fidei, haec illi significat. si venisti, ut mihi morem geras (morum enim qua praeditus es lenitas, ut de te id sperem, facile suadet) scito tam multis te bonis fruiturum, quam multis eos frui par est, qui propriae voluntati imperatoris voluntatem et consilium anteponunt: tumque monasterio tuo omnis generis muneribus aucto, tum propinquis tuis maximis dignitatibus favoreque regio condecoratis, primas apud me amicitiae ac auctoritatis partes ipse con-

παρρησίας· εἰ δέ, ὃ μηδὲ λογίσασθαι θέμις, τὴν οἰκείαν ἔριν τῆς ἐμῆς ἱκεσίας προτιμησάμενος, ὑπερόπτης μὲν τῆς ἐμῆς συμβουλῆς, ὑπερόπτης δὲ τῶν προτεινομένων γενήσῃ καλῶν, ἄκων διαπραξάμενος ἅπερ ἑκὼν οὐ βούλει, σαυτῷ μεγίστης αἰσχύνης καὶ δυσβουλίας ἔσῃ παραίτιος.

Ὁ δὲ θειότατος τῆς εὐηθείας τῶν λεγομένων ἐκμυκτηρίσας τὸν εἰρηκότα, τοιοῖσδε λόγοις ἀμείβεται τὸν πεπομφότα· χρημάτων μὲν καὶ κτημάτων, καὶ ὅσα τῆς παρούσης ἐστὶ καλὰ βιοτῆς, οὐδενὸς ἐν χρείᾳ καθέστηκα· οὓ γὰρ νεάζων ἀπεσεισάμην δυνάμενος χρῆσθαι, τῷ Χριστοῦ κεκρατημένος ἔρωτι, πῶς ἂν γηραιὸς ἐπ' ἀθετήσει τοῦ ποθουμένου προσδέξομαι; καὶ ταῦτα τῶν ἐπικειμένων νοσημάτων τῷ σώματι ταχεῖαν μηνυόντων τὴν ἔξοδον καὶ τὴν κτῆσιν τούτων ματαίαν ὑπεμφαινόντων· μονῆς δὲ καὶ συγγενῶν θεῷ μελήσει, ᾧ καὶ παρατίθημι τούτους, τῷ κρειττόνως ἐπικουρεῖν δυναμένῳ ἢ βασιλεῖς τε καὶ ἄρχοντες. εἰ δὲ νόσοις καὶ γήρατι θαρρυνόμενος, αἵ με νῦν συνέχουσι, μορμολύττοις ταῖς ἀπειλαῖς καὶ δειματοῦν ἐθέλεις, καθάπερ σκυτάλῃ τὰ ἀγενῆ τῶν μειρακίων οἱ παιδευταί, ἁπτέσθω πυρά, ἑτοιμαζέσθω στρεβλωτήρια, καὶ πρόσθεσιν ἅπασαν ἐκνικῶντα καὶ τρόπους μηχανημάτων παρατρέχοντα, ὅπως εἰδῇς ἐν ταῖς ἐμαῖς ἀσθενείαις τὴν τοῦ Χριστοῦ τελειουμένην σαφέστατα δύναμιν. αὐτὸς πρὸς τὴν πυ-

3. βούλῃ Par. 5. δυσβουλείας Par.

sequeris. sin, quod vix cogitare fas est, pervicaci animo tuo preces meas posthabueris, et consilium meum neglexeris, ac quae tibi proponuntur, bona fueris aspernatus, invitus faciens, quae volens recusas, maximi tibi ipse dedecoris ac calamitatis auctor existes.

Ad haec vir divinus, perspecta dictorum stultitia, auctoremque irridens, ita nuncio respondet. ego nec pecuniis, nec possessionibus, aut ullis aliis vitae huius bonis indigeo. quae enim adolescens, cum iis frui possem, amore Christi inflammatus repudiavi, ea iam senex quomodo complectar, ac eum cuius desiderio teneor, contemnam? praesertim cum corpus morbis confectum sit, ut vitae finis procul abesse non possit, et haec inania esse constet. quod autem ad monasterium propinquosque pertinet, id deo erit curae, cui utrosque commendo: et quibus deus melius, quam imperatores et principes, consulere potest. quod si, quemadmodum pueros parum generosos magistri scutica perterrefaciunt, ita tu me morbo et senectute confectum, minis territum iri speras, rogus accendatur, tormenta parentur, et omnia cruciatuum genera, eaque eiusmodi, ut vim omnem propositi superent, artificiososque cunctos modos excedant; ut scias planissime, Christi virtutem in meis infirmitatibus perfici. ego qui in terra gradi

ρὰν ἐλθεῖν ἐπειχθήσομαι, ὁ γῆς ἐπιβῆναι ὅλως οὐ δυνάμενος, τὴν ἐπικειμένην ἀσθένειαν ἐκνικήσας τῇ προθυμίᾳ.

Ταῦτα μαθὼν ὁ τρισάθλιος, κατεπλάγη μὲν οἵης τοῦ γενναίου ψυχῆς τὸ παράστημα· οὐ μὴν ἀπέγνω τὴν νίκην, τῷ γενναιοτάτῳ τῶν παρ' αὐτῷ θαρρῶν ἀθλητῶν, ὃς γοητικαῖς τῷ ὄντι καλλωπιζόμενος μαγγανείαις καὶ σοφιστικαῖς δῆθεν ἐκεκαλλώπιστο τερατείαις, ταῖς Ἑλλήνων οἰωνοσκοπίαις καὶ ταῖς δι' ἥπατος μαντείαις ἐπὶ πλείω μεγαλαυχούμενος, ἢ τοῖς μαθήμασιν. οὗτος πρὸς τὸ τῆς ἀσεβείας ἑλκύσας τὸν δύστηνον βάραθρον, τὰ πρῶτα παρ' αὐτῷ τῆς δυναστείας ἐκέκτητο. τούτῳ τὸν μακάριον ἐκδίδωσι, ἁλῶναι πάντως τῇ ἴϋγγι τῶν τούτου λόγων οἰόμενος. ἀλλ' ὄνος ᾄδων πρὸς λύραν ἡλίσκετο· καὶ τῇ ἀμάχῳ τοῦ ἀνδρὸς παρρησίᾳ τῶν λόγων καταπλαγείς, πρὸ συμπλοκῆς τὴν ἧτταν ἠσπάζετο, καὶ τῷ κρατοῦντι διήγγειλεν ὡς κρείττων παντὸς λόγου καὶ ἀπειλῶν ὁ ἀνήρ, καὶ τοὺς ἤδη πεισθησομένους ἐπιμείνας τῷ τόπῳ ἀνακόψει τῆς ἐγχειρήσεως. ὢ γνώμης ἀδάμαντος στερροτέρας καὶ ἀνυπείκτου πᾶσι τοῖς κατὰ τῆς ἀληθείας μηχανήμασιν. ὢ φίλτρον περὶ τὸν κτιστὴν ἀκόρεστον, ὑπὸ μηδενὸς τῶν τοῦ βίου πειρατηρίων διαλυόμενον. ἀλλ' οὐδ' ὡς ἀπέληγε μάχης ὁ τυραννικῆς ὠμότητος ἔμπλεος· τοῖς τῶν Ἐλευθερίου δὲ ἀνακτόροις

3. οἵης] fort. τῆς. 7. ἐκκαλλώπ. Par. 15. κρείττω Par. 16. πειθησομένους Par.

non valeo, valetudinis infirmitate superata, in rogum promptus insiliam.

His auditis, turpissimus ille constantiam quidem animi fortis admiratus est; de victoria tamen spem non abiecit, hominis inter suos dolis strenuissimi fretus suadae vi: is nempe magorum praestigiis, ac sophistarum imposturis, Graecorumque auspiciis, atque iecinoris inspectionibus, quam disciplinis instructior erat; cumque miserum hominem in impietatis barathrum traxisset, apud eum valebat plurimum. huic beatum tradit Theophanem, sperans illius verborum lenocinio omnino deceptum iri. verum tanquam asinus ad lyram deprehensus est. invictam itaque viri sancti dicendi libertatem vehementius admiratus, antequam congrederetur, se victum esse confessus est: nunciavitque imperatori, eum praestantiorem esse, quam ut oratione, aut minis ullis superari posset: quin etiam si ibi diutius commoraretur, fore, ut aliorum animos in sententiam iamiam concessuros, a proposito absterreret. o mentem adamante firmiorem, et nullis cedentem machinis oppugnantibus veritatem! o amoris vim erga creatorem incredibilem, quae nullis vitae tentationibus dissolvi potuit. caeterum ab impugnatione non destitit homo tyrannica plenus crudelitate: sed virum sanctum in Eleutherii palatio includi iubet, adhibitis custodi-

ἀσφαλεστάτῃ φρουρᾷ παραδίδωσι, φύλακας ἐπιστήσας, τοῦ μή τινα τῶν οἷς αἰδὼς τῆς φύσεως πρόσεστι παραμυθίαν ἐμποιῆσαι τῷ διὰ Χριστὸν κακουμένῳ. σῶμα μὲν οὖν λιμῷ πολυχρονίῳ τηκόμενον κατὰ μέρος πρὸς φθορὰν ἠπείγετο, καὶ αὐτὴν τὴν ὀξεῖαν τελευτὴν ζημιούμενον· νόσοι δὲ τῆς τῶν ἰατρῶν ἐπικουρίας ἐλευθερίαν εὑράμεναι, ἀλγεινότερον ἐπεκώμαζον, κατὰ πολὺ τῆς ζωῆς ἰδιοποιοῦσαι τὴν τελευτήν. ἀλλ' ἡ διάνοια τοῦ πρώτου τῶν ὀρεκτῶν τοῖς παμποθήτοις ἐντρυφῶσα κάλλεσι τὰ τοῖς ἄλλοις μηδ' ἀκοῇ φορητὰ ῥᾷον ἔφερεν. ἔχαιρον ἄγγελοι τὴν μακροῖς χρόνοις τῶν βροτῶν δραπετεύσασαν καρτερίαν ὀφθαλμοῖς αὖθις ἐπανελθοῦσαν ἐπιδεῖν εὐτυχήσαντες· καὶ τῇ τούτου συνηδόμενοι κατ' ἐχθρῶν ἀριστείᾳ, τὸ ἐπινίκιον ἐπανηγύριζον. ἔφριττον δαίμονες, ὧν μηδ' ἀκοῇ φέρειν ἠνείχοντο τὰ ὀνόματα, καὶ ὧν προσεπολέμουν τοῖς εἰκονίσμασι, τούτους αὖθις αὐτοῖς ἐπανατέλλοντας πράγμασι θεᾶσθαι κακοδαιμονήσαντες, καὶ βασκανίᾳ διαπριόμενοι, τοὺς ἑαυτῶν ὑπηρέτας τῆς ἀσθενείας ἐκάκιζον. Χριστὸς δέ, τοῖς πάντα λόγον νικῶσι τὸν οἰκεῖον ἀριστέα καταλαμπρύνων χαρίσμασι, τῷ νικητικῷ κατηγλάϊζε στέφει.

Δυσὶ γοῦν ἔτεσι τῇ ἀτλητοτάτῃ προσκαρτερήσας εἱρκτῇ, τῇ Σαμοθράκῃ παραπέμπεται νήσῳ· ὃ καὶ νοερῷ προϊδὼν ὀφθαλμῷ, τῷ τὴν ὑπηρεσίαν πληροῦντι προήγγειλε· καὶ τρι-

4. ἐπείγετο Par. 5. τῆς] τοῖς Par. 17. ἀσθενίας Par.

bus, ne quis humanitate ductus, ei propter Christum patienti consolationem ullam afferret. itaque corpus eius diuturna fame confectum, paulatim tabescebat; ipsumque hoc detrimenti loco erat, quod non cita morte tolleretur. morbi porro per medicorum curae absentiam grassandi nacti licentiam, gravius saeviebant, et vitam reddebant morte ipsa longe acerbiorem. at ipse, eius qui desiderabilium primatum tenet desideratissimam pulchritudinem in deliciis habens, quae nec auditu reliquis tolerabilia sunt, patienti ac aequo animo perferebat. gaudebant angeli, cum tolerantiae vim, quae longo tempore ab humanis exulaverat, postliminio reversam felici longe spectaculo cernerent: ac viri sancti praestanti adversus hostes virtute laetantes, victoriae praeconium illi concinebant. horrebant daemones, quod sanctos, quorum vel nomina audire non poterant, et imagines oppugnabant, rursum ipsis factis florentes spectare cogerentur, misereque acti invidia satellites suos, ac ministros imbecillitatis arguebant. Christus denique muneribus omnem vim dicendi superantibus pugilem suum decoratum victoriae corona donavit.

Duos igitur annos acerbissimo defunctus carcere, in Samothracem insulam deportatur: quod ipse mentis oculo prospiciens, ei, qui sibi

σὶν ἡμέραις πρὸς εἴκοσι τῇ νήσῳ προσβιούς, ὡς εὐώδης θυσία τῷ κοινῷ δεσπότῃ προσφέρεται, καὶ ταῖς ἐκείνου χερσὶν τὸ ἱερὸν καὶ πάναγνον ἐπαφεὶς πνεῦμα, πρὸς τὴν πάλαι ποθουμένην ἐπαναφέρεται κληρουχίαν. ἀλλ' οὐδὲ τὸ νικηφόρον τούτου σῶμα, καὶ τῇ ψυχῇ σύνδρομον ἐν πᾶσι καλοῖς, τῶν κατὰ δυνάμιν γερῶν ἀπελείπετο. χερσὶ μὲν θεοφιλῶν ξυλίνῃ κατατίθεται λάρνακι, καὶ ταῖς προσηκούσαις, ὡς ὁ καιρὸς ἐδίδου, γεραιρόμενον ὑμνῳδίαις, ἐξαισίοις δὲ χάρισι παρὰ θεοῦ κληϊζόμενον. λοιμοῦ γοῦν ἐπικειμένου τοῖς κατὰ τὴν νῆσον κτήνεσι, καὶ αἰφνιδίως τῷ θανάτῳ παραπέμποντος, ἄκρᾳ τῇ λάρνακι ὕδωρ ἀπομυρίσαντες, οὐ γὰρ προσψαῦσαι τοῦ θείου κατετόλμησαν σώματος, καὶ τοῖς νοσοῦσιν ἐπιρράναντες, ἐλεύθερα τῆς ἐπικειμένης αὐτοῖς ἐναπέδειξαν λοίμης.

Οὐ πολὺ τὸ ἐν μέσῳ, καὶ δίκην δίδωσιν μίαν ἀντὶ πολλῶν τῶν ἀδικημάτων ὁ τῆς Χριστοῦ ἐκκλησίας ἄγριος μονιός, ἐν ἱεροῖς τόποις, εἰς οὓς κακῶς ἐνύβρισεν, ἀσχημόνως καταστρέψας τὸν βίον· καὶ τῆς παχείας ὁμίχλης ἀπὸ μέρους ἐκκαθαρθείσης, ἀχλυώδης τις ἐλευθερίας ἐπανέτειλεν ἥλιος, λεπτοτάτοις ὑπολαμπόμενος νέφεσι. τότε δὴ τότε θαρρήσαντες οἱ τοῦ θαυμασίου φοιτηταί, λέμβῳ τῇ νήσῳ προσορμίζονται, καὶ τὸ ἀοίδιμον ἐκεῖνο καὶ λαμπροτάτας ἀποστίλβον τὰς χάριτας σῶμα σὺν τῇ λάρνακι κομισάμενοι ἐπανάγουσιν εἰς

16. ἐνύβρισιν Par.

ministrabat, praenunciaverat. cumque tres supra viginti illic dies egisset, tamquam suavis hostia communi domino oblatus est: illiusque manibus sacrum, ac sanctissimum spiritum suum tradens, ad haereditatem olim desideratam contendit. neque vero victoriae insignibus clarum eius corpus, ac quod animo gerenda omni virtute socium, comesque extiterat, meritis muneribus caruit, quanta in ipsum conferre licuit. nam piorum virorum manibus in lignea arca compositum, et convenientibus cantibus, ut tempus ferebat elatum, admirandis gratiis a deo fuit illustratum. cum enim lues in insulae pecora desaeviret, adeo ut mortua repente conciderent, aqua extremis illius arcae oris delibuta (neque enim corpus ausi erant contingere) pecora peste laborantia conspergebant, et periculo liberabant.

Haud multo post immitis ille ecclesiae Christi aper, multorum reatum scelerum uno supplicio luit; inque sacris locis, in quae nequiter debacchatus fuerat, turpiter vitam amisit. quare, densa caligine paulisper disiecta, obscurus quidam libertatis sol, tenuissimis nubibus sublucens emersit. tunc igitur sancti viri discipuli assumpta fiducia in insulam navigio advecti, praeclarum illud, et splendidissimis gratiis effulgens corpus cum arca sublatum, in locum quendam Hieria

τόπον τινά, σημείοις ἀπέχοντα τῆς μονῆς δύο καὶ δέκα. ὄνομα τῷ τόπῳ φασὶν Ἱέρια. . . .

Ἀλλ' ὁ δοξάζων τοὺς αὐτὸν δοξάζοντας κύριος, τῆς μελλούσης δόξης τούτου φανερῶν τὴν κατάστασιν, τοὺς ἀνὰ πᾶσαν ἐκείνην οἰκοῦντας τὴν γῆν τῶν τούτου χαρίτων μετασχεῖν ἐνεποίησεν. ἧγοντο γοῦν οἱ νόσοις ἀνηκέστοις πεπεδημένοι, κύματα θαλάττης ἀπομιμούμενοι, τῶν τούτου καλῶν εὐμοιρῆσαι διασπουδάζοντες· καὶ δαιμονῶντες μὲν βίᾳ τῷ κράτει τῆς ἐξουσίας ἑλκόμενοι, ὀλολυγμοῖς γὰρ καὶ φωναῖς ἐξαισίοις τοῦτο διεσήμαινον, τῇ θίξει μόνῃ τῆς θήκης, ἢ καὶ ἐπιμυρίσματι, τῶν ἐνοχλούντων ἀπολυόμενοι τῷ σεσωκότι δι' αὐτοῦ θεῷ τὴν προσήκουσαν ἀναφέροντες εὐχαριστίαν ἐπανῄεσαν. οἱ δὲ κρυφίως τῆς ἐκείνων λοίμης μετειληφότες, τοῖς αὐτοῖς καταναγκοις εἰς τοὐμφανὲς ἀγομένων, τῶν ἐνοικούντων ἐπιταγῇ τοῦ ἀθλητοῦ δραπετευόντων, ἐλευθερούμενοι διεδείκνυντο. παράλυτοι ταῖς κλίναις μόλις ἐπιφερόμενοι, τῷ τούτου σθένει τὰ μέλη σφιγγόμενοι, τοῖς ὤμοις ταύτας ἀναφέροντες σὺν εὐφημίαις ἀπῄεσαν. τυφλοί, τῇ παντελεῖ τοῦ σώματος ἀπραξίᾳ πεδώμενοι, ὑφ' ἑτέρων χειραγωγούμενοι, τὸν ὄντως χειραγωγὸν ἐπιζητοῦντες ὀφθαλμὸν ἐπήρχοντο, καὶ τὸ ποθούμενον ἀμόχθως εὑρίσκοντες ἐπανήρχοντο, τοῦ χειραγωγεῖσθαι

10. *θήξει* Par. *εἰ καὶ* Par. 18. malim *ἀορασίᾳ* mg. Par. male. *πεδούμενοι* Par.

dictum asportant, duodecim stadiorum intervallo a monasterio dissitum, inque templo S. martyris Procopii deponunt.

Hic ille, qui eos, a quibus honoratur, honoribus afficit, ut futurae gloriae sancti sui statum declararet, incolas omnes illius regionis munerum ipsius fecit esse participes. confluebant enim, undarum instar, qui morbis gravissimis, nec ullam curationem admittentibus laborantes, illius impertiri bonis satagebant; ac quidem a daemonibus vexati, invitis, ac dolorem suum clamore nimio gemituque testantibus, cum adhibita vi huc pertraherentur, solo arcae contactu, sive etiam aqua arcae attactu delibuta ab spirituum nequam vexatione soluti, deo, qui per illum sanos effecisset, quas par erat gratias agentes, domum revertebantur. qui autem clam ea peste laborabant, eadem se necessitate prodentibus daemonibus, athletaeque iussu diffugientibus, ab iis liberi reddebantur. paralytici, qui vix in lectulis suis gestari poterant, sancti virtute corroboratis membris, lectulos humeris reportantes, ad sua redibant. caeci, qui omni corporis actione destituti aliorum manibus ducebantur, verosque duces lumina requirentes venerant, voti compotes facti sine labore ita redibant, ut alienae manus opera nulla desideraretur. claudi, membra corporis, quibus gradi insuetum est, humi foede trahentes, aut alienas manus ad iter

μετὰ τῆς νόσου δραπετεύσαντες. χωλοὶ τὰ μέλη τοῦ σώματος, ἃ τῇ γῇ προσβαίνειν οὐκ εἴωθεν ἐπ' ἐδάφους * καθυβρίζοντες, οἱ τὰς ἑτέρων χεῖρας δανειζόμενοι πρὸς τὴν ἔλευσιν, δορκάδος δίκην ἁλλόμενοι ποσὶν ἀρτίοις ἐποιοῦντο τὴν ἀναχώρησιν. ἀκοῆς δὲ καὶ τοῦ λέγειν ἕτεροι καταδικασθέντες τὴν στέρησιν, τῆς ἑτέρων ὁμιλίας παραδόξως ἐπακούοντες, ὁμόφωνον τὴν εὐχαριστίαν ἐνήργουν. αἱμορροοῦντα γύναια τῇ διηνεκεῖ χύσει τοῦ αἵματος τοῦ ἐμφύτου θερμοῦ τῇ ἀποχωρήσει πρὸς νέκρωσιν ἀπαγόμενα, οὐ κρασπέδου δεσποτικοῦ, δουλικῆς δὲ θήκης ἐφαπτόμενα, παραδόξως ἀναξηρανθείσης τῆς ῥύσεως, πηγὰς εὐχαριστίας ἐγγνωμόνως ἀνέβλυζον. χειρόγραφον μεστὸν μοχθηρῶν πράξεων ἐσφραγισμένον τῇ θήκῃ προσανατεθέν, ὡς μηδεπώποτε γραφὲν τοῖς πᾶσιν ἐγνωρίζετο, καὶ τὴν ἀποστολικὴν ἐξουσίαν ἐθαύμαζον τῆς τούτου θήκης ἀναβλύζουσαν. ἀλλὰ τίς ἂν λόγος τῶν τότε πραχθέντων τούτῳ τὸ πλῆθος κατὰ μέρος ἐξειπεῖν δυνήσεται, ὅπουγε καὶ κατ' εἶδος οὐκ εὐχερές; ποῖος δὲ γραφῇ παραδοῦναι, κἂν εἰ δέκα στομάτων καὶ γλωσσῶν εὐμοιρήσειεν.

Ὅλον γοῦν ἐνιαυτὸν τῷ ναῷ τοῦ καλλινίκου Προκοπίου προσκαρτερήσαντες, τοῦ μὴ τὴν θεόβρυτον χάριν τοῦ μάκαρος ἀναστεῖλαι τῶν δεομένων, ὀψὲ καὶ μόλις τὴν εὐθὺ τῆς ἐκείνου μονῆς τρίβον ᾔεσαν, τετραμερῶς σφᾶς αὐτοὺς περὶ τὴν θήκην ἐντάξαντες. μέσσον γὰρ τῶν πατέρων οἱ πρόκριτοι

2. οἴωθεν Par. sed aliud vitium latet.

mutuantes, caprearum in morem rectis tibiis saliendo discedebant. qui aurium, aut linguae munere fungi non poterant, miro novoque eventu aliorum fabulantium sermones audientes, pari cum eis voce gratias agebant. foeminae, quae perpetuo fluxu sanguinis laborantes, insiti caloris discessu emortuo pene corpore fuerant, non domini fimbriae, sed servi arcae contactu mirabiliter exsiccato fluxu, grati probique animi monumento gratiarum actionis fontes promebant. chirographum flagitiosis actionibus plenum, cum obsignatum arcae admotum esset, sic omnes mundum aspexerunt, ac si nihil unquam in eo fuisset scriptum; cunctique apostolicam potestatem ex huius arca manantem suspexerunt. verum, quis ea, quae tunc ab ipso gesta sunt, singulatim valeat enarrare, cum ne genera quidem numerari facile queant? quisve etiam, quamvis illi linguae sint decem oraque decem, scriptis consignare?

Integrum igitur annum in templo illustris Christi martyris Procopii commorati, ne supplices divino viri munere prohiberent, vix tandem aliquando iter ad eius monasterium recta contenderunt, cum ordine quadruplici circa feretrum ipsius constitissent. medio enim

ὤμοισιν ἄραντες, οἷά τινα κιβωτὸν ἐκόμιζον, οὐ στάμνον ἔχουσαν ἔνδον ἀγνωμόνων τροφῆς φυλακτήριον, καὶ πλάκας λιθίνας, καὶ τὴν ῥάβδον * . . . μων. τοῦ σώματος· ὁ μόνος δείξας ἀρετὴν ἀνωτέραν μώμου παντός, ἀμβλύνας τε φθόνου κέντρα τῇ φυσικῇ γαληνότητι· ὁ θεσμοῖς ἀγάπης ἐξόχος λαμπόμενος· ὁ πίστει μηδὲν ἀμφήριστον κεκτημένῃ μόνος φραξάμενος, καὶ τὰ τῶν ἐναντίων καταβαλὼν ὀχυρώματα· ὁ ἐλπίδι Χριστοῦ τῇ ἐρραγεστάτῃ διὰ βίον θωρακισάμενος, καὶ τὰ τῶν πολεμίων δι' αὐτῆς βέλη κωφὰ πᾶσιν ἐναποδείξας καὶ μάταια· ὁ ποταμὸς τῶν χαρισμάτων τοῦ πνεύματος· ὁ πᾶσαν καρδίαν ἱλαρύνων ταῖς χάρισι· ὁ τοῦ τῆς ἐκκλησίας στερεώματος ἄδυτος ἥλιος· ὁ κόρας μὲν αἱρεσιωτῶν ἀμβλύνας τῇ τῶν δογμάτων λαμπρότητι, ψυχὰς δὲ θεοφιλῶν χειραγωγήσας πρὸς πίστιν ἀμώμητον.

Τὸ τῶν ἀσθενῶν ἰατήριον, τῶν πταιόντων τὸ ἱλαστήριον, δίδου μοι τῶν ἐπικειμένων νοσημάτων ἐλευθερίαν τάχιστα, ἵνα ῥαΐσας φανῶ πάλιν ἱκέτης εὐχάριστος. δίδου μοι τῶν ὁσημέραι προσγινομένων περιστάσεων ἀπολύτρωσιν, ἵνα ταῖς καλλίσταις τῶν πράξεων ἐκδαπανήσας τὸ δύνασθαι, δημιουργὸν ἐπιγράψω τῶν κατορθωμάτων σαφέστατα, ἁμαρτιῶν ἀγνοίας καὶ νεότητος παρὰ θεοῦ τῶν ἐμῶν ἀποκοπὰς αἰτησάμε-

3. Deest unum folium: nec minus in Lipomano, etsi illius interpres velut nulla esset lacuna cuncta connectit. mg. Par.

inter patres loco constituti viri nobiles in humeros sublatum, velut arcam quandam gestabant; in qua non urna erat ingrati populi cibum conservans, non lapideae tabulae, nòn virga Aaron . . . . . qui virtutem omni reprehensione superiorem ostenderat, innataque tranquillitate invidiae aculeos obtuderat; qui charitatis insignibus eximie claruerat; qui fide, cui nihil ambiguum est, in primis praestiterat, inque ea adversariorum munitiones everterat; qui spe Christi firmissima velut thorace munitus atque protectus, hostium tela prorsus inania stultaque ostenderat; qui donorum spiritus fluvius erat; qui pectus omne quibus affluebat gratiis, exhilararet; in ecclesiae firmamento sol occasum nesciens, semperque lucidus esset: qui haereticorum oculos doctrinae splendore perstrinxerat, piorumque animos ad fidem inculpatam direxerat.

O aegrotantium medice! o peccatorum propitiatio, largire mihi celerem mearum aegritudinum curationem: ut recuperata sanitate, rursum ad te supplex accedam, gratique animi testimonium afferam. libera me a periculis, quae quotidie imminent, ut cum pulcherrimis factis pro virili mea incubuero, illorum te auctorem perspicue agnoscam. ignorantiae ac iuventutis delicta mea divina aboleri clemen-

νος, ὡς πρὶν ἐκείνου τοῦ τῇ σῇ θήκῃ τὸν χάρτην ἀναθεμένου, λαμπρὸν προστάτην τοῦ φοβεροῦ βήματος ἐναπόδειξον· τοῦ καθ' ἡμῶν κακίστου φθόνου τὰ κέντρα παραδόξως ἀμβλύνας, ἀνωτέρους τῆς τῶν βασκαίνων διατήρησον λοίμης· ἵν' ἀπρόσκοπον διὰ σοῦ τὴν τῆς σωτηρίας διανύοντες τρίβον, τὸ ἐπινίκιον τῆς σῆς σεπτῆς ἀριστείας σὺν εὐθυμίᾳ πανηγυρίζωμεν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος ἐς ἀεί.

8. ἐς ἀεὶ] καὶ Par.

tia exorans, uti quondam illius, qui tuo chartam imposuit loculo, praeclarum te mihi patronum ante iudicis tremendum tribunal ostendito. pessimae contra nos incitatae invidiae tela mira dexteritate detundens, ab invidorum peste tutos integrosque conserva: ut sine offensione praesidio tuo salutis semitam conficientes, venerandi tui certaminis tropaea laetis animis celebremus; In Christo Iesu domino nostro: cui gloria et imperium in saecula saeculorum.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ιβ΄, τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοφάνους τοῦ ὁμολογητοῦ τῆς Σιγγριανῆς.

Mensis Martis die 12. sancti patris nostri Theophanis confessoris Singrianae monachi.

Εἰς τό, Κύριε ἐκέκραξα, στίχειρον. ἦχος πλαγ. δ΄.

Ὦ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Πάτερ θεόφρον Θεόφανες, θεοφανείας Χριστοῦ κεκλημένος ἐπώνυμος, ζωηφόροις ἴχνεσι τοῖς αὐτοῦ ἠκολούθησας, καὶ τὰ τερπνὰ τοῦ βίου κατέλιπες, ἐνατενίζων τῷ ποθουμένῳ σοι κάλλει, πανάριστε· καὶ ταῖς θείαις νεύσεσι ταῖς πρὸς αὐτὸν ἄριστα θεούμενος καὶ τελεώτατα.

Ὅμοιον.

Πάτερ θεόφρον Θεόφανες ὑπερορίας πικρὰς ἀσθενῶς διακείμενος καρτερῶς ὑπήνεγκας, ἀφειδήσας τοῦ σώματος

1. fort. *τῷ Μαρτίῳ μηνί.*

Ad vesperas versiculus. tonus obliquus 4.

O novum miraculum.

Divino sensu praedite pater Theophanes, a Christi nomen sortitus apparitione, eius vivifica pressisti vestigia, ac saeculi reliquisti oblectamenta, in desideratam tibi pulchritudinem animo intendens, o vir optime, divinaque in eam propensione deitatem praeclare ac perfectissime induens.

Similis.

Divino sensu praedite pater Theophanes, molesta exilia cum imbecillo esses corpore fortiter sustinuisti, oblitus corpori parcere ob

ὑπὲρ σεπτῶν εἰκόνων, πανεύφημε· θυμῷ λεόντων ἐξοριζόμενος ὡς κατορχούμενος τὰς βουλὰς ἐμώρανας, καὶ λογισμοὺς ὄντως ματαιόφρονας καὶ νοῦν ἀλάστορα.

Ὅμοιον.

Ὄντως ἀμοιβὰς τῶν πόνων σου τῶν ἀγαθῶν ὁ δοτὴρ δαψιλῶς σοι δεδώρηται, ἀπελαύνειν δαίμονας, θεραπεύειν νοσήματα παρεσχηκώς, τρισμάκαρ, τὴν δύναμιν· κατηξιώθης καὶ τῆς ἀφράστου χαρᾶς ἔνθα χορεύουσι τῶν ἀγγέλων τάγματα, διὰ παντὸς πρόσωπον θεώμενος τοῦ παντοκράτορος.

Κανὼν τοῦ ἁγίου, οὗ ἡ ἀκροστιχίς· Θεοφάνης μέλπει τε τὸν Θεοφάνην.

Ὠιδ. α'. ἦχ. δ'.

Θαλάσσης τὸ Ἐρυθραῖον πέλαγος.

Θεοῦ τοῦ σαρκὶ φανέντος ἴχνεσιν ἐπηκολούθησας, ἐν εὐσεβείᾳ πάτερ πυρσωθείς, ὡς ἐντεῦθεν τὴν κλῆσιν πλουτεῖν τὴν ἀληθῶς φερώνυμον, ὡς τῇ προνοίᾳ προτετύπωτο.

Ἐθέλχθης ποθεινοτάτῳ ἔρωτι τῷ τοῦ δεσπότου σου κα-

venerandas imagines, vir clarissime; exilio relegatus, velut qui leoninae feritatis viro insultares, consilia fatua ostendisti, vereque stultas cogitationes, ac mentem nequissimam.

Similis.

Vere laborum quos posuisti praemia bonorum tibi dator uberrime donavit, vim praebens fugandi daemones, morbosque curandi, o ter beate. accessit et gaudium nullis verbis explicabile, ubi angelorum agmina choros ducunt, ipseque semper omnipotentis vultum contemplaris.

Canon in S. laudem, cuius initiales stroph. literae e Graeco hunc sensum reddunt. Theophanes Theophanem modulis canit.

Ode 1. tonus 4.

Maris rubrum pelagus.

Dei qui in carne apparuit vestigia secutus es, pater pietatis luce illustris; ut inde congruam vere nominis appellationem feliciter consecutus sis, pro eo ac providentia praefinitum erat.

Dulcissimo domini tui amore delinitus es, ut saeculi amorem

ταφρονῆσαι πόθου κοσμικοῦ· συγκραθεὶς δὲ τῇ χάριτι βιοτικὴν τερπνότητα οὐδὲν ἡγήσω, παμμακάριστε.

Ὁρμήσας θηριωδῶς ἐδίωξε Λέων ὁ τύραννος τοὺς ἐκλεκτούς, μὴ φέρων ὁρᾷν τιμωμένην εἰκόνα Χριστοῦ. μεθ' ὧν καί σε, Θεόφανες, ὑπερορίᾳ κατεδίκασεν.

Ὠιδ. γ'. Ὁ εἱρμος.

Οὐκ ἐν σοφίᾳ.

Φωτὸς τοῦ θείου πεπλησμένος ὡράθης, Θεόφανες, δι' ἀγάπης συγκραθεὶς τῷ ποθουμένῳ, μακάριε· διό σου τὴν ἔνδοξον μνήμην γεραίρομεν.

Ἀπαγορεύσας τὰ δυσσεβῆ τοῦ Λέοντος δόγματα, τοὺς θεσμοὺς πανευσεβῶς τῆς ἐκκλησίας ἐκράτυνας· διό σε θαύμασι Χριστὸς ἐδόξασε.

Νενευρωμένη τῆς ἐλπίδος καὶ πίστεως, ὅσιε, τῆς σαρκὸς τὸ ἀσθενὲς ψυχὴ στερρότητι ῥώννυσι, θεῷ οἰκειώσασα σῶμα ὁμόδουλον.

Κάθισμα. ἦχ. γ'.

Θείας πίστεως.

Ζῆλον ἔνθεον προσκεκτημένης, δόγμα ἄθεον ἀπεβδελύξω,

contemneres: porro autem gratia imbutus, mundi dulcia nihili fecisti, perquam beatissime.

Ferali modo irruens Leo tyrannus electos persecutus est, non ferens videre Christi imaginem venerationem habere: cum quibus te quoque, o Theophanes, damnavit exilio.

Ode 3. tractus.

Non in sapientia.

Divina plenus luce Theophanes apparuisti, charitatis vi desiderato cohaerens, o beate: eam ob rem gloriosam tuam memoriam veneramur.

Impia Leonis dogmata tibi interdicens, pie admodum confirmasti ecclesiae leges: quamobrem te Christus clarum miraculis effecit.

Roboratus, vir sancte, animus spei, atque fidei firmitate, carnis imbecillitatem roborat; utique conservum corpus deo concilians.

Sessio. tonus 3.

Divina fide.

Divina praeditus aemulatione, impium dogma detestatus es, mul-

καὶ κινδύνοις πολυτρόποις ὡμίλησας, ὑπερορίαις ἀδίκως στελλόμενος καὶ εὐσεβῶς παμμάκαρ τελειούμενος. πάτερ Θεόφανες, Χριστὸν τὸν θεὸν ἱκέτευε δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ὠιδ. δ'.

Ἐπαρθέντα σε ἰδοῦσα ἡ ἐκκλησία.

Ἡ οὐράνιος ἡτοίμασται βασιλεία ὡς ἀθλητῇ σοί, ἔνδοξε· τῆς γὰρ ἐπιγείου χαίρων μετετέθης σκηνῆς, βοῶν τῷ δεσπότῃ· δόξα τῇ δυνάμει σου, κύριε.

Στεφανηφόρος Θεόφανες ἀνεδείχθης. τὸ γὰρ σεπτὸν εἰκόνισμα Χριστοῦ, θεοφόρε μάκαρ, οὐκ ἠρνήσω τιμᾶν· διὸ καὶ ἔκραζες· δόξα τῇ δυνάμει σου, κύριε.

Μεθιστάμενος προστάγματι τοῦ τυράννου τοῦ δυσσεβοῦς ὁ ὅσιος, σαρκὸς ἀσθενείας ὅλως οὐκ ἐφρόντισε, κραυγάζων τῷ κτίσαντι· δόξα τῇ δυνάμει σου, κύριε.

Ἐμεγαλύνθης τοῖς θαύμασι, θεοφόρε. ὁ γὰρ θεὸς ἠμείψατό σε τῆς καρτερίας· ὅθεν καὶ ἰάματα πηγάζεις τοῖς χρῄζουσιν ὥσπερ ἐκ πηγῆς, ἱερώτατε.

tisque ac variis periculis es defunctus, iniuste deportatus exilio, pieque, o beatissime, consummatus. pater Theophanes, Christo deo supplica, ut magna nos misericordia donet.

Ode 4.

Sublimem elatum videns te ecclesia.

Caelorum tibi regnum, vir sancte, paratum est tanquam athletae: terreno enim tabernaculo gaudens translatus es clamans domino, gloria potentiae tuae, domine.

Triumphator Theophanes effectus es. venerandam quippe Christi effigiem non abnuisti colere, deo afflate vir beate: idcirco etiam clamabas, gloria potentiae tuae, domine.

Exilio eiectus vir sanctus impii tyranni decreto, imbecillae carnis nullam prorsus rationem habuit, clamans auctori, gloria potentiae tuae, domine.

Magnificis effulsisti miraculis, vir deo plene: deus namque vicem reddidit sustinentiae; quamobrem etiam velut e fonte sanationum remedia egentibus fundis, vir sacratissime.

'Ωιδ. ε'.

Σὺ κύριέ μου φῶς.

Λόγῳ πανευσεβεῖ ὀρθοδόξως ἐκήρυξεν ὁ ὅσιος Θεοφάνης τὸ τῆς πίστεως δόγμα, τῷ πνεύματι λαμπόμενος.

Πλοῦτον παντοδαπῆ θεοφρόνως διένειμας προστάγματι τοῦ δεσπότου τοῖς πενίᾳ συζῶσιν ἑπόμενος, πανεύφημε.

Ἔχων τὴν ψυχὴν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος, τὴν ἄχραντον τοῦ δεσπότου προσεκύνεις εἰκόνα, τῷ πόθῳ ἀσπαζόμενος.

'Ωιδ. ϛ'.

Θύσω σοι μετὰ φωνῆς αἰνέσεως, κύριε.

Ἴθυνον πρὸς ἀρετὴν τὸν βίον μου, ὅσιε· τὴν τῆς ἀσκήσεως τρίβον ταῖς εὐχαῖς σου, πάτερ, ἐξομαλίσας, ἣν συντόνως εὐθυπορεῖν με, μάκαρ, ἀξίωσον.

Σωφρόνως σου τὴν ζωὴν διήνυσας, ὅσιε· μετὰ φρονήσεως γὰρ ἔσχες, σὺν ἀνδρείᾳ γὰρ τὴν δικαιοσύνην, καὶ τῷ κύκλῳ τῶν ἀρετῶν ἐφάνης κοσμούμενος.

Εὐκλείας μαρτυρικῆς ἐπέβης, Θεόφανες, τῆς θεομήτορος κόρης καὶ μαρτύρων, πάτερ, τοὺς χαρακτῆρας ὡς τιμήσας, καὶ τοῖς διώκταις ἀντιταττόμενος.

Ode 5.

Tu domine meum lumen.

Piissima doctrina orthodoxae fidei doctrinam praedicavit sanctus Theophanes, spiritus luce illustratus.

Uberes divitias divino sensu egenis distribuisti, domini praecepto obsecutus, vir clarissime.

Qui ad auctoris imaginem animo conditus esses, intemeratam domini venerabaris imaginem, desiderio exosculans.

Ode 6.

Sacrificabo tibi cum voce laudis, domine.

Dirige ad virtutem vitam meam, vir sancte, religiosae institutionis semitam tuis, pater, precibus complanans; quam roga, vir beate, ut recto tramite concite ac contente percurram.

Sobrie casteque vitam peregisti, vir sancte: quippe cum prudentia, fortitudine, ac iustitia praeditus fuisti, virtutumque choro ornatus eluxisti.

Martyris claritatem Theophanes adeptus es, velut qui dei parentis puellae, martyrumque imagines, o pater, veneratus sis, ac persecutoribus resisteres.

Κοντάκιον. ἦχος β'.

Τὰ ἄνω ζητῶν.

Ἐξ ὕψους λαβὼν τὴν θείαν ἀποκάλυψιν ἐξῆλθες σπουδῇ ἐκ μέσων τῶν θορύβων, καὶ μονάσας, ὅσιε, εἴληφας ἐνεργείας καὶ προφητείας ἀξίωμα, συμβίου καὶ πλούτου στερούμενος.

Ὁ οἶκος.

Ἐπὶ τῆς γῆς μηδὲν προθυμήσας, ἠκολούθησας χαίρων τῷ καλοῦντί σε Χριστῷ, καὶ τὸν ζυγὸν αὐτοῦ ἔλαβες ἐπὶ τῶν ὤμων τῶν σῶν προθύμως, καὶ ἀνάπαυσιν εὗρες τῇ ψυχῇ σου. ἥν περ κἀμοὶ τῷ πτωχῷ καὶ ῥαθύμῳ κατάπεμψον, τῷ λέγοντι, καὶ μηδ' ὅλως ἐκποιοῦντι, ἀλλ' ἔτι σχολάζοντι ἐν τοῖς τοῦ βίου πράγμασι, καὶ θαυμάζοντι πῶς πάντα ἔφυγες, συμβίου καὶ πλούτου στερούμενος.

Μνήμη τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοφάνους τοῦ ὁμολογητοῦ, τοῦ τῆς Σιγγριανῆς, τοῦ ἐν τῷ μεγάλῳ ἀγρῷ κειμένου.

Οὗτος πατρὸς μὲν ἔφυ Ἰσαάκ, μητρὸς δὲ Θεοδότης. τοῦ δὲ πατρὸς τελευτήσαντος ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ διεπομένῃ τῶν

Contacium. tonus 2.

Superna quaerens.

Divina e celso revelatione accepta, e mediis turbis festinus excessisti, monachique amplexus institutum, vir sancte, operationis ac prophetiae munus accepisti, uxore carens atque divitiis.

Domus.

Cum in terra nihil cuperes, vocantem Christum gaudens secutus es, eiusque iugum in humeros tuos alacri animo sustulisti, ac requiem animae tuae invenisti. hanc mihi quoque pauperi segnique mitte, qui dicam, nec prorsus efficiam, sed vacem adhuc saeculi curis; mirerque, ut cuncta effugeris, coniuge carens atque divitiis.

Memoria sancti patris nostri Theophanis confessoris Singrianae monachi, qui in magno agro quiescit.

Hic Isaacio patre natus est, matre autem Theodota. patre mortuo, dum Aegeopelagitarum praefecturam gerit, sub matris cura insti-

Αἰγαιοπελαγητῶν ἀρχῇ, ἣν παρὰ τῇ μητρὶ ἀναγόμενος καὶ τρεφόμενος. γενομένου δὲ αὐτοῦ ιβʹ ἔτους, ἁρμόζεται γυναικί, καὶ αὕτῃ συνδιάγων ἦν χρόνους ηʹ. πλοῦτος δὲ ἦν ἀμφοτέροις πολύς. συμβούλῳ δέ τινι χρησάμενος ἰδίῳ οἰκέτῃ, πόθον ἔσχε πολὺν τὸν τῶν μοναστῶν ὑπελθεῖν βίον. τῆς δὲ μητρὸς τὸν βίον ἀπολιπούσης καὶ πλοῦτον ἄπειρον αὐτῷ καταλελοιπυίας, ὁ κηδεστὴς αὐτοῦ πληρῶσαι τὰ τῷ γάμῳ νενομισμένα τοῦτον ἐξεβιάζετο. καὶ δὴ τῆς κυρίας ἡμέρας καταλαβούσης, καὶ παστὰς ἐπήγνυτο, καὶ ὑμέναιος ᾔδετο, καὶ τὰ λοιπὰ ἐτελεῖτο. ἐπεὶ δὲ ὁ καιρὸς αὐτὸν τὸν μακάριον καὶ τὴν σύνευνον καταμόνας γενέσθαι ἐκάλει, τὰ τῶν λογισμῶν αὐτοῦ κρύφια ἐφανέρου τῇ νεανίδι, ἡ τις καὶ συγκατέθετο· καὶ εἴ τι δ' ἂν καὶ βούληται αὐτὸς πράττειν, καὶ αὐτὴ τοῦτο μετὰ προθυμίας διεβεβαιοῦτο ποιεῖν. ὅπερ ἀκούσας, ηὐχαρίστησε τῷ Θεῷ. ἔκ τοτε οὖν ἐποίουν ἀμφότεροι τὰς ἡμερινὰς καὶ νυκτερινὰς εὐχάς. ταῦτα μαθὼν Λέων ὁ δυσσεβὴς βασιλεὺς καὶ ὁ τούτου κηδεστής, διεκώλυε τοὺς νέους τοῦ σκοποῦ. ἐξαπέστειλε δὲ αὐτὸν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸ τῆς Κυζίκου κάστρον συγχειρήσοντα· ἤδη γὰρ τότε ἐκτίζετο· καὶ ἀπελθὼν ὁ τίμιος παῖς ἐξ ἰδίων ἀναλωμάτων τὴν τοῦ κρατοῦντος δουλείαν πεποίηκε. τῷ δὲ εἰκοστῷ πρώτῳ χρόνῳ τῆς αὐτοῦ ἡλικίας, ὅ τε Θηριώνυμος βασιλεὺς καὶ ὁ πενθερὸς αὐτοῦ καταστρέφουσι τὸν βίον· καὶ λοιπὸν ἐν ἐλευθερίᾳ οὐ μόνον

22. θυριώνυμος Par.

tuitur, ac educatur. annorum factus duodecim, foeminae desponsae iunctus, cum ea annis octo vitam socialem agit. erant ambo opibus locupletissimi. porro famuli cuiusdam domestici consiliis inductus, ingenti desiderio tenebatur amplectendi status monastici. matre vivis exempta, immensisque filio relictis divitiis, cogebat socer ut nuptiarum legitima impleret, uxoremque filiam duceret. ac vero cum constituta dies advenisset, ponitur thalamus, hymenaeus occinitur, reliquaque nuptiarum solennia peraguntur. urgebat tempus, iamque vir beatus cum coniuge thalami secreta erat petiturus. tum illo animi arcanum detegente, puella lubens assentitur, certoque affirmat, si quid ille velit, se quoque prompte facturam. his iuvenis auditis, deo gratias agit: exindeque ambo diu noctuque precibus assidui erant. re cognita, Leo impius imperator, ac viri socer, a proposito adolescentes prohibuerunt. misit namque imperator Cyzicum, eam in urbem suam operam collaturum: iam enim tum exstruebatur. abiens vero praeclarus iuvenis, suis ipse sumptibus, quod imperatoris iussu urbi praestandum erat, effecit. aetatis porro illius anno vigesimo primo,

ὁ νέος, ἀλλὰ καὶ ἡ οἰκουμένη γίνεται, Εἰρήνης τὰ σκῆπτρα διαδεξαμένης. ἐπεὶ δὲ κατὰ νοῦν πάντα αὐτῷ γέγονε, τοῖς ἐνδεέσι καὶ πτωχοῖς τὴν οὐσίαν αὐτοῦ διεσκόρπισε, καὶ τοὺς οἰκείους ἐλευθερίᾳ τετίμηκε· τῇ δὲ τιμίᾳ αὐτοῦ συζύγῳ χρήματα πολλὰ παρασχόμενος, ἐν τῇ τοῦ Πρίγκιπος μονῇ ἀπέκειρεν, Εἰρήνην αὐτὴν ἀντὶ Μεγάλους ὀνομάσας. αὐτὸς δὲ τῷ κυρίῳ ἑαυτὸν προσφέρων ἱερουργεῖ ἐν τῇ ἐν τῷ τῶν Σιγγριανιαίων ὄρει κειμένῃ μόνῃ, Πολυχρονίᾳ λεγομένῃ. μοναχοῦ δὲ αὐτοῦ γενομένου, οὐδ' ὅλως τὸ ἄρχειν κατεδέξατο· ἀλλ' ἐν τῇ κέλλῃ καθεζόμενος, ἐξ οἰκείων χειρῶν τὴν τροφὴν ἐπορίζετο, καλλιγραφῶν ἑξαετῆ χρόνον διηνεκῶς ἐν τῇ καλουμένῃ νήσῳ τῆς Καλωνύμου, ἐν ᾗ συνεστήσατο αὐτὸς μονῇ· καὶ πάλιν ἔρχεται ἐν τῷ τῆς Σιγγριανῆς ὄρει. τῷ δὲ πεντηκοστῷ τῆς ζωῆς αὐτοῦ χρόνῳ, ἀσθενείᾳ τινὶ παραδίδοται, ἥ τις ἦν λιθίασις κύστεως καὶ νεφριτικῆς ἀκολουθίας σύμπτωμα. ἐκ τούτου λοιπὸν τοῦ χαλεποῦ νοσήματος ἔμεινε διὰ παντὸς τοῦ βίου κλινήρης καὶ ἀκίνητος. μετὰ ταῦτα ἐδέξατο τὰ σκῆπτρα τῆς βασιλείας Λέων ὁ Ἀρμένιος. ἀλλ' οἷα τούτῳ συμβέβηκεν, οὐδεὶς ἀγνοεῖ. τέως δὲ ὁ ἀνόητος καὶ ἀνόσιος πέμπει πρὸς τὸν τοῦ θεοῦ ἄνθρωπον, ἐλθέ, λέγων, εὖξαι ὑπὲρ ἡμῶν, ὅτι κατὰ βαρβάρων ἀπέρχομαι. αὐτὸς δὲ διὰ τὸ ἀκίνητος εἶναι, ἐκ τῆς ἁμάξης μετετέθη εἰς πλοῖον, καὶ ἤχθη πρὸς

cum Leo imperator, tum viri socer vitam commutant, deincepsque nedum iuvenis, sed et orbis ipse liber agit, Irene augusta sceptra postmodum moderante. cum itaque ex voto cuncta successissent, egenis ac pauperibus substantiam distribuit, servosque libertate donavit. nobilissimae autem coniugi elargitus multas pecunias, in Principis ita dicto monasterio detondit, Megalus nomine in Irenen illi commutato. is vero se domino munus consecrat in monasterio, quod in Singrianorum monte situm Polychronii nuncupationem habet. factus monachus, praeesse nullo modo sustinuit, sed in cellula sedens, manuum labore victum parabat, scribendis codicibus sese impendens annos sex continuos in insula dicta Calonymus, in eo monasterio quod exstruxerat: iterumque revertitur ad Singrianae montem. aetatis autem anno quinquagesimo aegritudini corpusculum traditur, nempe vesica petrescente, ac renum molesto illi dolore. ex illo deinceps morbo afflicta valetudine, totam vitam lecto decumbens egit, nec sibi motum imperare valens. postea Leo Armenius imperii sceptra capessit: verum quid illi acciderit, nemo nescit. hactenus vero homo demens scelestusque ad dei virum mittit, iubetque veniat, ac sibi comprecetur, quod adversus hostes expeditionem suscepturus sit. ille quod aegro corpore sese movere non posset, e plaustro in scapham transfer-

τὴν βασιλεύουσαν· καὶ τῆς μὲν δυσειδοῦς ὄψεως τοῦ τυράννου οὐκ ἔτυχε· πλὴν μηνύσει ἐχρήσατο πρὸς αὐτόν· εἰ καταινεύσεις λέγων τῇ παρακλήσει μου, καὶ σοὶ καὶ τῇ μονῇ σου ἀγαθὰ παρέξω· εἰ δὲ μή γε, ξύλῳ ἀγχόνης σε παραδειγματίσων, καὶ τῶν λοιπῶν εἰς φόβον σε προσθήσω. ὁ δὲ ὁμολογητής· τῶν δωρεῶν σου ἔφη, μὴ κενώσῃς τοὺς θησαυρούς· τὸ δὲ ἀγχόνης ξύλον, ἢ καὶ τὸ πῦρ εὐτρέπισον σήμερον· τοῦτο γὰρ ἐφίεμαι διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ μου ἀγάπην. ταῦτα ὁ ἀναιδὴς ἀκούσας, παρέδωκεν αὐτὸν Ἰωάννῃ τῷ μάντει περὶ λόγους αὐχοῦντι καὶ τὸ μῖσος τῶν Εἰκονομάχων ἐμπεπλησμένῳ, στρεβλότητι ἀντεπεκκλῖναι αὐτὸν ἡγούμενος. ὃς παραληφθεὶς ἐν τῇ Ὁρμίδι μονῇ Σεργίου καὶ Βάκχου τῇ παρακειμένῃ τῷ παλατίῳ, καὶ πρὸς λόγων ἅμιλλαν τῷ μάντει συνελθών, καὶ τοῦτον ἡττήσας, καὶ τῷ περιόντι τῆς σοφίας καταβροντήσας, καὶ τὸ ἀμετάθετον ἐνδειξάμενος, τοῦτον ᾐσχυμμένον εἰς τὸν μανιώδη τύραννον ἀπέπεμψεν. ἀγροίκου μᾶλλον ἢ ῥήτορος δόξαν ὁ δείλαιος ἀπηνέγκατο. ὃς ἀνελθὼν πρὸς αὐτόν, κρεῖσσον ἔφη βασιλεῦ κηρῷ μαλάξαι σίδηρον, ἢ πεῖσαι τὸν ἄνδρα μεταθεῖναι πρὸς τὸ σοὶ ἐφετόν. τούτων ἐπακούσας ὁ τύραννος, μετάγει τοῦτον εἰς τὰ Ἐλευθερίου ἀνάκτορα, καὶ κατακλείει αὐτὸν ἔν τινι οἰκήματι σκοτεινοτάτῳ, καταστήσας καὶ φρουροὺς ὡς μηδὲ διακονεῖσθαι αὐτὸν παρὰ

4. ἀγχόνῃ Par. 8. τὴν διὰ τοῦ Par.

tur, inque urbem regiam vehitur: nec tamen tyranno in conspectum venire concessum; sed ministro ad eum misso, si, inquit, hortanti mihi annueris, cum tibi, tum monasterio tuo bene faciam; sin autem, probro publico e furca laqueo suspendam, ac reliquis in terrorem exponam. tum confessor, noli, inquit, tuorum munerum thesauros effundere: patibuli vero lignum, sive etiam ignem expedi hodie: id enim qua dilectione in Christum feror, desiderio cupio. his auditis, impudens tyrannus Ioanni ariolo tradidit, homini eruditi nomen ambienti, quique Iconomachorum odio in fideles plenus esset, fore ratus ut is obliquitate in adversum viri constantiam flecteret. assumptus ille in Hormidae Sergii ac Bacchi monasterio quod palatio adiacet, ac disputatione cum ariolo congressus, eoque victo, ac eximiae sapientiae vi perculso, praeclareque constantia prodita, vir sanctus confusum eum ad insanum tyrannum ablegat; miserque rustici magis, quam oratoris sibi nomen ascivit. ascendens itaque ad imperatorem, facilius, inquit, ferrum cera emollias, quam viri animum in id, quod tibi collibitum est, transferas. his auditis, tyrannus ad Eleutherii eum palatia traducit, inque tenebricosa quadam aedicula concludit, datis etiam custodibus, ut ne quis etiam affecto corpori ministerium

τινος. οὕτω διετῆ χρόνον τελέσας θλίψεσι καὶ στενοχωρίαις πιεζόμενος, κατῄσχυνε κἂν τούτῳ τὸν τύραννον. ἐπεὶ δὲ καθ' ἑκάστην ὑποκύψαι τῇ αὐτοῦ βουλῇ ἠναγκάζετο, μὴ εἴξας, ἐξορίζεται ἐν τῇ τῆς Σαμοθράκης νήσῳ. ἡ δὲ πρὸς τὴν ὑπερορίαν ἀπαγωγὴ ταχεῖαν ἔσχε τὴν ἀπὸ τοῦ σώματος ἐξαγωγήν. ἡμέραις γὰρ τρισὶ πρὸς ταῖς εἴκοσι τὴν ἐν τῇ νήσῳ ζωὴν διανύσας ἐκεῖ κατεπαύσατο, ἀπελθὼν ἐν κυρίῳ ὁσίως καὶ εἰρηνικῶς. τί δὲ χρὴ λέγειν ὁπόσης μὲν εὐλογίας τὸν τόπον ἐνέπλησεν, καὶ ὁπόσων δὲ ἰατρείων ὁ χῶρος ἐκεῖνος ηὐπόρησεν;

Ὠιδ. ζ.

Ἐν τῇ καμίνῳ.

Τὸ κατ' εἰκόνα σὺ κεκτημένος, καὶ ὁμοίωσιν βίῳ λαμπροτάτῳ, πάτερ, προειληφώς, δι' ἀμφοτέρων ὑπερέλαμψας· εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ ναῷ βοῶν τῆς δόξης σου, κύριε.

Ὁμολογίας σου στεφάνῳ, πάτερ, διέπρεψας, ἔργῳ διήλεγξας λόγους τῶν δυσσεβῶν, τοὺς πιστοὺς δὲ ἐβεβαίωσας· εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ ναῷ βοῶν τῆς δόξης σου, κύριε.

Τῷ στερροτάτῳ ἐν προθυμίᾳ τὰς τοῦ σώματος, πάτερ,

13. *ὁμοίωσι* Par.

impenderet. in hunc modum exacto biennio, afflictus, ac angustia confectus, vel sic tyranno pudorem incussit. cumque quotidie vis adhiberetur, ut illius consiliis animum accommodaret, nec is quicquam e mentis firmitate remitteret, exilio relegatur in Samothracen insulam. eam in exilium abductionem brevi secuta eductio e corpore. post enim dies tres supra viginti, consummato ea in insula vitae curriculo, illic requievit, sancte ac pacate ad dominum commigrans. quid autem refert dicere quanta locum benedictione impleverit, ac quanta praedium sanationum munera per illum consecutum sit?

Ode 7.

In camino.

Ut ad imaginem esses adeptus, vitaque clarissima similitudinem pater consecutus, utroque eximie fulsisti; clamans, benedictus es domine in templo gloriae tuae.

Confessionis tuae pater corona claruisti; opere factisque impiorum verba confutasti, fideles vero confirmasti; clamans, benedictus es domine in templo gloriae tuae.

Firmissimo alacrique animi proposito corporis dolores pater for-

ἀλγηδόνας ἤνεγκας καρτερῶς, εὐχάριστον τῷ δεσπότῃ σου· εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ ναῷ βοῶν τῆς δόξης σου, κύριε.

'Ωιδ. η'.

Χεῖρας ἐκπετάσας Δανιήλ.

Θεώμενος, μάκαρ, τὸ στερρὸν τῆς σῆς ἐνστάσεως Λέων ὁ τύραννος, ὑπερορίᾳ σε ἔκρινε πικροτάτῃ ὁ παμπόνηρος· ἐν εὐφροσύνῃ δὲ βοῶν ταύτην ὑπήνεγκας, εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα τοῦ κυρίου τὸν κύριον.

Ἐπὶ τὸ πρωτότυπον εἰδὼς τὴν τῆς εἰκόνος τιμὴν διαβιβάζεσθαι, ἐπὶ τὸ στάδιον ἔδραμες ἀθλητὴς ὡς ἐννομώτατος· καὶ νικητὴς ἀναδειχθεὶς στέφανον εἴληφας ἀναμέλπων· πάντα τὰ ἔργα ἀνυμνεῖτε τὸν κύριον.

Οὐράνιον ἀντὶ τῆς ἐν γῇ σκηνὴν σοι δέδωκε πάντων κύριος· ἀντὶ στενώσεως εὗρες δὲ πλατυσμὸν ἀγαλλιάσεως, ἐν παραδείσῳ τρυφῆς μετὰ μαρτύρων βοῶν· εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα κυρίου τὸν κύριον.

Φωτὶ ἐλάμφθης νοητῷ καὶ θείῳ πνεύματι, μάκαρ Θεόφανες, ὅθεν ἰάματα βρύεις [γὰρ] τοῖς ἐν πίστει σοι προστρέχουσι, καὶ τὴν ἁγίαν σου σορὸν πόθῳ γεραίρουσι καὶ βοῶσι· πάντα τὰ ἔργα ὑμνεῖτε τὸν κύριον.

---

titer pertulisti, deo gratias agens; clamans, benedictus es domine in templo gloriae tuae.

Ode 8.

Manibus expansis Daniel.

Videns, vir beate, Leo tyrannus firmo te proposito illi obniti gravissimo nequissimus damnavit exilio: tu vero laetus pertulisti, clamans, benedicite omnia opera domini dominum.

Cum intelligeres honorem imaginis ad exemplar transire, ad stadium ut quam legitimus athleta cucurristi, victorque acclamatus coronam accepisti, dulcius concinens, omnia opera laudate dominum.

Caeleste tibi pro eo quod in terra est tabernaculum universorum dominus contulit: arctaeque custodiae loco latitudinem exultationis in paradiso voluptatis cum martyribus invenisti, clamans, benedicite omnia opera domini dominum.

Spiritali luce illustratus es, ac divino spiritu perfusus, vir beate Theophanes: indeque sanitates scaturis fidelibus ad te confugientibus, tuumque sanctum loculum amore venerantibus, ac clamantibus, omnia opera laudate dominum.

Ὠιδ. θ'.

Λίθος ἀχειρότμητος.

Ἅπαντα τὸν βίον σκορπίσας τοῖς δεομένοις, θεοφόρε, τὴν δικαιοσύνην σοφῶς ἀντεκομίζου σοι ἀνατέλλουσαν, ἀντὶ φθαρτῶν δρεπόμενος τὰ δι' αἰῶνος ἀνατέλλοντα.

Νόσους θεραπεύεις, παμμάκαρ, τοῦ παρακλήτου τῇ δυνάμει· δαίμονας σαφῶς ἀπελαύνεις τῇ ἐνεργείᾳ τούτου, πανόλβιε, διὸ πιστοὶ θεώμενοί σε, θεοφόρε, μακαρίζομεν.

Ἡ σὴ φωτοφόρος, θεόφρον, τῆς μεταστάσεως ἡμέρα πάντας προσκαλεῖται τοὺς πιστοὺς πρὸς μετουσίαν τοῦ ἁγιάσματος· ἥνπερ καὶ νῦν γηθόμενοι ἐπιτελοῦμεν, ἱερώτατε.

Νέμοις τὴν σὴν ἄφθονον χάριν τῷ τῶν ἐπαίνων σου τοὺς λόγους πλέξαντι, θεόφρον, προθύμως· ὁμότροπόν σοι ὥσπερ ὁμώνυμον τοῦτον δεικνὺς πρεσβείαις ταῖς εὐπροσδέκτοις, ἱερώτατε.

Ode 9.

Lapis sine manu praecisus.

Omni substantia tua in egenos distributa, vir divino sensu praedite, iustitiam palam tibi orientem illius praemio retulisti: pro iis quae sunt corruptilia, ea decerpens quae in saeculum virescunt.

Morbos curas, vir beatissime, paracleti potentia, daemonesque palam illius vi abigis, vir felicissime: idcirco nos fideles te contuentes beatum praedicamus.

Lucida, divino sensu praedite, tuae migrationis dies fideles omnes invitat, ut sanctificatione participentur: quam et nunc gaudentes peragimus, vir sacratissime.

Tribuas quaeso uberem tuam gratiam illi, qui tuarum laudum carmen alacri animo texuit: iisdemque tecum moribus, uti et eodem censetur nomine, deo gratis precibus tuis facito, vir sacratissime.

ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑ.

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ

ΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΑΓΡΟΥ ΚΑΙ ΟΜΟΛΟΓΗΤΟΥ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑ ΕΤΩΝ ΦΚΗ',

ΑΡΧΟΜΕΝΗ ΑΠΟ ΠΡΩΤΟΥ ΕΤΟΥΣ ΔΙΟΚΛΗΤΙΑΝΟΥ ΕΩΣ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΕΤΟΥΣ ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΙ ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΥ ΥΙΟΥ ΑΥΤΟΥ· ΤΟΥΤ' ΕΣΤΙΝ ΑΠΟ ͵εψοζ' ΕΤΟΥΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΕΩΣ ΕΤΟΥΣ ͵ςτέ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΣ, ΚΑΤΑ ΔΕ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ͵ςτκα'.

S. PATRIS NOSTRI

THEOPHANIS

ABBATIS AGRI ATQUE CONFESSORIS

CHRONOGRAPHIA

ANNORUM ⅠↃXXVIII,

AB ANNO DIOCLETIANI PRIMO AD MICHAELIS ET THEOPHYLACTI EIUS F. ANNUM SECUNDUM: ID EST, AB ANNO MUNDI 5777 AD ANNUM SECUNDUM ALEXANDRINOS 6305, SECUNDUM ROMANOS VERO 6321.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ ΤΗΣ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Ὁ μὲν μακαριώτατος ἄββας Γεώργιος, ὁ καὶ Σύγκελλος γε- Par. p. 1 Ven. p. 1

1. τοῦ ἐν ἁγ. πατρ. ἡμ. om. A, in quo legitur: Θεοφάνους ἁμαρτωλοῦ μοναχοῦ ἡγουμένου τοῦ Ἀγροῦ καὶ ὁμολογητοῦ χρον. κ. τ. λ. 3. καὶ ἡγουμένου a b c, ἁγίου ἡγ. d. 6. Θεοφίλου a g. τοῦ υἱοῦ (om. αὐτοῦ) a e. 7. τοῦτ' ἔστιν ἀπὸ om. a e. ἕως ͵ςτέ ἔτους b, ἕως τοῦ κόσμου ἔτους ͵ςτέ e. 8. ͵ςτκα'] ͵ςτκ' A. 18. Προοίμ. τ. χρον. om. A. 20. μακάριος A, μακάριος τὰ a e. καὶ add. ex A a b c e f g.

PROOEMIUM CHRONOGRAPHIAE.

Sanctissimi Cpoleos patriarchae Tarasii Georgius abbas quondam

P. 2 γονὼς Ταρασίου τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἐλλόγιμος ἀνὴρ καὶ πολυμαθέστατος ὑπάρχων, πολλούς τε χρονογράφους καὶ ἱστοριογράφους ἀναγνούς, καὶ ἀκριβῶς τούτους διεξερευνησάμενος, σύντομον χρονογραφίαν ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Διοκλητιανοῦ τοῦ βασιλέως καὶ διώκτου τῶν Χριστιανῶν ἀκριβῶς συνεγράψατο, τούς τε χρόνους ἐν
B πολλῇ ἐξετάσει ἀκριβολογησάμενος, καὶ τὰς τούτων διαφωνίας συμβιβάσας, καὶ ἐπιδιορθωσάμενος καὶ συστήσας, ὡς οὐδεὶς ἄλλος τῶν πρὸ αὐτοῦ, τάς τε τῶν ἀρχαίων βασιλέων
V. 2 παντὸς ἔθνους πολιτείας τε καὶ τοὺς χρόνους ἀναγραψάμενος, καὶ κατὰ τὸ ἐφικτὸν αὐτῷ τοὺς ἀρχιερεῖς τῶν μεγάλων καὶ οἰκουμενικῶν θρόνων, Ῥώμης τε, φημί, καὶ Κωνσταν-
C τινουπόλεως, Ἀλεξανδρείας τε καὶ Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων, τούς τε ὀρθοδόξως τὴν ἐκκλησίαν ποιμάναντας καὶ τοὺς ἐν αἱρέσει λῃστρικῶς ἄρξαντας, καὶ τοὺς τούτων χρόνους ἀκριβῶς ἐνέταξεν. ἐπεὶ δὲ τὸ τέλος τοῦ βίου τοῦτον κατέλαβεν, καὶ εἰς πέρας ἀγαγεῖν τὸν ἑαυτοῦ σκοπὸν οὐκ ἴσχυσεν, ἀλλά, καθὼς προέφημεν, μέχρι Διοκλητιανοῦ συγγραψάμενος, τὸν τῇδε βίον κατέλυσεν, καὶ πρὸς κύριον ἐξεδήμησεν
D ἐν ὀρθοδόξῳ πίστει, ἡμῖν, ὡς γνησίοις φίλοις, τήν τε βίβλον

2. ὑπάρχων add. ex omnibus codd. praeter g. πολλούς τε O praeter g, ἄλλους τε vulg. 4. διερευνησάμενος A. 5. βασιλέως Ῥωμαίων a b e. 16. ἀνέταξεν f. τοῦτον om. A. 17. σκοπὸν A a f, κόπον rell. vulg. 18. συγγραψάμενος A a f, ἀναγρ. rell. vulg. 19. κατέλιπεν A.

Syncellus, vir eximius et eruditissimus, multis chronographorum et historicorum libris evolutis, et non vulgari diligentia examinatis, compendiariam ab Adamo ad imperatoris et Christianorum persequutoris Diocletiani tempora chronographiam scripsit; discussisque studiose temporum rationibus ad invicem comparavit; emendavit, ac, ut nullus ante eius aetatem, solertissime composuit: priscorum insuper regum et nationum universarum statu et regimine annotato, singulorumque, quantum licuit, observatis aetatibus, supremarum et universalium sedium, Romae, dico, et Cpolis, Alexandriae, Antiochiae, et Hierosolymorum, sive qui sanis dogmatibus, ceu pabulis, ecclesiam aluerunt, sive qui per vim et latronum more principatu arrepto, haeresum pravitate gregem infecerunt, pontifices enumeravit, et eorum tempora et annos egregio ordine digessit. enimvero cum vitae termino praereptus, ad propositum finem non potuerit consilium suum perducere, sed, ut praemonuimus, scriptis solummodo quae Diocletiani attingunt aetatem, vitam hanc mortalem deseruit, et cum recta fide ad dominum profectus, nobis velut sincerioribus amicis, quod fuerat molitus, opus imperfectum simul reliquit, et, ut quae

ἣν συνέταξε ἀτελῆ καταλέλοιπεν καὶ ἀφορμὰς παρέσχεν τὰ ἐλλείποντα ἀναπληρῶσαι. ἡμεῖς δὲ τὴν ἑαυτῶν ἀμάθειαν οὐκ ἀγνοοῦντες καὶ τὸ στενὸν τοῦ λόγου, παρῃτούμεθα τοῦτο ποιῆσαι, ὡς ὑπὲρ ἡμᾶς τὴν ἐγχείρησιν οὖσαν. αὐτὸς δὲ πολλὰ παρακαλέσας ἡμᾶς μὴ ὀκνῆσαι καὶ ἀτέλεστον καταλιπεῖν τὸ P. 3 ἔργον, ἐβιάσατο ἐπὶ τοῦτο ἐλθεῖν. διὸ καὶ ἀναγκασθέντες διὰ τὴν τούτου ὑπακοὴν εἰς τὰ ὑπὲρ ἡμᾶς ἐγχειρήσαντες, κόπον οὐ τὸν τυχόντα κατεβαλόμεθα. πολλὰς γὰρ βίβλους καὶ ἡμεῖς ἐκζητήσαντες κατὰ τὸ δυνατὸν ἡμῖν καὶ ἐρευνήσαντες, τόδε χρονογραφεῖον ἀπὸ Διοκλητιανοῦ μέχρι τῆς βασιλείας Μιχαὴλ καὶ Θεοφυλάκτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, τάς τε βασιλείας καὶ τοὺς B πατριάρχας, καὶ τὰς τούτων πράξεις σὺν τοῖς χρόνοις κατὰ τὸ δυνατὸν ἡμῖν συνεγραψάμεθα, οὐδὲν ἀφ' ἑαυτῶν συντάξαντες, ἀλλὰ ἐκ τῶν ἀρχαίων ἱστοριογράφων τε καὶ λογογράφων ἀναλεξάμενοι, ἐν τοῖς ἰδίοις τόποις τετάχαμεν ἑκάστου χρόνου τὰς πράξεις ἀσυγχύτως κατατάττοντες· ἵνα εἰδέναι C ἔχωσιν οἱ ἀναγινώσκοντες ἐν ποίῳ χρόνῳ ἑκάστου βασιλέως ποία πρᾶξις γέγονεν, εἴτε πολεμική, εἴτε ἐκκλησιαστική, εἴτε πολιτική, εἴτε δημώδης, εἴτέ τις ἑτέρα. οὐ γὰρ μικρὰν ὠφέλειαν, ὡς

1. ἀτελῆ om. A a. 2. ἀμαθίαν A. 4. πολλὰ παρακαλέσας ἡμᾶς A, παρ. ἡμ. πολλὰ vulg. 6. τούτῳ f. καὶ add. ex A. 9. κατὰ τ. δυν. ἡμ. καὶ A, καὶ κ. τ. δυν. ἡμῖν vulg. 10. χρονογράφιον A b c f. 11. τοῦ om. b. 13. ἀκριβῶς συνεγρ. a. 17. χρόνῳ A, χρόνων vulg. 17. ποία πρᾶξις A, ποῖα πράξεις vulg. 18. εἴτε ubique ex A rescripsi pro vulg. ἤτε.

desiderantur absolveremus praebuit argumentum. nostra vero imperitia sermonisque inopia non ignorata, onus, cui vires nostrae forent impares, sustinere detrectabamus. ille contra plura hortatus, ut torpore omni excusso imperfectum opus non despiceremus, dedit animum, et ad illud capessendum manibus, et perficiendum coegit. quocirca eius monitis morem gerere compulsi, molem robore nostro longe graviorem subire, et pene dicam immensum laborem exantlare suscepimus. multis siquidem voluminibus diligentius exquisitis, et, quantum facultas et ingenium dedit, examinatis, praesentem chronographiam a Diocletiani temporibus ad Michaelis et Theophylacti eius filii imperium, reges insuper et patriarchas, necnon eorum gesta et aetates, qua par fuit sedulitate, ex proprio penu nil depromentes aut conferentes, in unum congessimus: quin potius selectis ex veteribus historicis vel rhetoribus plerisque, singulorum acta per annos et tempora propriis quibusque locis pulchro ordine cuncta disposuimus: ut quoto quoque anno rem gestam vel facinus editum, sive in bello, sive in ecclesia, sive in civili administratione, sive in populari statu, sive qualibet alia ratione commendandum, lector in promptu habeat et in propatulo. haud enim vulgare est, me qui-

οἶμαι, καρποῦται ὁ τῶν ἀρχαίων τὰς πράξεις ἀναγινώσκων. εἴ τις δέ τι ἐν τούτῳ τῷ πονήματι ἡμῶν ὀνησιφόρον εὕροι,
D τὴν πρέπουσαν τῷ θεῷ εὐχαριστίαν ἀποδώσει, καὶ ἡμῖν τοῖς ἀμαθέσιν καὶ ἁμαρτωλοῖς διὰ τὸν κύριον ὑπερεύξεται· καὶ εἴ τι ἐλλεῖπον εὕροι, τῇ ἀμαθείᾳ ἡμῶν τοῦτο λογίσεται, καὶ τῇ ἀργίᾳ τοῦ χαμερποῦς νοὸς ἡμῶν, καὶ συγγνώσεται ἡμῖν διὰ τὸν κύριον. φίλον γὰρ τῷ θεῷ τὸ κατὰ δύναμιν.

1. τῶν ἀρχ. τὰς πρ. A, τὰς ἀρχ. πράξεις vulg. 2. εἴ τις δέ τι ἐν τούτῳ τῷ πον. A, εἴ τι δὲ ἐν τούτῳ πον. vulg. 3. τοῖς add. ex A a f. ἀποδώσῃ — ὑπερεύξηται A. 5. λογίσηται A. 7. τῷ om. A a f.

dem iudice, eorum qui veterum gesta evolvunt, emolumentum. si quis autem ex eo quem aggredimur labore fructum aliquem decerpat, debitas deo grates referet; nobisque licet ineruditis et peccatoribus a domino bene precabitur: si quid deesse comperiat, imperitiae et abiecti nostri ingenii tarditati adscribat, et ex domini charitate condonet. id enim deo acceptum opus, quod e facultate nostra proficiscitur.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΠΟ ΔΙΟΚΛΗΤΙΑΝΟΥ ΕΩΣ ΜΙΧΑΗΛ

ΚΑΙ ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΥ ΤΟΥ ΥΙΟΥ ΑΥΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΝ.

CHRONOGRAPHIA

A DIOCLETIANO AD MICHAELEM

ET THEOPHYLACTUM EIUS FILIUM IMPP.

Κόσμου ἔτος ͵εψοζ΄. τῆς θείας σαρκώσεως ͵σοζ΄. P. 4
Ῥωμαίων βασιλέως Διοκλητιανοῦ ἔτος α΄. V. 3
Περσῶν βασιλέως Οὐαράχου ἔτος ιε΄.
Ῥώμης ἐπισκόπου Γαΐου ἔτος ζ΄.
Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Ὑμεναίου ἔτος ιγ΄.
Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Θεωνᾶ ἔτος ια΄.
Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Τυράννου ἔτος β΄.

9. Persarum regis nomen *Οὐαράχης* scribitur in A, in ceteris omnibus *Οὐαραράχης*, in ed. Par. *Ἀραρευχής*. apud Syncellum idem modo *Οὐράκης* audit (p. 678, 13), modo *Οὐραράκης* (p. 722, 3), Agathias autem p. 260, 11. hunc regem et filium eius, qui in omnibus Theophanis codicibus infra *Οὐαράνης* nominatur, uno eodemque nomine *Οὐαραράνης* nuncupat.

Annus mundi 5777. divinae incarnationis 277.
Romanorum imperatoris Diocletiani a. 1.
Persarum regis Varachis a. 15.
Romae episcopi Caii a. 7.
Hierosolymorum episcopi Hymenaei a. 13.
Alexandriae episcopi Theonae a. 11.
Antiochiae episcopi Tyranni a. 2.

A.M. 5780 Περσῶν βασιλέως Οὐαράνου ἔτος α'.
Τούτῳ τῷ ἔτει Διοκλητιανὸς Μαξιμιανὸν τὸν Ἑρκού-
B λιον κοινωνὸν ἀνεδείξατο τῆς αὐτοῦ βασιλείας τῷ τετάρτῳ
αὐτοῦ χρόνῳ.
A.M. 5781 Περσῶν βασιλέως Νάρσεως ἔτος α'.
A.M. 5782 Τούτῳ τῷ ἔτει Διοκλητιανὸς καὶ Μαξιμιανὸς ὁ Ἑρκού-
C λιος Ὀβούσιριν καὶ Κόπτων πόλεις ἐν Θήβαις τῆς Αἰγύ-
πτου εἰς ἔδαφος κατέσκαψαν ἀποστατησάσας τῆς Ῥωμαίων
ἀρχῆς.
A.M. 5785 Τούτῳ τῷ ἔτει Διοκλητιανὸς καὶ Μαξιμιανὸς ὁ Ἑρκού-
D λιος καίσαρας ἐποίησαν Κωνστάντιον καὶ Μαξιμιανὸν Γαλ-
λέριον. καὶ ὁ μὲν Διοκλητιανὸς δέδωκε τὴν ἑαυτοῦ θυγα-
τέρα πρὸς γάμον τῷ Γαλλερίῳ, ὁ δὲ Ἑρκούλιος Μαξιμιανὸς
τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα Θεοδώραν τῷ Κωνσταντίῳ συνέζευξε,
καίτοι γε ἑκατέρων γαμετὰς ἐχόντων, ἃς ἀπώσαντο διὰ τὴν
πρὸς τοὺς βασιλέας στοργήν.
A.M. 5786 Ῥώμης ἐπισκόπου Μαρκέλλου ἔτος α'.
P. 5 Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Πέτρου τοῦ ἱερομάρτυρος ἔτος α'.
Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀλεξάνδρεια σὺν τῇ Αἰγύπτῳ εἰς ἀπο-
στασίαν ὑπὸ Ἀχιλλέως ἀχθεῖσαι, οὐκ ἀντέσχον τῇ Ῥωμαίων

2. Μαξιμῖνον c f. 3. ἀνέδειξεν A a f. 6. Διοκλητ. κ. Μαξ. ὁ Ἑρκ. A, Μ. ὁ Ἑ. κ. Δ. vulg. 7. Κόπτον aliquot codd. 11. Κωνσταντῖνον, et mox Κωνσταντίνῳ f. 15. καίτοι γε A a f, καὶ τῶν γε vulg. 16. πρὸς A a f, εἰς vulg. βασιλεῖς A. 20. οὐκ ἀντέσχον A, οὐ κατέσχον vulg. τῇ add. ex A.

A. C. 280 Persarum regis Varanis annus primus.
Hoc anno, imperii sui quarto, Diocletianus Maximianum Herculium supremae potestatis socium renunciavit.
A. C. 281 Persarum regis Narsis annus primus.
A. C. 282 Hoc anno Diocletianus et Maximianus Herculius Busirim et Coptum Thebaidis in Aegypto civitates in Romanum imperium rebelles funditus everterunt.
A. C. 585 Hoc anno Diocletianus et Maximianus Herculius Constantium et Maximianum Galerium instituerunt caesares: et Diocletianus quidem filiam suam Galerio locavit coniugem, et Maximianus pariter suam nomine Theodoram Constantio copulavit. uterque vero ex observantia et in imperatores amore coniugem, quam prius habebat, dato repudio lecti consortio reddidit alienam.
A. C. 286 Romae episcopi Marcelli annus primus.
Alexandriae episcopi Petri sacri martyris annus primus.
Hoc anno Alexandria et Aegyptus ab Achille ad defectionem concitatae, illatum a Romanis bellum sustinere non potuerunt: plu-

προσβολῇ, καθ' ἣν πλεῖστοι ἀνῃρέθησαν, δίκην δεδωκότων
τῶν τῆς ἀποστασίας αἰτίων. B

Τούτῳ τῷ ἔτει Διοκλητιανὸς καὶ Μαξιμιανὸς ὁ Ἑρκού- A.M. 5787
λιος διωγμὸν μέγαν καὶ φρικωδέστατον κατὰ Χριστιανῶν ἀνή- V. 4
γειραν, καὶ πολλὰς μυριάδας μαρτύρων ἐποίησαν, παντοίας
βασάνους ἐπινοοῦντες, καὶ πολλὰ κακὰ ἐργαζόμενοι. περὶ ὧν
τις ἐπερχόμενος τὴν ὀκτάβιβλον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας
Εὐσεβίου τοῦ Παμφύλου εἴσεται. C

Ῥώμης ἐπισκόπου Εὐσεβίου ἔτος α'. A.M. 5788

Τούτῳ τῷ ἔτει νεωτερισμοῦ γεγονότος ἐν Γαλλίαις ὑπὸ
Ἀμάνδου καὶ Αἰλιανοῦ Μαξιμιανὸς ὁ Ἑρκούλιος διαβὰς κα-
θεῖλεν αὐτούς. ἀλλα καὶ Κράσσος ἀντῆρε, καὶ Βρεττανίαν
κατέσχε, καὶ οἱ πέντε Γεντιανοὶ τὴν Ἀφρικήν, καὶ Ἀχιλλεὺς
τὴν Αἴγυπτον. ἀλλὰ Κράσσον μὲν ἐπὶ τρισὶν ἔτεσι τὴν Βρετ-
τανίαν κατασχόντα Ἀσκληπιόδοτος ὁ ἔπαρχος ἀνεῖλεν. ἐν δὲ
ταῖς Γαλλίαις ἀγχίστροφος ἐκ παραδόξου γέγονε Κωνσταντίῳ
καίσαρι τύχη. ἐν ὥραις γὰρ ἓξ τῆς αὐτῆς ἡμέρας καὶ ἡτ-
τώμενος ὤφθη καὶ νικῶν ἀπεδείχθη. ἄρτι μὲν γὰρ ἐπικλύ- D
σαντες οἱ Ἀλανοὶ τῷ Κωνσταντίου στρατῷ ἄχρι καὶ εἰς τὰ
τείχη κατεδίωξαν. αὐτὸς δὲ ἠκολούθει τελευταῖος φεύγοντι

4. φρικοδ. Par. — 5. μάρτυρας A a e. 7. τις add. ex A e. 8. τοῦ Π.] τῆς Π. A. εἴσεται A ἴσεται vulg. 12. Κράσσος] Κράσος A, Κρῦσσος vulg. Βριττανίαν A b f constanter. 13. Γεντιανοὶ A a e, Γεττιανοὶ vulg. 16. ἀγχίστροφος A, ἀγχίτροφος vulg. 17. καὶ ante ἡττ. add. ex A. 19. Ἀλαμανοὶ coni. Goar.

rimis autem primo impetu sublatis, rebellionis autores meritas exsolverunt poenas.

Hoc anno Diocletianus et Maximianus Herculius, vehementi et A.C. 287
horrenda in Christianos persecutione suscitata, et omnis generis excogitatis tormentis, plurimas martyrum myriadas confecere: de quibus qui octo libros ecclesiasticae historiae ab Eusebio compositos percurrerit, notitiam accipiet.

Romae episcopi Eusebii annus primus. A.C. 288

Hoc anno novis rebus Amandum et Aelianum in Galliis studentes Maximianus Herculius suscepta in eos profectione confecit. Crassus quoque seditionem movit, et Britanniam occupavit: quemadmodum quinque Gentiani Africam, et Achilles Aegyptum invaserunt. at Crassum quidem tribus annis Britannia potitum Asclepiodotus praefectus sustulit e medio: in Galliis autem anceps omnino dubiaque belli fortuna Constantio caesari ex inopinato contigit. eiusdem quippe diei sex horarum intervallo victus et vicisse visus est. nam effusi in Constantii exercitum Alani ad castrorum usque muros eum

τῷ στρατῷ. ἐπειδὴ δὲ κεκλεισμένων τῶν πυλῶν, οὐδὲ ἔσω τοῦ τείχους ἠδυνήθη εἰσελθεῖν, χεῖρας ἐξέτειναν οἱ πολέμιοι πρὸς τὸ συλλαβεῖν αὐτόν· σχοινίοις δέ, καθέντες ἀπὸ τοῦ τείχους, ἀνείλκυσαν αὐτόν. ἔσω δὲ γενόμενος, καὶ τὸν στρατὸν παραθαρσύνας, ἐπεξελθὼν τοῖς Ἀλανοῖς, νίκην ἔσχε λαμπράν, ὥστε ἑξακισχιλίους πεσεῖν. Μαξιμιανὸς δὲ ὁ Ἑρ-
P. 6 κούλιος τῶν πέντε Γεντιανῶν ἐν τῇ Ἀφρικῇ ἐκράτησε. Διοκλητιανὸς δὲ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὸν Ἀχιλλέα καθεῖλε. συνῆν δὲ αὐτῷ καὶ Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς Κωνσταντίου, κομιδῇ νέος ὑπάρχων, ἀριστεύων ἐν τοῖς πολέμοις. ὃν ὁρῶν ὁ Διοκλητιανὸς φθόνῳ κινηθεὶς δόλῳ ἀνελεῖν ἐσπούδαζε. θεὸς δὲ τοῦτον παραδόξως διέσωσε, καὶ τῷ πατρὶ ἀπέδωκε.

A.M. 5789 Περσῶν βασιλέως Ὁρμίσδα, Ῥώμης ἐπισκόπου Μιλτιά-
B δου, Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Ζαβδᾶ, Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Βιταλίου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Οὐετήριος στρατοπεδάρχης τοὺς ἐν τῇ στρατιᾷ Χριστιανοὺς ἤλαυνε μετρίως, ἔκτοτε τοῦ κατὰ πάντων ὑποτύφοντος διωγμοῦ.

A.M. 5793 Ῥώμης ἐπισκόπου Σιλβέστρου ἔτος α'.

1. ἔσω A, εἴσω vulg. 3. σχοίνοις a, σχοῖνον b. 5. παραθαρσύνας A, παραθαῤῥύνας vulg. 9. καὶ Κωνστ. A a, ὁ Κωνσταν. vulg. κομιδῇ νέος A, κομιδῇ δὲ νέος vulg. 10. ὁ om. A. 12. ἀποδέδωκε om b. 13. Μιλτιάδ. A, Μελτ. vulg. 14. Ζαβδᾶ] Γαζάβδας A. Vitalii, Antiocheni episcopi, accessionem in annum proxime sequentem reiiciunt a f: non adnotavit A. 17. στρατείᾳ A.

sunt insequuti: ipse vero dux extremus fugientis exercitus premens vestigia se recipiebat. obseratis vero portis, cum intro non potuisset admitti, extensas ad eum comprehendendum hostium manus nusquam evasisset, nisi demissis per murum funibus ad castra fuisset subvectus. intro receptus, verbis exercitum animat et corroborat, et impetu in Alanos facto, caesis eorum sex millibus praeclaram assequitur victoriam. Maximianus Herculius pari sorte quinque Gentianos in Africa obtinuit: et Alexandriae Diocletianus Achillem prostravit. socius expeditionis aderat Constantinus Constantii f. prima iuventute conspicuus, et bellicorum facinorum laude iam praestans: qua Diocletianus conspecta, motus invidia, necem dolis machinabatur. deus autem praeter opinionem servavit, et patri reddidit incolumem.

A. C. 289 Persarum regis Hormisdae, Romae episcopi Miltiadis, Hierosolymorum episcopi Zabdae, Antiochiae episcopi Vitalii annus primus.

Hoc anno Veterius magister militiae Christianos milites moderate insectatus est, persecutione exinde in reliquos ingruente.

A. C. 293 Romae episcopi Sylvestri annus primus.

Τούτῳ τῷ ἔτει Μαξιμιανὸς Γαλλέριος κατὰ Νάρσεως V. 5
τοῦ τῶν Περσῶν βασιλέως τοῦ τηνικαῦτα τὴν Συρίαν καταδραμόντος καὶ ληιζομένου ἀπεστάλη ὑπὸ Διοκλητιανοῦ. καὶ συμβαλὼν αὐτῷ κατὰ τὴν πρώτην μάχην ἡττᾶται περὶ Καλ- C
λίνικον καὶ Κάρρας. ἐπανιὼν δὲ ἐκ τῆς φυγῆς ὑπήντησε Διοκλητιανῷ ἐπ' ὀχήματος φερομένῳ. ὁ δὲ τὸν καίσαρα μετὰ τοῦ ἰδίου σχήματος οὐ προσδεξάμενος, ἀφῆκεν ἐπὶ πλεῖστον τρέχειν καὶ προηγεῖσθαι τοῦ ὀχήματος. μετὰ δὲ ταῦτα συναχθείσης δυνάμεως πολλῆς πάλιν Μαξιμιανὸς ὁ Γαλλέριος καῖσαρ ἐπὶ τὸν Νάρσεως πόλεμον ἐκπέμπεται χρησάμενος δεξιᾷ τύχῃ, τολμήσας καὶ πράξας ἃ μηδεὶς ἕτερος. τόν τε D
γὰρ Νάρσεα μέχρι τῆς ἐνδοτέρας Περσίδος ἐδίωξε, καὶ κατέσφαξε πᾶν τὸ στρατόπεδον, καὶ τὰς τούτου γυναῖκας καὶ παῖδας καὶ ἀδελφάς, καὶ παρέλαβε πάντα ὅσα ἐκεῖνος ἐπεφέρετο, χρημάτων θησαυρούς, καὶ τοὺς ἐν Πέρσαις λαμπρούς, μεθ' ὧν ἐπανελθόντα Διοκλητιανὸς ἐν Μεσοποταμίᾳ διάγων ἀσμένως ἐδέξατο τιμήσας· καὶ ἰδίᾳ ἕκαστος καὶ κοινῇ πάντες οὗτοι πρὸς πολλοὺς τῶν βαρβάρων πολεμήσαντες, πολλὰ κατώρθωσαν. ἀρθεὶς δὲ ὑπὸ τῆς τῶν πραγμάτων εὐροίας

3. ληιζομένου A, alii ap. Goar. λησαμ. vulg. 5. Διοκλητιανῷ ἐπ' ὀχήματος φερομένῳ A, Διοκλητιανῷ ἐπ' ὄχημα ἐπιφερόμενα a b c d (si recte enotavit G.), Διοκλητιανὸς ἐπ' ὄχημα καταφερόμενος vulg. 6. μετὰ τοῦ A, μετὰ τὴν τοῦ vulg. 9. Μαξ. ὁ Γαλλ. A, ὁ Μ. Γ. vulg. 10. Νάρσεως — χρησάμενος om. A, fort. χρησόμενος. 11. δεξιὰ τείχη a, ἐπὶ τὰ δεξιὰ τείχη f. 13. τὸ add. ex a. 14. καὶ παρέλαβε A, παρέλαβε, καὶ vulg. ὑπεφέρετο b. 18. πολλὰ] πάντα a. 19. τῆς add. ex A.

Hoc anno Maximianus Galerius adversus Narsem Persarum regem crebris excursionibus Syriam infestantem et depopulantem a Diocletiano missus est. hic primo certamine ad Callinicum et Carrhas superatur, eque fuga se recipiens, Diocletianum curru forte vectum habuit obvium. ille caesarem etiam propriis insignibus illustrem et conspicuum, longo viae spatio neglectum, currere, et currum praecedere permisit. validiore postmodum exercitu collecto, Maximianus Galerius caesar bellum cum Narse restauraturus amandatur: resumptisque viribus, et prospera fortuna usus, quas nullus potuisset, res omnino praeclaras gessit. Narsem etenim usque in interiorem Persiam fugientem abegit, et exercitum eius et uxores, liberos et sorores trucidavit, et quos secum vehebat pecuniarum thesauros et Persarum nobiliores sumpsit captivos: spoliis onustum et redeuntem, Diocletianus, qui tum in Mesopotamia versabatur, cum honore lubenter excepit: et tum privatim uterque, tum communibus armis

Διοκλητιανός, προσκυνεῖσθαι ὑπὸ τῶν συγκλητικῶν, καὶ οὐ P. 7 προσαγορεύεσθαι κατὰ τὸ πρότερον σχῆμα ἀπῄτησεν. ἐκαλλώπισε δὲ καὶ τὸ ὑπόδημα χρυσίῳ καὶ μαργαρίταις καὶ λίθοις τιμίοις. Κωνσταντῖνον δὲ τὸν υἱὸν Κωνσταντίου, ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ Παλαιστίνῃ διάγοντα, καὶ τὰ Χριστιανῶν φρονοῦντα, ὁρῶν τοῦτον ὁ Γαλλέριος Μαξιμιανὸς συνέσει ψυχῆς καὶ σώματος ῥώμῃ καὶ τῇ περὶ τὴν παίδευσιν εὐφυίᾳ προκόπτοντα, μαντευσάμενός τε τοῦτον καταλυτὴν ἔσεσθαι τῆς τυραννίδος καὶ τῶν δογμάτων αὐτοῦ, δόλῳ θανατῶσαι τοῦτον ἐσκέψατο. θείᾳ δὲ προμηθείᾳ τὸν δόλον μαθών, ὡς Δαβίδ, φυγῇ τὴν σωτηρίαν πορίζεται, καὶ πρὸς τὸν ἴδιον πατέρα B διασώζεται, πολλὰ σὺν αὐτῷ τῷ Χριστῷ εὐχαριστῶν τῷ σώσαντι αὐτόν.

A.M. 5794 Τούτῳ τῷ ἔτει Θεοτέκνῳ γόητι πειθόμενος ὁ Γαλλέριος Μαξιμιανὸς ἐν τῷ θύειν τοῖς δαίμοσι, καὶ λαμβάνειν χρησμούς· ὑποδὺς τῷ ἄντρῳ ὁ Θεότεκνος, χρησμόν, κατὰ Χριστιανῶν ἐγεῖραι διωγμόν, τούτῳ δέδωκε. τὰ δὲ ὑπομνήματα τοῦ σωτῆρος ἐπλάσατο, καὶ πανταχόσε ἐφ' ὕβρει ἀπέστειλε, καὶ τοῖς γραμματοδιδασκάλοις τοὺς παῖδας διδάσκειν

3. ante χρυσίῳ b add. καὶ τὰς βασιλικὰς ἐσθῆτας. 4. Κωνσταντῖνον, τὸν υἱὸν — διάγοντα — φρονοῦντα A, Κωνσταντίνου, τοῦ υἱοῦ — διάγοντος — φρονοῦντος vulg. 9. καὶ om. A. 10. τὸν add. ex A. 11. φυγῇ A, alii φεύγει, καὶ vulg. 14. γόητι om. e. 16. ὁ add. ex A.

adversus barbarorum plurimos ambo decertantes, res praeclaras feliciter gesserunt. secundo vero fortunae successu Diocletianus elatus, a senatoriae dignitatis viris se adorari, nec ut prius salutari, vel consueto habitu procedere expetiit: verum auro, margaritis et pretiosis lapidibus calceamentum adornavit. Constantinum autem Constantii filium in oriente et Palaestina tunc temporis commorantem et de Christiana fide bene sentientem, et tum animi praestantia, tum corporis robore, tum denique ad omnem honestam disciplinam propensione in dies incrementa sumentem cernens Galerius Maximianus, cum tyrannidis et impii profanique idolorum cultus eversorem futurum vaticiniis accepisset, dolis eum interficere meditabatur. ille detectis insidiis, quae fuit dei providentia, Davidis exemplo fuga salutem parat, et ad patrem, servatori Christo debitis gratibus persolutis, sospes et incolumis regreditur.

A. C. 294 Hoc anno Theotecno praestigiatori morem gessit Galerius Maximianus, ut daemonibus sacra faceret et oracula reportaret: antrumque subiens Theotecnus, ut in Christianos persecutionem excitaret, oraculum retulit. idem servatoris monita confinxit et in eius iniu-

προσέταξεν, ὡς διαγελᾶσθαι τὸ καθ' ἡμᾶς μυστήριον παρα- C
σκευάζων.

Περσῶν βασιλέως Σαβώρου ἔτος α'. A.M. 5795

Τούτῳ τῷ ἔτει προστάγματα βασιλικὰ ἐδόθη, τὰς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ἐδαφίζεσθαι, καὶ τὰς θείας βίβλους κατακαίεσθαι· ἱερεῖς δὲ καὶ πάντας Χριστιανοὺς βασάνοις παραδίδοσθαι, καὶ θύειν εἰδώλοις ἀναγκάζεσθαι. καὶ ἦν οὗτος ὁ V.6
διωγμὸς πάντων φρικωδέστατος ἀναριθμήτους μάρτυρας ἀπο- D
τελέσας.

Τούτῳ τῷ ἔτει Διοκλητιανὸς καὶ Μαξιμιανὸς ὁ Ἑρκούλιος A.M. 5796
ἐξ ἀπονοίας τὴν βασιλείαν ἀπέθεντο ἰδιωτικὸν ἀναλαβόμενοι σχῆμα. καὶ Διοκλητιανὸς μὲν κατὰ Σάλωνα τῆς Δαλματίας τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἰδιωτεύων βιοῖ, Ἑρκούλιος δὲ ὁ Μαξιμιανὸς ἐν Λυκαονίᾳ, πρότερον τὴν ἐπινίκιον ἐν Ῥώμῃ ἐπιτελέσαντες πομπήν, ἐν ᾗ προεπόμπευον μὲν Νάρσεως τῶν ὀχημάτων P.8
τὸ πλῆθος καὶ αἱ τούτου γυναῖκες καὶ παῖδες καὶ ἀδελφαί· μετὰ ταῦτα δὲ ἀναχωρήσαντες διῆγον ἐφ' ἑαυτῶν, καταστήσαντες ἀντ' αὐτῶν βασιλεύειν, τῆς μὲν ἑῴας Γαλλέριον Μαξιμιανόν, τῶν δὲ ἑσπερίων μερῶν Κωνστάντιον, ὃς ὀλίγῳ μέρει τῆς ἀρχῆς ἀρκούμενος, λίαν ἦν ἥμερος καὶ ἀγαθὸς τὸν τρόπον,

1. παρεσκεύαζεν A e. 4. προστάγματα βασιλικὰ A, alii τῷ προστάγματι τῷ βασιλικῷ vulg. 5. τοῦ A, οὔσας vulg. θείας A, θείους vulg. 8. φρικωδέστερος a. 11. ἀπονοίας A alii ἀνοίας vulg. ἀναλαβόμενοι A, ἀναλαβόντες vulg. 14. ἐν Ῥώμῃ A, Ῥώμης vulg. ἐπιτελέσαντες codd., ἐπιτελέσας Par. 15. Ναρσέου A a. 19. μερῶν add. ex A aliis.

riam sparsim disseminavit: et ut fidei nostrae mysterium facilius deridendum proponeret, ludimagistros ea pueros docere edixit.

Persarum regis Saboris annus primus. A.C. 295

Hoc anno ut Christi ecclesiae subverterentur sacrique libri traderentur igni, imperiali sancitum est edicto: sacerdotes quoque et omnes Christianos tormentis applicandos, et ut victimas idolis offerrent, cogendos. horrenda prae omnibus, quaeque martyres innumeros consecravit, extitit haec persecutio.

Hoc anno Diocletianus et Maximianus Herculius ex animi vae- A.C. 296
cordia, privato habitu resumpto, deposuerunt imperium. et Diocletianus quidem Salonae patria civitate Dalmatiae privatus agit, Herculius autem Maximianus in Lycaonia, ducta prius Romae triumphantium more victoriae pompa, qua curruum copia, uxores, liberi, sorores Narsem captivum praecedebant. seiuncti deinceps ab invicem victitabant solitarii, constitutis vice sua imperatoribus, orientis quidem Galerio Maximiano, occidentis vero Constantio; qui modica im-

καὶ οὐδὲν αὐτῷ πρὸς τὸ ταμεῖον ἐσπουδάζετο· μᾶλλον δὲ τοὺς ὑπηκόους θησαυροὺς ἔχειν ἐβούλετο, καὶ τοσοῦτον ἦν ἐγκρατὴς περὶ χρημάτων κτῆσιν, ὥστε καὶ πανδήμους ἐπιτελεῖν ἑορτάς, καὶ πολλοὺς τῶν φίλων συμποσίοις τιμῶν ἠγα-B πᾶτο πάνυ παρὰ τῶν Γάλλων τῷ πικρῷ τοῦ Διοκλητιανοῦ καὶ τῷ φονικῷ Μαξιμιανοῦ τοῦ Ἑρκουλίου συγκρινόντων, ὧν ἀπηλλάγησαν δι' αὐτοῦ. οὗτος τελευτᾷ ἐν Βρεττανίαις βασιλεύσας ἔτη ἕνδεκα, ἀναγορεύσας ἀντ' αὐτοῦ βασιλέα Κωνσταντῖνον τὸν πρωτότοκον αὐτοῦ υἱὸν ζῶν ἔτι, ἐπ' ὄψεσι παντὸς τοῦ λαοῦ, περιόντων καὶ τῶν λοιπῶν αὐτοῦ παίδων τῶν ὁμοπατρίων Κωνσταντίνῳ, Κωνσταντίου, φημί, καὶ Ἀναβαλλίνου, τοῦ καὶ Δαλματίου, γεννηθέντων ἐκ Θεοδώρας θυγατρὸς Ἑρκουλίου. ὁ γὰρ Κωνσταντῖνος ἐξ Ἑλένης ἦν τῆς προτέρας γυναικὸς Κωνσταντίου· ὁ δὲ Κωνστάντιος ὁ τούτων πατὴρ θυγατριδοῦς ἦν Κλαυδίου τοῦ βασιλέως, Γαλλέριος δὲ γαμβρὸς Διοκλητιανοῦ ἦν ἐπὶ θυγατρὶ Βαλερίᾳ. τότε Γαλ-C λέριος Μαξιμιανὸς ἐπὶ Ἰταλίαν ἐλθών, ἐχειροτόνησε καίσαρας δύο· καὶ ἐπέστησε Μαξιμῖνον μὲν τὸν ἴδιον υἱὸν κατὰ τὴν ἑῴαν, Σευῆρον δὲ κατὰ τὴν Ἰταλίαν. οἱ δὲ ἐν Ῥώμῃ

4. τιμῶν codd. Goari. 5. τῷ πικρῷ — καὶ τῷ φονικῷ A e, τὸ πικρὸν καὶ τὸ φονικὸν vulg. 6. Μαξιμιανοῦ τοῦ Ἑρκουλίου A e, τοῦ Μαξιμιανοῦ vulg. συγκρίνοντες A e. 9. αὐτοῦ υἱὸν A, υἱὸν αὐτοῦ vulg. ἔτι om. A. 11. Κωνσταντίνῳ A, Κωνσταντίνου vulg. Ἀναβαλίνου A, Ἀναβαλλιάνου b. 12. Δελματίου A. 14. ὁ δὲ A, ὁ γὰρ vulg. 15. θυγατριδοῦς A, θυγατρίδης vulg. 16. ἦν om. b. 18. Μαξ. μὲν τὸν ἴδιον υἱὸν A, τὸν μὲν ἴδ. υἱὸν M. vulg. 19. Σευῆρον A, Σεβῆρον vulg.

perii sorte contentus, plurima mansuetudine morumque probitate praecelluit. nulla ei de aerario cura: quinimo thesauri loco subditos habere maluit. adeo pecuniarum a possessione sibi temperabat, ut dies festos ludis exhibitis frequenter celebraret, et magnam amicorum partem cum honore conviviis exciperet. a Gallis, morum asperitatem in Diocletiano, et in Maximiano caedium consuetudinem (quibus malis per eum sunt erepti) condemnantibus, praecipuo amore colebatur. anno imperii undecimo vita fungitur in Britannia. adhuc superstes in totius populi conspectu, circumstantibus etiam reliquis eius filiis, eodem nimirum patre cum Constantino natis, Constantio, dico, et Anaballino, qui et Dalmatius, Theodora matre, Herculii filia, genitis, Constantinum primogenitum declaravit imperatorem. hic enim Constantinus Helenae prioris Constantii uxoris partus extitit. eorum pater Constantius nepos Claudii imperatoris ex filia: Galerius, filia Valeria ducta, Diocletiani gener fuit. ea tempe-

στρατιῶται ἀνηγόρευσαν Μαξέντιον τὸν υἱὸν Μαξιμιανοῦ τοῦ Ἑρκουλίου βασιλέα. ὅθεν ὁ Ἑρκούλιος εἰς ἐπιθυμίαν πάλιν τῆς βασιλείας ἀρθείς, ἐπεχείρησε μὲν ἀποδῦσαι τὸν ἴδιον υἱὸν Μαξέντιον, ἐπεχείρησε δὲ δόλῳ καὶ τὸν γαμβρὸν Κωνστάντιον ἀνελεῖν. ἀλλὰ τῆς μὲν πρὸς τὸν υἱὸν ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἀπηλάθη. ἐν δὲ τῇ κατὰ τὸν γαμβρόν, ὑπὸ Φαύστης τῆς θυγατρὸς καταμηνυθείς, ἀναιρεῖται κακῶς πράξας. Εὐσέβιος δὲ ὁ Καισαρεύς φησι, ὅτι Διοκλητια- D
νὸς παράφρων γενόμενος, καὶ σὺν τῷ Ἑρκουλίῳ τὴν βασιλείαν ἀποθέμενος ἰδιωτικὸν βίον ἀνέλαβε. καὶ ὁ μὲν ἀγχόνῃ τὸν βίον μετήλλαξε, Διοκλητιανὸς δὲ νόσῳ μακρᾷ δαπανώμενος ἐμαράνθη. Γελάσιος δὲ ὁ Καισαρείας τῆς αὐτῆς ἐπίσκοπός φησιν, ὅτι μεταμεληθέντες, καὶ πάλιν βασιλεῦσαι θελήσαντες, ψήφῳ κοινῇ τῆς συγκλήτου ἀναιροῦνται. τούτων οὖν ἐκ μέσου γενομένων, καὶ τοῦ Χριστιανόφρονος Κωνσταντίου τελευτήσαντος, τὴν βασιλείαν, ὡς προέφην, κατέσχον Κων- V. 7
σταντῖνος ὁ Σεβαστός, καὶ Μαξιμιανὸς ὁ Γαλλέριος.

Ῥωμαίων βασιλέως Κωνσταντίνου ἔτος α΄. A.M. 5797

Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Φιλογένους ἔτος α΄. P. 9

2. βασιλέα A, τοῦ βασιλέως vulg. πάλιν om. a. 4. καὶ add. ex A. 6. ἐν δὲ τῇ A e, ἐκ δὲ τῆς vulg. 8. ὅτι add. ex A. 13. μεταβληθέντες a. 16. προέφην A, προέφημεν vulg.

state Galerius Maximianus in Italiam profectus, caesares duos creavit: et proprium quidem filium Maximinum orienti praefecit, Severum autem Italiae: Romae milites Maxentium, Maximiani Herculii filium, salutaverunt principem. unde Herculius in spem cupiditatemque recipiendi rursus imperii erectus, proprium filium Maxentium potestate exuere molitus est: et paribus dolis, ut Constantium generum interficeret, animum adhibuit. verum a noxa filio inferenda depulsus est a militibus: a funestis autem in generum conatibus, a fausta filia denunciatus, praepeditur, et ob prava facinora necatur. Eusebius Caesariensis refert, Diocletianum mentis morbo laborantem una cum Herculio, depositis imperii insignibus, privatam vitam resumpsisse: et hunc quidem laqueo commutasse vitam, Diocletianum vero diuturno languore consumptum penitus emarcuisse. Gelasius eiusdem Caesareae antistes narrat, eos abdicati imperii poenitentes, et regressum ad illud molitos, publico senatus decreto interfectos. illis igitur e medio sublatis, tum Constantio, cuius fides et religio Christiana fuit, defuncto, Constantinus Augustus et Maximianus Galerius, ut a nobis praemissum, obtinuerunt imperium.

Romanorum imperatoris Constantini annus primus: A.C. 297

Antiochiae episcopi Philogenis annus primus.

Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντῖνος ὁ θειότατος καὶ Χριστιανικώτατος Ῥωμαίων ἐβασίλευσεν ἐν Γαλλίαις καὶ Βρεττανίᾳ. κατὰ τὸν αὐτὸν οὖν χρόνον τέσσαρες οὗτοι συνεβασίλευον αὐτῷ, Μαξιμιανὸς ὁ Γαλλέριος σὺν δυσὶ καίσαρσι Σευήρῳ καὶ Μαξιμίνῳ τῷ Γαλλερίου υἱῷ καὶ Μαξεντίῳ τῷ υἱῷ τοῦ Ἑρκουλίου, ἐν Ῥώμῃ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἀναγορευθέντι B βασιλεῖ. οὗτοι ἀλλήλους ὑπερβαλεῖν ἔσπευδον εἰς τὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν διωγμόν. Μαξέντιος δὲ ὁ τύραννος τῇ Ῥώμῃ ἀνόμως βασιλεύων πάνδεινα εἰργάσατο κακά, μοιχείας τῶν ἐν τέλει γυναικῶν, φόνους καὶ ἁρπαγάς, καὶ ὅσα τούτοις ὅμοια. κατὰ δὲ τὴν ἀνατολὴν Μαξιμῖνος χείρονα διεπράττετο κακά, δύο κακῶν μεγίστων ἀνατολὴν καὶ δύσιν κληρωσαμένων, καὶ τὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν διωγμὸν ἀναρριπιζόντων. τότε καὶ Λικίνιον καίσαρα Ῥωμαῖοι ἀνηγόρευσαν, χαριζόμενοι Κωνσταντίνῳ γαμβρῷ αὐτοῦ ὄντι εἰς ἀδελφὴν Κωνσταντίαν, καὶ ὑποκρινόμενον ψευδῶς τὴν καθ' ἡμᾶς εὐ- C σέβειαν, Σευήρου δηλαδὴ τελευτήσαντος.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Πέτρος ὁ Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος, ἐν φυλακῇ ὑπάρχων προστάγματι Μαξιμιανοῦ τοῦ Γαλλερίου

7. ὑπερβαλεῖν A a, ὑπερβάλλειν vulg. τῶν add. ex A. 9. κακὰ — φόνους καὶ om A e. 11. Μαξιμινιανὸς a. 12. χειρωσαμένων a. 13. τῶν om. A. ante διωγμὸν delevi πόλεμον, quod codd. non omittunt: solus a exhibet: πόλεμον καὶ διωγμόν, b Χριστιανῶν διωγμὸν. 14. Ῥωμαίων A. 18. τούτῳ τῷ ἔτει A. ἐπίσκοπος om. A e.

Hoc anno in Galliis et Britannia sacerrimus et Christianissimus Romanorum imperator Constantinus regnavit: cum eodem tempore quatuor isti cum illo eiusdem forent imperii collegae, Maximianus Galerius cum duobus Caesaribus Severo et Maximino, Galerii filio, atque etiam Maxentio, Herculii filio, qui Romae a militibus imperator fuerat renunciatus. isti, quis alter alterum in Christianis crudelius persequendis vinceret, ad invicem contendebant. Maxentius autem tyrannus quibusvis pessundatis legibus Romae imperans flagitiosa quaeque patravit facinora, nobilium feminarum adulteria, caedes, bonorum direptiones, et quotquot scelera his similia. peiora per orientem Maximinus exequebatur: duabus exitiosis pestibus orientem occidentemque inter se partientibus, et bellum adversus Christianos, persecutionem nimirum, ubique suscitantibus. tunc temporis Romani, gratiam Constantino reposituri, Licinium, ob sororem Constantiam in coniugem acceptam eius levirum, caesarem appellavere, Severo videlicet mortuo, familiarem nobis pietatem dolose simulantem.

Eodem etiam anno Petrus Alexandriae episcopus carcere detentus, Maximiani Galerii et Maximini eius filii mandato capite trun-

καὶ Μαξιμίνου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, τὴν κεφαλὴν ἀποτμηθεὶς, ἐνδόξως ἐμαρτύρησεν· ὅστις τὸν Ἄρειον διάκονον ὄντα τῆς αὐτοῦ ἐκκλησίας ἀκοινώνητον ἐποίησεν· ὅστις μετὰ ταῦτα κακοδόξου αἱρέσεως προστάτης ὢν, πολλοὺς τῆς εὐσεβείας ἀπέστησε. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι ἐπὶ τούτων τῶν τυράννων τὸν ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτυρικὸν στέφανον ἀνεδήσαντο, ὧν εἰσὶ Φιλέας, ἐπίσκοπος Θμούεως τῆς Αἰγύπτου, Πηδεὺς καὶ Νεῖλος ἐπίσκοποι τῆς Αἰγύπτου, Ἄνθιμος ἐπίσκοπος Νικομηδείας, Τυραννίων ἐπίσκοπος Τύρου, Σιλουανὸς ἐπίσκοπος Ἐμέσης, καὶ D Σιλουανὸς ἐπίσκοπος Γάζης, Λουκιανὸς πρεσβύτερος Ἀντιοχείας, Ζηνόβιος ἐπίσκοπος Σιδῶνος, Πάμφιλος πρεσβύτερος Καισαρείας, καὶ ἄλλοι ἀναρίθμητοι. οὗτος ὁ Γαλλέριος Μαξιμιανὸς γυναικομανέστατος ἦν, τοσοῦτον, ὥστε τοὺς ὑπ' αὐτῶν τελοῦντας μελετᾶν ποῦ κρύψωσι τὰς ἰδίας γαμετάς, ἐκτετηκὼς καὶ τῇ τῶν πλάνων δαιμόνων ἀπάτῃ, ὡς μὴ ἀνέχεσθαί τινος γεύσασθαι ἄνευ μαντείας. οὗτος πανωλεθρίαν Χριστιανῶν γενέσθαι προσέταξεν, οὐ τοσοῦτον διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀσέβειαν, ὅσον διὰ τὴν ἁρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῖς· τού- P. 10 τῳ οὖν θεία δίκη ἐπῆλθε διὰ τὴν ἄμετρον ἀκολασίαν, καὶ

3. μετὰ ταῦτα A a, γεγονὼς vulg. 4. ὢν add. ex A. 5. ἐκ τούτων a. 6. ἀνεδύσαντο b. 7. Πηδεὺς A, ὁ Π. vulg. Πηδεὺς — Αἰγύπτου om. e. 10. Σιλουανὸς — Ἀντιοχείας om. e, Λουκιανὸς — Ἀντ. om. A. 11. ἐπίσκοπος] πρεσβύτερος A. 14. κρύψωσι A, κρύψουσι vulg. 15. καὶ add. ex A a e. πλάνων a, πολλῶν vulg. 16. γεύσασθαι A, γεύεσθαι vulg. πανωλεθρίαν A, πανολεθρίαν vulg. 17. αὐτοῦ A. 18. τῶν add. ex A. αὐτοῖς om. e, αὐτῶν b. 19. μετῆλθε b.

catus gloriosum subiit martyrium. hic Arium, dum diaconi vices adhuc ageret, ecclesiae communione fecit extorrem: qui pravae postmodum sectae antesignanus factus, plurimos a vera religione avertit. sub iisdem tyrannis alii plerique martyrii corona sunt redimiti, quorum in numero recensentur Phileas Thmueos episcopus, Peleus et Nilus, Aegyptiaci praesules, Anthimus Nicomediae, Tyrannion Tyri, Sylvanus Emesae, alter Sylvanus Gazae antistites, Lucianus Antiochensis presbyter, Zenobius Sidonis episcopus, Pamphilus Caesareae presbyter, et innumeri alii. Galerius iste Maximinus insano penitus et effraeni mulierum amore aestuabat, adeo ut eius potestati subditi, ubi proprias coniuges occultarent, anxie meditarentur: alioquin fallacium daemonum fraudibus tantopere devinctus, ut absque oraculi praestigiis ne cibum quidem vellet delibare. idem non adeo religionis impiae cultu, quam bonorum rapiendorum cupidine motus, delendos communi internecione Christianos praecepit. eum propter immodicam et effusam petulantiam, et into-

τὴν περὶ τοὺς Χριστιανοὺς ἀνύποιστον κάκωσιν. χαλεπὸν γὰρ ἕλκος κατὰ τὸ τῆς ἀκολασίας αὐτοῦ μόριον ἐκφυὲν κρεῖττον πάσης ἀνθρωπίνης βοηθείας ἐτύγχανε, νομῆς καταλαβούσης καὶ σκωλήκων φθορᾶς τοὺς τόπους. ἦν γὰρ καὶ πολύσαρκος. οὗτος [γὰρ] ὑπολαβὼν, ὡς ἄρα διὰ τοὺς ἀδίκους
V. 8 φόνους πέπληκται, προστάγματα κατὰ παντὸς τόπου ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν ἔγραψε πάντα κελεύων καταθυμίως πράττειν, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ εὔχεσθαι· οὗ γεγονότος εὐθέως τοῦ χαλεπωτάτου πάθους τῇ εὐχῇ τῶν Χριστιανῶν θεραπευθέν-
B τος παρ' ἐλπίδα, μήπω δὲ τοῦ τραύματος καλῶς συνουλώσαντος, μειζόνως ἐμαίνετο τῶν ἀθεμίτων πράξεων ἐχόμενος. ἀλλ' εὐθὺς πάλιν πόλεμοι καὶ ἐπαναστάσεις, λιμοί τε καὶ λοιμοὶ καὶ αὐχμοὶ ἀθρόοι ἐπέσκηπτον, ὡς μὴ ἀρκεῖν θάψαι ζῶντας τοὺς τεθνεῶτας· κεραυνοί τε καὶ φόβητρα ἐξαπεστέλλετο, ὡς ἕκαστον ἑαυτοῦ μόνον φροντίζειν, καὶ τὰ πολλὰ τῶν πραγμάτων ἄπρακτα διαμένειν.

A.M. 5798 Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Ἑρμῶνος ἔτος α'.
C Ἀχιλλᾶ Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου ἔτος ἕν.

1. τοὺς add. ex A. ἀνάπυστον g. 2. τὸ om. A. 5. γὰρ om. a, fort. recte, nisi potius δὲ scribendum est. 6. φόνους] τόπους a. 7. τῶν om. A a. 9. τῇ εὐχῇ τῶν Χριστιανῶν add. ex A a e. θεραπευθέντος] ἠλευθερώθη a, ἠλευθερώθη θεραπευθέντος e. 10. μήπω A, μηδέπω vulg. 12. πόλεμοι καὶ ἐπαναστάσεις A et alii, ὁ πόλεμος καὶ ἐπανάστασις vulg. 14. ζῶντας τοὺς τεθνεῶτας A, τοὺς τεθνεῶτας οἱ ζῶντες vulg. φόβετρα Par. 15. μόνου b. 18. Ἀχιλλᾶ — ἔτος ἕν. om. A.

lerabilem Christianorum vexationem ultio divina tandem corripuit. grave siquidem ulcus adnatum ad libidinis membrum omni humana industria superius visum est in eius corpore, putredine nimirum depascente, et vermibus corruptionis loca corrodentibus. obesus enim erat, et haud leviter carnosus. is autem ob iniustas caedes plecti se arbitratus, mandata per omnes provincias Christianis profutura rescripsit, iubens agere cuncta ex animo et pro se deprecari. quo facto, curato praeter expectationem precibus Christianorum difficili morbo, plaga tamen per inductam cicatricem vix sanata, ad iniqua quaeque repetenda facinora fervidius insaniebat. verum derepente bellum, tumultus, fames, pestilentiae, ariditates aëris adeo confertim ingruebant, ut sepeliendis mortuis vivi non sufficerent homines: tonitrua insuper et prodigia crebrius emissa unumquemque de se solummodo sollicitum esse, reliquaque negotiorum quasi momenti nullius infecta permanere coegerunt.

A. C. 298 Hierosolymorum episcopi Hermonis annus primus.
Alexandriae episcopi Achillae annus primus.

Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Ἀλεξάνδρου ἔτος α΄. A.M. 5799
Βυζαντίου ἐπισκόπου πρώτου Μητροφάνους ἔτος α΄. D
Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Παυλίνου ἔτος α΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντῖνος ὁ θειότατος εἰς τὴν κατὰ A.M. 5802
τῶν τυράννων διανέστη κατάλυσιν. Μαξέντιος δὲ ὁ δυσσεβὴς ναυσὶ γεφυρώσας τὸν παραρρέοντα τῇ πόλει Ῥώμῃ ποταμὸν παρετάξατο κατὰ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. ὁ δὲ μέγας Κωνσταντῖνος ἐδεδίει τὰς Μαξεντίου γοητείας, βρέφη ἀνατέμνοντος διὰ μαντείας ἀθεμίτους. ἐν πολλῇ δὲ ἀγωνίᾳ ὄντι ὤφθη αὐτῷ ἐν ὥρᾳ ἕκτῃ τῆς ἡμέρας ὁ τίμιος σταυρὸς ἐκ φωτὸς κατεσκευασμένος, ἔχων ἐπιγραφήν· ἐν τούτῳ νίκα. P. 11
ἐπιστὰς δὲ αὐτῷ ὁ κύριος εἶπεν ἐν ὁράματι τῆς νυκτός· χρῆσαι τῷ δειχθέντι σοι, καὶ νίκα. τότε σταυρὸν σχεδιάσας χρυσοῦν, ὅς ἐστι μέχρι τῆς σήμερον, ἐκέλευσε προάγειν αὐτὸν ἐν τῷ πολέμῳ. καὶ συμβολῆς γενομένης ἡττήθησαν οἱ περὶ τὸν Μαξέντιον, ὧν οἱ πλείους ἀνῃροῦντο. Μαξέντιος δὲ σὺν τοῖς λοιποῖς φεύγων, τῆς γεφύρας θείᾳ δυνάμει διαρραγείσης, ἐν τῷ ποταμῷ καταποντίζεται, ὡς πάλαι ὁ Φαραὼ πανστρατί, ὥστε πληρωθῆναι τὸν ποταμὸν ἵππων σὺν ἀναβάταις πεπνιγμένοις. οἱ δὲ πολῖται τῆς Ῥώμης, ὡς αἰτησά-

2. Βυζαντίου — ἔτος α΄ om. A. 8. ἀνατέμνοντος A a, ἀνατέμνων, ὡς vulg. 12. εἶπεν αὐτῷ ἐν A. 13. τὸ δειχθὲν A. 14. τῆς σήμερον A, τὴν σ. vulg. αὐτὸν A, αὐτῷ vulg. 17. διαρραγείσης A, διαρρηγείσης vulg. 18. ὁ add. ex A. 19. τὸν ποταμὸν πληρωθῆναι b.

Alexandriae episcopi Alexandri annus primus. A.C. 299
Byzantii episcopi primi Metrophanis annus primus.
Antiochiae episcopi Paulini annus primus.

Hoc anno sacratissimus Constantinus ad evertendam tyrannorum A.C. 302
potestatem se movit. impius vero Maxentius ponte navibus instructo in Tiberi Romam praeterfluente adversus magnum Constantinum in acie constitit. formidabat magnus Constantinus Maxentii praestigias, qui nefandae deditus divinationi pueros dissecare soleret. illi propterea mentis in anxietate constituto, hora diei sexta, veneranda crux luce efformata visa est cum hac inscriptione: "in hoc vince." tum in nocturna visione astans ei dominus, inquit: "utere ostenso tibi signo, et vince." aurea tum cruce, quae in hanc usque diem superest, in promptu confecta, eam exercitui praeferri et in conflictu iussit se praecedere. inito igitur certamine, victi sunt qui sub Maxentio militabant, et eorum plurimi trucidati. Maxentius fuga cum reliquis arrepta, ponte divina virtute disrupto, flumine submergitur non secus ac Pharao cum toto exercitu, ita ut tam equis quam sessoribus fluminis alveus repleretur. Romani demum victorem Constan-

B *μενοι αὐτὸν διαναστῆναι εἰς τὴν βοήθειαν αὐτῶν, λυτρωθέντες τῆς τοῦ πονηροῦ Μαξεντίου τυραννίδος τὴν πόλιν στεφανώσαντες εἰσεδέξαντο μετὰ χαρᾶς τὸν νικητὴν Κωνσταντῖνον σὺν τῷ νικοποιῷ σταυρῷ σωτῆρα αὐτὸν ἀνευφημοῦντες.*

A.M. 5803 *Τούτῳ τῷ ἔτει κρατήσας τὴν Ῥώμην Κωνσταντῖνος ὁ* V. 9 C *θεοσυνέργητος πρὸ πάντων τὰ λείψανα τῶν ἁγίων μαρτύρων ἐκέλευσε συλλεγέντα ὁσίᾳ ταφῇ παραδοθῆναι. καὶ ἦσαν οἱ Ῥωμαῖοι ἄγοντες ἐπινίκιον ἑορτήν, γεραίροντες τὸν κύριον καὶ τὸν ζωοποιὸν σταυρὸν ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ Κωνσταντῖνον τὸν νικητὴν μεγαλύνοντες.*

A.M. 5805 *Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ Μαξιμῖνος ὁ υἱὸς Γαλλερίου ἐπιπηδήσας, καὶ ἑαυτῷ τὴν βασιλείαν ἐπιτρέψας, αἰσχρῶς καταλύει τὸν βίον ἐν Κιλικίᾳ. ἀκούσας δὲ Μαξιμιανὸς ὁ Γαλλέριος ὁ* D *τούτου πατήρ, ὅτι ὁ Μαξέντιος ὁ υἱὸς Ἑρκουλίου ἐν Ῥώμῃ ὑπὸ Κωνσταντίνου τῇ δυνάμει τοῦ σταυροῦ κατεπτώθη, φοβηθεὶς τὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν ἀνῆκε διωγμόν.*

A.M. 5806 *Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντῖνος ὁ θειότατος σὺν Λικινίῳ καίσαρι ζήλῳ θεοῦ φερόμενος, ἀπεστράτευσε κατα Μαξιμιανοῦ τοῦ Γαλλερίου τὴν ἑῴαν διέποντος· κἀκεῖνος ἀντιστρα-*

4. *σωτῆρα* om. A e. 7. *παραδοθέντα* b. 8. *καὶ — σταυρὸν* om. b. 9. *ἑπτὰ ἡμέρας* A, *ἡμ. ἑπτὰ* vulg. 11. *Μαξιμιανὸς* Par. 13. *ὁ Γαλλ.* A, *Γαλλ.* vulg. 15. *κατεπτώθη* A a, *κατεπόθη* e, *κατεπονήθη* vulg. 18. *ζήλῳ*] *ψήφῳ* a. *ἀπεστρ.* A, *ἐπεστρ.* vulg. *Μαξιμιανοῦ* A a, *Μαξιμίνου* vulg.

tinum, ceu ad ferendam ipsis opem expetitum servatorem populique liberatorem acclamatum, urbe coronata communique tripudio exultante, improbi Maxentii tyrannide redempti, cum cruce victoriarum largitrice triumphantem exceperunt.

A.C. 303 Hoc anno divino fretus auxilio Constantinus collectas sanctorum martyrum reliquias sacrae sepulturae mandari iussit. Romani vero festis ob partam victoriam institutis, per dies septem continuos deum vitalemque crucem debitis prosequebantur honoribus, victoremque Constantinum summis laudibus extollebant.

A.C. 305 Hoc anno Maximinus Galerii filius, cum aliorum fines invaderet, et integrum sibi arrogare vellet imperium, vitam deinde turpiter amisit in Cilicia. Maximianus vero Galerius, eius pater, Maxentium Herculii filium a Constantino virtute crucis profligatum cum didicisset, nuncio territus accensam in Christianos persecutionem remisit.

A.C. 306 Hoc anno sacratissimus Constantinus divino religionis zelo motus in Maximianum Galerium orientis partes moderantem bellum, opem ferente Licinio, suscepit. ille vero ingentes copias contra in aciem

τευσάμενος ἀμέτρῳ πλήθει συνέβαλεν αὐτοῖς, πεποιθὼς ὁ Μαξιμιανὸς μαντεύμασι δαιμόνων καὶ γοητικαῖς μαγγανείαις. τοῦ δὲ ζωοποιοῦ σταυροῦ προάγοντος τῷ μεγάλῳ Κωνσταντίνῳ, ἅμα τῇ προσβολῇ τραπεὶς ὁ τύραννος σὺν τῷ πλήθει κατασφαττομένῳ, τὴν βασιλικὴν ἐσθῆτα ἀπέθετο, καὶ στρα- P. 12
τιωτικὸν περιθέμενος σχῆμα μετ' ὀλίγων εὐνουστάτων τε διαδρὰς, ἀπὸ κώμης εἰς κώμην ᾤχετο, καὶ τοὺς ἱερεῖς τῶν εἰδώλων καὶ μάντεις ἀθροίσας, τοὺς διαβεβοημένους ἐπὶ μαγείαις καὶ προφήτας αὐτοῦ ὡς ἀπατεῶνας κατέσφαξεν.

Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου λβʹ Μακαρίου ἔτος αʹ. A.M. 5808

Ἀντιοχείας ἐπισκόπου κγʹ Εὐσταθίου ἔτος αʹ. B

Τούτῳ τῷ ἔτει μέλλοντα τὸν εὐσεβέστατον Κωνσταντῖνον ζῶντα χειροῦσθαι τὸν Γαλλέριον Μαξιμιανόν, προλαβοῦσα θεία ὀργὴ κατέλαβε τοῦτον. φλὸξ γὰρ ἐκ μέσου τῶν σπλάγχνων καὶ μυελῶν αὐτῷ ἀναφθεῖσα, μετ' ὀδύνης ἀνυποίστου πρηνῆ κατὰ τοῦ ἐδάφους ἀσθμαίνοντα διέθετο, ὡς ἀμφότερα τὰ ὄμματα αὐτοῦ ἐκπηδῆσαι, καὶ τυφλὸν καταλιπεῖν τὸν ἀνόσιον. αἱ δὲ σάρκες αὐτοῦ συσσαπεῖσαι τῇ ἀμέτρῳ ἐκκαύσει τῶν ὀστῶν ἀπέπιπτον· καὶ οὕτως κατασαπεὶς ἀπέρριψε τὴν θεομάχον ψυχήν. C

2. μαντεῦσι a. 5. βασιλικὴν om. a. 7. ἀπὸ κώμης A, ἀπὸ κώμην vulg. 8. τοὺς om. e. μαγείαις A, μαγείᾳ vulg. 14. τοῦτον] αὐτὸν a. μέσου] βάθους b. 15. ἀνυποίστου A, ἀνοιπύστου vulg. 16. κατὰ τοῦ ἐδάφους A, κατ' ἐδάφους vulg. 17. αὐτοῦ add. ex A et aliis. 18. συσσαπεῖσαι τῇ ἀμ. A, συσσαπῆσαι ἀμ. vulg. 19. ἀπέῤῥιψε A et alii, ἀπέῤῥηξε vulg.

educens, manus cum eis conseruit. fidebat Maximinus daemonum oraculis et magorum praestigiis: vivifica crux ex adverso magno Constantino praeibat. sub primo conflictu versus in fugam tyrannus, magna exercitus eius parte caesa, exuit imperatoris vestem et insignia; militarique habitu sumpto, cum paucis sibi benevolis e vico in vicum fugitivus vagabatur; idolorumque sacerdotibus et divinis congregatis, vocatis etiam cunctis in arte magica celebrioribus ac vatibus, cunctos velut seductores mactavit.

Hierosolymorum episcopi 32. Macarii annus primus. A.C. 308

Antiochiae episcopi 23. Eustathii annus primus.

Hoc anno Galerium Maximianum vivum iamiam in piissimi Constantini manus casurum divina praeveniens ira occupavit. ardor enim in mediis eius visceribus et ossium medullis accensus cum intolerabili dolore et obstructo anhelitu cernuum in terram deiecit; adeo ut ambo eius oculi exilirent e capite, et lumine privatum desererent impium. carnes autem eius immodica illa inflammatione putrescentes defluebant ossibus, atque ita totus iam in saniem et tabum resolutus infensam deo animam evomuit.

A.M. 5809 Τούτῳ τῷ ἔτει Λικινίῳ συμμαχήσαντι τῷ θείῳ Κωνσταντίνῳ καὶ ὑποκρινομένῳ δολερῶς τὸν Χριστιανισμόν, ἀφορίσας μοῖραν τῆς Ῥωμαίων γῆς ἀπένειμεν, ἀναγορεύσας αὐτὸν βασιλέα, ἀπαιτήσας αὐτὸν συνθήκας μηδὲν κατὰ Χριστιανῶν πράττειν κακόν. ἐντεῦθεν ὁ τῶν τυράννων καθ' ἡμῶν
D χάριτι θεοῦ πέπαυται διωγμός.

A.M. 5810 Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ μέγας Κωνσταντῖνος πάσης Ῥωμαίων
V. 10 γῆς μονοκράτωρ γενόμενος, πᾶσαν εἰς τὰ θεῖα μετήγαγε φροντίδα, ἐκκλησίας ἀνεγείρων καὶ φιλοτίμως ταύτας πλουτῶν ἐκ τοῦ δημοσίου λόγου. οὗτος πρῶτον νόμον ἔγραψεν τοὺς εἰδώλων ναοὺς ἀποδίδοσθαι τοῖς τῷ Χριστῷ ἀφιερωμένοις
P. 13 (συνενομοθέτει δὲ αὐτῷ καὶ Κρίσπος ὁ υἱὸς αὐτοῦ)· δεύτερον δὲ Χριστιανοὺς μόνους [στρατεύεσθαι] ἐθνῶν τε καὶ στρατοπέδων ἄρχειν, τοὺς δὲ ἐπιμένοντας τῇ εἰδωλολατρείᾳ κεφαλικῶς τιμωρεῖσθαι· τρίτον τὰς πασχαλίους δύο ἑβδομάδας ἀπράκτους τελεῖν, τήν τε πρὸ τῆς ἀναστάσεως καὶ τὴν μετ' αὐτήν. τούτων οὕτως ἐχόντων, εἰρήνη βαθεῖα καὶ γαλήνη κατέσχε τὴν οἰκουμένην, καὶ ἀγαλλίασις τοὺς πιστούς, προστρεχόντων ὁσημέραι πάντων τῶν ἐθνῶν τῇ πίστει τοῦ Χρι-

2. ἀφορίσας A, καὶ ἀφορίσας vulg. 5. κακὸν om. a. 6. πέπαυται A, πέπαυσται vulg. 7. h. l. in cod. A Metrophanes, Byzantii episcopus, primum notatur. πάσης A et alii, κρατήσας vulg. 10. πρῶτον νόμον ἔγραψεν τοὺς A a e, πρὸς τὸν νόμον ἔγρ. πρῶτον τοὺς vulg. 13. μόνους om. A, μόνον b. [στρατεύεσθαι] delendum esse videtur, aut fortasse scribendum: στρατευομένων s. ἐν στρατείαις. 18. ἀγαλλίας A. 19. ὁσημέραι] ὡς ἡμέραι A et alii, ὡς ἡμέραν vulg. τοῦ om. A.

A. C. 309 Hoc anno Licinio armorum socio, et religionem Christianam dolose simulanti sacratissimus Constantinus Romanorum ditionis partem administrandam assignavit: eodemque imperii collega renunciato, ne quid mali adversus Christianos moliretur, fidem exegit et pacta. ab hoc tempore tyrannorum adversum nos dei gratia cessavit persecutio.

A. C. 310 Hoc anno magnus Constantinus Romanae ditionis compos factus, et solus imperio potitus, curam omnem ad disponendas res divinas convertit, ecclesias construens, ipsasque ex publico censu liberaliter largeque ditans. hic legem scripsit, Crispo eius filio una cum eo sanciente, primum, idolorum templa viris Christo consecratis addicenda: secundum, solos Christianos in militiam ascribendos, ipsosque gentibus et exercitibus imperare: qui perstarent in idolorum cultu, capite mulctarentur: tertium, duas paschales hebdomadas, tum quae resurrectionem praecederet, tum quae sequeretur, ab omni opere feriari. his ita dispositis, profunda pax et iucunda tranquillitas, gentibus cunctis in dies ad Christi fidem studiose accedentibus et ba-

σιοῦ καὶ βαπτιζομένων, καὶ τὰ πατρῷα εἴδωλα συνθλαττόν-
των. τὸν δὲ πῆχυν τῆς ἀναβάσεως τοῦ κατὰ τὴν Αἴγυπτον
ποταμοῦ τοῦ Νείλου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐνομοθέτησεν ἀναφέρε-
σθαι, καὶ οὐκ ἐν τῷ Σαραπείῳ, ὡς εἴθιστο τοῖς Ἕλλησι. B
Λικίνιος δὲ πρὸ τοῦ τελείως μανῆναι εἰς Ἀντιόχειαν ἐλθὼν
Θεότεκνον γόητα καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ μετὰ πολλὰς βασάνους
ἀνεῖλε.

Τούτῳ τῷ ἔτει Λικίνιος ἤρξατο κατὰ Χριστιανῶν διω- A.M. 5811
γμὸν κινεῖν. καὶ πρῶτον μὲν τοὺς ἐν τῷ παλατίῳ Χριστια-
νοὺς ἐδίωξε, λήθην λαβὼν τῆς τῶν πρὸ αὐτοῦ τυράννων κα-
θαιρέσεως καὶ τῶν πρὸς τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον συνθηκῶν.
γυναικομανῶν δὲ καὶ ἀδικῶν καὶ φονεύων Χριστιανοὺς οὐκ
ἐπαύετο. τούτῳ διὰ γραμμάτων ὁ θεῖος Κωνσταντῖνος κελεύ- C
σας ἀποστῆναι τῆς μανίας οὐκ ἐπείσθη. οὗτος καὶ Βασιλέα
τὸν ἐπίσκοπον Ἀμασείας, καί, ὥς τινές φασι, καὶ τοὺς ἁγί-
ους τεσσαράκοντα μάρτυρας, καὶ ἄλλους πολλοὺς διὰ βασά-
νων τελειωθῆναι ἐποίησε.

Βυζαντίου ἐπισκόπου β' Ἀλεξάνδρου ἔτος α'. A.M. 5812

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἄρειος ὁ τῆς μανίας ἐπώνυμος ἐν Ἀλε-
ξανδρείᾳ τὴν ἑαυτοῦ αἵρεσιν ἐπ' ἐκκλησίας ἐφανέρωσε, καὶ D

3. τοῦ om. a. 4. Σεραπίῳ e, Σαράπιδι a. 5. μανῆσαι e, μανεῖσαι A. 11. τὸν μέγαν A, τῶν μέγα vulg. 13. θεῖος] μέγας a. 14. ἐπείσθη A, ἔπεισεν vulg. 15. Ἀμασείας A, Ἀμασίας vulg. ἁγίους add. ex A a, sed a om. τεσσαράκοντα. 19. Ἄρειος ὁ A, ὁ Ἄρειος vulg.

ptismo lustratis et patria confringentibus simulacra, universum orbem occupavit. mensuram quoque exundantis Nili, qui fluvius est in Aegypto, et aquae eius incrementorum, non iam amplius in Serapidos fanum, prout ethnicis pridem more receptum, sed in ecclesiam inferri sanxit. Licinius autem antequam insaniret penitus, Antiochiam adveniens, Theotecnum praestigiatorem una cum sociis post multos cruciatus interemit.

Hoc anno persecutionem adversus Christianos movere cepit Li- A.C. 311
cinius. et primo quidem praecedentium tyrannorum necis immemor,
foederis quoque cum magno Constantino initi oblitus, Christianos
omnes palatio expulit. circa insanos mulierum amores, tum scelera,
et Christianorum caedes assidue versabatur: nec litteris magni Constantini iussus ab hacce vaecordia desisteret, morem gessit. hic Basileum Amaseae episcopum, et, ut quidam ferunt, qaudraginta martyres, et plurimos alios tormentis consummari mandavit.

Byzantii episcopi 2. Alexandri annus primus. A.C. 312

Hoc anno Arius, ab insania nomen adeptus, in publico ecclesiae conventu excogitatam a se haeresim praedicavit: et opitulante mu-

σχίσμα εἰργάσατο, συνεργοῦντος αὐτῷ τοῦ πονηροῦ, μὴ φέροντος βλέπειν τὴν εἰρήνην τῆς ἐκκλησίας. ἐγένετο δὲ καὶ σεισμὸς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ λαβρότατος, ὥστε πεσεῖν οἰκίας πολλὰς καὶ λαὸν πολὺν ὀλέσθαι.

A.M. 5813 Τούτῳ τῷ ἔτει μαθὼν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος τὴν τοῦ
V. 11 Ἀρείου κίνησιν σφόδρα λυπηθείς, ἔγραψεν Ἀλεξάνδρῳ καὶ
P. 14 Ἀρείῳ κοινὴν ἐπιστολήν, συμβουλεύων καταλῦσαι τὴν πονηρὰν κίνησιν καὶ εἰρηνεῦσαι εἰς ἀλλήλους. ἀπέστειλε δὲ καὶ Ὅσιον τὸν ἐπίσκοπον Κοδρούβης ἐν Ἀλεξανδρείᾳ περὶ Ἀρείου, καὶ ἐν τῇ ἀνατολῇ διορθωσόμενον τοὺς ἀνατολικοὺς ἐκ παλαιᾶς συνηθείας Ἰουδαϊκώτερον ἑορτάζοντας τὸ Πάσχα. ὑπέστρεψε δὲ ἄπρακτος πρὸς ἀμφότερα.

Τούτῳ τῷ ἔτει καὶ Κώνσταντα τὸν υἱὸν αὐτοῦ Κωνσταντῖνος ὁ μέγας προεβάλλετο καίσαρα, καὶ ἀπέστειλεν ἐς Γαλλίας.

A.M. 5814 Τούτῳ τῷ ἔτει, ὥς φασί τινες, Κωνσταντῖνος ὁ μέγας
B σὺν Κρίσπῳ τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐν Ῥώμῃ ὑπὸ Σιλβέστρου ἐβαπτίσθη, ὡς οἱ κατὰ τὴν πρεσβυτέραν Ῥώμην μέχρι σήμερον τὸν βαπτιστῆρα ἔχουσιν εἰς μαρτυρίαν, ὅτι ὑπὸ Σιλβέστρου

1. αὐτοῦ a. 2. καὶ add. ex A. 4. λαὸν πρὸς πολὺν ὀλέσθαι A e. 10. διορθωσώμενον A a, διορθωσόμενος vulg. 12. δὲ om. A. 13. Κώνσταντα A, Κώνσταν vulg. 14. ἐς Γαλλίας A a e f, ἐν Γαλλίᾳ vulg. 16. in cod. a huic anno praemittitur haec inscriptio, quae etiam in marg. e legitur: πῶς ἐβαπτίσθη Κωνσταντῖνος ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ Ῥώμῃ ὑπὸ Σιλβέστρου σὺν Κρίσπῳ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. 17. ἐβαπτίσθη A et alii, ἐβαπτίσθησαν vulg. 18. ὡς οἱ A a e, ὅσοι vulg.

ligno spiritu perpetuo pacis ecclesiasticae adversario, schismatis auctorem se praebuit. horrendus autem terrae motus Alexandriae contigit, quo pleraque diruta aedificia, et innumera populi multitudo periit.

A.C. 313 Hoc anno magnus Constantinus cum Arii motum rescivisset et aegre ferret, ad Alexandrum et Arium, ut malignum omnem dissidii motum dissolverent et pacem inter se agerent, communem epistolam dedit. sed et eiusdem Arii causa Hosium Cordubensem episcopum misit Alexandriam, et mox in orientem, ad antiquam orientalium consuetudinem, qua Iudaico vicini ritui pascha celebrabant, emendandam. utraque tamen re infecta, reversus est.

Hoc eodem anno magnus Constantinus filium Constantem declaravit caesarem et in Galliam misit.

A.C. 314 Hoc anno, ut nonnulli referunt, magnus Constantinus cum Crispo filio Romae a Sylvestro baptizatus est: prout ad hanc usque diem veteris Romae incolae baptisterium eius servant, in testimonium

ἐν Ῥώμῃ ἐβαπτίσθη, μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῶν τυράννων. οἱ δὲ κατὰ τὴν ἀνατολὴν ἐν Νικομηδείᾳ φασὶν αὐτὸν περὶ τὸν θάνατον ὑπὸ Εὐσεβίου τοῦ Νικομηδέως Ἀρειανοῦ βεβαπτίσθαι· ἔνθα καὶ ἔτυχεν αὐτὸν κοιμηθῆναι. ἀναβαλλόμενος γὰρ ἦν τὸ βάπτισμα, φασίν, ἐλπίζων ἐν τῷ Ἰορδάνῃ βαπτισθῆναι ποταμῷ. ἐμοὶ δὲ ἀληθέστερον φαίνεται τὸ ὑπὸ Σιλβέστρου ἐν Ῥώμῃ βεβαπτίσθαι αὐτόν, καὶ τὰς ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ φε- C ρομένας διατάξεις πρὸς Μιλτιάδην πεπλασμένας εἶναι τοῖς Ἀρειανοῖς, δόξαν ἐντεῦθεν περιποιῆσαι σπουδάζουσιν ἑαυτοῖς, ἢ τὸν εὐσεβῆ βασιλέα κακίζειν ἐθέλουσιν, ἀβάπτιστον δεικνύντες ἐντεῦθεν, ὅπερ ἄτοπον καὶ ψευδές. εἰ γὰρ οὐκ ἦν βεβαπτισμένος ἐν τῇ κατὰ Νικαίαν συνόδῳ, λοιπὸν οὐδὲ μετελάμβανε τῶν θείων μυστηρίων, οὐδὲ συνήρχετο τοῖς ἁγίοις πατράσιν, ὅπερ ἀτοπώτατόν ἐστι καὶ λέγειν καὶ φρονεῖν. ἄλλοι δὲ Ἀρειανοὶ καὶ Ἕλληνες ὡς νόθον διαβάλλουσι τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον· ψεύδονται δὲ καὶ οὗτοι. ἡ γὰρ γενεαλογία αὐτοῦ βασιλικὴ ὑπῆρχε καὶ πρὸ Διοκλητιανοῦ. ὁ D γὰρ πατὴρ αὐτοῦ Κωνστάντιος θυγατριδοῦς ἦν Κλαυδίου τοῦ βασιλέως, καὶ ἐξ Ἑλένης τῆς πρώτης αὐτοῦ γυναικὸς ἔσχε

2. περὶ] κατὰ a e. 4. αὐτὸν om. a. 5. τὸ βάπτ. A, τῷ β. vulg. φησὶν A. Ἰορδάνῃ A, Ἰορδάνει vulg. 6. ἀληθέστερον A, τὸ ἀληθὲς vulg. τὸ add. ex A. 9. περιποιῆσαι A, περιποιεῖσθαι vulg. 10. τὸν εὐσεβῆ A a, τὸν πανευσεβῆ vulg. 11. δεικνῦσιν a. 13. συνήρχετο A e, συνηύχετο vulg. 14. ἄτοπον A. 15. δὲ om. A. διαβάλλουσι A, διαβάλλονται vulg. 16. ἡ γὰρ A et alii, καὶ γὰρ ἡ vulg. 18. θυγατρίδης Par. 19. ἐξ Ἑλένης τῆς b, Ἑλ. ἐκ τῆς vulg.

et fidem, post tyrannorum necem eum a Sylvestro Romae fuisse baptizatum: alii in oriente, Nicomediae videlicet, ab Eusebio Nicomediae praesule, Arianae partis fautore, circa mortis tempus baptismo lustratum asserunt: quo loco eundem obdormisse contigit. differebat enim, ut aiunt, Iordanis fluento se tingendum sperans. mihi sane tanquam pro vero compertum est eum a Sylvestro Romae baptizatum: perindeque constitutiones ad Miltiadem eius nomine vulgatas ab Arianis confictas apud me indubium. hinc vel suum facere student, vel certe piissimum imperatorem infamare conantur, absque baptismate eum decessisse declarantes, quod absurdum est et a vero alienum. nondum enim lustratus si Nicaenae interfuisset synodo, sane neque divinorum mysteriorum extitisset particeps neque omnino cum sanctis patribus convenisset: id vero dicere, nedum sentire, iniquissimum est. alii vero Ariani et ethnici, velut spurium calumniantur magnum Constantinum: at mentiuntur et ipsi, regia siquidem est eius familia, et ante Diocletianum nobilis. pater quippe Con-

τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον. εἶχε δὲ καὶ ἄλλους υἱοὺς ἐκ Θεοδώρας τῆς θυγατρὸς Μαξιμιανοῦ τοῦ Ἑρκουλίου, ἀδελφῆς δὲ Μαξεντίου, τοῦ κατὰ τὴν Ῥώμην τυραννήσαντος, καὶ ἀναιρεθέντος ὑπὸ Κωνσταντίνου περὶ Μουλυΐαν τὴν γέφυραν, ὅτε καὶ τὸ τοῦ σταυροῦ σημεῖον ἐθεάσατο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ Φαύστας τῆς γαμετῆς τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. καὶ μηδεὶς θαυμαζέτω, εἰ πρὸ τοῦ βαπτίσματος ἑλληνίζοντες δύο ἀδελφὰς ἔγημαν ὁ πατὴρ καὶ ὁ υἱός. εἰσὶ δὲ αἱ γενέσεις αὐτῶν οὕτως, ὡς ὑποτέτακται.

2. Μαξιμιανοῦ A, τοῦ Μαξ. vulg. 4. Μουλυΐαν b, Μουλαΐαν vulg. 8. ἔγημαν A b, ἔγημον vulg.

stantius Claudii imperatoris nepos extitit, et ex priore cum Helena coniuge connubio suscepit magnum Constantinum. habuit et alios filios ex Theodora, Maximiani Herculii filia et Maxentii (qui diram Romae tyrannidem exercuit, et ad Milvium pontem a Constantino fuit occisus, cum crucis signum in caelo conspexit) sorore, sorore item Faustae, magni Constantini coniugis. nullus autem miretur patrem et filium ethnico ritu viventes duas sorores in matrimonium sibi copulasse. haec vero est stirpis eorum series, prout subiicitur:

Κωνστάντιος ὁ μέγας ἐκ Θεοδώρας Ἑρκουλίου θυγατρὸς γεννᾷ. P. 15 V. 12

Κωνστάντιον πατέρα Γάλλου Δαλματίου, ἐξ οὗ	Ἀναβάλλινόν τε καὶ Γάλλον,	Κωνσταντίαν γαμετὴν Λικινίου.

Δαλμάτιος ὁ νέος Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου.

Ἐκ δὲ Ἑλένης γεννᾷ Κωνστνατῖνον τὸν μέγαν καὶ μόνον.

Ὁ δὲ μέγας Κωνσταντῖνος ἐκ Φαύστας θυγατρὸς Ἑρκουλίου γεννᾷ B

Κρίσπον,	Κωνσταντῖνον,	καὶ Ἑλένην γαμετὴν Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου,	Κωνστάντιον,	Κώνσταντα.

4. Ἀναβάλλιον codd. et edd. v. supra p. 14, 11.

Constantius magnus ex Theodora Herculii filia genuit

Constantium patrem Galli Dalmatii, ex quo	Anaballinum et Gallum.	Constantiam uxorem Licinii.

Dalmatius iunior Iuliani praevaricatoris P.

Ex Helena vero genuit magnum Constantinum solum.

Magnus vero Constantinus ex Fausta Herculii filia genuit

Crispum,	Constantinum,	et Helenam uxorem Iuliani praevaricatoris,	Constantium,	Constantem.

A.M. 5815 Τούτῳ τῷ ἔτει ἰδὼν Κωνσταντῖνος ὁ εὐσεβὴς Λικίνιον C μανικώτερον τῷ διωγμῷ χρώμενον, καὶ ἐπιβουλὴν κατὰ τοῦ εὐεργέτου μελετῶντα, ὁπλίζεται κατ' αὐτοῦ διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης· καὶ δὴ πολέμου δημοσίου κροτηθέντος κατὰ τὴν Βιθυνίαν, ζῶν συλλαμβάνεται ἐν Χρυσοπόλει, καὶ εἰς τὰς χεῖρας Κωνσταντίνου παραδίδοται. ὁ δὲ τῇ συνήθει φιλανθρωπίᾳ χρησάμενος, χαρίζεται αὐτῷ τὴν ζωήν, καὶ εἰς Θεσσαλονίκην τοῦτον ἐκπέμπει φρουρεῖσθαι. μετ' οὐ πολὺ δὲ βαρβάρους μισθωσάμενος νεωτερίζειν ἤμελλεν, εἰ μὴ προγνοὺς τοῦτο ὁ πρᾳότατος Κωνσταντῖνος διὰ ξίφους τοῦτον ἀποτμηθῆναι ἐκέλευσε· καὶ οὕτως λοιπὸν τελείας ἀπήλαυσε D γαλήνης τὰ πράγματα τῆς Χριστιανῶν πολιτείας τῇ δυνάμει τοῦ ζωοποιοῦ σταυροῦ, γεγονότων ἐκποδὼν τῶν τυράννων, καὶ μόνου κρατήσαντος τοῦ θεοσυνεργήτου Κωνσταντίνου τῆς τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς. καταστήσας οὖν τοὺς ἰδίους παῖδας καίσαρας ἀπήλαυσεν εἰρήνης. ἦν δὲ ὁ ἀνὴρ εἰς τὰ πάντα λαμπρός, δι' ἀνδρείαν ψυχῆς, δι' ὀξύτητα νοός, δι' εὐπαιδευσίαν λόγων, διὰ δικαιοσύνης ὀρθότητα, δι' εὐεργεσίας ἑτοιμότητα, δι' ἀξιοπρέπειαν ὄψεως, διὰ τὴν ἐν πολέμοις ἀνδρείαν καὶ εὐτυχίαν, ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς μέγας, ἐν τοῖς ἐμφυλίοις

1. ἰδὼν A, ὁρῶν vulg. 3. διὰ ξηρᾶς A, διά τε ξ. vulg. 6. παρατίθεται f. τῇ add. ex A. 9. προγνοὺς| γνοὺς A. 10. τοῦτον om. A. 11. ἀπήλαυσε A, ἀπέλαυσε vulg. 14. τοῦ θεοσυνεργήτου Κωνστ. A f, τῇ θεοῦ συνεργείᾳ τοῦ Κ. vulg. 15. τῶν add. ex A. καταστήσαντος A f. ἰδίους A, οἰκείους vulg. 16. ὁ ἀνὴρ εἰς τὰ πάντα A, ἀνὴρ τὰ πάντα vulg. 20. εὐτυχίαν A f, εὐφυΐαν alii, εὐψυχίαν vulg.

A.C. 315 Hoc anno maiori cum insania Licinium adversus Christianos persecutionem moventem et in se benefactorem molientem insidias pius Constantinus cernens, terra marique in ipsum arma parat: iamque bello civili moto, vivus in Bithynia ad Chrysopolim captus Licinius, in Constantini manus traditur. ille innata sibi mansuetudine ductus, vitam largitur, et Thessalonicam custodiendum ablegat. sed cum paulo post barbaris mercede conductis rebus novis studeret, hoc praeviso, clementissimus Constantinus gladio caput amputari praecepit: hocque demum pacto perfectae tranquillitatis Christianae reipublicae status compos est effectus, sublatis per vivificae crucis potentiam tyrannis et adnitente dei subsidio, commissis soli Constantino totius Romani imperii habenis. propriis igitur filiis in caesares promotis, pace potitus est. extitit vir per omnia insignis, tam animi robore, quam ingenii acumine, orationis doctrina et copia praestans, iuris et aequi amator, ad beneficia promptus, facie decora cum majestate nitens, fortis et generosus in bellis, et in externis quidem adver-

ἀήττητος, ἐν τῇ πίστει στεῤῥὸς καὶ ἀσάλευτος. ὅθεν καὶ κατὰ
πάντων τῶν πολεμίων ἀπηγάγετο τῇ εὐχῇ τὴν νίκην. διὸ καὶ P. 16
κυριακὰ πρὸς ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν κατὰ τόπους εἰς τιμὴν
τοῦ θεοῦ πεποίηκεν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ Μαρτῖνος ἐσφάγη τυραννήσας μῆνας τρεῖς. καὶ Λικινιανὸς υἱὸς Λικινίου ὁ καῖσαρ ἀπεδύθη ὑπὸ Κωνσταντίνου.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ναρσῆς ὁ υἱὸς τοῦ τῶν Περσῶν βασιλέως κατέδραμε τὴν Μεσοποταμίαν, καὶ λαμβάνει πόλιν Ἄμιδαν. τούτῳ Κωνσταντῖνος ὁ καῖσαρ, Κωνσταντίνου παῖς, πολεμεῖ, καὶ πταίσας ὀλίγον, τέλος οὕτω τῆς μάχης ἐκράτη-
σεν, ὡς καὶ αὐτὸν ἀνελεῖν τὸν Ναρσῆν. B

Τούτῳ τῷ ἔτει ἡ εἰκοσαετηρὶς τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ A.M. 5816
Αὐγούστου βασιλείας ἐτελέσθη. καὶ ἐγένετο ἡ ἁγία καὶ οἰ- V. 13
κουμενικὴ πρώτη σύνοδος τῶν τιη' πατέρων, ὧν οἱ πολλοὶ θαυματουργοί τε καὶ ἰσάγγελοι ὑπῆρχον, τὰ στίγματα τοῦ
Χριστοῦ ἐν τῷ σώματι φέροντες ἐκ τῶν προλαβόντων διω- C
γμῶν· ἐν οἷς καὶ Παφνούτιος, καὶ Σπυρίδων, καὶ Μακάριος, καὶ ὁ Νισιβῖνος Ἰάκωβος, θαυματουργοί, καὶ νεκροὺς

1. καὶ add. ex A. 7. Κωνσταντίνου A b f, Κωνσταντίου vulg. 10. Κωνσταντῖνος A, Κωνστάντιος vulg. 13. ἡ om. A. εἰκοσιαετηρὶς a b c d e f. τοῦ add. ex A. 14. ἐτελέσθη A, ἐτελειώθη vulg. ἁγία καὶ οἰκ. A, ἁγία οἰκ. vulg. 18. καὶ post οἷς add. ex A. καὶ Μακ. A, καὶ ὁ Μ. vulg. 19. Νησιβῖνος καὶ Ἰάκ. A.

sus barbaros motis excelsus, in domesticis vero invictus: in fide adeo stabilis et inconcussus, ut ab hostibus cunctis vel solis orationibus victoriam referret. eam ob rem templa, quae dominica dicimus, ad ethnicorum conversionem per loca in dei honorem extruxit.

Eodem anno Martinus, exercita per tres menses tyrannide, occisus est: et Licinianus Licinii filius caesaris insignibus a Constantino exutus.

Eodem quoque anno Persarum regis filius Narses, in Mesopotamiam excursionibus factis, urbem Amidam coepit. Constantinus caesar Constantini filius cum eo congreditur, et adversa suo vitio fortuna aliquantum usus, demum ita superior in pugna evasit, ut profligatum Narsem interemerit.

Hoc anno vicennalia Constantini Augusti celebrata, et sancta A.C. 316
universalis prima synodus trecentorum decem et octo patrum habita, quorum plurimi miraculorum patratores et meritis angelis aequales, ex praeviis persecutionibus Christi stigmata in corpore circumferebant: inter quos praecipui Paphnutius, Spiridon, Macarius et Nisibinus Iacobus, prodigiorum opifices, qui mortuos etiam suscitarant ad

ἀναστήσαντες καὶ πολλὰ παράδοξα ποιήσαντες. τῆς δὲ ἁγίας συνόδου ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας γενομένης, ἐξῆρχον αὐτῆς Μακάριος ὁ Ἱεροσολύμων καὶ Ἀλέξανδρος Ἀλεξανδρείας, ὑπὲρ δὲ τοῦ Ῥώμης Βίτων καὶ Βικέντιος παρῆσαν. τῆς δὲ Ἀντιοχέων ἐκκλησίας χηρευούσης, ἡ σύνοδος Εὐστάθιον ἐκύρωσε τὸν ἐπίσκοπον Βερροίας τῆς Συρίας. Ἀλέξανδρος δὲ ὁ τοῦ Βυζαντίου οὐ παρῆν ἐν τῇ συνόδῳ διὰ γῆρας βαθύτατον, καὶ ἀσθένειαν σώματος· πρεσβύτεροι δὲ αὐτοῦ τὸν τόπον ἀνεπλήρωσαν· τότε καὶ Παῦλος ὁ Νεοκαισαρείας παρῆν τῇ συνόδῳ, καὶ ἄλλο πλῆθος ἁγίων ἀνδρῶν βίῳ καὶ λόγῳ διαπρεπόντων, περὶ ὧν μεγάλους ἐπαίνους ἐν τῷ τρίτῳ λόγῳ τῷ εἰς τὸν βασιλέα Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου ἔγραψε. πᾶσι δὲ τὰ πρὸς τὴν χρείαν δαψιλῶς ὁ Χριστιανικώτατος βασιλεὺς ἐχορήγει. αὕτη ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος συνεργείᾳ τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου τριάδος Ἄρειον καθεῖλε καὶ τοὺς ὁμόφρονας αὐτοῦ· Εὐσέβιον τὸν Νικομηδείας καὶ τοὺς περὶ αὐτόν, χωρὶς Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου, συνθεμένου τῇ φωνῇ
P. 17 *τοῦ ὁμοουσίου πρὸς τὸ παρόν, καὶ τούτους ἐξορίαις παρέπεμψε, συμπαρόντος αὐτοῖς καὶ τοῦ πανευφήμου βασιλέως Κωνσταν-*

3. *Μακάριος ὁ Ἱερ.* A, *ὁ Μακ. Ἱερ.* vulg. *καὶ* add. ex A a. 4. *Βίτων* A b, *Βῆτος* vulg. 5. *χηρευούσης* A et alii *στερευούσης* vulg. 6. *Βεῤῥοίας* A et alii *Βερροίης* vulg. *Ἀλέξανδρος*] *Μητροφάνης* A e f. 9. *καὶ Παῦλος* A, *καὶ ὁ Π.* vulg. 13. *τὴν* om. A. 15. post *καθεῖλε* a add. *καὶ Θεόγνιον τὸν Νικαίας.* 16. *αὐτῷ* a. 18. *ἐξορίαις* A, *ἐξορίᾳ* vulg.

vitam aliaque id genus supra hominum fidem miranda ediderant. sancta itaque synodo Nicaeae Bithyniae celebrata, praesides eius consederunt Macarius Hierosolymorum et Alexander Alexandriae antistites: vice autem Romani Biton et Vincentius adfuere: vidua vero pontifice Antiochensium ecclesia, synodus Eustathium confirmavit Berrhoeae in Syria episcopum. Alexander demum Byzantii praesul ob extremam senectutem et corporis invaletudinem synodo non interfuit: presbyteri tamen ipsius locum tenuerunt. tunc etiam Paulus Neocaesareae episcopus venit ad synodum, et sanctorum virorum moribus et doctrina praestantium multitudo, quorum eximias laudes tertia in imperatorem oratione Eusebius Pamphili conscripsit: cunctis autem quae necessitas postulabat Christianissimus imperator liberaliter suppeditabat. sancta haec et universalis synodus sanctae et consubstantialis trinitatis auxilio Arium et eius sententiae sectatores damnavit: Eusebium Nicomediae et adiunctos ei socios, dempto tamen Eusebio Pamphili, qui quoad illud tempus homousii vocabulo praebuit assensum, communione interdictos misit in exilium, sancita cuncta laudatissimo imperatore Constantino sua praesentia firmante, omnibusque quae deo forent consona opitulante: insuper

τίνου καὶ συνεργοῦντος ἐν πᾶσι τοῖς κατὰ θεὸν, ἄλλους τε ἀντ' αὐτῶν χειροτονηθῆναι ἐκέλευσε, πίστεώς τε ἔκθεσιν ἔγγραφον ἐξήνεγκε, τὴν κατὰ πᾶσαν ἐκκλησίαν ὀρθοδόξων νῦν ἀπαγγελλομένην. τότε Ἀρείου τοῦ δυσσεβοῦς παρόντος ἐν τῇ συνόδῳ καὶ κρινομένου, Εὐσέβιος ὁ Νικομηδείας, καὶ Θεόγνις, καὶ Μάρις, καὶ Νάρκισσος, καὶ Θεόφαντος, καὶ Πατρόφιλος ἀντεποιοῦντο Ἀρείου, οἳ συντάξαντες πίστεως λόγον βλάσφημον ἐπέδωκαν τῇ συνόδῳ. τοῦ δὲ διαρρηχθέντος, οἱ πεποιηκότες τοῦτον ἀντιστραφέντες κατεδίκασαν B Ἄρειον χωρὶς Σεκούνδου Πτολεμαΐδος τῆς Αἰγύπτου, καὶ Θεωνᾶ τοῦ Μαρμαρικῆς, ὧν ἐκβληθέντων σὺν Ἀρείῳ καὶ ἀναθεματισθέντων, τὸ ἅγιον σύμβολον τῆς πίστεως ἀνηγόρευσαν, ὑπογράψαντες ἅπαντες σὺν τῷ πανσεβασμίῳ βασιλεῖ, καὶ εὐφήμησαν, καὶ οὕτως διελύθη ὁ σύλλογος.

Τούτῳ τῷ ἔτει Κρίσπος ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως Χριστιανὸς ἐκοιμήθη· καὶ τὸ Βυζάντιον ἤρξατο κτίζεσθαι.

Συνέστη οὖν ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ πρώτη σύνοδος τῇ δωδεκάτῃ ἰνδικτίωνι ἔτει εἰκοστῷ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, V. 14 μηνὶ Μαίῳ κ'. ἔγραψε δὲ ἐπιστολὴν ἐγκύκλιον ἡ σύνοδος ἐν C Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ Λιβύῃ, καὶ Πενταπόλει, δι' ἧς ἐδήλωσε τὴν ἐκβολὴν Ἀρείου, καὶ Σεκούνδου, καὶ Θεωνᾶ· ἐσήμανε

6. Μάρις A et alii, Μάρης vulg. 11. Μαρμαρικῆς A. 12. ὑπηγόρευσαν A. 13. πανσεβασμίῳ A, σεβ. vulg. 19. δὲ A, δὴ vulg.

alios in abdicatorum locum instituit ordinari: ac demum, quae nunc per omnem orthodoxorum ecclesiam publicatur, scriptis mandatam fidei expositionem evulgavit. cum vero impius Arius ad ipsam praesens astaret et examinaretur, Eusebius Nicomediae, Theognis, Maris, Narcissus, Theophantus et Patrophilus, blasphemo fidei libello composito synodoque tradito, partem eius suscepere defendendam: quo in frusta conciso, eius auctores, mutata sententia, damnaverunt Arium, excepto Secundo, Ptolemaidis Aegypti, et Theonu, Marmarices episcopis: quibus mox cum Ario eiectis et anathemate percussis, una cuncti cum augustissimo imperatore subscribentes, sanctum fidei symbolum, felicibus etiam precationibus et acclamationibus additis, publicaverunt: atque ita conventus solutus est.

Hoc anno Crispus imperatoris filius Christianus effectus decessit: et Byzantium coepit condi.

Coacta est sancta et universalis prima synodus duodecima indictione, anno magni Constantini vigesimo, mensis Maii die pariter vigesimo. circularem autem epistolam in Alexandriam, Libyam et Pentapolim synodus misit, qua Arii, Secundi et Theonae depulsionem declaravit: de Meletio item, ut se quiete in propria civitate con-

δὲ καὶ περὶ Μελετίου, ὥστε ἰδιάζειν ἐν τῇ ἰδίᾳ πόλει ἡσυχά-
ζοντα· τοὺς δὲ ὑπ' αὐτοῦ χειροτονηθέντας μυστικωτέρᾳ χει-
ροτονίᾳ βεβαιοῦσθαι. ἔγραψε δὲ καὶ περὶ τοῦ Πάσχα μηκέτι
μετὰ Ἰουδαίων αὐτὸ ποιεῖν, ἀλλὰ τῷ κατὰ Ἰταλίαν τύπῳ
κατὰ τὴν κυριακὴν μᾶλλον ἡμέραν ἑορτάζοντας. ὁμοίως καὶ
ὁ πανευσεβὴς βασιλεὺς ἐπιστολὰς ἔγραψε πανταχοῦ τὰ αὐτὰ
κελευούσας καὶ βεβαιούσας τὰ παρὰ τῆς ἁγίας συνόδου ἐκ-
φωνηθέντα, καὶ Ἄρειον ἅμα τοῖς ὁμόφροσιν αὐτοῦ ἀποκη-
D ρύττων, Πορφυριανούς τε αὐτοὺς ὀνομάζεσθαι, καὶ τὰ συγ-
γράμματα αὐτῶν κατακαίεσθαι, καὶ τοὺς μὴ τοῦτο ποιοῦντας
θανατοῦσθαι· ἐξέθετο δὲ καὶ νόμον βασιλικὸν οὕτω ταῦτα
γίνεσθαι. τῆς δὲ ἑορτῆς ἐνστάσης κατ' αὐτὸ τῆς εἰκοσαετηρί-
δος τῆς αὐτοῦ βασιλείας, πάντας τοὺς πατέρας εἰς ἑστίασιν
προετρέψατο, συγκατακλιθεὶς αὐτοῖς καὶ λαμπρῶς τιμήσας
αὐτούς· Παφνουτίου δὲ καὶ τῶν ὁμοίων ὁμολογητῶν τοὺς
ἐξορυχθέντας ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ πηρωθέντα μέλη ἐν τῷ
διωγμῷ κατεφίλει, ἁγιασμὸν ἐξ αὐτῶν πορίζόμενος. παρῄνει
δὲ πᾶσι τοῖς ἐπισκόποις εἰρήνην ἄγειν, καὶ τῶν κατὰ τοῦ
πλησίον λοιδοριῶν ἀπέχεσθαι. τοὺς δὲ λιβέλλους, οὓς κατ'
P. 18 ἀλλήλων τινὲς ἐκδεδώκασι, πυρὶ κατέκαυσεν, ὅρκῳ βεβαιῶν,

2. ὑπ' αὐτοῦ A, ὑπ' αὐτὸν vulg. 7. κελευούσας καὶ βεβ. A, βεβαιούσας, καὶ κελεύσας vulg. 8. ἀποκηρυττούσας a. 14. προετρ. — λαμπρῶς om. A f. προτιμήσας A. 15. δὲ] τε A. 18. ἄγειν om. b. 20. ἐκδεδώκασι] ἐπιδεδ. A a f, ἐξεδώκασι vulg.

tineret, et qui ab eo electi erant, alia secretiori ordinatione confirmarentur, significavit. de paschate praeterea, ne amplius ritu Iudaico celebraretur, sed iam per Italiam recepto more dominico magis die festive coleretur, edixit. pari quoque modo litteras in provincias piissimus imperator misit, quibus cuncta, quae a s. synodo fuerant pronunciata, probarentur et nunciarentur exequenda; Ariumque una cum sectae asseclis ab ecclesia proscripsit; eos Porphyrianos vocari, libros eorum igne consumi, et qui non acquiescerent, morti tradi decrevit: et super his omnibus demum imperatorium promulgavit edictum. instante vero sub id tempus vicennalis eius imperii die festo, cunctis patribus ad epulum invitatis, una et ipse accubuit: et splendide et cum honore cunctos excipiens, Paphnutii et sociorum confessorum effossos in persecutione oculos et mutilata membra, quasi sanctimoniam in se exinde derivaturus, exosculabatur. cunctos deinde episcopos hortabatur ad concordiam, et ut a proximorum criminibus deferendis absisterent: libellos autem, quos adversus invicem nonnulli dederant, igne consumpsit: hoc addito sacramento firmans, quod si adulterantem episcopum cerneret, ipse propria purpura libenter tegeret. donis denique

ὡς εἰ ἴδοι ἐπίσκοπον μοιχεύοντα, τῇ πορφυρίδι σκέπειν αὐτὸν προθύμως. πολλὰ δὲ πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις δωρησάμενος, καὶ τοῖς ἄρχουσι τῶν ἐθνῶν τιμᾶν τοὺς ἱερεῖς παρακελευσάμενος, χαίροντας ἅπαντας ἐξαπέστειλε. τοῦ δὲ βασιλέως ὑπὸ σοφῶν Ἑλλήνων ὀνειδισθέντος ἐν Βυζαντίῳ, ὡς οὐ πράττει καλῶς παρὰ τὰ ἔθη τῶν βασιλέων Ῥωμαίων νεωτερίζειν τὴν θρησκείαν, ἔδοξε τῷ βασιλεῖ ἕνα τῶν φιλοσόφων Ἀλεξάνδρῳ τῷ ἐπισκόπῳ τοῦτον πρὸς τὸ διαλεχθῆναι μετ' αὐτοῦ παραπέμψαι. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος θεῖος μὲν ἦν ἀνήρ, B λόγων δὲ ἄπειρος. εἶπε δὲ τῷ διαλεκτικῷ φιλοσόφῳ γλωσσαλγοῦντι, ἐπιτάττω σοι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ σιωπᾶν, καὶ μὴ φθέγγεσθαι. ἅμα δὲ τῷ λόγῳ ἐφιμώθη, καὶ γέγονεν ἄλαλος. τῷ δὲ ἐπισκόπῳ Ἱεροσολύμων Μακαρίῳ παρόντι ἐν τῇ συνόδῳ προσέταξεν ὁ βασιλεὺς ἐπανιόντι ἐρευνῆσαι τὸν τόπον τῆς ἁγίας ἀναστάσεως, καὶ τὸν τοῦ κρανίου Γολγοθᾶ, καὶ τὸ ζωοποιὸν ξύλον. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἑλένην τὴν θεόφρονα αὐτοῦ μητέρα ἔστεψε, καὶ μονῆταν ὡς βασιλίδι ἀπένειμεν. αὕτη δὲ ὀπτασίαν ἑώρακε κελεύουσαν αὐτῇ καταλαβεῖν τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ τοὺς ὑπὸ τῶν ἀνόμων καταχωσθέντας θείους τόπους εἰς φῶς ἀγαγεῖν. ἡ C

1. σκέπειν αὐτὸν A, σκέπτειν τοῦτον vulg. 6. πράττει A, πράττοι vulg. 7. καὶ ἔδοξε A. 11. τοῦ ἀληθ. θεοῦ A, τ. ἀλ. ἡμῶν θεοῦ vulg. 13. ἐφιμώθη: sic rescripsi ex coniectura pro vulg. ἐφημώθη etc. infra p. 46, 14. 15. τὸν τοῦ A, τὸ τοῦ vulg. 17. Ἑλένην A, τὴν Ἑλ. vulg. μονῆταν b, μονίταν vulg. 19. αὐτῇ A, αὐτὴν vulg. τῶν om. A.

immensis per omnes ecclesias distributis, provinciarum praesidibus, ut sacerdotes colerent, praecepit; laetos tandem omnes dimisit. cum autem ethnici philosophi probris imperatorem Byzantii onerarent, quod praeter Romanorum imperatorum mores, communi religione innovata, prave se gereret; e philosophorum grege selectum unum cum Alexandro episcopo in disputationis certamen committere placuit. Alexander vero vir quidem divinus erat, sed ingenio ac litteris rudis. hic versatissimo in dialecticae praeceptis philosopho, linguaeque lascivia laboranti, te, inquit, in nomine Iesu Christi veri nostri dei silere iubeo, et conticescere. eo dicto obmutuit ille et loquelae factus est expers. Macario praeterea Hierosolymorum episcopo, qui concilio interfuit, mandavit imperator, ut reversus sanctae resurrectionis locum, et Calvarii Golgotham, et vivificum crucis lignum requireret. eodem quoque anno matrem Helenam mulierem divino sensu praeditam coronavit Constantinus, et ut imperatrix monetam suo charactere cusam distribueret, donavit. ostentum autem vidit iubens eam Hierosolymam proficisci, et divina loca sub terram ab impiis et profanis defossa in lucem educere.

δὲ τὸν παῖδα Κωνσταντῖνον ᾐτήσατο τὰ θεόθεν αὐτῇ κελευσθέντα πληρῶσαι. ὁ δὲ τὴν ὑπακοὴν πεποίηκε. θείῳ δὲ νεύματι κινούμενος ὁ εὐσεβὴς Κωνσταντῖνος πόλιν εἰς ἴδιον ὄνομα κτίσαι βουληθεὶς ἐν τῷ πρὸ τοῦ Ἰλίου πεδίῳ, ὑπὲρ τὸν Αἴαντος τάφον, οὗ δή φασι τὸν ναύσταθμον ἐσχηκέναι τοὺς ἐπὶ Τροίαν στρατεύσαντας Ἕλληνας, θεὸς δὲ κατ' ὄναρ αὐτῷ ἐκέλευσεν ἐν τῷ Βυζαντίῳ κτίσαι τὴν νῦν Κωνσταντινούπολιν· ἣν καὶ φιλοτίμως δειμάμενος οἴκοις περιφανέσι, τοὺς ἀπὸ Ῥώμης ἀξιολόγους μετῴκισε, καὶ ἐξ ἄλλων τόπων κατὰ
V. 15 γένος ἐπιλεξάμενος, καὶ οἴκους μεγάλους αὐτοῖς χαρισάμενος, οἰκῆσαι τὴν πόλιν πεποίηκε. τότε δὴ τὸν ναὸν τῆς
D ἁγίας Σοφίας, καὶ τῆς ἁγίας Εἰρήνης, καὶ τῶν ἀποστόλων, καὶ τοῦ ἁγίου Μωκίου, καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου ἐν τῷ Ἀνάπλῳ ὁ φιλόχριστος βασιλεὺς ᾠκοδόμησε· τοὺς δὲ τῶν εἰδώλων εἰδωλικοὺς ναοὺς καταλύεσθαι προσέταξε, καὶ ἐκκλησίας οἰκοδομεῖσθαι. τότε κατεσκάφη ὁ ἐν Αἰγαῖς Ἀσκληπιοῦ ναός, καὶ ὁ ἐν Ἀφάκοις τῆς Ἀφροδίτης, καὶ πολλοὶ ἕτεροι· καὶ τὰς τούτων προσόδους ταῖς ἐκκλησίαις ἐδωρήσατο. τότε πολλὰ ἔθνη τῷ βαπτίσματι προσῆλθον τοῖς θαύμασι τοῖς γενομένοις ὑπὸ τῶν αἰχμαλώτων τῶν ἐπὶ Γαλιηνοῦ τοῦ βασιλέως αἰχμαλωτισθέντων ἱερέων πρότερον ἐκ τῶν ἐπιδραμόντων τοῖς Ῥωμαίοις Γοτθῶν
P. 19 καὶ Κελτῶν καὶ Γαλατῶν τῶν ἑσπερίων. καὶ νῦν δὲ ἐπὶ τοῦ

2. δὲ alterum add. ex A et aliis. 8. καὶ add. ex A. 9. μετῴκησε vulg. 10. ἐκλεξάμενος a. 16. ἐν Αἰγαῖς] ἐναγὴς a.

tunc ipsa filium Constantinum rogat, ut divinitus sibi imposita munera adimpleret. ille divino nutu concitatus, matri morem gessit. pius idem Constantinus urbem suo de nomine condere volens, in planitie, quae Ilio subiacet ad Aiacis tumulum, ubi Graecos ad Troianam expeditionem profectos navium stationem habuisse ferunt, iussus est in somnis a deo Byzantii, quae nunc Cpolis, illud moliretur opus. urbe igitur praeclaris aedificiis extructa, viros dignitate praecipuos ab urbe Roma aliisque subinde locis selectos illuc transtulit, et, praeclaris habitationibus assignatis, urbem praecepit incolere. eo tempore sanctae Sophiae, sanctae Irenes, apostolorum, sancti Mocii et archangeli ad locum, qui Anaplus dicitur, templa Christi amans imperator extruxit: profanaque idolorum fana deiici, et ecclesias aedificari iussit. tunc templum Aesculapii ad Aegas, et Veneris in Aphacis, et alia plurima sunt eversa, atque illorum reditus ecclesiae addicti. sub hoc idem tempus multae gentes ad baptismum accesserunt, miraculis motae editis a quibusdam sacerdotibus, qui antea sub Galieno imperatore a Gothis, Celtis, et Gallis Hesperiis, qui tunc adversus Romanos incursiones faciebant, captivi ducti fuerant: nunc vero sub victore

νικητοῦ Κωνσταντίνου πλεῖστα τῶν ἐθνῶν ἐφωτίσθησαν τῷ Χριστῷ προσδραμόντα. Ἰνδοὶ οἱ ἐνδότεροι ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ, Μερωπίου φιλοσόφου Τύρου Αἰδέσιον καὶ Φρουμέντιον τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λαβόντος, καὶ εἰσελθόντος ἐκεῖ ἱστορῆσαι τοὺς τόπους, καὶ διδάξαντος αὐτοὺς τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. πρῶτον ἐπίσκοπον Φρουμέντιον χειροτονεῖ Ἀθανάσιος ἐν αὐτοῖς. ὁμοίως καὶ Ἴβηρες ἐπ' αὐτοῦ ἐπίστευσαν ὑπὸ τῆς αἰχμαλώτου γυναικὸς Χριστιανῆς ὁρῶντες γινόμενα θαύματα, καὶ τὴν ἐπιπεσοῦσαν ἀχλὺν τῷ βασιλεῖ αὐτῶν κυνηγοῦντι ἰασαμένης. ταῦτα Ῥουφῖνος ἱστορεῖ παρὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως τῶν Ἰβήρων Βακκουρίου ἀκηκοώς. ὁμοίως καὶ Ἀρμένιοι τε- B
λείως ἐπ' αὐτοῦ ἐπίστευσαν διὰ Τιριδάτου τοῦ βασιλέως αὐτῶν καὶ Γρηγορίου ἐπισκόπου αὐτῶν, τὴν σωτηρίαν δεξάμενοι. τότε καὶ Δωρόθεος ἐπίσκοπος Τύρου, ὁ ἐπὶ Διοκλητιανοῦ πολλὰ κακοπαθήσας, καὶ ἐξορίας καὶ βάσανα ὑπομείνας, ἤκμαζε, πλεῖστα συγγράμματα καταλιπών, Ῥωμαϊκὰ καὶ Ἑλληνικά, ὡς ἀμφοτέρων γλωσσῶν ἐμπειρότατος, καὶ πολυΐστωρ δι' εὐφυΐαν γενόμενος. οὗτος ἀκριβῶς καὶ περὶ τῶν ἐπισκόπων τοῦ Βυζαντίου καὶ ἄλλων πολλῶν διεξῆλθεν. ὁ

1. πλεῖστα τῶν ἐθνῶν A, πλεῖστα μέρη τ. ἐ. vulg. 2. προσδραμόντα A a, προσδραμόντων vulg. 3. fort. Τυρίου. 7. ὑπὸ] τὰ b. 10. fort. παρ' αὐτοῦ τοῦ. 11. τελείως om. A f. 12. Τηριδ. vulg. 16. καὶ Ἑλληνικὰ om. A e f. 17. καὶ πολυΐστωρ om. a. 19. πολλῶν A, πολλῶν τόπων vulg. ὁ add. ex A.

Constantino innumerae ex his gentibus ad Christi cultum confugientes illuminatae sunt. Indi praeterea interiores Christi fidem susceperunt, Meropio Tyrio philosopho Aedesium et Frumentium discipulos secum assumente, et ad ibi posita loca quaeque describenda profecto, iisdemque divinum verbum praedicante: primusque Frumentius episcopus ab Athanasio apud ipsos consecratus. Iberes similiter sub Constantino fidem acceperunt, visis a Christiana muliere captiva patratis miraculis, quae inter caetera oculorum caliginem regi inter venandum ingruentem sanavit. haec Rufinus ab Iberum rege Baccurio audita narrat. pari quoque eventu ipsius aetate Armenii, Tiridatis, eorum regis, et Gregorii, eorum episcopi, hortatibus fidem una cum salute susceperunt universi. eius quoque temporibus Dorotheus Tyri episcopus pluribus sub Diocletiano malis exantlatis, exilium etiam et tormenta perpessus, florebat: qui, ut utriusque linguae Graecae pariter et Latinae peritissimus, et tum ob ingenii felicitatem, tum ob rerum experimenta variam eruditionem adeptus, praeclara nobis in utraque scripto reliquit monumenta. hic de Byzantii et aliorum plurium locorum episcopis diligenter disseruit. idem exilio revocatus

αὐτὸς ἐπανελθὼν ἐκ τῆς ἐξορίας, καὶ ἐν τῇ συνόδῳ εὑρεθείς, C καταλαβὼν τὴν ἰδίαν παροικίαν, διήρκεσε ἕως Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου. καὶ ἐπειδήπερ οὐ προφανῶς, ἀλλὰ κρυπτῶς διὰ τῶν ἀρχόντων ὁ μιαρὸς ἀνὴρ εἰς τοὺς Χριστιανοὺς παροίνει, πάλιν ὁ μακάριος Δωρόθεος κατέλαβεν τὴν Ὀδυσσόπολιν, ἔνθα καὶ συσχεθεὶς ὑπὸ τῶν ἀρχόντων Ἰουλιανοῦ, καὶ πολλοὺς ὑπομείνας αἰκισμούς, ἐν βαθυτάτῳ γήρει διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν ταῖς βασάνοις ἐναπέθανεν [ἑκατὸν ἑπτὰ ἤδη τυγχάνων ἐτῶν].

A.M. 5817 Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουδαῖοί τε καὶ Πέρσαι τὸν Χριστιανι- D σμὸν ὁρῶντες ἀκμάζοντα κατὰ τὴν Περσίδα διαβάλλουσι Σαβώρῃ Περσῶν βασιλεῖ Συμεῶνα ἀρχιεπίσκοπον Κτησιφῶντος καὶ τὸν Σελευκείας, ὡς φίλους τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων καὶ μηνυτὰς τῶν Περσικῶν πραγμάτων· ὥστε μεγάλου διωγμοῦ ἐν Περσίδι κινηθέντος πλεῖστοι τῷ ὑπὲρ Χριστοῦ μαρτυρίῳ P. 20 κατεκοσμήθησαν, ἐν οἷς καὶ Οὐσθαξάδης παιδαγωγὸς Σαβώ- V. 16 ρου, καὶ Συμεὼν ὁ ἀρχιεπίσκοπος, καὶ πρὸς ἄλλοις πολλοῖς ἑκατὸν κληρικοὶ καὶ ἐπίσκοποι ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἐμαρτύρησαν, καὶ πολλὰ πλήθη ἀναρίθμητα. ἐκ δὲ τῶν πόλεων τοὺς ἐπισήμους ὀκτωκαίδεκα χιλιάδας ἠρίθμησαν μαρτύρων βασάνοις

2. ἰδίαν] οἰκείαν c. ἕως A a f, μέχρι vulg. 7. γήρᾳ b e. 8. ἐκ. — ἐτῶν om. A e f. 12. βασιλεῖ om. e f. 13. Σελευκείας A, Σελευκίας vulg. τοῦ βασιλέως Ῥωμ. A, τῶν Ῥωμ. βασιλέων vulg. 16. Οὐσθαδοξάδης e. Σαβωρίου vulg. 17. ὁ add. ex A. 19. πόλεων] πολλῶν a.

interfuit synodo, et propriae restitutus ecclesiae ad praevaricatoris Iuliani tempora permansit in vivis. cum vero non aperta, sed occulta vi per magistratus in Christianos scelestus ille debaccharetur, beatus Dorotheus Odyssopolim rursum profectus, et a Iuliani magistratibus ibidem comprehensus, variis contusus iniuriis, in extrema senectute, ob Christi confessionem, centum et septem vitae numerans annos, in tormentis occubuit.

A. C. 317 Hoc anno Iudaei et Persae, cognito fidei Christianae per totam Persiam augmento, Symeonem Ctesiphontis et alterum Seleuciae archiepiscopum, ceu Romanorum imperatorum amicos, quique res Persicas eis revelarent, apud Saborem Persarum regem criminati sunt: unde horrenda in Perside persecutione commota, plurimi pro Christo martyrii corona fuere decorati: inter quos Usthaxades Saboris paedagogus, et Symeon archiepiscopus, et praeter alios plures centum clerici et episcopi, et alia innumera multitudo una die martyrii palmam adepti sunt. ab eodem insuper infidelissimo Sabore in praecipuis urbibus nobilissimi quique ad decem et octo millia cruciatibus

φρικώδεσι καὶ ξέναις τῆς φύσεως τελειωθέντας ὑπὸ Σαβώρου τοῦ ἀθεωτάτου. τότε καὶ Ἀκεψιμᾶς ὁ ἐπίσκοπος, καὶ Ἀειθαλᾶς πρεσβύτερος, καὶ Περβουλία ἡ ἀδελφὴ Συμεὼν τοῦ ἀρχιεπισκόπου σὺν ἑτέραις πλείσταις ἐμαρτύρησαν. Κωνσταντῖνος δὲ ὁ θειότατος βασιλεὺς Σαβώρῃ διὰ γραμμάτων παρῄνει φείσασθαι Χριστιανῶν αἱτῶν, καὶ παύσασθαι τῆς B τοσαύτης ὠμότητος· ἥ τις ἐπιστολὴ θαυμασίως συντέτακται, καὶ θειότατα· ἀλλ' οὐκ ἔπεισε.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἑλένην τὴν μακαρίαν μετὰ χρημάτων ἀπέστειλεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ὁ θεῖος Κωνσταντῖνος πρὸς τὸ ἀναζητῆσαι τὸν ζωοποιὸν τοῦ κυρίου σταυρόν. Μακάριος δὲ ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων συναντήσας τῇ βασιλίδι μετὰ τῆς δεούσης τιμῆς, τὴν ζήτησιν τοῦ ποθουμένου ζωοποιοῦ ξύλου ἐποιεῖτο σὺν αὐτῇ, μεθ' ἡσυχίας καὶ προσευχῶν σπουδαίων καὶ νηστειῶν. τούτων δὲ γενομένων, ἐφάνη συντόμως θεόθεν ὁ τόπος τῷ αὐτῷ Μακαρίῳ δειχθείς, ἐν ᾧ ἵδρυτο τῆς C ἀκαθάρτου δαίμονος Ἀφροδίτης ὁ ναὸς καὶ τὸ ἄγαλμα· ὃν τῇ βασιλικῇ αὐθεντίᾳ χρωμένη συντόμως καθεῖλεν ἡ θεόστεπτος Ἑλένη διὰ πλήθους τεχνιτῶν ἐκ βαθρων κατασκαψασα,

1. ξέναις A et alii, γεένναις vulg. τελειωθέντων a. 2. Ἀκεψιμᾶς A et alii, Ἀψιχιμᾶς vulg. ὁ add. ex A. 3. Ἀειθαλᾶς A et alii, Αἰθαλᾶς vulg. Περβουλία A f, Τερβ. a, Τουρβουλία vulg. 5. Σαβωρίῳ vulg. 9. ante τῷ δ' αὐτῷ ἔτει A add. inscriptionem: περὶ Ἑλένης τῆς θείας βασιλίδος. χρημάτων καὶ στρατευμάτων b. 11. ζωοποιὸν] θεῖον a. 13. ζωοποιοῦ add. ex A a. 15. νηστειῶν A, νηστείας vulg. 16. ὁ add. ex A. 19. κατασχάψαι A e.

horrendis et ab humana penitus alienis natura martyres fuere consummati. ea tempestate Acepsimas episcopus, Aethalas presbyter, et Perbulia Symeonis archiepiscopi soror cum plurimis aliis eiusdem sexus martyrio afficiuntur. quibus auditis sacratissimus imperator Constantinus, ut Christianorum sanguini fundendo parceret, et a tanta crudelitate sibi temperaret, per litteras, additis etiam precibus, Saborem est adhortatus. mirando ac divino stilo composita est haec epistola: duram tamen viri mentem flectere non valuit.

Eodem anno beatam Helenam cum ingenti pecuniarum pondere, ad vivificam domini crucem perquirendam, divinus Constantinus Hierosolymam misit. at cum debito honore imperatrici factus obviam Macarius Hierosolymorum patriarcha una cum ipsa semotus a comitatus tumultu, mentis dico tranquillitate, fervidis orationibus et ieiuniis vacans, desiderati ligni perquisitionem agebat. quibus ita persolutis, divino tandem nutu, locus, quo Veneris impuri daemonis templum ac simulacrum erecta fuerant, ipsi Macario manifestatus est:

καὶ τὸν χοῦν ἀποῤῥίψασα, ὑπὸ Ἀδριανοῦ Αἰλίου πάλαι κτισθέντα πολυτελῶς. αὐτίκα δὲ τὸ ἅγιον μνῆμα καὶ ὁ τόπος τοῦ κρανίου ἀνεδείχθησαν, καὶ πρὸς ἀνατολὴν σύνεγγυς τούτων τρεῖς σταυροὶ κεχωσμένοι· ἐρευνήσαντες δὲ εὗρον καὶ τοὺς ἥλους. ἀμηχανούντων δὲ πάντων ποῖος ἄρα εἴη ὁ δεσποτικὸς σταυρός, καὶ σφόδρα τῆς μακαρίας Ἑλένης λυπουμένης, ὁ Μακάριος φερωνύμως ἐπίσκοπος διὰ πίστεως ἔλυσε D τὸ ζητούμενον. ἀπεγνωσμένῃ γάρ τινι γυναικὶ τῶν ἐμφανῶν καὶ σχεδὸν τεθνηκυίᾳ προσαγαγὼν ἑκάτερον τῶν σταυρῶν τὸν δεσποτικὸν διέγνω. μόνον γὰρ ἤγγισε τῇ ἀσθενούσῃ ἡ σκιὰ αὐτοῦ καὶ εὐθὺς ἡ ἄπνους καὶ ἀκίνητος θείᾳ δυνάμει παραχρῆμα ἀνεπήδησε, δοξάζουσα τὸν θεὸν μεγάλῃ τῇ φωνῇ. ἡ δὲ πανευσεβὴς Ἑλένη μετὰ φόβου καὶ πολλῆς χαρᾶς ἀνελομένη τὸ ζωοποιὸν ξύλον, μέρος μὲν αὐτοῦ σὺν τοῖς ἥλοις ἤγαγε πρὸς τὸν παῖδα· τὸ δὲ λοιπὸν εἰς ἀργυροῦν καταθεμένη γλωσσόκομον, παρέδωκε τῷ ἐπισκόπῳ Μακαρίῳ, εἰς P. 21 μνημόσυνον ταῖς μετ' ἔπειτα γενεαῖς. τότε δὲ καὶ ἐκκλησίας ἐκέλευσε κτισθῆναι ἔν τε τῷ ἁγίῳ μνήματι καὶ ἐν τῷ κρανίῳ, καὶ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἑαυτῆς υἱοῦ, ἔνθα εὑρέθη τὸ ζωοποιὸν

1. ἀποῤῥίψαι A. 4. κεχωσμ. A, χεχωσμ. vulg. 5. εἴη A, ἐστὶν vulg. 7. ἔλυσε A, ἔλκυσε vulg. 9. ἑκάτερον τῶν σταυρῶν τὸν δ. A, ἑκατέρων τῶν στ. τὰ ξύλα τὸ δεσπ. vulg. 10. ἀσθενούσῃ] τεθνηκυίᾳ A. 11. καὶ prius add. ex A. 19. τοῦ ἑαυτῆς A in marg., τῆς ἑαυτ. vulg.

eumque Helena divinitus coronata imperatrix regia potestate usa, operarum adhibita multitudine, a fundamentis effossum deiecit, rudera exportavit, et cuncta ab Aelio Adriano quondam ibi magnis sumptibus constructa demolita est et expurgavit. confestim vero sanctum monumentum detectum, et Calvarii locus patefactus, et his proxime tres cruces ad orientem effossae: sed et studiosius investigantibus clavi etiam reperti. anxiis vero cunctis, quae utique crux dominica foret, et beata Helena valido moerore confecta, Macarius episcopus proprii nominis claritudine beatus, dubium omne fide sua dissolvit. illustrium enim feminarum cuidam de vita desperatae, et iam animam agenti, huius et illarum crucium admotis lignis, dominicam agnovit. nam ut ad infirmam sola accessit umbra, quae absque spiritu, et omni motu destituta iacebat, divina virtute confestim exiliit, et magna voce deo laudem reddidit. pientissima vero Helena cum tremore et plurimo cordis tripudio vivifica cruce sublata, partem quidem cum clavis ad filium detulit: aliam autem argenteo loculo inclusam Macario episcopo tradidit sequuturae deinceps posteritati monumentum. ecclesias quoque iussit extrui in sancto sepulcro in Calvario, et singularem aliam de filii sui nomine, ubi vivifica crux

ξύλον, καὶ ἐν Βηθλεέμ, καὶ ἐν τῷ ὄρει τῶν ἐλαιῶν, καὶ οὕτως ἐπανῆλθε πρὸς τὸν πανεύφημον Κωνσταντῖνον. ὁ δὲ δεξάμενος αὐτὴν μετὰ χαρᾶς, τὴν μὲν τοῦ ζωοποιοῦ ξύλου μοῖραν ἐν χρυσῇ θήκῃ παρέθετο, παραδοὺς τῷ ἐπισκόπῳ εἰς τήρησιν· τῶν δὲ ἥλων τοὺς μὲν εἰς τὴν ἑαυτοῦ περικεφαλαίαν ἐχάλκευσε, τοὺς δὲ ἀνέμιξε τῷ σαλιβαρίῳ τοῦ ἵππου αὐτοῦ, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται τὸ ἐπὶ τοῦ χαλινοῦ ἵππου ἅγιον B τῷ κυρίῳ παντοκράτορι. ὁ δὲ αὐτὸς πανεύφημος Κωνσταντῖνος ἔγραψε τῷ φερωνύμῳ Μακαρίῳ ἐπισπεύδειν τῇ οἰκοδομῇ, καὶ ἄρχοντα τοῦ ἔργου ἀπέστειλε μετὰ δαψιλείας χρημάτων, κελεύσας οὕτως κτισθῆναι τοὺς ἁγίους τόπους, ὡς μὴ εἶναι V. 17 τοιαύτην καλλονὴν ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ, γράψας ἡγεμόσι τῆς ἐπαρχίας συνδραμεῖν τοῖς ἔργοις σπουδαίως ἐκ τοῦ δημοσίου λόγου. ἦν δὲ ὁ βασιλεὺς φαιδρῶς ἑορτάζων καὶ εὐχαριστῶν τῷ θεῷ τῷ ποιήσαντι τοιαῦτα ἀγαθὰ ἐν τοῖς χρόνοις αὐτοῦ.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ ὁ φερώνυμος Μακάριος ὁ πατριάρχης C Ἱεροσολύμων ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ, καὶ διεδέξατο τὸν θρόνον αὐτοῦ Μάξιμος πρᾶος ἀνὴρ καὶ ἐπίσημος, πολλὰς βασάνους ὑποστὰς διὰ τὸν θεὸν ἐν τῷ διωγμῷ, καὶ τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν ἀπολέσας.

8. ἵππου A, τοῦ ἵππου vulg. 10. τῷ φερωνύμῳ Μακ. A, τῷ Μακ. φερ. vulg. 17. καὶ add. ex A. 20. ὑποστὰς omisso ὃς A, ὃς π. β. ὑπέστη vulg.

reperta est, in Bethleem et in olivarum monte: quibus peractis ad illustrem Constantinum reversa est. his hilare acceptis, vitalis crucis partem auro inclusam episcopo servandam commendavit: clavorum autem hos quidem in galeam scite composuit, alios in equi eius fraenum fabrefactos admiscuit, ut adimpleretur vaticinium prophetae, dicentis: in illa die erit in equi fraeno sanctum domino omnipotenti. ipse celebratissimus Constantinus Macario, cuius viri nomen laudes etiam testatur, ut fabricam urgeret et promoveret, scripsit: ac liberali sumptu dato praefectum operis misit; qui sancta loca ex eius mandato curaret adeo sumptuose extrui, ut splendore pares in orbe universo non extarent aedes, etiam provinciae praesidibus ex aerario publico collatis expensis ad opus inceptum absolvendum opem suppeditare imperatoris rescripto iussis. quibus confectis imperator dies festos hilariter celebravit, debitasque deo, a quo imperii sui tempora tot bonis cumulata sunt, grates persolvit.

Eodem anno tanto nomine dignus Macarius Hierosolymorum patriarcha quievit in pace: in cuius thronum successit Maximus vir mansuetus et eximius, qui mota propter dei religionem persecutione dextrum oculum amisit et plurimos sustinuit cruciatus.

Κατ' αὐτὸν τὸν καιρὸν καὶ ἡ μακαρία Ἑλένη ἐκοιμήθη ἐν κυρίῳ ἐτῶν ὀγδοήκοντα, πολλὰ ἐντειλαμένη τῷ υἱῷ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν εὐσεβείας. ἐτάφη δὲ ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὃν ἔκτισεν ὁ υἱὸς αὐτῆς Κωνσταντῖνος, εἰς τὸ θάπτεσθαι τοὺς τελευτῶντας βασιλεῖς Χριστιανούς. πρώτη δὲ ἐν αὐτῷ ἐτάφη ἡ μακαρία Ἑλένη, μνήμαις φαιδραῖς καὶ παννυχίσι τιμηθεῖσα. αἱ δὲ ἐν Ἱερο-
D σολύμοις ἱεραὶ παρθένοι, αἷς ἑστῶσα δι' ἑαυτῆς, ὡς θεράπαινα, ταῖς τραπέζαις διηκόνει ἡ θεόφρων Ἑλένη, διὰ παντὸς θείαις μνήμαις αὐτὴν ἐμακάριζον. Εὐσεβίῳ δὲ τῷ Παμφίλου βίβλους ἱερὰς κατασκευάσαι ὁ βασιλεὺς προσέταξε λόγῳ τῶν ἐκκλησιῶν Κωνστατινουπόλεως, παρασχὼν αὐτῷ καὶ δημόσια χρήματα.

A.M. 5818 Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντῖνος ὁ μέγας κατὰ Γερμανῶν
P. 22 καὶ Σαρματῶν καὶ Γότθων στρατεύσας νίκην ἤρατο κραταιὰν διὰ τῆς τοῦ τιμίου σταυροῦ δυνάμεως, καὶ τούτους ἐρημώσας εἰς ἐσχάτην αὐτοὺς κατήγαγε δουλείαν.

3. εὐσεβείας] πίστεως A. 7. παννυχίσι Par. 9. τραπέζαις] πράξεσι e f. 14. ὁ μέγας] νικητὴς ὁ εὐσεβέστατος A e f. 15. quae in vulg. post στρατεύσας aperte corrupta et confusa leguntur: τὸν Δανοῦβιν περάσας γεφύραν ἐν αὐτῷ [ἔνθα ὁ μέγας Κωνσταντῖνος γεφύραν ἐν τῷ Δανουβίῳ ἔκτισε] λιθίνην κατασκευάσας om. cum A e f et Anastasio, quum haud dubie ex a. 320 huc transposita sint. ἤρατο A a e f, ηὔρατο vulg. 16. τιμίου om. A e f. 17. κατήγαγε A, ἤγαγε vulg.

Sub idem tempus beata Helena, annis vitae octoginta numeratis multisque Christianae vitae praeceptis filio relictis, obdormivit in domino. sepulta est Cpoli in aede sanctorum apostolorum, quam filius eius Constantinus, ut imperatores Christiani ibi post obitum humarentur, construxerat. prima vero beata Helena in hac sepulta fuit, solemnibus ecclesiae officiis et nocturnis vigiliis honorata. sacrae autem Hierosolymitanae virgines, quibus religiose de deo sentiens Helena servarum more stans propriis manibus ministrabat, iugi piaque recordatione nomen eius celebrantes, aeternam ei beatitudinem precabantur. denique in ecclesiarum Cpolis gratiam Eusebium Pamphili, suppeditatis ex aerario publico expensis, iussit imperator sacros libros colligere.

A. C. 318 Hoc anno magnus Constantinus expeditione adversus Germanos, Sarmatas et Gotthos suscepta, constructo in Danubio, quem pertransivit, lapideo ponte, venerandae crucis virtute maximam reportavit victoriam, devastatisque eorum agris, extremam in eos induxit servitutem.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Δρεπανὰν ἐπικτίσας εἰς τιμὴν Λουκιανοῦ τοῦ ἐκεῖσε μάρτυρος ὁμώνυμον τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἑλενόπολιν κέκληκε. τῷ συμβόλῳ τῆς ἐκτεθείσης ἐν Νικαίᾳ ὑπὸ τῶν πατέρων πίστεως πᾶσαν ὀρθοδοξίαν Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου μαρτυρεῖ γράφων τοῖς ἑαυτοῦ πολίταις, καὶ ἑρμηνεύων τὰ B ῥήματα πρὸς τὴν διάνοιαν. Ἀθανάσιος δὲ ἐν τῇ πρὸς Ἄφρους ἐπιστολῇ μαρτυρεῖ τῷ Παμφίλῳ ὡς δεξαμένῳ τὴν φωνὴν τοῦ ὁμοουσίου. ὁ δὲ Θεοδώρητός φησιν ὅτι Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου σύμφρων τῶν Ἀρειανῶν ὑπῆρχεν Εὐσεβίου τοῦ Νικομηδείας καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, ὅθεν ἐν τῇ καθαιρέσει τοῦ θείου Εὐσταθίου Ἀντιοχείας συνέδραμεν, μεθ' ὧν καὶ τὸν βασιλέα πείσας δικαίως αὐτὸν καθαιρεῖσθαι ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ παρεσκεύασεν αὐτὸν ἐξορισθῆναι.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐν Ἀντιοχείᾳ τὸ ὀκτάγωνον κυριακὸν ἤρξατο οἰκοδομεῖσθαι. A.M. 5819 C

Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντῖνος ὁ εὐσεβὴς τὸν Δανοῦβιν περάσας, γέφυραν ἐν αὐτῷ λιθίνην πεποίηκε, καὶ τοὺς Σκύθας ὑπέταξε. A.M. 5820 V. 18 D

Ῥώμης ἐπισκόπου Μάρκου ἔτος α'. A.M. 5821

Τούτῳ τῷ ἔτει κτίζων Κωνσταντῖνος ὁ εὐσεβὴς τὴν Κων-

1. ἔτει A e f, χρόνῳ vulg. ante Δρεπανὰν om. καὶ cum A. 2. ἐκεῖσε add. ex A a. ὁμώνυμον A a, ὁμωνύμῳ vulg. 6. τὴν om. c. 7. ὡς δεξαμένῳ a, εἰς δεξαμένῳ vulg. 14. τούτῳ τῷ ἔτει A b, τῷ αὐτῷ ἔτει vulg. ἐν Ἀντ. τὸ A, τὸ ἐν Ἀντ. vulg.

Eodem quoque anno Drepanam in honorem Luciani ibi martyrio consummati restaurans Helenopolim de matris nomine appellavit. fidei in Nicaena synodo a patribus expositae Eusebius Pamphili testimonium reddens, rectum et legitimum omnem sensum illud continere suis civibus scripto profitetur, et singulorum eius verborum mentem explanat. ad Africanos scribens Athanasius Eusebium voci consubstantialis assensum praebuisse affirmat. Theodoretus autem Eusebium Pamphili cum Arianis, Eusebio videlicet Nicomediae episcopo eiusque sectatoribus, sensisse refert: unde cum ipsis ad sanctum Eustathium Antiochiae praesulem dignitate deponendum concurrit: cum quibus, eius abdicationem velut iustam imperator approbans, exilium apud Illyrios eidem paravit.

Hoc anno dominicum octagonum Antiochiae aedificari coeptum. A. C. 319

Hoc anno piissimus imperator Constantinus Danubium traiecturus lapideum pontem in eo construxit et Scythas edomuit. A. C. 320

Romae episcopi Marci annus primus. A. C. 321

Hoc anno pius Constantinus Cpolim a se constructam novam Ro-

σταντινούπολιν Ῥώμην νέαν χρηματίζειν ταύτην ἐθέσπισε, καὶ σύγκλητον ἔχειν ἐκέλευσε· στήσας καὶ πορφυροῦν κίονα, καὶ ἐπάνω αὐτοῦ ἀνδρίαντα ἑαυτοῦ ἀπὸ τοῦ τόπου οὗ ἤρξατο οἰκοδομεῖν τὴν πόλιν ἐπὶ τὸ δυτικὸν μέρος τῆς ἐπὶ Ῥώμην ἐξιούσης πύλης, κοσμήσας τὴν πόλιν καὶ κομίσας ἐπ' αὐτῇ ἀπὸ πάσης ἐπαρχίας καὶ πόλεως, εἴ τι ἔργον ἦν εὐκοσμίας, καὶ ἀνδριάντων, καὶ χαλκοῦ, καὶ μαρμάρου.

A.M. 5822 Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Ἀθανασίου ἔτος πρῶτον.

P. 23 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπέτεινε Κωνσταντῖνος ὁ εὐσεβὴς τὴν
B κατὰ τῶν εἰδώλων καὶ τῶν ναῶν αὐτῶν κατάλυσιν, καὶ κατὰ τόπους ἠφανίζοντο· καὶ αἱ πρόσοδοι αὐτῶν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ θεοῦ ἀπεδίδοντο.

A.M. 5823 Ῥώμης ἐπισκόπου Ἰουλίου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἡ ἐν Νικομηδείᾳ βασιλικὴ πυρὶ θείῳ κατεφλέχθη.

A.M. 5824 Τούτῳ τῷ ἔτει μελλούσης ἑβδόμης ἰνδικτίωνος ἐπιλαμβάνεσθαι λιμὸς ἐγένετο ἐν τῇ ἀνατολῇ ἐπικρατήσας σφοδρότερον, ὥστε κώμας κατὰ τὸ αὐτὸ ἐν ὄχλῳ πολλῷ συναγομένας
C ἐπὶ τῆς χώρας Ἀντιοχέων καὶ τῆς Κύπρου ἐπέρχεσθαι κατ' ἀλλήλων, καὶ ἁρπάζειν μὲν ὡς ἐν νυκτὶ ταῖς ἐφόδοις, ἔσχατον δὲ ἐν ἡμέρᾳ ἐπεισιέναι εἰς τοὺς σιτοβολῶνας καὶ ἐν ταῖς

3. ἑαυτοῦ add. ex a. 4. ἐπὶ τὸ δυτ. A, ἐπὶ δὲ τὸ δ. vulg. 5. καὶ om. A. ἐπ' αὐτῇ] ἐν αὐτῇ vulg. 12. ἀπεδίδοντο A a, ἐδίδοντο vulg. 18. κατὰ A b f, ἐπὶ vulg. 21. εἰσιέναι a.

mam sanxit appellari et senatum habere decrevit: atque columnam ex porphyrite, cui propriam imposuit statuam, ea in urbis parte, qua eius aedificia condi coepta, ad occiduam regionem, qua Romam ituris via sternitur, erexit: urbem ipsam variis distinxit ornamentis, et si quod opus uspiam provinciarum et civitatum extitit elaboratum ac praestans inter statuas, aera, et marmora, illud omne Cpolim transportari curavit.

A.C. 322 Alexandriae episcopi Athanasii annus primus.

Hoc anno pius Constantinus templorum pariter ac idolorum eversionem promovit, adeo ut ubique delerentur: ipsorumque reditus dei ecclesiis addicerentur.

A.C. 323 Romae episcopi Iulii annus primus.

Hoc anno basilica Nicomediensis igne coelesti conflagravit.

A.C. 324 Hoc anno septima indictione imminente, fames adeo truculenta orientem invasit ut e pagis homines turmatim glomerati in urbem Antiochenam et Cyprum effunderentur: et primo quidem noctu per urbis vias obvia quaeque diripere, postremum autem de die in horrea et

ἀποθήκαις, καὶ πάντα πραιδεύοντας ἁρπάζειν, καὶ ἀναχωρεῖν. γενέσθαι δὲ τὸν μόδιον τοῦ σίτου τετρακοσίων ἀργυρίων. ὁ δὲ μέγας Κωνσταντῖνος σιτομέτριον ταῖς ἐκκλησίαις V. 19
κατὰ πόλιν ἐχαρίσατο εἰς διατροφὴν διηνεκῶς χήραις καὶ ὀρφανοῖς καὶ ξενοδοχείοις πένησί τε καὶ τοῖς κληρικοῖς. ἡ δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐκκλησία ἐλάμβανεν σίτου μοδίους λϛ'.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει σεισμοῦ λαβροτάτου γενομένου ἐν Κύπρῳ Σαλαμίνη πόλις κατέπεσεν, καὶ ἱκανὴν πληθὺν διέ- D
φθειρεν.

Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Εὐλαλίου ἔτος α'. A.M. 5825

Τούτῳ τῷ ἔτει Δαλμάτιος καῖσαρ ἀνηγορεύθη. Καλόκερος δὲ ἐν Κύπρῳ τῇ νήσῳ τυραννήσας, οὐκ ἀντέσχεν τῇ Ῥωμαίων προσβολῇ· καὶ ἡττηθεὶς ἅμα τοῖς αἰτίοις, ἀνῃρέθη ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, καυθεὶς ζῶν ὑπὸ Δαλματίου καί- P. 24
σαρος.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ Ἄρειος ἐκ τῆς ἐξορίας ἀνακληθεὶς δι' ἐπιπλάστου δῆθεν μετανοίας, καὶ εἰς Ἀλεξάνδρειαν πεμφθείς, οὐκ ἐδέχθη ὑπὸ Ἀθανασίου.

Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντίνου τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ νι- A.M. 5826

1. πάντας a. 5. ξενοδοχίοις A a, ξένοις vulg. iidem codd. paulo ante om. καὶ ὀρφανοῖς. ἡ δὲ] ὁ δὲ Par. 11. Καλόκερος A et alii, Καλόκαιρος vulg. 12. οὐκ ἀντέσχεν alii codd., οὐ κατέσχεν vulg. 13. ἀνῃρέθη] ἀπηνέχθη A.

apothecas irrumpentes, cuncta praedari, depopulari, et mox discedere coeperunt. veniit tritici modius argenteis quadringentis. magnus autem Constantinus frumenti demensum, quod viduis, orphanis, peregrinis, pauperibus et clericis perpetuo esset alimento, ecclesiis per urbes largitus est. Antiochena certe ecclesia triginta sex millia modiorum frumenti accepit.

Eodem anno vehementissimo terrae motu Cyprum concutiente, Salamina urbs eversa est, et in ea magna hominum multitudo oppressa.

Antiochiae episcopi Eulalii annus primus. A. C. 325

Hoc anno Dalmatius caesar est declaratus. Calocerus autem tyrannide in Cypro insula occupata, Romanorum impressionem sustinere non valuit: et cum criminis auctoribus superatus, Tarsi in Cilicia necatur, vivus a Dalmatio caesare igni traditus.

Eodem anno Arius ob simulatam poenitentiam exilio revocatus, et Alexandriam missus, ab Athanasio in ecclesiasticam societatem nullatenus est admissus.

Hoc anno piissimi et victoris Constantini tricennalia magna cum A. C. 326

κητοῦ ἤχθη τριακονταετηρὶς πάνυ φιλοτίμως. καὶ ἐφάνη ἀστὴρ ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ ἐν ἡμέρᾳ ἐν τῷ οὐρανῷ κατὰ τὸ ἀνατολικὸν μέρος καπνίζων σφόδρα, ὡς ἀπὸ καμίνου, ἀπὸ ὥρας B τρίτης ἕως ὥρας πέμπτης. ὁ δὲ Ἄρειος σὺν τῷ Νικομηδείας Εὐσεβίῳ καὶ τοῖς ὁμόφροσιν αὐτοῦ διανέστησαν, μεθ' ὅρκων λιβέλλους ὀρθοδοξίας ἐπιδεδωκότες, τῷ βασιλεῖ δι' αὐτῶν, ὅτι ὁμοφρονοῦσιν τοῖς ἐν Νικαίᾳ πατράσι, ψευδόμενοι. τούτοις παραπεισθεὶς ὁ βασιλεὺς ἠγανάκτησεν κατὰ Ἀθανασίου, ἐφ' οἷς Ἄρειον καὶ Εὐζώϊον οὐκ ἐδέξατο τοὺς ὑπὸ Ἀλεξάνδρου καθαιρεθέντας, διακόνου τότε ὄντος Εὐζωΐου. εὑρὼν δὲ ἀφορμὴν ὁ Εὐσέβιος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἠγωνίζοντο κατὰ Ἀθανα-C σίου, ὡς προμάχου τῆς ὀρθῆς πίστεως.

A.M. 5827 Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Μαξίμου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ βασιλέως τὴν κατὰ Ἀθανασίου γενομένην, διὰ τὸ μὴ δέξασθαι Ἄρειον καὶ Εὐ-D ζώϊον μετὰ τὴν ἐπίπλαστον δῆθεν ἐπιστροφήν, οἱ περὶ τὸν Νικομηδείας Εὐσέβιον ἅμα τοῖς Μελετιανοῖς ὄργανον κακίας εὑρόντες, τὰ κατὰ Ἀθανασίου συνεσκεύαζον· καὶ πρῶτον μὲν τὴν χειροτονίαν διέβαλλον, καίπερ Ἀπολλιναρίου τοῦ Σύρου

2. τῇ om. A. τῷ add. ex A. 3. ὡς ἀπὸ καπνοῦ A. 4. ὁ δὲ A a f, ὁ γὰρ vulg. 6. τῷ βασιλεῖ: post haec verba in c sic pergitur, ut Anastasius quoque vertit: διψῶντι τὴν τῶν εἰρημένων (leg. διῃρημένων, Anast. eorum qui divisi fuerant) ἕνωσιν, καὶ ἔπεισαν αὐτῶν (leg. αὐτὸν), ὅτι ὁμοφρ. κ. τ. λ. 9. ἐδέξατο] κατεδέξατο A. 17. τοῖς Μελετ. A, καὶ Μελ. vulg.

festivitate et munificentia celebrata sunt. Antiochiae media die ad caeli partem orientalem visa est stella, ex qua densus velut e camino fumus exhalabat a tertia ad quintam usque horam. Arius enim una cum Eusebio Nicomediensi reliquisque asseclis, resumptis animis, excitatus, libellos sincerae rectaeque fidei testes, additis etiam iuramentis, imperatori obtulit, quibus, ut tum ipse, tum socii congregatis olim Nicaeae patribus assentirentur, dolose mentitus asseveravit. his imperator suasus in Athanasium indignatione movetur, quod Arium et Euzoium, ab ecclesiastica quondam communione ab Alexandro rescissos, ipso Euzoio diaconi munus tunc exercente, non recepisset. istam vero Eusebius, et qui favebant, occasionem nacti, adversus Athanasium tanquam verae fidei propugnatorem decertabant.

A. C. 327 Hierosolymorum episcopi Maximi annus primus.

Hoc anno conceptam adversus Athanasium imperatoris iram, quod Arium et Euzoium, post simulatam videlicet eorum conversionem, ecclesiae non aggregasset, qui Eusebii Nicomediensis et Meletianorum partes fovebant, velut nequitiae commodum instrumentum adepti, plura in eum machinati sunt. et primum quidem ordinationem eius

μεγάλα τῆς περὶ Ἀθανασίου χειροτονίας μαρτυροῦντος· δεύτερον δὲ περὶ τῆς λινῆς ἐσθῆτος, ἣν οἱ ἐχθροὶ ἐπιθεῖναι τὸν ἅγιον ἐσυκοφάντουν· τρίτον περὶ Φιλουμένου, ᾧ χρυσίον πολὺ πέμψαι ἔλεγον ψευδόμενοι εἰς ἐπιβουλὴν τοῦ βασιλέως. μετακαλεσάμενος δὲ ὁ βασιλεὺς Ἀθανάσιον, καὶ πάντα ψευδῆ V. 20 εὑρών, μετὰ γραμμάτων καὶ τιμῆς πολλῆς εἰς Ἀλεξάνδρειαν τοῦτον ἀπέστειλεν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ ἡ κατὰ Ἰσχύραν Ἀθανασίου ἐπι- P. 25 βουλὴ ἐτυρεύθη ἐν τῷ Μαρεώτῃ. οὗτος ὁ Ἰσχύρας ἱερέα ἑαυτὸν σχηματίσας, περιῄει· ὅπερ μαθὼν Ἀθανάσιος, τοῦτον ἐκώλυσε τοῦ τολμήματος, διὰ Μακαρίου πρεσβυτέρου. ὁ δὲ φυγών, ἦλθεν πρὸς Εὐσέβιον τὸν Νικομηδείας, κατηγορῶν Ἀθανασίου, ὡς ἱερὰ σκεύη τῷ καιρῷ τῆς μυσταγωγίας ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου κατεάξαντος, καὶ ἱερὰς βίβλους διὰ Μακαρίου καύσαντος· Ἀρσενίου τε τὴν περιβόητον χεῖρα ἀποκόψαι κατεψεύσαντο πρὸς μαγείαν ταύτῃ κεχρῆσθαι τὸν ἅγιον, οὕτως ἀναιδῶς διαβάλλοντες. γνοὺς δὲ ὁ βασιλεὺς τὰς κατὰ B Ἀθανασίου διαβολάς, Δαλματίῳ πρῶτον τῷ ἰδίῳ ἀνεψιῷ ἐπιτρέπει τὴν ζήτησιν εἰς Ἀντιόχειαν ὄντι. ὕστερον δὲ μεταφέ-

5. μετακαλεσάμενος A, μετακελευσάμενος vulg. 6. πολλῆς om. b e. 8. ἡ κατὰ Ἰσχύραν Ἀθανασίου A a, ἡ Ἰσχύρας κατὰ Ἀθαν. vulg. 9. ἐτυρεύθη A, εὑρέθη vulg. cfr. Casaub. ad Arist. Eqq. v. 482. 10. περιῄει ἱερουργῶν, ὅπερ a. 11. ἐκώλυσε A, ἐκώλυε vulg. 13. ὡς ἱερὰ A, ὡς καὶ ἱερὰ vulg. 16. ταύτῃ A, ταύτην vulg. 17. τὰς A, τὰ vulg. 18. διαβολὰς] ἐπιβουλὰς b. 19. τὴν add. ex A.

calumniabantur, de qua tamen Apollinarius Syrus fidem faciens grave dabat testimonium. secundo ob lineam vestem, quam sanctum superimponere eius adversarii criminabantur. tertio de Philumeno, ad quem magnam auri copiam, ad parandas nimirum imperatori insidias, eum misisse mentiebantur. advocans autem imperator Athanasium, et cuncta mendaciis compacta reperiens, eum honore plurimo cumulatum cum litteris Alexandriam remisit.

Eodem anno perniciosum Ischyrae consilium in Athanasii caput ad Mareotem conflatum est. hic Ischyras sacerdotem se fingens ecclesias circumibat: quod resciens Athanasius hominem a temerariis ausibus Macarii presbyteri ope prohibuit. hic fuga saluti consulens, Eusebium Nicomediae, structa in Athanasium accusatione, convenit; et quasi peracti sacrati mysterii tempore sancta vasa ex altari deturbata confregisset, sacros quoque libros per Macarium combussisset, et declamatam abscidisset Arsenii manum, illa magicis in operibus usurus, sanctum virum hac arte reum impudenter agebant. cognitis in Athanasium criminationibus, imperator Dalmatio fratris filio Antio-

ρει τὴν δίκην εἰς Καισάρειαν, ἣν ὑπερθέμενος ὁ Ἀθανάσιος
διὰ τὸν Παμφίλου Εὐσέβιον, ἐν Τύρῳ κρίνεται ὑπὸ τῶν ἀν-
τιδίκων τῆς ἀληθείας, Εὐσεβίου δέ, φημί, τοῦ Νικομηδείας
ἀπατήσαντος τὸν βασιλέα, ἐπιθυμίᾳ δῆθεν τῶν οἰκοδομηθέν-
των ἁγίων τόπων, καὶ τοῦ εὑρεθῆναι εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν αὐ-
τῶν. καὶ μετὰ μεγάλης τιμῆς ἀπέλυσε, κελεύσας λυθῆναι
C τὰς κατὰ Ἀθανασίου διαβολάς, καὶ οὕτως σὺν Ἀθανασίῳ εἰς
τὴν ἑορτὴν τῶν ἐγκαινίων γενέσθαι. συνελθόντων οὖν αὐτῶν
ἐν Τύρῳ, εὑρέθη καὶ Μάξιμος ὁ Ἱεροσολύμων ἀγνοῶν τὰς
κατὰ Ἀθανασίου συσκευάς· εἰσελθὼν δὲ Ἀθανάσιος εἰς τὸ
συνέδριον τῶν κακοφρόνων, ἀράχνης δίκην τὰς συκοφαντίας
τῶν κατηγόρων διέσπασεν, ὥστε αὐτούς, ἐφ' οἷς ὤφθησαν ψευ-
δόμενοι, μανέντας συγχεῖν ἅπαντα καὶ βοᾶν· ἄρατε τὸν γόητα
ἅπαντας φιμώσαντα. Δαλμάτιος δὲ ὁ καῖσαρ καὶ ἀνεψιὸς
τοῦ βασιλέως μετὰ στρατιωτικῆς χειρὸς μόλις Ἀθανάσιον πε-
ριέσωσεν ἀναιρεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν μέλλοντα. τότε καὶ Ἀρσέ-
D νιος κατὰ θεοῦ πρόνοιαν ἐν Τύρῳ παρεγένετο, καὶ τοῦ κατ'
αὐτὸν πλάσματος διελεγχθέντος, ἐπὶ τὴν κατὰ Ἰσχύραν συκο-
φαντίαν οἱ ἐχθροὶ ἐτρέποντο. Ἀθανάσιος δὲ διὰ τὰς ἀφο-

1. ὁ om. A. 3. δὲ om. a. 5. αὐτῶν A et alii, αὐτοῦ vulg. 7. Ἀθανασίου A, Ἀθανάσιον vulg. 8. οὖν add. ex A a. 9. ὁ add. ex A. 10. σκευάς A. 12. διέσπασεν A a e, διέλυσεν vulg. 13. μανέντας A, καὶ μανέντες vulg. ἅπαντα] ἅπαντας A. 14. φιμώσαντα b, φημώσαντα vulg. cf. p. 33, 13. 18. ἐλεγχθέντος a.

chiae tunc commoranti horum disquisitionem committit: postmodum vero iudicium Caesaream transtulit: quod cum propter Eusebium Pamphili recusaret Athanasius, dies ei a veritatis adversariis Tyri dicitur, ab Eusebio dico Nicomediae praesule, fraudibus imperatorem circumveniente, et sanctorum locorum recenter aedificatorum se desiderio teneri, atque praesentia sua dedicationem eorum cohonestare se velle praetexente. magno itaque comitatus apparatu dimissum iubet imperator obiectas Athanasio criminationes diluere, et hoc pacto cum eo dedicationis solemnitati interesse. iis Tyri coactis, Maximus Hierosolymorum antistes, cui nulla paratarum Athanasio insidiarum erat notitia, advenit. Athanasius demum iniquorum consessum ingressus accusatorum calumnias aranearum instar dissolvit: adeo ut, quod in mendacio fuissent deprehensi, concitati et vehementius indignati, cuncta tumultu clamoribusque complere coeperint, vociferantes: tollite praestigiatorem omnes imposturis circumvenientem et opprimentem silentio. ac vix Dalmatius caesar imperatoris nepos armata militum manu instructus Athanasium morti sibi inferendae proximum potuit eripere. tunc etiam Arsenius, quae dei fuit providen-

ῥήτους κατ' αὐτοῦ ἐπιβουλὰς ὑπεχώρησε τῆς Τύρου, πρᾶξιν δὲ κατὰ μονομέρειαν συστησάμενοι οἱ Ἀρειόφρονες, καθαιροῦσιν ἀπόντα τὸν Ἀθανάσιον· Ἀρείῳ δὲ καὶ Εὐζωΐῳ συγκοινωνήσαντες, εἰς Ἀλεξάνδρειαν τούτους ἐξέπεμψαν· καὶ οὕτως ἀνῆλθον ᾐμαγμέναις χερσὶν εἰς τὰ ἐγκαίνια. πάντων δὲ τῶν κακῶν ἦν ἀρχηγὸς ὁ Νικομηδείας Εὐσέβιος. λόγος δὲ ἀληθὴς κρατεῖ, ὅτι ὁ μέγας Ἀθανάσιος φυγὼν ἐκ Τύρου ἀνῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ποιήσας εὐχάς, καὶ τῷ ἁγίῳ P. 26 χρίσας μύρῳ καὶ ἁγιάσας τοὺς εὐκτηρίους οἴκους, πρὸ τῆς τῶν ἀσεβῶν παρουσίας, οὕτως κατέλαβε τὸν βασιλέα. καὶ πάντα καθ' ἑαυτὸν ἐξηγήσατο. ὁ δὲ πανεύφημος Κωνσταντῖνος θαυμάσας τὴν τῶν ἀντιδίκων αὐτοῦ πονηρίαν, τιμῆς μεγίστης ἀξιώσας αὐτόν, μετὰ γραμμάτων ἀπέλυσεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν. μετὰ δὲ τὴν ἐκ τῶν ἐγκαινίων ἐπάνοδον ὁ πάσης εὐσεβείας ἀλλότριος Νικομηδείας Εὐσέβιος, καὶ Θεόγνις, καὶ Οὐρσάκιος, καὶ Πατρόφιλος, καταλαβόντες τὸ Βυζάντιον, καὶ V. 21 τὰς πρώτας κατὰ Ἀθανασίου διαβολὰς σιωπήσαντες, μάρτυ- B ρας ψευδεῖς προσεβάλοντο τέσσαρας ἐπισκόπων χειροτονίας ἔχοντας· οἵ τινες μεθ' ὅρκου εἰπεῖν ἐτόλμησαν ὅτι ἠκού-

1. ὑπεχώρησε A et alii, ὑποχωρήσας vulg. 2. μονομέρειαν A, μονομερίαν vulg. Ἀρειανόφρονες b. 3. ἀπόντα] ἅπαντες A. 7. ἀληθὴς A a, ἀληθείας vulg. 10. οὕτως add. ex A a f. 15. Θεόγνιος A. 18. προσεβάλοντο A, προσεβάλλοντο vulg.

tia, Tyri comparuit: et convicta criminis intentati fictione, et calumnia in Ischyrae faciem repulsa, Athanasii hostes turpiter confusi conventum dissolverunt: Athanasius quoque propter intolerandas in se paratas insidias Tyro discessit. mox qui Arii mentem tuebantur, ex unius factionis episcopis inito conciliabulo absentem Athanasium sua dignitate deponunt: quique Ario et Euzoio communionem impertiebant, eos Alexandriam miserunt: ac ita cruentis manibus dedicationis peregere mysteria. omnium vero malorum princeps atque auctor extitit Eusebius Nicomediensis. sane veritatis fama obtinuit, magnum Athanasium Tyro fugientem accessisse Hierosolymam, et conceptis precibus loca orationibus et sacrificiis destinata sancto inunxisse unguento, et ante impiorum adventum consecrasse: mox ad imperatorem profectum omnia adversum se gesta exposuisse. quibus ex admiratione attonitus praeclarus imperator ob adversariorum malitiam, magno auctum honore cum litteris Alexandriam remisit. cum vero Nicomediensis Eusebius, vel contra nomen ab omni pietate alienus, et Theognis et Ursacius et Patrophilus a dedicationis solemnitate Byzantium reversi essent, praeteritis prioribus adversus Athanasium structis calumniis, viros quatuor episcopalis ordinis dignitate insi-

σαμεν Ἀθανασίου ἀπειλοῦντος κωλύειν τὴν σιτοπομπίαν τὴν ἐρχομένην ἐξ Αἰγύπτου εἰς τὸ Βυζάντιον. ὅθεν καὶ κινήσαντες εἰς ὀργὴν τὸν φιλόχριστον βασιλέα, παρεσκεύασαν ἐξορίσαι τὸν μέγαν Ἀθανάσιον εἰς Τρίβεριν τῆς Γαλλίας. Ἀθανασίου δὲ ἐξορισθέντος, Ἄρειος πάλιν ἐτάραττεν τὴν Αἴγυπτον. γνοὺς δὲ ὁ βασιλεύς, μεταπεμψάμενος αὐτόν, ἠρώτα εἰ τοῖς ἐν Νικαίᾳ δόγμασι συντίθεται περὶ τοῦ ὁμοουσίου, τοῦ δὲ μεθ' ὅρκου εἰπόντος συντίθεσθαι, δόλον τε καὶ νῦν, ὡς ἀεί, ἐργαζομένου· δύο γὰρ χάρτας συντέθεικεν· ἕνα μὲν C ὑπὲρ τοῦ ὁμοουσίου, θάτερον δὲ κατ' αὐτοῦ· ὃν καὶ δι' ἑαυτοῦ ἔγραψεν, τὸν πρῶτον δι' ἑτέρου γράψας· πείθει τοίνυν τὸν βασιλέα, ὀμόσας οὕτω πιστεύειν, κελεῦσαι δεχθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ. ὅπερ μαθὼν ὁ θεῖος Ἀλέξανδρος, τῷ θεῷ προσέκλαυσεν εἰς τὴν καλουμένην Εἰρήνην ἐκκλησίαν· καὶ λόγου θᾶττον ἡ θεία δίκη μετῆλθε τὸν Ἄρειον, ἐν τόποις ἀξίοις τῶν τῆς γλώσσης ἀμαρευμάτων ἐκκόψασα τοῦ ζῆν, ἐν τῷ νῦν καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, τῶν σπλάγχνων αὐτοῦ κατενεχθέντων ἐν ἀφόδοις, καθ' ἣν ὥραν ἔμελλεν τῶν ἱερῶν ἀναξίως ἐπιβαίνειν περιβόλων. ταῦτα τῷ τριακοστῷ D πρώτῳ ἔτει γέγονε τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, τοῦ θείου

4. Τρίβεριν a, Τίβεριν A e f, apud Tyberim Anast. Τίβεῤῥιν vulg. 7. εἰ Νικ. Par. 8. καὶ add. ex A. 16. ἀμαρτημάτων a. 18. ἐν ἀφόδοις A et alii, ἐν ἀμφόδοις vulg.

gnes testes falsos produxerunt: qui cum iuramento asseverare ausi sunt his verbis: audivimus Athanasium frumenti transvectionem Byzantium ex Aegypto destinatam impediturum se minitantem. ex quo Christi amantissimo imperatori iram concitantes, ipsum ad magnum Athanasium apud Treveros Galliarum urbem relegandum impulerunt. Athanasio igitur in exilium pulso, rursum Arius perturbabat Aegyptum. his ad se delatis, imperator accersitum rogat Arium, num de consubstantiali apud Nicaeam sancitis dogmatibus assentiatur? ipse cum iuramento testatur assentiri, et dolos ex more comminiscitur. duas namque schedas paratas tenuit: hanc quae consubstantialem profiteretur, alteram quae foret adversa: secundam manu propria, primam alieno charactere conscriptam exhibuit. suadet itaque imperatori, et ita se credere iuramento affirmat: et ut eius iussibus in ecclesiam catholicam admittatur postulat. quod cum divinus Alexander rescivit, cum querelis lachrymas in ecclesia cui nomen Irene coram deo profudit: et dicto citius in locis Arii linguae turpi profluvio dignis, in publicis dico latrinis, eius effusis visceribus, circa horam, qua sacra adyta penetraturum se confidebat indigne, truncata de repente vita praesente, et aeterna amissa, divina ultio ipsum prosequuta est. haec trigesimo primo magni Constantini anno contige-

Ἀλεξάνδρου ἐπισκοποῦντος τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ οὐχ ὥς φησιν Εὐσέβιος μόνος, ὅτι ὁ Νικομηδείας Εὐσέβιος, ὅτε εἰς τὰ ἐγκαίνια τὰ κατὰ Ἀθανασίου ἐσκεύαζεν, τὸν Κωνσταντινουπόλεως θρόνον ἐπεῖχεν. τοῦτο γὰρ καὶ ἐκ τῆς τῶν χρόνων ὁμάδος δείκνυται ψεῦδος· ἐπείπερ Κωνσταντῖνος τὰ ὅλα ἔτη τριάκοντα δύο ἐβασίλευσεν· ὃς μετὰ τὴν πρώτην δεκαετηρίδα, τῷ δεκάτῳ τρίτῳ αὐτοῦ ἔτει καταλαβὼν τὸ Βυζάντιον, Μητροφάνην τὸν πρὸ Ἀλεξάνδρου εὗρεν ἐπισκοποῦντα, εἶτα Ἀλέξανδρος ἔτη τρία καὶ εἴκοσι ἐπεσκόπησεν· ὡς εἶναι P. 27
ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς βασιλείας τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἕως κοιμήσεως Ἀλεξάνδρου ἔτη ἑπτὰ καὶ τριάκοντα, ἅπερ Κωνσταντῖνος οὐκ ἔφθασεν· καὶ οὕτω μὲν ἐκ χρονικῆς ὁμάδος δείκνυται μὴ ἄρξαι τὸν Εὐσέβιον ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ θρόνου Κωνσταντινουπόλεως. δείκνυται δὲ καὶ ἐκ τῶν εἰρημένων ἀνωτέρω περὶ Ἀρείου καὶ Ἀθανασίου. ἥ τε καὶ γὰρ Ἀθανασίου ἐξορία καὶ ἡ Ἀρείου κατάλυσις μετὰ τὸ τριακοστὸν ἔτος Κωνσταντίνου γέγονε, καὶ μετὰ τὰ ἐγκαίνια Ἱεροσολύμων· ὁ δὲ μέγας Ἀλέξανδρος ἔτι περιῆν. B

Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Εὐφρονίου ἔτος α΄. A.M. 5828

Τούτῳ τῷ ἔτει Εὐστάθιος πρεσβύτερος Κωνσταντινου-

2. Εὐσέβιος A e, Ἀσεβε-εὐσέβιος vulg. 8. ἐπισκοποῦντα A a, ἐπίσκοπον πρῶτα vulg 10. τῆς βασιλείας om. a. 16. τὸ add. ex A a. 18. ὁ δὲ — περιῆν om. a.

runt, divino Alexandro Cpoli episcopatum gerente, nec ut Eusebius ex omnibus historicis solus narrat, Nicomediensis irreligiosus Eusebius, cum circa dedicationis solemnitatem periculum Athanasio pararet, Cpolitanam sedem obtinebat. hoc enim vel ex temporum collectione falsi arguitur: siquidem Constantinus annos omnino duos et triginta imperavit: qui primis decennalibus actis, tertio et decimo imperii anno Byzantium profectus, Metrophanem, qui prior Alexandro praesulatum gessit, primum invenit. Metrophani vero successor Alexander viginti tres annos in episcopi dignitate exegit: adeo ut ab imperii magni Constantini principio usque ad Alexandri obitum septem supra triginta, quos Constantinus haud attigit, numerentur anni: atque ita ex accurata temporum ratione Cpoleos throno Constantini aetate Eusebium non praesedisse demonstratur: quod et de Ario et Athanasio superius dictis fit manifestum. Athanasii siquidem exilium prout Arii exitium post Constantini trigesimum annum, et Hierosolymorum dedicationem accidere: quo tempore magnus Alexander inter vivos adhuc superstes extabat.

Antiochiae episcopi Euphronii annus primus. A. C. 328

Hoc anno Eustathius presbyter Cpolitanus, qui apostolicam vi-

πόλεως ἀποστολικὸν βίον ἐπανῃρημένος, καὶ εἰς ἄκρον ἀρετῆς ἐληλακώς, διαπρέπων ἐγνωρίζετο, καὶ Ζηνόβιος ὁ ἀρχιτέκτων, ὁ τὸ Μαρτύριον ἐν Ἱεροσολύμοις οἰκοδομήσας τῇ Κωνσταντίνου ἐπιταγῇ.

C Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει πολλοὶ τῶν ἐν Πέρσαις Ἀσσυρίων ἐν Μεσοποταμίᾳ ὑπὸ Σαρακηνῶν ἐπιπράσκοντο. Πέρσαι δὲ ἐδήλωσαν πόλεμον πρὸς Ῥωμαίους, καὶ ἐπιβὰς Κωνσταντῖνος ὁ εὐσεβὴς τῇ Νικομηδέων πόλει κατὰ Περσῶν παραταξάμενος, ἀσθενήσας ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ, ὥς τινές φασιν Ἀρειόφρονες, τότε ἀξιωθεὶς τοῦ ἁγίου βαπτίσματος ὑπὸ Εὐσεβίου τοῦ Νικομηδείας μετατεθέντος ἐν Κωνσταντινουπόλει· ὅπερ ψεῦδός ἐστιν, ὡς ἀποδέδεικται· ἐν γὰρ Ῥώμῃ ὑπὸ Σιλβέστρου ἐβαπτίσθη, ὡς προαπεδείξαμεν. ἔζησεν δὲ τὰ ὅλα ἔτη τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἔτη πέντε καὶ ἑξήκοντα, βασιλεύσας ἔτη ἓν καὶ D τριάκοντα καὶ μῆνας δέκα. γράψας δὲ διαθήκας τοῖς τρισὶν υἱοῖς αὐτοῦ τὴν βασιλείαν κατέλιπεν, Κωνσταντίῳ, Κωνσταντίνῳ, Κώνσταντι, εὐσεβῶς καὶ πρᾴως τῇ ἀρχῇ χρησάμενος, πρῶτος βασιλεὺς Χριστιανῶν θεοῦ προνοίᾳ χρηματίσας πολλῶν βαρβάρων ἐκράτησεν ἀπὸ Βρεττανίας ἕως Περσικῆς, καὶ

3. τῇ Κωνστ. A, τῇ τοῦ Κ. vulg. 9. Ἀρειόφρονες: sic scripsi, ut (25 D. 6.) pro vulg. Ἀρειονόφρονες: nisi ubique scribendum sit: Ἀρειανοφρόνες, ut 28 C. 3. 10. ἁγίου add. ex A a. τοῦ alterum om. A. 11. ψευδὲς b. 13. ἀπεδείξαμεν b. 16. Κωνσταντίῳ, Κωνσταντίνῳ A, Κωνσταντίνῳ, Κωνσταντίῳ vulg. 18. Χριστιανῶν θ. πρ. χρημ. A, θ. πρ. χρημ. Χριστ. vulg.

tam ducebat, et ad virtutis culmen provectus erat, inter reliquos insignis habebatur: unaque Zenobius architectus, qui Constantini mandato martyrum aedem Hierosolymis aedificavit.

Eodem autem anno plures Assyriorum Persis subiecti in Mesopotamia a Saracenis venierunt. (Persae vero Romanis bellum indixerunt: exinde Constantinus ad Nicomediensium urbem profectus, acie iam adversus Persas instructa, morbo correptus, in pace quievit, tum primo baptismi gratia donatus, ut quidam ex Arianorum asseclis referunt, et ab Eusebio Nicomediae episcopo in Cpolitanam sedem translato lustratus, quod falsi superius arguimus: Romae siquidem, prout iam demonstratum, a Sylvestro baptizatus est. vixit omnino quinque supra sexaginta annis: quorum exegit imperator unum et triginta, et insuper menses decem.) conscripto testamento tribus liberis Constantino, Constantio et Constanti reliquit imperium. religiose penitus ac clementer summa sua potestate usus: primus imperator, quae circa eum fuit dei providentia, Christianorum est appellatus. in plures barbaros, a Britannia ad usque Persicos tractus, et in tyrannos domesticis

τῶν ὁμοφύλων τυράννων, τῷ σημείῳ τοῦ ζωοποιοῦ σταυροῦ
τοὺς ἐχθροὺς ὀλέσας. τὰς δὲ διαθήκας αὐτοῦ Ἀρειανῷ τινι
πρεσβυτέρῳ ὑπὸ Κωνσταντίας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ κακοφρό-
νως παρεισαχθέντι παρέθετο, ἐντειλάμενος μηδενὶ ταύτας πα-
ρασχεῖν πλὴν Κωνσταντίῳ τῷ τῆς ἑῴας βασιλεῖ. ἐκέλευσε δὲ
Ἀθανάσιον τῆς ἐξορίας ἐπανελθεῖν. Κωνστάντιος δὲ κατα- P. 28
λαβὼν ἐκ τῆς ἑῴας τὸ τοῦ πατρὸς σῶμα, ἐν τοῖς ἀποστόλοις
κατέθετο. ὁ δὲ ἀνόσιος Ἀρειανὸς πρεσβύτερος ἐπιδοὺς Κων-
σταντίῳ τὰς διαθήκας, πολλῆς ἔτυχε παρρησίας ἐν τοῖς βα-
σιλείοις. καὶ αὐτὴν τὴν βασιλίδα ἀρειανίζειν ἔπεισε, συνερ-
γὸν ἔχων Εὐσέβιον τὸν Νικομηδείας καὶ τοὺς ὁμόφρονας
αὐτοῦ.

Ῥωμαίων βασιλέως Κωνσταντίου ἔτος α'. A.M. 5829

(Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου καὶ ἁγίου B
ἀναπαυσαμένου, οἱ τρεῖς υἱοὶ ἐκράτησαν τῶν Ῥωμαίων. τῆς
μὲν ἑῴας Κωνστάντιος· τῶν δὲ Γαλλιῶν Κώνστας, καὶ Κων-
σταντῖνος τῆς Ἰταλίας. Κωνστάντιος δὲ Ἀθανάσιον ἐκ τῆς
ἐξορίας ἀνακαλεσάμενος, μετὰ γραμμάτων συστατικῶν ἐν
Ἀλεξανδρείᾳ ἀπέλυσεν· ὃν μετὰ πολλῆς χαρᾶς ὑπεδέξαντο
οἱ Ἀλεξανδρεῖς, καὶ μάλιστα ὁ κλῆρος. Εὐσέβιος δὲ ὁ τοῦ

1. τοῦ add. ex A. 2. ὀλέσκων b. 4. παραθεὶς b. 8. ἀνόσιος] Ἀναστάσιος a. Κωνσταντίῳ A, τῷ Κ. vulg. 10. καὶ αὐτὴν δὲ τὴν A. συνεργὸν Εὐσέβιον τὸν τῶν εὐνούχων πρῶτον καὶ Εὐσέβιον τὸν Νικομ. b. 12. αὐτοῦ] αὐτῶν Ἀρειανοὺς b. 19. ἀπεδέξαντο b, ἐδέξ. e.

armis saevientes vivificae crucis signo fusis hostibus victorias reportavit. testamentum vero Ariano cuidam sacerdoti a Constantia sorore malitiose subinducto mandans, ne cuiquam alteri quam Constantio orientalium partium imperatori exhiberet, consignavit. postremo Athanasium praecepit exilio revocari. Constantius autem ex oriente reversus, ut patris recepit corpus, in sanctorum apostolorum templo condidit. ac deinceps nefarius ille Arianae sectae presbyter, traditis Constantio testamenti tabulis, magnam in imperatoris palatio familiaritatem et auctoritatem est assecutus et tum Eusebio Nicomediae episcopo, tum eius discipulis opitulantibus imperatricem ad Arianas partes transire coegit.

Romanorum imperatoris Constantii annus primus. A.C. 329

Hoc anno magni et sancti Constantini vita functi tres filii Romanorum imperio sunt potiti. Constantius nimirum orientis, Galliarum Constans, et Constantinus Italiae. Constantius autem Athanasium ab exilio revocatum cum litteris commendatitiis Alexandriam dimisit: quem plurima cum voluptate susceperunt Alexandrini, maxime

Παμφίλου ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ κατὰ Μαρκέλλου, καὶ ἐν τῷ τρίτῳ, σφόδρα κατηγορεῖ τῶν τολμώντων κτίσμα λέγειν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ· οὗ καὶ τὰς χρήσεις φέρων ὁ Σωκράτης ὑπεραπολογεῖται Εὐσεβίου, σπουδάζων δεῖξαι, ὅτι οὐκ ἦν Ἀρειανόφρων. ἡ δὲ ἀλήθεια δείκνυσιν αὐτὸν ἀστατοῦντα τῷ λογισμῷ, καὶ ἄλλοτε ἄλλως κατὰ τοὺς καιροὺς φερόμενον. εὐθὺς δὲ μετὰ τὸν μέγαν Κωνσταντῖνον ἀπέθανεν, Ἀκάκιον μαθητὴν καὶ διάδοχον τοῦ θρόνου Καισαρείας ἐάσας, ἐλλόγιμον μὲν ἄνδρα, καὶ τὰ σύμμικτα συγγραψάμενον, τοῖς δὲ Ἀρειανοῖς λίαν συγκείμενον, δηλονότι τῇ πρὸς τὸν διδάσκαλον ὁμοφροσύνῃ.

D *Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Σαβώρης ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἐπῆλθεν τῇ Μεσοποταμίᾳ πορθήσων Νίσιβιν, καὶ παρεκάθισεν αὐτῇ ἡμέρας ἑξήκοντα τρεῖς, καὶ μὴ κατισχύσας λαβεῖν αὐτήν, ἀνεχώρησεν. Ἰάκωβος δὲ Νισιβινῶν ἐπίσκοπος ἐν τῷ τῆς θεοσεβείας ἤθει διαμένων, εὐχαῖς τὰ κατὰ γνώμην ῥᾳδίως ἐξήνυσεν· ὅστις καὶ τῶν Περσῶν τὴν Νίσιβιν ἐλπιζόντων καταστρέψασθαι, διημαρτηκέναι τῆς ἐλπίδος πεποίηκεν. αὐτίκα γὰρ τῆς μὲν πόλεως ὑπεχώρουν, τῷ τῆς εὐχῆς διωκόμενοι*

6. *τὸν λογισμὸν* A a. 7. *ἀπέθανεν Ἀκάκιος*, et mox: *ἐάσας Γεώργιον* A. 8. *ἐάσας*] *καταλιπὼν* b. 9. *καὶ τά σύμμ.* A, *τὸν δὲ τὰ σύμμ.* vulg. 12. *Σαβώρης* om. A. *ὁ τῶν Περσῶν* A. 14. *λαβεῖν αὐτὴν* A, *αὐτὴν λαβ.* vulg. 15. *Νισιβῶν* A. 16. *εὐχαῖς* om. a. 19. *διωκόμενοι πνεύματι* A, *πνεύματι διωκ.* vulg.

vero clericorum collegium. Eusebius porro Pamphili primo adversus Marcellum libro, ac tertio pariter, vehementius in eos invehitur, qui dei filium creaturam vocare non verentur: cuius dicta referens Socrates eius defensionem instituit, et ab Ariano sensu alienum fuisse toto studio demonstrare conatur: sed contra verbis et sententiis fucum facere, et in diversas partes pro temporum varietate ipsum agitari ferrique ipsa veritas declarat. confestim vero magno Constantino defuncto, mortuus est Eusebius, et caesariensis throni successorem reliquit Acacium discipulum, virum quidem eximium, at qui de variis rebus compositis libellis, Arianis omnino partibus, pro animi in magistrum consensione addictum se testatur.

Eodem anno Sabores Persarum rex Nisibis devastationem meditatus, exercitum in Mesopotamiam intulit: positaque per tres et sexaginta dies ad urbem obsidione, cum subigere non valuisset, recessit. Iacobus porro Nisibensium episcopus divini cultus operibus vir assuetus, omnia ex animi sententia per preces facile confecit: adeo ut, quam de subvertenda Nisibi Persae spem conceperant, ipse frustraneam et irritam reddiderit. extemplo quippe quasi orationis eius

πνεύματι, εἰς δὲ τὴν ἑαυτῶν χώραν ἐλθόντες, λιμοῦ τε καὶ
λοιμοῦ ὑπεδέξαντο μισθὸν τῆς ἀσεβείας, ἥσπερ ἔδρων, ἀντι-
λαμβάνοντες. Δαλμάτιος δὲ ὁ καῖσαρ εὐθὺς μετὰ τὴν τελευ- P. 29
τὴν τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἀνῃ-
ρέθη, οὐ κελεύσαντος Κωνσταντίου τὴν σφαγήν, ἀλλὰ μὴ
κωλύσαντος.

Τούτῳ τῷ ἔτει τοῦ νέου Δαλματίου ὑπὸ τῶν στρατιω- A.M. 5830
τῶν ἀναιρεθέντος, ἤμελλον συναναιρεῖσθαι Γάλλος καὶ Ἰου-
λιανός, οἱ Κωνσταντίου τοῦ ἀδελφοῦ Κωνσταντίνου τοῦ με-
γάλου παῖδες. ἀλλὰ τὸν μὲν Γάλλον νόσος, τὸν δὲ Ἰουλια-
νὸν νηπιότης διέσωσεν· ὀκταετὴς γὰρ ἦν. Κωνστάντιος δὲ
πρότερον δεχόμενος τὸ ὁμοούσιον, ὕστερον μετέθετο κουφό- B
τητι γνώμης, καὶ ἀπάτῃ τοῦ Ἀρειανοῦ πρεσβυτέρου, καὶ
Εὐσεβίου τοῦ τῶν εὐνούχων πρωτεύοντος, καὶ τοῦ Νικομη-
δείας Εὐσεβίου, καὶ τῶν περὶ αὐτούς.

Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς τοῦ μεγάλου Κων- A.M. 5831
σταντίνου ἐπελθὼν τοῖς Κώνσταντος τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ μέρε- C
σι, καὶ συμβαλὼν πόλεμον, ἀνῃρέθη ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν·
καὶ ἐκράτησεν Κώνστας μόνος πάσης τῆς ἑσπερίου γῆς. Κων-
στάντιος δὲ τῆς ἑῴας βασιλεύων, Γάλλον καὶ Ἰουλιανὸν παι-

5. ἀλλὰ μὴ κωλύσαντος A, ἀλλ' οὐ κωλύοντος vulg. 7. τούτῳ τῷ ἔτει] τῷ δ' αὐτῷ ἔτει codd. et ed. 8. ἤμελλον A, ἤμελλεν vulg. 10. Ἰουλιανὸν δὲ alii codd. 12. μετέθετο A et alii, μὲν ἔθετο vulg.

flatu agitati, et retro in fugam acti ab urbe se subduxerunt, et in propriam reversi provinciam, impietatis cuius exhibuere facinora, mercedem promeritam fame et pestilentia confecti receperunt. caesar autem Dalmatius statim post magni Constantini obitum, non imperante quidem, at non prohibente caedem Constantio, a militibus est interemptus.

Hoc anno, iuniore Dalmatio militum tumultu sublato, Gallo et A.C. 330
Iuliano Constantii magni Constantini fratris liberis par interitus intentabatur, ni Gallum morbus, Iulianum vero infantiae tenerior aetas, octennis enim erat solummodo, servasset. (Constantius autem prius consubstantialis vocabulo praebuit assensum, quem demum mentis levitate, tum Ariani presbyteri fraudibus, et Eusebii Eunuchorum praepositi, et Eusebii Nicomediensis episcopi, et demum eiusdem opinionis consortium dolis circumventus deposuit.)

(Hoc anno Constantinus magni Constantini filius, assignatos Con- A.C. 331
stanti proprio fratri fines invadens, et cum eo bello congressus interimitur a militibus: et universi tractus occidentalis imperium Constans occupat: Constantius autem totum orientem adeptus, Gallum

δευθῆναι παρέδωκεν ἐν χωρίῳ Δεμακέλλῃ καλουμένῳ, πλησίον Καισαρείας Καππαδοκίας ὄντι. οὗτοι οἱ δύο ἀδελφοὶ ἀναγνῶσται γεγόνασι, καὶ ἐκκλησίαν κτίσαι τῷ ἁγίῳ μάρτυρι Μάμαντι προεθυμήθησαν. ἐν ᾧ δὲ μέρει κτίζειν Ἰουλιανὸς ἔλαχεν, τοῦτο ἡ γῆ οὐκ ἐδέχετο. ἀποκειράμενος δὲ τὰς τρί-
D *χας μοναχικὴν ἄσκησιν ὑπεκρίνετο. Κωνστάντιος δὲ καὶ ὁ Κώνστας ἐνομοθέτησαν, Ἰουδαῖον μὴ ὠνεῖσθαι δοῦλον, ἐπεὶ αφαιρεῖσθαι αὐτὸν εἰς τὸν δημόσιον λόγον· εἰ δὲ καὶ περιτεμεῖν τολμήσοι δοῦλον, ξίφει τιμωρεῖσθαι καὶ δημεύεσθαι.*

A.M. 5832 *Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνστάντιος Ἄμιδαν οἰκοδομεῖ, τειχίσας γενναίως. κτίζει δὲ Κωνσταντίαν, τὴν πρώην Ἀντωνίου πόλιν λεγομένην, ἐπονομάσας αὐτὴν ἑαυτῷ, διεστῶσαν Ἀμίδης σταδίους ἑπτακοσίους κατὰ μεσημβρίαν.*

A.M. 5833 *Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Κυρίλλου ἔτος α΄.*

P. 30 *Τούτῳ τῷ ἔτει συνόδου γενομένης ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐπισκόπων ἐνενήκοντα καὶ ἑκατόν, ὧν ἡγεῖτο Εὐσέβιος ὁ Νικομηδείας, προχειρίζονται Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπον Εὐσέβιον τὸν Ἐμέσης, οὗ μὴ δεχθέντος, καίπερ Σαβελλιανοῦ ὄντος, Γρηγό-*

1. *Δεκακέλλῃ* A e, *Δελμακέλλῃ* b, *δὲ Μακέλλῳ* ex Sozomeno coni. Goar, Demacelle Anastasius, *Δεμακέλλει* vulg. 2. *οἱ* add. ex A. 4. *προεθυμήθησαν* A a, *προσεθ.* vulg. 6. *δὲ* om. A. 7. *Ἰουδαίοις* A. 8. *περιτέμνειν — δημοσιεύεσθαι* a. 11. *Κωνστάντιος* om. A. *ἀνοικοδομεῖ* a. 12. *Κωνσταντίναν* b. 13. *ἐπονομάσας* A a, *ἐπωνόμασεν* vulg.

et Iulianum loco, cui Macellum nomen Caesareae Cappadociae vicino, litterarum disciplinis instituendos amandavit. hi duo fratres ecclesiasticis lectoribus adlecti, sancto martyri Mamanti ecclesiam construere moliti sunt. qua vero Iulianum fabricare contigit, solum fabricam non admisit. is porro capillis abrasis, monasticam vivendi rationem simulavit. Constantius autem et Constans, ne Iudaeus servum sibi pretio compararet, servum alioquin in publicum censum referendum, sin servum auderet circumcidere, eum gladio puniendum, et eius bona publicanda suis edictis caverunt.)

A.C. 332 Hoc anno Constantius Amidam validis firmatam moenibus construxit. Constantiam quoque, Antonii urbem prius dictam, suo de nomine deinceps nuncupandam, et ab Amida septingentis stadiis ad meridiem dissitam aedificavit.

A.C. 333 Hierosolymorum episcopi Cyrilli annus primus.

Hoc anno centum et nonaginta episcoporum synodo, cui Nicomediae antistes Eusebius praesidebat, coacta; alterum Eusebium Emesae praesulem Alexandriae praeficiunt. quo, ceu Sabelliano, reiecto, Gre-

ριον τὸν Ἀρειανὸν σὺν πολλῷ στρατῷ καὶ στρατηγῷ τινὶ Συ- B ριανῷ ἐκπέμπουσιν, ἐκδιῶξαι Ἀθανάσιον τοῦ θρόνου Ἀλεξανδρείας, ἢ καὶ ἀνελεῖν. τότε Ἀθανάσιος θεόθεν σαφῶς συμβουλευσάμενος, μετὰ τῶν ψαλλόντων τῆς ἐκκλησίας ἐξελθὼν, τὸν ἐπηρτημένον διέφυγε θάνατον. Εὐσέβιον δὲ τὸν μὴ δεχθέντα ὑπὸ τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὴν πίστιν μεταποιοῦσιν οἱ αὐτοί, Ἀρειανὸν μὲν φανερῶς δεχόμενοι, καὶ μετὰ θάνατον ἔκθεσιν πίστεως δευτέραν γράψαντες τὸ ὁμοούσιον παρεσιώπησαν. τότε καὶ ἐγκαίνια τῆς ἐκκλησίας Ἀντιοχείας, ἣς ἔκτισεν Κωνσταντῖνος ὁ μέγας, ἐποίησαν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἀντιόχεια ὑπὸ σεισμῶν μεγάλων ἐπὶ C τρισὶν ἡμέραις ἐκινδύνευσεν. ἦν δὲ ἡ ἐγκαινισθεῖσα ἐκκλησία σφαιροειδὴς ἓξ ἔτεσι κτισθεῖσα, ὑπὸ μὲν Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου θεμελιωθεῖσα, ὑπὸ δὲ Κωνσταντίου πληρωθεῖσα καὶ ἐγκαινισθεῖσα.

Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνστάντιος Ἀσσυρίους νικήσας, ἐθριάμ- A.M. 5834 βευσε. Σαβώρης δὲ ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς πρὸς τοῖς αὐτοῦ κακοῖς καὶ τοὺς ὑπὸ χεῖρα Χριστιανοὺς ἐδίωκε. Κώνστας δὲ ἐν τῇ δύσει Φράγγους ἐπόρθησε. σεισμοῦ δὲ γενο-

3. *σαφῶς συμβουλευσάμενος* A, *σοφῶς βουλευσ.* vulg. 5. *ἐπηρτυμένον* b. 7. *Ἀρειανὸν* A b, *Ἄρειον* vulg. sed locus haud dubie corruptus ab interprete latino magis etiam depravatus est: fort. legendum: *μεταποιοῦντες — ἐδέξαντο.* — 11. *ἐπὶ τρισὶν ἡμ.* om. a. 14. *θεμελιωθεῖσα* A, *θεμελειωθεῖσα* vulg.

gorium quendam Arianum cum valida militum manu, et Syriano duce, Athanasium Alexandrina sede depulsurum, vel interfecturum mittunt. tunc Athanasius aperte cum deo inito consilio, inter cantorum turbam ecclesia dilapsus, intentato et iam imminenti sese eripuit letho. Eusebio vero etiam ab occupanda Alexandriae sede impedito, ipsi fidei normam sibi consciscunt cives, Ario palam recepto, et conscripta post eius mortem fidei expositione, consubstantialis vocem omnino tacuerunt. sub id quoque tempus Antiochenae ecclesiae a magno Constantino aedificatae celebrata sunt encaenia.

Eodem pariter anno Antiochia tremendis terrae motibus quassata, A.C. 334 tribus continuis diebus extremum subiit periculum. sacro ritu dedicata ecclesia rotundae formae fabrica praestabat: sex quidem annorum spatio condita, a magno Constantino fundata, et ab eius filio Constantio perfecta fuit et consecrata.

(Hoc anno Constantius devictis Assyriis triumphavit. Sabores vero Persarum rex pristinis sceleribus hoc adiecit, ut subditos Christianos dire persequeretur. Constans in occidente Francos debella-

μένου μεγάλου ἐν Κύπρῳ, Σαλαμίνης τῆς πόλεως τὰ πλεῖστα διαπέπτωκεν.

A.M. 5835 Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Παύλου ἔτος α'.

P. 31 Τούτῳ τῷ ἔτει σεισμοῦ μεγάλου γενομένου Νεοκαισάρεια Πόντου κατεπτώθη, πλὴν τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἐπισκοπείου καὶ τῶν ἐκεῖ εὑρεθέντων εὐλαβῶν ἀνδρῶν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι συνέβαλον πόλεμον μετὰ Περσῶν, καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἀνεῖλον.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ Παῦλος ὁ ὁμολογητὴς χειροτονεῖται ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως.

A.M. 5836 Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Φλακίτου ἔτος α'.

B Τούτῳ τῷ ἔτει σεισμοῦ μεγάλου γενομένου, Ῥόδος ἡ νῆσος κατέπεσεν. οἱ δὲ Ἀλεξανδρεῖς Γρηγόριον τὸν ληστρικῶς ἐπιβάντα Ἀθανασίῳ καὶ τὸν θρόνον κατασχόντα τῆς Ἀλεξανδρείας ἐπὶ ἓξ ἔτεσιν ἀνεῖλον. καὶ χειροτονεῖται Γεώργιος Ἀρειανὸς ὑπὸ Ἀρειανῶν, τέρας τι Καππαδόκιον.

A.M. 5837 Τούτῳ τῷ ἔτει Δυρράχειον τῆς Δαλματίας ὑπὸ σεισμοῦ διεφθάρη· καὶ Ῥώμη ἡμέρας τρεῖς ἐκινδύνευε σειομένη· τῆς δὲ Καμπανίας δώδεκα πόλεις διεφθάρησαν. Παῦλον δὲ τὸν

1. Σαλαμῖνος A: sed pag. 23 C. fin. ubi iisdem fere verbis eadem, ni fallor, res sub alio anno narratur, omnes codd. formam Σαλαμίνη exhibuerunt. 5. κατεπόθη a b c d: sed cfr. p. 11. D. 1. 6. εὐλαβῶν] fort. εὐσεβῶν Anast. viri religiosi. 7. συνέβαλον codd. omnes, συνέβαλλον Par. 11. Φλακήτου c, Φλακιτίου e. 16. τι om. A. 17. Δυῤῥάχῃ A e, Δυράχῃ a. 18. ἐκινδύνευεν A, ἐκινδύνευσεν vulg.

vit.) caeterum horrendo terrae motu in Cypro exorto urbis Salaminae maxima pars concidit.

A.C. 335 Cpolis episcopi Pauli annus primus.

Hoc anno Neocaesarea terrae motu maximo absorpta est, praeter ecclesiam, episcopi aedes, et in eis repertos devotos quosdam viros. Romani, conserto cum Persis praelio, plurimos ex eis interfecerunt.

A.C. 336 (Hoc anno Paulus confessor Cpoleos ordinatur episcopus.)
Antiochiae episcopi Phlaciti annus primus.

Hoc anno facto terrae motu vehementi, insula Rhodus concidit. (Gregorium vero, qui praedonum more in Athanasium grassatus, Alexandrinam sedem annis sex occupaverat, interfecerunt Alexandrini.) sufficitur tamen ab Arianis Georgius Arianus, portentum in Cappadocia exortum.

A.C. 337 (Hoc anno Dyrrachium Dalmatiae civitas terrae motu corruit: et Roma tribus continuis diebus pariter afflicta ultimum metuebat periculum.) in Campania duodecim urbes sunt eversae. Constantius

ἐπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως ἐλθὼν Κωνστάντιος εἰς τὸ Βυζάντιον τοῦ θρόνου ἀπήλασε, καὶ τὸν ἀσεβέστατον Εὐ- C σέβιον τὸν Νικομηδείας ἀντεισήγαγε ληστρικῶς καὶ ἀθέσμως, τὸ τῶν κακῶν καταγώγιον.

Ῥώμης ἐπισκόπου Λιβερίου, Κωνσταντινουπόλεως Εὐσε- A.M. 5838 βίου τοῦ Νικομηδείας ἔτος α΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνστάντιος τὸν ἐν Σελευκείᾳ τῆς Συρίας λιμένα πεποίηκε, ὄρος ἐπὶ πολὺ διατεμών· καὶ τὴν πόλιν ἀνῳκοδόμησεν. καὶ πόλιν ἔκτισεν ἐν τῇ Φοινίκῃ, ἣν D Κωνσταντίαν κέκληκεν, τὴν πρότερον καλουμένην Ἀντάραδον. Σαβώρης δὲ ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς ἐπελθὼν τῇ Μεσοποταμίᾳ, Νίσιβιν παρεκάθισεν ἡμέρας ἑβδομήκοντα ὀκτώ, καὶ πάλιν αἰσχυνθεὶς ἀνεχώρησεν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἔκλειψις ἡλίου ἐγένετο, ὥστε καὶ ἀστέρας φανῆναι ἐν τῷ οὐρανῷ, ἐν ὥρᾳ τρίτῃ τῆς ἡμέρας, μηνὶ Δαισίῳ ἕκτῳ. Ἀθανάσιος δὲ καὶ Παῦλος, καὶ ὅσοι ὑπὲρ τοῦ ὀρθοῦ λόγου ἐξεβλήθησαν, ἐν Ῥώμῃ πρὸς Ἰούλιον κατέφυγον· καὶ τὰ καθ' ἑαυτὸν ἕκαστος Ἰούλιον ἐδίδαξεν, ὧν ἕκαστον τῇ ἰδίᾳ ἐκκλησίᾳ μετὰ γραμμάτων ἀποκατέστησεν.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀθανάσιος καὶ Παῦλος καὶ οἱ αὐτοῖς A.M. 5839
P. 32

3. τὸν] τῆς a. 4. τὸ — καταγώγιον om. e. 5. Λιβερίου] Σιλβέστρου c. 16. Δαισίῳ ἕκτῳ] Δαισίῳ ς΄ A, Δαισίῳ καὶ vulg. 17. Ἰούλιον] Λιβέριον b et marg. c, Ἰουλίῳ A. 19. ἀπεκατέστησεν a b d e f g. 20. In codd. h. l. perperam annus 5835 et 335 notatur. καὶ οἱ A, καὶ οἷς vulg.

autem Byzantium adveniens, Paulum episcopum Cpolitanum throno deiecit, et impiissimum Nicomediae episcopum Eusebium, quasi scelerum sentinam, praedatorie et perquam nefarie intrusit.

Romae episcopi Liberii, Cpolis episcopi Eusebii Nicomediensis A. C. 338 annus primus.

Hoc anno Constantius, monte maxima ex parte praeciso, Seleuciae in Syria portum paravit, et urbem aedificiis amplificavit. Aliam quoque in Phoenice, Antaradum prius dictam, de suo nomine Constantiam vocavit. Sabores autem Persarum rex in Mesopotamiam grassatus diebus septuaginta octo Nisibin obsedit: ac nonnisi pudore reportato, abscessit.

Eodem etiam anno solis defectus contigit, quo in caelo, hora diei tertia, mensis Daesii die sexto, stellae apparuerunt. (Athanasius et Paulus, et quotquot pro sana fidei doctrina suis sedibus sunt expulsi, Romam ad Iulium pontificem confugerunt. singulis autem de rebus ad se spectantibus Iulium edocentibus, Iulius singulos propriis ecclesiis datis litteris restituit.

Hoc anno Athanasius et Paulus iisdem ipsis litteris Iulii Romae A. C. 339

τοῖς γράμμασιν Ἰουλίου τοῦ πάπα Ῥώμης θαῤῥήσαντες τοὺς ἰδίους θρόνους κατέλαβον. ὁ δὲ Κωνστάντιος ἐν Ἀντιοχείᾳ διάγων, μαθὼν ὅτι Παύλῳ καὶ Ἀθανασίῳ διὰ γραμμάτων Ἰούλιος τοὺς ἰδίους θρόνους ἀπέδωκεν, ὀργισθεὶς κελεύει αὐ- B τοὺς ἀπελασθῆναι τῶν ἰδίων θρόνων. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ὁ ἥλιος πάλιν αὐχμηρότερος γέγονεν, ἐν ὥρᾳ δευτέρᾳ τῆς κυριακῆς ἡμέρας.

A.M. 5840 Τούτῳ τῷ ἔτει σεισμοῦ γενομένου μεγάλου ἐν Βηρυτῷ τῆς Φοινίκης, τὸ πλεῖστον τῆς πόλεως πέπτωκεν· ὥστε τὸ πλῆθος τῶν ἐθνικῶν εἰσεληλυθέναι εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὁμοίως ἡμῖν χριστιανίζειν ἐπαγγειλάμενοι. ἐντεῦθεν νεωτερίσαντές τινες, τοὺς τύπους τῆς ἐκκλησίας ὥσπερ ἀποσυλήσαντες, ἐξίεσαν· καὶ τόπον εὐχῆς ἐπονομάσαντες, τὸ πλῆθος ἐν αὐτῷ C ὑπεδέξαντο, ἅπαντα τὰ τῆς ἐκκλησίας μιμούμενοι, παραπλήσιον γεγονότες πρὸς ἡμᾶς, ὡς ἡ τῶν Σαμαρειτῶν πρὸς Ἰουδαίους αἵρεσις, ἐθνικῶς ζῶντες.

A.M. 5841 Τούτῳ τῷ ἔτει Σαβώρης πάλιν ὁ βασιλεὺς Περσῶν τῇ Νίσιβι παρακαθεσθείς, ἱκανῶς αὐτῇ διηνώχλει, ὡς καὶ ἐλε-

1. Ἰουλίου] Λιβερίου b. m. sc. Ῥώμης om. a. 3. Παύλῳ καὶ Ἀθανασίῳ alii codd., Παῦλον καὶ Ἀθανάσιον vulg. 4. Ἰούλιος] Λιβέριος b. θρόνους ἀπέδ. A, ἀπέδ. θρ. vulg. καὶ ὀργισθεὶς b. 6. τῆς — ἡμέρας om. a b. 10. εἰς τὴν add. ex A a b c d e f. 11. ἡμῖν] οἱ μὲν A. ἐπαγγελλόμενοι alii., fort. ἐπαγγειλάμενον. 12. τινες add. ex A, τύπους A, τόπους vulg. utrumque Anastasius legebat. ἐξίεσαν] ἐξῄεσαν alii: Anast. resecantes vertens aliud quid legisse videtur. 14. παραπλήσιον A a b c d e f, παραπλήσιοι vulg. 17. τὴν Νίσιβιν a. 18. διηνώχλει A, διενόχλει vulg.

pontificis confisi proprias sibi sedes receperunt. Constantius autem Antiochiae degens, et Paulo Athanasioque Iulii litteris munitis proprias sedes restitutas audiens, ira permotus iisdem eos deturbari praecepit. hoc etiam anno hora diei dominicae secunda obscurior atque squallidior sol iterum factus est.

A.C. 340 (Hoc anno magno Beryti in Phoenicia terrae motu exorto, plurima civitatis pars concidit: ita ut non contemnendus gentilium numerus pari nobis ritu Christianam vitam acturum pollicitus ad ecclesiam accederet. inde velut abacta praeda, mutatis religiosae nostrae vitae institutis, ac rebus novis studentes, deseruerunt ecclesiam; locumque de orationis nomine designantes, in eo magnam hominum turbam admiserunt: et ecclesiasticam agendi rationem imitati, nobis evaserunt quam simillimi: quo pacto gentilium observatis ritibus Iudaeorum effigiem Samaritae nitebantur exprimere.)

A.C. 341 Hoc anno Sabores Persarum rex Nisibis obsidione renovata, magnas urbi calamitates intulit: et elephantorum bello idoneorum com-

φάντων πλῆθος ἀγαγεῖν ἐπιτηδείων πρὸς συμμαχίαν, καὶ βασιλεῖς μισθωτοὺς μάγγανά τε παντοῖα· ὡς εἰ μὴ βούλοιντο ἐκχωρῆσαι, τὴν πόλιν ἐξαφανίζειν ἐκ βάθρων ἠπείλουν. τῶν D δὲ Νισιβινῶν ἀντεχόντων πρὸς τὴν παράδοσιν, τότε λοιπὸν ἐξυδατῶσαι ταύτην τῷ πρὸς αὐτὴν ποταμῷ διεγνώκει. οἱ δὲ ἄνδρες ταῖς εὐχαῖς ἐνίκων τοὺς πολεμίους, εὐμενῆ τὸν θεὸν ἔχοντες. τῶν γὰρ ὑδάτων μελλόντων τὴν θέσιν τῶν τειχῶν ἐξομαλίζειν πρὸς τὴν πτῶσιν, μέρος μέν τι τοῦ τείχους ἐπεπόνθει, καὶ τοῦτο κατὰ θεοῦ συγχώρησιν, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς δηλωθήσεται. εὐθέως γὰρ γίνεται τήν τε πόλιν φυλαχθῆναι, καὶ τοὺς πολεμίους τοῖς ὕδασι νήχεσθαι, καὶ πολλοὺς ὑπὸ τοῦ ὕδατος διεφθάρθαι. οἱ δὲ τοῦτο πεπονθότες ἠπείλουν διὰ τοῦ καταπεσόντος τείχους εἰσελθεῖν, παραστήσαντες τοὺς P.33 ἐλέφαντας ἐνόπλους, καὶ τὸν ὄχλον εὐτρεπίσαντες, προσέχειν ἐμβριθέστερον τῷ πολέμῳ μαγγανείαις τε παντοίαις. οἱ δὲ τὴν πόλιν φρουροῦντες στρατιῶται ἐντεῦθεν τὴν νίκην τοῦ θεοῦ προνοίᾳ ἐσχήκασι, τόν τε τόπον ἐπλήρουν παντοίοις ὅπλοις. ὀνάγροις δὲ τοὺς πλείους ἐλέφαντας ἀπέκτειναν. ἕτεροι δὲ ἐν τοῖς καταπάλμασι τῶν τάφρων ἐνέπεσον. ἄλλοι δὲ κρουσθέν-

2. βούλοιντο A, βούλωνται vulg. 3. ἐκχωρήσειν b. fort. ἀπειλῶν. τῶν δὲ] τὸν δὲ codd. et vulg. 6. τὸν θεὸν A, τῶν θ. vulg. 8. μέν τι c e, μέντοι vulg. ἐπεπόνθει A g, ἐπεπόρθηται vulg. 10. γὰρ om. A b e, fort. scrib. δὲ. 12. διεφθάρθαι A, διεφθάρται vulg. δὲ καὶ τοῦτο A. 13. διὰ τοῦ A, δι' αὐτοῦ vulg.

parata multitudine, et regum stipendiis conductorum auxilio, nec non omnis generis congregatis instrumentis, nisi deditionem facerent cives, urbem a fundamentis deleturum comminabatur. Nisibinis adversas vires generose proferentibus, et deditionem detrectantibus, demum ipse fluminis urbem praetermeantis vorticibus decernit obruere. at cives propitio sibi numine reddito, precibus hostes superabant. cum enim, quae muros erant disiecturae, ipsorum situi iam forent aequales aquae, pars quidem murorum non modica, deo ita permittente, subversa est, ut ex sequentibus manifestum fiet: illaesam tamen urbem servari, et ipsos hostes aquis inundari, et in eis plurimos absorberi et perire contigit. qui vitae huiuscemodi pacto fecere iacturam, iidem erant, qui per collapsi muri ruinam, admotis armatis elephantis, et omni machinarum genere parato, acies instructas bello ardentius incumbere sollicitantes, ingressum in urbem minabantur. exinde vero urbis custodiae deputati milites victoriam divino nutu concessam adepti sunt. disiecti quippe muri loco omni armorum genere obstructo, elephantas, immissis in eos onagris, plures interfecerunt. nonnulli hostium in fossarum lacunas lapsi, alii fortiter repulsi, retro

τες ἀπεστράφησαν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ὑπὲρ μυρίους αὐτῶν B *ὁπλῖται ἀπέθανον. τοῖς δὲ λοιποῖς σκηπτὸς οὐρανόθεν ἐπέπεσε, καὶ νεφελῶν γνοφωδῶν καὶ ὑετῶν λαύρων καὶ βροντῶν φωναὶ ἅπαντας ἐξέπληττον, ὡς τοὺς πλείους τῷ φόβῳ διαφθαρῆναι. πάντοθεν δὲ ὁ νέος Φαραὼ Σαβώρης στενούμενος ἡττᾶτο τοῖς τοῦ φόβου κύμασιν· ὃς ἀτενίσας τοῖς ὀφθαλμοῖς πρὸς τὸ καταπεσὸν τοῦ τείχους, ὁρᾷ ἄγγελον ἐπὶ τὸ ἄκρον ἑστῶτα λαμπρῶς ἐστολισμένον, καὶ παρὰ χεῖρα τὸν βασιλέα Κωνστάντιον κρατοῦντα· ὃς εὐθέως ταραχθείς, τοῖς μάγοις θάνατον ἠπείλει. μαθόντες δὲ τὴν αἰτίαν, διεγνώκεισαν τοῦ φανέντος τὴν δύναμιν ἑρμηνεύειν τῷ βασιλεῖ, ὡς μείζων, ἢ κατ' αὐτούς. [δι' ἧς] ἐντεῦθεν ἐπιγνοὺς τοῦ κιν-* C *δύνου τὴν αἰτίαν, καὶ ἔμφοβος γενόμενος, ἐκέλευσε τά τε μάγγανα καῆναι, καὶ ὅσα πρὸς τὴν τοῦ πολέμου παρασκευὴν ηὐτρέπισε διαλυθῆναι. αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς ἰδίοις φυγῇ ἐδίωκε τὴν πατρίδα . . . . . πρότερον λοιμικῇ νόσῳ διαφθαρέντες.*

A.M. 5842 *Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνστάντιος ὁ Αὔγουστος μόνος βασιλεύων, Γάλλον ἀνεψιὸν ἴδιον κοινωνὸν τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας*

1. *τὰ ὀπίσω* A, *τοὐπίσω* vulg. 2. *ἐνέπεσε* e, *ἔπεσεν* A. 3. *νεφῶν* alii codd. *λαύρων*: hanc codd. scripturam pro *λάβρων* relinquendam duxi. 6. *τῆς φόβου* Par. 7. *τῷ καταπεσόντι* alii codd., *τὸ καταπεσόν τι* A. 9. *Κωνστάντιον κρατοῦντα* A, *κρατοῦντα Κωνστ.* vulg., *Κωνσταντῖνον* alii. 12. *δι' ἧς* om. alii codd. 13. *γενόμενος*] *γεγονὼς* alii codd. *τά τε μάγγανα*] *τὰ τεταγμένα* A. 16. lacuna in codd. neque adnotatur, neque expletur. 19. *ἀνεψιὸν ἴδιον* om. b.

versi sunt in fugam, adeo ut ex eorum armatis militibus supra decem millia caesi desiderarentur: reliquos fulmen caelitus immissum dispersit, et caliginosae nubes, et effusorum imbrium diluvia, tonitruumque sonitus cunctos tanto terrore perculsit, ut eo plures exanimati vitam penitus amitterent. talibus igitur angustiis Sabores novus Pharao constrictus, terroris sibi incussi fluctibus absorbebatur. quocirca coniectis ad eam muri partem, quae collapsa erat, oculis, angelum splendido amictum ornatu summa in parte stantem, et Constantium imperatorem manu tenentem conspicit. quo viso conturbatus magis mortem minatus est. illi portenti causa cognita vim eius maiorem esse, quam quae superari posset, regi nunciare decreverunt. causam itaque periculi edoctus, maiorique metu territus, bellicas machinas comburi, caeterumque omnem apparatum comminui, et inutilem reddi iussit. ipse vero cum suis fuga patriam insequebatur, quo antequam pervenirent, plurimi pestilentiae morbo consumpti sunt.

A. C. 342 Hoc anno Constantius Augustus cum solus moderaretur imperium,

καίσαρα ἀναγορεύσας, καὶ μετονομάσας αὐτὸν Κωνστάντιον, ἐν τῇ ἀνατολῇ ἀπέστειλε κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν, τῶν Περσῶν ἔτι ἐπικειμένων. D

Τούτῳ τῷ ἔτει οἱ κατὰ Παλαιστίνην Ἰουδαῖοι ἀντῆραν· A.M. 5843 καὶ πολλοὺς τῶν ἄλλων ἐθνῶν, Ἑλλήνων τε καὶ Σαμαρειτῶν, ἀνεῖλον· καὶ αὐτοὶ δὲ παγγενεὶ ὑπὸ τοῦ στρατοῦ Ῥωμαίων ἀνῃρέθησαν, καὶ ἡ πόλις αὐτῶν Διοκαισάρεια ἠφανίσθη.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Κωνστάντιος Λιβερίῳ γράψαντι πρὸς αὐτὸν περὶ τοῦ ὁμοουσίου καὶ τοῦ ἱεροῦ Ἀθανασίου θυμωθείς, καὶ ἀποστείλας ἐξώρισε τοῦτον κατὰ τὴν Βερροίαν τῆς Θρᾴκης, Εὐσεβίου τοῦ πρώτου τῶν εὐνούχων τοῦτο παρασκευάσαντος τοῦ Ἀρειόφρονος· Φίλικα δὲ ἀντ' αὐτοῦ ἐχειρ- P. 34 οτόνησεν, ὃς διάκονος μὲν τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας ἦν, τὴν δὲ ἐν Νικαίᾳ σύνοδον ἀποδεχόμενος, Ἀρειανοῖς δὲ κοινωνῶν ἀλόγως· τούτῳ κοινωνεῖν οἱ κατὰ τὴν Ῥώμην οὐκ ἠνέσχοντο· ἀλλ' ἰδίᾳ καθ' ἑαυτοὺς ἐκκλησίαζον. κατὰ δὲ κέλευσιν Κωνσταντίου συνηθροίσθη σύνοδος ἐν Μεδιολάνῳ, τριακοσίων μὲν ἐπισκόπων δυτικῶν, ἀνατολικῶν δὲ πάνυ ὀλίγων. διελύθη δὲ ἄπρακτος, τῶν δυτικῶν μὴ καταδεξαμένων πάλιν τὰς κατὰ

1. μετονομάσας A e, ὀνομάσας vulg. 5. τῶν ἄλλων ἐθνῶν A e, τῶν ἀλλοεθνῶν vulg. 7. Διὸ καὶ Σαμάρεια a in marg. 10. περὶ] ὑπὲρ A. 11. Βερροίαν] Βρεττανίαν A, alii et Anast. 12. παρακελεύσαντος b e. 13. Ἀρειανόφρονος e. Φίλικα: sic codd. omnes h. l., et infra. ἐχειροτόνησαν A.

Gallum consobrinum caesarem renunciatum collegam imperii declaravit: eidemque Constantii nomine imposito, Persis etiamnum bello provinciam adhuc vexantibus, in orientem, versus Antiochiam misit.

Hoc anno tumultuati sunt in Palaestina Iudaei, et plurimus tum A. C. 343 Graecorum, cum etiam Samaritarum alienigenis interemptis, ipsi demum a Romano exercitu ad ultimam internecionem caesi sunt: ipsorumque civitas Diocaesarea deleta.

(Hoc eodem anno Constantius Liberio pontifici de consubstantialis fide deque Athanasii negotiis scribenti graviter infensus, rescriptis ad eum missis, in Thraciae Berrhoeam Eusebio Eunuchorum praeposito Arianae sectae fautore malum illud machinante, exulare iussit: et Felicem eius loco ordinatum substituit. hic Romanae quidem ecclesiae diaconus extitit, Nicaenamque recepit synodum: at communione ipsi praeter rationem cum Arianis habita, huic communionis consortium praebere detrectabant Romani: sed seorsim inter se coetus ac conventus ecclesiasticos habebant. iubente propterea Constantio synodus coacta est Mediolani, trecentorum quidem ex occidente,

τοῦ ἱεροῦ Ἀθανασίου συσκευάς. τῶν δὲ Ῥωμαίων αἰτησα-
B μένων τῷ βασιλεῖ, βιασθεὶς ἀνακαλεῖται Λιβέριον, καὶ ἀποκαθιστᾷ τῷ θρόνῳ· Φίλιξ δὲ ἐξελθὼν τῆς Ῥώμης, οὐκ ἔτι ἐπανῆλθεν.

A.M. 5844 Ῥώμης ἐπισκόπου Φίλικος ἔτος ἕν.

A.M. 5845 Ῥώμης ἐπισκόπου Δαμάσου ἔτος α'.

A.M. 5846 Τούτῳ τῷ ἔτει Γάλλος ὁ καὶ Κωνστάντιος καῖσαρ ὤν,
C καὶ ἐν πολέμοις ἀριστεύων, τὴν εὐπραγίαν μὴ ἐνεγκών, τυραννίδα μελετᾷ. κτείνει τε Δομετιανὸν ἔπαρχον τῆς ἑῴας, καὶ Μάγνον Κοιέστωρα, μηνύσαντας Κωνσταντίῳ τὰ τῆς ἐπιβουλῆς. τοῦτον μεταπεμψάμενος ὁ Κωνστάντιος παρὰ Θαλάμωνα τὴν νῆσον ἀναιρεθῆναι ἐκέλευσεν· Ἰουλιανὸν δὲ τὸν τούτου ἀδελφὸν ἐν φρουρᾷ κατέσχεν. Εὐσεβία δὲ ἡ γαμετὴ Κωνσταντίου τοῦτον ἐξαιτησαμένη ἐν Ἀθήναις ἀπέστειλεν.

D Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Ἱλαρίωνος ἔτος α'.

A.M. 5847 Τούτῳ τῷ ἔτει Μάξιμον τὸν Ἱεροσολύμων καθεῖλεν Ἀκάκιος ὁ Καισαρείας καὶ Πατρόφιλος ὁ Σκυθοπόλεως, Ἀρειανοὶ ὄντες, καὶ ἀντεισήγαγον Κύριλλον, δοκοῦντες ἔχειν αὐτὸν ὁμόφρονα. ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ Κυρίλλου ἐπισκοποῦντος Ἱεροσολύμων, τὸ σημεῖον τοῦ ζωοποιοῦ σταυροῦ ἐφάνη ἐν τῷ

1. σκευὰς A. 7. Γάλλος ὁ καὶ Κωνστ. A, ὁ Γάλλος Κωνστ. vulg. 9. ὕπαρχον b e. 10. μηνύσαντα A. 11. Θαλμῶνα b. 12. τὸν add. ex A.

ex orientis vero partibus paucorum admodum episcoporum. at cum occidentales prava quaeque adversus Athanasium nollent confirmare sancita, nullius roboris et irrita permansit. imperator demum Romanorum precibus coactus, Liberium exilio revocat, et in thronum restituit: Felix vero Roma decedens, nusquam reversus est.)

A.C. 344 Romae episcopi Felicis annus unicus.

A.C. 345 Romae episcopi Damasi annus primus.

A.C. 346 (Hoc anno Gallus Constantius caesar prospera belli fortuna usus, propriae felicitatis impatiens, tyrannidem meditatur: Domitianum orientis praefectum interficit, et magnum quaestorem, qui Constantium de conspiratione fecerant certiorem. eum ad se vocatum ad insulam Thalmonem occidi iussit imperator, et eius fratrem Iulianum sub custodia tenuit. hunc Eusebia Constantii coniux sibi concedi deprecata Athenas amandavit.)

A.C. 347 Hierosolymorum episcopi Hilarionis annus primus.

(Hoc anno Maximum Hierosolymorum episcopum Acacius Caesareae et Pratrophilus Scythopoleos praesules Ariana labe infecti deposuerunt: et Cyrillum, quem una secum sentire sperabant, in eius locum suffecerunt. sub id tempus Cyrillo episcopum agente vivificae crucis signum luce magna coruscans, die sacro Pentecostes, apparuit

οὐρανῷ, τῇ ἡμέρᾳ τῆς Πεντηκοστῆς, φωτοειδές, τεταμένον p. 35 ἀπὸ τοῦ Γολγοθᾶ, ἔνθα ἐσταυρώθη ὁ Χριστός, ἕως τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν, ὅθεν ἀνελήφθη. κύκλῳ δὲ τοῦ φανέντος σημείου στέφανος, ὡς ἶρις, τὸ εἶδος ἔχων. καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ καὶ τῷ Κωνσταντίῳ ὤφθη. περὶ τούτου δὲ φέρεται Κυρίλλου ἐπιστολὴ πρὸς τὸν βασιλέα Κωνστάντιον, ἐν ᾗ εὐσεβέστατον αὐτὸν καλεῖ. ὅθεν τινὲς Ἀρειανόφρονα διαβάλλουσι τὸν αὐτὸν Κύριλλον, λέγοντες καὶ τὴν τοῦ ὁμοουσίου φωνὴν παρασεσιγηκέναι αὐτὸν ἐν ταῖς κατηχήσεσιν, αἷς ἐξέθετο ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν ἀπείρων λαῶν τῶν τῷ θείῳ προσελθόντων βαπτίσματι διὰ τὸ θαῦμα τοῦ ζωοποιοῦ σταυροῦ. σφάλλονται δὲ B καὶ ἁμαρτάνουσιν. ἐχρῆν γὰρ καὶ τὸν βασιλέα ἐξ ἁπλότητος, καὶ οὐκ ἐκ διαθέσεως τῇ κακουργίᾳ τῶν Ἀρειανῶν ὑποκλαπέντα εἰς τὴν αἵρεσιν, καὶ τοῦ ἑλληνισμοῦ μήπω τελείως καταστραφέντος, εὐσεβέστατον λέγειν· καὶ τὴν τοῦ ὁμοουσίου φωνὴν σιγῆσαι τέως ταράττουσαν τοὺς πολλούς, καὶ τῇ ἀντιθέσει τῶν ἐχθρῶν ἐκκόπτουσαν τοὺς βαπτιζομένους, διὰ δὲ τῶν ἰσοδυναμούντων λέξεων τὸ τοῦ ὁμοουσίου τρανῶσαι· ὃ καὶ πεποίηκεν ὁ μακάριος Κύριλλος τὴν ἐν Νικαίᾳ πίστιν κατὰ λέξιν ἀναπτύξας, καὶ θεὸν ἀληθινὸν τὸν υἱὸν ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ τοῦ πατρὸς κηρύξας. C

1. τῇ om. alii codd. τεταμένον A, Anast. extensum, μεταβαῖνον vulg. 4. τῇ αὐτῇ ἡμ. A, τῇ αὐτῇ δὲ ἡμ. vulg. 5. τῷ om. A. 11. διὰ τῷ Par. 13. ὑποκλαπέντα A, ἀποκλ. vulg. 14. μήπω] μὴ τῷ a. 20. verba τὸν υἱὸν et τοῦ πατρὸς ex A et Anastasio add.

in caelo; et a Golgotha, quo loco Christus suffixus est, ad olivarum montem, quo in caelos est assumptus, pertransiit: corona vero speciem Iridis referens signum apparens circumambibat: et eodem die visio eadem Constantio manifestata fuit: de qua ad imperatorem Constantium Cyrilli epistola, qua piissimum eum appellat, circumfertur. quapropter Arianae opinionis suspectum ipsum Cyrillum calumniantur nonnulli, et consubstantialis vocem in catechesibus, quas ob visum vivificae crucis portentum ad innumerae multitudinis sacrum baptisma postulantis utilitatem explanavit, subticuisse causantur. falluntur autem, et iudicio peccant. oportebat enim ex animi simplicitate potius quam aperto proposito Arianorum dolis in haeresim abductum imperatorem, gentilitate alioquin nondum plene abolita, piissimum nuncupare: et consubstantialis vocem plurimorum aures adhuc offendentem, et adversariorum controversiis a sacro baptismate deterrituram ignaros, praeterire decebat, et consubstantialis notitiam paris significatus vocabulis clarius exprimere: quod quidem a beato Cyrillo praestitum est, qui publicatam Nicaeae fidei normam ad verbum interpretatus, deum verum de deo vero praedicavit.)

A.M. 5848 Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Ἀρειανοῦ Στεφάνου ἔτος α΄.
A.M. 5849 Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀθανάσιος καὶ Παῦλος τελευτήσαντος
Εὐσεβίου τοῦ δυσσεβῶς ἄρξαντος Κωνσταντινουπόλεως κατῆλ-
θον πάλιν εἰς Ῥώμην πρὸς Ἰούλιον τὸν Πάπαν καὶ Κώνσταν-
D τα τὸν βασιλέα ἀδελφὸν Κωνσταντίου. τοῦ γὰρ Εὐσεβίου
θανόντος ὁ λαὸς τὸν Παῦλον τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως
ἀποκατέστησεν. οἱ δὲ Ἀρειανοὶ τὸν Μακεδόνιον ἀντεχειρο-
τόνησαν, ὡς ἐντεῦθεν ἐμφύλιον γενέσθαι πόλεμον. ὅπερ μα-
θὼν ὁ Κωνστάντιος ἐν Ἀντιοχείᾳ διάγων, Ἑρμογένει στρα-
τηλάτῃ κατὰ τὴν Θρᾴκην πεμφθέντι κελεύει ὁδοῦ πάρεργον
ποιήσασθαι, καὶ ἐκβαλεῖν Παῦλον τῆς ἐκκλησίας· ὅπερ τοῦ
Ἑρμογένους πληρῶσαι δοκιμάσαντος, ὁ δῆμος τὸν οἶκον αὐτοῦ
ἐνέπρησεν, καὶ αὐτὸν Ἑρμογένην ἀπέκτεινεν, καὶ εἰς τὴν θά-
λασσαν ἔρριψεν. τοῦτο οὖν ὁ βασιλεὺς μαθὼν ἐξ Ἀντιοχείας
P. 36 εἰς τὴν βασιλεύουσαν ἤλασεν, καὶ τὸν Παῦλον τοῦ θρόνου
ἐκβαλών, Μακεδόνιον τέως οὐκ ἐνεθρόνισεν. τότε ὀργιζόμε-
νος διὰ τὸν τοῦ Ἑρμογένους φόνον, τὴν πόλιν ἐζημίωσεν τέσ-
σαρας μυριάδας ἄρτων ἡμερησίων, ἐκ τῶν δωρηθέντων ὑπὸ
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μυριάδων ὀκτώ. τότε οὖν ὁ Παῦλος, ὡς
προείρηται, πρὸς Ἰούλιον ἦλθεν Ῥώμης, καὶ ἐπανῆλθεν μετὰ

3. *δυσσεβοῦς* b e. *ἄρξαντος τὸν θρόνον* b. 4. *τὸν* ante *Πάπαν* et *βασιλέα* add. ex A. 6. *θανέντος* Par. 8. *ἐμφύλιον — πόλεμον* A, *ἐμφυλίου — πολέμου* vulg. 11. *ἐκβαλεῖν* A e f, *ἐκκαλεῖν* vulg. 13. *Ἑρμογένη* b e. 17. *τὸν* add. ex A. 18. *ἡμερησίων* A et alii, *ἡμεριαίων* vulg.

A.C. 348 Antiochiae episcopi Ariani Stephani annus primus.

A.C. 349 (Hoc anno erepto e vivis Eusebio, qui Cpolitanae sedi impie praesederat, ad Iulium papam et Constantem imperatorem Constantii fratrem Athanasius et Paulus Romam iterum profecti sunt. mortuo siquidem Eusebio Cpolitana plebs Paulum in sedem reposuit.) Ariani ex adverso Macedonium ordinaverunt, adeo ut civilis belli inter utriusque partes conflictus exoriretur. Constantius, qui tunc Antiochiae degebat, hoc audito, Hermogeni magistro militum in Thraciam misso praecipit a suscepto itinere aliquantisper deflectere, et Paulum ab ecclesia regenda dimovere. Hermogene munus impositum perficere satagente, populus tumultuatus domum eius succendit, ipsumque Hermogenem interemptum in mare proiecit. haec cum Antiochiae rescivisset imperator, regiam urbem repetiit; et Paulum quidem episcopali throno deiecit, Macedonium tamen in illum haud provexit. tum vero ob Hermogenis caedem iratus, ex octoginta millibus panum, quos pater Constantinus singulos in dies distribui praeceperat, quadraginta millibus urbem mulctavit. tunc itaque Paulus, ut iam praemissum, Iulium Romanum episcopum convenit, et acceptis ab eo litteris Cpo-

γραμμάτων αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει. ὁ δὲ Κωνστάντιος καὶ τότε ἐν Ἀντιοχείᾳ διάγων, μαθὼν ὅτι τὸν Παῦλον Ἰούλιος τῷ θρόνῳ ἀποκατέστησεν, καὶ ὀργισθείς, κελεύει Φιλίππῳ τῷ B ὑπάρχῳ Παῦλον ἐκδιῶξαι, καὶ Μακεδόνιον ἀντικαταστῆσαι τῷ θρόνῳ. ὁ δὲ ὕπαρχος φόβῳ τῶν γεγονότων εἰς Ἑρμογένην διὰ τὸν Παῦλον, εἰς τὸ κατὰ τὸν Ζεύξιππον λουτρὸν μεταστειλάμενος τὸν Παῦλον διὰ θυρίδος χαλάσας, εἰς Θεσσαλονίκην ἐξώρισεν, ὅθεν καὶ ὡρμᾶτο. Μακεδόνιον δὲ τῷ ἑαυτοῦ ὀχήματι ἀναλαβών, ἀποκατέστησεν ὡς τύραννον τῆς ἐκκλησίας ληστρικῶς, τῶν ὀρθοδόξων ἀντιστάντων ἐπὶ τοσοῦτον, ὡς ἀναιρεθῆναι τρισχιλίους ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα ἄνδρας· καὶ οὕτως τῆς ἐκκλησίας Ἀρειανοὺς κρατῆσαι. τότε καὶ Ἀθανασίῳ θάνατον ἠπείλησεν Κωνστάντιος, ὅνπερ φοβηθείς, φυγὰς αὖθις τὴν Ῥώμην κατέλαβεν· παρ' αὐτὰ δὲ καὶ Παῦλος ἀπὸ Θεσσαλονίκης· οἳ καὶ προσελθόντες τῷ C Κώνσταντι, τὰ κατ' αὐτοὺς διηγήσαντο. ὁ δὲ Κώνστας ἐπαλγήσας τοῖς ἁγίοις, γράφει Κωνσταντίῳ τῷ ἀδελφῷ λυπούμενος, ἢ ἀποδοῦναι Παύλῳ καὶ Ἀθανασίῳ τοὺς ἰδίους θρόνους, ἢ πόλεμον ἀπειλῶν κινεῖν κατ' αὐτοῦ. προετρέψατο δὲ αὐτόν, καὶ τοῦ γενέσθαι σύνοδον ἐν Σαρδικῇ, ἐν ᾗ τῶν ἑσπερίων

2. Ἰούλιος — — Παῦλον om. A f. 3. καὶ om. b. 4. ἐκδιῶξαι ἤμελλον, καὶ A f. 5. ἔπαρχος A b e. Ἑρμογένη a e. 6. κατὰ τὸν A, κατὰ τὸ vulg. 7. Σαλονίκην f. 8. ὁρμεῖτο b. 14. πάραυτα. 18. ἢ add. ex A. 20. Σερδικῇ b.

lim rediit. quo percepto, Paulum nempe a Iulio sedi suae restitutum, Constantius Antiochiae moram agens exarsit animis, et Paulum a Philippo praefecto iubet expelli, et Macedonium in eius thronum subrogari. praefectus rerum in Hermogenem Pauli causa patratarum memor, et similes pati veritus, ad balneum Zeuxippi de nomine Paulum accersitum, et fenestra demissum, Thessalonicam, ex qua trahebat originem, in exilium imperat deportari: Macedonium curru secum una vectum violenter intrusum, velut ecclesiae tyrannum sede rursum locat episcopali, orthodoxis adeo contra resistentibus, ut ad tria millia centum et quinquaginta virorum caesa fuerint: atque ita demum ecclesiam obtinuerint Ariani. eodem quoque tempore Athanasio mortem minatus est Constantius, cuius metu fugitivus iterum Romam contendit: subindeque Thessalonica eo profectus est Paulus: qui Constantem convenientes, quae passi fuerant, narraverunt. Constans sanctorum virorum vices dolens, ut erat moerore commotus, Paulo et Athanasio suam cuique sedem reddendam significat, aut bellum indicendum fratri minatur: quinimmo ut concilium Sardicae congregaretur, litteris hortatus est: ad quod ex occiduis tercentum,

συνῆλθον ἐπίσκοποι τριακόσιοι, ἀνατολικοὶ δὲ τριάκοντα ἕξ. οὗτοι τοῖς δυτικοῖς ἀντέπιπτον, αἰτοῦντες ἐξελασθῆναι πρότερον Ἀθανάσιον καὶ Παῦλον· ὁ δὲ Ὅσιος ὁ Κουδρούβης ἐπίσκοπος καὶ Πρωτογένης ὁ Σαρδικῆς, οὐκ ἠνέσχοντο μὴ παρεῖναι τοὺς ἁγίους Ἀθανάσιον καὶ Παῦλον. τότε οἱ ἀνατολικοὶ ἐν Φιλίππου πόλει γενόμενοι, ἀναιδῶς τὸ ὁμοούσιον ἀνεθεμάτισαν. D οἱ δὲ ἐν Σαρδικῇ ὀρθόδοξοι τὸν ὀρθὸν τῆς ἐν Νικαίᾳ πίστεως ὅρον ἐκύρωσαν, τὸ ἀνόμοιον ἀναθεματίσαντες· ἀποδεδώκασι δὲ καὶ τοὺς θρόνους Ἀθανασίῳ καὶ Παύλῳ καὶ Μαρκέλλῳ τῷ Ἀγκύρας ὁμολογοῦντι τὸ ὁμοούσιον καὶ ἀπολογουμένῳ μὴ ἐννοεῖσθαι τὰ συγγραφέντα αὐτῷ τοῖς διαβάλλουσιν αὐτόν. οὕτω τῆς ἐν Σαρδικῇ συνόδου πραξάσης κατὰ τῶν ἀποδιαστάντων ἀνατολικῶν καὶ κυρωσάσης τὸ ὁμοούσιον, Κωνστάντιος δῆθεν Ἀθανάσιον καὶ Παῦλον ἐντίμως ἐδέξατο, καὶ τοὺς ἰδίους θρόνους ἀποδέδωκεν· καὶ οὕτως
P. 37 Ἀθανάσιος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἦλθεν, καὶ ἐδέχθη μετὰ χαρᾶς μεγάλης ἐξώσας Γεώργιον τὸν Ἀρειανόν.

Μαγνεντίου δὲ ἐν Γαλλίαις τυραννήσαντος καὶ Κώνσταντα τὸν εὐσεβῆ ἀνελόντος, Κωνστάντιος ὁ Αὔγουστος δια-

1. *ἐπίσκοποι* om. alii. 3. *Κουδρούβης*: sic codd. omnes. 7. *ὀρθόδοξοι* A, *ὀρθόδοξον* vulg. 12. *παραταξάσης* A. 16. *ἀπεδέχθη* b. 18. *Κώνσταντα* A, *Κώνσταν* vulg. 19. *ὁ* add. ex A.

ex orientalibus triginta sex convenerunt episcopi. hi de Paulo et Athanasio eiiciendis facta in primis postulatione, controversias cum occidentalibus egere. Hosius vero Cordubensis et Protogenes Sardicensis episcopi viros sanctos Paulum atque Athanasium concilio non interesse minime patienter tolerabant. tunc igitur orientales Philippopolim secedentes, anathemate consubstantialis vocem impudenter damnaverunt: qui vero Sardicae remanserunt, rectam et sanam recteque et sane prolatam Nicaeae definitionem, Anomaeorum repudiata sententia, firmavere: tum demum Paulo et Athanasio, nec non Marcello Ancyrae praesuli scripta sua ab accusatoribus nusquam intellecta causanti, et consubstantialis fidem profitenti, ablatas sedes restituerunt. ita Sardicensis synodus adversus orientales, qui se separaverant, consubstantialis firmato dogmate, sancivit. post hoc Constantius Athanasio Pauloque cum honore susceptis proprios reddidit thronos: et in hunc modum Alexandriam repetiit Athanasius, et Georgio Ariano depulso, ipse communi civium laetantium applausu receptus est.

Magnentio vero tyrannidem in Galliis exercente, et Constante religioso principe ab eo sublato, Constantius Augustus tunc temporis

τρίβων ἐν Ἀντιοχείᾳ καὶ μαθών, παρευθὺ τὸν Παῦλον ἀποστείλας τῆς πόλεως ἐξώρισεν ἐν Κουκουσῷ· κἀκεῖ ὑπὸ Ἀρειανῶν ἀναιρεῖται. καὶ τότε Μακεδόνιος τοῦ θρόνου ἀντιλαμβάνεται. Κωνστάντιος δὲ κατὰ Μαγνεντίου ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν ἐξώρμησεν. ἡ δὲ σύγκλητος ἐν Ῥώμῃ Νεποτιανὸν ἐνδύσασα κατὰ Μαγνεντίου ἀπέλυσεν. ὃς συμβαλὼν τῷ Μαγνεντίῳ ἐν Ῥώμῃ ἀναιρεῖται ὑπ' αὐτοῦ βασιλεύσας μῆνας τρεῖς. πρὶν B ἢ δὲ φθάσαι ἀπελθεῖν τὸν βασιλέα ἐν Ῥώμῃ, Κωνσταντίνα, ἡ καὶ Ἑλένη, ἡ Κωνσταντίου ἀδελφὴ ἀνηγόρευσε Βρεττανίωνα εἰς βασιλέα ἄνδρα ἔντιμον, καὶ ἀντέστησε τῷ Μαγνεντίῳ πρὸς τὴν μάχην. φθάσας δὲ Κωνστάντιος ἐν Ῥώμῃ, καὶ ἀποδεξάμενος τὸν Βρεττανίωνα μετὰ πολλῆς τιμῆς, ἐπολέμησαν ἄμφω τὸν Μαγνέντιον περὶ Μοῦρσαν. καὶ ἡττηθεὶς ὁ Μαγνέντιος ἔφυγεν ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν. πολλάκις δὲ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν Κωνσταντίου πολεμηθείς, συμβαλὼν τῷ Σελεύκῳ καὶ ἡττηθείς, ἔφυγεν εἰς Λουγδοῦνον· καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ πρῶτον σφάξας, καὶ τὴν ἰδίαν μητέρα, ὕστερον καὶ ἑαυτὸν C ἀνήλωσεν· καὶ Δηκέντιος Καῖσαρ ὁ τούτου ἀδελφὸς ἀγχόνῃ ἐχρήσατο.

Τότε καὶ Σιλβανὸς τυραννήσας ἐν Γαλλίαις ἀνῃρέθη ὑπὸ

3. ἐπιλαμβάνεται A. 5. ἐξώρμησεν A, ἐξόρμησεν vulg. 6. ἀπέχυσεν f. 7. πρὶν ἢ δὲ φθάσαι ἀπελθεῖν A a, πρὶν ἢ δὲ φθᾶσαι καὶ ἀπ. vulg. 10. ἀντέστησε A, ἀνέστησε vulg. 13. Μοῦσαν b e f. 15. συμβαλὼν A, συμβάλλων vulg. 18. Δηκέντιος] δικαίως A, Δικαίτιος f.

Antiochiae degens de his eruditus, datis confestim litteris Paulum urbe regia iussit Cucusum exulem agi: ubi ab Arianis mortem recepit: et mox thronum occupavit Macedonius. Constantius autem Magnentium debellaturus, in Italiam profectus est. Romanus porro senatus Nepotianum caesareis insignibus ornatum in expeditionem adversus Magnentium misit. qui cum Magnentio congressus Romae mense imperii tertio ab ipso interemptus est, priusquam Romam appelleret Constantius. Constantina, quae et Helena, Constantii soror Bretannionem honoratum et illustrem virum renunciavit imperatorem: eumque in bello contra Magnentium opposuit. Constantius autem Romam ingressus, Britannionem maximis ornavit honoribus, unaque cum ipso ad Mursam Magnentium aggreditur. victus Magnentius remeat fugitivus in Italiam. demum repetitis praeliis fatigatus et superatus, renovata ad montem Seleucum pugna fractus penitus, fuga Lugdunum appulit, ibique fratre primum interfecto, et propriae matri pari nece illata, postremo sibi ipsi conscivit lethum: tandemque Decentius Caesar eius frater laqueo vitam finivit.

Ea tempestate Silvanus tyrannidem arripere molitus, a Constan-

τῶν στρατιωτῶν Κωνσταντίου. ἐλθὼν δὲ ἐν Ῥώμῃ Κωνστάντιος εἰσῆλθεν μετὰ πολλῆς φαντασίας καὶ παρατάξεως, ὀνομασθεὶς ὑπὲρ τοὺς πρὸ ἑαυτοῦ βασιλεῖς. συνῆλθεν δὲ αὐτῷ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Εὐσεβία, καὶ ἐποίησεν δεκατέσσαρας ἡμέρας ἐν τῇ Ῥώμῃ. ἐξελθὼν δὲ ἐν τῷ Τριβουναλίῳ Κάμπῳ, καὶ στὰς ἐφ' ὕψους συμπαρόντος αὐτῷ τοῦ στρατοπέδου καὶ D τοῦ Βρεττανίωνος, ἐδημηγόρει πείθων τὸν λαόν, ἀκόλουθον εἶναι τῆς βασιλείας, καὶ τὴν ἐξουσίαν ὑπάρχειν τῷ ἐκ προγόνων βασιλέων διαδεξαμένῳ ταύτην, συμφέρειν τε τῷ λαῷ καὶ τῷ κοινῷ ὑπὸ μίαν ἐξουσίαν διοικεῖσθαι τὰ δημόσια, καὶ ὅσα τούτοις ἀκόλουθα. τότε ἀποδύσας τὸν Βρεττανίωνα βασιλεύσαντα μῆνας δέκα κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν τραπέζης αὐτῷ πρὸς ἑστίασιν ἐκρινώνησεν· καὶ μετὰ πάσης τιμῆς καὶ δορυφορίας καὶ πολλῶν χαρισμάτων ἐν Προύσῃ τῆς Βιθυνίας ἀπέστειλεν. Χριστιανὸς δὲ ὢν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐσχόλαζεν, καὶ πολλὰς ἐλεημοσύνας ἐποίει εἰς τοὺς πένητας· ἐτίμα δὲ καὶ τοὺς P. 38 ἱερεῖς ἕως ἡμέρας τελευτῆς αὐτοῦ. ὁ δὲ Κωνστάντιος ἐπιστρέψας εἰς τὸ Βυζάντιον, καὶ παρακληθεὶς ὑπὸ Εὐσεβίας τῆς ἰδίας γυναικὸς Ἰουλιανὸν τὸν ἀδελφὸν Γάλλου ἐκ τῆς φυλακῆς ἐξαγαγὼν Καίσαρα προβάλλεται, καὶ εἰς Γαλλίας ἐκ-

3. τοὺς A, τοῦ vulg. 4. δεκατεσσέρεις Par. 8. ὑπάρχειν A, ὑπάρχοντι vulg. 9. τῷ λαῷ om. A, τῷ κοινῷ λαῷ a. 10. καὶ ὅσα A, καὶ τὰ vulg. 13. ἐστίαν b. δορυφορίας A, δωριφ. a c, δωρηφ. f, δωροφορίας vulg. 17. ἕως τῆς τελευτῆς a.

tii militibus neci traditur. Constantinus autem ingenti cum ostentatione et apparatu bellico Romam ingressus, laudibus supra omnes retro imperatores cumulatus est. una cum ipso coniux Eusebia urbem ingressa, quatuordecim in ea dies egit. hinc ad Tribunalium campum profectus, et astante exercitu et Britannione suggestum altiorem conscendens, adlocutione ad populum et milites habita, ut imperium colerent ac maiestati submissi obsequerentur, suadebat: a maioribus et avis imperatoribus potestatem acceptam sibi adesse, ab uno principe publicas res administrari populo et communi utilitati conducere, et id genus similia. quocirca Britannionem decem a mensibus socium imperii factum eadem hora dignitatis insignibus exutum, convivam ad mensam excepit: quem deinde magnis honoribus auctum Prusam Bithyniae ablegavit. cum vero Christiano ritu esset initiatus, ecclesiarum cultui indulgebat assiduus, et erga pauperes erogatis eleemosynis liberalem, erga sacerdotes ad ultimum usque vitae diem sese cultorem devotum exhibebat. (Constantius vero Byzantium reversus, Eusebiae coniugis precibus sollicitatus, Iulianum Galli fra-

πέμπει ζεύξας αὐτῷ πρὸς γάμον καὶ τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν Ἑλένην τὴν καὶ Κωνσταντίαν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ Ἰούλιος ὁ Πάππας ἐν Ῥώμῃ ἐκοιμήθη, καὶ ἐχειροτονήθη ἀντ' αὐτοῦ Λιβέριος ἀνὴρ τὰ πάντα θαυμαστὸς καὶ ὀρθόδοξος. οἱ δὲ Ἀρειανοὶ τὸν βασιλέα κατὰ Ἀθανασίου οὕτω παρέπεισαν ὡς κεφαλικὴν αὐτῷ τιμωρίαν ἐπιψηφίσασθαι. ἀλλὰ καὶ τότε φυγῇ ὁ ἅγιος τὴν σωτηρίαν B ἐπραγματεύσατο.

Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Μακεδονίου ἔτος α'. A.M. 5850

Τούτῳ τῷ ἔτει σεισμοῦ μεγάλου γενομένου ἐν Νικομηδείᾳ περὶ ὥραν τρίτην νυκτερινὴν τὴν πόλιν κατέλαβεν, καὶ πλήθη πολλὰ διέφθειρεν· συναπώλετο δὲ καὶ ὁ ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Κεκρόπιος.

Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Λεοντίου ἔτος α'. A.M. 5851

Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Εὐδοξίου ἔτος α'. ἐκβληθέντος Μακεδονίου. C

Μακεδονίου τοίνυν τυραννικῶς τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως κατέχοντος, μετήγαγεν τὸ σῶμα τοῦ μεγάλου Κων- A.M. 5852 D

6. αὐτοῦ A. 7. ἀλλὰ om. A. 8. ἐπραγματ.] ἐχρήσατο A f. In marg. b haec addita leguntur: Κύριλλος Ἱεροσολύμων ἐδιώχθη ὑπὸ τῶν Ἀρειανῶν· ἀντ' αὐτοῦ δὲ γεγόνασιν Ἀρειανοὶ τρεῖς Ἀρσένιος, Ἡράκλειος, Ἱλάριος. καὶ πάλιν Κύριλλος ἀνακληθεὶς ἐπὶ Γρατιανὸν συνῆλθεν, καὶ ἐν τῇ συνόδῳ τῶν ὀκτὼ καὶ ἑκατὸν ἐπισκόπων ἐν Κωνσταντινουπόλει συνῆλθεν. 11. κατέλαβεν] κατέβαλεν A a. 17. Μακεδόνιος — κατέσχεν A. 18. μετήγαγεν A, κατήγ. vulg.

trem eductum e custodia Caesarem designat, et propria sorore Helena, cui nomen etiam Constantia fuit, in matrimonium copulata, mittit in Gallias.)

Eodem etiam anno Iulius papa Romae diem suum obiit: et Liberius, vir per omnia mirandus et recta in deum fide praestans, in eius locum est promotus. Ariani porro imperatorem in Athanasium adeo commoverunt, ut poenam capitis in eum decerneret. at sanctus fuga tum etiam saluti consuluit.

Cpolis episcopi Macedonii annus primus. A.C. 350

Hoc anno magnus terrae motus Nicomediae exortus, hora noctis tertia urbem concussit, et numerosam populi multitudinem oppressit. periit etiam illa communi clade civitatis episcopus Cecropius.

Antiochiae episcopi Leontii annus primus. A.C. 351

Cpolis episcopi Eudoxii annus primus, eiecto Macedonio.

Macedonius itaque Cpolis sede tyrannice obtenta, magni Constantini corpus e sanctorum apostolorum aede, ruinam eius causatus, ad sancti Acacii templum transtulit: populo vero depositionem huius- A.C. 352

σταντίνου εἰς τὸν ἅγιον Ἀκάκιον ἀπὸ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, πτῶσιν προφασιζόμενος τοῦ ναοῦ. τοῦ δὲ λαοῦ κωλύοντος φόνος γέγονε πολύς, ὥστε πληρωθῆναι τὸ φρέαρ καὶ τὴν αὐλὴν τοῦ μαρτυρίου αἱμάτων καὶ τὰς περικειμένας πλατείας· ὅπερ γνοὺς ὁ Κωνστάντιος, ἠγανάκτησε κατὰ Μακεδονίου, καὶ τοῦτον καθαιρεθῆναι κελεύσας, Εὐδόξιον ἀντικατέστησεν, μείζονι κακῷ μέγα κακὸν ἀμειψάμενος.

Τούτῳ τῷ ἔτει Πέρσαι Βεδζαχδὶ καλούμενον κάστρον παρέλαβον· Κωνστάντιος δὲ ἀκηκοώς, ὡς Ἰουλιανὸς ἐν Γαλ-
P. 39 λίαις ἐν πολέμοις εὐδοκιμήσας ὑπὸ τοῦ στρατοῦ βασιλεὺς ἀνηγορεύθη, ἐν Ἀντιοχείᾳ διάγων διὰ τὸν Περσικὸν πόλεμον, ἐξώρμησε κατὰ Ἰουλιανοῦ τοῦ τυράννου· καὶ ἐλθὼν ἐν Μάψου κρήναις, ἐν πρώτῃ μονῇ ἀπὸ Ταρσοῦ τῆς Κιλικίας ἐτελεύτησεν μηνὶ Δίῳ γ΄. πολλὰ τῆς ἑαυτοῦ ἀνοίας καταγνούς. ἐβαπτίσθη δὲ τότε εἰς Ἀντιόχειαν ὑπὸ Εὐζωΐου τοῦ Ἀρειανοῦ, τοῦ καθολικοῦ κόσμου ἔτους ͵εωνβ΄. τῆς δὲ ια΄ περιόδου φλβ΄. [ἀρχομένης τῆς ιβ΄.]. Ἰουλιανὸς δὲ μονοκράτωρ γενόμενος, ἀναιδῶς ἑλλήνιζεν, αἵματι θυσιῶν τὸ ἅγιον βάπτισμα ἀπο-

2. πτώσει b. 4. περικειμένας A, παρακειμ. vulg. 8. Βεδζαχδὶ A, Βεδζαβδῆ b, Βεδζάχδη c, Βεδζάχιδι e, Βεδζαηχδὶ vulg. 9. ὡς A, ὅτι vulg. 10. τοῦ om. A. 11. πόλεμον om. A. 12. τοῦ add. ex A. Μάψου κρήναις A, Μάμψου κρήναις a b c d f, Μουψουκρίᾳ vulg. 13. ἐν ante πρώτῃ om. A. 14. τῆς ἑαυτοῦ ἀνοίας A, τῆς ἀνοίας αὐτοῦ vulg. 16. κοσμικοῦ b. τῆς δὲ ια΄. περιόδου φλβ΄ A et alii, τῆς δὲ α΄ περ. φλγ΄ vulg. 17. ἀρχομένης τῆς ιβ΄ om. A f. Ἰουλιανὸς δὲ A, τότε λοιπὸν Ἰουλιανὸς vulg. κοσμοκράτωρ alii.

modi prohibente, magna adeo caedes edita est, ut puteus et martyrici templi area adiacentesque plateae caesorum sanguine complerentur. Constantius, eo cognito, in Macedonium iratus, virum gradu deponi iubet: et ingens malum maiori calamitate commutans, Eudoxium in eius locum substituit.

Hoc anno castrum, cui nomen Bedzacdi, Persae obtinuerunt. Constantius autem audiens Iulianum bellica laude conspicuum ab exercitu imperatorem in Galliis renunciatum, ipse moram Antiochiae trahens et Persicae expeditioni intentus, in Iulianum tyrannum profectionem suscepit. cumque Mapsocrenas primam a Tarso Ciliciae stationem attigisset, tertio Dii mensis die, propria longiori sermone damnata prius vecordia defunctus est. ab Euzoio Ariano baptismum accepit Antiochiae, numerato tunc temporis universi orbis anno 5852. duodecima, post undecimam exactam, annorum 532. redeunte periodo. solus itaque Iulianus imperio potitus, impurorum sanguine sacrificiorum sancto baptismate polluto, idolis inverecunde caerimo-

πλυνάμενος, καὶ πάντα ποιῶν ὅσοις οἱ δαίμονες θεραπεύονται. B

Ῥωμαίων βασιλέως Ἰουλιανοῦ ἔτος α'. A.M. 5853

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐβασίλευσεν Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης, μοναρχήσας διὰ πλῆθος ἁμαρτιῶν ἡμῶν. ἐπαρθεὶς γὰρ τῇ τῶν βαρβάρων νίκῃ, ἑαυτῷ τὸ κράτος ἐπιτρέψας, καὶ διάδημα περιθέμενος, πρὸ τῆς Κωνσταντίου τελευτῆς εἰς ἑλληνισμὸν C ἀναιδῶς ἐξετράπη. ὅπερ Κωνστάντιος πλεῖστα μεταμελούμενος, ἀπέδωκε τὸ πνεῦμα, ἐπί τε τῷ τοῦ γένους φόνῳ καὶ τῇ καινοτομίᾳ τῆς πίστεως, καὶ τῇ ἀναρρήσει τοῦ ἀποστάτου. Ἰουλιανοῦ δὲ τοῦ ἀποστάτου θείοις κρίμασι μονοκρατορήσαντος, παντοδαπαὶ θεήλατοι ὀργαὶ τὴν Ῥωμαίων γῆν κατειλήφασι, καὶ θέλων δεῖξαι τὸν Κωνστάντιον ἄδικον καὶ ἀπάνθρωπον, ὑποκρινόμενος δικαιοσύνην ὁ παράνομος, τοὺς ἐν ἐξορίᾳ ἐπισκόπους ἀνεκαλέσατο· Εὐσέβιον δὲ τὸν πρῶτον τῶν βασιλικῶν εὐνούχων ἀνεῖλεν, ὡς δῆθεν ἄδικον· ἐδίωξε D δὲ καὶ τοὺς ἄλλους εὐνούχους τοῦ παλατίου, διὰ τὸ ἀποβαλεῖν τὴν γυναῖκα, ἣν συνῆψεν αὐτῷ Κωνστάντιος ἀδελφὴν ἑαυτοῦ· ὁμοίως καὶ μαγείρους διὰ τὸ λιτὸν τῆς διαίτης, καὶ

1. ὅσοις a c, ὅσα vulg. 5. πλήθους b. τῇ A, τῆς vulg. 6. καὶ ἑαυτῷ a b c d e g. 9. φόνῳ] φονῳ A, neutrum verum esse videtur. 10. ἀναρρήσει A c d f, ἀρνήσει vulg. 12. παντοδαπαὶ A, παντοδαποὶ vulg. 13. θέλων] ἐλθὼν A f. 15. ἐξορίαις e. 16. τῶν βασιλικῶν om. A. 18. γυναῖκα] γαμετὴν b.

niabatur, nec ullum, quo mulcentur daemones, cultum volebat omitti.

Romanorum imperatoris Iuliani annus primus. A. C. 353

Hoc anno, ita nostrorum criminum exigente multitudine, Iulianus praevaricator tyrannidem solus arripuit. victoriis etenim adversus barbaros elatus, omnem sibi permisit imperii potestatem, et imposito ante Constantii obitum diademate, deposito verae religionis pudore, ad profanos gentilium ritus animum convertit. Constantius caedium in proprium genus perpetratarum conscius, et renovatae a Iuliano superstitionis idolicae, et initae ab eodem a vera fide defectionis tristi nuncio perculsus, ob eidem delatum imperii consortium pluribus lacrymis poenitentiam testatus, spiritum emisit. Iuliano igitur caelestibus decretis imperium solo obtinente, variarum calamitatum imbres in Romanum orbem divino nutu immissi depluere coeperunt. nimirum ille iuris et aequi transgressor, iuris vindicem se fingens, Constantio iniustitiae et inhumanitatis labem tentans aspergere, amandatos in exilium episcopos sanxit revocandos. Euse-

κουρίσκους διὰ τὸ ἕνα πολλοῖς ἀρκεῖν, ὡς ἔλεγεν. τοῦ δὲ δημοσίου δρόμου τάς τε καμήλους καὶ ὄνους βόας τε καὶ ἡμιόνους ἐξέβαλεν, μόνους ἵππους συγχωρήσας ὑπουργεῖν διὰ πολλὴν φιλαργυρίαν, ἧς δοῦλος ἦν, ὡς πρώτης εἰδωλολα-
P. 40 τρείας. τότε οἱ κατὰ τὴν ἀνατολὴν Ἕλληνες ἐπαρθέντες, εὐθέως ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Γεώργιον τὸν ἐπίσκοπον σύροντες ἀνεῖλον, καὶ τὸ λείψανον αὐτοῦ ἀθέως ἐνυβρίζοντες, καμήλῳ ἐπιθέντες ἐνεπόμπευον διὰ τῆς πόλεως, καὶ μετὰ νεκρῶν ἀλόγων ὀστέων μίξαντες αὐτοῦ τὸ λείψανον, κατέκαυσαν καὶ ἐσκόρπισαν. τότε Ἀθανάσιος πρός τινα παρθένον κρυπτόμενος χρόνον πολὺν ἐξελθών, σύνοδον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐκρότησεν, καὶ τὰ κατὰ Νικαίαν κυρώσας δόγματα, ἐκκλησίαν ἀπέλαβεν. οἱ δὲ Ἀρειανοὶ μετὰ Γεώργιον Λούκιον προεχειρίσαντο ἑαυτοῖς, καὶ ἐν οἴκῳ κοινῷ συνήγοντο. πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους Χριστιανοὺς οἱ Ἕλληνες
B ἀνεσταύρωσαν καὶ κατέσφαξαν. τὰ δὲ τοῦ Πατροφίλου τοῦ ἐν Σκυθοπόλει ἐπισκόπου λείψανα ἀνορύξαντες, τὰ μὲν ἄλλα διεσκόρπισαν, τὸ δὲ κρανίον ἐφυβρίστως κρεμάσαντες ἐνέπαιζον. ἐν δὲ Γάζῃ καὶ Ἀσκαλῶνι πρεσβυτέρους καὶ ἀειπαρθένους ἀναιροῦντες, ἀνέπτυσσον τὰ σπλάγχνα αὐτῶν, καὶ κρι-

3. μόνας e f. 4. πολλὴν add. ex A et aliis. πρώτης A a, πρὸ τῆς vulg. 5. εὐθέως] ἀθέως g. 12. τῆς ἐκκλησίας ἀπέλαυεν A. 13. μετὰ] κατὰ A. 15. τὰ δὲ τοῦ A, τοῦ δὲ vulg. 16. τὰ μὲν ἄλλα A, τὰ δὲ ἄλλα vulg. 17. διεσκόρπισαν A, ἐσκόρπισαν vulg. 19. ἀνέπτυσσον A a b c d e f, ἐνέπτ. vulg. κριθῆς A.

bium vero regiorum Eunuchorum principem, ceu noxium morte damnavit: sed et reliquam eviratorum turbam, uxore, quam Constantius frater tradiderat, amissa, coquos item, quod victus parcitatem et frugalitatem prosequeretur, ac tonsores demum, quod pluribus unus sufficeret, ut aiebat, palatio expulit. a publici porro cursus consuetudine, camelis, asinis, bobus et mulis ablegatis, adaugendae pecuniae, cuius etiam ante idolorum mancipabatur libidini, solos equos in ministerium adhiberi permisit. eo tempore gentiles orientis incolae resumptis animis, Georgium Alexandrinum episcopum de repente per vim abreptum occiderunt; cadaver autem eius ludibriis per impietatem afficiendum, atque in civitatis vicos omnes traducendum imposuerunt camelo, et bestiarum tandem mortuarum ossibus admixtum consumpserunt igne, et in ventum disperserunt reliquias. tunc Athanasius longo temporis spatio a quadam virgine occultatus redux recepit ecclesiam, et Alexandriae convocata synodo, sancita prius apud Nicaeam fidei dogmata confirmavit. sublato Georgio Lucium sibi praefecerunt Ariani, et in profanis aedibus conventicula celebrarunt. gentiles etiam plurimos Christianorum crucibus suffixos mactaverunt: ac sub-

θῶν πληροῦντες, τοῖς χοίροις παρέβαλλον. ἐν δὲ Φοινίκῃ Κύριλλον διάκονον οἱ Ἡλιουπολῖται ἀνελόντες, τοῦ ἥπατος αὐτοῦ ἀπεγεύσαντο, ἐπειδὴ τὰ εἴδωλα αὐτῶν ἐπὶ τοῦ μακαρίου Κωνσταντίνου κατέστρεψεν. ὁ δὲ ἀνατεμὼν τὸν διάκονον καὶ ἀπογευσάμενος τοῦ ἥπατος αὐτοῦ πέπονθε ταῦτα. τὴν μὲν γλῶσσαν σαπεῖσαν κατέρρευσεν, καὶ τοὺς ὀδόντας C
ἀπέβαλεν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπηρώθη, καὶ οὕτω βασανιζόμενος ἀπέθανεν. τοῖς δὲ ἐν Καισαρείᾳ Καππαδοκίας Χριστιανοῖς πολλὰ κακὰ ἐνεδείξατο Ἰουλιανός. ἀφείλατο δὲ καὶ τὰ δίκαια τῆς πόλεως, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ καλεῖσθαι αὐτὴν Καισάρειαν. Μάζοκαν δὲ αὐτήν, ὡς τὸ πρίν, ἐκέλευσε λέγεσθαι· ὅτι οἱ αὐτόθι Χριστιανοὶ ἐπὶ Κωνσταντίου πολλὰ κακὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐποίησαν, καὶ τὸν ναὸν τῆς τύχης κατέσκαψαν. ἐν δὲ Ἀρεθούσῃ φοβερὰ κατὰ Χριστιανῶν διεπράξαντο· ἐν οἷς καὶ Μάρκον τὸν ἁγιώτατον μοναχὸν τὸν καὶ σώσαντα καὶ κρύψαντα Ἰουλιανόν, ἐν τῷ ἀνελεῖν τὸν στρατὸν τὸ γένος Κωνσταντίου. τούτου τὰ σπλάγχνα ζῶντος . . . . D
ἐν Ἐμέσῃ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τὸ τοῦ Διονύσου εἴδωλον

2. διάκονα b. οἱ Ἡλιουπ.] Ἰουλιουπολ. A. 6. κατέρρευσεν A, κατέρευσεν vulg. 9. Ἰουλιανὸς A, ὁ Ἰουλ. vulg. δὲ καὶ τὰ A, δὲ τὰ vulg. 11. Μάζαν A e, Μάζακαν a, Μάζακα b. 13. κατέσκαψαν] κατέσπασαν A. 14. Χριστιανῶν A, Χριστιανὸν vulg. διεπράξαντο A a, διεπράξατο vulg. 15. τὸν καὶ σώσ. A, τὸν σώσ. vulg. 17. lacuna a nullo cod. expletur. 18. τὸ τοῦ Διονύσου εἴδωλον A et alii, τοῦ Διὸς vulg.

inde Patrophili Scythopolitani praesulis reliquias terra erutas partitim hinc et inde disiecerunt, calvariam vero contumeliose suspendentes ludificati sunt. Gazae vero atque Ascalone presbyteros et virgines deo in perpetuum sacratas interemerunt, eorumque inaperta viscera complentes hordeo porcis obiecerunt discerpenda. ad haec Cyrillum diaconum, quod sub beatae memoriae Constantino evertisset idola, Heliopolitae in Phoenicia letho multaverunt, et ex eius iecore struxerunt epulum. qui porro diaconum sciderat, et ex eius delibarat iecore, haec deinceps est perpessus. linguam tabo fluentem evomuit, et exspuit dentes: oculisque tandem excaecatus, ac miserandum in modum cruciatus, vitam finivit. Christianis insuper Caesareae in Cappadocia civibus plurima mala Iulianus rependit. ob illatas quippe ab ipsis sub Constantio gentilibus noxas, et eversum fortunae fanum, civitatis ius ademit, et antiquato Caesareae nomine, Mazocam, quae prior erat eius appellatio, iussit vocari. horrenda insuper tormenta Arethusae exercuit in Christianos: inter quos etiam Marcum sanctissimum monachum, qui ab exercitus Constantii sobolem ad necem quaerentis potestate Iulianum ipsum exemerat, involvit. huius adhuc spirantis viscera . . . . in magna ecclesia Iovis idolum, an-

ἵδρυσαν, τὴν δὲ παλαιὰν ἐκκλησίαν κατέστρεψαν. Μάρης δὲ ὁ Χαλκηδόνος πολλὰς ὕβρεις τῷ Ἰουλιανῷ κατὰ πρόσωπον εἰς τὸν οἶκον τῆς τύχης θύοντι ἐπήγαγεν. ὁ δέ, ὡς φιλόσοφος δῆθεν, τὰς ὕβρεις ὑπήνεγκεν.

A.M. 5854 Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ δυσσεβὴς Ἰουλιανὸς ἐνομοθέτησεν μὴ μετέχειν Χριστιανοὺς Ἑλληνικῶν μαθημάτων. Ἀπολλινάριος δὲ
P. 41 τῇ μὲν θείᾳ γραφῇ χρησάμενος ὕλῃ, τοὺς χαρακτῆρας δὲ τῶν ἀρχαίων μιμησάμενος, καὶ κατὰ Ἰουλιανοῦ λόγον συγγράψας, ὃν ὑπὲρ ἀληθείας ἐπέγραψε, πολλὰ τὴν ἐκκλησίαν ὠφέλησεν. Ἀθανάσιον δὲ τὸν μέγαν Ἀλεξανδρείας ἐξελαθῆναι ἐκέλευσεν, τῶν Ἑλλήνων σφοδρῶς αὐτὸν παροξυνάντων κατ' αὐτοῦ. ὁ δὲ ἐξερχόμενος, θαρρεῖν εἶπε Χριστιανοῖς τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ δακρύουσι, φήσας· θαρσεῖτε, νεφύδριόν ἐστι, καὶ παρέρχεται. καὶ Τῖτον τὸν ἱερὸν ἐπίσκοπον Βοστρῶν Ἰουλιανὸς ἔγραψε Βοστριανοῖς ἐξελάσαι τοῦτον τῆς πόλεως, Δωρόθεόν τε τὸν πολύαθλον ἐπίσκοπον Τύρου, τὸν πολλὰς ἱστορίας γρά-
B ψαντα ἐκκλησιαστικάς, καὶ ἐν λόγοις διαπρέποντα, τὸν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ ὁμολογητὴν γεγονότα, καὶ αὖθις ἐπὶ Λικινίου,

1. ἵδρυσαν — κατέστρεψαν A, ἵδρυσεν κατέστρεψεν vulg. 3. θύοντι A b e, ἀπιόντι καὶ θύσοντι vulg. 7. τοὺς add. ex A. 8. κατὰ Ἰουλ. A, κατὰ τοῦ Ἰουλ. vulg. 9. ἐπέργαψε A et alii, ὑπέγρ. vulg. 10. ἐκέλευσεν, τῶν Ἑλλ. A e f, ἐκ. πολλὰ τῶν Ἑλλήνων vulg. 11. αὐτὸν A, αὐτῷ vulg. 13. θαρσεῖν τε A. 14. Βοστρῶν A, Βόστρων vulg. 16. τὰς πολλὰς A.

tiquis aedibus eversis, erexit. Mares autem Chalcedonensis episcopus Iuliano ad fortunae fanum sacrorum faciendorum gratia proficiscenti contumelias in faciem intulit: quas ille philosophi personam agens sustinuit.

A.C. 354 Hoc anno impius Iulianus Christianos, ne gentilium disciplinis acquirendis studium apponerent, edicto prohibuit. eapropter Apollinarius ex divina quidem scriptura argumento sibi proposito, eodemque vetustiorum, quos initiatus est, dictione et charactere ornato, librum, quem, pro veritate, inscripsit, adversus Iulianum edere molitus, ecclesiam magnopere iuvit. magnum vero Athanasium Iulianus a gentilibus in ipsum concitatus Alexandria pelli praecepit. ille discessum parans, Christianos sui causa lacrymis perfusos bono animo iubebat esse, dicens: confidite, nubecula est: commodum dissipabitur. Titum insuper sacrum Bostrensium episcopum ut cives urbe eiicerent, rescripto mandavit: Dorotheum quoque Tyri praesulem multis certaminibus praeclarum, variarum ecclesiae historiarum scriptorem, dicendi peritia praestantem, eum, inquam, qui confessoris nomen sub Diocletiano et Licinii rursum temporibus fuerat adeptus, secundo demum imperii praevaricatoris anno, cum magistratus ab eo

ἐν γήρᾳ βαθεῖ φθάσαντα, ἐν τῷ δευτέρῳ χρόνῳ τοῦ παραβάτου οἱ τούτου ἄρχοντες ἐν Ὀδυσσοπόλει τοῦτον εὑρόντες ἰδιάσαντα πολλοὺς αἰκισμοὺς διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ἐπαγαγόντες αὐτὸν ἑκατὸν ἑπτὰ χρόνων ὑπάρχοντα. τὰς δὲ Χριστιανῶν εὐποιΐας [ὁ ἄχρηστος καὶ παραβάτης] μιμούμενος ξένοις τε καὶ πτωχοῖς τὰ πρὸς τὴν χρείαν χορηγεῖσθαι ἐκέλευσεν, ἀπατῶν τοὺς ἁπλουστέρους. ταῖς εἰκόσιν ἑαυτοῦ Δία καὶ Ἄρεα καὶ Ἑρμῆν συγγράφεσθαι προσέταξεν ὁ δυσσεβὴς καὶ τοὺς λοιποὺς δαίμονας, καὶ τοὺς ἀναβαλλομένους τὴν τούτων C προσκύνησιν, ὡς ἐχθροὺς τοῦ βασιλέως κολάζεσθαι. τῷ δὲ στρατῷ τὴν ῥόγαν διανέμων πῦρ προσετίθει καὶ λίβανον καὶ θυμιᾷν τὸ στράτευμα ἠνάγκαζεν· ἐν Καισαρείᾳ δὲ τῆς Φιλίππου, τῇ νῦν Πανεάδι, ὅθεν κατήγετο ἡ αἱμόρρους, ἀνδριὰς ἵστατο πρὸ τοῦ οἴκου αὐτῆς τοῦ κυρίου [ἡμῶν καὶ θεοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ], ὃν ἐθνικῷ ἔθει εὐχαριστήριον ἀνέστησεν. τοῦτον κατενεχθῆναι προσέταξεν ὁ δυσσεβὴς Ἰουλιανός, ὃ καὶ γέγονεν· κατ' ἐμπαιγμὸν δῆθεν συράντων τῶν Ἑλλήνων τὸν ἀνδριάντα, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ξόανον ὀνόματι Ἰουλιανοῦ στησάντων. τοῦτον δὲ Χριστιανοὶ λαβόντες τὸν ἀνδριάντα εἰς ἐκκλησίαν ἀπέθεντο· τὸ δὲ τοῦ παραβάτου ξόανον κατελθὸν πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ D

1. βαθεῖ φθάσαντα A, φθάσ. βαθεῖ vulg. 3. ἐπαγαγόντες A, ἐπάγοντες vulg. 4. ἀπέσφαξαν vel simile quid aperte deest. 5. [ὁ ἄχρηστος (ἄχριστος e,) καὶ παραβάτης] om. A a b c d f. 9. καὶ τοὺς alterum A, τοὺς δὲ vulg. 12. δὲ om. A. 13. αἱμοῤῥοοῦσα a b c d. 14. ἡμῶν — Χριστοῦ om. A. 18. Ἰουλιανὸν A. τοῦτον A, τοῦτο vulg. 19. Χριστ. λαβόντες A, λαβ. Χριστ. vulg.

missi privatam vitam agentem Odyssipoli offendissent, centum et septem annis provectum verberibus et contumeliis ob Christi fidem obrutum letho dederunt. Christianam pietatem et beneficentiam imitatus ille nefarius et praevaricator, peregrinis et egenis res necessarias edixit suppeditari: hinc fucus animis simplicioribus factus. Iovem, Martem, Mercurium, reliquosque daemonas propriis appingi voluit impius imaginibus: qui adorare detrectarent, velut in principem perduelles, puniri. annonam exercitui distributurus, ignem et thus apponi iubebat, et milites suffire cogebat. Caesarea Philippi, quae nunc Paneas, et olim mulieris sanguinis profluvio laborantis, patria fuit. ibi ante proprias aedes domini nostri et dei Iesu Christi statuam gentilium morem secuta beneficii et grati animi memor illa erexerat, quam deiici sacrilegus Iulianus imperavit: quod et factum est: gentilibus nimirum cum ludibrio imaginem trahentibus, et simulacrum Iuliani nomine in eius locum sufficientibus. receptam Christi imaginem Christiani reposuerunt in ecclesia: praevaricatoris autem simu-

συνῆλθον ἐπίσκοποι τριακόσιοι, ἀνατολικοὶ δὲ τριάκοντα ἕξ. οὗτοι τοῖς δυτικοῖς ἀντέπιπτον, αἰτοῦντες ἐξελασθῆναι πρότερον Ἀθανάσιον καὶ Παῦλον· ὁ δὲ Ὅσιος ὁ Κουδρούβης ἐπίσκοπος καὶ Πρωτογένης ὁ Σαρδικῆς, οὐκ ἠνέσχοντο μὴ παρεῖναι τοὺς ἁγίους Ἀθανάσιον καὶ Παῦλον. τότε οἱ ἀνατολικοὶ ἐν Φιλίππου πόλει γενόμενοι, ἀναιδῶς τὸ ὁμοούσιον ἀνεθε-
D μάτισαν. οἱ δὲ ἐν Σαρδικῇ ὀρθόδοξοι τὸν ὀρθὸν τῆς ἐν Νικαίᾳ πίστεως ὅρον ἐκύρωσαν, τὸ ἀνόμοιον ἀναθεματίσαντες· ἀποδεδώκασι δὲ καὶ τοὺς θρόνους Ἀθανασίῳ καὶ Παύλῳ καὶ Μαρκέλλῳ τῷ Ἀγκύρας ὁμολογοῦντι τὸ ὁμοούσιον καὶ ἀπολογουμένῳ μὴ ἐννοεῖσθαι τὰ συγγραφέντα αὐτῷ τοῖς διαβάλλουσιν αὐτόν. οὕτω τῆς ἐν Σαρδικῇ συνόδου πραξάσης κατὰ τῶν ἀποδιαστάντων ἀνατολικῶν καὶ κυρωσάσης τὸ ὁμοούσιον, Κωνστάντιος δῆθεν Ἀθανάσιον καὶ Παῦλον ἐντίμως ἐδέξατο, καὶ τοὺς ἰδίους θρόνους ἀποδέδωκεν· καὶ οὕτως
P. 37 Ἀθανάσιος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἦλθεν, καὶ ἐδέχθη μετὰ χαρᾶς μεγάλης ἐξώσας Γεώργιον τὸν Ἀρειανόν.

Μαγνεντίου δὲ ἐν Γαλλίαις τυραννήσαντος καὶ Κώνσταντα τὸν εὐσεβῆ ἀνελόντος, Κωνστάντιος ὁ Αὔγουστος δια-

1. ἐπίσκοποι om. alii. 3. Κουδρούβης: sic codd. omnes. 7. ὀρθόδοξοι A, ὀρθόδοξον vulg. 12. παραταξάσης A. 16. ἀπεδέχθη b. 18. Κώνσταντα A, Κώνσταν vulg. 19. ὁ add. ex A.

ex orientalibus triginta sex convenerunt episcopi. hi de Paulo et Athanasio eiiciendis facta in primis postulatione, controversias cum occidentalibus egere. Hosius vero Cordubensis et Protogenes Sardicensis episcopi viros sanctos Paulum atque Athanasium concilio non interesse minime patienter tolerabant. tunc igitur orientales Philippopolim secedentes, anathemate consubstantialis vocem impudenter damnaverunt: qui vero Sardicae remanserunt, rectam et sanam recteque et sane prolatam Nicaeae definitionem, Anomaeorum repudiata sententia, firmavere: tum demum Paulo et Athanasio, nec non Marcello Ancyrae praesuli scripta sua ab accusatoribus nusquam intellecta causanti, et consubstantialis fidem profitenti, ablatas sedes restituerunt. ita Sardicensis synodus adversus orientales, qui se separaverant, consubstantialis firmato dogmate, sancivit. post hoc Constantius Athanasio Pauloque cum honore susceptis proprios reddidit thronos: et in hunc modum Alexandriam repetiit Athanasius, et Georgio Ariano depulso, ipso communi civium laetantium applausu receptus est.

Magnentio vero tyrannidem in Galliis exercente, et Constante religioso principe ab eo sublato, Constantius Augustus tunc temporis

τρίβων ἐν Ἀντιοχείᾳ καὶ μαθὼν, παρευθὺ τὸν Παῦλον ἀποστείλας τῆς πόλεως ἐξώρισεν ἐν Κουκουσῷ· κἀκεῖ ὑπὸ Ἀρειανῶν ἀναιρεῖται. καὶ τότε Μακεδόνιος τοῦ θρόνου ἀντιλαμβάνεται. Κωνστάντιος δὲ κατὰ Μαγνεντίου ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν ἐξώρμησεν. ἡ δὲ σύγκλητος ἐν Ῥώμῃ Νεποτιανὸν ἐνδύσασα κατὰ Μαγνεντίου ἀπέλυσεν. ὃς συμβαλὼν τῷ Μαγνεντίῳ ἐν Ῥώμῃ ἀναιρεῖται ὑπ' αὐτοῦ βασιλεύσας μῆνας τρεῖς. πρὶν B ἢ δὲ φθάσαι ἀπελθεῖν τὸν βασιλέα ἐν Ῥώμῃ, Κωνσταντίνα, ἡ καὶ Ἑλένη, ἡ Κωνσταντίου ἀδελφὴ ἀνηγόρευσε Βρεττανίωνα εἰς βασιλέα ἄνδρα ἔντιμον, καὶ ἀντέστησε τῷ Μαγνεντίῳ πρὸς τὴν μάχην. φθάσας δὲ Κωνστάντιος ἐν Ῥώμῃ, καὶ ἀποδεξάμενος τὸν Βρεττανίωνα μετὰ πολλῆς τιμῆς, ἐπολέμησαν ἄμφω τὸν Μαγνέντιον περὶ Μοῦρσαν. καὶ ἡττηθεὶς ὁ Μαγνέντιος ἔφυγεν ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν. πολλάκις δὲ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν Κωνσταντίου πολεμηθείς, συμβαλὼν τῷ Σελεύκῳ καὶ ἡττηθείς, ἔφυγεν εἰς Λουγδοῦνον· καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ πρῶτον σφάξας, καὶ τὴν ἰδίαν μητέρα, ὕστερον καὶ ἑαυτὸν C ἀνήλωσεν· καὶ Δηκέντιος Καῖσαρ ὁ τούτου ἀδελφὸς ἀγχόνῃ ἐχρήσατο.

Τότε καὶ Σιλβανὸς τυραννήσας ἐν Γαλλίαις ἀνῃρέθη ὑπὸ

3. ἐπιλαμβάνεται A. 5. ἐξώρμησεν A, ἐξόρμησεν vulg. 6. ἀπέχυσεν f. 7. πρὶν ἢ δὲ φθάσαι ἀπελθεῖν A a, πρὶν ἢ δὲ φθᾶσαι καὶ ἀπ. vulg. 10. ἀντέστησε A, ἀνέστησε vulg. 13. Μοῦσαν b e f. 15. συμβαλὼν A, συμβάλλων vulg. 18. Δηκέντιος] δικαίως A, Δικαίτιος f.

Antiochiae degens de his eruditus, datis confestim litteris Paulum urbe regia iussit Cucusum exulem agi: ubi ab Arianis mortem recepit: et mox thronum occupavit Macedonius. Constantius autem Magnentium debellaturus, in Italiam profectus est. Romanus porro senatus Nepotianum caesareis insignibus ornatum in expeditionem adversus Magnentium misit. qui cum Magnentio congressus Romae mense imperii tertio ab ipso interemptus est, priusquam Romam appelleret Constantius. Constantina, quae et Helena, Constantii soror Bretannionem honoratum et illustrem virum renunciavit imperatorem: eumque in bello contra Magnentium opposuit. Constantius autem Romam ingressus, Britannionem maximis ornavit honoribus, unaque cum ipso ad Mursam Magnentium aggreditur. victus Magnentius remeat fugitivus in Italiam. demum repetitis praeliis fatigatus et superatus, renovata ad montem Seleucum pugna fractus penitus, fuga Lugdunum appulit, ibique fratre primum interfecto, et propriae matri pari nece illata, postremo sibi ipsi conscivit lethum: tandemque Decentius Caesar eius frater laqueo vitam finivit.

Ea tempestate Silvanus tyrannidem arripere molitus, a Constan-

τῶν στρατιωτῶν Κωνσταντίου. ἐλθὼν δὲ ἐν Ῥώμῃ Κωνστάντιος εἰσῆλθεν μετὰ πολλῆς φαντασίας καὶ παρατάξεως, ὀνομασθεὶς ὑπὲρ τοὺς πρὸ ἑαυτοῦ βασιλεῖς. συνῆλθεν δὲ αὐτῷ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Εὐσεβία, καὶ ἐποίησεν δεκατέσσαρας ἡμέρας ἐν τῇ Ῥώμῃ. ἐξελθὼν δὲ ἐν τῷ Τριβουναλίῳ Κάμπῳ, καὶ στὰς ἐφ' ὕψους συμπαρόντος αὐτῷ τοῦ στρατοπέδου καὶ
D τοῦ Βρετανίωνος, ἐδημηγόρει πείθων τὸν λαόν, ἀκόλουθον εἶναι τῆς βασιλείας, καὶ τὴν ἐξουσίαν ὑπάρχειν τῷ ἐκ προγόνων βασιλέων διαδεξαμένῳ ταύτην, συμφέρειν τε τῷ λαῷ καὶ τῷ κοινῷ ὑπὸ μίαν ἐξουσίαν διοικεῖσθαι τὰ δημόσια, καὶ ὅσα τούτοις ἀκόλουθα. τότε ἀποδύσας τὸν Βρεττανίωνα βασιλεύσαντα μῆνας δέκα κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν τραπέζης αὐτῷ πρὸς ἑστίασιν ἐκρινώνησεν· καὶ μετὰ πάσης τιμῆς καὶ δορυφορίας καὶ πολλῶν χαρισμάτων ἐν Προύσῃ τῆς Βιθυνίας ἀπέστειλεν. Χριστιανὸς δὲ ὢν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐσχόλαζεν, καὶ πολλὰς ἐλεημοσύνας ἐποίει εἰς τοὺς πένητας· ἐτίμα δὲ καὶ τοὺς
P. 38 ἱερεῖς ἕως ἡμέρας τελευτῆς αὐτοῦ. ὁ δὲ Κωνστάντιος ἐπιστρέψας εἰς τὸ Βυζάντιον, καὶ παρακληθεὶς ὑπὸ Εὐσεβίας τῆς ἰδίας γυναικὸς Ἰουλιανὸν τὸν ἀδελφὸν Γάλλου ἐκ τῆς φυλακῆς ἐξαγαγὼν Καίσαρα προβάλλεται, καὶ εἰς Γαλλίας ἐκ-

3. τοὺς A, τοῦ vulg. 4. δεκατεσσέρεις Par. 8. ὑπάρχειν A, ὑπάρχοντι vulg. 9. τῷ λαῷ om. A, τῷ κοινῷ λαῷ a. 10. καὶ ὅσα A, καὶ τὰ vulg. 13. ἑστίαν b. δορυφορίας A, δωριφ. a c, δωρηφ. f, δωροφορίας vulg. 17. ἕως τῆς τελευτῆς a.

tii militibus neci traditur. Constantinus autem ingenti cum ostentatione et apparatu bellico Romam ingressus, laudibus supra omnes retro imperatores cumulatus est. una cum ipso coniux Eusebia urbem ingressa, quatuordecim in ea dies egit. hinc ad Tribunalium campum profectus, et astante exercitu et Britannione suggestum altiorem conscendens, adlocutione ad populum et milites habita, ut imperium colerent ac maiestati submissi obsequerentur, suadebat: a maioribus et avis imperatoribus potestatem acceptam sibi adesse, ab uno principe publicas res administrari populo et communi utilitati conducere, et id genus similia. quocirca Britannionem decem a mensibus socium imperii factum eadem hora dignitatis insignibus exutum, convivam ad mensam excepit: quem deinde magnis honoribus auctum Prusam Bithyniae ablegavit. cum vero Christiano ritu esset initiatus, ecclesiarum cultui indulgebat assiduus, et erga pauperes erogatis eleemosynis liberalem, erga sacerdotes ad ultimum usque vitae diem sese cultorem devotum exhibebat. (Constantius vero Byzantium reversus, Eusebiae coniugis precibus sollicitatus, Iulianum Galli fra-

πέμπει ζεύξας αὐτῷ πρὸς γάμον καὶ τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν Ἑλένην τὴν καὶ Κωνσταντίαν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ Ἰούλιος ὁ Πάππας ἐν Ῥώμῃ ἐκοιμήθη, καὶ ἐχειροτονήθη ἀντ' αὐτοῦ Λιβέριος ἀνὴρ τὰ πάντα θαυμαστὸς καὶ ὀρθόδοξος. οἱ δὲ Ἀρειανοὶ τὸν βασιλέα κατὰ Ἀθανασίου οὕτω παρέπεισαν ὡς κεφαλικὴν αὐτῷ τιμωρίαν ἐπιψηφίσασθαι. ἀλλὰ καὶ τότε φυγῇ ὁ ἅγιος τὴν σωτηρίαν B ἐπραγματεύσατο.

Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Μακεδονίου ἔτος α'. A.M. 5850

Τούτῳ τῷ ἔτει σεισμοῦ μεγάλου γενομένου ἐν Νικομηδείᾳ περὶ ὥραν τρίτην νυκτερινὴν τὴν πόλιν κατέλαβεν, καὶ πλήθη πολλὰ διέφθειρεν· συναπώλετο δὲ καὶ ὁ ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Κεκρόπιος.

Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Λεοντίου ἔτος α'. A.M. 5851

Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Εὐδοξίου ἔτος α'. ἐκβληθέντος C Μακεδονίου.

Μακεδονίου τοίνυν τυραννικῶς τὸν θρόνον Κωνσταντι- A.M. 5852 νουπόλεως κατέχοντος, μετήγαγεν τὸ σῶμα τοῦ μεγάλου Κων- D

6. αὐτοῦ A. 7. ἀλλὰ om. A. 8. ἐπραγματ.] ἐχρήσατο A f. In marg. b haec addita leguntur: Κύριλλος Ἱεροσολύμων ἐδιώχθη ὑπὸ τῶν Ἀρειανῶν· ἀντ' αὐτοῦ δὲ γεγόνασιν Ἀρειανοὶ τρεῖς Ἀρσένιος, Ἡράκλειος, Ἱλάριος. καὶ πάλιν Κύριλλος ἀνακληθεὶς ἐπὶ Γρατιανὸν συνῆλθεν, καὶ ἐν τῇ συνόδῳ τῶν ὀκτὼ καὶ ἑκατὸν ἐπισκόπων ἐν Κωνσταντινουπόλει συνῆλθεν. 11. κατέλαβεν] κατέβαλεν A a. 17. Μακεδόνιος — κατέσχεν A. 18. μετήγαγεν A, κατήγ. vulg.

trem eductum e custodia Caesarem designat, et propria sorore Helena, cui nomen etiam Constantia fuit, in matrimonium copulata, mittit in Gallias.)

Eodem etiam anno Iulius papa Romae diem suum obiit: et Liberius, vir per omnia mirandus et recta in deum fide praestans, in eius locum est promotus. Ariani porro imperatorem in Athanasium adeo commoverunt, ut poenam capitis in eum decerneret. at sanctus fuga tum etiam saluti consuluit.

Cpolis episcopi Macedonii annus primus. A.C. 350

Hoc anno magnus terrae motus Nicomediae exortus, hora noctis tertia urbem concussit, et numerosam populi multitudinem oppressit. periit etiam illa communi clade civitatis episcopus Cecropius.

Antiochiae episcopi Leontii annus primus. A.C. 351

Cpolis episcopi Eudoxii annus primus, eiecto Macedonio.

Macedonius itaque Cpolis sede tyrannice obtenta, magni Constan- A.C. 352 tini corpus e sanctorum apostolorum aede, ruinam eius causatus, ad sancti Acacii templum transtulit: populo vero depositionem huius-

σταντίνου εἰς τὸν ἅγιον Ἀκάκιον ἀπὸ τῶν ἁγίων ἀποστόλων, πτῶσιν προφασιζόμενος τοῦ ναοῦ. τοῦ δὲ λαοῦ κωλύοντος φόνος γέγονε πολύς, ὥστε πληρωθῆναι τὸ φρέαρ καὶ τὴν αὐλὴν τοῦ μαρτυρίου αἱμάτων καὶ τὰς περικειμένας πλατείας· ὅπερ γνοὺς ὁ Κωνστάντιος, ἠγανάκτησε κατὰ Μακεδονίου, καὶ τοῦτον καθαιρεθῆναι κελεύσας, Εὐδόξιον ἀντικατέστησεν, μείζονι κακῷ μέγα κακὸν ἀμειψάμενος.

Τούτῳ τῷ ἔτει Πέρσαι Βεδζακδὶ καλούμενον κάστρον παρέλαβον· Κωνστάντιος δὲ ἀκηκοώς, ὡς Ἰουλιανὸς ἐν Γαλ-
P. 39 *λίαις ἐν πολέμοις εὐδοκιμήσας ὑπὸ τοῦ στρατοῦ βασιλεὺς ἀνηγορεύθη, ἐν Ἀντιοχείᾳ διάγων διὰ τὸν Περσικὸν πόλεμον, ἐξώρμησε κατὰ Ἰουλιανοῦ τοῦ τυράννου· καὶ ἐλθὼν ἐν Μάψου κρήναις, ἐν πρώτῃ μονῇ ἀπὸ Ταρσοῦ τῆς Κιλικίας ἐτελεύτησεν μηνὶ Δίῳ γ'. πολλὰ τῆς ἑαυτοῦ ἀνοίας καταγνούς. ἐβαπτίσθη δὲ τότε εἰς Ἀντιόχειαν ὑπὸ Εὐζωΐου τοῦ Ἀρειανοῦ, τοῦ καθολικοῦ κόσμου ἔτους ͵εωνβ'. τῆς δὲ ια' περιόδου φλβ'. [ἀρχομένης τῆς ιβ'.]. Ἰουλιανὸς δὲ μονοκράτωρ γενόμενος, ἀναιδῶς ἑλλήνιζεν, αἵματι θυσιῶν τὸ ἅγιον βάπτισμα ἀπο-*

2. *πτώσει* b. 4. *περικειμένας* A, *παρακειμ.* vulg. 8. *Βεδζακδὶ* A, *Βεδζαβδὴ* b, *Βεδζάκδη* c, *Βεδζάκιδι* e, *Βεδζαηχδὶ* vulg. 9. *ὡς* A, *ὅτι* vulg. 10. *τοῦ* om. A. 11. *πόλεμον* om. A. 12. *τοῦ* add. ex A. *Μάψου κρήναις* A, *Μάμψου κρήναις* a b c d f, *Μουψουκρίᾳ* vulg. 13. *ἐν* ante *πρώτῃ* om. A. 14. *τῆς ἑαυτοῦ ἀνοίας* A, *τῆς ἀνοίας αὐτοῦ* vulg. 16. *κοσμικοῦ* b. *τῆς δὲ ια'. περιόδου φλβ'* A et alii, *τῆς δὲ α' περ. φλγ'* vulg. 17. *ἀρχομένης τῆς ιβ'* om. A f. *Ἰουλιανὸς δὲ* A, *τότε λοιπὸν Ἰουλιανὸς* vulg. *κοσμοκράτωρ* alii.

modi prohibente, magna adeo caedes edita est, ut puteus et martyrici templi area adiacentesque plateae caesorum sanguine complerentur. Constantius, eo cognito, in Macedonium iratus, virum gradu deponi iubet: et ingens malum maiori calamitate commutans, Eudoxium in eius locum substituit.

Hoc anno castrum, cui nomen Bedzacdi, Persae obtinuerunt. Constantius autem audiens Iulianum bellica laude conspicuum ab exercitu imperatorem in Galliis renunciatum, ipse moram Antiochiae trahens et Persicae expeditioni intentus, in Iulianum tyrannum profectionem suscepit. cumque Mapsocrenas primam a Tarso Ciliciae stationem attigisset, tertio Dii mensis die, propria longiori sermone damnata prius vecordia defunctus est. ab Euzoio Ariano baptismum accepit Antiochiae, numerato tunc temporis universi orbis anno 5852. duodecima, post undecimam exactam, annorum 532. redeunte periodo. solus itaque Iulianus imperio potitus, impurorum sanguine sacrificiorum sancto baptismate polluto, idolis inverecunde caerimo-

πλυνάμενος, καὶ πάντα ποιῶν ὅσοις οἱ δαίμονες θεραπεύονται. B

Ῥωμαίων βασιλέως Ἰουλιανοῦ ἔτος α'. A.M. 5853

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐβασίλευσεν Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης, μοναρχήσας διὰ πλῆθος ἁμαρτιῶν ἡμῶν. ἐπαρθεὶς γὰρ τῇ τῶν βαρβάρων νίκῃ, ἑαυτῷ τὸ κράτος ἐπιτρέψας, καὶ διάδημα περιθέμενος, πρὸ τῆς Κωνσταντίου τελευτῆς εἰς ἑλληνισμὸν C ἀναιδῶς ἐξετράπη. ὅπερ Κωνστάντιος πλεῖστα μεταμελούμενος, ἀπέδωκε τὸ πνεῦμα, ἐπί τε τῷ τοῦ γένους φόνῳ καὶ τῇ καινοτομίᾳ τῆς πίστεως, καὶ τῇ ἀναρρήσει τοῦ ἀποστάτου. Ἰουλιανοῦ δὲ τοῦ ἀποστάτου θείοις κρίμασι μονοκρατορήσαντος, παντοδαπαὶ θεήλατοι ὀργαὶ τὴν Ῥωμαίων γῆν κατειλήφασι, καὶ θέλων δεῖξαι τὸν Κωνστάντιον ἄδικον καὶ ἀπάνθρωπον, ὑποκρινόμενος δικαιοσύνην ὁ παράνομος, τοὺς ἐν ἐξορίᾳ ἐπισκόπους ἀνεκαλέσατο· Εὐσέβιον δὲ τὸν πρῶτον τῶν βασιλικῶν εὐνούχων ἀνεῖλεν, ὡς δῆθεν ἄδικον· ἐδίωξε D δὲ καὶ τοὺς ἄλλους εὐνούχους τοῦ παλατίου, διὰ τὸ ἀποβαλεῖν τὴν γυναῖκα, ἣν συνῆψεν αὐτῷ Κωνστάντιος ἀδελφὴν ἑαυτοῦ· ὁμοίως καὶ μαγείρους διὰ τὸ λιτὸν τῆς διαίτης, καὶ

1. ὅσοις a c, ὅσα vulg. 5. πλήθους b. τῇ A, τῆς vulg.
β
6. καὶ ἑαυτῷ a b c d e g. 9. φόνῳ] φονῳ A, neutrum verum esse videtur. 10. ἀναρρήσει A c d f, ἀρνήσει vulg. 12. παντοδαπαὶ A, παντοδαποὶ vulg. 13. θέλων] ἐλθὼν A f. 15. ἐξορίαις e. 16. τῶν βασιλικῶν om. A. 18. γυναῖκα] γαμετὴν b.

nisbatur, nec ullum, quo mulcentur daemones, cultum volebat omitti.

Romanorum imperatoris Iuliani annus primus. A. C. 353

Hoc anno, ita nostrorum criminum exigente multitudine, Iulianus praevaricator tyrannidem solus arripuit. victoriis etenim adversus barbaros elatus, omnem sibi permisit imperii potestatem, et imposito ante Constantii obitum diademate, deposito verae religionis pudore, ad profanos gentilium ritus animum convertit. Constantius caedium in proprium genus perpetratarum conscius, et renovatae a Iuliano superstitionis idolicae, et initae ab eodem a vera fide defectionis tristi nuncio perculsus, ob eidem delatum imperii consortium pluribus lacrymis poenitentiam testatus, spiritum emisit. Iuliano igitur caelestibus decretis imperium solo obtinente, variarum calamitatum imbres in Romanum orbem divino nutu immissi depluere coeperunt. nimirum ille iuris et aequi transgressor, iuris vindicem se fingens, Constantio iniustitiae et inhumanitatis labem tentans aspergere, amandatos in exilium episcopos sanxit revocandos. Euse-

κουρίσκους διὰ τὸ ἕνα πολλοῖς ἀρκεῖν, ὡς ἔλεγεν. τοῦ δὲ δημοσίου δρόμου τάς τε καμήλους καὶ ὄνους βόας τε καὶ ἡμιόνους ἐξέβαλεν, μόνους ἵππους συγχωρήσας ὑπουργεῖν διὰ πολλὴν φιλαργυρίαν, ἧς δοῦλος ἦν, ὡς πρώτης εἰδωλολα- P. 40 τρείας. τότε οἱ κατὰ τὴν ἀνατολὴν Ἕλληνες ἐπαρθέντες, εὐθέως ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Γεώργιον τὸν ἐπίσκοπον σύροντες ἀνεῖλον, καὶ τὸ λείψανον αὐτοῦ ἀθέως ἐνυβρίζοντες, καμήλῳ ἐπιθέντες ἐνεπόμπευον διὰ τῆς πόλεως, καὶ μετὰ νεκρῶν ἀλόγων ὀστέων μίξαντες αὐτοῦ τὸ λείψανον, κατέκαυσαν καὶ ἐσκόρπισαν. τότε Ἀθανάσιος πρός τινα παρθένον κρυπτόμενος χρόνον πολὺν ἐξελθὼν, σύνοδον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐκρότησεν, καὶ τὰ κατὰ Νικαίαν κυρώσας δόγματα, ἐκκλησίαν ἀπέλαβεν. οἱ δὲ Ἀρειανοὶ μετὰ Γεώργιον Λούκιον προεχειρίσαντο ἑαυτοῖς, καὶ ἐν οἴκῳ κοινῷ συνήγοντο. πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους Χριστιανοὺς οἱ Ἕλληνες B ἀνεσταύρωσαν καὶ κατέσφαξαν. τὰ δὲ τοῦ Πατροφίλου τοῦ ἐν Σκυθοπόλει ἐπισκόπου λείψανα ἀνορύξαντες, τὰ μὲν ἄλλα διεσκόρπισαν, τὸ δὲ κρανίον ἐφυβρίστως κρεμάσαντες ἐνέπαιζον. ἐν δὲ Γάζῃ καὶ Ἀσκαλῶνι πρεσβυτέρους καὶ ἀειπαρθένους ἀναιροῦντες, ἀνέπτυσσον τὰ σπλάγχνα αὐτῶν, καὶ κρι-

3. *μόνας* e f. 4. *πολλὴν* add. ex A et aliis. *πρώτης* A a, *πρὸ τῆς* vulg. 5. *εὐθέως*] *ἀθέως* g. 12. *τῆς ἐκκλησίας ἀπέλαυεν* A. 13. *μετὰ*] *κατὰ* A. 15. *τὰ δὲ τοῦ* A, *τοῦ δὲ* vulg. 16. *τὰ μὲν ἄλλα* A, *τὰ δὲ ἄλλα* vulg. 17. *διεσκόρπισαν* A, *ἐσκόρπισαν* vulg. 19. *ἀνέπτυσσον* A a b c d e f, *ἐνέπτ.* vulg. *κριθῆς* A.

bium vero regiorum Eunuchorum principem, ceu noxium morte damnavit: sed et reliquam eviratorum turbam, uxore, quam Constantius frater tradiderat, amissa, coquos item, quod victus parcitatem et frugalitatem prosequeretur, ac tonsores demum, quod pluribus unus sufficeret, ut aiebat, palatio expulit. a publici porro cursus consuetudine, camelis, asinis, bobus et mulis ablegatis, adaugendae pecuniae, cuius etiam ante idolorum mancipabatur libidini, solos equos in ministerium adhiberi permisit. eo tempore gentiles orientis incolae resumptis animis, Georgium Alexandrinum episcopum de repente per vim abreptum occiderunt; cadaver autem eius ludibriis per impietatem afficiendum, atque in civitatis vicos omnes traducendum imposuerunt camelo, et bestiarum tandem mortuarum ossibus admixtum consumpserunt igne, et in ventum disperserunt reliquias. tunc Athanasius longo temporis spatio a quadam virgine occultatus redux recepit ecclesiam, et Alexandriae convocata synodo, sancita prius apud Nicaeam fidei dogmata confirmavit. sublato Georgio Lucium sibi praefecerunt Ariani, et in profanis aedibus conventicula celebrarunt. gentiles etiam plurimos Christianorum crucibus suffixos mactaverunt: ac sub-

θῶν πληροῦντες, τοῖς χοίροις παρέβαλλον. ἐν δὲ Φοινίκῃ Κύριλλον διάκονον οἱ Ἡλιουπολῖται ἀνελόντες, τοῦ ἥπατος αὐτοῦ ἀπεγεύσαντο, ἐπειδὴ τὰ εἴδωλα αὐτῶν ἐπὶ τοῦ μακαρίου Κωνσταντίνου κατέστρεψεν. ὁ δὲ ἀνατεμὼν τὸν διάκονον καὶ ἀπογευσάμενος τοῦ ἥπατος αὐτοῦ πέπονθε ταῦτα. τὴν μὲν γλῶσσαν σαπεῖσαν κατέρρευσεν, καὶ τοὺς ὀδόντας C ἀπέβαλεν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπηρώθη, καὶ οὕτω βασανιζόμενος ἀπέθανεν. τοῖς δὲ ἐν Καισαρείᾳ Καππαδοκίας Χριστιανοῖς πολλὰ κακὰ ἐνεδείξατο Ἰουλιανός. ἀφείλατο δὲ καὶ τὰ δίκαια τῆς πόλεως, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ καλεῖσθαι αὐτὴν Καισάρειαν. Μάζοκαν δὲ αὐτήν, ὡς τὸ πρίν, ἐκέλευσε λέγεσθαι· ὅτι οἱ αὐτόθι Χριστιανοὶ ἐπὶ Κωνσταντίου πολλὰ κακὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐποίησαν, καὶ τὸν ναὸν τῆς τύχης κατέσκαψαν. ἐν δὲ Ἀρεθούσῃ φοβερὰ κατὰ Χριστιανῶν διεπράξαντο· ἐν οἷς καὶ Μάρκον τὸν ἁγιώτατον μοναχὸν τὸν καὶ σώσαντα καὶ κρύψαντα Ἰουλιανόν, ἐν τῷ ἀνελεῖν τὸν στρατὸν τὸ γένος Κωνσταντίου. τούτου τὰ σπλάγχνα ζῶντος . . . . D ἐν Ἐμέσῃ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τὸ τοῦ Διονύσου εἴδωλον

2. διάκονα b. οἱ Ἡλιουπ.] Ἰουλιουπολ. A. 6. κατέῤῥευσεν A, κατέρευσεν vulg. 9. Ἰουλιανὸς A, ὁ Ἰουλ. vulg. δὲ καὶ τὰ A, δὲ τὰ vulg. 11. Μάζαν A e, Μάζαχαν a, Μάζακα b. 13. κατέσκαψαν] κατέσπασαν A. 14. Χριστιανῶν A, Χριστιανὸν vulg. διεπράξαντο A a, διεπράξατο vulg. 15. τὸν καὶ σώσ. A, τὸν σώσ. vulg. 17. lacuna a nullo cod. expletur. 18. τὸ τοῦ Διονύσου εἴδωλον A et alii, τοῦ Διὸς vulg.

inde Patrophili Scythopolitani praesulis reliquias terra erutas partitim hinc et inde disiecerunt, calvariam vero contumeliose suspendentes ludificati sunt. Gazae vero atque Ascalone presbyteros et virgines deo in perpetuum sacratas interemerunt, eorumque inaperta viscera complentes hordeo porcis obiecerunt discerpenda. ad haec Cyrillum diaconum, quod sub beatae memoriae Constantino evertisset idola, Heliopolitae in Phoenicia letho multaverunt, et ex eius iecore struxerunt epulum. qui porro diaconum sciderat, et ex eius delibarat iecore, haec deinceps est perpessus. linguam tabo fluentem evomuit, et exspuit dentes: oculisque tandem excaecatus, ac miserandum in modum cruciatus, vitam finivit. Christianis insuper Caesareae in Cappadocia civibus plurima mala Iulianus rependit. ob illatas quippe ab ipsis sub Constantio gentilibus noxas, et eversum fortunae fanum, civitatis ius ademit, et antiquato Caesareae nomine, Mazocam, quae prior erat eius appellatio, iussit vocari. horrenda insuper tormenta Arethusae exercuit in Christianos: inter quos etiam Marcum sanctissimum monachum, qui ab exercitus Constantii sobolem ad necem quaerentis potestate Iulianum ipsum exemerat, involvit. huius adhuc spirantis viscera . . . . in magna ecclesia Iovis idolum, an-

ἵδρυσαν, τὴν δὲ παλαιὰν ἐκκλησίαν κατέστρεψαν. Μάρης δὲ ὁ Χαλκηδόνος πολλὰς ὕβρεις τῷ Ἰουλιανῷ κατὰ πρόσωπον εἰς τὸν οἶκον τῆς τύχης θύοντι ἐπήγαγεν. ὁ δέ, ὡς φιλόσοφος δῆθεν, τὰς ὕβρεις ὑπήνεγκεν.

A.M. 5854 Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ δυσσεβὴς Ἰουλιανὸς ἐνομοθέτησεν μὴ μετέχειν Χριστιανοὺς Ἑλληνικῶν μαθημάτων. Ἀπολλινάριος δὲ
P. 41 τῇ μὲν θείᾳ γραφῇ χρησάμενος ὕλῃ, τοὺς χαρακτῆρας δὲ τῶν ἀρχαίων μιμησάμενος, καὶ κατὰ Ἰουλιανοῦ λόγον συγγράψας, ὃν ὑπὲρ ἀληθείας ἐπέγραψε, πολλὰ τὴν ἐκκλησίαν ὠφέλησεν. Ἀθανάσιον δὲ τὸν μέγαν Ἀλεξανδρείας ἐξελαθῆναι ἐκέλευσεν, τῶν Ἑλλήνων σφοδρῶς αὐτὸν παροξυνάντων κατ' αὐτοῦ. ὁ δὲ ἐξερχόμενος, θαρρεῖν εἶπε Χριστιανοῖς τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ δακρύουσι, φήσας· θαρσεῖτε, νεφύδριόν ἐστι, καὶ παρέρχεται. καὶ Τῖτον τὸν ἱερὸν ἐπίσκοπον Βοστρῶν Ἰουλιανὸς ἔγραψε Βοστριανοῖς ἐξελάσαι τοῦτον τῆς πόλεως, Δωρόθεόν τε τὸν πολύαθλον ἐπίσκοπον Τύρου, τὸν πολλὰς ἱστορίας γρά-
B ψαντα ἐκκλησιαστικάς, καὶ ἐν λόγοις διαπρέποντα, τὸν ἐπὶ Διοκλητιανοῦ ὁμολογητὴν γεγονότα, καὶ αὖθις ἐπὶ Λικινίου,

1. ἵδρυσαν — κατέστρεψαν A, ἵδρυσεν κατέστρεψεν vulg. 3. θύοντι A b e, ἀπιόντι καὶ θύσοντι vulg. 7. τοὺς add. ex A. 8. κατὰ Ἰουλ. A, κατὰ τοῦ Ἰουλ. vulg. 9. ἐπέγραψε A et alii, ὑπέγρ. vulg. 10. ἐκέλευσεν, τῶν Ἑλλ. A e f, ἐκ. πολλὰ τῶν Ἑλλήνων vulg. 11. αὐτὸν A, αὐτῷ vulg. 13. θαρσεῖν τε A. 14. Βοστρῶν A, Βόστρων vulg. 16. τὰς πολλὰς A.

tiquis aedibus eversis, erexit. Mares autem Chalcedonensis episcopus Iuliano ad fortunae fanum sacrorum faciendorum gratia proficiscenti contumelias in faciem intulit: quas ille philosophi personam agens sustinuit.

A.C. 354 Hoc anno impius Iulianus Christianos, ne gentilium disciplinis acquirendis studium apponerent, edicto prohibuit. eapropter Apollinarius ex divina quidem scriptura argumento sibi proposito, eodemque vetustiorum, quos initiatus est, dictione et charactere ornato, librum, quem, pro veritate, inscripsit, adversus Iulianum edere molitus, ecclesiam magnopere iuvit. magnum vero Athanasium Iulianus a gentilibus in ipsum concitatus Alexandria pelli praecepit. ille discessum parans, Christianos sui causa lacrymis perfusos bono animo iubebat esse, dicens: confidite, nubecula est: commodum dissipabitur. Titum insuper sacrum Bostrensium episcopum ut cives urbe eiicerent, rescripto mandavit: Dorotheum quoque Tyri praesulem multis certaminibus praeclarum, variarum ecclesiae historiarum scriptorem, dicendi peritia praestantem, eum, inquam, qui confessoris nomen sub Diocletiano et Licinii rursum temporibus fuerat adeptus, secundo demum imperii praevaricatoris anno, cum magistratus ab eo

ἐν γήρᾳ βαθεῖ φθάσαντα, ἐν τῷ δευτέρῳ χρόνῳ τοῦ παραβάτου οἱ τούτου ἄρχοντες ἐν Ὀδυσσοπόλει τοῦτον εὑρόντες ἰδιάσαντα πολλοὺς αἰκισμοὺς διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ἐπαγαγόντες αὐτὸν ἑκατὸν ἑπτὰ χρόνων ὑπάρχοντα. τὰς δὲ Χριστιανῶν εὐποιΐας [ὁ ἄχρηστος καὶ παραβάτης] μιμούμενος ξένοις τε καὶ πτωχοῖς τὰ πρὸς τὴν χρείαν χορηγεῖσθαι ἐκέλευσεν, ἀπατῶν τοὺς ἁπλουστέρους. ταῖς εἰκόσιν ἑαυτοῦ Δία καὶ Ἄρεα καὶ Ἑρμῆν συγγράφεσθαι προσέταξεν ὁ δυσσεβὴς καὶ τοὺς λοιποὺς δαίμονας, καὶ τοὺς ἀναβαλλομένους τὴν τού- C
των προσκύνησιν, ὡς ἐχθροὺς τοῦ βασιλέως κολάζεσθαι. τῷ δὲ στρατῷ τὴν ῥόγαν διανέμων πῦρ προσετίθει καὶ λίβανον καὶ θυμιᾷν τὸ στράτευμα ἠνάγκαζεν· ἐν Καισαρείᾳ δὲ τῆς Φιλίππου, τῇ νῦν Πανεάδι, ὅθεν κατήγετο ἡ αἱμόρρους, ἀνδριὰς ἵστατο πρὸ τοῦ οἴκου αὐτῆς τοῦ κυρίου [ἡμῶν καὶ θεοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ], ὃν ἐθνικῷ ἔθει εὐχαριστήριον ἀνέστησεν. τοῦτον κατενεχθῆναι προσέταξεν ὁ δυσσεβὴς Ἰουλιανός, ὃ καὶ γέγονεν· κατ' ἐμπαιγμὸν δῆθεν συράντων τῶν Ἑλλήνων τὸν ἀνδριάντα, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ξόανον ὀνόματι Ἰουλιανοῦ στησάντων. τοῦτον δὲ Χριστιανοὶ λαβόντες τὸν ἀνδριάντα εἰς ἐκκλησίαν ἀπέθεντο· τὸ δὲ τοῦ παραβάτου ξόανον κατελθὸν πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ D

1. βαθεῖ φθάσαντα A, φθάσ. βαθεῖ vulg. 3. ἐπαγαγόντες A, ἐπάγοντες vulg. 4. ἀπέσφαξαν vel simile quid aperte deest. 5. [ὁ ἄχρηστος (ἄχριστος e,) καὶ παραβάτης] om. A a b c d f. 9. καὶ τοὺς alterum A, τοὺς δὲ vulg. 12. δὲ om. A. 13. αἱμοῤῥοοῦσα a b c d. 14. ἡμῶν — Χριστοῦ om. A. 18. Ἰουλιανὸν A. τοῦτον A, τοῦτο vulg. 19. Χριστ. λαβόντες A, λαβ. Χριστ. vulg.

missi privatam vitam agentem Odyssipoli offendissent, centum et septem annis provectum verberibus et contumeliis ob Christi fidem obrutum letho dederunt. Christianam pietatem et beneficentiam imitatus ille nefarius et praevaricator, peregrinis et egenis res necessarias edixit suppeditari: hinc fucus animis simplicioribus factus. Iovem, Martem, Mercurium, reliquosque daemonas propriis appingi voluit impius imaginibus: qui adorare detrectarent, velut in principem perduelles, puniri. annonam exercitui distributurus, ignem et thus apponi iubebat, et milites suffire cogebat. Caesarea Philippi, quae nunc Paneas, et olim mulieris sanguinis profluvio laborantis, patria fuit. ibi ante proprias aedes domini nostri et dei Iesu Christi statuam gentilium morem secuta beneficii et grati animi memor illa erexerat, quam deiici sacrilegus Iulianus imperavit: quod et factum est: gentilibus nimirum cum ludibrio imaginem trahentibus, et simulacrum Iuliani nomine in eius locum sufficientibus. receptam Christi imaginem Christiani reposuerunt in ecclesia: praevaricatoris autem simu-

κατέφλεξεν. βοτάνη δὲ ἐφύετο ὑπὸ τὴν βάσιν τοῦ ἀνδριαντος πάσης νόσου ἀλεξητήριος, ἥτις καὶ πρὸς φθόνον ἐκίνησε τὸν ἀποστάτην Ἰουλιανὸν καταστρέψαι τὸν τοῦ κυρίου ἀνδριάντα. ἐν Νικοπόλει τῆς Παλαιστίνης τῇ λεγομένῃ τὸ πρὶν Ἐμμαοὺς πηγή ἐστιν παντοίων παθῶν ἀνθρώπων τε καὶ ἀλόγων ἰάσεις παρέχουσα. ἐν αὐτῇ γάρ φασι τὸν κύριον καὶ θεὸν ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τοὺς πόδας ἀπονίψασθαι ἐξ ὁδοιπορίας, καὶ ταύτην [ὁ δυσσεβὴς] καταχωσθῆναι ἐπέτρεψεν. ἐν Ἑρμουπόλει τῆς Θηβαΐδος δένδρον ἵσταται περσέα. ταύτης
P. 42 φύλλον ἢ κάρφος εἰ λάβοι τις πρὸς πᾶσαν νόσον ἀνθρώπων ἐστὶν ἰάσιμον. φασὶ δέ, ὅτι ἡνίκα ὁ κύριος εἰς Αἴγυπτον ἔφυγε τὸν Ἡρώδην σὺν τῇ Θεοτόκῳ καὶ τῷ Ἰωσήφ, κατὰ τὸν τόπον ἐκεῖνον γενόμενος, κλιθὲν τὸ δένδρον ἐπὶ τὴν γῆν προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ μέχρι τοῦ νῦν σώζει τὸ σχῆμα τῆς προσκυνήσεως. Ἰουλιανὸς δὲ διάγων ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ, καὶ συνεχῶς ἐν Δάφνῃ ἀνιών, καὶ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος θεραπεύων εἴδωλον, οὐδεμιᾶς ἀποκρίσεως, ὡς ᾤετο, ἐτύγχανεν ἀπὸ τοῦ εἰδώλου. νοήσας δέ, ὅτι διὰ τὰ ἀποκείμενα ἐν τῇ Δάφνῃ λεί-
B ψανα τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βαβυλᾶ ἀποσιωπᾷ τὸ εἴδωλον, δόγμα ἐξέπεμψεν πάντα τὰ ἀποκείμενα ἐκεῖ τῶν νεκρῶν λείψανα

3. τὸν alterum add. ex A. 6. φησι A. 8. ὁ δυσσεβὴς om. A a b c d e f. 10. ἢ A, καὶ vulg. νόσον om. A. 11. ἴασεν A. ὅτι add. ex A. 15. δὲ add. ex A. 17. ὑπὸ τοῦ εἰδ. A.

lachrum ignis e caelo missus consumpsit. ex imaginis porro basi enascebatur herba morborum omnium praesentissimum remedium, quae ad evertendam domini effigiem Iuliano desertori invidiae faces suggessit. Nicopoli Palaestinae, quae prius Emmaus vocabatur, fons exoritur, qui omnibus tam brutorum quam hominum morbis remedium exhibet: in eo quippe dominum et deum nostrum Iesum Christum ex itinere reversum pedes abluisse referunt: eundemque aggesta terra obstrui nefarius imperavit. Hermipoli in Thebaide arbor extat nomine Persea. eius folium vel ramusculum si quis decerpserit, omni humanae medicabitur infirmitati. domino cum divina genitrice et Iosepho persecutionem Herodis fugienti, cum ad arboris locum pervenissent, eam ad terram usque proclivem sese dicunt inflexisse, et usque nunc etiam adorantis speciem servare. Iulianus Antiochiae moram trahens, et repetitis vicibus in Daphnem se conferens, Apollinis simulacro cultum exhibiturus, nullius, ut sperabat, responsi gratiam ab idolo retulit. quocirca ex repositis in Daphne sancti martyris Babylae reliquiis silentium idolo obvenisse suspicatus, cuncta mortuorum cadavera ac martyris ipsius ibi recon-

μετατεθῆναι σὺν τοῖς τοῦ μάρτυρος· καὶ τούτου γενομένου ἀθρόως τῇ νυκτὶ κατεφλέχθη οὐρανόθεν ὁ ναός. τὸ δὲ εἴδωλον οὕτω κατεκάη, ὥστε μηδὲ ἴχνος αὐτοῦ φανῆναι. ἐλέγετο δὲ πρὸ * ἐτῶν ἑστηκέναι. ὁ δὲ ναὸς οὕτω κατηρειπώθη, ὥστε τοὺς μετέπειτα ὁρᾶν τὴν τούτου τέφρωσιν καὶ ἐπὶ τῷ παραδόξῳ ἐκθαμβεῖσθαι τῆς τοῦ θεοῦ παραδοξοποιΐας. ἐπὶ τούτῳ ἔκθαμβος γενόμενος Ἰουλιανός, ὑπονοήσας κατ' ἐπιβουλὴν τῶν Χριστιανῶν τοῦτο γενέσθαι, ἐπὶ ἐξέτασιν τῶν παραμενόντων ἱερέων ἐχώρει, καὶ παντοίαις βασάνοις αὐτοὺς ὑποβαλών, ὡς καὶ ἀποθανεῖν ἐξ αὐτῶν, τοῦτο μόνον ἤκουσε παρ' αὐτῶν· ὅτι οὔτε ὑπὸ Χριστιανῶν, οὔτε ἀπὸ ἀνθρωπίνης ἐπιβουλῆς C τοῦτο γέγονεν· ἀλλ' ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πῦρ κατελθὸν ἐνέπρησε τὸν ναὸν καὶ τὰ ἀγάλματα· ὡς καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ τισὶ φανῆναι ἐν τῇ ἀγροικίᾳ τὸ πῦρ καταφερόμενον. θυμωθεὶς οὖν ὁ βασιλεύς, καὶ ὥσπερ τῷ θεῷ μαχόμενος, καὶ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν ἀπέκλεισε, καὶ πάντα τὰ ἱερὰ ἐδήμευσε. τῶν δὲ ἀποσταλέντων Κομήτων δύο Φίλικος καὶ Ἰουλιανοῦ ἀποστατῶν, ἔλεγον ταῦτα· ἐνομίζομεν ἐποπτικήν τινα εἶναι δύναμιν τὴν ὀφείλουσαν ἡμᾶς κωλῦσαι· ὁ δὲ Φίλιξ· ἴδε εἰς ποταπὰ σκεύη ὑπηρετεῖ ὁ υἱὸς Μαρίας. καὶ μετ' ὀλίγον ὁ

3. μηδὲ] μήτε A, μὴ vulg. 4. numerus ante ἐτῶν, si quis deest, nusquam expletur. κατηρειπώθη A, κατερυπώθη vulg. 5. τοὺς μετ.] τοῖς μετ. vulg. 11. ὑπὸ Χριστ. — ἀπὸ ἀνθρωπ. A, ἀπὸ Χρ. — ὑπὸ ἀνθρ. vulg. 13. ὡς καὶ A, ὥστε vulg. 15. ὁ βασιλεὺς A, ὁ τύραννος βασιλεὺς vulg. καὶ ante τὴν μεγ. add. ex A. 19. ὠφείλουσαν Par.

dita iussit efferri: quo facto templum, de noctu confestim igne caelitus misso, conflagravit: adeoque consumptum est idolum, ut ne vestigium quidem illius superextiterit. ante annos . . . . erectum ferebatur. templum autem ita dirutum est, ut disiecta huc et illuc eius rudera posteri conspicientes, incredibili divinorum operum admiratione percellerentur. attonitus hac de re Iulianus, et incendium Christianorum insidiis contigisse ratus, variis eosdem tormentis, adeo ut plures etiam mactarentur, subiecit: hoc porro solum ab eis didicit: neque Christianorum, neque hominis opera id factum, sed emisso caelitus igne conflagrasse templum, et simulacra comminuta: ita ut ea nocte per agros passim quibusdam consistentibus vibrata superne fulgetra manifesto conspicerentur. iratus itaque imperator, velut deo bellum indicturus, magnam clausit ecclesiam, et omnem sacram supellectilem publicavit. ad quam missi duo comites Felix et Iulianus apostatae in haec verba eruperunt: praesentem quandam virtutem hic inesse arbitrabamur, quae nos prohiberet: Felix vero: viden' quibus vasis

μὲν Φῆλιξ ἀθρόως διὰ στόματος αἷμα ἀναγαγὼν, βασανιζόμενος κατέστρεψε τὸν βίον. Ἰουλιανὸς δὲ ὁ Κόμης κατ' αὐτὴν D τὴν ἡμέραν νόσῳ χαλεπωτάτῃ περιπεσὼν, ὡς καὶ τὰ ἐντὸς αὐτοῦ διαφθαρῆναι καὶ κόπρον διὰ στόματος ἀγαγεῖν, βασανιζόμενος ἀπέθανεν.

A.M.5855 Τούτῳ τῷ ἔτει τινὲς ἠπατήθησαν τῶν ἐν στρατείᾳ ἐξεταζομένων πρὸς ἀποστασίαν, οἱ μὲν ἐπαγγελίαις δόσεων καὶ P. 43 ἀξιωμάτων, οἱ δὲ καὶ ἀνάγκαις ἐπιτιθεμέναις ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀρχόντων. καὶ Θεότεκνος πρεσβύτερος ἐν προαστείῳ Ἀντιοχείας ἐκκλησίαν πεπιστευμένος ἐξ ὑποσχέσεως ἀπατηθείς, αὐτομάτως ἐπὶ τὴν εἰδωλολατρείαν ἐχώρησεν· ὃν ὁ θεὸς ἐτιμωρήσατο παραχρῆμα. σκωληκόβρωτος γὰρ γεγονὼς καὶ τὰς ὄψεις ἀποβαλὼν, τὴν γλῶσσαν ἐσθίων, ἀπέθανεν. καὶ Ἥρων ἐπίσκοπος τῆς Θηβαΐδος αὐτομάτως ἀπεστάτησεν ἐν τῇ Ἀντιοχέων πόλει, ὃν ὁ θεὸς παρευθὺς εἰς παράδειγμα καὶ φόβον πολλῶν ἐτιμωρήσατο. οὗτος σηπεδόνος νοσήματι διαλυθέντων αὐτοῦ τῶν μελῶν ἐν τῇ πλατείᾳ ἐρριμμένος, ἐν B ὀφθαλμοῖς πάντων ἐξέψυξεν. ἄλλοι δὲ ἐν τούτοις διέπρεψαν ὁμολογίᾳ τῇ εἰς Χριστόν· Οὐαλεντινιανὸς Τριβοῦνος τότε

2. *Κώμης* Par. *κατ' αὐτὴν τὴν* A, *κατὰ τὴν* vulg. 3. *χαλεπωτάτῃ περιπεσὼν* A, *περιπ. χαλεποτάτῃ* vulg. 6. *ἐν στρατείᾳ* A e, *ἐν στρατείαις* vulg. 8. *καὶ* add. ex A. 12. *γεγονὼς* A, *γενόμενος* vulg. 14. *τῆς* add. ex A. *αὐτομάτως*] *αὐτὸς* A. *ἀπεστάτησεν ἐν τῇ* b, *ἀπεστάτησε τῇ* vulg. 16. *σηπεδόνι νοσήματος* A. 18. *ἀλλ' ἐν τούτοις διέπρεψαν* a b.

filio Mariae ministratur? et paulo post, Felix quidem magnam sanguinis vim de repente ore evomens, excruciatus vitam finivit: Iulianus comes ipsa die in difficillimum morbum incidens, adeo ut eius viscera tabo liquescerent, et excrementa ore egereret, inter dolores expiravit.

A.C.355 Hoc anno plures virorum militiae ascriptorum, ad defectionem a vera fide sollicitati, seducti sunt, hi quidem donorum et honorum promissis, alii vero necessitate a propriis ducibus imposita coacti. Theotecnus quoque presbyter, cui in Antiochensi suburbio ecclesia fuerat credita, promissorum blanditiis deceptus, ad idolorum cultum sponte defecit: eumque divina statim insectata est vindicta. vermibus siquidem depastus, amissis luminibus, linguam corrosit et efflavit animam. Heron etiam Thebaidos episcopus nullo cogente in Antiochensi civitate fidem desertor abnegavit: quem mox deus ad exemplum et terrorem caeterorum ultus est. ille namque dissolutis ex putredine membris, in plateam proiectus sub omnium oculis expiravit. alii ex adverso his angustiis pressi Christianae fidei confessione clarissimi

ὧν τάγματος Κορνουτῶν λεγομένων νουμέρου, οὐ μόνον τοῦ ἀξιώματος καταφρονήσας, ἀλλὰ καὶ ἐξορίᾳ ὑποβληθείς, ὅστις μετὰ ταῦτα ὑπὸ θεοῦ βασιλεὺς ἀνεδείχθη. ὁμοίως καὶ Ἰοβιανὸς τὴν ζώνην ἔλυσε κράζων· Χριστιανός εἰμι· ὃν ὁ λαὸς ἀγαπῶν στρατοπεδάρχην ὄντα ἐξῃτήσατο τὸν βασιλέα, μὴ ἀδικῆσαι αὐτόν· ὅστις καὶ βασιλεὺς μετὰ Ἰουλιανὸν ἀνηγορεύθη. Ἀρτέμιός τε ὁ Δοὺξ τῆς κατ' Αἴγυπτον διοικήσεως, ἐπειδήπερ ἐπὶ Κωνσταντίου ζῆλον πολὺν κατὰ τῶν εἰδώλων ἐνεδείξατο ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἐδημεύθη, τὴν κεφαλὴν C ἀποτμηθείς. ἐμαρτύρησε δὲ καὶ ἐν Δορυστόλῳ τῆς Θρᾴκης Αἰμιλιανὸς ἀπὸ στρατιωτῶν, πυρὶ παραδοθεὶς ὑπὸ Καπετουλιανοῦ· καὶ πολλοὶ ἄλλοι κατὰ διαφόρους τόπους καὶ τρόπους διέπρεψαν ἐν τῇ εἰς Χριστὸν ὁμολογίᾳ. Θαλάσσιος δέ τις ἐπ' ἀσελγείαις καὶ ἀσωτίαις ἐπίσημος, ὁ καὶ τῆς ἑαυτοῦ θυγατρὸς ἐπ' αἰσχρουργίᾳ προσαγωγεύς, ἐτιμᾶτο ὑπὸ τοῦ βασιλέως ὡς σπλαγχνοσκόπος, οἰκῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ πλησίον τοῦ παλατίου. συμπεσόντος οὖν αὐτῷ τοῦ οἴκου μόνος ἀπώλετο μετὰ ἑνὸς εὐνούχου, ᾧ καὶ συμπεπλεγμένος εὑρέθη.

1. *Κορνουτῶν*: sic scripsi monente Goario ad h. l. *Κορνωτῶν* A, *Κωρωνατῶν* vulg. 2. *ὅστις — ἀνεδείχθη*] *ἥτις — ἀνηγορεύθη* b. 3. *Ἰοβιανὸς* A h. l. et ubique, *Ἰουβιανὸς* vulg. 5. *ἐξῃτήσατο* A, *ἐζητήσατο* vulg. 6. *ἀδικῆσαι* A, *ἀδικεῖσθαι* vulg. 7. *ἀνηγορεύθη* A, *ἀνεδείχθη* vulg. 8. *κατὰ τῶν εἰδώλων* om. A. 10. *ἀποτμηθῆναι* A. *Δορυστόλῳ* A, *Δωροστόλῳ* vulg. 11. *Αἰμιλιανὸς* A, *καὶ Αἰμ.* vulg. 12. *καὶ τρόπους* add. ex A. 14. *ἀσωτίαις* A, *ἀσωτείαις* vulg. 15. *προσαγωγεὺς* A, *προαγ.* vulg. 18. *μετὰ ἑνὸς* A, *μεθ' ἑνὸς* vulg.

evasere. Valentinianus tribunus legionis Cornutorum, quibus numerus nomen, non modo dignitate semet exuit, sed et exilio dammatus est: qui demum temporis processu imperator a deo est renunciatus. pari animi vigore cingulum militare solvit Iovianus clamans: Christianus sum. hunc, cum magistri militum officio fungeretur, ceu bene meritum, ne quid adversi pateretur, populus sibi concedi expetiit: isque idem extincto Iuliano adeptus est imperium. Artemius item dioeceseos Aegypti dux, datis sub Constantio, quo ferebatur in idola, aversi animi indiciis, Alexandriae in publicum raptus capite truncatur. Aemilianus insuper Dorostoli, quae Thracica urbs est, a Capetuliano vir emeritae militiae igni traditus fuit: aliique quamplurimi Christiana confessione per varia loca celebres effecti sunt. ex adverso Thalassius quidam, perdito luxu atque libidine famosus, qui propriam filiam ad turpia officia producebat, ceu extispex imperatori Iuliano carus habebatur, et iuxta palatium Antiochiae sedem obtinuit. collapsis autem in eum aedibus, solus cum Eunucho, quem forte complexu

ἐσώθησαν δὲ πάντες οἱ ἴδιοι αὐτοῦ Χριστιανοὶ ὄντες, ἥ τε
D τούτου γυνή, καὶ οἱ σὺν αὐτῇ. παιδίον δὲ ἕως τῶν ἑπτὰ χρόνων ἐκεῖ εὑρεθὲν καὶ σωθέν, ἐρωτώμενον πῶς ἐσώθη; εἴρηκεν ὡς ὑπὸ ἀγγέλου βασταχθέν. ὁ δὲ δυσώνυμος Ἰουλιανὸς ἐπ' ἀνατροπῇ τῆς θείας ἀποφάσεως τὸν τῶν Ἰουδαίων ναὸν οἰκοδομηθῆναι προσέταξεν, Ἀλύπιον Ἕλληνά τινα σπουδαῖον κατὰ Χριστοῦ προστησάμενος τοῦ ἔργου. τοῦ δὲ κατὰ τὰ ἀφανῆ τῶν θεμελίων κατορύξαντος, διὰ τὸν ἐκχοϊσμὸν ἄνεμος βιαιότατος ἐπιπνεύσας σὺν λαίλαπι τὴν παρεσκευασμένην ἄσβεστον ἐξηφάνισεν, μοδίων μυριάδων εἴκοσι οὖσαν· ἐπιμενόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων τῇ ἐγχειρίσει τοῦ ἔργου, πῦρ
P. 44 ἐξελθὸν τούτους κατέκαυσεν, καὶ οὕτως ἐπαύσαντο τῆς τόλμης. ἀνατροπὴν δὲ Ἰουλιανὸς ὁ δυσσεβὴς ἔγραψε τῶν θείων εὐαγγελίων, ἣν ὁ μέγας Κύριλλος Ἀλεξανδρείας ἐν ἐξαιρέτῳ πραγματείᾳ λαμπρῶς ἐπανέτρεψεν. Πορφύριος δὲ ὁ καθ' ἡμῶν λυττήσας, Τύριος μὲν ἦν τῷ γένει, Χριστιανὸς δὲ τὸ πρὶν ὁ ἄθλιος· τυφθεὶς δὲ ὑπὸ Χριστιανῶν ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης, κατ' ὀργὴν μετῆλθεν εἰς τὸν ἑλληνισμόν, καὶ τότε γράψαι κατὰ τῆς ἀληθείας ὁ κύων ἐτόλμησεν. ἐπὶ

1. ante οἱ ἴδιοι a add. οἱ σὺν αὐτῷ εὑρεθέντες. 2. ἕως] fort. ὡς. 5. τῶν om. A. 8. ἐκχοϊσμὸν A, ἐκχωϊσμὸν vulg. 9. παρασκευασμ. Par. 12. κατέκαυσεν A, κατέφλεξεν vulg. 15. λαμπρῶς A, λαμπρᾷ vulg. 17. ὁ ἄθλιος post Χριστιανῶν habet b. τυφθεὶς] τυφλωθεὶς A.

stringebat, periisse repertus est, cunctis eius domesticis, ipsa etiam uxore, et eius comitibus, Christiana fide insignitis, incolumibus omnino servatis. inter quos vix annorum septem puellus salvus a ruina collectus, qui lethum evasisset? interrogatus, ab angelo deportatus, respondit. Iulianus porro, vir execrandi nominis, quasi dei notitiam omnem extincturus, Iudaeorum templum reparari iussit, et Alypium quendam gentilem Christo maxime infensum operi praefecit. qui dum fundamenta solo aggesto obruta effoderet, maxima vis venti cum turbine et procella per effossam terram erumpens, modiorum calcis viginti myriades ad id operis paratas dissipavit: Iudaeos vero coeptis insistentes, ignis ex eisdem fundamentis egestus absumpsit: et hoc viso a resumptis conatibus destiterunt. impius Iulianus sacrorum evangeliorum confutationem scripsit, quam Cyrillus magnus Alexandriae praesul selectis et luculentis editis commentariis refutavit. Porphyrius ad haec, qui adeo contra Christianos debacchatus est, genere quidem Tyrius, Christianus vero prius infelix extitit: sed cum Caesareae in Palaestina a Christianis caesus fuisset, ad gentilitatem prae indignatione defecit, et tum demum contra veritatem scri-

τούτοις ὤφθη ὁ θεῖος σταυρὸς ἐν τῷ οὐρανῷ φωτοειδὴς κυκλούμενος ὑπὸ στεφάνου φωτός, ἀπὸ τοῦ Γολγοθᾶ ἕως τοῦ ἁγίου ὄρους τῶν ἐλαιῶν, λαμπρότερος μᾶλλον ἢ ἐπὶ Κων- B σταντίου. αὐτομάτως τε τοῖς ἁπλώμασι τῶν θυσιαστηρίων καὶ βίβλοις, καὶ ἄλλοις ἐσθήμασι τῶν ἐκκλησιῶν καὶ ἐν ἱματίοις, οὐ μόνον Χριστιανῶν, ἀλλὰ καὶ Ἰουδαίων ἐπεπόλαζε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, οὐ μόνον ἐν Ἱεροσολύμοις, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ καὶ ἄλλαις πόλεσι· καὶ ὃν * ἀναισχύντως ἠπίστουν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ Ἕλληνες εὕρισκον τὰ ἱμάτια ἑαυτῶν πεπληρωμένα σταυρῶν. ἔν τισι δὲ καὶ ἐμελάνιζον. Ἰουλιανὸς δὲ πολλοὺς ἐν διαφόροις τόποις ἀπέστειλεν εἴς τε μαντείας καὶ χρηστήρια, ὅπως ἂν δόξῃ μετ' ἐπιτροπῆς τῶν δαιμόνων ἐπὶ Πέρσας πόλεμον ἐγχειρεῖν. καὶ πολλῶν καὶ διαφόρων κομισθέντων αὐτῷ χρησμῶν, ἑνὸς ἐπιμνησθήσομαι. C ἔχει δὲ οὕτως· νῦν πάντες ὡρμήθημεν θεοὶ νίκης τρόπαια κομίσασθαι παρὰ θηρὶ ποταμῷ, τῶν δὲ ἐγὼ ἡγεμονεύω θοῦρος πολεμόκλονος Ἄρης. τούτοις βεβαιωθείς, πρὸς τὸν κατὰ Περσῶν ὡπλίζετο πόλεμον, πολλὰ χρήματα τοὺς Χριστιανοὺς ζημιώσας. ἐν Ἀντιοχείᾳ δὲ γενόμενος, προφάσει τῶν ὠνίων, ὑβρίσθη σφοδρῶς παρὰ τῶν Ἀντιοχέων, ὅτε καὶ τὸν Μισο-

2. Γολγωθᾶ Par. 8. ὃν] legendum s. οἷ s. ὃ s. εἰ. 10. καὶ add. ex A. 12. ἐπιτροπῆς] ἐπιτρόπων A. 13. πολλῶν καὶ] πολλῶν ἐκ codd. et vulg. 15. ὡρμήθημεν A, ὁρμίσθημεν vulg. 16. ἡγεμονεύω A, ἡγεμονεύων vulg. 20. παρὰ] ὑπὸ alii codd. τὸν A, τῶν vulg.

bere canis iste ausus est. interea divina crux luminis instar et lumine circumdata, a Golgotha usque ad montem olivarum, illa, quae sub Constantio visa est, splendidior in caelo apparuit. quinetiam inter altarium mappas, libros, caeterasque ecclesiae vestes, sed et super hominum tam Christianorum, quam Iudaeorum pallia crucis signum sponte frequens enatum est: idque non solum Hierosolymis, sed etiam Antiochiae, reliquisque in urbibus evenit: adeo ut Iudaei et gentiles, illius, quam impudentissime credere recusant, crucis vestigia nigra ut plurimum in vestibus undequaque respersa agnoverint. caeterum Iulianus multos in diversa loca vaticinationes et oracula consulturos, quo daemonum impulsu bellum adversus Persas suscipere testaretur, submisit. e multis vero variisque responsis, quae ad ipsum perlata sunt, unum apponam, quod ita habet: nunc omnes dii victoriae tropaea ad feram [Tigrim] fluvium deferre parati exiliimus: eorum ego dux promptus et bellicis tumultibus assuetus Mars. his animatus, et Christianis multo pecuniarum pondere mulctatis, exercitum versus Persidem eduxit. Antiochiam profectus, rerum venalium praetextu, contumelias ab Antiochenis latas sustinere coactus est: quo

πώγωνα λόγον Ἀντιοχικόν, πρὸς ἄμυναν δῆθεν, ἐπόνησε· Θεόδωρον δέ τινα νεανίαν προκατάρξαντα τῶν κατ' αὐτοῦ ὕβρεων πικρῶς ᾐκίσατο. πολλὰ δὲ καὶ μεγάλα κατὰ Χριστιανῶν
D ποιήσας, καὶ πλείονα ποιεῖν μετὰ τὸν Περσικὸν πόλεμον ἐπαγγειλάμενος, κακῶς τὸν παμμίαρον αὐτοῦ βίον ἐν αὐτῷ πεπλήρωκεν. ὑπερόριος γὰρ δίκῃ θείᾳ ἀνῃρέθη τούτῳ τῷ ἔτει, βασιλεύσας ἔτη δύο καὶ μῆνας ἐννέα, κατὰ τὴν Περσικὴν θεόκτανος γέγονεν ἐν τῇ εἰκοστῇ ἕκτῃ τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς ἰνδικτιῶνος ἕκτης ἐτῶν ὑπάρχων τριάκοντα ἑνός. ἐγένετο δὲ σημεῖον ὄντος αὐτοῦ ἐν τῇ Περσίδι μηνὶ Δεσίῳ. ὑδρία πεπληρωμένη ὕδατος ἐν οἰκίᾳ ἀγροικίδός τινος Χριστιανῆς μετεβλήθη εἰς οἶνον βράζοντα μοῦστον κατὰ τὴν δειλινὴν ὥραν. αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ τὸ ἀγγεῖον πεπληρωμένον προσήνεγκεν
P. 45 τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ χωρίου. ὁ δὲ κατὰ τὸν τόπον πρεσβύτερος πληρώσας μικρὸν ἀγγεῖον ἐξ αὐτοῦ ἐκόμισε τῷ ἐπισκόπῳ Ἀβγάρῳ. ἐν Κάρραις δὲ εὑρέθη γυνὴ ἐκ τῶν τριχῶν κρεμαμένη. καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ κρανία ἀνθρώπων πολλά, δι' ὧν
V. 36 ὁ παραβάτης τὰ μαντεῖα τοῦ κατὰ Περσῶν πολέμου ποιούμενος, σφραγῖδας καὶ κλεῖθρα τοῖς τόποις ἐπέθηκεν.

8. Ἰανουαρίου] Ἰουνίου poscit temporum ratio. v. not. ad h. l. 10. δὲ σημεῖον A, δὲ τὸ σημεῖον vulg. Δεσίῳ A b e, Δαισίῳ a, Δίῳ vulg. ὑδρία A, ὑδρεία vulg. 13. προσήνεγκεν A, προσήνεγκαν vulg. 16. Αὐγάρῳ A. δὲ om. a. 17. ἀνθρώπων πολλὰ A, πολλὰ ἀνθρ. vulg.

tempore, Misopogona, Antiochenum opus, iniurias nimirum hac arte repulsurus, composuit. Theodorum tamen iuvenem audacia conspicuum iniuriarum in ipsum latarum praecentorem duris subiecit verberibus. exinde plura et magis horrenda in Christianos aggressus, hisque foediora, confecto Persico bello, moliturum se minitatus, scelestissimam vitam in eo misere finivit, hoc quippe anno, divina insequente vindicta, extra imperii fines sublatus est, post imperii annos duos, et menses novem, Ianuarii die sexta supra vigesimam indictionis sextae, annos ipse natus unum et triginta divina opera in Perside est interfectus. eo Persidem ingresso mense Dio portentum contigit. hydria aquae plena in aedibus rusticae cuiusdam mulieris Christianae in mustum recens sive vinum ebulliens circa vesperam conversa est; eademque hora vas, ut erat plenum, in vici ecclesiam illatum, ex quo loci presbyter vasculum aliud replens ad Abgarum episcopum deportavit. Carris mulier capillis suspensa reperta. Antiochiae pariter plurimae hominum calvariae visae, quibus indicto Persis bello in vaticiniis exercendis praevaricator uteretur. loca in quibus haec reposita erant, seris atque sigillis diligenter occluserat et firmarat.

Ῥωμαίων βασιλέως Ἰοβιανοῦ ἔτος α'. A.M. 5856

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰοβιανὸς χιλίαρχος, ἀνὴρ πρᾳότατος καὶ ὀρθόδοξος Χριστιανός, βασιλεὺς Ῥωμαίων ὑπὸ παντὸς τοῦ στρατοῦ καὶ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ὑπάτων ἀνηγορεύθη ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ τῆς Περσῶν γῆς, ἐν ᾧ ὁ παραβάτης ἀνῃρέθη. καὶ μετὰ μίαν συμβολὴν πολέμου εἰρήνη ὡς ἀπὸ θεοῦ συμφώνως ἀνεβοήθη ὑπὸ Ῥωμαίων καὶ Περσῶν, καὶ ὡρίσθη ἔτη τριάκοντα. ὁ δὲ παρῃτεῖτο τὴν βασιλείαν φάσκων μὴ δύνασθαι αὐτὸν ἄρχειν στρατοῦ ἑλληνίσαντος ἐπὶ Ἰουλιανοῦ· πρὸς ὃν πάντες ὁμοφώνως ἐβόησαν Χριστιανοὶ ὑπάρχειν. Ἰοβιανὸς C δὲ πόλιν μεγάλην Νίσιβιν Πέρσαις παρεχώρησεν σωτήρια τοῦ περιλειφθέντος λαοῦ, καὶ εἰρήνευσεν. νόμους δὲ γενικοὺς κατέπεμψεν ὑπὲρ τῶν ἐκκλησιῶν εἰς πᾶσαν γῆν Ῥωμαίων, τὴν ἐπὶ τοῦ μακαρίου Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου κατάστασιν καὶ τιμὴν τῇ καθολικῇ ἐκκλησίᾳ ἀποδιδούς· τοὺς δὲ ἐν ἐξορίᾳ ἐπισκόπους ἀνεκαλέσατο, καὶ τῷ ἱερῷ Ἀθανασίῳ ἔγραψεν τῆς ἀμωμήτου πίστεως ἐγγράφως σημᾶναι αὐτῷ ἀκρίβειαν, ὅπερ καὶ πέπραχεν πάσης ὀρθοδοξίας Ἰοβιανῷ ἐπιστολὴν γράψας. ὅθεν Ἰοβιανὸς βεβαιότερος εἰς ὀρθοδοξίαν γενόμενος, τοῖς δοξάζουσι τὸ ὁμοούσιον ἐδωρήσατο πολλά, καὶ ατελεῖς ἐποιή- D

6. εἰρήνη ὡς ἀπὸ θεοῦ A, εἰρήνη γέγονεν, καὶ ὡς ἀπὸ θ. vulg. 7. ὑπὸ Ῥωμαίων A, ὑπό τε Ῥωμ. vulg. 9. αὐτὸν] αὐτῶν f. 11. Νισίβην A. 14. τοῦ μεγάλου add. ex A. 15. τῇ καθ. A, τὴν καθ. vulg. 20. ἐποίησεν A, ἐποιήσατο vulg.

Romanorum imperatoris Ioviani annus primus. A.C. 356

Hoc anno Iovianus tribunus militum vir mitissimus, et de recta fide bene sentiens, ab omni exercitu, ducibus, et consulibus, ipso Persidos in loco, quo praevaricator extinctus, Romanorum imperator salutatur. post unicum vero belli conflictum pax composita, et velut dei nutu a Romanis pariter atque a Persis denunciata, ad triginta annos sancita. Iovianus imperium suscipere detrectabat exercitui, qui gentilium ritus servasset sub Iuliano, se praefici non posse affirmans: ad quem omnes se Christianos esse una voce conclamarunt. is autem Nisibin civitatem maximam, residui populi saluti consulturus, Persis concessit, et pacem egit. generales quoque leges in universum Romanum orbem de sacris aedibus misit, quibus ecclesiam catholicam in pristinum statum atque honorem, quo sub beato Constantino potiebatur, restituit, et exulantes episcopos revocavit. a sacro insuper Athanasio, ut accuratam sincerae fidei expositionem scriptis significaret per litteras expetiit: quod ille demum praestitit, ad Iovianum, quae rectum omnem fidei sensum complecteretur, data epistola. quare Iovianus in recta fide stabilior redditus, in eos, qui

σεν. Ἀκάκιος δὲ ὁ κάκιστος Καισαρείας Ἀρειανὸς συνελθὼν μεθ' ἑτέρων ἐπισκόπων εἰς Ἀντιόχειαν λίβελλον ὀρθοδοξίας δῆθεν συνέταξε, τὸ ὁμοούσιον καὶ τὴν ἐν Νικαίᾳ σύνοδον ὁμολογῶν φόβῳ τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως, καὶ οὐ κατὰ θεόν. ὁ δὲ αὐτοκράτωρ Ἰοβιανὸς ἐπέβη τῇ Ἀντιοχέων μηνὶ Ὑπερβερεταίῳ. καὶ ἐγεννήθη παιδίον ἔξω τῆς πύλης τῆς πόλεως ἐπὶ τὸ λεγόμενον Τρίπυλον ἀγροίκῳ κηπουρῷ θῆλυ ἑπταμηνιαῖον ἔχον κεφαλὰς δύο διωρισμένας, ἑκάστη τὸ πλάσμα τετελειω- P. 46 μένον, ὡς ἀπὸ τοῦ τραχήλου ἑκάστης κεφαλῆς κεχωρισμένης. νεκρὸν δὲ τοῦτο ἐτέχθη μηνὶ Δίῳ, ὅς ἐστι Νοέμβριος. ἐξώρμησεν δὲ Ἰοβιανὸς ἀπὸ τῆς Ἀντιοχέων ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐλθὼν ἐν Ἀγκύρᾳ τῆς Γαλατίας ὕπατος προῆλθεν σὺν τῷ ἑαυτοῦ υἱῷ Ἀρανιανῷ ἐπιφανέντα τὸν αὐτὸν ἀναγορεύσας, ἄνευ τοῦ ἐνδῦσαι αὐτῷ πορφύραν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει βασιλεύσας μῆνας ἐννέα καὶ ἡμέρας δεκαπέντε Ἰοβιανὸς ὁ Χριστιανικώτατος ἐν Δαδασθάνοις χωρίῳ τῆς Βιθυνίας λεγομένῳ ἐτελεύτησεν· καὶ ἀνηγορεύθη βασιλεὺς Οὐαλεντινιανὸς Αὔγουστος ἔτη ἕνδεκα ὑπὸ τοῦ B στρατοπέδου, διὰ τὸ εὐδοκιμῆσαι αὐτὸν ὡς Χριστιανὸν ἐν

5. ὑπερβερέτῳ A. 7. ἀγροίκῳ κηπουρῷ A, ἀγροικῷ κηπωρῷ vulg. 10. ὅ ἐστι A. 12. σὺν τῷ ἑαυτοῦ υἱῷ Ἀρανιανῷ A e f, σὺν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Οὐρανιανῷ vulg. 14. αὐτῷ A, αὐτὸν vulg. 16. Ἰοβιανὸς ἐν τῇ Βιθυνίᾳ γενόμενος ἐτελεύτησεν ceteris omissis A f. 18. ὁ Αὔγουστος A. ὑπὸ A, ἀπὸ vulg.

consubstantialis dogma profiterentur, dona contulit, et a pendendo tributo fecit immunes. Acacius autem ille pessimus Caesareae episcopus, conventu cum aliis episcopis facto, libellum ex sinceriori ecclesiae sensu compegit, et pientissimi imperatoris metu, licet non ex dei cultu, consubstantialem, et actam Nicaeae synodum professus est. Iovianus autem imperator mense Hyperberetaeo Antiochiam advenit, quo tempore extra civitatis portam, loco cui Tripylon nomen, rustico hortulano infans femina partu septimestri nata est duo habens capita a se invicem disiuncta, utrique vero capiti forma fuit absoluta, adeo ut etiam collo separarentur ab invicem. foetus ille mortuus est editus mense Dio, qui nobis November. exinde Iovianus Antiochia Cpolim profectus, et Ancyram Galatiae perveniens consul cum filio Araniano in publicum processit: et eundem illustrissimum, absque purpurae tamen insignibus, designavit et renunciavit.

Eodem anno Iovianus Christianissimus imperator post menses novem et dies quindecim ab accepta potestate ad Dadasthanos Bithyniae pagum sic dictum vita functus est: in cuius locum Valentinianus Augustus, qui annos undecim tenuit imperium, quod, tan-

τῇ ὁμολογίᾳ, καὶ εὐθέως ἐξώρμησεν ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν καὶ φθάσας τὴν βασιλεύουσαν, Οὐάλεντα τὸν ἴδιον ἀδελφὸν κοινωνὸν τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀνηγόρευσεν, ἀπονείμας αὐτῷ τὰ ἀνατολικὰ μέρη, αὐτὸς δὲ τὰ δυτικὰ κατέσχεν.

Ῥωμαίων βασιλέως Οὐαλεντινιανοῦ ἔτος α'. A.M. 5857

Τούτῳ τῷ ἔτει Οὐαλεντινιανὸς ὁ Αὔγουστος Γρατιανὸν τὸν C
ἑαυτοῦ υἱὸν Αὔγουστον ἀνηγόρευσεν, κοινωνὸν τῆς βασιλείας V. 37
ὁμοῦ καὶ ὕπατον προαναγορεύσας, καὶ Οὐάλεντα τὸν ἀδελφὸν βασιλέα, ὡς προλέλεκται, διάπυρον Ἀρειανὸν ὑπάρχοντα, καὶ ὑπὸ Εὐδοξίου βαπτισθέντα. οἱ δὲ ὀρθόδοξοι προσῆλθον Οὐαλεντινιανῷ δι' Ὑπατίου ἐπισκόπου Ἡρακλείας, δεόμενοι ἐπιτραπῆναι συνελθεῖν ἐπὶ διορθώσει τοῦ ὁμοουσίου δόγματος. πρὸς οὓς Οὐαλεντινιανὸς ἀπεκρίνατο· ἐμοὶ μετὰ λαοῦ τεταγμένῳ περὶ τοιούτων πολυπραγμονεῖν, οὐ θέμις. ὡς οὖν
δοκεῖ ὑμῖν τοῖς ἱερεῦσι διαγίνεσθε. τότε συνελθόντες εἰς D
Λάμψακον, καὶ δύο μῆνας ἐκεῖ διατρίψαντες, τελευταῖον ἠκύρωσαν τὰ ὑπὸ Εὐδοξίου καὶ Ἀκακίου ἐν Κωνσταντινουπόλει πραχθέντα, κρατεῖν δὲ τὴν ἐν Σελευκίᾳ πίστιν. Οὐάλης δὲ ὁ δυσσεβὴς τὰ ἐν Λαμψάκῳ πραχθέντα ἀνέτρεψεν, καὶ τοὺς συνελθόντας ἐκεῖ ἐπισκόπους ἐξορίᾳ παρέπεμψεν. Εὐδοξίῳ

8. προαγορεύσας A. 9. ὑπάρχοντα add. ex A. 17. ὑπὸ A, ἀπὸ vulg. 18. πραχθέντα A f, προαχθέντα vulg.

quam Christianus, ex propria confessione celebris haberetur, imperator ab exercitu renunciatur. ille confestim Cpolim contendit, et in urbium reginam appulsus Valentem fratrem, assignatis ei orientis partibus, imperii consortem declaravit: ipse vero occidentales tenuit.

Imperatoris Romanorum Valentiniani annus primus. A. C. 357

Hoc anno Valentinianus Augustus cum Gratianum filium imperii collegam simul et consulem declarasset, Augustum iussit salutari; fratrem vero Valentem Arianum insignem ab Eudoxio baptizatum imperatorem, prout praemissum est, renunciavit. orthodoxi porro Valentinianum convenerunt Hypatii Heracleensis antistitis ope deprecaturi, ut de consubstantialis sancito dogmate edendo in unum coactis sibi potestas fieret. his responsum dedit Valentinianus: mihi inter ecclesiae plebem recensito de his curiosius indagari, nefas. ut igitur vobis sacerdotibus pro bono videtur consulendum, discutite. Lampsacum itaque convenientes, et mensibus duobus in eo morati, quae ab Eudoxio et Acacio fuerant acta Cpoli, resciderunt: fidem vero Seleuciae probatam voluerunt retineri. impius Valens in adversum Lampsaceni conventus evertit edicta, et episcopos, qui interfuerant, egit in exilium: caeterum Eudoxio, qui secum sentiebat, Cpolitanas

δὲ τῷ ὁμόφρονι τὰς ἐκκλησίας παρέδωκεν Κωνσταντινουπόλεως. οἱ δὲ ὀρθόδοξοι οὔτε ποιμένα, οὔτε ἐκκλησίαν εἶχον.

A.M. 5858 Τούτῳ τῷ ἔτει Λιβέριος ἐπίσκοπος Ῥώμης, καὶ Ἀθανά-
P. 47 σιος Ἀλεξανδρείας καὶ Μελέτιος Ἀντιοχείας, καὶ ὁ Σαμωσατῶν Εὐσέβιος, ἀνακληθέντες ἐκ τῆς ἐξορίας ὑπὸ Ἰοβιανοῦ ἐν τῷ ὀρθῷ λόγῳ διέπρεπον, καὶ ὁ Ἱεροσολύμων Κύριλλος, καὶ ἕτεροι ἐπίσκοποι τῆς ὀρθοδοξίας πρόμαχοι. Ἀρειανῶν δὲ προΐστατο ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Λούκιος, καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ Εὐζώϊος, Παυλῖνος δὲ τοῦ ἑνὸς μέρους τῶν ὀρθοδόξων εἰς δύο διῃρημένων, καὶ τοῦ ἄλλου Μελέτιος.

A.M. 5859 Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Κυρίλλου ἔτος α'.
B Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Εὐδοξίου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Προκόπιος ἀντῆρεν ἐν Κωνσταντινουπόλει μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, καὶ ἐξελθὼν ἐπὶ Νακολίαν, καὶ πλείστῳ στρατῷ φραξάμενος, φόβον ἐποίησε τῷ Οὐάλεντι, καὶ τὸν κατὰ τῶν ἐκκλησιῶν πόλεμον ἀνῆκε πρὸς βραχύ, ἕως Προκόπιον προέδωκαν οἱ ἴδιοι στρατηγοὶ Ἀγγέλων καὶ Γόμαρις, ὅν τινα Προκόπιον εἰς δύο δένδρα ἐγγίζοντα πρὸς ἄλληλα ἐξαρτήσας τῶν σκελῶν ἀφεθῆναι κλιθέντα ἐκέλευσεν· ἅ τινα βιαίως ὀρθωθέντα, διέσπασαν τὸν τύραννον. τοὺς δὲ προδεδωκότας αὐτὸν στρατηγοὺς Ἀγγέλωνα καὶ Γόμαριν πρισθῆ-

2. οἱ δὲ] καὶ οἱ A. 5. Εὐσέβιος] Εὐζώϊος f in marg. 7. Ἀρειανῶν — Λούκιος om. f. 14. Νακολίαν A, Νακόλειαν vulg. 17. Ἀγγέλων A, Ἀγάλων f, Ἀγέλων vulg. Γόμαρις A e, Μάρις f, Γόβαρις vulg. 19. ἀφαιρεθῆναι κληθῆναι A f. 20. ὀρθωθέντα A f, ὀρθωθέντων vulg. 21. πρισθῆναι A, πρησθῆναι vulg.

commisit ecclesias: ita ut catholici neque pastorem neque ecclesiam tunc habuerint.

A. C. 358 Hoc anno Liberius Romanus episcopus, Alexandriae Athanasius, Antiochiae Meletius et Samosatensium Eusebius, rectae fidei defensores exilio a principe Ioviano revocati, et Hierosolymorum Cyrillus, et alii quam plurimi vera fidei disciplina claruerunt. Arianis vero praeerant Alexandriae Lucius, et Antiochiae Euzoïus: orthodoxorum autem bifariam divisorum partis unius Paulinus, alterius Meletius praesulem agebat.

A. C. 359 Hierosolymorum episcopi Cyrilli annus primus.
Antiochiae episcopi Eudoxii annus primus.

Hoc anno Procopius Cpoli mense Septembri rebellavit: Nacoliaque occupata, et copioso stipatus exercitu, Valenti metum incussit. quare bellum adversus ecclesias excitatum ad modicum sedatum est, donec proprii duces Angelon et Gomaris prodiderint Procopium. hunc ad duas arbores ad invicem adductas et inflexas pedibus appendi damnavit Valens, et arbores remitti: quae cum impetu rursum erectae

καὶ ἐκέλευσεν· ὃ καὶ πεπόνθασιν οἱ τάλανες, ἀναξίως εὐ-
νοήσαντες. τότε καὶ Χαλκηδόνος τὰ τείχη καθεῖλεν φόβῳ C
Προκοπίου. ἀνελὼν δὲ τὸν Προκόπιον κατὰ τῆς ἀληθείας V.38
πάλιν κεκίνηται. τότε καὶ Ἐλεύσιον τὸν Κυζίκου ἠνάγκασεν
ὁμολογῆσαι τὸ ἑτερούσιον. οὗτος δὲ ὁ Ἐλεύσιος ἐλθὼν ἐν
Κυζίκῳ, καὶ ἐξαγγείλας τὴν ἑαυτοῦ παρανομίαν, ἀνάξιόν τε
τοῦ ἱερατεύειν εἰπὼν ἑαυτόν, ἕτερον προβληθῆναι ἐπίσκοπον
τῇ Κυζίκῳ προέτρεπεν. τοῦτο μαθὼν Εὐδόξιος ὁ κακόφρων,
Εὐνόμιον ἀντ' αὐτοῦ κατέστησε τῆς Κυζίκου ἐπίσκοπον.

Τῷ δ' αὐτῷ χρόνῳ διῆγεν Οὐάλης ὁ βασιλεὺς ἐν Μαρ-
κιανουπόλει τῆς Μυσίας. σεισμὸς δὲ γέγονε μέγας καθ' ὅλης
τῆς γῆς ἐν τῇ ι' ἰνδικτιῶνι ἐν νυκτί, ὡς καὶ ἐν Ἀλεξαν- D
δρείᾳ πλοῖα προσορμισάμενα τῷ αἰγιαλῷ ἐπαρθῆναι εἰς ὕψος,
καὶ ὑπερβῆναι τὰς ὑψηλὰς οἰκοδομὰς καὶ τὰ τείχη, καὶ με-
τατεθῆναι ἐνδὸν εἰς τὰς αὐλὰς καὶ τὰ δώματα τὰ πλοῖα·
ὑπαναχωρησάσης δὲ τῆς θαλάσσης, ἔμεινεν ἐπὶ ξηρᾶς· οἱ δὲ
λαοὶ ἐκ τῆς πόλεως φεύγοντες διὰ τὸν σεισμόν, θεωρἀσαντες
τὰ πλοῖα ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, εἰς ἁρπαγὴν τῶν ἐν τοῖς πλοίοις
φορτίων ἐπῆλθον, καὶ ἐπιστρέψαν τὸ ὕδωρ πάντας ἐκάλυψεν·

1. τάλανες A, τάλαινες vulg. 2. Χαλκηδόνος A, Καλχηδόνος vulg. 5. τὸ ἑτερούσιον A, τὸν ἑτερούσιον vulg. ὁ add. ex A. 9. ἀντ' αὐτοῦ A, κατ' αὐτοῦ vulg. κατέστησε] ἔστησε A. 10. Μαρκιανοῦ πόλει A. 11. γέγονε μέγας καθ' ὅλ. τ. γ. A, γενόμενος καθ' ὅλ. τ. γ. μέγας vulg. 13. προσορμισάμενα A, προσωρμισμένα vulg. 14. οἰκοδομὰς καὶ τὰ τείχη καὶ μεταθ. ἐνδὸν εἰς τὰς αὐλὰς om. A. 16. ἔμεινεν A, ἔμειναν vulg. 17. φεύγοντες A, φυγόντες vulg.

discerpserunt tyrannum: duces vero Angelonem et Gomarim proditionis autores serra discindi iussit. hoc passi sunt miseri erga indignum benevoli. tunc etiam Procopii metu muros Chalcedonis evertit: et post Procopii mortem in fidem iterum motus est. eo tempore Cyzici episcopum Eleusium coegit Valens filium dei diversae ab eo substantiae confiteri. ille Cyzicum adveniens, et flagitium publice enuncians, et qui sacra ulterius administraret agnoscens se indignum, alium sibi substitui precabatur: quo percepto perversus Eudoxius Eunomium in ipsius locum Cyzici episcopum suffecit.

Hoc eodem anno Valens imperator Marcianopoli Mysiae urbe moram egit. terrae motus autem maximus per universum orbem decima indictione de nocte contigit, adeo ut Alexandriae navigia littori admota sursum, vel supra altiores aedes et muros sublata, intra civitatem in atria atque domos transportarentur: mari vero recedente in sicco remanserunt. populus autem, qui ab urbe terrae motus causa aufugerat, cum naves ita in sicco derelictas cerneret, ad de-

ἄλλους δὲ ναυτικοὺς διηγήσασθαι, ὡς κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἐν μέσῳ τοῦ Ἀδρία πελάγους πλέοντες καταληφθῆναι, ἐξαίφνης δὲ ἐν τῷ πελάγει εἰς τὸ ἔδαφος καθίσαι τὸ πλοῖον· καὶ
P. 48 μετὰ βραχὺ πάλιν ἐπανελθεῖν τὸ ὕδωρ, καὶ οὕτω πλεῦσαι.

A.M. 5860 Τούτῳ τῷ ἔτει Οὐαλεντινιανὸς ὁ μέγας ζώσης τῆς αὐτοῦ γαμετῆς Σεβήρης τῆς μητρὸς Γρατιανοῦ, ἔγημεν παρανόμως Ἰουστίναν διὰ κάλλος μαρτυρηθεῖσαν ὑπὸ Σεβήρης, ἐξ ἧς ἔσχεν τέκνα Οὐαλεντινιανὸν νέον λεγόμενον, ὃν ὁ στρατὸς μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς βασιλέα ἀνηγόρευσεν, καὶ θυγατέρας
B τρεῖς Ἰοῦσταν, Γράταν, Γάλλαν, ἣν καὶ ἔγημεν ὁ μέγας Θεοδόσιος κατὰ δεύτερον γάμον, ἐξ ἧς ἐτέχθη αὐτῷ ἡ Πλακιδία, Ἀρκάδιος δὲ καὶ Ὁνώριος ἐκ Πλακίλλης ἦσαν Θεοδοσίῳ τῆς πρώτης γαμετῆς. ἔγραψεν δὲ καὶ νόμον παράνομον τῷ θέλοντι δύο γυναῖκας ἔχειν κατὰ ταὐτὸν μὴ κωλύεσθαι. Οὐάλης δὲ ὁ δυσσεβὴς δύο θυγατέρας ἔσχεν Ἀναστασίαν καὶ Κάρωσσαν, ὧν καὶ ἐπ' ὀνόμασι δύο λουτρὰ ἔκτισεν, καὶ τὸν ἀγωγὸν τὸν μέχρι νῦν Οὐαλεντινιανικὸν λεγόμενον. τινὲς δέ φασιν ὅτι Δομνίκα ἡ γυνὴ Οὐάλεντος ἔπεισεν αὐτὸν ἀρειανίζειν οὕτω σφοδρῶς. ἄλλοι δὲ ἱστοροῦσιν, ὅτι μετὰ τὸ βασι-

1. διηγήσασθαι A et alii, ἐξηγήσ. vulg. 2. τοῦ Ἀδρία A, τοῦ Ἀνδρεία f, τοῦ Ἀδρίου πελάγους vulg. καταληφθῆναι, ἐξαίφνης δὲ A, καταληφθῆναι ἐξαίφνης, καὶ vulg. 6. γαμετῆς] γυναικὸς alii. Σευήρης A. 9. ἀνηγόρευσαν a c. 12. δὲ add. ex A e. Πλακίλλης] Πλακίδης a e. 17. Οὐαλεντινιακὸν A. λεγόμενον] καλούμενον a c.

praedandas merces in navigia congestas irruebat: verum aqua reversa cunctos involvit et obruit. retulerunt alii nautae, eadem hora se medio Adriatico mari agentes iter derepente deprehensos ad fundum desedisse: moxque aqua recurrente navigationem resumpsisse et confecisse.

A. C. 360 Hoc anno Valentinianus senior, Severa uxore Gratiani matre adhuc inter vivos superstite, Iustinam ab ipsa Severa ob pulchritudinem commendatam illegitime duxit, ex qua Valentinianum iuniorem dictum suscepit, quem mortuo patre exercitus imperatorem salutavit: tres item filias ex eadem procreavit Iustam, Gratam et Gallam, quam secundas adiens nuptias magnus Theodosius duxit uxorem; ex qua nata est ei Placidia: Arcadius enim et Honorius ex priore coniuge Placilla concepti erant. sanxit ille legem plane illegitimam: volenti liceret duas uxores eodem tempore tenere. impius autem Valens duas filias genuit Anastasiam et Carossam, quarum nomine geminas aedificavit thermas, tum etiam aquaeductum in hanc usque diem Valentiniani appellatione celebrem excitavit. caeterum Domnicam Valen-

λεῦσαι βαπτισθεὶς ὑπὸ Εὐδοξίου ὅρκῳ, διεβεβαιώσατο αὐτὸν
ἐν αὐτῷ τῷ βαπτίσματι τὰ Ἀρείου φρονεῖν, καὶ μὴ δέχεσθαι C
τὸ ὁμοούσιον, καὶ οὕτως ἀμφότεροι μυρίους διωγμοὺς κατὰ τῶν ὀρθοδόξων ἐκίνησαν οἱ ἀνόσιοι. πέμπουσι δὲ καὶ πρὸς Λιβέριον τὸν Ῥώμης Εὐστάθιον τὸν Ἀρμένιον, καὶ Σιλβανὸν τὸν Ταρσοῦ, καὶ Θεόφιλον Κασταβάλων, ὑπισχνούμενοι δι' αὐτῶν δέχεσθαι τὸ ὁμοούσιον. οὗτοι Λιβερίῳ ἔγγραφον ὑπὲρ τοῦ ὁμοουσίου λίβελλον ἔδωκαν, ὁμολογήσαντες πᾶσαν αἵρεσιν ἀποστρέφεσθαι ἐναντιουμένην τῇ ἐν Νικαίᾳ συνόδῳ· οὓς καὶ ἀποδεξάμενος Λιβέριος, ἐκοινώνησεν, γράψας τοῖς τῆς ἀνατολῆς, μαρτυρῶν αὐτοῖς ὀρθοδοξίαν. ἐν Μαρκιανουπόλει δὲ D
Οὐάλης στρατεύων κατὰ Γότθων, παρεχείμαζεν ἐκεῖ.

Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Ἀνιανοῦ ἔτος α'. A.M. 5861

Τούτῳ τῷ ἔτει σύνοδος ἐν Τυάνοις γέγονεν, ἐν ᾗ εὑρέ- V. 39
θησαν Εὐσέβιος ὁ Καισαρείας Καππαδοκίας, Γρηγόριος ὁ Να- P. 49
ζιανζοῦ, ὁ πατὴρ τοῦ Θεολόγου Γρηγορίου, καὶ ὁ Μελιτινῆς Ὀτρήϊος, καὶ ἕτεροι, οἵ τινες τοῖς Λιβερίου γράμμασιν ἀγαλλιασάμενοι πᾶσι τοῖς ὀρθοδόξοις ἐπισκόποις ἐσήμαναν παραγενέσθαι εἰς Ταρσὸν ἐπὶ βαβαιώσει τῆς ὀρθῆς πίστεως, ὅπερ

3. ἀμφότεροι a c, οἱ ἀμφ. vulg. 7. ἔγγραφον b c d, ἔγραφον vulg. ὑπὲρ τοῦ A, καὶ ὑπὲρ τοῦ vulg. 8. ἐπέδωκαν A. ὁμολογήσαντες A a, ὁμολογοῦντες vulg. 10. ἀποδεξάμενος A, ὑποδ. vulg. 12. παρεχείμασεν A. 15. Εὐσέβιος A, ὁ Εὐσ. vulg. Γρηγόριος A, καὶ Γρ. vulg. 16. Γρηγορίου om. a.

tis coniugem ei tantam pertinaciam ad Arianas partes suggessisse quidam arbitrantur: narrant alii, cum suscepto iam imperio baptizaretur ab Eudoxio, Arianorum sententiam tenere nec unquam consubstantialis confessionem suscepturum dato sacramento se adstrinxisse: atque ita deinceps variis persecutionibus in ecclesiam motis ambo vexaverunt orthodoxos. ad Liberium autem Romanum episcopum mittunt Eustathium Armenium, Sylvanum Tarsensem et Theophilum Castabolorum episcopos, eorum opera se consubstantialis fidem suscepisse confirmantes. hi litteras dant ad Liberium, et consubstantialis dogmati probando libellum offerunt, quo haeresim omnem Nicaenae synodo contrariam se aversari profitentur: receptos in communionem Liberius admisit; datisque commendatitiis et formatis eorum fidei, velut orthodoxae, testimonium reddidit. Valens demum expeditione adversus Gotthos mota Marcianopoli hiemavit.

Antiochiae episcopi Aniani annus primus. A. C. 361

Hoc anno synodus apud Tyana coacta, cui interfuerunt Eusebius Caesareae in Cappadocia et Gregorius Nazianzi, pater Gregorii Theologi, et Otreius Melitinae, et alii praesules, qui Liberii litteris exhilarati, cunctis orthodoxis episcopis, Tarsum suis decretis rectam fidem

ἀκούσας Οὐάλης ἐκώλυσε γενέσθαι. Εὐδόξιος δὲ πάλιν Οὐάλεντα παρεσκεύασεν κελεῦσαι τοῖς κατὰ τόπον ἄρχουσιν ἐξορισθῆναι πάντας τοὺς ὑπὸ Κωνσταντίου ἐξορισθέντας. τότε Ἀθανάσιος ἑκουσίως ἐξῆλθεν Ἀλεξανδρείας, μὴ συγχωροῦντος τοῦ δήμου τῷ ἄρχοντι ἐκβαλεῖν αὐτόν, ὃς καὶ πολὺν χρό- B νον ἐκρύπτετο ἐν πατρῴῳ μνημείῳ· ὕστερον δὲ Οὐάλης φόβῳ στάσεως τῶν Ἀλεξανδρέων ἔγραψεν ἐπανελθεῖν τὸν Ἀθανάσιον. τῆς δὲ κοινωνίας Εὐδοξίου ἀπέσχισεν Εὐνόμιος διὰ τὸ μὴ κοινωνεῖν Εὐδόξιον Ἀετίῳ τῷ διδασκάλῳ Εὐνομίου. εἰ γὰρ καὶ ἀμφότεροι ὁμόφρονες ἦσαν· ἀλλὰ διὰ τὸ παρὰ πάντων μισεῖσθαι Ἀέτιον, Εὐδόξιος ἀπεστρέφετο αὐτόν, μὴ αἰσχυνόμενος προδήλως τοῖς οἰκείοις δόγμασιν, ὡς ἀσεβέσιν, ἀποστρέφεσθαι. Εὐνόμιος γὰρ ὑπογραφεὺς γέγονεν τοῦ ἀθέου Ἀετίου σοφιστικοὺς λόγους μαθών, ἐξ ὧν δῆθεν ἐκόμπαζεν, C τῶν θείων γραφῶν ἀμύητος ὤν πάντῃ, ὡς δηλοῦσι μάλιστα οἱ ἑπτὰ αὐτοῦ τόμοι. οἱ δὲ Κυζικηνοὶ ἐδίωξαν Εὐνόμιον ὡς αἱρετικὸν καὶ βλάσφημον. οὗτος δὲ ἐλθὼν ἡνώθη Εὐδοξίῳ· δεινὸς δὲ ἦν βλάσφημος, τολμῶν λέγειν· ὅτι ὁ θεὸς περὶ τῆς

1. Οὐάλης] ὁ βασιλεὺς a. 2. τοῖς — ἄρχουσιν om. f. 3. post ἐξορισθέντας b haec addit: ἐπισκόπους καὶ ὑπὸ Ἰουλιανοῦ καὶ Ἰοβιανοῦ ἀνακληθέντας. 4. ἐξῆλθε τῆς Ἀλ. A. 6. μνήματι b. 7. τῶν add. ex A. τὸν add. ex A. 17. οὗτος A, οὕτως vulg.

confirmaturi ut accederent, indixerunt. hoc cum ad Valentem fuisset perlatum, prohibuit fieri. Eudoxius vero cunctos sub Constantio in exilium actos, suis per quaeque loca magistratibus, ut in exilium pariter mitterent, Valentem iubere rursum impulit. tunc Athanasius, cum plebs Alexandrina ipsum a praefecto expelli minime sineret, urbe sponte excedens, in paterno sepulchro diutissime latuit. demum vero Valens Alexandrinorum seditionem veritus Athanasium revocari rescripsit. Eudoxii communione semet segregavit Eunomius, quod cum Aetio Eunomii magistro communionem habere nollet Eudoxius. quamvis enim in unam sententiam uterque iret, tamen quod omnium odiis obiiceretur Aetius, ipsum aversabatur Eudoxius; nec quantum ipse hoc facto propriis dogmatibus, tanquam impiis, detraheret, aut alienum aperte se redderet, advertebat vel reverebatur. Eunomius siquidem varium et excultum, quale sophistarum est, dicendi genus edocendus, a deo extorris Aetii fuit amanuensis, ex quo praesumptionis aura in eius animum immissa; nulla licet ex parte divinarum litterarum rudimentis esset initiatus, ut septem ab eo tomi conscripti liquido manifestant. caeterum Cyziceni Eunomium velut haereticum et blasphemum expulerunt. profectus ille iunctus est Eudoxio. quin blasphemus mirum in modum extitit, enunciare ausus: deum praeter

ἰδίας οὐσίας οὐδὲν οἶδεν πλέον ἡμῶν. ἑλληνικοῦ δὲ διωγμοῦ πλείονα συνέβη τοῖς ὀρθοδόξοις ἐπὶ Οὐάλεντος καὶ Εὐδοξίου τῶν ἀσεβῶν.

Τούτῳ δὲ τῷ χρόνῳ Εὐδοξίου τελευτήσαντος Δημόφιλον Ἀρειανοὶ προεβάλοντο ἐπίσκοπον. οἱ δὲ ὀρθόδοξοι Εὐάγριόν τινα, ὃν ἐχειροτόνησεν Εὐστάθιος ὁ ἱερὸς Ἀντιοχείας λαθραίως διάγων ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπανελθὼν ἐκ τῆς ἐξορίας ἐπὶ D
Ἰοβιανοῦ· μὴ εὑρὼν δὲ αὐτὸν ζῶντα ἐν τῇ πόλει ἐκρύπτετο. τὴν δὲ Εὐαγρίου χειροτονίαν ἀκούσας Οὐάλης ἐν Μαρκιανουπόλει διάγων Εὐστάθιον μὲν τὸν ἱερὸν εἰς Βιζύην ἐξώρισεν, Εὐάγριον δὲ τῆς πόλεως ἐκβαλὼν, Δημοφίλῳ τὰς ἐκκλησίας παρέδωκε τῷ Ἀρειανῷ.

Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Δημοφίλου ἔτος α'. A.M. 5862

Τούτῳ τῷ ἔτει Οὐάλεντι τῷ δυσσεβεῖ πρεσβείαν ἀπέ- P. 50
στειλαν οἱ ὀρθόδοξοι ἐν Νικομηδείᾳ ἐλθόντι ἄνδρας ἱερατικοὺς ὀγδοήκοντα πέμψαντες, ὧν προηγοῦντο Θεόδωρος καὶ V. 40
Οὐρβανὸς καὶ Μενέδημος, οὓς πάντας σὺν τῷ πλοίῳ ὑφαφθῆναι Οὐάλης ἐκέλευσεν· καὶ πάντες σὺν τῇ νηῒ κατεφλέχθησαν μέχρι Δακίζων τοῦ πλοίου διαρκέσαντος.

1. οἶδεν om. A f. 2. τοῖς ὀρθοδόξοις om. a. 4. δὲ add. ex A. 5. προεβάλοντο A, προέβαλον vulg. 10. Βιζύην A b e, Κύζικον vulg. 14. ἀνεστείλαντο b. 16. ὀγδοήκοντα] πέντε A. 17. ὑφαφθῆναι A, ὑπαφθ. vulg. 19. Δακίζοντος A e, Δακιδίζων b, Δακίοντος f.

aut supra nos de propria natura nullam cognitionem habere. sub impiis istis Valente et Eudoxio multo asperiora, quam quae suis persequutionibus gentiles exercuerint, orthodoxis acciderunt.

Hoc anno, mortuo Eudoxio, Demophilum episcopum sibi praefecerunt Ariani, Euagrium quendam ex adverso elegerunt orthodoxi. hunc Eustathius sacer Antiochiae praesul Cpoli clam degens consecravit, reversus nimirum ab exilio Ioviani principis edicto, quem cum vivum non offendisset, occulte morabatur in urbe. audita Euagrii ordinatione Valens Marcianopoli moram trahens sacrum Eustathium relegavit Bizyam, expulsoque Cpoli Euagrio, ecclesias Demophilo Ariano commendavit.

Cpolis episcopi Demophili annus primus. A. C. 362

Hoc anno ad impium Valentem Nicomediam profectum legationem summiserunt orthodoxi viros ex ecclesiastico ordine octoginta, quorum principes erant Theodorus, Urbanus et Menedemus: quos omnes ipso quo appulerant navigio igne supposito Valens concremari iussit. omnes itaque cum nave ad Daciza usque semper ardente consumpti.

A.M. 5863 Τούτῳ τῷ ἔτει Οὐάλης ὁ μιαρὸς τοῖς Ἕλλησιν ἄδειαν ἔδωκεν θυσίας καὶ πανηγύρεις ἐπιτελεῖν· ὡσαύτως καὶ Ἰου- B δαίους ἔθαλπεν καὶ ἐτίμα. μόνους δὲ τοὺς ὀρθοδόξους καὶ τὰ τῆς ἀποστολικῆς ἐκκλησίας ἦν δεινῶς διώκων.

A.M. 5864 Τούτῳ τῷ ἔτει Οὐάλης ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας εἰσελθὼν πάνδεινα τοῖς ὀρθοδόξοις ἐνεδείξατο πολλοὺς ἀνελὼν μαχαίρᾳ, καὶ ἄλλους ἀποπνίξας εἰς τὸν παραρρέοντα ποταμόν· ὡσαύτως δὲ καὶ τὴν Ἔδεσαν καταλαβὼν χείρονα ἔπραξεν, κελεύσας Μοδέστῳ τῷ ἐπάρχῳ τὸ πλῆθος τῶν ὀρθοδόξων συλλαβεῖν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Θωμᾶ συνερχόμενον, καὶ φο- C νεῦσαι. τὸ δὲ κατὰ τὴν γυναῖκα συμβὰν τὴν ἕλκουσαν τὸ τέκνον σπουδῇ ἐπὶ τὸν θάνατον, τόν τε Οὐάλεντα ᾔσχυνεν, καὶ τὸν ἔπαρχον κατέπληξεν, καὶ τὸ ἄγος ἐκώλυσεν, θεοῦ δηλονότι τοῦτο οἰκονομήσαντος. Εὐσέβιον δὲ τὸν Σαμοσάτων ἐξώρισεν εἰς τὴν Θρᾴκην, ὅτε καὶ πλέον ἐθαυμαστώθη ὁ ἅγιος ἑκουσίως τῆς πόλεως ἐξελθών, καὶ ἀκολουθήσας τοῖς ἐλαύνουσι, μὴ συγχωροῦντος τοῦ λαοῦ· ἀντ' αὐτοῦ δὲ οἱ Ἀρειανοὶ Εὐνόμιόν τινα Ἀρειανὸν διάπυρον προεβάλοντο, ᾧ οὐδεὶς τῶν Σαμοσατέων ἐκοινώνησεν. τούτου λουομένου, καὶ τὸν

2. ὡσαύτως] οὕτως δὲ b. καὶ Ἰουδαίους — — ποταμόν· ὡσαύτως om. A. 3. ἔθαλπεν καὶ add. ex b. μόνους] μόνον a. 4. ἦν om. b. 9. ὑπάρχῳ a. συλλαβεῖν] συνελεῖν f. 13. ἔπαρχον b, ὕπαρχον vulg. δῆλον A. 15. ὅτε] ὅτι b. ἐθαυμάσθη A. 18. προεβάλοντο A, προεβάλλ. vulg.

A. C. 363 Hoc anno sacrorum et conventuum agendorum gentilibus potestatem fecit scelestus Valens: Iudaeosque praecipuo cultu prosequebatur: solos duntaxat orthodoxos persequebatur, et res ad apostolicam ecclesiam spectantes deprimebat.

A. C. 364 Hoc anno Valens Antiochiam Syriae profectus atrocia quaeque in orthodoxos exercuit supplicia, plurimos occidit gladio, alios in praeterfluentem fluvium demersit. sic etiam Edessam adveniens peiora multo patravit. modestum enim praefectum plebem orthodoxam ad S. Thomae sacram aedem congregatam concludere praecepit, et crudeliter mactare. quod autem mulieri accidit, quae cursu concitato filium parvulum ad necem trahebat, Valenti pudorem incussit, praefecti perculit animum, et dirum facinus, ne progrederetur, deo nimirum ita disponente, compescuit. Eusebium porro Samosatensium episcopum exulare iussit in Thraciam: quo factum est, ut sanctus sponte decedens ex urbe et populo quamvis obsistente agentes se properanter insequens maiorem de se mirandi causam daret. in eius vero locum Eunomium Arianarum partium insignem patronum intruserunt Ariani, cuius communionis Samosatensium nullus

λαὸν συλλούσασθαι προτρεπομένου, εἰ μὴ τὸ ὕδωρ τῆς ἐμβάτης ἐν ᾗ εἰσῆλθεν Εὐνόμιος ἐκένωσαν, καὶ ἄλλου ἐπλήρωσαν, D οὐκ ἠνείχοντο λούσασθαι, μεμιάνθαι, λέγοντες, ὑπὸ Εὐνομίου τὸ πρότερον. ὅπερ μαθὼν ἔφυγε τῆς πόλεως ἀσπόνδως μισούμενος. τούτου δὲ ὑποχωρήσαντος, Λούκιόν τινα προφανῆ λύκον Ἀρειανοὶ προεβάλοντο. ὁμοίως καὶ ἐν Καππαδοκίᾳ τὰς ἐκκλησίας Ἀρειανοῖς παραδοῦναι ἐσπούδαζεν, τῆς ἐναντιώσεως δραξάμενος, ἧς ἔσχεν παρὰ τοῦ μεγάλου Βασιλείου πρεσβυτέρου τότε τῆς μεγάλης ἐκκλησίας Καισαρείας ὑπάρχοντος, καὶ Εὐσέβιον τὸν ἐπίσκοπον διεγείροντος εἰς ζῆλον ὀρθοδοξίας, μὴ ὑπείκειν τῇ δυσσεβείᾳ Οὐάλεντος.

Περσῶν βασιλέως Ἀρταξῆρος, Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου A.M.5865
Πέτρου, Ἀντιοχείας πάλιν Μελητίου ἔτος α'. P.51

Τούτῳ τῷ ἔτει Οὐάλεντος ἐν Ἀντιοχείᾳ διάγοντος εὑρέθησάν τινες ἐπιβουλὴν κατ' αὐτοῦ μελετῶντες· καὶ ἀνῃρέ- V.41 θησαν στῖφος ἀσεβῶν. διὰ γὰρ μαντειῶν καὶ θυσιῶν τὴν συσκευὴν κατειργάζοντο. τοῦ δὲ πολυάθλου καὶ πολλὰ καμόντος Ἀθανασίου μεταστάντος πρὸς κύριον, ἐπισκοπήσαντος B ἔτη ἓξ καὶ τεσσαράκοντα, ἐν διωγμοῖς δὲ καὶ τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας κινδύνοις τὰ τεσσαράκοντα, Πέτρος τὴν ἐπισκοπὴν

2. Εὐνόμιος A, ὁ Εὐν. vulg. 5. προχωρήσαντας Par. 6. προεβάλοντο A, προεβάλλ. vulg. 7. Ἀρειανοῖς add. ex A. 8. παρὰ τοῦ A, παρ' αὐτοῦ τοῦ vulg. 9. μεγάλης om. A.

sese consortem adiunxit. hic ad publica balnea progressus, cum populum simul lavari adhortaretur, nullus lotum ire sustinuit, quin prius qua laverat aqua, receptaculum integre purgaretur, et alia recens infunderetur. infecta est, dicebant, prior aqua ab Eunomio. quod cum ille resciret, se nimirum irreconciliatis animis infensum, civitatis discessu se ipsum damnavit. eo dilapso, Lucium quendam lupum manifestum promoverunt Ariani. Cappadociae pariter ecclesias Arianis committere studebat Valens, accepta vexandi causa ex generoso Basilii tunc magnae ecclesiae Caesariensis presbyteri animo quo se tunc opposuit, et Eusebium episcopum in verae fidei defensionem, ne Valentis impietati succumberet, fortiter excitavit.

Persarum regis Artaxeris, Alexandriae episcopi Petri, Antiochiae A.C.365
episcopi Meletii iterum annus primus.

Hoc anno Valente Antiochiae moram agente deprehensi sunt quidam in eum insidias meditati, qui omnes, ceu profanorum et impiorum hominum globum componentes, e medio sublati sunt; per divinationes enim et impura sacrificia machinam facinoris construxerant. iam vero exercitatissimo et continuis laboribus assueto illo Christi athleta, Athanasio, inquam, ad dominum migrante, post gesti episco-

διεδέξατο, ὃν οἱ Ἀρειανοὶ διά τινος Μάγνου τῶν βασιλικῶν θησαυρῶν ταμία ἀπήλασαν· Λούκιον δὲ ἀντικατέστησαν· τότε πολλοὶ τῶν ὀρθοδόξων ἀνδρῶν, καὶ γυναικῶν παρθένων ἀθέως ᾐκίσθησαν, πολλοὶ δὲ καὶ ἐν βασάνοις ἐτελειώθησαν. ὁ δὲ Πέτρος φυγὰς εἰς Ῥώμην ᾤχετο πρὸς Δάμασον, ὡς ὁμόδοξον· ὅτε καὶ τὰ γενόμενα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δι' ἐπιστολῆς ἔγραψεν φρικώδη ὑπὸ Ἀρειανῶν· τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ὁ
C Βασίλειος τῆς Καισαρέων ἐπισκόπησεν, Εὐσεβίου εὐσεβῶς κοιμηθέντος.

A.M. 5866 Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀμβρόσιος μετὰ Αὐξέντιον τῆς ἐκκλησίας Μεδιολάνων ἡγήσατο οὕτως. τοῦ δήμου στασιάζοντος περὶ προβολῆς ἐπισκόπου, Ἀμβρόσιος ἡγεμὼν τῆς χώρας τελῶν
D ἐπέμφθη ὑπὸ Οὐαλεντινιανοῦ τοῦ βασιλέως ἐκεῖσε διάγοντος κωλῦσαι τὴν στάσιν, ἀβάπτιστος μὲν ἔτι ὤν, πάνυ δὲ τοῦ δικαίου φροντίζων, καὶ τοὺς μείζονας ἄρχοντας γενναίως διελέγχων ἀδικοῦντας. ὁ οὖν δῆμος παυσάμενος τῆς ἔριδος, ὁμοφώνως τὸν Ἀμβρόσιον ἐπίσκοπον ἐψηφίσαντο, ὅπερ ἀκούσας Οὐαλεντινιανὸς ἐκέλευσε μυηθέντα χειροτονηθῆναι τὸν Ἀμβρόσιον ἐπίσκοπον, εὐχαριστῶν ἐπ' ὄψεσι πάντων τῷ θεῷ

2. ταμία A, ταμεῖα vulg. ἀντεκατέστησαν Par. 4. καὶ add. ex A. 7. ἔγραψαν A et alii. 8. ἐπισκόπησεν] ἐπίσκοπος A, fort. ἠπισκόπησεν. 14. μὲν add. ex A. 16. ὁ οὖν A, ὁ δὲ vulg. 17. ὁμοφώνως A, ὁμοφρόνως vulg. ἐψηφίσαντο A, ἐψηφίσατο vulg.

patus annos sex et quadraginta, quorum integros quadraginta in persecutionibus periculisque pro fide et pietate susceptis peregerat, Petrus sedis obtinuit successionem, quem Ariani ope magni cuiusdam regio aerario praefecti, Lucio in thronum restituto, expulerunt. plerique tunc orthodoxorum, viri, mulieres, virgines verberibus foede sunt lacerati, plures etiam perierunt. Petrus autem, significatis prius per epistolam Arianorum horrendis sceleribus, Alexandria fugitivus, ad Damasum catholici dogmatis consortem Romam pergebat. eodem anno Caesariensis ecclesiae factus est episcopus Basilius, Eusebio piam nec nomine alienam mortem obeunte.

A. C. 366 Hoc anno post Auxentium Mediolanensium ecclesiae Ambrosius praeficitur episcopus in hunc modum. tumultuante de episcopi electione populo, Ambrosius provinciae praesidem agens, tumultum sedaturus a Valentiniano ibi tunc forte moram habente mittitur. nondum ille sacro tinctus erat baptismate, iusti tamen et aequi praecipuam curam gerebat, et insignes quosque magistratus, praeter iuris placita nonnihil perpetrantes generoso ductus animo arguebat. populus dissensione deposita, una voce unaque sententia designat episcopum Ambrosium. quod cum audiret Valentinianus, confestim Ambrosium sacro baptis-

καὶ λέγων· χάρις σοι, δέσποτα, παντοκράτορ, σῶτερ ἡμέτερε, ὅτι ψυχὰς ἐνεχείρισας τῷδε τῷ ἀνδρὶ σωμάτων ἄρχοντι P 52 παρ' ἐμοῦ γενομένῳ, καὶ τὰς ἐμὰς ψήφους δικαίας ἀπέφηνας. Λούκιος δὲ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πολλὰ κακὰ σὺν τοῖς Ἀρειανοῖς διεπράξατο. ᾠδὰς γὰρ δαιμόνων εἰς τὴν Θεωνᾶ ἐκκλησίαν ᾖδον καὶ ὀρχηστὰς εἰσῆγον, τῶν παρθένων τὰς ἐσθῆτας ἀποσκεπάζοντες, σὺν θυμῷ ῥινοκτυποῦντες, γυμνὰς διὰ τῆς πόλεως περιῆγον, ἀσελγῶς αὐταῖς χρώμενοι· τὰς δὲ καὶ ἀνεῖλον, μηδὲ πρὸς ταφὴν δόντες τοῖς γονεῦσι τὰ σώματα αὐτῶν λίαν ὀδυρομένοις. εἰς δὲ τὸ θυσιαστήριον ἔνδον μειράκιον ἀσελγὲς αἰσχρουργῆσαι ἀνήγαγον. τῆς δὲ δύσεως πάσης τριάδα ὁμοούσιον πρεσβευούσης, ᾐτήσαντο Οὐαλεντινια- B νόν, καὶ ἐποίησαν σύνοδον ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ, καὶ τὴν ἐν Νικαίᾳ πίστιν ἐκύρωσαν. ἴδικτον δὲ Οὐαλεντινιανὸς ἔγραψεν τοῖς ἐν Ἀσίᾳ καὶ Φρυγίᾳ καὶ πάσῃ τῇ ἀνατολῇ ἐπισκόποις ἐμμένειν τοῖς ὡρισμένοις παρὰ τῆς συνόδου παρεγγυώμενος, κοινωνὸν καὶ Οὐάλεντα τὸν ἀδελφὸν καὶ Γρατιανὸν τὸν υἱὸν V. 4a ἐν τῷ ἰδίκτῳ προσλαβόμενος. τότε καὶ Γρηγόριος ὁ θεολό-

1. παντοκράτορ A, παντοκράτωρ vulg. 3. ἀπέφηνας A, ἀποφῆνας vulg. 5. δαιμόνων h, δαιμονίων vulg. 6. εἰσῆγον A, εἰσήγαγον vulg. 12. ᾐτήσαντο A, ᾔτησαν vulg. 14. ἴνδικτον A a-c d e f, ut et mox ἰνδίκτῳ: sed tamen unice verum esse videtur ἤδικτον. cfr. p. 203 D. 15. τῇ add. ex A.

matis ritu initiatum praecipit episcopum ordinari, sub omnium conspectu deo gratias referens his verbis: gratias tibi domine omnipotens, salvator noster, quod huic viro, cui corporum demandaveram magistratum, tu, suffragio meo a iuris tramite nullatenus declinasse probato, animarum curam commiseris. Lucius porro iuvantibus Arianis multa mala Alexandriae perpetravit. daemonum siquidem cantilenas in ecclesia, quae Theonae nomine dicitur, una cum saltatoribus introductis cecinere; virgines etiam vestibus reductis in faciem nudas per urbem cum atrocissimis conviciis circumducentes impudentissime constupraverunt: sed et plerasque confecerunt, quarum etiam corpora parentibus misere deposcentibus in sepulturam reddere recusarunt. quinetiam intus ad ipsum altaris sacrarium puerum cynaedum ad turpia officia illic praestanda adduxerunt. cum vero totus occidens consubstantialis trinitatis fidem profiteretur, facta suis petitionibus a Valentiniano potestate, synodum in Illyrico coegerunt, qua Nicaenae fidem expositam confirmavere. Valentinianus quoque edictum ad Asiae, Phrygiae, totiusque orientis episcopos rescripsit, quo ipsos a synodo decretis stare iubebat, et in hunc finem Valentem fratrem et Gratianum filium datae sententiae socios adhibuit. tum

γος τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἐκκλησίας προέστη ταῖς Βασιλείου, καὶ Μελετίου, καὶ τῶν λοιπῶν τῆς εὐσεβείας ὑπερμάχων εἰσηγήσεσιν. καὶ εἰ μὴ φθάσας τὴν πόλιν ἀνεκαλέ-
C *σατο, πᾶσα ἂν τῆς Ἀρείου καὶ Εὐνομίου λώβης ἐπεπλήρωτο· πάσας γὰρ τὰς ἐκκλησίας αὐτοὶ κατεῖχον, πλὴν τοῦ εὐκτηρίου Ἀναστασίας τῆς μάρτυρος· ἐπεσκόπει δὲ τῶν Ἀρειανῶν Δημόφιλος. Γρηγόριος δὲ τότε ὁ Νύσσης καὶ Πέτρος, ἀδελφοὶ Βασιλείου, διέλαμπον, Ὄπτιμός τε ἐν Πισιδίᾳ, καὶ Ἀμφιλόχιος ἐν Ἰκονίῳ. Βάρσην δὲ τὸν ἐπίσκοπον Ἐδέσσης καὶ Πελάγιον Λαοδικείας, ὡς προμάχους τῆς ὀρθοδοξίας ὁ Οὐάλης ἐξώρισεν· Οὐαλεντινιανὸς δὲ ὠνείδισεν Οὐάλεντα τὸν ἀδελφόν, ὡς κακόδοξον, μὴ πέμψας αὐτῷ βοήθειαν κατὰ τῶν*
D *Γότθων αἰτοῦντι, ἀλλ' εἰπών· οὐ θέμις ἀμύνειν ἀνδρὶ θεομάχῳ.*

A.M. 5867 *Τούτῳ τῷ ἔτει Οὐαλεντινιανὸς ὁ μέγας ἐτελεύτησεν ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, βασιλεύσας ἔτη ἕνδεκα, τρόπῳ τοιῷδε. Σαυρομάται, ἔθνος μικρόν τε καὶ οἰκτρόν, ἐπαναστάντες αὐτῷ καὶ ἡττηθέντες, πρέσβεις ἔπεμψαν αἰτοῦντες τὴν εἰρήνην. Οὐαλεντινιανοῦ δὲ τοὺς πρέσβεις ἐρωτῶντος, εἰ πάντες οἱ Σαυρομάται τοιοῦτοί εἰσιν τοῖς σώμασιν οἰκτροί; καὶ αὐτῶν*

4. ἂν om. A. 5. τὰς add. ex A. 6. ἐπεσκόπει A, ἐπεσκόπησεν. 7. δὲ om. A. καὶ Πέτρος A, καὶ ὁ Πέτ. vulg. 9. Βάρσην A et alii, Βαρσὺν vulg. Ἐδέσσης A, Ἐδέσης vulg. 10. τῆς add. ex A. 11. δὲ add. ex A.

etiam Gregorius theologus Basilii, Meletii, et aliorum pietatis propugnatorum industria Cpolitanae ecclesiae regimen suscepit: ac nisi sua diligentia ad sincerum fidei sensum urbem revocasset, illam utique totam Ariana contagio suis erroribus infecisset. cunctas enim, dempto Anastasiae martyris oratorio, ecclesias illi occupaverant: quorum Demophilus episcopum agebat. eo tempore Gregorius Nyssae antistes, et Petrus Basilii fratres, Optimus quoque Pisidiae et Amphilochius Iconii praesules clari habebantur. Barsen porro Edessae episcopum, et Laodiceae Pelagium, ceu rectae fidei propugnatores, Valens in exilium eiecit: Valentinianus iniquum facinus fratri Valenti exprobravit, et auxiliares copias reprimendis Gotthorum incursibus mittere detrectavit, dicens: homini bellum deo inferenti suppetias ferre, mihi nefas est.

A.C. 367 Hoc anno magnus Valentinianus annis vitae 84 imperii undecim exactis vitam hoc pacto finivit. Sauromatae, gens pusilla et infirma, Valentiniano rebellantes, et perdomiti, pacis petendae gratia legatos ad eum miserunt. eo legatos interrogante, num Sauromatae cuncti adeo

εἰπόντων, ὅτι τοὺς κρείττονας πάντων ὧδε ἔχεις καὶ ὁρᾷς· ἀνα- P. 53
κράξας βιαίως ἔφη· δεινὰ Ῥωμαίων ἡ βασιλεία ὑπομενεῖ, εἰς Οὐαλεντινιανὸν λήξασα, εἰ Σαυρομάται τοιοῦτοι ὄντες Ῥωμαίων κατεξανίστανται. ἐκ δὲ τῆς διαστάσεως καὶ τοῦ κρότου τῶν χειρῶν φλεβὸς ῥαγείσης, καὶ πλείστου ἀναδοθέντος αἵματος, ἔν τινι φρουρίῳ Γαλλίας θνήσκει, μηνὶ Δίῳ ιζ', ἰνδικτιῶνος γ'. Γρατιανοῦ δὲ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ μὴ εὑρεθέντος ἐκεῖσε, καὶ Οὐάλεντος ἐν Ἀντιοχείᾳ διάγοντος, τὸ εὑρεθὲν στρατόπεδον ἐν τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ ἐτελεύτησεν Οὐαλεντινιανὸς ὁ μέγας, Οὐαλεντινιανὸν τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ὄντα ἐτῶν δ' ἀνηγόρευσεν Αὔγουστον, συμπαρούσης καὶ Ἰουστίνης τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἐν τῇ Παννονίᾳ. τοῦτο μαθὼν Γρατιανὸς τὸν μὲν B
ἀδελφὸν αὐτοῦ εἶχεν συμβασιλεύοντα μεθ' ἑαυτοῦ, τοὺς δὲ ἀναγορεύσαντας διαφόροις τρόποις ἐτιμωρήσατο, διὰ τὸ παρὰ γνώμην αὐτοῦ τοῦτο γενέσθαι. Οὐάλης δὲ κατὰ Γότθων Τραϊανὸν στρατηγὸν πέμπει, ὃς ἡττηθεὶς ἀτίμως, ἀνέκαμψεν. ὀνειδιζόμενος δὲ μαλακίαν ὑπὸ Οὐάλεντος, ἀπεκρίνατο· οὐκ ἐγὼ ἥττημαι, βασιλεῦ· ἀλλὰ σὺ ὁ κατὰ θεοῦ στρατευόμενος καὶ τὴν αὐτοῦ ῥοπὴν προξενῶν τοῖς βαρβάροις. πολλοὺς δὲ

1. ἔχεις καὶ ὁρᾷς A, ἔχεις, οὓς καὶ ὁρᾷς vulg. 2. ὑπομενεῖ] ὑπομείνῃ A, ἀπομένει vulg. 6. τῆς Γαλλίας alii codd. ιζ] ζ A. 10. ὄντα A, ὡς vulg. 12. τῇ Παννονίᾳ A, τῇ Παννονίᾳ χώρᾳ vulg. 13. μεθ' ἑαυτοῦ A, μετ' αὐτοῦ vulg. 15. Οὐάλης -- πέμπει om. A. 16. Τραγιανὸν b f. 18. ὁ add. ex A.

misero et despicabili forent corporis aspectu? responderunt: reliquis praestantiores hic tenes et coram conspicis. violentius ille inclamans, dixit: male agitur cum Romano imperio, quod in Valentinianum desiit: cum Sauromatae adeo viles adversus Romanos insurgere audeant. ex clamoris vero contentione et manuum violento complosu rupta vena, et plurimo sanguine emisso, mensis Dii decimo septimo, indictione tertia moritur in quodam Galliae castello. Gratiano eius filio absente, et Valente Antiochiae degente, exercitus loco quo magnus Valentinianus obiit repertus, Valentinianum eius filium quadriennem, Iustina eius matre in Pannoniae provincia praesente, Augustum declaravit. Gratianus eo percepto fratrem quidem in imperii consortium admisit: quod autem ex proprio consilio id non processisset, variis modis facinoris autores ultus est. hinc Valens adversum Gotthos Traianum ducem mittit, qui turpiter victus, remeavit. Valenti vero animi mollitiem exprobranti, respondit: non ego victus sum, imperator, sed tu, qui bello in deum illato victoriae momenta in partes barbarorum propendere coegisti. caeterum non modicam vi-

ἀνεῖλεν Οὐάλης διὰ τοὺς ἐκ τῶν μαντειῶν ὑπονοηθέντας βα-
σιλεύειν ἀπὸ τοῦ στοιχείου, ἐν οἷς καὶ Θεόδωρόν τινα πρῶ-
τον ἐν Πατρικίοις.
C Ἐν τῷ αὐτῷ δὲ χρόνῳ τινὲς τῶν Ναυατιανῶν ἐν Φρυγίᾳ
τὸ Πάσχα ἤρξαντο ποιεῖν μετὰ Ἰουδαίων, συνελθόντες ἐν
Πάζῳ τῇ κώμῃ, καὶ νόμον ἐξέθεντο μετὰ Ἰουδαίων πασχά-
ζειν. ἐκ τούτων οἱ λεγόμενοι Σαββατιανοὶ ἀπὸ Σαββατίου
τινὸς ἀνεφύησαν. ὕστερον καὶ Ἀπολλινάριος ὁ Σύρος τότε
φανερῶς ἀπέστη τῆς ἐκκλησίας. Δάμασος δὲ ὁ Ῥώμης καὶ
V. 43 Πέτρος Ἀλεξανδρείας πρῶτοι τούτους ἀπεκήρυξαν· καὶ Εὐ-
νόμιος ὁ δυσσεβὴς ἐτόλμησε τὸ βάπτισμα ἐν μιᾷ καταδύσει
τελεῖν· οὐκ εἰς τριάδα, ἀλλ' εἰς τὸν θάνατον τοῦ Χριστοῦ
D δεῖν βαπτίζεσθαι λέγων· καὶ τοὺς ἐν τριάδι βαπτιζομένους
ἀνεβάπτιζεν· Ἰουλιανὸς δέ, ὁ καὶ Σάβας, ἱερὸς ἀσκητὴς εἰς
Ἀντιόχειαν ἐλθὼν ἀπὸ Ἐδέσσης τοὺς τὸ ὁμοούσιον δοξάζον-
τας ὀρθοδόξους ὑπεστήριζεν, προφανῶς ἀναθεματίζων τοὺς
Ἀρειανούς, καὶ Ἀφραάτης ὁ θεῖος μετὰ πολλῆς παρρησίας
κατὰ πρόσωπον ἐν Ἀντιοχείᾳ διήλεγξεν τὴν τοῦ Οὐάλεντος
ἀσέβειαν· εἷς δὲ τῶν εὐνούχων θρασέως τῷ Ἀφραάτῃ λοι-
δορήσας καὶ ἀπειλήσας κἀπελθὼν ἑτοιμάσαι βαλανεῖον τῷ βα-

2. ἀπὸ τοῦ θ' στοιχείου A. (?) 8. τινὸς] μηνὸς A. καὶ Ἀπολλ. A, δὲ Ἀπ. vulg. 12. τὸν add. ex. A. 15. Ἐδέσσης A, Ἐδέσης vulg. 19. θρασέως] θαρσαλέως A. 20. κἀπελθὼν A, κατελθὼν vulg.

rorum manum, quorum nominis Theta littera caput esset et initium, quod vaticiniis imperium ipsis deberi suspicaretur, atque una cum ipsis Theodorum quendam inter Patricios primum Valens interfecit.

Eodem quoque anno quidam ex Novatianis in Phrygia ad vicum Pazum convenientes Pascha simul cum Hebraeis celebrare coeperunt: atque deinceps solennitatem Paschalem cum Iudaeis agendam etiam lege lata sanxerunt: ex quibus Sabbatiani, a quodam Sabbatio traxerunt originem. tum demum vero Apollinarius Syrus ab ecclesia palam defecit. Damasus autem Romae et Petrus Alexandriae episcopi eos primi condemnavere. impius deinceps Eunomius baptismum unica immersione perficere attentavit: neque in trinitatis nomen, sed in Christi mortem peragi oportere asseveravit: quare qui trinitate appellata forent baptizati, repetito baptismo initiabat. Iulianus vero cognomento Sabas sacer asceta Edessa Antiochiam profectus orthodoxos, qui filium dei patri consubstantialem assererent, in fide, Arianis anathemate publice damnatis, confirmabat: sed et divinus Aphraates Valentis impietatem magna cum libertate Antiochiae coram exprobravit et obiurgavit. ex eunuchorum autem numero unus, Aphraatem conviciis et minis petulanter adortus, cum ad balneum imperatori paran-

σιλεῖ, πληγεὶς τὴν διάνοιαν, ἑαυτὸν εἰς τὸ θερμὸν ὕδωρ βαλὼν ἀπώλετο. καὶ Ἐφραὶμ ὁ μέγας ἐν ἀσκήσει καὶ θείᾳ διδασκαλίᾳ διέλαμπεν, πολλοὺς μὲν λόγους ἀσκητικούς, πλείστους P. 54 δὲ καὶ δογματικοὺς ἐκ θείου πνεύματος ἀναβλύσας· τινὰ δὲ τῶν ποιημάτων αὐτοῦ καὶ ᾄδεσθαι Σύροις παρέδωκεν διὰ τοῦ μέλους τοὺς ἀργοτέρους ἐφελκόμενος· φασὶ γοῦν τριακοσίας μυριάδας στίχων αὐτὸν ἐκδεδωκέναι τὸν ὄντως θεόσοφον.

Ῥωμαίων βασιλέως Οὐάλεντος ἔτος α'. A.M. 5868

Τούτῳ τῷ ἔτει ἡ τῶν Μεσσαλιανῶν αἵρεσις, ἤγουν Εὐ- B χητῶν, καὶ Ἐνθουσιαστῶν, ἀνεφύη. οὗτοι ψάλλοντες κυμβαλίζουσι καὶ κροταλίζουσι τὰ παρὰ τῷ Δαβὶδ παχέως ἐκλαμβάνοντες καὶ ἀνοήτως. ταύτης αἱρεσιάρχαι Δαδόης καὶ Σάββας καὶ Ἀδέλφιος, φασὶ δέ τινες, ὅτι καὶ ὁ Σεβαστείας Εὐστάθιος· οἷς ἀντέστησαν γενναίως Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου καὶ Λητώϊος Μελιτινῆς, ὕστερον δὲ καὶ Φλαβιανὸς Ἀντιοχείας. Οὐάλης δὲ πᾶσαν ἐκκλησίαν πορθήσας, ἧκεν εἰς Καισάρειαν C ἐξ ἀνατολῆς κατὰ τοῦ θείου Βασιλείου μαινόμενος· ἔπραξε δὲ ἃ καὶ ὁ μέγας Γρηγόριος εἰς τὸν Βασιλείου ἐπιτάφιον

4. δὲ τῶν A, δὲ καὶ τῶν vulg. 5. αὐτοῦ om. A. 10. Μεσαλιανῶν A. Εὐχητῶν A, Εὐχιτῶν vulg. 11. ἀνεφύη A b e f, ἐφύη vulg. κυμβαλίζουσι καὶ κροταλίζουσι A, βαλλίζουσι vulg. 12. τῷ Δ. A, τοῦ Δ. vulg. 13. αἱρεσιάρχαι A, αἱρεσιάρχης vulg. 14. Σεβαστιανὸς A f, Σεβάστιος e. 15. καὶ om. A. 19. ἃ καὶ ὁ A, καὶ ἃ ὁ vulg.

dum fuisset profectus, mentis impotentia subito perculsus, in ferventem aquam seipsum coniiciens interiit. magnus insuper Ephraem virtutum exercitio et eruditione plane divina clarebat: et multos quidem sermones ad monasticae vitae instructionem, plures vero ad Christianorum dogmatum stabilimentum spectantes divino spiritu effudit: quaedam etiam ex suis operibus dedit Syris decantanda, segniores videlicet ad devotionem cantus suavitate illecturum se arbitratus: trecentas quippe versuum myriadas ab homine rerum divinarum peritissimo vereque sapientissimo compositas affirmant.

Romanorum imperatoris Valentis annus primus. A.C. 368

Hoc anno Messalianorum, hoc est Euchitarum et Enthusiastarum haeresis enata est. isti Davidis verba pingui rudique captu interpretati inter concinendum psalmos tripudia choreasque ducunt. haeresis huius principes fuere Dadoës, Sabbas et Adelphius, et, ut autumant quidam, etiam Eustathius Sebasteae episcopus: quibus Amphilochius Iconii, Letoius Melitines, ac demum Flavianus Antiochiae praesules sese fortiter opposuere. caeterum Valens devastata universa ecclesia, in divinum Basilium furens ex oriente Caesaream se contulit, ubi de-

ἔλεξεν· ἡνίκα καὶ Γαλάτης ὁ Οὐάλεντος υἱὸς χαλεπῶς χειμασθεὶς ἀπέθανεν, καὶ ἡ σύμβιος Δομνίκα δεινῶς ἐνόσησεν. Δημοσθένους δὲ ἑνὸς τῶν ὀψοποιῶν Οὐάλεντος ἐν τῇ πρὸς τὸν βασιλέα συντυχίᾳ τοῦ θείου Βασιλείου καταδραμόντος, καὶ βαρβαρίσαντος μικρόν, ἔφη πρὸς αὐτὸν ὁ διδάσκαλος· ἰδού· ἐθεασάμεθα καὶ Δημοσθένην ἀγράμματον. Οὐάλης δὲ αἰδεσθεὶς Βασίλειον, πολλὰ χωρία καὶ κάλλιστα τοῖς ὑπ' αὐτοῦ φροντιζομένοις [λελωβημένοις] ἐδωρήσατο· καὶ τὸ στερ-
D ρὸν καὶ ἀκλινὲς τοῦ Βασιλείου ὁρῶν, ἐξορίαν κατ' αὐτοῦ ἐψηφίσατο. τὸ δὲ γράμμα τῆς ἐξορίας ὑπογράψαι θελήσας οὐκ ἴσχυσεν, τριῶν μὲν καλάμων συντριβέντων, ἔσχατον δὲ καὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ παρεθείσης.

A.M. 5869 Τούτῳ τῷ ἔτει Μαυΐα Σαρακηνῶν βασίλισσα πολλὰ κακὰ
V. 44 Ῥωμαίοις ποιήσασα εἰρήνην ᾐτήσατο, καὶ Μωσῆν τινα τῶν ἀσκούντων κατὰ τὴν ἔρημον ἐπίσκοπον δοθῆναι τοῖς χριστια-
P. 55 νίζουσι παρὰ τοῖς Σαρακηνοῖς ᾔτησε. τοῦ δὲ βασιλέως σπουδαίως τοῦτο ποιήσαντος, Μωσῆς οὐ κατεδέξατο ὑπὸ Λουκίου τοῦ Ἀρειανοῦ χειροτονηθῆναι, ἀλλ' ὑπό τινος τῶν ἐν ἐξορίᾳ ὀρθοδόξων, ὅπερ καὶ γέγονεν· τοῦτον λαβοῦσα Μαυΐα πολλοὺς Χριστιανοὺς ἀπὸ Σαρακηνῶν ἐποιήσατο. φασὶ δὲ ὅτι

1. ὁ add. ex A· 5. post μικρὸν b add. μειδιάσαντος. 6. δὲ om. A. 8· λελωβημένοις om. A. 10. ὑπογράψαι A, ἐπιγρ. vulg. 14. Μωσῆν A b, Μωϋσῆν vulg. 16. παρὰ τοῖς A, παρ' αὐτοῖς vulg. 20. πολλοὺς Σαρακηνοὺς Χριστιανοὺς ἐποιήσατο a c.

mum ea admisit, quae Gregorius in funebri oratione in Basilium refert: quo tempore Galates Valentis filius gravi morbo iactatus periit, et coniux Domnica difficili aegritudine vexata est. Demosthene vero uno e coquorum Valentis numero, divinum Basilium, ea quam habuit ad imperatorem allocutione, incursante, et barbarica dialecto nonnulla interlocuto, doctor, sermone ad eum converso, en, inquit, etiam Demosthenem illiteratum conspeximus. Valens itaque Basilium reveritus, multa praedia, eaque optima, leprosis, quorum vir sanctus curam habebat, concessit: robur tamen pectoris, et inflexum Basilii animum conspicatus, exilii sententiam in eum pronunciavit. latis exilii tabulis cum subscribere vellet, tribus contritis calamis, luxatisque manus et obstupefactis viribus, ne litteram quidem apponere usquam valuit.

A.C. 369 Hoc anno Mavia Saracenorum regina, multis cladibus Romanorum imperio illatis, pacem expetiit, et Moysen quendam solitariam vitam in desertis agentem, conversis penes se ad Christum Saracenis, episcopum dari postulavit. imperatore sedulo id annuente, Moyses Lucii Ariani ordinationem non admisit, verum ab orthodoxorum quo-

καὶ αὐτὴ Χριστιανὴ ἦν, Ῥωμαία τῷ γένει, καὶ ληφθεῖσα αἰχμάλωτος ἤρεσεν διὰ κάλλος τῷ βασιλεῖ τῶν Σαρακηνῶν· καὶ οὕτως τῆς βασιλείας ἐκράτησεν. ἱστορεῖ δὲ πολλὰ περὶ τοῦ ἔθνους ὁ Σωζόμενος, ὅθεν τε ἤρξατο, καὶ ὀνομάζεται, καὶ ὅτι δεκατριῶν ἐτῶν περιτέμνεται. οἱ δὲ Γότθοι ὑπὸ τῶν Οὔννων πολεμηθέντες, βοήθειαν αἰτοῦνται παρὰ τοῦ βασιλέως Οὐά- B *λεντος δι' Εὐφίλα ἐπισκόπου αὐτῶν Ἀρειανόφρονος προσυνδιατρίψαντος ἐπὶ Κωνσταντίου Εὐδοξίῳ καὶ Ἀκακίῳ τοῖς Ἀρειανοῖς. οὗτος ἀρειανίζειν τοὺς Γότθους ἐδίδαξεν. οἱ Γότθοι διῃρέθησαν εἰς δύο· καὶ τῶν μὲν ἐστρατήγει Ἀθανάριχος, τῶν δὲ Φριτηγέρνης· οὗτος ἡττηθείς, καὶ βοήθειαν λαβὼν παρὰ Οὐάλεντος, νικᾷ τοὺς περὶ Ἀθανάριχον· Οὐάλεντι δὲ χαριζόμενος, ἀρειανίζειν ἐπὶ πλεῖον τοὺς Γότθους ἐδίδαξεν.*

Περσῶν βασιλέως Ἀρσαβήλου ἔτος α'. A.M. 5870

Τούτῳ τῷ ἔτει οἱ Γότθοι πάλιν ἑνωθέντες ἐξῆλθον εἰς C *τὴν γῆν Ῥωμαίων, καὶ ἠρήμωσαν πολλὰς ἐπαρχίας, Μυσίαν, Θρᾴκην, Μακεδονίαν, καὶ Ἀχαΐαν, καὶ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, περὶ τὰς εἴκοσι ἐπαρχίας. ἐθεάθησαν δὲ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ*

3. *πολλὰ* add. ex a b c d. 5. *τῶν* om. A. 7. *Εὐφύλα* a. 9. *οὗτος*] *οὕτως* A. 11. *Φριττηθένης* A. 12. *περὶ* A, *παρὰ* vulg. 13. *πλεῖον* A, *πλέον* vulg. 17. ante *Μυσίαν* A add. *Σκυθίαν*. 19. *δὲ ἐν* A, *δὲ καὶ ἐν* vulg.

piam in exilium misso se voluit consecrari: quod et factum est. eo secum deducto, multos ex Saracenis Christianos effecit Mavia. illam religione Christianam, genere Romanam extitisse ferunt, inter captivos autem abductam, Saracenorum regi ob vultus speciem summopere gratam, hoc pacto regni potestatem obtinuisse. de Saracenorum gente narrat Sozomenus, unde ceperit et acceperit nomen; et ut tertio supra decimum anno circumcidi se patiatur. Gotthi porro ab Hunnis bello superati, ab imperatore Valente per Euphilam episcopum suum Ariana labe infectum, atque cum Eudoxio et Acacio pariter Arianis sub Constantio conversatum, quo pacto Gotthos Arianum dogma edocuit, auxilium exposcunt. Gotthi in duas factiones dividebantur: et horum quidem Athanarichus, aliorum Phritigernes dux extitit. hic viribus inferior et victus, suppetiis a Valente acceptis, Athanarici comites debellat. hinc Valentem gratia promeriturus, Gotthos in Arianorum dogmate amplius obfirmavit.

Persarum regis Arsabeli annus primus. A.C. 370

Hoc anno Gotthi rursum eruptione facta in Romanam ditionem grassati, plures provincias depopulati sunt, Moesiam, Thraciam, Macedoniam, Achaiam, et omnem Graeciam, ad viginti usque provincias. eo anno visi sunt in aere viri armis instructi e nubibus formati. An-

ἐν τῷ ἀέρι ἐν ταῖς νεφέλαις ἐσχηματισμένοι ἄνδρες ἔνοπλοι. ἐγεννήθη δὲ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ παιδίον ἐντελῆ μὲν τὰ ἄλλα D μέρη, ὀφθαλμὸν δὲ ἕνα ἔχον ἐν μέσῳ τῷ μετώπῳ, χεῖρας δὲ καὶ πόδας τέσσαρας, καὶ πώγωνα. Οὐάλης δὲ διάγων ἐν Ἀντιοχείᾳ πόλει, καὶ μαθὼν περὶ τῶν Γότθων, ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν. οἱ δὲ Βυζάντιοι ὕβριζον αὐτὸν ὡς ἄνανδρον καὶ φυγοπόλεμον. Ἰσάκιος δὲ ὁ ἱερὸς μοναχὸς κρατήσας τοῦ χαλινοῦ τοῦ ἵππου τοῦ Οὐάλεντος ἐξερχομένου κατὰ τὸ ἔσχατον εἰς πόλεμον, ἔφη πρὸς αὐτόν· ποῦ βαδίζεις, βασιλεῦ, κατὰ θεοῦ στρατευόμενος καὶ θεὸν ἔχων ἀντίπαλον; ᾧ τινι ὀργισθεὶς φρουρᾷ παρέδωκεν, ἀπειλήσας αὐτῷ θάνατον, εἰ P. 56 ἐπανέλθοι, ὡς τῷ Μιχαίᾳ ποτὲ Ἀχάβ. μετὰ δὲ τὴν ἔξοδον αὐτοῦ ἐξομολογήσαντό τινες τῶν περὶ αὐτόν, ὡς κατ' ἐπιτροπὴν αὐτοῦ γενέσθαι μαντείας περὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ ὁρμῆς ἐν τῷ πολέμῳ. ἐν ᾧ συμβαλὼν τοῖς Γότθοις Οὐάλης καὶ ἡττηθείς, φεύγει σὺν ὀλίγοις ἐν οἰκίσκῳ. τοῦτον δὲ καταλαβόντες οἱ βάρβαροι καὶ τὴν οἰκίαν ἀνάψαντες, ἀγνοοῦντες τοὺς ἐν αὐτῇ πάντας κατέκαυσαν. φασὶ δὲ ὅτι ὁ θεῖος Ἰσάκιος ἐν V. 45 τῇ φρουρᾷ τῆς δυσφδίας Οὐάλεντος ἐμπριζομένου ἀντελάβετο

2. ἐντελῆ A, ἐντελὲς vulg. 3. post χεῖρ. δὲ καὶ A, δὲ τέσσαρας, καὶ vulg. 4. ἐν Ἀντιοχείᾳ A, ἐν τῇ Ἀντ. vulg. 5. εἰς] ἐπὶ A et alii. 7. ἱερομόναχος A. τὸν χαλῖνον A. 8. ἐξερχομένου κατὰ τὸ ἔσχατον εἰς πόλεμον, ἔφη A, ἐξερχομένου αὐτοῦ εἰς πόλεμον, τὸ ἔσχατον ἔφη vulg. 13. περὶ om. A. 14. post προκ. αὐτῷ A, αὐτοῦ vulg. 17. ἀγνοοῦντες add. ex A. 19. τῆς add. ex A. ἐμπριζομένου] an fortasse legendum: ἐμπυριζομένου vel ἐμπρηθομένου?

tiochiae vero puer caeteris omnibus membris constans natus, unum tantum oculum in frontis medio ferebat, manus autem quatuor, totidem pedes, et barbam. porro Valens diutius in Antiochena urbe moratus, ac tandem de Gotthorum ausibus certior factus, Cpolim se contulit. caeterum Byzantii hominem contumeliis respergebant, velut imbellem, et qui Martis opus fugeret. exin Isacius sacer monachus, apprehenso freno equi Valentis aciem ex urbe educentis, et ad bellum progredientis, quasi ultima verba praecinens, ad eum dixit: quo properas, imperator, in deum militaturus, et iamiam deum experturus adversarium? in eum frendens imperator custodiae mancipavit, mortem, ut Michaeae quondam Achab, ei minatus, si unquam rediret. post eius obitum, libere fassi sunt, qui eius utebantur familiaritate domestici, eius consilio vaticinia consulta de proposita sibi belli expeditione. demum cum Gotthis habito conflictu superatur, et fuga cum paucis arrepta casulam subit. in aediculam fugitivos se recepisse deprehendunt barbari, quapropter igne subiecto cunctos in

θείῳ χαρίσματι καὶ ψυχῆς καθαρότητι, προεῖπέ τε τὴν ἀναίρεσιν αὐτοῦ τοῖς συνοῦσιν, πρὶν ἢ παραγενέσθαι τοὺς ἀπαγγέλλοντας ἐκ τοῦ πολέμου τὰ πεπραγμένα. μετὰ δὲ τὴν ἧτταν καὶ τὸν διὰ πυρὸς θάνατον Οὐάλεντος ἐπαρθέντες οἱ Γότθοι τῇ νίκῃ δεινῶς τὰ προάστεια τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐλήϊζον. Μαυΐα δὲ ἡ τῶν Σαρακηνῶν βασίλισσα πέμψασα Σαρακηνῶν στρατόν, καὶ Δομνίκα ἡ γαμετὴ Οὐάλεντος ἐξαγαγοῦσα τὸν δῆμον τῆς πόλεως τοὺς βαρβάρους ἐδίωξεν. τούτων δὲ οὕτω διατεθέντων, γνοὺς Γρατιανὸς ὁ Αὔγουστος ἐν τῇ Παννονίᾳ, κατερχόμενος ὡς πρὸς βοήθειαν, ἀντὶ Οὐάλεντος ἐνέδυσε Θεοδόσιον Αὔγουστον, καὶ ἀνηγόρευσε βασιλέα, καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κατὰ Γότθων πόλεμον. Γότθους δὲ ἐπιχωρίως τοὺς Σκύθας λέγεσθαι Τραϊανὸς ὁ Πατρίκιος ἐν τῇ κατ' αὐτὸν ἱστορίᾳ φησίν. Δωρόθεος ὁ ἐν ἁγίοις ἐπὶ τοῦ δυσσεβοῦς Οὐάλεντος ἐμαρτύρησεν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ θηρίοις παραδοθεὶς ἐν τῷ Κυνηγείῳ ὑπὸ Ἀρειανῶν.

B C

Ῥωμαίων βασιλέως Θεοδοσίου ἔτος α'. A.M. 5871

Τούτῳ τῷ ἔτει Γρατιανὸς ὁ βασιλεὺς κοινωνὸν τῆς βασιλείας Θεοδόσιον προεβάλλετο τῷ γένει μὲν Ἴβηρα Ἑσπέριον,

1. *προεῖπέ τε* A b, *προειπών τε* vulg. 3. *ἐκ τοῦ* A, *ἀπὸ* vulg. 5. *τῆς* om. A. *ἐληΐζον* A, *ἐδῄουν* b, *ἐληΐζουν* vulg. 6. *ἡ τῶν Σαρ. βασ.* A, *τῶν Σαρ. ἡ βασ.* vulg. 7. *ἐξαγαγοῦσα* A, *ἐξάγουσα* vulg. 13. *κατ' αὐτῶν* b. 16. *Κυνηγίῳ* A. 19. *προεβάλετο* e f, *προσελάβετο* a.

ea inclusos incendio misere absumpsere. ferunt etiam divinum Isacium custodia detentum adustulati Valentis foetorem dei nutu et animae munditia praesensisse, ac priusquam belli eventum denuntiaturi adventassent, ipsam tyranni caedem astantibus praedixisse. parta victoria, et Valente igne sublato, elati animis Gotthi Cpoli iuncta suburbia coeperunt atrociter infestare: quibus Mavia Saracenorum regina missum a se Saracenicum exercitum opposuit, Domnica quoque Valentis coniux educto in aciem populo ab urbe remote barbaros expulit. haec ita gesta cum Gratianus Augustus in Pannonia rescivisset, quasi suppetias laturus suscepit expeditionem, et in Valentis locum Theodosium Augustum imperatoria chlamyde vestivit, et imperatorem renunciatum ad bellum adversus Gotthos misit. Scythas porro vernacula ipsorum lingua Gotthos nuncupatos Traianus Patricius in sua historia asserit. sanctus autem Dorotheus sub impio Valente Alexandriae in circo bestiis expositus clarum ab Arianis martyrium pertulit.

Romanorum imperatoris Theodosii annus primus. A. C. 371

Hoc anno Gratianus imperator Theodosium Iberum Hesperium genere, virum nobilem et bellicis in rebus versatissimum, imperii collegam

D εὐγενῆ δέ τινα καὶ θαυμάσιον περὶ τοὺς πολέμους γενόμενον. οὗτος εὐθὺς τοὺς ἐν Θρᾴκῃ βαρβάρους κατὰ κράτος ἐνίκησεν, εὐσεβὴς ὢν, καὶ ὀρθόδοξος. Γρατιανὸς δὲ καὶ Οὐαλεντινιανὸς νόμῳ τοὺς ἐν ἐξορίᾳ ἐπισκόπους ἀνεκαλέσαντο, τοὺς δὲ ἀρειανίζοντας ἐδίωξαν, Δαμάσου τοῦ πάππα Ῥώμης συμπράττοντος. τότε καὶ Πέτρος Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος ὑποστρέψας, καὶ Λούκιον ἀπελάσας, τὸν ἴδιον θρόνον ἀπέλαβεν. τούτου δὲ τελευτήσαντος, Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ χειροτονεῖται τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐκκλησίας τῶν ὀρθοδόξων ἐπίσκοπος. ἐν δὲ Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας διχῇ διῃρημένων τῶν ὀρθοδόξων μετὰ τὸν [κατὰ τὸν] θεῖον Εὐστά-
P. 57 θιον, οἱ μὲν Παυλῖνον εἶχον ἐπίσκοπον, οἱ δὲ Μελέτιον τὸν ἱερὸν μετὰ τὴν προαγωγὴν Εὐζωΐου τοῦ Ἀρειανῶν ἐπισκόπου. οἱ δὲ βασιλεῖς νόμον ἔγραψαν ὑπὲρ τῶν ὀρθοδόξων, καὶ ἐξέπεμψαν διὰ Σάπωρός τινος στρατηγοῦ κατὰ τὴν ἑῴαν, ὃς καταλαβὼν Ἀντιόχειαν, εὗρεν ἔριδα Παυλίνου τῆς ἐπισκοπῆς ἀντιποιουμένου, καὶ Ἀπολιναρίου ἐπιτρέχοντος τῷ θρόνῳ· Μελέτιον δὲ τὸν ἱερὸν ἀμάχως ἡσυχάζοντα· Φλαβιανὸν δὲ τότε πρεσβύτερον ὄντα καὶ Παυλίνῳ μὲν ἀντιταττόμενον,

6. ἐπίσκοπος add. ex A. 8. τούτου δὲ τελευτήσαντος] ὀλίγον δὲ χρόνον ἐπιβιοὺς ἐτελεύτησεν b. 11. τὰ κατὰ τὸν θεῖον A, κατὰ τὸν om. b e. 13. προσαγωγὴν A. Ἀρειανῶν A, Ἀρειανοῦ vulg. post ἐπισκόπου A addit: ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐξ αὐτῶν ἀποσχίσαντες. 16. Ἀντιόχειαν A, τὴν Ἀντ. vulg. εὗρεν om. A. 18. δὲ ante τότε om. A. 19. μὲν add. ex A.

ascivit. ille pietate clarus et de recta fide bene sentiens, barbaros Thraciam devastantes profligavit. Gratianus et Valentinianus Damasi papae Romani consiliis episcopos exilio damnatos data lege revocarunt ad sedes sibi proprias, Arianis ab eis omnino depulsis. tunc temporis Petrus Alexandriam reversus proprium thronum, Lucio eiecto, recepit. eo mortuo Timotheus eius frater Alexandrinae ecclesiae et orthodoxorum episcopus in eius locum consecratur. Antiochiae vero, quae urbs Syriae est, orthodoxis post divini Eustathii obitum in duas partes divisis, hi quidem Paulinum agnoscebant episcopum, alii, Euzoïo Ariano ad praesulatum evecto, sacrum virum Meletium habuere. imperatores porro legem orthodoxorum commodo latam per Saporem quendam orientis ducem miserunt. hic Antiochiam profectus, Paulini episcopatum iam assecuti, et Apollinarii thronum incursantis dissidium comperit, sacrum etiam Meletium longe a tumultu quietum, Flavianum autem tunc temporis presbyterum, Paulino quidem adversantem, Apollinarium vero probris et conviciis onerantem, et Meletio thro-

Ἀπολινάριον δὲ καταισχύναντα, καὶ Μελετίῳ τὸν θρόνον ἐκδοῦναι τὸν στρατηγὸν Σάπωρα παρεγγυώμενον. καὶ τοῦτον χυρώσας ἀνεχώρησεν. τότε Διόδωρον τὸν ἐπίσκοπον Ταρσοῦ B
ὁ μέγας Μελέτιος ἐχειροτόνησεν. Εὐσέβιός τε ὁ Σαμωσάτων ἐπίσκοπος ἐκ τῆς ἐξορίας ἐπανελθὼν, πολλοὺς ἐπισκόπους ἐχειροτόνησε διαφόροις πόλεσιν. ἐλθὼν δὲ καὶ ἐν Δολιχῇ χειροτονῆσαι Μάριν ἐπίσκοπον, εἰσερχόμενος ἐν τῇ πόλει, φονεύεται γυναικὸς Ἀρειανῆς ἐξ ὕψους ῥιψάσης κεραμίδα κατὰ τῆς ἱερᾶς τοῦ ἁγίου κεφαλῆς, θεοῦ συγχωρήσαντος οἵοις οἶδε κρίμασι· περὶ οὗ ὁ θεολόγος Γρηγόριός φησιν· ζητῶ μου τὸ χθὲς ὑμῶν σφάγιον τὸν Ἀβραμιαῖον γέροντα.

Τότε καὶ Γρηγόριος ὁ θεολόγος παρρησιαστικώτερον ἐδί- V. 46
δασκεν ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς τὸ εὐκτήριον τῆς ἁγίας Ἀναστασίας, ἔνθα καὶ παράδοξα γίνεσθαι θαύματα ἐξ ἐμφανείας τῆς παναγίας δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου λέγουσιν. C

Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Τιμοθέου ἔτος πρῶτον. A.M. 5872

Ῥώμης ἐπισκόπου Σιρικίου ἔτος πρῶτον. A.M. 5873

Τούτῳ τῷ ἔτει Γρατιανὸς ὁ βασιλεὺς ἀνῃρέθη δόλῳ A.M. 5874
Ἀνδραγαθίου τοῦ στρατηγοῦ Μαξίμου τοῦ τυράννου. αὐτὸς D

1. Ἀπολλιναρίου A. ἀποδοῦναι b. 3. τὸν add. ex A. 4. τε om. A e. 6. καὶ add. ex A. 7. Μάριν A b e, Μάρην vulg. 10. ὁ θεολ. Γρηγ. A, ὁ Γρηγ. θεολ. vulg. 14. εἰς τὸ — Ἀναστασίας om. A. 16. δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου A, θεοτόκου καὶ δεσποίνης ἡμῶν vulg. 20. τοῦ ante τυράννου om. a. οὗτος γὰρ b.

num pluribus adhortantem designari. Sapor Flaviani consilium sua sententia confirmans, abscessit. eo tempore Diodorum Tarsi episcopum magnus Meletius ordinavit. Eusebius etiam Samosatensis praesul postliminio reversus variis urbibus plures assignavit episcopos: Dolicam vero adveniens Maris in episcopum praeficiendi causa, in ipso urbis ingressu, deo, quibus ipse novit consiliis, permittente, ab Ariana muliere tegulam in sacrum sancti viri caput superne deiiciente perimitur: de quo Gregorius theologus ait. requiro meum, heri vestrum, Abrahamaeum senem occisum.

Tunc etiam idem Gregorius theologus Cpoli in oratorio S. Anastasii maiori cum libertate docuit, ubi magna atque supra fidem hominum miracula ex sanctissimae dei genitricis et dominae nostrae opera fieri perhibentur.

Alexandriae episcopi Timothei annus primus. A. C. 372

Romae episcopi Siricii annus primus. A. C. 373

Hoc anno Andragathii Maximi tyranni ducis dolo Gratianus im- A. C. 374
perator occisus est. hic siquidem rhedam ingressus Gratiani coniu-

γὰρ ἐφ' ἁρμαμάξης εἰσελθὼν ὑπεκρίθη εἶναι ἡ γαμετὴ Γρατιανοῦ, καὶ οὕτως ὑπαντήσας ἀφυλάκτως αὐτῷ ἀνεῖλεν αὐτὸν Ἀνδραγάθιος. τούτου δὲ ἀναιρεθέντος ἐκράτησεν Οὐαλεντινιανὸς τὴν Ῥωμαίων βασιλείαν.

P. 58 *Τῷ δ' αὐτῷ χρόνῳ Θεοδόσιος ὁ μέγας νόσῳ περιπεσὼν ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἀχολίου τοῦ ἐπισκόπου, καὶ νόμον ὑπὲρ τῶν ὀρθοδόξων τοῦ ὁμοουσίου ἔγραψεν, ὃν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπέστειλεν. ἐλθὼν δὲ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐδήλωσεν Δημοφίλῳ, ἢ ἀποστῆναι τῆς Ἀρείου πλάνης, ἢ ταχέως τῶν ἐκκλησιῶν ἐξελθεῖν. ὁ δὲ τὸ πλῆθος τῶν Ἀρειανῶν συνάξας, ἔξω τῆς πόλεως ἐκκλησίαζεν, ἔχων καὶ Λούκιον τὸν Ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπον Ἀρειανὸν σὺν αὐτῷ· καὶ οὕτω λοιπὸν ὁ θεῖος Γρηγόριος, μεθ' ὧν αὐτὸς εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἐφώτισε, τὰς ἐκκλησίας πάσας παρέλαβεν,*
B *τεσσαράκοντα ἔτη τῶν Ἀρειανῶν καὶ μικρὸν πρὸς προκατασχόντων αὐτάς.*

A.M. 5875 *Περσῶν βασιλέως Οὐράνους ἔτος α'.*

Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Γρηγορίου τοῦ θεολόγου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐν γειτονίᾳ Ἰουβιτῶν, οὕτω

1. *ἁρμαμάξης*] codd. et edd. *ἅρμα ἁμάξης.* 4. *τὴν — βασιλείαν* A alii, *τὸ — βασίλειον* vulg. 6. *ἐβαπτίσθη*] *βαπτίζεται* a. *Ἀχολίου* A b, *Ἀσχολίου* vulg. 10. *τῶν ἐκκλησιῶν* A, *τῆς ἐκκλησίας* vulg. *τὸ πλῆθος τῶν Ἀρ.* A, *πλῆθος Ἀρειανῶν* vulg. 12. *τὸν Ἀλ.* A, *τῆς Ἀλ.* vulg. *ὄντα σὺν αὐτῷ* A. 14. *πάσας καὶ παρέλ* A. 15. *τεσσ. ἔτη τῶν Ἀρ.* A, *τῶν Ἀρ. τεσσ. ἔτη* vulg.

gem se esse simulavit, cui velut delusus cum incaute occurrisset Gratianus, ipsum Andragathius interfecit. eo sublato tenuit Romanum imperium Valentinianus.

Hoc eodem anno magnus Theodosius gravi morbo Thessalonicae iactatus, ab Acholio episcopo baptizatus est. legem etiam rectam consubstantialis sententiam tenentibus faventem promulgavit, quam et Cpolim misit. ipse in urbem profectus Demophilo significavit, aut ab Arii discederet erroribus, aut mox ecclesia migraret. ille coacta Arianorum plebe cum Lucio Alexandriae episcopo, quem tum secum habebat, suos extra civitatem coetus celebravit. atque ita demum divinus Gregorius, una cum iis quos verae fidei doctrina illustraverat, omnes tandem ecclesias, quas Ariani quadraginta et amplius annis occupaverant, recepit.

A.C. 375 Persarum regis Varanis annus primus.

Cpoleos episcopi Gregorii theologi annus primus.

Hoc anno Antiochiae ad Iobitarum, quam nuncupant, viciniam,

λεγομένων, γυνὴ ἔτεκεν ὁμοῦ κατα τὸ αὐτὸ παιδία τέσσαρα ἀρσενικά· καὶ ἐπέζησαν μῆνας δύο, καὶ ἀπέθανον, ἓν ἐπὶ τὸ ἕν, τὰ τέσσαρα. C

Τούτῳ τῷ ἔτει ἡ μεγάλη καὶ οἰκουμενικὴ ἁγία δευτέρα A.M. 5876 σύνοδος τῶν πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ὀρθοδόξων ἐπισκόπων ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου συνηθροίσθη πρὸς βεβαίωσιν τῶν ἐν Νικαίᾳ δογμάτων. μετεστείλατο δὲ καὶ ἐκ τῆς Μακεδονίου αἱρέσεως ἐπισκόπους τριάκοντα ἕξ, V. 47 ὧν ἡγεῖτο Ἐλεύσιος. τῶν δὲ ἁγίων πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν πατέρων προηγοῦντο Τιμόθεος ὁ Ἀλεξανδρείας, Μελέτιος Ἀντιοχείας, Κύριλλος ὁ ἱερώτατος Ἱεροσολύμων, καὶ ὁ θεῖος Γρηγόριος Κωνσταντινουπόλεως. οἱ δὲ τὰ Μακεδονίου φρο- D νοῦντες τριάκοντα ἓξ ἐπίσκοποι προτραπέντες ὑπὸ τῶν πατέρων τὰ ἐν Νικαίᾳ δέξασθαι δόγματα, καθὰ καὶ Λιβερίῳ ἐπὶ Οὐάλεντος συνθέμενοι, λιβέλλους ἐπέδωκαν. οἱ δὲ περὶ Σιλβανὸν ἐν Ῥώμῃ πεμφθέντες ἀπηνήναντο τῇ ἀληθείᾳ συνθέσθαι, καὶ ἀνεχώρησαν γέλως ἅπασι γεγονότες, ἄλλα μὲν φρονοῦντες, ἄλλα δὲ συντιθέμενοι, ἀπατηλῶς τὰς Λιβερίου ἐπιστολὰς ἐπαγόμενοι μαρτυρούσας αὐτοῖς ὀρθοδοξίαν. ἡ δὲ ἁγία σύνοδος Γρηγορίῳ τῷ θεολόγῳ τὴν ἐπισκοπὴν Κωνσταντινουπόλεως ἐκύρωσεν, καὶ ἄκοντα τοῦτον τῷ θρόνῳ ἐνί- P. 59

8. καὶ add. ex A. 10. πατέρων add. ex A. 11. ὁ ante ἱερωτ. add. ex A. 14. Λιβέριος A, Λίβεριν b, Λιβέριον f. 15. ἐπὶ b, ὑπὸ vulg. δὲ om. A. 17. ἄλλα μὲν A, ἄλλα δὲ vulg. 20. τῷ add. ex A. 21. ἐνίδρυσεν A, ἐνίδρυσαν vulg.

mulier quatuor masculos uno partu edidit: qui cum menses duos supervixissent, unus post alium, cuncti quatuor leto sunt abrepti.

Hoc anno magna et oecumenica sancta synodus centum et quin- A.C. 376 quaginta orthodoxorum episcoporum Cpoli a magno Theodosio congregata est, ad confirmanda Nicaenae synodi dogmata. convocavit etiam ex Macedonii secta triginta sex episcopos, inter quos primas tenebat Eleusius. sanctorum autem centum et quinquaginta patrum praesides erant Timotheus Alexandriae, Meletius Antiochiae, sacerrimus Cyrillus Hierosolymorum, et divinus Gregorius Cpolis episcopi. Macedonii sententiam secuti triginta sex episcopi Nicaeae decreta ut amplecterentur, moniti, quemadmodum iam olim sub Valente cum Liberio convenerant, libellos dederunt. qui vero una cum Sylvano Romam fuerant delegati, veritati assentiri renuerunt: et ab urbe dilapsi risum cunctis moverunt, cum aliud mente tenere, aliud verbis profiteri, et Liberii litteras, quae de recto eorum circa fidem sensu testarentur, fraudulenter proferre deprehenderentur. sancta porro synodus Cpolitanum episcopatum Gregorio theologo suis suffragiis

δρυσεν, ὡς πολλὰ καμόντα, καὶ τῆς λώβης τῶν αἱρέσεων τὴν ἐκκλησίαν ἐλευθερώσαντα. τινὰς δὲ τῶν ἐξ Αἰγύπτου μαθὼν ὁ τὰ πάντα σοφὸς καὶ μακαριώτατος φθονήσαντας τῷ πράγματι, τὸν συντακτήριον λόγον ἐπιδειξάμενος, ἑκουσίως τοῦ θρόνου τῆς βασιλίδος ὑπεχώρησε. τούτου δὲ ἀποταξαμένου, Νεκτάριον ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ σύνοδος προχειρίζεται, Ταρσέα μὲν τῷ γένει, τὴν τοῦ Πραιτωρίου δὲ ἀρχὴν τότε διέποντα, ἀβάπτιστον μὲν ἕως τότε τυγχάνοντα, σεμνὸν δὲ καὶ εὐλαβῆ περὶ βίον. ἡ δὲ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος τὸ ὁμοούσιον ἐκύρωσεν, προσέθηκεν δὲ τῷ συμβόλῳ B καὶ τὴν θεολογίαν τοῦ πνεύματος. ἐξέθετο δὲ καὶ κανόνας ἐν οἷς τῷ θρόνῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὰ πρεσβεῖα νέας Ῥώμης ἀπένειμεν. τότε Γρηγόριος ὁ Νύσσης καὶ Πελάγιος Λαοδικείας Εὐλόγιός τε Ἐδέσσης καὶ Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου ἐν ταύτῃ διέλαμπον, σὺν τῷ μεγάλῳ Γρηγορίῳ καὶ τοῖς προρρηθεῖσιν. ἡ δὲ ἁγία σύνοδος Ἀρεῖόν τε καὶ Εὐσέβιον τὸν Νικομηδείας Εὐζωΐόν τε καὶ Ἀκάκιον, Θεόγνην καὶ Εὐφρόνιον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀνεθεμάτισεν· πρὸς τούτοις δὲ καὶ Μακεδόνιον τὸν πνευματομάχον καὶ Εὐδόξιόν τε καὶ Ἀέτιον καὶ

4. πράγματι A, προστάγματι vulg. 7. Πραίτωρος b. 9. σεμνὸν — — βίον om. e. εὐλαβῆ A a, εὐσεβῆ vulg. δὲ ante ἁγ. et τὸ add. ex A. 10. δὲ ante τῷ et καὶ ante τὴν add. ex A. 12. τῆς om. A. 18. δὲ τὸν Μακ. A. 19. καὶ ante Εὐδ. add. ex A.

confirmavit, et pro toleratis laboribus bene meritum, quodque haeresium labe expurgasset ecclesias, etiam invitum et renitentem in sede collocavit. quo facto sapientissimus aeque ac beatissimus pater quosdam Aegypti episcopos invidia motos persentiens, oratione de abdicando praesulatu evulgata, spontaneus throno sibi commisso recessit. illo hunc in modum pontificatus munere cedente, Nectarium imperator et una synodus promovet, virum genere Tarsensem, qui tum praetoris onus gerebat, ad eam quidem horam nondum baptismi ritu lustratum, honestis alioquin et devotis clarum moribus. sancta et oecumenica synodus consubstantialis dogma stabilivit, sanctamque de spiritu sancto doctrinam symbolo apposuit. promulgavit etiam canones, quibus Cpolitanae sedi novae Romae privilegia concessit. tunc Gregorius Nyssae et Pelagius Laodiceae, Eulogius quoque Edessae et Amphilochius Iconii, cum magno Gregorio et aliis memoratis ea in synodo florebant. sancta vero synodus Arium et Eusebium Nicomediensem, Euzoïum pariter et Acacium, Theognim et Euphronium, et reliquos anathemate damnavit: et praeter eos Macedonium, qui spiritum sanctum impugnabat, Eudoxiumque et Aetium et Eunomium ab-

Εὐνόμιον ἀπεκήρυξεν. Μελέτιος δὲ ὁ μέγας μετὰ τὸ πληρωθῆναι τὴν σύνοδον ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν εἰρήνῃ ἐκοιμήθη. C
τὸ δὲ ἱερὸν αὐτοῦ σῶμα διεκομίσθη εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ ἐτέθη πλησίον τῆς θήκης τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βαβύλα. ἐχειροτονήθη δὲ Φλαβιανὸς Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος ζῶντος καὶ Παυλίνου, καίπερ ὅρκων δεδομένων, ὅτι οὐ καταδέξεται ἐπισκόπου χειροτονίαν Φλαβιανός. πάλιν οὖν ταραχὴ τὴν ἐκκλησίαν Ἀντιοχείας εἶχεν· τῶν μὲν Παυλίνῳ, τῶν δὲ Φλαβιανῷ ὑπεικόντων. τότε καὶ Παύλου τοῦ ὁμολογητοῦ τὸ σῶμα ὁ βασιλεὺς εἰς Κωνσταντινούπολιν εἰσήγαγεν, καὶ ἀπέθετο εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἣν ᾠκοδόμησε Μακεδόνιος ἐπιβουλεύων Παύλῳ. D

Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Νεκταρίου ἔτος α΄. A.M. 5877

Τούτῳ τῷ ἔτει Θεοδόσιος ὁ Αὔγουστος Ὀνώριον υἱὸν αὐτοῦ γεννηθέντα ἐκ Πλακίλλης τῆς εὐσεβεστάτης ἐπιφανέστατον καὶ ὕπατον ἀνέδειξεν. εὐτρεπίσθη δὲ πολεμεῖν τῷ τυ- V. 48
ράννῳ Μαξίμῳ. καὶ πολεμοῦντος πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἑσπέρια μέρη, φήμης δὲ ψευδοῦς ἐξελθούσης ὅτι νενίκηκε Μάξιμος, οἱ Ἀρειανοὶ ἀνασυρθέντες τὴν οἰκίαν Νεκταρίου ἐνέπρησαν P. 60
τοῦ ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐπεκτίσθη ἐν τῇ Ταυριανῇ A.M. 5878

6. καταδέξεται A et alii, καταδέξηται vulg. 11. ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ a c. 15. ἐπιφανέστατα Ὕπατον A. 17. Μαξίμῳ om. a. 18. φήμης δὲ ψευδοῦς ἐξελθούσης A, φήμης ψευδοῦς vulg.

dicavit. magnus autem Meletius, absoluta synodo, Cpoli in pace quievit. sacrum eius corpus Antiochiam deportatum ad loculum sancti martyris Babylae reconditum fuit. caeterum, Paulino adhuc inter vivos superstite, Flavianus Antiochiae ordinatus est episcopus, quamvis promotionem nullatenus admissurum, vel dato iuramento antea professus fuisset. exinde igitur renovati tumultus Antiochenam ecclesiam divexabant, his quidem Paulino, aliis Flaviano obsequentibus. tunc etiam Pauli confessoris corpus Cpolim induxit imperator, et in ecclesia, quam Macedonius Paulo structis insidiis aedificaverat, deposuit.

Cpolis episcopi Nectarii annus primus. A. C. 377

Hoc anno Theodosius Augustus filium Honorium e Placilla susceptum illustrissimum atque una consulem designavit. bellum etiam in Maximum tyrannum paravit: qui cum in partibus occidentis adversus eum praeliaretur, falso rumore sparso, Maximum victorem evasisse, Ariani manifesto furore rapti Nectarii Cpolis episcopi aedes incenderunt.

Hoc anno Antiochiae in porta, quae dicitur Tauriana, appendix A. C. 378

λεγομένη πύλη προσθήκη εἰς πλάτος τῆς γεφύρας καὶ ἐπεστεγάσθη· ἐκτίσθη δὲ καὶ μικρὰ βασιλικὴ ἐν τῇ παλαιᾷ πλησίον τῆς μεγάλης. ἐν δὲ Παλαιστίνῃ Ἐμμαοὺς κώμῃ παιδίον ἐγεννήθη B τέλειον ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ, καὶ ἄνω διῃρημένον, ὃ εἶχεν δύο στήθη, δύο κεφαλάς, καὶ ἑκάστων τὰς αἰσθήσεις ἔχον. τὸ ἓν ἤσθιε καὶ ἔπινε, καὶ τὸ ἕτερον οὐκ ἤσθιεν· τὸ ἓν ἐκάθευδε, καὶ τὸ ἕτερον ἐγρηγόρει· ἔστι δὲ ὅτε καὶ συνέπαιζον πρὸς ἄλληλα, καὶ ἔκλαιον ἀμφότερα, καὶ ἔτυπτον ἄλληλα. ἔζησαν δὲ μικρὸν πρὸς ἔτη δύο. καὶ τὸ μὲν ἓν ἀπέθανεν, τὸ δὲ ἕτερον ἔζησεν ἡμέρας τέσσαρας, καὶ ἀπέθανεν καὶ αὐτό.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἔστησεν ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος τὸν κίονα τοῦ Ταύρου.

A.M. 5879 Τούτῳ τῷ ἔτει Τιμοθέου τελευτήσαντος τοῦ ἐπισκόπου C Ἀλεξανδρείας μηνὶ Ἐπιφὶ εἰκάδι ἕκτῃ χειροτονεῖται ἀντ' αὐτοῦ ὁ Θεόφιλος.

A.M. 5880 Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Θεοφίλου ἔτος πρῶτον.

Τούτῳ τῷ ἔτει Θεοδόσιος ὁ εὐσεβὴς βασιλεὺς νικήσας Μάξιμον τὸν τύραννον ἀνεῖλεν πρὸ δώδεκα καλανδῶν Αὐγούστου, καὶ Ἀνδραγάθιον τὸν στρατηγὸν αὐτοῦ, ὡς δολοφονή- D σαντα τὸν Γρατιανόν.

5. ἕκαστον A. ἤσθιε A, ἔσθιε vulg. utroque loco. 7. ἔστι δὲ ὅτε A, καὶ ἔστι δὲ ὅτε vulg. 8. καὶ ἔκλαιον — ἄλληλα om. A f. 12. τοῦ add. ex A et aliis. 15. ὁ add. ex A. 17. ὁ εὐσεβὴς om. a.

aedificata est ad pontis latitudinem, tectoque operta: item parva basilica in veteri prope maiorem extructa. in Palaestina vero pago Emmaus infans natus est ab umbilico deorsum unus et integer, sursum autem in duas species separatas divisus: adeo ut duo pectora, geminum caput, et utriusque completos sensus haberet. unus comedebat et bibebat, alter cibum respuebat. dormiebat ille, et alius in vigiliis erat. contigit etiam ut colluderent invicem, et ambo flerent, et ad invicem colluctantes rixarentur. simul vixere autem annis amplius duobus: et uno quidem morte praerepto, alius diebus quatuor mansit superstes, et pari fato decessit.

Hoc etiam anno Theodosius imperator Tauri statuam erexit.

A.C. 379 Hoc anno mensis Epiphei sexto supra vigesimum, Timotheo Alexandriae episcopo vita functo, in eius locum Theophilus est ordinatus.

A.C. 380 Alexandriae episcopi Theophili annus primus.

Hoc anno Theodosius pientissimus imperator victor renunciatus Maximum tyrannum interfecit duodecimo Kalendas Augustales: Andragathium quoque ducem, quod Gratianum dolo interfecisset, morti tradidit.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἦλθεν Θεοδόσιος ἐν Ῥώμῃ μετὰ Ὀνωρίου A.M. 5881
τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐκάθισεν αὐτὸν βασιλέα ἐν αὐτῇ πρὸ πέντε εἰδῶν Ἰουνίου, καὶ ἀνῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Τούτῳ τῷ ἔτει Εὐγένιος ἐτυράννησεν ὁ ἀπὸ γραμματι- A.M. 5882
κῶν ἀντιγραφεὺς ὤν, καὶ σχῆμα βασιλικὸν περιθέμενος, συνόντος αὐτῷ καὶ Ἀρταβάσδου τοῦ ἀπὸ τῆς μικρᾶς Γαλατίας. καὶ P. 61
ἀκούσας Οὐαλεντινιανὸς ὁ υἱὸς τοῦ Οὐαλεντινιανοῦ τοῦ μεγάλου ἐξ Ἰούστης, ἑαυτὸν ἀνεῖλεν ἀγχόνῃ. ὁ δὲ Θεοδόσιος τοῦτο μαθὼν ἐξωπλίζετο τοῦ κατελθεῖν εἰς ἐκδίκησιν αὐτοῦ. Θεόφιλος δὲ ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας αἰτήσας Θεοδόσιον τὸν βασιλέα τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἱερὸν τῶν Ἑλλήνων ἐξεκάθηρεν, καὶ εἰς ἐκκλησίαν μετεσκεύασεν, τὰ δὲ ὄργια τῶν Ἑλλήνων ἐδημοσίευσεν, φαλλούς τε καὶ εἴ τι τούτων ἀσελγέστερον καὶ βεβηλύτερον· ὅθεν τὸ πλῆθος τῶν Ἑλλήνων αἰσχυνθέν, πολλοὺς φόνους εἰργάσατο. Θεοδόσιος δὲ μαθὼν τοὺς γεγονότας ὑπ' V. 49
αὐτῶν φόνους, τοὺς μὲν ἀναιρεθέντας Χριστιανοὺς ὡς μάρτυρας ἐμακάρισεν· τοῖς δὲ Ἕλλησι συγχωρεῖν ἐπηγγείλατο, B
εἰ πρὸς Χριστιανισμὸν μετάθοιντο· τὰ δὲ ἱερὰ αὐτῶν καθαιρεθῆναι καὶ τὰ εἴδωλα χωνευθῆναι καὶ εἰς χρείας πενήτων δοθῆναι ἐκέλευσεν. τοῦ δὲ ναοῦ τοῦ Σεράπιδος ἐν Ἀλε-

1. *τούτῳ τῷ ἔτει — — Κωνσταντινουπόλει* om. A. 3. *ἐπὶ Κωνστ.* b. 4. *Εὐγ. ἐτυρ. ὁ ἀπὸ Γραμμ.* A, *ὁ Εὐγ. ὁ ἀπὸ Γρ. ἐτυρ.* vulg. 5. *ὤν* om. A. 7. *Οὐαλ. ὁ υἱὸς τοῦ* om. A. 8. *ἐξ*] *καὶ* A. *Ἰούστας* A. 11. *ἐξεκάθηρεν, καὶ εἰς ἐκκλησίαν μετεσκεύασεν, τὰ δὲ ὄργια τῶν Ἑλλήνων* add. ex b. 13. *τούτων* add. ex A.

Hoc anno Theodosius cum filio suo Honorio Romam est profe- A. C. 381
ctus, quem velut imperatorem cum quinto idus Iunias solio collocasset, ipse Cpolim remeavit.

Hoc anno Eugenius artis oratoriae exprofessor, et contrarotulato- A. C. 382
ris sive ratiocinarii munere fungens imperii libidine exarsit, cui Artabasdus ex minore Galatia oriundus se socium adiunxit. quod ubi rescivit Valentinianus, magni Valentiniani filius ex Iusta, laqueo sibi ipsi vitam praescidit. eo comperto Theodosius arma movet, et in eius vindictam parat expeditionem. Theophilus Alexandriae episcopus a Theodosio imperatore licentiam precatus, gentilium fanum, mentulas, et si quid magis obscoenum atque profanum erat reconditum traduxit in publicum: unde gentilium plebs pudore perfusa caedes quam plurimas perpetravit. his porro Theodosius auditis, et de tantis caedibus certior factus, Christianos morti traditos inter martyres beatorum numero statuit recensendos. gentilibus vero, si modo se ad Christianam religionem transferrent, veniam obtulit: fana demum everti,

ξανδρείᾳ λυομένου, ἱερογλυφικὰ γράμματα εὑρέθησαν σταυροῦ τύπον ἔχοντα, ὅπερ οἱ ἐξ Ἑλλήνων πιστεύσαντες θεασάμενοι εἶπον, σημαίνειν τὸν σταυρὸν κατὰ τὴν τῶν ἱερογλυφι-
C κῶν γραμμάτων ἔννοιαν ζωὴν ἐπερχομένην.

A.M. 5883 Τούτῳ τῷ ἔτει Μάρκελλος ὁ Ἀπαμείας τῆς Συρίας ἐπίσκοπος ζήλῳ θείῳ κινούμενος τὰ ἱερὰ τῶν Ἑλλήνων ἐν Ἀπαμείᾳ κατέστρεψεν, καὶ διὰ τοῦτο ἀνῃρέθη ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. Νεκτάριος δὲ ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐκώλυσε τὸν ἐπὶ τῆς μετανοίας πρεσβύτερον διὰ τὸ γεγονὸς ἁμάρτημα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὑπό τινος διακόνου εἰς τὴν γυναῖκα τὴν ἐπὶ τῇ μετανοίᾳ σχολάζουσαν. ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ καὶ πάσῃ τῇ δύσει ἐπιμελῶς
D φυλάττεται ἕως τοῦ νῦν, καὶ τόπος ἠφώρισται τοῖς μετανοοῦσιν. Θεοδόσιος δὲ ὁ βασιλεὺς νόμον ἔγραψεν γυναῖκα εἰς διακόνισσαν μὴ προβαίνειν, εἰ μὴ ὑπερβῇ τὰ ἑξήκοντα ἔτη κατὰ τὸν ἀπόστολον. Εὐνόμιον δὲ ἐξώρισεν παρασυναγωγὰς ποιοῦντα καὶ λαοὺς ἀπατῶντα, καὶ ἐν τῇ ἐξορίᾳ ἀπέθανεν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Πλακίλλα ἡ γαμετὴ Θεοδοσίου ἐκοιμήθη εὐσεβὴς οὖσα καὶ φιλόπτωχος οἰκείαις χερσὶ λωβοῖς καὶ νοσοῦσιν ὑπηρετοῦσα. ταύτης ἀνδριάντα κατέαξαν οἱ Ἀντιο-

1. σταυρῶν τύπους b. 2. ἔχοντα om. A. 3. τῶν om. A. 13. δὲ om. A. εἰς διακονίαν μὴ ἐπιβαίνειν b. 19. νοσοῦντας e.

idolaque conflari, et in pauperum necessitates erogari mandavit. diruto porro Alexandriae Serapidis templo, repertae sunt sacrae Aegyptiorum eruditis dictae litterae crucis formam referentes: quas quum ex gentilibus fideles conspicarentur, dixerunt, crucem iuxta sacrarum litterarum interpretationem significare vitam adventuram.

A. C. 383 Hoc anno Marcellus Apameae in Syria episcopus, divino religionis zelo motus, gentilium fana Apameae evertit: quod ei factum mortem a gentilibus promeruit. Nectarius autem Cpolitanus praesul presbyterum super poenitentia constitutum removit, propter flagitium in mulierem poenitentiae vacantem in ecclesia a quodam diacono admissum. Romae vero quemadmodum in toto occidente mos iste usque in hanc horam observatur sedulo, ubi etiam seorsim locus poenitentibus assignatur. Theodosius porro imperator legem tulit, ne mulier in diaconissam promoveretur, nisi iuxta dictum apostoli annum sexagesimum superaret. Eunomium quoque, illegitimos coetus congregantem et populis facientem fucum, in exilium, quo mortuus est, eiecit.

Hoc eodem anno Placilla imperatoris coniux obdormivit, pie usquequaque habita, egenorum amatrix, et quae propriis manibus aegrotis ac leprosis ministrare soleret. huius statuam irritati Antiochen-

χεῖς καὶ ἔσυραν ἀγανακτοῦντες διὰ τὰ ἐπιτεθέντα δημόσια
παρὰ τοῦ βασιλέως τελεῖν αὐτοῖς. οἷς καὶ ὀργισθεὶς σφόδρα P. 62
πόθῳ τῷ πρὸς Πλακίλλαν τὴν εὐσεβεστάτην ἤμελλε πάντας
ἀπολλύειν, εἰ μὴ Φλαβιανὸς ὁ ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας ἐλθὼν
ὑπὲρ Ἀντιοχέων ἐπρέσβευσεν· Ἰωάννης δὲ ὁ Χρυσόστομος
πρεσβύτερος ὢν Ἀντιοχείας τότε καὶ παρὼν λόγους θαυμαστοὺς πρὸς παραίνεσιν τῶν τολμησάντων κατὰ τῶν βασιλικῶν
ἀνδριάντων ἐπεδείξατο.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπιστρατεύσαντος Θεοδοσίου κατὰ Εὐγε- A.M. 5884
νίου τοῦ τυράννου, καὶ κατελθόντος ἐν Θεσσαλονίκῃ μετὰ τοῦ B
στρατοῦ αὐτοῦ, καὶ εἰσελθόντος τοῦ στρατοῦ ἐν τῇ πόλει, ἐταράχθη ἡ πόλις διὰ τὰ μιτάτα τοῦ στρατοῦ, καὶ διὰ πρόφασιν ἡνιόχου καὶ τοῦ παιδὸς τοῦ ὑπάρχου· καὶ ὕβρισαν τὸν βασιλέα, καὶ τὸν ὕπαρχον ἐφόνευσαν. τοῦ δὲ βασιλέως μακροθυμήσαντος πρὸς βραχὺ καὶ τὸν λαὸν κατασιγήσαντος, ἱππικὸν γενέσθαι ἐκέλευσεν· καὶ συναχθέντων τῶν λαῶν καὶ τῶν δήμων εἰς τὴν τοῦ ἱππικοῦ θέαν, ἐκέλευσε τὸν στρατὸν τοξεῦσαι αὐτούς· καὶ ἀπέθανον τοῦ λαοῦ χιλιάδες πεντεκαίδεκα. ἐλθόντος δὲ αὐτοῦ ἐν Μεδιολάνῳ, Ἀμβρόσιος ὁ ἐπίσκοπος ἐκώλυσεν αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. ἦν δὲ τότε

11. τοῦ στρατοῦ ante ἐν τῇ add. ex a c. 13. ἐπάρχου — ἔπαρχον A. 18. δώδεκα a e. 19. δὲ add. ex A. ὁ add. ex A. 20. ἦν δὲ τότε τῶν τοῦ σωτ. γενεθλίων ἑορτή· Ῥουφίνῳ δὲ μαγ. A, ἐν δέ τινι τοῦ σωτ. γενεθλίῳ ἑορτῇ Ῥουφίνῳ μαγ. vulg.

ses, ob imposita sibi ab imperatore pendenda vectigalia, per civitatem ignominiose traxerunt et confregerunt. his in vindictam exarsit imperator, et quo ferebatur in pientissimam Placillam affectu, cunctos neci destinabat, nisi Flavianus episcopus legatione pro Antiochensibus functus ad clementiam inclinasset. Ioannes vero Chrysostomus, qui tum Antiochiae presbyter aderat, ad animandos et erigendos eos, qui imperatorum imagines violaverant, orationes plane admirandas habuit.

Hoc anno Theodosio adversus Eugenium tyrannum expeditionem A.C. 384
suscipiente, iamque cum exercitu Thessalonicam profecto, sub ipso eius ingressu cum propter castrorum metationes, tum propter aurigam et praefecti puerum in seditionem mota est civitas. imperatorem itaque probris incesserunt, et praefectum ipsum morte mulctaverunt. ad breve tempus patienter ferens imperator, populumque demulcens, equestre certamen fieri iussit: tum populum et tribus ad spectaculum coactos sagittis confodere militibus permisit: perieruntque e populo hominum quindecim millia. cum Mediolanum venisset, Ambrosius episcopus ecclesiam ingredi vetuit. quodam insuper natalitiorum sal-

C τῶν τοῦ σωτῆρος γενεθλίων ἑορτῇ. Ῥουφίνῳ δὲ μαγίστρῳ
V.50 εἰς παράκλησιν ἐλθόντι δεινῶς ἐπέπληξεν Ἀμβρόσιος. νόμον δὲ ἐκθεμένου Θεοδοσίου τοῖς καταδικαζομένοις θανάτῳ ἢ δημεύσει προθεσμίαν τριάκοντα ἡμερῶν εἰς διάσκεψιν δίδοσθαι ἐξ ἐπιτροπῆς Ἀμβροσίου, τότε προσεδέξατο αὐτὸν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἔξω μέντοι τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ οὐ κατὰ τὴν προτέραν συνήθειαν ἔσω· ὅθεν καὶ μέχρι νῦν καλῶς ἐκράτησεν τὸ ἔθος ἔξω τοῦ θυσιαστηρίου τοὺς βασιλεῖς ἵστασθαι μετὰ τοῦ λαοῦ.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει τοῦ Νείλου ποταμοῦ κατὰ τὸ ἔθος μὴ ἀνελθόντος, ἔχαιρον οἱ Ἕλληνες λέγοντες αἴτιον εἶναι τούτου τὸ κωλυθῆναι θύειν τοῖς θεοῖς αὐτῶν. ὅπερ μαθὼν ὁ εὐσεβὴς βασιλεὺς ἀπεκρίθη· μὴ γένοιτό ποτε ποταμὸν θυσίαις
D χαίροντα ἐπὶ τὴν γῆν πλημμυρῆσαι. ὁ δὲ θεὸς τοῦτο ἐκδεξάμενος ἐπὶ τοσοῦτον ηὐλόγησεν τὴν ἀνάβασιν τοῦ ποταμοῦ, ὥστε πάντας τοὺς κατ' Αἴγυπτον φοβηθῆναι, μὴ καὶ αὐτὴν Ἀλεξάνδρειαν κατακλύσῃ ἡ τοῦ ὕδατος πλημμύρα.

A.M. 5885 Τούτῳ τῷ ἔτει Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς Εὐγενίῳ κραταιῶς
P. 63 μαχησάμενος ἐν ταῖς Ἀλπίσι πύλαις, ζῶντά τε συλλαβών,

3. δὲ om. A. τοῖς καταδικαζομένοις b, τοὺς καταδικαζομένους A et alii, καταδικαζομένους vulg. 5. προσεδέξαντο A. 6. ἔξωθεν τοῦ θυσ. A b e. 7. μέχρι νῦν A, μέχρι τοῦ νῦν vulg. 10. τῷ δ' αὐτῷ A, τῷ αὐτῷ vulg. 11. τούτου A, τοῦτο vulg. 14. ἀποδεξάμενος b. 16. φοβηθῆναι add. ex A. 17. ἡ add. ex A. 19. Ἐλπίσι A.

vatoris die festo Rufinum magistrum pro imperatore deprecatum venientem graviter obiurgavit Ambrosius. cum vero Ambrosii suasu Theodosius tandem legem tulisset, ut capite vel bonorum publicatione damnatis triginta dierum spatium ad supplicii infligendi deliberationem daretur: tum in ecclesiam receptus est, extra quidem altaris cancellos, non autem iuxta priorem usum intra ipsius sacrarii septa. unde mos ad hunc usque diem praeclare quidem invaluit, imperatores ab altari semotos una cum populo stantes interesse sacris.

Hoc etiam anno cum Nilus pro more non exundasset, gentiles laeti hanc dixerunt esse causam, quod diis suis sacrificare interdiceretur. ea re cognita, piissimus imperator respondit: absit ut fluvius sacrificiis gaudens terram irriget. deus autem dictum imperatoris sibi placitum ostensurus, Nili exundationi adeo benedixit et auxit, ut universi Aegyptii in metum venerint, ne ipsam quoque Alexandriam tanta aquarum inundatio demergeret.

A. C. 385 Hoc anno pius imperator Theodosius, consertis fortiter ad Alpium

αὐτὸν ἀνεῖλεν. Ἀργαβάστης δὲ διαδρὰς ἑαυτὸν διεχειρίσατο.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει τὰ τῶν προφητῶν Ἀββακοὺμ καὶ Μιχαίου λείψανα θεόθεν εὑρέθη Βεζένῳ τῷ ἐπισκόπῳ Ἐλευθεροπόλεως τῆς Παλαιστίνης χρηματισθέντι ἐν δυσὶ χωρίοις τῆς περιοίκιδος Ἐλευθεροπόλεως. ἐλθόντι δὲ τῷ βασιλεῖ ἐν Ῥώμῃ προσῆλθον αὐτῷ οἱ ἐπίσκοποι γνώμῃ Ἰννοκεντίου τοῦ Ῥώμης κατὰ Φλαβιανοῦ ἐπισκόπου Ἀντιοχείας. ὁ δὲ Χριστιανικώτατος βασιλεὺς τὰ πρὸς εἰρήνην παραινέσας αὐτοῖς, B *ἥνωσεν διὰ ἑπτακαίδεκα ἐτῶν, κελεύσας ἐπισκόπους ἐκ τῆς ἀνατολῆς ἐν Ῥώμῃ παραγενέσθαι, μεθ' ὧν καὶ Ἀκάκιος ὁ Βεροίης ἐστάλη. πολλὰ δὲ χαρίσματα δέδωκεν τῇ Ῥώμῃ Θεοδόσιος, περιελὼν καὶ τὰ γενόμενα ἐν τοῖς μαγκιπείοις ἄτοπα κατὰ τῶν ἐμπιπτόντων ξένων, καὶ ἐγκλειομένων ἕως γήρως ἐν τοῖς μυλῶσιν, ὁμοίως δὲ καὶ τὴν τῶν μοιχευομένων γυναικῶν ὕβριν ἐν τοῖς πορνείοις μὴ συγχωρήσας ταύτας ἔτι συγκλείεσθαι, καὶ διὰ κώδωνος τὴν πρᾶξιν ἐλέγχεσθαι.* C

Τούτῳ τῷ ἔτει μετὰ τὴν Εὐγενίου τοῦ τυράννου ἀναί- A.M. 5886

1. *αὐτὸν* om. a. *Ἀρτάβαστος* a. 3. *Ἀββακοὺμ* A, *Ἀμβακοὺμ* vulg. 4. *Ζεβένῳ* a b c d. 5. *χρηματισθέντι* A, *χρηματισθέντα* vulg. 7. ante *προσῆλθον* b add. *εἰς τοῦτο.* *οἱ* om. A. *τοῦ Ῥ.* A, *τῆς Ῥ.* vulg. 12. *Βερόης* A, *Βερύης* e f, *Βεροίας* a b c d. 13. *μαγκιπείοις* A, *μαγκηπ.* vulg. 14. *ἐμπιπτ.* A, *ἐπιπιπτ.* vulg. *ἀποκλειομένων* a b c d. 15. *γήρους* A. *τὴν* add. ex A. 18. *τὴν Εὐγ.* A, *τοῦ Εὐγ.* vulg.

fauces cum Eugenio manibus, vivum acceptum obtruncat. Argabastus autem fuga ereptus letum sibimet conscivit.

Eodem anno Abacum et Michaeae prophetarum reliquiae Bezeno Eleutheropoleos in Palaestina episcopo divinitus revelatae in duobus pagis Eleutheropolitani agri inventae sunt. caeterum cum Romam advenisset imperator, episcopi consilio Innocentii Romae pontificis eum adierunt, Flavianum Antiochiae episcopum postulantes. verum factis de pace ineunda verbis, et ex oriente Romam ire suo iussu compulsis episcopis, cum quibus etiam Acacius Beroeae praesul missus est, animos per annos septemdecim ab invicem discordes christianissimus imperator reconciliavit. plurima porro beneficia Romanis contulit Theodosius. eam quoque rescidit consuetudinem, qua pleraque praeter fas et aequum in peregrinos pistrinariis fortuito occursantes, et in eorum potestatem lapsos committebantur, ubi pistrinis clausi, et ad extremam usque senectutem detenti, molas circumagere cogebantur. adulterarum insuper mulierum infamiam compescuit, nec ulterius prostibulis custodiri, et tintinabuli sonitu facinora earum publicari permisit.

Hoc anno extincta Eugenii tyrannide, et rebus quiete restituta, A.C. 386

ρεσιν, καὶ τὴν τῶν πραγμάτων κατάστασιν, ἀπῆρεν ἀπὸ Ῥώμης ὁ εὐσεβὴς βασιλεὺς Θεοδόσιος, καὶ ἤρχετο ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν. ἐλθὼν δὲ ἐν Μεδιολάνῳ ἀρρωστήσας, Ὁνώριον τὸν υἱὸν μετεστείλατο, καὶ θεασάμενος αὐτὸν ῥᾷον ἔσχεν. ἱπποδρομίαν δὲ ἰδὼν μετὰ τὸ ἄριστον κακῶς διετέθη ἀθρόως, καὶ μὴ ἰσχύσας τῇ δείλῃ ἀνελθεῖν, τῷ υἱῷ ἐκέλευσε ταύτην πληρῶσαι, καὶ τῇ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐκοιμήθη ἐν κυρίῳ ὑπάρχων ἐτῶν ἑξήκοντα, βασιλεύσας ἔτη ἑκκαίδεκα, καταλείψας βασιλεῖς τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ, Ἀρκάδιον μὲν τὸν πρεσβύτερον
D τῆς ἑῴας, Ὁνώριον δὲ τῶν ἑσπερίων. τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ με-
V. 51 τήνεγκεν Ἀρκάδιος ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἔθαψεν εἰς τὸν ναὸν τῶν ἁγίων ἀποστόλων.

A.M. 5887 Ῥωμαίων βασιλέων Ἀρκαδίου καὶ Ὁνωρίου ἔτος α΄.
P. 64 Περσῶν βασιλέως Ἰσδεγέρδους ἔτος πρῶτον.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀρκάδιος αὐτοκράτωρ ἀναδειχθεὶς τὸν μέγαν ἔμβολον ἄντικρυς τοῦ Πραιτωρίου ἔκτισεν.

A.M. 5888 Ῥώμης ἐπισκόπου Ἀναστασίου ἔτος α΄.

A.M. 5890 Ῥώμης ἐπισκόπου Ἰννοκεντίου, Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Φλα-
B βιανοῦ ἔτος α΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει μετετέθη τὰ λείψανα τοῦ ἁγίου προφήτου

8. ἑξήκοντα δύο e f. 11. Ἀρκάδιος A, ὁ Ἀρκ. vulg. εἰς τὸν ναὸν τῶν ἁγίων ἀποστόλων A, εἰς τοὺς ἁγίους ἀποστόλους vulg.

pius imperator Theodosius Roma migravit, et Cpolim repetiit. iamque Mediolanum progressus, in morbum incidit: advocatoque filio Honorio, et eo viso, nonnihil convaluit. dato mox equestris certaminis spectaculo, derepente post prandium adversa valetudine iactatus, cum sub vesperam se praesentem exhibere nequiret, filium iussit spectaculum absolvere, et insequenti nocte quievit in domino, cum annis sexaginta vixisset, sexdecim regnasset, filiorum autem Arcadium seniorem orientis, Honorium vero partium occiduarum imperatorem relinqueret. eius corpus Cpolim transtulit Arcadius, et in sanctorum apostolorum templo recondidit.

A.C. 387 Romanorum imperatorum Arcadii et Honorii, Persarum regis Isdegerdis annus primus.

Hoc anno Arcadius imperator renunciatus e praetorii regione maiorem porticum extruxit.

A.C. 388 Romae episcopi Anastasii annus primus.

A.C. 390 Romae episcopi Innocentii annus primus, Antiochiae episcopi Flaviani annus primus.

Hoc anno sexto mensis Pauni Kalendas sancti prophetae praecursoris et baptistae Ioannis reliquiae Alexandriam sunt translatae.

προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πρὸ ἓξ καλανδῶν μηνὶ Παυνί.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκάη Ἀνατόλιος ὁ λαμπρότατος ἐν Ἀλε- A.M. 5891 ξανδρείᾳ. Ἀρκάδιος δὲ ὁ βασιλεὺς ἐποίησεν ἴδιον ἀριθμὸν C ἐν Κωνσταντινουπόλει, οὓς ἐκάλεσεν Ἀρκαδικούς.

Τούτῳ τῷ ἔτει Νεκτάριος ὁ ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπό- A.M. 5892 λεως ἐκοιμήθη. Θεόφιλος δὲ ὁ Ἀλεξανδρείας παρὼν ἐσπούδαζε κωλῦσαι τὴν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ψῆφον, Ἰσίδωρόν τινα ἴδιον πρεσβύτερον μαρτυρῶν εἰς ἐπισκοπὴν τῆς βασιλίδος, διακονήσαντα αὐτῷ ἡνίκα Θεοδόσιος πρὸς Μάξιμον τὸν τύραννον ἐπολέμει, δισσὰς ἐπιστολὰς καὶ δῶρα ὑπ' αὐ- D τοῦ ἐγχειρισθείς. ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ πᾶσα ἡ πόλις τὸν Ἰωάννην ἀπὸ Ἀντιοχείας ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ τούτῳ προσκληθέντα χειροτονηθῆναι εὐδόκησαν. ἦν δὲ Ἰωάννης τῶν περιφανεστάτων Ἀντιοχείας, Σεκούνδου πατρός, καὶ μητρὸς Ἀνθούσης. οὗτος ἐλλογιμώτατος σφόδρα τυγχάνων, ἐκ θείας τὸ πλεῖστον χάριτος καὶ τοῖς δεινοτάτοις τῶν Ἑλλήνων σοφισταῖς ἐθαυμάζετο· ὅθεν Λιβάνιος περὶ τὸν θάνατον ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τῶν φοιτητῶν, τίς ἄρα διαδέξοιτο τὴν διατριβὴν μετ' αὐτόν; ἔφη· Ἰωάννην ἔλεγον, εἰ μὴ τοῦτον ἡμῶν οἱ Χριστιανοὶ ἀπεσύλη- P. 65

2. ante μηνὶ b addit Ἰουλίου. Παυνὶ β'. A. 8. Ἰσίδωρον δέ τινα b c d. 10. Θεοδόσιος πρὸς A b, Θεοδ. ὁ βασιλεὺς πρὸς vulg. 12. Ἰωάννης a b c d.

Hoc anno Anatolius vir clarissimus Alexandriae combustus est. A. C. 391 Arcadius autem imperator militum numerum, quos dixit Arcadicos, Cpoli instituit.

Hoc anno Nectarius episcopus Cpolitanus vita functus est. Theo- A. C. 392 philus autem Alexandrinus cum adesset Ioannis Chrysostomi electionem impedire, imo suum quendam presbyterum Isidorum nomine, quod ei fideliter olim ministrasset, ambiguis nimirum et ad utramque partem litteris ac muneribus ab eo acceptis, cum Theodosius princeps de imperii summa cum Maximo tyranno contenderet, virum episcopatu dignum testatus, promovere satagebat: imperator ex adverso, et urbs tota Ioannem ad hoc munus sustinendum Antiochia evocatum censuerunt ordinari. erat Ioannes ex illustrissimis Antiochiae civibus, patre Secundo et Anthusa matre genitus. hic inter reliquos ob eruditionis praestantiam et divinorum munerum copiam conspicuus, versatissimis quibusque ac gentilium peritissimis sophistis fuit admirationi: unde Libanius circa mortis tempus a discipulis rogatus, quis scholam post eum moderator exciperet? respondit: Ioannem dicerem, nisi hunc nobis Christiani praeripuissent. divinae scripturae mysteriis a Carterio monasterii cuiusdam praefecto Chryso-

V.52 σαν. τὰς μέντοι θείας γραφὰς ὁ Χρυσόστομος παρὰ Καρτε-
ρίῳ τινὶ ἡγουμένῳ μοναστηρίου ἐπαιδεύθη· τὰ δὲ ἐγκύκλια
παρὰ Λιβανίῳ τῷ προειρημένῳ.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐτέχθη τῷ βασιλεῖ Ἀρκαδίῳ υἱὸς ἐξ
Εὐδοξίας τῆς Αὐγούστης Θεοδόσιος ὁ μικρός, ὃν ἐδέξατο Ἰω-
άννης ἐν τῷ βαπτίσματι ὁ Χρυσόστομος.

A.M. 5893 Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστό-
B μου ἔτος α΄.

Τῷ ἑβδόμῳ ἔτει Ἀρκαδίου γεννᾶται υἱὸς αὐτῷ Θεοδόσιος
ὁ μικρὸς ἐξ Εὐδοξίας.

A.M. 5894 Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Ἰωάννου ἔτος α΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει Γαϊνᾶς ἐτυράννησε κατὰ Ἀρκαδίου, καὶ
C πολλὰ κακὰ τῷ Βυζαντίῳ ἐπεδείξατο. ὅρκους δὲ λαβὼν παρὰ
Ἀρκαδίου καὶ δοὺς ἐν τῷ ναῷ τῆς ἁγίας Εὐφημίας ἐν Χαλ-
κηδόνι, τούτους παρέβη, καὶ πλείονα δράσας κακὰ εἰσῆλθεν ἐν
τῇ πόλει χωρήσας πρὸς ἁρπαγὰς καὶ ἑτέρας ἀτοπίας. οὗτος
ἐξελθὼν εἰς τὴν Χερρόνησον τῆς Θρᾴκης σχεδίας ποιήσας
κατεσκεύασεν· ἵνα πρὸς τὴν Ἀσίαν διαπεράσας τὰς ἀνατο-
λικὰς πόλεις χειρώσηται. ἔνθα πολέμου πολλοῦ συρραγέντος
κατά τε γῆν καὶ θάλασσαν, ἀπώλετο σὺν τοῖς στρατεύμασιν.

A.M. 5895 Τούτῳ τῷ ἔτει Ὀνώριος ἐν Ῥώμῃ ταραχὰς καὶ στάσεις
D

2. μοναστηρίου A, ἐν μοναστηρίῳ vulg. 9. τῷ ἑβδόμῳ ἔτει Ἀρκαδίου A b e, τούτῳ τῷ ἔτει Ἀρκαδίῳ vulg. αὐτῷ add. ex A b e. 19. πολλοῦ] σφοδροῦ b. 20. τῷ στρατεύματι b.

stomus fuit instructus, a praefato Libanio liberalium omnium doctrinam accepit.

Eodem anno Arcadio imperatori ex Eudoxia Augusta filius natus est Theodosius iunior, quem Ioannes Chrysostomus in baptismo suscepit.

A.C. 393 Cpoleos episcopi Ioannis Chrysostomi annus primus.

Septimo anno Arcadii ipsi Theodosius iunior ex Eudoxia coniuge filius natus est.

A.C. 394 Hierosolymorum episcopi Ioannis annus primus.

Hoc anno Gainas tyrannidem adversus Arcadium excitare molitus, multa mala Byzantio intulit. datis autem et acceptis ab Arcadio iuramentis in Chalcedonensi sanctae Euphemiae templo periurii reum, pluribus per nefas sceleribus attentatis, etiam ad urbis regiae direptionem, et tetra eiusmodi facinora progressus damnandum se probavit. inde ad Thraciae Chersonesum divertens tumultuaria confecit navigia, ut in Asiam transfretatus orientales urbes sub potestatem mitteret. ibi demum magno terra marique praelio commisso, cum suis exercitibus periit.

A.C. 395 Hoc anno tumultus et seditiones Romae movit Honorius. levi

ἐκίνησεν. ἐπὶ σμικροῖς γάρ τισι πράγμασι κινηθεὶς πρὸς τοὺς
πολίτας καὶ μὴ κατασχὼν τῆς ὀργῆς, εἰς Ῥαβένναν μεθίστα-
ται πόλιν τῆς Ἰταλίας παράλιον. πέμψας δέ τινα παραδυνα-
στεύοντα αὐτῷ βάρβαρον τὸ γένος Γάλλον μετὰ πλήθους στρα-
τοῦ, ἐκέλευσε πραιδεῦσαι καὶ λυπῆσαι τοὺς εἰς αὐτὸν ἁμαρ-
τήσαντας· ὑφ' οὗ μικροῦ δεῖν ἡ Ῥώμη πολιορκουμένη διε-
φθάρη πᾶσα. ὁ δὲ Ἀλάριχος παρέθετο ἑαυτὸν τοῖς συγκλη-
τικοῖς τῆς πόλεως, καὶ πάντα τὰ χρήματα τοῦ παλατίου λα-
βών, καὶ τὴν ἀδελφὴν Ὀνωρίου ἀπὸ πατρὸς Πλακιδίαν, μι- P.66
κρὰν οὖσαν παρθένον, πρὸς τὸ οἰκεῖον ἔθνος ἀπῆλθεν εἰς τὰς
Γαλλίας. Κωνστάντιος δέ τις κόμης τῶν μετὰ Ἀλαρίχου,
πιστευθεὶς τὴν κόρην Πλακιδίαν, ἔλαβεν αὐτὴν καὶ φυγὼν
ἤγαγε πρὸς τὸν βασιλέα Ὀνώριον. καὶ ἀποδεξάμενος ὁ βασι-
λεὺς τὸν Κωνστάντιον, ἐποίησεν αὐτὸν συγκλητικόν. μετ'
ὀλίγον δὲ χρόνον ἔδωκεν αὐτῷ τὴν κόρην πρὸς γάμον καὶ ἀνη-
γόρευσεν αὐτὸν βασιλέα, ἐξ ἧς ἔσχεν υἱὸν ὃν ἐκάλεσεν Οὐα-
λεντινιανὸν νέον. καὶ ἀγωνισάμενος Κωνστάντιος σὺν Ὀνωρίῳ,
ἀνεῖλεν ἐν Ῥώμῃ τοὺς τυράννους, καὶ ἐδήμευσε τοὺς οἴκους B
αὐτῶν, καὶ εἰρήνευσαν τὴν πόλιν. Ἰωάννης δὲ ὁ μέγας διδά-
σκαλος κατεφώτισεν οὐ μόνον τὴν ἐκκλησίαν Κωνσταντινου-

3. τινα παραδυναστεύοντα b, τὸν παραδυναστεύοντα a c, τῶν παραδυναστευόντων vulg. 6. ὑφ' οὗ A, ἀφ' οὗ vulg. 9. οὖσαν μικρὰν A. 12. φυγὼν add. ex b. 17. καὶ add. ex A. Κωνστάντιος A alii, Κωνσταντῖνος vulg.

quippe rerum praetextu concitatus in cives, et irae impotens, in Ravennam civitatem maritimam se transfert. inde Gallum quendam natione barbarum, cuius penes se autoritas erat summa, cum valido exercitu in Romanos ablegat, et eos qui deliquerant, depraedari, et armis vexare iubet: subinde parum abfuit, quin obsessa civitas funditus in ruinam ageretur. Alarichus autem senatorum ordini in urbe moranti se defensorem adiunxit, et direpta palatii tota supellectile, Placidiam Honorii ex patre sororem, virginem impubem suis abreptam, ad proprios lares et gentem deduxit in Gallias, et recessit. Constantius ex Alarichi comitibus unus, cui puellae custodia demandata fuerat, secum acceptam fugiens ad imperatorem Honorium retulit. imperator Constantium humane susceptum senatoris dignitate muneravit, et brevi temporis intervallo puellam eidem in coniugium sociavit, et renunciavit imperatorem. ex ea sustulit ille filium Valentinianum iuniorem nomine. Constantius iunctis cum Honorio viribus tyrannos Romae extinxit, publicatisque ipsorum aedibus, urbem in pace composuit. Ioannes porro magnus doctor non ecclesiam modo Cpolitanam, verum Thraciae quoque nec non Asiae et Ponti

V. 53 πόλεως, ἀλλὰ καὶ Θρᾴκης καὶ Ἀσίας καὶ Πόντου. ὥστε καὶ πρὸ τῆς ἁγίας ἐν Χαλκηδόνι συνόδου τῶν ἐκκλησιῶν τούτων ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἦρχεν. Μακεδονιανός δέ τις διὰ τῆς τοῦ πατρὸς διδασκαλίας προσῆλθεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· παραινέσας δὲ καὶ τῇ ἰδίᾳ γυναικὶ ἐπιστρέψαι καὶ κοινωνῆσαι, μόλις ἔπεισεν. ἡ δὲ τὴν κοινωνίαν δοῦσα τῇ ἰδίᾳ παιδίσκῃ ἐκ τῶν Μακεδονιανῶν, ἐκέλευσεν ἔχειν μεθ' ἑαυτῆς. καὶ δὴ προσελθοῦσα τῷ Χρυσοστόμῳ, καὶ δεξαμένη τὴν κοινωνίαν ἐκ C τῶν ἁγίων αὐτοῦ χειρῶν, ὑποκριθεῖσα ταύτην μεταλαμβάνειν, ἐσχάτως ἀπέδωκεν ταύτην τῇ παιδίσκῃ, καὶ λαβοῦσα τὴν τῶν Μακεδονιανῶν προσάγει τῷ στόματι καὶ εὗρεν αὐτὴν λίθον γεγονυῖαν· καὶ φρίξασα προσῆλθεν ὑπότρομος τοῖς ποσὶν Ἰωάννου, ἐξαγορεύουσα τὸ τόλμημα καὶ εἰλικρινῶς προσερχομένη τῇ ἐκκλησίᾳ. ὁ δὲ λίθος ἐν τῷ σκευοφυλακείῳ ἀπετέθη φυλάττεσθαι. ἡ δὲ τοῦ Χρυσοστόμου ἐπιστολὴ ἡ πρὸς Θεόδωρον Μοψουεστίας, οὐχὶ πρὸς τὸν πρῶτον, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἔσχατον γενόμενόν ἐστιν. Ἀρσένιος δὲ ὁ μέγας κατὰ κόσμον

1. ἀλλὰ καὶ Θρᾴκης καὶ Ἀσίας καὶ Πόντου A, ἀλλὰ καὶ τοὺς Θρᾷκας καὶ Ἀσίας καὶ Πόντον vulg. 2. τῶν ἐκκλησιῶν A, τὰς ἐκκλησίας vulg. 3. Μακεδόνιος A f. 4. ἐν add. ex A b e. 6. τὴν κοινων. A e, κοιν. vulg. 7. ἐκέλευσεν A, ἐκόμισεν vulg. 8. τῷ add. ex A. 10. ἀπέδωκεν ταύτην A, ἐπέδ. αὐτὴν vulg. ἡ παιδίσκη A e, τῇ παιδίσκῃ vulg. 12. προσῆλθεν] ἦλθεν A, εἰσῆλθεν e. 14. φυλάττεσθαι A, φυλαττόμενος vulg. 16. Μοψουεστίας — — ἀλλὰ add. ex A. 17. A et e inscriptionem praemittunt: περὶ τοῦ μεγάλου Ἀρσενίου.

ecclesias illustravit: ex quo constat etiam ante concilium Chalcedone coactum tractuum huiusmodi ecclesias Cpolitano praesuli fuisse subiectas. caeterum e Macedonii secta quispiam exsiliens sancti patris suasu et doctrina rediit ad ecclesiam: cum vero propriam uxorem, ut eodem reverteretur, et ecclesiae communionem resumeret, frequens hortator impelleret, vix obtinuit. illa deductae secum ancillae e Macedonianorum coetu communionem acceptam tradidit, et ut secum deferret praecepit. inde ad Chrysostomum progressa, et ex sanctis eius manibus communionem sumens, tum comestione simulata, demum in ancillae manus eam mittit, et quam a Macedonianis tulerat acceptam ori admovet, et mox in lapidem conversam experitur. exhorrescens illa et tremebunda ad pedes Ioannis advolvitur, scelus attentatum fatetur, ad ecclesiam supplex accedit: lapis exinde inter sacrarii vasa servandus deponitur. Chrysostomi vero epistola ad Theodorum Mopsuestiae episcopum, non ad primum, sed ad eum, qui ultimo promotus, conscripta fuit. Arsenius demum qui magnam per universum orbem sibi famam conciliavit, cunctisque rebus despe-

γεγονώς, καὶ πάντων καταφρονήσας, τὴν θείαν φιλοσοφίαν ἐν Αἰγύπτῳ μετήρχετο, βίῳ καὶ λόγῳ καὶ θαύμασι διαλάμπων ἐν τῷ μοναχικῷ τάγματι. D

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἔστησεν Ἀρκάδιος τὸν κίονα τοῦ Ξηρολόφου, καὶ τὴν Ἀρκαδιούπολιν ἔκτισε τῆς Θρᾴκης.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος πολὺς ἦν ἐν βίῳ A.M. 5896 καὶ λόγῳ καὶ θείοις χαρίσμασι διαλάμπων, καὶ ἀκριβὴς περὶ P. 67 πᾶσαν ἀρετήν. τοῦτον ἠγάπα πᾶς ὁ λαὸς οἰκοδομούμενος σφόδρα ταῖς διδασκαλίαις αὐτοῦ, οἱ δὲ ζῶντες ἀσώτως ἀπεστρέφοντο αὐτόν, οἳ καὶ εἰς τὸν κατ' αὐτοῦ πόλεμον συνήργησαν. ἐν οἷς συνέβη καὶ τὰ κατὰ Εὐτρόπιον τὸν εὐνοῦχον· ἔτι δὲ καὶ ἡ φιλονεικία Σευηριανοῦ τοῦ Γαβαλῶν πρὸς Σαραπίωνα τὸν ἀρχιδιάκονον Ἰωάννου, καὶ τὸ τῶν μοναχῶν ἐξ Αἰγύπτου φυγόντων διὰ τὸν Θεόφιλον, καὶ τὰ παρὰ Θεοφί- B λου πρὸς Ἐπιφάνιον πεμφθέντα γράμματα. ἐξ ὧν ἁπάντων ὁ θεράπων τοῦ Χριστοῦ Ἰωάννης ἐπεβουλεύετο. Ἐπιφάνιος δὲ ὁ Κύπρου ἐλθὼν ἐν τῷ Ἑβδόμῳ χειροτονίας καὶ συνάξεις παρὰ τὴν Ἰωάννου γνώμην ἐποίησεν. τοῦ δὲ Ἰωάννου τοῦτο παρέντος διὰ τὴν θείαν ἀγάπην, καὶ μᾶλλον προτρεψαμένου

13. μοναχῶν] μακρῶν A f. 14. διὰ Θεοφίλου A. 15. πεμφθέντα om. A. 16. Χριστοῦ] θεοῦ a b c d. Ἰωάννης add. ex A. 17. χειροτ. A, τὰς χειροτ. vulg. 18. παρὰ τὴν A, παρὰ τοῦ vulg. 19. παρέντος A, παρορῶντος vulg.

ctis, vita, sermone, et miraculis in monastico floruit ordine, divinam philosophiam in Aegypto hac tempestate profitebatur.

Eodem anno Xerolophi columnam Arcadius erexit, et Arcadiopolim Thraciae civitatem aedificavit.

Hoc anno Ioannes Chrysostomus vitae sanctitate, sermonis eruditione et divinis donis clarus, ob compositos ad virtutis rigorem mores celebris habebatur. A.C. 396 hunc populus omnis eius instructus doctrina summopere prosequebatur: qui relaxationem et luxum affectabant, virum aversabantur, ita ut etiam ad tumultum adversus eum motum operam suam contulerint. inter haec contigerunt, quae circa Eutropium eunuchum gesta, ut et contentio Severiani Gabalorum episcopi cum Serapione Ioannis archidiacono, ad haec monachorum propter Theophilum ex Aegypto fuga, et demum ad Epiphanium a Theophilo datae litterae: quorum omnium causa insidiae Ioanni dei famulo conflatae. in his Epiphanius Cypri antistes ad Hebdomum secedens, ordinationes et ecclesiasticos conventus praeter Ioannis consilium agebat. haec Ioanne ob dei dilectionem dissimulante et silente, imo Epiphanium, ut una secum in episcopio habitaret, rogante,

τὸν Ἐπιφάνιον ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ συμμεῖναι αὐτῷ, οὐκ εἵλατο προκαταληφθεὶς ταῖς διαβολαῖς τοῦ Θεοφίλου ταῖς κατὰ τοῦ μακαρίου Ἰωάννου.

A.M. 5897 Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος λόγον κατὰ γυ- C ναικῶν πονηρῶν ἐποίησεν, ὃν οἱ δυσμενεῖς καὶ οἱ τῆς ἀλη- V. 54 θείας ἐχθροὶ τὴν Εὐδοξίαν παρώξυνναν λέγοντες κατ' αὐτῆς εἰρῆσθαι τὸν λόγον. ἡ δὲ πρὸς Ἀρκάδιον δεινὰ πεπονθέναι παρὰ Ἰωάννου λέγουσα, τοῦτον παρεσκεύασεν μεταστείλασθαι Θεόφιλον πρόδηλον ὄντα Ἰωάννου ἐχθρόν, ὃς παραγενόμενος ἐν τῇ Δρυῒ τῇ νῦν Ῥουφινιαναῖς λεγομένῃ τὴν κατὰ Ἰωάννου ἐπιβουλὴν εἰργάσατο, καὶ τοῦτον τῆς πόλεως ἐξέβαλεν. τοῦτο δὲ γνοὺς ὁ λαὸς στάσιν μεγάλην ἐποίησεν, μὴ συγχωρῶν ἐκβληθῆναι τὸν Ἰωάννην. ἐν οἷς καὶ Εὐδοξία τοῖς ὀδυρμοῖς D τοῦ λαοῦ ἐπικαμφθεῖσα παρεκάλεσεν Ἀρκάδιον τὸν βασιλέα, καὶ πέμψας Βρίσωνα εὐνοῦχον ἀπὸ Πραινέτου τὸν Ἰωάννην ἀνεκαλέσατο. ὁ δὲ πρὸ δημοσίας συνόδου εἰσελθεῖν οὐκ ἠνέσχετο· εἰς προάστειον δὲ κατὰ τὸν Ἀνάπλουν διέτριβεν. ὁ δὲ λαὸς καταβοῶν τοῦ βασιλέως εἰσαγαγεῖν τὸν Ἰωάννην ἠνάγκασε, καὶ τῷ θρόνῳ ἐγκαταστῆσαι· ὥστε Θεόφιλον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ φοβηθέντας φυγεῖν ἐκ τῆς πόλεως. τότε ἑξήκοντα ἐπίσκοποι συνελθόντες ἄκυρα πάντα τὰ κατὰ τοῦ θείου Ἰω-

1. ἐν om. A. εἵλετο e. 5. οἱ ante τῆς add. ex A. 8. παρὰ Ἰωάννου add. ex A. μετασταλῆναι b. 9. πρόδηλον om. A. 10. Ῥουφιαναῖς A. 16. ἀνεκαλέσατο] ἀνέκαμψεν b. δημοσίας] δοκιμασίας b. 17. κατὰ τὸν A, κατὰ τὸ vulg.

ille criminationibus a Theophilo contra beatum Ioannem compositis praeoccupatus ire detrectavit.

A. C. 397 Hoc anno Ioannes Chrysostomus adversus pravas mulieres sermonem instruxit, cuius occasione flagitiosi quique et veritatis hostes Eudoxiam ipsi infensam reddidere, orationem in eam compositam asserentes. haec apud Arcadium contumelias passam conquesta, Theophilum Ioannis apertum hostem ut advocaret, impulit: ille ad locum Quercus nomine, qui nunc Rufiniana dicitur, insignem advolans, in Ioannis perniciem molitur insidias, et eum urbe deturbat. eo cognito, populus ad seditionem movetur, nec Ioannem urbe depelli patitur. ad haec Eudoxia populi clamoribus flexa, Arcadium pro eo deprecatur, et eunucho Brisone misso a Praeneto Ioannem revocat. is antem ante publicum concilium urbem ingredi recusans, ad Anaplum in suburbio moram trahebat. exin populus imperatorem, ut Ioannem in urbem induceret et throno restitueret, adeo compulit, ut Theophilus, et qui cum illo erant, terrore perculsi fuga sibi consulerent. tum vero ex episcopis convenientes ad sexaginta, cuncta, quae

ἄννου παρὰ τοῦ Θεοφίλου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἐκύρωσαν δικαίως.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἡ βασίλισσα Εὐδοξία ἀργυραίαν στήλην A.M. 5898
ἰδίαν ποιήσασα ἔστησεν ἐν τόπῳ λεγομένῳ τὰ Πιττάκια πλη- P. 68
σίον τῆς ἁγίας Εἰρήνης. ὁ δὲ τῆς πόλεως ἔπαρχος Μανιχαῖος ἑλληνοφρονῶν κρότους καὶ χοροὺς καὶ ὀρχήσεις ἐνώπιον τῆς στήλης ἐπιτελῶν θορύβους τε ποιῶν ἐλύπει τὸν ἀρχιερέα, μὴ συγχωρῶν αὐτὸν ἡσύχως τὰς θείας λειτουργίας ἐπιτελεῖν· πολλάκις γὰρ ἔφυρεν τοὺς ψάλλοντας. ὁ δὲ ἱερὸς Ἰωάννης ἐπηνέχθη τούτῳ διὰ λόγου. αὐτὸς δὲ τὴν Εὐδοξίαν κατὰ τοῦ Ἰωάννου διήγειρεν, ὡς δυσχεραίνοντος ἐπὶ τῇ τιμῇ τῆς στήλης αὐτῆς. καὶ λοιπὸν πάλιν μῖσος κατὰ τοῦ Ἰωάν- B
νου, πάλιν ὀργή. αὐτὸς δὲ τότε τὸν λόγον ἐπεδείξατο, οὗ ἡ ἀρχή· πάλιν Ἡρωδιὰς μαίνεται· τότε ἔχθρα τελεία τῆς βασιλίσσης κατ' αὐτοῦ ἐκινήθη, καὶ πάλιν καθαίρεσις καὶ ἐξορία. ὁ δὲ λαὸς τὴν ἐκκλησίαν ἐνέπρησεν· πολλοί τε ὑπὲρ Ἰωάννου ἐκινδύνευσαν. Ἰωάννης δὲ ἐξηλάθη τῆς πόλεως, καὶ ἐξωρίσθη εἰς Κουκουσόν, ἐκεῖθέν τε μετηνέχθη εἰς Πιτυοῦντα. γενόμενος δὲ ἐν Κωμάνοις κατὰ πάροδον τῆς Ἀρμενίας

4. τόπῳ λεγομένῳ A, τόπῳ τῷ λεγ. vulg. 5. ὕπαρχος e. 6. ἑλληνόφρων A. ἐνώπιον τῆς στήλης add. ex b. 7. ἀρχιερέα] Ἰωάννην b. 10. διὰ τοῦ λόγου A. 10. τὴν — τοῦ add. ex A. 11. τῇ τιμῇ A, τῆς τιμῆς vulg. 16. ὑπὲρ Ἰωάννου A, διὰ Ἰωάννην vulg. 18. ἐκεῖθέν τε A, ἐκεῖθεν δὲ vulg. Πιτυοῦντα A, Πιτιοῦντα vulg.

a Theophilo et asseclis adversus divinum Ioannem decreta fuerant, aequiore multo sententia cassa reddiderunt et irrita.

Hoc anno imperatrix Eudoxia suam statuam argento conflari, et A.C. 398
ad sanctae Irenes templum, loco, qui Pittacia dicitur, collocari iussit. praefectus autem urbis Manichaeorum haeresi vitiatus, et adhuc gentilium ritibus addictus, ex plausibus, choreis, et saltationibus ibidem loci actis tumultum et strepitum ciens immodicum, pontificem angebat, nec pacate et cum animi quiete, cantoribus frequentius interruptis, divina mysteria eum permittebat celebrare. quare sacer Ioannes verbis in ipsum vehementer invectus est: is autem Eudoxiam in Ioannem quasi eius imaginem communi populi cultu honorari indignaretur, commovit. inde rursus odia in Ioannem, inde rursus irae. ipse pariter subinde orationem habuit, cuius principium: rursus Herodias furit. ex his imperatricis irae ad cumulum incensae, ex his iterata a pontificatu exautoratio, et exilium. populus ignem in ecclesiam misit: et plerique Ioannis causa vitae periculum subierunt. Ioannes urbe pulsus, Cucusum deportatur: inde Pityuntem transfertur. cum autem ad Comanos, quod est Armeniae oppidum, divertisset, in do-

ἐτελειώθη ἐν κυρίῳ. τούτου δὲ ἐξορισθέντος Ἀρσάκιος ἐχειροτονήθη ὁ ἀδελφὸς Νεκταρίου τοῦ πρὸ Χρυσοστόμου. Ἰν-
C νοκέντιος δὲ ὁ Ῥώμης, καὶ ὁ Φλαβιανὸς Ἀντιοχείας οὐκ ἐκοινώνησαν τῇ ἐκβολῇ Ἰωάννου, ἀλλὰ διὰ γραμμάτων τῆς πόλεως τὸν κλῆρον παρεμυθήσαντο, καὶ ἐδυσχέραινον ἐπὶ τοῖς τολμήμασιν. Ἐπιφάνιος δὲ ἀπέπλευσεν ἐπὶ Κύπρον τοῦ θεοῦ, ὡν ἔοικε, τὴν μετάστασιν αὐτοῦ προμηνύσαντος. φασὶ δὲ ὅτι καὶ Ἰωάννῃ τὴν ἐν τῇ ἐξορίᾳ τελευτὴν ἐδήλωσεν· καὶ Ἰωάννης Ἐπιφανίῳ τὴν ἐν τῷ πλοίῳ. Ἐπιφάνιος τοῖς προπέμπουσιν εἶπεν· σπεύδω ἐγὼ, ἀφίημι δὲ ὑμῖν τὰ βιβλία, τὴν πόλιν καὶ τὴν ὑπόκρισιν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐτελεύτησεν ἡ Εὐδοξία.

A.M. 5899 Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Ἀρσακίου ἔτος α'.

V. 55 Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀρκάδιος ὁ βασιλεὺς γενόμενος ἐν Κα-
D ρίᾳ, ἐν ᾗ καὶ τὸν ἅγιον μάρτυρα Ἀκάκιον λέγουσιν παθεῖν, εὐξάμενος καὶ ἐξελθὼν ἐκ τοῦ ναοῦ, εὐθέως μέγιστος οἶκος ἐν τῇ Καρίᾳ κατέπεσεν. τὸ δὲ πλῆθος σωθὲν τῇ εὐχῇ τοῦ βασιλέως τὴν σωτηρίαν ἐπέγραψεν.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐν Ῥώμῃ ἐμυκήθη ἡ γῆ ἐπὶ ἡμέρας
A.M. 5900 ἑπτά. καὶ ἐσφάγη Στιλίχων ὁ λαμπρότατος ἐν Ῥαβέννῃ, καὶ
P. 69 ἄλλοι δυνάσται.

6. ἀπέπλευσεν om. A. 16. ὁ μέγιστος ὁ ἐν τῇ A. 20. Ῥαβέννῃ A, Ῥαβένῃ vulg.

mino consummatus est. eo in exilium pulso, Arsacius frater Nectarii, qui Chrysostomum in throno praecessit, pontificatum obtinuit. caeterum neque Innocentius Romanus praesul, neque Flavianus Antiochenus Ioannis eiectioni consenserunt: imo civitatis clerum, litteris ad eum missis, consolati sunt, et de memoratis gestis graviter afflictabantur. Epiphanius autem, deo, ut postea visum est, vitae decessum ei praenunciante, Cyprum abnavigavit. Ioanni mortem in exilio praedixisse, et in adversum Epiphanii letum in navi Ioannem vaticinatum ferunt. Epiphanius viae comitibus dixit: ego festino: vobis autem libros, urbem, et simulandi artem relinquo.

Hoc etiam anno Eudoxia decessit.

A.C. 399 Cpoleos episcopi Arsacii annus primus.

Hoc anno Arcadio imperatore in Cariam, in qua sanctum martyrem Acacium passum narrant, profecto, post fusas preces, sub ipso templi egressu, confestim domus ampla concidit in Caria: multitudo vero incolumis servata, salutem imperatoris precibus acceptam retulit.

A.C. 400 Hoc anno Romae septem diebus terra mugiit: et Stilicho vir clarissimus una cum aliis optimatibus Ravennae necatus est.

Αὐτῷ δὲ τῷ ἔτει Ἀρκάδιος ἐτελεύτησεν πρὸ ιαʹ καλανδῶν Σεπτεμβρίου. τὸν δὲ νέον Θεοδόσιον μικρότατον ὄντα, καὶ ἀπερίστατον κατανοήσας Ἀρκάδιος ὁ πατήρ, καὶ δείσας, μὴ ἀπό τινος ἐπιβουλευθῇ, βασιλέα αὐτὸν ἀναγορεύσας, κουράτορα αὐτοῦ κατὰ διαθήκας κατέστησεν Ἰσδεγέρδην τὸν τῶν Περσῶν βασιλέα. Ἰσδεγέρδης δὲ ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς τὴν Ἀρκαδίου διαθήκην δεξάμενος, εἰρήνῃ B

ἀφθόνῳ πρὸς Ῥωμαίους χρησάμενος, Θεοδοσίῳ τὴν βασιλείαν διεσώσατο, καὶ Ἀντίοχόν τινα θαυμαστόν τε καὶ λογιώτατον ἐπίτροπόν τε καὶ παιδαγωγὸν ἀποστείλας γράφει τῇ συγκλήτῳ Ῥωμαίων τάδε· Ἀρκαδίου κοιμηθέντος κἀμὲ κουράτορα τοῦ παιδὸς καταστήσαντος, τὸν ἀναπληροῦντα τὸν τόπον τὸν ἐμὸν ἀπέστειλα. μή τις οὖν ἐπιβουλὴν τοῦ παιδὸς ἐπιχειρήσῃ, ἵνα μὴ πόλεμον ἄσπονδον κατὰ Ῥωμαίων ἀνακινήσῃ. ὁ δὲ Ἀντίοχος ἐλθὼν ἦν σὺν τῷ βασιλεῖ· ὑπὸ δὲ τοῦ αὐτοῦ θείου Ὀνωρίου καὶ Πουλχερίας τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ τὰ Χριστιανῶν ἐπιστημόνως ἐπαιδεύετο. καὶ ἦν εἰρήνη ἀναμεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Περσῶν μάλιστα τοῦ Ἀντιόχου πολλὰ C

ὑπὲρ Χριστιανῶν γράφοντος, καὶ οὕτως ἐπλατύνθη ἐν Περσίδι ὁ χριστιανισμός.

1. ιαʹ] αʹ A. 6. Ἰσδιγέρδης ubique A. 12. τὸν τόπον A, τόπον vulg. 14. ἀνακινήσῃ A a c e, ἀνακαινίσῃ vulg. 15. ὑπὸ δὲ τοῦ αὐτοῦ θείου Ὀνωρίου καὶ Πουλχερίας τῆς ἀδελφῆς A, ὑπὸ δὲ τῷ θείῳ αὐτοῦ Ὀνωρίῳ καὶ Πουλχερίᾳ τῇ ἀδελφῇ vulg. 20. post χριστιανισμὸς b c d haec addunt: Μαρουθᾶ τοῦ ἐπισκόπου Μεσοποταμίας μεσιτεύοντος.

Eodem etiam anno Arcadius undecimo Kalendas Septembriles letum oppetiit. Theodosium autem iuniorem nondum infantiam supergressum ac pene cunctis auxiliis orbum pater Arcadius conspicatus, insidiasque, si forte renunciaret imperatorem, ne pateretur, metuens, curatorem eius Isdegerdem Persarum regem testamenti tabulis instituit. Isdegerdes Persarum princeps accepto testamento longam et tranquillam pacem cum Romanis habuit, et Theodosio salvum et incolume iussit esse imperium: mox Antiocho, viro moribus egregio et eximiae eruditionis, in pueri procuratorem et paedagogum summisso, Romano senatui in haec verba rescripsit: Arcadio fatis sublato, et me consiliis eius in filii curatorem instituto, virum, qui vicem meam impleat, misi: nullus igitur puero struat insidias, ne bellum adversus Romanos innovet irreconciliabile. adveniens Antiochus imperatoris comitem ubique se praebebat. is vero ab Honorio patruo et a sorore Pulcheria Christianis institutis probe et solerter eruditus est: paxque diu inter Romanos et Persas traducta, Antiocho maxime plura pro Christianis scribente: atque ita Christiana lex per totam Persidem dilatata fuit.

A.M. 5901 Ῥωμαίων βασιλέως Θεοδοσίου ἔτος α′.
Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Ἀττικοῦ ἔτος α′.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀρκαδίου τοῦ βασιλέως τελευτήσαντος,
ὃς ἐβασίλευσεν μετὰ τὴν τελευτὴν Θεοδοσίου τοῦ πατρὸς ἔτη
ιδ′, μῆνας γ′, ἡμέρας ιδ′, συμβασιλεύσας καὶ τῷ πατρὶ αὐ-
τοῦ ἔτη ιβ′, κατέλιπεν Θεοδόσιον τὸν υἱὸν αὐτοῦ βασιλέα
D ἐτῶν ὄντα η′, συμβασιλεύσαντα δὲ τῷ πατρὶ Ἀρκαδίῳ ἔτη ς′.
Θεοδοσίου δὲ αὐτοκράτορος γενομένου Πουλχερία, ἡ τούτου
ἀδελφὴ παρθένος ιε′ ἐτῶν ὑπάρχουσα, τὴν βασιλείαν σὺν
θεῷ καλῶς ἐδιοίκει. εἶχεν δὲ καὶ ἄλλας δύο ἀδελφὰς Ἀρκα-
δίαν καὶ Μαρίαν· καὶ ταύτας παρθενεύειν ἡ Πουλχερία
ἔπεισεν. Θεοδόσιον δὲ τὸν ἀδελφὸν ἐπαίδευσε σοφωτάτη
τυγχάνουσα, καὶ θεῖον νοῦν κεκτημένη. τὸν δὲ ἀδελφὸν Θεο-
V. 56 δόσιον πρὸ πάντων μὲν εἰς τὴν κατὰ θεὸν εὐσέβειαν, ἔπειτα δὲ
καὶ εἰς ἦθος καὶ λόγον καὶ βάδισμα καὶ γέλωτα καὶ στολὴν
καὶ καθέδραν καὶ στάσιν βασιλικῶς ἐξεπαίδευσεν. πολλὰς δὲ
P. 70 ἐκκλησίας καὶ πτωχεῖα ξενεῶνάς τε καὶ μοναστήρια κτίσασα,
πᾶσι καὶ τὰς ἁρμοδίους προσόδους βασιλικῶς ἀπένειμεν. ὁ
δὲ Σωζόμενός φησι περὶ αὐτῆς, ὅτι καὶ θείας ἐμφανείας
ἠξιοῦτο.

7. συμβασιλεύσας καὶ e f, συμβασιλεύσαντος a c. 11. Μαρίαν A e f, Μαρίναν vulg. 13. τὸν δὲ ἀδελφὸν Θεοδόσιον A, τοῦ δὲ ἀδελφοῦ Θεοδοσίου vulg. 17. ξενεῶνας A, ξενῶνας vulg. 18. καὶ add. ex A.

A. C. 401 Romanorum imperatoris Theodosii annus primus.
Cpoleos episcopi Attici annus primus.

Hoc anno moritur Arcadius imperator, qui post patris Theodosii obitum annis quatuordecim, tribus mensibus et diebus quatuordecim tenuit imperium, postquam cum patre iam annis duodecim potestatem exercuisset: Theodosium filium octennem reliquit ad imperii consortium ante sex annos ascitum. Theodosio in imperatorem accepto, soror eius Pulcheria quindecim annorum virgo, dei consiliis ac ductu, publicas res egregie administrabat. alias insuper duas sorores Arcadiam et Mariam in virginitatis proposito permanere docuit Pulcheria: et ut sapientissima divinamque mentem a natura consequuta fratrem Theodosium instruxit, prae cunctis nimirum pietatem in deum haberet, tum eius mores, sermonem, gressum, risum, vestes, sessionem, statum regio ritu componeret, erudivit. multis praeterea extructis ecclesiis, pauperum et peregrinorum habitaculis atque monachorum aedibus, cunctis congruos reditus regia liberalitate assignavit. quinetiam Sozomenus deum hanc sua visione dignatum affirmat.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀττικὸς ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Ἰουδαῖόν τινα παραλυτικὸν νουθετήσας, πείσας τε καὶ βαπτίσας, ὑγιῆ ἐκ τῆς κολυμβήθρας ἀνήγαγεν. κατὰ θεὸν γὰρ λέγεται βεβιωκέναι. A.M. 5902 B

Τούτῳ τῷ ἔτει Ῥώμη παρελήφθη ὑπὸ Ἀλαρίχου πρὸ θ', καλανδῶν Σεπτεμβρίου· καὶ μεθ' ἡμέρας ὀλίγας Κωνσταντῖνος ὁ λαμπρότατος ἐσφάγη, καὶ ἄλλοι πολλοί. A.M. 5903

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐσφάγησαν ἐν Γαλλίαις Ἰουβιανὸς καὶ Σεβαστιανὸς οἱ λαμπρότατοι. καὶ ἦλθον αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν ἐν Ῥώμῃ, καὶ μεθ' ἡμέρας πέντε ἐσφάγησαν Σαλούστιος καὶ Ἡρακλειανός. A.M. 5904 C

Ῥώμης ἐπισκόπου Ζωσίμου ἔτος α'. A.M. 5905

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουδαῖοι ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πολλὰ κακὰ τοῖς Χριστιανοῖς ἐνεδείξαντο. συνθέμενοι γὰρ πρὸς ἀλλήλους φορεῖν δακτύλιον ἀπὸ φοίνικος, τῇ νυκτὶ βοᾶν παρεσκεύασαν κήρυκας, ὅτι ἡ ἐκκλησία ἐνεπρήσθη. τῶν δὲ Χριστιανῶν συνδραμόντων, τούτους οἱ Ἰουδαῖοι κατέσφαξαν. τοῦ δὲ δράματος φωραθέντος, οἱ Χριστιανοὶ ἄρχοντες τούτους τῆς Ἀλεξανδρείας ἐξήλασαν, καὶ τὰς ὑποστάσεις αὐτῶν ἐδήμευσαν. D

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἀντίοχος ὁ Πέρσης ἐκ ποδῶν γέγονε,

5. ὑπὸ A, παρὰ vulg. 14. τοῖς add. ex A. 17. οἱ add. ex A.

Hoc anno Atticus Cpoleos praesul Iudaeum paralyticum cum de recipienda fide praemonuisset, tum vero suasum sacro baptismate lustraret, sanum et vegetum e fontibus eduxit: iuxta divina quippe instituta vitam composuisse refertur. A. C. 402

Hoc anno Roma ab Alaricho capta est nono Kalendas Septembris: paucisque diebus exactis, Constantinus vir clarissimus cum plerisque aliis occisus est. A. C. 403

Hoc anno Iovianus et Sebastianus viri clarissimi in Galliis necati sunt, et eorum capita Romam delata: et post dies quinque Salustius et Heraclianus pariter interfecti. A. C. 404

Romae episcopi Zosimi annus primus. A. C. 405

Hoc anno Iudaei Alexandriae multa mala Christianis intulere. tessera namque annuli palmae folio compacti, quo se dignoscerent, ad invicem data, publicos praecones ut noctu conclamarent, ecclesiam incendio vastari, compulerunt. ita Christianos ad ignem concurrentes trucidarunt Iudaei. scelere comperto Christiani magistratus Iudaeos Alexandria exulare, et eorum bona publicari iusserunt.

Hoc eodem anno Antiochus Persa e vivis excessit: beatissima

καὶ ἡ μακαριωτάτη Πουλχερία τελείως τῶν πραγμάτων ἐκράτησεν.

A.M. 5906 P. 71 *Τούτῳ τῷ ἔτει Ὑπατείαν τὴν φιλόσοφον θυγατέρα Θέωνος τοῦ φιλοσόφου βιαίῳ θανάτῳ τινὲς ἀνεῖλον.*

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἰσδεγέρδης ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς πρότερον Μαρουθᾶ τοῦ ἐπισκόπου Μεσοποταμίας ταῖς παραινέσεσι πειθόμενος, καὶ Ἀβδαᾶ τοῦ τῆς βασιλευούσης ἐν Περσίδι πόλεως ἐπισκόπου, εἰς ἄκρον θεοσεβὴς γέγονεν, ὥστε ἔμελλε σχεδὸν βαπτίζεσθαι διὰ τὰς θαυματουργίας τοῦ Μαρουθᾶ, καὶ τοὺς μάγους ὡς ἀπατεῶνας ἐκόλαζεν. τῷ δὲ κ' ἔτει τετελεύτηκεν. αἰτία δὲ τοῦ διωγμοῦ αὐτοῦ γέγονεν
V. 57 *Ἀβδαᾶς ὁ τῆς βασιλευούσης ἐν Περσίδι ἐπίσκοπος, ζήλῳ μὲν*
B *θεοῦ φερόμενος, οὐκ εἰς δέον δὲ τῷ ζήλῳ χρησάμενος τὸν ναὸν τοῦ πυρὸς ἐνέπρησεν. τοῦτο δὲ γνοὺς ὁ βασιλεὺς τὰς ἐν Περσίδι ἐκκλησίας καταλυθῆναι προσέταξεν, καὶ τὸν Ἀβδαᾶν διαφόροις κολάσεσιν ἐτιμωρήσατο. τοῦ δὲ διωγμοῦ ἐπὶ πέντε χρόνους κρατήσαντος, πολλοὶ μάρτυρες καὶ ἀναρίθμητοι ἀνεδείχθησαν. οἱ γὰρ μάγοι κατὰ πόλεις καὶ χώρας ἐπιμελῶς ἐθήρευον τοὺς λανθάνοντας. ἄλλοι δὲ καὶ αὐτομάτως ἑαυτοὺς κατεμήνυον, ὥστε μὴ σιγῇ δόξαι τὸν Χριστὸν ἀπαρ-*

3. Ὑπατείαν A, Ὑπατίαν vulg. 8. πόλεως add. ex A. 10. post ἐκόλαζεν b add.: *ὑπὸ τῶν μάγων ἀπατηθεὶς μέγαν κατὰ τῶν ἐν Περσίδι χριστιανῶν διωγμὸν ἀνεκίνησεν.* κ'] Goar coni. κα'. 12. ὁ add. ex A. 18. *ἀνεδείχθησαν* A, ἐδ. vulg. χώρας] κώμας b. ἐπιμελῶς add. ex A. 19. *αὐτομάτως* A, τοῖς Ὑπάτοις vulg.

vero Pulcheria supremam et absolutam rerum administrationem exercuit.

A.C. 406 Hoc anno Hypatiam Theonis philosophi filiam in philosophiae studiis exercitatissimam violento mortis genere nonnulli sustulerunt.

Hoc eodem anno Isdegerdes Persarum rex, Maruthae primo Mesopotamiae, Abdaae regiae in Perside civitatis episcoporum suasu ductus, in pietatem totus propendebat: adeo ut visis Maruthae mirandis operibus baptismum iamiam suscepturus videretur: unde et magos, ceu seductores, variis exagitabat suppliciis. anno vero vigesimo diem obiit extremum. persecutioni porro ab eo suscitatae causam dedit Abdaas regiae Persidos urbis episcopus: divino quidem zelo motus, at non eo ex rationis norma usus, ignis templum succendit. eo cognito rex erectas per totam Persidos regionem ecclesias everti iussit: Abdaam autem diversis afflixit tormentis. persecutione ad quintum usque annum prorogata, plures, immo martyres innumeri declarati sunt. latentes enim Christianos per urbes et vicos magi venatorum

νήσασθαι. ἀφειδῶς δὲ τῶν Χριστιανῶν κατατεμνομένων, πλεῖστοι καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς βασάνοις ἀνῃρέθησαν. πολλοὶ δὲ καὶ τοῖς Ῥωμαίοις προσέφυγον.

[Κοίμησις Θεοφίλου Ἀλεξανδρείας, καὶ προβολὴ τοῦ θείου Κυρίλλου καὶ Ἡσυχίου πρεσβυτέρου Ἱεροσολύμων.] C

Τούτῳ τῷ ἔτει Θεόφιλος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας ἀπεβίω, καὶ Κύριλλος ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ προεχειρίσθη. A.M. 5907

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἤνθει ταῖς διδασκαλίαις Ἡσύχιος πρεσβύτερος Ἱεροσολύμων.

Περσῶν βασιλέως Οὐαραράνου ἔτος α'. A.M. 5908

Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Κυρίλλου ἔτος α'. D

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουδαῖοι εἰς τὸν Ἴμμον παιδίον Χριστιανὸν συλλαβόντες, ὡς παίζοντες δῆθεν, καὶ τὸν σταυρὸν διασύροντες τὸν αὐτὸν παῖδα ἐκρέμασαν ἐπὶ ξύλου ἀνελόντες βασάνοις. τοῦτο γνοὺς ὁ βασιλεὺς Ἰουδαίους πρεπόντως ἐκόλασεν.

Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Πραυλίου ἔτος α'. A.M. 5811

Τούτῳ τῷ ἔτει Λεοντίου τοῦ φιλοσόφου θυγατέρα Ἀθηναΐ- P. 72

1. κατατεμνομένων A, κτενομένων vulg. 2. ταῖς βασάνοις] τοῖς βασιλείοις b. 4. Κοίμησις — Ἱεροσολύμων in margine cod. A leguntur. Ἱεροσ. add. ex A. 7. ὁ add. ex A. 13. εἰς τὸν A, εἰς τὸ vulg.

more insequebantur. nonnulli etiam sponte se ipsos prodebant, ne vel silentio Christum abnegasse viderentur. quibus demum ad mortem hoc pacto quaesitis, plurimi tormentorum vi neci traditi sunt: multi etiam ad Romanos transfugerunt.

Eo tempore Theophili Alexandriae episcopi dormitio, et divini Cyrilli atque Hesychii presbyteri promotio audita est.

Hoc anno Theophilus Alexandriae episcopus excessit e vivis: et in eius locum Cyrillus eius nepos suffectus est. A.C. 407

Hoc eodem Hesychius Hierosolymitanus presbyter litterarum doctrina florebat.

Persarum regis Vararanis annus primus. A.C. 408

Alexandriae episcopi Cyrilli annus primus.

Hoc anno Iudaei puerum Christianum ad Immum comprehendentes, ludibriis exercendis, ac crucis deridendae causa puerum eundem de ligno suspendentes, cruciatibus interfecerunt: de quo imperator certior factus Iudaeos dignis suppliciis ultus est.

Hierosolymorum episcopi Praulii annus primus. A.C. 411

Hoc anno Leontii philosophi filiam Athenaidem nomine baptizavit Atticus, quam et Eudociam appellavit. illa corporis elegantia,

δα λεγομένην ἐβάπτισεν Ἀττικός, καὶ Εὐδοκίαν μετωνόμασεν, ἥτις κατὰ γνώμην Πουλχερίας γημᾶται Θεοδοσίῳ, κάλλει σώματος καὶ συνέσει ψυχῆς καὶ ἐν λόγοις διαπρέπουσα.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐγεννήθη Οὐαλεντινιανὸς ὁ υἱὸς Κων-
B σταντίου καὶ Γάλλης Πλακιδίας ἐν Ῥαβέννῃ.

A.M. 5912 Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Θεοδότου ἔτος α'.

V. 58 Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀττικὸς ἐπίσκοπος τοὺς Ἰωαννίτας ὁρῶν ἔξω τῆς ἐκκλησίας συνάγοντας, τὸ ὄνομα Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἐν τοῖς διπτύχοις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μνημονεύεσθαι προσέταξεν. καὶ πολλοὺς τῇ ἐκκλησίᾳ ἥνωσεν.

C Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐγεννήθη Οὐαλεντινιανὸς υἱὸς Κωνσταντίου ἐν Ῥαβέννῃ ἐξάδελφος Θεοδοσίου.

A.M. 5913 Ῥώμης ἐπισκόπου Βονιφατίου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Κωνστάντιος ὁ πατὴρ Οὐαλεντινιανοῦ ἐβασίλευσεν, πρὸ ἓξ εἰδῶν Φεβρουαρίου· καὶ ἐσφάγη πρὸ
D τεσσάρων νωνῶν Σεπτεμβρίου.

A.M. 5914 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐσφάγη Κάλλιστος ὁ Αὐγουστάλιος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑπὸ τῶν ἰδίων δούλων μηνὶ Θὼθ ι'.

A.M. 5915 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐτελεύτησεν Ὁνώριος ὁ βασιλεὺς ἐν Ῥώμῃ τῇ ιε' Αὐγούστου μηνός, καὶ ἐδηλώθη ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐκλείσθη ἡ πόλις ἡμέρας ἑπτά. τούτου δὲ

18. Θὼθ ι A alii, Θωθι vulg. 21. τούτου δὲ τελ. Ἰωάννης τις A b e, τούτου τελευτήσαντος. Ἰωάννης δέ τις vulg.

animi solertia et facundia sermonis cum excelleret, Theodosio Pulcheriae consiliis nupsit.

Eodem anno Valentinianus patri Constantio ex Galla Placidia Ravennae natus est.

A. C. 412 Antiochiae episcopi Theodoti annus primus.

Hoc anno Atticus episcopus Ioannitas extra ecclesiam conventus celebrantes conspicatus, Ioannis Chrysostomi nomen ex ecclesiae diptychis memorari praecepit; unde hoc et plures hoc pacto ecclesiae restituit.

Hoc eodem anno Valentinianus Constantii filius Theodosii consobrinus Ravennae nascitur.

A. C. 413 Romae episcopi Bonifacii annus primus.

Hoc anno Constantius Valentiniani pater imperium obtinuit sexto idus Februarias: quarto vero nonas Septembriles occisus est.

A. C. 414 Hoc anno Callistus Augustalius a propriis servis mensis Thoth die decimo Alexandriae fuit interemptus.

A. C. 415 Hoc anno imperator Honorius Augusti mensis die quintadecima Romae defunctus est:· quo Cpoli nunciato, ex eius mortis moerore diebus septem urbs tota vacavit et clausa est. Ioannes autem

τελευτήσαντος, Ἰωάννης τις ἐκ τῶν βασιλικῶν ὑπογραφέων τὴν P. 73
ἐν Ῥώμῃ βασιλείαν ἁρπάζει, καὶ πρεσβείαν πρὸς Θεοδόσιον ἀποστέλλει δεχθῆναι εἰς βασιλέα δεόμενος. ὁ δὲ Θεοδόσιος ἐν φρουρᾷ τοὺς πρεσβευτὰς κατακλείσας, Ἀρδαβούριον τὸν στρατηγὸν ἀποστέλλει κατ' αὐτοῦ· ὅν τινα ὁ τύραννος εἰς Ῥαβένναν χειρωσάμενος κατέκλεισεν. τοῦτο δὲ μαθὼν Θεοδόσιος, Ἄσπερα τὸν τούτου υἱὸν ἀποστέλλει κατ' αὐτοῦ, καὶ τῇ τοῦ θεοφιλοῦς βασιλέως εὐχῇ, ἄγγελος κυρίου ἐν σχήματι ποιμένος φανεὶς ὡδήγησε τὸν Ἄσπερα καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ· καὶ ἄγει αὐτοὺς διὰ τῆς παρακειμένης τῇ Ῥαβέννῃ λίμνης ἀβάτου οὔσης, ἣν ὁ θεὸς βατὴν εἰργάσατο, ὥσπερ ἐπὶ τῶν B
Ἰσραηλιτῶν. καὶ διαβάντες διὰ ξηρᾶς, ἀνεῳγμένας τὰς πύλας εὑρόντες τῆς πόλεως, τὸν μὲν τύραννον ἀνεῖλον, τὸν δὲ Ἀρδαβούριον τῶν δεσμῶν ἀπέλυσαν. τούτου δὲ ἀναιρεθέντος, ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος Οὐαλεντινιανὸν τὸν υἱὸν Κωνσταντίου καὶ Γάλλης Πλακιδίας καίσαρα ποιήσας, ἐπὶ τὰ ἑσπέρια ἀπέστειλεν μετὰ τῆς ἰδίας μητρός, Ἡλίωνα δὲ τὸν Πατρίκιον συναπέστειλεν, ὡς ὀφείλοντα καταστῆσαι αὐτὸν βασιλέα· καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη λα'.

Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Ἰωάννους ἔτος α'. A.M. 5916
C

1. ὑπογραφέων A, Ὑπογράφων vulg. 2. πρεσβείαν A e, πρέσβεις vulg. 4. φρουρᾷ] Ῥουφᾷ A. 14. τούτου A, τοῦ vulg. 16. Γάλλας e. 17. μετὰ τῆς — — συναπέστειλεν add. ex e.

quidam ex imperatoriis notariis imperium Romae occupat: legatosque ad Theodosium, ut se imperatorem allegeret approbaretque rogatum misit. Theodosius legatis in custodiam missis Ardaburium ducem adversus eum destinat: quem tyrannus Ravennae comprehensum vinculis mancipavit. eo cognito Theodosius Asparum eius filium in eum mandat: et religiosi imperatoris precibus angelus, specie pastoris visus, Aspari caeterisque qui in eius comitatu militabant se in itinere ductorem praebuit. per adfusam et adiacentem itaque Ravennae paludem natura imperviam, caelesti vero opera transitu facilem redditam, velut olim deus Israelitas, exercitum angelus traiecit. emensa palude et continente peragrata, reseratas civitatis portas compererunt: hinc tyrannum e medio tollunt et Ardabarium vinculis liberant. eo sublato, Theodosius imperator Valentinianum Constantii Gallaeque Placidiae filium caesarem renunciatum, in occidentis partes mittit cum matre ipsius, et cum eo Helionem Patricium, qui in regnum illum instituat, ablegat. regnavit ille annis uno et triginta.

Antiochiae episcopi Ioannis annus primus. A. C. 416

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀκαταστασίαι καὶ ἀλληλοκτονίαι ἐν Ἀλεξανδρείᾳ γεγόνασι πολλαί.

V. 59 *Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Θεοδόσιος διὰ Ἡλίωνος Πατρικίου στέφανον βασιλικὸν ἔπεμψεν τῷ Οὐαλεντινιανῷ ἐν Ῥώμῃ. Μαρουθᾶς δὲ ἐπίσκοπος Μεσοποταμίας τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως Περσῶν Ἰσδεγέρδην δαιμονιῶντα ἰάσατο διὰ προσευχῆς καὶ νηστείας, ὅθεν Ἰσδεγέρδης πολλὴν πληροφορίαν εἰς τὸν Χριστιανισμὸν προσελάβετο.*

A.M. 5917 *Ῥώμης ἐπισκόπου Κελεστίνου ἔτος α'.*

A.M. 5918 *Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰσδεγέρδου θανόντος, Οὐαραράνης ὁ τού-*
D *του παῖς σὺν τῇ βασιλείᾳ καὶ τὸν τῆς εὐσεβείας διεδέξατο διωγμόν, καὶ πρὸς Θεοδόσιον πρέσβεις ἔπεμψεν τοὺς φυγάδας*
P. 74 *ἐξαιτούμενος. Θεοδόσιος δὲ ὁ τῶν Ῥωμαίων βασιλεὺς οὐ κατεδέξατο τούτους προδοῦναι. ἐκ τούτων ἀρθεισῶν τῶν σπονδῶν πόλεμος δεινὸς συνεκροτήθη. καὶ ὁ μὲν Θεοδόσιος ἀποστέλλει Ἀρδαβούριον τὸν στρατηγὸν μετὰ δυνάμεως Ῥωμαϊκῆς, Οὐαραράνης δὲ ἀποστέλλει Ἄρσεον στρατηγὸν μετὰ δυνάμεως Περσικῆς, καὶ πολλὰς μυριάδας Σαρακηνῶν πρὸς βοήθειαν ἔχων. ὁ δὲ Ἀρδαβούριος καταλαβὼν τὴν Περσίδα, καὶ πορθήσας τὴν λεγομένην Ἀρζανὴν ἐπαρχίαν ἐπὶ τὴν Μεσοποταμίαν ἔρχεται. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ τῶν Περσῶν στρατη-*

13. Θεοδ. δὲ ὁ τῶν A, ὁ δὲ Θεοδ. τῶν vulg. 14. τούτων A e, τούτου vulg. 20. Ἀρζάνην A alii, Ἀρζανικὴν b, Ἀρξάνην vulg.

Hoc anno tumultus caedesque plurimae inter Alexandrinos cives mutuo agitatae.

Eodem etiam anno Theodosius per Helionem Patricium imperatoriam coronam ad Valentinianum Romae morantem destinavit. Maruthas porro Mesopotamiae episcopus Isdegerdem regis Persarum filium daemone vexatum precibus et ieiuniis saluti restituit: ex quo Isdegerdes plurimam erga res Christianas fiduciam accepit.

A.C. 417 Romae episcopi Celestini annus primus.

A.C. 418 Hoc anno Isdegerde fatis functo, Vararanes filius simul cum regno religionis persecutionem iniit. legatos itaque qui transfugas e regno requirerent ad Theodosium misit. Theodosius Romanorum imperator eos reddere detrectat: ex quo foedere soluto, bellum ingens inter utrumque suscitatum. hinc Theodosius Ardaburium ducem cum Romanis copiis, inde cum Persicis exercitibus et innumeris Saracenorum auxiliarium copiis Arseum Vararanes mandat. Ardaburius in Persidem usque penetrans, Arzane provincia devastata, in Mesopotamiam ingreditur: Persarum dux pariter in Mesopotamiam versus Euphratem

γὸς κατέλαβεν τὴν Μεσοποταμίαν πλησίον τοῦ Εὐφράτου, καὶ
νομίσαντες τὴν τῶν Ῥωμαίων δύναμιν ἐπέρχεσθαι αὐτοῖς, ἐκ
θεοῦ δειλανθέντες εἰς τὸν ποταμὸν ἑαυτοὺς ἐνόπλους ἔρρι- B
πτον· καὶ οὕτω περὶ τὰς ι' μυριάδας πνιγέντες διεφθάρη-
σαν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τοὺς λοιποὺς μεσολαβήσαντες πάντας
αὐτούς, καὶ τὴν μυριάδα τῶν παρ' αὐτοῖς λεγομένων Ἀθανάτων
ἀνεῖλον, καὶ τοὺς στρατηγοὺς αὐτῶν, τοῦ Χριστοῦ δίκην εἰσ-
πραξαμένου τοῖς Πέρσαις, ἀνθ' ὧν πολλοὺς τῶν εὐσεβῶν
ἀπέκτειναν ἀδίκως. C

[Περὶ τῆς εὑρέσεως τῶν λειψάνων Ζαχαρίου τοῦ προ-
φήτου καὶ τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος Στεφάνου.]

Τούτῳ τῷ ἔτει τοῦ προφήτου Ζαχαρίου τὰ λείψανα εὑ- A.M. 5919
ρέθησαν ἐν κώμῃ τινὶ κατὰ τὴν περιοικίδα Ἐλευθεροπόλεως,
ὁμοίως καὶ Στεφάνου τοῦ πρωτομάρτυρος ἐν κώμῃ κατὰ Περ-
γαμαλᾶ, ἐν ᾗ Γαμαλιὴλ ὁ διδάσκαλος Παύλου τοῦ ἀποστό-
λου σὺν Ἀβίβῳ τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἔθαψαν κηδεύσαντες τὸ σῶμα
τοῦ πρωτομάρτυρος.

Τούτῳ τῷ ἔτει Θεοδόσιος ὁ εὐσεβὴς βασιλεὺς κατὰ μί- A.M. 5920
μησιν τῆς μακαρίας Πουλχερίας πολλὰ χρήματα τῷ ἐπισκό- D
πῳ Ἱεροσολύμων ἀπέστειλεν πρὸς διάδοσιν τῶν χρείαν ἐχόν-

3. ἐνόπλους A, ἐν ὅπλοις e, ἔνοπλοι vulg. 8. τοὺς Πέρσας f, fortasse vere. 10. περὶ — — Στεφάνου: haec in margine habent A a, reliqui omittunt. 13. κατὰ τὴν A, παρὰ τὴν vulg. 14. Περγαμαλᾶ A f, Παργαμαλὰ vulg. 19. τῷ add. ex A. ἐπισκόπῳ] ἀρχιερεῖ c. 20. πρὸς om. A e.

progreditur cum suis, qui cum Romanas acies ingruere arbitrarentur, dei impulsu, vanis terroribus agitati, ut erant armis instructi in flumen desilierunt: adeo ut decem myriades aquarum vorticibus perierint: reliquos omnes, et eam maxime legionem ac myriadem, cui a Persis Immortalium nomen factum, cunctosque eorum duces quaqua versus Romano milite circumclusos, Christo, a Persis, quod iniustam viris religiosis mortem intulissent, vindictam exigente, Ardaburius delevit.

De inventione reliquiarum Zachariae prophetae et protomartyris Stephani.

Hoc anno in pago quodam agri Eleutheropolitani Zachariae pro- A.C. 419
phetae reliquiae repertae sunt ac pariter Stephani protomartyris in
pago ad Pergamala, in quo praefati martyrum antesignani corpus Gamaliel Pauli apostoli praeceptor una cum Abibone filio curavit.

Hoc anno Theodosius pius imperator beatam Pulcheriam imitatus A.C. 420
magnam pecuniarum vim egenis distribuendam, auream quoque crucem pretiosis lapillis interstinctam sancto Calvariae loco figendam ad

των, καὶ τὸν σταυρὸν χρυσοῦν διάλιθον ποιῆσαι πρὸς τὸ παγῆναι ἐν τῷ ἁγίῳ κρανίῳ. ὁ δὲ ἀρχιεπίσκοπος ἀντίδωρον V. 60 *ἀπέστειλεν λείψανον τῆς δεξιᾶς χειρὸς τοῦ πρωτομάρτυρος Στεφάνου διὰ τοῦ ἐν ἁγίοις Πασσαρίωνος. τούτου δὲ εἰς Χαλκηδόνα φθάσαντος, θεωρεῖ ἡ μακαρία Πουλχερία αὐτῇ τῇ νυκτὶ ἐν ὁράματι τὸν ἅγιον Στέφανον λέγοντα αὐτῇ· ἰδού, ἡ προσευχή σου εἰσηκούσθη, καὶ ἡ αἴτησίς σου γέγονε, καὶ ἦλθεν εἰς Χαλκηδόνα. ἡ δὲ ἀναστᾶσα καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐ-* P. 75 *τῆς λαβοῦσα, ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τῶν ἁγίων λειψάνων, καὶ ταῦτα εἰς τὸ παλάτιον λαβοῦσα κτίζει οἶκον ἔνδοξον τῷ ἁγίῳ πρωτομάρτυρι, κἀκεῖ τὰ ἅγια κατέθετο λείψανα.*

A.M. 5921 *Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Σισιννίου ἔτος α΄.*

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀγαθότητι πολλῇ κινούμενος Θεοδόσιος ὁ βασιλεύς, καίπερ νικήσας κατὰ κράτος τοὺς Πέρσας, φειδοῖ B *τῶν κατοικούντων ἐν Περσίδι Χριστιανῶν, εἰρήνην ἀσπάζεται, καὶ ἀποστέλλει πρεσβευτὰς Ἡλίωνά τε τὸν πατρίκιον, ὃν πάνυ διὰ τιμῆς ἦγεν, καὶ Ἀνατόλιον τὸν τῆς ἀνατολῆς στρατηγὸν εἰρήνην σπείσασθαι. Οὐαραράνης δὲ γνοὺς τὴν ἑαυτοῦ ἧτταν δέχεται τὴν πρεσβείαν, καὶ οὕτως ὁ κατὰ τῶν Χριστιανῶν ἐπαύσατο διωγμός. ὁ δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος ἐπὶ ταῖς*

1. *τὸν* add. ex A. *διάλιθον* A a b c d f. *ποιῆσαι* e, *ποιεῖσθαι* vulg. 7. *εἰσηκούσθη* A, *ἠκούσθη* vulg. 10. *ταῦτα* A, *ταύτην* vulg. 16. *πάνυ* A, *πάλαι* vulg. 18. *σπείσασθαι*] *ποιήσασθαι* A.

Hierosolymorum episcopum misit. praesul haec dona vicario munere compensaturus dextrae manus martyrum principis Stephani reliquias per sanctum Passarionem obtulit. eo Chalcedonem usque profecto, cernit beata Pulcheria nocturno in ostento sanctum Stephanum verbis istis se compellautem. viden', ut preces tuae sint exauditae, et ut petitio tua iam adimpleta Chalcedonem usque pervenerit? exurgens illa fratre comite sanctis reliquiis in occursum processit: illisque demum in palatium illatis, sumptuosam aedem sancto martyrum ductori extruxit et in ea sacra munera deposuit.

A. C. 421 Cpoleos episcopi Sisinnii annus primus.

Hoc anno Theodosius imperator, licet armorum vi Persas et victoriis premeret, Christianorum tamen in Perside commorantium sanguini parciturus, summa clementia ductus pacem amplexatur, et Helionem patricium virum summis semper honoribus auctum et Anatolium orientis praefectum legatos pacis foedus firmaturos mittit. Vararanes, cognita suorum iactura, lubens admittit legatos, atque ita excitatus in Christianos persecutionis motus resedit. imperator porro Theodosius in tantorum beneficiorum vicem grates acturus deo una

τοιαύταις εὐεργεσίαις τῷ θεῷ εὐχαριστῶν, γεραίρειν τοῖς ὕμνοις οὐκ ἐπαύετο, κοινωνοὺς ἔχων τῆς ὑμνῳδίας τὰς ἰδίας ἀδελφὰς διὰ βίου τὴν παρθενίαν ἀσκούσας.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Σισίννιος ὁ ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως C Πρόκλον χειροτονεῖ ἐπίσκοπον Κυζίκου· ὅν τινα οἱ Κυζικηνοὶ μὴ δεξάμενοι, μοναχόν τινα παρὰ γνώμην Σισιννίου Δαλματινὸν λεγόμενον χειροτονοῦσιν. ὁ δὲ Πρόκλος ἰδίαν ἐκκλησίαν μὴ ἔχων, ἐν Κωνσταντινουπόλει προτροπῇ Σισιννίου ταῖς διδασκαλίαις ἦν διαπρέπων.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ὁ κατὰ τῶν Χριστιανῶν διωγμὸς ἐν Περσίδι ἐπαύσατο.

Τούτῳ τῷ ἔτει Φίλιππος πρεσβύτερος Σίδης Χριστιανικὴν A.M. 5922 ἱστορίαν συγγραψάμενος ἐν λϛ' βιβλίοις πολλὰ καθάπτεται D Σισιννίου διὰ τὸ προκριθῆναι τὸν Σισίννιον Φιλίππου εἰς τὴν ἐπισκοπὴν ἅμα καὶ Πρόκλῳ· εὐθὺς δὲ Σισίννιος ἐτελεύτησεν.

Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Νεστορίου ἔτος α'. A.M. 5923

Τούτῳ τῷ ἔτει Σισιννίου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως κοιμηθέντος, Νεστόριος τὴν ἐπισκοπὴν διαδέχεται Γερμανικεὺς P. 76 τῷ γένει. ἅμα δὲ τῷ θρόνῳ ἐπέβη, παραυτίκα ἡ αὐτοῦ κακοπιστία, καὶ τὸ ἐν τοῖς δόγμασι διεστραμμένον φρόνημα

1. τῷ θεῷ A, τὸν θεὸν vulg. 2. ἐπαύετο A, ἐπαύθη vulg. 4. ὁ ἐπίσκ. A, ἀρχιεπ. vulg. 7. Δαλματινὸν A e, Δαλμάτιον vulg. 21. τὸ add. ex A.

cum suis sororibus, quae perpetuam virginitatem colebant, sacris canticis numen celebrare et eius laudes extollere nusquam desistebat.

Eodem anno Sisinnius Cpoleos archiepiscopus Cyzici episcopum ordinat Proclum: quem cum agnoscere Cyziceni detrectassent, monachum quendam nomine Dalmatium invito Sisinnio sibimet praeficiunt antistitem. Proclus propria destitutus ecclesia, Sisinnii monitis et permissu sermonibus populo docendo habitis clarebat.

Eodem quoque anno mota in Christianos Persas persecutionis tempestas sedata est.

Hoc anno Philippus Sides presbyter Christianam historiam libris A. C. 422 triginta sex absolvens acerbius in Sisinnium invehitur; eo quod ipsi Philippo pariter ac Proclo Sisinnius idem ad episcopatus electionem fuisset praelatus. non diu post vero Sisinnius e vita migravit.

Cpoleos episcopi Nestorii annus primus. A. C. 423

Hoc anno Sisinnio Cpoleos pontifice defuncto, Nestorius in episcopatu succedit. is Germaniciam habuit patriam: simul autem ac thronum conscendit, confestim eius prava fides et perversa circa ecclesiae dogmata mens manifestata. orationem quippe de rebus fidei suo

ἐδείκνυτο. ὁμιλίαν γὰρ περὶ πίστεως ἔδωκεν τῷ ἑαυτοῦ Συγ-
V. 61 κέλλῳ, κελεύσας αὐτῷ ταύτην ἐπ' ἐκκλησίας κηρῦξαι ἔχουσαν οὕτως· θεοτόκον τὴν Μαρίαν καλείτω μηδείς· Μαρία γὰρ ἄνθρωπος ἦν, καὶ ὑπὸ ἀνθρώπου θεὸν τεχθῆναι ἀδύνατον. ταύτης ἐπελάβετο πρῶτον τῆς φωνῆς Εὐσέβιός τις σχολαστι-
B κὸς τῆς βασιλίσσης Κωνσταντινουπόλεως, ὅθεν πολλοὶ τῶν Βυζαντίων ἐταράχθησαν. ὁ δὲ Νεστόριος τὸν λόγον κυρῶσαι σπεύδων πανταχοῦ τὴν φωνὴν ἐξέβαλεν, ψιλὸν ἄνθρωπον λέγων τὸν κύριον. ἐν μιᾷ δὲ κυριακῇ προκαθεζομένου Νεστορίου, προτραπεὶς Πρόκλος τοῦ ἐξηγήσασθαι, εἶπεν· ὁμιλία εἰς τὴν θεοτόκον, ἧς ἡ ἀρχή· παρθενικὴ πανήγυρις σήμερον, ἀδελφοί. τότε μισητὸς γενόμενος παρὰ πᾶσιν ὁ δυσσεβὴς Νεστόριος διὰ τῦφον καὶ κακοπιστίαν. εἶχεν γὰρ καὶ Ἀναστάσιόν τινα πρεσβύτερον Ἀντιοχέα, ὃν σφόδρα περιεποιεῖτο, ὡς ὁμόφρονα, ἄνδρα τολμηρότατον, ἐπ' ἐκκλησίας
C βλασφημοῦντα τὴν ἀειπάρθενον θεοτόκον. τούτου δὲ Εὐσέβιος ὁ τοῦ Δορυλαίου πρῶτος κατεῖπεν· οὕτω τε διαπραττόμενος πολλοὺς θορύβους ἤγειρε καὶ ταραχάς.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ τὸ φοβερὸν θαῦμα τῶν ἁγίων ἑπτὰ παίδων ἐν Ἐφέσῳ γέγονεν, ἀναστάντων αὐτῶν διὰ ρκδ' ἐτῶν.

6. *βασιλίσσης* A alii, *βασιλίδος* vulg. 8. *τὴν φωνὴν ἐξέβαλεν* A, *τὴν θεοτόκου φωνὴν ἐξέβαλλεν* vulg. 16. *δυσφημοῦντα* A. 17. *Δωρυλίου* A alii. 20. *ρπα'* A a f.

Syncello traditam in publico Christianae plebis conventu iussit recitari ita continentem. Mariam nemo nuncupet dei genitricem. homo namque Maria extitit: et ab homine deum gigni impossibile. hanc vocem Eusebius quidam imperatricis Cpoleos scholasticus primus reprehendit, ex quo Byzantiorum plures turbati. Nestorius autem sermonis confirmandi studiosus, ubique alta voce simplicem purumque hominem dominum affirmabat. die vero quodam dominico, ipso Nestorio ecclesiae praesidente, Proclus sacram concionem exponere iussus dixit: homilia in deiparam. homiliae principium hoc fuit. virginis hodie celebritas, fratres. exinde impius Nestorius propter fastum et pravam fidem cunctis execrandus extitit. Anastasium quippe quempiam Antiochenum presbyterum familiarius sibi devinctum, ceu parvitatis et sensus eiusdem consortem, virum lingua praepetem et audacem et in ecclesia perpetuam virginem deiparam suis blasphemiis vitiantem secum habuit: in quem Eusebius Dorylaei episcopus insurrexit primus: quod cum fecisset, multos tumultus turbasque concitavit.

Hoc eodem anno dignum admiratione prodigium Ephesi auditum:

Τούτῳ τῷ ἔτει μαθὼν Κύριλλος ὁ τῆς Ἀλεξανδρέων ἐπί- A.M. 5924
σκοπος τὰς τοῦ Νεστορίου βλασφημίας, γράφει αὐτῷ παρακαλῶν, καὶ νουθετῶν ἀπέχεσθαι τῶν διεστραμμένων αὐτοῦ δο- D
γμάτων, καὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως ἀντέχεσθαι. ὁ δὲ Νεστόριος ἀντεπέστειλεν ὑβρίζων καὶ βλασφημῶν. τότε Κύριλλος γράφει τῷ πάππᾳ Ῥώμης τὰ περὶ Νεστορίου, καὶ τὰ πρὸς αὐτὸν γραφέντα παρὰ Νεστορίου βλάσφημα κατάδηλα αὐτῷ ποιεῖ. τότε Κελεστῖνος γράφει Νεστορίῳ, ὁρίσας αὐτῷ ἡμερῶν ι' προθεσμίαν, ἵνα παύσηται τῆς βλασφημίας, καὶ μετανοήσῃ· ἐπιμένοντα δὲ τῇ κακοδοξίᾳ, μηκέτι αὐτὸν εἶναι κοινωνικὸν ἱερέα. γράφουσί τε ὁμοίως Κελεστῖνος καὶ Κύριλλος Ἰωάννῃ τῷ ἀρχιεπισκόπῳ Ἀντιοχείας καὶ Πραυλίῳ τῷ Ἱεροσολύμων περὶ Νεστορίου καὶ τῆς κατ' αὐτὸν αἱρέσεως. Ἰωάννης δὲ γράφει Νεστορίῳ συμβουλεύων αὐτῷ ἀποστῆναι τῆς αἱρέσεως, P. 77
ὑπομιμνήσκων αὐτῷ τὸ τοῦ ἀποστόλου ῥηθὲν τό· ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ γενόμενον ἐκ γυναικός. γνοὺς δὲ ὁ Νεστόριος, ὅτι οὐκ ἀνέχονται οἱ πατριάρχαι παρασιωπῆσαι οὕτω τεταραγμένων τῶν ἐκκλησιῶν, παρεσκεύασε τὸν βασιλέα γράψαι σάκραν πρὸς Κύριλλον πλήρη στιγμάτων, καὶ δοκῶν

3. post *νουθετῶν* b add. *ὡς ἀδελφόν.* 6. *Νεστορίου* A, *Νεστόριον* vulg. 11. *γράφουσί τε* A, *γράφουσι δὲ* vulg. 12. *Πραυλίῳ*] *Ἰουβεναλίῳ* b. *τῷ* alterum A, *τῶν* vulg. 13. *Ἰωάννης — — — αἱρέσεως* om. A. 15. *αὐτῷ* A, *αὐτὸν* vulg. *τὸ* post *ῥηθὲν* add. ex A. 16. *γενόμενον* A, *γεννώμενον* vulg. 18. *τεταγμένων* A e.

sanctorum videlicet puerorum septem, qui de somno, quo per annos 184 consepulti remanserant, suscitati sunt.

Hoc anno Cyrillus Alexandriae episcopus, auditis Nestorii blas- A. C. 424
phemiis, ipsum pravis opinionibus disseminandis abstineret et rectam fidem sustineret, litteris hortatur et admonet: ad quem Nestorius contumelias blasphemiasque rescripsit. tum quae Nestorius effutiret, et ad se litteris dedisset blasphemias, papae Romano Cyrillus scriptis manifestat. mox Nestorio scribit Celestinus, et dierum decem praefixo termino iubet hominem a blasphemiis abstinere et mentem retractare: alias in sensus pravitate perseverantem, neque sacerdotem ecclesiasticae communionis consortem eum deinceps habendum. in hanc mentem de Nestorio et ipsius haeresi Ioanni Antiochiae archiepiscopo et Praulio Hierosolymorum litteris significavit. ipse Ioannes scribit Nestorio et de abdicanda haeresi consilium dat, hoc etiam suggesto apostoli dicto: misit deus filium suum natum ex muliere. caeterum cum patriarchas in hacce ecclesiarum perturbatione silentium nequaquam acturos praevideret, imperatorem ut sacram minis et ter-

αὐτὸν ἐκ τούτων κτυπεῖν, μᾶλλον διήγειρεν. διαναστὰς γὰρ
γράφει τῷ βασιλεῖ καὶ ταῖς τούτου ἀδελφαῖς περί τε τῆς
ὀρθῆς πίστεως καὶ τῆς Νεστορίου κακοδοξίας, ἅμα καὶ αἰ-
B τούμενος σύνοδον οἰκουμενικὴν γενέσθαι εἰς τὸ γυμνασθῆναι
κανονικῶς τὰ κατὰ Νεστορίου. τότε ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος
γράφει πᾶσι τοῖς ὑπ' αὐτὸν ἐπισκόποις παραγενέσθαι εἰς Ἔφε-
σον χωρὶς πάσης ὑπερθέσεως μετὰ τὸ Πάσχα ὁρίσας, ὅτι
οὐδεμίαν ἕξει πρὸς θεὸν οὐδὲ πρὸς ἡμᾶς ἀπολογίαν ὁ μὴ τὴν
ἡμέραν τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς εὑρισκόμενος ἐν τῇ συνόδῳ εἰς
Ἔφεσον. ὁ δὲ τῆς Ῥώμης Κελεστῖνος γράφει Κυρίλλῳ τῷ
V. 62 Ἀλεξανδρείας τὸν αὐτοῦ τόπον ἐπέχειν ἐν τῇ συνόδῳ, διὰ
τὸν τῆς θαλάσσης κόπον τοῦ χειμῶνος, μὴ δυνηθεὶς εὑρε-
θῆναι.

A.M. 5925 Τούτῳ τῷ ἔτει ἡ ἐν Ἐφέσῳ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνο-
C δος τῶν διακοσίων πατέρων συνηθροίσθη. πάντων τοίνυν τῶν
ἐπισκόπων ἐλθόντων, Ἰωάννης ὁ Ἀντιοχείας καὶ οἱ ἀνατολικοὶ
οὐκ ἀπήντησαν τῇ ὁρισθείσῃ προθεσμίᾳ, καὶ τῇ δεκάτῃ ἕκτῃ
ἡμέρᾳ μετὰ τὴν ὡρισμένην, τοῦ Ἰωάννου μὴ ἐλθόντος, ἔφθα-
σεν ὁ Νεστόριος μετὰ πολλῆς ἀλαζονείας. καὶ τῇ εἰκοστῇ τοῦ

1. αὐτὸν add. ex. A. 5. Νεστορίου A e, Νεστόριον vulg. 9. ἐν τῇ συνόδῳ A, εἰς τὴν σύνοδον vulg. 11. ἐπέχειν A, ὑπέχειν vulg. 12. κόπον] τόπον a b c d. 14. οἰκουμενικὴ τρίτη σύνοδος a b c d. 15. τῶν post τοίνυν add. ex A. 17. ὡρισμένῃ b.

rore gravem ad Cyrillum daret, impulit. unde Cyrillum percellere et ferire meditatus, ad pugnam magis excivit. quare renovatis animi viribus, ad imperatorem et eius sorores de recta fide et perversis Nestorii dogmatibus scribit, unaque ut legitima ecclesiae consuetudine Nestorii res discuterentur, generale concilium celebrari postulat. tunc imperator Theodosius cunctis suae ditionis episcopis, ut sine dilatione, post Pascha, convenirent Ephesum, scripto mandavit: nullam apud deum neque apud nos habiturum defensionem, qui sanctae Pentecostes die synodo apud Ephesum praesentem se non exhibuerit. Romanus vero pontifex Celestinus, cum synodo adesse nequiret, ob labores hiemali tempestate in mari tolerandos, Cyrillo Alexandriae episcopo, ut suum locum teneret, rescripsit.

A. C. 425 Hoc anno sancta et oecumenica synodus ducentorum episcoporum Ephesi congregata est. cum omnes igitur episcopi convenissent, Ioannes Antiochiae pontifex, et alii orientis episcopi ad praefinitum diem non occurrerunt: elapsis deinde a condicto termino diebus sexdecim, Ioanne nondum comparente, cum multo comitum fastu Nestorius advenit. die itaque Iunii mensis vigesima celebrari coepit con-

Ἰουνίου μηνὸς ἐκροτήθη ἡ σύνοδος Νεστορίου καὶ Κυρίλλου καὶ Πραυλίου προκαθεσθέντων, τοῦ δὲ Κυρίλλου τὸν τόπον τοῦ Ῥώμης ἐπέχοντος· καὶ πάντων θεολογούντων λέγει ὁ Νεστόριος μετὰ πολλῆς ἀλαζονείας· ἐγὼ τὸ γενόμενον διμηναῖον καὶ τριμηναῖον οὐκ ἂν θεὸν ὀνομάσαιμι. καὶ διὰ τοῦτο καθαρός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος ὑμῶν· καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἐπανέρχομαι. καὶ ταῦτα εἰπών, ἐξῆλθεν μετὰ ἓξ D ἐπισκόπων τῶν γνώμῃ ἀκολουθησάντων αὐτῷ. οἱ δὲ περὶ Κύριλλον τῇ ἑξῆς συνελθόντες, ἀπέστειλαν τρεῖς ἐπισκόπους καλέσαι αὐτόν, καὶ οὐχ ὑπήκουσεν. ὁμοίως δὲ καὶ δεύτερον καὶ τρίτον καὶ τέταρτον προσκληθεὶς ὑπὸ τῆς συνόδου, οὐ παρεγένετο. ἀλλὰ καὶ τοὺς σταλέντας ὑβρισθῆναι καὶ ἀτιμασθῆναι παρεσκεύασεν. τότε ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ σύνοδος ὑβρισμένους καὶ ἠτιμασμένους δεξαμένη τοὺς ἀποσταλέντας ἐπισκόπους, ἀπεφήνατο κατ' αὐτοῦ, καὶ ἀλλότριον αὐτὸν ὥρισεν παντὸς ἱερατικοῦ ἀξιώματος, καὶ ἀπέστειλαν αὐτῷ εἰς πρόσ- P. 78 ωπον τὴν οἰκείαν καθαίρεσιν. τούτων οὕτω τελεσθέντων, ἦλθεν μετὰ τρεῖς ἡμέρας Ἰωάννης ὁ Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος εἴκοσι ἓξ ἐπισκόπους ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ, οἵ τινες μαθόντες καθαιρεθέντα αὐτόν, ἀποσχίσαντες τῆς ἁγίας συνόδου, καὶ μετὰ Νεστορίου συνεδρεύσαντες, καθεῖλον, ὡς ἐνόμισαν, Κύ-

4. τὸ γεν. A, τὸν γ. vulg. 5. ὀνομάσαιμι A, ὀνομάσοιμι vulg. 7. ἀνέρχομαι A e. 13. παρεσκεύασεν] ἐκέλευσεν e, om. A. 16. ἱερατικοῦ ἀξιώματος A, ἱερατικοῦ τάγματος δηλονότι ἀξιώματος vulg. 20. καθαιρεθέντα A, καθαιρεθῆναι vulg.

cilium, Nestorio, Cyrillo et Praulio conventui praesidentibus, Cyrillo vero Romani pontificis locum obtinente: cunctisque iam theologicas disquisitiones instituentibus, non sine magna arrogantiae ostentatione dixit Nestorius: eum equidem, qui bimus aut trimus agnitus fuerit, nusquam ego deum appellaverim: eapropter mundus sum ab omnium vestrum sanguine: nec ad vos postmodum me quavis ratione redituram testor. his dictis, cum sex episcopis eius sententiae obsequentibus egressus est. Cyrilli sequaces postera luce congregati, tres episcopos, qui Nestorium vocarent, destinant: quibus obedire renuit: eodemque pacto secundo et iterum, imo quarto accersitus, non accessit; sed et legatos iniuriis probrisque respergi providit. tum vero delegatos episcopos iniuriis ita probrisque affectos sancta et oecumenica synodus excipiens sententiam adversus eum pronunciavit et omni sacra dignitate alienum deinceps futurum sanxit: hancque veram et indubitatam eius depositionem praesenti et coram denunciaverunt. his ita perfectis, Ioannes Antiochiae praesul sex et viginti comitatus episcopis tertia die advenit. hi de Nestorii

ριλλον καὶ Μέμνονα τὸν Ἐφέσιον. Θεοδώρητος μέντοι νομίσας Κύριλλον καταδραμεῖν, τὰ δώδεκα κεφάλαια παρεξηγησάμενος, ἐκεῖσε τὸν Νεστορίου ἐξήμεσεν ἰόν. ὁ δὲ ἐν ἁγίοις
B Κύριλλος γενναίως διαναστὰς ὑπὲρ τῶν αὐτοῦ κεφαλαίων ἀπελογήσατο, ἑρμηνεύων αὐτά, καὶ τὸν ἐν αὐτοῖς ἐκκλησιαστικὸν θησαυρὸν ἀνακαλύπτων, καὶ τὸν οἰκεῖον εὐσεβῆ σκοπὸν φανεροποιῶν πᾶσιν. ὑπὸ δὲ τῆς ἁγίας συνόδου κληθεὶς ὁ τῆς Ἀντιοχέων Ἰωάννης ἐκ τρίτου, καὶ μὴ ὑπακούσας τοῦ παραγενέσθαι, ἀπόφασιν ἐδέξατο σὺν τοῖς μετ' αὐτοῦ ὡς ἀλλοτριοῦσθαι πάσης ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας, ἄχρις ἂν ἑαυτῶν καταγνόντες τὸ οἰκεῖον ὁμολογήσωσιν σφάλμα. καὶ τοῦτο ἡ ἁγία ὥρισε σύνοδος, ὥστε τὰ παρὰ τῶν ἀνατολικῶν ἀθέσμως καὶ ἀκανονίστως ἐφ' ὕβρει τῶν ἁγιωτάτων τῆς ἐκκλησίας προέδρων Κυρίλλου καὶ Μέμνονος ἰσχύν τινα μηδ' ὅλως
C ἔχειν. τούτων τοίνυν πάντων ἐξ ἀναφορᾶς τῷ βασιλεῖ Θεοδοσίῳ ἀνενεχθέντων, ἐκελεύσθησαν ἐκ τῶν ἀμφοτέρων μερῶν ἐπίσκοποι ἀνελθεῖν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἀνελθόντες τῇ συνεργείᾳ τοῦ θεοῦ ἐνίκησαν οἱ τῆς ἁγίας συνόδου· καὶ κυρωθείσης τῆς καθαιρέσεως Νεστορίου, Μαξιμιανὸς χειροτονεῖται

7. φανεροποιῶν A, φανερῶν vulg. 10. κοινωνίας codd. omnes, λειτουργίας Par. 11. τοῦτο ἡ A, τοῦτο δὲ ἡ vulg. 15. πάντων ἐξ ἀναφορᾶς A alii, πάντων αἱ διαφοραὶ δι' ἀναφορᾶς vulg. 16. ἀνενεχθέντων A alii, ἀνενεχθεῖσαι vulg.

exauctoratione certiores facti, se a sancto concilio segregaverunt, separatimque cum Nestorio considentes, Cyrillum et Memnonem Ephesiorum antistitem depositione, ut sibi videbatur, mulctaverunt. Theodoretus sane Cyrillum insectari et redarguere arbitratus, duodecim capitibus perperam expositis, Nestorii virus omne evomitum suo respersit operi. sanctus autem Cyrillus fortiter insurgens suorum capitulorum defensionem instruxit, expositionem adhibuit, et in lucem prolato ecclesiasticae doctrinae thesauro, quam ad pietatem propria collimaret sententia, omnium oculis reddidit manifestum. a sancta postmodum synodo tertium vocatus Antiochensium praesul Ioannes, cum accedere detrectaret, adversam excepit cum sociis sententiam, adeo ut omni ecclesiae removerentur ministerio, donec arrepti consilii poenitentes admissam faterentur culpam. et haec quidem sancta definivit synodus, quo constaret, quaevis in Cyrillum et Memnonem sanctissimos ecclesiae praesides praeter pietatis iura et canonum auctoritatem attentata, nullius omnino roboris esse vel firmitatis. itaque controversiis de his omnibus agitatis, ac scriptis ad Theodosium imperatorem relatis, utriusque partis episcopi Cpolim tendere iussi conveniunt, illi et dei opera vincunt, qui sanctae synodi partes tue-

ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, πρεσβύτερος ὢν τῆς αὐτῆς
ἐκκλησίας. οἱ δὲ ἀνατολικοὶ ἔλαβον τὸν Νεστόριον μεθ' ἑαυ- V. 63
τῶν εἰς ἀνατολήν. τῷ δὲ τετάρτῳ χρόνῳ τῆς Νεστορίου κα-
θαιρέσεως Ἰωάννης ὁ τῆς Ἀντιοχέων ἐπίσκοπος τὸν τοῦ θεοῦ
φόβον κεκτημένος, βλέπων πολλοὺς τῶν κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν
λογάδων ὑπὸ Νεστορίου νοθευομένους, γράφει παρακαλῶν D
τὸν βασιλέα τοῦτον ἐξεῶσαι τῆς ἀνατολῆς. ὁ δὲ βασιλεὺς
τὸν μὲν Νεστόριον ἐξώρισεν ἐν τῇ Ὀάσει, προστάγματα δὲ
ἐκπέμπει Κυρίλλῳ καὶ Ἰωάννῃ ἀνυπερθέτως ἑνωθῆναι πρὸς
τὸ ἀπαλλάξαι τὰς ἐκκλησίας διχονοίας ἁπάσης. εἶξε δὲ τῷ
προστάγματι Ἰωάννης, καὶ γράφει Κυρίλλῳ τὴν ἑαυτοῦ πί-
στιν καὶ τὴν τῶν ἐν Νικαίᾳ πατέρων ὁμολογίαν καὶ τῶν
ρν' τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀποδεχόμενος καὶ τὰ ἐν
Ἐφέσῳ πεπραγμένα. τότε ὁ Κύριλλος ἀποδεξάμενος γράφει
Ἰωάννῃ καὶ τοῖς ἀνατολικοῖς ἐπιστολήν, ἧς ἡ ἀρχή· εὐφραι-
νέσθωσαν οἱ οὐρανοί, καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ· καὶ τῇ αὐτῇ P. 79
ὁμολογίᾳ συνθέμενοι ἀμφότεροι, ἡνώθησαν πρὸς εἰρήνην καὶ
ὁμόνοιαν αἱ παρ' ἑκατέροις ἁγίαι ἐκκλησίαι. κατὰ τοῦτον δὲ
τὸν χρόνον Νόννος ὁ θεοφόρος ἐποίμαινε τὴν τῶν Ἐδεσσηνῶν
ἐκκλησίαν, ὁ τὴν πρώτην τῶν μιμάδων Ἀντιοχέων τῷ θεῷ

3. εἰς ἀνάπλην A b e. 8. Ὀάσει: sic recte coni. Goar. ex Theodoreti ep. ad. Sporad. 1. Θάσει b, Θάσῳ vulg. vid. infra. 11. Ἰωάννης — — καὶ τὴν om. A. 16. οἱ add. ex. A. 19. Νόνος A.

bantur: firmataque Nestorii exauctoratione, Maximianus ecclesiae Cpolitanae presbyter consecrationis ritu praeficitur episcopus. orientales autem Nestorium secum assumptum deduxerunt in orientem. caeterum anno a Nestorii depositione quarto Ioannes Antiochensium episcopus dei timore ubertim clarus, cum insignissimos quosque Antiochensium Nestorii doctrina cerneret adulterari, de Nestorio ex oriente penitus eliminando supplex imperatorem postulat. imperator Nestorium apud Thasum deportari iubet: ad Cyrillum autem et Ioannem, ut sine dilatione pacem ineant, quo cuncta penitus dissensio ab ecclesiis eliminetur, imperat. iussis obtemperat Ioannes, suamque Cyrillo fidem, et quae fuit Nicaeae patrum confessio, quae centum et quinquaginta Cpoli congregatorum, denique quae apud Ephesum fuerunt acta, se recipere scribit. id ubi Cyrillus accepit et probavit, epistolam ad Ioannem et reliquos orientales mittit, cuius principium: laetentur caeli, et exultet terra. et ambobus quidem in hanc confessionem convenientibus, subditae utrique ecclesiae in pacis et concordiae unionem redierunt. his temporibus Nonnus deo plenus pontifex Edessenorum pascebat ecclesiam, qui mimarum Antiochensium insi-

ἀφιερώσας, καὶ ἀντὶ Μαργαριτοῦς πόρνης ἁγίαν αὐτὴν Πελαγίαν παραστήσας τῷ Χριστῷ. οὗτος οὖν ὁ ἐν ἁγίοις ἀγαλλιώμενος ἐπὶ τῇ τῶν ἁγίων ὁμονοίᾳ, γράφει τῷ ἀρχιεπισκόπῳ Ἰωάννῃ νουθεσίας καὶ διδασκαλίας ῥήματα, ἐν οἷς καὶ τοῦτο· κάθαρον τὴν ἐκκλησίαν, ὦ ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ, ἀπὸ τῶν Νεστο- B ριανῶν ζιζανίων καὶ τῆς αὐτῶν δεινότητος. τὸν δὲ ἀσεβῆ καὶ βλάσφημον Νεστόριον ἐν τῇ ἐξορίᾳ ἡ θεία δίκη μετῆλθεν σηπεδόνι τῶν μελῶν αὐτοῦ πάντων, μάλιστα δὲ τῆς μιαρᾶς αὐτοῦ γλώσσης, ἣ περιπεσὼν διεφθάρη τῷ θανάτῳ, προλαβὼν τὴν ἀπὸ Ὠάσεως ἀνάκλησιν εἰς ἕτερον τόπον.

A.M. 5926 Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Μαξιμιανοῦ ἔτος α'.

C Τούτῳ τῷ ἔτει ἦλθεν Οὐαλεντινιανὸς ἀπὸ Ῥώμης ὁ Γάλλης Πλακιδίας καὶ Κωνσταντίου υἱὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἔγημεν γυναῖκα τὴν θυγατέρα Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως Εὐδοξίαν τὴν ἐξ Εὐδοκίας γεννηθεῖσαν αὐτῷ, καὶ ἐπανῆλθεν ἐν Ῥώμῃ.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἡσύχιος ὁ πρεσβύτερος Ἱεροσολύμων ἐτελεύτησεν. καὶ ἡ μακαρία Μελάνη ἡ τῆς μεγάλης ἐγγόνη ἐν ἀσκήσει ἐκοιμήθη ἐν βίῳ τελείῳ ἐν Ἱερουσαλήμ.

A.M. 5927 Ῥώμης ἐπισκόπου Ξύστου ἔτος α'.

D

3. τῇ add. ex A. 5. κάθαρον A, κάθαρε vulg. 8. αὐτοῦ ante πάντων om. A. 9. δὲ θανάτῳ τῆς μ. e. 10. ἀπὸ Ὠάσεως A e, ἀπὸ κολάσεως b, ἀπὸ Θάσου vulg. 12. Γάλλας b. 17. ὁ add. ex A.

gnissimam deo consecravit, et Margaritus scorti vice Pelagiam sanctam poenitentem Christo exhibuit. hic igitur sanctorum non ultimus de sanctorum inita reconciliatione exultans, verba monitionum et doctrinae plena Ioanni scripsit, haecque inter alia: expurga ecclesiam, vir dei, a Nestorii zizaniis et eorum perfidia. impium tandem blasphemumque Nestorium divina iustitia in exilio ulta est, membris eius omnibus, et impura maxime lingua, tabo fluentibus, quo quidem corrosus leto absumitur, et e Thaso in alium locum revocationem praevenit.

A.C. 426 Cpoleos episcopi Maximiani annus primus.

Hoc anno Valentinianus Gallae Placidiae et Constantini filius Cpolim profectus uxorem duxit Eudoxiam Theodosii imperatoris filiam ex Eudocia coniuge sibi natam: et posthac Romam reversus est.

Eodem anno Hesychius presbyter Hierosolymitanus ultimum diem obiit: et beata Melania magnae Melaniae neptis in religiosarum virtutum exercitiis et perfectione vitae Hierosolymis requievit.

C.A. 427 Romae episcopi Xysti annus primus.

Τούτῳ τῷ ἔτει Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς τὴν γαμετὴν Εὐδοκίαν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπέστειλεν εὐχαριστηρίους ὕμνους προσάξουσαν τῷ θεῷ, ἥτις πάμπολλα ταῖς ἐκκλησίαις ἐδωρήσατο, καὶ προσκυνήσασα τόν τε ἅγιον σταυρὸν καὶ τοὺς σεβασμίους τόπους ὑπέστρεψεν εἰς τὰ βασίλεια.

Περσῶν βασιλέως Ἰσδεγέρδους ἔτος α'. A.M.5928

Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Πρόκλου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει σύμπτωσις ἐγένετο ἐν τῷ θεάτρῳ Ἀλεξανδρείας, P.80 καὶ ἀπέθανον ἄνδρες φοβ' τῇ παννυχίδι τῶν Νειλώων.

Τούτῳ τῷ ἔτει Πρόκλος ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως A.M.5930 αἰτήσας τὸν βασιλέα Θεοδόσιον τὸ λείψανον Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἀπὸ Κομάνων εἰς τὴν βασιλεύουσαν μετεκόμισεν. καὶ τῷ ἐχομένῳ χρόνῳ διὰ λγ' ἐτῶν τοῦτον δημοσίᾳ ἐπὶ προελεύσεως πομπεύσας σὺν τῷ βασιλεῖ καὶ B τῇ μακαρίᾳ Πουλχερίᾳ εἰς τὴν τῶν ἀποστόλων ἀπέθετο ἐκκλησίαν. καὶ οὕτως τοὺς διὰ τὴν ἐκείνου καθαίρεσιν τῆς ἐκκλησίας χωρισθέντας ἥνωσεν. ἐπὶ τούτου τοῦ ἐν ἁγίοις Πρόκλου σεισμοὶ γεγόνασι μεγάλοι ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ τέσσαρας μῆνας. ὥστε φοβηθέντες οἱ Βυζάντιοι ἔφυγον ἔξω τῆς

9. τῶν Νειλώων b, τῶν Ἐλλώων A a f, τοῦ Νειλώων vulg. 14. ἐχομένῳ b, ἐρχομένῳ vulg. 17. οὕτως A, εἶτα vulg. 18. τούτου add. ex A. 19. σεισμοὶ γεγόνασι μεγάλοι A, σεισμὸς γέγονεν vulg.

Hoc anno Theodosius imperator Eudociam coniugem laudes et grates relaturam Hierosolymam misit, quae plurima dona ecclesiis contulit: et adorata sacra cruce, locisque sacris perlustratis, in regiam Cpolim se recepit.

Persarum regis Isdegerdis annus primus. A.C. 428

Cpoleos episcopi Procli annus primus.

Hoc anno ruina in Alexandriae theatro facta in Niliacorum festorum pervigilio homines septuaginta duos supra quingentos oppressit.

Hoc anno sanctissimus Cpolitanus episcopus Proclus, permissu ab A.C. 430 imperatore Theodosio petito, Ioannis Chrisostomi reliquias a Comanis in regiam civitatem transtulit, et insequente anno, exacta nimirum annorum triginta trium periodo, easdem publica confertaque processionis pompa deductas, imperatore et beata Pulcheria comitantibus, in apostolorum deposuit ecclesia: tum vero cunctos, qui propter abrogatam Ioanni dignitatem ab ecclesia fuerant segregati, ad pristinam recepit communionem. sancti Procli aetate, quatuor mensium spatio factus est Cpoli terrae motus, adeo ut Byzantini terrore consternati

πόλεως ἐν τῷ λεγομένῳ Κάμπῳ, καὶ ἦσαν διημερεύοντες σὺν τῷ ἐπισκόπῳ ἐν ταῖς πρὸς θεὸν δεήσεσι λιτανεύοντες. ἐν μιᾷ οὖν κυμαινομένης τῆς γῆς, καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ κράζοντος τό, κύριε ἐλέησον, ἐκτενῶς, περὶ ὥραν τρίτην, ἄφνω πάντων
C ὁρώντων συνέβη ὑπὸ θείας δυνάμεως ἀρθῆναί τινα νεανίσκον εἰς τὸν ἀέρα, καὶ ἀκοῦσαι θείας φωνῆς παρεγγυούσης αὐτῷ ἀναγγεῖλαι τῷ ἐπισκόπῳ καὶ τῷ λαῷ, λιτανεύειν οὕτω καὶ λέγειν· ἅγιος ὁ θεός, ἅγιος ἰσχυρός, ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς· μηδὲν ἕτερον προστιθέντας. ὁ δὲ ἐν ἁγίοις Πρόκλος ταύτην δεξάμενος τὴν ἀπόφασιν ἐπέτρεψε τῷ λαῷ ψάλλειν οὕτω, καὶ εὐθέως ἔστη ὁ σεισμός. ἡ δὲ μακαρία Πουλχερία καὶ ὁ ταύτης ἀδελφὸς ὑπεραγασθέντες τῷ θαύματι, ἐθέσπισαν κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην τὸν θεῖον τοῦτον ψάλλεσθαι ὕμνον· καὶ ἀπὸ τότε παρέλαβον πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι
D καθ' ἑκάστην ἡμέραν ᾄδειν αὐτὸν τῷ θεῷ.

A.M. 5931 Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Ἰουβεναλίου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Οὐαλεντινιανὸς οὐ μόνον Βριττανίαν καὶ Γαλλίαν καὶ Σπανίαν ἀνασώσασθαι οὐκ ἴσχυσεν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἑσπέριον Λιβύην, τὴν τῶν Ἄφρων καλουμένων χώραν
P. 81 προσαπώλεσε τρόπῳ τοιῷδε. δύο στρατηγοὶ ἦσαν Ἀέτιος καὶ

1. καὶ ἦσαν — ἐπισκόπῳ om. A. 2. πρὸς θεὸν add. ex A. 6. αὐτῷ A, αὐτὸν vulg. 10. τὴν add. ex A. 13. τὴν add. ex A.

ad Campum ita dictum ex urbe secedentes, supplicationibus ac processionibus repetitis dies noctesque cum episcopo protraherent. semel itaque terra violentius agitata, et e populo cunctis, domine miserere, conclamantibus intentius, sub omnium conspectu, circa diei tertiam horam adolescentulum quendam in aera divina virtute sublevari contigit, et divinam vocem audire sibi praecipientem, episcopo plebique renunciaret litaniarum preces in hanc formam deinceps conciperent: sanctus deus, sanctus fortis, sanctus immortalis, miserere nobis: nec istis quicquam addere attentarent. iussu istiusmodi accepto, populum, ut ita caneret, sanctus Proclus adhortatus est, et confestim terrae quievit motus. beata porro Pulcheria et eius frater miraculo recreati, divinum illum hymnum per orbem quaqua patet decantari sanxerunt: ex quo per singulos dies suavibus modulis illum recitandi morem cunctae receperunt ecclesiae.

A.C. 431 Hierosolymorum episcopi Iuvenalii annus primus.

Hoc anno Valentinianus non modo Britanniam, Galliam et Hispaniam servare non valuit, quin etiam occidentalem Libyam, quae Afrorum dicitur provincia, hoc pacto amisit. duo belli duces tum

Βονιφάτιος, οὓς Θεοδόσιος κατὰ αἴτησιν Οὐαλεντινιανοῦ εἰς Ῥώμην ἀπέστειλεν. Βονιφατίου δὲ τὴν ἀρχὴν τῆς ἑσπερίου Λιβύης λαβόντος, φθονήσας ὁ Ἀέτιος διαβολὴν ποιεῖται κατ' αὐτοῦ, ὡς ἀνταρσίαν μελετῶντος καὶ τῆς Λιβύης κρατῆσαι σπεύδοντος· καὶ ταῦτα μὲν πρὸς Πλακιδίαν ἔλεγεν τὴν τοῦ Οὐαλεντινιανοῦ μητέρα. γράφει δὲ Βονιφατίῳ οὕτως· ἐὰν V.65 μεταπεμφθῇς, παραγενέσθαι μὴ θελήσῃς, διεβλήθης γάρ, καὶ δόλῳ σε οἱ βασιλεῖς βούλονται χειρώσασθαι. ταῦτα δεξάμενος ὁ Βονιφάτιος, καὶ ὡς γνησίῳ φίλῳ τῷ Ἀετίῳ πιστεύσας, μεταπεμφθεὶς οὐ παρεγένετο. τότε οἱ βασιλεῖς τὸν Ἀέτιον B ὡς εὐνοοῦντα ἀπεδέξαντο. ἦσαν δὲ τότε Γότθοι καὶ ἔθνη πολλά τε καὶ μέγιστα πέραν τοῦ Δανουβίου ἐν τοῖς ὑπερβορείοις τόποις κατῳκισμένα. τούτων δὲ ἀξιολογώτερά εἰσι τέσσαρα, Γότθοι, Ὑπόγοτθοι, Γήπαιδες καὶ Οὐανδῆλοι ἐν ὀνόμασι μόνῳ καὶ οὐδενὶ ἑτέρῳ διαλλάττοντες, μιᾷ διαλέκτῳ κεχρημένοι· πάντες δὲ τῆς Ἀρείου ὑπάρχουσι κακοπιστίας. οὗτοι ἐπὶ Ἀρκαδίου καὶ Ὁνωρίου τὸν Δάνουβιν διαβάντες, ἐν τῇ Ῥωμαίων γῇ κατῳκίσθησαν. καὶ οἱ μὲν Γήπαιδες, ἐξ ὧν ὕστερον διῃρέθησαν Λογγίβαρδοι καὶ Ἄβαρεις, τὰ περὶ Σιγ- C γιδόνα καὶ Σερμεῖον χωρία ᾤκησαν. οἱ δὲ Ὑπόγοτθοι μετὰ

4. τῆς Λιβύης A e, τὴν Λιβύην vulg. 6. οὕτως] ὅτι A. 9. φίλῳ] δούλῳ alii codd. 14. Γήπαιδες ubique fere A, Γήπεδες vulg. ὀνόμασι A, ὀνόματι vulg. 16. ὑπάρχοντες alii. 20. Ἰσίγοτθοι b h. l. et infra.

erant Aetius et Bonifacius, quos rogante Valentiniano Theodosius Romam misit. Bonifacio vero Libyae occidentalis praefecturam assequuto invidens Aetius, in eum quasi defectionem meditatum et iam Libyam occupare conatum machinatur calumniam. et haec quidem ad Placidiam Valentiniani matrem deferebat: interea vero Bonifacio scribit. si accersitus fueris, ne de reditu cogitato: criminis enim calumniam passus es, et te imperatores dolis comprehendere moliuntur. his acceptis velut sinceriori amico Bonifacius confidens Aetio, vocatus non accessit. tum vero ceu fidum et benevolum imperatores habuerunt Aetium. erant ea tempestate Gotthi gentesque quam plurimae et copiosae trans Danubium in Hyperboreis regionibus habitantes, inter quas praecipuae quatuor omnino sunt, Gotthi, Wisigotthi, Gepedes et Vandali, nullo alio, quam nominum appellatione a se invicem discretae, et ubique una communi lingua utentes: omnes alioqui pravas Arii sectantur opiniones. isti Arcadio et Honorio imperantibus traiecto Danubio, in Romanae potestatis solo fixerant sedem. Gepedes quidem, ex quidus demum Longobardi et Abares divisi sunt, loca ad Singidonem et Sirmium posita occupaverunt. Wisigotthi post

Ἀλάριχον τὴν Ῥώμην πορθήσαντες, εἰς Γαλλίας ἐχώρησαν καὶ τῶν ἐκεῖ ἐκράτησαν. Γότθοι δὲ Παννονίαν ἔσχον πρῶτον, ἔπειτα τῷ ιθ' ἔτει τῆς βασιλείας, Θεοδοσίου τοῦ νέου ἐπιτρέποντος, τὰ τῆς Θρᾴκης χωρία ᾤκησαν, καὶ ἐπὶ νη' χρόνους ἐν τῇ Θρᾴκῃ διέτριψαν, καὶ τῆς ἑσπερίου βασιλείας ἐκράτησαν. οἱ δὲ Οὐανδῆλοι Ἀλανοὺς ἑταιρισάμενοι καὶ Γερμανούς, τοὺς νῦν καλουμένους Φράγκους, διαβάντες τὸν Ῥῆνον ποταμόν, ἡγούμενον ἔχοντες Μοδίγισκλον, κατῴκησαν ἐν Σπανίᾳ, πρώτῃ οὔσῃ τῆς Εὐρώπης ἀπὸ τοῦ ἑσπερίου Ὠκεανοῦ·
D Βονιφάτιος δέ, φοβηθεὶς τοὺς τῶν Ῥωμαίων βασιλεῖς, περάσας ἀπὸ Λιβύης εἰς Σπανίαν πρὸς τοὺς Οὐανδήλους ἦλθεν. καὶ εὑρὼν τὸν Μοδίγισκλον τελευτήσαντα, τοὺς δὲ ἐκείνου παῖδας Γόνθαρίν τε καὶ Γιζέριχον τὴν ἀρχὴν διέποντας, τούτους προτρεψάμενος τὴν ἑσπέριον Λιβύην εἰς τρία μέρη διελεῖν ὑπέσχετο, ἐφ' ᾧ ἕκαστον τοῦ τρίτου μέρους ἄρχειν σὺν αὐτῷ, κοινῇ δὲ ἀμύνεσθαι τὸν οἷον δήποτε πολέμιον. ἐπὶ ταύταις ταῖς ὁμολογίαις οἱ Οὐανδῆλοι τὸν πορθμὸν διαβάντες, τὴν Λιβύην κατῴκησαν ἀπὸ τοῦ Ὠκεανοῦ μέχρι Τριπόλεως τῆς κατὰ Κυρήνην. οἱ δὲ Ὑπόγοτθοι ἀνα-

1. Γαλλίας A, Γαλλίαν vulg. 5. διέτριψαν, καὶ] e addit haec: διατρίψαντες Θευδερίχου ἡγεμονεύοντος αὐτῶν Πατρικίου καὶ Ὑπάτου, Ζήνωνος αὐτοῖς ἐπιτρέψαντος, τῆς ἑσπερίας κ. τ. λ. 8. Γοδίγισκλον e. 12. τὸν μὲν Γοδίγ. b. 13. Γότθαριν — Γηζέριχον a. 15. ἐφ' ᾧ e, ἐφ' ὧν vulg. 17. ταῖς add. ex A.

illatas ab Alaricho clades Roma devastata, in Galliam secedentes, varias obtinuerunt provincias: Gotthi Pannoniam primum adepti, mox nono supra decimum imperii anno, Theodosio iuniore ita permittente, Thraciae regiones incoluere, et Thracica habitatione per annos octo et quinquaginta protracta, occidentalis tandem imperii facti sunt domini. Vandali demum Alanis et Germanis, Francos nunc istos vocant, sibi ascitis, Rheno flumine traiecto, duce Modigisclo, in Hispania, quae ab Hesperio oceano Europae prima regio est, sedem posuerunt. Bonifacius autem ab imperatoribus Romanis sibi metuens, e Libya traiiciens in Hispaniam ad Vandalos se recepit. mortuo iam Modigisclo, Gontharim et Gizerichum eius filios regnum administrantes offendit: ipsos pluribus hortatus Libyam occidentalem in tres partes se divisurum promisit, ut unusquisque secum tertiam partem obtineret: cunctique simul adversarium omnem, quisquis ille foret, ulciscerentur. his conditionibus firmatis, Vandali enavigato freto Libyam ab oceano ad Tripolim, quae est iuxta Cyrenem, incoluerunt. Wisigotthi quoque e Gallia migrantes occupaverunt Hispaniam. porro

στάντες ἀπὸ Γαλλίας ἐκράτησαν καὶ τὴν Σπανίαν. τινὲς
δὲ τῆς συγκλήτου Ῥωμαίων, φίλοι Βονιφατίου τὴν Ἀετίου P.82
ψευδοκατηγορίαν ἀνήγγειλαν τῇ Πλακιδίᾳ, ἐμφανῆ ποιήσαν-
τες καὶ τὴν πρὸς Βονιφάτιον Ἀετίου ἐπιστολήν, τοῦ Βο-
νιφατίου ταύτην αὐτοῖς ἀποστείλαντος. ἡ δὲ Πλακιδία ἐκ-
πλαγεῖσα, τὸν μὲν Ἀέτιον οὐδὲν ἠδίκησεν, Βονιφατίῳ δὲ λό-
γον προτρεπτικὸν μεθ' ὅρκων ἀπέστειλεν. τοῦ δὲ Γονθαρίου
τελευτήσαντος, Γιζέριχος τῶν Οὐανδήλων γέγονεν αὐτοκρά-
τωρ. Βονιφάτιος οὖν τὸν λόγον δεξάμενος, τῶν Οὐανδήλων
κατεστράτευσεν, στρατοῦ μεγάλου ἐλθόντος αὐτῷ ἀπό τε Ῥώ-
μης καὶ ἀπὸ Βυζαντίου, στρατηγοῦντος Ἄσπαρος. πολέμου
δὲ κροτηθέντος πρὸς Γιζέριχον, ἡττήθη ὁ τῶν Ῥωμαίων στρα- B
τός· καὶ οὕτως Βονιφάτιος μετὰ Ἄσπαρος εἰς Ῥώμην ἐλ-
θὼν, τὴν ὑποψίαν διέλυσεν ἀποδείξας τὴν ἀλήθειαν. ἡ δὲ
Ἀφρικὴ ὑπὸ Οὐανδήλους γέγονε. τότε καὶ Μαρκιανὸς στρα-
τιώτης ὢν, καὶ δουλεύων τῷ Ἄσπαρι, ζῶν συνελήφθη ὑπὸ
Γιζερίχου, ὁ μετὰ ταῦτα βασιλεύσας.

Τούτῳ τῷ ἔτει μετετέθη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἡ ἁγία μάρτυς A.M.5932
Εὐφημία πρὸ ἓξ καλανδῶν Ὀκτωβρίων. V.66

Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ Κάνθαρος τὸ βαλανεῖον ἐν Ἀλεξαν- A.M.5933
δρείᾳ ἐπληρώθη. μοναχοὶ δέ τινες ἐλθόντες ἐν Κωνσταντι- C
νουπόλει παρηνόχλουν τῷ βασιλεῖ κατὰ Θεοδώρου τοῦ γενο-

12. ὁ add. ex A.

quidam ex Romanis senatoribus Bonifacii amici dolos Aetii cunctasque eius calumnias Placidiae denunciavere, et Bonifacio epistolam ipsam Aetii ad eos submittente, ipsi eandem Placidiae fecerunt manifestam et palam exhibuerunt. augusta his exterrita, Aetium nullatenus ulta est; ad Bonifacium autem, quae officium suaderent, etiam addito iusiurando verba fecit. Gonthari vero e vivis sublato, Vandalorum imperium suscepit Gizerichus. Bonifacius ex adverso data fide confirmatus, copioso exercitu Roma Byzantioque sub Aspare duce transmisso, bellum adversus Vandalos movit. inito cum Gizericho certamine Romanae acies deletae. ita Bonifacius cum Aspare Romam ingressus, rei veritate probata, conceptam de se suspicionem diluit: Africa vero sub Vandalorum potestate remansit. tum etiam Marcianus miles, Asparis domesticus, vivus a Gizericho captus est: ac postmodum successit imperio.

Hoc anno sancta martyr Euphemia sexto kalendas Octobris Ale- A.C.432
xandriam translata est.

Hoc anno Cantharus, quod balneum fuit Alexandriae, completus A.C.433
est. porro quidam monachi Cpolim profecti molestiam imperatori

μένου ἐπισκόπου Μοψουεστίας μετὰ θάνατον αὐτοῦ, ὡς αἱρετικὸν διαβάλλοντες. ὁ δὲ βασιλεὺς Πρόκλῳ ἐπέτρεψε τοῖς τῆς ἀνατολῆς ἐπισκόποις γράψαι τὴν ζήτησιν ποιεῖσθαι, καὶ εἰ ἀληθεύουσιν ἀναθεματίσαι Θεόδωρον. Ἰωάννης δὲ ὁ Ἀντιοχείας ἀντέγραψεν Πρόκλῳ μετὰ τῆς ἰδίας συνόδου καὶ τῷ βασιλεῖ ὀρθοδοξίαν μαρτυρῶν Θεοδώρῳ.

A.M. 5934 *Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Δόμνου ἔτος α΄.*

A.M. 5935 *Ῥώμης ἐπισκόπου Λέοντος ἔτος α΄.*

P. 83 *Τούτῳ τῷ ἔτει Χαρμόσυνος ὁ αὐγουστάλιος ἐν Ἀλεξαν-*
D *δρείᾳ ἐκροταφίσθη ἐν τῷ κυνηγείῳ· καὶ ἀπέθανεν μηνὶ Ἐπιφὶ πρώτῃ.*

A.M. 5936 *Τούτῳ τῷ ἔτει Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχον τὸν πραιπόσιτον καὶ πατρίκιον τὸν καὶ βαΐουλον αὐτοῦ ἐποίησε παππᾶν, δημεύσας καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὡς κατεπαιρόμενον τῶν βασιλέων καὶ καταφρονοῦντα αὐτοῦ. διὸ καὶ νόμον ἔθετο*
B *μὴ εἰσέρχεσθαι εἰς Πατρικίου ἀξίαν εὐνοῦχον.*

A.M. 5937 *Τούτῳ τῷ ἔτει Κῦρον τὸν ἔπαρχον τῆς πόλεως καὶ τῶν πραιτωρίων, ἄνδρα σοφώτατον καὶ ἱκανόν, κτίσαντα τὰ τείχη τῆς πόλεως, καὶ ἀνανεώσαντα πᾶσαν Κωνσταντινούπολιν,*

4. ὁ add. ex A. 5. *ἰδίας* A, *ἁγίας* vulg. 10. *ἐν τῷ κ.* A, *ἐν τῇ κ.* vulg. 11. post *πρώτῃ* add. a: *τούτῳ τῷ ἔτει ἐσείσθη ἡ γῆ καὶ ἐμυκήθη πρὸ ιε΄ Καλανδῶν Μαΐων.* 13. *Πατρίκιον καὶ Βάγυλον* A. *παπᾶν* A. 14. *τοῦ βασιλέως* e. 15. *ἔθετο* A, *ἐξέθετο* vulg. 17. *Κῦρον*] *Κύριλλον* A. *ὕπαρχον* a b. 18. *κτίσαντα τὰ* A e, *κτίσαντά τε* vulg.

inferebant causa Theodori Mopsuestiae quondam episcopi, quem etiam post mortem haeresis insimulabant. imperator autem ad orientis episcopos, inquisitionem plenam instrui, et si vera proferrent monachi, ut Theodorum anathemate ferirent, Proclo commisit ut scriberet. Ioannes vero Antiochiae episcopus de recto Theodori sensu cum sua synodo Proclo rescripsit, et de eadem imperatori fidem fecit.

A.C. 434 Antiochiae episcopi Domni annus primus.

A.C. 435 Romae episcopi Leonis annus primus.

Hoc anno Charmosynus augustalis ad tempus in venatus theatro percussus interiit mensis Epiphi die primo.

A.C. 436 Hoc anno Theodosius imperator Antiochum praepositum patricium et baiulum suum, aedibus eius publicatis, contemptus et elationis erga imperatoris maiestatem damnatum clericum esse iussit. quare legem etiam tulit, ne quis eunuchus ad patricii dignitatem eveheretur.

A.C. 437 Hoc anno Cyrum urbis et praetorianorum praefectum, virum litteratissimum et in negotiis gerendis praestantem, qui urbis moenia

περὶ οὗ ἔκραξαν οἱ Βυζάντιοι ἐπὶ τοῦ ἱππικοῦ καθεζομένου
τοῦ βασιλέως καὶ ἀκούοντος· Κωνσταντῖνος ἔκτισεν, Κῦρος
ἀνενέωσεν! καὶ ἐχόλανεν ὁ βασιλεὺς ὅτι ταῦτα εἶπον περὶ V. 67
αὐτοῦ, καὶ προφασισάμενος αὐτὸν ἑλληνόφρονα εἶναι, καθεῖ- C
λεν αὐτὸν τῆς ἀρχῆς, καὶ ἐδήμευσεν. ὁ δὲ προσφυγὼν τῇ
ἐκκλησίᾳ ἐγένετο παππᾶς. ὁ δὲ βασιλεὺς σπλαγχνισθεὶς ἐπ'
αὐτὸν ἐκέλευσε γενέσθαι αὐτὸν ἐπίσκοπον Σμύρνης τῆς ἐν
Ἀσίᾳ. οἱ δὲ Σμυρναῖοι καταλαβόντες αὐτὸν πρὸ τῶν ἁγίων
θεοφανίων ὑφορώμενοι αὐτὸν ὡς ἑλληνόφρονα ἠβούλοντο
ἀνελεῖν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. τοῦ δὲ εἰσελθόντος εἰς τὴν ἐκκλησίαν
καὶ προτραπέντος λαλῆσαι τῷ λαῷ, ἔφη· ἄνδρες ἀδελφοί,
ἡ γέννησις τοῦ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ σιωπῇ
τιμάσθω, ὅτι ἀκοῇ καὶ μόνῃ συνελήφθη ἐν τῇ ἁγίᾳ παρθένῳ
ὁ τοῦ θεοῦ λόγος· αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν. καὶ
ἐχάρη ὁ λαός, καὶ εὐφήμησαν αὐτόν, καὶ ἐπεσκόπησεν αὐ- D
τοῖς εὐσεβῶς.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐτυράννησεν Ἰωάννης ἕτερος, ὁ λεγόμενος A.M. 5938
Οὐανδαλός, κατὰ Οὐαλεντινιανοῦ ἐν Ῥώμῃ· καὶ ἀποστείλας
Θεοδόσιος δύναμιν σὺν τῷ Ἄσπαρι καὶ Ἀρταβουρίῳ στρα-
τηγοῖς, καὶ πολέμου κροτηθέντος, ἡττήθη Ἰωάννης, καὶ λαβὼν

5. ἐδήμευσεν αὐτὸν b. 6. ἐπ' αὐτῷ b. 8. πρὸ τῶν — — αὐτὸν add. ex b. 10. ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ om. A. 15. αὐτοῖς add. ex A. 17. ἕτερος] στερρὸς A.

partim extruxerat et urbem ex parte reparaverat, cum de eo, sedente in circo imperatore, et audiente, exclamassent Byzantini: Constantinus instauravit, Cyrus renovavit: indignatus imperator de huiusmodi acclamationibus, et eum cum gentilibus sentire causatus, praefecti dignitatem Cyro abrogavit et eius facultates publicavit. ille ad ecclesiam se recipiens factus est clericus. imperator autem miseratione in eum motus, Smyrnae, quae Asiae urbs est, episcopum fieri iussit. eundem vero comprehensum, quasi gentilium opinionibus adhuc detentum in ipsa ecclesia interficere meditabantur. ille confertam ecclesiam conveniens, et ad populum concionem habere compulsus, ait: viri fratres, nativitas dei et salvatoris nostri Iesu Christi colatur silentio: quandoquidem auditu etiam solo in sancta virgine dei verbum conceptum est. ipsi gloria in saecula saeculorum, amen. his populus in hilariratem versus, felicibus votis eum prosequutus est: et episcopi provinciam apud illos piissime administravit.

Hoc anno Ioannes alius, Vandalus cognomine, tyrannidem in Va- A.C. 438
lentinianum Romae suscitare molitus est: Theodosius Aspare et Artaburio Romanarum copiarum ducibus missis, praelio commisso, Ioannem superavit, qui etiam fide accepta vivum se in eorum manus dedit. hi

λόγον παρέδωκεν ἑαυτὸν ζῶντα. καὶ εἰσάγουσιν αὐτὸν πρὸς
P. 84 τὸν βασιλέα Θεοδόσιον· καὶ τιμῆς ἀξιωθῆναι αὐτὸν παρασκευάζουσιν. ὁ δὲ Χρυσάφιος εὐνοῦχος ὢν καὶ παραδυναστεύων ἐν τοῖς βασιλείοις, δολοφονήσας ἀνεῖλεν αὐτόν· ἀλλ' οὐκ εἰς μακρὰν τοῦτον ἡ δίκη μετῆλθεν.

A.M. 5939 Τούτῳ τῷ ἔτει Κύριλλος Ἀλεξανδρείας καὶ Πρόκλος Κωνσταντινουπόλεως εὐσεβῶς ἐκοιμήθησαν. καὶ τὸν μὲν Πρό-
B κλον Φλαβιανὸς ὁ πρεσβύτερος καὶ σκευοφύλαξ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως διεδέξατο, ἀνὴρ ἱερώτατος καὶ ἐνάρετος. Κύριλλον δὲ Διόσκορος ὁ δυσσεβὴς διεδέξατο, μηδ' ὅλως ὢν διδασκαλικός· ἀχρεῖος δὲ καὶ ἀνήμερός τις, ἐξαιρέτως δὲ ἐν τοῖς συγγενέσι Κυρίλλου γενόμενος, ὃς καὶ τὴν οἰκίαν αὐτῶν καίπερ οὖσαν ἐν ὕψει πολλῷ ἐπάνω τρίστεγον οἶκον καθιέρωσεν.

A.M. 5940 Κωνσταντινουπόλεως Φλαβιανοῦ, Ἀλεξανδρείας Διοσκόρου ἐπισκόπου ἔτος α΄.

C Τούτῳ τῷ ἔτει Χρυσάφιος εὐνοῦχος τοῦ τε παλατίου καὶ τοῦ βασιλέως κρατῶν, τῇ Φλαβιανοῦ χειροτονίᾳ φθονήσας, ὑπέθετο τῷ βασιλεῖ ἀκάκῳ ὄντι, καὶ εἰς Χαλκηδόνα διάγοντι, δηλῶσαι τῷ πατριάρχῃ ἀποστεῖλαι τὰς ὑπὲρ τῆς χειροτονίας εὐλογίας. ὁ δὲ Φλαβιανὸς καθαροὺς ἄρτους ἀπέστειλεν εὐ-

8. μεγάλης add. ex A. 11. ἀχρεῖος A a b, ἀρχεῖος vulg. 12. ὃς καὶ A a b, ὡς καὶ vulg. 21. ἀπέστ. εὐλογίας A, ἀπ. εὐλογίαν vulg.

virum ad imperatorem Theodosium adducunt, et ut honores assequatur, operam adhibent. porro Chrysaphius eunuchus summam in palatio potestatem exercens dolis ei mortem intulit: a quo perpetratum scelus divina iustitia inultum sero differri non est passa.

A.C. 439 Hoc anno Cyrillus Alexandriae et Proclus Cpoleos episcopi cum pietate obdormierunt: et Proclum quidem Flavianus presbyter et ecclesiae Cpoleos sceuophylax, vir sacris praestans et ornatus virtute, excepit; in Cyrilli vero locum Dioscorus flagitiosus, et omnis expers doctrinae, nulli bonus, sed sola naturae ferocitate conspicuus, suffectus est. haec eius summa laus, quod inter Cyrilli affines numeraretur, quorum aedes summa licet altitudine spectabiles ac super tertiam contignationem elevatas profano ritu consecravit.

A.C. 440 Cpoleos episcopi Flaviani, Alexandriae episcopi Dioscori annus primus.

Hoc anno Chrysaphius eunuchus summam in palatio et penes imperatorem assequutus potestatem, Flavianum ordinatum cum invidia et moleste ferens, imperatori alioqui minime malo, Chalcedone tunc moram agenti, suggessit, ut in ordinationis et dignitatis vicem benedictionis aliquod munus rependeret patriarcha, litteris significa-

λογίας. ὁ δὲ Χρυσάφιος ἀποστρέψας ταύτας, ἐδήλωσε χρυσᾶς εὐλογίας ζητεῖν τὸν βασιλέα. ὁ δὲ ἐπίσκοπος ἀντεδήλου μὴ ἔχειν χρήματα ἀποστεῖλαι, εἰ μή τισι χρήσομαι τῶν ἱερῶν σκευῶν. γίγνεται οὐκ ἐκ τούτου οὐ μικρὰ λύπη ἐν μέσῳ αὐτῶν, Πουλχερίας ταῦτα μὴ εἰδυίας. καὶ ταῦτα μὲν ἐν V. 68 Κωνσταντινουπόλει. ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ Διόσκορος εὐθὺς ἐκ D προοιμίων τοὺς συγγενεῖς Κυρίλλου πορθεῖ, καὶ τὰ τούτων ληΐζεται. τὸν δὲ ἀδελφιδοῦν αὐτοῦ Ἀθανάσιον πρεσβύτερον ὄντα καθεῖλεν ἀναιτίως, δημεύσας αὐτὸν ἐσχάτως. ταῦτα ἐποίει ἐναντιούμενος τῇ ὀρθῇ πίστει Κυρίλλου αἱρετικὸς ὢν ἐξ ἁπαλῶν ὀνύχων τὰ Ὠριγένους φρονῶν. ἐνεῖχεν δὲ καὶ Φλαβιανῷ, διότι μικρὰν ἐπικουρίαν παρέσχε τοῖς συγγενέσι τοῦ μακαρίου Κυρίλλου. ὁ δὲ Χρυσάφιος δυσσεβὴς ὤν, καὶ P. 85 μὴ φέρων ὁρᾶν τὴν τῶν ἐκκλησιῶν ὁμόνοιαν, σπουδὴν ποιεῖται αὐτὰς ταράξαι, καὶ παντοῖος γίνεται εἰς τὸ Φλαβιανὸν τῆς ἐπισκοπῆς ἐξεῶσαι, βουλόμενος Εὐτυχῆ τινα ἀρχιμανδρίτην ὁμόφρονα αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπισκοπὴν προχειρίσασθαι. καὶ ἐπειδὴ Πουλχερίας κρατούσης τῶν πραγμάτων οὐδὲν ἴσχυεν, πρῶτον ὑπεισέρχεται τῇ Εὐδοκίᾳ ἀπείρῳ οὔσῃ, καὶ εἰς φθό-

4. οὐ om. A. 5. μὲν add. ex A. 8. αὐτοῦ add. ex A. 10. τὴν ὀρθὴν πίστιν b. 11. ἐνεῖχεν] fort. ἔγκοτον ἐνεῖχεν. Herod. I, 118. 12. Φλαβιανὸν b. 16. Εὐτυχῆ A, Εὐτυχὴν vulg. 17. αὐτῷ a.

ret. Flavianus mundos ac puros panes in benedictionem misit. hos aversatus Chrysaphius, aurea benedictionis munera imperatorem postulare rescripsit. pecunias, quas mitteret, nisi conflaret ex sacris ecclesiae vasis, se non habere retulit episcopus. ex huiusmodi responso non modicus ab invicem animorum ortus dissensus, cuius ad Pulcheriam nulla delata notitia. et haec quidem Cpoli. Alexandriae porro Dioscorus velut in arrepti muneris primo limine Cyrilli affinium facultates depraedatur et eorum quaecumque bona rapit: consobrinum Athanasium presbyteri dignitate promotum, publicatis etiam quae possidebat omnibus, officio removit. ista quidem vir a teneris unguibus haereticus, et Origenis opinionibus infectus, rectam Cyrilli fidem eversurus, attentabat: et a Flaviano, ob nonnullas eius affinibus datas suppetias, animum ferebat aversum. interim Chrysaphius, cum impietatem animo recoqueret, nec ecclesiarum concordiam posset conspicari, studium illis turbandis adhibet, ac ut Flavianum episcopatu deiiciat, omnem lapidem movet, Eutychem quendam archimandritam, qui cum ipso male de fide sentiebat, episcopum praeficiendum secum consiliatus. quoniam vero, Pulcheria rerum summam administrante, nulla valebat ipse autoritate, in rudem et inexpertum Eudociae animum

νον αὐτὴν ἐρεθίζει κατὰ τῆς οἰκείας μητρός, καὶ ὑποτίθεται αὐτῇ λοιδορῆσαι αὐτὴν παρὰ τῷ βασιλεῖ πρὸς τὸ λαβεῖν αὐτὴν τὸν πραιπόσιτον· ἐπειδὴ ἡ Πουλχερία εἰς τὴν διοίκη- B *σιν τῶν πραγμάτων ἀναγκαίως εἶχε τὸν πραιπόσιτον. ὁ δὲ βασιλεὺς ὑπὸ τῆς γυναικὸς ἐνοχλούμενος, διαπέμπεται αὐτῇ λέγων· μή σε τοῦτο λυπήσῃ· πραιπόσιτον γὰρ ἔχειν σε οὐκ ἔστι δυνατόν· οὐδὲ τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν καλῶς διοικοῦσαν καὶ ἐμπείρως καὶ εὐσεβῶς ἐγὼ παραστέλλω. τούτου δὲ ἀποτυχὼν ὁ Χρυσάφιος ἐφ' ἑτέραν μετέρχεται σκευήν, καὶ ὑποτίθεται τῇ Εὐδοκίᾳ ὀχλῆσαι τῷ βασιλεῖ, καὶ ἐπιτρέψαι τῷ πατριάρχῃ χειροτονῆσαι αὐτὴν διάκονον, ὡς παρθενεύειν ᾑρημένην. καὶ ἐπὶ πλεῖον τῆς Εὐδοκίας ὀχλούσης, ἔπεισε τὴν κουφότητα τοῦ βασιλέως. καὶ τοῦτο προτραπεὶς ὁ μακάριος Φλαβιανὸς παρὰ τοῦ βασιλέως ἐλυπήθη σφόδρα προβλέπων* C *τὰ μέλλοντα ἐκ τούτου ἀναφυῆναι σκάνδαλα. καὶ τῷ μὲν βασιλεῖ ὑπέσχετο. τῇ δὲ Πουλχερίᾳ ἔγραψεν παρακαλῶν αὐτὴν μὴ δεχθῆναι εἰς πρόσωπον αὐτῆς, ἵνα μὴ ἀναγκασθῶ, φησίν, τῶν λυπούντων σε πρᾶξαί τι. ἡ δὲ ἐκ τῶν γραφέντων νοήσασα τὸ μελετώμενον, τὸν μὲν πραιπόσιτον τῇ Εὐδοκίᾳ ἀπέστειλεν· εἰς δὲ τὸ Ἕβδομον ἐξελθοῦσα ἡσύχαζεν. ἐκ τού-*

2. *αὐτῇ λοιδορῆσαι* om. A. 3. *ἡ Πουλχ. τὴν διοίκ. τῶν πρ. ἐκράτει καὶ ἀναγκ.* b. 9. *ὁ* add. ex A. 11. *παρθενεύειν ᾑρημένην* A, *παρθενείην εἰρημένην* vulg. 12. *ὀχλουμένης* A.

sese primum insinuat, et in propriae matris perniciem invidiae faces accendit, eique suggerit, ut eam apud imperatorem praepositi sibi adsciscendi fine carpat et incuset: Pulcheria namque coniunctam praepositi operam in negotiis gerendis necessario exigebat. imperator a coniuge molestius interpellatus, hoc ad eam responsum dat. depone animi anxietatem; praepositum enim obtinere nequis: neque sororem praeclare solerter et cum pietate res imperii administrantem ego removeo. intentis frustratus Chrysaphius, aliam dolorum componit machinam. fit Eudociae auctor, ut ipsa precibus imperatorem fatiget, ac Pulcheriam, tanquam ad virginitatem destinatam, a patriarcha diaconissam ordinandam, eo iubente, impetret. ita Eudocia in rogando frequentior, et in postulatis exigendis importunior, leniorem imperatoris animum, quo desiderabat, impellit. beatus Flavianus, accepto imperatoris iusso, mala ex eo, si fiat, nascitura praesentit, et in anxietatem coniicitur. imperatoris tamen dictis obsequentem se fore pollicetur; ac simul Pulcheriae, ne in eius conspectum admittatur, ne forsan, inquit, quod a te libenter non sit ferendum, circa te quippiam exequi cogar, litteris significat. ex scriptis, quod parabatur, illa coniiciens, praeposito ad Eudociae libitum cedit, et in Hebdo-

του ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ Εὐδοκία σφόδρα κατὰ Φλαβιανοῦ ἐλυπήθησαν, ὡς τὸ μυστήριον ἐκκαλύψαντος. τῆς δὲ Πουλχερίας ἡσυχαζούσης, καὶ Εὐδοκίας τὴν βασιλείαν ἰθυνούσης, συνηνέχθη τι τοιοῦτον. Παυλῖνός τις μάγιστρος ἠγαπᾶτο παρὰ D
τῆς Εὐδοκίας, ὡς λογιώτατος καὶ ὡραιότατος, ᾧ τινι συχνῶς ἰδίᾳ συνετύγχανεν. τῇ οὖν ἡμέρᾳ τῶν ἁγίων θεοφανίων προσήγαγέν τις τῷ βασιλεῖ μῆλον μέγα τε καὶ θαυμαστόν. ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦτο θαυμάσας ἀπέστειλεν αὐτὸ τῇ Εὐδοκίᾳ, κἀκείνη ἀπέστειλεν αὐτὸ τῷ Παυλίνῳ· ὁ δὲ Παυλῖνος μετὰ δύο ἡμέρας ἀπέστειλεν αὐτὸ τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦτο γνωρίσας ἔκρυψεν. καὶ ἀπελθὼν λέγει τῇ αὐγούστῃ· τὴν σωτηρίαν μου, τὸ μῆλον ὃ ἔπεμψά σοι, ποῦ ἐστίν; ἡ δὲ ἔφη· μὰ τὴν σωτηρίαν σου, ἔφαγον αὐτό. τότε εἰς ὀργὴν κινηθείς, P. 86
κελεύει τὸ μῆλον ἐνεχθῆναι, καὶ τὸν Παυλῖνον ἐξορισθῆναι εἰς Καππαδοκίαν, κἀκεῖ σφαγῆναι. ὁ δὲ ἀνωτέρω μνημονευ- V. 69
θεὶς Εὐσέβιος ὁ σχολαστικός, ὁ πρῶτος Νεστορίου λαβόμενος, προαχθεὶς εἰς ἐπισκοπὴν Δορυλαίου, καὶ πρὸς Εὐτυχῆ τὸν ἀρχιμανδρίτην περὶ πίστεως διαλεγόμενος, εὗρεν οὐκ ὀρθὰ φρονοῦντα αὐτόν. πολλὰ δὲ παρακαλέσας καὶ παραινέσας ὠφελῆσαι αὐτόν, οὐκ ἴσχυσεν. τότε ὁ Εὐσέβιος ἀνήγαγε τὰ περὶ αὐτοῦ Φλαβιανῷ τῷ ἐπισκόπῳ, ὅστις συγκροτήσας συνο-

6. ἰδίᾳ A, ἰδίως vulg. 18. ὀρθὰ A, ὀρθῶς vulg. 19. παρακαλέσας καὶ om. A. 20. τὰ περὶ A, τὸ περὶ vulg.

mum secedens privatam vitam agebat. hinc in Flavianum, velut commissum sibi arcanum revelantem, imperatoris et Eudociae commota indignatio. caeterum Pulcheria ad privatam compulsa vitam, et Eudocia negotiorum curam gerente, tale quippiam accidit. erat Paulinus quidam vir litteris omnibus et formae venustate conspicuus, Eudociae apprime carus, cum quo familiarius agere et seorsim colloqui illa solebat. at cum sanctorum theophaniorum die malum elegans omnino et stupendae magnitudinis nonnullus imperatori obtulisset, ille fructum admiratus Eudociae misit, haec Paulino dedit: Paulinus duos post dies illud imperatori obtulit. imperator malum agnitum celavit, et ad augustam profectus, per salutem, inquit, meam, obtestor, quid de malo, quod tibi dedi, actum est? ita salvus sis, inquit illa, comedi. imperator in iram versus malum proferri iubet, et Paulinum in Cappadociam exulem abactum trucidari. porro memoratus Eusebius scholasticus, qui primus Nestorium confutavit, ad Dorylaei episcopatum provectus, disceptatione cum Eutyche archimandrita habita, a recto fidei sensu comperit alienum. pluribus autem precibus et exhortationibus emendare conatus, nihil profecit. eo tempore,

δον τεσσαράκοντα ἐπισκόπων, μεταστέλλεται τὸν Εὐτυχῆ, καὶ
B κατὰ πᾶσαν ἀκολουθίαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων ἀνακρίνας, καὶ εὑρὼν αὐτὸν αἱρετικὸν καὶ ὕπουλον, καθεῖλεν αὐτόν. Χρυσάφιος δὲ τούτου σύμφρων τοῦ παλατίου κρατῶν, καὶ ταῦτα μαθὼν ἐπὶ πλεῖον ἐξάπτεται εἰς ὀργὴν κατὰ Φλαβιανοῦ, καὶ δηλοῖ τῷ Διοσκόρῳ Ἀλεξανδρείας, εἰς πάντα αὐτῷ συνεργεῖν τὰ καταθύμια, εἰ ταῖς κατὰ Φλαβιανοῦ καὶ Εὐσεβίου συνδράμοι αὐτῷ κατηγορίαις καὶ ὑπὲρ Εὐτυχοῦς ἀγωνίσηται. κινεῖται δὲ πρὸς τοῦτο καὶ τὴν αὐγοῦσταν Εὐδοκίαν τὰ περὶ Πουλχερίας λυπηρὰ κατὰ Φλαβιανοῦ ὑπομιμνήσκων αὐτήν· καὶ παρασκευάζουσιν ἀμφότεροι τὸν βασι-
C λέα θεσπίσαι δευτέραν ἐν Ἐφέσῳ συγκροτηθῆναι σύνοδον, καὶ παρέχουσι Διοσκόρῳ ἐξάρχειν τῆς συνόδου, ἀποστείλαντες αὐτῷ στρατὸν πλεῖστον πρὸς βοήθειαν.

A.M. 5941 Τούτῳ τῷ ἔτει κελεύσει τοῦ βασιλέως Θεοδοσίου ἡ λῃστρικὴ καὶ παράνομος συνηθροίσθη σύνοδος ἐν Ἐφέσῳ τοῦ κριθῆναι τὰ περὶ Φλαβιανοῦ καὶ Εὐτυχοῦς ὑπὸ Διοσκόρου τοῦ δυσσεβοῦς κατὰ παραίνεσιν Χρυσαφίου τοῦ εὐνούχου, τὸ ἐπίκλην Ταϊουμᾶ, τὴν τοῦ βασιλέως κουφότητα παραπείσαν-

5. ταῦτα A e, τοῦτο vulg. 6. Ἀλεξανδρείας A, Ἀλεξανδρέων vulg. 7. εἰ A, ἐν vulg. 8. συνδράμοι A, συνδράμῃ vulg. 15. τοῦ add. ex A. 16. ἐν Ἐφέσῳ add. ex A. 18. τὸ ἐπίκλην A, τοῦ ἐπ. vulg.

quae sibi nota de illo forent, Eusebius detulit ad Flavianum episcopum: qui quadraginta episcoporum coacta synodo, Eutychem adesse iubet, et iuxta positum ecclesiasticorum canonum ordinem examinatum, cum haereticum et in errore tuendo subdolum deprehendisset, dignitate mulctavit. at Chrysaphius Eutychis sententiae particeps supremam in palatio exercens potestatem, his auditis magis ac magis in Flavianum accenditur, et Dioscoro Alexandriae episcopo pollicetur, se ad quaevis ei placita praestiturum operam, si ad adversa quaeque in Flavianum et Eusebium reos agendos proferenda ipsum iuvaret, ac demum Eutychis partes pro virili susciperet tuendas. commovet insuper augustam Eudociam in Flavianum, quae a Pulcheria pertulerat acerba reducens in memoriam. una igitur ambo imperatorem hortantur, secundam Ephesi congregari synodum indicat: ac simul Dioscoro, ut praesit, potestatem faciunt, non contemnenda militum manu in eius auxilium summissa.

A.C. 441 Hoc anno praedatorium et illegitimum conciliabulum Flaviani et Eutychis dirimendo ab impio Dioscoro discrimini, iubente Theodosio imperatore, et Chrysaphio eunucho, cui cognomen Taiumas, hortante, ac nimis facilem imperatoris animum, quo vellet, vertente, congre-

τος. συναθροισθέντων δὲ πάντων προκαθίσας ὁ Διόσκορος, οὐ συνεχώρησεν παρεῖναι Νοτάριον ἕτερον τῇ συνόδῳ, ἀλλὰ D τοὺς ἰδίους μόνους ἐποίησε γράφειν τὰ πραττόμενα. ζητήσεως οὖν γενομένης ἀπῃτεῖτο Εὐτυχὴς τὴν ἰδίαν δόξαν ἐκφῦναι, καὶ ἀπεκρίνατο λέγων· ὁμολογῶ ἐκ δύο φύσεων γεγενῆσθαι τὸν κύριον ἡμῶν πρὸ τῆς ἑνώσεως· μετὰ δὲ τὴν ἕνωσιν μίαν φύσιν ὁμολογῶ. τότε Διόσκορος εἶπεν· καὶ ἡμεῖς τούτοις συντιθέμεθα πάντες· καὶ οἱ μὲν τοποτηρηταὶ τοῦ πάππα Λέοντος θεασάμενοι τὴν Διοσκόρου ὁρμήν, καὶ ὅτι τὴν ἐπιστολὴν τοῦ πάππα τὴν πρὸς Φλαβιανὸν οὐ συνεχώρησεν ἀναγνωσθῆναι, οὔτε τὴν πρὸς τὴν σύνοδον, ἀλλὰ παρωράθησαν· ἔφυγον, καὶ κατῆλθον ἐν Ῥώμῃ. ὁ δὲ Διόσκορος P. 87 τῷ Εὐτυχεῖ μὲν τὴν ἱερωσύνην ἀποδίδωσιν, Εὐσέβιον δὲ τὸν τοῦ Δορυλαίου καὶ Φλαβιανὸν τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἑτοίμως καθεῖλεν. ὃς καὶ πρὸ τῆς καθαιρέσεως ὠθισμοῖς καὶ λακτίσμασι τοῖς ὑπὸ Διοσκόρου ἐκβαλλόμενος, τριταῖος τὸν βίον μετήλλαξεν, καὶ τῇ ἑξῆς βίᾳ τῶν στρατιωτῶν καὶ ξιφῶν ὑπογράψαι οἱ ἐπίσκοποι κατηναγκάσθησαν. ὁ δὲ Δόμνος Ἀντιοχέων ἐπίσκοπος βίᾳ ὑπογράψας, καὶ εἰς ἑαυτὸν ἐλθών, ἀντέστη Διοσκόρῳ καὶ τοῖς ἄρχουσι, καταβοῶν τῶν

7. τότε A, καὶ ὁ vulg. 9. Λέοντος θεασ. A b, Λέοντος Ῥώμης θεασ. vulg. 12. παροραθεῖσαν A b. 16. λακτίσμασι A, λακτίμασι vulg. ἐκβαλλομένοις A. 17. τῶν add. ex A. 18. κατηναγκ. A, ἠναγκ. vulg.

gatum est. coactis igitur omnibus, cum praesideret Dioscorus, nullum synodo notarium adesse permisit, sed suos duntaxat acta quaeque conscribere praecepit. instituta itaque disceptatione, propriam enunciare sententiam rogabatur Eutyches, qui responsum dedit in haec verba: profiteor ex duabus naturis ante unionem dominum constitisse, post unionem solam unam naturam admitto. ad haec Dioscorus, et nos, inquit, omnes his assentimur. conspecto porro Dioscori furore, et quod papae ad Flavianum epistolam aliamque ad ipsam synodum nullatenus legi permisisset, imo se ludibrio habitos Leonis papae Romani legati cernentes, fuga se subduxerunt et Romam reversi sunt. Dioscorus autem Eutychem in pristinum sacerdotii gradum restituit, Eusebium vero Dorylaei et Flavianum Cpoleos antistites dignitate festine summovit. hic porro etiam ante exauctorationis decretum pugnis et calcibus a Dioscori ministris eiectus, triduanus cum morte vitam immutavit: et altero die minis et gladiis militum intentatis ad subscribendum episcopi sunt adacti. Domnus autem Antiochenus praesul, vi subscripto nomine, et in se ipsum re-

B πραχθέντων, καὶ ἀσεβῆ τὴν σύνοδον ὀνομάζων, καὶ τὴν ἑαυτοῦ ὑπογραφὴν ζητῶν ἀναλαβεῖν. ταῦτα μαθὼν ὁ πάππας Λέων, πρόσεισι τῷ βασιλεῖ Οὐαλεντινιανῷ, καὶ ταῖς αὐγούσταις, μετὰ δακρύων αἰτῶν ἐπιστολὰς τῷ βασιλεῖ Θεοδοσίῳ
V. 70 γραφῆναι, διόρθωσιν γενέσθαι τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἀθέσμως καὶ ἀκανονίστως πραχθέντων. ὁ δὲ ἀντιγράφει τῇ θυγατρὶ Εὐδοξίᾳ οὕτως· τοῦτο τῇ σῇ γλυκύτητι γνωρίσαι βούλομαι, ὅτι Φλαβιανὸς θείᾳ κρίσει τῶν ἐκκλησιῶν ἐξεβλήθη, ὡς ταραχῶν πολλῶν αἴτιος. ὁ δὲ Διόσκορος καθεῖλεν καὶ Θεοδώρητον καὶ Ἴβαν καὶ Ἀνδρέαν καὶ Δόμνον τὸν Ἀντιοχείας, καὶ
C τοὺς ἀνατολικοὺς ἐπισκόπους ἅπαντας. Θεοδόσιος δὲ ὁ βασιλεὺς εὐρίπιστος ἦν, παντὶ ἀνέμῳ φερόμενος, ὅθεν καὶ χάρταις ἀπαραγνώστοις πολλάκις ὑπέγραψεν· ἐν οἷς καὶ Πουλχερία ἡ σοφωτάτη δωρεὰν ὑπέβαλεν ἀπαράγνωστον ἐκχωροῦσαν πρὸς δουλείαν Εὐδοκίαν τὴν γαμετὴν αὐτοῦ, καὶ ὑπέγραψε, παρὰ Πουλχερίας ὀνειδισθείς.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Γιζέριχος τῷ Οὐανδαλικῷ πλήθει πολὺς γενόμενος, καὶ Ῥῆγα καλέσας ἑαυτὸν γῆς τε καὶ θαλάσσης, καὶ νήσων πολλῶν τοῖς Ῥωμαίοις ὑποτελῶν κατασχών,

1. ἀσέβειαν A e. 9. καθεῖλεν A, καθῆρεν vulg. 11. ἅπαντας] ἀπόντας b. 12. εὐρίπιστος A, εὐρέπιστος vulg. 13. ἀπαραγνώστοις A, ἀπαραγνώστως vulg. 16. δεινῶς ante παρὰ add. b. 19. νήσων A, νησσῶν vulg.

versus, Dioscoro et optimatibus obstitit, et iis quae acta erant reluctatus, impiam pronunciavit eam synodum, datamque subscriptionem recipere postulavit. his auditis Leo papa Valentinianum imperatorem adit et augustas, et ad imperatorem Theodosium dari litteras cum lacrymis obtestatur, et quae praeter ecclesiae iura canonumque sanctiones gesta fuerant Ephesi, in melius revocari precatur. ille filiae Eudoxiae in hunc modum rescribit. hoc suavitati tuae notum volo, Flavianum tanquam tumultuum auctorem divino nutu ab ecclesiis eiectum. porro Dioscorus Theodoretum, Ibam et Andream, Domnum insuper Antiochiae cunctosque orientis episcopos ecclesiastica potestate fecit extorres. Theodosius autem imperator, in quamcunque partem impelleretur, facilis ibat, et omni suasionum vento ferebatur: ex quo schedis oblatis etiam non lectis, saepius consensum et subscriptionem adiecit: inter quas donationem, qua sibi coniux eius Eudocia in servitutem addicebatur, nec levi oculi iactu agnitam solertissima Pulcheria supposuit; cui subscripsit ille, merito deinde ob facilitatem nimiam a Pulcheria reprehensus.

Hoc eodem anno Gizerichus auctis Vandalorum copiis potentior factus, terrae marisque et plurium insularum Romanis prius subie-

ἐλύπει τὸν Θεοδόσιον. καὶ ἀποστέλλει χιλίας ἑκατὸν ὁλκάδας
μετὰ δυνάμεως Ῥωμαϊκῆς Ἀρεοβίνδου καὶ Ἀσύλα καὶ Ἰννο- D
βίνδου καὶ Ἀρινθέου καὶ Γερμανοῦ τῶν στρατηγῶν. ταύτης
οὖν τῆς δυνάμεως τῇ Σικελίᾳ προσορμηθείσης, καταπλαγεὶς ὁ
Γιζέριχος πρεσβεύεται Θεοδοσίῳ περὶ σπονδῶν.

Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Ἀνατολίου, Ἀντιοχείας A.M. 5942
ἐπισκόπου Μαξίμου ἔτος α΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπιλογησάμενος Θεοδόσιος, καὶ γνοὺς P. 88
ἑαυτὸν ἀπατηθέντα ὑπὸ τῆς Χρυσαφίου πανουργίας, ἐλυπεῖτο περὶ τῆς εἰς Φλαβιανὸν γεγενημένης ἀσεβείας καὶ τῆς εἰς τοὺς λοιποὺς ἐπισκόπους ἀδικίας. καὶ ἀγανακτήσας σφόδρα, πρῶτον μὲν Χρυσάφιον ἐξώρισεν εἴς τινα νῆσον. τῇ δὲ Εὐδοκίᾳ ἐπιφέρεται σφοδρῶς πάντων τῶν κακῶν αἰτίαν αὐτὴν ἀποκαλῶν, ὡς καὶ Πουλχερίαν τῶν βασιλείων ἀποδιώξασαν, ἅμα δὲ καὶ τὰ κατὰ τὸν Παυλῖνον ὀνειδίζων αὐτῇ. ἡ δὲ ἀπογνοῦσα παρεκάλεσεν ἐπὶ τὰ Ἱεροσόλυμα ἀπολυθῆναι αὐτήν. καὶ λαβοῦσα μεθ' ἑαυτῆς Σευῆρον τὸν πρεσβύτερον καὶ Ἰωάννην τὸν διάκονον, ἦλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα. B
καὶ μαθὼν ὁ βασιλεύς, ὅτι οὗτοι καὶ ἐν τῇ πόλει αὐτῇ ἐσύχαζον, καὶ ἐν Ἱεροσολύμοις μετ' αὐτῆς εἰσι, καὶ πολλὰ αὐτοῖς δωρεῖται, ἀποστείλας ἀπεκεφάλισεν αὐτούς. τότε ὁ βα-

1. χιλίας] χιλιάδας A. 2. Ἀνσύλα A. 3. τῶν στρατηγῶν A, τοῦ στρατηγοῦ vulg. 19. οὗτοι καὶ ἐν π. A, οὗτοι ἐν πόλει vulg.

ctarum principatu arrepto, regem se ipsum renunciavit: ex quo moeror animi Theodosio incussus: qui 'mille et centum onerarias naves cum ingenti Romanorum exercitu Areobindo, Asylae, Innobindo, Arintheo et Germano ducibus commissit. tam valida igitur classe ad Siciliae oras appellente Gizerichus, exterritus de foederibus cum Theodosio ineundis, legationem misit.

Cpoleos episcopi Anatolii, Antiochiae episcopi Maximi annus A. C. 442
primus.

Hoc anno res proprias accuratius perpendens Theodosius, et se Chrysaphii fraudibus circumventum agnoscens, de impiis in Flavianum perpetratis sceleribus et admissis in reliquos episcopos iniuriis summum animi concepit dolorem. in iram itaque prorumpens, primo Chrysaphium in quandam insulam ablegat: tum in Eudociam graviter obiurgatam, malorum omnium auctricem eam dicens, quae Pulcheriam aula eiecisset, durius invehitur, et ea insuper, quae circa Paulinum acciderant, cum probris obiicit. illa desperatis in rebus Hierosolymam se dimitti rogat: Severoque presbytero et Ioanne diacono sociis itineris acceptis, Hierosolymam tendit. illos autem ad eam frequentius in urbe prius itasse, et modo cum ea Hierosolymis reperiri, ac insu-

σιλεὺς τὴν μακαρίαν Πουλχερίαν πολλὰ παρακαλέσας, ἤγαγεν εἰς τὰ βασίλεια· ἥτις εὐθέως ἀποστείλασα εἰς Ἔφεσον, ἤγαγεν τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Φλαβιανοῦ· καὶ μετὰ δορυφορίας διὰ τῆς μέσης ἐκκομίσασα, ἔθαψεν ἐν τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις. τότε τὴν τῶν Χαλκοπρατείων ἐκκλησίαν τῇ θεοτόκῳ ἀνήγειρεν, συναγωγὴν Ἰουδαίων πρότερον οὖσαν· τοῦ δὲ λαοῦ, ὡς προέφημεν, ἐν Σικελίᾳ ἐκδεχομένου τὴν τῶν πρεσβευτῶν Γιζερίχου ἄφιξιν καὶ τὴν τοῦ βασιλέως κέλευσιν, ἐν τῷ με-
C ταξὺ Ἄττιλας Ὀμνουδίου παῖς, Σκύθης, γενόμενος ἀνδρεῖος καὶ ὑπερήφανος, ἀποβαλὼν Βδέλαν τὸν πρεσβύτερον ἀδελφόν, καὶ μόνος ἄρχων τὸ τῶν Σκυθῶν βασίλειον, οὓς καὶ
V. 71 Οὔννους καλοῦσιν, κατατρέχει τὴν Θρᾴκην, δι' ὃν καὶ μάλιστα Θεοδόσιος σπένδεται Γιζέριχον, καὶ ἐπανάγει τὸν στόλον ἐκ Σικελίας. ἀποστέλλει δὲ τὸν Ἄσπαρα σὺν τῇ ὑπ' αὐτὸν δυνάμει καὶ Ἀρεόβινδον καὶ Ἀργάλισκλον ἐπὶ τὸν Ἄττιλαν Ῥατιάρειαν ἤδη καὶ Νάσσαν καὶ Φιλιππούπολιν καὶ Ἀρκαδιούπολιν καὶ Κωνσταντίαν καὶ ἕτερα πλεῖστα πολίσματα καταστρεψάμενον, καὶ σὺν αἰχμαλώτοις πολλοῖς ὑπέρογκον συμφορήσαντα λείαν. τῶν οὖν στρατηγῶν ἐλαττωθέντων σφό-

1. τὴν add. ex A. 5. τῇ ἁγίᾳ θεοτ. b. 6. λαοῦ] στόλου b. 9. Ὀμνοδίου A, Ὀμουνδίου b. 12. καὶ ante μάλιστα om. A b. 15. Ἀργάλισκλον A e f, Ἀργίσκλον b, Ἀρδάλισκλαν vulg. 16. Ναΐσον b. 19. τῶν οὖν στρατηγῶν b, τῶν στρατ. A, τῶν συστρατ. vulg.

per pluribus ab ea donis augeri audiens imperator, missis litteris, capite mulctari iussit: tum demum beatam Pulcheriam multis precibus sollicitatam reduxit in aulam: quae extemplo mandavit Ephesum, qui sancti Flaviani corpus asportarent, illudque magno pompae satellitio per mediam urbem stipatum in sanctorum apostolorum aedem sepeliendum inferrent. eo tempore Chalcoprateorum ecclesiam, quae Iudaeorum synagoga prius fuerat, deiparae consecravit. caeterum dum, ut supra praefatum, legatorum Gizerichi adventum et imperatoris mandata classis Romana praestolatur in Sicilia, interea Omnudii filius Attila, in Scythia natus, vir alioqui fortis et superbus, Bdela seniore fratre amisso, solus Scytharum, quos Unnos vocant, principatum arripit, et in Thraciam excurrit: quo maxime motus Theodosius pacem init cum Gizericho, et ex Sicilia classem revocat. tum Asparem, Areobindum et Argalisclam mittit adversus Attilam, qui iam Ratiariam, Nassam, Philippopolim et Arcadiopolim Constantiamque et alia pleraque oppida subverterat, quique cum innumeris captivis, etiam Romanis ducibus superatis, praedam immensam agebat. tantis victoriis auctus Attila, et ad utrumque mare, Ponticum videlicet et

ὅρα ταῖς μάχαις, προῆλθεν Ἄττιλας καὶ μέχρι θαλάσσης ἑκα- D τέρας, τῆς τε τοῦ Πόντου καὶ τῆς πρὸς Καλλίπολιν καὶ Σηστὸν κεχυμένης, πᾶσαν πόλιν καὶ φρούρια δουλούμενος, πλὴν Ἀδριανουπόλεως καὶ Ἡρακλείας, τῆς ποτε Περίνθου κληθείσης, ὥστε καὶ εἰς τὸν Ἄθυραν αὐτὸν φρούριον ἐλθεῖν. ἀναγκάζεται οὖν Θεοδόσιος πρεσβεύσασθαι πρὸς Ἄττιλαν· καὶ ἑξάκις χιλίας μὲν αὐτῷ λίτρας ὑπὲρ τῆς ἀναχωρήσεως παρασχεῖν, χιλίων δὲ λιτρῶν ἐτήσιον φόρον αὐτῷ ἠρεμοῦντι προσομολόγησε τελεῖν. τότε τοίνυν ἐπανελθούσης τῆς Ῥωμαϊκῆς δυνάμεως ἐκ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς Ἄττιλαν, μετὰ βραχὺ τελευτᾷ Θεοδόσιος μηνὶ Ἰουνίῳ εἰκοστῇ ἰνδικτιῶνι τρίτῃ. ἡ δὲ μακαρία Πουλχερία, μήπω τινὶ τῆς τοῦ βασιλέως τελευτῆς P. 89 γνωσθείσης, μεταστειλαμένη Μαρκιανόν, ἄνδρα ἐν σωφροσύνῃ καὶ σεμνότητι διαπρέποντα, γέροντα ὄντα ἱκανώτατον, λέγει πρὸς αὐτόν· ἐπειδὴ ὁ βασιλεὺς ἐτελεύτησεν, ἐγὼ δὲ σὲ ἐξελεξάμην ἐκ πάσης τῆς συγκλήτου, ὡς ἐνάρετον· δός μοι λόγον, ὅτι φυλάττεις τὴν παρθενίαν μου, ἣν τῷ θεῷ ἀνεθέμην, καὶ ἀναγορεύσω σε βασιλέα. τοῦ δὲ συνθεμένου τοῦτο ποιεῖν, μεταστέλλεται τὸν πατριάρχην καὶ τὴν σύγκλητον, καὶ ἀναγορεύει αὐτὸν βασιλέα Ῥωμαίων.

1. προσῆλθεν A e f. 2. Καλλιούπολιν A. Σηστὸν A, Σίστον vulg. 4. Πειρίνθου A b. 5. Ἄθηραν b. 6. πρεσβεύσασθαι A, πρεσβεύεσθαι vulg. 7. μὲν αὐτῷ] χρυσίου b. 9. τοίνυν A, οὖν vulg. 11. Ἰουλίῳ A. 14. ὄντα ἱκανώτατον A, ὄντα καὶ ἱκαν. vulg. 18. ἀναγορεύσω A, ἀναγορεύω vulg. ποιεῖν om. A.

quod Callipolim usque ad Sestum expanditur, civitatibus cunctis munitisque locis suae servituti, praeter Adrianopolim et Heracleam, cui nomen olim Perinthus, subactis, ad Athyram usque castellum progreditur. ad Attilam itaque legationem decernere Theodosius cogitur: eique sexies mille auri libras ad recessum e Romanis finibus faciendum promittit; et insuper mille librarum tributum annuum, si pacem egerit, annuit se pensurum. porro Romanis copiis a bello contra Attilam receptis, paulo post diem obit Theodosius, mensis Iunii vigesimo, indictione tertia. caeterum beata Pulcheria, nondum ulli imperatoris morte manifestata, Marcianum, virum prudentia et honestate morum celebrem, aetate iam provectum et ad negotia gerenda idoneum, ad se accersitum alloquitur: quandoquidem decessit imperator, ego te ex omni senatu ceu virtute praestantissimum elegi. da fidem: virginitatem meam, quam deo consecravi, te servaturum inviolatam: et imperatorem renunciabo. illo sese ita facturum pollicito, patriarcham et senatum Pulcheria convocat, et Marcianum Romanorum imperatorem declarandum curat.

A.M. 5943 Ῥωμαίων βασιλέως Μαρκιανοῦ ἔτος α΄.

B Τούτῳ τῷ ἔτει Μαρκιανὸς ὁ εὐσεβὴς θείᾳ ψήφῳ αὐτοκράτωρ ἀναδειχθείς, τοὺς ἐν ἐξορίᾳ πάντας ἀνεκαλέσατο. ἡ δὲ μακαρία Πουλχερία τὸν παμμίσητον Χρυσάφιον τὸν εὐνοῦχον ἐκδέδωκεν Ἰορδάνῃ τῷ παιδὶ Ἰωάννου, τοῦ ἐν Ῥώμῃ τυραννήσαντος, καὶ προσχωρήσαντος πρὸς Ἀρδαβούριον καὶ Ἄσπαρα, καὶ εἰς τὸ Βυζάντιον ἐλθόντος, καὶ τιμῆς ἀξιωθέν- C τος, ἀναιρεθέντος δὲ δόλῳ ὑπὸ Χρυσαφίου· ὃν λαβὼν Ἰορδάνης ἀνεῖλεν. ἄξιον δέ ἐστιν, καὶ τὴν ἐξ ἀρχῆς τοῦ θεοῦ εἰς Μαρκιανὸν τὸν βασιλέα ἐκλογὴν σημᾶναι. ἐν τοῖς παρῳχηκόσι χρόνοις, ἐν οἷς ὁ Περσικὸς πόλεμος ἐκινήθη, στρατιώτης ὢν λιτὸς ὁ Μαρκιανὸς μετὰ τοῦ ἰδίου νουμέρου ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος κατὰ Περσῶν ἀπῄει, καὶ γενόμενος ἐν Λυκίᾳ, ἀρρωστίᾳ περιέπεσεν, καὶ καταλειφθεὶς ἐν πόλει Σύδημα, κἀκεῖσε χρονοτριβήσας, προσκολλᾶται δύο ἀδελφοῖς τισιν Ἰουλίῳ καὶ Τατιανῷ καλουμένοις· οἵ τινες εἰς τὸν ἴδιον οἶκον λαβόντες αὐτόν, διανέπαυσαν. εἰς θήραν δὲ ἐξελθόντες, ἔλαβον αὐτὸν μεθ' ἑαυτῶν. κοπιάσαντες δὲ περὶ μεσημβρίαν, ἐκοιμήθησαν. D προεξυπνισθεὶς δὲ ὁ Τατιανὸς θεωρεῖ τὸν Μαρκιανὸν εἰς τὸν

3. ἀναδειχθεὶς A, ἀναδεχθεὶς vulg. ἐξορίαις b. 9. τοῦ θεοῦ om. a e. 10. παρῳχηκόσι A, παρῳχοικόσι vulg. 13. Λυκίᾳ] Κιλικίᾳ codd. nonnulli. 14. περιέπεσεν A, περιπεσὼν vulg.

A.C. 443 Romanorum imperatoris Marciani annus primus.

Hoc anno pientissimus Marcianus divino suffragio imperator renunciatus cunctos exules ad propria revocavit. beata porro Pulcheria Chrysaphium eunuchum cunctis exosum Iordani Ioannis (qui Romae quondam tyrannide arrepta ad Ardaburium et Asparem post deditionem se recipiens cum eis Byzantium profectus, atque ad honores et dignitates promotus, tandem a Chrysaphio mortem illatam sustinuerat) filio tradidit: quem Iordanes pari mortis poena mulctavit. caeterum operae pretium fuerit, quomodo Marcianus ad imperium a deo fuerit destinatus, scripto significare. superioribus annis, quibus Persicum bellum susceptum, Marcianus miles gregarius cum existeret, e Graecia versus Persiam cum proprio numero proficiscebatur. in Lyciam cum venisset, morbo correptus, in urbe Sidema a suis relinquitur: in ea diuturnius moratus duobus quibusdam fratribus, quorum nomina Iulius et Tatianus, amicitiae foedere connectitur. isti Marcianum in propriis aedibus acceptum curant et quietem iubent ducere: venatumque aliquando egressi, comitem eum adiungunt: ac circa meridiem fatigati sopore fruuntur. prior caeteris a somno excitatus Tatianus Marcianum ad solem adhuc dormientem conspicatus,

ἥλιον κοιμώμενον, καὶ ἀετὸν παμμεγεθέστατον ἐπ' αὐτὸν ἐλ-
θόντα καὶ τὰς ἑαυτοῦ πτέρυγας διαπετάσαντα καὶ σκιὰν ἐπ' V. 72
αὐτῷ περιποιούμενον. καὶ τοῦτο θεασάμενος, ἐγείρει τὸν ἑαυ-
τοῦ ἀδελφὸν καὶ τὸ θαῦμα ὑποδείκνυσι· καὶ ἐπὶ πολὺ θαυ-
μάζοντες τὴν τοῦ πετεινοῦ εὐνοϊκὴν δουλείαν, ἐξυπνίζουσι τὸν
Μαρκιανόν, καὶ λέγουσιν· ἐὰν βασιλεύσῃς, τί ἡμῖν χαρίζῃ;
ὁ δὲ εἶπεν· τίς γάρ εἰμι, ἵνα εἰς ἐμὲ τοῦτο γένηται; οἱ δὲ
ἐκ δευτέρου τὸν λόγον εἶπον. λέγει ὁ Μαρκιανός· ἐὰν τοῦ- P. 90
το ἐκ θεοῦ γένηται, πατέρας ὑμᾶς ἀνακηρύξω. τότε δι-
δόασιν αὐτῷ διακόσια νομίσματα, λέγοντες· πορεύου ἐν Κων-
σταντινουπόλει καὶ μέμνησο ἡμῶν, ὅτε ὁ θεός σε ὑψώσει.
ὁ δὲ ἀπελθών, προσκολλᾶται Ἀρδαβουρίῳ καὶ Ἄσπαρι Ἀρεια-
νοῖς οὖσιν, καὶ ποιήσας παρ' αὐτοῖς πεντεκαίδεκα χρόνους,
καὶ δομέστικος αὐτῶν γεγονώς, κατῆλθεν μετὰ τοῦ Ἄσπαρος
εἰς Ἀφρικὴν παρατάξασθαι εἰς Γιζέριχον, καὶ ἐν τῷ πολέμῳ
ἐκρατήθη. Γιζερίχου δὲ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐλῇ τοὺς αἰχμαλωτι-
σθέντας ἀποκλείσαντος, καὶ ἐκ τῶν ὑπερώων κατενόει αὐτούς.
καὶ περὶ μεσημβρίαν παρακύψας ὁρᾷ τὸν Μαρκιανὸν καθεύ-
δοντα, καὶ ἀετὸν ἐλθόντα, καὶ τὰς πτέρυγας ἐκτείνοντα καὶ B
σκιάζοντα αὐτόν· καὶ τοῦτο ἰδὼν ὁ Γιζέριχος θείαν εἶναι
οἰκονομίαν ἐλογίσατο ταύτην. καὶ μεταπεμψάμενος τὸν ἄν-

1. παμμεγεθέστατον A, παμμεγέστατον vulg. 11. ὑψώσει A, ὑψώσῃ vulg. 15. εἰς Γιζ.] πρὸς Γ. a c. 16. ἐκρατήθη ὑπὸ Γιζ. ἐν τῇ A a e. 21. ἐλογήσατο codd. et edd.

ingentem aquilam advolantem et in eum expansis alis umbram facientem animadvertit. portentum miratus, fratrem excitat, miraculum indicat. ac uterque tandem volucris benevolum officium diu miratus Marciano somnum excutit: et his eum compellat: si nonnunquam imperium assequaris, quid nobis gratiarum rependes? respondet ille: quisnam sum ego, cui tale quid contingat? illi repetitis verbis denuo interrogant: quibus Marcianus: si succedat a deo imperium, inquit, patres vos renunciabo. tunc ducentis nummis donato dicunt: proficiscere Cpolim et nostri memoriam habe, ubi te deus in meliorem fortunam evexerit. digressus ab eis Ardaburio et Aspari Arianae opinionis hominibus adiungitur, et quindecim annos cum eis moratus ac domesticus factus, cum Aspare tandem expeditionis in Africam adversus Gizerichum comes, in conflictu capitur. Gizerichus captivos atrio conclusos ex superiore coenaculo contemplaturus circa meridiem procumbens in fenestram, Marcianum somno detentum conspicatur et advolantem aquilam extentis pennis eum obumbrantem. re visa, Gizerichus eam divinae providentiae consilio geri mente perpendit: ac ubi accersitum ad se Marcianum Asparis domesticum

δρα, καὶ γνοὺς εἶναι αὐτὸν δομέστικον τοῦ Ἄσπαρος, ἔγνω ὅτι εἰς βασιλέα ἀνάγεσθαι μέλλει. καὶ ἀποκτεῖναι αὐτὸν οὐκ ἠθέλησεν, λογισάμενος ὅτι τοῦ θεοῦ τὴν βουλὴν οὐδεὶς δύναται κωλῦσαι. ὅρκον δὲ αὐτὸν ἀπήτησεν, ὅτι εἰ τῷ θεῷ φίλον βασιλεύειν αὐτόν, οὐ πολεμήσει ποτὲ Οὐανδήλους. καὶ οὕτως ἀβλαβὴς ἀπολυθεὶς ὁ Μαρκιανὸς ἦλθεν εἰς τὸ Βυζάντιον. χρόνου δὲ ὀλίγου διελθόντος, καὶ Θεοδοσίου τελευτήσαντος, βασιλεὺς ἀνεδείχθη, ὡς προέφημεν. ἐγένετο δὲ χρηστὸς περὶ πάντας τοὺς ὑπηκόους. ὁ δὲ Ἄττιλας ἐπανίστα-
C ται τῷ βασιλεῖ Ῥώμης Οὐαλεντινιανῷ, διότι οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ εἰς γυναῖκα τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν Ὀνωρίαν· καὶ ἐλθὼν μέχρι πόλεως Αὐρηλίας, καὶ συμπλακεὶς Ἀετίῳ τῷ στρατηγῷ Ῥωμαίων, καὶ ἡττηθείς, πλείστους ἀποβαλὼν τῆς δυνάμεως παρὰ Λήγουν ποταμόν, ὑπέστρεψεν κατῃσχυμμένος. ὁ δὲ Μαρκιανὸς τῆς ἐν Λυκίᾳ γεγενημένης αὐτῷ ὑπομνησθεὶς εὐεργεσίας Τατιανὸν καὶ Ἰούλιον μεταπεμψάμενος πατέρας αὐτοὺς ἀνεκήρυξεν. καὶ τὸν μὲν Τατιανὸν ὕπαρχον ἐποίησε τῆς πόλεως· τῷ δὲ Ἰουλίῳ τὴν τῶν Λιβύων ἐνεχείρησεν ἀρχήν. ἡ δὲ μακαρία Πουλχερία πολλὰς μὲν καὶ ἄλλας τῷ Χριστῷ
D ἀνήγειρεν ἐκκλησίας, ἐξαιρέτως δὲ τὴν ἐν Βλαχέρναις τῆς πανυμνήτου δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου ἐν ἀρχῇ τῆς βασιλείας

2. βασιλείαν b. 7. δὲ om. b. 10. τῷ βασιλεῖ Ῥώμης A, τοῖς βασιλεῦσι καὶ Ῥώμης vulg. 14. Λήγην A. 17. ἔπαρχον A. τῆς add. ex A. 18. Λυκίων b, fortasse vere. 20. τῆς add. ex A.

esse novit, ad imperii culmen virum aliquando evehendum praevidit. itaque dei consilium a nullo praepediri arbitratus, mortem inferre noluit: at iusiurando exacto, ut si eum imperare deo videretur, numquam Vandalos bello lacesseret, polliceri compulit. ita Marcianus dimissus incolumis Cpolim regreditur. mox vero brevi praetercurrente tempore, ac Theodosio fatis functo, imperator, ut praemisimus, est salutatus, et in subditos omnes humanissimum se praebuit. caeterum Attila Romae principem Valentinianum maxime bello vexare studuit, quod Honoriam propriam sororem ei coniugem locare recusasset. ad Aurelianorum itaque civitatem progressus, consertis cum Aetio Romano duce manibus, pluribus suarum copiarum ad Ligerim fluvium amissis, superatur, et cum dedecore proprios repetit fines. Marcianus beneficii sibi quondam in Lycia collati memor, Tatianum et Iulium ad se accitos patres renunciat: et Tatianum quidem urbis, Iulium vero Libyca decorat praefectura. beata porro Pulcheria plures ac alias Christo construxit ecclesias: maxime vero quae celebrandae dominae nostrae deiparae dicata conspicitur in Blachernis sub pientissimi im-

τοῦ εὐσεβοῦς Μαρκιανοῦ. Λέων δὲ ὁ μακάριος πάππας Ῥώμης ἔγραψε Μαρκιανῷ αἰτῶν τὰ τολμηθέντα παρὰ Διοσκόρου καὶ Εὐτυχοῦς ἐν Ἐφέσῳ εἰς τὸν ἅγιον Φλαβιανὸν ζητηθῆναι ἐπὶ οἰκουμενικῆς συνόδου, καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς συναχθῆναι πάντας τοὺς ἐπισκόπους.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἡ ἐν Χαλκηδόνι ἁγία τετάρτη γέγονεν σύν- A.M. 5944
οδος μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ἰνδικτιῶνος ε' μετὰ ἐνιαυτὸν καὶ μῆ- P. 91
νας δύο τῆς ἀναγορεύσεως Μαρκιανοῦ· πάντων δὲ τῶν ἐπισκόπων συνελθόντων ἐν τῷ μαρτυρίῳ τῆς ἁγίας Εὐφημίας, καὶ τῆς συγκλήτου, καὶ γυμνασθέντα τὰ ἐπὶ τῆς πρώτης ἰνδικτιῶνος καὶ τὰ παρ' Εὐτυχοῦς πραχθέντα καὶ τὰ ἐν Ἐφέσῳ ὑπὸ Διοσκόρου νεωτερισθέντα, ἐγκαλούμενος ὁ Διόσκορος V. 73
περὶ τούτων ἐπὶ τὴν ἄγνοιαν τῶν πεπραγμένων καταφεύγει, καὶ μὴ δυνηθεὶς ἐκφυγεῖν τὸν ἐν τοῖς πραχθεῖσιν ἔλεγχον, ἠπορεῖτο, καὶ ἡ ἀλήθεια παρεγυμνοῦτο. τότε μὴ ἔχων ἀπολογίαν, κατῃσχύνθη. οἱ δὲ συνεδρεύσαντες αὐτῷ ἐν τῇ λῃστρικῇ συνόδῳ, ἤλεγχον αὐτῷ τὴν βίαν καὶ τὴν ἀνάγκην, ἣν ὑπέμειναν παρ' αὐτοῦ. καὶ συγγνώμην τῇ συνόδῳ αἰτήσαν- B
τες ἐδέχθησαν· ὧν εἷς ὑπῆρχεν καὶ Ἰουβενάλιος ὁ Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος. ἀπορήσας δὲ ὁ Διόσκορος [καὶ μὴ ἔχων

8. τῶν add. ex A. 11. τὰ παρ'] κατὰ A, καὶ τὰ b e. 12. ὁ add. ex A. 13. ἄγνωσιν b. 14. τῶν — ἐλέγχων b. 16. ἐν τῇ — αὐτῷ om. f. 20. καὶ μὴ ἔχων ἀπολ. om. A.

peratoris Marciani exordia. caeterum beatus Leo Romanus papa, quae Dioscori et Eutychis temerariis ausibus adversus sanctum Flavianum Ephesi fuerant attentata, in generali concilio recudi ac discuti litteris expetiit: imperator vero universos episcopos congregari mandavit.

Hoc anno sancta et quarta synodus Chalcedone celebrata est, A.C. 444
mense Octobri indictione quinta, Marciano iam unum annum et duos menses imperante. cunctis igitur episcopis et senatu congregatis in aede sanctae martyri Euphemiae dicata, et quae prima indictione, tum quae ab Eutyche gesta, et quae a Dioscoro Ephesi fuerant innovata, discussis, de his interrogatus Dioscorus ad rerum actarum ignorantiam confugit: at cum argumentis, quae ab ipsis actis petebantur, convinceretur, perplexus haesitabat, ac simul veritas in apertum proferebatur. tunc quid pro defensione diceret nescius, erubuit. qui vero cum ipso in praedatoria synodo convenerant, vis sibi ab eo illatae Dioscorum arguebant: et venia sibi a synodo petita, in gratiam sunt recepti: e quorum numero Iuvenalius Hierosolymorum episcopus extitit. Dioscorus animo fluctuans, et quid responderet incertus, synodo se praesentem exhibere non ulterius est

ἀπολογίαν] οὐκ ἔτι ἐτόλμησεν ἐμφανισθῆναι τῇ συνόδῳ. τότε ἡ σύνοδος, συμπαρόντος καὶ τοῦ βασιλέως Μαρκιανοῦ ἅμα τῇ συγκλήτῳ, ἀπεφήνατο κατὰ Διοσκόρου καὶ Εὐτυχοῦς, καὶ τούτους καθεῖλον. [ἐν ᾗ καὶ τελειοῦται.] ὁ δὲ βασιλεὺς τὸν μὲν Διόσκορον εἰς Γάγγραν ἐξώρισεν, τὴν δὲ σύνοδον ἐπαινέσας εἶπεν· χάριν μεγίστην ὁμολογῶ τῷ πάντων ἡμῶν δεσπότῃ καὶ θεῷ, ὅτι ἀναιρεθείσης τῆς διχονοίας, εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὁμολογίαν πάντες συνεληλύθαμεν. καὶ φιλοφρο-
C νήσας τοὺς ἑξακοσίους τριάκοντα ἁγίους πατέρας ἀπέλυσεν ἕκαστον εἰς τὰ ἴδια ἐν εἰρήνῃ. ἐχειροτονήθη δὲ Προτέριος ἀντὶ Διοσκόρου ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας.

A.M.6945 Περσῶν βασιλέως Περόξου, Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Προτερίου ἔτος α΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει Πουλχερία ἡ μακαρία καὶ εὐσεβὴς ἐκοι-
D μήθη ἐν Χριστῷ, πολλὰ ποιήσασα κατορθώματα, καὶ πάντα τὰ ἑαυτῆς πτωχοῖς καταλείψασα, ἅπερ Μαρκιανὸς πλεῖστα ὄντα προθύμως διέδωκεν. ἔκτισεν δὲ ἡ αὐτὴ πολλοὺς εὐκτηρίους οἴκους καὶ πτωχεῖα καὶ ξενῶνας καὶ ξενοτάφια. ἐν οἷς καὶ τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου μάρτυρος Λαυρεντίου. τοῦ δὲ Διοσκό-

3. τῇ συγκλήτῳ A, τῆς συγκλήτου vulg. 4. ἐν ᾗ καὶ τελειοῦται: obscura haec verba om. b. 5. εἰς Γ. ἐξώρισεν A e f, ἐξορίσας εἰς Γ. vulg. 6. δεσπότῃ καὶ om. A. 8. τὴν αὐτὴν A b, τὴν αὐτοῦ vulg. πάντες add. ex A. 17. διέδωκεν A, δέδωκεν vulg.

ausus. tum vero synodus, ipso imperatore Marciano et senatu praesente, adversam Dioscoro et Eutychi sententiam pronunciavit et eos depositione punivit. pronunciata sententia synodus soluta est. imperator Gangras relegato Dioscoro, in synodi laudes erumpens, dixit: deo nostrum omnium domino maximas debeo grates: quod sublata omni dissensione, in unam tandem et eandem sententiam omnes ivimus. sanctos demum sexcentos et triginta patres postquam benigne et humane suscepisset, singulos cum pace ad proprias sedes dimisit. in Dioscori vero locum Proterius Alexandriae episcopus est ordinatus.

A.C.445 Persarum regis Peroxis, Alexandriae episcopi Proterii annus primus.

Hoc anno multis rebus praeclare gestis, cunctisque suis bonis pauperibus relictis, beata et pia Pulcheria obdormivit in Christo: bona eius licet immensa Marcianus libentissime consignavit. ipsa porro quam plurimas sacras aedes sive oratoria, multa item publica pauperum loca peregrinorumque domicilia et eisdem mortuis coemeteria, in quibus sancti martyris Laurentii templum numeratur, aedifi-

ρου ἐξορισθέντος καὶ τοῦ Προτερίου προβληθέντος, οἱ σύμ-
φρονες Διοσκόρου καὶ Εὐτυχοῦς στάσιν μεγίστην ἐποίησαν,
ἀπειλήσαντες κωλύειν καὶ τὴν σιτοπομπίαν. Μαρκιανὸς δὲ
μαθὼν, ἐκέλευσεν οὐκ εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἀλλ' εἰς τὸ Πηλού-
σιον τὸν σῖτον τῆς Αἰγύπτου καταγωγιάζεσθαι διὰ τοῦ Νεί-
λου, καὶ οὕτως εἰς τὴν βασιλίδα διαπλωΐζεσθαι. ὅθεν Ἀλε- P. 92
ξανδρεῖς λιμώξαντες Προτέριον ᾔτησαν δεηθῆναι περὶ αὐτῶν
τοῦ βασιλέως, καὶ οὕτως τῆς ἀταξίας ἐπαύσαντο.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀνεκτίσθη τὸ Διοκλητιανὸν βαλανεῖον ἐν
Ἀλεξανδρείᾳ· καὶ Ἄττιλας ἔκαυσεν τὴν Ἀκυλίαν πόλιν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Θεοδόσιος μοναχός, ἀνὴρ λυμεών, κα-
τελθὼν δρομαῖος μετὰ τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον εἰς Ἱεροσό-
λυμα, καὶ μαθὼν Εὐδοκίαν τὴν αὐγοῦσταν προσκεκλίσθαι
Διοσκόρῳ τῷ καθαιρεθέντι ὑπὸ τῆς συνόδου, ἤρξατο καταβοᾶν
τῆς συνόδου, ὡς τὴν ὀρθὴν ἀναστρεψάσης πίστιν, καὶ συναρ-
πάζει αὐγοῦσταν καὶ τοὺς μοναχούς, καὶ ταῖς ἰδίαις μιαιφο- B
νίαις χρησάμενος, βαρβαρικῷ τρόπῳ τὸν ἀρχιερατικὸν θρόνον
ἁρπάζει, καὶ τοὺς τῆς αὐγούστης ἀνθρώπους ὑπουργοὺς ἔχων,
χειροτονεῖ ἐπισκόπους κατὰ πόλιν, τῶν ἐπισκόπων ἔτι ὄντων

1. καὶ τοῦ Προτ. προβλ. om. A a f. 5. κατάγεσθαι A. 6. διαπλωΐζεσθαι A, πλωΐζ. vulg. ὅθεν b, ὅπερ vulg. 9. ἐκτίσθη A e. 13. προσκεκλίσθαι a, προσκεκλεῖσθαι A, προσκεκλῆσθαι f, προσκεῖσθαι vulg. 15. διαστρεψάσης A. 19. ἐπισκόπους om. A f.

cavit. Dioscoro vero in exilium pulso, et in eius vicem Proterio suffecto, qui cum Dioscoro et Eutyche sentiebant, magnum concitaverunt tumultum, frumentarium etiam commeatum se intercusuros minati. eo cognito, non Alexandriam, sed Pelusium per Nilum Aegyptum frumentum devehi, ac inde Cpolim reginam urbium deportari Marcianus mandavit. hinc ipsi Alexandrini fame vexati, Proterium, qui pro ipsis imperatorem deprecaretur, interposuerunt: sicque tumultuari destiterunt.

Hoc etiam anno Diocletianeum balneum Alexandriae reparatum: et Attila Aquileiam urbem incendio devastavit.

Hoc eodem anno Theodosius monachus vir exitiosus, peracto Chalcedone concilio, cursu concito Hierosolymam delatus, et de Eudociae augustae versus Dioscorum a concilio depositum affectu certior factus, adversus illud, quasi rectam pervertisset fidem, vociferari et declamare coepit: et augusta in propriam sententiam rapta, circumventis etiam monachis, familiaribus sibi caedibus usus, barbarico more in pontificium thronum, etiam ipsis augustae domesticis invasionis huiusmodi administris, intruditur, et per urbes, episcopis adhuc

ἐν τῇ συνόδῳ. Σευηριανὸν δὲ τὸν ἐπίσκοπον Σκυθοπόλεως
V.74 μὴ ὑπαχθέντα τῇ αὐτοῦ κακοδοξίᾳ τῆς πόλεως ἐξαγαγὼν κα-
τασφάττει, καὶ ἐγείρει διωγμὸν κατὰ τῶν μὴ κοινωνούντων
αὐτῷ, καὶ πολλοὺς μὲν ἐβασάνισεν, ἄλλους δὲ ἐδήμευσε, καὶ
ἑτέρων τοὺς οἴκους πυρὶ παρέδωκεν, ὥστε νομισθῆναι ὑπὸ
βαρβάρων τὴν πόλιν ἑαλωκέναι. ἀπέσφαξεν δὲ καὶ Ἀθανά-
C σιον διάκονον τῆς ἁγίας Ἀναστάσεως, ὀνειδίσαντα καὶ ἐξελέγ-
ξαντα τὴν αὐτοῦ ἀθεΐαν, καὶ τὸ τούτου ἅγιον σῶμα κατὰ
τὴν πόλιν πομπεύσας τοῖς κυσὶ παρέδωκεν. Δόμνος δὲ ὁ ἀρ-
χιεπίσκοπος Ἀντιοχείας εἰς τὴν ἔρημον ἔφυγεν καὶ Ἰουβενά-
λιος Ἱεροσολύμων. τοῦ δὲ λυμεῶνος Θεοδοσίου ἐπὶ εἴκοσι μῆ-
νας τὸν θρόνον Ἱεροσολύμων κρατήσαντος, γνοὺς ὁ βασιλεὺς
Μαρκιανὸς ἐκέλευσεν αὐτὸν συλληφθῆναι· ὁ δὲ φυγὰς ᾤχετο
ἐπὶ τὸ Σιναῖον ὄρος. τούτου δὲ ἐκ ποδῶν γεγονότος καὶ τῶν
ὑπ' αὐτοῦ χειροτονηθέντων, πάλιν Ἰουβενάλιος τὸν αὐτοῦ
D θρόνον ἀπέλαβεν.

A.M.5946 Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Βασιλείου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Οὐαλεντινιανὸς βασιλεὺς ἐν Ῥώμῃ, ὑφορώμενος τὴν Ἀετίου τοῦ πατρικίου καὶ στρατηγοῦ δύναμιν,

2. μὴ ὑπαχθ. τῇ αὐτοῦ κακ. om. A f. 4. ἄλλους δὲ ἐδήμευσε add. ex b. 5. ἑτέρων τοὺς A, ἑτέρων δὲ τοὺς vulg. 8. ἀθεμίαν f. τὸ τούτου ἅγιον A, τὸ τοῦ ἁγίου vulg. 15. τὸν αὐτοῦ θρόνον A, τὸν θρόνον αὐτοῦ vulg. 19. καὶ στρατηγοῦ add. ex A.

in concilio considentibus, episcopos destinat: Severianum autem Scythopoleos episcopum, cum ipsius pravis erroribus assentiri nollet, civitate expulsum interfecit persecutionemque in eos, qui eius communionem aversarentur, excitat, et quosdam quidem examinat tormentis, aliorum aedes igne depopulatur, adeo ut civitatis a barbaris devastatae faciem in ipsa civitate exhiberet. tandemque Athanasium sanctae resurrectionis diaconum summam eius in deum impietatem probris et reprehensionibus insectantem necavit crudeliter, sanctique corpus per urbem publice in ludibrium raptum canibus obiecit. Domnus vero Antiochiae et Iuvenalius Hierosolymorum episcopi in eremum secessu saluti consuluerunt. cum vero illa pestis viginti menses continuos Hierosolymitanam occupasset sedem, Marcianus, re comperta, ipsum comprehendi iussit: at ille fuga Sinaeum in montem se recepit. ipso vero una cum sacrilege ordinatis eliminato, Iuvenalius in sedem sibi propriam est restitutus.

A.C.446 Antiochiae episcopi Basilii annus primus.

Hoc anno Valentinianus imperator Aetii patricii potestatem nimiam Romae suspectam habens, Heraclio quodam eunucho adiutore

δολοφονεῖ τοῦτον, Ἡρακλείου τινὸς τῶν εὐνούχων συμπράξαντος αὐτῷ. ὁ δὲ Ἄττιλας εὐτρεπίζετο πολεμῆσαι Μαρκιανῷ μὴ ἀνεχομένῳ τὸν φόρον αὐτῷ παρασχέσθαι τὸν ὑπὸ Θεοδοσίου ταχθέντα. μεταξὺ δὲ κόρης τινὸς εὐπρεποῦς ἐρα- P. 93
σθείς, καὶ τὸν πρὸς αὐτὴν γάμον ἐπιτελῶν, οἰνωθείς τε σφόδρα καὶ ὕπνῳ βαρυνθείς, αἵματος ἀθρόον διὰ ῥινῶν τε καὶ τοῦ στόματος ἐνεχθέντος, τελευτᾷ τὸν βίον. τὴν δὲ τοσαύτην αὐτοῦ δυναστείαν οἱ παῖδες τούτου διαδεξάμενοι καὶ στασιάσαντες πρὸς ἀλλήλους, διαφθείρονται. οἱ μέντοι γε κατὰ τὴν ἑῴαν Ῥωμαῖοι, Μαρκιανοῦ βασιλεύοντος, πάσης ἀπήλαυον εἰρήνης καὶ δικαιοσύνης καὶ εὐφροσύνης. καὶ ἦν ἐκεῖνα τὰ ἔτη κυρίως χρυσᾶ τῇ τοῦ βασιλέως χρηστότητι, γαλήνης πάντα ἐπικεχυμένης τὰ πράγματα. B

Τούτῳ τῷ ἔτει Οὐαλεντινιανὸς ὁ τῆς Ῥώμης βασιλεὺς A.M. 5947
τῶν μὲν ὀρθῶν τῆς ἐκκλησίας δογμάτων ἀντελαμβάνετο, πολλὴν δὲ τὴν παρανομίαν ἐν τῇ ἑαυτοῦ διεκέχρητο διαίτῃ. εὐπρεπεστάτῃ γὰρ γυναικὶ Εὐδοξίᾳ τῇ θυγατρὶ Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως συνοικῶν ἀλλοτρίαις δαιμονιώδως ἐκέχρητο. ὡμίλει δὲ συνεχῶς καὶ τοῖς τὰ περίεργα πράττουσι. διὸ καὶ αἰσχίστῳ παραδίδοται θανάτῳ. Μαξίμου γὰρ τοῦ ἐπὶ Θεοδοσίου

5. οἰνωθείς τε A, οἰνωθεὶς δὲ vulg. 6. βαρηθεὶς — ῥινὸς A. 10. ἀπήλαυον A, ἀπέλαυον a, ἀπολαύων f, ἀπέλαβον vulg. 12. κυρίως add. ex A e f. 14. βασιλεὺς A e f, βασιλεύων vulg. 16. ἐκέχρητο A. 19. δὲ add. ex A. 20. Μαξιμιανοῦ A e.

adscito, ipsum dolis interficit. adversus autem Marcianum pactum a Theodosio tributum reddi non ferentem Attila bellum parabat. interea puellae, cuius forma liberalis omnino fuit, amore captus, dum nuptias cum illa celebrat, vino maxime madidus ac profundo somno gravatus, copioso subinde sanguinis profluvio e naribus atque ore erumpente, vitam finiit. tam amplam vero patris ditionem excipientes filii et ad invicem dissidentes profligantur. Romani porro qui partes orientis tenebant, summa pace, iustitia et gaudio, Marciano imperante, fruebantur. et erant certe imperatoris benignitate aurea prorsus illa tempora, tranquillitate nimirum rebus omnibus superfusa.

Hoc anno Valentinianus Romae imperans recta quidem ecclesiae A. C 447
dogmata sustinebat, innumeris licet flagitiis quotidianum vitae usum respergeret. formosissimae siquidem uxori Eudoxiae Theodosii imperatoris filiae coniunctus, alienis mulieribus per artes daemoniacas abutebatur. etiam curiosa sectantibus assidue conversabatur: quare foedissimo mortis genere plectitur. eius quippe Maximi, qui sub ma-

τοῦ μεγάλου τυραννήσαντος ἔγγονος καὶ ὁμώνυμος ἐν τοῖς κατὰ τὴν Ῥώμην πατρικίοις τελῶν, ἔνδον τοῦ παλατίου γενόμενος, τὸν Οὐαλεντινιανὸν ἀπέσφαξεν, καὶ τῇ Εὐδοξίᾳ βίᾳ C συνεγένετο, καὶ τῆς βασιλείας ἐκράτησεν· δι' ὧν γάρ τις ἁμαρτάνει, δι' αὐτῶν καὶ παιδεύεται. ἐπὶ τούτοις ἡ Εὐδοξία ἀχθομένη, καὶ μηδεμίαν βοήθειαν ἐκ τοῦ Βυζαντίου ἔσεσθαι αὐτῇ λογισαμένη, Θεοδοσίου τοῦ πατρὸς αὐτῆς τελευτήσαντος καὶ Πουλχερίας, μεταπέμπεται Γιζέριχον εἰς Ῥώμην, παρακαλοῦσα λυτρωθῆναι ἐκ τῆς τοῦ Μαξίμου τυραν- V. 75 νίδος. Γιζερίχου δὲ στόλῳ μεγάλῳ ἐκπλεύσαντος εἰς Ῥώμην, Μάξιμος φοβηθεὶς φυγῇ ἐχρήσατο. οἱ δὲ συνόντες αὐτῷ ἀνεῖλον αὐτὸν βασιλεύσαντα ἔτος ἕν. ὁ δὲ Γιζέριχος μηδενὸς αὐτῷ ἀντιστάντος, εἰσῆλθεν εἰς Ῥώμην τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ τῆς σφαγῆς Μαξίμου, καὶ λαβὼν πάντα τὰ χρήματα καὶ τὰ τῆς D πόλεως θεάματα εἰς τὰ πλοῖα ἐμβαλών, ἐν οἷς ἦσαν κειμήλια ὁλόχρυσα καὶ διάλιθα ἐκκλησιαστικά, καὶ σκεύη Ἑβραϊκά, ἅπερ Οὐεσπασιανὸς Τίτος μετὰ τὴν ἅλωσιν Ἱεροσολύμων εἰς Ῥώμην ἤγαγεν, σὺν τούτοις λαβὼν καὶ Εὐδοξίαν τὴν βασίλισσαν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, εἰς Ἀφρικὴν ἀπέλυσεν· καὶ τὴν μὲν Εὐδοκίαν Ὀνωρίχῳ τῷ πρωτοτόκῳ υἱῷ αὐτοῦ συνέζευξεν, τὴν δὲ Πλακιδίαν ἄνδρα ἔχειν μαθὼν Ὀλύβριον τὸν πα-

1. ἔγγονος A, ἔγγων vulg. 3. βίᾳ om. A e f. 9. Μαξιμιανοῦ e. 14. τὰ ante χρήμ. add. ex A. 17. Οὐεσπασιανὸς A, Οὐεσπασιανοῦ vulg. 19. ἀπέλυσεν A, ἀπέπλευσεν vulg.

gno Theodosio tyrannidem fuerat aucupatus, nepos et eiusdem nominis consors, inter patricios Romae adscitus, in palatium irruens Valentinianum trucidavit, Eudoxiam vi oppressit et imperium obtinuit. etenim per quae peccat aliquis, per eadem castigatur. his afflicta Eudoxia, cum, Theodosio patre et Pulcheria iam extinctis, nullum sibi Cpoli affuturum auxilium expectaret, Gizerichum, ex Maximi tyrannide eximi se deprecata, Romam advocat. eo cum ingenti classe Romam adnavigante, deterritus Maximus fugae se committit: et a suis, cum vix annum imperasset, interimitur. Gizerichus, nullo resistente, tertio a caede Maximi die Romam ingreditur, direptisque omnibus urbis divitiis, et cunctis eius ornamentis spectatu dignioribus in naves impositis, in quibus etiam fuit copiosa ecclesiae supellex ex auro solido et gemmis conflata, et Hebraïca vasa a Vespasiani filio Tito post Hierosolymorum excidium Romam allata, et insuper Eudoxia imperatrice eiusque filiabus una secum abductis, in Africam navibus remeat: ibi demum Eudociam Honoricho filio suo maiori coniugio copulat, Placidiam vero cum Olybrium patricium virum habere compe-

τρίκιον, μετὰ τῆς μητρὸς ἐφύλαξεν Εὐδοξίας. μαθὼν δὲ τὸν Μαξίμου θάνατον Μαιωρῖνος ἐβασίλευσεν ἔτη δύο, καὶ μετ' αὐτὸν Ἄβιτος τὴν τῆς Ῥώμης βασιλείαν ἐκράτησεν ἐνιαυτοὺς δύο, καὶ μετὰ τοῦτον Σευῆρος ἔτη τρία, καὶ μετὰ τούτους P. 94 οὐκ ἔστιν βασιλεύς, ἀλλὰ Ῥεκίμερ ἐδιοίκει τὰ πράγματα στρατηγῶν καὶ μεγάλην περικείμενος δύναμιν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐτελεύτησεν Εὐδοκία ἐν Ἱεροσολύμοις πολλὰ καταλείψασα ταῖς ἐκκλησίαις.

Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Μαρτυρίου ἔτος α'. A.M. 5948

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκάη ἡ Ῥάβεννα, καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας B ἐσφάγη ὁ πατρίκιος Ῥαμίτος εἰς Κλάσας. καὶ μεθ' ἡμέρας ιθ' ἐνικήθη Ἄβιτος ὑπὸ Ῥεμίκου, καὶ γέγονεν εἰς πόλιν Πλακεντίαν εἰς Γαλλίους.

Τούτῳ τῷ ἔτει Μαρκιανὸς ὁ βασιλεὺς ἐτελεύτησεν πρὸ A.M. 5949 μιᾶς καλανδῶν Μαΐων· καὶ ἐβασίλευσε Λέων ὁ μέγας. αὐτῷ δὲ τῷ ἔτει ἀνενεώθη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὸ Γρατιανὸν βαλανεῖον καὶ ἡ βασιλικὴ ἡ μεγάλη εἰς τὸ στοιχεῖον. πάνυ δὲ ἦν εὐλαβὴς καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν ὁ Μαρκιανός, ὅστις ἐν ταῖς λιταῖς τοῦ Κάμπου πεζὸς ἐξῄει, πολλὰ τοῖς δεομένοις C

1. τὸν Μαξ. θάν. A, τοῦ Μ. θ. vulg. 5. ἐδιῴκει A, sed cfr. p. 126, 10. 12. locum aperte corruptum Goar. sic explendum censet: καὶ γέγονεν ἐπίσκοπος εἰς πόλιν (A f πόλεμον) Πλακεντίαν, καὶ ἀπελθὼν εἰς Γαλλίας ἀπέθανεν. 16. τὸ Τραγιανὸν βαλ. A. 17. ἡ μεγάλη A, μεγάλη vulg. 18. ὁ add. ex A.

risset, una cum matre Eudoxia sub custodia tenuit. Maiorinus, audita Maximi morte, duos annos imperio potitur: eo sublato, Avitus pari annorum numero occupavit: post hunc Severus annos tres. post istos nullus Romae extitit imperator: verum Recimer dux exercitus, magna instructus potentia, rerum summam administravit.

Hoc etiam anno Eudocia, donis maximis in ecclesias collatis, Hierosolymis decessit.

Antiochiae episcopi Martyrii annus primus. A.C. 448

Hoc anno Ravenna civitas igne consumpta est: et post dies paucos Ramitus patricius ad Clasas est interfectus: diesque abhinc undeviginti a Remico superatus est Avitus: factus autem Placentiae civitatis episcopus, in Gallias profectus occubuit.

Hoc anno pridie Maias kalendas Marcianus imperator decessit, et A.C. 449 in imperio successit magnus Leo. eadem tempestate Gratiani balneum Alexandriae reparatur et regia maior ad Stoechium. Marcianus porro valde pius religioso timore deum colebat, et processionibus ad Campum celebratis, pedes incedebat, et multis beneficiis sibi devinciebat egentes: quare his conspectis, non amplius sella sublatus, ut mos

εὖ ποιῶν· ὅθεν τοῦτον ὁρῶν ὁ πατριάρχης Ἀνατόλιος καὶ αὐτὸς οὐκ ἔτι φορείῳ φερόμενος, κατὰ τὸ ἔθος, ἐλιτάνευεν, ἀλλὰ πεζός.

Τούτῳ τῷ ἔτει Τιμόθεος ὁ Αἴλουρος μαγγανείᾳ χρησάμενος, νυκτὸς ἐν τοῖς κελλίοις τῶν μοναχῶν περιήρχετο, ἐξ ὀνόματος καλῶν ἕκαστον. τοῦ δὲ ἀποκρινομένου ἔλεγεν· ἐγὼ ἄγγελός εἰμι, καὶ ἀπεστάλην εἰπεῖν πᾶσιν ἀποστῆναι μὲν τῆς κοινωνίας Προτερίου καὶ τῶν ἐν Χαλκηδόνι, Τιμόθεον δὲ τὸν Αἴλουρον ἐπίσκοπον προχειρίσασθαι Ἀλεξανδρείας.

D Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Εὐδοξία ἡ θυγάτηρ Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως, γυνὴ δὲ Οὐαλεντινιανοῦ τοῦ τρίτου μετὰ μιᾶς θυγατρὸς Πλακιδίας, γυναικὸς Ὀλυβρίου, ἐπανῆλθεν ἐξ Ἀφρικῆς· ἡ γὰρ Εὐδοκία τῷ υἱῷ Γιζερίχου Ὀνωρίχῳ ἐζεύχθη καὶ οὐκ ἐπανῆλθεν.

A.M. 5950 Ῥωμαίων βασιλέως Λέοντος ἔτος α'.

P. 95 Τούτῳ τῷ ἔτει Λέων ἐβασίλευσεν, Θρᾷξ τῷ γένει, τρι-
V. 76 βοῦνος τὴν ἀξίαν, μηνὶ Φεβρουαρίῳ ἰνδικτιῶνος ια' στεφθεὶς ὑπὸ Ἀνατολίου τοῦ πατριάρχου.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει σεισμοῦ φοβεροῦ γενομένου ἐν Ἀντιοχείᾳ, σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις κατέπεσεν. ἦλθεν δὲ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καμηλοπάρδαλις καὶ ταυρέλαφοι καὶ ἄλλα θηρία. σὺν αὐτοῖς καὶ ὁ Τιμόθεος, ὁ ἐπίκλην Αἴλουρος, τὴν Ἀλεξαν-

17. ια'] ι' A.

tunc ferebat, sed pedibus quoque iter agens Anatolius patriarcha processionum supplicationes obibat.

Hoc etiam anno Timotheus Aelurus praestigiis et fraudibus usus, monachorum cellas nocturnus ambulator circumibat, nominatim singulos vocans: cui cum responderet quispiam, referebat ille: ego sum angelus: et ut a Proterii communione et ab iis, quae Chalcedone sunt acta, cuncti abstineant, et subinde Timotheum Aelurum Alexandriae constituant episcopum, enunciatum sum missus.

Hoc eodem anno Eudoxia Theodosii imperatoris filia, Valentiniani vero tertii coniux, cum Placidia filiarum altera, Olybrii uxore, ex Africa remeavit: Eudocia siquidem Honoricho Gizerichi filio matrimonio iuncta non rediit.

A. C. 450 Romanorum imperatoris Leonis annus primus.

Hoc anno Leo, genere Thrax, dignitate tribunus, imperator salutatur, mense Februario, indictione decima, et ab Anatolio patriarcha coronatur.

Hoc anno maximo terrae motu Antiochiae facto, tota ferme civitas corruit. Alexandriam porro camelopardalis, taurelaphi et alia ferarum monstra sunt illata: simulque cum illis Timotheus, cognomento Ae-

θρέων πόλιν διετάραττεν. πλήθη γὰρ ἀτάκτων ἀνδρῶν ὠνη-
σάμενος, τυραννικῶς τὸν θρόνον Ἀλεξανδρείας ἐκράτησεν,
καὶ καθῃρημένος ὤν, ὑπὸ δύο καθῃρημένων χειροτονεῖται.
ἐντεῦθεν πάντα τὰ σκάνδαλα ἀνεφύη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. πάν-
των γὰρ τῶν τῆς οἰκουμένης ἱερέων τὸν ὅρον τῆς ἐν Χαλκη- B
δόνι συνόδου ἀποδεξαμένων, οὗτος ὁ μιαρὸς μετὰ λύττης τι-
νὸς ἀσχέτου ταύτην καθύβριζεν, καὶ χειροτονίας ἐπισκόπων
ἐποίει ἀχειροτόνητος ὤν, καὶ βάπτισμα ἐπετέλει πρεσβύτερος
μὴ ὤν. ὁ δὲ μακάριος Προτέριος αἰσθόμενος τὴν κατ' αὐ-
τοῦ σκευαζομένην ὑπὸ τοῦ Αἰλούρου ἐπιβουλήν, δίδωσιν τό-
πον τῇ ὀργῇ, καὶ τῷ σεπτῷ προσφεύγει βαπτιστηρίῳ ἐν τῇ
πρώτῃ τῆς πασχαλίας ἡμέρᾳ. ὁ δὲ τοῦ Ἀντιχρίστου πρό-
δρομος μὴ αἰδεσθεὶς μήτε τὴν ἁγίαν ἡμέραν, μήτε τοὺς σε-
βασμίους τόπους, ἀποστείλας κατασφάζει τὸν ἀνεύθυνον ἀρ-
χιερέα μετὰ καὶ ἄλλων ἓξ τῶν σὺν αὐτῷ. καὶ σχοινίοις πε-
ρισύραντες τοῦτον τὸ λείψανον ἀπὸ τῆς ἁγίας ἐξέβαλον κο- C
λυμβήθρας, καὶ πομπεύσαντες αὐτὸ κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν,
ᾔκιζον ἀνηλεῶς· τέλος πυρὶ κατέκαυσαν καὶ τὴν σποδὸν
τῷ ἀέρι παρέπεμπον.

2. τυραννικῶς — — καθῃρ. ὢν om. f. 13. μήτε τὴν A, μηδὲ τὴν vulg. 17. πᾶσαν add. ex A. 18. ᾔκιζον ἀνηλεῶς A, ᾔκιζον αὐτὸ ἀνιλεῶς vulg. τέλος πυρὶ A f, τέλος αὐτὸ κατὰ τὴν πόλιν πυρὶ vulg. τὴν σπ. A, τὸν σπ. vulg. 19. τῷ add. ex A. προσέπεμπον e f.

lurus, Alexandrinam urbem turbavit. coempta quippe siccariorum manu, sedem Alexandrinam invasit tyrannice, et omni ecclesiae gradu deiectus, a duobus pariter ecclesiastica dignitate extorribus episcopis ordinatur. hinc cuncta, quae Alexandriam vexaverunt, scandala originem habuere. cunctis enim per universum orbem sacris viris Chalcedonensis concilii decretum admittentibus, perversus ille rabie quadam effreni motus, contumelias in illud evomere non verebatur: profanus et ordinis expers, episcoporum consecrationes perficiebat: et qui ne presbyter quidem, alios collato baptismo initiabat. caeterum paratas sibi ab Aeluro insidias beatus Proterius praesentiens, locum dat irae, et primo Paschalis celebritatis die ad venerandum baptisterium confugit. at vero praecursor antichristi neque sacrae solemnitatis diem, neque veneranda loca reveritus, misit, qui praesulem prorsus innoxium cum sex aliis, qui cum illo erant, interficerent. hi corpus pontificis funibus alligatum extra sancti lavacri septa rapuerunt et per civitatem ignominiose circumductum inhumane penitus et impie attrectaverunt, et illud demum ignibus absumpserunt, cineribus in aërem dispersis.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἠνέχθη τὸ λείψανον τῆς ἁγίας Ἀναστασίας ἀπὸ Σερμίου καὶ κατετέθη ἐν τῷ ναῷ αὐτῆς ἐν τοῖς Δομνίκου ἐμβόλοις. Τιμόθεος δὲ ὁ Αἴλουρος τὰ συγγράμματα Κυρίλλου τοῦ μεγάλου μὴ ἐκδοθέντα εὑρὼν ἐνόθευσεν ἐν πολλοῖς τόποις, ὡς ἱστορεῖ Πέτρος ὁ πρεσβύτερος Ἀλεξαν-
D *δρείας.*

A.M. 5951 *Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Γενναδίου ἔτος α'.*

Ἀλεξανδρείας λῃστρικῶς ἐκράτησεν Τιμόθεος Αἴλουρος δύο ἔτη.

Τούτῳ τῷ ἔτει μαθὼν Λέων ὁ βασιλεὺς τὸν ἄδικον θάνατον Προτερίου καὶ τὴν τοῦ Αἰλούρου ἄθεσμον προαγωγήν, πέμψας Καισάρειον ἐγλωσσοτόμησεν καὶ ἀμφοτέρους ἐξώρισεν, ὡς κοινωνήσαντας τῷ φόνῳ Προτερίου· Τιμοθέῳ δὲ
P. 96 *τῷ ἀνιέρῳ οὐκ ἐπεξῆλθεν, τὴν ἐπ' αὐτῷ κρίσιν ἐπισκόποις εἰπὼν ἁρμόζειν.*

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ Ζήνων ἐζεύχθη Ἀριάδνῃ τῇ θυγατρὶ Λέοντος.

A.M. 5952 *Τούτῳ τῷ ἔτει γράμματα πρὸς τοὺς ἑκάστης ἐπαρχίας*
V. 77 *ἐπισκόπους ἀπέστειλεν ὁ βασιλεύς, γράψαι αὐτῷ τὴν οἰκείαν γνώμην αὐτῶν πρότερον, εἰ τοῖς ἐν Χαλκηδόνι ὁρισθεῖσιν ἀρέ-*
B *σκοιντο, καὶ περὶ τῆς τοῦ Αἰλούρου χειροτονίας τί λέγοιεν;*

2. *ἀπὸ Σερμίου* A, *ἀπὸ τοῦ Σ.* vulg. 3. *Δομνείου* A, *Δομνείνου* f. 12. *Καισάρειον* A, *Καισσαριον* vulg. 16. *τῷ* A, *τούτῳ* vulg. 20. *πρότερον, εἰ τοῖς* A a e f, *πότερον ἐν* vulg.

Eodem anno sanctae Anastasiae corpus Sirmio delatum, in eius templo ad Domnici porticus depositum. Timotheus autem Aelurus, Cyrilli magni opera nondum in lucem edita nactus, ea plerisque locis adulteravit, ut Petrus presbyter Alexandrinus testatur.

A.C. 451 Cpoleos episcopi Gennadii annus primus.

Alexandriae sacram sedem usurpavit Timotheus Aelurus annos duo.

Hoc anno Leo imperator de iniusta Proterii caede et iniqua Aeluri promotione certior factus, misit Caesarium, et linguis mutilatis relegavit eos, qui Proterii caedi communicaverant. in profanum vero Aelurum non animadvertit, iudicium de eo ad episcopos pertinere pronuncians.

Hoc etiam anno Zeno Ariadnae Leonis filiae matrimonio iunctus est.

A.C. 452 Hoc anno ad singulos omnium provinciarum episcopos litteras dedit imperator, ut propriam ipsi renunciarent sententiam: num Chalcedonensis concilii decretis acquiescerent, et de Aeluri promotione

ἐν οἷς καὶ τῷ ἁγίῳ Συμεῶνι τῷ Στυλίτῃ καὶ Βάρδᾳ τῷ μοναχῷ καὶ Ἰακώβῳ θαυματουργῷ διαμαρτυρόμενος, ὡς τῷ θεῷ τῶν ὅλων παρέχειν μέλλοντας τὴν κρίσιν τῶν ἀμφισβητουμένων ποιήσασθαι. οἱ δὲ παμψηφεὶ ὁμοφρόνως κυροῦσι μὲν τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον ἁγίαν εἶναι, καὶ τὸν ὑπ' αὐτῆς ἐκτεθέντα ὅρον ἀποδέχονται. Τιμοθέου δὲ συμφώνως καταψηφίζονται, ὡς φονέως καὶ αἱρετικοῦ. ἐσπούδασε δὲ καὶ Γεννάδιος πρὸς τὸν βασιλέα ἐκδικῆσαι τὰ τολμηθέντα. ἀντεπράττετο δὲ αὐτῷ Ἄσπαρ ὁ Ἀρειανός. ὁ δὲ εὐσεβὴς βασιλεὺς τὸν μὲν Αἴλουρον ἐξώρισεν εἰς Γάγγραν, ἔνθα ποτὲ καὶ ὁ Διόσκορος ὁ τούτου διδάσκαλος. ὁ αὐτὸς δὲ κἀκεῖ C ἤρξατο παρασυναγωγὰς ποιεῖν καὶ ταραχάς, ἃς μαθὼν ὁ βασιλεύς, μετεξώρισεν αὐτὸν ἐν Χερσῶνι. Τιμόθεος δὲ ἄλλος, ὁ ἐπίκλην Λευκός, ὁ καὶ Σαλοφακίαλος, ὀρθόδοξος καὶ ἀγαθὸς ἀνήρ, ὑπὸ πάντων φιλούμενος, ἐχειροτονήθη ἀντ' αὐτοῦ ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας.

Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Τιμοθέου Λευκοῦ ἔτος α΄. A.M. 5953

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουβενάλιος ὁ ἁγιώτατος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων ἐτελεύτησεν, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐχειροτονήθη Ἀναστά- D

5. ἐν Χαλκ. σύνοδον A, ἐν Χαλκ. ἁγίαν σύνοδον vulg. τὸν — ἐκτεθέντα ὅρον A a, τῶν — ἐκτεθέντων ὅρων vulg. 10. ποτὲ καὶ add. ex A. 11. κἀκεῖ A, ἐκεῖ vulg. 14. ὁ ἐπίκλην A, ἐπίκλην vulg. ὁ καὶ Σαλ. A, καὶ ὁ Σαλ. vulg.

quid sentirent? sancto insuper Symeoni Stylitae et Bardae monacho, tum Iacobo miraculorum patratori scripsit, quasi deo rerum omnium domino rationem reddituros, de controversis rebus ut iudicium facerent, cunctos obtestatus. illi una voce communique sensu coactam Chalcedone synodum sanctam esse firmant et expositis ab ea definitionibus mentem submittere profitentur: parique sententia, ceu perpetratae caedis reum et haereticum, Timotheum damnant. ad haec, ut quae nefarie perpetrata condignae subiicerentur ultioni, studium omne penes imperatorem Gennadius adhibuit: adversae licet parti oppositus faveret Aspar Arianus. porro pientissimus imperator Gangras, quo Dioscorus eius magister fuerat deportatus, Aelurum relegavit. is vero conventicula celebrare et turbas illic movere denuo coepit: quorum certior factus imperator, hominem in Chersonem relegavit. alius autem Timotheus, cognomento Leucus, qui et Salophacialus, vir de rebus fidei recte sentiens et ob morum probitatem omnibus carus, in prioris locum episcopus Alexandriae ordinatus est.

Alexandriae episcopi Timothei Leuci annus primus. A. C. 453

Hoc anno Iuvenalius sanctissimus Hierosolymorum episcopus diem

σιος. καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐκοιμήθη καὶ Συμεὼν ὁ μέγας Στυλίτης, ὁ τῆς μάνδρας πρῶτος, καταδείξας τὴν τοιαύτην ἀρετὴν καὶ σημειοφόρος γενόμενος.

A.M. 5954 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐμπρησμὸς μέγας γέγονεν ἐν Κωνσταντι-
P. 97 νουπόλει τῇ δευτέρᾳ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς ἰνδικτιῶνος ιε´ ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ νεωρίου, καὶ φθάσας ἕως τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Θωμᾶ τῶν Ἀμαντίου. Μαρκιανὸς δὲ οἰκονόμος ἀνελθὼν εἰς τοὺς κεράμους τῆς ἁγίας Ἀναστασίας κατέχων τὸ εὐαγγέλιον εὐχαῖς καὶ δάκρυσι ἀβλαβῆ τὸν οἶκον διεφύλαξεν.

A.M. 5955 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐσφάγη Μαιωρῖνος εἰς Ταρτίωνα ὑπὸ Ῥεμικίου πατρικίου, καὶ ἐπήρθη εἰς βασιλέα Σευῆρος καὶ Σερπέντιος νώναις Ἰουλίαις.

B Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ζωγράφου τινὸς τὸν σωτῆρα γράψαι τολμήσαντος καθ' ὁμοιότητα τοῦ Διός, ἐξηράνθη ἡ χείρ, ὃν ἐξαγορεύσαντα δι' εὐχῆς ἰάσατο Γεννάδιος. φασὶ δέ τινες
V. 78 τῶν ἱστορικῶν, ὅτι τὸ οὖλον καὶ ὀλιγότριχον σχῆμα ἐπὶ τοῦ σωτῆρος οἰκειότερόν ἐστιν. τοῦ δὲ Γενναδίου τῇ νυκτὶ εὐχομένου ἐντὸς τοῦ θυσιαστηρίου, ἰδεῖν λέγεται φάντασμα δαιμονίου, ᾧ καὶ ἐπιτιμήσας ἤκουσεν αὐτοῦ κράζοντος, ὡς αὐτοῦ μὲν ζῶντος ἐνδίδωσι, μετὰ δὲ θάνατον αὐτοῦ κρατήσει

16. ἐξαγορεύσαντα A, ἐξηγορ. vulg. 20. ᾧ καὶ A, ὃ καὶ vulg.

ultimum obiit, in cuius locum sacro ritu Anastasius suffectus est. eodem quoque anno quievit Symeon magnus Stylita, coetus monastici celebratissimus, qui eiusmodi virtutis exemplum factus prae reliquis antesignanus exhibuit.

A.C. 454 Hoc anno Septembris mensis die secundo, indictione decima quinta, Cpoli magnum contigit incendium, cuius principium a navali, et ad sancti Thomae Amantii fuit progressus. Marcianus autem oeconomus, conscenso sanctae Anastasiae templo, manibus tenens evangelium, precibus et lacrymis sanctam aedem illaesam servavit.

A.C. 455 Hoc anno Maiorinus ad Dertonam a Recimere patricio interemptus est: et nonis Iuliis Severus et Serpentius ad imperii culmen elevatus.

Hoc eodem anno pictoris cuiusdam Iovis specie salvatoris faciem referre ausi manus exaruit: facinus vero confessum Gennadii preces sanaverunt. historicorum vero nonnulli crispos et raros crines ad effingendam salvatoris faciem magis decentes autumant. caeterum Gennadius ad altare orans daemonis spectrum noctu vidisse fertur, quem cum increpasset, clamantem audivit: eo quidem vivente se cedere, sublato vero, ecclesia quaqua versus se potiturum. haec veri-

πάντως τῆς ἐκκλησίας· ὅπερ δείσας Γεννάδιος πολλὰ ὑπὲρ τούτου τὸν θεὸν ἐδυσώπει.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ Στούδιος τὸν ναὸν ἔκτισεν τοῦ C Προδρόμου, καὶ μοναχοὺς ἐκ τῆς μονῆς τῶν Ἀκοιμήτων ἐν αὐτῷ κατέστησεν. καὶ γρατίσιμος πραιπόσιτος τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Κυριακοῦ ἔξω τῆς Χρυσῆς πόρτης ἔκτισεν, καὶ ἀπετάξατο ἐν αὐτῷ.

Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Ἰουβεναλίου ἔτος α'. A.M. 5956

Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ Λέων ὁ βασιλεὺς Ζήνωνα τὸν γαμβρὸν στρατηγὸν τῆς ἑῴας πάσης πεποίηκεν, καὶ Βασιλίσκον τὸν D ἀδελφὸν Βερίνης τῆς αὐγούστης στρατηγὸν τῆς Θρᾴκης. Ζήνων δὲ ἐλθὼν εἰς Ἀντιόχειαν, εὗρεν ἐπίσκοπον ἐν αὐτῇ τὸν ἱερὸν Μαρτύριον. Πέτρος δὲ ὁ Γναφεὺς ἠκολούθει τῷ Ζήνωνι πρεσβύτερος ὢν τοῦ ἐν Χαλκηδόνι ναοῦ Βάσσης τῆς μάρτυρος· ὃς καὶ πείσας Ζήνωνα συνεργῆσαι αὐτῷ μισθοῦται τοῦ Ἀπολλιναρίου τινὰς ὁμοδόξων, καὶ θορύβους μυρίους ἐγείρει κατὰ τῆς πίστεως καὶ Μαρτυρίου τοῦ ἐπισκόπου· καὶ ἀναθεματίζει τοὺς μὴ λέγοντας τὸν θεὸν σταυρωθῆναι, καὶ σχίσας τὸν λαὸν Ἀντιοχείας προστίθησιν ἐν τῷ τρισαγίῳ ὕμνῳ τό· ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς· ὅπερ ἕως σήμερον ἐκ τότε καιροῦ παρὰ τοῖς Θεοπασχίταις ἐκράτησε λέγεσθαι. Μαρ- P. 98

5. Γρατίσιμος A, Γρατήσιμος vulg. 10. πάσης add. ex A. 13. Κναφεὺς A.

ius Gennadius, ut piaculum averteretur, crebras ad deum preces fudit.

Hoc etiam anno Praecursoris templum Studius extruxit et traductos ex Insomnium mansione monachos in eo posuit. gratissimus quoque praepositus sancti Cyriaci extra portam auream erexit aedem, in qua ipse mundo nuncium remisit.

Hierosolymorum episcopi Iuvenalii annus primus. A.C. 456

Hoc anno Leo imperator Zenonem generum ducem orientis instituit et Basiliscum Verinae augustae fratrem Thraciae pariter ducem. Zeno vero Antiochiam profectus, sacrum Martyrium in ea comperit episcopum. Petrus autem Fullo etiam in templo Bassae martyris Chalcedonensis presbyterio fungens Zenonem sequebatur. is implorata Zenonis opera nonnullos ex Apollinarii asseclis mercede conductos sibi coniungit, et innumeros tumultus contra fidem et Martyrium episcopum excitat: anathemate etiam ferit, qui non assererent, deum cruci suffixum, populoque demum in duas partes Antiochiae disciso addit ter sancto hymno: qui crucifixus es pro nobis: quae voces ab eo tempore in hodiernum usque diem a Theopaschitis usur-

τύριος δὲ πρὸς Λέοντα τὸν βασιλέα παρεγένετο, καὶ ἀπεδέχθη μετὰ πολλῆς τιμῆς, σπουδῇ Γενναδίου Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου. ἐπανελθὼν δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ καὶ εὑρὼν τοὺς λαοὺς στασιάζοντας, καὶ Ζήνωνα τούτοις συμπράττοντα, ἐπ' ἐκκλησίας τὴν ἐπισκοπὴν ἀπετάξατο, εἰπών· κλήρῳ ἀνυποτάκτῳ, καὶ λαῷ ἀπειθεῖ, καὶ ἐκκλησίᾳ ῥερυπωμένῃ ἀποτάττομαι, φυλάττων ἑαυτῷ τὸ ἀξίωμα τῆς ἱερωσύνης. τούτου δὲ ὑποχωρήσαντος, Πέτρος ὁ Γναφεὺς τῷ θρόνῳ Ἀντιοχείας ἐπεπήδησεν, χειροτονήσας εὐθὺς Ἰωάννην Ἀπαμείας ἐπίσκο-
B πον ἀπὸ καθαιρέσεως ὄντα. γνοὺς δὲ ταῦτα Γεννάδιος ἅπαντα τῷ βασιλεῖ ἀνατίθεται· καὶ κελεύει Πέτρον τὸν Γναφέα ἐξορισθῆναι. ὅπερ ἀκούσας ὁ Πέτρος φυγῇ τὴν ἐξορίαν διέφυγεν· ψήφῳ δὲ κοινῇ Ἰουλιανός τις ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας προεχειρίσθη.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει μετετέθη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὁ προφήτης Ἐλισσαῖος πρὸ πέντε εἰδῶν Μαΐων ἐν τῇ μονῇ Παύλου τοῦ Λεπροῦ. λεπρὸν γὰρ ἰάσατο, καὶ λεπρὸν ἐποίησεν, καὶ εἰς
C τὰ τοῦ Λεπροῦ ἐτέθη.

A.M. 5957 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκτίσθη τὸ τετράστωον τοῦ ἁγίου Ἰωάν-

1. τὸν add. ex A. 3. εἰς Ἀντιόχειαν A e. 5. τὴν ἐπισκοπὴν suprascripto τῇ ἐπισκοπῇ A. 6. ῥερυπωμένῃ A, ἐῤῥυπ. vulg. 10. καθαιρέσεως A, καθαιρέσεων vulg. 19. τετράστωον e, τέρας τὸ ὂν A f, τετράγωνον vulg.

pari consueverunt. Martyrius porro ad imperatorem Leonem profectus, Gennadii Cpoleos praesulis commendationibus multo cum honore suscipitur. Antiochiam deinde reversus, cum populi factiones varias easdemque tumultibus comperisset agitatas et Zenonis favore fortiores, in ecclesiae conventu cessit episcopatu, verbis usus huiusmodi: clero inobedienti, populo contumaci et ecclesiae sordibus infectae nuncium remitto: solaque sacerdotii dignitate mihi reservata, episcopale munus depono. eo secedente, Petrus Fullo in Antiochiae thronum insiliens confestim Ioannem quemdam degradatione damnatum ordinat Apameae episcopum. nuncio de his accepto, Gennadius cuncta refert ad imperatorem, qui Petrum Fullonem exilio plectendum pronunciat: quod cum Petrus audisset, ipse fuga proprium exilium evitat: moxque communibus suffragiis Iulianus quidam Antiochiae episcopus institutus est.

Hoc etiam anno, quinto idus Maias, Elisaei prophetae corpus Alexandriam delatum in Pauli Leprosi monasterio reponitur. sanavit ille leprosum, alii lepram induxit, et in aede a Leproso erecta reconditus est.

A. C. 457 Hoc anno S. Ioannis nomine quadrafigura constructum opus

νου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ τὸ ἁγιαστήριον· καὶ Ἑπτάβιζος τὸ V. 79
δημόσιον βαλανεῖον ἀπεδόθη τῇ πόλει. τούτοις δὲ τοῖς χρόνοις καὶ Δανιὴλ ὁ Στυλίτης ἐν τῷ Ἀνάπλῳ τῷ στύλῳ ἐπέβη ἀνὴρ θαυμάσιος. Ἰωάννης δὲ ὁ ὑπατικός, ὁ ἐπίκλην τῶν Βιγχομάλου, δυσωπήσας Βασιανὸν τὸν ὅσιον, παρ' αὐτῷ ὡς μοναχὸς ἐτέτακτο. προήρχετο δὲ ἀεὶ ἐν τῷ παλατίῳ ὡς εἷς τῶν συγκλητικῶν· καὶ ἀναχωρῶν μέχρι τῆς μονῆς τοῦ Βασιανοῦ, ὡς ὑπατικὸς ὠψικεύετο· ἔνδον δὲ γενόμενος εὐθὺς τὴν μοναδικὴν σισύραν περιβαλλόμενος, μαγειρείου καὶ σταύ- D
λου καὶ τῶν παραπλησίων τὴν διακονίαν ἐπλήρου.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἄνθιμος καὶ Τιμοκλῆς οἱ τῶν τροπαρίων ποιηταὶ ἐγνωρίζοντο.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει κατὰ πρεσβείαν τῆς συγκλήτου Ῥώμης ἀπέστειλεν Λέων ὁ βασιλεὺς Ἄνθιμον τὸν γαμβρὸν Μαρκιανοῦ τοῦ προβασιλεύσαντος βασιλέα ἐν Ῥώμῃ, ἄνδρα χριστιανικώτατον καὶ εὐσεβῶς τὴν βασιλείαν ἰθύνοντα.

Τούτῳ τῷ ἔτει σημεῖον ἐφάνη ἐν τῷ οὐρανῷ, νεφέλη A.M. 5958
ὥσπερ σάλπιγγος ἐκτύπωμα ἔχουσα ἐπὶ ἡμέρας μ' καθ' P. 99
ἑσπέραν.

1. Ἑπτάβυζος a. 4. ὁ Ὑπατ. A, καὶ Ὑπ. vulg. 6. ἀεὶ om. A. ὡς εἷς τῶν συγκλητικῶν A f, εἰς τὸν συγκλητικὸν vulg. 11. τῷ δ' αὐτῷ — — ἐγνωρίζοντο om. A. 14. γαμβρὸν Μαρκιανοῦ A, γαμβρὸν τῶν Μαρκ. vulg. 18. καθ' ἑσπέραν om. A.

Alexandriae, et baptismo lustrandis adiunctum aedificium: Heptabizus etiam publicum balneum civitati restitutum. his etiam temporibus Daniel Stylita, vir plane mirandus, columnam in Anaplo positam conscendit. Ioannes porro vir consularis, cui a Bingomalis cognomen, sanctum Basianum deprecatus, apud eum in monachorum normam vivendi rationem instituit. curiae porro assiduus frequentator in senatorum numero considebat: et ut consularis magno clientum stipatus comitatu in Basiani monasterium secedebat. in monasterium e senatu receptus et monastica sisyra coopertus, culinae, stabuli, et vilium huiusmodi obibat ministerium.

Hoc etiam anno Anthimus et Timocles tropariorum poetae florebant.

Hoc eodem anno senatu Romano per legatos postulante, Anthimum Marciani decessoris sui generum, virum alioquin Christianis dogmatibus probe instructum et imperii munus piissime administrantem, Leo imperator imperatorem Romae designavit.

Hoc anno prodigium in caelo per dies quadraginta sub vesperam A. C. 458
visum est, nubes videlicet in tubae speciem efformata.

A.M. 5959 Τούτῳ τῷ ἔτει * ἐστράτευσεν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἄνδρας
τρισχιλίους, καὶ ὁ μέγας λάκκος ἐκτίσθη εἰς τὰ Ἰωάννου
B καὶ τὰ δύο βαλανεῖα, ἡ ὑγεία, καὶ ἡ ἴασις· καὶ ὁ ποταμὸς ὠρύχθη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀπὸ τῆς Χερσοῦ ἕως τοῦ Κοπρεῶνος.

A.M. 5960 Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰσοκάσιος ὁ κοιαίστωρ Ἀντιοχείας, ὁ καὶ φιλόσοφος, διεβλήθη τῷ βασιλεῖ, ὡς Ἕλλην· καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς ἐξετασθῆναι αὐτὸν παρὰ τῷ ἐπάρχῳ τῶν πραιτωρίων ἐν Κωνσταντινουπόλει. ἐνεχθέντος δὲ αὐτοῦ ἐν τῷ Ζευξίππῳ δεδεμένου ὀπισθάγκωνα, ἔφη πρὸς αὐτὸν Πουσεως ὁ ἔπαρχος· ὁρᾷς σεαυτὸν, Ἰσοκάσιε, ἐν ποίῳ σχήματι καθέστηκας; ὁ δὲ εἶπεν· ὁρῶ, καὶ οὐ ξενίζομαι· ἄνθρωπος γὰρ ὢν ἀνθρωπίναις ἐνέπεσον συμφοραῖς· ἀλλὰ δίκα-
C σον ἐπ' ἐμοί, ὡς ἐδίκαζες σὺν ἐμοί. καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ δῆμος εὐφήμησε τὸν βασιλέα. καὶ μαθὼν ὁ βασιλεὺς ἐχάρη. καὶ ἀπέλυσεν αὐτὸν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν.

A.M. 5961 Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Ἰουλιανοῦ ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Λέων ὁ βασιλεὺς κατὰ Γιζερίχου τοῦ
V. 80 τῶν Ἄφρων κρατοῦντος στόλον μέγαν ἐξοπλίσας ἀπέστειλεν. ὁ

3. ἡ ἴασις A a c, ἡ δεκάστασις vulg. (error haud dubie natus, quia legi videbatur: ι. ασις, ut recte monet Goar.) 4. Χερσέου A e. Κοπρεῶνος A, Κοπρῶνος a, Κυπρεῶνος e, Κυπρῶνος vulg. 8. ἐπάρχῳ — ἔπαρχος A, ὑπάρχῳ — ὕπαρχος vulg. 10. Πουσέος e. 13. ἐνέπεσα e. 18. τοῦ add. ex A.

A.C. 459 Hoc anno . . . . tria hominum millia in expeditionem misit. magna etiam cisterna ad Ioannis aedes extructa: balnea quoque duo, uni nomen sanitas, alteri iasis: et Alexandriae fluvius a Cherso ad Cypronem fovea excavata deductus.

A.C. 460 Hoc anno Isocasius quaestor Antiochiae, qui et philosophus, quasi gentiles ritus professus apud imperatorem est delatus: qui a praetoriorum Cpoleos praefecto virum examinari iussit. eum itaque manibus retro devinctis in Zeuxippum deductum ita compellat Puseus praefectus: viden' Isocasi, quo habitu nunc astes? respondet ille: video: neque moveor. nam homo cum sim, in humanas calamitates incidi. caeterum age mecum ut iudex, ut una mecum olim iudicasti. his auditis, imperatori faustis vocibus acclamat populus: quo comperto laetus imperator eum in propriam provinciam remisit.

A.C. 461 Antiochiae episcopi Iuliani annus primus.

Hoc anno Leo imperator ingentem classem et valide instructum exercitum adversus Gizerichum, qui Africam obtinebat, emisit. Gizerichus quippe, defuncto Marciano, multa mala intulit in provincias

γὰρ Γιζέριχος μετὰ τὴν τελευτὴν Μαρκιανοῦ πολλὰ δεινὰ D
ἐνεδείξατο ἐν ταῖς ὑπὸ τὴν τῶν Ῥωμαίων βασιλείαν χώραις,
ληϊζόμενος καὶ αἰχμαλωτίζων πολλοὺς καὶ τὰς πόλεις κατα-
σκάπτων. ὅθεν ζήλῳ κινηθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐκ πάσης τῆς ἀνα-
τολικῆς θαλάσσης ἑκατὸν χιλιάδας πλοίων ἀθροίσας, καὶ στρα-
τῶν καὶ ὅπλων ταῦτα πληρώσας, κατὰ Γιζερίχου ἀπέστειλεν.
φασὶ γὰρ αὐτὸν ͵ατ' κεντηνάρια δεδαπανηκέναι χρυσίου ἐν
τούτῳ τῷ στόλῳ. στρατηγὸν δὲ καὶ ἔξαρχον τοῦ στόλου κα-
τέστησεν Βασιλίσκον τὸν Βερίνης τῆς αὐγούστης ἀδελφόν,
τῆς ὑπάτου τιμῆς ἤδη μετασχόντα καὶ Σκύθας πολλάκις νι-
κήσαντα ἐν τῇ Θρᾴκῃ. ὃς δὴ καὶ συνδραμούσης αὐτῷ ἐκ τῆς
ἑσπερίου οὐκ ὀλίγης δυνάμεως, συμπλακεὶς εἰς ναυμαχίας P. 100
πολλάκις τῇ Γιζερίχου [μετὰ] τῶν νηῶν τῷ βυθῷ παραδούς,
εἶτα καὶ αὐτὴν ἠδυνήθη Καρχηδόνα κρατῆσαι. ὕστερον δὲ
δώροις ὑπὸ Γιζερίχου καὶ πλείστοις χρήμασι δελεασθείς,
ἐνέδωκεν καὶ ἡττήθη ἑκών, ὡς Περσικὸς ἱστόρησεν ὁ Θρᾷξ.
φασὶ δέ τινες, ὅτι Ἄσπαρ καὶ Ἀρδαβούριος, Ἀρειανοὶ ὄντες
καὶ εἰς βασιλείαν ἐλθεῖν διὰ τοῦτο μὴ δυνάμενοι, κουράτωρα
αὐτῶν ὄντα Λέοντα, βασιλέα πεποιήκασιν, αὐτοὶ προσδοκῶν-
τες διοικεῖν τὸ βασίλειον. τοῦ δὲ βασιλέως μὴ καταδεδεγμέ-

4. τῆς add. ex A. 6. ταῦτα e, ταύτας vulg. 9. Αὐγούστης A, Αὐγούστας vulg. 10. μετασχόντος — νικήσαντος A e. 11. ὃς A, ὡς vulg. αὐτῷ] οὕτω A e d. 12. εἰς om. A e. 13. pro μετὰ numerus aliquis restituendus esse videtur, fortasse τμ' h. e. 340. 15. δώροις om. A. 16. ὡς Περσικὸς] ὥσπερ Σικὸς a, recte fortasse. 18. διὰ τοῦτο om. A a.

Romanae ditioni subiectas, praedis abactis, plerisque in captivitatem missis et eversis passim civitatibus. quibus excandescens imperator naves ex toto oriente centies mille contraxit, ipsasque militibus et armis plene munitas adversus Gizerichum destinavit. in eam classem mille et trecenta auri centenaria expendisse narrant. itaque ducem ac praefectum instituit Basiliscum Verinae Augustae fratrem, consulis munere iam perfunctum et frequentibus in Scythas per Thraciam victoriis clarum. is, confluente in auxilium ex occiduo mari navium non poenitenda manu, cum Gizerichi classe frequentiores conflictus exercuit, plerasque naves in profundum demersit et ipsam tandem Carthaginem potentia superavit. demum donorum illecebris et vi pecuniarum inescatus, priorem impetum remisit, et spontaneus denique, prout historiae Thrax Persicus commisit, profligatur. referunt alii, Asparem et Ardaburium Arii sectatores, cum ob id maxime ad imperii fastigium minime possent pervenire, Leonem,

B νου τοῦτο, ἠγωνίζοντο διαστρέφειν τὰ ὑπ' αὐτοῦ καλῶς διοικούμενα, καὶ Βασιλίσκῳ συνέθεντο δοῦναι τὴν βασιλείαν, εἰ προδοίη τὸν τοῦ βασιλέως στόλον τε καὶ λαὸν τῷ Γιζερίχῳ Ἀρειανῷ ὄντι καὶ ὁμόφρονι αὐτῶν. καὶ τούτου χάριν προδεδωκέναι τὸν Βασιλίσκον φασίν. τότε Γιζέριχος τεχνασάμενος σκάφη τῶν πολεμίων τινὸς ὕλης ἐμπλήσας καυστικῆς, νυκτὸς ἐπιστὰς καὶ τῶν Ῥωμαίων ἀφυλάκτως ὑπνούντων, ταύτας ἐπαφῆκεν ἀπὸ τῆς χέρσου μετὰ πνεύματος ἀπογείου κατὰ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στόλου, καὶ καταφλέγουσι μὲν πολλὰ τῶν σκαφῶν· τὰ δὲ ἄλλα τὸν κίνδυνον φεύγοντα, εἰς Σικελίαν ἐπα- C νῆλθον. τότε λοιπὸν καὶ ὁ Βασιλίσκου δόλος ἠλέγχθη, μηδένα λαθὼν τοῦ στρατοπέδου.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Πατρίκιος ὁ υἱὸς Ἄσπαρος, ὃν καίσαρα ὁ βασιλεὺς Λέων πεποίηκεν, διὰ τὸ ἑλκῦσαι τὸν Ἄσπαρα ἐκ τῆς Ἀρειανικῆς δόξης καὶ εὐνοεῖν τῷ βασιλεῖ, παρεγένετο ἐν Ἀλεξανδρείᾳ μετὰ μεγάλης φαντασίας, ἐν ᾧ ἐστερεώθη τὸ Κορεῖον βαλανεῖον.

A.M. 5962 Ῥώμης ἐπισκόπου Σιμπλικίου ἔτος α΄.

D Τούτῳ τῷ ἔτει Λέων ὁ βασιλεὺς Ζήνωνα τὸν στρατη-

3. προδοίη: sic dedi sine libris pro vulg. προδόσῃ. 6. τινὸς add. ex A. 8. ἀπογείου A, ὑπογείου vulg. 16. φαντασίας om. A. 19. τὸν add. ex A.

qui tunc eorum procurator erat, ad imperium evexisse, quasi rerum omnium summam posthac administrare praestolatos. ab eorum spe cum animum averteret imperator, rectam eius gubernandi rationem labefactare et in peius trahere contendebant, et Basilisco imperium se pollicebantur tradere, si modo classem cum toto exercitu Gizericho, qui una cum ipsis Arianas opiniones sequebatur, proderet: qua de causa Basiliscum ad exercitum prodendum inclinasse dicunt. tum Gizerichus dolos meditatus, naves bellicas materia ad ignem facili replevit, remque noctu molitus, dum Romani dormirent incustoditi, ipsas e terra vento exinde aspirante, in Romanam classem emisit, adeo ut multa quidem navigia igne consumpta defecerint: alia vero periculo subducta in Siciliam reverterentur: atque ita demum Basilisci dolus, cum ne ullum amplius in toto exercitu lateret, manifeste deprehensus.

Hoc etiam anno Patricius Asparis filius, quem Leo caesarem crearat, ut ab Arii pravis opinionibus Asparem avocaret et de imperio bene mereretur, cum magna apparatus ostentatione missus est Alexandriam, ac tum balneum Corium nomine restauratum.

A. C. 462 Romae episcopi Simplicii annus primus.

Hoc anno Leo imperator Zenonem militiae in oriente magistrum

λάτην τῆς ἑῴας καὶ γαμβρὸν αὐτοῦ ἀπέστειλεν ἐν τῇ Θράκῃ ἐπί τινα χρείαν πολεμικήν, κελεύσας παραδοῦναι αὐτῷ στρατὸν ἐκ τῶν ἰδίων πρὸς συμμαχίαν. οἵ τινες κατὰ παραίνεσιν Ἄσπαρος μικροῦ δεῖν τὸν Ζήνωνα διεχειρίζοντο, εἰ μὴ προγνοὺς τὴν ἐπιβουλὴν εἰς Σερδικὴν ἀπεσώθη φυγὼν πόλιν τῆς Θράκης. ἐκ τούτου ὕποπτος γίνεται Ἄσπαρ Λέοντι τῷ βασιλεῖ. V. 81

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπέστειλεν Λέων ὁ βασιλεὺς κατὰ Γιζε- A.M. 59[illegible] ρίχου Ἡράκλειον τὸν Ἐδεσηνόν, υἱὸν Φλώρου τοῦ ἀπὸ ὑπά- P. 101 των, καὶ Μάρσον Ἴσαυρον, ἄνδρας δραστηρίους, καὶ στρατὸν ἐξ Αἰγύπτου καὶ Θηβαΐδος καὶ τῆς ἐρήμου. οἵ τινες προσπεσόντες ἀδοκήτως τοῖς Οὐανδήλοις, Τρίπολίν τε καὶ ἄλλας παρεστήσαντο πόλεις τῆς Λιβύης πολλάς, καὶ πλέον τῆς Βασιλίσκου ναυμαχίας ἠνίασαν τὸν Γιζέριχον, ὥστε παρασκευάσαι αὐτὸν περὶ εἰρήνης πρεσβεῦσαι πρὸς Λέοντα τὸν βασιλέα· καὶ ταύτης τυγχάνει παρὰ Λέοντος, χρῄζοντος τότε Βασιλίσκου καὶ Ἡρακλείου καὶ Μάρσου εἰς τὴν κατὰ Ἄσπαρος ἐπι- B βουλήν. ὕποπτος γάρ, ὡς προέφην, γενόμενος τῷ βασιλεῖ ὁ Ἄσπαρ καὶ πολλὴν περικείμενος δύναμιν, δόλῳ παρὰ τοῦ βασιλέως φονεύεται μετὰ βραχὺ σὺν τοῖς αὐτοῦ παισὶν Ἀρ-

1. τῆς ἑῴας om. A f. 15. πρεσβεύσασθαι a. 16. χρῄζοντος τότε A, χρηΐζοντός τε vulg. 19. περικείμενος A, ἐπικείμενος vulg. 20. καὶ μετὰ βρ. A e.

et proprium generum, urgente belli necessitate, in Thraciam misit; et ex proprio satellitio alium exercitum ad suppetias ferendas ei colligi mandavit. milites a caede Zenoni suasibus Asparis inferenda leviter erraverunt. periculum enim subodoratus, Serdicem Thraciae urbem fuga elapsus saluti consuluit: ex quo Aspar Leoni suspectus habetur.

Hoc anno Leo imperator Heraclium Edessenum, Flori exconsulis A. C. 463 filium, et Marsum Isaurum, viros armis strenuos, cum exercitibus ex Aegypto, Thebaide et eremo collectis, adversus Gizerichum misit. isti ex improviso Vandalos aggressi, Tripolim et alias Libyae civitates plurimas receperunt, et gravius multo, quam antehac navali praelio Basiliscus, Gizerichi vires attriverunt: adeo ut de pace cum imperatore Leone sancienda legationem mittere pararet: eamque demum ab Leone obtinuit, cum nimirum Basilisci, Heraclii et Marsi opera ad struendas Aspari insidias indigeret. Aspar siquidem, ut praemisi, imperatori propter eam, qua circumvallatus erat, potestatem, suspectus, imperatoris dolo paulo post neci traditur cum filiis Ardaburio

δαβουρίῳ καὶ Πατρικίῳ, ὃν καίσαρα ὁ βασιλεὺς πεποίηκε πρότερον, ἵνα τὴν Ἄσπαρος εὔνοιαν ἔχῃ.

A.M. 5964 Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Ἀκακίου ἔτος α΄.

C Τούτῳ τῷ ἔτει Ἄσπαρος καὶ Ἀρδαβουρίου καὶ Πατρικίου τῶν υἱῶν αὐτοῦ φονευθέντων ὑπὸ Λέοντος, Ὀστρὶς ὁ ὑπασπιστὴς Ἄσπαρος καὶ Θευδέριχος ὁ Τριαρίου παῖς, τῆς δὲ Ἄσπαρος γαμετῆς ἀδελφός, ἐπῆλθεν μετὰ δυνάμεως τῇ πόλει, τοὺς πεφονευμένους ἐκδικῆσαι· καὶ εἰ μὴ προλαβὼν ὁ Βασιλίσκος ἐκ τῆς ἀπὸ Σικελίας ἐπανόδου, καὶ Ζήνων ἀπὸ Χαλκηδόνος, ὃς ἦν ἐκεῖ τὸν Ἄσπαρος ἀναμένων φόνον, ἐβοήθησαν τῇ πόλει καὶ διέσπειραν τοὺς ἐπαναστάντας, πολὺς ἂν ἐγένετο τοῖς πράγμασι τάραχος. ὁ δὲ νεώτατος Ἄσπαρος D παῖς Ἀρμενάρχος ὑποκλαπεὶς γνώμῃ τοῦ Ζήνωνος ἐκφεύγει σταλεὶς ἐν Ἰσαυρίᾳ, καὶ νόθου Ζήνωνος παιδὸς γαμβρὸς καθίσταται, ὃς μετὰ τὴν Λέοντος τελευτὴν ἐπανελθὼν εἰς τὸ Βυζάντιον μέχρι τέλους εὐδαιμόνως ἐβίω. ἐν Ἰταλίᾳ δὲ Ῥεκίμερ ὁ στρατηγός, οὗ καὶ πρώην ἐμνήσθην, γαμβρὸς δὲ Ἀνθεμίου τοῦ εὐσεβῶς ἐν Ῥώμῃ βασιλεύσαντος, ἐπανίσταται τῷ ἰδίῳ κηδεστῇ, καὶ πολέμου κρατοῦντος τὴν χώραν, λιμώττουσιν οὕτως αἱ τοῦ βασιλέως δυνάμεις, ὡς καὶ βυρσῶν καὶ ἄλλων ἀηθῶν ἅψασθαι βρωμάτων, αὐτὸν δὲ τὸν βασιλέα Ἀνθέμιον

5. Ὀστρὺς A. 9. Σικελίαν vulg. 10. ἐφοβήθησαν e. 13. Ἀρμενίαρχος A e, Ἀρμενάριχος a. 16. Ῥεκίμερ A, Ῥεκίβερ vulg.

et Patricio, quorum hunc, ut Asparem sibi demereretur, caesarem olim declaraverat imperator.

A. C. 464 Cpoleos episcopi Acacii annus primus.

Hoc anno Aspare una cum filiis Ardaburio et Patricio a Leone interfectis, Ostris Asparis satelles et Theoderichus Triarii filius et Asparis coniugis frater necatorum sanguinem ulturi cum armatorum copiis irruerunt in urbem: ac nisi Basiliscus ex Sicilia reversus, et Zeno pariter e Chalcedone, ubi Asparis leti nuncium praestolabatur, urbem praeoccupantes tulissent auxilium et dissipassent seditionum auctores, ingenti prorsus tumultu res omnes turbabantur. Armenarchus vero Asparis iunior filius furtive subtractus Zenonis consilio fugam arripit in Isauriam missus, et a spurio Zenonis filio gener assumitur: qui tandem post Leonis obitum Byzantium regressus, reliquum vitae feliciter peregit. in Italia Recimer dux, cuius prius facta mentio, Anthemii pie admodum Romae imperium administrantis gener, in proprium insurgit socerum: bellis vero totam regionem occupantibus, tanta fame atteruntur imperatoris copiae, ut coriis aliisque cibis in-

ἕβδομον ἔτος ἔχοντα τῆς ἀρχῆς· ἀναιρεθῆναι. τὸ τηνικαῦτα Λέων διὰ τοὺς ἔτι συνεστῶτας ἐν Ῥώμῃ θορύβους Ὀλύβριον τὸν τῆς Πλακιδίας σύζυγον ἐκπέμπει τῇ Ῥώμῃ, καὶ ἀναγο- P. 102
ρεύει τοῦτον αὐτοκράτορα. ὁ δὲ Ῥεκίμερ μετὰ τὴν Ἀνθεμίου σφαγὴν τρεῖς μῆνας μόνους διαζήσας νόσῳ τελευτᾷ, συναπελθόντος αὐτῷ Ὀλυβρίου ἀρρωστίᾳ σωματικῇ. τούτων δὲ τελευτησάντων, Μαιωρῖνος τὴν βασιλείαν διεδέξατο ἀνὴρ φρενήρης καὶ πολέμων ἔμπειρος. οὗτος τὰς πόλεις ὑπὸ Γιζερίχου πεπορθημένας εὑρὼν εἰσέβαλεν εἰς Λιανήν, καὶ καταλαβὼν τὴν Λιγουρίαν, φοβερὸς τοῖς Οὐανδήλοις ὤφθη· καὶ μέλλων τὴν νίκην ἀναδήσασθαι, ἐν τῷ μεταξὺ νόσῳ δυσεντε-
ρίας ληφθεὶς ἐτελεύτησεν. ὁ δὲ στρατηγὸς * διαβὰς Πάτμον B
ἀπεσώθη. ἐν τούτοις οὖν ἀσχολουμένων τῶν περὶ Γιζέριχον, ἡ νήπιος Εὐδοκία καὶ Θεοδοσίου ἐγγόνη ἑκκαίδεκα χρόνους ἐν τῇ Ἀφρικῇ ποιήσασα μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Ὀνωρίχου, καὶ V. 82
παῖδα ἐξ αὐτοῦ Ἰλδέριχον γεννήσασα, δυσφοροῦσα κατὰ τοῦ ἀνδρός, ὡς Ἀρειανοῦ ὄντος, ἄδειαν εὑροῦσα καὶ φυγῇ χρησαμένη ἦλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ προσκυνήσασα τοὺς σεβασμίους τόπους, καὶ ἀσπασαμένη τὸν τάφον τῆς ἑαυτῆς μάμμης, ὀλίγας ἡμέρας διατρίψασα ἐν τῇ ἁγίᾳ πόλει, ἐτελεύτησεν ἐν

6. αὐτῷ A, αὐτοῦ vulg. 8. πολέμων A, πολέμου vulg. 9. Λιανὴν] λίαν ἦν (?) A e f, fort. εἰς τὴν Ἰταλίαν. 10. ὤφθη] γέγονε f.

solitis non parcerent, ipsum vero imperatorem Anthemium septimo imperii anno tollerent e medio. tum Leo propter tumultus denuo Romae concitatos Olybrium Placidiae coniugem Romam misit imperatorem prius renunciatum. Recimer post Anthemii caedem cum solos tres menses supervixisset, morbo extinctus est; paulo post etiam Olybrius in infirmitatem incidens vita decessit. istos igitur fato functos excepit in imperio Maiorinus, vir cordatus et in bellis exercitatissimus. hic devastatis a Gizericho urbibus conspectis, in Lianem irruit, et occupata Liguria, Vandalis se formidabilem praebuit: iamque victoriis coronandus, interea dysenteriae morbo correptus diem ultimum obiit. dux vero belli, * facto discessu, fretoque traiecto, Patmum se recepit. porro dum Gizerichi familiares et exercitus in his detinentur, iunior Eudocia Theodosii neptis, annis iam sexdecim cum Honoricho coniuge in Africa exactis, et puero Ilderícho ex eius amplexibus suscepto, virum, ceu Arianum, aversa, occasione sese ultro offerente, fugam arripit et Hierosolyma dirigit iter: tum venerandis locis Christiano ritu adoratis, salutato etiam aviae sepulchro, cum paucos dies in sancta urbe moram fecisset, bonis suis omnibus sanctae resurre-

εἰρήνῃ, πάντα τὰ αὐτῆς καταλείψασα ἐν τῇ ἁγίᾳ Ἀναστάσει, παραθεμένη καὶ Κοῦρκον σὺν τοῖς τέκνοις αὐτοῦ τῷ ἀρχιεπισκόπῳ Ἱεροσολύμων, ὡς συνεργῷ αὐτῇ γενομένῳ καὶ πιστῷ
C *εἰς τὸ ἐκφυγεῖν Ὀνώριχον Ἀρειανὸν τὸν ἄνδρα αὐτῆς.*
A.M. 5965 *Τούτῳ τῷ ἔτει Λέων ὁ βασιλεὺς Λέοντα τὸν Ζήνωνος υἱὸν καὶ Ἀρεάδνης τῆς ἰδίας θυγατρός, τὸν ἑαυτοῦ ἔγγονον στέψας, βασιλέα ἀνηγόρευσεν. μετὰ δὲ τὸν Ὀλυβρίου θάνατον καὶ Ῥεκίμερ καὶ Μαϊωρίνου, Γλυκέριος Ἰταλίας ἀναγορεύε-*
D *ται βασιλεύς, ἀνὴρ οὐκ ἀδόκιμος, ὃν πέντε μῆνας κρατήσαντα Νεποτιανὸς Δαλμάτης ἐκβάλλει τῆς ἀρχῆς, καὶ βασιλεύει καὶ αὐτὸς χρόνον ὀλίγον, Ὀρέστου τινὸς ἐκβάλλοντος αὐτόν, ὃν οἰκεῖος παῖς Ῥωμύλλος ἐπίκλην Αὐγούστουλος διαδεξάμενος, καὶ δύο μόνους ἄρξας ἐνιαυτοὺς αὐτοκράτωρ τῆς ἐν Ἰταλίᾳ βασιλείας καθίσταται μετὰ ͵ατγʹ ἔτη τοῦ Ῥωμύλλου, τοῦ τὴν Ῥώμην κτίσαντος, βασιλείας. καὶ σημειωτέον, ὡς ἀπὸ Ῥωμύλλου ἡ τῆς ἑσπέρας ἀκμάσασα βασιλεία πάλιν ἐπὶ Ῥωμύλλον μετὰ τοσούτους ἐπαύσατο χρόνους, Ὀδοάκρου λοιπὸν Γότθου μὲν τὸ γένος, ἐν Ἰταλίᾳ δὲ τραφέντος, χειρωσαμένου δυ-*
P. 103 *νάμει βαρβαρικῇ τὴν ἀρχήν, ὃς τὴν τοῦ ῥηγὸς ἑαυτῷ περι-*

2. *Βοῦρκον* A f. 4. *εἰς τὸ* A, *εἰς τῷ* vulg. 5. *τούτῳ τῷ* A, *τῷ δ' αὐτῷ* vulg. 6. *Ἀριάδνης* a. *ἔγγονον* A, *ἔγγονα* vulg. 11. *χρόνον οὐκ ὀλίγον* A. 13. *τῆς ἐν Ἰταλίᾳ βασιλείας* A, *ἐν Ἰταλίας βασιλείᾳ* vulg. 17. *τοσούτους* A, *τούτους* vulg. 18. *τὸ γένος* A, *τοῦ γένους* vulg. *χειρωσαμένου* A a, *χειρωσάμενος* vulg. 19. *ὃς τοῦ ῥ.* A e.

etionis aedi testamento relictis, Curco insuper, cuius opera et auxiliis, velut sibi fidissimi, dum Honorichum coniugem fugeret, usa fuerat, cum liberis archiepiscopo Hierosolymorum commendato, in pace animam efflavit.

A.C. 465 Eodem anno Leo imperator Zenonis et Areadnae filium Leonem proprium nepotem corona redimitum imperatorem renunciavit. Olybrio vero, Recimere et Maiorino morte sublatis, Glycerius, vir non contemnendae probitatis, Italiae declaratur imperator. eum quinque menses imperio potitum Nepotianus Dalmata potestate privat, nec ipse diu ea dignitate potitur, Oreste quodam eum throno deturbante, quem germanus filius Romulus, cui cognomen Augustulus, excipiens, post regni a Romulo Romae fundatore instituti mille trecentos et tres annos, duos ipse solos in Italiae imperio princeps summus obtinuit. illud porro observandum, quod occidentis imperium a Romulo initium habens, tanto post tempore altero in Romulo desierit. caeterum Odoacer Gotthus quidem genere, Italico tamen solo educatus, vi barbarica imperio sibi subdito, et regis nomine sibi assumpto, Romanaque

θέμενος προσηγορίαν, πᾶσαν ἀρχὴν κατὰ τὸν πάτριον νόμον
τοῖς Ῥωμαίοις προχειρισάμενος ἐπὶ δέκα χρόνους τῆς ἀρχῆς
ἐκράτησεν. ᾤκει δὲ ἐν Ῥαβέννῃ τῇ πόλει τῆς Ἰταλίας παρὰ
τὴν θάλασσαν εὐδαίμονα οὖσαν καὶ καλήν.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἡ κόνις κατῆλθεν πυρακτούντων τῶν νε- A.M. 5966
φῶν προφανέντων, ὡς πάντας νομίζειν, ὅτι πῦρ βρέχει. καὶ
πάντες ἔτρεμον λιτανεύοντες. ἐπὶ δὲ παλαιστῆς ὕψους ἐτέθη
ἐν τοῖς κεράμοις. καὶ πάντες ἔλεγον, ὅτι πῦρ ἦν καὶ ἐσβέ-
σθη καὶ γέγονε κόνις τῇ τοῦ θεοῦ φιλανθρωπίᾳ. B

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Λέων ὁ βασιλεὺς ἐν Βυζαντίῳ ἀρρωστή-
σας τελευτᾷ, Λέοντα τὸν Ζήνωνος υἱὸν καὶ Ἀρεάδνης νήπιον
ὄντα βασιλέα προχειροτονήσας κατέλιπεν, μηνὶ Ἰανουαρίῳ ἰν-
δικτιῶνος ιβ', καὶ τῷ Φεβρουαρίῳ μηνὶ ἔστεψε Ζήνωνα τὸν
ἴδιον πατέρα ἐν τῷ καθίσματι τοῦ Ἱπποδρομίου, Βερίνης καὶ
Ἀρεάδνης συναραμένων αὐτῷ. δέκα δὲ μόνους μῆνας τοῦ
μικροῦ Λέοντος συμβασιλεύσαντος τῷ ἰδίῳ πατρὶ Ζήνωνι
νόσῳ τελευτᾷ, καὶ βασιλεύει μόνος Ζήνων ἔτη ιζ' καὶ μῆνας
β', συναριθμουμένων καὶ τῶν εἴκοσι μηνῶν τοῦ Βασιλίσκου V. 83
τῆς τυραννίδος. χαλεπῶς δὲ ὁ Ζήνων μεταχειρισάμενος τὴν C
ἀρχήν, ἐν προοιμίοις Μεσοποταμίαν μὲν Σαρακηνοί, Θρᾴκην

1. κατὰ τὸν πάτριον νόμον A, κατὰ τῶν πατρίων νόμων e, κατὰ τὴν τῶν πατρίων νόμων vulg. 4. εὐδαίμονα οὖσαν A a, εὐδαιμονοῦσαν e, εὐδαιμονοῦσαν οὖσαν f, εὐδαίμονα χώραν vulg. 20. μὲν Σαρακηνοὶ A, μὲν οἱ Σαρ. vulg.

republica secundum patrias leges suas instituta, ad decem annos tenuit imperium. habitavit autem Ravennae, quae urbs est Italiae, opulenta admodum et elegans, ad mare sita.

Hoc anno ex nubibus ardere visis decidit pulvis, adeo ut ignem A.C. 466
depluvium stillare cuncti arbitrarentur. supplicationibus igitur et processionibus intenti contremiscebant. ad palmae vero altitudinem in tectis depositus est. caeterum ignem verum extitisse et posthac extinctum deique benignitate in pulverem versum cuncti asserebant.

Hoc anno Leo imperator morbo correptus Byzantii vita decessit, Leone Zenonis et Areadnae filio, quem ante designaverat, imperatore relicto, mense Ianuario, indictione duodecima, qui deinde Februario Zenonem patrem in circi sella, Verina et Areadna opem ad hoc ferentibus, imperii corona redimivit. solos autem menses decem cum proprio patre Zenone Leo iunior imperium assecutus, aegra valetudine vexatus extinguitur: tum Zeno septemdecim annos et duos menses, connumeratis etiam viginti mensibus Basilisci tyrannidi affectis, solus imperat. improbae porro administrationis specimen Ze

δὲ κατέδραμον Οὖννοι σφόδρα τοῖς πράγμασι λυμαινόμενοι, τοῦ βασιλέως ἡδοναῖς ἀτόποις καὶ πράξεσιν ἀδίκοις σχολάζοντος.

A.M. 5967 Ῥωμαίων βασιλέως Ζήνωνος ἔτος α΄.
D Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Πέτρου ἔτος α΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει Λέων ὁ μικρὸς δέκα μόνους μῆνας συμβασιλεύσας Ζήνωνι τῷ ἰδίῳ πατρί, καὶ προελθὼν ὡς ὕπατος, ἐτελεύτησεν, καὶ μόνος ἐκράτησε τῆς βασιλείας ὁ Ζήνων. Βασιλίσκος δὲ ὁ Βερίνης ἀδελφὸς πενθερᾶς Ζήνωνος, ἐν Ἡρακλείᾳ διατρίβων τῆς Θρᾴκης, συνεργούσης αὐτῷ καὶ Βερίνης καί τινος τῆς συγκλήτου, ἐστασίασεν κατὰ Ζήνωνος, ὃν φοβηθεὶς ὁ Ζήνων σὺν Ἀρεάδνῃ τῇ ἰδίᾳ γαμετῇ καὶ χρήμασιν
P. 104 ἱκανοῖς φεύγει εἰς Συρίαν κατά τι φρούριον ἰσχυρὸν Οὐαρὰ καλούμενον. εἰς Τεσσαιδὴν ἐκεῖθεν μετέστη δι' αἰτίαν ταύτην μετὰ τῆς γυναικὸς Ἀρεάδνης. Ἴλλου καὶ Τροκούνδου πολιορκούντων αὐτὸν εὐνοίᾳ τέως τῇ Βασιλίσκου *. Βασιλίσκος δὲ ἐν τῷ Κάμπῳ ἀνηγορεύθη βασιλεύς· Μάρκον τε τὸν υἱὸν καίσαρα ἐποίησεν, καὶ Ζηνωδίαν τὴν ἑαυτοῦ γαμε-

1. κατέδραμον] κατέλαβον A. 7. προελθὼν A, προσελθὼν vulg. 11. ἐστασίασεν A, ἐστασίαζεν vulg. 13. Ὀρβᾶ A, Οὐρβὰ e f. 14. εἰς Τεσσαιδὴν] εἴς τε σβίδη. A, εἰς Τεσσβίδην e f. 15. Τροκούνδου A, Σεκούνδου vulg. v. inf. p. 192, 5. 16. αὐτὸν A, αὐτῶν vulg. εὐνοίᾳ A, ἐννοίᾳ vulg.

none sub ipsis imperii primordiis exhibente, hinc Saraceni Mesopotamiam, illinc Unni Thraciam, damnis ubique gravibus illatis, excurrerunt: dum inter haec imperator foedis voluptatibus et nefariis facinoribus indulgeret.

A. C. 467 Romanorum imperatoris Zenonis, Antiochiae episcopi Petri annus primus.

Hoc anno Leo iunior solos decem menses cum Zenone proprio patre moderatus imperium, cum consulis more publice processisset, morte raptus est: solusque Zeno imperavit. Basiliscus autem Verinae Zenonis socrus frater eius hortamentis impulsus, cum Heracleae Thraciae urbe morarentur, ipsa Verina et e senatoribus quodam opem ferentibus, adversus Zenonem excitavit rebellionem. periculum metuens Zeno, Areadna coniuge pecuniarumque copia secum asportatis, fugit in Syriam, in castrum quoddam munitissimum, cui nomen Vara. inde rursus cum Areadna uxore in Thessaedem se recipit ex huiusmodi causa. Illo et Trocundo illuc usque Basilisco bene affectis obsidione eum prementibus . . . . porro Basiliscus imperator in Campo acclamatus, mox Marcum filium caesarem creat et augustae corona Zenodiam coniugem ornat: ac statim, Ze-

τὴν αὐγοῦσταν ἔστεψεν· καὶ εὐθέως κατὰ τῆς πίστεως παρετάξατο, Ζηνωδίας μάλιστα παρορμώσης αὐτὸν εἰς τοῦτο. Τιμόθεον δὲ τὸν Αἴλουρον ἀνεκαλέσατο διὰ τύπου, καὶ Πέτρον τὸν Γναφέα κρυπτόμενον ἐν τῇ μονῇ τῶν Ἀκοιμήτων, B καὶ ὅσοι ἄλλοι ἐχθροὶ τῆς ἁγίας ἐν Χαλκηδόνι συνόδου ἐπαρρησιάζοντο κατὰ τῆς ἀληθείας. ὁ δὲ Αἴλουρος συναγαγὼν ἀτάκτους Ἀλεξανδρεῖς ἐνδημοῦντας ἐν τῷ Βυζαντίῳ, ἐκ τοῦ παλατίου λιτανεύων ἦλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐποχούμενος ὄνῳ. ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν λεγομένην Ὀκτάγωνον πτωθεὶς συνετρίβη τὸν πόδα, καὶ μετ' αἰσχύνης ἀντέστρεψεν. Βασιλίσκος δὲ τοῦτον εἰς Ἀλεξάνδρειαν μετὰ τύπων κατὰ τῆς συνόδου ἐξέπεμψεν, καὶ Πέτρον Γναφέα εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ τῆς ἀληθείας ἐνίσχυσεν ἀμφοτέρους. Τιμόθεος δὲ ὁ Σαλοφακίαλος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας μαθὼν Τιμόθεον τὸν Αἴλουρον παραγενέσθαι, ὑπεχώρησεν ἐν τοῖς μοναστηρίοις τοῦ Κανώπου, ὧν ἐγεγόνει καὶ τῆς ἀσκήσεως. πολλοὺς δὲ κακώσας ὁ Αἴλουρος Τιμόθεον βλάψαι οὐκ ἴσχυσεν διὰ τὸ ὑπὸ πάντων ἀγαπᾶσθαι αὐτόν. εἰσερχομένῳ δὲ τῷ Αἰλούρῳ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐπεφώνουν τὸ αἰσχρὸν ἐκεῖνο οἱ σπουδασταὶ αὐτοῦ· ἐψώμισας τοὺς C

2. Ζηνωδίας μαλιστα A e, Ζηνωδίας δὲ μάλ. vulg. 8. ἐποχούμενος A, ὀχούμενος vulg. 10. ἀντέστρεψεν A e f, ἀνέστρεψεν a, ἔστρεψεν vulg. 11. εἰς Ἀλεξάνδρειαν μετὰ τύπων A, μετὰ τύπ. εἰς Ἀλ. vulg. 13. Σαλοφακίαλος A, (v. p. 173, 14.) Σαλοφασκίουλος vulg. 16. ἐγεγώνει vulg.

nodiae maxime verbis ad id impulsus, rectae fidei bellum indicit. quare Timotheum Aelurum promulgato edicto revocavit exilio, Petrumque Fullonem in insomnium monasterio latitantem sedi restituit: quotquot autem sanctam synodum Chalcedonensem adversarii respuebant, ii liberrime impugnabant veritatem. Aelurus ad haec perditis ac sceleratis Alexandrinis, qui forte Cpoli hospitabantur, collectis, e palatio supplicatione ducta, asino vectus ad ecclesiam profectus est: cumque ad aedem Octagonum dictam advenisset, asino lapsus, attrito pede cum ignominia retromeare coactus est. eum posthac imperiali diplomate munitum et synodi decretis infensum Basiliscus Alexandriam transmisit, et Antiochiam Petrum Fullonem; animis utriusque adversus veritatem exasperatis et eius suasu corroboratis. Timotheus autem Salophaciolus, Alexandriae antistes, audito Timothei Aeluri adventu, ad monasteria in Canopo posita, in quibus asceticam vitam olim fuerat professus, secessit. hunc multis in plures alios illatis malis, quod omnibus carus existeret, laedere non potuit Aelurus: quin imo Aeluro Alexandriam adventanti partium eius studiosi succlamabant: hostes tuos cibasti, o papa. ille vicissim respondebat: ita

ἐχθροὺς σου, ὦ πάππας. ὁ δὲ ἀνίερος ἀντεφώνει· ναί· ὅπως ἐψώμισα. οὗτος ὁ δυσσεβὴς καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον ἀνεθεμάτισεν. Ἰουλιανὸς δὲ ὁ ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας τέθνηκεν ἀπὸ λύπης τῶν γινομένων. Πέτρος δὲ ὁ Γναφεὺς καταλαβὼν τὸν θρόνον εἰς ἀναθέματα καὶ ταραχὰς ἐχώρησεν. ὅθεν φό-
V. 85 νοι καὶ ἁρπαγαὶ διὰ τὴν προσθήκην τοῦ τρισαγίου γεγόνασιν.
D Βασιλίσκος δὲ τύπῳ, γενικῷ τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον ἐξέβαλεν· καὶ Ἀκάκιον τὸν Κωνσταντινουπόλεως κελεύσας τὸ αὐτὸ ποιῆσαι. ἀλλ' ἡ πόλις ἅπασα σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις εἰς τὴν ἐκκλησίαν συνανελθοῦσα κατὰ Βασιλίσκου τοῦτο ἐκώλυσεν. Ἀκάκιος δὲ μελανειμονήσας τὸν θρόνον καὶ τὸ θυσιαστήριον μελανῷ ἠμφίασεν. Δανιὴλ δὲ ὁ μέγας τοῦ στύλου ἀποβὰς δι' ἔνθεον ζῆλον Ἀκακίῳ τέως καὶ τῷ λαῷ συνεκκλησίασεν. Περώζης δὲ ἐπεστράτευσεν κατὰ τῶν Νεφθαλιτῶν
P. 105 Οὔννων, καὶ τρέψας αὐτοὺς ἐδίωκεν. αὐτοὶ δὲ ἐν στενοῖς τόποις τὴν φυγὴν ποιούμενοι κατ' ὀλίγον ἐν τοῖς ὄρεσι, δεξιᾷ τε καὶ ἀριστερᾷ ὑποχωροῦντες, ἐξοπίσω τούτων γενηθέντες, ἀφυλάκτους αὐτοὺς ἀπέκλεισαν. στενωθεὶς δὲ Περώζης ᾐτεῖτο εἰρήνην. ὁ δὲ τῶν Νεφθαλιτῶν βασιλεὺς οὐ πρότερον τοῦτο

1. ἀνίερος add. ex A e f. 2. οὗτος A, οὕτως vulg. 8. καὶ Ἀκάκιον A e, Ἀκ. δὲ vulg. 11. μελανειμονήσας A, μελανομονήσας vulg. καὶ τὸ θυσ. A, καὶ θυσ. vulg. 12. μελανῷ add. ex A, in quo tamen μελανοῦ legitur. 14. Περώξης A, Περόξης vulg. Νεφαλιτῶν A h. l. et infra.

est, cibavi. hoc pacto impius ille execrationes in Chalcedonensem synodum coniecit. caeterum Iulianus Antiochiae praesul, ex gestis rebus dolore concepto, vitam amisit. Petrus autem Fullo thronum invadens, se ad anathemata et tumultus excitandos convertit: ex quo caedes et domorum direptiones ob appositum ter sancto hymno additamentum. Basiliscus edicto in publicum lato Chalcedonensem synodum eliminavit, et Acacium Cpoleos illud idem iussit exequi: verum totius civitatis, mulierum etiam ac puerorum, conferta plebs adversus Basiliscum concurrens in ecclesiam scelus prohibuit. Acacius autem atra veste proprium corpus, tum thronum ac tandem altare nigris velamentis circumcinxit: magnus quoque ille Daniel divino plane zelo accensus, columna, qua consederat, descendit et cum Acacio populique frequentia assiduus cunctis ecclesiasticis conventibus aderat. caeterum Perozes adversus Nephthalitas Hunnos cepit expeditionem et in fugam versos armis insequebatur. illi per montium angusta loca in leves turmas dispersi, dextrorsum et sinistrorsum se recipiunt: demum retro Persas collecti, incustoditos angustiis locorum includunt. ita Perozes arctatus pacem expetit: quam non prius

ποιῆσαι, πρὶν πεσὼν τοῦτον προσκυνήσῃ καὶ ὅρκοις πληροφορήσῃ, μηκέτι κατὰ τῶν Νεφθαλιτῶν καταστρατεῦσαι. ὁ δὲ τῇ βίᾳ συνεχόμενος τοῦτο δρᾶσαι ἠναγκάσθη, καὶ ἐν πολλῇ ἀτιμίᾳ ὑπέστρεψεν. ὅθεν μὴ φέρων τὴν αἰσχύνην πάλιν κατ' αὐτῶν ἐστράτευσεν τοὺς ὅρκους ἀθετήσας.' B

Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Τιμοθέου Αἰλούρου ἔτος α'. A.M. 5968

Τούτῳ τῷ ἔτει τοῦ κλήρου καὶ τῶν μοναχῶν Κωνσταντινουπόλεως ὑπερμαχούντων τῆς ἁγίας ἐν Χαλκηδόνι συνόδου, φοβηθεὶς Ἀκάκιος τὰ πλήθη ὁμοφρονεῖν αὐτοῖς ὑπεκρίνατο· ὅθεν ἐπὶ ἄμβωνος κατὰ Βασιλίσκου καὶ Ζήνωνος προσεφώνει. Βασιλίσκος δὲ μαθὼν ταῦτα, καὶ φοβηθεὶς τὸ θερμὸν τοῦ λαοῦ τῆς πόλεως ἐξῆλθεν, κελεύσας τῇ συγκλήτῳ μηδένα συν- C τυχεῖν Ἀκακίῳ· ἔμελλε γὰρ ὁ λαὸς ἐμπυρίζειν τὴν πόλιν. Δανιὴλ δὲ ὁ θαυμάσιος Στυλίτης παραλαβὼν τοὺς μοναστὰς καὶ τοῦ λαοῦ τοὺς ζηλωτάς, ἐξῆλθεν πρὸς Βασιλίσκον καὶ μετὰ πολλῆς παρρησίας αὐτῷ διελέχθη· ἀλλ' οὐ προσήκατο αὐτούς.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Περόζης πάλιν ἐπιστρατεύσας πρὸς τοὺς Λευκοὺς Οὔννους, τοὺς λεγομένους Νεφθαλίτας, ἀπώλετο πανστρατί. ὀρύξαντες γὰρ τάφρον βαθεῖαν, καὶ καλά-

2. καταστρατεῦσαι A, στρατεῦσαι vulg. 8. ὑπερμαχοῦντες e f. ἁγίας om. f. 12. συντυχεῖν A, τυχεῖν vulg. 19. τοὺς Λευκοὺς Οὔννους A, τοὺς λεγομένους Λευκοὺς Ο. vulg.

Nephthalitarum rex concessit, quam ille pronus in terram ipsum adorasset, et interposito iuramento fuisset pactus, se non amplius bellum Nephthalitis illaturum. Perozes necessitatis vi constrictus, illubenti animo id omne praestiturum pollicetur et cum multo dedecore revertitur: latae tamen ignominiae postmodum impatiens violatis foederibus armis eos lacessere non destitit.

Alexandriae episcopi Timothei Aeluri annus primus. A.C. 468

Hoc anno cleri monachorumque Cpolitanorum agmine pro Chalcedonensi synodo decertante, territus Acacius, in unam cum eis ire sententiam dissimulans, ea de causa adversus Basiliscum et Zenonem ex ecclesiae suggestu peroravit. quo comperto, populi furorem Basiliscus metuens excessit civitate, ne quis Acacio familiaritatis aut convictus praeberet consortium, indicens senatui: iam enim populus igne civitatem devastare parabat. Daniel autem Stylites, vir ille mirandus, e monachorum et populi turba nonnullis rerum divinarum aemulatoribus assumptis, ad Basiliscum profectus, multa libertate coram eo disseruit, cuius ille sermonem respuit.

Hoc eodem anno Perozes iterum adversus Unnos Albos nomine, qui et Nephthalitae, arma movens, ex integro profligatur. fossa

μους ἐπιθέντες καὶ γῆν ἐπιχώσαντες ἔμειναν ἔνδον. ὀλίγους δὲ ὑπαντῆσαι τούτοις ἀποστείλαντες καὶ αὖθις εἰς φυγὴν
D τραπέντες καὶ κατὰ τὰ στενὰ διαβάντες, ὁμοῦ τοῖς ἄλλοις ἔφυγον. οἱ δὲ Πέρσαι μηδὲν δεινὸν ὑποπτεύσαντες, ἀκρατῶς τούτους ἐδίωκον, καὶ πάντες ὁμοῦ σὺν τῷ Περώζῃ καὶ τοῖς αὐτοῦ παισὶν εἰς τὸ βάραθρον ἐμπεσόντες, ἀπώλοντο. ὁ δὲ Περώζης αἰσθόμενος τοῦ δεινοῦ, τὸν μάργαρον, ὃν αὐτὸς εἶχεν λευκότατον καὶ μέγαν, εἰς ὑπερβολὴν ἔντιμον, ἐξ ὠτὸς τοῦ δεξιοῦ ἀφελόμενος, ἔρριψεν, ὅπως μή τις αὐτὸν ὀπίσω αὐτοῦ φορέσῃ, ἐπεὶ ἀξιοθέατος ὑπερφυῶς ἦν, οἷον οὔπω πρότερον ἑτέρῳ βασιλεῖ γέγονεν. οὕτω μὲν Περώζης διεφθάρη σὺν
P. 106 πάσῃ τῇ στρατιᾷ. ὅσοι δὲ Περώζῃ μὴ συστρατεύσαντες, Καβάδην βασιλέα εἵλαντο τὸν Περώζου νεώτερον υἱόν. ἦρξαν δὲ
V. 85 Περσῶν οἱ βάρβαροι χρόνους δύο εἰς φόρου ἀπαγωγήν. Καβάδης δὲ ἐπὶ τὸ βιαιότερον τῇ ἀρχῇ χρώμενος, κοινὰς τὰς γυναῖκας ἔχειν ἐνομοθέτησεν· ὅθεν οἱ Πέρσαι τοῦτον τῆς ἀρχῆς παρέλυσαν, καὶ δήσαντες εἰς φυλακὴν ἀπέθεντο, Βλάσιον δὲ τὸν καὶ Οὐαλᾶν, ἀδελφὸν Περώζου, βασιλέα ἐποίησαν διὰ τὸ μὴ εἶναι ἄλλον υἱὸν Περώζου. ἡ δὲ γυνὴ Κα-

1. καὶ καλάμους ἐπιθέντες καὶ γῆν ἐπιχώσαντες A, καὶ καλάμους καὶ γῆν ἐπιθέντες vulg. 3. κατὰ A e, καθ' εἰς vulg. 6. εἰς τὸ βάρ. A, εἰς βάρ. vulg. 9. ὀπίσω A, ὄπισθεν vulg. 10. φορέσῃ A, φορήσῃ vulg. οἷον e, ὅσον vulg. om. A. 13. εἷλοντο A, sed vid. p. 122, 1. 15. βιαιότερον A, βεβαιότερον vulg. 17. Βλασιον δὲ A, καὶ Βλάσην vulg.

quippe profundius excavata, calamos cum terra leviter aggesta desuper imponentes, latenter in ea Persas praestolabantur. paucis autem, qui Persico exercitui occurrerent, missis, iisdemque in fugam versis, et exinde locorum angustias subeuntibus singulis et una fugientibus reliquis, Persae nihil adversum suspicati effusis habenis eos insectati, omnes cum Peroze ipsiusque liberis in barathrum incidentes perierunt. Perozes dolum expertus, gemmam quam habebat candidissimam et insignem atque immensi pretii, aure dextra detractam a se proiecit, ne aliquis post eum illam gestaret, cum tam eximiae et admirandae speciei existeret, qualem nondum prius rex alius possedisset. tali strage Perozes cum omnibus copiis periit. porro in hac expeditione qui se Perozi comites non adiunxerunt, iuniorem eius filium Cabadem nomine sibi praefecerunt regem. barbari vero etiam tributi onere adiecto, duos annos Persis imperavere. Cabades porro potestate nimis violenter usus, lata lege mulieres communes haberi sanxit: qua moti Persae regno Cabade remoto, Blasium, quem Valam quoque dixerunt, Perozis fratrem instituerunt regem: alter quippe Perozi filius

βάδου διηκόνει αὐτῷ ἐν τῇ φρουρᾷ. ὁ δὲ τῆς εἱρκτῆς ἄρχων ἤρξατο ἐρᾶν τῆς γυναικὸς εὐπρεποῦς οὔσης. ὁ δὲ Καβάδης παρεκάλεσεν τὴν γυναῖκα ἐνδοῦναι τῷ ἀνθρώπῳ, εἴ πως δυνηθῇ ἐκφυγεῖν τοῦ φρουρίου. τούτου δὲ γενομένου, ἀκωλύτως B ἡ γυνὴ πρὸς Καβάδην εἰσιοῦσα τοῦτον ἐθεράπευεν. φίλος δὲ Καβάδου τις, ὀνόματι Σεώσης, διὰ τῆς γυναικὸς τῷ Καβάδῃ ἐδήλου, ὅτι ἵππους τε καὶ ἄνδρας ἐμπαρασκεύους ἔχει ἔν τινι χωρίῳ. ὁ δὲ Καβάδης, νυκτὸς ἐπιλαβούσης, πείθει τὴν γυναῖκα ἐσθῆτα μὲν αὐτῷ τὴν οἰκείαν δοῦναι, τὰ δὲ αὐτοῦ ἱμάτια φορέσαι αὐτήν, καὶ ἐπὶ τῆς εἱρκτῆς καθέζεσθαι. οὕτω μὲν οὖν Καβάδης ἐξελθὼν ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου, τῷ ἵππῳ ἐπιβὰς σὺν τῷ Σεώσῃ, εἰς Οὔννους τοὺς Νεφθαλίτας ἀφίκετο. καὶ τούτῳ τὴν θυγατέρα ὁ βασιλεὺς γυναῖκα δίδωσιν. οὕτω τε στράτευμα πολὺ τούτῳ δοὺς ἐπὶ Πέρσας συνέπεμψεν. οἱ δὲ φύλακες κατιδόντες τὴν γυναῖκα ὑπετόπαζον Καβάδην εἰς C τὸ δεσμωτήριον εἶναι τοῖς ἱματίοις Καβάδου ἠμφιεσμένην ἐπὶ ἡμέρας ἱκανάς. ὁ δὲ Καβάδης σὺν τῷ Οὐννικῷ στρατῷ εἰς Περσίδα εἰσβαλών, πόνῳ οὐδενὶ τήν τε βασιλείαν ἐκράτησεν καὶ Βλάσιον, τὸν Οὐαλᾶν, ἐξετύφλωσεν καὶ ἐν φυλακῇ εἶχεν, τὴν δὲ βασιλείαν ἀσφαλῶς διεφύλαξεν. ἦν γὰρ ἀγχί-

5. ἐθεράπευεν A, ἐθεράπευσεν vulg. 6. Σεώσης A, Σεούσης a, Σεόσης f, Σεῶσις vulg. 11. ἐκ add. ex A. 16. verba: τοῖς ἱματ. Καβ. ἠμφιεσμένην transponenda esse videntur ante ὑπετόπαζον. 19. Βλάσιον A a e, Βλάσην vulg. ἐν φυλακῇ A, ἐν τῇ φυλ. vulg.

non extabat. caeterum Cabadis uxore marito custodia detento debita officia praestante, custodiae praepositus, mulieris, cuius forma plane fuit elegans, amore coepit ardere. Cabades, si modo posset e vinculis evadere, uxorem, ut se dederet, rogavit. quo facto liberius illa Cabadem frequentans, impensiore cultu famulabatur. interea Seoses Cabadis amicus per uxorem significat, se in quodam agro equos et homines tenere paratos. quapropter ingruente nocte Cabades coniugi suadet, vestem propriam illa sibi daret, et quam habebat ipse, coniux assumeret et in carcere consideret. ita Cabades vinculis ereptus, equo conscenso, cum Seose ad Unnos, Nephthalitas vocatos, se recipit, quorum rex, filia Cabadi in uxorem tradita, cum copioso exercitu in Persas immittit. carceris autem custodes uxorem Cabadis vestibus indutam ipsum Cabadem esse in carcere per plures dies arbitrabantur. sed Cabades cum Unnicis copiis in Persiam irrumpens, nullo labore regnum obtinuit, Blasiumque, Valam dictum, oculis privavit et habuit sub custodia: regnum vero in tuto posuit: aeque

νους τε καὶ δραστήριος. ἐκράτησε δὲ μετὰ ταῦτα ἔτη ἕνδεκα.

A.M. 5969 Περσῶν βασιλέως Οὐαλᾶ, Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Ἀνα-
D στασίου ἔτος α΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἴλλος καὶ Τροκοῦνδος οἱ πολιορκοῦντες
Ζήνωνα, ὡς Βασιλίσκου τὰ ὑποσχεθέντα αὐτοῖς μὴ πληροῦντος,
καὶ τῆς συγκλήτου βουλῆς βαρυνομένης τῇ ἀρχῇ Βασιλίσκου
διὰ μοχθηρίαν τρόπων καὶ ἄνοιαν, γράφουσιν πρὸς αὐτούς,
φιλιωθέντες τῷ Ζήνωνι, ὅ,τε Ἴλλος καὶ Τροκοῦνδος, καὶ λα-
βόντες αὐτὸν ἐπὶ τὴν βασιλεύουσαν ἐπανήρχοντο. τοῦτο δὲ
μαθὼν ὁ Βασιλίσκος Ἁρμάτιον τὸν ἴδιον ἀνεψιὸν στρατηγὸν
ὄντα τῆς Θρᾴκης μετὰ πάσης τῆς στρατιᾶς αὐτοῦ καὶ τοῦ
λαοῦ Κωνσταντινουπόλεως ἀπέστειλε κατὰ Ζήνωνος, ὁρκίσας
P. 107 αὐτὸν εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα, μὴ προδοῦναι. ὁ δὲ Ἁρμάτιος
συναντήσας τῷ Ζήνωνι κατὰ Νίκαιαν τῆς Βιθυνίας οὕτως
αὐτὸν κατέπληξεν, ὡς μικροῦ δεῖν ἀναστρέψαι μετὰ τῆς Ἰσαυ-
ρικῆς βοηθείας πάσης. ἀλλὰ δώροις τοῖς παρὰ Ζήνωνος καὶ
οὗτος ὡς ἐπὶ πολὺ τυφλωθεὶς καὶ ὑποσχέσει διαδόχου στρα-
τηλατίας, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Βασιλίσκον καίσαρα ποιῆσαι
καὶ συγκάθεδρον αὐτοῦ σὺν αὐτῷ, κατὰ Βασιλίσκου ἐπανῆλ-

5. Τροκοῦνδος A a, Τρικοῦνδος f, Προκοῦνδος vulg. h. l. et infra. 8. γράφουσιν A e, καὶ γραφούσης vulg. 9. ὅ, τε Ἴλλος] ὅτε Ἴλλος A, ὅτε καὶ Ἴλλος vulg. 18. ὡς om. A.

solers enim ac strenuus fuit. regnavit autem post haec annis undecim.

A.C. 469 Persarum regis Valae, Hierosolymorum episcopi Anastasii annus primus.

Hoc anno Illo et Trocundo Zenonem obsidione bellica prementibus, Basilisco vero, quae pollicita illis fuerat, nullatenus adimplente, ac insuper senatu ob morum improbitatem et vesaniam Basiliscum non amplius ferente, litteris ad eum missis, ipsi Illus et Trocundus Zenoni reconciliati, eodem secum adducto, in regiam urbem regressi sunt. Basiliscus, his rescitis, Armatium proprium nepotem Thraciae ducem cum sibi commissis copiis et Cpoleos plebe adversus Zenonem misit eumque iuramento in sanctum baptisma dato, ne se proderet, obtestatus est. Armatius ad Nicaeam Bithyniae occurrens Zenoni tantum incussit terrorem, ut quin cum auxilaria Isaurorum manu retrocederet, parum abfuerit: verum amplorum donorum pollicitationibus etiam ipse obcaecatus, tum quod magistri militum officio succederet, inescatus spe, filiumque Basiliscum nomine creandum caesarem Zenonisque ipsius videre assessorem, Basilisco factus hostis iter convertit. Zeno deinde cum Areadna ad urbium reginam accedens exceptus

θεν. τοῦ δὲ Ζήνωνος σὺν Ἀριάδνῃ τὴν βασιλεύουσαν καταλαβόντος, ἐδέχθη ὑπὸ τοῦ λαοῦ καὶ τῆς συγκλήτου. ὁ δὲ Βασιλίσκος ἐλθὼν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τὸν βασιλικὸν ἀποθέμενος στέφανον ἐν τῇ θείᾳ τραπέζῃ, ἐν τῷ βαπτιστηρίῳ προσ- B
έφυγεν σὺν Ζηνωδίᾳ τῇ κακοδόξῳ αὐτοῦ γυναικί. ὁ δὲ Ζήνων καταλαβὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν παρεγένετο, καὶ οὕτως εἰσῆλθεν εἰς τὰ βασίλεια. ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν ἐκκλησίαν· ἔλαβε τὸν Βασιλίσκον, δοὺς αὐτῷ λόγον, μὴ ἀποκεφαλίζειν V. 86
αὐτόν τε καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ· ὃν ἀποστείλας εἰς Κουκουσὸν τῆς Καππαδοκίας ἀποκλεισθῆναι προσέταξεν εἰς ἕνα πύργον, σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, καὶ τῷ λιμῷ διαφθαρῆναι· τινὲς δέ φασιν, ὅτι ἀπαγόμενος ἀποσφάττεται. εὐθέως δὲ ἱππικὸν ποιήσας Βασιλίσκον τὸν Ἁρματίου υἱὸν προβάλλεται ὁ Ζήνων C
καίσαρα, καὶ κατὰ τὰς ὑποσχέσεις συνεκάθισεν τῷ βασιλεῖ ἐν τῷ σένσῳ, καὶ ἐτίμα τοὺς ἡνιόχους σὺν τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ Ζήνων ἀναλογισάμενος, ὅτι ὡς οὐκ ἐφύλαξεν Ἁρμάτιος πιστὰ τῷ βασιλεῖ ὀμόσας, οὐδὲ ἐμοὶ φυλάξει· ἀλλ' ἐὰν ἀνδρωθῇ ὁ καῖσαρ, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἐπαναστήσεταί μοι· ἐγὼ δὲ ἃ συνεθέμην αὐτῷ ἐπλήρωσα καὶ στρατηλάτην αὐτὸν ἐποίησα, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ καίσαρα· ἐκέλευσε σφαγῆναι αὐτὸν ὡς ἐπίορκον, καὶ ἐσφάγη εἰς τὸν κοχλίαν τοῦ παλατίου, ὡς ἀνήρχετο

9. ἀποστ. εἰς Κουκ. τ. Καππ. om. A. 14. τῷ βασ. A, αὐτῷ βασ. vulg. 15. σέντζῳ A, σένζῳ vulg. 17. ἀνδρωθῇ A, ἀνδρειωθῇ vulg. 18. ὁ υἱὸς A, ὁ καὶ υἱὸς vulg. 21. εἰς τὸν κ. A alii, εἰς τὴν κ. vulg.

est a populo et a senatu. Basiliscus in ecclesiam fugiens, deposita sacra in mensa corona, cum Zenodia coniuge pravarum opinionum sectatrice in baptisterium se recipit. ita Zeno regiam recuperavit. missis autem in ecclesiam, qui Basiliscum detinerent, nec ipsum nec eius liberos capite plectendos fidem dedit: Cucusum tamen Cappadociae missum cum uxore et liberis sub custodia servari et fame confici iussit: alii dum abduceretur iugulatum narrant. confestim vero circensibus ludis celebratis, Armatium Basilisci filium Zeno caesarem declarat: hic in regia sella iuxta patri facta pollicita ad imperatoris latus adsedit, imo cum imperatore praemia distribuit aurigantibus. porro Zeno haec secum animo volutans: ut Armatius dato iusiurando fidem oppignoratam imperatori nullatenus liberavit, ita neque mihi servaturus est in posterum: imo si vires cum aetate sumpserit filius eius caesar iam renunciatus, dubio procul in me insurget: quod promiseram implevi; patrem militiae magistrum, caesarem filium institui. his perpensis ipsum, ut periurum, in palatii cochlea, qua ten-

εἰς το ἱπποδρόμιον· τὸν δὲ υἱὸν αὐτοῦ τὸν καίσαρα ἐχειροτόνησεν ἀναγνώστην. Ἀρεάδνη γὰρ αὐτὸν ὡς ἐξάδελφον
D διέσωσεν, ὃς μετὰ ταῦτα Κυζίκου ἐπισκόπησεν ἄριστα. ὁ δὲ Ζήνων Πέτρον Γναφέα ἀπεστράφη διὰ τὸ συντρέχειν αὐτὸν τῷ Βασιλίσκῳ. ψήφῳ δὲ τῆς ἀνατολικῆς συνόδου καθῃρέθη, καὶ ἀντ' αὐτοῦ Ἰωάννης ὁ μετὰ τρίμηνον ἐκβληθείς, καὶ μετ' αὐτὸν Στέφανος ἀνὴρ εὐλαβὴς προεβλήθη Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος. ὁ δὲ Πέτρος εἰς Πιτύους ἐξοριζόμενος, ἀπατήσας τοὺς ἀπάγοντας, προσέφυγεν εἰς τὸν ἅγιον Θεόδωρον Εὐχαΐτων. Τιμόθεος δὲ ὁ Αἴλουρος ἐν τούτοις θνήσκει, ἀντ' αὐτοῦ δὲ Πέτρος ὁ Μογγὸς εἰσάγεται, ἀνὴρ κακοῦργος καὶ τῆς ἀληθείας ἐχθρός, προκαθῃρημένος ἤδη. χειροτονεῖται δὲ ὑπὸ ἑνὸς ἐπισκόπου καὶ αὐτοῦ καθῃρημένου. τοῦτον κατὰ θεῖον ζῆλον
P. 108 ἐπελθόντες οἱ μοναχοὶ τριάκοντα ἓξ μόνας ἡμέρας λῃστρικῶς κρατήσαντα τῆς ἐπισκοπῆς ἀπελαύνουσι. καὶ Τιμόθεον πάλιν τὸν Σαλοφακίαλον ἀποκαθιστῶσιν ἀξίως τῷ θρόνῳ.

A.M. 5970 Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Τιμοθέου τοῦ Σαλοφακιόλου, Ἀντιοχείας Στεφάνου ἔτος α'.

B Τούτῳ τῷ ἔτει ἐγένετο σεισμὸς φοβερὸς ἐν Κωνσταντι-

4. αὐτὸν A, αὐτῷ vulg. 6. post Ἰωάννης in vulg. sine codd. additum legitur: ἐχειροτονήθη, quod melius abest. 8. Πιτυοῦς A. 13. τοῦτον κατὰ θεῖον ζῆλον A, τούτῳ κατὰ θεῖον ζῆλον vulg. 15. κρατήσαντα] κρατήσαντος A e f, κρατήσαντι vulg.

ditur in circum, obtruncari, caesarem autem eius filium lectorem praecepit ordinari: Ariadne quippe ipsum ut consobrinum voluit servatum, et postmodum Cyzici episcopatum optime gessit. caeterum Petrum Fullonem, ut qui Basilisco faverat, Zeno habuit exosum. orientalis itaque synodi decreto dignitate motus est, et in eius locum Ioannes ordinatus. hic quoque post menses tres eiicitur, ac demum successor eius Stephanus vir pietate spectabilis Antiochiae promovetur episcopus. Petrus autem Pityos relegatus, custodes eludit et ad sanctum Theodorum Euchaïtarum tutelarem profugit. in his Timotheus Aelurus moritur, et in eius locum Petrus Mongus inducitur, vir nequam et veritatis adversarius, olim depositionis poena mulctatus. hic ab uno episcopo eoque pariter deposito consecratur. hunc divino zelo moti monachi quidam adorti sex tantum et triginta dies pontificatus honorem assequutum deturbant: et iterato Timotheum Salophaciolum virum throno dignum restituunt.

A.C. 470 Alexandriae episcopi Timothei Salophacioli, Antiochiae episcopi Stephani annus primus.

Hoc anno horrendus terrae motus Cpoli contigit mensis Septembris die quinto ac vigesimo, indictione prima, quo plures ecclesiae,

νουπόλει μηνὶ Σεπτεμβρίῳ κε', Ἰνδικτιῶνος πρώτης, καὶ ἔπεσον ἐκκλησίαι πολλαί, οἰκίαι τε καὶ ἔμβολοι ἕως ἐδάφους. κατεχώσθη δὲ πλήθη ἀναρίθμητα ἀνθρώπων· ἔπεσε δὲ καὶ ἡ σφαῖρα τοῦ ἀνδριάντος τοῦ φόρου καὶ ἡ στήλη τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου ἡ εἰς τὸν κίονα τοῦ Ταύρου, καὶ τὰ ἔσω τείχη ἐπὶ διάστημα ἱκανόν· καὶ ἐκράτησεν ὁ σεισμὸς χρόνον πολύν, ὥστε τὴν πόλιν * ἐποζέσαι. Στέφανος δὲ ψήφῳ κοινῇ προβληθεὶς εἰς Ἀντιόχειαν ὑπὸ τῶν Πέτρου τοῦ Γναφέως ὁμοφρόνων, ὡς Νεστοριανὸς πρὸς Ζήνωνα κατηγορήθη. ἀλλὰ τοῦτον ἀνατολικὴ σύνοδος εἰς Λαοδίκειαν συνελθοῦσα κελεύ- C σει τοῦ βασιλέως ὡς ἀνεύθυνον τῷ θρόνῳ ἀποκατέστησεν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Θευδέριχος ὁ Τριαρίου, ὁ καὶ Στρα- V.87 βός, ἀδελφόπαις τῆς γυναικὸς Ἄσπαρος τοῦ ὑπὸ Λέοντος ἀναιρεθέντος, ἐπανέστη τῷ Ζήνωνι μετὰ πλήθους βαρβάρων, οἰκειωθεὶς τῷ Βασιλίσκῳ καὶ στρατηγὸς ὑπ' αὐτοῦ γεγονώς. μετὰ δὲ τὴν ἐπάνοδον Ζήνωνος εἰς τὴν Θρᾴκην ἐξελθών, ἐκεῖθέν τε ἐπανέστη καὶ τὰ περὶ τὸ Βυζάντιον πάντα μέχρι τοῦ στομίου τοῦ Πόντου ληϊσάμενος. εἶτα καὶ μέλλων ὑπὸ τῶν οἰκείων προδίδοσθαι, αἰσθόμενος τῆς ἐνέδρας καὶ ἐπανελθών, D

3. πλήθη ἀναρίθμητα A, πλῆθος ἀναρίθμητον vulg. 5. ἡ εἰς τὸν A, εἰς τὸν vulg. 7. ἐποζέσαι haud dubie corruptum et perperam in interpretatione latina redditum: fortasse leg. ἐπιζέσαι s. ὑποζέσαι: ut urbs perpetuo terrore quasi ferveret. 10. ἐλθοῦσα A f. 13. Λέοντος A, Λέοντα vulg. 15. ἐν τῷ βασιλικῷ A. 16. ἐκεῖθεν ἀντανέστη A.

domus et porticus ad solum usque funditus eversae, ruinis innumera hominum multitudo oppressa. globus quoque e manu statuae, quae est in foro, statua pariter magni Theodosii in Tauri columna posita et interiora urbis moenia ad amplum spatium conciderunt. invaluit terrae motus in adeo longum tempus, ut foetor ex eo erumpens urbem invaserit. Stephanus autem communi Petri Fullonis sequacium suffragio Antiochiae designatus episcopus, apud Zenonem quasi Nestorianus accusatur: eum tamen velut ab imposito crimine alienum orientalis synodus imperatoris mandato Laodiceae congregata suae sedi restituit.

Eodem anno Theuderichus Triarii filius, qui et Strabus, Asparis, qui a Leone fuerat occisus, uxoris ex fratre nepos, collecta barbarorum multitudine, adversus Zenonem arma movit: hic Basilisco familiaris et affectus, militiae dux ab eo declaratus, post Zenonis reditum Thraciam ingressus, inde impressionem fecit in Byzantio circumiacentes agros, et ad Ponti fauces obvia quaeque davastavit. at cum de eo prodendo familiares eius meditarentur, ipse insidias subodoratus

ἀναιρεῖ τοὺς τοῦτο βουλευομένους. τελευτᾷ δὲ αὐτὸς δόρατι περιπεσὼν πρὸ τῆς αὐτοῦ σκηνῆς ἑστῶτι αἰφνιδίως ἐν τῷ ἐπιβαίνειν τὸν ἵππον.

A.M. 5971 Τούτῳ τῷ ἔτει Μαρκιανὸς ὁ παῖς Ἀνθεμίου τοῦ κατὰ P. 109 τὴν Ῥώμην βασιλεύσαντος, ἀνὴρ δὲ Λεοντίας, Βερίνης μὲν θυγατρός, ἀδελφῆς δὲ Ἀρεάδνης τῆς βασιλίδος, ἐπανίσταται κατὰ τὸ Βυζάντιον Ζήνωνι τῷ βασιλεῖ, ὡς μετὰ τὴν βασιλείαν Λέοντος γεννηθείσης Λεοντίας τῆς αὐτοῦ γαμετῆς. ἡ γὰρ Ἀρεάδνη πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι αὐτὸν ἐτέχθη. πολέμου δὲ κραταιοῦ μεταξὺ Ζήνωνος καὶ Μαρκιανοῦ κροτηθέντος, νικᾷ Μαρκιανὸς κατὰ κράτος πάντας συνελάσας τοὺς περὶ Ζήνωνα εἰς φρουρὰν εἰς τὰ βασίλεια, συμμαχούντων αὐτῷ Ῥωμύλλου καὶ Προκοπίου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. καὶ μικροῦ δεῖν τὸ βασίλειον κατέσχεν. ὀλιγωρήσας δὲ τῶν πραχθέντων καὶ εἰς δεῖπνα καὶ B ὕπνον τραπείς, πολλοὺς δὲ διὰ τῆς νυκτὸς ἀφαιρεθεὶς τῶν αὐτῷ συμμάχων ὑπὸ Ἴλλου μαγίστρου δώροις αὐτοὺς ὑποπιάσαντος, ἐλαττοῦται τῇ μάχῃ κατὰ τὴν ἐφεξῆς τοσοῦτον, ὡς εἰς τὸ τῶν ἀποστόλων εὐκτήριον καταφυγεῖν καὶ ὑπὸ Ἀκακίου χειροτονηθῆναι πρεσβύτερον κατὰ κέλευσιν Ζήνωνος, καὶ ἐξορίζεται εἰς τὸ Παπουρίου καστέλλιν εἰς Καππαδοκίαν. Προ-

2. ἐπιβαίνειν A, περιβαίνειν vulg. 5. δὲ Λεοντίας A, δὲ τῆς Λ. vulg. 13. τὸ βασίλειον A, τοῦ βασιλείου vulg. 15. πολλοὺς δὲ A, πολλούς τε vulg. 16. ὑποπιάσαντος A, ὑποπείσαντος vulg. 17. τῇ μάχῃ A, τὴν μάχην vulg. 18. τὸ add. ex A. 20. Παπυρίου καστέλλιον A h. l. et infra.

et retro iter agens, insidiarum auctores sustulit e medio. ipse vero, dum equum conscenderet, in hastam ante eius tentorium fixam ex improviso incidens extinctus est.

A.C. 471 Hoc anno Marcianus Anthemii, qui Romae imperaverat, filius idemque Leontiae, Verinae quidem filiae, imperatricis vero Areadnae sororis maritus, ad Cpolim adversus Zenonem imperatorem bellum movet: eo quod Leontia eius uxor ex Leone iam imperante, Areadna vero, priusquam imperium fuisset assequutus, nata fuerat. igitur acri praelio inter Zenonem et Marcianum commisso, Marcianus, Romulo et Procopio eius fratribus una suppetias ferentibus, viribus superior evasit, omnesque Zenonis copias in palatium tanquam in praesidium se recipere adegit: tantumque abfuit, ut palatio simul et imperio potiretur. verum de rebus gerendis parum sollicitus, ad coenae epulas somnumque capiendum versus, et Illo magistro donis copias eius subducente, belli sociis spoliatus, sequenti luce inferior adeo recessit e pugna, ut ad apostolorum aedem et tutelam confugeret, et ad Zenonis iussum ab Acacio presbyter ordinatus, ad Papurium Cappa-

κόπιος δὲ καὶ Ῥωμύλλος οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ τῇ νυκτὶ λουόμενοι εἰς τὸ Ζεύξιππον ἐχειρώθησαν ὑπὸ Ἴλλου, οἳ καὶ διαφυγόντες τὴν Ῥώμην κατέλαβον.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐβουλεύσατο Ἴλλος ὁ μάγιστρος τῷ βα- A.M. 5972 C σιλεῖ Ζήνωνι, ὅπως Βερίναν τὴν πενθερὰν αὐτοῦ ἐκβάλῃ τῆς πόλεως. καὶ δόλῳ τινὶ πέμψας αὐτὴν εἰς Χαλκηδόνα, μετ' ὀλίγον εἰς τὸ Παπουρίου καστέλλιν ταύτην ἀπέστειλεν συνδιάγειν Μαρκιανῷ καὶ Λεοντίᾳ τῇ ἰδίᾳ θυγατρί. ἡ δὲ ἔγραψε πρὸς τὴν ἰδίαν θυγατέρα Ἀρεάδνην παρακαλοῦσα ἀνακληθῆναι τῆς ἐξορίας· καὶ παρεκάλει ἡ βασίλισσα τὸν Ζήνωνα. ὁ δὲ ἔφη αὐτῇ· αἴτησαι τὸν πατρίκιον Ἴλλον περὶ αὐτῆς. ἡ δὲ μεταστειλαμένη, ᾔτησεν αὐτὸν μετὰ δακρύων. ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη εἰπών· ζητεῖς ἵνα ποιήσῃς ἄλλον βασιλέα κατὰ τοῦ σοῦ ἀνδρός. τότε θυμωθεῖσα Ἀρεάδνη εἶπεν τῷ βασιλεῖ· ὅτι ἢ Ἴλλος ἔχει εἶναι εἰς τὸ παλάτιον, ἢ ἐγώ; καὶ εἶπεν D αὐτῇ ὁ βασιλεύς· ὅτι ἐγὼ σὲ θέλω. εἴ τι δύνῃ εἰς τὸν Ἴλλον, ποίησον. ἡ δὲ κατεσκεύασεν φονευθῆναι αὐτόν. καὶ κε- V. 88 λεύει Οὐρβικίῳ κουβικουλαρίῳ προτρέψασθαί τινα τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν. καὶ ἀνερχομένου αὐτοῦ εἰς τὸν κοχλίαν τοῦ ἱππικοῦ, σχολάριος ὀνόματι Σπανίκιος ἐπιτραπεὶς κατὰ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἤγαγε τὸ ξίφος. προσεσχηκὼς δὲ τούτῳ ὁ

5. ἐκβάλῃ A, ἐκβάλλῃ vulg. 9. ἰδίαν A, οἰκείαν vulg. 13. καὶ ἄλλον A. 16. εἴ τι A, εἰ δέ τι vulg. εἰς τὸν Ἴλλον A, εἰς αὐτὸν vulg. 17. εἰς αὐτὸν A, εἰς τὸν Ἴλλον vulg. 21. προεσχηκὼς A.

dociae castellum exul ageretur. Procopius autem et Romulus eius fratres noctu, dum lavarentur, ab Illo comprehensi et ex eius potestate fuga dilapsi, Romam se contulerunt.

Hoc anno Zenoni imperatori, ut socrum Verinam urbe eiiceret, A. C. 472 Illus magister consilium dedit: eamque dolosa quadam specie Chalcedonem missam, non diu post in Papurium castellum Marciano et Leontiae convicturam amandavit. illa vero litteris ab exilio revocari Areadnam propriam filiam supplex rogavit: tum imperatrix interpellabat Zenonem. ille sic eam affatur: Illum patricium pro matre deprecare. illa accersitum ad se lacrymis emollire tentabat. inflexus ille respondit: alium a tuo coniuge imperatorem fieri quaeris. tunc Areadna furore succensa dixit imperatori: aut Illus in palatio morari debet, aut ego? ad haec imperator: maneas mecum, iubeo: si quid vero potes in illum, exequere. tum Illo parans insidias, ut quempiam ad eius caedem impelleret, Urbicium cubicularium hortatur. eo vero circi cochleam ascendente, scholarius quidam nomine Spanicius, ad facinus perpetrandum incitatus, in eius caput gladium vibrat. hunc attente conspicatus magistri spatharius brachio gladium

σπαθάριος τοῦ μαγίστρου ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὸν βραχίονα αὐτοῦ. τὸ δὲ ἄκρον τοῦ ξίφους ἀπέτεμεν τὸ ὠτίον τοῦ Ἴλλου τὸ δεξιόν. τοῦτον δὲ Ζήνων ἀναιρεῖ, πείθων τὸν μάγι- P. 110 στρον Ἴλλον μὴ συνεγνωκέναι τὸ γεγονός, τῇ δὲ ἀληθείᾳ ὅτι μὴ περιγέγονε τοῦ σκοποῦ. ἰαθεὶς δὲ τὴν πληγὴν ἐφόρει καμηλαύκιν. καὶ ᾐτήσατο τὸν βασιλέα ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν ἀπελθεῖν, διὰ τὸ τοὺς ἀέρας ἀλλάξαι, ὅτι ἠσθένει ἐκ τῆς πληγῆς. ὁ δὲ βασιλεὺς θέλων αὐτὸν πληροφορῆσαι, ἐποίησεν αὐτὸν στρατηγὸν τῆς ἑῴας ἁπάσης, δοὺς αὐτῷ ἐξουσίαν πᾶσαν, ὥστε καὶ δοῦκας ποιεῖν. ὁ δὲ παραλαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ τὸν πατρίκιον Λεόντιον Σύρον τῷ γένει, ἄριστον δὲ κατὰ παιδείαν καὶ πολέμων ἐμπειρίαν, ἡγούμενόν τε τῆς ἐν Θρᾴκῃ στρατιᾶς, καὶ σὺν αὐτῷ Μάρσον καὶ Παμπρέπιον τὸν συγκλητικόν, τὸν B ἐπὶ μαγγανείᾳ διαβαλλόμενον, καὶ πλείστην ἁπλῶς περιβαλλόμενος δύναμιν, ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐλθὼν τῆς Συρίας, σαφῶς ἔδειξε τὴν τυραννίδα.

A.M. 5973 Περσῶν βασιλέως Καβάδους ἔτος α'.

Ἀντιοχείας ἐπίσκοπος Στέφανος ἕτερος ὁ ῥιφεὶς εἰς τὸν Ὀρόντην ποταμόν.

C Τούτῳ τῷ ἔτει Στεφάνου τοῦ ἐπισκόπου Ἀντιοχείας κοιμηθέντος, Στέφανον ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ ἐχειροτόνησαν κελεύσει

1. εἰς τὸν A, εἰς τὸ vulg. 5. καμηλαύκιον A e. 7. τοὺς ἀέρας A, τοῦ ἀέρος vulg. 9. ἁπάσης A, πάσης vulg. 10. Λοῦκας Par. τὸν add. ex A. 13. Παμπρέπιον A f, Παμπρέμπιον vulg.

excepit; eius tamen acies extrema dextram Illi auriculam abscidit. porro Zeno magistro Illo facti huius nullatenus se conscium suasurus, iussit scholarium occidi: verior tamen causa fuit, quod proposito superior non evasisset. posthac a vulnere salvus pileolum ad cutem semper gestabat. petiitque ab imperatore, ut sibi liceret in orientem secedere, ut aerem mutaret, cum nimirum ex vulnere reliqua fuisset aliqua infirmitas. imperator placatum eum omnino volens totius orientis praefectum eum creat et instituendorum etiam ducum potestatem amplissimam impertitur. Illus Leontio patricio, genere Syro, viro alioqui litterarum disciplinis et bellandi arte aeque praestantissimo, exercitus Thraciae praefecto in comitatum ascito, una cum Marso atque Pamprepio senatore, qui magiae delatus fuerat, magnisque viribus undequaque collectis, Antiochiam Syriae urbem profectus, tyrannidem palam affectavit.

A.C. 473 Persarum regis Cabadis annus primus.

Antiochiae episcopus alter Stephanus in Orontem fluvium proiectus.

Hoc anno Stephano Antiochiae episcopo fatis functo, Stephanum

τοῦ βασιλέως Ζήνωνος, ὃν οἱ ἐχθροὶ τῆς πίστεως τῇ πρὸς τὸν Γναφέα εὐνοίᾳ ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Βαρλαὰμ καλάμοις ὀξυνθεῖσιν ἀποσφάξαντες εἰς τὸν Ὀρόντην ποταμὸν ἔρριψαν, τῷ θυμῷ τὴν ἄνοιαν καθοπλίσαντες. Ζήνων δὲ διὰ τὰ τολμηθέντα εἰς Στέφανον ἐκέλευσεν Ἀκάκιον τὸν Κωνσταντινουπόλεως χειροτονῆσαι ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας· καὶ ἐχειροτόνησε Καλανδίωνα. ἦσαν δὲ καὶ οἱ Ἀντιοχεῖς χειροτονήσαντες κατὰ ἄγνοιαν Ἰωάννην τὸν λεγόμενον Κωδωνάτον, ὃν ὁ Καλανδίων εἰς Τύρον πρωτόθρονον Ἀντιοχείας D μετενεθρονίασεν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Τιμόθεος ὁ Σαλοφακίαλος ἐτελεύτησεν, καὶ ἐχειροτονήθη Ἰωάννης ὁ Ταβεννιστώτης, ὅσιος ἀνὴρ καὶ τῶν ὀρθῶν δογμάτων ὑπέρμαχος, πρεσβύτερος ὢν καὶ οἰκονόμος τῆς κατὰ Ἀλεξάνδρειαν ἐκκλησίας. ὁ δὲ πατρίκιος Ἴλλος σὺν Λεοντίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς παραγίνεται εἰς τὸ Παπουρίου καστέλλιν, καὶ ἐξαγαγὼν Βερίναν αὐγούσταν εἰς Ταρσὸν τῆς Κιλικίας, ἐποίησεν αὐτὴν στέψαι ἔξω τῆς πόλεως εἰς τὸν ἅγιον Πέτρον βασιλέα Λεόντιον τὸν πατρίκιον. καὶ ἔγραψεν ἡ δέσποινα Βερίνα σάκραν τοῖς P. 111 Ἀντιοχεῦσι Σύροις εἰς τὸ δέξασθαι τὸν Λεόντιον βασιλέα.

3. εἰς τὸν Ὀρόντην A, εἰς Ὀρέντην vulg. 5. Ἀκάκιον A, τὸν Ἀκάκιον vulg. 6. Ἀντιοχείας A, Ἀντιοχείοις vulg. 7. Κλαυδίωνα A. καὶ ante οἱ Ἀ. add. ex A. 8. κατὰ A, διὰ vulg. 12. Ἰωάννης A, ὁ Ἰω. vulg. 13. ὅσιος ἀνὴρ A, ἀνὴρ σοφὸς vulg. 16. αὐγούσταν om. A e f.

alterum Zenonis imperatoris iussu in eius locum ordinaverunt: quem fidei perduelles, pro sua in Petrum Fullonem propensione, in amentiae subsidium furorem armantes, in sancti martyris Barlaam baptisterio acutis calamis perfossum et necatum in Orontem fluvium proiecerunt. Zeno porro facinus attentatum ulturus Acacio Cpoleos praesuli, ut Antiochiae crearet episcopum, mandavit: qui consecravit Calandionem. Antiochenses ordinationis factae nescii Ioannem nomine Codonatum sibi praefecerunt episcopum, quem Calandion postmodum in Tyri sedem, quae post Antiochiam prima est, transtulit.

Hoc pariter anno Timotheus Salophaciolus obiit Alexandriae, in cuius locum Ioannes Tabennisiotes, vir litterarum gnarus et rectorum dogmatum strenuus propugnator, presbyter et oeconomus Alexandrinorum ecclesiae fuit promotus. Illus autem patricius Leontio reliquisque comitibus ad Papurii castellum profectus, Verinam augustam ex custodia, Tarsum Ciliciae eductam, extra urbis muros ad sanctum Petrum, ut Leontium patricium imperatorem coronaret, effecit. scripsitque domina Verina sacram ad Antiochenos Syros, ut Leontium

καὶ πρὸς πάντας δὲ τοὺς τῆς ἀνατολῆς ἄρχοντας καὶ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Λιβύης ἐποίησεν σάκρας, ὥστε δέξασθαι Λεόντιον βασιλέα καὶ μὴ ἀντιστῆναι.

A.M. 5974 Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Ἰωάννου τοῦ Ταβεννισιώτου,
B Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Καλανδίωνος ἔτος α'.

V. 89 Τούτῳ τῷ ἔτει καταλαβουσῶν τῶν σάκρων τῆς δεσποίνης Βερίνης καὶ ἀναγνωσθεισῶν, ὧν ἡ περιοχὴ οὕτως· Βερίνα αὐγούστα τοῖς ἡμετέροις ἄρχουσι καὶ φιλοχρίστοις λαοῖς χαίρειν. ἴστε ὅτι τὸ βασίλειον ἡμέτερόν ἐστιν, καὶ ὅτι μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ ἐμοῦ ἀνδρὸς Λέοντος προεχειρησάμεθα βασιλέα Τρασκαλισσαῖον, τὸν μετακληθέντα Ζήνωνα, ὥστε ὑπήκοον ἐπιβελτιωθῆναι. ὁρῶντες δὲ τὴν πολιτείαν κατόπιν φερομένην ἐκ τῆς αὐτοῦ ἀπληστίας, ἀναγκαῖον ἐλογισάμεθα
C βασιλέα ὑμῖν στέψαι χριστιανὸν εὐσεβείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ κεκοσμημένον, ἵνα τά τε τῆς πολιτείας περισώσῃ πράγματα, καὶ τὸ πολεμικὸν ἡσύχως ἄξῃ. ἐστέψαμεν δὲ Λεόντιον τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα Ῥωμαίων, ὃς πάντας ὑμᾶς προνοίας ἀξιώσει. οἱ δὲ ἀποδεξάμενοι εὐφήμησαν τὸν Λεόντιον βασιλέα.

2. σάκραν a. 6. τῶν σάκρων om. a, καταλαβόντων τῶν σακρῶν vulg. 7. ὧν] ἣν A. 8. τοῖς A, τῆς vulg. 12. δὲ τὴν A, δὲ καὶ τὴν a, δὲ νῦν καὶ τὴν vulg. 16. ἄξῃ A, ἕξῃ vulg. ἔστεψα A.

imperatorem susciperent, ac insuper ad omnes orientis, Aegypti atque Libyae praefectos sacras etiam dedit, ut Leontium imperatorem agnoscerent nec ulla ratione contra obstarent.

A. C. 474 Alexandriae episcopi Ioannis Tabennisiotae, Antiochiae episcopi Calandionis annus primus.

Hoc anno dominae Verinae sacrae delatae sunt et palam lectae: his autem verbis conceptae fuerant. Verina augusta praefectis nostris et Christum amantibus populis salutem. imperium nostrum esse novistis, et post Leonis coniugis decessum Trascalissaeum, qui postmodum Zeno nuncupatus est, imperatorem renunciaveramus, reipublicae in meliorem statum revocandae spem habentes: nunc vero cum eam in deterius inclinare et ob inexplebilem istius cupiditatem cadere cernamus, vobis imperatorem Christianum et pietate aeque ac iustitia ornatum coronare necessum duximus: ut rempublicam salvam praestet bellumque moderate atque prudenter administret. Leontium igitur piissimum Romanorum imperatorem coronavimus, qui vos omnes cura sua atque providentia dignabitur. illi sacris acceptis Leontium imperatorem faustis acclamationibus excepere.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἴλλος καὶ Λεόντιος Λογγῖνον ἀδελφὸν A.M. 5975 *Ζήνωνος καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ ἐκ τοῦ καστελλίου ἀπέλυσαν. Βερίνη δὲ ἐκεῖ νοσήσασα ἐτελεύτησεν, καὶ μετὰ χρόνον ἀνεκομίσθη εἰς τὸ Βυζάντιον ὑπὸ Ἀρεάδνης.* D

Ῥώμης ἐπισκόπου Φήλικος ἔτος α'. A.M. 5976

Τούτῳ τῷ ἔτει εἰσῆλθεν ὁ Λεόντιος ἐν Ἀντιοχείᾳ ὡς βασιλεὺς μηνὶ Ἰουνίῳ κζ, ἰνδικτιῶνος ζ, καὶ προεβάλετο ἔπαρχον πραιτωρίων Λιλιανόν. καὶ ἐξελθὼν ἐπολέμησεν Χαλκίδι πόλει αὐτοῦ. ὁ δὲ Ζήνων Ἰωάννην τὸν Σκύθην ἀπέστειλεν κατὰ Ἴλλου καὶ Λεοντίου μετὰ πλείστης δυνάμεως κατά τε γῆν καὶ θάλασσαν. πολέμου δὲ συρραγέντος σφοδροῦ, Ἴλλος P. 112 *τε καὶ Λεόντιος ἡττηθέντες εἰς τὸ Παπούριον καστέλλιν κατέφυγον σὺν Παμπρεπίῳ μαγίστρῳ γόητι λεγομένῳ εἶναι. τότε τὸν Τροκοῦνδον τὸν ἀδελφὸν Ἴλλου ἐπὶ συλλογὴν βαρβάρων ἀπιόντα Ἰωάννης συλλαβὼν ἀπέτεμεν. τούτῳ δὲ Ἴλλος καὶ Λεόντιος ἐπὶ τέσσαρα ἔτη φρουρούμενοι ἀνέμενον, ἀπατώμενοι ὑπὸ Παμπρεπίου μαγίστρου τοῦ γόητος. ὅθεν τὴν τούτου ἀναίρεσιν μαθόντες Παμπρέπιον ὡς ἀπατεῶνα ἀποτεμόντες τοῦ τείχους κατεκρήμνισαν.*

3. *χρόνον* A, *χρόνους* vulg. 7. *κζ* add. ex A e f. *προεβάλετο* A a f, *προεβάλλετο* vulg. *ἔπαρχον* A, *ὕπαρχον* vulg. 12. *κατέφυγον* A, *προσέφυγον* vulg. 14. *Τροκοῦνδον* A, *Τροβοῦνδον* vulg. 15. *τούτῳ* A, *τοῦτον* vulg.

Hoc anno Illus et Leontius Longinum Zenonis fratrem et eius A. C. 475 matrem castelli custodia liberarunt. Verina vero ibidem morbo correpta diem obiit: cuius corpus post aliquos annos Byzantium ab Areadna delatum est.

Romae episcopi Felicis annus primus. A. C. 476

Hoc anno Leontius tanquam imperator Antiochiam ingressus est mensis Iunii die vicesima septima, indictione septima: et Lilianum praetoriorum praefectum instituit. ex ea digressus Chalcidi patriae civitati bellum intulit. Zeno vero Ioannem Scytham cum ingentibus copiis terra marique Illum et Leontium oppugnaturum misit. exin gravi certamine commisso, Illus et Leontius cum Pamprepio magistro, qui praestigiator audiebat, in Papurium castellum fugam arripuere. tum etiam Trocundum Illi fratrem barbarorum copias collecturum abeuntem Ioannes apprehendens capite damnavit. Illus et Leontius Pamprepii magistri praestigiatoris dolis seducti ad annum quartum obsidione cincti praestolabantur. comperta tandem eius caede Pamprepium, ceu seductorem in frusta dissectum e muris praecipitem egerant.

B Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει οἱ Πέτρου τοῦ Μογγοῦ σπουδασταὶ διὰ χρημάτων καὶ φενακισμῶν ἔπεισαν Ζήνωνα ἐκβληθῆναι Ἰωάννην ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας τὸν Ταβεννισιώτην, ὡς παρὰ γνώμην αὐτοῦ χειροτονηθέντα, καὶ Πέτρον τὸν Μογγὸν πάλιν εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἀπὸ Εὐχαΐτων ὑποστρέψαι. τότε V. 90 καὶ ἑνωτικὸν ἐποίησε Ζήνων καὶ πανταχοῦ ἐξέπεμψεν, ὑπὸ Ἀκακίου τοῦ Κωνσταντινουπόλεως ὑπαγορευθέν, ὥς φασί τινες. Πέτρῳ δὲ τῷ Μογγῷ πρὸ τῆς εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐπανόδου ἐκέλευσε Ζήνων κοινωνῆσαι Σιμπλικίῳ τῷ Ῥώμης καὶ Ἀκακίῳ. ὥστε καὶ ἔγραψεν Ἀκάκιος τοῖς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δέξασθαι τὸν Μογγὸν καὶ Ἰωάννην ἀποβαλέσθαι. Ἰωάννης C δὲ ἀκούσας τὴν Πέτρου παρουσίαν, τοῦ κλήρου σὺν τῷ λαῷ δεομένων αὐτοῦ μὴ ἐξελθεῖν, ὡς ἑτοίμως ἐχόντων ὑπεραποθνήσκειν αὐτοῦ. ὁ δὲ τὰ μέλλοντα τολμᾶσθαι Πέτρῳ διανοούμενος σοφῶς καὶ ἀταράχως ἐξῆλθεν.

A.M. 5977 Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Πέτρου τοῦ Μογγοῦ ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Θευδέριχος, ὁ Οὐαλάμερος, οὗ πολὺς ἐν βαρβάροις τε καὶ Ῥωμαίοις λόγος ὡς ἀνδρείου τε καὶ προμηD θοῦς καὶ οὐδὲ λόγων ἀμοίρου· κατὰ γὰρ τὸ Βυζάντιον

1. οἱ Π. τ. Μ. σπουδασταὶ A, τοῦ Π. τ. Μ. οἱ σπ. vulg. 10. ὥστε A, ὅστις vulg. 11. ἀποβαλέσθαι A, ἀποβάλλεσθαι vulg. 13. αὐτοῦ A, αὐτῷ vulg. 14. αὐτοῦ A e, αὐτῷ vulg. 15. ἀταράχως A, ἀτάραχος vulg. 18. τε post βαρβ. add. ex A. 19. τὸ add. ex A.

Hoc etiam anno partium Petri Mongi studiosi largitionibus atque imposturis Zenoni, ut Ioannem Tabennisiotam episcopum, quasi praeter eius mentem consecratum, expelleret Alexandria, Petrum vero Mongum ab Euchaitarum locis Alexandriam revocaret, suaserunt. tum vero henoticon, pacis nimirum sanctionem, ab Acacio Cpoleos, prout affirmant nonnulli, dictatum, Zeno tulit et per omnes provincias promulgavit. Mongum vero, priusquam rediret Alexandriam, cum Simplicio Romano pontifice et Acacio iussit Zeno communionem habere. hinc, ut Mongum acciperent, eiicerent autem Ioannem, Acacius ad Alexandrinos scripsit. Ioannes, Petri adventu comperto, clero licet et populo pro eo animas ponere paratis ac ne discederet deprecantibus, mala quae Petrus foret commissurus secum reputans, prudenter et citra tumultum urbe dilapsus est.

A. C. 477 Alexandriae episcopi Petri Mongi annus primus.

Hoc anno Theuderichus Valameris filius, cuius nomen, ceu fortis et prudentis et a bonis litteris non alieni, tum apud barbaros, tum apud Romanos celeberrimum (Byzantii enim quandoque fuerat moratus obses, et optimos quosque praeceptores frequentaverat, patre

ὁμηρεύσας ποτὲ τοῖς ἀρίστοις τῶν διδασκάλων ἐφοίτησεν, τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Οὐαλάμερος μετὰ τοὺς Ἀττίλα παῖδας ἡγησαμένου τῶν Γότθων, ἐπὶ τῆς Λέοντος βασιλείας. τοῦτον οὖν ὁ Ζήνων ἐκ Θρᾴκης μετακαλεσάμενος εἰς Βυζάντιον καὶ ὕπατον ἀναδείξας καὶ Θρᾴκης ἡγούμενον, μετὰ Ἰωάννου τοῦ Σκύθου κατὰ τοῦ Ἴλλου ἐξέπεμψεν· ὃς καὶ μετὰ τὸ ἀποκλεισθῆναι Ἴλλον καὶ Λεόντιον εἰς Παπουρίου καστέλλιν, καταλιπὼν Ἰωάννην πολιορκοῦντα αὐτούς, αὐτὸς πρὸς Ζήνωνα ἦλθεν. καὶ ἐξελθὼν ἐν τῇ Θρᾴκῃ καὶ στρατοπεδευσάμενος ἐπέρχεται τῷ Βυζαντίῳ· καὶ μόνῃ φειδοῖ τῆς περὶ τὴν πό- P. 113 λιν, ὥς φασι, κρατηθείς, ἐπανέρχεται εἰς τὴν Θρᾴκην, καὶ προτραπεὶς ὑπὸ Ζήνωνος κατέρχεται εἰς Ἰταλίαν. καὶ Ὀδοάκρου μάχῃ μεγάλῃ κρατήσας, τοῦ ῥηγὸς ἐν Ῥαβέννῃ περιτίθεται σχῆμα. ἐχειρώσατο δὲ καὶ ἄλλους πλείστους τῶν βαρβάρων, μάλιστα καὶ τοὺς Οὐανδήλους ὑπηγάγετο, μηδὲ ὅπλα κατ' αὐτῶν κινήσας, Γιζερίχου τελευτήσαντος ἤδη, πρὶν ἢ ἐκεῖνον ἐλθεῖν εἰς Ῥώμην· ἐκράτησε δὲ καὶ τῆς Ῥώμης καὶ πάσης τῆς ἑσπερίου.

Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Πέτρου τοῦ Γναφέως ἔτος αʹ. A.M. 5978

Τούτῳ τῷ ἔτει οἱ τῆς ἀνατολῆς ἐπίσκοποι ἔγραψαν Ἀκα- B κίῳ μέμψεις διὰ τὸ δέξασθαι τὸν Μογγὸν εἰς κοινωνίαν. ὁ δὲ μὴ προσχὼν αὐτοῖς, πάντας ἀναιδῶς κοινωνεῖν τῷ Μογ-

16. κινήσας, Γιζ. τελευτήσαντος A, κινήσας. Γιζερίχου δὲ τελ. vulg.
17. δὲ add. ex A.

nimirum Valamere post Attilae filios in Gotthicam gentem Leonis temporibus imperium exercente) e Thracia Byzantium accersitus consulque renunciatus et Thraciae praefectura donatus, cum Ioanne Scytha adversus Illum a Zenone missus est. Illo vero Leontioque stricta obsidione in Papurio castello pressis, Ioanne qui bellum urgeret relicto, ipse rediit ad Zenonem: subindeque in Thraciam digressus et castrametatus, Byzantium occupare molitur: unde postmodum solae urbis, ut aiunt, miseratione motus, remeat in Thraciam: et a Zenone compulsus, in Italiam proficiscitur; ubi Odoacro ingenti clade profligato, regis insignia Ravennae tandem induit. sed et plerosque alios barbaros devicit, et armis tantum adversus Vandalos non motis, quietem agere et in multis subiectos effecit. Gizericho vero iam vita functo, priusquam ipse Romam appelleret, urbe tandem totoque simul occidente potitus est.

Antiochiae episcopi Petri Fullonis annus primus. A.C. 478

Hoc anno orientis episcopi cum Acacio per litteras conquesti sunt, quod Mongo communionis consortium impertiisset. ille spretis

γῷ κατηνάγκαζεν. οἱ δὲ τῆς βασιλείας καὶ τῆς ἑῴας ἐδεή-
θησαν Φήλικος μετὰ θάνατον Σιμπλικίου τοῦ Ῥώμης ἐπισκό-
C που, σημαίνοντες Ἀκάκιον εἶναι αἴτιον τῶν κακῶν. ἐν οἷς
καὶ Ἰωάννης ὁ Ἀλεξανδρεὺς τὸ αὐτὸ λέγων τὴν Ῥώμην κα-
τέλαβεν. Φήλιξ δὲ σύνοδον ἐν τῷ ναῷ τοῦ κορυφαίου ἀπο-
στόλου Πέτρου ποιήσας, δύο ἐπισκόπους καὶ ἔκδικον ἔπεμψεν
ἐν Κωνσταντινουπόλει, γράψας Ζήνωνι καὶ Ἀκακίῳ ἐκβαλεῖν
Πέτρον τὸν Μογγὸν ὡς αἱρετικὸν τῆς ἐκκλησίας.

A.M. 5979 Τούτῳ τῷ ἔτει τῶν ἀπὸ Ῥώμης πεμφθέντων ἐν Ἀβύδῳ
κρατηθέντων γνώμῃ Ζήνωνος καὶ Ἀκακίου, καὶ τῶν γραμ-
D μάτων ἀφαιρεθέντων καὶ ἐν φρουρᾷ βληθέντων, ἠπείλησε
Ζήνων τούτους ἀνελεῖν, εἰ μὴ κοινωνήσουσιν Ἀκακίῳ καὶ
V. 91 Πέτρῳ τῷ Μογγῷ.

A.M. 5980 Τούτῳ τῷ ἔτει Ἴλλος καὶ Λεόντιος μετὰ πολλοὺς πολέ-
P. 114 μους ἐπὶ τέσσαρα ἔτη φρουρούμενοι ἐν τῷ Παπουρίῳ κα-
στελλίῳ ἐχειρώθησαν προδοσίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς γαμετῆς Τρο-
κούνδου δόλῳ πεμφθέντος ὑπὸ Ζήνωνος. καὶ ἀπετμήθησαν,
καὶ αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν ἐπέμφθησαν τῷ Ζήνωνι καὶ εἰσήχθη-
σαν εἰς κοντοὺς ἐν τῷ ἱππικῷ κἀκεῖθεν ἐπάγησαν πέραν ἐν

4. καὶ add. ex A. Ἀλεξανδρεὺς τὸ αὐτὸ A, Ἀλεξανδρείας τὰ αὐτὰ vulg. 8. ἐκκλησίας A e f, Ἀλεξανδρείας vulg. 12. κοινωνήσουσι A, κοινωνήσωσι vulg. 14. πολλοὺς πολέμους A, πολλ. τοὺς πολ. vulg. 17. ἀπετμήθησαν A, ἀπεμήθ. vulg. 18. εἰσήχθησαν A e, εἰσηνέχθησαν vulg. 19. ἐν Συκαῖς πρὸς θρ. A, εἰς Συκαῖς εἰς θρ. vulg.

eorum monitis, Mongum eundem in communionem admittere impudentissime compulit cunctos. cives autem urbium reginae cunctique simul orientales Felicem, qui post Simplicii obitum Romanam sedem tenebat, supplices adierunt et malorum omnium auctorem incusaverunt Acacium. interea Ioannes Alexandriae praesul haec eadem denuncians Romam ingreditur. Felix itaque synodo in coryphaei apostolorum Petri templo coacta, duos episcopos et una defensorem Cpolim ablegat Zenonique et Acacio litteris significat, ut Petrum Mongum ceu haereticum Alexandria eiiciant.

A.C. 479 Hoc anno legatis Roma profectis et apud Abydum Zenonis et Acacii consilio detentis, vi quoque ablatis eorum litteris ipsisque in carcerem coniectis, eos, nisi cum Acacio et Petro Mongo communicent, interfecturum, Zeno comminatur.

A.C. 480 Hoc anno Illus et Leontius, plurimis belli laboribus exantlatis, et obsidione perpetua in Papurio castello clausi, fratris uxoris Trocundi a Zenone in hunc finem missi proditione tandem capti sunt et decollati: eorum vero capita ad Zenonem translata contisque in

Συκαῖς πρὸς θρίαμβον. ὁ δὲ Ζήνων τῇ βουλῇ Ἀκακίου τοὺς κατὰ τὴν ἑῴαν ἐπισκόπους ἐβιάζετο γράψαι τῷ ἑνωτικῷ καὶ κοινωνῆσαι Πέτρῳ τῷ Μογγῷ· τοὺς δὲ ἀποκρισιαρίους Φήλικος τοῦ Ῥώμης μεταχειρισάμενος καὶ χρήμασι δελεάσας, Ἀκακίῳ κοινωνῆσαι παρὰ τὰ ἐνταλθέντα αὐτοῖς ἔπεισεν· καίτοι τῶν ὀρθοδόξων ἐκ τρίτου διαμαρτυραμένων αὐτοῖς· πρῶ[B]τον μὲν ἀγκίστρῳ περιθέντων σχοινίων, καὶ ἑνὸς αὐτῶν δημοσίᾳ ἐξαρτησάντων· δεύτερον δὲ τὴν βίβλον ἐνέβαλον· καὶ τρίτῳ κοφίνῳ λαχάνων ἐνέθηκαν. Φήλιξ δὲ μαθὼν τὰ ὑπὸ τῶν ἀποκρισιαρίων αὐτοῦ πραχθέντα, καθῇρεν αὐτούς, γράψας Ἀκακίῳ καθαίρεσιν. ὁ δὲ ταύτην ἐπιφερόμενος, διαδρὰς τοὺς ἐν Ἀβύδῳ, κατέλαβεν τὴν Δίου μονήν. οἱ δὲ τῆς Δίου μοναχοὶ τῇ κυριακῇ εἰς τὸ ἱερατεῖον ἀπέδωκαν Ἀκακίῳ τὴν ἐπιστολήν. οἱ δὲ περὶ Ἀκάκιον ἀνεῖλον τινὰς τῶν ἐπιδεδωκότων μοναχῶν· ἄλλους δὲ τιμωρήσαντες καθεῖρξαν. Ἀκάκιος δὲ ἀναισθήτως ἔσχεν περὶ τὴν καθαίρεσιν, καὶ τὸ ὄνομα C τοῦ Φήλικος ἐξῆρεν τῶν διπτύχων.

Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Φραυίτας μῆνας τρεῖς. A.M. 5981

4. τοῦ Ῥ. A, τῆς Ῥ. vulg. 6. διαμαρτυραμένων A, διαμαρτυρουμένων vulg. 7. ἄγκιστρον e f. σχοινίῳ A, fort. σχοίνιον. 8. ἐνέβαλον A, ἐνέβαλλον vulg. 9. τρίτῳ A e, τρίτον vulg. 12. τὴν Δ. A, τοῦ Δ. vulg. 13. ἀπέδωκαν A, ἐπέδ. vulg. 17. τοῦ Φήλικος A, αὐτοῦ vulg.

circo circumacta atque inde trans portum oppido, cui Sicae nomen, in ludibrii ostentationem affixa. porro Zeno Acacii suggestionibus orientales episcopos concordiae sanctioni subscribere et Petro Mongo communicare cogebat: sed et ipsos Felicis Romani pontificis apocrisiarios blanditiis delinitos et pecuniis inescatos praeter mandatorum sibi impositorum fas in Petri communionem adduxit, omnibus catholicarum partium in adversum contestantibus atque reclamantibus: et primo quidem hamum funiculis circumligantes uni ex illis publice appenderunt; secundo librum immiserunt; tertio etiam olerum cophino imposuerunt. Felix vero cognitis legatorum suorum gestis, ecclesiae dignitate deiecit et adversus Acacium parem depositionis sententiam scripsit. qui ipsam perferebat, eos, qui Abydi in insidiis locati fuerant, praeterlapsus, ad Dii monasterium appulit. Dienses autem monachi Acacio in sacrario stanti die dominica Felicis epistolam tradidere. Acacii fautores quosdam ex monachis, qui dederunt epistolam, necaverunt, alios suppliciis examinatos in carcerem detruserunt. Acacius absque animi motu depositionem excepit et Felicis nomen e diptychis expunxit.

Cpoleos episcopus Phravitas tribus mensibus. A.C. 481

Τούτῳ τῷ ἔτει Καλανδίων ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας ἤγαγεν
D *τὸ λείψανον Εὐσταθίου τοῦ μεγάλου ἀπὸ Φιλίππων, ἔνθα καὶ*
ἐξόριστος ἐκοιμήθη ὁ ἅγιος· καὶ μετὰ πολλῆς τιμῆς ἀπὸ δώ-
δεκα μιλίων ἡ πόλις Ἀντιοχέων ὑπήντησεν. οἱ δὲ ἀποσχί-
ζοντες τῆς ἐκκλησίας διὰ τὸν ἅγιον ἡνώθησαν μετὰ ἑκατὸν
ἔτη τῆς κοιμήσεως αὐτοῦ. Ἀκακίου δὲ τελευτήσαντος Φραυί-
V. 92 *τας τρίμηνον τῆς ἐπισκοπῆς κρατήσας, ἔγραψεν Φήλικι, ὡς*
αὐτῷ μὲν κοινωνεῖ, Πέτρῳ δὲ τῷ Μογγῷ οὐ κοινωνεῖ· τῷ
δὲ Μογγῷ ἔγραψεν, ὡς αὐτῷ μὲν κοινωνεῖ, Φήλικα δὲ τὸν
Ῥώμης ἀποστρέφεται. Φῆλιξ δὲ τὰ ἴσα τὰ πρὸς τὸν Μογ-
γὸν πεμφθέντα ἐδέξατο παρὰ τῶν ὀρθοδόξων προλαβόντα, καὶ
φθασάντων τῶν ἀποκρισιαρίων Φραυίτα μετὰ τῶν συνοδικῶν
P. 115 *ἀτίμως τούτους ὁ Φῆλιξ ἀπέπεμψεν. τοῦ δὲ Φραυίτα τελευ-*
τήσαντος, Εὐθύμιος πρεσβύτερος καὶ πτωχοτρόφος Νεαπό-
λεως τὴν ἐπισκοπὴν Κωνσταντινουπόλεως ἐκράτησεν καὶ εὐ-
θέως ἰδίαις χερσὶ τὸ ὄνομα τοῦ Μογγοῦ τῶν διπτύχων ἀπή-
λειψεν· καὶ οὕτως ἐκάθισεν εἰς τὸν θρόνον καὶ τὸ τοῦ Φή-
λικος Ῥώμης ἔταξεν.

A.M. 5982 *Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Εὐθυμίου, Ἀντιοχείας*
Παλλαδίου ἔτος α'.

B *Τούτῳ τῷ ἔτει Πέτρος ὁ Μογγὸς ἀπέθανεν ἐν Ἀλεξαν-*

7. *τρίμηνον* A, *τριμήνου* vulg. 8. *κοινωνεῖ Φίληκι, τῷ Μογγῷ δὲ* A. 9. *τὸν* add. ex A. 14. *Εὐφήμιος* a, *Ἐφθήμιος* e.

Hoc anno Calandion Antiochenus episcopus Eustathii magni reliquias Philippis, ubi sanctus exul obierat, transtulit, tota Antiochiae civitate ad duodecimum milliare in occursum cum plurimo honore effusa: qui vero sancti causa ab ecclesia se resciderant, annis ab eius obitu exactis centum, iterum ei se sociaverunt. Acacio defuncto, Phravitas tres menses episcopatu potitus Felici litteris significat, se cum illo quidem communionem habere, cum Petro Mongo nullam. in adversum Mongo scribit, se cum illo communione coniungi, a Felice vero se penitus alienum. Felix porro de litteris ad Mongum prius datis ab orthodoxis cum certior factus fuisset, Phravitae legatos cum synodalibus litteris ad se advenientes minus honorifice tractatos dimisit. Phravita tandem mortuo Euthymius presbyter et pauperum in urbe Neapoli curator Cpoleos episcopatum assecutus est. is extemplo Petri Mongi nomen e sacris tabulis erasit manibus propriis, et Felicis pontificis Romani reposuit: atque ita consedit in throno.

A.C. 482 Cpoleos episcopi Euthymii, Antiochiae episcopi Palladii annus primus.

Hoc anno Petrus Mongus Alexandriae decessit e vivis: et Atha-

δρείᾳ, καὶ Ἀθανάσιος ἀντ' αὐτοῦ ἐχειροτονήθη ὁ ἐπίκλην Κηλίτης. Ζήνων δὲ ὁ βασιλεὺς, ἀνεθεὶς τῶν τυράννων, ἐξέβαλε τῆς ἐκκλησίας Ἀντιοχέων Καλανδίωνα καὶ ἐξώρισεν εἰς Ὄασιν, Πέτρον δὲ τὸν Γναφέα κατέστησεν, Νέστορα δὲ Ῥωμανὸν Χαλκηδόνος, Εὐσέβιον Σαμοσάτων, Ἰουλιανὸν Μοψουεστίας, Παῦλον Κωνσταντίνης, Μάνον Ἡμερίας καὶ Ἀνδρέαν Θεοδοσιουπόλεως, προφάσει μὲν τῆς πρὸς τοὺς τυράννους εὐνοίας, τῇ δὲ ἀληθείᾳ διὰ τὸ ἑνωτικὸν Ζήνωνος. Πέτρος δὲ ὁ Γναφεὺς εἰσελθὼν εἰς Ἀντιόχειαν πολλὰ κακὰ πέπραχεν, C ἀναθεματισμοὺς τῆς συνόδου καὶ ἐκβολὰς ἐπισκόπων ἀνεπιλήπτων, ἀντεισαγωγάς τε καὶ χειροτονίας ἀθέσμους καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. πρότερον δὲ τῷ τρισαγίῳ προσέθηκεν, Χριστὲ βασιλεῦ ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς. Πέτρος δὲ πάλιν ἐλθὼν, περιεῖλεν τὸ, Χριστὲ βασιλεῦ. Ξεναΐας δὲ ὁ δοῦλος τοῦ Σατανᾶ τὴν δεσποτικὴν εἰκόνα καὶ τῶν ἁγίων ἐδίδασκε μὴ δέχεσθαι. Πέρσης μὲν γὰρ ἦν τῷ γένει, δοῦλος δὲ τὴν τύχην, φυγὼν τοῦ ἰδίου δεσπότου, ἐπὶ Καλανδίωνος τὰς περὶ Ἀντιόχειαν κώμας ἀνεστάτου ἀπὸ τῆς πίστεως, ἀβάπτιστος ὢν καὶ κληρικὸν αὐτὸν λέγων. τοῦτον Καλανδίων ἀπήλασεν. D Πέτρος δὲ ὁ Γναφεὺς ἐπίσκοπον Ἱεραπόλεως αὐτὸν χειροτονή-

1. Κοιλήτης A. 3. Ἀντιοχέων om. a. 10. ἐπισκόπων ἀνεπιλήπτων, ἀντ. A, ἐπισκόπων, ἐπιλήπτων ἀντ. vulg. 13. ἀνελθὼν omisso πάλιν e. 18. ἀνεστάτει A, ἀνεστάτοι vulg.

nasius cognomine Celites in eius locum promotus est. imperator autem Zeno a tyrannis se opprimentibus liber Calandionem Antiochensium ecclesia expulit et Oasim relegavit atque Petrum Fullonem in sedem restituit: Nestorem autem Romanum Chalcedonis, Eusebium Samosatensium, Iulianum Mopsuestiae, Paulum Constantinae, Manum Hemeriae et Andream Theodosiopoleos praesules, specie quidem collati in tyrannos favoris, sed re vera concordiae sanctionis ab eis reiectae causa dignitate moveri iussit. Petrus autem Fullo Antiochiam ingressus, multa nefanda perpetravit, ut puta synodi execrationes, episcoporum abrogationes, noxiorum intrusiones, ordinationes illegitimas et his similia. in primis autem ter sancto hymno addidit: rex Christe, qui pro nobis crucifixus es. reversus idem sustulit verba: rex Christe. Xenaïas porro Satanae mancipium domini sanctorumque imagines proscribendas et amoliendas docebat. erat is genere Persa, fortuna servus, et a proprio domino sub Calandione profugiens vicos Antiochiae viciniores, nondum baptismi lavacro expiatus, clericum se fingens, a vero fidei sensu deturbabat. et Calandion quidem exitium exterminaverat: Petrus autem Fullo Hierapoleos episcopum consecra-

σας, Φιλόξενον μετωνόμασεν. μαθὼν δὲ ὕστερον ἀβάπτιστον αὐτὸν εἶναι, ἀρκεῖν αὐτῷ τὴν χειροτονίαν ἀντὶ βαπτίσματος ἔφησεν. Εὐθύμιος δὲ ὁ ὀρθοδοξότατος Ἀναστάσιον τὸν σιλεντιάριον τὸν κακῶς μετὰ ταῦτα βασιλεύσαντα τῆς ἐκκλησίας ἐδίωκεν, ὡς αἱρετικὸν καὶ ὁμόφρονα Εὐτυχοῦς, ὃν ὀχλοποιοῦντα ὁρῶν τὴν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καθέδραν αὐτῷ ἀνέστρεψεν, ἀπειλήσας αὐτῷ, ὡς, εἰ μὴ παύσοιτο, ἀποκεῖραι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τοῖς ὄχλοις αὐτὸν θριαμβεῦσαι. ἐπεκάλεσεν δὲ
P. 116 *καὶ Ζήνωνι, καὶ τὴν κατ' αὐτοῦ ἐξουσίαν ἔλαβεν. Ζήνων δὲ ἠρώτησεν Μαριανὸν τὸν σοφώτατον κόμητα (ἦν γὰρ μυστικά τινα εἰδὼς καὶ προέλεγεν αὐτῷ) ὅτι, τίς μετ' ἐμὲ βασιλεύσει; ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι καὶ τὴν βασιλείαν σου καὶ τὴν γυναῖκά σου διαδέχεταί τις ἀπὸ σιλεντιαρίων. Πατρίκιον δέ,*
V. 93 *γενόμενον ἄνδρα σοφὸν καὶ εὐσεβῆ καὶ συνετὸν καὶ ἐνάρετον, δημεύσας ἀδίκως καὶ εἰς φρουρὰν ἐμβαλὼν, ὑπὸ τῶν φυλαττόντων ἐξκουβιτώρων ἀναιρεθῆναι προσέταξεν. τούτου δὲ γενομένου ἀκούσας ὁ ἔπαρχος Ἀρκάδιος ἐλοιδόρησε τὸν*
B *βασιλέα· καὶ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἐκέλευσεν αὐτὸν εἰσερχόμενον εἰς τὸ παλάτιον σφαγῆναι· ὁ δὲ ἔπαρχος μαθὼν τοῦτο,*

3. *Εὐφήμιος* A. 5. *ὃν ὀχλοποιοῦντα* A, *ἐνοχλ.* vulg. 10. *Μαρκιανὸν* A. 11. *εἰδὼς* A, *προειδὼς* vulg. 13. *Πατρίκιον δὲ γενόμενον, ἄνδρα σοφὸν*] sic vulgo male distinguitur. 14. *ἐνάρετον, δημεύσας*] *ἐνάρετον, ὃν δημ.* codd. et vulg. 17. *ὁ ἔπαρχος* A e, *ὕπαρχος* vulg.

tum, appellaverat Philoxenum: eundemque demum baptismo nondum initiatum comperiens, eius ordinationem baptismum defectum supplere sanxit. caeterum rectae fidei propugnator Euthymius Anastasium silentiarium, qui deinde imperium est adeptus, velut haereticum et Eutychis sectatorem, ex ecclesia eiecit, cui, quum plerasque molestias ecclesiae inferentem videret, etiam eversa eius in ecclesiae coetu sella, minatus est, ni quantocius desisteret, eius caput se rasurum et in plebem traducturum. ille querelas ad imperatorem detulit: et adversus patriarcham litem evicit. in his Zeno Marianum litteratissimum comitem interrogat (erat is quippe secretorum praescius et futura vaticinabatur) quis post me imperabit? respondet ille: ex silentiariis unus uxorem et imperium excipiet. Patricium vero, virum doctrina praestantem et pietate, prudentia morumque probitate conspicuum proscripsit iniuste, ac demum in custodiam coniectum ab excubitoribus, qui ipsum asservabant, interfici iussit. quo percepto, praefectus Arcadius convicia in imperatorem misit; quibus ille perceptis, accedentem in palatium mandavit occidi. praefectus latam in

προσέφυγε τῇ ἐκκλησίᾳ· καὶ ἐῤῥύσθη τοῦ πικροῦ θανάτου· τὸν δὲ οἶκον αὐτοῦ ἐδήμευσεν.

Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Ἀθανασίου ἔτος α΄. A.M. 5983

Τούτῳ τῷ ἔτει τὰ συνοδικὰ Εὐθυμίου Φῆλιξ ἀπεδέξατο, καὶ ὡς ὀρθοδόξῳ αὐτῷ προσετέθη. ἐπίσκοπον δὲ αὐτὸν οὐκ ἐδέξατο, διὰ τὸ μὴ ἐκβαλεῖν τὸ ὄνομα Ἀκακίου ἐκ τῶν διπτύ- C
χων καὶ τοῦ μετ' αὐτὸν Φραυίτα.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Πέτρος ὁ Γναφεὺς τέθνηκεν καὶ προεβλήθη ἐπίσκοπος Παλλάδιος πρεσβύτερος τῆς ἐν Σελευκίᾳ ἐκκλησίας τῆς ἁγίας πρωτομάρτυρος Θέκλης. συνεψηφίσθη δὲ Παλλαδίῳ καὶ Ἰωάννης ὁ Κωνσταντίου καὶ Ἀναστάσιος ὁ σιλεντιάριος ὁ κακῶς βασιλεύσας. ὁ δὲ Ζήνων ἐπαρθεὶς τῇ τῶν τυράννων ἀναιρέσει πρὸς δημεύσεις καὶ φόνους ἀδίκους χωρεῖ, καὶ πάντα ἄνθρωπον αἰτιώμενος ὡς ἐκείνοις ἢ συμμαχήσαντα ἢ συμβουλεύσαντα τὴν ἐπίθεσιν. ἀναιρεῖ δὲ καὶ Κότταϊν ἀλόγως, τὸν ἅμα Ἰωάννῃ τῷ Σκύθῃ πολιορκίᾳ περι- D
γενόμενον Ἴλλου καὶ Λεοντίου, καὶ τὸν θαυμαστὸν καὶ περὶ ποίησιν ἐπῶν ἀξιόλογον Πελάγιον τὸν πατρίκιον ὡς φρόνιμον καὶ δίκαιον· καὶ ἐπὶ τούτοις τελευτᾷ Ζήνων ἐπιληψίᾳ

4. Εὐθυμίου A, Εὐφημίου vulg. 8. τῷ δ' αὐτῷ A, τούτῳ δ' αὐτῷ vulg. 14. ἐκείνοις a, ἐκεῖνος A f, ἐκείνους vulg. 15. ἢ συμβουλεύσαντα om. A, καὶ συμβ. vulg. 16. τῇ πολ. a. γενόμενον A. 17. καὶ τὸν θαυμ. καὶ περὶ A, καὶ τὸ θ. περὶ vulg.

caput sententiam resciens et in ecclesiae praesidium se recipiens, misera nece liberatus est: domum tamen eius publicavit imperator.

Alexandriae episcopi Athanasii annus primus. A. C. 483

Hoc anno synodales Euthymii litteras Felix accepit, et ut catholico communionis impertiit consortium: haud tamen episcopum agnovit, quod Acacii, quique in episcopatu successerat, Phravitae nomen e tabulis ecclesiasticis non expunxerat.

Hoc eodem anno Petrus Fullo interiit, et Palladius, sanctae protomartyris Theclae ecclesiae, quae est in Seleucia, presbyter, promotus est episcopus. cum Palladio etiam electi sunt Ioannes Constantini et Anastasius silentiarius, qui postmodum pessime imperavit. porro Zeno tyrannorum prosperis caedibus elatus, ad proscriptiones et iniusta homicidia transfertur, et singulos quosque homines, vel quasi prius opitulatos, vel ad imperium invadendum suggessisse consilium criminatur. Cottaïn etiam Ioannis Scythae armorum socium, et Illi Leontiique ab eis obsessorum victorem, Pelagiumque patricium virum in edendis carminibus praecipuum et admiratione dignum prudentiaque et aequitate celebrem iniuste interficit. in his Zeno morbo comitiali

σας, Φιλόξενον μετωνόμασεν. μαθὼν δὲ ὕστερον ἀβάπτιστον
αὐτὸν εἶναι, ἀρκεῖν αὐτῷ τὴν χειροτονίαν ἀντὶ βαπτίσματος
ἔφησεν. Εὐθύμιος δὲ ὁ ὀρθοδοξότατος Ἀναστάσιον τὸν σι-
λεντιάριον τὸν κακῶς μετὰ ταῦτα βασιλεύσαντα τῆς ἐκκλησίας
ἐδίωκεν, ὡς αἱρετικὸν καὶ ὁμόφρονα Εὐτυχοῦς, ὃν ὀχλοποι-
οῦντα ὁρῶν τὴν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καθέδραν αὐτῷ ἀνέστρεψεν,
ἀπειλήσας αὐτῷ, ὡς, εἰ μὴ παύσοιτο, ἀποκεῖραι τὴν κεφαλὴν
αὐτοῦ καὶ τοῖς ὄχλοις αὐτὸν θριαμβεῦσαι. ἐπεκάλεσεν δὲ
P. 116 καὶ Ζήνωνι, καὶ τὴν κατ' αὐτοῦ ἐξουσίαν ἔλαβεν. Ζήνων δὲ
ἠρώτησεν Μαριανὸν τὸν σοφώτατον κόμητα (ἦν γὰρ μυστικά
τινα εἰδὼς καὶ προέλεγεν αὐτῷ) ὅτι, τίς μετ' ἐμὲ βασιλεύ-
σει; ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι καὶ τὴν βασιλείαν σου καὶ τὴν γυ-
ναῖκά σου διαδέχεταί τις ἀπὸ σιλεντιαρίων. Πατρίκιον δέ,
V. 93 γενόμενον ἄνδρα σοφὸν καὶ εὐσεβῆ καὶ συνετὸν καὶ ἐνάρετον,
δημεύσας ἀδίκως καὶ εἰς φρουρὰν ἐμβαλὼν, ὑπὸ τῶν φυ-
λαττόντων ἐξκουβιτώρων ἀναιρεθῆναι προσέταξεν. τούτου
δὲ γενομένου ἀκούσας ὁ ἔπαρχος Ἀρκάδιος ἐλοιδόρησε τὸν
B βασιλέα· καὶ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἐκέλευσεν αὐτὸν εἰσερχό-
μενον εἰς τὸ παλάτιον σφαγῆναι· ὁ δὲ ἔπαρχος μαθὼν τοῦτο,

3. Εὐφήμιος A. 5. ὃν ὀχλοποιοῦντα A, ἐνοχλ. vulg. 10. Μαρκιανὸν A. 11. εἰδὼς A, προειδὼς vulg. 13. Πατρίκιον δὲ γενόμενον, ἄνδρα σοφὸν] sic vulgo male distinguitur. 14. ἐνάρετον, δημεύσας] ἐνάρετον, ὃν δημ. codd. et vulg. 17. ὁ ἔπαρχος A e, ὕπαρχος vulg.

tum, appellaverat Philoxenum: eundemque demum baptismo nondum initiatum comperiens, eius ordinationem baptismum defectum supplere sanxit. caeterum rectae fidei propugnator Euthymius Anastasium silentiarium, qui deinde imperium est adeptus, velut haereticum et Eutychis sectatorem, ex ecclesia eiecit, cui, quum plerasque molestias ecclesiae inferentem videret, etiam eversa eius in ecclesiae coetu sella, minatus est, ni quantocius desisteret, eius caput se rasurum et in plebem traducturum. ille querelas ad imperatorem detulit: et adversus patriarcham litem evicit. in his Zeno Marianum litteratissimum comitem interrogat (erat is quippe secretorum praescius et futura vaticinabatur) quis post me imperabit? respondet ille: ex silentiariis unus uxorem et imperium excipiet. Patricium vero, virum doctrina praestantem et pietate, prudentia morumque probitate conspicuum proscripsit iniuste, ac demum in custodiam coniectum ab excubitoribus, qui ipsum asservabant, interfici iussit. quo percepto, praefectus Arcadius convicia in imperatorem misit; quibus ille perceptis, accedentem in palatium mandavit occidi. praefectus latam in

προσέφυγε τῇ ἐκκλησίᾳ· καὶ ἐρρύσθη τοῦ πικροῦ θανάτου· τὸν δὲ οἶκον αὐτοῦ ἐδήμευσεν.

Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Ἀθανασίου ἔτος α΄. A.M. 5983

Τούτῳ τῷ ἔτει τὰ συνοδικὰ Εὐθυμίου Φῆλιξ ἀπεδέξατο, καὶ ὡς ὀρθοδόξῳ αὐτῷ προσετέθη. ἐπίσκοπον δὲ αὐτὸν οὐκ ἐδέξατο, διὰ τὸ μὴ ἐκβαλεῖν τὸ ὄνομα Ἀκακίου ἐκ τῶν διπτύ- C χων καὶ τοῦ μετ' αὐτὸν Φραυίτα.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Πέτρος ὁ Γναφεὺς τέθνηκεν καὶ προεβλήθη ἐπίσκοπος Παλλάδιος πρεσβύτερος τῆς ἐν Σελευκίᾳ ἐκκλησίας τῆς ἁγίας πρωτομάρτυρος Θέκλης. συνεψηφίσθη δὲ Παλλαδίῳ καὶ Ἰωάννης ὁ Κωνσταντίου καὶ Ἀναστάσιος ὁ σιλεντιάριος ὁ κακῶς βασιλεύσας. ὁ δὲ Ζήνων ἐπαρθεὶς τῇ τῶν τυράννων ἀναιρέσει πρὸς δημεύσεις καὶ φόνους ἀδίκους χωρεῖ, καὶ πάντα ἄνθρωπον αἰτιώμενος ὡς ἐκείνοις ἢ συμμαχήσαντα ἢ συμβουλεύσαντα τὴν ἐπίθεσιν. ἀναιρεῖ δὲ καὶ Κότταϊν ἀλόγως, τὸν ἅμα Ἰωάννῃ τῷ Σκύθῃ πολιορκίᾳ περι- D γενόμενον Ἴλλου καὶ Λεοντίου, καὶ τὸν θαυμαστὸν καὶ περὶ ποίησιν ἐπῶν ἀξιόλογον Πελάγιον τὸν πατρίκιον ὡς φρόνιμον καὶ δίκαιον· καὶ ἐπὶ τούτοις τελευτᾷ Ζήνων ἐπιληψίᾳ

4. *Εὐθυμίου* A, *Εὐφημίου* vulg. 8. *τῷ δ' αὐτῷ* A, *τούτῳ δ' αὐτῷ* vulg. 14. *ἐκείνοις* a, *ἐκεῖνος* A f, *ἐκείνους* vulg. 15. *ἢ συμβουλεύσαντα* om. A, *καὶ συμβ.* vulg. 16. *τῇ πολ.* a. *γενόμενον* A. 17. *καὶ τὸν θαυμ. καὶ περὶ* A, *καὶ τὸ θ. περὶ* vulg.

caput sententiam resciens et in ecclesiae praesidium se recipiens, misera nece liberatus est: domum tamen eius publicavit imperator.

Alexandriae episcopi Athanasii annus primus. A.C. 483

Hoc anno synodales Euthymii litteras Felix accepit, et ut catholico communionis impertiit consortium: haud tamen episcopum agnovit, quod Acacii, quique in episcopatu successerat, Phravitae nomen e tabulis ecclesiasticis non expunxerat.

Hoc eodem anno Petrus Fullo interiit, et Palladius, sanctae protomartyris Theclae ecclesiae, quae est in Seleucia, presbyter, promotus est episcopus. cum Palladio etiam electi sunt Ioannes Constantini et Anastasius silentiarius, qui postmodum pessime imperavit. porro Zeno tyrannorum prosperis caedibus elatus, ad proscriptiones et iniusta homicidia transfertur, et singulos quosque homines, vel quasi prius opitulatos, vel ad imperium invadendum suggessisse consilium criminatur. Cottaïn etiam Ioannis Scythae armorum socium, et Illi Leontiique ab eis obsessorum victorem, Pelagiumque patricium virum in edendis carminibus praecipuum et admiratione dignum prudentiaque et aequitate celebrem iniuste interficit. in his Zeno morbo comitiali

κατασχεθείς, καὶ ἐπὶ στόματος φέρων ἀπαύστως τὴν Πελαγίου προσηγορίαν τοῦ παρ' αὐτοῦ φονευθέντος ἀδίκως· παῖδα μὲν μὴ καταλιπών, Λογγῖνον δὲ τὸν ἀδελφόν, δὶς μὲν ὑπατεύσαντα καὶ τῆς συγκλήτου βουλῆς πάσης ἡγούμενον, ἀνόητον δὲ καὶ βαρὺν καὶ ἀκόλαστον ὄντα, ὃς καὶ πολλοὺς Ἰσαύρους P. 117 ἐν Βυζαντίῳ ἔχων καὶ τὸν Λογγῖνον τὸν μάγιστρον ὄντα καὶ φίλον αὐτοῦ, καὶ τούτοις θαρρήσας ἀπονητὶ τὴν βασιλείαν ἔχειν ᾤετο· τῆς δὲ Ἀρεάδνης καὶ τῆς συγκλήτου βουλῆς καὶ τοῦ στρατεύματος παντὸς Ἀναστάσιον τὸν σιλεντιάριον ἀναγορευσάντων βασιλέα, τῆς ἐλπίδος ὁ Λογγῖνος ἠστόχησεν. βασιλεύσας οὖν ὁ Ἀναστάσιος ἔγγραφον ἀπῃτήθη ὁμολογίαν παρὰ Εὐθυμίου τοῦ πατριάρχου πρὸς τὸ μὴ σαλεῦσαί τι τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς πίστεως, ἀνάξιον αὐτὸν ἀποκαλῶν τῶν Χριστιανῶν τῆς βασιλείας. βιαζομένης δὲ αὐτὸν τῆς βασιλίδος Ἀρεάδνης καὶ τῆς συγκλήτου, ἔλαβεν αὐτοῦ τὸ ἰδιόχειρον, ὡς ἀποδέχεται εἰς ὅρον πίστεως τὰ δόγματα τῆς ἐν Χαλ- B κηδόνι συνόδου. καὶ οὕτω στεφθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, Ἀρεάδνην ἄγεται εἰς γάμον οὔπω πρότερον γαμετῇ συνοικήσας. Μανιχαῖοι δὲ καὶ Ἀρειανοὶ ἔχαιρον ἐπὶ Ἀναστασίῳ, Μανιχαῖοι μὲν ὡς τῆς μητρὸς τοῦ βασιλέως ζηλωτρίας οὔσης καὶ προσ-

3. τὸν ἀδελφόν, δὶς μὲν ὑπ. A e f, τὸν ἀδ. αὐτοῦ δὶς ὑπ. vulg. 5. ὃς καὶ] ὡς καὶ codd. et vulg. 10. βασιλέα om. a. 13. τῆς πίστεως A, πίστεως vulg. 16. ὡς A, πῶς vulg. 20. μητρὸς A, μητέρος vulg.

correptus, Pelagii contra fas et aequum occisi nomen assidue repetens moritur: filium quidem nullum, fratrem vero Longinum post se reliquit bis consulatu functum, senatus principem declaratum, amentem sane, cunctis invisum et luxui plane deditum: qui cum Isaurorum multitudinem Byzantii sibi adiunctam haberet et Longinum magistrum amicitia sibi devinxisset, eorum ope confisus, absque labore imperium consequi posse putabat. Areadna porro, totoque senatu et exercitu Anastasium silentiarium imperatorem proclamantibus, spe Longinus excidit. Anastasius itaque potitus imperio pactionem scripto firmatam, qua circa fidem et ecclesiam se nihil innovaturum promitteret, ab Euthymio patriarcha Christianorum imperio indignum palam publicante exposcitur. Areadna imperatrice senatuque ad exhibenda postulata impellentibus, chartam propria manu subscriptam, qua velut fidei normam Chalcedonensis synodi decreta se acceptare profiteretur, ab eo traditam accepit Euthymius. exin ab eo coronatus, Areadnam in uxorem, erat quippe coelebs, ducit. sane Manichaei et Ariani de Anastasii promotione sibi gratulabantur: Manichaei quidem, quod

φιλοῦς αὐτῶν, Ἀρειανοὶ δὲ ὡς Κλέαρχον τὸν θεῖον αὐτοῦ, ἀδελφὸν τῆς κακόφρονος μητρός, ὁμόδοξον ἔχοντες. τοῦτο δὲ V.94 τὸ ἔτος, ἐν ᾧ Ζήνων τέθνηκε καὶ Ἀναστάσιος ἐβασίλευσεν, ἀπὸ Ἀδὰμ μὲν κατὰ Ῥωμαίους ͵εϡϟθ', κατὰ δὲ τὴν ἀκριβῆ καὶ ἀληθινὴν ψῆφον Ἀλεξανδρέων ͵εϡπγ', ἀπὸ δὲ τῆς ἀρχῆς Διοκλητιανοῦ σζ', τῆς θείας σαρκώσεως υπγ', ἰνδικτιῶνος ιδ'. ἐστέφθη δὲ Ἀναστάσιος τῇ προγεγραμμένῃ ιδ' ἰνδικτιῶνι, C μηνὶ Ἀπριλίου ιδ', ἡμέρᾳ πέμπτῃ τῇ μεγάλῃ τοῦ Πάσχα ἐν τῷ καθίσματι τοῦ ἱπποδρομίου.

Ῥωμαίων βασιλέως Ἀναστασίου, Περσῶν βασιλέως Ζα- A.M.5984 μάσφου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει βασιλεύσαντος Ἀναστασίου τοῦ Διρραχιτιάνου τοῦ Δικόρου, ἐστασίασεν κατ' αὐτοῦ ὁ Λογγῖνος ὁ Ζήνωνος ἀδελφός, ὃν χειρωσάμενος ἐπ' Αἴγυπτον πέμπει ἐξόριστον ἐν D Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ ἐκέλευσε χειροτονηθῆναι αὐτὸν πρεσβύτερον. ἑπταετίαν δὲ ἐπιβιοὺς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐτελεύτησεν. ὑποψίαν δὲ ἔχων καὶ περὶ Λογγῖνον τὸν μάγιστρον ὁ βασιλεὺς καὶ τοὺς ἐπιδημοῦντας Ἰσαύρους, παύει τὸν Λογγῖνον τοῦ μαγιστρίου. Πέτρου δὲ τοῦ Γναφέως ἐν Ἀντιοχείᾳ ὄντος ἐκ τῆς ἐξορίας ἐπανελθεῖν εἰς τὸν ἴδιον θρόνον δυσωποῦν-

5. ἀληθινὴν A, ἀληθινὸν vulg. 10. Πεξαμασφὸς Persarum rex in vulg. et A audit: ὁ Περόζου παῖς Ζαμασφὸς a, ὁ Παιρόξου παῖς f, Ζαμάσφου dedi ex Agath. IV, 28. p. 268. nam et infra (p. 214, 14.) Ζαμάσφης legitur in omnibus codd. 19. ὄντος add. ex A e. 20. δυσωποῦντος ὁ βασ.] ἐκέλευσεν, ὁ δὲ βασιλεὺς A e.

imperatoris mater eorum partibus amice afficeretur; Ariani vero, quod Clearchum eius avunculum, matrisque prave sentientis fratrem suum, omnino possiderent. caeterum annus quo Zeno mortuus est, et Anastasius imperare coepit, ab Adamo 5999 apud Romanos numeratur, qui iuxta diligentiorem et veriorem Alexandrinorum calculum 5983, a Diocletiani imperio 207, a divina incarnatione 483, indictione 14 notatur. coronatus est Anastasius praefata indictione 14, mensis Aprilis 14, magna Paschalis solemnitatis feria quinta, in circi sedili.

Romanorum regis Anastasii, Persarum regis Zamasphi annus A.C.484 primus.

Hoc anno cum Anastasius Dirrhachiensis Dicorus imperaret, Longini Zenonis fratris seditionem et insidias perpessus est: eumque mox in potestatem accipiens, Alexandriam Aegypti mittit exulem et presbyterum iubet ordinari. ille septennio Alexandriae superstes mortem obiit. imperator vero Longinum magistrum et advenas Isauros habens suspectos, magisterium Longino abrogavit. tum autem Petrus

τος, ὁ βασιλεὺς τῆς ἐξορίας μὲν τοῦτον ἀνεκαλέσατο, εἰς δὲ Ἀντιόχειαν ἀπελθεῖν οὐκ ἀπεδέξατο, Παλλάδιον δὲ χειροτονηθῆναι ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐποίησεν. Εὐθύμιος δὲ ὁ Κωνσταντινουπόλεως συναγαγὼν τοὺς ἐνδημοῦντας ἐπισκόπους τὴν ἐν
P. 118 Χαλκηδόνι ἁγίαν σύνοδον ἐκύρωσεν. Ἰωάννης δὲ ὁ Ταβεννησιώτης ἐν Ῥώμῃ ὤν, ἤκουσεν ὅτι ὁ Ἀναστάσιος ἐβασίλευσεν, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ Βυζάντιον, ἀγαθὰς ἀμοιβὰς ἐλπίζων παρ' αὐτοῦ, ἀνθ' ὧν ἦν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πεποιηκὼς αὐτῷ οἰκονομίαν, ὃν καὶ γυμνὸν ἀπὸ ναυαγίου δεξάμενος καὶ συγκροτήσας οὕτως, ὡς ἀναίσθητον αὐτὸν ποιῆσαι τῆς συμφορᾶς. Ἀναστάσιος δὲ ἀκούσας ὅτι παρεγένετο, ἀγνωμοσύνῃ πολλῇ τοῦτον ἐξορισθῆναι προσέταξεν, μηδ' ὅλως αὐτὸν δεξάμενος. Ἰω-
B άννης δὲ τοῦτο προγνούς, ἐπὶ Ῥώμην φεύγων διεσώθη.

A.M. 5985 Ῥώμης ἐπισκόπου Γελασίου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀναστάσιος ὁ βασιλεὺς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἰσαύρους διὰ πολλὰς ἀτοπίας ἐδίωξεν, οἳ ἐξελθόντες τυραννίδα ἐμελέτησαν. Λογγῖνος δὲ ὁ ἀπὸ μαγίστρων συλλαβὼν τούτους τε καὶ ἄλλην δύναμιν βαρβάρων καὶ λῃστῶν ὡς πεντεκαίδεκα μυριάδας, ὅπλων τε καὶ χρημάτων
C εὐπορίᾳ θαρρῶν ἐν Ἰσαυρίᾳ παρὰ Ζήνωνος τεθειμένων, πα-

1. τοῦτον add. ex A. εἰς δὲ Ἀντ. A, εἰς Ἀντ. δὲ vulg.

Fullo ab exilio Antiochiam propriam sedem revocari deprecabatur, quem ut postliminio rediret, non tamen Antiochiam ingrederetur, imperator permisit; Palladium etenim Antiochiae praesulem ordinari praecepit. hinc Euthymius Cpoleos praesul, coactis, qui tum in urbe versabantur, episcopis, sanctam Chalcedonensem synodum confirmavit. Ioannes vero Tabennesiota Romae degens, Anastasium imperare et Byzantium audiens occupare, gratam beneficiorum vicissitudinem ab eo, quod olim Alexandriae summam in eum exercuisset humanitatem, quem etiam nudum naufragio exceperat adeoque benigne foverat, ut miseriarum reddidisset immemorem, ad eum proficisci decrevit. Anastasius virum audiens accedere, ingenti prorsus ingrati animi vitio iussit exulem agi, nec solo conspectu dignatus excipere. Ioannes re praescita, Romam fugiens saluti consuluit.

A.C. 485 Romae episcopi Gelasii annus primus.

Hoc anno Anastasius imperator Isauros Cpoli commorantes ob pleraque foeda ab illis admissa flagitia urbe eiecit: qui post discessum tyrannidem excitare sunt moliti. Longinus vero exmagister, istis cum ingenti barbarorum ac praedonum multitudine ad centum et quinquaginta millia collectis, et armorum atque pecuniarum, quas Zeno in Isauria reposuerat, copia fretus, in Isaurorum provinciam con-

ῥαγίνεται εἰς τὴν τῶν Ἰσαύρων χώραν, ἐνδεδωκότος τοῦ βα-
σιλέως τὴν ἔξοδον, καίτοιγε ὑποτοπάζοντος τὴν ἐπίθεσιν. πα-
ραχρῆμα δὲ ἐπανίσταται καὶ μέχρι Φρυγίας καὶ τοῦ Κοτυ-
αίου χωρεῖ, πόλεις τε πολλὰς ληιζόμενος, πλὴν οὐκ αὐτὸς
ἡγούμενος τοῦ στρατεύματος. Νινίλιγγις γὰρ ἦν ὁ τῆς Ἰσαυ-
ρίας ἡγεμὼν ἐπὶ Ζήνωνος καταστὰς ἀνὴρ θρασύτατος, καὶ
Ἀθηνόδωρος ἁπλούστατος ἄνθρωπος, εἷς τῶν συγκλητικῶν, καὶ V. 95
Κόνων ὁ τῆς Ἀπαμείας ἐπίσκοπος, καταλιπὼν μὲν τὸν θρό-
νον, εἰς ὁπλίτην δὲ καὶ στρατηγὸν ἐξ ἱερέως μεταταξάμενος.
τούτοις ἀνθίστησι στράτευμα Ῥωμαϊκὸν Ἀναστάσιος ἡγουμέ- D
νου ὄντος Ἰωάννου τε τοῦ Σκύθου τοῦ τὴν Ἴλλου καὶ Λεον-
τίου τυραννίδα καθελόντος, καὶ Ἰωάννου τοῦ ἐπίκλην Κυρτοῦ,
ἀμφοτέρων τοῦ Θρᾳκῴου στρατεύματος ἡγουμένων, καὶ Διο-
γένους (οὗτοι κόμητες σχολῶν ἐτύγχανον ὄντες) καὶ ἑτέρων
τινῶν ἐπαινετῶν ἀνδρῶν. μάχης δὲ περὶ τὸ Κοτυαῖον γενο-
μένης, Νινίλιγγις μὲν ὁ στρατηγὸς ἀποσφάττεται. μικροῦ δὲ
τὸ πλεῖστον Ἰσαυρικὸν ἀπολλύμενον μόλις ἐπὶ τὰ σφέτερα
διεσώθη. καὶ εἰ μὴ περὶ τὰ σκῦλα τοῖς Ῥωμαίοις γέγονε
σχολή, τελείως ἂν ἐκράτησαν τοῦ πολέμου. ἀλλ' ἐκείνων ἐν
τούτοις ἀποσφαλέντων, φρούριόν τι ἐπὶ τῆς ἄκρας τοῦ Ταύρου P. 119

1. ἐκδεδωκότος A. 5. Νινιλίγγης A h. l. et infra. 10. ἀνθίστησι A, ἀνθίσταται vulg. 12. τοῦ ἐπ. A, τὸ ἐπ. vulg. 14. ἐτύγχανον ὄντες e, τυγχάνοντες vulg. 17. Ἰσαυρικὸν ἀπολλύμενον A et alii, Ἰσαυρικῶν ἀπολλυμένων vulg. 18. σκῦλα A, σκύλλα vulg. 20. φρούριόν τι A, φρουρίου τινὸς vulg.

tendit, vel ipso imperatore profectionem permittente, vel certe invasionem suspicante. confestim Longinus rebellionem exequitur et in Phrygiam usque et Cotyaeum cuncta occupat loca civitatesque plurimas devastat, ducem licet exercitus non se gereret: Ninilingis enim Isauriae praefectus a Zenone olim constitutus vir audacissimus aciem regebat, et Athenodorus vir simplicissimus ex ordine senatorio et Conon Apameae episcopus, qui relicta sede ab episcopo in militem armatum mutatus inter copiarum ductores expeditionem susceperat. cunctis istis Ioanne Scytha, qui Illi Leontiique tyrannidem dissiparat, et altero Ioanne, cui Cyrtus cognomen, utroque Thracicarum copiarum praefecto, et Diogene, (erant isti scholarum comites) et aliis quibuspiam viris egregiis ducibus institutis, Romanum exercitum opponit Anastasius. praelio ad Cotyaeum conserto, dux Ninilingis necatur; caetera vero Isaurorum manus maiori ex parte ad internecionem caesa, vix locum, quo eruperat, se recepit: ac nisi Romanus exercitus in spoliis colligendis tempus inutiliter expendisset, plenam ex hoc bello victoriam reportabat: sed dum in his incaute detinentur,

κρατήσαντες οἱ Ἴσαυροι τρίτον ἔτος ἤρχεσαν πολεμοῦντες ὀχυρωμένοι τῇ θέσει τῶν ὑπὲρ τοῦ Ταύρου πολισμάτων τε καὶ φρουρίων.

A.M. 5986 Τούτῳ τῷ ἔτει ληφθείσης Κλαυδιουπόλεως ὑπὸ Διογένους τῆς μεταξὺ τῶν δύο Ταύρων 'ἐν πεδίῳ κειμένης, οὐκ ἐνεγκόντες οἱ Ἴσαυροι καταβαίνουσι τοῦ Ταύρου καὶ ἐπὶ πολὺ πολιορκοῦσι τὸν Διογένην, ὡς καὶ λιμῷ κινδυνεῦσαι καὶ φθαρῆναι τὸ στράτευμα. πλὴν Ἰωάννης ὁ Κυρτὸς ὑπερβὰς
B τὰ στενὰ τοῦ Ταύρου καὶ τοὺς φύλακας ἑλών, αἰφνιδίως αὐτοῖς ἐπιστάς, διέφθειρε τὸ στράτευμα τῶν πολιορκούντων, ὑπεξελθόντος καὶ Διογένους. τότε καὶ Κόνων ὁ ἐπίσκοπος πληγεὶς μετὰ βραχὺ τελευτᾷ, καὶ γίνεται τοῖς Ῥωμαίοις αὕτη δευτέρα καὶ μεγίστη νίκη.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ζαμάσφης ὁ υἱὸς Περώζου βασιλέως Περσῶν ἐξεώσας Καβάδην, ἐκράτησεν ἔτη δ' ἐκ τῶν αὐτοῦ τῆς βασιλείας Περσῶν.

A.M. 5987 Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Μαρτυρίου ἔτος α'.

C Τούτῳ τῷ ἔτει Λογγῖνός τις ὁ λεγόμενος Σεληνούντιος τὴν Ἀντιόχειαν τῆς Ἰσαυρίας οἰκῶν ἐπί τινος ὄρους κειμένην ὑψηλοῦ κατὰ τὴν μεσημβρινὴν τῆς χώρας θάλασσαν εἰσῆγεν τοῖς

6. οἱ add. ex. A. 11. ὁ add. ex A. 12. τοῖς add. ex A. 13. μεγίστη A, μεγάλη vulg. 14. Περώζου A, Περόζου a, Περόξου vulg. 18. Σεληνοῦντος A f. 20. μεσημβρινὴν A, μεσημερινήν vulg.

Isauri, munitissimam in Tauri summitate obtinentes arcem, bellum usque in tertium annum protraxerunt, oppidorum atque arcium in Tauro monte constitutarum situ opportuno muniti.

A.C. 486 Hoc anno Claudiopolim inter utrumque Taurum in planitie positam, a Diogene captam non ferentes Isauri descendunt e Tauro et Diogenem adeo pertinaciter obsidione vallant, ut totus fame perire et extrema internecione deleri periclitaretur exercitus. verum Ioannes cognomento Cyrtus, superatis Tauri angustiis prehensisque excubiis, improvisus adveniens, et una simul Diogenes irruptionem faciens, hostium urbem obsidentium copias omnes prostravit. ibi vulnere accepto Conon episcopus brevi postmodum spatio moritur; et fit Romanis secundae et maximae accessio victoriae.

Eodem anno Zamasphes Perozis Persarum regis filius Cabade expulso regnum Persarum obtinuit quatuor annos Cabadis regno debitos.

A.C. 487 Hierosolymorum episcopi Martyrii annus primus.

Hoc anno Longinus quidam Selenuntius dictus Antiochiam Isauriae in praecelso quodam monte ad meridianum regionis mare sitam

Ἰσαύροις ὁλκάσι πολλαῖς ἐμπορευόμενος πανταχόθεν τὰ τρόφιμα, καὶ ἐν ταύταις ταῖς δυσχωρίαις διῆγον Λογγῖνος ὁ μάγιστρος καὶ Ἀθηνόδωρος. ἀποκαμὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ χρονίζειν τὸν πόλεμον, ἐθάρρησεν Εὐθυμίῳ τῷ ἐπισκόπῳ, ὡς D εἰρήνης ἐφίεται, καὶ συνάξαι τοὺς ἐνδημοῦντας ἐπισκόπους προσέταξεν παρακαλέσοντας δῆθεν περὶ τῶν Ἰσαύρων. Εὐθύμιος δὲ τὸ μυστήριον ἐξήγαγεν πρὸς Ἰωάννην τὸν πατρίκιον πενθερὸν Ἀθηνοδώρου τοῦ ἐξάρχου τῆς τυραννίδος. ὁ δὲ δραμὼν τῷ βασιλεῖ ἀπήγγειλεν, ὅπερ εἰς ἀδιάλλακτον ἔχθραν κατ' Εὐθυμίου τὸν βασιλέα Ἀναστάσιον ἤγειρεν. ὅθεν τὰς τῶν Ἰσαύρων ἐπιβουλὰς Εὐθυμίῳ ἐπέγραφεν. Εὐθυμίῳ δέ τινες ἐπιβουλεύοντες, ὑπέθεντό τινι πρὸ τοῦ Μαρτυρίου ξίφος V. 96 ἐλάσαι κατὰ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. Παῦλος δὲ ὁ ἔκδικος τῆς P. 120 ἐκκλησίας ὑπερωμίας ὢν, τὴν πληγὴν κατὰ τῆς κεφαλῆς ἐδέξατο καὶ ἐκινδύνευσεν· τὸν δὲ ἐπίβουλον τῇ λεγομένῃ σειρᾷ ἀνεῖλεν. πάλιν ἐν τῇ συνάξει τοῦ ὄρους ἐνήδρευσαν ἀνελεῖν Εὐθύμιον, ὃς ἰδιωτικῷ σχήματι διαφυγὼν ἐσώθη. Ἀναστάσιος δὲ ὁ βασιλεὺς τὴν ὁμολογίαν αὐτοῦ παρὰ Εὐθυμίου μετὰ βίας ἀνείλατο.

1. ἐκπορευόμενος e f. 5. συνάξας A. 6. παρακαλέσοντας A, παρακαλέσαντας vulg. 12. ὑπέθεντο A e, ἐπέθεντο vulg. 15. ἐπιλεγομένῃ A. 16. ἐνήδρευσαν A, ἐνήδρευσεν vulg. 18. αὐτοῦ, μετὰ βίας om. A. 19. ἀνείλατο A f, ἀνεῖλεν a, ἀφείλετο e, ἀφείλατο vulg.

inhabitans, commeatum undequaque conquisitum navibus onerariis ad Isauros asportavit: in hisce vero locorum angustiis Longinus magister et Athenodorus agebant. imperator autem longarum belli morarum pertaesus, Euthymio episcopo, se pacem exoptare, fidenter retulit: ac peregrinantes in urbe episcopos tanquam Isaurorum nomine veniam deprecaturos congregare jussit. Euthymius Ioanni patricio, Athenodori, qui tyrannidis excitatae auctor et princeps extiterat, socero, revelavit secretum. ille cursu concito rem imperatori renunciat, quae immortalis odii fomitem in Anastasii imperatoris animo adversus Euthymium succendit, ex quo Isaurorum insidias et molitiones imputavit Euthymio: structis eapropter Euthymio insidiis, cuidam, ut ante Martyrium in eius caput gladium vibraret, suggesserunt. Paulus autem quispiam ecclesiae defensor totis humeris patriarcham excedens, ictum capite non sine ingenti periculo excepit: insidiatorem vero sira, gladio sic dicto, interfecit. caeterum Euthymio in conventu montis mortem moliti sunt rursum inferre, quam ille privato habitu assumpto effugit et salutem quaesivit. demum Anastasius imperator fidei confessionem olim editam ab Euthymio violenter extorsit.

A.M. 5988 *Περσῶν βασιλέως Καβάδου ἔτος α΄.*

B *Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰωάννης ὁ Σκύθης πολιορκῶν παρέλαβεν τόν τε Λογγῖνον τὸν ἀπὸ μαγίστρων καὶ Λογγῖνον τὸν Σεληνούντιον καὶ Ἀθηνόδωρον καὶ τοὺς λοιποὺς τυράννους. καὶ τούτους ἀποτεμών, τὰς κεφαλὰς αὐτῶν εἰς τὸ Βυζάντιον ἔπεμψεν Ἀναστασίῳ τῷ βασιλεῖ. Ἀναστάσιος δὲ ἱππικὸν ἐπιτελέσας τὰς κεφαλὰς τῶν τυράννων καὶ τοὺς πεμφθέντας δεσμίους τῶν Ἰσαύρων ἐθριάμβευσεν, καὶ ἐπὶ σκολόπων ἐν Συκαῖς ταύτας ἀναρτήσας, πᾶσιν ἐδημοσίευσεν. τὰ δὲ πλήθη τῶν Ἰσαύρων εἰς τὴν Θρᾴκην μετῴκισεν. Ἰωάννην δὲ τὸν C Σκύθην καὶ τὸν ἕτερον Ἰωάννην τὸν Κυρτὸν ὑπατίας καὶ τιμῆς μεγάλης ἠξίωσεν· Εὐθυμίῳ δὲ τῷ ἐπισκόπῳ ἐδήλωσεν δι' Εὐσεβίου μαγίστρου· αἱ εὐχαί σου, ὦ μέγα, τοὺς φίλους σου ᾐσβόλωσαν. συναγαγὼν δὲ ὁ βασιλεὺς τοὺς ἐνδημοῦντας ἐπισκόπους κατὰ Εὐθυμίου ἐνεκάλει, οἳ καὶ χαριζόμενοι τῷ βασιλεῖ ἀκοινωνησίαν καὶ καθαίρεσιν αὐτοῦ ἐψηφίζοντο. προχειρίζεται δὲ ὁ βασιλεὺς Μακεδόνιον ἐπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως σκευοφύλακα ὄντα. ὁ μέντοι λαὸς διὰ τὸν Εὐθύμιον ἐστασίαζον, καὶ εἰς τὸ ἱπποδρόμιον ἔδραμον λιτανεύοντες, ἀλλ' οὐδὲν ὀνῆσαι ἴσχυσαν, τοῦ βασιλέως κακῶς νικᾷν*

8. *ἐπὶ σπολόπων* (*σκωλώπων* Par.) *ἐν Συκαῖς*] *ἐπὶ σκύθας* A e f. 9. *τὰ δὲ πλήθη* A f, *τὸ δὲ πλῆθος* vulg. 10. *εἰς τὴν Θρᾴκην* A, *ἐν τῇ Θρᾴκῃ* vulg. 13. *ὁ μέγας* A. 15. *οἳ καὶ* A, *οἱ δὲ* vulg. 19. *ἐστασίαζεν* A. 20. *νικᾷν* A, *νικῆσαι* vulg.

A.C. 488 Persarum regis Cabadis annus primus.

Hoc anno Ioannes Scytha post diuturnam obsidionem tandem Longinum exmagistrum et Longinum Selenuntium atque Athenodorum caeterosque tyrannos cepit et gladio feriit eorumque capita Byzantium Anastasio imperatori misit: qui ludum equestrem celebrans, tyrannorum capita et Isauros, qui missi fuerant, vinctos in triumphi morem circumduxit, ac tandem praefata capita palis affixa publice exposuit in Sycis: Isaurorum autem multitudinem in Thraciam migrare adegit: Ioannem Scytham et alterum Ioannem Cyrtum consulatus dignitate et aliis honoribus auxit, ac tandem Euthymio episcopo per Eusebium magistrum significavit: preces tuae, o venerande, amicos tuos infecerunt fuligine. apud coactos enim Cpoli episcopos de Euthymio conquerebatur imperator: qui in imperatoris gratiam ipsius interdictum et abdicationem tum a communione, tum a munere, suis suffragiis comprobarunt: in cuius locum Macedonium, qui iam sacrorum vasorum custos erat, Cpoli episcopum designavit imperator. populus autem Euthymii causa tumultuabatur atque in circum publica supplicatione acta procedebat: at nihil exinde proficere valuit, imperatore

σπεύδοντος. Μακεδόνιος δὲ κακῶς πεισθεὶς Ἀναστασίῳ, ὑπέ- D
γραψεν τῷ ἑνωτικῷ Ζήνωνος.
Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Μακεδονίου ἔτος α΄. A.M. 5989
Τούτῳ τῷ ἔτει Εὐθύμιον Ἀναστάσιος εἰς Εὐχάϊταν ἐξώ-
ρισεν. ὁ δὲ λόγον ᾔτησε διὰ Μακεδονίου λαβεῖν, ἀνεπιβού- P. 121
λευτον μεῖναι ἐν τῷ ἀπάγεσθαι· ἐπιτραπεὶς δὲ Μακεδόνιος
δοῦναι τὸν λόγον, εἰσερχόμενος ἐν τῷ βαπτιστηρίῳ πρὸς τὸν
Εὐθύμιον ἀφελεῖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ ὠμόφορον τῷ ἀρχιδιακόνῳ
προσέταξεν, καὶ οὕτω λιτὸς πρὸς Εὐθύμιον εἰσελθών, δανει-
σάμενός τε χρήματα δέδωκεν Εὐθυμίῳ, ὡς παρὰ πολλῶν
ἐπαινεθῆναι κατὰ τοὺς δύο τρόπους. ἀσκητικὸς γὰρ ἦν
καὶ ἱερός, ὡς ὑπὸ Γενναδίου τραφείς, οὗ καὶ ἀδελφιδοῦς
ὑπῆρχεν.
Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἀθανασίου τοῦ ἐπισκόπου Ἀλεξαν- V. 97
δρείας τελευτήσαντος, ἐχειροτονήθη Ἰωάννης ὁ Μοναξῶν, πρε- B
σβύτερος καὶ οἰκονόμος, ὁ ἐπίκλην Ἡμοῦλα.
Ῥώμης ἐπισκόπου Ἀναστασίου, Ἀλεξανδρείας Ἰωάννους A.M. 5990
ἔτος α΄.
Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπιδρομῆς τῶν λεγομένων Σκηνητῶν Ἀρά-
βων ἐν Εὐφρατησίᾳ γενομένης ἐν Βιθράψῳ καλουμένῳ χωρίῳ

4. ἐξώρισεν A a f, ἐξόριστον ἀπέστειλεν vulg. 6. ἀγαπᾶσθαι A. 9. λιτῶς A. δανεισάμενος A, δανειζόμενος vulg. 10. ὡς] ἦν A. 12. ὑπὸ A, ἀπὸ vulg. ἀδελφὸς A. 15. ὁ Μοναξῶν A, ὀνομαζόμενος vulg. 19. Σκηνητῶν A alii, Σκηνιτῶν vulg. 20. Βιθραψᾷ A.

causam hanc evincere impotentius exoptante. Macedonius autem male ab Anastasio persuasus Zenonis concordiae subscripsit.
Cpolis episcopi Macedonii annus primus. A.C. 489
Hoc anno Anastasius Euthymium Euchaïtam exulem misit. ille fidem sibi dari per Macedonium postulavit, ut insidiarum securus, dum deduceretur, in itinere maneret. Macedonius fidem obstringere permissus, Euthymium in baptisterio adiit, archidiacono a suis humeris pallium auferre prius iusso: atque privato sacerdotis habitu Euthymium conveniens, pecunias mutuo ab aliis acceptas elargitus est illi: adeo ut ex utroque capite non minimam a plerisque laudem reportaret. virtutem quippe pietatisque iura, tanquam a Gennadio, cuius nepos erat, educatus colebat.
Hoc eodem anno Anastasio Alexandrino praesule mortuo, presbyter et oeconomus Ioannes Monaxo, cognomento Hemula, in eius locum sacra ordinatione suffectus est.
Romanorum episcopi Anastasii, Alexandriae Ioannis annus primus. A.C. 490
Hoc anno Arabes, Scenitas dictos, crebris excursionibus Euphra-

C πρώτῳ τῆς Συρίας, Εὐγενίου στρατηγοῦ τῶν ἐκεῖσε κατ' αὐτῶν παραταξαμένου, ἀνδρὸς ἔργῳ καὶ λόγῳ σπουδαίου, ἐκράτησε τῆς μάχης. οἱ δὲ νικηθέντες Περσῶν ὑπόσπονδοι ἦσαν τῆς Νααμάνου τοῦ φυλάρχου φυλῆς. τότε καὶ Ῥωμανὸς τῆς ἐν Παλαιστίνῃ δυνάμεως ἄρχων, ἀνὴρ ἄριστος ἐν βουλῇ καὶ στρατηγίᾳ, χειροῦται εἰς πόλεμον Ἄγαρον τὸν τοῦ Ἀρέθα τοῦ τῆς Θαλαβάνης ὀνομαζομένου παιδὸς σὺν αἰχμαλώτων πλήθει πολλῷ. κατηγωνίσατο δὲ καὶ ἐφυγάδευσε πρὸ τῆς μάχης ἐκείνης ὁ Ῥωμανὸς καὶ ἕτερον Σκηνήτην, Γάμαλον ὀνόματι, καταδραμόντα τὴν Παλαιστίνην πρὸ τῆς αὐτοῦ παρουσίας.
D τότε καὶ Ἰωτάβην τὴν νῆσον κειμένην ἐν τῷ κόλπῳ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης καὶ ὑποτελῆ φόροις οὐκ ὀλίγοις ὑπάρχουσαν βασιλεῖ Ῥωμαίων, κατασχεθεῖσαν δὲ μεταξὺ ὑπὸ τῶν Σκηνητῶν Ἀράβων, μάχαις ἰσχυραῖς ὁ Ῥωμανὸς ἠλευθέρωσεν, αὖθις Ῥωμαίοις πραγματευταῖς δοὺς αὐτονόμως οἰκεῖν τὴν νῆσον καὶ τὰ ἐξ Ἰνδῶν ἐκπορεύεσθαι φορτία, καὶ τὸν τεταγμένον βασιλεῖ φόρον εἰσάγειν.

A.M. 5991 Τούτῳ τῷ ἔτει Μακεδόνιος γνώμῃ τοῦ βασιλέως ἑνῶσαι
P. 122 τὰ μοναστήρια τῆς βασιλίδος ἔσπευδεν ἀποσχίζοντα διὰ τὸ ἑνωτικὸν Ζήνωνος. ἀδυνατῶν δὲ τοῦτο ποιῆσαι, συνεβούλευσε

7. Φαλαβάνης A f, Χαλαβάνης a, Θαλαμάνης e. 9. Γαβάλανον b, Γαμάλανον a.

tesiam infestantes, Eugenius regionum illarum praefectus, vir litteris et fortitudine praestans, adversus eos ad primum Syriae oppidum, cui Bithrapsus nomen, consertis manibus praelio superior remansit. qui fuere devicti, prius cum Persis, tribus nimirum Naamani phylarchi, foedus inierant. tum vero Romanus exercitus per Palaestinam ductor, vir consilio militari et disciplina praecellens, Agarum Arethae, qui Thalabanes filius audiebat, natum cum magna captivorum multitudine bello vicit cepitque. alium porro Scenitam nomine Gamalum ante susceptam expeditionem huiusmodi totam Palaestinam suis excursionibus vastantem Romanus idem prostraverat et verterat in fugam. sed et Iotaben insulam in sinu maris rubri sitam, vectigalia magna Romanorum imperatori quondam pendentem, tum vero ab Arabibus Scenitis occupatam, idem Romanus per acerrima praelia iterum liberam Romanis negotiatoribus praestitit: eisque demum insulam concessit, in qua liberi suisque legibus utentes habitarent et ex mercibus ex India convectis constitutum imperatori vectigal solverent.

A. C. 491 Hoc anno Macedonius imperator consilio monasteria urbis a praecipuae ecclesiae communione ob Zenonis concordiae sanctionem se dirimentia studuit reconciliare. at cum propositum non posset

τῷ βασιλεῖ τοὺς ἐνδημοῦντας ἐπισκόπους συνελθεῖν καὶ τὰ ἐν Χαλκηδόνι καλῶς δογματισθέντα ἐγγράφως βεβαιῶσαι, ὅπερ καὶ γέγονεν δι' ἐγγράφου πράξεως. καὶ προέτρεπε τὰ μοναστήρια πρὸς ἕνωσιν, μάλιστα δὲ τὴν Δίου μονὴν καὶ Βασσιανοῦ καὶ τῶν Ἀκοιμήτων καὶ Ματρώνης, ἅ τινα μᾶλλον καὶ ἀπέσχιζον τῶν δεχομένων τὸ ἑνωτικὸν Ζήνωνος καὶ ἐξορίας προθύμως ὑπέμενον. ἐνστάντων οὖν αὐτῶν συνῆκεν Μακεδόνιος τῇ προαιρέσει αὐτῶν καταλιπεῖν αὐτοὺς ἢ διωγμὸν ἐγεῖραι κατ' B αὐτῶν. Ματρῶνα δὲ ἡ ὁσία ἔτι ζῶσα καὶ μὴ κοινωνοῦσα σὺν ταῖς σὺν αὐτῇ ἀσκητρίαις διὰ τὸ ἑνωτικὸν Ζήνωνος, παράδοξα πολλὰ ἐνεδείξατο, Χρυσαορίου διακόνου τῆς ἐκκλησίας αὐτὴν ἀναγκάζοντος. καὶ ἄλλη δέ τις Σοφία καλουμένη ἐπίσημος ἐν μοναζούσαις πολλὰ παθοῦσα μεγάλην ὑπομονὴν ἐνεδείξατο. Θευδέριχος δὲ ὁ Ἄφρος διάκονον ἔχων ὀρθόδοξον V. 98 πάνυ ἀγαπώμενον ὑπ' αὐτοῦ, μεταθέμενον δὲ εἰς Ἀρειανισμὸν χαριζόμενον Θευδερίχῳ ἀρειανίζοντι, ἀπέτεμεν αὐτὸν C ξίφει εἰπών· εἰ τῷ θεῷ τὴν πίστιν οὐκ ἐφύλαξας, οὐδὲ ἐμοὶ φυλάξεις. Παλλαδίου δὲ τοῦ ἐπισκόπου Ἀντιοχείας τελευτήσαντος, Φλαβιανὸν πρεσβύτερον καὶ ἀποκρισιάριον τῆς

10. τὸ ἑν. A, τὸν ἑν. vulg. 13. παθοῦσα A, μαθοῦσα vulg.
17. τὴν add. ex A. οὐδὲ A, οὐκ vulg.

exequi, de convocandis in unum per urbem peregrinantibus episcopis, deque scripto firmandis, quae Chalcedonensis synodus recte decreverat, imperatori auctor fuit: quod per actum scripturae consignatum postea factum est. adhortabatur subinde ad pacem et concordiam monasteria, Dii maxime et Bassiani et Insomnium atque Matronae, quae ab iis, qui unionis sanctionem admiserant, coetus ecclesiasticos separatim agere proposuerant, aut potius exilia quaeque sponte et alacriter tolerare. illis igitur in arrepto semel consilio constanter perseverantibus, illos potius suae concedere voluntati decrevit Macedonius, quam duriorem in eos ciere persecutionem. porro Matrona sancta inter vivos adhuc superstes, nec tamen caeteris feminis parem religiosae vitae normam observantibus, ob Zenonis sanctionem communionis impendens consortium, multa vel supra humanam fidem fortiter aggressa est et tulit, dum Chrysaorius ecclesiae diaconus illam vi cogere vellet. altera pariter nomine Sophia inter moniales scientiarum cultu insignis multa passa, eximiam prorsus constantiam exhibuit. Theuderichus autem Afer cum diaconum haberet sibi admodum carum, qui Theuderichum dominum Arianas partes tuentem sibi cuperet promereri, Arii quoque doctrinam fuerat amplexus, gladio caput eius abscidit, dicens; si deo fidem non servasti: nec usque mihi servaveris. caeterum Palladio Antiochiae praesule defuncto, im-

ἐκκλησίας Ἀντιοχέων ὁ βασιλεὺς ἐψηφίσατο. φασὶ δὲ Φλαβιανὸν τοῖς ἐν Χαλκηδόνι δόγμασιν ἀντικεῖσθαι. Ὀλύμπιος δέ τις Ἀρειανὸς ἐν τῷ Ἑλενιανῶν βαλανείῳ λουόμενος δεινῶς βλασφημήσας, ἐλεεινῶς ἐν τῇ νεροφόρῳ τέθνηκεν· ὅπερ ἐν εἰκόνι ἐγράφη. Εὐτυχιανὸς δέ τις πρῶτος τῶν διαιταρίων δώροις πεισθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀρειανῶν, τὴν ἀνατεθεῖσαν εἰκόνα D *τοῦ Ὀλυμπίου καθεῖλεν· καὶ ἐξετάκη δεινῶς τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ἀπέθανεν.*

A.M. 5992 *Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Ἠλία, Ἀντιοχείας Φλαβιανοῦ ἔτος α΄.*

P. 123 *Τούτῳ τῷ ἔτει Φῆστος συγκλητικὸς Ῥώμης ἀποσταλεὶς πρὸς Ἀναστάσιον διά τινας χρείας πολιτικὰς τὰς μνήμας τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου πανηγυρικώτερον ἐπιτελεῖσθαι ᾐτήσατο, ὃ καὶ κρατεῖ μέχρι νῦν. Μακεδόνιος δὲ πρὸς Ἀναστάσιον ἐπίσκοπον Ῥώμης συνοδικὸν διὰ Φήστου πέμψαι βουληθεὶς ἐκωλύθη παρὰ τοῦ βασιλέως.*

A.M. 5993 *Τούτῳ τῷ ἔτει Φῆστος ἀπερχόμενος ἐν Ῥώμῃ συνέθετο* B *τῷ βασιλεῖ Ἀναστασίῳ πείθειν Ἀναστάσιον τὸν πάππαν δέξασθαι τὸ ἑνωτικὸν Ζήνωνος. τοῦτον δὲ οὐ κατέλαβε ζῶντα.*

3. *ἑλιανῶν* A. *λουόμενος* add. ex A. 4. *βλασφημήσας* A, *βλασφημίας* vulg. 6. *πλησθεὶς* A. 7. *αὐτοῦ* add. ex A.

perator Flavianum presbyterum et eiusdem ecclesiae missum in mortui locum designavit: Flavianum hunc Chalcedonensibus decretis mentem oppositam tenuisse narrant. Olympius vero quidam cum in Helenianorum balneo inter lavandum impias omnino blasphemias evomuisset, in ipso aquae labro perditam animam miserum in modum efflavit: quod portentum in pictam imaginem relatum fuit. Eutychianus porro quidam diaetariorum princeps muneribus ab Arianis corruptus, cum appensam Olympii vellet deponere imaginem, toto corpore ab illo die funeste extabuit et periit.

A.C. 492 Hierosolymorum episcopi Heliae, Antiochiae Flaviani annus primus.

Hoc anno Festus senator Romanus ob publica quaedam negotia Cpolim ad Anastasium Roma missus sanctorum apostolorum Petri et Pauli memoriam maiori frequentia et solemnitate celebrari postulavit: quod in hunc usque diem obtinuit. Macedonius autem synodicam epistolam per Festi manus ad Anastasium Romanorum episcopum mittere meditatus ab imperatore prohibitus est.

A.C. 493 Hoc anno Festus Romam abiturus Anastasium papam, ut Zenonis concordiam probaret, se verbis effecturum Anastasio imperatori pollicitus est: eum vero non amplius vivum comperit. quare pleris-

ὑποφθείρας δὲ διὰ χρημάτων πολλούς, ψηφίζεται παρὰ τὸ ἔθος Ῥωμαίων ἐπίσκοπον Λαυρέντιόν τινα, ὃς καὶ ἐχειροτονήθη ὑπὸ ἑνὸς μέρους. οἱ δὲ ὀρθοδοξότεροι διαιρεθέντες χειροτονοῦσι Σύμμαχον ἕνα ὄντα τῶν διακόνων. ἔνθεν λοιπὸν ἀταξίαι πολλαὶ καὶ φόνοι καὶ ἁρπαγαὶ γεγόνασιν ἐπὶ τρία ἔτη, ἕως οὗ Θευδέριχος ὁ Ἄφρος κρατῶν τηνικαῦτα Ῥώμης, καίπερ Ἀρειανὸς ὤν, σύνοδον κροτήσας τοπικήν, Σύμμαχον μὲν ἐπίσκοπον Ῥώμης ἐκύρωσε, Λαυρέντιον δὲ εἰς C Νοκέρειαν τὴν πόλιν ἐπίσκοπον προσέταξεν. ὁ δὲ μὴ ἡσυχάσας, ἀλλὰ στάσεις κινῶν ὑπὸ Συμμάχου καθαιρεῖται καὶ εἰς ἐξορίαν πέμπεται. καὶ οὕτω κατεπαύθη ἡ στάσις.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἀναστάσιος ἀνέστειλεν τὸν χρυσάργυρον καὶ τὰ κυνήγια, καὶ τὰς ἀρχὰς ὠνίους οὔσας δωρεὰν προεβάλλετο. V.99

Ῥώμης ἐπισκόπου Συμμάχου ἔτος αʹ. A.M.5994

Τούτῳ τῷ ἔτει γέγονε πάλιν Σαρακηνῶν ἐπιδρομὴ ἐν τῇ D Φοινίκῃ καὶ Συρίᾳ μετὰ τὴν Ἀγάρου τελευτήν, Βαδιχαρίμου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκην θυέλλης ἐπιδραμόντος τοῖς τόποις, καὶ ὀξύτερον, ἤπερ ἐπέδραμεν μετὰ τὴν λεῖαν

3. ὑπὸ ἑνὸς A, ὑπὸ τοῦ ἑνὸς vulg. ὀρθόδοξοι A. 7. τοπικὴν A, τοπικὸν vulg. 9. ἐπισκοπεῖν b, om. A. 13. τὰς ἀρχὰς ὠνίους A b, ἀρχιωνίους vulg. 17. καὶ Παλαιστίνῃ post Συρίᾳ add. b. 19. καὶ ὀξύτερον add. ex A et aliis; vulgo lacuna notata erat. ἤπερ correxi pro vulg. εἴπερ. ἐπαναδραμόντος b, ἐπιδραμόντος vulg.

que pecuniarum vi corruptis, Laurentium quendam, praeter Romanorum iura, promoveri curavit episcopum, qui etiam sacra initiatus est ordinatione ab adversantium sibi parte altera. qui rectiorem tuebantur fidem, ab eis divisi Symmachum e diaconorum grege quendam in pontificem consecrant: unde deinceps tumultus, caedes, rapinae urbem triennio divexarunt; donec Theuderichus Afer Roma potitus, licet Arianorum infectus labe, provincialem synodum coegit, et Symmacho in episcopum Romanum confirmato, Laurentium Nuceriae praesulem instituit. Laurentius quietis impatiens et ciens tumultus, a Symmacho dignitate movetur mittiturque in exilium: ex quo tempestas omnis sedata.

Hoc etiam anno chrysargyrum tributum et venationes sive pugnas cum bestiis publicas Anastasius abolevit: et magistratus, qui antea venales erant, gratis contulit.

Romae episcopi Symmachi annus primus. A.C.494

Hoc anno per Phoeniciam et Syriam post Agari mortem novas excursiones fecere Saraceni, Badicharimo eius fratre turbinis instar incurrente, sed et multo celerius, quam incurrisset, post partam prae-

ἐπαναδραμόντος, ὥστε ἐπιδιώξαντα Ῥωμανὸν μὴ καταλαβεῖν τοὺς ἐχθρούς.

Τούτῳ τῷ ἔτει καὶ οἱ καλούμενοι Βούλγαροι τῷ Ἰλλυρικῷ καὶ Θρᾴκῃ ἐπιτρέχουσι πρὶν γνωσθῆναι αὐτούς.

A.M. 5995 Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Σαλουστίου ἔτος α΄.

P. 124 Τούτῳ τῷ ἔτει σπένδεται πρὸς Ἀρέθαν ὁ Ἀναστάσιος, τὸν Βαδιχαρίμου καὶ Ἀγάρου πατέρα, τὸν τῆς Θαλαβάνης λεγόμενον, καὶ λοιπὸν πᾶσα ἡ Παλαιστίνη καὶ Ἀραβία καὶ
B Φοινίκη πολλῆς γαλήνης καὶ εἰρήνης ἀπήλαυον. ἐν Νεοκαισαρείᾳ δὲ μέλλοντος γίνεσθαι σεισμοῦ, στρατιώτης ὁδεύων ὡς δύο στρατιώτας ἐπ' αὐτὴν εἶδεν καὶ ὄπισθεν ἄλλον κράζοντα· φυλάξατε τὸν οἶκον, ἐν ᾧ ἡ θήκη Γρηγορίου ἐστίν. γενομένου δὲ σεισμοῦ, τὸ πλεῖστον μέρος τῆς πόλεως ἐπτώθη, πλὴν τοῦ ἁγίου Γρηγορίου.

A.M. 5996 Τούτῳ τῷ ἔτει Καβάδης ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς χρή-
C ματα ἀπῄτει Ἀναστάσιον. ὁ δὲ Ἀναστάσιος, εἰ μὲν δανείσασθαι βούλοιτο, ἔγγραφον ὁμολογίαν ἔλεγεν ποιῆσαι, εἰ δὲ ἄλλῳ τρόπῳ, μὴ διδόναι. ὅθεν παρασπονδήσας γενομένην πρὸς Θεοδόσιον τὸν νέον ἔμπροσθεν εἰρήνην, ἐπέρχεται μετὰ

1. ὥστε ἐπιδ. A, ὥστε μηδὲ ἐπιδ. vulg. μὴ καταλαβεῖν A, καταβαλεῖν vulg. 3. Βούλγαροι A e f, Βουλγάρεις vulg. 14. πλὴν τοῦ A a f, πλὴν τοῦ ναοῦ τοῦ vulg. τοῦ θαυματούργου add. b post Γρηγορίου. 16. Ἀναστάσιον A, Ἀθανάσιον vulg.

dam iterum recurrente, adeo ut Romanus, qui eos insequebatur, nusquam assequi valuerit.

Hoc etiam anno qui vocantur Bulgari excursionem in Illyricum et Thraciam fecerunt, cum nondum eorum natio audiretur de nomine.

A. C. 495 Hierosolymorum episcopi Salustii annus primus.

Hoc anno Anastasius cum Aretha, qui Thalabanes filius audiebat, et Badicharimi nec non Agari pater, foedus percussit, ac ita deinceps Palaestina omnis, Arabia et Phoenicia profunda tranquillitate et pace fruebantur. Neocaesareae vero cum terrae motus iamiam esset futurus, miles quidam agens iter tanquam duos milites civitati videt imminentes aliumque a tergo clamantem: servate domum, in qua Gregorii loculus. moxque insequuto terrae motu urbis pars plurima corruit, praeter sancti Gregorii templum.

A. C. 496 Hoc anno Cabades Persarum rex pecunias exigebat ab Anastasio. Anastasius cautionem scribere iussit, si modo mutuum accipere vellet: alioqui se nullas daturum. ex quo pacis quondam cum Theodosio iuniore firmatae violatis foederibus, cum magno Persarum atque auxi-

πλήθους πολλοῦ Περσικοῦ τε καὶ ἐπεισάκτου, πρότερον μὲν εἰς Ἀρμενίαν, καὶ λαμβάνει Θεοδοσιούπολιν, Κωνσταντίνου προδόντος αὐτήν, ἀνδρὸς συγκλητικοῦ τε καὶ Ἰλλυρίων ἄρξαντος τάγματος. εἶτα εἰς Μεσοποταμίαν ἐλθών, Ἄμιδαν ἐπολιόρκει, Ῥωμαϊκοῦ στρατεύματος ἀξιολόγου μήπω τοῖς τόποις ἐνδημοῦντος, Ἀλυπίου δὲ μόνου βοήθειαν ἔχοντος ὀλίγην, D ἀνδρὸς πανταχόθεν ἐπαινετοῦ καὶ φιλοσοφίας ἐραστοῦ, μάλιστα τὴν ἐνδεχομένην περί τε τὴν φυλακὴν τῶν πόλεων καὶ τὰ ἀπόθετα τῶν τροφῶν ἐπιμέλειαν ποιουμένου. ᾤκει δὲ V. 100 ἐκτὸς Κωνσταντίνης, σταδίους νζ κατὰ δύσιν ἀφεστώσης Νισίβης, καὶ Ἄμιδα πρὸς ἄρκτον. ἀλλὰ χρόνου τινὸς μεταξὺ ῥεύσαντος, καί τινων μερικῶν συμπλοκῶν Πέρσαις τε καὶ Ῥωμαίοις γενομένων, καθ' ἃς ποτὲ μὲν ἐλάττους, ποτὲ δὲ ἐπικρατέστεροι τῶν ἐθνῶν ἐν διαφόροις γεγόνασιν οἱ Ῥωμαῖοι· τέλος Ἄμιδαν προδίδωσί τις τοῖς Πέρσαις, πολιορκηθεῖσαν μὲν ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας παρὰ τῶν βαρβάρων, P. 125 προδοθεῖσαν δὲ νύκτωρ ἐξ ἑνὸς τῶν πύργων ὑπὸ μοναχῶν φυλαττομένου, κλίμαξιν οἱ πολέμιοι χρησάμενοι, καὶ οὕτως ἔσω τῆς πόλεως γεγονότες, ληΐζονται πᾶσαν καὶ καθαιροῦσι

5. μήπω τοῖς om. A. 8. ἐνδεχομένην A, δεχομένην vulg. πολέμων a. 10. ἐκτὸς A, αὐτὸς vulg. σταδίους A, σταδίοις vulg. Νισίβης A a, Νίσιβις vulg. 15. τις add. ex A. 16. παρὰ τῶν A, παρ' αὐτῶν vulg. 18. φυλαττομένου A e f, φυλαττομένων vulg. κλίμαξιν οἱ] καὶ μάζηνοι A e f.

liarium exercitu primum quidem in Armeniam irrumpit et Theodosiopolim, Constantino senatorii ordinis viro Illyricarum copiarum ductore eam prodente, cepit: tum vero penetrata Mesopotamia, Amidam obsedit, cum non satis numeroso exercitu locus esset munitus, imo solus Alypius, vir alioqui laudatissimus et philosophiae amans, qui ad urbium defensionem annonae et commeatus curam conferebat omnem, cum exigua admodum praesidii manu eam tutaretur. habitabat autem haud procul a Constantina, quae Nisibin ad occasum sex et quinquaginta stadiis totidemque Amidam septentrionem versus distantes habet. verum nonnullo temporis spatio interim lapso, privatisque certaminibus inter Persas Romanosque commissis, quibus nonnunquam inferiores et aliquando gentilium victores pro varia belli fortuna recesserant Romani, tandem Amida post trimestrem obsidionem a barbaris bello fatigata, ab turrium una, quam propugnandam susceperant monachi, cuiusdam proditione, noctu in hostium (scalis autem ad invasionem utebantur) potestatem venit. hunc in modum illi intra urbem admissi ad praedas et excidium vertuntur, copiosis

καὶ πλοῦτον λαμβάνουσι πολύν, Καβάδου τοῦ βασιλέως ἐπὶ ἐλέφαντος εἰς αὐτὴν εἰσελθόντος μετὰ τρίτην ἡμέραν τῆς προδοσίας, καὶ πλοῦτον μὲν οὐ πολύν, Γλόην δὲ τῇ πόλει καταλιπόντος φύλακα, Καβάδου εἰς Νισίβην ἐπαναζεύξαντος πόλιν, καὶ τῆς Περσικῆς δυναστείας μεταξὺ Ἀμίδας καὶ Κων-
B *σταντίας διατριβούσης.*

A.M. 5997 *Τούτῳ τῷ ἔτει στέλλεται παρὰ τοῦ βασιλέως Ἀναστασίου στρατιὰ Γότθων τε καὶ Βεσσῶν καὶ ἑτέρων Θρᾳκῶν ἐθνῶν, στρατηγοῦντος τῆς ἑῴας καὶ ἐξάρχοντος αὐτῆς Ἀρεοβίνδου τοῦ Δαλαγαΐφου παιδός, ὑπάτου γεγονότος ὀρδιναρίου, (τούτου πρὸς πατρὸς ἐγένετο πάππος Ἀρεόβινδος, ὁ κατὰ τὸν Θεοδοσίου τοῦ νέου χρόνον εὐδοκιμήσας κατὰ Περσῶν, ἐτέχθη δὲ Ἀρεόβινδος τῷ Δαλαγαΐφῳ ἀπὸ Δυαγησθέας, τῆς Ἀρδαβουρίου θυγατρὸς τοῦ παιδὸς Ἄσπαρος, οὗ πρόσθεν ἐμνη-*
C *μονεύσαμεν) ἐπὶ δυναστείᾳ μεγάλῃ. συναπεστάλησαν δὲ τῷ Ἀρεοβίνδῳ καὶ ἕτεροι πλεῖστοι στρατηγοί, ὧν οἱ περιφανέστατοι Πατρίκιος ἦν καὶ Ὑπάτιος, ὁ Σεκουνδίνου καὶ τῆς ἀδελφῆς Ἀναστασίου τοῦ βασιλέως υἱός, καὶ Φαρασμάνης ὁ Ζουνᾶ πατήρ, τὸ γένος Λαζὸς, καὶ Ῥωμανὸς ὁ προειρημένος ἐξ Εὐφρατησίας συναφθεὶς τῷ στρατεύματι, καὶ Ἰουστῖνος ὁ*

2. *τρίτην ἡμέραν* A, *τὴν τριήμερον* vulg. 3. *Γλόην* A, *Γλώην* vulg. passim. 9. *ἐξάρχοντος* A e, *ἐξαρχοῦντος* vulg. 13. *Γοδησθέας* A b. 16. *περιφανέστεροι* A.

undequaque congestis sibi manubiis. tertio vero a proditione die Cabades elephanto insidens urbem ingreditur: et divitias quidem exiguas admodum, Gloën autem in urbis custodiam relinquit: ipse demum Nisibin regressus est, Persarum castris et exercitibus Amidam inter et Constantiam locatis.

A.C. 497 Hoc anno Gotthorum, Bessorum et aliarum Thracicarum nationum exercitus orientis duci praefectoque Areobindo Dalagaïphi filio, qui cum potestate magna dignitateque consulatum ordinarium gessit, commendatus ab Anastasio imperatore mittitur. huic ex patre avus fuit Areobindus, qui Theodosii iunioris temporibus in praeliis adversus Persas claruit. porro Areobindus Dalagaïpho patri e Dyagesthea Ardaburii filia et Asparis, cuius nomen supra memoratum, nepti susceptus fuit. Areobindo pariter socii plures dati sunt, et cum eo missi duces, quorum illustriores fuere Patricius et Hypatius, Secundini et sororis Anastasii imperatoris filius, et Pharasmanes genere Lazicus Zunae pater, et supra laudatus Romanus, qui ex Euphratesia exercitui se adiunxerat, nec non Iustinus postmodum imperator renunciatus, et Zemarchus, et alii nonnulli. copiis omnibus Edessae Osroënae pro-

βασιλεύσας μετὰ ταῦτα, καὶ Ζήμαρχος καὶ ἕτεροί τινες τῆς δυνάμεως συνελθούσης ἐν Ἐδέσσῃ πόλει τῆς Ὀσροηνῆς καὶ Σαμοσάτοις πόλει τῆς Εὐφρατησίας, καὶ οἱ μὲν περὶ Ὑπάτιον καὶ Πατρίκιον ἠσχολοῦντο τὴν Ἄμιδαν ἐλευθερῶσαι τῆς Περσικῆς φυλακῆς. Ἀρεόβινδος δὲ μετὰ Ῥωμανοῦ καὶ Ἀσουάδου φυλάρχων καί τινων ἑτέρων στρατοπεδευσάμενος, ὡς πρὸς D αὐτὸν Καβάδην τότε εἰς Νισίβην διατρίβοντα διαφόροις μάχαις καταγωνίζεται τῶν Περσικῶν καὶ τῆς Νισίβης Καβάδην ἀπελαύνει καὶ πολλοῖς διαστήμασιν ὑποχωρῆσαι τῆς χώρας πεποίηκεν. ἀνεῖλε δὲ καὶ στρατηγὸν μέγιστον τῶν Περσῶν ἐν μιᾷ συμπλοκῇ, οὗ καὶ τὸ ξίφος καὶ τὸ βραχιόλιον ἠνέχθη Ἀρεοβίνδῳ παρὰ τοῦ ἀνελόντος αὐτὸν Σκύθου, καὶ ἀξιόλογον ὡς μάλιστα φανὲν σύμβολον τῆς νίκης ἐστάλη τῷ βασιλεῖ. τῆς οὖν Περσικῆς στρατιᾶς ἐλαττωθείσης οὕτω τοῖς Ῥωμαϊκοῖς στρατηγοῖς παρασκευασάμενος Καβάδης ἐκπέμπει στράτευμα πλεῖστον κατὰ τῶν Ῥωμαίων, ὥστε Ἀρεόβινδον προτρέψαι τοῖς περὶ Ὑπάτιον καὶ Πατρίκιον, ἀπὸ τῶν περὶ Ἄμι- P. 126 δαν τόπων εἰς συμμαχίαν αὐτῷ συνδραμεῖν. ἐκείνων δὲ παραιτησαμένων διὰ φθόνον ὑποχωρῆσαι, ἠβουλήθη Ἀρεόβινδος εἰς Βυζάντιον εἰσελθεῖν, εἰ μὴ μόλις Ἀππίων ὁ Αἰγύ-

1. βασιλεὺς A. 2. Ἐδέσσῃ πόλει A, Ἐδέσῃ τῇ πόλει vulg. 3. Σαμοσάτοις πόλει A, Σαμοσάτης πόλεως vulg. καὶ add. ex A. 6. ἑτέρων add. ex A. 8. τὸ Περσικὸν b, τὸν Περσικὸν e. 9. εἰσχωρῆσαι A. 10. μέγιστον om. A. 13. φαμὲν A. 15. ἐκπέμπει A, εἰσπέμπει vulg. 16. τῶν add. ex A. 20. εἰς Βυζ. A e, καὶ εἰς Βυζ. vulg. μόλις A, μόνος vulg.

vinciae civitate, et Samosati altera Euphratesiae urbe coactis, qui comitabantur Hypatium et Patricium circa Amidam Persica custodia liberandam occupabantur. Areobindus autem cum Romano et Asuado tribunis et quibusdam aliis castra metatus, Cabadem ipsum Nisibi tunc commorantem aggreditur, variis praeliis Persicas acies lacessit, Cabadem ipsum Nisibi fugat, et ex eius agris multorum millium spatio eum secedere coegit: quin etiam praecipuum Persarum in quodam conflictu occidit ducem, cuius gladius et armilla a Scytha, qui virum mactaverat, Areobindo primum oblata, deinde quasi spectatissimum victoriae monumentum ad imperatorem missa. imminuto in hunc modum Romanorum ducum virtute Persarum exercitu, vires ampliores sibi comparatas adversus Romanos immittit, adeo ut Hypatii Patriciique copias adhortaretur Areobindus, relictis circum Amidam locis, ad suppetias sibi ferendas contendere. qui cum prae invidia dimoveri recusarent, Areobindus ipse de repetendo Byzantio cogitasset, nisi

πτιος, ὕπαρχος· τότε τοῦ στρατεύματος ὢν καὶ τῆς δαπάνης, καὶ τῆς ἐποψίας πάντων προεστηκὼς, ἐπέσχεν αὐτὸν ἐν τοῖς τόποις. διαφερομένων δὲ τῶν στρατηγῶν πρὸς ἀλλήλους, Καβάδης εἰς Νισίβην ἐλθὼν καὶ τὰ τῆς διχονοίας τῶν στρατηγῶν μαθὼν, αὐτός τε πολὺς ὢν τῷ πλήθει καὶ πολλαχοῦ τὴν ἑαυτοῦ στρατιὰν κατακερματίζων, πᾶσαν, ὡς εἰπεῖν, τὴν
B Ῥωμαϊκὴν κατέδραμεν γῆν καὶ ἐδῄωσεν μέχρι Συριῶν αὐτῶν,
V. 101 πολλοὺς μεταξὺ πρὸς Ἀρεόβινδον ὑπὲρ εἰρήνης ἐκπέμψας πρέσβεις καὶ ἐπὶ χρήμασιν καταλύειν τὸν πόλεμον λέγων. οὕτω τοίνυν καὶ τὰ περὶ τὴν Ἔδεσσαν μάλιστα καταδραμὼν, καθ' ἣν Ἀρεόβινδος ἦν· πλὴν οὐ πράξας ἐκεῖ δεξιῶς, ἀλλὰ παρ' ἐλπίδας ἐλαττοῦται τῆς Ἀρεοβίνδου μάχης. γνοὺς δὲ καὶ τὸν Ἀμίδης φύλακα Γλόην τὸν στρατηγὸν αὐτοῦ διαφθαρῆναι μηχανώμενον, ἐπανέρχεται κακωθεὶς δι' ἑτέρας ὁδοῦ, καταφρονήσας τῶν ὁμήρων, ὧν ἐδεδώκει τῷ Ἀρεοβίνδῳ, τοὺς εἰρήνης λόγους· καὶ κατέσχον παρὰ τὰς συνθήκας Ἀλύπιόν τε τὸν χρηστὸν ἐκεῖνον καὶ Βασίλειον τὸν Ἐδεσσηνόν· ὥστε
C μετὰ τὴν ἀναχώρησιν αὐτοῦ τὴν ἐπὶ τὰ οἰκεῖα, χειμῶνος ἤδη καταλαβόντος, τοὺς μὲν στρατηγοὺς Ῥωμαίων ἐν διαφόροις

1. τότε A, τε vulg. 2. προεστηκὼς A, προεσχηκὼς vulg. 6. κατακερματίζων A, καταχερματίζων vulg. 7. ἐδῄωσεν] ἐδίωξεν A e. Συρίας αὐτὴν A. 10. Ἔδεσσαν A, Ἔδεσαν vulg. passim. 14. μηχανευόμενον A. 15. οὓς δεδώκει A, fort. leg. δι' ὧν s. οἷς ἐδεδώκει τῷ Ἀρ. τοὺς εἰρήνης λόγους. 17. ἐκεῖνοι A. 19. Ῥωμαίων A, Ῥωμαίους vulg.

Aegyptius Appio, totius exercitus praefectus et annonae rebusque singulis inspiciendis invigilans, eum locis in illis consistere compulisset. ita dissidentibus ab invicem ducibus, Cabades Nisibin ingreditur, habitaque discriminis inter duces orti notitia, cum alioqui copiosae adessent illi vires, toto exercitu per turmas et globos diviso, in universam, ita loquar, excurrit Romanam ditionem, et abacta a Syris longe positis praeda, plures interim ad Areobindum de pace componenda legatos decernit bellumque pecunia dirimendum denunciat. loca igitur circa Edessam, in qua Areobindus metabatur, devastans, nil prosperum ibi peregit: quin immo ex pugna cum Areobindo praeter expectationem commissa viribus deterior recessit. cum vero insuper Gloëm ducem, quem Amidae praesidio reliquerat, perire paratum rescivit, per aliam viam cum magna clade accepta recessit, fidem, per obsides quos Areobindo dederat, oppignoratam, et de pace collocutionem parvi pendens: quin etiam Alypium virum illum optimum et Basilium Edessenum praeter ictas conditiones penes se detinuerunt Persae: ita ut Cabade in ditionis suae fines regresso, Romani duces

τῆς Εὐφρατησίας καὶ Ὀσροηνῆς καὶ Μεσοποταμίας καὶ Σύρων καὶ Ἀρμενίων διαιρεθῆναι πολίσμασι τὸν χειμέριον αὐλισθησομένους καιρόν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἱππικοῦ γενομένου, ἀταξία γέγονε τῶν δύο μερῶν, καὶ πολλοὶ ἀπέθανον ἐξ ἀμφοτέρων, ἐν οἷς καὶ ὁ υἱὸς Ἀναστασίου τοῦ βασιλέως, ὃν εἶχεν ἀπὸ παλλακῆς· καὶ σφόδρα λυπηθεὶς Ἀναστάσιος πολλοὺς ἐτιμωρήσατο καὶ ἄλλους ἐξορίαις παρέπεμψεν. D

Τούτῳ τῷ ἔτει Κέλλωρα τὸν μάγιστρον ὑπὸ τοῦ βασι- A.M. 5998
λέως πεμφθέντα μετὰ τῆς σὺν αὐτῷ πλείστης δυνάμεως, καὶ τὴν ὅλην σχεδὸν ἐξουσίαν παρειληφότα σὺν Θεοδότῳ στρατηγῷ, τούτοις κατεπίστευσεν ὁ βασιλεὺς τὴν τοῦ παντὸς πολέμου διοίκησιν. Ἀππίωνα δὲ καὶ Ὑπάτιον μεταπέμπεται σπουδαίως εἰς τὸ Βυζάντιον, οὐκ ἀναγκαίους ἡγησάμενος εἶναι τῷ στρατοπέδῳ διὰ τὴν πρὸς Ἀρεόβινδον τὸν στρατηγὸν ἔχ- P. 127
θραν, Καλλιόπιον δὲ τὸν στρατηγὸν ἐπιστήσας τῇ τοῦ δαπανήματος ἀρχῇ. τοῦ Κέλλωρος τοίνυν ἄριστα τὸν πάντα πόλεμον ἅμα τῷ Ἀρεοβίνδῳ καὶ Πατρικίῳ καὶ Βερούσῳ καὶ Τιμοστράτῳ καὶ Ῥωμανῷ καὶ τοῖς λοιποῖς κατὰ διαφόρους τόπους οἰκονομήσαντος· ἦν γὰρ ὁ ἀνὴρ μετὰ λόγου καὶ παι-

2. παλαίσμασι A e. 9. Κέλωρα A, Κέλαρα b. 11. σὺν Θεοδότῳ] σὺν δῷ τῷ A e f, σὺν Ἀρεβίνδῳ b. 17. ἄριστα τὸν A, ἀρίστατον vulg. 18. Βουνούσῳ A, Βουνόσῳ a, Βονούσσῳ b e.

a se invicem disiuncti in diversa Euphratesiae, Osrhoënae, Mesopotamiae, Syriae atque Armeniae oppida hiemantes se contulerint.

Hoc anno equestri agone celebrato, facta est duarum factionum seditio, et ex utraque periere plurimi, inter quos Anastasii filius ex pellice natus numeratus est: cuius morte vehementer afflictus Anastasius plures ultimo supplicio, alios exilio mulctavit.

Hoc anno Cellore magistro cum maxima subditarum sibi copia- A.C. 498
rum vi misso et cum Theodoto duce supremam paene in exercitum omnem potestatem adepto universam belli administrandi curam commisit imperator: Appionem et Hypatium, quorum operam haud amplius in castris desiderari ob exercitas cum Areobindo duce inimicitias arbitrabatur, Byzantium diligentius revocat: et rei annonariae summam Calliopio duci commendat praefecturam. Cellor porro cum Areobindo et Patricio et Boruso et Timostrato atque Romano, nec non reliquis aliis rationem bellandi optimam per varia quaeque loca semper exercuit. vir enim fuit praestantis ingenii et magnae doctrinae, animi fortitudine deique gratia ad summum repletus, ex Illyrico,

θείας πάσης χάριτος θεοῦ πολλῆς πεπληρωμένος καὶ ἀνδρεῖος, Ἰλλύριος μὲν τῷ γένει, ὅθεν καὶ Ἀναστάσιος ὥρμητο· πολλὰς μὲν τῆς Περσικῆς χώρας καὶ φρούρια ἐπιδραμών, τὰ μὲν πυρί, τὰ δὲ καὶ ἄλλοις καθῃρέθη τρόποις· ὥστε καὶ
B αὐτὴν Νισίβην μικροῦ δεῖν ὑπὸ Ῥωμαίους γενέσθαι· ἐκράτει γὰρ καὶ λοιμὸς τῶν Περσικῶν τηνικαῦτα· εἶτα καὶ ἐπανάστασις αὐτοῖς ἐπισυμβέβηκεν ἐθνική, τῶν λεγομένων Καδουσίων καὶ ἑτέρων ἐθνῶν, καὶ οὕτως ἁπλῶς ἐπικρατοῦσι τῶν Περσικῶν πραγμάτων Ῥωμαῖοι, ὡς ἀποστεῖλαι Καβάδην Ἀσπέτιον στρατηγὸν περὶ εἰρήνης ἐσπουδασμένως διαλεχθῆναι Ῥωμαίοις. καὶ εἰ μηδὲν ὀλίγον τι κομιζόμενον, ἀποδοῦναι καὶ Ἄμιδαν αὐτοῖς οὔπω δυνηθεῖσι μετὰ μυρίων πόνων καὶ λοιμῶν ἤδη ἐπικρατησάντων φυλάκων, ἀπὸ Περσῶν αὐτὴν ἐξελέσθαι, καὶ διὰ τὴν τοῦ τόπου θέσιν καὶ τὸ τῶν τειχῶν
V. 102 ἀκατάλυτον. πλὴν οἱ στρατηγοὶ χειμῶνα πάλιν ὁρῶντες ἐπι-
C όντα καὶ αἱρετώτερον εἶναι κρίναντες ὀλίγων ταλάντων ἐξωνήσασθαι τὸ Ῥωμαϊκὸν στρατόπεδον ἐκ τοῦ χειμερίου τῶν τόπων, ἐν οἷς οἱ πρὸς Ἀσπέτιον ἐγίνοντο λόγοι, τριάκοντα

1. θεοῦ om. A. 2. πολλαὶ A. 3. ἐπιδραμὼν] ἐπιδρομὰς ἔπαθον A. 4. ἄλλοις καθ. A, ἄλλοις καὶ καθ. vulg. 5. Ῥωμαίους A, Ῥωμαίων vulg. 6. λοιμὸς A e f, λιμὸς vulg. 9. Ῥωμαῖοι add. ex A. 11. κομιζόμενος A. 13. λοιμῶν ἤδη ἐπικρατησάντων f, λοιμῷ ἤδη ἐπικρατησάντων A, λιμὸν ἤδη ἐπικρατήσαντα τῶν vulg. 14. καὶ τὸ τῶν A, καὶ διὰ τῶν vulg. 18. τρία τάλαντα A.

unde et Anastasius ducebat originem, trahens genus; et continuis quidem incursionibus Persarum agros et munita quaeque loca vexans, alia quidem igne, alia modis aliis devastabat: adeo ut ipsa Nisibis in Romanorum potestatem tantum non veniret. pestilentia enim Persicam regionem invaserat. tum vero per provincias Cadusiorum maxime dictorum et aliarum gentium tumultus unus post alium audiebantur exoriri; illisque tantopere Persarum res iactabantur, ut Aspetium ducem de pace cum Romanis collocuturum propense Cabades destinarit. et quamvis leve quid fuerit a Romanis reportatum, Amidam certe, quam infinitis laboribus recipere, nec Persarum in praesidio locatorum manibus etiam famis in eos invalescentis vi potuerant eripere, tam ob opportunum loci situm, quam ob indissolubilem moenium firmitatem, nullo negotio restituerunt Persae. ingruentes praeterea hiemis molestias secum reputantes duces, ex locorum, in quibus cum Aspetio pacis conferebantur sermones, difficultatibus et periculosa hiematione Romanum exercitum paucis talentis redimere satius esse duxerunt. talentis igitur ad triginta datis Basilium Edesse-

τάλαντα παρασχόντες καὶ ἀναλαβόντες Βασίλειον τὸν Ἐδεσσηνόν, ὁμηρεύοντα πρὸς Πέρσαις ἔτι, (Ἀλύπιος γὰρ ὁ χρηστὸς ἐτεθνήκει νόσῳ καμὼν παρ' ἐκείνοις,) καὶ ἀναδόντες, οὓς εἶχον ὁμήρους, Ἄμιδάν τε ἀπολαβόντες καὶ τὰς περὶ τῆς εἰρήνης ποιοῦντες συνθήκας, ἐν μεθορίοις γενόμενοι τοῦ Ἀμμωδίας καὶ τοῦ Μαρδῆς φρουρίου, καὶ γράμμασι αὐτὰ βεβαιώσαντες. καὶ τοῦτο τέλος ἔσχεν ὁ Περσικὸς Ἀναστασίου πό- D
λεμος κατὰ τὸ ιε' ἔτος τῆς αὐτοῦ βασιλείας, τριετίαν μὲν κρατήσας, μᾶλλον δὲ τῶν ἔμπροσθεν πολέμων τὴν Περσῶν λυμηνάμενος γῆν, εἰς τοῦτο τὸ τέλος τοῦ ιε' ἔτους τῆς Ἀναστασίου βασιλείας ἔληξεν. Ἰωάννου δὲ τοῦ ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας τελευτήσαντος, Ἰωάννης ὁ Νικαιώτης χειροτονεῖται ἀντ' αὐτοῦ.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐκέλευσεν Ἀναστάσιος, καὶ ἐχωνεύθησαν πολλὰ χαλκουργήματα, ἐξ ὧν ὁ μέγας ἔστησε Κωνσταντῖνος. ἐποίησε δὲ ἐξ αὐτῶν στήλην ἰδίαν, ἣν ἔστησεν εἰς P. 128
τὸν κίονα τοῦ Ταύρου. ἡ γὰρ πρώην ἑστῶσα Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ἔπεσεν ἀπὸ σεισμοῦ καὶ συνετρίβη.

Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Ἰωάννου τοῦ Νικαιώτου ἔτος A.M. 5999
πρῶτον.

1. Ἐδεσσηνὸν ὁμηρεύοντα A, Ἐδεσσ. ὃν ὁμηρ. vulg. 2. Πέρσαις A, Πέρσας vulg. 4. ἀπολαμβάνουσι A. 6. φρουρίου A b, χωρίου vulg. αὐτὰ A. τοῦτο vulg. 7. ὁ Περσικὸς Ἀναστ. πόλεμος A, Ἀναστ. ὁ Π. π. vulg. 10. τοῦτο add. ex A. 16. ἣν b, καὶ vulg.

num apud Persas obsidem adhuc agentem (Alypius enim ille bonus vir morborum diuturnitate penes eos diem suum obierat) receperunt, redditisque pariter, quos tenebant, obsidibus, et Amida recuperata, in Ammodiae et Mardes confiniis convenientes pacis conditiones tandem tulerunt. ipsasque demum scriptis obfirmatas dederunt et acceperunt. isque fuit exitus belli ab Anastasio adversus Persas gesti, qui circa decimum et quintum imperii illius annum incidit. cum autem per totum triennium bellum durasset, a quo multo magis quam a caeteris omnibus retro bellis Persarum ditio exhausta fuit, in hunc tamen finem Anastasio decimum et quintum annum imperante deductum est. caeterum Ioanne Alexandriae praesule defuncto, Ioannes Nicaeota ecclesiastica consecratione locum eius occupat.

Hoc eodem anno plura ex aere opera, ex his, quae posuit magnus Constantinus, Anastasii iussu conflata sunt. ipse vero propriam ex illis sibi statuam effinxit, quam in Tauri columna erexit: quae prius enim magno Theodosio locata fuerat, terrae motu disiecta et comminuta fuit.

Alexandriae episcopi Ioannis Nicaeotae annus primus. A. C. 499

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀναστάσιος ἀνεθεὶς τῶν πολέμων Μακεδόνιον τὸν πατριάρχην διαστρέψαι ἐκ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως B *ἔσπευδεν. πολλοὶ δὲ τῶν ἐπισκόπων Ἀναστασίῳ χαριζόμενοι τῇ ἐν Χαλκηδόνι συνόδῳ ἀντέπιπτον, ὧν πρῶτος ἦν Ἐλεύσιος ὁ Ἀσήμων. Μανιχαῖον δέ τινα ζωγράφον Συροπέρσην ἀπὸ Κυζίκου Ἀναστάσιος ἤγαγεν ἐν σχήματι πρεσβυτέρου, ὃς ἀλλότρια τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἁγίων εἰκόνων ἐτόλμησεν γράψαι φασματώδη ἐν τῷ παλατίῳ Ἑλληνιανῶν, γνώμῃ τοῦ βασιλέως χαίροντος τοῖς Μανιχαίοις, ὅθεν καὶ στάσις τοῦ λαοῦ γέγονε μεγάλη. καὶ τὸν ἔπαρχον ἐν ταῖς συνάξεσι καὶ ἐν ταῖς λιταῖς τότε ἐπενόησεν ἀκολουθεῖν ὁ βασιλεύς. ἐφο-* C *βεῖτο γὰρ τῶν ὀρθοδόξων τὰς ἐπαναστάσεις· καὶ ἐγένετο εἰς ἔθος. Ξεναΐαν τὸν μανιχαιόφρονα ἤγαγεν Ἀναστάσιος εἰς τὸ Βυζάντιον, τὸν καὶ Φιλόξενον, ὡς ὁμόφρονα. Μακεδόνιος δὲ οὔτε κοινωνίας, οὔτε λόγου αὐτὸν ἠξίωσεν, τοῦ κλήρου καὶ τῶν μοναχῶν καὶ τοῦ λαοῦ ταραττομένου. ὅθεν καὶ λάθρα τῆς πόλεως αὐτὸν ἐξήγαγεν Ἀναστάσιος. Ἀχόλιον δέ τινα Μακεδόνιος σπασάμενον κατ' αὐτοῦ μάχαιραν ἐξ ὑποβολῆς τῶν ἐχθραινόντων αὐτῷ, μηνιαίας ἀννώνας προσέταξεν*

4. *Ἐλευσίνιος ὁ Σασήμων* b. 7. ὅς] *ὡς* libri. 8. *Ἑλληνιανῶν καὶ ἐν τῷ εὐαγίῳ Στεφάνῳ Αὐρηλιανῶν* b. 10. *καὶ* add. ex A. *ἔπαρχον* A b, *ὕπαρχον* vulg. 15. prius *οὔτε* add. ex A. 19. *αὐτῷ* A, *αὐτὸν* vulg. *μηνιαίας* A, *μηνισίας* vulg.

Hoc anno bellis liberatus Anastasius pervertendo Macedonio patriarchae a recto fidei sensu studium omne contulit. plures autem episcoporum Anastasii gratiae sibi promerendae cupidi, Chalcedonensis synodi se declaraverunt adversarios: quorum antesignanus Eleusius Asemensis episcopus extitit. Manichaeum vero quendam Syropersam genere, pictoriae artis peritum, presbyteri vestibus ornatum Cyzico adduxit Anastasius, qui monstruosa quaedam et a sanctis ecclesiae imaginibus aliena ad imperatoris Manichaeorum opinionibus assueti mentem in Helenianorum palatio depingere ausus est: ex quo magna populi seditio coorta. ut praefectus in conventibus ecclesiasticis vel publicis processibus imperatorem pone sequeretur, novo commento Anastasius edixit: sibi quippe timebat a catholicorum tumultibus: et iam res in consuetudinem transiit. Xenaïam praeterea Manichaeorum sectatorem, Philoxenum alias dictum, utpote qui una secum sentiret, Anastasius Byzantium accersivit. Macedonius autem, clero, monachis et populo propter eum tumultuantibus, neque communione, neque alloquii familiaritate dignatus est: quocirca clam eum urbe subduxit Anastasius. Acholium porro quendam, ex infensorum sibi sug-

αὐτὸν λαμβάνειν, ἐπαινεθεὶς τῆς πραότητος. τοῦτο δὲ καὶ εἰς ἐνδεεῖς ἱεροσύλους ἔπραξεν. D

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἀνεφάνη τις ἀνὴρ χυμευτὴς ὑπάρχων, V. 103 φοβερός, Ἰωάννης ὀνόματι, ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐπιθέτης, ὃς λάθρα εἰσερχόμενος εἰς τὰ ἀργυροπρατεῖα ὑπεδείκνυεν τοῖς ἀργυροπράταις χεῖρας ἀνδριάντων χρυσᾶς καὶ πόδας καὶ ἄλλα ζῴδια λέγων· ὅτι θησαυρὸν εὗρον γέμοντα ταῦτα, καὶ ἠπάτησεν πολλούς, καὶ ἐκόμβωσεν πολλούς· ὥστε γνόντα τὸν βασιλέα κρατῆσαι αὐτόν. ὁ δὲ προσήνεγκεν τῷ βασιλεῖ χαλινὸν ἵππου ὁλόχρυσον διὰ μαργαριτῶν· καὶ τοῦτον λαβὼν ὁ βασιλεύς, λέγει αὐτῷ· ὄντως ἐμὲ οὐ κομβώσεις. καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς τὴν Πέτραν τὸ φρούριον τῆς Ἀσίας, καὶ P. 129 ἐκεῖ ἐτελεύτησε.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀναστάσιος ὁ βασιλεὺς ἐτείχισε τὸ Δά- A.M. 6000 ρας χωρίον ὂν τῆς Μεσοποταμίας μέγα καὶ ὀχυρὸν, μέσον τῶν ὅρων κείμενον Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν, καὶ ἐποίησεν ἐκκλησίας καὶ ὡρεῖα ἀπόθετα σίτου καὶ κιστέρνας ὑδάτων καὶ ἐμβόλους· ὀνομάσας αὐτὴν Ἀναστασιούπολιν.

1. τῆς πραότητος A, τῇ πραότητι vulg. καὶ add. ex A. 3. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει A, τούτῳ δ' ἔτει vulg. 7. θησαυρὸν A, θησαυρῶν vulg. 8. καὶ ἐκόμβωσεν πολλούς] haec ita exhibet a: ἐκόμβωσεν ἐπάρων πολλὰ χρήματα καὶ λαθὼν ἔφυγεν καὶ εἰσελθὼν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκόμβωσεν κἀκεῖ πολλούς. 16. ὁρίων A. 17. ὡραῖα A, nihil aliud quam latinum voc. horrea esse videtur. κιστέρνας A b, γιστέρνας vulg.

gestione gladium in caput educentem, menstruam annonam iussit reportare Macedonius, tanta in hominem clementia laudatus: quam pariter liberalitatem in egenos quosdam, qui ecclesiam compilaverant, exercuit.

Hoc etiam anno vir quidam artis conflatoriae peritus ac plane portentum aestimatus, Ioannes nomine, veterator insignis Antiochiae visus est: qui clam argentariorum tabernas obambulans, statuarum manus, pedes et animalculorum signa auro solido conflata argentariis ostentabat, dicens: thesaurum huiusmodi rerum plenum inveni. et his praestigiis multos decepit atque delusit: adeo, ut de illis monitus imperator hominem tenuerit. ille fraenum equi auro puro compactum gemmisque respersum imperatori obtulit: quo accepto, dixit imperator: certe non mihi praestigiis illudes: eumque relegavit Petram, quod est Asiae munimentum: atque ibi tandem interiit.

Hoc anno imperator Anastasius Daras castrum Mesopotamiae ma- A.C. 500 gnum atque firmum in Romanae ac Persicae ditionis finibus situm moenibus cinxit: et ecclesias horreaque reponendis frumentis ac cisternas recipiendis aquis, nec non porticus in ea constituit; et nun-

ἔκτισε δὲ καὶ δύο δημόσια λουτρά, καὶ ἔδωκεν αὐτῇ δίκαια
B πόλεως.

A.M. 6001 Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀναστάσιος ὁ βασιλεὺς Φλαβιανὸν τὸν Ἀντιοχείας ἐπίσκοπον ἠνάγκασεν τῷ ἑνωτικῷ Ζήνωνος ὑπογράψαι, ὃς ποιήσας σύνοδον τῶν ὑπ' αὐτὸν ἐπισκόπων πολύστιχον ἐπιστολὴν ἔγραψεν, τὴν ἐν Νικαίᾳ καὶ Κωνσταντινου-
C πόλει καὶ Ἐφέσῳ ὁμολογῶν συνόδους, τὴν ἐν Χαλκηδόνι παρασιωπήσας. ἀπεκήρυξε δὲ καὶ Διόδωρον, ὑποτάξας κεφάλαια δ', δι' ὧν μὴ συνᾴδων τῇ ἐν Χαλκηδόνι φαίνεται συνόδῳ, μάλιστα δὲ τῇ φωνῇ τῇ, ἐν δύο φύσεσι, ἀπομάχονται. φασὶ δέ τινες αὐτὰ Ἀκακίου τοῦ Κωνσταντινουπόλεως εἶναι. ὁ δὲ Φλαβιανὸς ἰδιάζουσαν ἐπιστολὴν ἔγραψεν Ἀναστασίῳ τῷ σκοπῷ αὐτοῦ ἑπόμενος· ὁμοίως καὶ Ξεναΐας ὁ δυσσεβής, ὅστις καὶ αὐθεντίας προσέθηκε τούτοις τοῖς κεφαλαίοις, ἀνάθεμα κατὰ τοῦ θειοτάτου Λέοντος Ῥώμης καὶ τῆς συνόδου
D καὶ τῶν ὁμοφρόνων αὐτοῦ. Κωνσταντῖνος δ' ἐπίσκοπος Σελευκίας τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἁγίαν σύνοδον ἀνεθεμάτισεν γράψας τὸ αὐτὸ καὶ Ξεναΐᾳ. Φλαβιανὸς δὲ ὡς διαβάλλων αὐτοὺς

5. ὑπ' αὐτὸν A, ὑπ' αὐτῷ b, ὑπ' αὐτοῦ vulg. 8. καὶ Διόδωρον A b, Διόδωρον καὶ Θεόδωρον vulg. 9. δ' add. ex A. 10. δὲ τῇ A, ἐν τῇ vulg. 11. φασὶ —— εἶναι om. A. 13. ὁμοίως καὶ A, ὁμοίως δὲ vulg. 14. αὐθεντίας προσέθηκε A, αὐθεντήσας, προσ. vulg. 17. ἀνεθεμάτισεν A, ἀναθεμ. vulg. 18. τὰ αὐτὰ b, ταύτην A a, τὸ αὐτὸ vulg. αὐτοὺς A, αὐτὰς vulg.

cupavit Anastasiopolim: sed et publicae commoditati duo balnea dicavit, et loco civitatis concessit iura.

A.C. 501 Hoc anno Anastasius imperator Flavianum Antiochiae episcopum concordiae sanctioni a Zenone editae subscribere coegit, qui episcopum sibi subditorum congregata synodo, prolixam scripsit epistolam, Nicaenam, Cpolitanam et Ephesinam admittens synodos, Chalcedone vero actam silentio praeteriit. sed et Diodorum et Theodorum subinde damnavit, quatuor subiiciens capita, in quibus cum Chalcedonensi synodo minime consentire videtur: maxime vero vocibus istis, in duabus naturis, opponuntur ista capitula. nonnulli Acacii Cpoleos praesulis ea capita foetum esse dicunt. porro Flavianus privatam Anastasio dedit epistolam, qua in mentem eius omnino concedit, quemadmodum etiam impius Xenaïas, qui eo progressus est temeritatis, ut adversus divinissimum Leonem Romae episcopum, synodum ipsam et utriusque asseclas execrationes immitteret. quin etiam Constantinus Seleuciae episcopus sanctam Chalcedonensem synodum anathemate percussit, eadem prorsus ac Xenaïas scribens. Flavianus autem ac si ipsos

ἔγραψε τῷ βασιλεῖ μηνύων. ὁ δὲ βασιλεὺς ἠγανάκτησε κατ' αὐτοῦ, Κωνσταντῖνον μᾶλλον καὶ Ξεναΐαν ἀποδεξάμενος. Ἠλίᾳ τῷ ἐπισκόπῳ Ἱεροσολύμων ἔγραψεν Ἀναστάσιος κελεύων κατὰ τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου ψηφίσασθαι. Ἠλίας δὲ ἀντέγραψε τῷ βασιλεῖ ἀναθεματίσας Νεστόριον καὶ Εὐτυχέα, Διόδωρον καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον ἀποδεχόμενος. P. 130

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐγένετο ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ταραχὴ με- V. 104
ταξὺ Ἰωάννου τοῦ ἐπισκόπου, τοῦ Νικαιώτου καὶ Δαγαλαΐφου κόμητος, περὶ Γενναδίου τοῦ Φικοπέτρου· καὶ ἐγένετο στάσις ἐπὶ τῆς πόλεως ἐπὶ ἡμέρας πολλάς· καὶ ἐνεπύρισαν τὴν οἰκίαν τοῦ ἐπισκόπου Ἰωάννου οἱ στρατιῶται, ὑπὸ δὲ τῶν πολιτῶν ἡ οἰκία τοῦ Φικοπέτρου καὶ αὐτὴ ὁμοίως, καὶ ἔστησαν οἱ Ἀλεξανδρεῖς στήλην τοῦ βασιλέως ἐν τῷ Ἀντικανθάρῳ.

Τούτῳ τῷ ἔτει μοναχοί τινες αἱρετικοὶ διακόσιοι ἐλθόν- A.M. 6002
τες ἀπὸ ἀνατολῆς ἐν τῷ Βυζαντίῳ ἅμα Σευήρῳ τῷ δυσσεβεῖ B
κατὰ Μακεδονίου καὶ τῆς συνόδου ἐσπούδαζον. τούτους Ἀναστάσιος ἐντίμως ἐδέξατο, ὡς ἐχθροὺς τῆς ἀληθείας καὶ

1. μηνύων. ὁ δὲ A e f, μηνύων ταῦτα. ὁ δὲ vulg. 2. Κωνστ. μᾶλλον καὶ Ξεν. A, Κ. δὲ καὶ Ξ. μᾶλλον vulg. 4. συνόδου A, συνόδῳ vulg. 5. Διόδωρον καὶ A a e f, Διόδωρον καὶ Θεόδωρον καὶ vulg. 6. σύνοδον om. A b. 8. τοῦ ante Νικ. add. ex A. 10. ἐνέπρησαν e. 12. καὶ αὐτὴ ὁμοίως A e (αὐτοὶ e). 18. ἐντίμως] ἑτοίμως A.

eo nomine accusare maluisset, haec omnia imperatori per litteras renunciavit. imperator Flaviano succensuit, Constantinum autem atque Xenaïam probavit amplius; tum vero Eliae Hierosolymorum episcopo, ut adversus Chalcedonensem synodum ferret sententiam scripto mandavit. Elias imperatori rescribens, Nestorium et Eutychem, Diodorum et Theodorum diris devovit et actam Chalcedone synodum se recipere testatus est.

Hoc etiam anno ingens tumultus Alexandriae exortus est inter Ioannem Nicaeotam episcopum et Dagalaïphum comitem Gennadii Phicopetri gratia: eaque seditio plures dies in urbe duravit. et quidem milites episcopi Ioannis domum incenderunt, et Phicopetri aedes a populo pariter combustae. Alexandrini porro ad Cantharum imperatori statuam posuerunt.

Hoc anno monachi quidam haeretici numero ducenti ab oriente A.C. 502
Byzantium cum impio Severo transfretati insidias Macedonio et synodo damnationem parabant. istos Anastasius cum honore suscepit, ceu veritatis adversarios, qui totum conturbarent orientem et eadem pariter forent hic molituri. Ioannes autem Alexandriae episcopus du-

ταράξαντας τὴν ἀνατολὴν καὶ ὧδε ταῦτα πράσσοντας. Ἰωάννης δὲ ὁ ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας δισχιλίας λίτρας χρυσίου δίδειν ὑπέσχετο τῷ βασιλεῖ, εἰ τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον ἐκβαλεῖ τελείως. ὁ δὲ βασιλεὺς ἠνάγκαζεν Μακεδόνιον κοινωνῆσαι τοῖς ἀποκρισιαρίοις Ἰωάννου καὶ Ἰωάννην δέξασθαι μὴ δεχόμενον μηδὲ ἐκβάλλοντα τὴν σύνοδον. Μακεδόνιος δὲ ἀντέστη εἰπών· μὴ κοινωνεῖν αὐτοῖς, εἰ μὴ ὁμολογήσουσιν
C μητέρα καὶ διδάσκαλον τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον. Δευτέριος δὲ ὁ ἐπίσκοπος τῶν Ἀρειανῶν τοῦ Βυζαντίου βαπτίζων τινὰ βάρβαρον λεγόμενον παρὰ τὴν δεσποτικὴν παράδοσιν, ἐτόλμησεν εἰπεῖν· βαπτίζεται βάρβαρος εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς δι' υἱοῦ ἐν ἁγίῳ πνεύματι. καὶ εὐθέως ἐξηράνθη ἡ κολυμβήθρα. ὁ δὲ βάρβαρος ἔμφοβος γενόμενος ἔφυγε καὶ πᾶσιν ἐγνώρισε τὸ θαῦμα. ὁ δὲ βασιλεὺς Μακεδόνιον τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἠνάγκαζεν ἀναθεματίσαι τὴν ἐν Χαλκη-
D δόνι σύνοδον, καθάπερ καὶ Ἠλίας ὁ Ἱεροσολύμων· ὁ δὲ Μακεδόνιος χωρὶς οἰκουμενικῆς συνόδου ἐχούσης πρόεδρον τὸν Ῥώμης ἐπίσκοπον ἀδύνατον ἔλεγεν τοῦτο ποιῆσαι. ὅθεν ἐχθράνας αὐτῷ ὁ βασιλεύς, τοὺς προσφεύγοντας τῇ ἐκκλη-

1. ταράξας A b. καὶ τοὺς ταῦτα A e, καὶ ὡς ταῦτα a. 4. ἐκβαλεῖ A, ἐκβάλῃ vulg. 6. δεχόμενον μηδὲ A, δεχόμενον αὐτὸν μηδὲ vulg. 7. ὁμολογήσουσιν A, ὁμολογήσωσιν vulg. 9. τοῦ Βυζαντίου add. ex A. 16. ὁ ante Ἱερ. add. ex A. 17. τὸν Ῥώμης A, τῆς Ῥ. vulg. 19. προσφεύγοντας A, προσφ. vulg.

centas auri libras imperatori se daturum pollicitus est, si modo celebratam Chalcedone synodum funditus abrogaret. imperator itaque Macedonium cum Ioannis legatis communionem habere cogebat et Ioanni ipsi, qui nec reciperet, nec respueret synodum, pacem dare. in adversum opposuit se Macedonius dicens: nullam se communionem iis impertiri, nisi matrem et magistram profiterentur Chalcedonensem synodum. Deuterius porro Arianorum episcopus Byzantii quempiam nomine barbarum baptizare paratus, repugnante licet dominica traditione, verba istiusmodi proferre ausus est: baptizatur barbarus in nomine patris, per filium, in sancto spiritu: et confestim exaruit piscina. barbarus terrore perculsus fugae se dedit et omnibus postmodum, quod contigerat miraculum, manifestavit. in his imperator Macedonium Cpoleos praesulem habitam olim Chalcedone synodum reprobare, quemadmodum et Hierosolymorum episcopus Elias, cogebat. ad haec Macedonius: citra universalem synodum, cui primus assideret Romanus episcopus, id se exequi non posse referebat. quibus imperator exasperatus, immunitatis quaerendae causa confugientes in ecclesiam

σιᾳ ἀποσπᾶσθαι ἐκέλευσε βιαίως, καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῶν
αἱρετικῶν ὅρους ἀσυλίας παρέσχετο. ὅσοι δὲ κληρικοὶ καὶ
λαϊκοὶ αἱρετικοὶ ἐτύγχανον ἐν τῷ Βυζαντίῳ, τῷ Σευήρῳ καὶ
τοῖς αἱρετικοῖς μοναχοῖς ἀνατολικοῖς ἐσχόλαζον κατὰ Μακε-
δονίου σπουδάζοντες· ὅθεν οἱ κατὰ τὴν Παλαιστίνην θεο-
φόροι μοναχοὶ ζήλῳ θείῳ κινηθέντες, ἦλθον εἰς τὸ Βυζάντιον
κατὰ Σευήρου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μοναχῶν. Δωρόθεος δὲ P. 131
μοναχὸς Ἀλεξανδρεὺς πολύστιχον βίβλον ἔγραψεν ὑπὲρ τῆς
ἐν Χαλκηδόνι συνόδου, ἣν δέδωκε Μάγνᾳ τῇ νύμφῃ Ἀναστα-
σίου * ἐπ' ἀδελφῷ ὀρθοδόξῳ οὔσῃ. αὕτη δὲ Ἀναστασίῳ τὴν
βίβλον προσήνεγκεν ἐλπίζουσα δι' αὐτῆς μετατίθεσθαι αὐτόν.
ὁ δὲ ἐντυχὼν αὐτῇ καὶ παρὰ γνώμην αὐτοῦ εὑρὼν οὖσαν,
Δωρόθεον μὲν εἰς Ὄασιν ἐξορίζει καὶ τὴν βίβλον ἐξουθενεῖ διὰ
τὸ ἐπιγράφειν, Τραγῳδία, ἤγουν προφητεία τῆς νῦν καταστά-
σεως, ὥσπερ τῷ μεγάλῳ Βασιλείῳ φασὶν εἰρῆσθαι κατὰ Ἰου-
λιανοῦ. ὁ δὲ Μακεδόνιος Φλαβιανὸν τὸν Ἀντιοχείας, καὶ πάν-
τας τοὺς τολμῶντας λέγειν τι κατὰ τῆς συνόδου ἀνεθεμάτιζεν, B
καὶ τοὺς ἀποκρισιαρίους Φλαβιανοῦ ἐλθόντας πρὸς αὐτὸν διά
τινας χρείας ἀνεθεμάτισεν καὶ ἐδίωξεν. V. 105

Τούτῳ τῷ ἔτει σύνοδον κροτηθῆναι ἐν Σιδῶνι Ἀναστά- A.M. 6003

1. ἐν — τῶν add. ex A. 4. τοῖς αἱρετικοῖς μοναχοῖς b, τοῖς αἱρ. Μανιχαίοις A, τοῖς Μανιχαίοις αἱρετικοῖς vulg. 5. τὴν add. ex A. 10. αὕτη A, αὐτὴ vulg. 12. καὶ add. ex A. 16. τὸν ἀπὸ Ἀντ. A. 20. Σιδῶνι A, Σιδωνίᾳ vulg. Ἀναστάσιος add. ex b.

per vim abripi iussit et libertatis huiusmodi haereticorum fanis concessit iura. quilibet autem tam e clero, quam e plebe Byzantii degentes haeretici Severo atque haereticis istis orientis in oppugnando Macedonio praestabant operas: ex quo deiferi Palaestinae monachi divino moti affectu Severum et eius asseclas monachos confutaturi Cpolim convenerunt. Dorotheus interim Alexandrinus monachus pro Chalcedonensis synodi defensione volumen ingens a se conscriptum magnae Anastasii fratris sponsae rectum de fide sensum illuc usque servanti obtulit: quem ipsa dedit Anastasio, claritate doctrinae virum a perfidia dimovere sperans. ille libro perlecto, cum praeter opinionem opus digestum animadverteret, Dorotheum in Oasim ablegat et flocci fecit librum, quod gereret inscriptum Tragoedia, hoc est prophetia praesentis rerum status: quemadmodum a magno etiam Basilio adversus Iulianum pronunciatum narrant. caeterum Macedonius Flavianum Antiochensem et quicumque contra synodum leviter oblatrarent, anathematum fulmine percellebat, Flavianique legatos, ob quaedam negotia se convenientes, execrationibus suppositos e conspectu amovit.

Hoc anno synodum Sidoniae congregari sanxit Anastasius. Soterichus A. C. 503

σιος ἐθέσπισεν. Σωτήριχος γὰρ ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας ὑπὸ Μακεδονίου χειροτονούμενος ἐγγράφως ὡμολόγησεν δέχεσθαι τὰ δόγματα τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου, ὡς ὅρον πίστεως. μετὰ δὲ ταῦτα πολεμιώτατος γέγονεν οὗτος,
C ὡς ἀπελθεῖν εἰς ἀνατολὴν καὶ τῷ δυσσεβεῖ Ξεναΐᾳ κοινολογήσασθαι, καὶ ἄμφω σύνοδον γενέσθαι εἰς Σιδῶνα τὸν βασιλέα αἰτήσασθαι ἐπὶ τῇ τελείᾳ ἐκβολῇ τῆς ἁγίας ἐν Χαλκηδόνι συνόδου· ἥτις καὶ συνέστη καὶ θᾶττον διελύθη, τοῦ βασιλέως πέμψαντος εἰς τοῦτο Εὐτρόπιον τριβοῦνον, ὃς καὶ διαλύσας αὐτήν, Φλαβιανὸν τὸν Ἀντιοχείας καὶ Ἠλίαν τῶν Ἱεροσολύμων σὺν τοῖς ἐπισκόποις αὐτῶν τὰ πρὸς ἡδονὴν γράψαι τῷ βασιλεῖ παρεσκεύασεν. Φλαβιανὸς δὲ τὰς τρεῖς μόνας συνόδους καὶ τὸ τοῦ Ζήνωνος Ἑνωτικὸν δέχεσθαι ἔγραψεν, τῆς ἐν Χαλκηδόνι μνήμην μὴ ποιησάμενος. Ἠλίας δὲ
D ὁ Ἱεροσολύμων καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἔγραψεν ἀποβάλλεσθαι. Σωτήριχος δὲ ὁ Καισαρείας Καππαδοκίας καὶ Ξεναΐας κατὰ Φλαβιανοῦ καὶ Ἠλία ἀνήγαγον τῷ βασιλεῖ, ὅτι διὰ τὸ μὴ θέλειν αὐτοὺς τρανῶς κατὰ τῆς συνόδου τῆς ἐν Χαλκηδόνι ἀποφήνασθαι, συνῆλθον ἀλλήλοις. Ἀναστάσιος δὲ ὀργισθεὶς

4. πολεμιώτατος γέγονεν οὗτος b, πολεμιώτατα γέγ. οὕτως vulg. 5. ἀπελθεῖν] ἀποθανεῖν A e. 7. ἐν Χαλκ. A, ἐν τῇ Χ. vulg. 8. καὶ ante συνέστη add. ex A. 11. τὰ πρὸς ἡδονὴν b, τὰ πρὸς Σιδόνιον A, τὰ παρὰ Σιδωνίαν vulg. 16. καὶ Ξεναΐας om. A e. 17. ἀνήγαγεν A.

enim Caesareae Cappadociae a Macedonio consecratus, Chalcedonensis synodi decreta, velut fidei regulas se admittere scripto professus est. eius autem postmodum factus inimicus adeo ivit in adversum, ut in orientem profectus, impio Xenaïae rem omnem communicaret, et ad extirpandam funditus sanctam Chalcedonensem synodum aliam Sidoniae celebrari ab imperatore postularet uterque; et haec convocata dicto citius dissipata est et soluta Eutropii tribuni ab imperatore in hunc finem missi opera, qui ea abrogata, Flaviano Antiochiae et Eliae Hierosolymorum subiectisque ipsis episcopis, ut, quae ipsis placerent, ad imperatorem referrent, auctor fuit. Flavianus porro synodos tres solummodo et Zenonis concordiam se recipere scripsit, nulla prorsus de Chalcedonensi facta mentione: Elias autem Hierosolymorum episcopus Chalcedonensem se proscribere testatus est: Sotericlus autem Caesareae Cappadociae et Xenaïas imperatori adversus Flavianum et Eliam rescripserunt, ipsos nimirum, dum adversus Chalcedonensem synodum palam dare sententiam recusarent, quominus in coetum et unum sensum coirent, in causa fuisse. quare iratus Anastasius falsis quibusdam monachis, ut Antiochiae convenirent, ubi tumultu in Flavia-

ὑπέθετο μοναχοῖς τισι ψευδωνύμοις συνελθεῖν ἐν Ἀντιοχείᾳ καὶ κατὰ Φλαβιανοῦ στασιάσαι, αἰτοῦντας αὐτὸν ἀναθεματίσαι τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον καὶ Διόδωρον καὶ Θεόδωρον καὶ Ἴβαν καὶ Θεοδώρητον, ὃ καὶ ἐποίησεν μικροψυχήσας Φλαβιανός καὶ ἐπ' ἐκκλησίας αὐτοὺς ἀνεθεμάτισεν σὺν τῇ P. 132 συνόδῳ.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ κατὰ Μακεδονίου ὁ βασιλεὺς κατεσκεύασεν· καὶ οἱ ἀποσχισταὶ μετὰ μισθωτῶν ὄχλων ἐν τῷ ἀρχαγγέλῳ τοῦ παλατίου καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ψάλλοντες ἐν κυριακῇ τὸ τρισάγιον προσετίθουν τό, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, ὥστε τοὺς ὀρθοδόξους ἐξ ἀνάγκης μετὰ πληγῶν αὐτοὺς ἐλάσαι. ὁ δὲ βασιλεὺς προφανῶς διὰ τῶν ἀποσχιστῶν μοναχῶν καὶ κληρικῶν καὶ Ἰουλιανοῦ τοῦ Καρίας ποτὲ ἐπι- B σκόπου, ἔπειτα δὲ Ἁλικαρνασσοῦ, καὶ Σευήρου τοῦ δυσσεβοῦς ἔτι μοναχοῦ ὄντος, ἐπολέμει τὸν Μακεδόνιον ὕβρεσιν αὐτὸν δημοσίαις αἰσχραῖς ἐμβάλλων. τὰ δὲ πλήθη σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἡγουμένοις τε τῶν ὀρθοδόξων μοναχῶν ἔκραζον ἀθροισθέντα· καιρὸς μαρτυρίου, μὴ καταλείψωμεν τὸν πατέρα ἡμῶν· ὑβρίζοντες τὸν βασιλέα Μανιχαῖον καὶ τοῦ κράτους ἀνάξιον. ὁ δὲ φοβηθείς, κατέκλεισε τὰς θύρας τοῦ παλατίου,

1. συνελθεῖν A, συνδιελθεῖν vulg. 10. ὁ add. ex A. 13. τοῦ A, τῆς vulg. Καρυᾶς b e, Βαρείας a, Καισαρείας f. 16. ἐμβάλλων A, συμβάλλων vulg. 19. ὑβρίζοντες A b e, ὕβριζόν τε vulg. 20. κατέκλεισε A, ἀπέκλεισε vulg.

num excitato, Chalcedonensem synodum simulque Diodorum, Theodorum, Ibam et Theodoretum cum execratione eum eiurare postularent, suggessit: quod ille ex animi deiectione executus est, et in ecclesiae publico conventu eos una cum synodo percussit anathemate.

Hoc etiam anno imperator Macedonio struxit insidias: schismatici vero turba mercede conducta in aede ad palatium archangelo dicata et in magna quoque ecclesia die dominico ter sanctum hymnum canentes, addidere: qui crucifixus es pro nobis: ex quo ad eos etiam adiunctis verberibus extrudendos impulsi sunt orthodoxi. imperator autem schismaticorum manachorum clerique virorum et Iuliani quondam Cariae, postmodum vero Halicarnassi episcopi, et impii Severi monachum adhuc agentis opera foedis palam emissis contumeliis Macedonium oppugnabat. verum urbis conferta plebs cum mulieribus et pueris, nec non orthodoxorum monachorum praefectis vociferabatur. adest martyrii tempus, ne patrem nostrum deseramus. et convicia in imperatorem coniiciebat, ipsum Manichaeum et imperio prorsus indignum clamitans. quibus ille territus, palatii portas obsera-

καὶ πλοῖα πρὸς φυγὴν ηὐτρέπισεν. τὸν δὲ Μακεδόνιον ὀμόσας μηκέτι θεάσασθαι, τότε παρεκάλει ἰδεῖν, φοβηθεὶς τὰ
C πλήθη. τούτου δὲ ἐρχομένου πρὸς αὐτόν, ὁ λαὸς τοῖς ἡγουμένοις καὶ μοναχοῖς διεμαρτυρήσατο λέγων· τὸν πατέρα ἡμῶν ἔχομεν. καὶ οἱ τῶν σχολῶν εὐφήμουν αὐτὸν διερχόμενον. εἰσελθὼν δὲ πρὸς Ἀναστάσιον, ἤλεγξεν αὐτόν, ὡς πολέμιον τῆς ἐκκλησίας. ὁ δὲ ὑπεκρίθη πρὸς τὴν ὥραν ἑνοῦσθαι
V. 106 αὐτῷ.

A.M. 6004 Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Ἠλία ἔτος ἕν.

D Τούτῳ τῷ ἔτει Μακεδόνιον ἠπάτησεν ὁ βασιλεὺς διὰ Κέλλωρος μαγίστρου ὑπομνηστικὸν ποιήσας πρὸς αὐτόν, ἐν ᾧ τὴν πρώτην [καὶ τὴν δευτέραν] σύνοδον ὁμολογεῖ δέχεσθαι, τὴν δὲ ἐν Ἐφέσῳ καὶ Χαλκηδόνι εἴασεν· ὅπερ μέμψιν μεγάλην τῷ Μακεδονίῳ προσήγαγεν. διὰ γὰρ τούτου καὶ τὸ ἑνωτικὸν Ζήνωνος ἐδέξατο, ᾧ τινι καὶ χειροτονούμενος ὑπέγραψεν. ὁ δὲ Μακεδόνιος ἀπελθὼν εἰς τὴν Δαλμάτου μο-
P. 133 νήν, τοῖς κληρικοῖς καὶ μοναχοῖς ζηλωταῖς σκανδαλισθεῖσιν εἰς αὐτὸν ἀπελογήσατο διὰ προσφωνητικοῦ λόγου, ὅτι δέχεται τὴν ἁγίαν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον καὶ τοὺς μὴ δεχομέ-

1. ηὐτρέπισεν A b e, εὐτρέπιζεν vulg. 4. διεμαρτύρατο A. 8. αὐτῷ A b, αὐτὸν vulg. 12. καὶ τὴν δευτέραν om. A b. ὁμολογεῖ A, ὡμολόγει vulg. 18. εἰς αὐτὸν] ὑπ' αὐτῶν A. προσφωνητικοῦ A b, προφων. vulg. 19. ἁγίαν add. ex A.

vit et ad fugam naves tenuit paratas: quique prius etiam iureiurando Macedonium ad conspectum nusquam admissurum se obstrinxerat, timore correptus eundem videre exoptabat fervide: ac tum eo ad imperatorem proficiscente, plebs cum magnis acclamationibus ad abbates et monachos conversa dicebat: patrem nostrum apud nos habemus. sed et militares scholae pertranseuntem illum faustis vocibus prosequebantur. denique ad Anastasium introductus, illum ceu ecclesiae hostem obiurgavit: ille vero pacem et unum cum episcopo sensum tenere in praesens tempus simulavit.

A.C. 504 Hierosolymorum episcopi Eliae annus unicus.

Hoc anno commentario per Cellorem magistrum misso Macedonium imperator decepit: ac primam quidem et secundam synodum se probare fatebatur, Ephesinam vero et Chalcedonensem penitus tacebat: qua magnam sibi invidiam conciliavit Macedonius: per huiusmodi quippe commentarium concordiae sanctionem a Zenone editam probavit, cui iam, dum ordinaretur, subscripserat. eapropter Macedonius ad Dalmatae monasterium profectus ad clericos et monachos ferventiori zelo ductos et visi facinoris foeditate indignatos declamatorio sermone defensionem instituit, protestatus, se Chalcedonem syn-

νους αὐτὴν αἱρετικοὺς ἔχει, καὶ συνελειτούργησαν αὐτῷ. ὁ δὲ βασιλεὺς δώροις ἔπεισεν τοὺς ὁμόφρονας αὐτοῦ κληρικοὺς καὶ μοναχοὺς ἄλλον ἐπίσκοπον ψηφίσασθαι, ὅπερ καὶ Ἀρεάδνην καὶ τοὺς τῆς συγκλήτου μεγάλως ἐλύπει· ἠγαπᾶτο γὰρ Μακεδόνιος καὶ διὰ τὸ καθαρὸν τοῦ βίου καὶ διὰ τὸ ὀρθὸν τῶν δογμάτων, εἰ καὶ ἠπατήθη. καὶ παρεσκεύασεν ὁ βασιλεὺς δύο φαύλους τινὰς κατηγορῆσαι Μακεδόνιον, ὡς παιδ- B εραστὴν καὶ αἱρετικόν, ἀποδοῦναι δὲ ταῦτα ἐγγράφως τῷ ἐπάρχῳ καὶ τῷ μαγίστρῳ· ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ πρεσβυτέρων καὶ διακόνων ὀρθοδόξων. ἐκέλευσε δὲ ὁ βασιλεὺς Κέλλωρα τὸν μάγιστρον καταγαγεῖν αὐτὸν τοῦ ἐπισκοπείου βιαίως, βοῶντος Μακεδονίου, ἑτοίμως ἀπολογεῖσθαι, οὐ μόνον ἐν τῷ πραιτωρίῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ θεάτρῳ. πολλοὶ δὲ τῶν κληρικῶν εἰς φυλακὰς ἐβλήθησαν· ἄλλοι δὲ φυγεῖν ἰσχύσαντες, ἐν Ῥώμῃ καὶ Φοινίκῃ διεσπάρησαν. ὁ δὲ ἀσεβὴς βασιλεὺς τὸν αὐθεντικὸν χάρτην τῶν πεπραγμένων ἐν Χαλκηδόνι διὰ τοῦ C μαγίστρου λαβεῖν παρὰ Μακεδονίου καὶ διαρρῆξαι ἔσπευδεν. Μακεδόνιος δὲ σφραγίσας αὐτόν, ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ἀπέθετο. Καλοπόδιος δὲ ὁ εὐνοῦχος, οἰκονόμος ὢν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, κλέψας αὐτὸν τῷ βασιλεῖ ἀπεκόμισεν. τότε Μακε-

4. μεγάλως A, μεγάλους vulg. 7. Μακεδόνιον A, Μακεδονίου vulg. 8. ἀποδοῦναι A e, ἐπιδοῦναι vulg. 9. ἐπάρχῳ A, ὑπάρχῳ vulg. 10. ὁ βασιλεὺς add. ex A e. 14. φυλακὰς A, φύλακας vulg. 15. ἀσεβὴς om. A. 17. καὶ διαρρῆξαι] πρὸς διάῤῥηξιν b. 18. αὐτὸν A, αὐτὸ vulg.

odium admittere et, qui eam reiicerent, haereticos habere: quibus auditis una cum eo sacra missarum peregere mysteria. interea imperator clericos atque monachos una secum sentientes donis impulit, ut alium episcopum in eius locum subrogarent, quod Areadnam et ordinis senatorii praecipuos afflixit: erat quippe cunctis carus Macedonius, tum ob vitae munditiem, tum ob rectam et sinceram de fide sententiam, quamvis dolum postmodum fuerit passus. ad haec imperator duos nequam et profligatae vitae comparavit viros, qui Macedonium praeposterae in pueros libidinis et haereseos criminarentur et de istis praefecto atque magistro scriptam offerrent accusationem: et aliam parem adversus catholicos presbyteros et diaconos instruxit. imperavit denique Cellori magistro, episcopali aede Macedonium summa vi deturbare, vociferantem, se non in praetorio modo, sed etiam in theatro defensionem suscipere paratum. hinc e cleri grege plures in carcerem coniecti: alii fugae beneficium nacti, per Romanam et Phoeniciam provinciam dispersi. impius autem imperator authenticas rerum apud Chalcedonem gestarum tabulas magistri ope a Macedonio reci-

δόνιον νυκτὸς ἐξαγαγὼν ὁ βασιλεὺς βιαίως εἰς Χαλκηδόνα,
κἀκεῖθεν εἰς Εὐχαΐταν ἐξορισθῆναι προσέταξεν, μηδὲν τῶν
κατ' αὐτοῦ ζητηθῆναι τολμήσας, φοβηθεὶς τὰ πλήθη. τῇ δὲ
ἑξῆς προβάλλεται ἐπίσκοπον Τιμόθεόν τινα πρεσβύτερον καὶ
σκευοφύλακα τῆς ἐκκλησίας, τὸν ἐπίκλην Λιτροβούλην καὶ
D Κήλωνα, διά τινας πρᾶξεις προσφόρους τοῖς ὀνόμασιν, ὅστις
εἰσιὼν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πρότερον τὰς Μακεδονίου εἰκόνας
κατέφερεν καὶ οὕτως ἐλειτούργει· Ἰωάννην δὲ τὸν Ἀλεξαν-
δρείας ἐν τοῖς διπτύχοις ἐνέταξε τὸν Νικαιώτην καὶ συνοδικὰ
πρὸς αὐτὸν ἔγραψεν. Ἀναστάσιος δὲ ἐννοηθείς, ὅτι χωρὶς
καθαιρέσεως τὸν Μακεδόνιον ἀκρίτως ἐξώρισεν, πέμψας μά-
V. 107 γιστρον, ἔστησεν αὐτὸν ἐπέκεινα Κλαυδιουπόλεως τῆς Ὀνω-
ριάδος. αὐτοὶ δὲ δικασταὶ καὶ μάρτυρες καὶ κατήγοροι ὄν-
τες, ἀπόντα καθαιροῦσι τὸν ἐκβληθέντα πρὸ κρίσεως, καὶ δι'
ἐπισκόπων πέμπουσι τὴν καθαίρεσιν καὶ πρεσβυτέρου Κυζι-
P. 134 κηνοῦ. τούτους ἰδὼν Μακεδόνιος, πρὶν αὐτοὺς λαλῆσαι,
ἠρώτα, εἰ δέχονται τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον; τῶν δὲ εἰπόν-
των· τίς γὰρ εἶ; τότε αὐτὸς ἔφη· Σαββατιανοὶ ἢ Μακε-

2. ἐν Εὐχαΐταις b, εἰς Εὐχάϊτα A. 4. προὐβάλετο b. 10. αὐτὸν A, ἐκεῖνον vulg. 11. μαγιστριανὸν b. 12. ἔστησεν A, ἔπεμψεν vulg. 16. τούτους] οὓς f. 17. δέχονται A, δέχωνται vulg. 18. τίς A, τί vulg. τότε] τούτου A.

pere et discerpere contendebat: eas vero sigillo notatas in altari Macedonius reposuit: quas demum Calepodius eunuchus magnae ecclesiae oeconomus furtim subreptas ad imperatorem detulit. postremo Macedonium noctu per vim abductum Chalcedonem primum, inde Euchaïtam deportari iussit imperator, nullam ob plebis metum de ipsi obiectis inquisitionem facere ausus. sequente luce Timotheum quendam presbyterum et ecclesiae sceuophylacem, ex quibusdam gestis nominibus accommodatis cognomento Litrobulem et Celonem, declarat episcopum: qui primum ecclesias ingressus, Macedonii deposuit imagines atque ita demum sacris operam dedit: Ioannemque Nicaeotam Alexandrinum in ecclesiae tabulas recensuit synodicasque litteras ad eum scripsit. perpendens porro Anastasius Macedonium indicta causa nullave depositionis in eum lata sententia in exilium eiectum, misso magistro diem ei dixit ultra Claudiopolim Honoriadis provinciae. in eum vero iudices, testes et accusatores instituti deportatum iam ante iudicium et absentem muneris abrogatione damnant et per episcopos et presbyterum Cyzicenum depositionis sententiam mittunt. quos ubi conspexit Macedonius, etiam ante sermonis exordium interrogat, num Chalcedonensem synodum admittunt? respon-

δονιανοὶ εἰ ἔφερόν μοι καθαίρεσιν, ἔδει με δέξασθαι. καὶ οὕτως ὑπέστρεψαν ἄπρακτοι· καὶ αὐτὸς κατέλαβε τὴν Εὐχαΐταν. τότε καὶ Φλαβιανὸν ἐσπούδασε τοῦ θρόνου Ἀντιοχείας ἐκβαλεῖν ὁ παράνομος βασιλεύς, καὶ Σευῆρον τὸν προφανῆ τῆς ἀληθείας ἐχθρὸν ἀντεισάγειν. ἐπέθεντο δὲ κατηγοροῦντες αὐτὸν ὅτι στόματι μόνον τὴν σύνοδον ἀνεθεμάτισεν, καὶ οὐ καρδίᾳ. λοιπὸν καὶ συνεβουλεύοντο οἱ πεμφθέντες B ἄρχοντες παρὰ τοῦ βασιλέως τοῦ ἐξεῶσαι αὐτόν, καὶ ὀλίγον ὑποχωρῆσαι διὰ τὸν τάραχον. τούτου δὲ εἰς Πλατάνους ἐξελθόντος, εὐθέως τὸν δυσσεβῆ Σευῆρον ἐχειροτόνησαν προμονάσαντα ἐν τῇ μονῇ τῶν ἀποσχιστῶν πλησίον τοῦ Μαϊουμᾶ Γάζης. Φλαβιανὸν δὲ ἐν Πέτραις ἐξώρισαν, καὶ ἄλλους πολλοὺς ἐπισκόπους σιδηρωμένους καὶ κληρικοὺς καὶ μοναχούς. Ἠλίας δὲ ὁ Ἱεροσολύμων ἀναγκαζόμενος ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἢ Σευήρῳ κοινωνῆσαι, ἢ τῆς ἐπισκοπῆς ἐκβληθῆναι, τῶν μοναχῶν ὀχυρωσάντων αὐτόν, τῆς ἐπισκοπῆς μᾶλλον ᾑρετίσατο ἐκβληθῆναι, καὶ ἐχειροτονήθη Ἰωάννης ἀπὸ σταυροφυ- C λάκων, συνθέμενος ποιεῖν ὅσα θέλουσι. χειροτονηθεὶς δὲ οὐδ' ἕτερον ἐποίησεν.

2. τὰ Εὐχάϊτα b, τὴν Εὐχαΐτας A. 13. fort. σεσιδηρωμένους.
15. ἢ ante Σευήρῳ add. ex b.

dentibus illis: tu quis es? dixit ipse. Sabbatiani aut Macedoniani, si mihi depositionis deferrent, sententiam me admittere oporteret. et ita re infecta reversi sunt: ipse vero Euchaïtam profectus est. eadem quoque tempestate Flavianum Antiochiae throno deiicere tentavit iniquus imperator, et in eius locum Severum apertum veritatis hostem intrudere. hoc unum insimulabant accusatores, quod ore solo, non cordis sensu anathema in synodum pronunciasset. consilium subinde dabant qui ad eum expellendum ab imperatore missi fuerant magistratus, ut ob enatos tumultus ad breve tempus secederet. illo itaque ad Platanos profecto, impium Severum in schismaticorum monasterio ad Gazae Maiumam prius monachum agentem confestim ordinaverunt episcopum: Flavianum vero Petras simul cum aliis pluribus episcopis, clericis et monachis ferro onustis relegaverunt. Elias demum Hierosolymitanus aut cum Severo communionem gerere, aut abdicati episcopatus mulctam sustinere per vim ab imperatore compulsus, monachis eius animum obfirmantibus, episcopatu potius depelli elegit: in cuius locum suffectus est quidam Ioannes e sanctae crucis custodibus unus, qui omnia ad illorum arbitrium se facturum pollicitus est: quod certe occupata post ordinationem sede nusquam praestitit.

A.M. 6005 Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Τιμοθέου, Ἱεροσολύμων Ἰωάννου, Ἀντιοχείας Σευήρου ἔτος α΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει Βιταλιανὸν τὸν υἱὸν Πατρικιόλου κόμητος Φοιδεράτων οἱ ἐν Σκυθίᾳ καὶ Μυσίᾳ καὶ λοιπαῖς χώραις ὀρθό- D δοξοι παρεκάλουν κινηθῆναι κατὰ Ἀναστασίου τοῦ δυσσεβοῦς. ὁ δὲ κινηθείς, πολλὰς μυριάδας ἀνεῖλεν στρατοῦ τῶν ὑπὲρ Ἀναστασίου μαχομένων, χρυσόν τε εἰς ῥόγας αὐτῶν πεμπόμενον πλεῖστον, καὶ ὅπλα εἰς συμμαχίαν καὶ δαπάνας καὶ ὅσα ἄλλα ἐχειροῦτο. φασὶ δὲ ὅτι ἐν μιᾷ συμβολῇ ἑξήκοντα πέντε χιλιάδας στρατοῦ βασιλικοῦ ἐκρήμνισεν σὺν Ὑπατίῳ στρατηγοῦντι αὐτῶν, υἱῷ δὲ ἐξαδέλφης Ἀναστασίου καὶ Σεκουνδίνου πατρικίου, ὃν καὶ πιάσας ζῶντα εἶχεν ἐν φρουρᾷ. Ἀναστάσιος δὲ ὁ παράνομος βασιλεύς, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀνίερος ἐπί- P. 135 σκοπος Κωνσταντινουπόλεως πολλὰ κακὰ τοῖς ὑπὲρ Μακεδονίου καὶ τῆς συνόδου μοναχοῖς τε καὶ λαϊκοῖς καὶ κληρικοῖς ἐπεδείξαντο· ὥστε καὶ εἰς Ὤασιν τῆς Θηβαΐδος ἐξώρισαν πολλούς. Τιμόθεος δὲ τὰ συνοδικὰ καὶ Μακεδονίου τὴν καθαίρεσιν τοῖς κατὰ πόλιν ἐπισκόποις ὑπογράψαι ἔπεμψεν· ὧν οἱ μὲν ἀνδρειότεροι πρὸς ἄμφω ἀντέστησαν· οἱ δὲ παράφοροι φόβῳ τοῦ βασιλέως ἀμφότερα ὑπέγραψαν· οἱ δὲ μέσοι V. 108 τῇ καθαιρέσει Μακεδονίου οὐχ ὑπέγραψαν, εἰ μὴ μόνον τοῖς

20. ἀμφότερα A, ἀμφότεροι b, ἀμφοτέροις vulg.

A. C. 505 Cpoleos episcopi Timothei, Hierosolymorum Ioannis, Antiochiae Severi annus primus.

Hoc anno Vitalianum Patricioli Foederatorum comitis filium Scythiae, Mysiaeque, caeterarumque regionum incolae ad arma adversus impium Anastasium sumenda concitabant. is ita provocatus infinitam prorsus exercituum, qui sub Anastasio merebantur, multitudinem concidit, et auri copiam immensam ad elargienda stipendia missam, arma in subsidium, commeatum, caeteraque omnia depraedatus est. uno conflictu solo sexaginta quinque hominum millia ex imperatoris exercitu cum Hypatio Anastasii consobrinae et Secundini patricii filio eorum duce prostravit, vivumque acceptum sub custodia tenuit. Anastasius autem iniquus imperator et Timotheus sacrilegus episcopus Cpoleos monachis, laicis et clericis Macedonii synodique causa plurima mala intulit: adeo ut Oasim Thebaidos ex eis plures in exilium egerit: synodales vero litteras, et Macedonii depositionem cunctis passim per urbes episcopis ad subscribendum misit Timotheus: ex quibus qui fortitudine praecelluerunt, utrique iverunt in oppositum: qui animo faciliores imperatori metu subscripserunt utrique: qui medium tenuere, Macedonii depositioni nusquam, verum solis Timothei synodicis, quod

συνοδικοῖς Τιμοθέου, ὅπερ ταὐτὸν ἦν, εἰ καὶ διαφέρειν αὐτοῖς ἐδόκει. Τιμόθεος δὲ τὸ ὄνομα Σευήρου βουληθεὶς ἐντάξαι τοῖς διπτύχοις καὶ τὸ Φλαβιανοῦ ἐκβαλεῖν ὑπὸ τοῦ λαοῦ B ἐκωλύθη. Σευήρου γὰρ τὴν κοινωνίαν πάντες οἱ ὀρθόδοξοι ἔφυγον, μάλιστα οἱ μοναχοί, οὓς μετὰ πλήθους ἀγροικικοῦ τιμωρῶν πολλοὺς ἐφόνευσε, τὰ θυσιαστήρια ἀνατρέπων, καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη τῶν ὀρθοδόξων χωνεύων ὁ ἱερόσυλος. Ἰουλιάνα δὲ ἡ περιφανεστάτη ἡ κτίσασα τὸν ναὸν τῆς θεοτόκου ἐν τοῖς Ὁνωράτοις ἀντεποιεῖτο σφόδρα τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου, ὡς καὶ τὸν βασιλέα πολλὰς αὐτῇ διαστροφὰς ἐφευρόντα μὴ πεῖσαι κοινωνῆσαι τῷ Τιμοθέῳ. καὶ αὐτὸς δὲ Τιμόθεος πολλάκις εἰς αὐτὴν ἀπελθὼν οὐκ ἔπεισεν αὐτήν. Πομπήϊον δὲ ἀνεψιὸν αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς καὶ τὴν τούτου γαμετὴν κοσμίαν C οὖσαν καὶ εὐποιΐαις σχολάζουσαν, πολλαῖς περιστάσεσιν ἐταπείνου, ὡς ζηλωτὰς τῆς συνόδου, καὶ ὡς χορηγοῦντας Μακεδονίῳ ἐν τῇ ἐξορίᾳ τὰ πρὸς τὴν χρείαν. οἱ δὲ σταλέντες παρὰ Τιμοθέου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πρὸς Ἰωάννην τὸν Νικαιώτην ἐπ' ἄμβωνος τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἁγίαν σύνοδον ἀνεθεμάτισαν. τοῦ δὲ ἡγουμένου τῆς Δίου μονῆς τελευτήσαντος, ἦλθεν Τιμόθεος προβαλέσθαι ἡγούμενον. ὁ δὲ μέλλων προβιβάζεσθαι

1. εἰ καὶ A, εἴπερ vulg. 3. ἐκβαλεῖν A, ἐκβάλαι vulg. 5. ἀγροικικοῦ b, ἀγροίκου A, ἀγροίκων vulg. 11. τῷ add. ex A. 12. Πόμψιον A.

tamen idem prorsus fuit, quamvis ipsi discrimen venditarent, nomen et subscriptionem apposuerunt. Timotheus autem Severi nomen diptychis volens inserere, et Flaviani rescindere, a populo prohibitus est. Severi quippe communionem aversabantur orthodoxi omnes, et maxime monachi, in quos collecta rusticorum turba crudeliter animadvertit, et altaribus eversis sacrisque orthodoxorum vasis igne conflatis, sacrilegus plures eorum interfecit. Iuliana vero illustrissima foemina, quae templum deiparae virgini posuit in Honoratis, pro viribus Chalcedonensem adeo tuebatur synodum, ut imperator ipse adinventis etiam multarum fallaciarum technis, ut Timothei communionem subiret, persuadere non valuerit: sed nec ipsemet Timotheus, cum eam saepius convenisset, non persuasit. Pompeium insuper consobrinum suum, eiusque coniugem ornatissimam foeminam, et bonis operibus assuetam, ceu synodo bene affectos, et quae ad vitae necessitatem conducunt Macedonio in exilio subministrantes, multis calamitatibus oppressit imperator. porro qui ad Ioannem Nicaeotam a Timotheo missi fuerunt Alexandriam, illi ex ecclesiae suggestu sanctam Chalcedonensem synodum anathemate damnaverunt. caeterum Dii monasterii praefecto e vivis sublato, Timotheus superiorem alium substi-

ἔφη, μὴ δέχεσθαι εὐλογίαν παρὰ ἀνδρὸς ἀθετοῦντος τὴν ἐν D Χαλκηδόνι σύνοδον. Τιμόθεος δὲ ἔφη ἀνάθεμα παντὶ ἀνθρώπῳ τῷ μὴ δεχομένῳ τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον· καὶ οὕτως προχειρισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ οὐ κατεδέξατο ὁ ἡγούμενος. Ἰωάννης δὲ ὁ ἀρχιδιάκονος Τιμοθέου Μανιχαῖος ὤν, ὑβρίσας Τιμόθεον, τῷ βασιλεῖ ἐμήνυσεν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀτιμάσας Τιμόθεον, χαλεπῶς κατὰ πρόσωπον ἀρνούμενον εὗρεν καὶ πάλιν ἀναθεματίζοντα τοὺς δεχομένους τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον. Ἰωάννης δὲ ὁ Ἀλεξανδρείας ὁ δυσσεβὴς ἐκώλυσε τοὺς Αἰγυπτίους ἀνέρχεσθαι εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, διὰ τὸ μὴ κοινωνεῖν P. 136 ἐν τῇ ὑψώσει τῇ ἐν Χαλκηδόνι συνόδῳ. φοβερὰ δέ τινα ὑπὸ δαιμονιώντων ἐγένετο εἰς Ἱεροσόλυμα τότε. Ἀναστάσιος δὲ ἐπιθυμῶν γενέσθαι δοὺξ Παλαιστίνης ὑπέσχετο τῷ βασιλεῖ, εἰ μὴ πείσω Ἰωάννην τὸν μετὰ Ἠλίαν ἐπίσκοπον Ἱεροσολύμων κοινωνῆσαι Σευήρῳ, δίδειν τριακοσίας λίτρας χρυσίου. λαβὼν δὲ τὴν ἀρχὴν ἦλθεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ Ἰωάννην μὴ πειθόμενον εἰς φρουρὰν ἐνέβαλεν. Ζαχαρίας δέ τις ἄρχων Παλαιστίνης, θεοφιλὴς ἀνήρ, ὑπέθετο τῷ ἐπισκόπῳ ζήλῳ θείῳ φερόμενος ὑποσχέσθαι τῷ δουκὶ ποιεῖν τὰ δοκοῦντα αὐτῷ, εἰ ἀποκατασταθῇ εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ. τοῦ δὲ ἀπο-

2. Τιμόθεος δὲ ἔφη — — σύνοδον om. A b f. 4. οὐ add. ex A b. 12. εἰς Ἱεροσόλυμα. τότε δέ τις Ἀναστάσιος b. 14. fort. πείσοι.

tuturus accessit. at qui promovendus erat dixit: a viro qui Chalcedonensem synodum reprobaverit, benedictionem se nolle accipere. respondit Timotheus: anathemate feriatur quisquis Chalcedonensem non admiserit synodum: atque ita se ab eo confirmari non permisit praefectus. Ioannes autem Timothei archidiaconus cum esset Manichaeus, coniectis in Timotheum conviciis, rem ad imperatorem detulit. sed cum imperator ipsum ignominiose et dure corripuisset, Timotheus ante imperatoris conspectum rem negavit omnem, et qui synodum Chalcedone celebratam reciperent, anathemate perstrinxit. Ioannes autem impius Alexandriae praesul Aegyptios Hierosolymam ascendere prohibuit, ne in sanctae crucis exaltationis festo Chalcedonensis synodi patribus communicarent. tum vero res prorsus horrendae ab iis qui daemonibus correpti erant Hierosolymis editae. Anastasius autem Palaestinae dux fieri cum ambiret, nisi Ioannem, qui post Eliam Hierosolymorum episcopum agebat, cum Severo communionem habere suaderet, 300 auri libras imperatori se pensurum promisit. mox dignitate arrepta, venit Hierosolymam et Ioannem sibi reluctantem coniecit in custodiam. Zacharias autem quidam Palaestinae praefectus, vir religiosus, divino zelo motus, episcopo sugges-

λύσαντος αὐτόν, καὶ ἀποκαταστήσαντος, συναγαγὼν τὰ μονα- B στήρια εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Στεφάνου, καὶ ἀνελθὼν ἐπ' ἄμβωνος, ἀνεθεμάτισε Νεστόριον καὶ Εὐτυχέα καὶ Σευῆρον καὶ Σωτήριχον τὸν Καισαρείας, ἀναγορεύσας τὰς ἁγίας καὶ οἰκουμενικὰς τέσσαρας συνόδους· παρῆν δὲ καὶ Ὑπάτιος ὁ ἀδελφιδοῦς τοῦ βασιλέως μὴ κοινωνῶν τῷ Σευήρῳ τὸ σύνολον. οὗτος κοινωνήσας τῷ Ἰωάννῃ τότε χρυσίου λίτρας ἑκα- V. 109 τὸν Θεοδοσίῳ τῷ ὁσίῳ ἐξάρχῳ ὄντι τῶν μοναστηρίων εἰς διανομὴν τῶν ὑπὲρ τῆς ὀρθῆς πίστεως καὶ τῆς ἐν Χαλκηδόνι ζηλούντων μοναχῶν δέδωκεν. ὁ δὲ βασιλεὺς τινας τῶν ἀρχόντων προσέταξεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τῶν C Σφαρακίου ἐπ' ἄμβωνος τὴν προσθήκην τοῦ τρισαγίου ὑποβάλλειν, ὥστε τὰ πλήθη ἀγανακτοῦντα ἐξελθεῖν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς λιτῆς γινομένης ἐν τῷ Τρικόγχῳ διὰ τὴν κόνιν· ἡνίκα καὶ Τιμόθεος δι' ἐγγράφου ὑπομνηστικοῦ πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις προσέταξε τὸ τρισάγιον ἐν ταῖς λιταῖς μετὰ τῆς προσθήκης εἰπεῖν. ὅπερ πολλοὶ φοβούμενοι ἐποίησαν. οἱ δὲ μοναχοὶ ἄλλον ψαλμὸν ἦλθον ψάλλοντες. τούτους δὲ ἰδὼν ὁ λαὸς ἔκραξεν· καλῶς ἦλθον οἱ ὀρθόδοξοι. στάσις τε πολλὴ γέγονε καὶ ἐμπρησμὸς οἴκων πολλῶν καὶ φόνοι μυρίοι, τοῦ

6. ἀδελφὸς A e. 8. ὁσίῳ om. A e f. 9. Χαλκηδόνι συνόδου λαλούντων A.

sit, duci quae placita forent executurum polliceretur, si modo propriam sibi sedem reciperet. quo illum dimittente ac throno restituente, mox ille monasteria quaeque in S. Stephani templum collegit, et sanctis quatuor oecumenicis conciliis publice proclamatis in Nestorium, Eutychem, Severum et Soterichum Caesareae praesulem anathema ex ambone pronunciavit. his interfuit Hypatius imperatoris ex fratre nepos a Severi communione penitus alienus. hic cum Ioanni communicaret, Theodosio sancto monasteriorum praeposito centum auri libras tunc donavit, quas in monachos, qui rectam fidem et Chalcedone synodum actam tuerentur, distribueret. imperator porro magistratuum nonnullis, ut in sancti Theodori Spharaciorum templo ex ambone hymni ter sancti subiicerent additamentum praecepit: ex quo populus indignatus, ex processionis precibus ad Triconchum eo die propter pulverem igneum habitis, se subduxit: cum etiam Timotheus omnibus ecclesiis per libellum scriptum edixit, ut ter sanctum hymnum, non omisso additamento, in publicis processionibus decantarent: quod plerique prae metu fecere. caeterum monachi canticum aliud procedebant psallentes. iis conspectis exclamavit populus: bene venerint orthodoxi: ex quo tumultus vehemens exortus est, multarum domorum visa incendia, et innumerae caedes perpetratae, populi con-

D ὄχλου καταβοῶντος Ἀναστασίῳ, καὶ ἄλλον βασιλέα αἰτούντων, Βιταλιανὸν δὲ πάντων εὐφημούντων, ὡς αὐτοκράτορα, ὥστε φυγεῖν Ἀναστάσιον, καὶ κρυβῆναι ἐν προαστείῳ ἐγγὺς Βλαχερνῶν, ὑπ' αὐτῆς δὲ Ἀρεάδνης ὑβρισθῆναι, ὡς πολλῶν κακῶν αἴτιον Χριστιανοῖς. Ἀλαμουνδάρου δὲ τοῦ φυλάρχου τῶν Σαρακηνῶν βαπτισθέντος, Σευῆρος ὁ δυσσεβὴς δύο ἐπισκόπους ἔπεμψεν τῆς λώβης αὐτοῦ μεταδοῦναι αὐτῷ. Θεοῦ δὲ προνοίᾳ ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων ὁ ἀνὴρ ἐβαπτίσθη τῶν δεχομένων τὴν σύνοδον. τῶν δὲ ἐπισκόπων τοῦ Σευήρου διαστρέ-
P. 137 φειν τὸν φύλαρχον τοῦ ἀληθοῦς δόγματος σπευδόντων, θαυμαστῶς αὐτοὺς ἤλεγξεν Ἀλαμούνδαρος δραματουργίᾳ τοιαύτῃ. ἔφη γὰρ πρὸς αὐτούς, γράμματα, φησίν, ἐδεξάμην σήμερον ὅτι Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος τέθνηκε σήμερον. τῶν δὲ εἰπόντων ἀδύνατον εἶναι τοῦτο, ἔφη πρὸς αὐτοὺς ὁ φύλαρχος· καὶ πῶς θεὸς γυμνὸς ἐσταυρώθη καθ' ὑμᾶς, εἰ μὴ δύο φύσεων ἦν ὁ Χριστός, εἴπερ μηδὲ ἄγγελος ἀποθνήσκει; καὶ οὕτω μετ' αἰσχύνης ἀνεχώρησαν οἱ τοῦ Σευήρου ἐπίσκοποι. Καβάδης δέ τινας τῶν ἐν Περσίδι Χριστιανῶν ἠγκυλο-
B κόπησεν, οἳ μετὰ ταῦτα περιεπάτησαν.

1. Ἀναστασίου a. 5. Ἀλαμουνδάρῳ τῷ φυλάρχῳ — βαπτισθέντι b. 6. ἐπισκόπους om. A. 12. γὰρ add. ex A e. 13. ὁ ἀρχάγγελος om. A e f. σήμερον om. A f.

fusa plebe contumeliosis vocibus Anastasium impetente, et alium ad imperium advocante, et uno consensu, ceu iam declaratum imperatorem, acclamante Vitalianum: adeo ut fugerit Anastasius et Blachernis proxime in suburbio delituerit, eum vero, velut multorum auctorem malorum, conviciis usa Areadna corripuerit. porro Alamundaro Saracenicarum tribuum principe baptizato duos episcopos, eadem, qua ipse, tabe infectos, ut ipsi tabem in eum spargerent, ad eum destinavit. ab orthodoxis vero synodo bene affectis, dei providentia baptizatus, Severianis episcopis a vero fidei sensu eum divertere studiose machinantibus, ipse Alamundarus arte mira commento hocce proposito eos coarguit. hodie, inquit ad eos, accepi litteras, quibus archangelum Michaelem obiisse hoc eodem die nunciatur. respondentibus illis, rem esse quae fieri nequiret: ad eos tribuum princeps convertit sermonem: et quomodo, ait, purus merusque deus iuxta mentem vestram fuit cruci suffixus, nisi duabus ex naturis constiterit Christus: quandoquidem neque angelus leto potest extingui? atque ita cum dedecore Severiani episcopi discesserunt. Cabades porro quibusdam per Persidem Christianis poplitum succidit nervos, qui nihilo secius postmodum recta processerunt.

Ῥώμης ἐπισκόπου Ὁρμίσδα ἔτος α'. A.M. 6006
Τούτῳ τῷ ἔτει Βιταλιανὸς παραλαβὼν πᾶσαν τὴν Θρᾴ-
κην καὶ Σκυθίαν καὶ Μυσίαν, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ πλήθη Οὔν-
νων καὶ Βουλγάρων, παρέλαβεν τὴν Ἀγχίαλον καὶ τὴν Ὀδυσ-
σόπολιν, πιάσας καὶ τὸν Κύριλλον τὸν στρατηλάτην Θρᾴκης,
καὶ ἦλθεν πραιδεύων ἕως τοῦ Βυζαντίου. φειδόμενος δὲ τῆς
πόλεως ἐν Σωσθενίῳ ἐστρατοπέδευσεν. Ἀναστάσιος δὲ ἀπο- C
γνοὺς πέμπει τινὰς τῆς συγκλήτου παρακαλῶν εἰρηνεῦσαι αὐ-
τόν· καὶ ὤμοσεν σὺν τῇ συγκλήτῳ, καὶ τοὺς ἐξορισθέντας
ἐπισκόπους ἀνακαλεῖσθαι ἐν Ἡρακλείᾳ τῆς Θρᾴκης. ὁ δὲ Βιτα-
λιανὸς προσέθηκεν, ἵνα καὶ οἱ πρίγκιπες ἑκάστης σχολῆς ὁμό-
σωσι τοῦτο· καὶ Μακεδόνιος καὶ Φλαβιανὸς οἱ ἀδίκως ἐκ-
βληθέντες ἀπολάβωσι τοὺς ἰδίους θρόνους, ὁμοίως καὶ πάντες V. 110
οἱ λοιποὶ ἐπίσκοποι, καὶ οὕτως συγκροτηθῇ ἡ σύνοδος, ἐρχο-
μένου καὶ τοῦ Ῥώμης, καὶ πάντων τῶν ἐπισκόπων, καὶ οὕτω
κοινῇ κρίσει ἐξετασθῇ τὰ κατὰ τῶν ὀρθοδόξων τολμηθέντα.
τοῦ δὲ βασιλέως καὶ τῆς συγκλήτου καὶ τῶν λοιπῶν ἀρχόν- D
των τε καὶ λαῶν ὀμοσάντων, καὶ βεβαιωσάντων ταῦτα οὕτως
γίνεσθαι, εἰρήνη γέγονεν, καὶ ἐπανέζευξεν ἐπὶ τὰ ἴδια. Σε-
κουνδιανὸς δὲ ὁ πατρίκιος ὁ γαμβρὸς Ἀναστασίου ἐπ' ἀδελφῇ,

9. αὐτῷ καὶ ὀμόσαι b. 13. ἀπολάβωσι τ. ἰδ. θρ. ὁμ. om. A. 14. κροτηθῇ A. 15. τῶν add. ex A. 16. ἐξετασθῇ A, ἑτοιμασθῇ e, δοκιμασθῇ vulg.

Romae episcopi Hormisdae annus primus. A.C. 506
Hoc anno Vitalianus occupata universa Thracia, Scythia et Mysia, ducens secum ingentem Unnorum et Bulgarorum numerum cepit Anchialum et Odyssopolim, ipsumque Thracicae militiae magistrum Cyrillum, praedis quaqua versus ad Byzantium usque abactis, comprehendit. at cum urbi parceret, ad Sosthenium castra metatus est. Anastasius rebus in desperatis senatorii ordinis nonnullos qui de pace agenda eum rogarent, misit: iuravitque una cum universo senatu episcopos exules Heracleam Thraciae se revocaturum. his additum voluit Vitalianus, ut uniuscuiusque scholae principes idem iureiurando assererent: atque ut Macedonius et Flavianus propriis thronis iniuste expulsi, eos reciperent, ac reliqui pariter episcopi suos: et ita demum convocaretur synodus, ad quam pontifex Romanus et cuncti accederent episcopi: ut hoc pacto quae adversus orthodoxos perperam decreta fuissent, communis iudicii subiicerentur examini. imperatore vero et universo senatu et magistratuum populique reliquis iusiurandum interponentibus, et data fide res ordine exposito gerendas affirmantibus, pax conciliata, et ipse domum repetiit. porro Secundianus patricius Anastasii ex sorore gener, et Hypatii pater, ad Vitaliani

πατὴρ δὲ Ὑπατίου, εἰς τοὺς πόδας Βιταλιανοῦ προσπεσὼν πολλοῖς δάκρυσιν, Ὑπάτιον τὸν ἴδιον υἱὸν ἐκ τῶν ἐν Μυσίᾳ δεσμῶν ζῶντα ἀπέλαβεν. Ὁρμίσδας δὲ ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης ὀχλούμενος ὑπὸ Θευδερίχου χαριζομένου Βιταλιανῷ, Εὐόδιον τὸν ἐπίσκοπον ἔπεμψεν καὶ τὸν Βιταλιανὸν ἀρχιδιάκονον ἐν
P. 138 τῷ κροτηθῆναι τὴν ἐν Ἡρακλείᾳ σύνοδον. ἦλθον δὲ καὶ ἐπίσκοποι ὡς διακόσιοι ἐκ διαφόρων τόπων· οἵ τινες ἐμπαιχθέντες ὑπὸ τοῦ παρανόμου βασιλέως καὶ Τιμοθέου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως ἀνεχώρησαν ἄπρακτοι. ὁ γὰρ ἀσεβὴς βασιλεὺς παραβὰς τὰς συνθήκας, λάθρα ἐδήλωσεν τῷ πάππᾳ Ῥώμης μὴ παραγενέσθαι. τῷ γὰρ Βιταλιανῷ σάκραν ἣν πέμψας τοῦ πέμψαι αὐτὴν εἰς Ῥώμην πρὸς τὸ παραγενέσθαι τὸν πάππαν ἐπὶ τὸ κροτηθῆναι σύνοδον ἐν Ἡρακλείᾳ. πᾶς δὲ ὁ λαὸς καὶ ἡ σύγκλητος παρρησίᾳ ἐλοιδόρουν Ἀναστάσιον ὡς ἐπίορκον. ὁ δὲ παράνομος ἀναιδῶς ἔλεγεν νόμον
B εἶναι κελεύοντα βασιλέα κατ' ἀνάγκην ἐπιορκεῖν καὶ ψεύδεσθαι. ταῦτα ὁ παρανομώτατος μανιχαιόφρων.

A.M. 6007 Τούτῳ τῷ ἔτει Βιταλιανὸς ἀγανακτήσας κατὰ Ἀναστασίου διὰ τὴν ἐπιορκίαν πολλὰ κακὰ τοῖς ὑπὸ Ἀναστάσιον στρατοπέδοις, καὶ τῇ λοιπῇ πολιτείᾳ ἐπεδείκνυτο, ἀναιρῶν καὶ

2. Ὑπάτιον om. A a. 4. χαριζομένου A b, χαριζόμενος vulg. Εὐόδιον A. 5. ἐν τῷ] εἰς τὸ κρ. A. 7. ὡς om. A. 11. πάπᾳ h. l. et infra A. παραγενέσθαι A, παραγίνεσθαι vulg. 14. ὁ add. ex A. 19. διὰ τὴν A e, δι' αὐτὴν vulg. ὑπὲρ Ἀναστ. A e.

pedes procidens, multis lacrymis Hypatium proprium filium ex vinculis, quibus tenebatur in Mysia, liberum et salvum recepit. caeterum Hormisdas Romanus episcopus a Theudericho sollicitatus, qui Vitaliano favebat, Euodium episcopum et Vitalianum archidiaconum, indicto Heracleae concilio, legatos misit. accesserunt etiamnum ex diversis locis episcopi circiter ducenti: qui tam a scelesto imperatore, quam a Timotheo Cpoleos episcopo delusi, re infecta recessere. impius siquidem imperator, pactis violatis, ad papam Romae ne venirent clam significavit: aliunde vero Vitaliano sacram Romae mittendam dederat, qua papam ad concilium Heracleae celebrandum ut accederet dolose invitabat. plebs autem omnis et senatus universus Anastasium ceu periurum conviciis impetebat. ad quae nefarius ille impudentissime dicebat: haberi legem, quae imperatorem in necessitate constitutum peierare ac mentiri iubeat. haec ille scelestus Manichaeorum discipulus.

A.C. 507 Hoc anno Anastasii periuriis irritatus Vitalianus in eius exercitus et reliquam omnem rempublicam multa mala exercuit: caedibus enim,

ἁρπάζων, καὶ ἀφοπλίζων, καὶ τέλος πρὸς ὕβριν ἕκαστον στρα-
τιώτην μιᾶς φόλλεως ἐπίπρασκεν.

Τούτῳ τῷ ἔτει Οὖννοι οἱ λεγόμενοι Σαβὴρ περάσαντες A.M.6008
τὰς Κασπίας πύλας τὴν Ἀρμενίαν ἐξέδραμον, Καππαδοκίαν C
τε καὶ Γαλατίαν καὶ Πόντον ληϊζόμενοι, ὡς καὶ Εὐχαΐταν
μικροῦ δεῖν παραστήσασθαι. ὅθεν καὶ φυγὼν ὁ ἱερὸς Μακε-
δόνιος κινδυνεύων σχεδὸν εἰς Γάγγραν διεσώθη. ὅπερ μαθὼν
Ἀναστάσιος πικρῶς προσέταξεν αὐτὸν ἐκεῖ φυλάττεσθαι, πέμ-
ψας, ὥς φασι, καὶ τὸν ἀναιροῦντα αὐτόν. τελειωθεὶς δὲ ἐν D
Γάγγραις κατετέθη ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Καλλινί-
κου ἔγγιστα τῶν λειψάνων αὐτοῦ πολλὰς ἰάσεις ἐπιτελῶν.
Μακεδονίου νεκροῦ κειμένου φασὶ τῇ χειρὶ κατασφραγίσασθαι
τῷ σταυρῷ. Θεόδωρος δέ τις τῶν συνόντων αὐτῷ εἶδεν εἰς
ὄναρ λέγοντα αὐτῷ· ἔκλαβε, καὶ ἀπελθὼν ἐπανάγνωθι Ἀνα-
στασίῳ, καὶ εἰπέ· ἐγὼ μὲν ἀπέρχομαι πρὸς τοὺς πατέρας
μου, ὧν τὴν πίστιν τετήρηκα, οὐ παύσομαι δὲ ὀχλῶν τῷ δε- V.111
σπότῃ ἄχρις οὗ ἔλθῃς, καὶ εἰς τὴν δίκην εἰσέλθωμεν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πλεῖστοι ἄνδρες καὶ P.139
γυναῖκες καὶ παιδία δεινῶς πληγέντα ὑπὸ δαιμόνων ἀθρόως

2. φόλλεως A, φολέως vulg. 3. οἱ add. ex A. Σαβὴρ A a, Σαβῆρες b, Σαμὴν vulg. 5. Εὐχαΐταν A b e, Εὐχαΐτα vulg. 8. αὐτὸν add. ex A. ἐκεῖ] κακῶς b. 14. ἔκβαλε A. 17. ἄχρις οὗ A, ἄχρι σὺ vulg. 19. παιδία] νήπια e. πληγέντα A e, πληγέντες vulg.

rapinis et militum exautorationibus eos vexans, ad irrogandam demum maiorem contumeliam, singulis follibus singulos milites divendebat.

Hoc anno Unni, quibus Saber appellatio, Caspiarum portarum li- A.C. 508
mitibus emensis, Armeniam suis incursionibus infestarunt; Cappadociamque et Galatiam et Pontum depopulati, ad Euchaïta usque, quae tantum haud subegerunt, progressi sunt: a quibus fugiens sacer Macedonius, et de vita ubique per viam periclitans, salvus tandem Gangram se recepit. viri salutem aegre audivit Anastasius, et sub custodia teneri iussit, misso etiam, ut ferunt, qui eum tolleret e medio. ita consummatus, Gangrae in templo sancti martyris Callinici, ad eius reliquias proximus, ubi morborum sanationes praestat, est reconditus. Macedonium mortuum ac iacentem narrant manu crucis sibi signum expressisse. Theodorus autem quidam ex eius familiaribus vidit eum per somnium sibi dicentem: excipe ista: et abiens lege coram Anastasio, et dic ei: ego quidem ad patres meos, quorum servavi fidem, vado: dominum autem interpellare non desinam, donec tu quoque adveneris, et ad iudicium subeundum una sistamus.

Hoc etiam anno virorum, mulierum, ac puerorum quam plurimi

ὑλάκτουν· καθ' ὕπνους δέ τις εἶδέν τινα φοβερὸν λέγοντα, ὅτι διὰ τοὺς ἀναθεματισμοὺς τῆς συνόδου ταῦτα πάσχουσι.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ Ἀρεάδνη ἡ βασίλισσα ἐτελεύτησεν. οἱ δὲ μοναχοὶ τῆς ἐρήμου θείῳ ζήλῳ κινούμενοι τέσσαρας διαμαρτυρίας συντάξαντες, δύο μὲν ἔπεμψαν τῷ βασιλεῖ, μίαν δὲ τοῖς ἄρχουσι τῆς χώρας, καὶ μίαν τῷ ἐπισκόπῳ Ἱε-
B ροσολύμων Ἰωάννῃ, διαμαρτυρούμενοι, μήτε τῆς ἁγίας ἐν Χαλκηδόνι συνόδου παρεξελθεῖν, μήτε τῷ δυσσεβεῖ Σευήρῳ κοινωνῆσαι· ἐπεὶ πρὸς θάνατον ἑτοίμως ἔχουσιν, ἐμπυρίζοντες καὶ τοὺς ἁγίους τόπους. τοῦ δὲ ἐπισκόπου Θεσσαλονίκης διὰ φόβον τοῦ βασιλέως κοινωνήσαντος Τιμοθέῳ τῷ Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπῳ, τεσσαράκοντα ἐπίσκοποι τοῦ Ἰλλυρικοῦ καὶ τῆς Ἑλλάδος συνελθόντες εἰς ἕν, δι' ἐγγράφου ὁμολογίας, ὡς ἀπὸ ἰδίου μητροπολίτου, ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ εἰς Ῥώμην πέμψαντες, τῷ Ῥώμης κοινωνεῖν ἐγγράφως συνέθεντο. τὸν Θεσσαλονίκης ἐπίσκοπον Θεόδωρος ἱστορικὸς
C πατριάρχην ὀνομάζει ἀλόγως, μὴ εἰδὼς τὸ διατί.

A.M. 6009 Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰωάννου τοῦ Νικαιώτου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας αἱρετικοῦ ἀποθανόντος, Διόσκορος ὁ μικρὸς Τιμο-

7. Ἰωάννῃ add. ex A. διαμαρτυρούμενοι A, διαμαρτυράμενοι vulg. 10. Θεσσαλονίκης A, Θεσσαλονικίας vulg. 11. φόβον A, φόβου vulg. 17. διατί: in A a 2. manu haec adduntur: ὀνομάζει αὐτὸν οὕτως. 19. ὁ μικρὸς om. A.

graviter a daemonibus vexati Alexandriae frequentius ululabant. per somnum autem quispiam vidit alium horrendae speciei virum dicentem: execrationum in synodum coniectarum causa haec patiuntur.

Hoc eodem anno imperatrix Areadna etiam mortua est. porro monachi deserta Palaestinae loca inhabitantes divino fervore accensi quatuor fidei scriptas ediderunt obtestationes; quarum duas quidem ad imperatorem, ad provinciae praefectos unam, et alteram ad Hierosolymorum episcopum miserunt, palam professi, a sancta Chalcedonensi synodo nullatenus se discessuros, neque cum impio Severo communionem habituros, quandoquidem vel ipsis sacris locis incendio consumpti mortem subire parati forent. episcopo vero Thessalonicensi ob imperatoris metum cum Timotheo Cpoleos episcopo communionem tenente, quadraginta Illyrici Graeciaeque episcopi una convenientes, tabulis etiam testibus professi sunt, ab eo, velut a proprio metropolita, se discedere, missisque Romam tabulis Romani pontificis communionem observare polliciti sunt. Theodorus historicus Thessalonicae episcopum appellat patriarcham: sed nulla prorsus ratione: nec cur ita scripserit, satis ipse novit.

A.C. 509 Hoc anno Ioanne Nicaeota Alexandriae episcopo haeretico vita

θέου τοῦ Αἰλούρου ἀνεψιὸς προεβλήθη ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας. ἐλθὼν δὲ ἐν Βυζαντίῳ ὑπὲρ Ἀλεξανδρέων πρὸς τὸν βασιλέα πρεσβεύσασθαι διὰ τὸν φόνον τοῦ υἱοῦ Καλλιοπίου τοῦ αὐγουσταλίου, ἀπὸ τῶν ὀρθοδόξων δημοσίως ὑβρίζετο κατὰ πρόοδον νομιζόντων αὐτὸν κατὰ τῶν ὀρθῶν δογμάτων ἐληλυθέναι. πρεσβεύσας οὖν διὰ τὸν φόνον, μετὰ σπουδῆς D
ἀνεχώρησεν. ἡ δὲ φόνου αἰτία γέγονεν αὕτη. χειροτονηθέντος Διοσκόρου, ἀνεχώρησαν τὰ πλήθη τῶν χωρικῶν λέγοντες· ὅτι εἰ μὴ καθὼς περιέχουσιν οἱ κανόνες τῶν ἁγίων ἀποστόλων, οὐ καθέζεται ἐπίσκοπος. ἦσαν γὰρ οἱ ἄρχοντες οἱ ἐνθρονίσαντες αὐτόν. ὁ δὲ Διόσκορος ἦλθεν εἰς τὸν ἅγιον Μάρκον. καὶ ἐλθόντες οἱ κληρικοὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν ἐκ δευτέρου, καὶ πάλιν ἐχειροτόνησαν. καὶ οὕτως ἐλθὼν εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην ἐπετέλεσεν τὴν σύναξιν. ὄντος δὲ ἐκεῖ Θεοδοσίου τοῦ υἱοῦ Καλλιοπίου τοῦ αὐγουσταλίου καὶ Ἀκακίου τοῦ στρατηλάτου, ἀτακτήσαντες οἱ ὄχλοι ἤρξαντο ὑβρίζειν τὸν αὐγουστάλιον, διὰ τὸ ἐπαινεῖν τὸν βασιλέα Ἀναστάσιον. ἀδείας δὲ P. 140
γενομένης εἰσπηδήσαντές τινες ἀπὸ τοῦ θρόνου καθεῖλον τὸν υἱὸν τοῦ αὐγουσταλίου, καὶ ἀνεῖλον αὐτόν. ὁ δὲ στρατηλάτης Ἀκάκιος ὅσους ἠδυνήθη πιάσαι, ἀνεῖλεν. καὶ ἀκούσας ὁ

6. φόνον] φόβον A f h. l. et infra. 8. σχωρικῶν f, κληρικῶν b. 10. οὐ add. ex A. οἱ ἄρχοντες οἱ om. A. ἐνθρονιάσαντες A. 17. τῆς δὲ ἀδείας A. 18. τινες om. A e.

functo, Dioscorus minor Timothei Aeluri nepos Alexandrinus praesul est institutus. pro Alexandrinis vero civibus apud imperatorem ob filii Calliopii augustalis necem legatione fungens, et Byzantium profectus, ab orthodoxis, qui adversus recta fidei sancita profectionem eum suscepisse arbitrabantur, publice per viam iter agens conviciis excipiebatur. ob caedem itaque memoratam officio legati perfunctus, confestim discessit. haec vero fuit perpetratae caedis causa. Dioscoro episcopo creato oppidanorum multitudo a reliquo ecclesiae coetu segregavit se, dicens: non sedet episcopus, nisi qui, prout sancti canones apostolici praescribunt, fuerit institutus. principis enim magistratus ad thronum eum subvexerant. igitur ad sancti Marci Dioscoro profecto, convenientes clerici vestibus iterum induerunt et ordinationis ritum circa eum iterato perfecerunt: atque ita ad sancti Ioannis progressus sacram synaxim obivit. cum vero filius Calliopii augustalis Theodosius et Acacius militiae magister istic adessent, turbae tumultuantes augustalem, quod Anastasium imperatorem laudasset, conviciis lacessere coeperunt: et deposito metu quidam impetu facto augustalis filium throno deturbatum interfecerunt. magister autem militiae Acacius quos apprehendere valuit, morte mulctavit.

βασιλεύς, ὠργίσθη κατ' αὐτῶν. ὁ δὲ Διόσκορος πρεσβεύσας κατεπράϋνεν αὐτόν. μεταξὺ δὲ Ἰνδῶν καὶ Περσῶν κάστρον ἐστὶν ὀνόματι Τζουβδαδεὲρ, ἔνθα πολλὰ χρήματα καὶ λίθους
V. 112 τιμίους εἶναι πολλοὺς Καβάδης μαθών, ἐπεζήτει τοῦτο λαβεῖν. δαίμονες δὲ τῷ τόπῳ παρεδρεύοντες, ἐκώλυον αὐτὸ χειρωθῆ-
B ναι. πᾶσαν οὖν κινήσας τῶν παρ' αὐτῷ μάγων ἐπίνοιαν, ἔπειτα δὲ καὶ Ἰουδαίων, καὶ τοῦ σκοποῦ μὴ ἐπιτυχών, πεισθεὶς διὰ τῆς πρὸς θεὸν εὐχῆς τῶν Χριστιανῶν τούτου κυριεῦσαι, ἐπίσκοπόν τινα Χριστιανὸν τῶν ἐν Περσίδι περὶ τούτου παρεκάλεσεν, ὃς σύναξιν ἐπιτελέσας καὶ τῶν θείων μυστηρίων μεταλαβών, προσελθὼν τῷ τόπῳ, τοὺς ἐκεῖσε δαίμονας ἐξεδίωξεν· καὶ τῷ Καβάδῃ τὸ κάστρον ἀπόνως παρέδωκεν· τούτῳ Καβάδης καταπλαγεὶς τῷ σημείῳ, πρωτοκαθεδρίᾳ τὸν ἐπίσκοπον ἐτίμησεν, ἕως τότε Μανιχαίων καὶ Ἰουδαίων προκα-
C θεζομένων, ἄδειαν δὲ παρέσχε καὶ τοῖς βουλομένοις βαπτίζεσθαι.

A.M. 6010 Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Διοσκόρου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀναστάσιος ὁ βασιλεὺς εἶδεν ἐν ὁράματι ἄνδρα φοβερὸν βαστάζοντα κώδικα· καὶ τοῦτον ἀναπτύξας,

3. Τζουβαδεὲρ A b, Τζουβαδὲρ a, Τζουβαδεσὲρ vulg. 6. παρ' αὐτοῦ A. 9. παρεκάλεσεν A, παρεσκεύασεν vulg. 13. πρωτοκαθεδρίᾳ τὸν ἐπίσκοπον] πρωτοκαθεδρίαν τῶν ἐπισκόπων A, πρωτοκαθεδρίαν τὸν ἐπίσκοπον vulg. 15. δὲ add. ex A.

eo nuncio accepto, in Alexandrinos ira motus est imperator. Dioscorus itaque ad eum legatione suscepta, animum emollivit. caeterum Indos inter et Persas castrum est nomine Tzubdadeser, quo ingentium pecuniarum et pretiosi lapidis quam plurimi congeriem repositam audiens Cabades, occupare contendebat. daemones autem circa locum excubantes, ne in hominum potestatem cederet, impedimento erant. admota itaque magorum et subinde Iudaeorum, quos penes se habebat, arte universa, nec proposito potitus, fusis ad deum Christianorum precibus, locum se posse consequi persuasus, Christianorum, qui Persidem incolunt, episcopum quendam praecepit adduci, qui synaxi peracta, divinorum particeps factus mysteriorum, et ad locum progressus, praesidiarios daemones ex eo expulit, et nullo labore Cabadi castrum tradidit. miraculo stupefactus Cabades, prima consessus sede episcopum voluit honoratum, Manichaeis et Iudaeis illuc usque primos honores obtinentibus. liberam quoque fecit potestatem, ut qui vellent, ad baptismum accederent.

A.C. 510 Alexandriae episcopi Dioscori annus primus.

Hoc anno Anastasius imperator virum terribilem in visione conspexit, codicem manu gestantem; quem cum aperuisset, et comperis-

καὶ εὑρὼν τὸ ὄνομα τοῦ βασιλέως, εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ διὰ τὴν κακοπιστίαν σου ἀπαλείφω δεκατέσσαρα ἔτη, καὶ ἀπήλειψεν αὐτά. ἐξυπνισθεὶς δὲ καὶ προσκαλεσάμενος Ἀμάντιον τὸν πραιπόσιτον, εἶπεν αὐτῷ τὸ ὅραμα. ὁ δὲ εἶπεν. κἀγὼ ἐθεασάμην D ταύτῃ τῇ νυκτί, ὅτι παρισταμένου μου τῷ κράτει σου, χοῖρος μέγας ἐλθών, καὶ δραξάμενός μου τῆς χλαίνης, κατέρραξέν με εἰς γῆν καὶ ἀνήλωσεν. προσκαλεσάμενος δὲ Πρόκλον τὸν ὀνειροκρίτην ἐξεῖπεν αὐτῷ τὰ ὁραθέντα. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ὅτι ἀμφότεροι οὐ μετὰ πολὺ τελειοῦσθε· τοῦ δὲ ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως Τιμοθέου ἀποθανόντος Ἰωάννην τὸν Καππαδόκην πρεσβύτερον καὶ σύγκελλον Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπον προεχειρίσατο. οὗτος χειροτονηθεὶς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ τοῦ πάσχα τὴν ἀποστολικὴν ἐνεδύσατο στολήν. ὁ δὲ λαὸς στάσιν πολλὴν ἐποίησεν τῷ Ἰωάννῃ τοῦ ἀναθεματίσαι Σευῆρον.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει, ἰνδικτιῶνι ια', μηνὶ Ἀπριλλίῳ θ', τέ- P. 141 θνηκεν Ἀναστάσιος ὁ δυσσεβὴς βασιλεύς, βασιλεύσας ἔτη κζ καὶ μῆνας ζ τῷ σλδ' ἔτει ἀπὸ Διοκλητιανοῦ· καὶ ἐβασίλευσεν Ἰουστῖνος ὁ εὐσεβὴς βασιλεὺς ἀντ' αὐτοῦ, ἀνὴρ πρεσβύτης καὶ πολύπειρος, ἀπὸ στρατιωτῶν ἀρξάμενος καὶ ἕως τῆς συγκλήτου προκόψας, Ἰλλύριος τῷ γένει. τινὲς δέ φα-

2. δεκατέσσαρα ἔτη A, δεκατεσσάρεις vulg. 3. διυπνισθεὶς A. 16. θ'] ια' A e, κα' f.

set imperatoris nomen, dixit ei: ecce ob fidei tuae perversitatem annos quatuordecim deleo: totidemque delevit. experrectus Amantium praepositum vocat, et narrat visionem. dicit ille: ego quoque cernebam hac nocte astare me maiestati tuae, porcumque magnum irruentem chlamidemque meam prehendentem in terram me prostravisse, ac devorasse penitus. advocato itaque Proclo somniorum coniectori res visas enarrant. refert ille: brevi spatio uterque vestrum consummatur. Timotheo vero Cpoleos episcopo fatis functo, Ioannem Cappadocem presbyterum et syncellum Cpoleos instituerunt episcopum. hic ordinatus tertio paschatis die apostolicum induit amictum. populus autem multa importunitate contendebat a Ioanne, ut Severum anathemate perstringeret.

Hoc eodem anno, indictione undecima, mensis Aprilis nono, Anastasius impius imperator occubuit: exegit in imperio annos septem et viginti, mensesque septem, trigesimo quarto supra ducentesimum anno a Diocletiani imperio: in cuius locum Iustinus pius imperator, vir aetatis provectae, et expertus rerum, a militiae cingulo exorsus, et ad senatus usque ordinem promotus, Illyricus genere, suffectus est.

σιν ὅτι θείῳ σκηπτῷ κεραυνωθεὶς Ἀναστάσιος ἐμβρόντητος
γέγονεν.

A.M. 6011 Ῥωμαίων βασιλέως Ἰουστίνου, Κωνσταντινουπόλεως ἐπι-
B σκόπου Ἰωάννου ἔτος α΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουστῖνος βασιλεύσας πᾶσιν ἄριστος ἀνε-
δείχθη, ζηλωτὴς ὀρθοδόξου πίστεως ἔμπυρος, καὶ ἐν πολέμοις
εὐδοκιμῶν· σύμβιον δὲ ἔχων ὀνόματι Λουπικίαν, ἔστεψεν
V. 113 αὐγοῦσταν· ἣν οἱ δῆμοι ἐκάλεσαν Εὐφημίαν εἰς τὸ στέψαι
αὐτήν. Βιταλιανὸς δὲ ὁ προρρηθεὶς μετὰ θάνατον Ἀναστα-
σίου Ἰουστίνῳ τῷ μεγάλῳ σφόδρα ᾠκειώθη, ὥστε στρατηλά-
C του ἀξίαν παρ' αὐτοῦ δέξασθαι, καὶ ὑπατεῦσαι ἐλθόντα ἐν
Βυζαντίῳ καὶ ὕπατον ἀναγορευθῆναι, καὶ κόμητα Πρεσέν-
του, παρρησίαν τε ἔχειν τοσαύτην πρὸς τὸν βασιλέα, ὥστε καὶ
Σευῆρον προστάξαι ἐκβληθῆναι καὶ ἀναιρεθῆναι. λίαν γὰρ
ἦν ὀρθόδοξος Βιταλιανός. ὁ δὲ Σευῆρος ἀκούσας, ἔφυγεν,
καὶ Ἰουλιανὸς Ἁλικαρνασσοῦ ἐπίσκοπος, καὶ εἰς Αἴγυπτον
ἀπελθόντες, ταύτην ἐτάραξαν, τὸν περὶ φθαρτοῦ καὶ ἀφθάρ-
του λόγον κινήσαντες, Διοσκόρου ἐπισκοποῦντος Ἀλεξανδρείας.
ἐπίσκοποι δὲ καὶ κληρικοὶ ἀπὸ Ῥώμης ἦλθον λαβόντες αὐθεν-
D τίαν ὑπὸ Ὁρμίσδου ἐπισκόπου Ῥώμης, σπουδῇ Βιταλιανοῦ,

1. σκηπτρῷ A. 6. ἔμπυρος A, ἔμπειρος vulg. 7. Λουκίαν A.
8. Εὐφημίαν οἱ Δῆμοι ἐκάλεσαν στεφθεῖσαν αὐτὴν Αὐγοῦσταν b.
12. Περσέντου A. 19. ἦλθον — — Ῥώμης om. A. 20.
σπουδῇ Βιταλιανοῦ, Ἰωάννου A, ὑπὸ Βιταλιανοῦ ἔτι ζῶντος, Ἰωάννου vulg.

quidam autem autumant Anastasium fulmine de caelo tactum mentis stupore e vivis excessisse.

A.C. 511 Romanorum imperatoris Iustini, Cpoleos episcopi Ioannis annus primus.

Hoc anno Iustinus imperii summam adeptus optimum se omnibus exhibuit. fuit rectae fidei studiosus et belli gloria praeclarus. uxori vero nomine Lupiciae coniunctus, eidem imperii coronam impertiit, quam, dum redimiretur, Euphemiam populares tribus vocaverunt. memoratus autem supra Vitalianus post Anastasii mortem Iustino magno devinctissimus evasit, adeo ut magistri militiae dignitatem ab eo consequeretur, et Byzantium profectus consulatum gereret, et consul declararetur et Presenti comes, tantaque apud imperatorem auctoritate polleret, ut Severum expelli iuberet et occidi. fuit enim Vitalianus rectae fidei bene affectus. eo nuncio accepto, fugit Severus, ac pariter Iulianus Halicarnassi episcopus, et Dioscoro Alexandrinum adhuc episcopatum administrante in Aegyptum profecti de corruptibili et incorrupto motis quaestionibus magnos in ea tumultus excitarunt

Ἰωάννου τοῦ Καππάδοκος ἔτι ζῶντος ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τὴν ἁγίαν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον σύνεταξαν τοῖς διπτύχοις πρὸς ταῖς ἄλλαις ἱεραῖς τρισὶ συνόδοις. Σευήρου δὲ τοῦ δυσσεβοῦς ἐκ ποδῶν γεγονότος, Παῦλος ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας ὁ ξενοδόχος τῶν Εὐβούλου. καὶ ἐδωρήσατο ὁ βασιλεὺς τῇ πόλει Ἀντιοχείας χιλίας λίτρας χρυσίου· καὶ ταῖς ἄλλαις δὲ πόλεσι πολλὴν εὐνομίαν παρέσχεν, κωλύσας καὶ τὰς δημώδεις ταραχάς. Ξεναΐαν δὲ τὸν Φιλόξενον ἐπίσκοπον Ἱεραπόλεως μανιχαιόφρονα ὄντα, καὶ Πέτρον P. 142
Ἀπαμείας ἐξώρισεν ὁ εὐσεβὴς βασιλεὺς Ἰουστῖνος σὺν πᾶσι τοῖς μετέχουσι τῆς λώβης αὐτῶν. Ἀμάντιόν τε τὸν πραιπόσιτον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν κουβικουλάριον, καὶ Θεόκριτον τὸν κόμητα Ἀμαντίου, ὃν ἐβούλετο ποιῆσαι βασιλέα, ὡς τυραννίδα μελετήσαντας, ἀνεῖλεν. ὁ γὰρ πραιπόσιτος δέδωκε Ἰουστίνῳ χρήματα ῥογεῦσαι, ὅπως Θεόκριτος βασιλεύσῃ. ὁ δὲ στρατὸς καὶ οἱ δῆμοι οὐχ εἵλοντο τὸν Θεόκριτον βασιλεῦσαι, ἀλλ' Ἰουστῖνον ἀνεκήρυξαν. αὐτοὶ δὲ δυσφορήσαντες τυραννίδα ἐμελέτησαν, καὶ ἀνῃρέθησαν. ἀνεκαλέσατο δὲ ὁ βασιλεὺς πάντας τοὺς ἀδίκως ἐξορισθέντας ὑπὸ Ἀναστασίου καὶ B

2. συνέταξαν A, συνετάξαντο vulg. 15. Θεόκριτος A, Θεόκριτον vulg. 16. στρατηλάτης A e. 19. τοὺς ἀδ. A, τοῦ ἀδ. vulg.

caeterum episcopi et clerici Roma venerunt, qui Hormisdae Romani pontificis auctoritate muniti, freti quoque Vitaliani adhuc viventis potentia et Ioannis Cappadocis Cpoleos episcopi etiam superstitis diligentia, sanctam Chalcedonensem synodum aliis tribus sacris synodis annumeraverunt, et una cum eis in sacras tabulas retulerunt. caeterum impio Severo de medio sublato, Paulus recipiendis peregrinis in Eubulorum domo praepositus, Antiochiae praesul ordinatus est: mille vero auri libras Antiochenae civitati largitus imperator, in reliquas urbes multa passim aequitate est usus, et populares tumultus ubique compescuit. Xenaïam quoque, Philoxenum nomine, Hierapoleos episcopum cum Manichaeis sentientem, Petrumque Apameae, cum omnibus eodem contagio afflatis in exilium pius imperator expulit: et Amantium praepositum et Andream cubicularium et Theocritum Amantii comitem, quem imperatorem declarare proponebat, ceu tyrannidem meditatos, interfecit. praepositus enim pecunias Iustino donaverat in milites distribuendas, ea conditione, ut Theocritum imperatorem salutaret: exercitus vero populique tribus Theocritum imperare non sunt passi, sed Iustinum principem renunciaverunt: quod illi graviter ferentes, et tyrannidem excitare aggressi, interfecti sunt. cunctos demum ab Anastasio inique relegatos ab exilio revocavit imperator,

Ἀππίωνα τὸν πατρίκιον, ὃν ἐν Νικαίᾳ πρεσβύτερον βίᾳ ἐχειροτόνησαν· ὃν ὁ βασιλεὺς ὡς ἐχέφρονα ἐποίησεν ὕπαρχον τῶν πραιτωρίων, καὶ Διογενιανὸν τῆς ἀνατολῆς στρατηλάτην.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐφάνη ἀστὴρ ἐν τῇ ἀνατολῇ φοβερὸς κομήτης, ὃς εἶχεν ἀκτῖνα ἐκπέμπουσαν ἐπὶ τὰ κάτω, ὃν ἔλεγον οἱ ἀστρονόμοι πωγωνίαν εἶναι [καὶ ἐφοβοῦντο].

A.M. 6012 Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Παύλου ἔτος α'.

C Τούτῳ τῷ ἔτει Βιταλιανὸς ἐδολοφονήθη ὑπὸ τῶν Βυζαντίων μηνιώντων αὐτῷ διὰ τὸ πολλοὺς ἀνῃρηκέναι τῷ καιρῷ τῆς ἐπαναστάσεως αὐτοῦ κατὰ Ἀναστασίου. Ἰωάννου δὲ τοῦ Καππάδοχος ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τελευτήσαντος, Ἐπιφάνιος πρεσβύτερος τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας καὶ σύγκελλος ἐχειροτονήθη μηνὶ Φεβρουαρίῳ κε'. ὁμοίως καὶ Ὁρμίσδα τῆς Ῥώμης κοιμηθέντος Ἰωάννης τὴν ἐπισκοπὴν διεδέξατο.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐδημοκράτησεν τὸ Βένετον μέρος, ἐν D πάσαις ταῖς πόλεσι ταραχὰς ἐγείραντες καὶ λιθασμοὺς καὶ φόνους πολλοὺς ἀπεργαζόμενοι. ἐπήρχοντο δὲ καὶ τοῖς ἄρχουσιν. ἀπὸ δὲ Ἀντιοχείας ἤχθη τὸ κακὸν τῆς ἀταξίας, καὶ

1. πατρίκιον] πρεσβύτερον b e. πρεσβύτερον add. ex A. ἐχειροτόνησαν a, ἐχειροτόνησεν vulg. 3. τῶν πραιτωρίων A, τῷ πραιτωρίῳ vulg. 6. ἐκπέμπουσαν A e, πέμπουσαν vulg. 7. οἱ add. ex A. καὶ ἐφοβοῦντο om. A f. 10. μηνιόντων A. ἀνῃρηκέναι A, ἀναιρεθῆναι vulg. 14. ὁμοίως καὶ A, ὁμοίως δὲ vulg. 19. καὶ οὕτως — — ἐπεκράτησεν om. A.

Appionem in primis patricium, quem invitum Nicaeae iusserat ille ordinari: hunc vero Iustinus velut prudentem et cordatum virum praetorio praefectum et Diogenianum militiae magistrum in oriente creavit.

Hoc etiam anno stella apparuit in oriente, terribilis nimirum cometa, e quo radii inferius demissi protendebantur: barbatum dicebant astronomi, et ab eo cunctis metuebant.

A. C. 512 Antiochiae episcopi Pauli annus primus.

Hoc anno Vitalianus a Byzantinis dolo interfectus est: quod enim rebellionis eius in Anastasium tempore plurimae caedes fuissent editae, graviter ei succensebant. Ioanne porro Cappadoce Cpoleos episcopo defuncto, Epiphanius eiusdem ecclesiae presbyter et syncellus mensis Februarii die vigesimo quinto fuit ordinatus: et Hormisda pariter leto quiescente, Ioannes Romae episcopatum excepit.

Hoc etiam anno Veneta factio, variis per omnes civitates tumultibus excitatis, plurima saxis facta lapidatione, multisque caedibus editis per civitates omnes, reliquum sibi populum subegit, et in magistratus

οὕτως διεδόθη ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι, καὶ ἐπεκράτησεν ἐπὶ χρόνους πέντε, καὶ ἔσφαζον τοῖς ξίφεσιν τοὺς ἀπαντῶντας Πρασίνους, καὶ τοὺς κατ' οἶκον κρυπτομένους· ἀνιόντες δὲ V. 114 ἐφόνευον, μὴ τολμώντων τῶν ἀρχόντων ἐκδίκησιν τῶν φόνων ποιῆσαι. ταῦτα δὲ ἐπράττοντο ἕως ἔτους ἕκτου Ἰουστίνου τοῦ εὐσεβοῦς.

Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Ἐπιφανίου, Ἀλεξανδρείας A.M. 6013
ἐπισκόπου Τιμοθέου ἔτος α'. P. 143

Τούτῳ τῷ ἔτει πολέμου κινηθέντος μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Περσῶν Ἰουστῖνος ἀπέστειλε πρέσβεις καὶ δῶρα πρὸς Ζιλίγδην τὸν ῥῆγα τῶν Οὔννων, καὶ συνέθετο μεθ' ὅρκων πατρίων συμμαχῆσαι τῷ βασιλεῖ κατὰ Περσῶν. ἀποστείλας δὲ καὶ Καβάδης πρὸς αὐτόν, συνέθετο καὶ αὐτῷ. τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ Ἰουστῖνος, ἐλυπήθη σφόδρα. ἀπέστειλεν δὲ πρὸς τοὺς B Πέρσας ὁ Ζιλίγδης μετὰ χιλιάδων εἴκοσι τοῦ πολεμῆσαι Ῥωμαίους. ὁ δὲ Ἰουστῖνος ἐδήλωσε Καβάδῃ τῷ βασιλεῖ Περσῶν πρεσβεύων περὶ εἰρήνης, καὶ ὡς ἐπ' ἄλλῳ τινὶ γράψας, καὶ περὶ Ζιλίγδη, ὅτι συμμαχίας ὅρκους ἔχει μετὰ Ῥωμαίων, καὶ ὅτι δῶρα ἔλαβεν πολλά, καὶ βούλεται προδότης γενέσθαι τῶν Περσῶν, καὶ ὅτι δεῖ ἡμᾶς ἀδελφοὺς ὄντας εἰς φιλίαν

10. Ζιλίγβην A e passim. 13. καὶ αὐτῷ] fort. καὶ αὐτός. 14. ἀπέστειλεν] ἀπῆλθεν b.

ipsos temere sese extulit. Antiochiae vero seditionis malum primo natum, in reliquas deinde civitates derivatum est, et per annos quinque invaluit: gladiis vero Prasinos obviam sibi factos, atque etiam per domos sese occulentes, ipsi intro se immittentes obtruncabant, magistratibus de tot caedibus poenas sumere non audentibus. haec autem ad sextum usque pii Iustini annum facinorose gerebantur.

Cpoleos episcopi Epiphanii, Alexandriae episcopi Timothei an- A.C. 513
nus primus.

Hoc anno Persas inter et Romanos bello revocato, Iustinus legatos et munera ad Ziligdem Unnorum regem destinavit: ille, interpositis ex patrio more iuramentis, adversum Persas imperatori suppetias ferre promisit. aliis porro a Cabade una cum missa legatione acceptis, cum eo pariter praeliari spopondit. nuncio accepto graviter offensus est Iustinus. ad bellum itaque contra Romanos movendum misit Ziligdes hominum viginti millia: Iustinus novo de pace tractatu per legatos instaurato, datisque quasi super alia re litteris, Cabadi Persarum regi de Ziligde, ut Romanis auxilia daturum etiam cum iuramento pactus fuerit, significat: in eum finem dona plurima accepisse, Persas Romanis prodere meditari: nos itaque velut fratres, inquit, in amicitiam redire, et a canibus istis hoc pacto minime deludi oportet.

ἐλθεῖν, καὶ μὴ ὑπὸ τῶν κυνῶν τούτων οὕτως παίζεσθαι. ὁ δὲ Καβάδης ἐπηρώτησε κατ' ἰδίαν τὸν Ζιλίγδην, εἰ ἔλαβεν παρὰ Ῥωμαίων δῶρα, προτραπεὶς κατὰ Περσῶν; ὁ δὲ εἶπεν· C ναί. καὶ ὀργισθεὶς ὁ Καβάδης ἐφόνευσε αὐτόν, καὶ διὰ τῆς νυκτὸς πέμψας πλήθη Περσῶν, ἀνεῖλεν τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὑπονοήσας, ὅτι δόλῳ ἦλθον πρὸς αὐτόν. ὅσοι δὲ ἠδυνήθησαν φυγεῖν, ἀνέζευξαν εἰς τὰ ἴδια.

Εὐφράσιος δὲ ὁ Ἀντιοχείας τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον ἐξέβαλε τῶν διπτύχων, καὶ τὸ ὄνομα Ὁρμίσδα τοῦ πάππα Ῥώμης. μετὰ δὲ ταῦτα φοβηθείς, τὰς τέσσαρας συνόδους ἐκήρυττεν.

Καβάδης δὲ ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς τὸν τῶν Ῥωμαίων βασιλέα ἐπίτροπον τοῦ ἑαυτοῦ οἴκου καταλιπεῖν ἠθέλησεν· οὐ γὰρ ἐβούλετο τὸν πρεσβύτερον αὐτοῦ υἱόν, καὶ ὁ νόμος Περσῶν ἐκάλει τοῦ ἄρξαι, οὐδὲ τὸν δεύτερον, διότι τὸν D ὀφθαλμὸν ἐκκέκοπτο, Χοσρόην δὲ ὡς ἐκ τῆς Ἀσπέδου ἀδελφῆς γεννηθέντα ἠγάπα ὁ πατήρ. ἔδοξεν οὖν αὐτῷ εἰς Ῥωμαίους εἰρηνεῦσαι· καὶ Χοσρόην ἐποιεῖτο παῖδα τοῦ βασιλέως γενέσθαι· ἐπὶ τούτοις πρέσβεις εἰς τὸ Βυζάντιον πρὸς Ἰουστῖνον ἔπεμψεν. ὁ δὲ βασιλεὺς τὴν σύγκλητον εἰς βουλὴν καλέσας οὐ κατεδέξατο τοῦτο γενέσθαι, δόλον καὶ προδοσίαν

1. οὕτως om. A. 2. ἐπηρώτησε] ἐδήλωσε A. 6. ἦλθον A, ἦλθεν vulg. 8. ὁ add. ex A. 9. Ὁρμίσδα add. ex A. 16. ἐκέκοπτο A. Ἀσπέβου A, Ἀσπεβέδου a, Ἀσπεύδου e, ὃς ἐκ τῆς ἀδελφῆς Ἀσπεβέδου ἐγεννήθη b. 18. ἐποίει τὸν παῖδα A b.

Cabades igitur Ziligdem seorsim interrogat, num ita deludentibus Persis, accepisset a Romanis munera? ita est: respondet ille. his exarsit Cabades, et ipsum interfecit: missisque per noctem Persarum agminibus copias eius delevit, eum dolo ductum ad se accessisse suspicatus. ii demum quibus fuga permissa est domum redierunt.

Euphrasius autem Antiochenus Chalcedonensis synodi patrum et ipsius papae Romani nomina diptychis expunxit. postmodum vero metu poenitens redditus, quatuor synodos publice promulgavit.

Caeterum Cabades Persarum rex Romanorum imperatorem domus suae curatorem instituere proposuit: maiorem quippe natu filium, quem Persarum leges ad regnum vocabant, vel ab eo secundum, quod oculus ei foret effossus, regnare noluit: Chosroem autem ex Aspede sorore susceptum diligebat pater. quare cum Romanis pacem habere decrevit, et Chosroem imperatoris filium instituere meditatus, Byzantium legatos ad Iustinum mittit. imperator adoptivum ex senatus consilio eum fieri non admisit: merum enim dolum Romanorumque perni-

Ῥωμαίων τοῦτο καλοῦντες, Πρόκλου κοιαίστωρος ἀνδρὸς συνετοῦ καὶ ἀγχίνου τοῦτο καλῶς βουλευσαμένου.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας τὸ Δυρράχιον πόλις A.M. 6014 τῆς νέας Ἠπείρου τοῦ Ἰλλυρικοῦ. ὁ δὲ βασιλεὺς πολλὰ P. 144 V. 115 χρήματα παρέσχεν εἰς ἀνανέωσιν τῆς πόλεως. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ Κόρινθος μητρόπολις τῆς Ἑλλάδος, καὶ ταύτην μεγάλως ἐφιλοτιμήσατο.

Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Εὐφρασίου ἔτος α'. A.M. 6015

Τούτῳ τῷ ἔτει Τζάθος ὁ τῶν Λαζῶν βασιλεὺς ἀποσταιοτήσας B τῆς τῶν Περσῶν βασιλείας, Καβάδου βασιλεύοντος, καὶ φιλοῦντος τὸν Τζάθον, ὡς καὶ προβαλλόμενον αὐτὸν βασιλέα τῶν Λαζῶν, ἦλθεν πρὸς Ἰουστῖνον εἰς τὸ Βυζάντιον, καὶ παρεκάλεσε τὸν βασιλέα Χριστιανὸν αὐτὸν γενέσθαι, καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἀναγορευθῆναι βασιλέα τῶν Λαζῶν. ὁ δὲ βασιλεὺς αὐτὸν μετὰ χαρᾶς δεξάμενος ἐφώτισεν αὐτόν, καὶ υἱὸν ἀνηγόρευσεν. ἔγημε δὲ καὶ γυναῖκα Ῥωμαίαν, τὴν ἔγγονον Ὁμοῦ τοῦ πατρικίου καὶ ἀποκουροπαλάτου, Οὐαλερίαν, ἥντινα καὶ εἰς τὴν ἰδίαν χώραν ἔλαβεν, προχειρισθεὶς παρὰ Ἰουστίνου βασιλεὺς τῶν Λαζῶν, φορέσας στέφανον καὶ χλανίδα C

2. ἀγχίνου A, ἀγχίνους vulg. 6. καὶ ταύτην A, καὶ αὐτὴν vulg. 9. ἀποστὰς e. 11. αὐτὸν βασ. τῶν Λ. ἦ. π. Ἰουστῖνον om. A. 16. τὴν ἐγγόνην Νομοῦ b. 17. Οὐαλερίαν ἥντινα καὶ b, Οὐαλεριανήν τινα, καὶ vulg. 19. χλανίδα A, χλανύδα vulg.

ciem, Proclo quaestore viro prudente ac sagaci praeclare id suadente, eiusmodi arte parari persenserunt.

Hoc anno Dyrrhachium novae Epiri in Illyrico civitas plagam A.C. 514 caelitus immissam accepit. imperator vero vim pecuniarum ingentem ad civitatis instaurationem erogavit. parem cladem passa est Corinthus Graeciae metropolis; et in eam magna quoque liberalitate usus est.

Antiochiae episcopi Euphrasii annus primus. A.C. 515

Hoc anno Tzathus Lazorum rex regni Persarum desertor factus, Cabade regnante, atque adeo ipsum amante, ut in Lazorum regnum eum extulisset, ad Iustinum Byzantium veniens, Christianum fieri, et ab eo Lazorum regem renunciari rogavit imperatorem. hunc imperator benigne acceptum baptismi lumine illustravit, et filium declaravit. Romanam vero duxit uxorem, Homi patricii et excuropalatae neptem, nomine Valeriam, quam demum Lazorum rex creatus in patriam duxit: discessit ille redimitus corona, et chlamyde, qualis est imperatoris, candida ornatus, cui superius tabula ex auro fuit adsuta, in qua Iustini imperatoris imago coloribus acu ductis depicta erat; et toga pariter candida auro Phrygionis arte affixo et imperatoris ef-

βασιλικὴν ἄσπρην ἔχουσαν ταυλὶν χρυσοῦν, ἐν ᾧ ἐκ κεντητοῦ ἐνεκεχάρακτο ἡ εἰκὼν τοῦ βασιλέως Ἰουστίνου, καὶ στιχάριν ἄσπρον ἔχον πλουμία χρυσᾶ, καὶ εἰκόνα τοῦ βασιλέως· τὰ γὰρ τζαγγία αὐτοῦ ῥούσια ἦσαν ἔχοντα μαργαρίτας Περσικῷ σχήματι· ὁμοίως καὶ ἡ ζώνη αὐτοῦ ἦν χρυσῆ διὰ μαργαριτῶν. ἔλαβεν δὲ παρὰ τοῦ βασιλέως δῶρα πολλά, καὶ μετὰ χαρᾶς ἀπῆλθεν εἰς τὰ ἴδια. γνοὺς δὲ τοῦτο Καβάδης ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς ἐδήλωσεν τῷ βασιλεῖ Ἰουστίνῳ, ὅτι φιλίας καὶ εἰρήνης μεταξὺ ἡμῶν οὔσης τὰ ἐχθρῶν πράττεις, καὶ τοὺς ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Περσῶν ὄντας ἀπ' αἰῶνος προσε-
D λάβου. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀντιδηλοῖ αὐτῷ· ἡμεῖς τινὰ τῶν ὑποκειμένων τῇ βασιλείᾳ σου οὐ προσελαβόμεθα, οὔτε προετρεψάμεθα· ἀλλ' ἐλθὼν Τζάθος εἰς τὰ ἡμέτερα βασίλεια ἐδεήθη προσπίπτων ἡμῖν ῥυσθῆναι μυσαροῦ καὶ ἑλληνικοῦ δόγματος καὶ ἀσεβῶν θυσιῶν καὶ πλάνης δαιμόνων, καὶ προσελθεῖν τῷ δημιουργῷ τῶν ὅλων θεῷ, καὶ γενέσθαι Χριστιανός. τοῦτον ἡμεῖς βαπτίσαντες ἀπελύσαμεν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν. ἔκτοτε λοιπὸν ἐγένετο ἔχθρα μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Περσῶν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ τὰ κατὰ τὸν ἅγιον Ἀρέθαν καὶ τοὺς ἐν Νεγρᾷ τῇ πόλει ἐπράχθη ὑπὸ τῶν Ὁμηριτῶν, καὶ

2. ἐνεκεχάρακτο b, ἐνεχάρακτο A, ἐγκεχάρακτο vulg. 5. καὶ add. ex A. 6. τοῦ add. ex A. 12. τῇ βασιλείᾳ A a, τῆς βασιλείας b, τὴν βασιλείαν vulg. 13. ἀλλ' ἐλθὼν A, ἀνελθὼν vulg. 17. ἀπεστείλαμεν a. 20. Νεγρᾷ] Γαγγρᾷ b. ἐπράχθησαν A b.

figie conspicua: ocreolae quippe eius puniceae erant, margaritis more Persico distinctae; similiter et zona eius erat aurea gemmis inspersa. donis demum ab imperatore pluribus acceptis laetus domum reversus est. de his Cabades Persarum rex certior factus, imperatori Iustino significat: foedere et pace inter nos sancitis, quae decent hostes admittis, hominesque Persarum supra hominum memoriam omnem dominio subditos tibi recipis. imperator in adversum scribit: nullum regno tuo subiectum nobis vindicavimus, aut ad nos pelleximus. Tzathus tantummodo ad regiam nostram profectus, et pedibus nostris advolutus, ut ab execranda gentilium superstitione et ab impuris sacrificiis daemonumque fallaciis ereptus, ad deum rerum omnium conditorem accessum haberet, fieretque Christianus, rogavit. illum itaque baptismo lustratum in propriam sibi regionem subinde remisimus. ab eo tempore graves Romanos inter et Persas sequutae sunt discordiae.

Hoc etiam anno nefarium facinus adversus sanctum Aretham caeterosque urbis Negrae incolas admissum est, bellumque ab Elisbaa

πόλεμος Ἐλεσβαὰ τοῦ βασιλέως τῶν Αἰθιόπων πρὸς τοὺς P. 145
Ὁμηρίτας, καὶ ἡ νίκη αὐτῶν.

Ῥώμης ἐπισκόπου Ἰωάννου ἔτος α΄. A.M. 6016

Τούτῳ τῷ ἔτει Θευδέριχος κρατῶν τῆς Ῥώμης ἀρειανο- V. 116
φρονῶν ἐβιάσατο τὸν πάππαν Ἰωάννην ἐλθεῖν εἰς τὸ Βυζάν-
τιον πρὸς τὸν βασιλέα Ἰουστῖνον, καὶ πρεσβεῦσαι ὑπὲρ Ἀρεια- B
νῶν, ὥστε μὴ ἀναγκάζειν αὐτοὺς ἐξίστασθαι τῆς αἱρέσεως
αὐτῶν· ἐπεὶ καὶ Θευδέριχος εἰς τοὺς κατὰ τὴν Ἰταλίαν ὀρ-
θοδόξους τοῦτο ποιεῖν ἠπείλει. ὁ δὲ Ἰωάννης ἐλθὼν ἐν Βυ-
ζαντίῳ, καὶ προτραπεὶς ὑπὸ Ἐπιφανίου τοῦ πατριάρχου, οὐ
κατεδέξατο, ἕως προεκάθισεν τοῦ Ἐπιφανίου ὁ Ῥώμης. ὁ δὲ
Ἰωάννης πᾶσι μὲν τοῖς ἐπισκόποις ἐκοινώνησεν, Τιμοθέῳ δὲ
Ἀλεξανδρείας οὐκ ἐκοινώνησεν· Καβάδης δὲ ὁ τῶν Περσῶν
βασιλεὺς υἱὸς Περώζου πολλὰς μυριάδας Μανιχαίων σὺν τῷ
ἐπισκόπῳ αὐτῶν Ἰνδαζάρῳ ἀνεῖλεν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ σὺν τοῖς
οὖσι συγκλητικοῖς Πέρσαις ἐκ τοῦ αὐτῶν φρονήματος· τὸν C
γὰρ υἱὸν αὐτοῦ τὸν τρίτον, τὸν λεγόμενον Φθασουαρσάν, ὃν
ἐγέννησεν αὐτῷ Σαμβύκη ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, οἱ Μανιχαῖοι παι-
δαγωγήσαντες, καὶ τοῦ ἰδίου φρονήματος ποιήσαντες, ἐπηγ-
γείλαντο αὐτῷ· ὅτι ὁ σὸς πατὴρ γεγήρακεν, καὶ εἰ συμβῇ
αὐτὸν τελευτῆσαι, οἱ ἀρχιμάγοι ἕνα τῶν σῶν ἀδελφῶν ποιοῦσι

2. αὐτῶν A, αὐτοῦ vulg. 4. Ἀρειοφρονῶν A. 5. πάπαν A. 11. τοῦ add. ex A. 14. Περώζου A, Περόξου vulg. 21. ἀδελφῶν A, ἀδελφὸν vulg.

Aethiopum rege contra Homeritas susceptum, victoriaque demum ab ipsis reportata.

Romae episcopi Ioannis annus primus. A.C. 516

Hoc anno Theuderichus pravis Arii sensibus infectus Romam occupans, Ioannem papam ad imperatorem Iustinum Byzantium proficisci coegit, et pro Arianis, ne haeresi sua per vim abducerentur, legatione fungi: quandoquidem ipse Theuderichus idem adversus catholicos Italiae incolas commissurum minabatur. Ioannes itaque Byzantium appellens, et ab Epiphanio patriarcha invitatus, congressum denegavit, donec ipse, qui Romanus esset pontifex, primum in consessu locum supra Ephiphanium obtinuisset. Ioannes cunctis quidem episcopis communionis impertiit commercium, quod cum Timotheo Alexandrino sibi nullum esse proposuit. Cabades autem Perozis filius Persarum rex plurima Manichaeorum millia una cum eorum episcopo Indazaro, et aliis sensus eiusdem consortibus ordinis senatorii Persis, una die neci tradidit. filium siquidem eius tertium, cui nomen Phthasuarsan, quem Sambuce eius filia ei pepererat, cum Manichaei puerum instruxissent, et in suam traxissent opinionem, in hunc mo-

βασιλέα, διὰ τὸ κρατηθῆναι τὸ δόγμα αὐτῶν. ἡμεῖς δὲ δυνάμεθα δι' εὐχῶν ἡμῶν πεῖσαι τὸν σὸν πατέρα ἀποτάξασθαι τὴν βασιλείαν, καὶ σὲ προχειρίσασθαι, ἵνα πανταχοῦ κρατύνῃ τὸ τῶν Μανιχαίων δόγμα. ὁ δὲ συνετάξατο τοῦτο ποιεῖν, ἐὰν βασιλεύσῃ. γνοὺς δὲ ταῦτα Καβάδης ἐκέλευσε κομβέντα γενέσθαι διὰ D τό, φησίν, ποιῆσαι τὸν υἱὸν Φθασουαρσὰν βασιλέα. κελεύσας δὲ πάντας τοὺς Μανιχαίους σὺν τῷ ἐπισκόπῳ αὐτῶν καὶ γυναιξὶ καὶ τέκνοις παραγενέσθαι ἐν τῷ κομβέντῳ, ὁμοίως καὶ τὸν ἀρχιμάγον Γλωνάζην καὶ τοὺς μάγους, καὶ τὸν τῶν Χριστιανῶν ἐπίσκοπον Βαζάνην ἀγαπώμενον παρὰ Καβάδου, ὡς ἰατρὸν ἄριστον, καὶ καλέσας τοὺς Μανιχαίους, ἔφη· χαίρω ἐπὶ τῷ ὑμετέρῳ δόγματι, καὶ θέλω δοῦναι ἔτι ζῶν τὴν βασιλείαν τῷ υἱῷ μου Φθασουαρσάν, ὡς σύμφρονι ὑμῶν. ἀλλ' ἀφορίσατε ἑαυτοὺς πρὸς τὸ παραλαβεῖν αὐτόν. οἱ δὲ θαρσή- P. 146 σαντες μετὰ παρρησίας ἀφώρισαν ἑαυτούς. ὁ δὲ Καβάδης ἐπιτρέψας τῷ στρατεύματι εἰσελθεῖν πάντας κατέκοψεν ξίφεσι σὺν τῷ ἐπισκόπῳ αὐτῶν ἐπ' ὄψεσι τοῦ ἀρχιμάγου καὶ τοῦ ἐπισκόπου τῶν Χριστιανῶν. καὶ ἐξέπεμψεν σάκρας εἰς πᾶσαν τὴν ὑπ' αὐτοῦ γῆν, ὥστε τὸν εὑρισκόμενον Μανιχαῖον

1. τὸ μὴ κρατηθῆναι A e. 3. πανταχοῦ κρατύνῃ A, πανταχῇ κρατύνῃς vulg. 8. κομβέντα A, κομμέντα vulg. h. l. et infra. 10. Βοαζάνην A e. 16. τὰ στρατεύματα αὐτοῦ A. 19. τὴν ὑπ. αὐτοῦ γῆν A, τὴν ἑαυτοῦ γῆν vulg.

dum sunt adorti: consenuit pater tuus; eum si mori contigerit, fratrum tuorum quempiam, qui eorum teneat sententiam, confestim archimagi regem instituent. nos precibus nostris id regi persuadere possumus, ut regno abdicato, te in suum locum subroget, quo Manichaeorum dogma stabilias et confirmes. haec, si regnaret, executurum se spopondit. de quibus certior factus Cabades, publica regni comitia convocari, Phthasuarsan filio, aiebat ille, inaugurando. Manichaeis autem omnibus una cum episcopo suo, coniugibus et filiis conventui adesse iussis, Glonazem pariter archimagum, caeterosque magos, et Bazanem Christianorum episcopum sibi dilectum, ceu medicinae peritia praestantem, una congregat: moxque Manichaeos verbis compellans, ait: arridet, quam tenetis sententia: et ut eius sequaci, vestrique sensus socio filio meo Phthasuarsan, dum etiam inter vivos ago, regno cedere apud me statutum est. discedite igitur, et in diversam partem abite, ut eum regem suscipiatis. illi audaciores his verbis facti, a reliquis cum fiducia segregaverunt se: Cabades porro data exercitui ingressus libertate, cunctos cum eorum episcopo sub archimagi et Christianorum episcopi conspectu gladiis in frusta concidit. tum sacras in omnem Persarum ditionem emisit, quibus omnes quot-

ἀναιρεῖσθαι καὶ πυρίκαυστον γενέσθαι, καὶ τὰς ὑποστάσεις
αὐτῶν εἰς τὰ βασιλικὰ ταμιεῖα εἰσκομίζεσθαι, καὶ τὰς βίβλους
αὐτῶν καίεσθαι. ὁ δὲ εὐσεβὴς βασιλεὺς Ἰουστῖνος ἐν πάσῃ
ἱκανότητι καὶ ἀνδρείᾳ τῆς βασιλείας ἐπιλαβόμενος, σάκρας
πανταχοῦ ἐν ταῖς πόλεσιν ἐξαπέστειλεν, ὥστε τιμωρηθῆναι
πάντας τοὺς ἀταξίας ἢ φόνους ποιοῦντας, καὶ τοὺς ἐν Κων- B
σταντινουπόλει δήμους εἰρηνεῦσαι, καὶ φόβον ἔδειξεν πολύν.
ἔστεψεν δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα τὴν Θεοδώραν αὐγοῦ-
σταν ἅμα τῷ βασιλεῦσαι αὐτόν. καὶ προεβάλετο τὸν πατρίκιον
Ὑπάτιον στρατηλάτην ἀνατολῆς τὸν Σεκουνδίνου φυλάξαι τὰ
ἀνατολικὰ μέρη διὰ τοὺς Πέρσας καὶ τὰς τῶν Σαρακηνῶν
ἐπιδρομάς. ἐποίησεν δὲ καὶ αὐτὸς διωγμὸν μέγαν κατὰ Μα-
νιχαίων, καὶ ἐτιμωρήσατο πολλούς.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀναζαρβὸς μητρόπολις τῆς δευτέρας Κι- A.M. 6017
λικίας ἔπαθεν ὑπὸ σεισμοῦ φοβερωτάτου, ἡγεμονεύοντος αὐ- V. 117 C
τῆς Καλλιοπίου υἱοῦ Εἰρηναίου, καὶ ἐπτώθη πᾶσα ἡ πό-
λις. ταύτην δὲ Ἰουστῖνος ἀνήγειρεν, καὶ Ἰουστινόπολιν
ἐκάλεσεν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει κατεποντίσθη ὑπὸ θεομηνίας δι' ὑδάτων τοῦ ποταμοῦ Ἔδεσσα, πόλις μεγάλη καὶ περιβόητος, τῆς Ὀσροηνῆς ἐπαρχίας μητρόπολις. ὁ γὰρ Σκιρτὸς ποταμὸς διὰ

3. κατακαίεσθαι a. 4. τῆς βασιλείας A, τὴν βασιλείαν vulg. 7. δήμους add. ex A. 12. μέγαν om. A b. 17. ἀνήγειρεν A, ἤγειρεν vulg. Ἰουστίνου πόλιν A. 20. τοῦ ποταμοῦ b, ποταμοῦ A a, ποταμῶν vulg. καὶ add. ex A.

quot deprehendi possent, Manichaeos occidi, vivos comburi, eorumque facultates fisco addici, nec non libros eorum cremari iubebat. porro pius imperator Iustinus omni dexteritate et animi robore rempublicam administrans, missis per urbes omnes passim sacris, in eos qui tumultus et caedes ederent severius animadvertit, Cpoleos cives in pace continuit, magnumque de se terrorem incussit. ut primum vero suscepit imperium, Theodoram coniugem suam coronavit augustam, Hypatium quoque patricium Secundini filium orientalibus partibus adversus Persas et Saracenorum excursiones tutandis orientalis militiae magistrum instituit: sed et magnam in Manichaeos persecutionem excitavit, multosque supplicio affecit.

Hoc anno Anazarbus secundae Ciliciae metropolis terrae motu A.C. 517
prorsus horribili ruinam passa est ingentem, Calliopio Irenaei filio eius rectore: corruit enim universa civitas: quam demum Iustinus reparavit, et appellavit Iustinopolim.

Hoc etiam anno Edessa civitas amplissima et magni nominis, Osrhoënae provinciae caput, irato numine fluviorum aquis tota obruta est. Scirtus quippe fluvius per mediam urbem influens magnas urbi

μέσου αὐτῆς παρερχόμενος πολὺν αὐτῇ πλοῦτον καὶ τέρψιν
D παρέχει. τὸ τηνικαῦτα δὲ πλημμυρήσας δίκην θαλάσσης τοὺς οἴκους σὺν τοῖς οἰκοῦσι σύρων ἐπόντιζεν. λόγος δὲ κρατεῖ ἐν αὐτοῖς τοῖς περισωθεῖσιν, ὅτι καὶ ἄλλοτε ἐπόρθησεν τὴν πόλιν ὁ αὐτὸς ποταμός, ἀλλ' οὐχ οὕτως. μετὰ δὲ τὸ παῦσαι τὰ ὕδατα, εὑρέθη πλὰξ λιθίνη ἐν τῇ ὄχθῃ τοῦ ποταμοῦ γεγραμμένη ἱερογλυφικοῖς γράμμασιν ἔχουσα οὕτως· Σκιρτὸς ποταμὸς σκιρτήσει κακὰ σκιρτήματα πολίταις. ὁ δὲ βασιλεὺς Ἰουστῖνος πολλὰ παρέσχεν ταῖς ἀμφοτέραις πόλεσιν εἰς ἀνανέωσιν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἀνεφάνη γυνή τις ἐκ τῆς Κιλικίας γι-
P. 147 γαντογενής, ὑπερέχουσα τῇ ἡλικίᾳ πάντα ἄνθρωπον τέλειον πῆχυν ἕνα, καὶ πλατεῖα σφόδρα, γυρεύουσα δὲ τὰς πόλεις ἐλάμβανεν κατὰ ἐργαστήριον φόλλιν μίαν.

A.M. 6018 Περσῶν βασιλέως Χοσρόου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ τῆς δ' ἰνδικτιῶνος τὰ
B προοίμια τῆς τοῦ θεοῦ ὀργῆς ἐπῆλθεν τῇ πόλει Ἀντιοχείᾳ. ἐμπυρισμὸς γὰρ μέγας γέγονεν ἀοράτως ἐν τῷ μέσῳ τῆς πόλεως, ὅστις προεμήνυσεν τὴν μέλλουσαν ἔσεσθαι τοῦ θεοῦ ἀπειλήν. ἀνήφθη γὰρ τὸ πῦρ ἀπὸ τοῦ μαρτυρίου τοῦ ἁγίου Στεφάνου, καὶ ἕως τοῦ πραιτωρίου τοῦ στρατηλάτου ἔφθα-

11. ἐκ τῆς Κιλ. A, ἀπὸ Κ. vulg. 13. δὲ add. ex A. 17. Ἀντιοχείᾳ A b, Ἀντιοχείας vulg.

divitias deliciasque secum invehit. tum vero maris in modum intumescens, domos cum habitatoribus aquarum abreptas copia demersit in profundum. penes eos vero qui remanserunt incolumes rumor invaluit, fluvium eundem iam alias urbem devastasse, at non tanta clade illata. aquis demum subductis, in fluminis ripa lapidea tabula hieroglyphicis characteribus exarata in hanc formam reperta est: Scirtus fluvius, qui Saltator, infelices prorsus civibus istis saltabit saltus. utrique vero civitati restaurandae Iustinus imperator multa bona contulit.

Hoc etiam anno mulier quaedam Cilissa gigantaea prorsus specie visa est, quae perfectum et procerum quemque virum unius cubiti magnitudine et corporis in latum sumpti amplitudine superaret. pererrabat illa civitates omnes, et ex singulis officinis obolum unum colligebat.

A.C. 518 Persarum regis Chosrois annus primus.

Hoc anno mense Octobri, indictione quarta, divinae ultionis primitiae Antiochenam urbem invaserunt. magnum quippe in media urbe incendium, nec visum unde, excitatum est, quod imminentem dei vindictam portendit. ignis siquidem in martyrio sancti Stephani accensus, usque ad praetorium magistri militum pervasit. fuit id infau-

σιν. αὕτη ἐγένετο ἀρχὴ ὠδίνων. ἐγένοντο δὲ οἱ ἐμπυρισμοὶ ἐπὶ μῆνας ἕξ, καὶ ἐκάησαν οἶκοι πολλοί, καὶ ἀπέθανον λαοὶ πολλοί. καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο γνῶναι πόθεν τὸ πῦρ ἀνήπτετο. ἐκ γὰρ τῶν κεράμων τὸ πεντάστεγον ἀνελάμβανε. κατὰ δὲ πρεσβείαν Εὐφρασίου τοῦ πατριάρχου ἐφιλοτιμήσατο ὁ βασιλεὺς τὴν πόλιν κεντηνάρια δύο χρυσίου. C

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Μαΐου μηνὸς κ' τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος, ὥρᾳ ζ', ὑπατεύοντος ἐν τῇ Ῥώμῃ Ὀλυβρίου ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη τῆς Συρίας πάθος ἀνεξήγητον. τοσοῦτον ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτήν, ὥστε πτωθῆναι σχεδὸν πᾶσαν τὴν πόλιν, καὶ τάφον τῶν οἰκητόρων γενέσθαι. τινὰς δὲ καταχωσθέντας, καὶ ἔτι ζῶντας ὑπὸ τὴν γῆν πῦρ ἐκ τῆς γῆς ἐξελθὼν κατέφλεξεν. καὶ ἕτερον πῦρ ἐκ τοῦ V.118 ἀέρος, ὡς σπινθῆρες, κατήρχετο, καὶ κατέκαιεν, ὥσπερ ἀστραπή, τὸν εὑρισκόμενον· καὶ ἐσείετο ἡ γῆ ἐπὶ ἐνιαυτὸν ἕνα.

Ῥώμης ἐπισκόπου Φήλικος ἔτος α'. A.M. 6019

Τούτῳ τῷ ἔτει τοῦ σεισμοῦ ἐπικρατοῦντος Εὐφράσιος D ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας κατεχώσθη ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ, καὶ ἀπέθανεν· καὶ πᾶς οἶκος καὶ ἐκκλησίαι κατέπεσον, καὶ τὸ κάλλος τῆς πόλεως ἠφανίσθη. καὶ οὐ γέγονε τοιαύτη θεομηνία

1. αὕτη γὰρ ἐγ. a. ἐμπρησμοὶ b. 4. τὴν πεντάστεγον A, τῶν πενταστεγῶν b. 7. τῷ δὲ Μαΐῳ μηνὶ καὶ τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος b. 14. κατήρχοντο A a.

stum dolorum exordium. incendia vero per menses sex duravere, quibus aedes multae combustae, multique viri interempti: nec quisquam potuit dignoscere unde accenderetur ignis: a tegulis enim excelsum et amplum quinque tabulatorum aedificium totum exarsit. imperator autem Euphrasii patriarchae legatione exoratus auri centenaria duo urbi largitus est.

Eodem etiam anno, Maii mensis vigesimo, eadem indictione, hora septima, Olybrio Romae consulatum gerente, Antiochia magna Syriae infortunio, quod verbis exprimi vix potest, et ultore deo iactata est. dei siquidem ira adeo eam concussit, ut tota pene urbs corruerit, et civium sepulchrum evaserit. quosdam vero terra obrutos et adhuc viventes ignis e terra erumpens combussit. alius ignis ex aëre instar scintillarum decidit, et quos attigisset, fulminis in morem cremavit: terraque per annum continuum concussa est.

Romae episcopi Felicis annus primus. A.C. 519

Hoc anno terrae motu continuo invalescente, Euphrasius Antiochiae episcopus ea agitatione obrutus interiit: omnes quoque aedes et ecclesiae conciderunt, et urbis decor omnis deletus est: sed neque talis calamitas aliis saeculis quavis in urbe audita. pientissimus au-

ἐν ἄλλῃ πόλει ἐν πάσαις γενεαῖς. ὁ δὲ εὐσεβέστατος βασιλεὺς Ἰουστῖνος ταῦτα μαθὼν μεγάλως ἤλγησε τὴν ψυχήν, P. 148 *ὥστε ἐπῆρεν τὸ διάδημα τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ τὴν πορφύραν, καὶ ἐπένθησεν ἐν σάκκῳ ἐπὶ ἡμέρας πολλάς, ὥστε καὶ τῇ ἑορτῇ προσελθὼν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, οὐ κατεδέξατο φορέσαι τὸ στέμμα ἢ τὴν χλαμύδα· ἀλλ' οὕτως λιτῶς προσῆλθεν μανδύον πορφυροῦν φορέσας, καὶ κλαίων ἐπὶ πάσης τῆς συγκλήτου, καὶ πάντες ἔκλαιον σὺν αὐτῷ πενθικὰ φοροῦντες. ἀπέστειλεν δὲ ὁ βασιλεὺς εὐθέως Καρῖνον τὸν κόμητα δοὺς κεντηνάρια πέντε πρὸς ἐκχοϊσμόν, εἴ πως δυνηθῇ σῶσαί τινας, καὶ τὰ καταχωσθέντα πράγματα διασῶσαι ἐκ τῶν λῃστῶν καὶ* B *ἁρπάγων. καὶ πάλιν ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς ὄπισθεν αὐτοῦ τὸν πατρίκιον Φωκᾶν τοῦ Κρατεροῦ, καὶ τὸν πατρίκιον Ἀστέριον, καὶ τὸν ἔπαρχον, ἄνδρας σοφούς, δοὺς αὐτοῖς χρήματα πολλὰ πρὸς ἀνακαινισμὸν τῆς πόλεως. τῷ δὲ Ἀπριλλίῳ μηνὶ δ', τῆς αὐτῆς ε' ἰνδικτιῶνος, τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα, ἀσθενήσας ὁ βασιλεὺς Ἰουστῖνος προεχειρίσατο ἔτι ζῶν εἰς βασιλέα Ἰουστινιανόν, τὸν ἴδιον ἀνεψιόν, καὶ ἔστεψεν αὐτόν, καὶ συνεβασίλευσεν αὐτῷ μῆνας δ'. τῷ δ' Αὐγούστῳ μηνὶ τῆς αὐτῆς ε' ἰνδικτιῶνος ἐτελεύτησεν ὁ εὐσεβέστατος Ἰουστῖνος καταλιπὼν βασιλέα τὸν Ἰουστινιανόν.*

4. *ἐν* om. A, *ἐν σάκκῳ* om. f. 9. *Κάριον* a. 13. *Φωκᾶν* — — *πατρίκιον* om. A. 14. *τὸν ἔπαρχον* A e, *τὸν ἀπὸ ἐπάρχων* vulg. 20. *ὁ* add. ex A. 21. *τὸν* add. ex A.

tem imperator Iustinus ea re cognita, ingenti animi dolore percussus, sublato capitis sui diademate, purpuraque deposita, plures dies deformi sacco velatus luctum egit: adeo ut festivo die procedens in ecclesiam coronae insigne vel chlamidem déferre non admiserit: verum sic simplici habitu processerit, solo mandya purpureo subornatus, et coram toto senatu ingemiscens: caeterique omnes lugubria induti una cum eo luxerunt. imperator porro Carinum comitem datis auri centenariis quinque confestim misit, ad effodiendas egerendasque ruinas, si forte posset aliquem periculo liberare, et a praedonibus et raptoribus res ruderibus immersas suis possessoribus servare. subindeque post eum in eius vestigia Phocam Crateri filium patricium, Asterium quoque patricium et expraefectum viros cordatos misit imperator, qui, pecuniarum immensa vi ab eo accepta, repararent urbem. caeterum Aprilis mensis die quarto, paschali festo eiusdem quintae indictionis, morbo correptus imperator Iustinus Iustinianum germanum nepotem imperatorem adhuc vivus instituit, coronam insuper imposuit, et menses quatuor potestatis collegam habuit. Augusto vero mense eiusdem quintae indictionis, Iustiniano in imperatorem relicto, piissimus Iustinus diem obiit.

Τοῦ δὲ Εὐφρασίου ἐπισκόπου Ἀντιοχείας τελευτήσαντος Εὐφραίμιος ὁ Ἀμίδιος κόμης ἀνατολῆς ὢν ἐν τῷ χρόνῳ ἐκεί- C νῳ ἐχειροτονήθη ἀντ' αὐτοῦ, ὅστις ζῆλον θεῖον κατὰ τῶν ἀποσχιστῶν ἐδείξατο.

Ῥωμαίων βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, Ἱεροσολύμων ἐπισκό- A.M. 6020 που Ἰωάννου, Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Εὐφραϊμίου ἔτος α΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει μόνος κρατήσας τὴν βασιλείαν ὁ μέγας Ἰουστινιανὸς προεβάλετο κόμητα ἀνατολῆς τὸν πατρίκιον τὸν D Ἀρμένιον, ᾧ τινὶ δέδωκε χρήματα, κελεύσας αὐτῷ ἀπελθεῖν καὶ ἀνανεῶσαι πόλιν τῆς Φοινίκης Λιβανισίας εἰς τὸ λιμιτὸν τὸ ἐσώτερον τὴν καλουμένην Παλμύραν, κελεύσας τοῦ καθέζεσθαι ἐν αὐτῇ τὸν δοῦκα καὶ τοὺς ἁγίους τόπους . . . τῷ δὲ Ἰανουαρίῳ μηνὶ α΄ τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς ὑπατείαν, καὶ τοσαῦτα ἔδωκεν χρήματα ὅσα οὐδεὶς βασιλεὺς ὑπατεύσας.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐπολέμησε τῷ Λα- V. 119 ζῷ Τζάθῳ, ὡς προσρυέντι Ῥωμαίοις. καὶ λοιπὸν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἔπεμψεν αὐτῷ βοήθειαν στρατοῦ, καὶ στρατηλάτας τρεῖς, Βελισάριον καὶ Κύρικον καὶ Πέτρον. καὶ πολε-

2. Ἐφραΐμιος A. 4. ἐδέξατο A. 7. μόνος κρατήσας A b, μονοκρατήσας vulg. 9. αὐτῷ A, αὐτὸν vulg. 10. λιμιτὸν A, λιμοτὸν e f, λιμητὸν vulg. 12. lacunae nulla in codd. vestigia apparent. 13. ἐποίησεν] ἔδωκε a. 14. ὑπατείαν A, ὑπατίαν vulg. 17. Τζαθίῳ A, Τζαθέῳ e. 19. Βελισάριον A, Βελισσάριον vulg. ubique. Κήρυκον a f.

Euphrasio quoque Antiochiae praesule defuncto, Euphraïmius Amidenus ea tempestate comitem orientis agens, in eius locum ordinatus est, qui divinum prorsus fervorem adversus schismaticos exercuit.

Romanorum imperatoris Iustiniani, Hierosolymorum episcopi Io- A.C. 520 annis, Antiochiae episcopi Euphraïmii annus primus.

Hoc anno imperator Iustinianus rerum summa potitus, patricium Armenium orientis comitem creavit, et ingenti pecuniarum tradita copia, virum abire iussit, et Phoeniciae Libanesiae urbem Palmyram nuncupatam instaurare ad interiorem limitem, et in ea ducem residere sanctaque loca protegere et iis invigilare praecepit. prima vero mensis Ianuarii die munus in populum edidit imperator, eamque largitus est pecuniarum vim, quam princeps ante alius nullus consulatus nomine profuderit.

Eodem etiam anno Persarum rex Tzathum Lazicum quod in Romanas partes transiisset, bello lacessivit. porro Iustinianus imperator

P. 149 μήσαντες ἡττήθησαν· καὶ ἠγανάκτησεν ὁ βασιλεὺς κατὰ τῶν στρατηλατῶν, ὅτι φθονοῦντες ἀλλήλοις προέδωκαν τὴν νίκην. καὶ διαδεξάμενος αὐτοὺς ἀπέστειλε Πέτρον τὸν νοτάριον αὐτοῦ στρατηλάτην· καὶ συμβαλὼν τοῖς Πέρσαις μετὰ τῶν Λαζῶν ἐνίκησαν, καὶ πολλοὺς ἀνεῖλον τῶν Περσῶν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει προσερρύη τοῖς Ῥωμαίοις ὁ βασιλεὺς τῶν Ἐλούρων Γραῖτις ὀνόματι, καὶ ἦλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ᾔτησε τὸν βασιλέα γενέσθαι Χριστιανός. ὁ δὲ βασιλεὺς βαπτίσας αὐτὸν ἐν τοῖς Θεοφα-
B νίοις, ἐδέξατο αὐτὸν ἐκ τοῦ βαπτίσματος. καὶ ἐβαπτίσθησαν σὺν αὐτῷ οἱ συγκλητικοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ συγγενεῖς δώδεκα· καὶ ἀπῆλθεν μετὰ χαρᾶς εἰς τὰ ἴδια φιλιωθεὶς τῷ βασιλεῖ, καὶ ἐπαγγειλάμενος συμμαχεῖν αὐτῷ, ἐν οἷς ἂν βουληθῇ. προεβάλετο δὲ ὁ βασιλεὺς στρατηλάτην Ἀρμενίας Τζίταν ἄνδρα πολεμικὸν καὶ ἱκανώτατον. οὐ γὰρ εἶχεν ἡ Ἀρμενία στρατηλάτην, ἀλλὰ δοῦκας καὶ κόμητας. ἐστράτευσεν δὲ ὑπ' αὐτὸν Ἀρμενίων πλῆθος, ὡς εἰδότας τὰ μέρη τῆς Ἀρμενίας. ἔδωκεν δὲ αὐτῷ καὶ ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς στρατοῦ ἀριθμοὺς τέσσαρας. καὶ γέγονεν μεγάλη φυλακὴ καὶ βοήθεια Ῥω-

2. στρατιωτῶν a. 5. ἐνίκησεν a. 7. Αἰλούρων A. Γραῖτις — — — αὐτοῦ om. A. 9. Χριστιανὸς A, Χριστιανὸν vulg. 11. οἱ ante συγκλητικοὶ add. ex A. 13. συμμαχεῖν ἐν οἷς ἂν δεηθῇ b, βουληθῇ A, βουληθείη vulg. 17. Ἀρμενίους A. 18. στρατοῦ] στρατηλάτου A.

militares copias in eius auxilium misit et magistros militiae tres, Belisarium, Cyricum et Petrum, qui inito praelio inferiores evaserunt. quare indignatus imperator in duces, quod invidia ad invicem moti, certam prodidissent victoriam, ipsis revocatis, Petrum notarium militiae magistrum in ipsorum locum subrogavit. hic adiunctis sibi Lazis, adversus Persas conserta pugna, quam plurimos Persas delevit.

Hoc eodem anno Elurorum rex Graetis nomine ad Romanos se adiunxit, et Cpolim una cum gente sua profectus est, et in Christianorum religionem transire ab imperatore expetiit. iussit imperator in Theophanis virum baptizari, et ex lavacri fontibus suscepit. senatores porro et aulici et affines eius duodecim una cum eo initiati sunt: tum vero pactis cum imperatore foederibus, et adversus quos indiceret ille suppetias se laturum pollicitus, domum se recepit. porro imperator Tzitam virum rei bellicae peritum, et in caeteris praestantem militiae magistrum in Armenia instituit: Armenia quippe militiae magistrum nondum habuerat, sed duces et comites. sub eo militaverunt Armeniorum copiae, utpote quae Armeniae partes et loca maxime nossent: adiuncti sunt eidem ex orientali exercitu numeri

μαίων. ἔζευξεν δὲ αὐτῷ καὶ γυναῖκα ἀδελφὴν Θεοδώρας τῆς αὐγούστης ὀνόματι Κομητῷ.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει προσερρύη τοῖς Ῥωμαίοις γυνή τις ἐκ C τῶν Οὔννων τῶν λεγομένων Σαβὴρ βάρβαρος, ὀνόματι Βοαρὴξ, χήρα, ἔχουσα μεθ' ἑαυτῆς Οὔννων χιλιάδας ρ', ἥτις κατεδυνάστευε τῶν Οὐννικῶν μερῶν μετὰ τὴν τοῦ ἰδίου ἀνδρὸς Βαλὰχ ἀποβολήν. αὕτη τοὺς προτραπέντας παρὰ Καβάδου βασιλέως Περσῶν δύο ῥῆγας ἀπὸ ἄλλου ἔθνους Οὔννων ἐνδοτέρων, ὀνόματι Στύραξ καὶ Γλώνης, τοῦ συμμαχῆσαι αὐτῷ κατὰ Ῥωμαίων, παρέλαβεν καὶ ἡ αὐτὴ Βοαρὴξ παριόντας διὰ τῆς χώρας αὐτῆς ἐπὶ τὰ Περσικὰ μετὰ χιλιάδων κ', οὓς καὶ κατέκοψεν. καὶ τὸν μὲν ἕνα ῥῆγα αὐτῶν τὸν λεγόμενον D Στύρακα συλλαβομένη δέσμιον εἰς Κωνσταντινούπολιν τῷ βασιλεῖ ἔπεμψεν· τὸν δὲ Γλώνην ἐν τῷ πολέμῳ ἔσφαξεν. καὶ ταύτη γέγονε σύμμαχος καὶ εἰρηνικὴ τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ.

Τούτῳ τῷ ἔτει καὶ ὁ πλησίον Βοσπόρου ῥὴξ τῶν Οὔννων ὀνόματι Γορδᾶς προσερρύη τῷ βασιλεῖ, καὶ ἐγένετο Χριστιανὸς καὶ ἐφωτίσθη, καὶ ἐδέξατο αὐτὸν ὁ βασιλεύς, καὶ πολλὰ αὐτῷ παρεσχηκὼς δῶρα, ἀπέστειλεν

1. ἔζευξεν A, ἔζευσεν vulg. 4. τῶν ante λεγομένων add. ex A. Βωαρὶξ A, Βοαρὶζ a. 7. αὕτη A, αὐτὴ vulg. 8. ἐνδότερον A. 10. ἡ αὐτὴ A, αὐτὴ vulg. 11. αὐτῆς add. ex A. 17. Βοσφόρου A ubique.

quatuor: ex quibus tuta custodia praesidiumque ingens Romanis conflatum est. sororem insuper augustae Theodorae, nomine Cometo, eidem uxorem copulavit.

Hoc insuper anno mulier quaedam barbara ex Unnis, Saber vulgo nuncupatis, nomine Boarex, vidua, adductis secum Unnorum millibus centum, in Romanas partes transiit: haec amisso viro suo Balach Unnicis regionibus imperitabat. duos vero reges ex alia Unnorum natione, quae partes interiores habitat, nomen uni Styrax et alteri Glones, a Cabade Persarum rege ferendis sibi suppetiis, et Romanos bello vexandis accitos, et iam per regionem sibi subditam ad Persarum loca, cum millibus hominum viginti transitum habentes, armis illa excepit, et in frusta concidit: et eorum quidem regum unum Styracem vocatum in bello comprehensum, vinculis alligatum, Cpolim imperatori misit: Glonem autem in pugna interfecit. ita demum armorum societatem et pacem cum imperatore Iustiniano mulier perpetuo servavit.

Hoc etiam anno rex Unnorum Bosporo proximus, nomine Gordas, cum imperatore foedus habiturus accessit. is Christianam religionem amplexus, baptismi lumine illustratus est, et ex lavacro ab

αὐτὸν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν φυλάττειν τὰ Ῥωμαϊκὰ καὶ
τὴν Βόσπορον πόλιν, ἥτις ἐκλήθη ἐκ τοῦ συντελεῖν Ῥω-
P. 150 μαίοις ἀντὶ χρημάτων βόας κατ' ἔτος . . . . . μαίων καὶ
τριβούνων, φυλάττειν τὴν πόλιν διὰ τοὺς Οὔννους, καὶ ἀπαι-
τεῖν τὰς συντελείας τῶν βοῶν. ἦν δὲ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει συν-
αλλάγματα πολλὰ Ῥωμαίων καὶ Οὔννων. ὁ δὲ γενόμενος
Χριστιανὸς ῥὴξ τῶν Οὔννων, ἀπελθὼν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν,
εὗρεν τὸν ἴδιον ἀδελφόν, καὶ διηγήσατο αὐτῷ τὴν τοῦ βασι-
V. 120 λέως ἀγάπην καὶ φιλοτιμίαν, καὶ ὅτι Χριστιανὸς γέγονεν, καὶ
λαβὼν τὰ ἀγάλματα, ἃ ἐσέβοντο οἱ Οὖννοι, ταῦτα ἐχώνευσεν,
ἦσαν γὰρ ἀργυρᾶ καὶ ἠλέκτρινα. καὶ χολέσαντες οἱ Οὖννοι,
συμποιήσαντες μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀπελθόντες ἔσφαξαν
B αὐτόν· καὶ ἐποίησαν ῥῆγα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Μουαγέρην.
καὶ φοβηθέντες μὴ ἐκζητήσωσιν αὐτὸν οἱ Ῥωμαῖοι ἦλθον αἰ-
φνης ἐν τῇ Βοσπόρῳ πόλει, καὶ ἐφόνευσαν τὸν τριβοῦνον Δαλ-
μάτιον, καὶ τοὺς στρατιώτας. καὶ ἀκούσας ταῦτα ὁ βασιλεὺς
ἀπέστειλεν τὸν ἀπὸ ὑπάτων Ἰωάννην, τὸν ἔγγονον Ἰωάννου
τοῦ Σκύθου, υἱὸν δὲ τοῦ πατρικίου Ῥουφίνου, μετὰ βοηθείας
Σκυθικῆς πολλῆς, καὶ ἐστράτευσεν κατ' αὐτῶν, ἅμα καὶ Γω-

2. ἐκ τοῦ A, ἀντὶ τοῦ vulg. 3. κατ' ἔτος] καθέτος A, κατ' ἔθος vulg. lacuna nulla h. l. in codd. notatur. 11. ἠλεκτριανά b. 12. συμβουλὴν ποιήσαντες A. 17. ἔγγονον A, ἔγγονα vulg. 19. Γώδηλαν A.

imperatore susceptus: multisque subinde ab eo muneribus acceptis, ad Romanos fines tutandos, et Bosporum civitatem, a boum nummorum et pecuniarum vice annuatim penso tributo ita vocatam, armis propugnandam missus in propriam regionem secessit. locavit autem et militum Romanorum numerum et tribunorum, ut custodirent civitatem propter Unnos, et boum tributa exigerent: magnum quippe in civitate Romanis cum Unnis commercium intercessit. Unnorum itaque rex factus Christianus, in propriam regionem reversus, fratri, quem illic offendit, imperatoris humanitatem atque liberalitatem, seque Christianum factum esse narravit. ad haec direpta undequaque simulacra, quae venerabantur Unni, cuncta conflavit: erant enim illa argentea, et electrina. quamobrem ira succensi Unni, coniuratione cum eius fratre excitata, in eum irruentes necem intulerunt, et fratrem eius Muagerem creaverunt regem. veriti porro, ne poenas et regem occisum expeterent Romani, in civitatem Bosporum convolarunt quantocius, et tribunum Dalmatium praesidiariosque milites interfecerunt. his imperator auditis, misit Ioannem exconsulem, Ioannis Scythae nepotem, patricii Rufini filium, cum numerosis Scytharum copiis, qui adiuncto sibi per terrestre iter et Odyssopolim Godilla et

ἄλλαν διὰ γῆς ἀπὸ Ὀδυσσοπόλεως καὶ Βαδούριον στρατηγόν. καὶ ἀκούσαντες οἱ Οὖννοι ἔφυγον ἀφανεῖς γενόμενοι. καὶ γέγονεν εἰρήνη ἐν Βοσπόρῳ, καὶ ἐκράτησαν αὐτὴν οἱ Ῥωμαῖοι ἀφόβως. C ὁ δὲ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἀπέσπασεν πάσας τὰς ἐκκλησίας τῶν αἱρετικῶν, καὶ ἀπέδωκεν αὐτὰς τοῖς ὀρθοδόξοις δίχα τῶν Ἐξωκιονιτῶν Ἀρειανῶν. ἐξεφώνησε δὲ τύπον ὁ βασιλεὺς περὶ τῶν ἐπισκόπων καὶ ὀρφανοτρόφων καὶ οἰκονόμων καὶ ξενοδόχων, ὥστε μὴ κληρονομεῖσθαι, εἰ μὴ ἃ πρὸ τοῦ γενέσθαι εἶχον ἐν ὑποστάσει εἰς ταῦτα * ἵνα διατίθενται· ἀφ' ἧς δὲ ὥρας προεχειρίσθη, εἰς ταῦτα μὴ ἔχειν αὐτὸν ἄδειαν διατίθεσθαι, ἀλλὰ τὰ ἑαυτοῦ πάντα τὴν εὐαγῆ οἶκον κληρονομεῖν. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐπλήρωσε καὶ τὸ δημόσιον λουτρὸν τὸ εἰς τὰ Δαγισθέου, ὃ ἤρξατο κτίζειν Ἀναστάσιος ὁ βασιλεύς, καὶ τὸ μεσόαυλον τῆς βασιλικῆς Ἴλλου κιστέρναν μεγάλην ἐποίησεν. D

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἡσαΐας ἐπίσκοπος Ῥόδου καὶ Ἀλέξανδρος ἐπίσκοπος Διοσπόλεως τῆς Θρᾴκης καθῃρέθησαν, ὡς παιδερασταὶ εὑρεθέντες, καὶ ἐτιμωρήθησαν δεινῶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως, καυλοτομηθέντες καὶ πομπεύσαντες, τοῦ κήρυκος βοῶντος· ἐπίσκοποι ὄντες τὸ τίμιον σχῆμα μὴ ἐνυβρίζετε. A.M.6021 P. 151

1. ἀπὸ Ὀδ. A, καὶ Ὀδ. vulg. 5. ἐκκλησίας τῶν A, ἐκκλ. ἐκ τῶν vulg. 6. Ἐξακιονιτῶν A a. 9. διατίθενται — — — ἄδειαν om. A. ἵνα διατίθενται] fort. τινὰ διατίθεσθαι. 14. μεσόαυλον A, μεσίαυλον vulg. μεγάλην om. A. 17. εὑρεθέντες add. ex A.

Badurio duce, adversus eos movit exercitum. hoc nuncio territi Unni, fuga arrepta, disparuerunt: ex quo pax Bosporo restituta, locusque a Romanis omni depulso timore occupatus. caeterum imperator Iustinianus omnes haereticis ecclesias abstulit, quas reddidit orthodoxis, praeter eas quae Arianorum Exocionitarum fuere. constitutiones quoque promulgavit de episcopis, oeconomis, orphanotrophis et xenodochis, ne videlicet ius legandi aut testandi haberent, nisi de iis, quae antequam officio praeficerentur, in suis facultatibus habuerant, et de quibus testari potuerant: ex quo vero administrandi munus iniissent, ea testamento legandi nullam obtinerent potestatem, sed cuncta illorum bona sacra domus haereditario iure acciperet. porro idem ille imperator balneum publicum, quod est ad Dagistheum, ab Anastasio quondam inchoatum, absolvit: in medio vero areae vel atrii spatio ad Illi basilicam substrato capacissimam cisternam construxit.

Hoc anno Esaias Rhodi et Alexander Diospoleos in Thracia episcopi, ceu turpi masculorum libidine notati, dignitate moti et ab imperatore gravi sunt subiecti supplicio. resecta siquidem virili caule, per urbem ignominiose traducti sunt, vociferante praecone: episcopi A.C. 521

P. 151 καὶ ἐξέθετο ὁ βασιλεὺς νόμους σφοδροὺς κατὰ τῶν ἀσελγαινόντων, καὶ πολλοὶ ἐτιμωρήθησαν. καὶ ἐγένετο φόβος πολὺς καὶ ἀσφάλεια. ἀνενέωσεν δὲ ὁ βασιλεὺς πάντας τοὺς παλαιοὺς νόμους ποιήσας μονόβιβλον, καὶ καλέσας αὐτὸ τὰς νεαρὰς διατάξεις, ἐν αἷς οὐ καταδέχεται τὸν ἄρχοντα ἐν οἷς ἄρχει
B τόποις ἀγοράζειν κτῆμα, ἢ κτίζειν οἶκον, ἢ κληρονομεῖν ξένον πρόσωπον, εἰ μή τις συγγενὴς αὐτῷ ὑπάρχει.

Τῷ αὐτῷ ἔτει μηνὶ Νοεμβρίῳ κθ', ὥρᾳ γ', ἡμέρᾳ δ' ἰνδικτιῶνος ζ' ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας πάλιν Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη μετὰ δύο ἔτη τοῦ πρὸ αὐτοῦ πάθους. καὶ ἐγένετο σεισμὸς μέγας ἐπὶ ὥραν μίαν, καὶ βρυγμὸς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ φοβερός· καὶ ἔπεσεν πάντα τὰ κτισθέντα ἕως ἐδάφους καὶ τὰ τείχη, καὶ ἐκ
V. 121 τῶν μὴ πεσόντων παλαιῶν κτισμάτων ἐν τῷ πρώτῳ σεισμῷ κατηνέχθησαν νῦν· καὶ πᾶσα εὐπρέπεια ἡ γενομένη ἐν τῇ πόλει ἔκ τε τῶν τοῦ βασιλέως φιλοτιμιῶν, καὶ ὧν ἐξ ἰδίων
C οἱ πολῖται ᾠκοδόμησαν, πάντα κατέπεσον. ταῦτα μαθοῦσαι αἱ πλησιάζουσαι πόλεις μετὰ πένθους ἐλιτάνευον. ἀπέθανον δὲ καὶ ἐν ταύτῃ τῇ πτώσει χιλιάδες τέσσαρες καὶ ὀκτακόσιοι ἑβδομήκοντα. οἱ δὲ σωθέντες ἔφυγον εἰς τὰς ἄλλας πόλεις, καὶ εἰς τὰ ὄρη ἐν καλύβαις ᾤκουν. γέγονε δὲ καὶ χειμὼν

3. τοὺς πολεμίους νόμους e. 4. τὰς add. ex A. 5. ἐν οἷς ἂν ἄρχῃ a. 10. αὐτοῦ] αὐτῆς A a. 11. βρυγμὸς A, βομβὸς vulg. 12. ἔπεσαν A. 18. πτώσει] πόλει e.

venerandam dignitatem ne conspurcatote. severas insuper in impudicos leges tulit, a quorum plurimis poenas exegit. antiquas etiam leges cunctas renovavit, iisque volumen in unum collectis, novellas constitutiones nuncupavit. iis cavet, ne praefectus, ubi gerit praefecturam, ibi vel possessionem emat, vel construat domum, vel peregrini, nisi forte sit ei coniunctus affinitate, haereditatem adeat.

Eodem anno, mensis Novembris die nono supra vigesimum, hora diei tertia, feria quarta, indictione septima, biennio post superiorem cladem, Antiochia magna civitas plagae caelitus illatae damnum iterum passa est. ingens quippe terrae motus per horam continuam duravit, atque horrendus omnino mugitus e caelo auditus et cuncta prorsus aedificia ad terram usque prostrata, urbis quoque moenia diruta, quaeque substiterant in priori terrae motu veteres constructiones, eae nunc omnes funditus eversae. denique quicquid tam imperatorum liberalitate, quam privatis civium sumptibus urbi conciliatum fuerat ornatus atque decoris, id tum omne deiectum in terram. his perceptis, vicinae civitates in luctum et publicas supplicationes effusae. ea vero clade hominum quatuor millia et septuaginta supra octingentos periere: qui periculo servati, in alias civitates migravere,

μέγας καὶ βαρύτατος· καὶ ἐλιτάνευον οἱ ἀπομείναντες πάντες ἀνυπόδετοι, κλαίοντες, καὶ ῥιπτοῦντες ἑαυτοὺς πρηνεῖς εἰς τὰς χιόνας, κράζοντες τό, Κύριε ἐλέησον. ἐφάνη δὲ ἐν ὁράματί τινι θεοσεβεῖ ἀνθρώπῳ, ὥστε εἰπεῖν πᾶσι τοῖς ὑπολειφθεῖσιν, ἵνα ὑπεργράψωσι εἰς τὰ ὑπέρθυρα αὐτῶν· Χριστὸς μεθ' ἡμῶν· στῆτε. καὶ τούτου γενομένου, ἔστη ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ. D καὶ πάλιν ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ αὐγοῦστα πολλὰ ἐδωρήσαντο χρήματα εἰς ἀνανέωσιν καὶ οἰκοδομὴν τῆς Ἀντιοχέων πόλεως, καὶ μετωνόμασεν αὐτὴν Θεούπολιν. ἐν δὲ τῇ κα' τοῦ Μαρτίου μηνὸς τῆς ἑβδόμης ἰνδικτιῶνος ἐπέρριψεν Ἀλαμούνδαρος ὁ Ζεκικὴς ὁ βασιλίσκος τῶν Σαρακηνῶν, καὶ ἐπραίδευσεν τὴν πρώτην Συρίαν ἕως τῶν ὁρίων Ἀντιοχείας, εἰς τὸ λεγόμενον Λίταργον καὶ Σκαφαθῶν τῶν κτημάτων. καὶ ἐφόνευσε πολλούς, καὶ ἔκαυσε τὰ ἔξω Χαλκηδόνος, καὶ τὸ Σέρμιον κτῆμα, καὶ τὴν κυνηγίαν χώραν. καὶ ἀκούσαντες οἱ ἔξαρχοι τῶν Ῥωμαίων ἐξῆλθον P. 152 κατ' αὐτοῦ. καὶ γνόντες οἱ Σαρακηνοὶ σὺν τοῖς Πέρσαις λαβόντες τὴν πραῖδαν καὶ τοὺς αἰχμαλώτους διὰ τοῦ ἐσωτέρου λιμωτοῦ ἔφυγον. τῷ δὲ Ἀπριλλίῳ μηνὶ τῆς αὐτῆς ζ' ἐπινεμήσεως κατέλαβεν βοήθεια στρατοῦ πεμφθεῖσα ὑπὸ τοῦ βασιλέως καὶ

2. ῥίπτοντες A. τὰς a, τοὺς vulg. 5. ἐπιγράψωσι A. 8. οἰκοδομὴν] ἀνακαινισμὸν e. 9. μετωνόμασεν A alii, αὐτωνόμασεν vulg. 10. Σαλαμούνδαρος A. 12. εἰς add. ex A. 13. Λιταργῷ A. 18. ἐπινεμήσεως] ἰνδικτιῶνος A.

vel in montibus sub tuguriis habitavere. haec asperrima et frigidissima hiems sequuta est, et processiones cum precibus agebant, qui remanserant civitatis incolae, excalceati, eiulantes, et pronos se per nivem demittentes, crebris vocibus, domine miserere, inclamantes. demum religioso cuidam viro per visum revelatum est, omnibus qui superfuerant ediceret, uti superioribus domorum luminibus inscriberent: Christus nobiscum, state. eo facto ira dei pacata est. porro imperator atque augusta magnas iterum pecunias in Antiochenae civitatis instaurationem insumpserunt, et mutato nomine Theopolim nuncupatam voluerunt. die vero Martii vicesimo primo, septima indictione, Alamundarus Zecices Saracenorum regulus, irruptione facta, primam Syriam depopulatus est usque ad ipsius Antiochiae loca contermina, ad Litargum dictum et Scaphatenses possessiones: multosque occidit, inceditque Chalcedonis suburbia, et Sermium praedium, atque Cynegiam regionem. haec audientes Romanorum optimates armati processerunt obviam: quo cognito Saraceni praedam atque captivos secum abducentes per interiorem limitem una cum Persis aufugerunt. mense porro Aprili eiusdem septimae indictionis copiae auxiliares ab imperatore summissae advenerunt pedestri itinere, et ex

πεζῇ, καὶ ἐκ Φρυγίας τῶν λεγομένων Λυκοκρανιτῶν· καὶ προεβάλετο στρατηγὸν ἀνατολῆς Βελισάριον διαδεξάμενος Ὑπάτιον τὸν πατρίκιον Σεκουνδῖνον. καὶ τῇ ιβʹ τοῦ Μαΐου μηνὸς εἰσῆλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ Ἑρμογένης ὁ μάγιστρος ἀνὴρ σοφός, πρεσβὺς ἀπολυθεὶς παρὰ τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ πρὸς τὸν βασιλέα Περσῶν περὶ εἰρήνης. τῷ δὲ Ἰουνίῳ μηνὶ
B Σαμαρεῖται καὶ Ἰουδαῖοι ἐν Παλαιστίνῃ βασιλέα Ἰουλιανόν τινα ἔστεψαν. καὶ κατὰ Χριστιανῶν ὅπλα κινήσαντες, ἁρπαγὰς καὶ φόνους καὶ ἐμπυρισμοὺς κατὰ Χριστιανῶν εἰργάσαντο. οὓς ὁ θεὸς παρέδωκεν εἰς χεῖρας Ἰουστινιανοῦ, καὶ ἀνήλωσε πάντας, καὶ ἀπεκεφάλισεν τὸν τύραννον Ἰουλιανόν. Χοσρόης δὲ ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς δεξάμενος Ἑρμογένην μάγιστρον μετὰ δώρων πρεσβεύοντα περὶ εἰρήνης, τῷ δὲ Ἰουλίῳ μηνὶ τῆς αὐτῆς ζʹ ἰνδικτιῶνος λαβὼν τὰ δῶρα, εἰρήνην οὐ κατεδέξατο ποιῆσαι, ἀναπεισθεὶς ὑπὸ Σαμαρειτῶν προσφυγόντων αὐτῷ, καὶ ὑποτιθεμένων αὐτῷ προδιδόναι τὴν
C χώραν αὐτῶν, πᾶσαν τὴν Παλαιστίνην, ὡς ἔχοντες καὶ συμμαχίαν Ἰουδαίους τε καὶ Σαμαρείτας χιλιάδας πεντήκοντα. τούτοις θαρρήσας Χοσρόης οὐ προείλετο τὴν εἰρήνην, βουλόμενος καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ δι' αὐτῶν παραλαβεῖν ἔχουσαν

2. προεβάλετο A, προεβάλλετο vulg. στρατηγὸν A b, στρατηλάτην vulg. 4. μάγιστρος ὁ Σκύθης A. 7. Ἰουλιανόν τινα A, τινὰ Ἰουλ. vulg. 15. ἀναπεισθεὶς A, πεισθεὶς vulg. 19. προείλετο A, προσείλετο vulg. 20. καὶ add. ex A.

Phrygia qui Lycocranitae nuncupantur: et revocato Hypatio patricio Secundino, magistrum militiae praefecit in oriente Belisarium. duodecimo vero Maii Hermogenes magister vir litteratus, ad Persarum regem ab imperatore Iustiniano legatus de pace habenda missus, Antiochiam pervenit. Iunio deinde mense Samaritae et Iudaei Palaestinam incolentes, Iuliano quodam in regem coronato, motisque in Christianos armis, rapinas, caedes, incendia adversus eos excitaverunt: quos deus in Iustiniani manus tradidit, adeo ut deletis omnibus Iulianum tyrannum capite obtruncarit. Chosroës autem Persarum rex Hermogenem magistrum de pace habenda tractatum habiturum cum donis accedentem suscepit: at Iulio mense, fuit is eiusdem indictionis 7, muneribus acceptis, propositum de pace sermonem respuit, ita nimirum a profugis Samaritis persuasus, qui regionem suam et universam Palaestinam, utpote qui auxiliares copias Iudaeorum et Samaritarum quinquaginta millia haberent, proditione tradere pollicebantur. his confisus Chosroës, pacis conditionem non accepit, quin immo de Hierosolymis per istos potiundis cogitabat, urbe videlicet

χρυσοῦ ἀναρίθμητα κεντηνάρια, καὶ λιθείαν πολλήν. ἀφορμὴν δὲ ἔβαλεν περὶ τῶν χρυσορυχίων τῶν ἐν τοῖς ὄρεσιν Ἀρμενίας, ὡς πρώην ἀνὰ τάλαντα τελούντων Ῥωμαίοις τε καὶ Πέρσαις, νῦν δὲ Ῥωμαίοις μόνοις τελούντων. καὶ ἄλλα τινὰ κεφάλαια προφασιζόμενος ἔγραφε τῷ βασιλεῖ. γνωσθέντος δὲ τοῦ δράματος τῶν Σαμαρειτῶν, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς ἐκ V. 122
τῶν Περσῶν, ἐκρατήθησαν εἰς τὸ Ἀμμίδιος· ἦσαν δὲ Σαμαρεῖται ὀνομαστοὶ πέντε ἐκ τῶν εὐπόρων αὐτῶν· καὶ παρε- D
δόθησαν τῷ στρατηλάτῃ Βελισαρίῳ, καὶ ἐξετασθέντες ὡμολόγησαν πάντα.

Τῷ δ' αὐτῷ χρόνῳ ὁ δοὺξ Παλαιστίνης ἐποίησεν ἔχθραν μετὰ τοῦ φυλάρχου τῶν ὑπὸ Ῥωμαίους Σαρακηνῶν. καὶ φοβηθεὶς ὁ φύλαρχος εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐσώτερον λιμωτόν. καὶ μαθὼν ὁ Ἀλαμούνδαρος ἐπιῤῥίψας, παρέλαβεν αὐτὸν καὶ ἐφόνευσεν. καὶ λαβὼν τὰς γυναῖκας αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα, ὑπέστρεψεν. καὶ μαθόντες οἱ δοῦκες τῆς Φοινίκης καὶ Ἀραβίας καὶ Μεσοποταμίας καὶ ὁ φύλαρχος ἐδίωξαν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἀκούσας ὁ Ἀλαμούνδαρος ἔφυγεν εἰς τὰ Ἰνδικὰ μέρη, εἰς ἃ οὐδεὶς τῶν Ῥωμαίων εἰσῆλθέν ποτε. παρέλαβον δὲ P. 153

1. λιθείαν] λιθέαν codd. et vulg. 2. ἔβαλεν] fort. ἔλαβεν. 3. τάλαντα A, ταλάντου vulg. τε add. ex A. 4. τελοῦντες A b. 8. ὀνομαστοὶ A, ὀνόματα vulg. 13. Λιμητῶν codd. et vulg. 14. ὁ add. ex A.

praedivite, quae innumera auri centenaria et ingentem pretiosorum lapidum congeriem penes se haberet. praetextum vero cepit auri fodinas in montibus Armeniae, utpote quae talentum Romanis simul atque Persis olim, nunc autem solis Romanis penderent, atque alia quaedam capita praetendens ad imperatorem scripsit. cum vero id Samaritarum commentum esse compertum fuisset, redeuntes e Persia detenti sunt ad Ammidium. erant autem isti praecipui quinque optimates, et inter cives potioribus valebant opibus; et ii militiae magistro Belisario traditi, et diligentius examinati, cuncta palam confessi sunt.

Hoc etiam anno Palaestinae dux inimicitias cum Saracenorum Romanis subditorum tribuno suscepit: quo exterritus tribunus in interiorem limitem se recepit. quod cum rescisset Alamundarus, irruptione facta, tenuit eum et morte damnavit: captisque uxoribus et filiis eius, reversus est. ea re audita, Phoeniciae, Arabiae et Mesopotamiae duces, nec non ipse Saracenorum tribunus ipsum a tergo insequuti sunt: quo cognito, ad Indiae partes, quas Romanorum nullus hucusque penetravit, Alamundarus fugit. eius itaque tentoria diripuerunt, et Saracenorum virorum, mulierum et puerorum innume-

καὶ τὰς σκηνὰς αὐτοῦ, καὶ ἤνεγκαν αἰχμαλωσίαν πολλὴν Σαρακηνῶν, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ παίδων, καὶ ὅσους εὗρον Ῥωμαίους αἰχμαλώτους, καὶ καμήλους καὶ πρόβατα καὶ βόας καὶ πολλὴν μέταξαν καὶ ἱματισμόν. ἔκαυσαν δὲ καὶ Περσικὰ κάστρα τέσσαρα· καὶ ὑπέστρεψαν μετὰ νίκης μεγάλης.

A.M. 6022 Τούτῳ τῷ ἔτει τῆς η' ἐπινεμήσεως ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς B Ἰουστινιανὸς διωγμὸν μέγαν κατὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ πάσης αἱρέσεως, καὶ τὰς τούτων οὐσίας ἐδήμευσεν. κατηγορήθη δὲ καὶ Μακεδόνιος ὁ ἀπὸ ῥεφερενδαρίων καὶ Ἀσκληπιόδοτος ὁ ἀπὸ ἐπάρχων, ὅστις καὶ φοβηθεὶς ἐπίστευσεν καὶ ἀπέθανεν· καὶ Πηγάσιος ὁ Ἡλιουπολίτης σὺν τοῖς τέκνοις αὐτοῦ ἐν προόδῳ ἐξητάσθησαν, καὶ Φωκᾶς ὁ πατρίκιος τοῦ Κρατεροῦ, καὶ ὁ κοιαίστωρ Θωμᾶς, καὶ ἄλλοι συνελήφθησαν· καὶ φό- C βος πολὺς ἐγένετο. καὶ ἐθέσπισεν ὁ βασιλεύς, ὥστε μὴ πολιτεύεσθαι τοὺς ἑλληνίζοντας, μηδὲ τοὺς αἱρετικούς, εἰ μὴ μόνους τοὺς ὀρθοδόξους Χριστιανούς, δοὺς αὐτοῖς καὶ προθεσμίαν ἕως μηνῶν τριῶν πρὸς ἐπιστροφήν. τῷ δὲ Μαρτίῳ μηνὶ τῆς αὐτῆς ὀγδόης ἰνδικτιῶνος ἐν Ἀντιοχείᾳ ὁ Ἑρμογένης ὁ ἀπὸ ὑπάτων μάγιστρος καὶ Ῥουφῖνος ὁ ἀπὸ στρατηλατῶν πατρίκιος ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη ἀπερχόμενοι πρεσβευταί, καὶ

1. καὶ prius add. ex A b. αὐτοῦ A b, αὐτῶν vulg. 10. ἐπάρχων A b, ὑπάρχων vulg. ἐπίστευσεν] ἐπίκησεν A. neutrum verum esse videtur. 15. μόνον a. 18. ὀγδόης add. ex A.

ram multitudinem abduxerunt captivam, et quos reperere Romanos captivitate oppressos, camelos, oves bovesque, nec non sericorum filorum copiam ingentem vestesque plurimas secum tulerunt. castella quoque Persarum quatuor succenderunt igni, et cum praeclara victoria regressi sunt.

A.C. 522 Hoc anno, qui octavae indictionis, adversus gentiles et haeresim omnem Iustinianus imperator persecutionem movit, et eorum facultates aerario publico addixit. tunc accusatus est Macedonius exreferendarius et Asclepiodotus expraefectus, qui metu pulsus fidem amplexus est et obiit mortem: Pegasius etiam cum filiis inter procedendum examinatus est: Phocas etiam patricius Crateri filius, et Thomas quaestor, et alii plures comprehensi: quod maximum omnibus timorem incussit. imperator autem solos Christianos, eosque recta in fide probatos, ad communia et curialia munera sustinenda admitti, gentiles et haereticos ab eis amoveri lata lege sanxit; iisdem vero trimestre tempus ineundae resipiscentiae terminum ultimum praescripsit. porro mense Martio eiusdem indictionis Hermogenes exconsularis et magister, nec non Rufinus exmagister militiae et patricius Antiochia

φθάσαντες εἰς τὸ Δαρᾶς, ἐμήνυσαν τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν
τοῦ δέξασθαι καὶ αὐτούς. καὶ ἐν τῷ διάγειν αὐτοὺς εἰς τὸ
Δαρᾶς ἅμα Βελισαρίῳ τῷ στρατηλάτῃ τῆς ἀνατολῆς, καὶ τῶν
λοιπῶν ἐξάρχων Ῥωμαίων, καὶ ἀπλικευόντων αὐτῶν πρὸ μι-
κροῦ τῆς πόλεως, μαθὼν ὁ Μηρὰν πρωτοστράτηγος τοῦ Περ- D
σῶν βασιλέως σὺν τῷ υἱῷ τοῦ βασιλέως, καὶ τοῖς λοιποῖς
στρατηγοῖς τῆς Περσίδος, συνηγμένοι ἐν τῷ Νιτζιβίῳ μετὰ
Περσικῆς δυνάμεως πολλῆς τῷ Ἰουνίῳ μηνὶ τῆς ἰνδικτιῶνος
ή, ἐπέρριψαν αὐτοῖς μερίσαντες τὸ ἴδιον πλῆθος εἰς τρία τά-
γματα. καὶ τοῦτο γνόντες οἱ στρατηγοὶ Ῥωμαίων σὺν τῷ
μαγίστρῳ καλῶς στρατηγήσαντες, ὥρμησαν κατὰ τῶν Περ-
σῶν, καὶ ἐγένετο πόλεμος μέγας καὶ συμβολὴ φοβερά. καὶ
ἔκοψαν οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς Πέρσας, καὶ ἀπώλεσαν αὐτοὺς ἐπά-
ραντες καὶ τὸ βάνδον αὐτῶν. ὁ δὲ Μηρὰν καὶ ὁ υἱὸς τοῦ V. 123
βασιλέως Περσῶν καὶ ὀλίγοι ἐκ τῶν περισωθέντων κατέφυγον P. 154
εἰς τὸ Νιτζίβιος· καὶ ἐνίκησαν οἱ Ῥωμαῖοι νίκην μεγάλην.
γνοὺς δὲ τοῦτο ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν, ἐπέτρεψεν εἰσελθεῖν
πρὸς αὐτὸν τὸν πατρίκιον Ῥουφῖνον μόνον ἅμα τῷ κόμητι
Ἀλεξάνδρῳ. καὶ τῷ Αὐγούστῳ μηνὶ εἰσῆλθον πρὸς αὐτόν,

1. ἐμήνυσαν — — — — Δαρᾶς om. A. 5. Μηρὰμ A passim. 6. τοῖς λοιποῖς στρατηγοῖς b, τῶν λοιπῶν στρατηγῶν vulg. 7. Νιτζιβίως A. 9. ἐπέρριψαν A, ἐπέρριψεν vulg. μερίσαντες A b, μερίσας vulg. 11. τῶν add. ex A b. 13. οἱ add. ex A. ἀπόλεσαν vulg. 16. Νιτζιβίως A. 17. ἐπέτρεψεν A, ἔτρεψεν vulg. 19. εἰσῆλθον A, εἰσῆλθεν vulg.

digressi, et legatorum munere fungentes Persiam versus profecti, Daras cum pervenissent, regi Persarum, ut se ad colloquium exciperet, denunciaverunt. dum vero subsistunt ad Daras, Belisarius orientalis militiae magister una cum reliquis Romanis ducibus urbi quam proxime castra applicuit: qua re cognita, Meran Persarum regis supremus dux, ipseque regis filius, et caeteri Persarum duces cum innumeris copiis Nisibi collecti, acie omni in partes tres divisa, Iunio mense memoratae octavae indictionis in eos irruerunt. comperto periculo, Romanorum duces una cum magistro eductis ordine praeclaro copiis, obviam in Persas iverunt, unde acre praelium conflictusque terribilis insequutus est. caesis itaque Persis, et ad internecionem profligatis, vexillum eorum tulerunt Romani: Meran vero regisque Persarum filius paucique admodum e praelio superstites fuga Nisibim contenderunt, praeclara Romanis relicta victoria. quod ubi Persarum rex agnovit, patricium Rufinum solum una cum Alexandro comite ad se accedere permisit: et insequenti mense Augusto eum convenientes,

καὶ πολλὰ διαλεχθέντες καὶ εἰρήνης πάκτα κατατυπώσαντες B ἐξῆλθον ἐν εἰρήνῃ.

A.M. 6023 Ῥώμης ἐπισκόπου Βονιφατίου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος θ' ἐφάνη μέγας καὶ φοβερὸς ἀστὴρ εἰς τὸ δυτικὸν μέρος κομήτης πέμπων ἐπὶ τὰ ἄνω τὰς ἑαυτοῦ ἀκτῖνας ἀστραπτούσας, ὃν ἔλεγον Λαμπαδίαν, καὶ ἔμεινεν ἐπὶ εἴκοσι ἡμέρας λάμπων· καὶ ἐγένοντο κοσμικαὶ δημοκρατίαι καὶ φόνοι. ἐν δὲ τῇ συμπληρώσει τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς κατέλαβεν ὁ πατρίκιος Ῥουφῖνος C ἐκ τῆς πρεσβείας τῶν Περσῶν πρὸς τὸν βασιλέα Ἰουστινιανὸν εἰρήνης πάκτα στοιχήσας· ὅν τινα δεξάμενος βασιλεὺς ἐχάρη λίαν διὰ τὴν εἰρήνην, καὶ ἠσμένισε τὰ στοιχηθέντα πάκτα, καὶ ἔτυχον εἰρήνης τὰ πράγματα ἀμφοτέρων.

A.M. 6024 Τούτῳ τῷ ἔτει πέμπτῳ ὄντι τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ μηνὶ Ἰανουαρίῳ ἰνδικτιῶνος δεκάτης γέγονεν τοῦ λεγομένου Νίκα ἡ ἀνταρσία. καὶ ἔστεψαν οἱ τῶν δήμων εἰς βασιλέα Ὑπάτιον τὸν συγγενῆ τοῦ βασιλέως Ἀναστασίου· καὶ ἐκαύ- D θη πολὺ μέρος τῆς πόλεως, καὶ ἡ μεγάλη ἐκκλησία, καὶ ἡ ἁγία Εἰρήνη, καὶ ὁ ξενὼν τοῦ Σαμψών, καὶ τὸ Αὐγουστεῖον, καὶ τὸ προσκιόνιον τῆς βασιλικῆς, καὶ ἡ Χαλκῆ τοῦ παλατίου.

1. κατατυπώσαντες ἐξῆλθον ἐν εἰρήνῃ A, τυπώσαντες, ἐξῆλθεν εἰρήνῃ vulg. 12. ἐχάρη add. ex A. ἠσμένισε A, ἠσμένησε vulg.

et ad invicem saepius colloquuti, firmatis speratae pacis conditionibus, in pace secesserunt.

A.C. 523 Romae episcopi Bonifacii annus primus.

Hoc anno, mense Septembri, indictione nona, ingens et terribile astrum ad occidentalem caeli plagam visum, cometes nimirum, Lampadias dictus, in superiorem caeli partem radios fulguris in modum coruscantes emittens, ac per totos viginti dies perseverans: ex quo universales populorum tumultus, et caedes sequutae. exeunte porro mense Novembri, patricius Rufinus sua ad Persas legatione functus, datis pacis conditionibus, ad imperatorem Iustinianum reversus est: eum ob firmatam pacem excepit imperator gratissime, et foederis initi pactas conditiones ex animo laetusque probavit: atque ita demum Romanorum et Persarum res optima pace potitae sunt.

A.C. 524 Hoc anno, qui Iustiniani imperii quintus, mense Ianuario, indictione decima, seditio, cui nomen Nica, Vince, factum est, ortum habuit: popularesque tribus Hypatium Anastasii imperatoris consanguineum imperatorem coronaverunt: plurimaque urbis pars subinde incendium passa est, ut et magna ecclesia, sanctae Irenes templum, peregrinorum Sampsonis nomine hospitium, Augusteum, regiae atrium

καὶ ἐγένετο φόβος μέγας, καὶ πολλοὶ τῶν εὑρεθέντων ἐν τῷ λεγομένῳ ἱππικῷ μετὰ Ὑπατίου, ὥς φασι, τριάκοντα πέντε χιλιάδες ἀπέθανον. γέγονεν δὲ ἡ ἀταξία τοῦ Νίκα τρόπῳ τοιούτῳ. ἀνελθόντα τὰ μέρη ἐν τῷ ἱππικῷ, ἀνέκραξαν οἱ τῶν Πρασίνων· ἄκτα. διὰ Καλοπόδιον τὸν κουβικουλάριον καὶ σπαθάριον. οἱ Πράσινοι· ἔτη πολλά, Ἰουστινιανὲ αὔγουστε· τοῦ βίκας. ἀδικοῦμαι, μόνε ἀγαθέ, οὐ βαστάζω. οἶδεν ὁ θεός. P. 155 *φοβοῦμαι ὀνομάσαι, μὴ πλέον εὐτυχήσῃ καὶ μέλλω κινδυνεύειν. — Μανδάτωρ· τίς ἐστιν, οὐκ οἶδα. — Ὁ πλεονεκτῶν με, τρισαύγουστε, εἰς τὰ τζαγγάρια εὑρίσκεται. — Μανδάτωρ· οὐδεὶς ὑμᾶς ἀδικεῖ. — Οἱ Πράσινοι· εἷς καὶ μόνος ἀδικεῖ με, θεοτόκε, μὴ ἀνακεφαλίσῃ. — Μανδάτωρ· τίς ἐστιν ἐκεῖνος, οὐκ οἴδαμεν. — Οἱ Πράσινοι· σὺ καὶ μόνος οἶδας, τρισαύγουστε, τίς πλεονεκτεῖ με σήμερον. — Μανδάτωρ· * εἴ τις ἐάν ἐστιν, οὐκ οἴδαμεν. — Οἱ Πράσινοι· Καλοπόδιος ὁ σπαθάριος ἀδικεῖ με, δέσποτα πάντων. — Μανδάτωρ· οὐκ ἔχει πρᾶγμα Καλοπόδιος. — Οἱ Πρά-* V. 124 *σινοι· εἴ τίς ποτέ ἐστιν, τὸν μόρον ποιήσει τοῦ Ἰούδα, ὁ* B *θεὸς ἀνταποδώσει αὐτῷ ἀδικοῦντί με διὰ τάχους. — Μαν-*

3. *ἀπέθανον* om. A e. 5. *Καλοπόδιον* A a, *Καλαπόδιον* vulg. 6. *ἔτη*] *ἔτι* A. 7. fort. *βίγκας*. 15. *εἴ τίς — — — πάντων — Μανδάτωρ* om. A. 19. *ἀδικοῦντί με* A, *ἀδικοῦντι μετὰ* vulg.

columnis circumquaque ornatum, et Chalce palatii. inde timor ingens per urbem vagatus, plurimique eorum, qui una cum Hypatio in circo sunt reperti, ad triginta quinque hominum millia, ut narrant, interfecti. seditio ista, quae postmodum Nica, Vince, appellationem obtinuit, hoc pacto exorta est. populi factionibus ad circum collectis exclamaverunt Prasini: acta. propter Calepodium cubicularium et spatharium vociferati sunt Prasini: annos tibi plurimos Iustiniane auguste: tu vincas. iniuriam perpetior, o qui bonus unus es, nec eam amplius fero. novit deus. vereor nominare, ne rem felicius geras, et ego ad periculum extremum deducar. — Respondit mandator: quis ille sit, non novi. — Prasinorum factio. qui me opprimit, ter auguste, ad sutorias officinas moratur. — Mandator. nullus iniuriam vobis infert. — Prasini. unus solusque me iniuria afficit, o deipara, ne paria iniquitatis capita repetat. — Mandator. quis ille sit, ignoramus. — Prasini. tu solus novisti, ter auguste, quis me in hodiernum diem opprimit. — Mandator. * si quis omnino sit, nescimus. — Prasini. Calopodius spatharius ipse est qui me vexat, omnium domine. — Mandator. nihil administrat Calopodius. — Prasini. quisquis ille fuerit, Iudae partem sibi comparabit: brevi re-

δάτωρ· ὑμεῖς οὐκ ἀνέρχεσθε εἰς τὸ θεωρῆσαι, εἰ μὴ εἰς τὸ ὑβρίζειν τοὺς ἄρχοντας. — Οἱ Πράσινοι· εἴ τις δήποτε ἀδικεῖ με, τὸν μόρον ποιήσει τοῦ Ἰούδα. — Μανδάτωρ· ἡσυχάσατε, Ἰουδαῖοι, Μανιχαῖοι καὶ Σαμαρεῖται. — Οἱ Πράσινοι· Ἰουδαίους καὶ Σαμαρείτας ἀποκαλεῖς; ἡ θεοτόκος μετὰ ὅλων. — Μανδάτωρ· ἕως ποτὲ ἑαυτοὺς καταρᾶσθε; — Οἱ Πράσινοι· εἴ τις οὐ λέγει, ὅτι ὀρθῶς πιστεύει ὁ δεσπότης, ἀνάθεμα αὐτῷ, ὡς τῷ Ἰούδᾳ. — Μανδάτωρ· ἐγὼ ὑμῖν λέγω εἰς ἕνα βαπτίζεσθαι. — Οἱ δὲ Πράσινοι ἀνεβόησαν ἐπάνω ἀλλήλων, καὶ ἔκραζον. ὡς ἐκέλευσεν, * ἄτλας, εἰς ἕνα βαπτίζομαι. — Μανδάτωρ· ὄντως εἰ μὴ ἡσυχάσετε, ἀποκεφαλίζω ὑμᾶς. — Οἱ Πράσινοι· ἕκαστος σπεύδει ἀρχὴν κρατῆσαι, ἵνα σωθῇ· καὶ εἴ τι ἂν εἴπωμεν θλιβόμενοι, μὴ ἀγανακτήσῃ τὸ κράτος σου· τὸ γὰρ θεῖον πάντων ἀνέχεται. — Οἱ Πράσινοι· ἡμεῖς λόγον ἔχοντες, αὐτοκράτορ, ὀνομάζομεν ἄρτι πάντα· ποῦ ἐστίν, ἡμεῖς οὐκ οἴδαμεν, οὐδὲ τὸ παλάτιον, τρισαύγουστε, οὐδὲ πολιτείας κατάστασις, μίαν εἰς τὴν πόλιν προέρχομαι, ὅτ' ἂν εἰς βορδόνην καθέζομαι· εἶθος *

1. ἀνέρχεσθε A, ἐνέρχ. vulg. μὴ τὸ A e omisso εἰς. 4. Μανιχεῖς A e. 5. μετὰ ὅλων τῶν Μανιχαίων a. 9. βαπτίζεται A f, fort. βαπτίζεσθε. 10. ἄτλας] Ἀντλᾶς A, utrumque obscurum. βαπτίζεται A e. 11. ἡσυχάσετε A, ἡσυχάσητε vulg. 13. εἴ τι ἂν εἴπωμεν A, εἴ τε ἂν εἴπομεν vulg. 15. ἡμεῖς om. A e. αὐτοκράτορ add: ex A. 17. κατάστασιν vel καταστάσεις legendum videtur. 18. βορδῶνιν A. εἶθος] ἤθοις A e, εἴθοις a, omnia incerta.

pendet deus illatae iniuriae praemium. — Mandator. spectatum convenistis? an forte contumeliis optimates respersuri? — Prasini. qui iniuriam intulerit, Iudae sortem sortietur. — Mandator. quiescite tandem, Iudaei, Manichaei, Samaritae. — Prasini. Iudaeos et Samaritas nuncupas? sit omnibus nobis adiutrix deipara. — Mandator. quousque vobis ipsis infausta precamini? — Prasini. anathema ceu Iudae, o domine, ei qui dominum non recta credere profitetur. — Mandator. in unius nomine vos baptizari iubeo. — Magna ad invicem contentione exclamaverunt Prasini, et vociferati sunt: ut iussit, hauri aquam, in unius nomine baptizor. — Mandator. sane, nisi quiescatis, caput vobis tollo. — Prasini. singuli quique salutem sibi quaerere incipiunt: at si quid afflicti proferamus, ne indignetur imperium tuum: ipse deus omnes sustinet patienter. — Prasini. nos cum iure queramur: cuncta nunc propriis appellamus nominibus: ubi moretur ille, nescimus: palatium, ter auguste, vel reipublicae status et administratio mihi ignota: unica via per urbem procedo, cum bor-

μηδὲ τότε, τρισαύγουστε. — Μανδάτωρ· ἕκαστος ἐλεύθερος ὅπου θέλει, ἀκινδύνως δημοσιεύει. — Οἱ Πράσινοι· καὶ D θαῤῥῶ ἐλευθερίας, καὶ ἐμφανίσαι οὐ συγχωροῦμαι· καὶ ἐάν ἐστιν ἐλεύθερος, ἔχει δὲ Πρασίνων ὑπόληψιν, πάντως εἰς φανερὸν κολάζεται. — Μανδάτωρ· ἑτοιμοθάνατοι οὐδὲ τῶν ψυχῶν ὑμῶν φείδεσθε; — Οἱ Πράσινοι· ἐπαρθῇ τὸ χρῶμα τοῦτο, καὶ ἡ δίκη οὐ χρηματίζει, ἄνες τὸ φονεύεσθαι· καὶ ἄφες, κολαζόμεθα. ἴδε πηγὴ βρύουσα, καὶ ὅσους θέλεις, κόλαζε. ἀληθῶς τὰ δύο ταῦτα οὐ φέρει ἀνθρωπίνη φύσις. * εἴθυς Σαββάτιος μὴ ἐγεννήθη, ἵνα μηδὲ υἱὸν ἔσχεν φονέα. εἰκότως ἐκτὸς φόνος ἐστὶν ὁ γενόμενος εἰς τὸ Ζεῦγμα τῇ πρωΐ, P. 156 ἃς ἐθεώρησεν, καὶ τῇ δείλῃ ἐσφάγη, δέσποτα πάντων. — Οἱ Βένετοι· τοὺς φονεῖς ὅλου τοῦ σταδίου ὑμεῖς μόνοι ἔχετε. — Οἱ Πράσινοι· πότε σφάζεις, καὶ ἀποδημεῖς; — Οἱ Βένετοι· σὺ δὲ σφάζεις, καὶ διακινεῖς. τοὺς φονεῖς γὰρ τοῦ σταδίου ὑμεῖς μόνοι ἔχετε. — Οἱ Πράσινοι· δέσποτα Ἰουστινιανέ, αὐτοὶ παρακαλοῦσιν, καὶ οὐδεὶς αὐτοὺς φονεύει. νοήσει ὁ θέλων. τὸν ξυλοπώλην, τὸν εἰς τὸ Ζεῦγμα, τίς ἐφό-

5. ἑτοιμοθάνατοι A a, ἑτοιμοθαίνατοι vulg. 10. ἴθοις A f, εἴθοι a. Σαββάτιος A a, Σαββάτης vulg. 11. εἰκότως ἐκτὸς A, εἰκοστὸν ἔτος vulg. πρωΐ, ἃς] πρωΐας A a. 13. τοὺς φόνους ὅλους τοῦ σφαγείου a. 14. τότε A. 17. αὐτοῖς e f. νοήσει e, φονεύει f, νοήσῃ vulg. om. A. 18. ὁ θέλων A f, ὁ μὴ θέλων vulg.

doni insideo: utinam, * ter auguste, ne tum quidem. — Mandator. liber homo quilibet, quocunque vult, tuto atque impune in publicum procedere potest. — Prasini. libertati confido: eam tamen manifestam reddere mihi non licet. si quispiam liber est, de Prasinorum factione suspectus, omnino plectitur in manifesto. — Mandator. poenarii, furciferi, neque vitae vestrae parcitis? — Prasini. auferatur certe color iste, cessat prorsus a iure dicundo ipsa iustitia: permitte, occidamur: per te liceat, morte plectamur. en iam scaturit fons sanguinis, tu, quos lubet, plecte. certe duo haec humana natura minime patitur, * utinam Sabbatius nusquam fuisset natus, filium certe homicidam non habuisset. certe foris mane ad Zeugma patrata est caedes, utinam inspexisset maiestas tua et vesperi tandem, omnium domine, neci traditus fuisset. — Dixerunt Veneti: vestri sunt omnes, iique soli, totius huius stadii homicidae. — Opposuerunt Prasini: quandonam iugulas, et fugam arripis? — Veneti. tu caedes admittis, ac insuper tumultum moves. vestri sunt, iique soli per stadium homicidae. — Prasini. domine Iustiniane, isti precibus instant, et nullus caedit. haec qui volet, intuebitur. venditorem lignorum ad Zeugma

νευσεν, αὐτοκράτωρ; — Μανδάτωρ· ὑμεῖς αὐτὸν ἐφονεύσατε. — Οἱ Πράσινοι· τὸν υἱὸν τοῦ Ἐπαγάθου τίς ἐφόνευσεν, αὐτοκράτωρ; — Μανδάτωρ· καὶ αὐτὸν ὑμεῖς ἐφο- B νεύσατε· καὶ τοὺς Βενέτους πλέκετε. — Οἱ Πράσινοι· ἄρτι καὶ ἄρτι· κύριε ἐλέησον. τυραννεῖται ἡ ἀλήθεια. ἤθελον ἀντιβαλεῖν τοῖς λέγουσιν ἐκ θεοῦ διοικεῖσθαι τὰ πράγματα. πόθεν αὕτη ἡ δυστυχία; — Μανδάτωρ· ὁ θεὸς κακῶν ἀπείραστος. — Οἱ Πράσινοι· θεὸς κακῶν ἀπείραστος; καὶ τίς ἐστιν ὁ ἀδικῶν με, εἰ φιλόσοφός ἐστιν ἢ ἐρημίτης, τὴν διαίρεσιν εἴπῃ τῶν ἑκατέρων. — Μανδάτωρ· βλάσφημοι καὶ θεοχόλητοι, ἕως πότε οὐχ ἡσυχάζετε; — Οἱ Πράσινοι· ἂν θεραπεύεται τὸ κράτος σου, στέγω, καὶ μὴ θέλων, τρισαύγουστε, ὅλα, ὅλα οἶδα· ἀλλὰ σιωπῶ· σῶζου, δίκη, οὐκ V. 125 ἔτι χρηματίζεις. μεταβαίνω, καὶ τότε ἰουδαΐζω. μᾶλλον δὲ C ἑλληνίσαι συμφέρει, καὶ μὴ βενετίσαι, ὁ θεὸς οἶδεν. — Οἱ Βένετοι· τὸ μισῶ, οὐ θέλω βλέπειν· καὶ ὁ φθόνος παρενοχλεῖ μοι. — Οἱ Πράσινοι· ἀνασκαφῇ τὰ ὀστέα τῶν θεωρούντων. — Καὶ κατῆλθον οὗτοι, καὶ ἔασαν τὸν βασιλέα καὶ τοὺς Βενέτους θεωροῦντας. καὶ εὐθὺς συνέβη γενέσθαι ὑπό τινων μαγιστόρων πρόφασιν δημοτικῆς ταραχῆς τρόπῳ τοιῷ-

6. ἀντιβάλαι A e. 9. εἰ] ἡ A. ἐρημίτης A, ἐρημήτης vulg. 11. θεοχόλωτοι A. 14. Ἰουδαΐζεις A e. 16. fort. ὃ μισῶ. 20. μαϊστόρων A.

quis interfecit, o imperator? — Mandator. vos eum occidistis. — Prasini. Epagathi filium quis interfecit, o imperator? — Mandator. vos etiam istum occidistis: et Venetos crimine implicatis. — Prasini. etiam nunc, etiam nunc, domine deus miserere. vis veritati infertur. deum mundi res omnes moderari asserentibus opponerem me quam libenter. quae haec calamitas? — Mandator. non est deus malorum auctor. — Prasini. malorum intentator deus non est? ecquis me per nefas opprimit? si philosophus extat, vel eremita, cedo utriusque discrimen? — Mandator. blasphemi, deo infensi, quando demum cessabitis? — Prasini. si maiestati tuae ita fiat satis, etiam invitus annuo, ter auguste. cuncta mihi nota, cuncta mihi nota: at silentium mihi. vale iustitia, nulla sunt deinceps tua sancita. desertorem ago, et ad Iudaeorum partes migro: imo gentilem potius fieri, quam a Venetis stare conducit: novit deus. — Veneti. quod exhorreo, etiam conspicere fugio: en tamen ut invidia mihi molestiam exhibet ingentem. — Prasini. effodiantur spectatorum ossa. — quo semel dicto Prasini discesserunt, imperatore ac Venetis in circo spectantibus relictis. confestim vero popularis tumultus praetextum a quibusdam magistris dari in

δε. κρατήσας ὁ ἔπαρχος τρεῖς δημότας τῶν ἀτακτούντων, ἐφούρκισεν αὐτούς. καὶ ὁ μὲν εἷς παραυτα ἀπέθανεν· οἱ δὲ δύο ἔπεσαν ἐκ τῆς φούρκας. πάλιν ἐκρεμάσθησαν, καὶ πάλιν ἔπεσαν. τούτους οὖν ἑωρακὼς ὁ ἑστὼς ὄχλος ἔκραξεν· D τούτους τῇ ἐκκλησίᾳ. ἀκηκοότες οὖν οἱ μοναχοὶ τοῦ ἁγίου Κόνωνος ἥρπασαν αὐτοὺς ἐν ἀκατίῳ καὶ ἐπέρασαν εἰς τὸν ἅγιον Λαυρέντιον, διότι προνόμια εἶχεν τοῦ μηδένα ἐκβλήσκεσθαι τοῦ ναοῦ, ἕως οὗ πάθῃ τὸ ἱκανόν. ἀκούσας δ' ὁ ἔπαρχος ἔπεμψε στρατιώτας τοῦ φυλάττειν αὐτούς, καὶ γνόντες οἱ δῆμοι ἀπῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον αἰτοῦντες τὸν ἔπαρχον ἀποστῆναι ἐκ τοῦ ἁγίου Λαυρεντίου τοὺς φυλάσσοντας στρατιώτας, καὶ ἀποκρίσεως οὐκ ἔτυχον παρ' αὐτοῦ· καὶ θυμωθέντες ἔβαλον πῦρ εἰς τὸ πραιτώριον, καὶ ἐκάησαν οἱ ἔμβολοι P. 157 ἀπὸ τῆς καμάρας τοῦ φόρου ἕως τῆς Χαλκῆς, τά τε ἀργυροπρατεῖα, καὶ τὰ Λαύσου πάντα πυρὶ ἀνήλωσαν, καὶ τοὺς ἐμπίπτοντας αὐτοῖς στρατιώτας κατέσφαξαν ἀφειδῶς. καὶ εἰσερχόμενοι ἐν τοῖς οἴκοις διήρπαζον τὰς ὑποστάσεις, καὶ ἐνεπύρισαν τὴν εἴσοδον τοῦ παλατίου τὴν χαλκόστεγον, καὶ τῶν Προτικτόρων καὶ τὸ ἔννατον τοῦ Αὐγουστέως. καὶ κα-

1. ἔπαρχος A, ὕπαρχος vulg. 3. ἔπεσον A utrobique. 6. ἐπέρασαν εἰς A, ἐπέρασαν αὐτοὺς εἰς vulg. 8. δ' ὁ ἔπαρχος A, οὖν ὁ ὕπ. vulg. 9. τοῦ φυλάσσειν αὐτοὺς add. ex A. 11. ἐκ add. ex A. 15. ἀνήλωσαν A b, ἀνηλώθησαν vulg. 19. τῶν Προτικτόρων A, Πρωτοτικτόρων vulg.

hunc modum contigit. apprehensos ex aurigantium factionibus tres seditiosos suspendio praefectus damnavit. eorum quidem unus vitam amisit extemplo: alii duo e patibulo ceciderunt. iterum suspensi, ceciderunt iterum. his conspectis, populus astans exclamavit: ad ecclesiam ducite. audito clamore, sancti Cononis monachi poenarios lembo sustulerunt, et ad sancti Laurentii traiectos deportaverunt, quod eo gauderet privilegio ecclesia, nullum ex ea eiiciendum, donec factum fuisset satis. ea re accepta, misit praefectus milites ad eos custodiendos; eos vero missos cum rescivissent populares factiones, ad Praetorium convenerunt, milites ad custodiam destinatos a sancti Laurentii templo amoveri a praefecto postulaturae: responsum vero nullum ab eo acceperunt. inde furore succensae factiones ignem Praetorio submiserunt; a fori camera ad usque Chalces terminos incenderunt cuncta, argentariorum officinas, Lausique aedificia omnia flammis consumpserunt, et obvios quosque milites, nulli venia concessa, occiderunt: domos quoque penetrantes bona diripuerunt cuncta, palatii aditum aere tectum, Protectorum stationem, et Augustei ennatum

τῆλθεν ὁ δῆμος εἰς τὸν Ἰουλιανοῦ τῆς Σοφίας λεγόμενον λιμένα εἰς τὸν οἶκον Πρόβου ζητοῦντες ὅπλα, καὶ κράζοντες ἄλλον βασιλέα τῇ πόλει, καὶ ἔβαλον πῦρ εἰς τὰ Πρόβου· καὶ κατηνέχθη ὁ οἶκος. καὶ ἦλθον, καὶ ἔκαυσαν τὸν βαλανεῖον B τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ τὸν ξενῶνα τοῦ Σαμψὼν τὸν μέγαν, καὶ ἀπώλοντο οἱ ἄρρωστοι, καὶ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν σὺν τοῖς ἀμφοτέροις κίοσι· καὶ πᾶσα ἐκ τετραέντου κατηνέχθη. ὁ δὲ βασιλεὺς φοβηθεὶς ἠθέλησε βαλεῖν εἰς δρόμωνα τὰ χρήματα, καὶ ἐξελθεῖν ἐπὶ τὴν Θρᾴκην, ἕως Ἡρακλείας, καταλείψας φυλάττειν τὸ παλάτιον τὸν στρατηλάτην Μοῦνδον μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ τρισχιλίων ἀνδρῶν καὶ Κωνσταντιόλου, καὶ τοῖς κουβικουλαρίοις. οἱ δὲ δῆμοι τοὺς νεκροὺς σύραντες ἔβαλον εἰς τὴν θάλασσαν, φονεύσαντες καὶ γυναῖκας πολλάς. φήμης δὲ γενομένης, ὅτι ὁ βασιλεὺς λαβὼν τὴν αὐγοῦσταν ἐξῆλθεν ἐν τῇ Θρᾴκῃ, ἀνηγόρευσαν βασιλέα Ὑπάτιον τὸν πα- C τρίκιον, καὶ καθεζόμενος ἐν τῷ ἱππικῷ εὐφημεῖτο ὑπὸ τῶν δήμων. καὶ ἤκουσεν τὰς ὑβριστικὰς φωνὰς τὰς πρὸς Ἰουστινιανὸν τὸν βασιλέα. ἦλθον δὲ καὶ ἀπὸ Φλαβιανῶν νεώτεροι Πράσινοι διακόσιοι λωρικάτοι, ὑπολαμβάνοντες ἀνοῖξαι τὸ παλάτιον καὶ εἰσαγαγεῖν τὸν Ὑπάτιον. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀκού-

1. λεγόμενον] λέγω A. 5. τοῦ Σαμψὼν A, τὸν Σαμψὼ vulg. 12. τῶν κουβικουλαρίων scribi oportebat. 15. ἀνηγόρευσαν A, καὶ ἀν. vulg. 19. λωρικάτοι A, λουρικάτοι vulg. ἀνοῖξαι A, καὶ ἀν. vulg.

omne igne depopulati sunt. exinde dilapsa populi factio ad Iuliani aedes (Sophiae portus is dicitur) convenit, tum ad Probi, arma, aiebat, repertura, contendit: et in urbe imperatorem alium inclamans Probi domum incendit, quae mox in ruinam acta. pergens vero ulterius in Alexandri balneum flammas ultrices intulit, magnum Sampsonis hospitium, aegris etiam misere consumptis, devastavit, magnam quoque ecclesiam cum utriusque partis columnis: tota vero quadripartito in ruinam concidit. his imperator territus, pecuniam omnem in dromonem congerere, et Mundo militiae magistro, et eius filio, et millibus hominum tribus, nec non Constantiolo et cubiculariis ad palatii custodiam relictis, in Thraciam Heracleam usque secedere meditabatur. factiones porro cadavera (erant etiam illa plurimarum ab eis occisarum mulierum) per urbem raptantes in mare proiecerunt. at cum rumor sparsus esset imperatorem abducta secum augusta in Thraciam profugisse, Hypatium patricium imperatorem salutaverunt: mox sedens in circo populi factionum faustas voces excepit, et contumeliosarum in Iustinianum coniectarum extitit auditor. convolarunt insuper a Flavianis iuniores Prasini ducenti loricati, qui pala-

σας τὰ παρὰ τοῦ δήμου καὶ Ὑπατίου τολμηθέντα, εἰσῆλθεν ἐν τῷ παλατίῳ, καὶ ἀνῆλθεν εἰς τὰ λεγόμενα Πούλπιτα, ὄπισθεν τοῦ καθίσματος τοῦ ἱπποδρομίου, εἰς τὸν τρίκλινον τὸν ἔχοντα χαλκᾶς θύρας, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ Μοῦνδον καὶ Κωνσταντίολον καὶ Βελισάριον καὶ ἄλλους συγκλητικούς, καὶ ἐνόπλων στρατιωτῶν βοήθειαν καὶ κουβικουλαρίους καὶ σπαθα- D ρίους. ἐξελθὼν δὲ Ναρσῆς ὁ κουβικουλάριος, ὑπέσυρέν τι- V. 126 νας ἐκ τοῦ Βενέτου μέρους, ῥογεύσας χρήματα· καὶ ἤρξαντο κράζειν· Ἰουστινιανὲ αὔγουστε, τοῦ βίκας. κύριε σῶσον Ἰουστινιανὸν τὸν βασιλέα, καὶ Θεοδώραν τὴν αὐγοῦσταν. τότε διχονοῆσαν τὸ πλῆθος, ὥρμησαν κατ' ἀλλήλων. καὶ ἐξελθόντες οἱ τοῦ παλατίου μετὰ τῆς αὐτῆς βοηθείας, ἀπέσχισάν τινας αὐτῶν ἀπὸ τοῦ δήμου, καὶ ὥρμησαν εἰς τὸ ἱπποδρόμιον. καὶ ὁ μὲν Ναρσῆς διὰ τῶν θυρῶν, ὁ δὲ υἱὸς Μούνδου διὰ τῆς σφενδόνης, ἄλλοι δὲ διὰ τοῦ μονοπάτου τοῦ καθίσματος εἰς τὸ πέλμα, καὶ ἤρξαντο κόπτειν τοὺς δήμους, οἱ μὲν τοξεύοντες, οἱ P. 158 δὲ κατασφάζοντες, ὥστε μηδένα τῶν πολιτῶν ἢ Βενέτων ἢ Πρασίνων εὑρεθέντων ἐν τῷ ἱππικῷ σωθῆναι. ὁ δὲ Βελισάριος εἰσδραμὼν ἐπὶ τὸ κάθισμα τοῦ βασιλέως μετὰ σπαθαρίων συλλαβόμενος Ὑπάτιον προσήγαγεν τῷ βασιλεῖ, καὶ ἀπέ-

3. ἱπποδρομείου A h. l. et infra. 4. χαλκᾶς A e, τὰς χ. vulg.
7. ὑπέσυρέν A, ἐπέσ. vulg. 17. ἢ Βενέτων A, ἢ τῶν Β. vulg.

tium reserare, et Hypatium introducere in animo habebant. imperator, intellectis factionis et Hypatii temerariis conatibus, ingressus palatium Mundo, Constantiolo, Belisario aliisque senatorii ordinis viris, nec non armatorum militum praesidio cubiculariisque et spathariis secum ductis, locum Pulpita dictum pone circi thronum ad triclinium, portis aeneis insigne, occupat. egressus vero Narses cubicularius, pecuniarum largitione quosdam ex Veneta factione ad partes suas traxit, qui vociferari coeperunt: Iustiniane auguste, tu vincas. domine, serva Iustinianum imperatorem et Theodoram augustam. tum factiones in discordiam adductae in invicem fecerunt impetum: at qui palatium tenebant cum praesidiariis erumpentes, factionis desertores ad se nonnullos adiunxerunt, et una simul irruerunt in circum. et Narses quidem ostiis anterioribus, Mundi filius iis quae ad metam, alii per semitam, qua tendit imperator ad proprium sedile in arenae solum delati, factiosos, hi quidem sagittis, alii gladiis confodere et concidere coeperunt: adeo ut nullus ex Venetis aut Prasinis civis, qui tunc in circo repertus, incolumis evaserit. Belisarius ad imperatoris sedile una cum spathariis evolans raptum Hypatium duxit ad imperatorem, qui illico custodiae traditus. caesorum ea die numerata sunt

θεντο αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ. ἀπέθανον δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ χιλιάδες τριάκοντα πέντε ἀνδρῶν. καὶ οὐκ ἔτι ἐφαίνετο δημότης πώποτε· ἀλλ' ἐγένετο ἡσυχία τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. τῇ δὲ ἐπαύριον ἐσφάγησαν Ὑπάτιος καὶ Πομπήϊος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· καὶ ἐρρίφη τὰ σώματα αὐτῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ B ἐδημεύθησαν οἱ οἶκοι αὐτῶν, μετὰ καὶ ἄλλων ιη' πατρικίων καὶ ἰλλουστρίων καὶ ὑπατικῶν δημευθέντων, ὡς συνδρόμων Ὑπατίου. καὶ ἐγένετο φόβος μέγας, καὶ ἡσύχασεν ἡ πόλις, καὶ οὐκ ἤχθη ἱππικὸν ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ ἀστέρων γέγονε δρόμος πολὺς ἀπὸ ἑσπέρας ἕως αὔγους· ὥστε πάντας ἐκπλήττεσθαι καὶ λέγειν, ὅτι οἱ ἀστέρες πίπτουσιν, καὶ οὐκ οἴδαμέν ποτε τοιοῦτο C πρᾶγμα.

A.M. 6025 Ῥώμης ἐπισκόπου Ἰωάννου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Θεοδώρα ἡ εὐσεβεστάτη αὐγοῦστα ἐξῆλθεν εἰς τὰ θερμὰ τῶν Πυθίων τοῦ θερμίσαι· καὶ συνεξῆλθον αὐτῇ, ὅ τε πατρίκιος Μηνᾶς ὁ ἔπαρχος καὶ ὁ πατρίκιος Ἠλίας ὁ κόμης τῶν λαργιτιόνων, καὶ ἄλλοι πατρίκιοι, καὶ οἱ κουβικουλάριοι καὶ σατράπαι, χιλιάδες τέσσαρες· καὶ πολλὰ ἐχαρίσατο ταῖς ἐκκλησίαις καὶ πτωχείοις καὶ τοῖς μοναστηρίοις.

5. τὰ add. ex A. 16. τοῦ om. A. συνεξῆλθον A, συνῆλθον vulg. 18. λαργιτιόνων A a, λαργιτιανῶν vulg. 20. πτωχοῖς A.

ad triginta quinque millia: nec ullus qui factioni cuipiam esset addictus occurrit ullibi: quin immo cuncta summa tranquillitate sunt composita. sequenti luce Hypatius et Pompeius eius frater necati, et eorum cadavera in mare proiecta, aedesque illorum publicatae, una cum aliorum patriciorum 18 et illustrium et consularium, quorum facultates imperatoris aerario addictae, quod se Hypatii fautores et auxiliarios praebuissent. magnus exinde terror animos omnium incessit, urbs tumultuari destitit, nec non nisi longo post spatio circenses editi sunt ludi.

Hoc eodem anno a vespere ad crepusculum matutinum astrorum concursus ingens visus est, adeo ut omnes metu exanimati exclamarent: cadunt e caelo stellae, nec unquam rem monstro tam proximam conspeximus.

A.C. 525 Romae episcopi Ioannis annus primus.

Hoc anno Theodora piissima augusta ad calidas Pythiorum aquas, quibus corpus foveret ac reficeret, profecta est: viae socios dederunt se patricius Menas praefectus, patricius Elias largitionum comes, et alii patricii, nec non cubicularii et optimates ad quatuor millia. ingentem porro pecuniarum vim in ecclesias, pauperum hospitia et monasteria distribuit.

Τούτῳ τῷ ἔτει Πρίσκος ὁ ὕπατος ἀπὸ νοταρίων τοῦ A.M. 6026 *βασιλέως ἀγανακτηθεὶς ἀπὸ Θεοδώρας τῆς βασιλίσσης ἐδη-* D *μεύθη, καὶ διάκονος Κυζίκου ἐχειροτονήθη, κελεύσαντος τοῦ βασιλέως.*

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει γεγόνασιν Οὐανδαλικοὶ πόλεμοι, καὶ παρέλαβεν Βελισάριος τὴν Ἀφρικήν. οἱ γὰρ Οὐανδῆλοι, καθὼς ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις εἴρηται, ἐπὶ Ἀρκαδίου βασιλέως καὶ Ὁνωρίου τὴν Σπανίαν καταλαβόντες μετὰ Γογδιγίσκλου τοῦ P. 159 *ῥηγὸς αὐτῶν ἐκ ταύτης ἐπὶ Λιβύην περάσαντες, ταύτην κατέσχον. τοῦ δὲ Γογδιγίσκλου τελευτήσαντος, Γόγδαρις καὶ Γι-* V. 127 *ζέριχος οἱ τούτου υἱοὶ τὴν τούτου ἀρχὴν διεδέξαντο. Γόγδαρις δὲ ἐξ ἀνθρώπων γενόμενος, Γιζέριχος βασιλεὺς Οὐανδήλων ἀναδείκνυται, καὶ πόλιν Καρθαγένναν βασιλεύσας ἔτη λθ', παραλαβὼν καὶ Ῥώμην. τούτου δὲ τελευτήσαντος Ὁνώριχος ὁ υἱὸς αὐτοῦ τὴν βασιλείαν διεδέξατο, πολλὰ κακὰ τοῖς ἐν Λιβύῃ Χριστιανοῖς ἐνδειξάμενος, καὶ ἀρειανίζειν βιασάμενος· καὶ πολλοὺς ἐφόνευσεν, καὶ ἐγλωσσοτόμησεν ἀπὸ τῆς φάρυγγος· οἳ καὶ τοῦ θεοῦ χάριτι ὕστερον ἐλάλουν. τούτων* B *καταφρονήσαντες ἐπολέμησαν οἱ Μαυρούσιοι, καὶ πολλὰ κακὰ εἰς Οὐανδήλους εἰργάσαντο. ὀκτὼ δὲ ἔτη βασιλεύσας τελευτᾷ,*

2. *βασιλίσσης*] *δεσποίνης* a. 6. *οἱ γὰρ* om. A. *καθὼς ἀνωτέρω εἴρηται* a. 8. *Γογδιγίσκλου* A passim, *Γογδικίσκλου* vulg. 11. *τὴν τούτου ἀρχὴν* A, *τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ* vulg. 12. *Οὐανδήλοις* A. 16. *βιαζόμενος* A. 18. *οἳ καὶ* A, *οἳ δὲ* vulg. 19. *καὶ* add. ex A. 20. *εἰργάσαντο — — — ὑπὸ Οὐανδήλους* om. A f.

Hoc anno Priscus ex imperatoris notario consul designatus, mota A. C. 526 per eum imperatricis indignatione, bonis omnibus mulctatus est, et imperatoris iussu Cyzicenae ecclesiae diaconus ordinatus.

Hoc etiam anno Vandalicae expeditiones susceptae, et Africa demum a Belisario recepta. Vandali quippe, prout annis superioribus manifestatum, Hispania sub Arcadio et Honorio imperatoribus occupata, ex ea postmodum una cum Gondigisclo rege in Libyam traiicientes, eam tenuere provinciam. Gondigisclo autem defuncto, Gogdaris et Gizerichus eius filii in principatu successerunt. Gogdari autem sublato, Vandalorum rex Gizerichus declaratur et Carthagine civitate sub iugum missa, Romaque pariter capta, triginta et novem annis regnavit. eum fatis raptum Honorichus filius excepit in regno, multaque deinceps mala Christianis, ab eo in Arianas partes per Libyam transire coactis, intulit, plurimosque tum caedibus, tum linguis ex imo gutture abscissis, vexavit, qui divina tamen opitulante gratia loquendi facultatem postea receperunt. Maurusii porro Vandalorum despecta

ἀπολέσας Νουμιδίαν καὶ Αὐράσιον ὄρος, οἳ οὐκ ἔτι ὑπὸ Οὐανδήλους ἐγένοντο. Γονδαβοῦν δὲ ὁ Γεήσωνος υἱός, υἱοῦ Γιζερίχου τὴν ἀρχὴν διεδέξατο, μείζονα κακὰ τοῖς Χριστιανοῖς ἐνδειξάμενος· ἐτελεύτησεν βασιλεύσας ἔτη ιβʹ. τούτου C τὴν ἀρχὴν διεδέξατο Τρασαμοῦνδος, ἀνὴρ εὐειδὴς καὶ συνετὸς καὶ μεγαλόψυχος. οὗτος τοὺς Χριστιανοὺς ἐβιάζετο μεταβαλέσθαι τὴν πατρῴαν δόξαν, οὐκ αἰκιζόμενος, τοὺς δὲ ἀπειθοῦντας ἀποστρεφόμενος. τελευτησάσης δὲ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἀτέκνου βουλεύεται ἄριστα, καὶ πέμψας πρὸς Θευδέριχον βασιλέα Γότθων εἰς Σπανίαν, ᾔτει τὴν τούτου ἀδελφὴν λαβεῖν πρὸς γάμον Ἀμαλαφρίδαν χήραν οὖσαν. ὁ δὲ τὴν ἀδελφὴν δέδωκεν αὐτῷ εἰς γυναῖκα καὶ Γότθων δοκίμων δισχιλίους ἐν τάξει δορυφόρων σὺν ἄλλαις πέντε χιλιάσιν ἀνδρῶν μαχίμων πρὸς ὑπουργίαν τούτων. ἐδωρήσατο δὲ τὴν ἀδελφὴν Θευδέριχος καὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ ἀκρωτηρίων ἓν τὸ D καλούμενον Λύσιον· καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἔδοξεν ὁ Τρασαμοῦνδος πάντων τῶν ἐν Λιβύῃ βασιλευσάντων κρείσσων τε καὶ δυνατώτατος· ἐγένετο δὲ καὶ φίλος τοῦ βασιλέως Ἀναστασίου.

2. Γουνδάβουν A. 5. Τρασαμοῦνδος A, Τρισ. vulg. 7. τοὺς δὲ ἀπ. ἀποστρ. om. A. 11. Ἀμαλαφρίδαν A, Μαλαφριδὰν vulg. 12. αὐτῷ add. ex A. 13. χιλίους A. 14. τούτῳ A. τὴν ἀδελφὴν A b, τῇ ἀδελφῇ vulg. 16. Lilybaeum esse videtur.

potentia susceptoque adversus eos bello, plurimarum cladium illis extiterunt auctores. Honorichus amissa Numidia et Aburusio monte, quorum dominium penes Vandalos nondum adhuc erat, exactis in regno annis octo, diem extremum obiit. Gondabunus autem Geesonis filius, Gizerichi nepos, avitum regnum adiit, et ingentioribus in Christianos exercitis suppliciis, vita functus est post annum regni duodecimum. imperii factus est haeres Trasimundus, vir forma, prudentia, et animi magnitudine praestans. hic Christianos paternam religionem deserere et immutare cogebat; verum non irrogatis in eos poenis: at eos tantummodo aversatus, quos dictis non obsequentes comperisset. coniuge vero, nulla edita prole, ex hac vita migrante, optimum iniit consilium: et ad Theuderichum Gotthorum regem in Hispaniam missa legatione, sororem eius Amalaphridam viduam in coniugium sibi locari postulat. ille sororem nuptum tradit, et bis mille insuper Gotthos lectissimos, qui satellitum ordinem apud ipsum implerent, cum aliis hominum bellicosorum millibus quinque, qui priorum adiutores atque ministri forent. ad haec sororis nomine ex Siciliae promontoriis unum, cui Lysium nomen, dono contulit: ex quo Trasimundus omnium, qui hactenus Libyae regnum tenuerant, ditissimus et poten-

ἐκράτησε δὲ τῆς βασιλείας ἔτη κζ. τούτου δὲ τελευτήσαντος, Ἰλδέριχος ὁ Ὁνωρίχου τοῦ Γιζερίχου παιδὸς ἐβασίλευσεν ἀνὴρ πρᾷος καὶ ἀγαθός, καὶ οὐδὲ Χριστιανοῖς χαλεπὸς ἐγεγόνει· τὰ δὲ εἰς πόλεμον μαλακός τε λίαν, καὶ οὐδὲ ἀκοῦσαι ἤθελεν τοῦτο τὸ πρᾶγμα. Ἄμερ δὲ ὁ τούτου ἀδελφιδοῦς, ἀνὴρ ἀγαθὸς τὰ πολέμια, ἐστρατήγει Οὐανδήλων, ὃν δὴ καὶ Ἀχιλλέα ἐκάλουν. Ἰλδέριχος δὲ φίλος ἦν τοῦ Ἰουστινιανοῦ πρὸ τοῦ | P. 160 βασιλεῦσαι αὐτὸν ἐπὶ Ἰουστίνου τοῦ θείου αὐτοῦ, καὶ πολλὰ χρήματα πρὸς αὐτὸν ἔπεμπέ τε καὶ ἐδέχετο παρ' αὐτοῦ τὴν φιλίαν κρατύνων· ἦν δέ τις τούτου συγγενὴς ἐκ τοῦ γένους Γιζερίχου, Γελίμερ ὀνόματι, ἀνὴρ δεινὸς καὶ κακοήθης, καὶ πράγμασι νεωτέροις καὶ χρήμασιν ἀλλοτρίοις ἐπιτίθεσθαι ἐπιστάμενος. οὗτος τυραννήσας κατὰ τοῦ ἰδίου δεσπότου Ἰλδερίχου ἑπταετίαν βασιλεύσαντος, τοῦτον κρατήσας, εἰς φυλακὴν ἀπέθετο σὺν τῇ γυναικὶ Ἀμαλαφρίδῃ, καὶ τοὺς Γότθους διέφθειρεν ἅπαντας, καὶ Ἄμερα καὶ τὸν αὐτοῦ ἀδελ- B φὸν Εὐαγέτην ἐν φυλακῇ ἔσχεν. ἐπαρθεὶς δὲ τῇ τυραννίδι, οὐκ ἠδύνατο ἐν τῷ καθεστῶτι βιοτεύειν. γράφει τοίνυν πρὸς

5. Ἄμερ] sic scripsi pro vulg. Ἀμεργοῦς ex proxime seqq. et ex Procopio. ἀδελφός A. 6. καὶ add. ex A. 9. τὴν add. ex A. 11. δεινὸς A, κακὸς vulg. 14. βασιλεύσαντος A, βασιλεύσαντα vulg. 17. Εὐαγέτην A, Εὐγένην vulg. h. l. et infra.

tissimus evasit. hic Anastasio imperatori foederibus et amicitia coniunctus fuit, et regnum annis viginti septem administravit. eo deinde mortuo, Ilderichus filius Honorichi et Gizerichi nepos regni suscepit munus, vir supra reliquos mansuetudine et clementia conspicuus, qui nec in Christianos carnificinam aut animi severitatem ullam ostendit; at circa res bellicas mollis admodum et deiectus, adeo ut nec belli vocem audire sustineret. Amer autem eius consobrinus, vir bonus ac praestans, res bellicas omnes apud Vandalos administrabat, quem ea de causa nuncupabant Achillem. porro Ilderichus amicus fuit Iustiniano, cum privatus adhuc sub Iustino avunculo mereretur, et amicitiae ad invicem confirmandae missis et acceptis muneribus plurimis sese frequentius provocabant. fuit autem ex Gizerichi genere quidam originem ducens, cui Gelimer nomen, vir nequam et pravis moribus instructus, rerum innovandarum studiosus, et facultatibus alienis inhiare solitus. hic adversus Ilderichum septennio iam regno potitum ac proprium suum dominum tyrannide excitata, rege capto et in carcerem cum uxore Amalaphrida coniecto, Gotthos omnes interfecit, et Amerem et fratrem eius Euagetem sub custodia servavit. caeterum nova tyrannide elatus non potuit praesenti rerum statu contentus

βασιλέα Ἰουστινιανὸν ἀπολογούμενος, ὡς αὐτῷ ἡ βασιλεία
V. 128 ἐννόμως προσῆκεν, Ἰλδερίχου μὴ ἰσχύοντος αὐτὴν διοικῆσαι. ταῦτα δὲ Ἰουστινιανὸς μαθὼν, ἔγραψεν πρὸς αὐτόν, ὡς οὐ καταδέξεται ταύτην τὴν τυραννίδα. αὐτὸς δὲ μὴ προσχὼν τοῖς γεγραμμένοις, τόν τε Ἄμερα ἐξετύφλωσεν, τόν τε Ἰλδέ-
C ριχον σὺν Εὐαγέτει ἐν μείζονι φυλακῇ ἀπέκλεισεν. ταῦτα μαθὼν Ἰουστινιανὸς κατὰ Λιβύης ἐστράτευσεν, καταλύσας τὸν Μηδικὸν πόλεμον, καὶ μεταπεμψάμενος Βελισάριον ἐκ τῆς ἑῴας, ἐβουλεύετο περὶ τούτου. ἡ δὲ σύγκλητος ἐδυσχέραινεν ἀναμιμνήσκουσα τοῦ τε Λέοντος τοῦ βασιλέως στόλον τὸν κατὰ Οὐανδήλων στρατεύσαντα σὺν τῷ Βασιλίσκῳ καὶ ἀπολωλότα, ὅσοι τε στρατιῶται ἀπέθανον, καὶ ὅσα χρήματα ἀνηλώθησαν· δεδιότες δὲ τοῦ κινδύνου τὸ μέγεθος, μὴ αὐτὸν στρατηγὸν ταύτης τῆς στρατείας ἐκλέξοιτο ὁ βασιλεύς. παρελθὼν δὲ Ἰωάννης πατρίκιος εἰς τὸ μέσον ἔλεξε τάδε· ἡμεῖς μέν,
D ὦ δέσποτα, τοῖς σοῖς προστάγμασι πειθόμεθα, καὶ οὐκ ἀντιτείνομεν. ἀλλὰ δίκαιόν ἐστι λογίσασθαί σε τό τε τῆς ὁδοῦ μῆκος καὶ τὰ τῆς θαλάσσης πελάγη, καὶ τὸ διὰ ξηρᾶς ἑκατὸν τεσσαράκοντα ἡμερῶν ὁδοῦ διάστημα ἔχον, καὶ τῆς νίκης τὸ

1. ὡς A, πῶς vulg. 2. αὐτὴν A, ταύτην vulg. 8. προκαλεσάμενος B a. 14. στρατείας ἐκλέξοιτο A, στρατιᾶς ἐξελέξοιτο vulg. 16. ἀντιτείνομεν A, ἀνατείνομεν vulg. 19. ὁμοῦ A.

diutius vivere. quamobrem defensionem pro se ad imperatorem Iustinianum scripsit, nimirum ad se regnum iure pertinere, cum Ildericlius ipsum administrare minime posset. ea de re certior factus Iustinianus Gelimero rescripsit, se istam eius tyrannidem nullatenus probare. at ille neglectis hisce responsis, Amerem excaecavit, Ildericlium vero et Euagetem diligentius custoditos in carcerem inclusit. quod ubi rescivit Iustinianus, continuo expeditionem in Libyam decrevit, bello, quod in Media tum gerebat, dirempto, et, revocato ex oriente Belisario, senatum ea de re consuluit. senatus rem difficilem et periculosam censuit, revocans in memoriam infelicissimam Leonis imperatoris adversus Vandalos navalem expeditionem, quantusque in ea Basilisco duce militum numerus periisset, et quanta pecuniarum vis in ea frustra insumpta. quare perpensa periculi magnitudine, ne ipsum Belisarium navalis huius expeditionis ducem eligeret imperator, metuebant. Ioannes autem patricius in medium descendens orationem huiusmodi habuit. nos quidem, o domine, iussis tuis parebimus, neque ipsis obsistere consilium unquam fuit: aequum tamen est, immensam viae longitudinem, quanta nimirum maris spatia, et quam ma-

ἄδηλον, καὶ τῆς ἥττης τὸ ἐπώδυνον, καὶ τῆς μεταμελείας τὸ ἀνόνητον. ἀποδεξάμενος δὲ ὁ βασιλεὺς τὸν λόγον, τὴν εἰς τὸν πόλεμον προθυμίαν κατέπαυσεν. ἐπίσκοπος δέ τις τῆς ἑῴας τὸν βασιλέα ἀνεπτέρωσεν, λέγων ἐκ θεοῦ ἐπισκῆψαι αὐτῷ ὄναρ κελεῦον αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα γενέσθαι, καὶ αἰτήσασθαι αὐτὸν τοὺς ἐν Λιβύῃ Χριστιανοὺς ῥύσασθαι ἐκ P. 161 τῶν τυράννων. κἀγὼ αὐτῷ συλλήψομαι, καὶ Λιβύης κύριον θήσομαι. ταῦτα ὁ βασιλεὺς ἀκούσας κατέχειν τὴν διάνοιαν οὐκ ἔτι ἠδύνατο, ἀλλὰ τήν τε στρατιὰν καὶ τὰς ναῦς ἐξώπλιζεν, ὅπλα τε καὶ σίτια ἡτοίμαζεν. καὶ Βελισάριον ἐμπαράσκευον ἐκέλευσεν εἶναι, ὡς ἐν Λιβύῃ στρατηγήσοντα. Πουδέντιος δὲ εὐθὺς τυραννήσας, Τρίπολιν ἐκράτησεν, καὶ τῷ Ἰουστινιανῷ ἔγγραψεν, πέμψαις στρατόν, καὶ ταύτην παραλαβεῖν. ὁμοίως καὶ Γόγδας ὁ Γότθος τυραννήσας κατὰ τοῦ ἰδίου δεσπότου Γελίμερος, Σαρδινίαν τὴν νῆσον ἐκράτησεν, καὶ πρὸς Ἰουστινιανὸν ἔγραψεν, ὅπως πέμψῃ στρατὸν καὶ B στρατηγόν, καὶ παραλάβῃ τὴν νῆσον· ὃς καὶ ἀπέστειλε Κύριλλον μετὰ τριακοσίων ἀνδρῶν πρὸς βοήθειαν αὐτοῦ. ὁ δὲ Γελίμερ ἀποστείλας τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μετὰ στόλου πολλοῦ

2. ἀνόνητον e, ἀνόητον a, ἀνώνητον vulg. 10. σίτια A, σιτεῖα vulg.

gnum terrestris itineris intervallum, quod per centum et quadraginta dies vix confici possit, praeterea quam sit incerta belli ineundi victoria, vinci autem quam miserum sit et luctuosum, et quam sera ac vana poenitentia tum fuerit, diligentius perpendere. imperator probata Ioannis sententia, ferventem illum ac propensum ad expeditionem suscipiendam animum sedavit. sed quidam orientis episcopus alas et animos iterum addidit imperatori, somnium sibi a deo immissum asserens, quo se ad imperatorem accedere, eumque ut Christianos, qui in Libya a tyrannis opprimuntur, liberaret, exorare iuberetur: cum ipso enim militabo, et Libyae dominum constituam. his auditis proprium animi sensum continere non valuit imperator, quin immo exercitum navesque armis instruxit, et amplum commeatum paravit: Belisarium vero, ceu ducis munere in Libya functurum, quantocius dispositum esse iussit. porro Pudentius tum rebellans Tripolim per tyrannidem occupavit, ac Iustiniano rescripsit, ut ad eam recipiendam exercitum mitteret. pariter Gogdas Gotthus tyrannide adversus Gelimerem dominum mota, Sardiniam insulam occupavit, deditque litteras ad Iustinianum, ut armato milite et duce missis, insulam recuperaret: imperator vero Cyrillum cum trecentis militibus, qui viro suppetias ferrent, summisit. verum Gelimer fratrem praemittens cum instructissima classe et le-

καὶ ἐπιλογῆς καὶ στρατοῦ τῶν Οὐανδήλων, ταύτην παρέλαβεν, καὶ τὸν Γόγδαν ἀνεῖλεν. Βελισάριος δὲ παρέλαβεν τὴν στρατιὰν καὶ τὸν στόλον καὶ τοὺς ἄρχοντας, Σολομῶνά τε τὸν στρατηγόν, καὶ Δωρόθεον τὸν τῆς Ἀρμενίας καὶ Κυπριανὸν καὶ Βαλεριανὸν καὶ Μαρτῖνον καὶ Ἀλφίαν καὶ Ἰωάννην καὶ Μάρκελλον καὶ Κύριλλον, οὗ πρόσθεν ἐμνήσθην, καὶ ἑτέρους πολλοὺς τῶν Θράκην οἰκούντων. εἵποντο δὲ αὐτοῖς Ἐλοῦ-
C *ροι, ὧν Φαρᾶς ἦρχεν, χίλιοι, καὶ Μασσαγέται ἱπποτοξόται, ὧν ἡγοῦντο Σισίννιός τε καὶ Βαλᾶς. ναῦς δὲ ὑπῆρχον πεντακόσιαι, αἳ ά μυριάδας πέντε μεδίμνων χωροῦσαι. ναῦται*
V. 129 *δὲ τρισμύριοι Αἰγύπτιοί τε καὶ Ἴωνες καὶ Κίλικες. ἀρχηγὸς δὲ εἷς ἐπὶ ταῖς ναυσὶ Καλώνυμος Ἀλεξανδρεύς. ἦσαν δὲ καὶ δρόμωνες διὰ ναυμαχίαν ἐνενήκοντα. στρατηγὸν δὲ μονοκράτορα ἐφ' ἅπασιν Βελισάριον ὁ βασιλεὺς ἔστησεν. ὥρμητο δὲ ὁ Βελισάριος ἐκ Γερμανίας, ἣ Θρακῶν τε καὶ Ἰλλυρίων μεταξὺ κεῖται. συνεπεφέρετο δὲ μετ' αὐτοῦ καὶ Ἀντωνίναν, τὴν ἑαυτοῦ γαμετήν. ὁ δὲ Γελίμερ τὸν ἑαυτοῦ ἀδελ-*
D *φὸν Τζάτζωνα σὺν ἑκατὸν εἴκοσι ναυσί, καὶ στρατὸν ἐκλελεγμένον ἐν Σάρδῳ τῇ νήσῳ κατὰ Γόγδα ἀπέστειλεν. ἕβδομον δὲ ἦν ἔτος Ἰουστινιανοῦ ὅτε ὁ Βελισάριος ἐν τῇ νήσῳ ἐστάλη.*

3. *στρατιὰν* A, *στρατείαν* vulg. *Σολομῶνά τε* A, *Σολομῶν τε* vulg. 7. *τῶν Θράκην οἰκούντων* A, *τοὺς τὴν Θρ. οἰκοῦντας* vulg. 10. *μυριάδας* A, *μυριάδων* vulg. 12. *καλούμενος* A. 16. *καὶ Ἀντ.* A, *τὴν Ἀντ.* vulg.

ctissimo Vandalorum exercitu, insulam cepit, ipsumque Gogdam occidit. caeterum Belisarius exercitum classemque accepit cum praefectis, Solomone duce, Dorotheo, cui commissa erat Armenia, Cypriano, Valeriano, Martino, Alphia, Ioanne, Marcello et Cyrillo, cuius nuper mentionem habui, multisque aliis, qui Thraciam inhabitabant. ipsum vero mille Aeluri, Phara duce, sequuti sunt, et Massagetae equites sagittarii, quibus Sisinnius et Balas praefuere. naves autem fuerunt omnino quingentae, cunctae vero modiorum quinquaginta millia capiebant: nautae vero triginta millia numerati sunt Aegyptii, Iones et Cilices: unusque demum nautis per naves istas praefectus Calonymus Alexandrinus: et dromones ad praelia navalia nonaginta. Belisarium ducem omnium supremaque in alios omnes potestate instructum imperator constituit. Belisarius iste ex Germania regione Thraciam inter et Illyricos media traxit originem: et Antoninam coniugem secum duxit. porro Gelimer fratrem suum Tzatzonem cum navibus centum et viginti et milite lectissimo ad Sardiniam insulam contra Gogdam misit. septimus autem imperii Iustiniani erat annus, cum Belisarius ad insulam missus est. Procopius vero scriptor histo-

συνῆν δὲ αὐτῷ καὶ Προκόπιος ὁ συγγραφεύς. ἀπάραντες δὲ τῆς βασιλίδος πόλεως, ἦλθον ἐν Ἀβύδῳ. Βελισάριος δὲ ἐφρόντιζεν, ὅπως ὁ σύμπας στόλος ἅμα πλέοι, καὶ εἰς χωρίον τὸ αὐτὸ προσορμίζοιτο. καταλαβὼν δὲ τὴν Σικελίαν, ἀπέστειλεν Προκόπιον τὸν συγγραφέα εἰς Συρακοῦσαν, εἴπως εὕροι τινὰς ὁδηγήσοντας αὐτὸν εἰς Λιβύην ἐκ τοῦ αἰφνιδίου προσορμίσασθαι τῇ γῇ, καὶ τὸν λαὸν ἐξαγαγεῖν δεδιότα τὴν συμμαχίαν. αὐτὸς δὲ τὸν στόλον ἀράμενος εἰς Καύχανα τὸ χωρίον P. 162 προσώρμισεν, διακοσίοις σταδίοις τῆς Συρακούσης ἀπέχον. Προκόπιος δὲ ἐν Συρακούσῃ εἰσελθών, τροφάς τε ὠνήσατο παρὰ Ἀμαλασούνθης τῆς γυναικὸς Θευδερίχου, μητρὸς δὲ Ἀταλαρίχου βασιλέως Ἰταλίας, φιλίαν πρὸς Ἰουστινιανὸν ἐχόντων· ἐπέτυχέν τε παραδόξως καὶ ἀνδρός, φίλου μὲν αὐτῷ ὑπάρχοντος ἐκ παιδός, πεπειραμένου δὲ τῆς Λιβύης τόπων καὶ τῆς θαλάσσης, τρίτην * ἔχοντος ἡμέραν ἐκ Καρχηδόνος ἀφικομένου, καὶ διεβεβαιοῦτο πᾶσαν ἀμεριμνίαν ἔχειν αὐτούς, καὶ μὴ ὑποπτεύειν τινὰ κατ' αὐτῶν στρατεύεσθαι, ὥστε ἀπὸ τεσσάρων μονῶν τῆς θαλάσσης τὸν Γελίμερα αὐλίζεσθαι. B τοῦτον οὖν λαβὼν Προκόπιος εἰς Καύχανα πρὸς Βελισάριον ἀπήγαγεν. καὶ ταῦτα μαθὼν ὁ Βελισάριος τῇ

1. καὶ Προκ. A, ὁ Πρ. vulg. 5. εἴπως A, εἴπω vulg. 8. Καύχανα A. 16. ἀφικομένου A, ἀφικόμενος vulg.

riarum in ipsius comitatu tum erat. ab urbe igitur reliquarum regina solventes, Abydum appulerunt. porro curae maxime erat Belisario, ut classis tota simul vela faceret, et ad unum pariter portum accederet. cum ad Siciliam applicasset, Procopium scriptorem Syracusas destinavit quaesitum, si qua sorte viae ductores comperiret, qui classem ex improviso ad Libycae terrae oras admoverent, quo militares suas copias regionis (etenim incolas hostibus auxilio fore verebatur) facilius ad solum educeret. interim ipse Cauchana, pagus is fuit ducentis stadiis a Syracusis remotus, tota classe mari delata appulit. Procopius Syracusas ingressus, ab Amalasunthe Theuderichi coniuge, Athalarichi vero Italiae regis matre (erant hi duo cum Iustiniano foedere coniuncti) cibos emit; et inopinato in virum a pueris amicitia sibi devinctum incidit, qui Libyae marisque loca cuncta frequentioribus experimentis habebat nota, qui tribus non amplius diebus Carthagine discesserat. is profundam tranquillitatem Vandalos agere, nullam aciem adversus se instructam suspicari, ipsum Gelimerem quatuor a mari stationibus moram in praesenti facere asserebat. eum secum assumptum Cauchana ad Belisarium adduxit. Belisarius his auditis post tertium diem ad Libyae oras applicuit, ad locum, cui

τῆς Λιβύης ἀκτῇ τριταῖος προσώρμισεν εἰς χωρίον, ὃ Κεφαλὴν Βράχους καλοῦσιν. ἀποβάντες δὲ τῶν νηῶν, χάρακά τε καὶ τάφρον βαθεῖαν ποιήσαντες, ἐστρατοπεδεύσαντο ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ, ἔνθα καὶ ὕδατος πολύ τι χάσμα τῆς τάφρου ὀρυττομένου ἡ γῆ ἀνῆκεν, τοῦ τόπου ἀνύδρου ὄντος, καὶ εἰς πᾶσαν χρείαν τοῖς τε ζώοις καὶ τῷ στρατῷ γέγονεν. τῇ δὲ ἐπιούσῃ ὁ λαὸς πρὸς πραῖδαν ἐχώρει. ὁ δὲ στρατηγὸς τούτους ᾐκίσατο, λέγων πρὸς αὐτοὺς τάδε· τὸ μὲν βιάζεσθαι καὶ τοῖς C ἀλλοτρίοις σιτίζεσθαι ἄδικόν ἐστιν ἐν παντὶ καιρῷ, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς κινδύνοις. ἐγὼ γὰρ ἐκείνῳ μόνον τὸ θαρρεῖν ἔχων εἰς τὴν γῆν ταύτην ὑμᾶς ἀπεβίβασα, ὅπως τῇ δικαιοσύνῃ καὶ ἀγαθοεργίᾳ τόν τε θεὸν θεραπεύσωμεν, καὶ τοὺς Λίβυας πρὸς ἡμᾶς ἐπισπασώμεθα. αὕτη δὲ ὑμῶν ἡ ἀκράτεια εἰς τοὐναντίον ἡμῖν μεταβήσεται, καὶ τοὺς Λίβυας συμμαχῆσαι τοῖς Οὐανδήλοις παρασκευάσει. ἀλλὰ πειθόμενοι τῷ ἐμῷ λόγῳ, ὠνούμενοι τὰς τροφὰς κομίζεσθε, καὶ μήτε ἄδικοι δόξητε εἶναι, μήτε τὴν φιλίαν τῶν Λιβύων εἰς ἔχθραν μεταβάλητε, καὶ τὸν θεὸν θεραπεύσητε. παύσασθε τοῖς ἀλλοτρίοις ἐπιπηδῶντες, καὶ κέρδος ἀποσείσασθε κινδύνων μεστόν. D ἀποστείλας τε Βελισάριος ἐπὶ Σύλλεκτον τὴν πόλιν

1. ἀκτῇ] ὀκτῇ vulg. προσώρμισεν A, προσώρμησεν vulg. 4. τῆς τάφρου A, τοῦ τ. vulg. 8. τοὺς ἀλλοτρίους A. 10. ἐκείνου A. 13. ἀκρασία A. 14. συμμαχῆσαι A, συμμαχεῖν vulg. 18. θεραπεύσητε] ἀναπαύσητε A f.

Caput Breve nomen. descensu e navibus facto, mox fossa profunde ducta, valloque circum excitato, uno solo die castra metati sunt. illic, dum agger effoditur, magnam aquae scaturiginem sponte tellus emisit, cum alioquin totus aquarum penuria locus laboraret: quae ad necessarios iumentorum totiusque exercitus usus sufficit. sequenti luce populus populatum processit. praefectus exercitus severius in eos animadvertens, verba demum huiusmodi habuit. violentia quidem uti, et alienis furto raptis vivere omni tempore nefas, quam maxime periculo imminente. ego vero hoc solo confisus ad terram istam vos exposui, ut iustitia et beneficentia divinum numen nobis demereamur, et Libyes ad nos alliciamus. haec autem vestra petulantia et vivendi licentia res in contrarium vertet, et Libyes Vandalis opem ferre compellet. verum consiliis praebete morem, pretio cibos comparate, ut neque fas et ius violare, neque Libyum affectum in hostiles animos convertere vel inflectere videamini. opem itaque dei vobis ipsis conciliaturi, in aliena involare desistite, et lucrum scatens undequaque periculis lubentes amovete. tum Belisarius ad Syllectum

στρατόν, ταύτην ἀπονητὶ παρέλαβεν. ἐν νυκτὶ γὰρ πρὸς αὐ-
τὴν ἀφικόμενοι σὺν ταῖς εἰσιούσαις ἁμάξαις τῶν ἀγροίκων
εἰσελθόντες, ταύτην ἔσχον. καὶ ἐπειδὴ ἡμέρα ἐγένετο, τόν τε
ἱερέα καὶ τοὺς ταύτῃ πρώτους λαβόντες, πρὸς τὸν στρατηγὸν V. 130
ἔπεμψαν. τῇ δὲ αὐτῇ ἡμέρᾳ καὶ ὁ τοῦ δημοσίου δρόμου
ἐπιμελούμενος, ηὐτομόλησεν παραδοὺς τοὺς δημοσίους ἵππους.
συνελήφθη δὲ καὶ ὁ τὰς βασιλικὰς ἀποκρίσεις ποιῶν βεριδά-
ριος. Βελισάριος δὲ διακοσμήσας τὸ στράτευμα ἐπὶ Καρχη-
δόνα ἐβάδιζεν. Ἰωάννῃ δὲ τῷ Ἀρμενίῳ τριακοσίους ἐπιλέ-
κτους παραδοὺς παρήγγειλεν παρακολουθεῖν τε ἀεί, καὶ τοῦ P. 163
στρατεύματος μὴ πολὺ διίστασθαι. εἰς δὲ Σύλλεκτον τὴν πό-
λιν ἀφικόμενος, ἀγαθότητι καὶ γλυκολογίᾳ τούτους ἀνεκτή-
σατο, ὥστε τοὺς λοιποὺς καθάπερ ἐν χώρᾳ οἰκείᾳ τὴν πο-
ρείαν ποιήσασθαι, οὔτε ὑποχωρούντων, οὔτε κρυπτομένων,
ἀλλὰ καὶ ἀγορὰν παρεχομένων, καὶ τὰ ἄλλα τοῖς στρατιώταις
ὑπηρετούντων. ὀγδοήκοντα δὲ σταδίους ἀνύοντες ἡμέραν ἑκά-
στην ἄχρι Καρχηδόνος διετέλεσαν. οὕτως δὲ διὰ τῆς Λε-
πτῆς πόλεως καὶ Ἀδραμούτου εἰς Χράσιν τὸ χωρίον ἀφί-
κοντο, ὀκτὼ καὶ τριακοσίους σταδίους Καρχηδόνος ἀπέχον,
ἔνθα ἦν καὶ βασίλεια τῶν Οὐανδήλων καὶ παράδεισοι κάλλι- B

1. ταύτῃ A, ταύτης vulg. 11. διεστάναι A. 12. ἀφικόμενος A, ἀφικνούμενος vulg. 13. οἰκείᾳ A, ἰδίᾳ vulg. 14. ποιήσασθαι A e, ποιούντων vulg. 16. καθ' ἑκάστην A. 17. οὕτως A, αὐτοὶ vulg. 20. καὶ βασίλεια A, καὶ ἡ βασιλεία vulg. 20. τῶν Οὐανδήλων A, τοῦ Οὐανδήλου vulg.

urbem exercitu misso eam nullo labore comparavit. sub noctem enim ad eam profecti, rusticanorum curribus in eam ingredientibus admixti, occupaverunt. illucescente sole sacerdotem et caeteros civitatis primores captos ad praefectum miserunt. eodem die qui cursus publici curandi sustinebat provinciam, equis publicis traditis in partes Romanas transiit, et qui regia responsa ferebat veredarius, tum etiam captus est. tunc Belisarius copiis in ordinem dispositis, Carthaginem versus iter direxit. Ioanni vero Armenio trecentos lectissimos viros commendans, pone sequi, nec a se divertere, aut ab exercitu longius discedere praecepit: Syllectumque urbem profectus, innata sibi lenitate et suaviloquentia civium animos et aliorum pariter sibi devinxit, ut in castris velut in propria regione iter haberent, neque a militibus se subducendos aut occultandos putarent, quin immo commeatum praeberent, caeteraque omnia vitae necessaria subministrarent. stadia vero octoginta per singulos dies, quoad Carthaginem pervenerint, conficiebant: atque ita demum per Leptem et Adramutum civitates ad Chrasim pagum tercentum et octo stadiis Car-

στοι καὶ κρῆναι διειδέσταται καὶ ὀπωρῶν παντοδαπῶν πλῆθος ἄπειρον· ὥστε τῶν στρατιωτῶν ἕκαστος τὴν καλύβην ἐν δένδροις ὀπωρίμοις ἐπήξατο, καὶ τῶν καρπῶν ὡραίων ὄντων καὶ πάντων ἀπολαβόντων, αἴσθησις οὐ γέγονε ἐλαττουμένης ταύτης. ὁ δὲ Γελίμερ ἀκούσας παρεῖναι τοὺς Ῥωμαίους, γράφει εἰς Καρχηδόνα πρὸς τὸν ἀδελφὸν Ἀματᾶν, Ἰλδέριχον μὲν καὶ ἄλλους ὅσους εἰς φυλακὴν ἔχει συγγενεῖς αὐτοῦ ἀποκτεῖναι, αὐτὸν δὲ καὶ τοὺς Οὐανδήλους, καὶ εἴ τι ἄλλο μάχιμον ἐν τῇ πόλει ἦν, ἐξοπλίσαι πρὸς πόλεμον. ὁ δὲ Ἀματᾶς C *τὰ κελευσθέντα αὐτῷ ἐποίησεν. Βελισάριος δὲ Ἀρχελάῳ τῷ ὑπάρχῳ καὶ Καλωνύμῳ τῷ ναυάρχῳ ἐπέστειλε πλησιάσαι τῇ Καρχηδόνι, καὶ μὴ εἰσβαλεῖν πρὸς αὐτήν, ἄχρις ἂν αὐτοὺς κελεύσῃ. αὐτὸς δὲ εἰς Δέκιμον ἀφίκετο ἀπέχοντα Καρχηδόνος σταδίους ἑβδομήκοντα. ὁ δὲ Γελίμερ τον ἀνεψιὸν Κιβαμοῦνδον ἐκέλευσεν ἅμα δισχιλίων κατὰ τὸ εὐώνυμον μέρος ἰέναι, ὅπως Ἀματᾶς μὲν ἐκ Καρχηδόνος, Γελίμερ δὲ ὄπισθεν, Κιβαμοῦνδος δὲ ἐκ τῶν ἀριστερῶν χωρίων εἰς ταὐτὸ τὴν κύκλωσιν τῶν πολεμίων ποιήσαιντο. Βελισάριος δὲ τὸν μὲν*

1. *διειδέσταται* A, *διηδέστατοι* vulg. 3. *ὀπωρίμοις*] *ὀπώροις* codd. et edd. 4. *ἀπολαβόντων* A, *ἀπολαυόντων* vulg. 8. *αὐτὸν δὲ καὶ τοὺς* A, *αὐτόν, καὶ τοὺς* vulg. 10. *τὰ* add. ex A. 11. *ἐπέστειλε* A, *ἀπέστ.* vulg. 12. *αὐτοὺς* A, *αὐτὸν* vulg., fort. *αὐτός*. 17. *ἀριστερῶν* A, *ἀριστερὰ* vulg. 18. *ποιήσαιντο* A, *ποιήσονται* vulg.

thagine dissitum accesserunt. illic Vandalorum regia erat hortique pulcherrimi et limpidissimi fontes et fructuum omnis generis immensa copia: adeo ut unusquisque militum casulam inter arbores fructiferas fixerit; cumque fructuum species ad colligendum invitaret, et usus in omnes communis, nulla tamen eorum in arboribus imminutio, nullum detrimentum poterat oculus advertere. ubi Gelimer Romanos accedere rescivit, Carthaginem ad Amatam fratrem scripsit, ut Ilderichum et quotquot alios sub custodia detentos eius affines neci traderet, Vandalos autem, et si quos alios militiae idoneos haberet urbs, armis ad bellum instrueret: quae Amatas, prout erant iussa, fideliter exsequutus est. tum Belisarius Archelao praefecto et Calonymo nauarcho mandavit, ut ad Carthaginem propius classem admoverent, nec tamen impressionem in urbem facerent, donec ipse iuberet: ipse vero Decimum stadiis septuaginta Carthagine distans secessit. Gelimer autem Cibamundum nepotem cum millibus hominum duobus sinistra iter habere iussit, ut, Amata Carthaginem versus recta tendente, ipse pone sequeretur, et cum Cibamundo, ex locis ad laevam positis adveniente, per circum hostilem exercitum obsideret, quem una simul omnes concluderent. caeterum Belisarius, ut prae-

Ἰωάννην, ὡς προέφην, προάγειν ἐκέλευσεν, Μασσαγέτας δὲ ἐν D ἀριστερᾷ τῆς στρατιᾶς ἰέναι. Ἀματᾶς δὲ οὐκ ἐν δέοντι ἀφίκετο χρόνῳ, ἀλλὰ καὶ τὸ πλῆθος τῶν Οὐανδήλων ἐν Καρχηδόνι ἀπέλιπεν, καὶ ὡς τάχιστα εἰς τὸ Δέκιμον ἀφίκετο σὺν ὀλίγοις, καὶ οὐδ' αὐτοὺς συνειλεγμένους. συναντήσας δὲ τῷ Ἰωάννῃ εἰς χεῖρας ἦλθεν, καὶ κτείνεται ὑπὸ Ἰωάννου, καὶ τρέπονται οἱ σὺν αὐτῷ φεύγοντες ἀκρατῶς, καὶ ἀνεσόβουν πάντας τοὺς ἐκ Καρχηδόνος εἰς Δέκιμον ἰόντας, οἰόμενοι τοὺς διώκοντας παμπληθεῖς εἶναι. Ἰωάννης δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ [οὓς] ἔσφαζον ἕως τῶν πυλῶν Καρχηδόνος τοσούτους, ὥστε εἰκάζειν τοὺς ὁρῶντας δισμυρίων πολεμίων τὸ ἔργον εἶναι. P. 164 Κιβαμοῦνδος δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ δισχίλιοι περιπεπτωκότες ἐν τῇ ἀλκῇ τοῖς Οὔννοις, ἀπώλοντο πάντες. Βελισάριος δὲ εἰς Δέκιμον ὢν, οὐδὲν τούτων ἔμαθεν· ἀλλὰ χαράκωμα περιβαλὼν, ἐφοσσάτευσεν, καταλιπὼν αὐτόθι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τοὺς πεζούς. αὐτὸς δὲ λαβὼν τοὺς ἱππεῖς καὶ τοὺς V. 131 ἡγεμόνας, ἐπὶ Καρχηδόνα ἐχώρει. εὑρὼν δὲ τοὺς πεπτωκότας νεκροὺς τόν τε Ἀματᾶν καὶ τοὺς Οὐανδήλους, καὶ μαθὼν τὰ γεγονότα, εἰς λόφον τινὰ ἀνελθὼν, ὁρᾷ κονιορτὸν ἐκ μεσημβρίας, καὶ Οὐανδήλων ἱππέων πλῆθος πολὺ, ἡγουμένου B

5. αὐτοῖς συνειλεγμένοις A. 8. ἐκ Καρχηδόνος A, ἐν Καρχηδόνι vulg. 10. οὓς delendum esse videtur. 15. ἐφοσσάτευσεν A, ἐφωσσάτευσεν vulg. 16. ἱππεῖς A, ἵππους vulg. 17. ἐπὶ K. A, εἰς K. vulg. τοὺς add. ex A.

misi, Ioannem praecedere imperavit, et Massagetas aciei sinistram tenere. Amatas autem opportuno tempore non est progressus, verum copiis Vandalorum Carthagine relictis, paucis comitatus, sed neque bene iunctis, ad invicem Decimum quantocius contendit. Ioanni vero factus obviam manibus cum eo consertis occiditur, comitesque fusi et in fugam praecipites versi, immensam insequentium hostium aciem esse rati, Decimum convolare, et urbem tutari commonebant. Ioannes autem, et qui una pugnabant, tam magnum hostium numerum usque ad ipsas Carthaginis portas occiderunt, ut quisquis tantam stragem vidisset, eam nonnisi a viginti hominum millibus edi posse facile existimaret. Cibamundus et qui comitabantur milites bis mille, dum suppetias sociis afferunt, in Unnos incidentes omnes deleti sunt. Belisarius cum ad Decimum substitisset, nihil horum rescivit: sed vallo circumducto castra metatus est, in quibus uxorem et pedestres copias reliquit. ipse equitibus stipatus, et ducibus secum sumptis, Carthaginem contendit. cum autem mortuos in via iacentes ipsumque Amatam una cum Vandalis occisum, omniaque, prout gesta fuerant, percepisset, tumulum ascendens, pulverem meridiem versus excitatum

αὐτοῖς Γελίμερος, μὴ γνώσαντος μήτε τὸ Κιβαμούνδου πάθος μήτε τὸ τοῦ Ἀματᾶ. ἐπεὶ δὲ ἐγγὺς ἀλλήλων γεγόνασι προτερήσαντες Οὐανδῆλοι, τὸν λόφον καταλαμβάνουσι, καὶ φοβεροὶ τοῖς ἐναντίοις ἐδείχθησαν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τραπέντες εἰς χωρίον ἀφικνοῦνται σταδίους ἑπτὰ τοῦ Δεκίμου ἀπέχον. θεὸς δὲ τούτους παραδόξως ἀλλοιώσας εἰς δειλίαν κατέστησεν. εἰ γὰρ τὴν δίωξιν εὐθὺς ἐποιήσαντο, ἄρδην ἅπαντας σὺν Βελισαρίῳ διέφθειραν, (τοσοῦτον ἦν τὸ πλῆθος τῶν Οὐανδήλων) καὶ τὸν Ἰωάννην ὑποστρέφοντα ἐκ Καρχηδόνος καὶ σκυλεύ-
C οντα τοὺς τεθνεῶτας ἀπονητὶ κρατῆσαι ἤμελλον. κατιὼν δὲ ἐκ τοῦ λόφου Γελίμερ, καὶ εὑρὼν τὸν ἀδελφὸν νεκρόν, εἴς τε ὀλοφύρσεις ἐτράπη, καὶ τῆς νίκης τὴν ἀκμὴν ἤμβλυνεν. Βελισάριος δὲ τούς τε φεύγοντας στῆναι κελεύσας, καὶ κοσμίως πάντα διατάξας, καὶ ὀνειδίσας τῆς δειλίας, καὶ τὴν τελευτὴν τῶν ἐναντίων, ἅμα τε καὶ τὴν Ἰωάννου νίκην μαθών, δρόμῳ καὶ ἀνδρείᾳ ἐπὶ Γελίμερα χωρεῖ. οἱ δὲ βάρβαροι ἀπαρασκεύαστοι εὑρεθέντες, εἰς φυγὴν ἐτράπησαν κραταιάν, καὶ πολλοὺς ἀποβαλόντες εἰς * Μήδειαν ἐχώρουν καταλιπόντες
D Καρχηδόνα. νυκτὸς δὲ καταλαβούσης, ὅ τε Βελισάριος καὶ Ἰωάννης καὶ οἱ Μασσαγέται εἰς Δέκιμον ἀφικόμενοι, πάντα

6. ἀλλοιώσας A, ἀλλοίως vulg. 13. τούς τε φ. A, καὶ τοὺς φ. vulg. 15. τὴν add. ex A. 20. πάντα A, ἅπαντα vulg.

magnumque Vandalorum equitum agmen a Gelimere ductum prospexit: Cibamundi quippe cladem et Amatae caedem ignorabat adhuc Gelimer. cum vero utrique ad invicem propius accessissent, praevertentes Vandali tumulum occupant, et de se terrorem maximum hostibus incutiunt: quare Romani in fugam versi secedunt in vicum stadiis septem a Decimo remotum. deus autem praeter omnem opinionem Vandalos in metum coniecit: si enim fugientes continuo insequuti essent, omnes penitus cum ipso Belisario ad internecionem delevissent (adeo quippe numerosa erat Vandalorum multitudo) et Ioannem Carthagine revertentem et in spoliis mortuorum diripiendis occupatum, nullo negotio potuissent comprehendere. Gelimer relicto tumulo, ubi mortuum fratrem offendit, ad planctus et eiulatum conversus est totus, ex quo victoriae acies ei remansit omnino obtusa. Belisarius fugientibus sistere iussis, mox cuncta disponit ornate, formidinem exprobrat, cognitaque quam sustinuerant hostes strage et a Ioanne parta victoria, contento corporis cursu et animi ardore in Gelimerem impetum facit. barbari subeundo certamini penitus imparati, in validam fugam se coniiciunt, et multis suorum amissis desertaque Carthagine, Mediam se recipiunt. ubi nox ingruit, Belisarius, Ioannes et Massagetae Decimum repetentes, cunctis, quae occiderant,

τὰ συμβεβηκότα μαθόντες, ἔχαιρον· τῇ δὲ ἐπαύριον ἅμα τῶν πεζῶν καὶ τῇ Βελισαρίου γυναικὶ ἅπαντες ἐπὶ Καρχηδόνα ἐπορεύοντο. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι τὰς πύλας ἀναπετάσαντες καὶ λύχνα ἅψαντες, πανδημεὶ πρὸς ὑπάντησιν Βελισαρίου ἐξῄεσαν. οἱ δὲ ἐν αὐτῇ Οὐανδῆλοι ἐν τοῖς ἱεροῖς προσέφυγον. καταλαβόντος δὲ καὶ τοῦ στόλου, τὴν ἅλυσιν ἄραντες ἐν τῷ λιμένι τούτους ἐδέξαντο. καὶ ὁ μὲν πλεῖστος στόλος τὴν ἐντολὴν τοῦ Βελισαρίου φυλάξαντες οὐκ εἰσῆλθον ἐν τῷ λιμένι, ἀλλ' ἔξω προσώρμισαν. Καλώνυμος δὲ τὴν παρακοὴν P. 165 ἐνδυσάμενος εἰσῆλθεν, καὶ τὰ πλοῖα ληϊσάμενος πολλὰ χρήματα ἀφήρπαζεν, καὶ ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις καὶ οἴκοις τοῖς πλησίον τοῦ λιμένος εἰσῆλθεν, καὶ πολλοὺς ᾐχμαλώτευσεν. ἀκονητὶ δὲ Βελισάριος τῆς Καρχηδόνος κρατήσας παρῄνει τοῖς στρατιώταις λέγων· ὁρᾶτε, ἡλίκα εὐτυχήματα γεγόνασιν ἡμῖν, ἐπειδὴ σωφροσύνην εἰς τοὺς Λίβυας ἐπεδειξάμεθα. βλέπετε, τὴν εὐκοσμίαν ἐν Καρχηδόνι διασώσασθε, καὶ μήτις ἀδικήσῃ τινά, ἢ ἀφαρπάσῃ τι αὐτοῦ. πολλὰ γὰρ κακὰ παθόντας ὑπὸ Οὐανδήλων ἀνδρῶν βαρβάρων, βασιλεὺς ὁ ἡμέτερος βοηθῆσαι τούτοις ἡμᾶς ἀπέστειλεν καὶ τὴν ἐλευθερίαν B χαρίσασθαι. ταῦτα παραινῶν εἰς Καρχηδόνα εἰσῆλθεν. καὶ

5. ἐξίεσαν codd. et edd. 6. δὲ καὶ τοῦ A, δὲ τοῦ vulg. 11. ἐν add. ex A. 15. ἐπειδὴ A, ἐπειδὰν vulg. 17. παθόντων A. 19. τούτοις A, τούτους vulg.

auditis, summopere gavisi sunt. postero die copiis pedestribus accitis, coniuge quoque Belisarii secum sumpta, cuncti Carthaginem versus arripuerunt iter. Carthaginienses reseratis portis et accensis focis cum totius populi frequentia Belisarium excepturi obviam processerunt: Vandali in civitate relicti fugientes in templa consuluerunt saluti. adventante classe, sublata quae portum claudebat catena, et naves in civitatem admissae. et plurima quidem exercitus pars iussa Belisarii observatura portum non est ingressa, sed foras appulit. Calonymus vero contumacia fretus intro subiit, et exhaustis praedonis in morem navigiis, immensam divitiarum molem ex eis asportavit, officinas etiam et domos portui proximas ingressus, plurimos ex eis abduxit captivos. Belisarius porro Carthagine sine labore potitus, milites his verbis hortabatur: quam prospere nobis cuncta cedunt, cum nimirum moderate et temperanter erga Libyae populos nos gessimus, vos videtis: nunc ut eadem moderatio in urbe Carthagine servetur, efficite: nullus iniuste civem excipiat, nullus alterius rem per nefas tractet aut rapiat. plurima quippe a Vandalis barbaris viris passos istos cives imperator noster liberaturos nos misit, opem laturos, ac denique reddituros libertatem. haec colloquutus Carthaginem ingressus est: inde ad pa-

ἀναβὰς εἰς τὸ παλάτιον, ἐν τῷ Γελίμερος θρόνῳ ἐκάθισεν. τούτῳ προσῆλθον οἵ τε ἔμποροι Καρχηδόνος, καὶ ὅσοι πλησίον τῆς θαλάσσης ἔμενον, ὀλοφυρόμενοι ἁρπαγὴν πεπονθέναι ὑπὸ τοῦ στόλου. ὁ δὲ Βελισάριος Καλώνυμον τὸν ναύαρχον
V. 132 *ὥρκισεν, ὅπως ἅπαντα τὰ διαρπαγέντα ἐνέγκῃ, καὶ ἀποδώσῃ τοῖς οἰκείοις δεσπόταις. ὁ δὲ σφετερισάμενος ἐξ αὐτῶν, καὶ ἐπιορκήσας, οὐ μετὰ πολὺ τὴν δίκην ἔτισεν. ἔξω γὰρ φρε-*
C *νῶν γενόμενος τὴν ἑαυτοῦ γλῶσσαν φαγὼν ἀπέθανεν. Βελισάριος δὲ τὸν λαὸν εἱστία βασιλικῶς, καὶ ἡ τοῦ Γελίμερος θεραπεία παρετίθει τε καὶ ᾠνοχόει, καὶ τὰ ἄλλα πάντα ὑπούργει. οὕτως δὲ ὁ στρατηγὸς ἀθορύβως τὴν πόλιν ἔσχεν· ὥστε οὐδὲ ὕβριν τινὰ ἐπήγαγεν ἀνθρώπῳ, οὐδὲ ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς τινὰς συνέβη τὴν οἰκίαν ἀσφαλίσαι· ἀλλ' ἀγοράζοντες οἱ στρατιῶται ἤσθιον, καὶ ηὐφραίνοντο. τοὺς δὲ εἰς τὰ ἱερὰ φυγόντας Οὐανδήλους πιστὰ δοὺς ἐξήγαγεν. τῶν δὲ τειχῶν τῆς πόλεως ἐπεμελεῖτο ἠμελημένων πρότερον ὄντων. ἔλεγον δὲ καὶ παλαιὸν λόγον ἐν Καρχηδόνι εἰρῆσθαι, ὡς τὸ Γ διώξει*
D *τὸ Β. νυνὶ δὲ τετέλεσται. πρότερον γὰρ Γιζέριχος Βονιφά-*

1. *εἰς τὸ παλάτιον* A e, *ἐν τῷ παλατίῳ* vulg. 2. *τούτῳ πρ.* A, *τούτῳ τῷ πρ.* vulg. 5. *ὥρκισεν* A, *ὁρκίσας* vulg. 7. *οὐ μετὰ* A, *καὶ οὐ μ.* vulg. 9. *Γελίμερος* A, *Γελίμερ* vulg. 10. *παρετίθει τε καὶ* A, *παρετίθετο καὶ* vulg. *οἰνοχόει* A e. 12. *ἐπήγαγεν* A, *ἐπάγειν* vulg. 13. *ἀσφαλίσαι* A, *σφαλίσαι* vulg. 14. *ἤσθιον* A, *εἴσθιον* vulg. *καταφυγόντας* a. 17. *παλαιὸν* A, *πάλαι* vulg. 18. *τετέλεσται* A, *τετέλευται* vulg.

latium ascendens, in Gelimeris throno sedit: ad quem statim urbis mercatores caeterique qui ad mare habitabant accessere, se ab exercitu navali funditus compilari queritantes. quare Belisarius, dei nomine religiosius interposito, Calonymum classis praefectum adiuravit, ut quae diripuerat, deponeret in medium, et cuncta propriis dominis restitueret. is cum quaepiam furtim retinuisset, et iusiurandum violasset, non diu postmodum persolvit poenas: a mente siquidem alienatus, lingua sibi dentibus corrosa, misere periit: porro Belisarius populum regali prorsus epulo accepit, in quo ipsa Gelimeris familia cibos apposuit, ipsa vinum miscuit, caeteraque ministeria obivit. ita dux ille nullo pene belli tumultu urbem obtinuit: adeo ut nulli hominum illata fuerit iniuria, nullus in foro propriam obserare domum fuerit coactus: quin potius necessariis pretio comparatis milites epulabantur, et genium fovebant. ad templa vero profugis Vandalis fidem dedit Belisarius, et e sacris locis eduxit: et urbis moenium pridem neglectorum curam egit. caeterum antiqui cuiusdam dicti submurmurans rumor adhuc Carthagine ferebatur: gamma expellet beta: et

τιον ἐξεδίωξεν· νυνὶ δὲ Βελισάριος Γελίμερα. Γελίμερ δὲ χρήματα πολλὰ τοῖς γεωργοῖς Λιβύων προϊέμενος πρὸς ἑαυτὸν ὑπηγάγετο, καὶ ἐκέλευσεν αὐτοὺς Ῥωμαίων τοὺς εἰς τὰ χωρία περιόντας κτείνειν. τοῦτο δὲ ποιησάντων τῶν γεωργῶν, μαθὼν ὁ Βελισάριος, ἀποστέλλει Διογένην ἕνα τῶν αὐτοῦ δορυφόρων αἰκίσασθαι τοὺς γεωργούς. ὁ δὲ Διογένης ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ εἰς οἰκίαν εἰσελθὼν, ἐκάθευδεν μηδὲν πολέμιον ἐννοούμενος· τοῦτο μαθὼν ὁ Γελίμερ τριακοσίους ἐπιλεξάμενος ἀποστέλλει κατ' αὐτοῦ. ἐλθόντες δὲ περιεκύκλω- P. 166 σαν τὴν οἰκίαν, δεδιότες εἰσελθεῖν τὴν νύκτα. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι αἰσθόμενοι, ἀναστάντες. καὶ ὁπλισάμενοι, τοῖς ἵπποις ἐπιβάντες, εἴκοσι τὸν ἀριθμὸν ὄντες ἀνοίγουσιν ἐξαπίνης τὰς θύρας, καὶ ταῖς ἀσπίσι περιφραξάμενοι, καὶ τοῖς δόρασιν ἀμυνόμενοι, τοὺς ἐναντίους ἐτρέψαντο. Γελίμερ δὲ ἐν Νουμιδίᾳ γενόμενος Οὐανδήλους πάντας συνήγαγεν, καὶ ὅσους προσφιλεῖς εἶχεν τῶν Μαυρουσίων, καὶ πρὸς πόλεμον εὐτρεπίζετο. ἀπέστειλεν δὲ καὶ γράμματα ἐν Σαρδανίᾳ πρὸς Τζάτζονα τὸν ἴδιον ἀδελφόν, τὰ συμβάντα αὐτῷ δηλοποιῶν· ὃς ἀπάρας εὐθὺς μετὰ παντὸς τοῦ λαοῦ ἀπὸ Σαρδανίας εἰς τὴν Λιβύης

6. αἰκίσασθαι τοὺς γεωργοὺς A a, αἰτήσασθαι reliquis omissis vulg. 11. ἵπποις ἐπιβ. A, ἵπποις τε ἐπιβ. vulg. 13. ταῖς ἀσπίσι — — — ἀμυνόμενοι om. A, καὶ τοῖς δόρ. ἀμ. om. a. 14. ἐτρέψαντο A, ἔτρεψαν vulg. 15. προσφιλεῖς] περὶ φίλους f. 17. Σαρδανίᾳ A, Σαρδηνίᾳ vulg. Τζόνα A, Σιζόνα f, Στέζονα vulg.

id quidem impletum est. prius enim Gizerichus Bonifacium eiecit: nunc vero Belisarius Gelimerem. Gelimer porro multis in Libyum agricolas profusis pecuniis eos ad se pellexit: eosque iussit, ut Romanos, qui remanserant in pagis, occiderent. agricolarum facinoris nuncio accepto, Diogenem e satellitibus unum, qui de crimine expostularet et ulcisceretur agricolas, misit. Diogenes una cum comitibus domum quampiam ingressus, nihil hostile veritus dormiebat. eo cognito trecentos electos viros in eum Gelimer emittit. illi profecti domum, qua iacebat, per ambitum obsederunt: noctu namque in eam irrumpere metuebant. Romani soli viginti numero periculo praeviso exsurgunt, armantur, in equos insiliunt et, reseratis de repente portis, clypeis obtecti, lanceisque fortiter pugnantes, adversarios in fugam vertunt. porro Gelimer in Numidiam profectus, Vandalos omnes, et ex Maurusiis quos habuit amicos collegit, et ad bellum renovandum instruxit. litteras insuper in Sardiniam ad Tzatzonem fratrem dedit, quibus, quae sibi contigerant, significaret. ille confestim e Sardinia cum universo sibi subiecto exercitu ad Libycas oras

B ἀκτὴν τριταῖος κατέλαβεν, καὶ εὗρεν τὸν Γελίμερα. οἳ καὶ περιπλακέντες ἀλλήλων τῷ τραχήλῳ, οὐδὲν μέντοι εἰς ἀλλήλους ἐφθέγγοντο· ἀλλὰ τό, χαῖρε, σφίγγοντες ἔκλαιον· ὁμοίως καὶ ὁ στρατὸς τὴν συμφορὰν ἀπωδύροντο. ὁ δὲ Γελίμερ παραλαβὼν ἀμφοτέρους ἐπὶ Καρχηδόνα ἐχώρει, καὶ ταύτην πολιορκεῖν ἐπειρᾶτο, οἰόμενος τοὺς ἐν Καρχηδόνι προδιδόναι αὐτῷ τὴν πόλιν, καὶ τῶν Ῥωμαίων στρατιωτῶν, οἷς ἡ τοῦ Ἀρείου δόξα ἤσκητο. πέμψας δὲ καὶ εἰς τοὺς ἄρχοντας τῶν Οὕννων πολλὰ αὐτοῖς ἀγαθὰ ὑπισχνεῖτο διδόναι, εἰ καταπροδώσουσιν αὐτῷ Ῥωμαίους. ταῦτα δὲ Βελισάριος μαθὼν παρὰ τῶν αὐτομόλων, καὶ Λαυρέντιόν τινα ἐν Καρχηδόνι ὄντα
C προδότην εὑρὼν ἀνεσκολόπισεν ἐπὶ λόφου πρὸ τῆς πόλεως, καὶ ἀπὸ τούτου εἰς δέος μέγα ἐνέπεσον οἱ προδοσίαν μελετήσαντες, ὥστε τοὺς Μασσαγέτας ὁμολογῆσαι τὰ ὑπὸ Γελίμερος αὐτοῖς δηλωθέντα. τοῦ δὲ Βελισαρίου πάντας λόγῳ ἠθικῷ καὶ ὅρκοις πρὸς φιλίαν αὐτοῦ μεταβαλόντος, αὐτὸς ἐκέλευσεν εὐθὺς Ἰωάννην τὸν Ἀρμένιον παραλαβεῖν πάντας τοὺς ἱππεῖς παρὲξ πεντακοσίων καὶ ἐξελθόντα πρὸς τοὺς Οὐανδήλους ἀκροβολίσασθαι. αὐτὸς δὲ τῇ ὑστεραίᾳ ἅμα τῷ πεζῷ στρατῷ

1. ἀκτὴν A a e, ὀκτὴν vulg. καὶ alterum add. ex A. 4. στρατηγὸς A. ἀπωδύροντο A, ἀπεδύρ. vulg. 5. ἐχώρει A, χωρεῖ vulg. 7. τῶν Ῥ. στρατιωτῶν A, τὸν Ῥ. στρατὸν vulg. 8. ἤσκητο A, ἠσκεῖτο vulg. καὶ add. ex A. 9. καταπροδώσουσιν A, καταπροδώσωσιν vulg. 13. ἐνέπεσον A a, ἐνέπεσαν vulg. 15. λόγῳ πειθικῷ f, λόγοις πειθικοῖς a. 16. μεταβαλὼν A. 17. παραλαβόντα a. 19. ὑστεραίᾳ A, ὑστέρᾳ vulg.

tertio itineris die applicuit et mox occurrit Gelimeri. illi colla sibi brachiis circumplectentes nullum invicem dedere colloquium, sed, salve, tantum effati, et constrictos se tenentes collacrimabantur, omnisque pariter exercitus communem cladem deplorabat. Gelimer utroque exercitu in unum collecto, Carthaginem petit, et urbem obsidione cingere molitur, secum reputans urbem Romanorumque exercitum a Carthaginiensibus, quibus Arii sententia colebatur, extemplo prodendum. ad Unnorum quoque praecipuos mittens, multa bona eis se donaturum pollicebatur, si Romanos in manus suas proditione traderent. haec a Gelimeris partium desertoribus cognoscens, Laurentiumque quendam Carthagine morantem reperiens Belisarius, colle quodam penes civitatem sito patibulo affixit; ex quo in magnum terrorem adducti sunt, qui proditiones machinabantur, adeo ut quae ipsis Gelimer clam indicasset Massagetae palam edicerent. cunctis autem in exercitu blandis eius verbis ac etiam iusiurandis amice sibi conci-

καὶ τοῖς πεντακοσίοις ἱππεῦσιν εἵπετο. καταλαβόντες δὲ τοὺς V. 133
Οὐανδήλους ἐν τῷ Τρικαμάρῳ στρατοπεδεύσαντας, ἔμειναν
τὴν νύκτα πλησίον ἀλλήλων. συνέβη δὲ τέρας γενέσθαι ἐν τῷ D
Ῥωμαϊκῷ στρατῷ. τῶν γὰρ δοράτων τὰ ἄκρα πυρὶ πολλῷ
κατελάμπετο. τοῦτο θεασάμενοι κατεπλάγησαν· φραξάμενοι
δὲ ἅμα πρωῒ ἀμφότεροι πρὸς τὸν πόλεμον ὥρμησαν. Ἰωάν-
νης δὲ τῶν ἀμφ' αὐτὸν ὀλίγους ἐπιλεξάμενος τόν τε ποταμὸν
διέβη καὶ τοῖς Οὐανδήλοις εἰσέβαλεν. ὁ δὲ Τζάτζων ὠθι-
σμῷ χρησάμενος ἐδίωξεν αὐτόν. οἱ δὲ Οὐανδῆλοι διώκοντες
ἄχρι εἰς τὸν ποταμὸν ἦλθον. αὖθις δὲ Ἰωάννης πλείστους
τῶν ὑπασπιστῶν Βελισαρίου λαβὼν κατὰ τοῦ Τζάτζωνος εἰσ- P. 167
επήδησεν σὺν βοῇ τε καὶ πατάγῳ πολλῷ. γίνεται οὖν καρ-
τερὰ ἡ μάχη, καὶ πίπτει Τζάτζων ὁ τοῦ Γελίμερος ἀδελφός.
τότε δὴ πᾶν τὸ στράτευμα Ῥωμαίων τὸν ποταμὸν διαβάντες
ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἐχώρησαν, καὶ τούτους τρεψάμενοι, μέχρι
τοῦ στρατοπέδου ἐδίωξαν· καὶ ὑποστρέψαντες τοὺς νεκροὺς
ἀπέδυον ὅσοι μάλιστα ἐχρυσοφόρουν, καὶ εἰς τὸ ἑαυτῶν στρα-
τόπεδον ὑπεχώρησαν. ἀπέθανον δὲ ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ Ῥω-
μαίων πεντήκοντα, Οὐανδήλων δὲ ὀκτακόσιοι. καταλαβὼν δὲ

1. καταλαβόντες A, καταλαβόντα vulg. 2. ἔμειναν A, ἔμεινον vulg. 7. ἀπολεξ. A. 10. πλείστους A, πλείους vulg. 16. ἐδίωξαν] ἐχώρησαν vulg. 19. Οὐανδῆλοι A. δὲ alterum add. ex A.

liatis, Ioanni Armenio, ut equitibus, praeter quingentos, universis secum assumptis, in Vandalos egressus, velitationibus pugnam lacesseret, confestim imperavit. ipse postera luce cum pedestrium copiis et equitum illis quingentis pone sequebatur. cum autem Vandalos ad Tricamarum castra metatos invenisset, iuxta se invicem nocte illa in castris utrique steterunt. in Romano vero exercitu portentum videri contigit. hastarum enim cuspides ignitis emissis radiis collucere: quo viso cuncti terrore stupefacti. primo crepusculo armis utrinque muniti ad conserendam pugnam utrique cum impetu irruerunt. Ioannes ex suorum copiis non multis admodum selectis, flumen traiecit, et in Vandalos impressionem fecit: Tzatzon fortiter sustinens, et in eum ex adverso irruens, in fugam vertit: atque ita insequentes Vandali ad flumen usque pervenerunt. rursus vero Ioannes pluribus ex Belisarii satellitio acceptis in Tzatzonem cum clamore et strepitu insiliit: acrisque pugna inde conflata est, qua Tzatzon, Gelimeris frater, cecidit. tum vero universa Romanorum acies flumen traiiciens in hostes irrupit, et in fugam actos ad castra usque caesos insectata est: atque inde versa facie pedem referens, mortuis, maxime qui auro erant ornatiores, exutis, ad castra remigravit. caesi sunt in ea pugna Romanorum quinquaginta, ex Vandalis octingenti. sub vesperam

Βελισάριος σὺν τοῖς πεζοῖς τῇ δείλῃ πρὸς ὀψίαν, ἄρας, ὡς εἶχε τάχους, σὺν παντὶ τῷ στρατῷ ἐπὶ τὸ τῶν Οὐανδήλων B στρατόπεδον ᾤχετο. Γελίμερ δὲ γνοὺς Βελισάριον παρόντα σὺν τοῖς πεζοῖς καὶ παντὶ τῷ στρατῷ, ἐπιβὰς τῷ ἵππῳ μηδὲν διαταξάμενος ἀκρατῶς ἐπὶ Νουμιδίαν ἔφυγεν μετ' ὀλίγων συγγενῶν καὶ οἰκετῶν αὐτοῦ καταπεπληγμένος. ἐπεὶ δὲ αὐτὸν φυγόντα ᾔσθοντο οἱ Οὐανδῆλοι καὶ οἱ πολέμιοι ἤδη ἑωρῶντο, τότε δὴ οἵ τε ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ τὰ παιδία ἐθορυβοῦντο καὶ ἐκώκυον, καὶ οὔτε χρημάτων μετεποιοῦντο οὔτε τῶν φιλτάτων ὀδυρομένων, ἀλλ' ἕκαστος ἔφυγεν ὅπου ἠδύνατο. ἐπελθόντες δὲ οἱ Ῥωμαῖοι τότε στρατόπεδον αἱροῦσιν, καὶ ἐπιδιώξαντες τὴν νύκτα ὅλην, ἄνδρας μὲν ὅσοις ἐνέτυχον C ἔκτειναν, παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ ἐποιοῦντο. χρήματα δὲ τοσαῦτα τὸ πλῆθος εὗρον, ὅσα οὐδέποτε ἐν ἑνὶ χωρίῳ τετύχηκεν εἶναι. τὴν γὰρ Ῥωμαίων ἀρχὴν ληϊσάμενοι, χρήματα εἰς Λιβύην πολλὰ μετήνεγκαν· καὶ τῆς χώρας αὐτῆς ἀγαθῆς οὔσης καὶ εὐκάρπου, χρημάτων πρόσοδοι πολλαὶ αὐτοῖς γεγόνασιν. ἐνενήκοντα πέντε γὰρ ἔτη Λιβύης Οὐανδῆλοι ἐκράτησαν, καὶ πολὺν πλοῦτον συναγαγόν-

1. ἄρας a e, ὥρας A, ἄρα vulg. 2. στρατῷ A f, στρατοπέδῳ vulg. 5. ἐπὶ add. ex A. 8. ἐθορυβοῦντο A, ἐθορύβουν ie. 9. ἐκόκκουον A. οὔτε τῶν A, οὐδὲ τῶν vulg. 10. ὅπου A, ὅσον vulg. 12. ἐνέτυχον A, ἔτυχον vulg. 15. τετύχηκεν A, ἔτυχεν vulg. 19. πολὺν πλοῦτον A, πολὺ πλοῦτος vulg.

autem inclinata iam die, Belisarius cum peditibus reversus, qua cursus contentione potuit, cum universo exercitu in Vandalorum castra perrexit. Gelimer Belisarium cum peditibus et agminum reliquis adesse persentiens, relicto exercitu incomposito, effuso cursu, ipsoque metu urgente compulsus, cum paucis consanguineis et familiaribus in Numidiam aufugit. comperta a Vandalis eius fuga, ipsisque hostibus iam in conspectu positis, tunc virorum, mulierum, et puerorum promiscua turba sublato eiulatu terrore confundi et turbari: abiectaque facultatum et carissimorum cura, qua quisque potuit, in fugam se coniecit. Romani dato aditu irrumpentes castris potiuntur, et fugientes per totam noctem insequuti, viros quidem obviam factos peremerunt, pueros autem et mulieres captivas in servorum numerum recensuerunt. porro pecuniarum et divitiarum eam ibi vim repererunt, quam in unum locum usquam congerere liceat. quondam enim Vandali Romanorum imperium totum in direptionem sibi concessum depraedati, divitias et facultates in Libyam transportaverunt immensas: ac regionem insuper optimam et fertilissimam nacti, fortunarum et opum omnium collegerunt proventus. nonaginta quippe annis Libya

τες ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ εἰς τὰς τῶν Ῥωμαίων χεῖρας ὁ πᾶς πλοῦτος ἐπανῆκεν. ἐν τρισὶ γὰρ μησὶ πολεμήσας ὁ Βελισάριος ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς εἰς τὸ τέλος τοῦ Δεκεμβρίου πᾶσαν τὴν Λιβύην ὑπέταξεν. ἀπέστειλε δὲ Ἰωάννην τὸν Ἀρ- D
μένιον σὺν διακοσίοις ἐπιλέκτοις διώκειν τὸν Γελίμερα ἕως αὐτὸν ζῶντα ἢ νεκρὸν λαβεῖν. ὃς φθάσας τὸν Γελίμερα ἤμελλε λαμβάνειν, εἰ μὴ συνηνέχθη πρᾶγμα τοιόνδε. Οὐλιάριός τις τῶν Βελισαρίου δορυφόρων συνῆν τῷ Ἰωάννῃ, ὃς οἴνῳ μεμεθυσμένος ἰδὼν ὄρνιν ἐπὶ δένδρου καθημένην, ἐκτείνας τὸ τόξον κατ' αὐτῆς ἔβαλεν, καὶ τῆς μὲν ὄρνιθος ἀπέτυ- V. 134
χεν, τὸν δὲ Ἰωάννην ὄπισθεν εἰς τὸν αὐχένα ἔβαλεν. ὁ δὲ καιρίαν πληγεὶς τέθνηκεν, πολὺ αὐτοῦ πένθος βασιλεῖ τε Ἰουστινιανῷ καὶ Βελισαρίῳ καὶ πᾶσι Ῥωμαίοις καὶ Καρχηδονί- P. 168
οις καταλιπών. οὕτως Γελίμερ διαφυγὼν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ἐπὶ Μαυρουσίους ἐχώρει. Βελισάριος δὲ τοῦτον διώξας εἰς Παποῦαν τὸ ὄρος ἀπέκλεισεν εἰς τὰ ἔσχατα Νουμιδίας. τοῦτον δὲ * παρακαθίσας διὰ τοῦ χειμῶνος λειψάντων αὐτῷ πάντων τῶν ἐπιτηδείων, ἄρτος γὰρ παρὰ Μαυρουσίοις οὐ γίνεται, οὔτε οἶνος, οὔτε ἔλαιον, ἀλλὰ τὰ ὄλυρα καὶ τὰς κρι-

2. ὁ add. ex A. 6. φθάσας] καὶ A. 9. μεμεθυσμένος A, μεθ. vulg. 10. ἔβαλεν A, ἔβαλλεν vulg. τῆς a, τοῦ vulg. 12. αὐτοῦ add. ex A. 14. ἀπολιπὼν A. 16. Παππούαν A. τοῦτον] τούτου vulg.

potiti Vandali, et variorum bonorum copia circumfluentes, uno diei momento in Romanorum manus delapsi, omnibus ad Romanos redeuntibus cesserunt. trimestri siquidem bello, ab Octobris exordio ad Decembris exitum Libyam universam Belisarius subegit. misit autem Ioannem Armenium cum ducentis militibus selectis, qui Gelimerem insequeretur, et eum seu vivum, seu vita functum comprehenderet. is Gelimerem assequutus, iam manibus tenebat, nisi quid negotii huiusmodi capiendum impediisset. Uliarius quidam Belisarii satelles in Ioannis comitatu tum fuit, qui cum vino madidus avem arbori vidisset insidentem, directo in eam arcu telum emittens, a ferienda quidem aberravit ave, at Ioannem in cervicem percussit retro. is itaque lethali plaga saucius, sui desiderio, multoque luctu imperatori Iustiniano, Belisario, Romanis omnibus et Carthaginiensibus relicto, interiit. Gelimer itaque ea die fuga arrepta ad Maurusios se recepit: Belisarius autem fugientem insequutus in monte Papua ad extrema Numidiae inclusum obsedit. per hiemem vero posita obsidione, rerum necessariarum penuria, et in angustum premi coepere; nec enim panis, vinum, aut oleum apud Maurusios enascitur, sed olyra sola et hordea, animalium ratione carentium more, eaque nondum subacta

θάς, ὡς ἄλογα ζῶα, ἄνεφθα ἐσθίουσιν. τοιούτοις Γελίμερ περιπεσών, γράφει πρὸς Φαρᾶν, ὃν Βελισάριος κατέλιπεν B *φυλάσσειν αὐτόν, πεμφθῆναι αὐτῷ κιθάραν καὶ ἄρτον ἕνα καὶ σπόγγον. ὁ δὲ Φαρᾶς διηπόρει, τί ἂν εἴη τοῦτο, ἕως ἂν ὁ τὴν ἐπιστολὴν κομίσας εἶπεν· ὡς ἄρτον μὲν ἐπιθυμεῖ θεάσασθαι Γελίμερ, μὴ ἰδὼν ἄρτον, ἀφ' οὗ ἀναβέβηκεν, σπόγγον δὲ διὰ τὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκ τῆς ἀλουσίας κακοῦσθαι, ὅπως σπόγγῳ τούτους παραμυθήσηται· κιθάραν δὲ κιθαριστῇ ἀγαθῷ ὄντι, ὅπως τὴν συμφορὰν τὴν παροῦσαν τῇ κιθάρᾳ θρηνήσῃ καὶ ἀποκλαύσηται. ταῦτα ἀκούσας Φαρᾶς, περιαλγήσας τε καὶ τύχην τὴν ἀνθρωπίνην ἀπολοφυρόμενος, κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐποίει, καὶ πάντα ἔπεμψεν ὅσα* C *ἔχρηζεν τῷ Γελίμερι. τοῦ δὲ χειμῶνος παρελθόντος, δεδιὼς ὁ Γελίμερ τὴν πολιορκίαν Ῥωμαίων καὶ ἐλεήσας τὰ τῶν συγγενῶν τέκνα σκώληκας ἐν αὐτῇ τῇ ταλαιπωρίᾳ * πεποιηκότα, ἐθηλύνθη τε τὴν διάνοιαν καὶ πρὸς Φαρᾶν ἔγραψεν, ὅπως τὰ πιστὰ λαβών, αὐτός τε καὶ οἱ σὺν αὐτῷ πρὸς Βελισάριον παραγένωνται. ὁ δὲ ὅρκῳ τοῦτο πληροφορήσας, λαβὼν ἅπαντας εἰς Καρχηδόνα ἦκεν. Βελισάριος δὲ τοῦτον περιχαρῶς ἐδέξατο, ὁ δὲ Γελίμερ γελῶν πρὸς Βελισάριον εἰσῆλθεν· ὃν*

5. *εἶπεν* om. A e. *μὲν* A a, *ἂν* vulg. 8. *παραμυθήσηται* A. *παραμυθήσῃ* vulg. *κιθάραν δὲ κιθαριστῇ ἀγαθῷ* a, *κιθαριστῇ δὲ ἀγαθῷ* vulg. 9. *ὄντι* om. A. 19. *ἦκεν*] *ἦλθεν* e. 20. *εἰσῆλθεν· ὃν* A, *ἦλθεν· ὧν* vulg.

comedunt: in eam calamitatem adductus Gelimer a Pharano, quem Belisarius ad obsidionem continuandam reliquit, citharam, panem unum, et spongiam sibi mitti per litteras petiit. Pharano haesitanti, nec quid haec sibi vellent, assequuto, qui tulerat epistolam tabellarius addidit: nondum viso pane, ex quo montem ascendit Gelimer, panem videre desiderat; oculis ab eo tempore illotis, et iam sorde oppletis ac dolentibus, nunc leniendis et abstergendis spongiam expetit: citharam denique, ipse pulsandae citharae mire peritus, exoptat, qua praesentis infortunii calamitatem deflere et luctu possit prosequi. his auditis Pharanus indoluit, et sortem humanam deplorans, quod per litteras petierat Gelimer concessit, atque omnia, quae opus erant, transmisit. exacta iam hieme, veritus Gelimer ne magis stricta Romanorum obsidione premeretur, filiorum maxime sui generis, qui vermibus scatebant et laborabant, misertus, animo emollitus et omnino fractus, ad Pharanum rescripsit, ut data securitatis fide, ipse cum suis ad Belisarium transire possent. Pharanus interposito iureiurando cum Gelimeri fecisset satis, cunctos in potestatem receptos Carthaginem

οἱ μὲν τῇ ὑπερβολῇ τοῦ πάθους ἐκστάντα τῶν κατὰ φύσιν φρενῶν ὑπώπτευον καὶ παραπαίοντα· οἱ δὲ φίλοι τοῦτον ἀγχίνουν τε τὸν ἄνθρωπον λογίζεσθαι, ὅτι βασιλέα ὄντα καὶ D βασιλικοῦ γένους, καὶ δύναμιν ὀχυρὰν ἔχοντα καὶ χρήματα μεγάλα, ἄφνω φυγήν τε καὶ κακοπάθειαν τὴν ἐν Παπούᾳ ὑποστάντα καὶ νῦν ἐν αἰχμαλώτου λόγῳ ἥκοντα, οὐδενὸς ἄξια τὰ ἀνθρώπινα ἢ γέλωτος πολλοῦ οἴεσθαι εἶναι. Βελισάριος δὲ τοῦτον σὺν τοῖς ἄρχουσι πᾶσι τῶν Οὐανδήλων οὐκ ἐν ἀτιμίᾳ ἐφύλαττεν, ὅπως πρὸς βασιλέα Ἰουστινιανὸν τοῦτον ἀπαγάγῃ εἰς τὸ Βυζάντιον. Κύριλλον δὲ εὐθὺς Βελισάριος σὺν τῇ κεφαλῇ τοῦ Τζάτζωνος ἐπὶ Σαρδὼ τὴν νῆσον πέμψας, ἣ Κυρώνη ἐκαλεῖτο πρότερον, ταύτην Ῥωμαίοις P. 169 ὑπέταξεν. εἰς δὲ Καισάρειαν τὴν ἐν Μαυριτανίᾳ Ἰωάννην ἕτερον ἀπέστειλεν, ἥτις τριάκοντα ἡμερῶν ὁδὸν ἀπέχει Καρχηδόνος, εἰς τὰ Γάδειρά τε καὶ τὰς ἡλίου δυσμὰς κεῖται. ἄλλον τε Ἰωάννην τῶν ὑπασπιστῶν ἕνα εἰς τὸν ἐν Γαδείροις πορθμὸν καὶ τὴν ἑτέραν τῶν Ἡρακλειῶν στηλῶν ἔπεμψεν, τὸ ἐκεῖ φρούριον ὃ Σεπτὸν καλοῦσι καθέξοντα. εἰς δὲ τὰς νήσους, αἵπερ ἐγγύς εἰσι τῆς Ὠκεανοῦ εἰσβολῆς, Μαϊόρικά τε

2. φρενῶν om. A f. 3. ὅτι] fort. ἅτε. 5. εἰς φυγὴν A. 6. αἰχμαλώτων A a. οὐδὲν A b. 8. τοῖς add. ex A. 12. πέμψας add. ex A. Κύρνος A alii. 14. ἀποστείλας A. 18. ὃ Σεπτὸν A a f, ὃς Ἑπτὸν e, ὅσον Ἔτους vulg.

deduxit: eumque Belisarius gratanter omnem in modum excepit. Gelimer porro ridens ad Belisarium accessit: ex quo calamitatis et doloris vehementia eum naturali mentis statu alienatum et in insaniam actum nonnulli suspicabantur; amici prudentem praedicabant et sagacem, qui cum regia stirpe procreatus regnum prius teneret, locorum et hominum firmo potiretur praesidio, et immensis divitiis abundaret, uno temporis momento fugam et omnis generis molestias Papuae subire coactus, nunc demum captivi specie oppressus, nullius alterius, quam copiosi risus dignas res humanas omnes existimabat. eum porro cum optimatibus Vandalorum omnibus a dedecore longe et contemptu, sub tuta licet custodia, tenuit Belisarius, ut eum ad imperatorem Iustinianum Byzantium deduceret. continuo vero Cyrillum cum capite Tzatzonis in Sardiniam insulam, Cyrnum olim dictam, misit; quam ille postmodum in Romanorum potestatem recepit. Ioannem autem alterum Caesaream, quae Mauritaniae est distatque a Carthagine triginta dierum itinere, ad Gades et solis occasum sita, et insuper alterum Ioannem unum ex satellitibus ad fretum Gaditanum atque alteram Herculis columnam misit, qui castrum, quod Septum vocant, occuparet: Apollinarium vero virum bello egregium ad insulas quae pro-

καὶ Μινόρικα, Ἀπολλινάριον ἔστελλεν ἄνδρα ἀγαθὸν εἰς τὰ
V. 135 πολέμια. ἀπέστειλε δὲ καὶ ἐν Σικελίᾳ τινὰς τῶν Λιβυαίων
καὶ τῶν Οὐανδήλων τὸ φρούριον λαβεῖν ἐκέλευσεν. οἱ δὲ
B τοῦτο φυλάττοντες Γότθοι πρὸς τὴν μητέρα Ἀταλαρίχου ταῦ-
τα δῆλα ἐποίησαν. ἡ δὲ γράφει πρὸς Βελισάριον μὴ τοῦτο
τυραννίδι λαβεῖν τὸ φρούριον, ἕως ἂν βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς
γνῷ, καὶ τὰ δοκοῦντα αὐτῷ ποιήσῃ. ἐν τούτῳ δὲ ὁ Οὐανδα-
λικὸς πόλεμος ἐτελεύτα. ὁ δὲ φθόνος, οἷα ἐν μεγάλῃ εὐδαι-
μονίᾳ φιλεῖ γίνεσθαι, ὤδινε καὶ εἰς Βελισάριον. τινὲς γὰρ
διέβαλλον αὐτὸν εἰς τὸν βασιλέα τυραννίδα μελετᾶν. ὁ δὲ
βασιλεὺς πέμψας Σολομῶνα ἀποπειρᾶται τὴν Βελισαρίου γνώ-
μην, πότερον σὺν Γελίμερί τε καὶ Οὐανδήλοις εἰς Βυζάντιον
ἥκειν, ἢ αὐτοῦ μένοντος, ἐκείνους στεῖλαι ὧδε· οὐ γὰρ ἔλα-
C θον αὐτὸν οἱ ἄρχοντες οἱ τὴν τυραννίδα ἐπενεγκόντες. ὁ δὲ
Βελισάριος εἰς Βυζάντιον ἀφίκετο Σολομῶνα στρατηγὸν Λι-
βύης καταλιπών. καταλαβὼν δὲ Βελισάριος τὸ Βυζάντιον ἅμα
Γελίμερι καὶ τοῖς Οὐανδήλοις γερῶν ἠξιώθη μεγάλων, οἷον
ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις οἱ Ῥωμαίων στρατηγοὶ ἐν μεγίσταις νί-
καις ἀνεδήσαντο. ἑξακοσίων τε χρόνων παρῳχηκότων οὐδεὶς
ἐληλύθει εἰς τιμὴν τοιαύτην, εἰ μὴ Τῖτος καὶ Τραϊανός, καὶ

4. τοῦτο φυλ. A, φυλ. τοῦτο vulg. πρὸς add. ex A. 6. τυραννίδι A a, τυραννίδα vulg. 7. τὸ δοκοῦν A. 9. γίνεσθαι A, γενέσθαι vulg. 14. αὐτὸν A, αὐτῷ vulg. 17. οἷον A f, οἵων vulg.

pius absunt ab Oceani in mediterraneum influxu, Maioricam nimirum atque Minoricam destinavit, et in Siciliam nonnullos milites ex Libya, qui Vandalorum arcem sub praesidio tenerent. castri vero custodes Gotthi istud Atalarichi matri litteris manifestaverunt. illa Belisario, ne castrum tyrannice expugnaretur, priusquam imperator Iustinianus certior fieret, suumque super ea re consilium explicuisset, significat. ita demum Vandalica bella finem habuere. caeterum invidia, quemadmodum in magna felicitate fieri amat, etiam Belisario calamitatem peperit. quidam enim ipsum affectatae tyrannidis apud imperatorem criminati sunt. imperator autem per Salomonem Belisarii sententiam experitur, utrum ipse cum Gelimere et Vandalis Byzantium proficisci, an certe ipso in Libya diuturniorem moram trahente, ipsos illuc mittere statueret? porro Belisarius Salomone Libyae duce relicto (ab optimatibus enim se tyrannidis insimulatum non erat nescius) Byzantium versus iter arripit. subinde cum Gelimere et Vandalis Byzantium profectus, ea honorum amplitudine, qua prioribus saeculis Romanorum duces post magis insignes victorias donabantur, cumulatus est: sexcentos enim annos si numeraveris, nullus, nisi forte

ἄλλοι αὐτοκράτορες στρατηγήσαντες ἐπὶ τὸ βαρβαρικὸν ἔθνος ἐνίκησαν. τά τε γὰρ λάφυρα ἐνδεικνύμενος καὶ τὰ τοῦ πολέμου ἀνδράποδα ἐν μέσῃ τῇ πόλει ἐπόμπευσεν, ὃν θρίαμβον D καλοῦσι Ῥωμαῖοι. οὔτω παλαιῷ μέντοι τρόπῳ, ἀλλὰ πεζῇ βαδίζων ἐκ τῆς οἰκίας τῆς ἑαυτοῦ· ἄχρις εἰς τὸ ἱπποδρόμιν. ἦν δὲ τὰ λάφυρα ὅσα δὴ ὑπουργικὰ τῇ βασιλέως τάξει ἀνεῖσθαι εἰώθει, θρόνοι χρυσοῖ, καὶ ὀχήματα οἷς τῶν βασιλέων αἱ γυναῖκες ὀχοῦνται, κόσμος τε πολὺς ἐκ λίθων ἐντίμων συγκείμενος, ἐκπόματα χρυσᾶ, καὶ τὰ ἄλλα σύμπαντα ὅσα εἰς τὴν βασιλέως θοίνην χρήσιμα. ἦν δὲ καὶ ἄργυρος ἕλκων μυριάδας πολλὰς ταλάντων καὶ παντοδαπῶν βασιλικῶν κειμηλίων, ἅπερ Γιζέριχος τὸ ἐν Ῥώμῃ συλήσας παλάτιον ἔλαβεν· ἐν οἷς καὶ τὰ Ἰουδαίων κειμήλια ἦν; ἅπερ Οὐεσπασιανὸς P. 170 Τίτος μετὰ τὴν τῶν Ἱεροσολύμων ἅλωσιν εἰς Ῥώμην ἤνεγκεν. ἀνδράποδα δὲ ἦν τοῦ θριάμβου Γελίμερ τε αὐτὸς ἐσθῆτά τινα ἐπὶ τῶν ὤμων ἀμπεχόμενος πορφυρᾶν, καὶ τὸ συγγενὲς ἅπαν, Οὐανδήλων τε ὅσοι εὐμήκεις ἄγαν καὶ καλοὶ τῷ σώματι ἦσαν. ὡς δὲ ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ Γελίμερ ἐγένετο, τόν τε βασιλέα ἐπὶ βήματος καθήμενον καὶ τὸν δῆμον ἑστῶτα ἐφ'

3. μέσῃ A, μέσῳ vulg. 5. ἱπποδρομεῖον A a, ἱπποδρόμιον f. 7. εἰώθει A a, εἰώθασιν vulg. 8. ψχοῦνται vulg. 9. τὰ add. ex A. 12. τὸ add. ex A. 14. εἰς Ῥώμην A, ἐν Ῥώμῃ vulg. 16. τῶν ὤμων A, τὸν ὦμον vulg.

Titus, Traianus, aut alii imperatores et exercituum ductores, qui barbaras nationes devicerunt, parem honoris gradum qui attigerit, facile occurret. spolia namque et exuvias, victos quoque bello captivos, per mediam civitatem circumduxit, quod triumphum Romani nuncupavere. ita quidem antiquo more ex domo sibi propria ad circum usque pedes incessit. fuere vero ea spolia, quae regiae maiestatis ministerio et regum usibus concedi consueverunt: throni aurei, et lecticae, quibus regum uxores amant vehi, mundus infinitus ex pretiosis lapillis, aurea pocula, caeteraque omnia, quae regiis conviviis inferuntur. censitum est praeterea argenti pondus plurium myriadum talentorum, et regia generis omnis supellex, quam Gizerichus Romam depopulatus ex imperatorum palatio secum asportaverat: in his extiterunt ornamenta Iudaeorum omnia, quae captis Hierosolymis Titus Vespasianus Romam intulit. captivi in triumphum ducti fuerunt, Gelimer ipse purpurea chlamyde in humerum reiecta vestitus, omnes eius consanguinei, et ex Vandalis proceriores quique corpore et vultus forma venustiores. ut ad circum Gelimer pervenit, et imperatorem solio sedentem, et populum hinc et inde circumstantem conspexit, in has

ἑκάτερα μέρη εἶδεν, ἐπιλέγων οὐκ ἐπαύσατο βοῶν· ματαιότης ματαιοτήτων· τὰ πάντα ματαιότης! ἀφικόμενον δὲ αὐτὸν κατὰ τὸ τοῦ βασιλέως βῆμα τὴν πορφυρίδα περιελόντες πρηνῆ πεσόντα προσκυνῆσαι τὸν βασιλέα ἠνάγκασαν. ὁ δὲ βα-
B σιλεύς τε καὶ ἡ αὐγοῦστα τοῦ Ἰλδερίχου παῖδας καὶ ἐγγόνους πάντας τε τοὺς ἐκ τῆς Οὐαλεντινιανοῦ βασιλέως συγγενείας χρήματα ἱκανὰ ἐδωρήσατο, καὶ Γελίμερι χωρία ἐν Γαλατίᾳ μεγάλα τε καὶ τερπνὰ μετὰ πάντων τῶν συγγενῶν αὐτοῦ ἐν τούτοις οἰκεῖν συνεχώρησεν, εἰς πατρικίου δὲ ἀξίαν ἀνεβίβασεν τοῦτον, διὰ τὸ μὴ δέχεσθαι αὐτὸν τῆς Ἀρείου δόξης μεταστῆναι. ὁ δὲ Βελισάριος μετὰ τὸν θρίαμβον ὑπάτευσεν, καὶ πάμπολλα χρήματα ἐκ τῆς αὐτοῦ νίκης ὁ δῆμος τοῦ Βυζαντίου ἀπήλαυσεν, ὅσα οὐδέπω. τοῦ δὲ Σολομῶνος τὴν Λιβύην
V. 136 διέποντος, Μαυρούσιοι πόλεμον κατὰ Λυβύων ἐκίνησαν. οἱ δὲ Μαυρούσιοι ἐκ τῶν ἐθνῶν κατάγονται, οὓς Ἰησοῦς ὁ τοῦ
C Ναυῆ ἐκ τῆς Φοινίκων χώρας ἀπὸ Σιδῶνος μέχρις Αἰγύπτου κατοικοῦντας ἀπήλασεν. οἵτινες καταλαβόντες τὴν Αἴγυπτον, καὶ μὴ δεχθέντες ὑπ' αὐτῶν, καταλαμβάνουσι τὴν Λιβύην, καὶ ταύτην παροικήσαντες (ἣν ὑστέρῳ καιρῷ οἱ παρὰ Ῥωμαί-

1. βοῶν A, λέγων vulg. 3. τὴν πορφυρίδα A, τὸν πορφύραν vulg. 5. παῖδα A. 6. ἐκ τῆς A, ἐκ τοῦ vulg. 7. ἱκανὰ A, καλὰ vulg. 9. συνεχώρησεν, εἰς πατρ. δὲ ἀξίαν ἀνεβίβασεν τοῦτον A, συγχωρήσας εἰς π. τάξιν τοῦτον οὐκ ἀνεβ. vulg. 11. μετὰ τὸν θρίαμβον A, μετὰ τῶν θριάμβων vulg. 13. οὐδέπω A, οὐδέποτε vulg. 16. ἐκ τῆς A, ἐκ τῶν vulg.

voces frequentius repetitas erupit: vanitas vanitatum, et omnia vanitas. versus imperatoris autem solium procedentem exuerunt purpura, prius etiam quam pronus in terram imperatorem venerari cogeretur. post haec Ilderichi filios et nepotes, eosque cunctos, qui a Valentiniano imperatore genus ducere reperti sunt, imperator et augusta magna divitiarum liberalitate excepit: Gelimeri vero vicos et oppida per Galatiam ampla et amoena, in quibus ipse cum affinibus habitare permitteretur, assignavit: in patriciorum tamen ordinem quod Arianorum opinionem deserere detrectaret, non evexit. acto triumpho Belisarius subinde consulatum gessit, et ex eius victoria id nummorum munus, quale nusquam auditum, populus Byzantinus accepit. porro Salomone Libyam administrante, Maurusii adversus Libyas arma moverunt. isti Maurusii ex gentibus, quas Iesus Nave Phoenicum regionem a Sidone ad Aegyptum usque habitantes expulit, originem traxerunt: qui primum in Aegyptum appellentes, nec ab incolis admissi, perrexerunt in Libyam, et eam incoluerunt: (eam sequutis temporibus Romanorum im-

οις βασιλεῖς κρατήσαντες, Τηγγῖην ταύτην ὠνόμασαν) στήσαν-
τες δύο στήλας ἐπὶ τῆς μεγάλης κρήνης ἐκ λίθων λευκῶν ἐγ-
κεκολαμμένα ἐχούσας γράμματα Φοινικικὰ λέγοντα τάδε·
ἡμεῖς ἐσμὲν οἱ φυγόντες ἀπὸ προσώπου Ἰησοῦ τοῦ λῃστοῦ
υἱοῦ Ναυῆ. ἦσαν δὲ καὶ ἄλλα ἔθνη ἐν Λιβύῃ πρότερον αὐ-
τόχθονες, ἔχοντες βασιλέα Ἀσκληπέα, τῆς γῆς υἱὸν ἔφασκον
εἶναι, οἵ τινες Καρχηδόνα ἔκτισαν. Σολομὼν δὲ λαβὼν ἐκ D
Καρχηδόνος τὰ στρατεύματα, κατὰ Μαυρουσίων ἐχώρει. ἐλ-
θὼν δὲ εἰς Βυζάκιον εἰς Ῥαμῆς τὸ χωρίον, ἔνθα οἱ Μαυρού-
σιοι ἐστρατοπέδευσαν κύκλον ἐκ τῶν καμήλων ποιησάμενοι,
τάς τε γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα ἐντὸς τοῦ κύκλου ἀποθέμενοι,
καὶ τοὺς Μαυρουσίους κατ' αὐτοῦ ἐξερχομένους, ἐπιβὰς τοῦ
ἵππου πεντακοσίους ἐπιλέκτους ἐπαγόμενος εἰς ἓν τοῦ κύκλου
ἐπισκῆψαι μέρος καὶ τὰς καμήλους κτείνειν ἐκέλευσεν. φο-
νεύσας δὲ ἀμφὶ διακοσίων, δρόμῳ εἰς τὸ τοῦ κύκλου μέσον
ἐχώρησεν, ἔνθα αἱ γυναῖκες ἐκάθηντο. οἱ δὲ βάρβαροι ἐκπλα-
γέντες ἐπὶ τὸ ὄρος ἔφυγον σὺν πάσῃ ἀκοσμίᾳ. κτείνονται δὲ P. 171
τῶν Μαυρουσίων ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ μύριοι. αἱ δὲ γυναῖκες
πᾶσαι σὺν τοῖς παιδίοις ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ ἐγένοντο. καὶ

1. Τηγηοῖν A. 2. ἐγκεκολαμμένα A, ἐγκεκολαμμένων vulg. 6. Ἀσκληπαῖα, ὃς Ἡρακλεῖ ἐβασίλευσεν, ὃν τῆς γῆς A, Ἀσκληπέα, ὃν Ἡρακλείου βασιλέως τῆς γῆς υἱὸν vulg. 9. Ῥάμμης A a. 11. καὶ τοὺς παῖδας A. ἀποθέμενοι A e, ἐνθέμενοι vulg. 12. ἐπιβὰς A a, ἀποβὰς vulg. 13. εἰς ἓν A, εἰς ἕνα vulg. 18. ταύτῃ A, αὐτῇ vulg. 19. παισὶν A.

peratores sibi subactam Tingitanam dixerunt) ac demum duabus columnis ad magni fontis latera ex albo lapide erectis Phoenicio charactere Phoenicumque dialecto nonnulla insculpserunt in hanc sententiam: nos sumus, qui a facie Iesu praedonis filii Nave fugimus. extiterant etiam per Libyam aliae gentes indigenae, quibus Aesculapius rex, telluris, ut aiebant, filius, praefuit, quae prima Carthaginis fundamenta posuerunt. Salomon autem, copiis Carthagine eductis, adversus Maurusios profectionem suscepit. Byzacium cum pervenisset ad Rames oppidum, quo Maurusii, vallo circulari ex camelorum gregibus composito, mulieres, pueros, nec non se ipsos in eum impressionem facturos incluserant, equo conscenso, quingentos milites selectissimos ad unam circumvallantis ambitus partem collocatos hostes aggredi, et camelos telis iubet confodere. ducentis circiter interfectis, contento cursu medium ambitus, quo mulieres consederant, occupat. barbari autem prostrati, in montem nullo servato ordine fugam arripiunt. ea die ad decies mille Maurusii caesi fuerunt: mulieres cum natis omnes in captivitatem actae: iisque demum una cum

*τούτους λαβόντες σὺν ταῖς καμήλοις καὶ πάσῃ τῇ ἡλικίᾳ εἰς
Καρχηδόνα εἰσῄεσαν τὴν ἐπινίκιον ἑορτὴν ἄγοντες. οἱ δὲ βάρ-
βαροι πάλιν συναθροισθέντες πανδημεὶ σὺν γυναιξὶ καὶ τέ-
κνοις, μηδένα καταλιπόντες, ἐστράτευσαν κατὰ Ῥωμαίων, καὶ
τὰ ἐν Βυζακίῳ χωρία ἐληΐζοντο. Σολομὼν δὲ ἄρας κατὰ
τάχος πᾶν τὸ στράτευμα, ἐπ' αὐτοὺς ᾔει. γενόμενος δὲ ἐν
Βουλγαρίωνι, ἔνθα οἱ πολέμιοι ἐστρατοπεδεύσαντο, διεκόσμη-*
B *σεν τὸ στράτευμα, ὡς εἰς μάχην. οἱ δὲ Μαυρούσιοι ἐν τῷ
ὄρει τῶν Βουλγαρίων ἐπὶ πλεῖον ἔμενον, εἰς τὸ πεδίον κατελ-
θεῖν μὴ βουλόμενοι. Σολομὼν δὲ ἀποστέλλει Θεόδωρον διὰ τῆς
νυκτὸς σὺν χιλίοις πεζοῖς, καὶ τῶν σημειωτῶν τινά, ὅπως εἰς
τὸ ὄρος ἐκ τῶν ὄπισθεν αὐτῶν διὰ τῆς νυκτὸς ἀνέλθωσιν, καὶ
ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνίσχοντι τὰ σημεῖα ὕπερθεν ἄραντες, κατὰ
τῶν πολεμίων χωρήσωσιν. ὁμοίως δὲ καὶ αὐτὸς ὄρθρου βα-
θέος ἀνελθών, ἅμα κατὰ τῶν πολεμίων ἐχώρησεν. ἰδόντες
δὲ οἱ βάρβαροι, ὅτι ἐν μέσῳ τῶν Ῥωμαίων γεγόνασιν, εἰς φυ-
γὴν ὥρμησαν κατὰ τῶν κρημνῶν ὠθίζοντες ἑαυτοὺς καὶ ἀναι-*
C *ροῦντες. ἀπέθανον δὲ ἐν τῷ πολέμῳ Μαυρουσίων μυριάδες
ε', τῶν δὲ Ῥωμαίων τὸ παράπαν οὐδὲ εἷς, οὐ μὴν οὐδὲ πληγήν
τινα ἔλαβεν, ἀλλὰ πάντες ὑγιεῖς τὴν νίκην ἤραντο. οἱ δὲ πλεῖ-*

1. *πάσῃ τῇ λείᾳ* a. 5. *κατὰ τάχος* A, *κατὰ τὸ τάχος* vulg. 12. *εἰσέλθωσιν* A e. 14. *χωρήσωσιν* A, *χωρίσωσιν* vulg. *βαθέως* vulg. 17. *τῶν* add. ex A. *ἑαυτοὺς* A, *αὐτοὺς* vulg.

camelorum gregibus et omnis aetatis hominibus abductis, victores Carthaginem ingressi dies festos ob partam victoriam egerunt. verum barbari nullo ex suis relicto, una cum uxoribus et liberis in unum collecti, bellum adversus Romanos redintegrarunt, et pagos circa Byzacium depopulati sunt. Salomon ex adverso copiis exercitus omnibus convocatis, contra profectus est: iamque Bulgarionem, qui locus hostilium castrorum erat, cum attigisset, exercitum omnem quasi pugnam initurus disposuit. Maurusii in planitiem descendere veriti, in Bulgarionum monte diutius substiterunt. Salomon una cum peditibus mille Theodorum, et ex signiferis quendam de nocte summisit, qui tenebris tecti, monte retro adversarios conscenso, cum exoriente primum sole ex superiore loco signa tollerent in altum, ac simul omnes in adversarios irrumperent. ipse profunda adhuc nocte sub auroram una cum illis ascendens in hostes iter dirigit. barbari Romanis circumquaque se vallatos et inclusos comperientes, per praerupta loca in fugam se dederunt, invicem se perturbato ordine prementes, et mutuam sibi caedem inferentes. hoc in certamine Maurusiorum myriades quinque perierunt, Romanorum ne ullus quidem defuit, aut

στοι τῶν ἀρχόντων αὐτῶν τοῖς Ῥωμαίοις προσερρύησαν. γυναικῶν μέντοι καὶ παίδων τοσοῦτον πλῆθος οἱ Ῥωμαῖοι ἔλαβον, ὥστε προβάτου τιμῆς παῖδα Μαυρούσιον ὠνήσασθαι βουλομένοις ἀπεδίδοντο. καὶ τότε αὐτοῖς τὸ παλαιὸν λόγιον γυναικὸς μάντιδος ἀπέβη, ὡς ἄρα τὸ πλῆθος αὐτῶν παρὰ ἀνδρὸς V. 137 ἀγενείου ὄλλυται. ὁ γὰρ Σολομὼν εὐνοῦχος ἐκ παίδων παρὰ γνώμην καθέστηκεν ὑπὸ πάθους τὰ γεννητικὰ μόρια ἀποβαλών. λαβὼν δὲ τὴν λείαν πᾶσαν εἰς Καρχηδόνα ὑπέστρεψεν. D

Ἐν τούτῳ δὲ τῷ χρόνῳ τέρας ἐν τῷ οὐρανῷ συνέβη γενέσθαι. ὁ γὰρ ἥλιος ἀκτίνων χωρὶς τὴν αἴγλην, ὥσπερ ἡ σελήνη, ἐστύγναζεν ἅπαντα τὸν ἐνιαυτόν· ἐπὶ πλεῖστον δὲ ἐκλείποντι ἐῴκει, οὐ καθαρῶς φαίνων, ὥσπερ εἰώθει. χρόνος δὲ ἦν δέκατος τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ. ἐν τούτῳ δὲ τῷ χρόνῳ οὔτε πόλεμος, οὔτε θάνατος ἐπιφερόμενος τοῖς ἀνθρώποις ἐπέλειπεν· ἔαρι γὰρ ἀρχομένῳ Βελισάριος ἐστάλη παρὰ τοῦ Ἰουστινιανοῦ τὴν Σικελίαν ὑπόφορον ποιῆσαι Ῥωμαίοις. χειμάσαντος δὲ αὐτοῦ ἐν Σικελίᾳ, τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα καταλαβούσης, P. 172 ἐστασίασαν οἱ ἐν Λιβύῃ Ῥωμαῖοι κατὰ Σολομῶνος τρόπῳ τοιῷδε· λαβόντες γὰρ τῶν ἀναιρεθέντων Οὐανδήλων γυναῖ-

3. ὠνήσασθαι βουλομένοις ἀπεδίδοντο A, ὠνεῖσθαι βουλομένῳ ἀπεδέδοντο vulg. 7. ὑπὸ π. A, ἀπὸ π. vulg. 11. ἐστύγναζεν A, ἐτίναξεν vulg. 12. ἐῴκει] ἐδόκει A, ἐοίκει vulg. 13. τῆς add. ex A. 14. ἐπέλειπεν A, ἐπέλιπεν vulg.

aliquam omnino plagam accepit, quin immo sanis et salvis omnibus integram victoriam retulerunt. Maurusiorum autem primores non pauci Romanis se adiunxerunt. mulierum vero et puerorum is fuit numerus a Romanis captus, ut ovis pretio puerum Maurusium sibi comparare volenti aestimarent et divenderent. ita demum vatis foeminae vetus oraculum exitum habuisse deprehensum, quo plebem eorum ab imberbi viro penitus delendam praenunciatum. Salomon enim, generationis administris partibus morbo amissis, invitus olim a puero praeter sententiam eunuchus evaserat. spoliis tandem onustus Carthaginem remeavit.

Hoc etiam anno portentum in caelo apparere contigit. sol etenim radiis penitus orbatus lucem omnino lunae similem per totum annum obscuratam habebat: quam frequenter autem non plene, prout solebat, visus, deficienti par extabat. erat is annus imperii Iustiniani decimus. eodem pariter anno neque bellum, neque lues lethifera miseris mortalibus inferri destitit. ineunte quippe vere Siciliam Romanis tributis subacturus a Iustiniano Belisarius missus est. cum vero in ea insula hiemasset, imminente iam solemnitate paschali, Romani,

κας κατέσχον τοὺς ἀγροὺς αὐτῶν ὡς ἰδίους, καὶ τελεῖν τῷ βασιλεῖ τὰ ὑπὲρ αὐτῶν τέλη οὐκ ἤθελον· ὁ δὲ Σολομὼν παρῄνει αὐτοῖς μὴ ἀνταίρειν κατὰ τοῦ βασιλέως, ἀλλὰ τὰ ὁρῶντα τούτῳ ἀποδιδόναι. μετέπεσον δέ τινες αὐτῶν, καὶ μάλιστα τῶν Γότθων πρὸς τὴν Ἀρείου δόξαν, οὓς οἱ ἱερεῖς τῆς ἐκκλησίας ἀφώριζον, καὶ οὐδὲ τὰ τέκνα αὐτῶν βαπτίζειν ἤθε- B λον. ὅθεν ἐν τῇ ἑορτῇ γέγονεν ἡ στάσις, ἐπεβουλεύσαντο δὲ οἱ στρατιῶται Σολομῶνα ἐν τῷ ἱερῷ κτεῖναι. ἐξελθόντες δὲ τῆς πόλεως ἐληΐζοντο τὰ ἐκείνης χωρία, καὶ τοὺς Λίβυας ὡς πολεμίους ἐχρῶντο. Σολομὼν δὲ ἀκούσας ταῦτα εἰς θόρυβον πολὺν ἐμπεσὼν, πιθανολογίαις πείθειν τὸν στρατὸν ἐπειρᾶτο παύσασθαι τῆς στάσεως. συλλεγέντες δὲ τόν τε Σολομῶνα, καὶ τοὺς ἄρχοντας ἀναιδῶς ὕβριζον. Θεόδωρον δὲ τὸν Καππάδοκα εἰς τὸ παλάτιον ἐλθόντες στρατηγὸν τοῦτον ἐψηφίσαντο, καὶ σιδηροφοροῦντες ἅπαντα τὸν προστυγχάνοντα ἔκτανον, εἴτε Λίβυν, εἴτε Ῥωμαῖον, Σολομῶνι γνώριμον, C τά τε χρήματα ἐληΐσαντο, καὶ εἰς τὰς οἰκίας εἰσερχόμενοι ἅπαντα τὰ τίμια ἥρπαζον. Σολομὼν δὲ εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ παλατίου προσφυγὼν, ἔλαθεν. νυκτὸς δὲ ἐπιγενομένης ἐξελθὼν

3. ἀνταίρειν A, ἀντερεῖν vulg. 6. ἀφώριζον A, ἠφόριζον vulg. 10. ἐχειροῦντο a. 17. εἰς om A a. 19. ἐπιλαβομένης A.

qui in Libya morabantur, in Salomonem tumultuati sunt, hac occasione. mortuorum in bello Vandalorum uxores viduas ducentes illi agros eorum ceu proprios possederunt, eorum tamen ratione imperatori tributa pendere noluerunt. Salomon autem ne imperatoris sententiae adversum irent, quin potius quae decerneret ipse, ut redderent, exhortari. ex ipsis vero, et ex Gotthis maxime, nonnulli in Arianam haeresim defecerunt, quos ecclesiae sacerdotes ab ecclesiae communione tenuere extorres, nec eorum liberos baptismo initiare ferebant: quare solemni peragendo baptismo die seditio exorta, initumque a militibus de Salomone in ecclesia interficiendo consilium. egressi siquidem civitate villas et adiacentes agros depopulati, Libyas in morem hostium hostiliter exceperunt. nuncio de his accepto, magna animi perturbatione iactatus Salomon, ut a seditione abstinerent, blandioribus verbis militibus persuadere tentavit. illi in adversum collecti Salomonem et optimates quosque contumeliis impudenter respergere. tum vero in palatium profecti Theodorum Cappadocem communibus suffragiis ducem constituerunt, et ferro accincti obvium quemque sive Libym, sive Romanum, si modo Salomoni familiaris, mactare, facultates depraedari, et in domos ingressi pretiosa quaeque diripere. Salomon in sacram palatii aedem profugiens, delituit. succedentis noctis silentio palatio cum Procopio scriptore et Martino

τοῦ παλατίου σὺν τῷ Προκοπίῳ τῷ συγγραφεῖ καὶ Μαρτίνῳ, καὶ εἰς ναῦν εἰσελθόντες πρὸς Βελισάριον ἐν Συρακούσῃ τῆς Σικελίας ἀφίκετο, γράψας Θεοδώρῳ φροντίζειν τῆς Καρχηδόνος, καὶ τῶν βασιλικῶν πραγμάτων. οἱ δὲ στρατιῶται συλλεγέντες εἰς τὸ βουλῆς πεδίον Τζότζαν τὸν Μαρτίνου δορυφόρον τύραννον εἵλαντο, ἄνδρα θυμοειδῆ καὶ δραστήριον, ὑφ' D ᾧ τοῦ βασιλέως ἄρχοντας ἐξελάσαντες, Λιβύης κρατήσωσι. Τζότζας δὲ ἐλθὼν πλησίον Καρχηδόνος, ἔπεμψε κελεύων τάχιστα παραδοῦναι αὐτῷ Θεόδωρον τὴν πόλιν, ὅπως κακῶν ἀπαθεῖς μείνωσιν. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι καὶ Θεόδωρος τῷ βασιλεῖ ὡμολόγουν τὴν πόλιν φυλάττειν. Τζότζας δὲ ταῦτα ἀκούσας εἰς πολιορκίαν τῆς πόλεως καθίστατο. Βελισάριος δὲ ἀπολεξάμενος ἄνδρας ἑκατὸν τῶν αὐτοῦ δορυφόρων τε καὶ ὑπασπιστῶν, οὓς ὁ Σολομὼν ἐπαγόμενος μιᾷ νηῒ εἰς Καρχηδόνα ἀπέπλευσεν περὶ λύχνων ἀφάς. ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἐγε- P. 173 γόνει, μαθὼν ὁ τύραννος καὶ οἱ στρατιῶται τὸν Βελισάριον ἥκειν αἰσχρῶς τε καὶ κόσμῳ οὐδενὶ εἰς φυγὴν ὥρμησαν. Βε- V. 138 λισάριος δὲ τοῦ στρατοῦ ἀμφὶ δισχιλίους ἐγείρας, τὴν δίωξιν ἐπὶ τοὺς φεύγοντας ἐποιήσατο, καὶ τούτους κατέλαβεν εἰς

2. fort. εἰσελθών. 5. εἰς τὸ Λιβύης πεδίον A. Τζόντζον A e, Στότζαν a. δορυφόρον A f, δορυφόρων vulg. 6. εἵλοντο A. ἐφ' ᾧ A. 11. τὴν πόλιν] Καρχηδόνα A e. ταῦτα A, ὁ ταῦτα vulg. 14. οὓς ὁ Σολ.] ὁ δὲ Σολομ. A e, fort. τὸν δὲ Σολ. 17. ἥκειν A, ἐλθεῖν vulg.

egressus, conscensa navi, Syracusas, quae urbs est Siciliae, ad Belisarium perrexit, et Theodoro Carthaginis curam assumere, remque omnem imperatoris nomine administrare, litteris commendavit. porro milites ad Bules (consilii) campum conventu habito Tzotzam e Martini satellitibus quempiam, virum alioquin ad iram praecipitem, et ad omne facinus promptum, tyrannum elegerunt, sub quo depulsis imperatoris magistratibus ipsi Libyam obtinerent. Tzotzas itaque ad urbem Carthaginem propius accedens, Theodorum civitatem quam primum sibi tradere per internuncium iussit, si modo se suosque a malis immunes vellet superesse. at Carthaginienses et una Theodorus urbem imperatoris nomine se servaturos professi sunt palam. his auditis Tzotzas ad urbis obsidionem se accinxit. caeterum Belisarius ex suis satellitibus his hasta, illis clypeo instructis centum selectos viros, quos Salomon secum abduxit, ipse unicam navim assumens, cum eis Carthaginem traiecit, et circa lucernae accendendae horam, sub vesperam, appulit. postera vero luce de Belisarii adventu tyrannus et milites facti certiores, cum ingenti ordinum perturbatione in turpem fugam se coniecere. accitis autem ab exercitu millibus hominum

Μεμβράσαν τὴν πόλιν. ἰδὼν δὲ αὐτοὺς τὴν τάξιν λιπόντας καὶ κόσμῳ οὐδενὶ περιϊόντας, κατ' αὐτῶν ὁμοίως ἐχώρει. οἱ δὲ εἰς φυγὴν ὥρμηντο, εἰς Νουμιδίαν τε ἀφικόμενοι συνελέγοντο. ὀλίγοι δὲ ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ ἀπέθανον, καὶ αὐτῶν οἱ πλεῖστοι Οὐανδῆλοι ἦσαν. ἐφείδετο δὲ τῶν Ῥωμαίων ὁ Βελισάριος. ληϊσάμενος δὲ τὸ στρατόπεδον αὐτῶν, εὗρέν τε B *χρήματα πολλὰ καὶ γυναῖκας, δι' ἃς καὶ ὁ πόλεμος κατέστη. ταῦτα Βελισάριος διαπραξάμενος, εἰς Καρχηδόνα ἀπήλαυνεν. ἐλθὼν δέ τις ἐκ Σικελίας ἀπήγγειλεν, ὡς στάσις ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἐπιπεσοῦσα τὰ πράγματα ἀνασοβεῖν μέλλει, εἰ μὴ αὐτὸς διὰ τάχους καταλάβοι· διαθέμενος δὲ τὰ ἐν Λιβύῃ, ὡς ἐδύνατο, Ἰλδηγέρδῃ τε καὶ Θεοδώρῳ παραδοὺς τὴν Καρχηδόνα εἰς Σικελίαν ᾔει. ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἰουστινιανὸς Γερμανὸν τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ, ἄνδρα πατρίκιον, εἰς Λιβύην σὺν ὀλίγοις τισὶν ἔπεμψεν σὺν Δομνίκῳ καὶ Συμμάχῳ ἀνδράσι σοφοῖς. γενόμενος δὲ ἐν Καρχηδόνι τούς τε στρατιώτας ὁ Γερμανὸς ἠρίθμει, καὶ τῶν γραμματέων τὰ βιβλία ἐν οἷς τῶν* C *στρατιωτῶν τὰ ὀνόματα ἐνεγέγραπτο ἀναλεξάμενος, εὗρεν τὸ μὲν τρίτον μέρος τοῦ στρατοῦ ἔν τε Καρχηδόνι καὶ ταῖς ἄλλαις πόλεσιν ὑπὲρ τοῦ βασιλέως εἶναι, τοὺς δὲ ἄλλους ἅπαντας τῷ τυράννῳ συντεταγμένους. διὰ τοῦτο μὲν πρὸς μάχην οὐχ*

6. *δὲ τὸ στρ.* A, *δὲ καὶ τὸ στρ.* vulg. 11. *Λιβύῃ* A, *Λιβύϊ* vulg. 17. *γραμμάτων* libri et edd.

circiter duobus in fugientes impressionem facit, quos ad Membrasam civitatem assequitur. ubi conspexit ordines deserere, et neglecta militiae lege palantes vagari, in eos vires et copias exerit. confestim illi vertuntur in fugam, et in Numidiam recepti, rursum colliguntur ad invicem. pauci certamine inito perierunt, quorum plures agniti sunt Vandali: Romanis enim Belisarius parcebat. direptis eorum castris, divitias comperit in illis maximas, et eas mulieres, quarum causa bellum motum est. his actis Belisarius Carthaginem contendit. tunc adveniens e Sicilia nuncius quidam seditionem in castris exortam res omnes turbare paratam, nisi quantocius advolet, significat. dispositis itaque qua valuit arte, rebus Libycis et Carthagine Ildegerdi ac Theodoro commendata, in Siciliam revertitur. his autem cognitis, Germanum nepotem suum virum patricium cum Domnico et Symmacho viris scientia praestantibus, et aliis paucis, in Libyam transmittit Iustinianus. posteaquam vero Carthaginem appulit Germanus, militum numerum recensuit, perlectisque scribarum libellis, in quibus militum nomina ascripta erant, tertiam tantum partem tam Carthagine quam caeteris in urbibus remansisse, quae pro imperatore staret, reliquos

ὑπεξέβη· τοῦ δὲ στρατοῦ ἐπεμελεῖτο. ἐφθέγγετο δὲ παρὰ τοῦ βασιλέως σταλῆναι, ὅπως τοὺς ἠδικημένους στρατιώτας ἐπαμύνῃ, κολάσῃ δὲ τοὺς ἀδικίαν εἰς αὐτοὺς ἄρξαντας. τοῦτον οἱ στρατιῶται ἀκούσαντες τὸν λόγον, κατ' ὀλίγον αὐτῷ προσεχώρουν. ὁ δὲ Γερμανὸς αὐτοὺς σὺν πολλῇ φιλοφρο- D σύνῃ ἐδέχετο, καὶ τὰ πιστὰ διδούς, ἐν τιμῇ εἶχεν, καὶ τὰς ῥόγας αὐτῶν παρεῖχεν. ἐπεὶ δὲ ὁ τούτων λόγος περιφερόμενος εἰς πάντας ἦλθεν, ἀποταξάμενοι τὸν τύραννον, ἦλθον εἰς Καρχηδόνα. ὁ δὲ Τζότζας τοῦ κακοῦ ἤδη αἰσθόμενος, τοὺς ἀπομείναντας ἐπιρρώσας, ἐπὶ Καρχηδόνα ἤλαυνεν. ὁ δὲ Γερμανὸς ἐξοπλίσας τὸ στράτευμα, κατ' αὐτοῦ ἐχώρει. ὁ δὲ σὺν αὐτῷ στρατὸς προθυμίαν πολλὴν ἐπιδειξάμενος, εὐνοεῖν τῷ βασιλεῖ τὸν στρατηγὸν ἔπειθον. τούτους ἑωρακότες οἱ μετὰ Τζότζα, καὶ δειλίᾳ καταχωσθέντες, ἀνεχώρησαν ἐπὶ Νουμιδίαν. ὁ δὲ Γερμανὸς σὺν παντὶ τῷ στρατῷ οὐκ εἰς μακρὰν ἦλθεν, καὶ τούτους καταλαβών, εὗρεν ὅτι συνέμιξαν αὐτοῖς Μαυρουσίων βαρβάρων μυριάδες πολλαί, ὧν Ἰούδας τε καὶ P. 174 Ἀρταΐας ἦρχον. συμβαλόντες δὲ πόλεμον, καὶ τῆς μάχης κραταιᾶς γενομένης, τὸν Γερμανοῦ ἵππον τις τῶν πολεμίων ἔκτεινεν. πεσὼν δὲ ἐπὶ γῆς Γερμανὸς εἰς κίνδυνον ἦλθεν, εἰ

1. ἐπεφθέγγετο A, ἐφθέγγοντο vulg. 3. κολάσῃ A, κολάσει vulg. 7. λόγος om. A. 11. ἐξωπλίσατο A. 14. καταχωσθέντες A, κατασχεθέντες vulg. 15. σὺν add. ex A. 18. συμβαλόντες A, συμβάλλοντες vulg. 19. τὸν A, τῶν vulg.

vero omnes tyranni signa sequutos comperit. eapropter in praelium minime progressus est, sed peculiarem exercitus curam habuit. caeterum ad milites iniuria quadam affectos vindicandos, iniuriarumque auctores puniendos, ab imperatore se missum esse palam divulgavit. eum sermonem ubi percepere milites, sensim ad eum cuncti confluxerunt. Germanus humanissime acceptos, fide data, in pretio habuit, et stipendia eorum solvit. istorum tandem rumore ad omnium aures perlato, tyranno derelicto, Carthaginem redierunt. Tzotzas vero malum imminens subodoratus, sociis, qui remanserant, animatis, Carthaginem se confert. Germanus instructa adversus eum acie progreditur; exercitusque sub eo militans magnam animi alacritatem testatus, suam erga imperatorem benevolentiam duci commendabat, atque persuadebat. hos conspicati qui Tzotzam sequebantur, subito timore correpti, in Numidiam secesserunt: nec Germanus cum universo exercitu multum progressus erat, cum ipsos assequutus est, multas vero Maurusiorum barbarorum myriadas, ducibus Iuda et Artaïa, iis se adiunxisse reperit. igitur congressi, et acri certamine inito, equum, cui Germanus insidebat, quis-

μὴ τὸ τάχος οἱ δορυφόροι φραξάμενοι ἔφερον ἵππον, καὶ τοῦτον ἐνεβίβασαν. τρέπονται τοίνυν οἱ στρατιῶται, καὶ ὁ Τζότζας ἐν τῷ θορύβῳ τούτῳ σὺν ὀλίγοις διαφυγεῖν ἴσχυσεν. ὁ δὲ Γερμανὸς τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐγκελευσάμενος, εὐθὺς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τῶν πολεμίων ὥρμησεν, καὶ τοῦτο παρέλαβεν πολέμῳ. ἐνταῦθα δὲ τὰ χρήματα οἱ στρατιῶται οὐδενὶ λόγῳ ἁρπάζοντες, τοῦ στρατηγοῦ λόγον οὐκ ἐποιοῦντο. νοήσας δὲ
V. 139 ὁ Γερμανός, μὴ συμφρονήσαντες οἱ πολέμιοι ἐπ' αὐτὸν ἴωσιν,
B ἵστατο ὀδυρόμενος, καὶ πρὸς εὐκοσμίαν τούτους παρακαλῶν. οἱ δὲ Μαυρούσιοι τὴν τροπὴν θεασάμενοι κατὰ τῶν στασιαστῶν ὥρμησαν, καὶ τούτους ἐδίωκον σὺν τῷ τοῦ βασιλέως στρατῷ. Τζότζας δὲ τὸ θάρσος εἰς αὐτοὺς ἔχων, ἑωρακὼς τὰ ὑπ' αὐτῶν γενόμενα μετὰ ἑκατὸν εἰς φυγὴν ἐτράπη, καὶ εἰς Μαυριτανίαν τὴν ἐνδοτέραν ἐχώρησεν, καὶ ἡ στάσις ἐν τούτοις ἐτελεύτα. Γερμανὸν δὲ σὺν Δομνίκῳ καὶ Συμμάχῳ μεταπεμψάμενος ὁ βασιλεὺς εἰς Βυζάντιον, Σολομῶνι πάλιν τὰ τῆς Λιβύης πράγματα ἐνεχείρισε, (τρισκαιδέκατον δὲ ἔτος ἦν τοῦτο τῆς Ἰου-
C στινιανοῦ βασιλείας) παρασχόμενος αὐτῷ ἄρχοντάς τε ἄλλους καὶ Ῥουφῖνον καὶ Λεόντιον καὶ Ἰωάννην τὸν Σισιννίου υἱόν.

2. ἐνεβίβασαν A, ἀνεβ. vulg. 3. τούτῳ σὺν ὀλίγοις A, σὺν ὀλίγων vulg. ἴσχυσεν A, ἰσχύσας vulg. 10. στασιαστῶν A, στασιασάντων e, στρατιωτῶν vulg. 17. δὲ add. ex A. 18. αὐτῷ A, αὐτὸς vulg.

piam interfecit. Germanus in terram praeceps actus ultimum periculum subiisset, nisi satellites armis undequaque vallantes, equo quantocius adducto, eum rursus sustulissent. vertuntur itaque in fugam adversi milites, vixque Tzotzas in tanto tumultu cum paucis se fuga surripere valuit. porro Germanus iis, qui a se propius aberant, ut recta in hostium castra irruerent, praecepit, eaque post reparatam pugnam obtinuit. tum vero milites repertas obviam absque delectu vel ratione divitias diripientes nullam ducis curam gerere, nullam in eum observantiam retinere. veritus igitur ne resumptis animis hostes adorirentur, substitit de tam indigno facinore conquestus, ipsos in ordinem subinde revocans. Maurusii vero ubi fugam istam conspexere, facto in ipsosmet milites perduelles impetu, una cum imperatoris acie eos insequuti sunt. quamobrem Tzotzas, qui fiduciam omnem in eis reposuerat, cum istam illorum adversum se conversionem animadvertit, se cum centum aliis in fugam coniecit, et in Mauritaniam interiorem recessit: atque ita demum seditio cessavit. imperator autem Germanum una cum Domnico et Symmacho Byzantium revocans, Libyam iterum administrandam Salomoni commisit. tertius tunc supra decimum imperii Iustiniani numerabatur annus: aliosque Li-

Σολομὼν δὲ καταπλεύσας εἰς Καρχηδόνα μετρίως τὸν λαὸν ἐξηγεῖτο, καὶ Λιβύην ἀσφαλῶς διεφύλαττεν, διακοσμῶν τε τὸν στρατόν, καὶ εἴ τινα ὕποπτον ἐν αὐτῷ εὕρισκεν, εἰς Βυζάντιον ἀπέπεμπεν. Βελισάριος δὲ τήν τε Σικελίαν καὶ Ῥώμην ὑπὸ Ἰουτγίου κατεχομένην, καὶ τὰς πέριξ πόλεις παραλαβών, Ἰούτγιον εἰς Βυζάντιον πρὸς Ἰουστινιανὸν ἤγαγεν μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ. καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ναρσῆν τὸν κουβικουλάριον μετὰ στόλου ἐν τῇ Ῥώμῃ πρὸς τὸ διακρατῆσαι τὰ ἐκεῖσε. Σολομὼν δὲ τὰ ἐν Καρχηδόνι καὶ Λιβύῃ καλῶς διοικήσας, κατὰ Μαυρουσίων ἐστράτευσεν. καὶ D
πρῶτον μὲν Γογδάριον τὸν αὐτοῦ δορυφόρον, ἄνδρα ἀγαθὸν εἰς τὰ πολέμια, σὺν στρατεύματι ἔπεμψεν, ὅστις εἰς Βίγαν ποταμὸν ἀφικόμενος, εἰς Βαυγαῆ πόλιν ἔρημον ἐστρατοπεδεύσατο. ἐνταῦθα δὲ μάχης γενομένης, ἡττηθεὶς καὶ εἰς τὸ χαράκωμα ἀναχωρήσας, ὑπὸ τῆς τῶν Μαυρουσίων προσεδρίας ἐπιέζετο. Σολομὼν δὲ πλησίον γενόμενος καὶ ταῦτα μαθών, κατὰ τάχος ἧκει. οἱ βάρβαροι δείσαντες ἀναχωροῦσι, καὶ εἰς τὰ Ἀβρασίου ὄρους πρόποδα ἐστρατοπέδευον. ὁ δὲ Σολομὼν P. 175
τούτοις συμβαλών, εἰς φυγὴν ἔτρεψεν. οἱ δὲ Μαυρούσιοι

5. Οὐγίου, mox Οὐΐτγιον A, Οὐΐττίου e, Οὐγίου f. 11. Γορδάριον A, Γονδάριον e, Γότθαριν a. 12. εἰς τὰ A, καὶ εἰς τὰ vulg. 15. ἀποχωρήσας A. 17. εἰς τὰ Ἀβρασίου ὄρους A, εἰς τὸ Ἀβράσιον ὄρος vulg. 18. ἐστρατοπέδευον A, στρατοπεδεύουσι vulg.

byae rectores Rufinum, Leontium et Ioannem Sisinnii filium addidit. porro Salomon Carthaginem traiiciens levi moderatoque imperio populum rexit, et Libyam sedulo tutatus, exercitum eo ordine composuit, ut, si quem ex militibus suspectum habuit, Byzantium statim transmiserit. Belisarius autem Sicilia, Roma, viciniisque civitatibus a Iutgio detentis in Romanam potestatem receptis, Iutgium cum uxore et liberis ad Iustinianum Byzantium adduxit. imperator vero Narsem cubicularium rebus illic administrandis cum classe valida Romam transmisit. Salomon etiam quum Carthagine, tum in Libya regenda summa moderatione usus, adversus Maurusios praelium instruxit; et primo quidem Gogdarium e satellitibus unum, virum probitate et militari peritia commendatum, cum exercitu praemisit: qui ad Bigam fluvium descendens ad Baugaem civitatem desolatam castra metatus est. ibi commisso certamine superatus, in vallum se recepit, in quo continua Maurusiorum obsidione premebatur. his e vicino loco auditis, Salomon quantocius advolavit. barbari metu compulsi cedunt loco, et ad Abrasii montis radices castra ponunt. Salomon conserto proelio eos in fugam vertit. Maurusii difficilia et praerupta montis loca fugientes

ἐπὶ τὴν δυσχωρίαν τοῦ ὄρους ἔφυγον, καὶ ἐπὶ Μαυριτανοὺς ᾤχοντο. Σολομὼν δὲ τὰς ἐν Μουγάδῃ πεδιὰς ληϊσάμενος, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν αὐτῶν πυρπολήσας σῖτόν τε πολὺν κομισάμενος, εἰς Ζερβούλην τὸ φρούριον ἀνέστρεψεν· ἔνθα Ἠαυδᾶς σὺν δισμυρίοις Μαυρουσίοις προσέφυγεν. Ἠαυδᾶς δὲ καταλιπὼν τὸ φρούριον, εἰς τὸ τοῦ Ἀβρουσίου ὄρος εἰς ὕψος ἀναβὰς ἡσύχαζεν. Σολομὼν δὲ Ζερβούλην τὸ φρούριον εἰς τρεῖς ἐπολιόρκησεν ἡμέρας, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ ληϊσάμενος, φυ-
B λακάς τε ἐν αὐτῷ καταστήσας, ἐπὶ τὰ πρόσω ἐχώρει. καὶ διεσκοπεῖτο, ὅθεν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους δυνηθείη γενέσθαι ἀποτόμου τε ὄντος καὶ πολλῇ δυσχωρίᾳ κατεχομένου. ὁ δὲ θεὸς πόρον ἐν τῇ ἀπορίᾳ ἐποίησεν οὕτως. εἷς τῶν στρατιωτῶν τοῦ πεζικοῦ στρατοῦ Ὀπτιώνων, Γένζων ὀνόματι, εἴτε θυμῷ χρώμενος, εἴτε τι θεῖον αὐτὸν ἐκίνησεν, ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἀνέβαινε μόνος. ὀπίσω δὲ τούτου τινὲς συστρατιῶται ἠκολούθουν ἐν θαύματι μεγάλῳ ποιούμενοι τὸ γινόμενον, τρεῖς δὲ τῶν Μαυρουσίων οἱ εἰς τὸ φυλάσσειν τὴν εἴσοδον τεταγμένοι ἰδόντες τὸν ἄνθρωπον ὑπήντων δρόμῳ νομίσαντες πρὸς αὐτοὺς ἀνιέναι. ὁ δὲ καθ' ἕνα τούτους ἐρχομένους διὰ τὴν
C στενοχωρίαν τοῦ τόπου τόν τε πρῶτον ἀνεῖλεν, ὁμοίως καὶ τὸν

4. ἀνέστρεψεν — — — τὸ φρούριον om. A. ἡ Ἠαυδᾶς vulg. 8. ἐν αὐτῷ] εἰς αὐτὸ A b. 11. δυσχερείᾳ A. 13. Ὀπτιώνων A f, Ὀπτίων ὢν vulg. 16. ποιούμενοι A, ποιοῦντες vulg.

occupant, et mox ad Mauritanos deflectunt iter. Salomon vero planitiem omnem Mugadae circumpositam depopulatus, et omni eorum regione incendio devastata, commeatu immenso inde deportato, rediit in Zerbulen castrum, quo Eaudas cum Maurusiorum viginti millibus fuga se recepit. Eaudas autem relicto castro, et Abrasii montis conscenso cacumine, quietem agere statuit. Salomon Zerbulen castrum triduana pressit obsidione, direptisque in eo omnibus et posita custodia, ultra procedendum ratus, qua via montis praeruptis undique saxis obsiti, et locorum difficultatibus pene inaccessi verticem superare posset attentius considerabat: cum deus per animi anxietatem in loco invio viam in hunc modum fecit. inter pedestres copias Optionum numeri Genson quidam nomine, sive animi proprii impetu, sive divino motus instinctu, in adversarios conscendit solus. pone sequebantur commilitones nonnulli, miraculo quod fiebat ponentes. Maurusiorum vero tres ad custodiendum aditum destinati, virum eminus conspicati, et ad se accedere existimantes, ei obviam velocius occurrerunt: qui cum propter loci angustias singuli ac soli procede-

ἄλλον σὺν τῷ τρίτῳ. ὃ καὶ κατιδόντες οἱ ὄπισθεν ἰόντες, πολλῷ θορύβῳ τε καὶ ταραχῇ ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἐχώρουν. V. 140 ὡς δὲ τὸ γενόμενον ἤκουσέ τε καὶ εἶδεν ἡ τῶν Ῥωμαίων στρατιά, οὐδὲ τὸν στρατηγὸν ἀναμείναντες οὐδὲ τὰς σάλπιγγας, οὐδὲ τὴν τάξιν φυλάξαντες, ἀλλὰ πατάγῳ τε πολλῷ χρώμενοι, καὶ ἀλλήλους ἐγκελευόμενοι, ἔθεον ἐπὶ τὸ τῶν πολεμίων στρατόπεδον. ἐνταῦθα Ῥουφῖνός τε καὶ Λεόντιος ἔργα ἐπεδείξαντο εἰς τοὺς πολεμίους ἀρετῆς ἄξια. αὐτίκα οἱ βάρβαροι εἰς φυγὴν ὅπου ἕκαστος ἠδύνατο ᾔεσαν. Ἠαυδᾶς δὲ πληγεὶς ἀκοντίῳ τὸν μηρὸν διέφυγέν τε, καὶ εἰς Μαυρι- D τανοὺς ὑπεχώρησεν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι διαρπάσαντες τὸ τῶν πολεμίων στρατόπεδον, οὐκ ἔτι τὸ Αὐράσιον ὄρος κατέλιπον, ἀλλὰ φρούρια οἰκοδομησάμενοι τοῦτο φυλάττουσιν. ἦν δέ τις πέτρα ἀπότομος πάνυ, ἐν ᾗ πύργον οἰκοδομήσαντες οἱ Μαυρούσιοι ὀχυρὰν ταύτην ἐποίησαν καταφυγήν, ἰσχυράν τε καὶ ἀμαχώτατον. ἐνταῦθα ἐτύγχανεν Ἠαυδᾶς τά τε χρήματα αὐτοῦ καὶ τὰς γυναῖκας ἀποθέμενος, καὶ ἕνα φύλακα γέροντα τῶν χρημάτων καταστησάμενος. οὐ γὰρ ἄν ποτε ὑπετόπησεν τοὺς πολεμίους εἰς τόνδε τὸν πύργον ἀφίξεσθαι, οὐδὲ βίᾳ τοῦτον ἑλεῖν δύνασθαι. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τὰς τοῦ Αὐρασίου δυσχωρίας διερευνώμενοι, ἐνταῦθα ἧκον· καὶ αὐτῶν τις P. 176

1. ὃ καὶ A, τοῦτο vulg. 6. τὸ τῶν A, τῶν vulg. 17. γέροντα om. A.

rent, unum quidem occidit primo, tum pariter secundum, et ultimo tandem confodit tertium. haec qui pone sequebantur conspicientes praecipites et ex impetu processerunt in adversos: quae palam facta ut audivit et animadvertit Romanus exercitus, nullo duce, vel tubarum expectato signo, quin nec ordine servato, sed confusis tantum vocibus excitati et invicem adhortati, in hostium castra convolarunt. hic sane Rufinus atque Leontius facinora adversus hostes insigni virtute digna edidere: ac barbari se continuo quo quisque potuit in fugam coniecere: Eaudas autem iaculi vulnere in femore accepto, fuga saluti consulens in Mauritanorum partes secessit. at Romani castris hostilibus direptis, Abrasium montem non amplius deseruere, sed constructis castris deinceps custodiendum decreverunt. porro petra istic fuit omnino praerupta, in qua turrim posuerunt Maurusii, quod tutissimum sibi munitumque, atque inexpugnabile esset refugium: in eum sese recipiebat Eaudas. opes cunctas, et uxores in ea collocarat, custode quodam sene facultatum in ea reconditarum constituto: ad eam enim turrim nusquam accessuros hostes, aut eam vi capere posse in animum induxerat. Romani vero difficultates et angustias Abrasii

ἀναβαίνειν εἰς τὸν πύργον σὺν γέλωτι ἐνεχείρισεν. αἱ δὲ γυναῖκες τοῦτον κατεγέλων σὺν τῷ πρεσβύτῃ. ὁ δὲ Ῥωμαῖος ἐπειδὴ χερσὶ καὶ ποσὶν ἀναβαίνων ἐγγύς που ἐγεγόνει, σπασάμενος τὸ ξίφος ἐξήλατο, καὶ τοῦ γέροντος εἰς τὸν αὐχένα ἐπιτυχὼν, τούτου τὴν κεφαλὴν ἐξέτεμεν. οἱ δὲ στρατιῶται θαρροῦντες ἤδη καὶ ἀλλήλων ἐχόμενοι, εἰς τὸν πύργον ἀνέβαινον, καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ χρήματα μεγάλα ὄντα λαβόντες πρὸς Σολομῶνα ἤγαγον. ὁ δὲ Σολομὼν τείχη ταῖς ἐν Λιβύῃ πόλεσιν περιέβαλεν. καὶ ἐπεὶ Μαυρούσιοι ἀνεχώρησαν ἐκ
B Νουμιδίας νικηθέντες, Ζάβην τε τὴν χώραν καὶ Μαυριτανίαν καὶ Ἠτηφῇ τὴν μητρόπολιν ὑπόφορον Ῥωμαίοις πεποίηκεν. τῆς γὰρ ἑτέρας Μαυριτανίας Καισάρεια ἡ πρώτη μητρόπολις ὑπάρχει. ταύτην δὲ Βελισάριος τὸ πρότερον καθυπέταξεν. διὰ τοῦτο Λίβυες ἅπαντες ὑπήκοοι Ῥωμαίων γεγόνασιν, εἰρήνης ἀσφαλοῦς τυχόντες. τετραετίαν δὲ ποιήσαντες ταύτῃ τῇ εἰρήνῃ, ἐν τῷ ιζ΄ ἔτει Ἰουστινιανοῦ Κῦρος τε καὶ Σέργιος, οἱ Βάκχου τοῦ Σολομῶνος ἀδελφοῦ παῖδες, ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀπεστάλησαν ἄρχειν Λιβύῃ. Πενταπόλεως μὲν Κῦρος, Τριπόλεως δὲ Σέργιος. οἱ δὲ Μαυρούσιοι τοὺς ἑαυτῶν πρεσβυτέρους εἰς Λέπτην μάγναν τὴν πόλιν ἔπεμψαν πρὸς

4. ἐξεῤῥατο A. 9. περιέβαλεν A, περιέβαλλεν vulg. 17. Σολομῶνος A, Σολομῶντος vulg. ἀδελφόπαιδες A. 19. δὲ ante Σέργιος add. ex A. 20. Λέπτην μάγναν A, Λεπτήμαγναν vulg.

montis forte perscrutati, in locum inciderunt: et ad turrim conscensum facere cum risu non nemo tentavit, quem risu pariter et ludibriis mulierculae et vetulus exceperunt. Romanus autem ille miles manibus pedibusque adrepens, ubi propius accessit, educto e vagina gladio exiliit, et percussi in cervicem senis caput amputavit. tum vero milites sumptis animis audacius irrumpentes, manibus ad invicem datis sese erigentes in turrim conscenderunt, mulierculasque et maximas opes illic congestas abripientes ad Salomonem detulerunt. exinde Salomon Libyae civitates moenibus cinxit et munivit: et posteaquam Maurusii ex Numidia victi recessere, Zaben provinciam, Mauritaniam, cum Etephe eius metropoli fecit Romanis vectigalem. alterius enim Mauritaniae prima metropolis est Caesarea, quam prius subegit Belisarius. quare Libyes omnes Romanum iugum subierunt, et secura pace potiti sunt: quadriennioque in eiusmodi pace transacto, decimo septimo Iustiniani anno Cyrus et Sergius Bacchi Salomonis fratris liberi ad regendam Libyam ab imperatore missi fuere: et Cyrus quidem Pentapolim, Tripolim Sergius administravit. porro

Σέργιον, ὅπως δῶρά τε αὐτῷ προσαγάγωσιν καὶ τὴν εἰρήνην C κρατύνωσιν. Σέργιος δὲ Πουδεντίῳ πεισθεὶς ἀνδρὶ Τριπολίτῃ, ὀγδοήκοντα μὲν τῶν βαρβάρων τοὺς δοκιμωτέρους ἐν τῇ πόλει ἐδέξατο, πάντα ἐπιτελεῖν τὰ αἰτούμενα ὑπισχνούμενος, καὶ ὅρκοις τὴν εἰρήνην ἐκράτυνεν· τοὺς δὲ λοιποὺς ἔξω ἐν προαστείῳ ἤλασεν. τούτους δὲ ἐπ' ἄριστον καλέσας ἅπαντας ἔκτεινεν. εἷς δὲ τούτων λάθρα ἐκπηδήσας, τοῖς ὁμοφύλοις τὰ γενόμενα ἐμήνυσεν. οἱ δὲ τοῦτο ἀκούσαντες, δρόμῳ εἰς τὸ οἰκεῖον στρατόπεδον ᾔεσαν· καὶ σὺν πᾶσι τοῖς ἄλλοις ἄραντες ἐπὶ Ῥωμαίους ἐγένοντο. ὁ δὲ Σέργιος σὺν τῷ Πουδεντίῳ τούτοις ἀπήντησεν, καὶ μάχης κροτηθείσης, Πουδέντιος μὲν πολλοὺς ἀποβαλὼν θνήσκει. Σέργιος δὲ εἰς ἄφατον φόβον D ἐμπεπτωκώς, ἐπὶ Καρχηδόνα ἔπλευσεν πρὸς Σολομῶνα τὸν αὐτοῦ θεῖον. πᾶσαν δὲ τὴν Τρίπολιν Μαυρούσιοι ἀπέλιπον, οἱ δὲ βάρβαροι ἅπαντα λῃϊσάμενοι τὰ ἐκεῖ χωρία, ἐξανδρα- V. 141 ποδίσαντές τε πλῆθος Ῥωμαίων ἐπὶ Πεντάπολιν ᾔεσαν. ὁ δὲ Κῦρος γνούς, φυγὰς εἰς Καρχηδόνα κατέπλει. οἱ δὲ βάρβαροι μηδενὸς ἀντιστάντος αὐτοῖς Βερονίκην τὴν πόλιν ἑλόντες, ἐπὶ Καρχηδόνα ἐστράτευσαν, καὶ εἰς τὸ Βυζάκιον ἀφικόμενοι, πλεῖστα ἐξ ἐπιδρομῆς τῶν ἐκεῖ ἐληΐσαντο χωρία. Ἀντα-

6. προαστείῳ A, προαστείοις vulg. τούτους — — — ἔκτεινεν om. A. 9. σὺν om. A f. ἄραντες om. A f. 16. τε add. ex A.

Maurusii seniores ex suis Leptim magnam, quae civitas est, munera oblaturos et firmaturos pacem ad Sergium miserunt. Sergius Pudentii viri Tripolitae consilium sequutus, barbarorum quidem praestantiores ad octoginta in urbem admisit, et postulata adimpleturum cuncta pollicitus, adhibita iusiurandi fide pacem obfirmavit: reliquos autem foras in suburbium emisit, et ad epulum convocatos cunctos trucidavit. solus unus clam exiliens et periculo ereptus, quae fuerant attentata, contribulibus significavit. iis auditis, cursu concito redierunt in castra sibi propria, et reliquis omnibus adiuncti, in Romanos arma sumpserunt. Sergius vero cum Pudentio eis obviam occurrit, initoque certamine, multis suorum desideratis, Pudentius interemptus est: Pudentius vesano timore correptus, ad Salomonem patruum Carthaginem nvigavit. cuncta Tripolitana regione a Maurusiis derelicta, barbari universa circumquaque loca depraedati, abducta Romanorum captivorum innumera multitudine, versus Pentapolim contenderunt. Cyrus nuncio accepto fugae se dedit, et Carthaginem transfretavit. barbari nullo resistente Beronicem ceperunt, moxque in Carthaginem arma moverunt: deinde Byza-

λᾶς δὲ ἔχθραν ἔχων πρὸς Σολομῶνα, διότι τὸν αὐτοῦ ἀδελ-
P. 177 φὸν ἔκτεινεν, τοῖς βαρβάροις ἑνοῦται, καὶ κατὰ Καρχηδόνος
καὶ Σολομῶνος τούτοις ὡδήγησεν. Σολομὼν δὲ ταῦτα ἀκού-
σας, παραλαβὼν τὸ στράτευμα κατ' αὐτῶν ὥρμησεν. ἐλθὼν
δὲ εἰς Βέστην τὴν πόλιν ἓξ ἡμερῶν Καρχηδόνος ὁδὸν ἀπέ-
χουσαν, ἐν αὐτῇ ἐστρατοπεδεύσατο. ἦσαν δὲ σὺν αὐτῷ Κῦρος
καὶ Σέργιος καὶ Σολομὼν ὁ νέος, οἱ τοῦ Βάκχου παῖδες. ἰδὼν
δὲ τὸ πλῆθος τῶν βαρβάρων καὶ δειλιάσας, ἔπεμψεν πρὸς
τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν μεμφόμενος αὐτοῖς, ὅτι ἔνσπονδοι Ῥω-
μαίων ὄντες, ὅπλα κατ' αὐτῶν ἐκίνησαν, ἄξιον δὲ τὴν εἰρή-
B νην κρατύνεσθαι, καὶ ὅρκοις βεβαιοῦσθαι. οἱ δὲ βάρβαροι
χλευάσαντες τὰ εἰρημένα, ἔφησαν· ἐπειδὴ Σέργιος εἰς τὰ
εὐαγγέλια ὀμόσας καλῶς ἐφύλαξε τοὺς ὅρκους ἀποκτείνας τοὺς
ὀγδοήκοντα, πῶς νῦν ὑμῶν πιστεύσομεν τοὺς ὅρκους; πο-
λέμου δὲ κροτηθέντος, τρέπονται οἱ Ῥωμαῖοι. τοῦ δὲ ἵππου
ὀκλάσαντος κτείνεται Σολομών, καὶ οἱ τούτου δορυφόροι. Σέρ-
γιος δὲ ὁ τούτου ἀνεψιὸς τὴν τῆς Λιβύης ἀρχὴν ὑπὸ τοῦ
βασιλέως ἐνεχειρίσθη. Ἰωάννης δὲ ὁ Σισιννιόλου, καὶ οἱ λοι-
ποὶ ἄρχοντες μῖσος πρὸς τὸν Σέργιον μέγα ἐκίνησαν, ὥστε

1. διότι A, διὰ τί vulg. 3. τούτους A. δὲ add. ex A. 6. ἐστρατοπεδεύσατο A, ἐστράτευσεν vulg. 9. αὐτοῖς A, αὐτῶν vulg. ἐν σπονδῇ A. 10. ἄξιον A, ἀξιῶν vulg. 14. ὑμῶν πιστεύσομεν A, ἡμῶν πιστεύσωμεν vulg. 19. μέγα A, μέγαν vulg.

cium profecti, multos eius regionis agros suis excursionibus devastaverunt. Attalas autem inimicitias cum Salomone, quod fratrem interfecisset, exercens, barbaris adiungitur, et adversus Carthaginem et Salomonem ductorem eis se praebet. his auditis Salomon in eos educit exercitum: et iam Bestem sex dierum itinere a Carthagine dissitam profectus, in ea castra composuit. comitabantur Cyrus et Sergius et iunior Salomon Bacchi liberi. conspecta vero barbarorum multitudine deterritus, ad eorum primores misit, qui nomine suo expostularent, quod Romanis prius foedere coniuncti, bellum eis inferre non fuissent veriti. rogabat perinde renovatis iuramentis firmatam deinceps ad invicem servarent pacem. barbari sannis et ironicis cavillis dicta excipientes, responderunt: quandoquidem Sergius in evangelia iuratus sancte servavit iusiurandum, ut octoginta e nostris interficeret, quonam modo nunc iusiurando fidem iterum praestabimus? mox praelio conserto Romani fugati: Salomon equo cespitante occisus, et eius satellites una pariter occubuerunt. Sergius autem eius nepos demandatam sibi ab imperatore Libyae provinciam adminstravit. caeterum Ioannes, Sisinnioli filius, caeterique duces in Sergium vehemens

μηδὲ ὅπλα κατὰ τῶν ἐχθρῶν αἴρειν βούλεσθαι. καὶ οἱ βάρβαροι πάντα ἀδεῶς ἐληΐζοντο. Ἀνταλᾶς δὲ ἔγραψε τῷ βασιλεῖ C Ἰουστινιανῷ, ὅτι πάντες Μαυρούσιοι τὴν σὴν δουλείαν καὶ φιλίαν αἱροῦνται, ἀλλὰ τὴν Σολομῶνος καὶ τῶν τούτου ἀνεψιῶν βιαίαν ὑπαγωγὴν οὐχ ὑποφέροντες, ἐτυράννησαν. τούτους παράστειλον, καὶ εἰρήνη Ῥωμαίοις καὶ Μαυρουσίοις συνίσταται. ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦτο ποιῆσαι οὐ κατεδέξατο· Ἀνταλᾶς δὲ καὶ ὁ τῶν Μαυρουσίων στρατὸς συνήχθησαν αὖθις ἐν Βυζακίῳ, καὶ σὺν αὐτοῖς Τζότζας στρατιώτας ὀλίγους καὶ Οὐανδήλους ἔχων. οἱ δὲ Λίβυες παρεκάλουν Ἰωάννην τοῦ Σισιννιόλου στράτευμα ἀγεῖραι καὶ κατὰ τῶν πολεμίων χωρῆσαι σὺν Ἱμερίῳ τῷ ἄρχοντι τῶν ἐν Βυζακίῳ καταλόγων. ὁ D δὲ λαβὼν τὸν στρατὸν ἐπὶ τοὺς πολεμίους ᾔει, Ἱμέριον προάγειν κελεύσας. συμβολῆς δὲ γενομένης ἡττῶνται οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ συλλαμβάνονται οἱ βάρβαροι τὸν Ἱμέριον ζῶντα σὺν τῷ στρατῷ αὐτοῦ· καὶ τοῦτον εἰς φυλακὴν ἀποθέμενοι τοὺς στρατιώτας Τζότζᾳ παρέδωκαν ὁμολογοῦντας κατὰ Ῥωμαίων στρατεύεσθαι. παραλαμβάνουσι δὲ δόλῳ διὰ τοῦ Ἱμερίου Ἀδράμυτον τὴν πόλιν. καὶ οἱ μὲν τῶν Λιβύων εἰς Σικελίαν κατέφυγον, ἄλλοι δὲ εἰς ἄλλας νήσους καὶ εἰς Βυζάντιον.

1. μηδὲ] μήτε vulg., om. A, sed ante βούλεσθαι add. μή. 5. ἐπαγωγὴν A. 6. καὶ Μαυρ. om. A e. 11. ἀγεῖραι A, ἐγεῖραι vulg. 13. Ἱμέριον A b, Ἱμερίῳ vulg. 20. Βυζάκιον A, et mox Βυζακίῳ.

adeo conceperunt odium, ut sub eo neque in ipsos hostes arma manibus contrectare proponerent: ac interim ubique barbari cuncta summa cum libertate depraedarentur. Antalas itaque imperatori Iustiniano scripsit in hanc mentem: Maurusii cuncti tibi servire, te amare desiderant: verum Salomonis et nepotum eius iugum omnino violentum non ferentes, tyrannidem excitaverunt: hos si revocaveris, Romani cum Maurusiis in unum foedus coibunt. imperator istud exequi non admisit. quare Antalas et universus Maurusiorum exercitus ad Byzacium iterum convenit; quo Tzotzas Vandalos milites haud secum multos habens eum convenit. porro Libyes Ioannem Sisinnioli filium instanter rogaverunt, ut collecto instructoque exercitu adversus hostes progrederetur, una cum Himerio, qui Byzacii tironum catalogis praefectus erat. ille educto exercitu, et Himerio praecedere iusso, in hostes adversus perrexit. commissa demum pugna superantur Romani, Himeriumque una cum omnibus eius copiis barbari vivum comprehendere, et eum quidem in custodiam coniecere, eius vero milites se contra Romanos arma ferre iuratos Tzotzae per-

Μαυρούσιοι δὲ καὶ Τζότζας ἐν ἀδείᾳ πολλῇ τὴν Λιβύην πᾶ-
σαν ἐληΐζοντο. οἱ δὲ ἐν Βυζαντίῳ εἰσελθόντες Λίβυες ἐδέ-
P. 178 *οντο τῷ βασιλεῖ, ὅπως στράτευμα καὶ στρατηγὸν ἄριστον εἰς*
Λιβύην ἀποστείλῃ. ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀρεόβινδον σὺν στρατιώ-
ταις ὀλίγοις, ἄνδρα εὐγενῆ καὶ εὔβουλον, ἔργων δὲ πολεμίων
V. 142 *οὐδαμῶς ἔμπειρον, καὶ σὺν αὐτῷ Ἀθανάσιον καὶ Ἀρμενίους*
ὀλίγους, ὧν Ἀρταβάνης τε καὶ Ἰωάννης ἦρχον, οἱ Ἀρσακίδες.
οὐ μὴν οὐδὲ Σέργιον μετεπέμπετο, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν σὺν Ἀρεο-
βίνδῳ Λιβύης στρατηγοὺς εἶναι ἐκέλευσεν· Σέργιον μὲν τὸν
πόλεμον διενεγκεῖν πρὸς τοὺς ἐν Νουμιδίᾳ βαρβάρους, Ἀρεό-
B *βινδον δὲ πρὸς τοὺς ἐν Βυζακίῳ Μαυρουσίους διαμάχεσθαι.*
Ἀρεόβινδος δὲ τὴν Λιβύην καταλαβών, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ
στρατοῦ παραλαβών, Ἰωάννην τὸν Κωνσταντιόλου κατὰ Τζό-
τζα καὶ τῶν βαρβάρων ἀπέστειλεν. Ἰωάννης δὲ τὰ πλήθη τῶν
πολεμίων θεασάμενος, ἠναγκάσθη χεῖρα αὐτοῖς ἐπιβαλεῖν. ἦν
δὲ ἐν ἔχθρᾳ μεγάλῃ μετὰ Τζότζα, ὥστε ἑκάτερος ηὔχετο φο-
νεὺς τοῦ ἑτέρου γενέσθαι, καὶ οὕτως ἀποθανεῖν. τῆς δὲ μάχης
γενομένης ἀμφότεροι τῶν στρατοπέδων ἐξελθόντες ἐπ' ἀλλήλους
ἦλθον. ὁ μὲν οὖν Ἰωάννης τείνας τὸ τόξον κατὰ τὸν δεξιὸν

4. *σὺν στρατιώταις* A f, *σὺν τοῖς στρατεύμασιν* vulg. 7. *Ἀρσάκιες* A. 8. *μετεπέμπετο* A, *ἀπεπέμπετο* vulg. 16 fort. *κατὰ Τζ.* 18. *ἀμφότεροι* A, *ἑκάτεροι* vulg.

misere. mox Adramytum civitatem conficto per Himerii praesentiam dolo cepere. Libyum autem nonnulli in Siciliam, in insulas alii, et Byzantium usque fugere. caeterum Maurusii et Tzotzas nullo obsistente Libyam universam depopulati sunt. porro qui ex Libya Byzantium traiecerant ab imperatore postulabant frequentius, ut exercitum cum optimo duce in Libyam mitteret. imperator autem Areobindum cum militibus numero exiguis, virum alioqui nobilem et prudentem, sed rei militaris rudem et inexpertum misit, atque una cum ipso Athanasium, Armeniosque quam paucos, quibus Artabanes et Ioannes, Arsacidae, praefuerunt. Sergium tamen minime revocavit, imo ipsum atque Areobindum una ambos Libyae duces esse iussit: ita ut Sergius adversus barbaros, qui in Numidia erant, Areobindus vero contra Maurusios, qui Byzacium tenebant, expeditionem susciperet. Areobindus ubi in Libyam venit, dimidiumque exercitus accepit, Ioannem Constantioli filium in Tzotzam et reliquos barbaros praeliatum misit. Ioannes adeo numeroso hostium exercitu conspecto, manus cum illis conserendas se cogi intellexit. graves autem cum Tzotza inimicitias gerebat, ita ut alter alterum conficere, atque ita demum perire exoptaret. certamine igitur inito, uterque de medio exercitu progressus, in se invicem irruerunt. ac Ioannes quidem arcum inten-

βουβῶνα τῷ Τζότζᾳ ἐπέτυχεν, ὃς μετ' ὀλίγας ἡμέρας τέθνηκεν. οἱ δὲ βάρβαροι πολλῷ θυμῷ ἐπὶ τοὺς πολεμίους χωρήσαντες, πλῆθος ἄπειρον ὄντες, τόν τε Ἰωάννην καὶ Ῥωμαίους ἅπαντας ἀπέκτειναν. τοῦτον δέ φασιν εἰρηκέναι· ἡδύν τινα θά- C νατον θνήσκω, τῆς εὐχῆς μου εἰς Τζότζαν πληρωθείσης· καὶ ὁ Τζότζας μαθὼν τὸν Ἰωάννου θάνατον, ἐν χαρᾷ ἐτελεύτησεν. θνήσκει δὲ καὶ Ἰωάννης ὁ Ἀρμένιος. ὁ δὲ βασιλεὺς ταῦτα ἀκούσας περίλυπος γέγονεν· καὶ τὸν Σέργιον τῆς ἀρχῆς παραλύσας, μετεπέμψατο. Ἀρεοβίνδῳ δὲ μόνῳ τήν τε Λιβύης ἀρχὴν ἐνεχείρισεν. μετὰ δὲ δύο μῆνας Γογθάριός τις τῶν ἐν Νουμιδίᾳ καταλόγων ἡγούμενος δόλον μελετήσας κατὰ Ἀρεοβίνδου, λάθρα τοῖς Μαυρουσίοις ἐδήλου, ὅπως κατὰ Καρχηδόνος χωρήσωσιν. αὐτίκα γοῦν ἔκ τε Νουμιδίας καὶ Βυζακίου πολεμίων στρατὸς εἰς τὸ αὐτὸ ἀγηγερμένος ἐπὶ D Καρχηδόνα σπουδῇ ᾔεσαν. ἡγεῖτο δὲ Νουμιδίων Κουντζίνας καὶ Ἡαυδᾶς, Βυζακίων δὲ Ἀνταλᾶς. συνῆν δὲ αὐτοῖς καὶ Ἰωάννης ὁ τύραννος σὺν τοῖς στασιώταις ἀντὶ Τζότζα. ταῦτα γνοὺς Ἀρεόβινδος, Γογθαρίῳ ὡς φίλῳ θαρρῶν τὸ στράτευμα παραδοὺς σὺν Ἀρταβάνῃ καὶ Ἀρμενίοις κατὰ τῶν πολεμίων ἔστελλεν. ὁ δὲ Γόγθαρις τὸν ἑαυτοῦ μάγειρον ἐκ Μαυρου-

8. ταῦτα om. A f. 10. Γογθάριός A, Γοτθάριός vulg. 14. ἀγηγερμένος A, ἐγηγ. vulg. 15. Κουντζίνας A a f, Κουτζίνας vulg. 17. στασιώταις f, στασιασταῖς a, στρατιώταις vulg.

dens, telum in dextrum Tzotzae inguen direxit, ex quo paucis abhinc diebus extinctus est: barbari vero hostem cum magno impetu adorti, cum ad numerum prope infinitum accederent, ipsum Ioannem omnesque Romanos ad unum occiderunt. hunc certe inter moriendum dixisse aiunt: iucunda morte pereo, votis meis iam circa Tzotzam completis. ex adverso comperta Ioannis morte laetatus Tzotzas animam reddidit. Ioannes etiam Armenius in eo bello perit. his auditis tristatus imperator, Sergium dignitate abrogatum ad se revocat: Areobindo vero soli universam Libyae confert administrationem. caeterum vix duo menses transierant, cum Gottharius quidam, tironum catalogis praefectus, dolo in Areobindum composito, clam Maurusios movet, ut in Carthaginienses expeditionem suscipiant. confestim itaque ex Numidiae et Byzacii partibus hostium copiae in condictum locum collectae, summo bellandi desiderio Carthaginem versus proficiscuntur. Cunzinas et Eaudas Numidiis, Byzaciis Antalas praeficitur. adfuit cum ipsis in Tzotzae locum Ioannes tyrannus cum militibus. his cognitis, Gotthari velut amico confisus Areobindus exercitum omnem commendat, et adiuncto Artabane et Armeniis cum hostibus

σίων ὄντα πρὸς τοὺς βαρβάρους ἀπέστειλεν πρὸς Ἀνταλᾶν εἰπεῖν, ὡς αὐτῷ Γόγθαρις βούλεται τῆς Λιβύης ἀρχῆς κοινωνὸν λαβεῖν. ὁ δὲ Ἀνταλᾶς τὸν μὲν λόγον ἀσμένως ἤκουσεν
P. 179 ἀπεκρίθη δέ, ὡς οὐκ ἀσφαλῶς διὰ μαγείρου τὰ τοιαῦτα διοικεῖσθαι. ταῦτα Γόγθαρις ἀκούσας, Οὐλίσθεον τὸν αὐτοῦ δορυφόρον, ὡς πιστόν, πρὸς Ἀνταλᾶν ἔπεμψεν, παρακαλῶν αὐτὸν πλησιάσαι τῇ Καρχηδόνι, ὅπως αὐτὸν τὸν Ἀρεόβινδον ἀνέλῃ. Οὐλίσθεος δὲ τῷ Ἀνταλᾷ κρυφῇ συνέτυχεν, καὶ συνεφώνησαν, ἵνα ὁ μὲν Ἀνταλᾶς τοῦ Βυζακίου ἄρχῃ, καὶ τὸ ἥμισυ τῶν Ἀρεοβίνδου χρημάτων λάβῃ καὶ χιλίους πενταχοσίους στρατιώτας Ῥωμαίους σὺν αὐτῷ· Γόγθαρις δὲ τὸ βασιλέως ἀξίωμα λάβοι καὶ Καρχηδόνος τὸ κράτος. ταῦτα διαπραξάμενος Οὐλίσθεος, ἐπανῆκε πρὸς Γογθάριδα. οἱ δὲ βάρ-
B βαροι κατὰ Καρχηδόνος σπουδῇ πολλῇ ᾔεσαν. καταλαβόντες δὲ τὸ Δέκιμον καὶ στρατοπεδευσάμενοι ἐν αὐτῷ τῇ ὑστεραίᾳ ἐπὶ Καρχηδόνος ἐχώρουν. ὑπαντεύσαντες δὲ τοῦ Ῥωμαίων στρατεύματος, ἀπροσδοκήτως αὐτοῖς συνέβαλον, καὶ πολλοὺς τῶν Μαυρουσίων ἔκτειναν, οὓς δὴ ὁ Γόγθαρις καχίζων ἐπέσκωπτεν, ὡς θρασυνομένους, καὶ τὰ τῶν Ῥωμαίων πράγματα

2. *Λιβύος* vulg. 3. *μὲν* add. ex A. 5. *Οὐλίθεον* A. 8. *τὸν Ἀνταλᾶν* A e. 10. *λάβῃ* A, *λάβοι* vulg. 16. *ὑπανήσαντες* A. 17. *συνέβαλον* A, *συνέβαλλον* vulg. 19. *θρασυνόμενοι* A, *θρασυνόμενος* vulg.

dimicaturum mittit. Gottharis ex famulitio coquum Maurusium genere ad Antalam et barbaros destinat, qui referret, Gotthari in animo esse, suae in Libyam potestatis collegam eum assumere. Antalas nuncium excepit laetus: respondit autem, haud tuto coqui manibus huiusmodi negotium tractari. his acceptis Ulistheum e satellitum numero fidissimum ad Antalam Gottharis remittit, precibus hoc agens, ut Carthagini vicinior factus, Areobindum e medio tollere conaretur. Ulistheus subinde cum Antala latenter congressus una paciscitur, ut Antalas Byzacii principatu occupato, facultatum Areobindi mediam sumeret partem, ac insuper ex Romanis militibus mille quingentos secum haberet: Gottharis autem, imperatoris assumptis insignibus, Carthagine solium imperii locaret. pactis huiusmodi firmatis, ad Gottharim Ulistheus revertitur. hinc barbari accelerata expeditione, in Carthaginem irruunt: et primo quidem Decimum profecti, castra metati sunt, postridie ad ipsam Carthaginem applicant. a Romanorum autem exercitu obviam facto excepti, ad inexpectatum descendunt praelium, quo plurimi Maurusiorum caesi. Romanos demum probris contumeliisque affectos, tanquam qui nimia freti audacia Romanam rem in discrimen adducerent, Gottharis male accepit. caeterum Areo-

εἰς κίνδυνον φέρειν. ὁ δὲ Ἀρεόβινδος πέμψας πρὸς Κουν- V. 143 τζίναν, παρεκάλει προδότην αὐτὸν γενέσθαι Μαυρουσίων· ὁ δὲ ὡμολόγησεν τοῦτο ποιεῖν. ἄπιστον γὰρ τὸ τῶν Μαυρουσίων γένος πρός τε ἄλλους καὶ πρὸς * ἅπαντας. ταῦτα Ἀρεόβινδος τῷ Γόγθαρι ἐθάρρησεν. ὁ δὲ παρῄνει τῷ Ἀρεοβίνδῳ τῷ Κουντζίνᾳ μὴ πιστεύειν. Οὐλίσθεον δὲ ἀποστείλας, τῷ C Ἀνταλᾷ ταῦτα ἐμήνυσεν. Γόγθαρις δὲ κτεῖναι τὸν Ἀρεόβινδον λάθρα διενοεῖτο, καὶ πείθει τοῦτον ἐξελθεῖν τῆς Καρχηδόνος, καὶ ἐν τῷ πολέμῳ εὑρεθῆναι. ὁ δὲ Ἀρεόβινδος ἄπειρος τοῦ πολέμου ὤν, τὰ ὅπλα περιβαλέσθαι μὴ δυνάμενος, ἀνεβάλλετο. καὶ οὕτως ὁ χρόνος προῆλθεν τῆς ἡμέρας· διὸ δὴ τὴν παράταξιν εἰς τὴν αὔριον ἀποθέμενος, ἡσύχασεν. Γόγδαρις δὲ αὐτὸν ἐξεπίτηδες τὴν μέλλησιν ποιεῖσθαι ὑποπτεύσας, ἅτε τῶν πραττομένων αἰσθόμενος, ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς κατ' αὐτοῦ ἐτυράννησεν. Ἀρεόβινδος δὲ κατὰ τάχος τὴν Καρ- D χηδόνα καταλιπών, καὶ φυγῇ χρησάμενος, εἰς ναῦν τε εἰσελθών, ἐπὶ τὸ Βυζάντιον πορεύεσθαι ἤμελλεν, εἰ μὴ χειμὼν μεταξὺ ἐπιγενόμενος διεκώλυσεν. ἀποστείλας δὲ Ἀθανάσιον ἐν Καρχηδόνι, μετεπέμψατό τινας, ἐν οἷς καὶ Ἀρταβάνην, ὅστις πολλὰ παρῄνει τῷ Ἀρεοβίνδῳ, μήτε ἀναπεπτωκέναι μήτε δειλιαίνειν καὶ δεδιέναι τὸν Γογθάριδα· ἀλλ' ἑαυτὸν ὁμοῦ

2. αὐτὸν A, αὐτοῦ vulg. 21. δειλιαίνειν καὶ om. A.

bindus Cunzinam, ut Maurusios proderet, per nuncium hortatus est: is autem se facturum recepit. Maurusiorum quippe gens, non in omnes modo, sed et in suos infidissima. haec Areobindus Gotthari fidenter aperuit. ille ne Cunzinae fidem daret, Areobindum precari: tum Ulistheo misso Antalae cuncta significat. Gottharis Areobindo ex insidiis vitam eripere animo volvens, Carthagine exercitum educere suadet, et pugnam cum hostibus conserere. Areobindus, ceu belli inexpertus, et armis ferendis non assuetus, consilium differt: ita diei tempus elabitur: quare pugna in sequentem diem retardata, intra muros se continuit. Gottharis Areobindum quasi, quae instruerentur adversa, subodoratum, et idcirco moras ex animi proposito nectentem suspicatus, in manifestam adversus eum erumpit rebellionem. quare Carthagine extemplo relicta, fuga salutem sibi parat Areobindus, et conscensa navi, Byzantium, nisi tempore intercedente navigationem prohibuisset hiems, traiicere disposuit. interim Athanasio Carthaginem misso, ex ea quosdam evocat amicos, in quibus Artabanes spectatissimus. is Areobindum, ne animo concideret, aut timore consterneretur, vel Gottharim formidaret, sed potius ipse una cum caeteris,

σὺν πᾶσι τοῖς ἑαυτῷ ἑπομένοις ἰέναι, πρίν τι περαιτέρω γενέσθαι κακόν. ὁ δὲ Γόγθαρις τὸν Ἀρεόβινδον εἰς τοὺς στρατιώτας διέβαλλεν, ὡς ἄνανδρόν τε καὶ δειλὸν καὶ τὰς ῥόγας τούτοις μὴ βούλεσθαι διδόναι. ὁ δὲ Ἀρεόβινδος σὺν τῷ Ἀρταβάνῃ καὶ τοῖς ἑπομένοις κατὰ Γογθάριδος διῆλθεν. καὶ γί-
P. 180 *νεται μάχη ἔν τε ταῖς ἐπάλξεσι καὶ ταῖς λοιπαῖς πύλαις. τῶν δὲ στρατιωτῶν οἱ πλεῖστοι οὐκ ἔγνωσαν τὰ ὑπὸ Γογθάριδος μελετηθέντα, καὶ συναγόμενοι κατ' αὐτοῦ ὡπλίζοντο. ὁ δὲ Ἀρεόβινδος ἰδὼν ἀνθρώπους κτεινομένους, ἀήθης ὢν τοῦ τοιούτου θεάματος, τὴν δειλίαν οὐκ ἐνεγκών, ἔφυγεν, καὶ εἰς τὸ τῆς παραθαλασσίας μοναστήριον, ὅπερ Σολομὼν ἐδείματο καὶ περιετείχισεν, ὡς φρούριον ἀσφαλές, εἰς αὐτὸ κατέφυγεν σὺν τῇ γυναικὶ καὶ τῇ ἀδελφῇ. τότε καὶ Ἀρταβάνης φυγῇ ἐχρήσατο. Γόγθαρις δὲ κατὰ κράτος νικήσας, τὸ πα-*
B *λάτιον ἔλαβεν. μεταπεμψάμενος δὲ τὸν τῆς πόλεως ἀρχιερέα καὶ Ἀθανάσιον, τὰ πιστὰ τῷ Ἀρεοβίνδῳ ἐκέλευσε διδόναι, καὶ εἰς τὸ παλάτιον αὐτὸν ἀγαγεῖν, ἀπειλήσας πολιορκήσειν αὐτὸν ἀπειθήσαντα, καὶ μηκέτι αὐτῷ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τὰ πιστὰ δώσειν. ὁ δὲ παρὰ τοῦ ἐπισκόπου Ῥεπαράτου τὰ πιστὰ λαβών, τῷ Γογθάριδι εἰς ὄψιν ἦλθεν, καὶ πρηνὴς πεσὼν ἔκειτο,*

1. *ἑπομένοις* A, *ἑπόμενον* vulg. 2. *κακὸν* A, *κακῶν* vulg. 5. *διῆλθεν* A, *ἦλθεν* vulg. 19. *Ῥεπαράτου* A b e, *Ῥεπεάτου* vulg.

qui partes eius tuebantur, contrarius iret, antequam malum latius serperet, hortabatur. ex adverso Gottharis Areobindum tanquam imbellem ac pusillanimem, quique stipendia solvere nollet, apud milites traducebat. Areobindus autem cum Artabane caeterisque, qui eum sequuti fuerant, contra Gottharim processit: et ad ipsa propugnacula, turres, urbisque portas acri pugna dimicatum est. multi vero milites, eorum, quae Gottharis moliebatur, nescii, arma adversus eum arripuerunt. porro Areobindus ubi homines occisos vidit, huiusmodi spectaculis minime assuetus, cum timorem non amplius ferret, fugae se committit, et in monasterium, quod Salomon ad mare extruxerat murisque tanquam arcem firmissimam muniverat, se cum uxore atque sorore contulit. tum vero etiam fugit Artabanes. at Gottharis victoriam per summam vim adeptus, palatium occupavit. tum urbis praesuli, ipsique Athanasio ad se accersitis denunciavit, ut fide publica data Areobindum ad palatium ducerent, alioqui, si parere recuset, obsidionem minatur, nec ullam ei salutis spem aut fiduciam superesse. Areobindus igitur accepta ab episcopo Reparato fide, in Gottharis conspectum venit, procidensque ad eius pedes iacuit, et evangelia, in quibus iuratus episcopus fidem

τὴν ἱκετηρίαν αὐτῷ τὰ εὐαγγέλια προτεινόμενος, ἐφ' ᾧ τὰ πιστὰ ὁ ἱερεὺς αὐτῷ δέδωκεν. ὁ δὲ Γόγθαρις τοῦτον ἀνέστησεν, ὀμωμοκὼς αὐτῷ ἐπὶ πάντων μηδὲν αὐτῷ κακὸν ποιεῖν, ἀλλὰ τῇ ὑστεραίᾳ σὺν τῇ γυναικὶ καὶ τοῖς χρήμασιν αὐτοῦ εἰς Βυζάντιον στέλλεσθαι. τὸν δὲ ἱερέα ἀποπεμψάμενος C Ἀρεόβινδον καὶ Ἀθανάσιον συνδειπνεῖν ἐν τῷ παλατίῳ ἔλαβεν. ἐτίμησε δὲ τὸν Ἀρεόβινδον, καὶ πρῶτον αὐτοῦ ἐπὶ τῆς στιβάδος κατέκλινεν. δειπνήσαντα δὲ αὐτὸν ἐν κοιτῶνι καθεύδειν ἐκέλευσεν. ἀποστείλας δὲ Οὐλίσθεον σὺν ἑτέροις τισὶ κωκύοντά τε καὶ ὀλολυγμοῖς χρώμενον, τοῦτον ἔκτεινεν. Ἀθανασίου δὲ ἐφείσατο διὰ γῆρας. τῇ δὲ ἐπαύριον τὴν τούτου κεφαλὴν τῷ Ἀνταλᾷ ἔπεμψεν, τὰ δὲ χρήματα κατασχὼν οὐδὲν V. 144 τούτῳ κατὰ τὰς συνθήκας δέδωκεν. Ἀνταλᾶς δὲ μαθὼν τὰ εἰς Ἀρεόβινδον πεπραγμένα, καὶ τὰς τοῦ Γογθάριδος ἐπιορκίας λογισάμενος, Ἰουστινιανῷ τῷ βασιλεῖ προσχωρεῖν ἤθελεν. D Ἀρταβάνης δὲ τὰ πιστὰ λαβὼν παρὰ τοῦ Γογθάριδος εἰς τὸ παλάτιον σὺν τοῖς Ἀρμενίοις ἀνέβη, καὶ τοῦ τυράννου ὑπηρέτης εἶναι ὡμολόγησεν. λάθρα δὲ τοῦτον ἀνελεῖν ἐβουλεύετο. Γρηγορίῳ δὲ τῷ ἀνεψιῷ καὶ Ἀρτασηρίῳ τῷ δορυφόρῳ θαρρήσας τὸ βούλευμα, ἔφη αὐτῷ Γρηγόριος· νῦν σοί, Ἀρτα-

7. ἐτίμησεν A, ἐπετίμησεν vulg. 9. κωκύοντά τε A, κοκκύοντά τε vulg. 10. Ἀθανασίου A, Ἀθανασίῳ vulg. 19. Ἀρατασιρίῳ A.

ei dederat, pro supplice libello porrexit. Gottharis ipsum erigens nullum ei malum inferendum coram omnibus iuravit: sed postera die ipsum cum uxore et facultatibus Byzantium remittendum: quin etiam episcopo dimisso, Areobindum et Athanasium ad coenam secum in palatio invitavit. Areobindum itaque honorificentissime accepit, et ut primus toris accumberet, rogavit: et bene coenatum in ducis cubiculo dormire iussit: ubi Ulistheo et quibusdam aliis summissis eiulantem et querelas voces cum lacrimis emittentem interfecit. Athanasio certe senectutem reveritus pepercit. sequenti luce caput interfecti misit ad Antalam: ex facultatibus autem eius nullam ex inito pacto partem assignavit. Antalas de perpetratis adversus Areobindum et de Gottharis periurio certior factus, ad imperatoris Iustiniani partes transire decrevit. Artabanes autem, accepta Gottharis fide, in palatium se cum Armeniis transtulit, et tyranno operam locare pollicitus est, licet ei mortem latenter inferre machinaretur. porro cum Gregorio nepote, et Artaserio satellite communicato consilio, dixit Gregorius: dignitatem Belisarii omnem soli tibi nunc vindicare comparatum, Artabanes, numerosam siquidem exercitum, in-

βάνη, πάρεστι μόνῳ τὸ Βελισαρίου ἀναδήσασθαι κάλλος. ὁ μὲν γὰρ στρατιάν τε καὶ χρήματα μεγάλα παρὰ βασιλέως λαβὼν καὶ ἄρχοντας συνεπομένους, καὶ στόλον οἷον οὐδέποτέ τις ἠκηκόει, πόνῳ πολλῷ τοῖς Ῥωμαίοις τὴν Λιβύην ὑπόφορον κατεστήσατο· νῦν δέ, ὡς ἐξ ἀρχῆς πάλιν γέγονεν εἰς τὸ
P. 181 ἀρχαῖον Λιβύη ἀποστήσασα, ἐν σοὶ μόνῳ κεῖται ταύτην πάλιν τῷ βασιλεῖ προσενεγκεῖν, καὶ τὰ πράγματα διασώσασθαι. λογίζου δὲ τὸ σοῦ γένος, ὅτι Ἀρσακίδης ἀνέκαθεν, καὶ ὅτι εὐγενὴς ὤν, ἀνδραγαθίζεσθαι ἀεὶ πρέπεις, καὶ πολλὰ ἔργα ὑπὲρ ἀρετῆς ἐπιδεικνύειν. νέου γὰρ σοῦ ὄντος, ἐνθυμήθητι ὡς Ἀκάκιον τὸν Ἀρμένιον ἄρχοντα, καὶ Τζίτζαν τὸν Ῥωμαίων στρατηγὸν ἐν πολέμοις ἔκτεινας, Χοσρόῃ τε τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν συνεστράτευες. τοιοῦτος δὲ ὢν μὴ περιΐδῃς τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν ὑπὸ κυνὸς μεθύοντος κατεχομένην. ἐγὼ δέ σοι καὶ Ἀρτασήριος ὅσα εἰς δύναμιν ἐπιτάττοντι ὑπουργήσομεν.
B Γόγθαρις δὲ τὸν Ἀρταβάνην ἡγεῖσθαι τοῦ στρατοῦ, ἐπί τε Ἀνταλᾶν καὶ Μαυρουσίους τοὺς ἐν Βυζακίῳ ἐκέλευσε χωρεῖν. συνῆν δὲ αὐτῷ καὶ ὁ Ἰωάννης ὁ τῶν στασιαστῶν ἄρχων, καὶ Οὐλίσθεος ὁ δορυφόρος· εἵποντο δὲ αὐτῷ καὶ Μαυρούσιοι, ὧν Κουντζίνας ἦρχεν. συμβαλὼν δὲ τῷ Ἀνταλᾷ καὶ τοῖς βαρ-

2. στρατιάν τε A, στρατείαν τε vulg. 4. ἠκηκόει A, ἀκηκόει vulg. 9. πρέπει A b, fort. recte. 10. σοῦ add. ex A. ὡς A, ὅσα vulg. 13. τὴν Ῥ. A, τῶν Ῥ. vulg. 20. ὧν] οὓς A f.

gentesque divitias, nobilesque viros comitantes, classemque, qualem adhuc nullus audiverat, ab imperatore sibi traditam accipiens, vix multo labore Libyam Romanis vectigalem reddidit. nunc vero cum haec provincia rebellans in pristinum statum denuo reciderit, eam ad imperatoris obsequium reducere, resque omnes e manifesto discrimine servare, in te situm est. genus tuum mente reputa: ut ex Arsacidum antiqua prosapia natus prae te sanguinis fers nobilitatem, et fortiter ubique te gerere, et virtutis praeclara facinora passim prodere te decet. memorare iuvenilibus annis Acacium Armeniae magistratum, et Tzitzam Romanorum ducem consertis in bello manibus te sustulisse, et sub Chosroe Persarum rege te subinde militasse. talis igitur cum sis, Romanorum imperium ab ebrioso cane occupari, ne diutius patiaris. quae in nostra sunt potestate, si iusseris, ego et Artaserius exhibebimus. Gottharis autem Artabanem exercitui praefecit, et in Antalam reliquosque Maurusios Byzacium detinentes proficisci imperat. Ioannes quoque rebellionis auctor et princeps, nec non Ulistheus satelles comitabantur. sequuti sunt pariter Maurusii, quorum dux Cunzinas. cum Antala itaque et barbaris conserta pugna,

βάροις, τούτους ἐτρέψατο. ἐθελοκακήσας δὲ Ἀρταβάνης ἐκ τοῦ αἰφνιδίου, στρέψας τὸ βάνδον εἰς τὸ στρατόπεδον ἤλαυνεν. Οὐλίσθεος δὲ κτεῖναι τοῦτον εἰς τὸ στρατόπεδον διενοεῖτο. Ἀρταβάνης δὲ ἔφασκεν δεῖσαι, μὴ ἐξ Ἀδραμύτου τῆς πόλεως ἐξελθόντες οἱ βάρβαροι βοηθήσωσι τοῖς ἐναντίοις, καὶ ἀνήκεστα ἔργα εἰς ἡμᾶς πράξωσιν· ἀλλὰ Γογθάριδα σὺν παντὶ C τῷ στρατῷ ἐληλυθέναι, καὶ οὕτως πάντας ἑλεῖν. καὶ ἀναστρέψας εἰς Καρχηδόνα τῷ τυράννῳ ταῦτα ἀπήγγειλεν. ὁ δὲ τύραννος τῷ Πασιφίλῳ βουλευσάμενος, ἅπαντα μὲν διενοήθη τὸν στρατὸν ἐξοπλίσαι, καὶ σὺν αὐτῷ στρατεύσασθαι, φύλακάς τε μόνους τῇ πόλει καταλιπεῖν. καθ' ἑκάστην δὲ ἡμέραν πολλοὺς ἀνῄρει ὁ Γόγθαρις ἐξ ὑποψίας. ἐξελθὼν δὲ τῆς Καρχηδόνος ἐν προαστείῳ, οὗ δὴ στιβάδες ἦσαν ἐκ παλαιοῦ τρεῖς, ἐν αἷς κατεκλίθη σὺν Ἀρταβάνῃ καὶ Ἀθανασίῳ καὶ Πέτρῳ τῷ δορυφόρῳ τοῦ Σολομῶνος. Ἀρταβάνης τοίνυν τὸν καιρὸν ἐπιτήδειον εἰς τὸν τοῦ τυράννου φόνον οἰόμενος, Γρηγορίῳ τε καὶ Ἀρτασηρίῳ καὶ δορυφόροις πιστοῖς τισὶ τὸ πρᾶ- D γμα ἐθάρρησεν· καὶ τοὺς μὲν δορυφόρους σὺν τοῖς ξίφεσιν ἔνδον ἐκέλευσεν γενέσθαι. ἀρχόντων γὰρ ἐσθιομένων ὄπισθεν ἑστάναι δορυφόρους νόμος ἦν. ἐγχειρεῖν δὲ ἄφνω τὸ πρᾶγμα ἐκέλευσεν, ἡνίκα αὐτὸς τὸν καιρὸν αὐτοῖς διὰ νεύματος ποιήσοι,

1. ἐτρέψατο A, ἔτρεψεν vulg. 14. ἐν αἷς A, ἐν οἷς vulg. 17. τισὶ] τρισὶ A.

barbari vertuntur in fugam. Artabanes repentina ignavia motus, versis retro bandis, in castra remeavit. Ulistheus vero eum in castris interficere meditabatur. at ne barbari urbe Adramyto egressi hosti suppetias ferrent, suosque irreparabili malo mulctarent, Artabanes se timuisse aiebat: proinde necessum fuisse, ut ipse Gottharis cum universo exercitu adveniret, atque ita demum inimicos penitus deletum iri. et Carthaginem reversus isthaec omnia tyranno renunciavit. qui consulto super his omnibus Pasiphilo, universum quidem exercitum instruere, et cum eo in pugnam progredi, solos vero custodes Carthagine relinquere decrevit. singulis autem diebus plures haud alia quam suspicionis causa morti tradebat Gottharis: qui demum Carthagine egressus, in suburbium, ubi triclinium, sive tres tori iam olim strati fuerant, in eis cum Artabane Athanasio et Petro Salomonis satellite recubuit. Artabanes igitur tempus ad conficiendam tyranni caedem opportunum ratus, Gregorio et Artaserio, ac satellitibus quibusdam consilium suum patefecit: ac satellites quidem cum gladiis intus adesse iussit (ducibus enim in mensa accumbentibus satellites pone astare mos erat) et derepente rem tum demum aggre-

τὸν Ἀρτασήριον κελεύσας πρῶτον τοῦ ἔργου ἔχεσθαι. τῷ δὲ V. 145 Γρηγορίῳ ἐπέταττεν τῶν Ἀρμενίων πολλοὺς τοὺς εὐτολμοτάτους ἀπολεξάμενον εἰς τὸ παλάτιον παρεῖναι τὰ ξίφη μόνα ἐπιφερομένους, καὶ αὐτοῖς τὰ βουλεύματα μηδενὶ ἐξειπεῖν. P. 182 προϊόντος δὲ τοῦ πότου, καὶ τοῦ Γογθάριδος καταβεβρεγμένου τῷ οἴνῳ, Ἀρτασήριος σπασάμενος τὸ ξίφος κατὰ τοῦ τυράννου ἐχώρει. εἷς δὲ τῶν οἰκετῶν ἰδὼν τὸ ξίφος γυμνόν, ἀνέκραγε, τί τοῦτο, ὦ βέλτιστε; λέγων. ὁ Γύγθαρις στρέψας τὸ πρόσωπον εἰς αὐτὸν ἔβλεπεν. Ἀρτασήριος δὲ αὐτὸν τῷ ξίφει ἔπαισεν, καὶ τὴν δεξιὰν χεῖρα αὐτοῦ ἀφεῖλεν. ἀναπηδήσαντα δὲ τοῦτον Ἀρταβάνης μάχαιραν σπασάμενος ἐν τῇ τοῦ τυράννου πλευρᾷ ταύτην ἔπηξεν ἄχρι τῆς λαβῆς, καὶ τοῦτον ἄφνω ἀνεῖλεν. τότε Ἀρταβάνης τὸν Ἀθανάσιον ἐπιμελεῖσθαι τῶν ἐν τῷ παλατίῳ χρημάτων, καθὼς ἐπὶ Ἀρεοβίνδου, ἐκέλευσεν. ἐπεὶ δὲ οἱ φύλακες τὴν τοῦ Γογθάριδος B τελευτὴν ἔμαθον, Ἰουστινιανὸν ἀνεβόων καλλίνικον βασιλέα. ἐντεῦθεν οἱ τῷ βασιλεῖ εὐνοηκότες, εἰσπηδήσαντες εἰς τὰς τῶν στασιαστῶν οἰκίας, τούτους ἔκτειναν. Ἰωάννης δὲ σὺν τοῖς Οὐανδήλοις εἰς τὸ ἱερὸν καταφεύγει, οὓς Ἀρταβάνης τὰ πιστὰ δοὺς καὶ ἐξαγαγών, εἰς Βυζάντιον ἀπέστειλεν. γέγονε δὲ ὁ τοῦ τυράννου φόνος μετὰ τριάκοντα ἓξ ἡμέρας τῆς τούτου

4. τὸ μὲν βούλευμα A. 10. ἔπεσεν e f. 13. ἄφνω A, ἄμφω vulg. ἀνεῖλεν a, ἀνεῖλον vulg.

di, cum ipse tempus adesse innuisset; Artaserium autem primum operi manum admovere mandavit. ad haec Gregorio praecepit, ut delectos Armeniorum audacissimos gladiis solis accinctos ad palatium deduceret, nulli tamen ex illis propositum aperiret. ergo compotationibus longius procedentibus, ipsoque Gotthari vino iam probe madido, Artaserius nudato ense in tyrannum irruit. ex famulis autem quidam ubi ensem educi conspexit, simul exclamavit: quid hoc, o bone, dicens. Gottharis interim verso ad eum vultu respiciebat: una vero gladio percussit Artaserius, et eius manum dexteram amputavit. exiliit extemplo Gottharis, et pariter Artabanes: hic vero nudatum ensem in tyranni latus impulsum ad capulum usque infixit: atque ita simul ambo sustulerunt. mox Athanasium, ut prius sub Areobindo egerat, facultatum in palatio repositarum curam gerere iubet Artabanes. nunciata porro Gottharis morte, Iustinianum imperatorem victorem et triumphatorem custodes proclamarunt. irruentes subinde in seditiosorum domos, qui in imperatoris partes inclinabant, eos occiderunt. Ioannes autem cum Vandalis in templum se recepit, quos data fide eductos Artabanes misit Byzantium. tyranni caedes ab excitata eius

τυραννίδος, ἐννεακαιδέκατον ἔτος Ἰουστινιανοῦ ὑπάρχον. Ἀρταβάνης δὲ ἐκ τούτου κλέος μέγα περιεβάλετο εἰς πάντας ἀνθρώπους. Περιέκτα δὲ ἡ Ἀρεοβίνδου γυνὴ μεγάλα δῶρα τῷ Ἀρταβάνῃ ἐδωρήσατο. ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦτον στρατηγὸν Λιβύης ἐποίησεν ἁπάσης. ὁ δὲ Ἀρταβάνης μετ' οὐ πολὺ παραιτησάμενος πρὸς βασιλέα εἰς Βυζάντιον ἦλθεν, καὶ ὁ βασιλεὺς C Ἰωάννην τὸν Πάππου ἀδελφὸν στρατηγὸν Λιβύης κατέστησεν. ὁ δὲ Ἰωάννης τὴν Λιβύην καταλαβών, κατὰ Ἀνταλᾶ καὶ Μαυρουσίων τῶν ἐν Βυζακίῳ ἐπεστράτευσεν, καὶ τούτους πολεμήσας νίκην ἤρατο, καὶ πολεμίους πολλοὺς ἔκτεινεν, καὶ τὰ σημεῖα, ἅπερ Σολομῶνος οἱ βάρβαροι ἔλαβον, ἀφελόμενος ἐξ αὐτῶν, τῷ βασιλεῖ εἰς Βυζάντιον ἔπεμψεν. τοὺς δὲ λοιποὺς τῶν βαρβάρων ἐδίωξεν τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς. χρόνῳ δὲ ὑστέρῳ οἱ Λευάσθαι στρατῷ μεγάλῳ ἐκ τῶν ἐπὶ Τριπόλεως χωρίων εἰς Βυζάκιον ἀφικόμενοι τῷ Ἀνταλᾷ ἡνώθησαν, οἷς Ἰωάννης ἀπαντήσας ἡττήθη, καὶ πολλοὺς ἀποβαλὼν εἰς Καρχηδόνα ἐπανῆκεν. οἱ δὲ βάρβαροι μέχρι Καρχηδόνος κατελθόντες, τὰ ἐκείνης D χωρία ἐληΐσαντο. ὕστερον δὲ Ἰωάννης τῶν στρατιωτῶν τὴν προθυμίαν διήγειρεν, καὶ Μαυρουσίους τε καὶ ἄλλους, καὶ τοὺς ὄντας σὺν τῷ Κουντζίνᾳ εἰς συμμαχίαν λαβών, καὶ

2. περιεβάλετο A, περιεβάλλετο vulg. 5. μετ' οὐ A, μεθ' οὐ vulg. 14. Λευαθαὶ A f. 15. οἷς A, ὁ δὲ vulg. 19. διεγείρας A. 20. τοὺς ὄντας] τοσούτους A e.

tyrannide post sex et triginta dies decimo nono Iustiniani anno contigit. ex facinore vero tam praeclaro magnum apud homines omnes nomen Artabanes sibi promeruit. et quidem Periecta Areobindi coniux ampla munerum liberalitate eum prosequutus est: quem imperator universae Libyae ducem instituit. haud multo tamen post intervallo eo munere se abdicans ad imperatorem Byzantium perrexit. imperator vero Ioannem Pappi fratrem Libyae ducem declaravit. Ioannes ubi in Libyam advenit, adversus Antalam et Maurusios Byzacium occupantes arma movit, iisdemque profligatis victoriam retulit, hostium plurimos tradidit neci, signaque Salomoni a barbaris sublata eis ipse eripuit, et Byzantium ad imperatorem misit. praeterea barbarorum reliquos e Romanis finibus expulit. postremo tandem tempore Leuastharum ingens exercitus ex Tripolitanis agris prorumpens Antalae adiunctus est: in quem cum adversam aciem opposuisset Ioannes, evasit inferior, multisque suorum desideratis repetiit Carthaginem. elati victoria barbari Carthaginem usque vicis et oppidis eius passim direptis sese effuderunt. excitatis demum militum suorum animis, et quum Maurusiis aliis, tum qui sub Cunzina promereban-

τούτους πολεμήσας, ἔτρεψεν, καὶ δίωξιν μεγάλην ποιησάμενος πολὺ πλῆθος ἀνεῖλεν. οἱ δὲ λοιποὶ εἰς τὰς ἐσχατιὰς τῆς Λιβύης ἔφυγον, καὶ οὕτως τὰ πράγματα ἐν Λιβύῃ εἰρήνης βαθείας ἔτυχον.

A.M. 6027 Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Ἰωάννου ἔτος α'.

P. 183 Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ τῶν Ἰβήρων βασιλεὺς Ζαμαναρσὸς ἦλ-
V. 146 θεν ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς τὸν εὐσεβέστατον βασιλέα Ἰουστινιανὸν μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν συγκλητικῶν αὐτοῦ, παρακαλῶν αὐτὸν τοῦ εἶναι αὐτὸν σύμμαχον Ῥωμαίοις καὶ φίλον γνήσιον. ὁ δὲ βασιλεὺς τὴν τοιαύτην προαίρεσιν ἀπο-
B δεξάμενος, πολλὰ αὐτὸν ἐφιλοτιμήσατο καὶ τοὺς αὐτοῦ συγκλητικούς· ὁμοίως δὲ ἡ αὐγοῦστα τῇ αὐτοῦ γυναικὶ κόσμια παντοῖα διὰ μαργαριτῶν ἐχαρίσατο. καὶ ἀπέλυσεν αὐτοὺς ἐν εἰρήνῃ εἰς τὴν ἰδίαν βασιλείαν.

A.M. 6028 Ῥώμης ἐπισκόπου Ἀγαπητοῦ ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Πομπηϊούπολις
C τῆς Μυσίας. ἐσχίσθη γὰρ ἡ γῆ ὑπὸ τοῦ σεισμοῦ, καὶ ἐχώθη τὸ ἥμισυ τῆς πόλεως μετὰ τῶν οἰκητόρων. καὶ ἦσαν ὑπὸ τὴν γῆν, καὶ φωναὶ αὐτῶν ἤκουοντο βοώντων ἐλεηθῆναι. καὶ

1. ἔτρεψεν A, ἔστρεψεν vulg. καὶ δίωξιν — — ἀνεῖλεν om. A. 6. Ζαμαναρζὸς A f. ἀνῆλθεν a. 9. Ῥωμαίοις A e, Ῥωμαίων vulg. 10. δεξάμενος a. 12. αὐτοῦ A, ἑαυτοῦ vulg. 19. βοώντων add. ex A.

tur, in auxilium accitis, acre bellum in eos movit, fugavit, et longius diutiusque fugientes insequutus, magnam eorum edidit stragem. reliqui vero in extremis Libyae finibus palantes se receperunt. hoc pacto tandem res Libycae tranquillam pacem consequutae sunt.

A.C. 527 Hierosolymorum episcopi Ioannis annus primus.

Hoc anno rex Iberorum Zamanarsus ad piissimum imperatorem Iustinianum cum uxore et aulicis cunctis Cpolim accessit, in Romanorum societatem et fidam amicitiam admitti deprecatus. imperator probato eius proposito, ipsum et aulicos dignis honoribus excepit: similiter augusta varium mundum et ex gemmis ornatum eius uxori largita est: atque ita demum imperator ipsos in regnum proprium remisit.

A.C. 528 Romae episcopi Agapeti annus primus.

Hoc anno Mysiae civitas Pompeiopolis plaga caelesti percussa ingens damnum passa est. scissa enim magna concussione terra civitatis pars media ipsis cum civibus absorpta est: erantque illi miserum in modum ruderibus obruti, et ut alii misererentur, lugubri voce implorare audiebantur. effodiendis autem et eruendis illis multa con-

πολλὰ ἐδωρήσατο ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸ ἐκχοηθῆναι καὶ βοηθηθῆναι αὐτούς, καὶ τοὺς ζητήσαντας ἐφιλοτιμήσατο.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει παρέδωκεν Ἰουστινιανὸς τοῦ ψάλλεσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, τό· ὁμονογενὴς υἱὸς καὶ λόγος θεοῦ. ἐποίησε δὲ καὶ τὸ ὡρολόγιον τοῦ Μιλίου.

Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Ἀνθίμου ἔτος α'. A.M. 6029

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἐπιφανίου ἐπισκόπου τελευτήσαντος μηνὶ D
Ἰουνίῳ ε', ἰνδικτιῶνος ιε', ἐπισκοπήσαντος ἔτη ις', καὶ μῆνας γ',
Ἄνθιμος αἱρετικὸς ἐπίσκοπος Τραπεζουντίων μετετέθη ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἀγαπητὸς δὲ ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἀνελθὼν ἐν Κωνσταντινουπόλει σύνοδον ἐκρότησεν
κατὰ τοῦ δυσσεβοῦς Σευήρου καὶ Ἰουλιανοῦ Ἁλικαρνασέως P. 184
καὶ τῶν λοιπῶν Θεοπασχιτῶν· ἐν οἷς καὶ Ἄνθιμος ὁ ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ὁμόφρων αὐτοῖς καθαιρεθείς, ἐξεβλήθη, ἐπισκοπήσας μῆνας ι', καὶ ἐχειροτονήθη ἀντ' αὐτοῦ Μηνᾶς πρεσβύτερος καὶ ξενοδόχος τῶν Σαμψὼν ὑπὸ Ἀγαπητοῦ τοῦ πάππα Ῥώμης. Ἀγαπητὸς δὲ ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης ἐν Βυζαντίῳ ὢν ἐκοιμήθη, καὶ ἐχειροτονήθη ἀντ' αὐτοῦ Σίλβεστρος ζήσας ἔτος ἕν.

1. ἐκχοηθῆναι A, ἐκχωηθῆναι vulg. 2. ζήσαντας A. 5. magna h. l. lacuna intercedit in optimo codice A, cuius auctoritate destituti sumus usque ad p. 197. ed. Par. B. l. 4. ἐργαζομένων. 8. ἐπισκοπήσας e. 14. αὐτοῖς e, αὐτῶν vulg. 15. τῆς βασιλίδος post ἐξεβλήθη add. a. 16. Σαμψὼν b, Σαμψὼ vulg. 17. Ἀγαπητὸς — — Ῥώμης om. f.

tulit imperator, et qui eos per ruinas et rudera inquirerent maximis donis excepit.

Hoc etiam anno Iustinianus modulum hunc, unigenitus filius et dei verbum, a se compositum ecclesiis decantandum tradidit. in Milio quoque horologium posuit.

Cpoleos episcopi Anthimi annus unicus. A. C. 529

Hoc anno Epiphanio praesule mensis Iunii die quinto, indictione decima quinta, post episcopatus annos sexdecim et menses tres vivis erepto, haereticus Anthimus Trapezuntinus episcopus in sedem Cpoleos translatus est. Romanus autem pontifex Agapetus Cpolim hoc anno profectus, adversus impium Severum, et Halicarnassi antistitem Iulianum, et reliquos alios Theopaschitas concilium convocavit: ex his Anthimus Cpoleos episcopus tanquam eorum sententiae particeps, cum sedem mensibus decem tenuisset, munere abdicatus et depulsus est. Menas vero presbyter et hospitii, cui Sampson nomen, praepositus a Romano pontifice Agapeto in eius locum ordinatus. Romanus ille pontifex Agapetus Byzantii moram agens in domino quievit. annum unum tenuit pontificatum: et in demortui vicem consecratus est Sylvester: qui anno solo vixit.

A.M. 6030 Ῥώμης ἐπισκόπου Σιλβέστρου, Κωνσταντινουπόλεως Μηνᾶ,
B Ἀλεξανδρείας Γαινᾶ ἔτος α΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Δεκεμβρίῳ κζ΄ ἰνδικτιῶνος πρώτης
γέγονε τὰ πρότερα ἐγκαίνια τῆς μεγάλης ἐκκλησίας· καὶ ἐξῆλ-
θεν ἡ λιτὴ ἀπὸ τῆς ἁγίας Ἀναστασίας, καθημένου Μηνᾶ τοῦ
V. 147 πατριάρχου ἐν τῷ βασιλικῷ ὀχήματι, καὶ τοῦ βασιλέως συλ-
λιτανεύοντος τῷ λαῷ. γίνονται οὖν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς καύ-
C σεως τῆς ἁγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας μέχρι τῶν ἐγκαινίων
ἔτη πέντε, μῆνες ια΄, καὶ ἡμέραι ι΄.

A.M. 6031 Ῥώμης ἐπισκόπου Βιγιλίου, Ἀλεξανδρείας Θεοδοσίου
ἔτος α΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκίνησαν οἱ Βούλγαροι, δύο ῥῆγες μετὰ
πλήθους Βουλγάρων καὶ δρούγγου, εἰς τὴν Λυσίαν καὶ Μυ-
D σίαν, στρατηλάτου ὄντος τῆς Μυσίας Ἰουστίνου καὶ τῆς Σκυ-
θίας Βαουδαρίου. οἵτινες ἐξελθόντες κατὰ τῶν Βουλγάρων,
συνέβαλον πόλεμον, καὶ ἐσφάγη Ἰουστῖνος ὁ στρατηλάτης ἐν
τῷ πολέμῳ, καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Φλω-
ρεντίου· καὶ ἦλθον οἱ Βούλγαροι ἕως τῶν μερῶν τῆς Θρᾴ-
κης. καὶ ἐξῆλθεν κατ' αὐτῶν ὁ στρατηλάτης Ἰλλυρικοῦ Ἀκούμ,
ὁ Οὖννος, ὃν ἐδέξατο ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος· καὶ
μέσον λαβόντες τοὺς Βουλγάρους ἔκοψαν αὐτούς. καὶ ἀπέκτει-

3. κζ΄] ιζ΄ b f. 12. Βούλγαροι alii codd., Βουλγάρεις vulg.
20. φωτίσματος a. 21. λαβόντες] βαλόντες vulg.

A. C. 530 Romae Sylvestri episcopi annus unicus, Cpoleos Menae episcopi annus primus, item Alexandriae Gaenae episcopi.

Hoc anno mensis Decembris die vigesimo septimo, indictione prima, priora magnae ecclesiae peracta sunt encaenia. processit vero supplicantis populi coetus e sanctae Anastasiae templo, patriarcha Mena in imperatoris curru sedente, et ipso imperatore inter plebem procedente. ab incensae igitur sanctissimae ecclesiae die ad eius dedicationem anni quinque, menses undecim, et dies decem intercesserunt.

A. C. 531 Romae episcopi Vigilii, Alexandriae episcopi Theodosii annus primus.

Hoc anno Bulgari reges duo cum Bulgarorum innumera multitudine et drungo in Scythiam et Mysiam, militiae magistrum in Mysia Iustino, et in Scythia Baudario agente, arma moverunt. isti Bulgaris in adversum progressi, commiserunt praelium, in quo Iustinus militiae magister cecidit, in cuius locum Constantinus Florentii filius suffectus est: et ad partes usque Thraciae irruperunt Bulgari. in eos autem Acum patria Unnus, quem e sacro fonte suscepit imperator, per Illyricum militiae magister, expeditionem suscepit: igitur Romani Bul-

ναν πλήθη πολλά. καὶ ἐξεπίναξαν πᾶσαν τὴν πραῖδαν, καὶ ἐνίκησαν κατὰ κράτος, φονεύσαντες καὶ τοὺς δύο ῥῆγας αὐτῶν. καὶ ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς μετὰ χαρᾶς ὑπήντησαν αὐτοὺς ἄλλοι Βούλγαροι, καὶ ἐσώκισαν αὐτοὺς φεύγοντας, Κωνσταν- P. 185
τῖνον καὶ τὸν Ἀκοὺμ καὶ Γοδίλλαν. καὶ ὁ μὲν Γοδίλλας μετὰ τοῦ παραμηρίου αὐτοῦ κόψας τὸν σωκόν, ἐξήλασεν. ὁ δὲ Κωνσταντῖνος σὺν τῷ Ἀκοὺμ συνελήφθησαν ζῶντες. καὶ τὸν μὲν Κωνσταντῖνον ἐξέδωκαν λαβόντες χίλια νομίσματα, καὶ ἦλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει. τὸν δὲ Ἀκοὺμ ἐκράτησαν εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα μετὰ καὶ ἄλλων αἰχμαλώτων.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει παρέλαβεν ὁ Χοσρόης βασιλεὺς Περσῶν Ἀντιόχειαν τῆς Συρίας τὴν μεγάλην, καὶ εἰσῆλθεν ἐν Ἀπαμείᾳ καὶ ἑτέραις πόλεσιν. P

Τούτῳ τῷ ἔτει προσερρύη Ῥωμαίοις Μοῦνδος, ἐκ τοῦ A.M. 6032
γένους τῶν Γηγέδων καταγόμενος, υἱὸς Γιέσμου, ὅστις μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἦλθεν πρὸς Ῥῆγαν τὸν θεῖον αὐτοῦ ἀπὸ μητρός, ῥῆγα ὄντα τοῦ Σερμίου, καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ ῥὴξ Ῥώμης, ὁ Θευδέριχος, πέμψας πρὸς αὐτόν, καὶ πεισθεὶς ἀπῆλθεν πρὸς αὐτόν, καὶ ἦν μετ' αὐτοῦ συμμαχῶν αὐτῷ. μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν Θευδερίχου, ἦλθεν ἐπὶ τὸν Δανούβιον C

4. ἐσώκησαν a. 5. Γόδηλαν a, Γώδηλαν f. 6. παραμερίου vulg. 8. ἐξέδωκαν] δέδωκαν vulg. 15. fort. Γηπιδῶν s. Γηπαίδων. 16. Ῥῆγαν, vulgo ῥῆγαν, sed haud dubie nomen proprium est.

garos undique suis copiis interclusos ferro caedentes, innumeram ex eis multitudinem prostraverunt, praedam omnem abegerunt, sublatisque regibus eorum duobus, praeclaram sua virtute tulerunt victoriam. e pugna revertentibus ac laetis alii Bulgari occurrerunt et Constantinum, Acum et Godillam fugientes soco velut reste interceperunt. Godillas quidem soco gladii opera rescisso, effugit: Constantinus autem una cum Acum vivus comprehensus est. Constantinus certe nummorum mille pretio redemptus Cpolim rediit: Acum vero retento cum caeteris captivis, ad proprios lares remeaverunt.

Hoc eodem anno Persarum rex Chosroës magnam Antiochiam, quae est in Syria, cepit: et Apameam aliasque civitates, armorum vi sibi subactas, victor ingressus est.

Hoc anno Mundus e Gepedibus suum genus trahens, Giesmi A.C. 532
filius, qui post patris obitum ad Regam avunculum ex matre Sirmii regem accessit, in Romanorum partes transiit. eo cognito Romae rex Theuderichus legatos ad eum misit; quorum verbis ille suasus, ad Theuderichum profectus, cum eo moratus est, armorum eius socius factus. Theudericho fatis functo ad Danubium flumen venit, et ab imperatore

ποταμόν, καὶ ᾐτήσατο τὸν βασιλέα Ἰουστινιανὸν εἶναι ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. καὶ ἦλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ πολλὰ αὐτὸν φιλοτιμησάμενος ὁ βασιλεὺς καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἀπέλυσεν αὐτούς, ποιήσας αὐτὸν στρατηλάτην τοῦ Ἰλλυρικοῦ. καὶ ἐν τῷ παραγενέσθαι αὐτὸν εἰς τὸ Ἰλλυρικόν, ἐξῆλθον οἱ Βούλγαροι πλῆθος πολύ, καὶ ὁρμήσας κατ' αὐτῶν πάντας ἀνήλωσεν. καὶ ἀπέστειλεν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῶν ἡγουμένων αὐτῶν μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν, καὶ ἐπόμπευσαν αὐτοὺς ἐν τῷ ἱππικῷ. καὶ ἐγένετο εἰρήνη
V. 148 βαθεῖα ἐν τῇ Θρᾴκῃ, μηκέτι τολμώντων τῶν Οὔννων περᾶσαι
D τὸν Δάνουβιν. τοὺς δὲ αἰχμαλώτους τῶν Βουλγάρων ἔπεμψεν ὁ βασιλεὺς εἰς Ἀρμενίαν καὶ εἰς Λαζικήν. καὶ κατετάγησαν ἐν τοῖς νουμερίοις ἀριθμοῖς.

A.M. 6033 Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Παύλου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει τῷ ιδ' Ἰουστινιανοῦ Χοσρόης ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς τετάρτην εἰσβολὴν εἰς τὴν Ῥωμαίων γῆν ἐποιή-
P. 186 σατο. ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν τῶν Κωμαγηνῶν χώραν, κατὰ Παλαιστίνης καὶ Ἱεροσολύμων διενοεῖτο χωρεῖν, ὅπως τὰ ἐν Ἱεροσολύμοις κειμήλια ληΐσηται. χώραν γὰρ ταύτην ἀγαθὴν καὶ πολύχρυσον οἰκητόρων ἤκουσεν εἶναι. Ῥωμαῖοι δὲ τούτοις ὑπαντιάζειν τρόπῳ οὐδενὶ διενοοῦντο, τὰ δὲ ὀχυρώματα κατα-

5. ἐκ τοῦ Ἰλλυρικοῦ a. 8. πολλῶν add. ex a. 13. Νουμέροις e. 19. ληΐζεται e. 20. fort. πολυχρύσων.

Iustiniano imperii subditum se deinceps haberi postulavit. quin etiam Cpolim accessit, quem imperator una cum filio maximis muneribus donatum et Illyrici magistrum militiae renunciatum a se dimisit. Illyricum versus iter agenti, et iam proximo Bulgarorum manus innumera praeclusit iter: ipse nihilominus viam ferro aperuit, et irruens in adversos delevit omnes. selectos vero ex captivis duces cum aliis pluribus Cpolim misit, quos publicis affectos ludibriis per circum traduxerunt. exinde profunda pax per Thraciam acta, Unnis Danubium traiicere nusquam amplius ausis. porro Bulgarorum captivos in Armeniam et Lazicen misit imperator, et in militares numeros retulit.

A.C. 533 Alexandriae episcopi Pauli annus primus.

Hoc anno, qui Iustiniani decimus quartus, Persarum rex Chosroës quartam irruptionem in Romanorum ditionem fecit: iamque in Comagenarum provinciam delatus Palaestinam, et ipsam Hierosolymam, dona in ipsa reposita depraedaturus, aggredi meditabatur. eam quippe regionem fertilissimam, et eius incolas auro pecuniisque felices audierat. Romani vero impendenti ruinae in adversum ire negligebant.

λαβόντες, ὡς ἕκαστος ἠδύνατο, ταῦτα διαφυλάττειν καὶ αὐτοὶ σώζεσθαι ἐβούλοντο. γνοὺς δὲ ταῦτα Ἰουστινιανός, Βελισάριον αὖθις ἐκ τῶν ἑσπερίων ἐληλυθότα εἰς αὐτοὺς ἔπεμψεν. ὁ δὲ ἵπποις τοῖς δημοσίοις ὀχούμενος τάχει πολλῷ εἰς τὴν Εὐφρατησίαν ἀφίκετο. Ἰοῦστος δὲ ὁ τοῦ βασιλέως ἀνεψιὸς σὺν Βούζῃ τῷ στρατηγῷ τῆς ἑῴας ἐν Ἱεραπόλει καταφυγὼν B ἐτύγχανεν. ἀκούσαντες δὲ Βελισάριον ἥκειν γράφουσι πρὸς αὐτοὺς ἀφίκεσθαι, καὶ τὴν Ἱεράπολιν διαφυλάττειν. ὁ δὲ Βελισάριος τούτους λίαν κατεμέμψατο, γράψας πρὸς αὐτούς, οὐ δίκαιον εἶναι μίαν πόλιν φυλάττειν, καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἀφιέναι ἐπὶ τῇ τῶν Ῥωμαίων χώρᾳ μετὰ ἀδείας βαδίζειν, καὶ τὰς τῆς βασιλείας πόλεις λυμαίνεσθαι. εὖ γὰρ ἴστε, ὅτι τὸ μετὰ ἀρετῆς ἀπολωλέναι τοῦ σεσῶσθαι ἀμαχητὶ ἄμεινον. οὐ γὰρ ἂν σωτηρία τοῦτο κληθείη, ἀλλὰ προδοσία δικαίως. ἀλλ' ἥκετε τάχιστα εἰς Εὔρωπον χωρίον, οὗ δὴ συλλέξας τὸ στράτευμα ὅλον, ὡς ἂν ὁ θεὸς θέλῃ, ἐλπίδα ἔχω τοὺς πολεμίους ἐργάσασθαι. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ ἄρχοντες ἐθάρσησαν, καὶ C Ἰοῦστον μὲν σὺν ὀλίγοις τισὶ φυλάττειν τὴν Ἱεράπολιν κατέλιπον· οἱ δὲ λοιποὶ εἰς Εὔρωπον ἦλθον. γνοὺς δὲ Χοσρόης Βελισάριον καὶ πάντα τὸν στρατὸν Ῥωμαίων στρατοπεδεύε-

4. τοῖς δημοσίοις a, τοῖς τοῦ δημοσίου vulg. 7. ἀκούσαντες a, ἀκούσας vulg. 12. τὸ μετὰ ἀρετῆς ἀπολ. a, σὺν τῇ ἀρετῇ τὸ ἀπ. vulg. 14. κλυθείη vulg. 19. ἦλθον] ἐλθόντες e.

etenim munita quaeque loca occupantes, ea pro viribus singuli defendere, et in eis quaerere salutem. eo nuncio accepto, Belisarium ex occidentis partibus denuo reversum in Persas mittit Iustinianus. Belisarius equis publicis vectus celeri cursu in Euphratesiam delatus est. nepos autem imperatoris Iustus una cum Buze orientalis militiae magistro Hierapolim se recepit: illi cum Belisarium adesse novissent, ad se accedere et Hierapolim armis tutari litteris suis rogant. sed Belisarius ipsos rescriptis obiurgavit, ex aequo et bono unam urbem ut protegeret non esse dicens, ac interim per Romanorum ditionem hostes libere divagari, reliquasque imperii urbes devastare permitteret. neque latet vos sane, mortem virtute ornatam salute citra pugnae discrimen comparata longe praestantiorem: nec enim salutem eam merito dixerim, sed proditionem manifestam. verum relicta mora accedite vos in Europum pagum, quo collecto exercitu omni, si deus concesserit, hostes me superaturum confido. his auditis animos resumpserunt proceres, et Iusto cum paucis ad civitatis Hierapoleos defensionem relictis, reliqui Europum se contulerunt. Chosroës ubi Belisarium et Romanum exercitum omnem ad Europum

σθαι ἐν Εὐρώπῳ, ἐξέστη, καὶ πρόσω μὲν ἐλαύνειν οὐκ ἔτι
ἔγνω· Ἀβανδάζην δὲ τὸν γραμματέα, ἄνδρα συνετόν, πρὸς
Βελισάριον ἔπεμψεν, τόν τε στρατηγὸν κατασκεψόμενον καὶ τὸ
στρατόπεδον τῷδε λόγῳ δῆθεν μεμψόμενον, ὅτι βασιλεὺς Ἰου-
στινιανὸς τοὺς πρέσβεις ἐν Περσίδι οὐκ ἔπεμψεν τὴν εἰρήνην
πρυτανεύσοντας. ὁ δὲ Βελισάριος μαθὼν τοῦ πρεσβεύειν
ἥκειν, αὐτὸς μὲν ἑξακισχιλίους ἐπιλεξάμενος, εὐμήκεις τε καὶ
D τὰ σώματα καλούς, ἄπωθεν τοῦ στρατοπέδου κυνηγήσειν ἐξῄει.
Διογένη δὲ τὸν δορυφόρον καὶ Ἀδούλιον, ἄνδρα Ἀρμένιον,
τὸν ποταμὸν διαβῆναι σὺν ἱππεῦσι χιλίοις ἐκέλευσεν, ὡς ψη-
λαφήσοντας τὴν τοῦ ποταμοῦ διάβασιν. Βελισάριος δὲ ἐπεὶ
τὸν πρεσβευτὴν ἐγγὺς ἐρχόμενον ἔγνω, τὸν παπυλεῶνα ἐπήξατο
ἐν χωρίῳ ἐρήμῳ, παραδηλῶν ὅτι οὐδεμιᾷ παρασκευῇ ἐνταῦθα
ἥκει. τοὺς δὲ στρατιώτας διεπέταξεν τῆς μὲν καλύβης ἐφ'
ἑκάτερα εἶναι Θρᾷκας τε καὶ Ἰλλυρίους Γότθους τε καὶ Ἐλού-
ρους, μεθ' οὓς Οὐανδήλους καὶ Μαυρουσίους τοῦ τε πεδίου
P. 187 ἐπιπλεῖστον· διηκόνουν γὰρ ἢ εἰς ἕνα τόπον, ἀλλ' ἐβάδιζον
V. 149 εἱλισσόμενοι, ὡς κυνηγοῦντες, καὶ παρέργως, τὸ δοκεῖν, τὸν
Χοσρόου πρεσβευτὴν ἔβλεπον· διεζωσμένοι τε ἐβάδιζον καὶ
φαιδροὶ τὰ πρόσωπα, πελέκεις βαστάζοντες καὶ μεναύλους. ὁ

1. πρόσω μὲν ἐλαύνειν a, πρὸς δ μὲν ἐλαύνειν b, πρὸς δ μὲν ἤλαυνεν e f vulg. 7. ἀπολεξάμενος e. 8. fort. κυνηγήσων.

castra metatum intellexit, haesit attonitus, et non ultra progredi statuit, quin potius Abandazem, qui ei ab epistolis et in rebus gerendis vir strenuus erat, quasi praetexendis querimoniis, quod legatos de pacis foederibus servandis tractaturos imperator Iustinianus non misisset in Persidem, at reipsa ducem ipsum et eius exercitum et castra exploraturum, destinavit. eum legationis gratia proficisci audiens Belisarius, ipse hominum, quorum magnitudo corporisque forma reliquis praestabat, millibus sex electis, a castris nonnihil remotius quasi venaturus processit. porro Diogenem satellitem et Adulium virum Armenium cum equitibus mille quasi fluminis vada experturis, flumen traiicere imperavit. caeterum ubi legatum iam adesse cognovit, in loco deserto, tanquam apparatu relicto et absque proposito se advenisse significaret, papylionem fixit: milites autem ad tentorii utrumque latus iussit consistere (Thraces erant illi, Illyrii, Gotthi, Eluri, quibus etiam Vandali et Maurusii fuerant adiuncti) et planitiei spatium plurimum occupare: ministrantes quippe non referebant, nec uno se loco continebant; sed hinc inde agglomerati et vagantes, venatorum more discurrebant; obiter vero, et quasi aliud agentes Chosrois legatum se videre simulabant: et praecincti alioquin, et

μὲν Ἀβανδάζης εἰς ὄψιν Βελισαρίου ἐλθών, λυπεῖσθαι τὸν Χοσρόην ἔφασκεν, ὅτι δὴ καθ' ἃ συνέθετο, οὐκ ἔπεμψεν Ἰουστινιανὸς πρέσβεις πρὸς αὐτὸν περὶ τῆς εἰρήνης, καὶ ἠνάγκασεν Χοσρόην κατὰ Ῥωμαίων στρατεύσασθαι. Βελισάριος δὲ ἀντ' οὐδενὸς τούτους τοὺς λόγους ἐποιεῖτο, τὸν Χοσρόην λέγων αἴτιον τοῦ πολέμου. εἰ γὰρ εἰρήνης ἐφίετο, οὐκ ἂν εἰς τὴν τῶν Ῥωμαίων γῆν ἀφικόμενος, ταύτην ἐζήτει· ἀλλ' εἰς B τὴν ἰδίαν χώραν μένων, τοὺς πρέσβεις ἐξεδέχετο. καὶ ταῦτα εἰπών, τὸν πρέσβυν ἀπεπέμψατο. ὁ δὲ πρὸς Χοσρόην ἀφικόμενος, ἔφη στρατηγὸν ἑωρακέναι Βελισάριόν συνετόν τε καὶ ἀνδρεῖον ὑπεράγαν, στρατιώτας δὲ οἵους αὐτὸς ἄλλους οὐ πώποτε εἶδεν, ὡς τὴν εὐκοσμίαν ἐθαύμασα ἐκ διαφόρων ἐθνῶν συνειλεγμένους, καὶ συνεβούλευσε Χοσρόῃ μὴ συμπλέκεσθαι εἰς μάχην μετ' αὐτῶν, ὅπως μὴ ἡττηθέντος αὐτοῦ τὸ πᾶν διαπέσῃ τῆς τῶν Περσῶν βασιλείας ἐν γῇ Ῥωμαίων ὑπάρχοντι καὶ φυγῆς τόπον μὴ ἔχοντι. καὶ νικᾶν αὐτὸν οὐ μέγα. στρατηγὸν γὰρ τῶν Ῥωμαίων καὶ μόνον νικήσειεν. ὁ δὲ Χοσρόης τῇ τούτου παραινέσει ἀναστρέφειν εὐθὺς ἐπὶ τὰ ἴδια C διενοεῖτο. ἐφοβεῖτο γὰρ τὴν διάβασιν τοῦ ποταμοῦ ποιήσασθαι, ὡς τῶν Ῥωμαίων ταύτην κατεχόντων. καὶ πολλὰ δια-

1. Ἀβανδάνης vulg. 11. οὐ πώποτε] ἐν πώποτε vulg. 15. Περσῶν] Ῥωμαίων a.

vultu hilari progrediebantur, gestabantque secures et bipennes. Abandanes itaque in Belisarii conspectum ductus, Chosroëm dolere dixit, quod neglectis pactis legatos de pace colloquuturos ad se non misisset Iustinianus, ac proinde ad bellum Romanis inferendum Chosroëm coegisset. Belisarius, quasi minimi sermones eius haberet, belli causam omnem in Chosroëm velut in eius auctorem referre. si pacis etenim cupidine tenebatur, nusquam certe in Romanorum ditionem ingressus, eam exquisiisset: quin potius propria stans regione legatorum adventum fuisset praestolatus. his dictis legatum dimisit. legatus ad Chosroëm reversus Belisarium ducem virum prudentia eximium, et animi fortitudine conspicuum se vidisse retulit: milites vero ex diversis gentibus coactos, quantum quidem ex armorum ornatu coniicere licuit, quales alios me vidisse nusquam memini. cum huiusmodi igitur bello decertare nusquam auctor fieret, ne ipso superato, genus omne Persarum regnique summa in Romanorum ditione periculum experiretur, nec tamen receptui commodum reperiret locum; si vincerent, non magni quidem aestimandum: unius etenim soliusque Romanorum ducis superiores evaderent: Chosroës eius monitu propriam sedem repetere cogitabat: fluminis enim vadum, Romanis illud occu-

λογισάμενος, ἀπέστειλε πρὸς Βελισάριον παρακαλῶν αὐτοὺς τοῦ τὸν ποταμὸν διαβάντας ἀναστεῖλαι, καὶ τούτῳ τὴν πάροδον ἀκωλύτως παρέχειν. Βελισάριος δὲ εὐθὺς πρὸς αὐτὸν πρέσβεις ἔπεμψεν, καὶ τοῦτον τῆς ἀναχωρήσεως ἐπῄνεσεν, καὶ πρέσβεις ἐκ τοῦ βασιλέως συντόμως διεβεβαιώσατο, ὅπως τὴν εἰρήνην βραβεύσωσιν. ἠξίου δὲ Χοσρόης τὸν Βελισάριον διὰ
D τῆς τοῦ Ῥωμαίων γῆς τὴν πάροδον ποιήσασθαι ἀκινδύνως. ὁ δὲ Βελισάριος Ἰωάννην τὸν Ἐδεσσηνόν, ἄνδρα διαφανέστατον, ὅμηρον τῷ Χοσρόῃ ἀπέστειλεν πρὸς τὸ ἀκινδύνως παρελθεῖν αὐτὸν τὴν τῶν Ῥωμαίων χώραν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τὸν Βελισάριον ἐν εὐφημίαις εἶχον, μᾶλλον [δὲ] ἐνευδοκιμήσαντα ἐν τούτῳ τῷ ἔργῳ, ἢ ὅτε Γελίμερά τε δορυάλωτον καὶ Οὐιττίγην τοὺς δύο βασιλεῖς εἰς Βυζάντιον ἤγαγεν. ἦν γὰρ ὡς ἀληθῶς λόγου τε καὶ ἐπαίνου ἄξιον, πεφοβημένων τῶν Ῥωμαίων καὶ ἐν τοῖς ὀχυρώμασι κρυπτομένων πάντων, Χοσρόου δὲ στρατῷ μεγάλῳ ἐν μέσῳ γεγονότος τῆς τῶν Ῥωμαίων ἀρ-
P. 188 χῆς, ἄνδρα ἕνα ἐν ὀξεῖ δρόμῳ ἐκ Βυζαντίου ἥκοντα ἀπ' ἐναντίας τοῦ τῶν Περσῶν βασιλέως στρατοπεδεύσασθαι, Χοσρόην δὲ ἐκ τοῦ ἀπροσδοκήτου τῇ τούτου σοφίᾳ ἐξαπατηθέντα ἄπρακτον εἰς τὴν οἰκείαν ἀναχωρῆσαι χώραν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Τιμοθέου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας τε-

2. τοῦ τὸν] τοῦτον e. 5. διεβεβαιώσατο e, διεβεβαιοῦτο vulg. 11. δὲ delendum videtur. 12. Οὐιττίγην e, Οὐιτίγην vulg. Οὔιτιον a.

pantibus, tentare verebatur. multa igitur secum animo reputans, tandem ad Belisarium misit postulans, ut eos, qui amnem traiecerant, revocaret, sibique tutum pararet discessum. extemplo legatis ad eum missis secessum laudavit Belisarius, brevique delegandos ab imperatore affirmavit, qui firmam cum eo pacem constituerent. Chosroës autem per Romanorum terras transitum a periculo immunem habere postulabat. eapropter Ioannem Edessenum virum illustrissimum ad Chosroëm, quo tutius per Romanorum terras incedere posset, obsidem misit. interim Romani Belisarium felicibus votis faustisque acclamationibus prosequebantur, maiorem nimirum ex eo facto gloriam adeptum, quam cum Gelimerem bello captum atque Vettigem duos reges Cpolim perduxit. et fuit re vera memoratu et laude dignum illud facinus, quod cum Romani universi timore perculsi in munitiora loca se abdidissent, et Chosroës in medias Romani imperii provincias penetrasset, unus homo celeri cursu Byzantio advectus castra Persarum regis exercitui opponere ausus est: suaque sapientia effecit, ut Chosroës re inopinata deceptus, domum infecto negotio repeteret.

Eodem etiam anno Timotheo Alexandriae episcopo defuncto, impius

λευτήσαντος, Σεύηρος ὁ δυσσεβὴς Ἀντιοχείας μοιχὸς πρόε-
δρος, καὶ Ἰουλιανὸς ὁ Ἁλικαρνασεὺς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ φυγόν-
τες, περὶ φθαρτοῦ τε καὶ ἀφθάρτου διενεχθέντες κατ' ἀλλή-
λων γεγόνασιν, ὡς ἀληθείας ὄντες ἀλλότριοι. καὶ οἱ μὲν Θεο-
δόσιον, οἱ δὲ Γαϊνᾶν προεβάλλοντο εἰς ἐπίσκοπον Ἀλεξαν-
δρείας· καὶ Γαϊνᾶς μὲν ἐκράτησε τῆς ἐπισκοπῆς ἐνιαυτόν· B
ὁ δὲ Θεοδόσιος δύο. τούτους δὲ Ἰουστινιανὸς πέμψας ἤγαγεν V.150
ἐν Βυζαντίῳ, καὶ ἀλλήλων κεχωρισμένους διαιτᾶσθαι προσέ-
ταξεν. Παῦλον δέ τινα δοκούμενον εἶναι ὀρθόδοξον ἐπίσκο-
πον Ἀλεξανδρείας προεβάλετο. οὗτος τὴν μνήμην Σευήρου
τοῦ ἀνιέρου ποιήσας ἐξεβλήθη τῆς ἐπισκοπῆς ὀργῇ τοῦ βα-
σιλέως, καὶ ἐλθὼν διέτριβεν εἰς Ἱεροσόλυμα.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐν μηνὶ Ὀκτωβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ε', γέγονεν A.M.6034
ἐν Βυζαντίῳ τὸ μέγα θανατικόν. καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἡ ὑπα-
παντὴ τοῦ κυρίου ἔλαβεν ἀρχὴν ἐπιτελεῖσθαι ἐν τῷ Βυζαντίῳ C
τῇ δευτέρᾳ τοῦ Φεβρουαρίου μηνός. καὶ τῷ Αὐγούστῳ μηνὶ
ις', τῆς αὐτῆς πέμπτης ἰνδικτιῶνος, ἐγένετο σεισμὸς μέγας ἐν
Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἔπεσον αἱ ἐκκλησίαι καὶ οἶκοι καὶ
τὸ τεῖχος μάλιστα τὸ κατὰ τὴν Χρυσῆν πόρταν. ἔπεσεν δὲ
καὶ ἡ λόγχη ἣν ἐκράτει ὁ ἀνδριὰς ὁ ἑστὼς εἰς τὸν φόρον
τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου, καὶ ἡ δεξιὰ χεὶρ τοῦ ἀνδριάντος

4. οἱ μὲν — οἱ δὲ] ὁ μὲν — ὁ δὲ a. 11. δι' ὀργὴν a. 16. Αὐγούστῳ] αὐτῷ e.

Severus Antiochiae adulter praeses et Iulianus Halicarnassensis Alexandria fugientes, de corruptibili et incorruptibili motis quaestionibus ad invicem dissidentes, tanquam veritatis alieni, deprehensi sunt. et hi quidem Theodosium, Gaïnam alii Alexandriae promoverunt episcopum: et Gaïnas certe per annum tenuit episcopatum, per duos Theodosius. eos demum litteris accitos Cpolim advenire, et ab invicem separatos vivere mandavit Iustinianus, ac demum Paulum quendam de fide recte sentire existimatum renunciavit Alexandriae antistitem. hic ecclesiasticis in precibus et sacrificiis memoriam sacrilegi Severi faciens, irati imperatoris iussu episcopatus dignitate motus, Hierosolymam tandem profectus, ibi moratus est.

Hoc anno, mense Octobri, indictione quinta, mortalitas horrenda A. C. 534
Byzantii incubuit. eodem quoque anno hypapante sive occursus domini mensis Februarii die 2 celebrari coepit. Augusti etiam mensis decimo sexto, eadem indictione, ingens terrae motus Cpoli auditus, ex quo templa, aedes, et maxime murus, qui ad urbis Chrysen portam, corruit. lancea pariter, quam statua sancti Constantini in foro erecta tenebat, et Xerolophi statuae manus dextera decidit in terram:

τοῦ Ξηρολόφου· καὶ ἀπέθανον πολλοί, καὶ ἐγένετο φόβος μέγας.

A.M. 6035 Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Ζωΐλου ἔτος α΄.

D Τούτῳ τῷ ἔτει συνέβη πολεμῆσαι τὸν βασιλέα τῶν Ἐξουμιτῶν Ἰνδῶν Ἰουδαίων ἐξ αἰτίας τοιαύτης. ὁ τῶν Ἐξουμιτῶν βασιλεὺς ἐνδότερός ἐστιν τῆς Αἰγύπτου, ἰουδαΐζων. οἱ δὲ τῶν Ῥωμαίων πραγματευταὶ διὰ τοῦ Ὁμηρίτου εἰσέρχονται ἐπὶ τὸν Ἐξουμίτην, καὶ τὰ ἐνδότερα μέρη τῶν Ἰνδῶν καὶ Αἰθιόπων. τῶν δὲ πραγματευτῶν κατὰ τὸ εἰωθὸς εἰσελθόντων ἐν τοῖς ὁρείοις τοῦ Ὁμηρίτου, Δαμιανὸς ὁ τούτων βασι-
P. 189 λεὺς ἐφόνευσεν αὐτούς, καὶ ἀφείλετο πάντα τὰ αὐτῶν, λέγων, ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι κακοποιοῦσιν τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν Ἰουδαίους καὶ φονεύουσιν αὐτούς. καὶ ἐκ τούτου ἔλυσαν τὴν πραγματείαν τῶν ἐνδοτέρων Ἰνδῶν τοῦ Ἐξουμίτου. καὶ ἀγανακτήσας ὁ τῶν Ἐξουμιτῶν βασιλεὺς ὁ Ἀδὰδ ἐδήλωσεν τῷ Ὁμηρίτῃ, ὅτι ἔβλαψας τὴν βασιλείαν μου, καὶ τὴν ἐνδοτέραν Ἰνδίαν, κωλύσας τοὺς Ῥωμαίων πραγματευτὰς τοῦ εἰσέρχεσθαι πρὸς ἡμᾶς. καὶ ἦλθον εἰς ἔχθραν μεγάλην, καὶ συνέβαλον πόλεμον μετ᾽ ἀλλήλων. καὶ ἐν τῷ μέλλειν αὐτοὺς πολεμεῖν, Ἀδὰδ ὁ τῶν Ἐξουμιτῶν βασιλεὺς ἐτάξατο, λέγων· ὅτι
B εἰ νικήσω τὸν Ὁμηρίτην, Χριστιανὸς γίνομαι· καὶ ὅτι ὑπὲρ

6. ἰουδαΐζων om. f.

inde plurimi mortem oppetiere, et ingens timor omnium animos pervasit.

A.C. 535 Alexandriae episcopi Zoili annus primus.

Hoc anno regem Exumitarum (Indiam isti habitant, et Iudaeorum religionem colunt) ex huiusmodi causa bellum sustinere contigit. Exumitarum rex interiorem Aegyptum occupat, et Iudaeorum opiniones sectatur. Romani porro mercatores ad Exumitam et interiores Indorum Aethiopumque partes per Homeritarum terras penetrant. mercatores istos, ut moris erat, per Homeritae montes iter agentes, rex Homeritarum Damianus, direptis eorum facultatibus omnibus, occidit: eo quod Romani, aiebat, Iudaeos secum habitantes vexant, et mortem eis non verentur inferre: ex quo commercium interiorum Indorum Exumitae diremptum fuit. iratus itaque Exumitarum rex Adad Homeritae significavit: prohibitis Romanis mercatoribus ad nos usque accedere, regnum meum et interiorem Indiam omnem magno damno affecisti. ita demum magnis inter se inimicitiis susceptis, mutuo inter se bello contendebant. cumque iam in aciem congressuri essent, Exumitarum rex Adad voto se devinxit in hanc mentem. si Homeritae superior rediero, Christianus fiam, et in Christianorum

Χριστιανῶν πολεμῶ. καὶ τῇ τοῦ θεοῦ ἐνεργείᾳ ἐνίκησεν κατὰ κράτος, καὶ ἔλαβεν αἰχμάλωτον ζῶντα Δαμιανὸν τὸν βασιλέα αὐτῶν, καὶ τὴν χώραν αὐτῶν, καὶ τὰ βασίλεια αὐτοῦ, καὶ εὐχαριστήσας τῷ θεῷ Ἀδὰδ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἐξουμιτῶν, ἔπεμψεν πρὸς τὸν βασιλέα Ἰουστινιανὸν λαβεῖν ἐπίσκοπον καὶ κληρικούς, καὶ διδαχθῆναι γενέσθαι Χριστιανός. καὶ ἐχάρη ἐπὶ τούτῳ μεγάλως ὁ Ἰουστινιανός· καὶ ἐκέλευσεν δοθῆναι αὐτοῖς ἐπίσκοπον, ὃν ἂν θελήσωσιν. καὶ ἐπελέξαντο αὐτοὶ οἱ πρεσβευταὶ περιεργασάμενοι παραμονάριον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἄνδρα εὐλαβῆ, παρθένον, ὀνόματι C *Ἰωάννην, ἐτῶν ξβ΄. καὶ λαβόντες αὐτὸν ἀπῆλθον εἰς τὴν ἰδίαν χώραν πρὸς Ἀδὰδ τὸν βασιλέα αὐτῶν. καὶ οὕτως ἐπίστευσαν τῷ Χριστῷ, καὶ ἐφωτίσθησαν ἅπαντες αὐτοί.*

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ς΄, ἡμέρᾳ πρώτῃ ἰνδι- A.M. 6036 *κτιῶνος ἑβδόμης, γέγονε σεισμὸς μέγας εἰς ὅλον τὸν κόσμον,* V. 151 *ὡς πεπτωκέναι τὸ ἥμισυ τῆς Κυζίκου. καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει* D *ἐπληρώθη ὁ χαλκοῦς κίων ὁ μέγας πλησίον τοῦ παλατίου, ὁ λεγόμενος Αὐγουστεύς. καὶ ἀνηνέχθη ἡ στήλη τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ἔφιππος. καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει τις ἐκ τῶν Ἰταλῶν χώρας κωμοδρόμος ὀνόματι Ἀνδρέας ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ κύνα*

3. *αὐτοῦ* a, *αὐτῶν* vulg. 6. *Χριστιανός* a, *Χριστιανούς* vulg. 7. *μεγάλως* om. b. 17. *χαλκοῦς*] *χαλκὸς* vulg. 20. *κομοδρόμος* vulg.

gratiam bello deinceps decertabo. deo igitur opitulante, magnam ille retulit victoriam, regemque Damianum vivum captivum egit, Homeritarum regionem eorumque regiam reddidit plane subditam: gratiasque deo Exumitarum rex subinde persoluturus, episcopum atque clericos ad se mitti, et se suosque de Christiana religione doceri, missis ad imperatorem Iustinianum legatis, expetiit. eo nuncio Iustinianus supra modum laetatus, episcopum, quem ipsi vellent, dari iussit. legati diligenti examine praemisso, sancti Ioannis in magna Alexandrina ecclesia paramonarium, virum pietate ornatum et servata virginitate celebrem, annorum duorum et sexaginta delegerunt. eo igitur abducto, ad regem Adad et propriam regionem redierunt. ita demum Christi fidem professi, baptismi lumine cuncti fuerunt illustrati.

Hoc anno mensis Septembris sexto die, hebdomados primo, in- A.C. 536 dictione prima, magnus terrae motus totum terrarum orbem concussit, adeo ut urbis Cyzici pars media corruerit. eodem anno ingens illa aenea columna ad palatium posita, quae dicitur Augusteus, absoluta est: et equestris imperatoris Iustiniani statua in eam sublata.

ξανθὸν καὶ τυφλόν, ὅστις κελευόμενος ὑπ' αὐτοῦ ἐποίει θαύματα· ἑστῶτος γὰρ αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ ὄχλου παρεστῶτος, λάθρα τοῦ κυνὸς ἐκομίζετο τὰ τῶν ἑστώτων δακτυλίδια, χρυσᾶ τε καὶ ἀργυρᾶ καὶ σιδηρᾶ· καὶ ἐτίθει αὐτὰ εἰς τὸ
P. 190 ἔδαφος, περισκέπων αὐτὰ τῷ χώματι· καὶ ἐπέτρεπεν τῷ κυνί, καὶ ἔπερνεν, καὶ ἐδίδου ἑκάστῳ τὸ ἴδιον. ὁμοίως καὶ διαφόρων βασιλέων νομίσματα μιγνύμενα ἐπεδίδου κατ' ὄνομα. ἀλλὰ καὶ παρεστῶτος ὄχλου ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ἐπερωτώμενος ἐδείκνυεν τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας καὶ τοὺς πόρνους καὶ τοὺς μοιχοὺς καὶ κνίπους καὶ μεγαλοψύχους· καὶ ὑπεδείκνυεν πάντα μετὰ ἀληθείας. ὅθεν ἔλεγον· ὅτι πνεῦμα ἔχει Πύθωνος.

A.M. 6037 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπανέστη ἡ θάλασσα τῇ Θρᾴκῃ ἐπὶ μίλια
B τέσσαρα, καὶ ἐκάλυψεν αὐτὴν ἐπὶ τὰ μέρη Ὀδύσσου καὶ Διονυσοπόλεως καὶ τὸ Ἀφροδίσιον· καὶ πολλοὶ ἐπνίγησαν ἐν τοῖς ὕδασιν. καὶ πάλιν τῷ τοῦ θεοῦ προστάγματι ἀποκατεστάθη ἡ αὐτὴ θάλασσα εἰς τοὺς ἰδίους τόπους.

A.M. 6038 Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Πέτρου, Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Δόμνου ἔτος α'.

C Τούτῳ τῷ ἔτει γέγονε λεῖψις σίτου καὶ οἴνου καὶ χειμε-

2. ἐν ἀγορᾷ a. 4. χρυσὰ — ἀργυρὰ — σιδηρὰ vulg. 6. ἔπερνεν] ἔπαιρεν a. 16. ἀποκατεστ. A, ὑποκατ. vulg.

eodem pariter anno planus ac circulator quidam, Andreas nomine, ex Italicis partibus adfuit fulvum et orbum lumine circumducens canem, qui ab eo iussus, et ad eius nutum mira edebat spectacula. is siquidem in forum, magna populi circumstante caterva, prodiens, annulos aureos, argenteos et ferreos, clam cane, a spectatoribus depromebat, eosque in solo depositos, aggesta terra cooperiebat. ad eius deinde iussum singulos tollebat canis, et unicuique suum reddebat. similiter diversorum imperatorum numismata permixta et confusa nominatim et sigillatim proferebat. quin etiam astante virorum ac mulierum circulo, canis interrogatus mulieres uterum gestantes, scortatores, adulteros, parcos ac tenues, ac denique magnanimos, idque cum veritate demonstrabat. ex quo eum Pythonis spiritu motum dicebant.

A.C. 537 Hoc anno mare intumescens erupit in Thraciam ad passuum millia quatuor, locaque cuncta ad Odyssum et Dionysiopolim et Aphrodision eluvione operuit, adeo ut plurimi sub aquis perierint. rursum vero, deo iubente, resedit mare, et in proprios sinus rediit.

A.C. 538 Hierosolymorum episcopi Petri, Antiochiae episcopi Domni annus primus.

Hoc anno frumenti et vini penuria continuumque pluviae pro-

ρία πολλή, καὶ ἐγένετο σεισμὸς μέγας ἐν Βυζαντίῳ, καὶ διαστροφὴ περὶ τοῦ ἁγίου πάσχα. καὶ ἐποίησαν οἱ δῆμοι τὴν ἀποκρεώσιμον μηνὶ Φεβρουαρίῳ δʹ. ὁ δὲ βασιλεὺς προσέταξεν ἑτέραν ἑβδομάδα πραθῆναι κρέα. καὶ πάντες οἱ κρεοπῶλοι ἔσφαξαν καὶ προέθηκαν, καὶ οὐδεὶς ἠγόραζε, οὔτε ἤσθιεν. τὸ δὲ πάσχα γέγονεν, ὡς ὁ βασιλεὺς ἐκέλευσεν, καὶ εὑρέθη ὁ λαὸς νηστεύων ἑβδομάδα περιττήν.

Τούτῳ τῷ ἔτει παρελήφθη ἡ Ῥώμη ὑπὸ τῶν Γότθων. A.M. 6039
καὶ ὁ πάππας Βιγίλιος παρεγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ V. 152
δεχθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως μετὰ μεγάλης τιμῆς, ὑπισχνεῖτο D
ποιεῖν ἕνωσιν τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, καὶ ἀναθεματίζειν τὰ τρία κεφάλαια. τοσοῦτον τιμηθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ὡς ἐπαρθέντα ἀκοινωνησίαν τεσσάρων μηνῶν δοῦναι Μηνᾷ τῷ Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπῳ εἰς ἐπιτίμιον. καὶ Μηνᾶς δὲ αὐτὸ τὸ ἐπιτίμιον δέδωκεν. ἀγανακτήσας δὲ ὁ βασιλεὺς κατὰ P. 191
Βιγιλίου διὰ τὸ ἐπιτίμιον, καὶ διὰ τὸ ὑπερτίθεσθαι πληρῶσαι τὰ δόξαντα περὶ τῆς ἑνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν, ἀπέστειλεν συλλαβεῖν αὐτόν. ὁ δὲ φοβηθεὶς τὴν ὀργὴν τοῦ βασιλέως, τῷ θυσιαστηρίῳ Σεργίου τοῦ μάρτυρος μονῆς τῶν Ὁρμίσδου προσέφυγεν. κἀκεῖθεν ἑλκόμενος, κατέσχεν τοὺς βαστά-

3. ἀποκρέωσιν a. 5. εἴσθιεν vulg.

fluvium extitit: terra quoque Byzantii tremuit. paschalis quoque termini perversus est ordo, habuitque populus carnisprivium Februarii die 4. imperator autem carnem alia sequenti hebdomade palam divendi sanxit. lanienam itaque cuncti exercuere macellarii, mactavere et venalem exposuere; nullus tamen pretio comparavit aut comedit carnem. paschalis igitur solemnitas, prout decreverat imperator, celebrata est: ac simul deprehensum, una amplius quam debuerat hebdomade, populum ieiunasse.

Hoc anno Roma a Gotthis capta est. papa vero Vigilius Cpo- A.C. 539
lim profectus, et ab imperatore summis honoribus exceptus, catholicae ecclesiae unitatem et concordiam se praestiturum, et tria capitula anathemate proscripturum pollicitus est. tantis honorum et cultus indiciis ab imperatore decoratus, adeo anjmatus est, ut a communione exclusionem menses quatuor sustinendam Menae Cpoleos episcopo in poenam imponeret: et ex adverso Menas parem animadversionem in eum constitueret. ob irrogatam itaque poenam huiusmodi, tum quod ea, quae de ecclesiarum concordia et unione consulta decretaque fuerant, a Vigilio non adimplerentur, imperator indignatus, misit qui ipsum detinerent. ille imperatoris iram veritus, ad Sergii martyris altare, quod in Hormisdarum monasterio erectum, confugit: a quo vi

ζοντας τὸ θυσιαστήριον κίονας, καὶ τούτους κατέστρεψεν, βαρὺς ὢν καὶ μέγας τῷ σώματι. ὁ δὲ βασιλεὺς μεταμεληθείς, ἐδέξατο τὸν πάππαν Βιγίλιον. καὶ παρακληθεὶς Βιγίλιος ὑπὸ Θεοδώρας τῆς αὐγούστης, ἐδέξατο Μηνᾶν τὸν πατριάρ- B χην τῆς Κωνσταντινουπόλεως τῇ κθ' τοῦ Ἰουνίου μηνὸς τῶν ἁγίων ἀποστόλων.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει μηνὶ Μαΐῳ ια', τῷ σαββάτῳ τῆς ἁγίας πεντηκοστῆς, τοῦ γενεθλίου ἀγομένου ἱππικοῦ, γέγονε μάχη τῶν δύο μερῶν. καὶ ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς τοὺς ἐξκουβίτορας καὶ στρατιώτας ξιφήρεις ἀνεῖλον πολλοὺς ἐξ αὐτῶν, καὶ ἐπνίγησαν φεύγοντες πολλοί. ἄλλοι δὲ ἐσφάγησαν, καὶ γέγονεν ὄλεθρος πολύς.

A.M. 6040 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐγένοντο σεισμοὶ συνεχεῖς, καὶ βροχαὶ με- C γάλαι, ὁμοίως καὶ τῷ Φεβρουαρίῳ μηνὶ σεισμὸς μέγας, ὥστε πάντας ἀπογινώσκειν, καὶ ἐν φόβῳ μεγάλῳ γίνεσθαι καὶ λιτανεύειν, καὶ δέεσθαι τοῦ θεοῦ ῥυσθῆναι τῶν ἐπικειμένων ἀπειλῶν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει μηνὶ Ἰουνίῳ ἰνδικτιῶνος ἑνδεκάτης ἐκοιμήθη ἡ βασίλισσα Θεοδώρα εὐσεβῶς.

A.M. 6041 Τούτῳ τῷ ἔτει γεγόνασι βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ φοβεραὶ

1. θυσιαστηρίου vulg. 5. τῶν ἁγίων ἀπ. om. e. 11. ἐπλήγησαν b.

revulsus, apprehensas altaris suffulcientes columnas, ceu gravi proceroque corpore validus, secum traxit et omnino evertit. demum imperator facti poenitens, papam Vigilium in gratiam recepit. Vigilius pariter a Theodora augusta rogatus, Iunii die vigesimo nono, qui sanctis apostolis sacer, patriarchae Cpoleos Menae pacem restituit.

Eodem anno, die undecimo mensis Maii, sanctae pentecostes sabbato, cum ludi circenses natalitii celebrarentur, pugna inter duas factiones exorta est. quare summissis excubitoribus et militum manu gladiis armata, plurimos ex illis iussit imperator occidi: alii fuga salutem quaerentes, mari submersi vel acceptis vulneribus necati: adeo ut magna prorsus caedes edita sit.

A. C. 540 Hoc anno frequentes terrae motus, pluviaeque ingentes incubuere. mense vero Februario terrae motus adeo vehemens fuit, ut omnes de salute desperantes, metuque prostrati, decretis publicarum processionum precibus, deum, ut imminente periculo servaret, supplices exorarent.

A. C. 541 Eodem anno, mense Iunio, indictione undecima, imperatrix Theodora cum pietate obdormivit.

Hoc anno tonitrua atque fulgura terribilia admodum fuere, adeo

πάνυ, ὥστε πολλοὺς καθεύδοντας ἐκ τῶν ἀστραπῶν βλαβῆ- D
ναι. καὶ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου γεγόνασι βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ πάνυ φοβεραί, ὥστε τοῦ Ξηρολόφου τοῦ κίονος ἀποπεταλωθῆναι μέρος καὶ ἡ κεφαλὴ γεγλυμμένη τοῦ αὐτοῦ κίονος. τῷ δὲ Ἰουλίῳ μηνὶ γέγονε συμβολὴ ἐξ ἀμφοτέρων μερῶν, καὶ ἐνεπυρίσθη ἡ οἰκία ἡ λεγομένη Πάρδου· καὶ κατεκαύθησαν πολλά, τοῦτ' ἔστιν ἀπὸ τοῦ Χαλκοῦ ἕως τῆς λεγομένης τὸ Ἐλευσίας. καὶ ἐγένοντο φόνοι πολλοί. προκένσου δὲ γενομένου ἐν τῷ Ἑβδόμῳ ἀπώλεσαν οἱ βεστήτορες τὸ στέμ- P. 192
μα τοῦ βασιλέως, ὅπερ μετὰ μῆνας η' εὑρέθη. ὅπου καὶ ἓν μαργαριτάριν καὶ πᾶσα ἡ λοιπὴ αὐτοῦ θέα ἐσώθη καὶ εὑρέθη.

Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Ἀπολλιναρίου ἔτος α'. A.M. 6042

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ἀχθέντος ἱππικοῦ πρεσβευ- V. 153 B
τὴς Ἰνδῶν ἦλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει φέρων ἐλέφαντα· καὶ εἰσῆλθεν ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ. τῷ δὲ Ἰανουαρίῳ μηνὶ κατεβιβάσθη τὸ ὄνομα Μηνᾶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ προανεβιβάσθη τὸ ὄνομα Βιγιλίου προτασσομένου ἐν τοῖς διπτύχοις. τῷ δὲ Μαρτίῳ μηνὶ ἐξείλησεν ὁ ἐλέφας νυκτὸς ἀπὸ τοῦ σταύλου, καὶ πολλοὺς ἐπάταξεν καὶ ἄλλους ἐφόνευ-

3. τοὺς Ξηρολ. a. τοῦ κίωνος ed. Par. et in marg. τοὺς κίονας. 8. Εὐλυσίας a. 11. αὐτοῦ om. a. 19. ἐξείλησεν] ἐξήλησεν vulg.

ut multi dormientes insinuantibus se per domos fulguribus damnum passi fuerint. die vero sancto Ioanni sacro tonitrua atque fulgura penitus horrenda extitere, ita ut Xerolophi columnae pars una abraderetur et exsquammaretur, et eiusdem columnae epistylium prorsus idem damnum pateretur. mense autem Iulio ambae factiones inter se conflixerunt, et domus, cui a Pardo factum est nomen, incendio consumpta est: aliae quoque aedes plurimae flammis devastatae, quae nimirum ab aereo Tetrapylo ad locum Eleusiae dictum: caedes quoque innumerae perpetratae. processu autem imperatoris ad Hebdomum habito, coronam vestitores amiserunt, quae post octo demum menses reperta fuit: in qua vel unicus unio caeteraque eius ornamenta integra inventa fuere.

Alexandriae episcopi Apollinarii annus primus. A.C. 542

Hoc anno mense Octobri, ludis circensibus celebratis legatus ex India secum ducens elephantem Cpolim venit, et circum ingressus est. porro mense Ianuario patriarchae Cpoleos nomen primo gradu motum est, et Vigilio ei praeposito, nomen etiam eius in ecclesiastici tabulis ad primum ordinem promotum fuit. Martio vero mense noctu e stabulo elephas evadens plurimos feriit, et alios occidit. die

σεν. καὶ τῷ Ἀπριλλίῳ μηνὶ ιϛ΄ ἐγένετο συμβολὴ τῶν δήμων
πρὸς ἀλλήλους ἐν δειλινῇ ἱππικοῦ ἀγομένου· καὶ πολλοὶ
ἀπέθανον ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, καὶ εἰς ἐργαστήρια εἰσῆλ-
θον καὶ ἥρπαζον, εἴ τι εὕρισκον ὑπάρχον ὄντος Ἰωάννου τοῦ
C ἐπιλεγομένου Κοκκοροβίου. τῷ δὲ Ἰουλίῳ μηνὶ κη΄, ἡμέρᾳ γ΄,
γέγονεν τὰ ἐγκαίνια τῶν ἁγίων ἀποστόλων, καὶ ἡ κατάθεσις
τῶν ἁγίων λειψάνων Ἀνδρέου, Λουκᾶ καὶ Τιμοθέου, τῶν
ἁγίων ἀποστόλων. καὶ διῆλθεν ὁ ἐπίσκοπος Μηνᾶς μετὰ τῶν
ἁγίων λειψάνων καθήμενος ἐν ὀχήματι χρυσῷ βασιλικῷ δια-
λίθῳ κρατῶν τὰς τρεῖς θήκας τῶν ἁγίων ἀποστόλων εἰς τὰ
γόνατα αὐτοῦ· καὶ οὕτως ἐποίησε τὰ ἐγκαίνια.

A.M. 6043 Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ἀπριλλίῳ ἰνδικτιῶνος δ΄ ἐπέμφθη
Ναρσῆς ὁ κουβικουλάριος ἐν Ῥώμῃ ὀφείλων πολεμῆσαι τοῖς
Γότθοις τοῖς παραλαβοῦσι τὴν Ῥώμην, ἐπειδὴ μετὰ τὸ πα-
D ραλαβεῖν αὐτὴν τὸν Βελισάριον, πάλιν ἐπανέστησαν, καὶ πα-
ρέλαβον αὐτὴν οἱ Γότθοι. τῷ δὲ Ἰουλίῳ μηνὶ θ΄ ἐγένετο
σεισμὸς μέγας καὶ φοβερὸς ἐν πάσῃ τῇ χώρᾳ Παλαιστίνης
καὶ Ἀραβίας καὶ Μεσοποταμίας καὶ Συρίας καὶ Φοινίκης,
καὶ ἔπαθεν Τύρος καὶ Σιδὼν καὶ Βήρυτος καὶ Τρίπολις καὶ
Βύβλος. καὶ ἀπέθανον ἐν αὐταῖς ἀνθρώπων πλήθη πολλά.
ἐν δὲ τῇ πόλει Βόστρυος ἀπεσπάσθη ἀπὸ τοῦ παρακειμένου

2. δειλινῆς vulg. 6. γέγοναν vulg., fort. γεγόνασι. 10. τρεῖς om. b. 20. Βύβλος a, Βύβλις vulg. 21. Βότρυος b.

autem decimo sexto Aprilis vespere, dum ludi circenses agerentur, populares factiones ad invicem decertarunt, multique ex utraque parte interfecti: subindeque in officinas irruentes, obvia quaeque diripuerunt, Ioanne cognomento Coccorobio urbis praefecto. caeterum Iulii mensis die vigesimo octavo, tertia feria, sanctorum apostolorum aedis facta est consecratio, et sanctarum reliquiarum Andreae, Lucae et Timothei, qui sancti apostoli, depositio. episcopus vero Menas una cum sanctis reliquiis progressus est, vehiculo aureo imperatorio gemmis exornato vectus: tres autem sanctorum apostolorum gestabat loculos supra genua: atque ita dedicationem celebravit.

A. C. 543 Hoc anno, mense Aprili, indictione quarta, Narses cubicularius bellum Gotthis, qui urbem ceperant, illaturus, Romam missus est. nam post receptam urbem a Belisario, bellum reparaverunt Gotthi, et eam denuo armis occupaverunt. Iulii vero mensis die nono, magnus et terribilis terrae motus factus est per omnem Palaestinae, Arabiae, Mesopotamiae, Syriae et Phoenices regionem: adeo ut Tyrus, Sidon, Berytus, Tripolis et Byblis multa damna acceperint, et hominum perierint multa millia. ad Bostram vero civitatem magna pars promon-

τῇ θαλάσσῃ ὄρους, τοῦ λεγομένου Λιθοπροσώπου, μέρος πολύ, καὶ εἰσηνέχθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπετέλεσε λιμένα, ὥς δύνασθαι ὁρμᾷν ἐν αὐτῇ πλοῖα πολλὰ παμμεγέθη. οὐκ εἶχεν γὰρ αὕτη ἡ πόλις πρὸ τούτου λιμένα. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπέστει- P. 193
λεν χρήματα πρὸς τὸ ἀνεγεῖραι τὰ πεπτωκότα τῶν αὐτῶν πόλεων. ἔφυγε δὲ ἡ θάλασσα εἰς τὸ πέλαγος ἐπὶ μίλιον ἕν. καὶ ἀπώλοντο πλοῖα πολλά, καὶ πάλιν τῇ τοῦ θεοῦ κελεύσει ἀποκατέστη εἰς τὴν ἰδίαν κοίτην.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος ιε' γεγόνασι A.M. 6044
τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγίας Εἰρήνης πέραν ἐν Συκαῖς. καὶ ἐξῆλθον τὰ ἅγια λείψανα ἐκ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας μετὰ τῶν δύο πατριαρχῶν Μηνᾶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἀπολιναρίου τοῦ Ἀλεξανδρείας. καὶ ἐκάθισαν ἀμφότεροι ἐν τῷ βα- B
σιλικῷ ὀχήματι κατέχοντες ἐν τοῖς γόνασιν αὐτῶν τὰ ἅγια λείψανα· καὶ ἦλθον ἕως τοῦ περάματος καὶ ἐπέρασαν, καὶ V. 154
ἀπήντησεν αὐτοῖς ὁ βασιλεύς. καὶ ἠνέῳξαν τὴν αὐτὴν ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας μάρτυρος Εἰρήνης. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐκαθαρίσθη ὁ λιμὴν τοῦ Ἑβδόμου, καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ τελευτᾷ Μηνᾶς ὁ ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἐγέγονεν ἀντ' αὐτοῦ ὁ Εὐτύχιος ὁ ἀποκρισιάριος Ἀμασίας μοναχὸς τῆς ἐν Ἀμασίᾳ μονῆς καὶ πρεσβύτερος τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, τοῦ λειψάνου Μηνᾶ

1. τῆς θαλάσσης e. 2. εἰσηνέχθη a, εἰσήχθη vulg. 4. ἡ αὐτὴ πόλις vulg. 7. κελεύσει] βοηθείᾳ b.

torii mari adiacentis, cui nomen Lithoprosopus, avulsa in mare translata est: portumque effecit multis magnis navibus recipiendis idoneum: cum urbs illa prius portum non habuisset. imperator autem reparandis earum urbium ruinis magnam pecuniae vim misit. recessit etiam mare in altum pelagi sinum ad mille passus: ex quo multae naves in profundum submersae: rursumque dei nutu in proprium alveum se recepit.

Hoc anno mense Septembri, indictione decima quinta, Sycis, trans A. C. 544
urbis regiae portum, sanctae Irenes dedicatio peracta: comitantibus vero duobus patriarchis Mena Cpoleos et Apollinario Alexandriae e magna ecclesia sanctae reliquiae processerunt. sedebant autem illi in imperatoris curru sanctas reliquias genibus appositas sustentantes. ad lemborum itaque stationem venerunt, et traiicientibus portum occurrit imperator. solemni itaque ritu sanctae Irenes ecclesiam aperuerunt. eodem anno Hebdomi portus repurgatus. eodemque tempore Menas episcopus Cpoleos defunctus est: in cuius locum suffectus apocrisiarius Amaseae, presbyter et monasterii ipsius Amaseae monachus, Eutychius, eo ipso die, quo Menae cadaver in sacris aditis adhuc

ἔτι προκειμένου ἐν τῷ ἱερατείῳ. καὶ τῷ Αὐγούστῳ μηνὶ
C ἐπινίκια ἦλθεν ἀπὸ Ῥώμης Ναρσῆ τοῦ κουβουκουλαρίου καὶ ἐξάρχου Ῥωμαίων. συμβαλὼν γὰρ πόλεμον μετὰ Τωτίλα ῥηγὸς τῶν Γότθων κατὰ κράτος ἐνίκησεν, καὶ ἔλαβεν τὴν Ῥώμην, καὶ ἔσφαξεν τὸν Τώτιλαν, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ᾑμαγμένα σὺν τῷ διαλίθῳ καμηλαυκίῳ ἔπεμψεν ἐν Κωνσταντινουπόλει· καὶ ἐρρίφησαν εἰς τοὺς πόδας τοῦ βασιλέως ἐπὶ σεκρέτου. δεῖ δὲ ταγῆναι καὶ τοῦ Ἀνθίμου ἔτος εἰς τὸν πατριάρχην Μηνᾶν, ἵνα συσταθῶσι τὰ ἑκκαίδεκα ἔτη.

A.M. 6045 Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Εὐτυχίου ἔτος α΄.

D Τούτῳ τῷ ἔτει γέγονεν ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ πέμπτη σύνοδος κατὰ Ὠριγενοῦς τοῦ παράφρονος, καὶ Διδύμου τοῦ ἀπὸ ὀμμάτων, καὶ Εὐαγρίου, καὶ τῆς ἑλληνόφρονος αὐτῶν ληρῳδίας, καὶ αὖθις κατὰ τῶν ἀκεφάλων κεφαλαίων. Βιγίλιος δὲ ὁ Ῥώμης τοῖς συνελθοῦσιν οὐ συνήδρευσεν· ἀπελύθη δὲ
P. 194 πολλῶν κινηθέντων ὑπὸ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ ἐτελεύτησεν τὴν ἐπὶ Ῥώμην ἀναλύων ὁδόν.

A.M. 6046 Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Αὐγούστῳ ιε΄, ἰνδικτιῶνος β΄, ὥρᾳ μεσονυκτίου διαφανούσης κυριακῆς, ἐγένετο σεισμὸς φοβερός, ὥστε παθεῖν οἴκους πολλοὺς καὶ λουτρὰ καὶ ἐκκλησίας καὶ

3. Τώτιλλα vulg. et sic ubique. 14. κεφαλαίων om. e. 19. διαφανούσης b.

expositum iacebat. Augusto mense triumphales nuncii et victoriae monumenta Roma Cpolim delata, Narse nimirum cubiculario et Romanorum exarcho victore. pugna siquidem cum Totila Gotthorum rege conserta, summam sibi sua virtute peperit victoriam, Romam recepit, Totilam interfecit, vestimentaque eius adhuc sanguine tincta, pileolumque eius gemmis ornatum Cpolim misit: quae ad imperatoris pedes in secreto proiecta sunt. caeterum annum unum Anthimi in patriarchae Menae tempus conferri oportet, ut sexdecim annorum ratio constet.

A. C. 545 Cpoleos episcopi Eutychii annus primus.

Hoc anno sanctum et oecumenicum quintum concilium adversus dementem Origenem, Didymum oculorum lumine privatum, Evagrium eorumque deliria in gentilium mentem declinantia, et insuper adversus acephalorum capita celebratum est. congregatis vero patribus haud simul consedit pontifex Romanus Vigilius: sed ab imperatore multis tumultuantibus dimissus, iter, quo Romam pergitur, agens, in Illyrico diem extremum obiit.

A. C. 546 Hoc anno, mensis Augusti decimo quinto, indictione secunda, illucescentis iam dominici diei post mediam noctem tempore, terrae

μέρος τῶν τειχῶν Κωνσταντινουπόλεως, μάλιστα τὰ τῆς Χρυσῆς πόρτης· καὶ πολλοὶ ἀπέθανον. πέπτωκε δὲ καὶ Νικομηδίας μέρος πολύ. ἐπεκράτησε δὲ ὁ αὐτὸς σεισμὸς ἡμέρας τεσσαράκοντα, καὶ πρὸς ὀλίγον οἱ ἄνθρωποι κατενύγησαν λι- B τανεύοντες καὶ προεδρεύοντες καὶ εἰς τὰς ἐκκλησίας μένοντες, καὶ πάλιν φιλανθρωπίας θεοῦ γενομένης ἐπὶ τὸ χεῖρον γεγόνασιν. γίνεται δὲ καὶ ἡ μνήμη τοῦ σεισμοῦ τούτου κατ' ἔτος ἐν τῷ Κάμπῳ λιτανεύοντος τοῦ λαοῦ. οἱ δὲ Λαζοὶ ἀπεθήσαντες Ῥωμαίους διὰ τὰς Ἰωάννου τοῦ ἄρχοντος αὐτῶν φιλαργυρίας καὶ ἀδικίας, καὶ πρὸς Πέρσας αὐτομολήσαντες, πάλιν τῷ χρόνῳ τούτῳ τοῖς Ῥωμαίοις προσερρύησαν, καὶ τὴν Πέτραν τῶν φρουρίων παρέλαβον οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ τοὺς Πέρ- C σας ἀπήλασαν.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ἰουλίου ιαʹ, ἰνδικτιῶνος γʹ, ἐν τῇ A.M. 6047 συνάξει τῆς ἁγίας Εὐφημίας τοῦ Ὅρου γέγονε σεισμὸς μέγας· V. 155 καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ ιθʹ ἐγένοντο βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ φοβεραὶ καὶ ἄνεμος Λὶψ φοβερός, ὥστε πεσεῖν τὸν σταυρὸν τὸν D ἔσωθεν ἱστάμενον τῆς πόρτης τοῦ Ῥουσίου.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ἰουλίῳ ἰνδικτιῶνος δʹ ἐστασίασαν A.M. 6048

9. φιλαργυρίας καὶ om. b. 11. τῷ χρόνῳ τούτῳ om. a. 15. τῆς ἁγίας Εὐφημίας τοῦ Ὅρου f, τῆς ἁγίας τοῦ Ὅρου a, τῇ ἁγίᾳ τοῦ ὅρου vulg., τῆς ἁγίας Εὐφημίας τοῦ Ὀλυβρίου coni. Goar. 16. καὶ τῷ — — βρονταὶ om. b.

motus contigit adeo horrendus, ut aedes plurimae, balnea, ecclesiae, moenium urbis Cpoleos pars, quae maxime ad Chrysen portam, damnum ingens passa fuerint, et eo plures oppressi perierint. corruit etiam pars Nicomediae maxima. invaluit autem is terrae tremor diebus quadraginta, modicoque spatio ad mentem et poenitentiam redierunt homines, publicis per vias precibus, ecclesiasticorum coetuum frequentia, diuturna in ecclesiis mora divinam opem implorantes: mox vero dei clementiam experti in deteriora prolabebantur. caeterum populo in Campum cum precibus processionem agente huius terrae motus per annos singulos memoria renovatur. porro Lazi a Romanis deficientes ob Ioannis eorum praefecti avaritiam atque iniustitiam, ad Persas transfugere: sed iterum intra eundem annum ad Romanorum partes rediere: et expulsis Persis Romani castrum Petram cepere.

Hoc anno mensis Iulii die undecimo, indictione tertia, in sacro A.C. 547 conventu ad sanctae Euphemiae Olybrii celebrato, vehemens factus est terrae motus. eiusdem vero mensis decimo nono, tonitrua et fulgura plane horrenda visa, ventusque Libs terribilis adeo spiravit, ut crux intra Rusii portam affixa in terram deciderit.

Hoc anno, mense Iulio, indictione quarta, Caesareae in Palae- A.C. 548

Ἰουδαῖοι καὶ Σαμαρεῖται ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης, καὶ ποιήσαντες πρὸς ἀλλήλους ἐν τάξει Πρασινοβενέτων ἐπῆλθον τοῖς Χριστιανοῖς τῆς αὐτῆς πόλεως, καὶ πολλοὺς ἀνεῖλον, καὶ ἐκκλησίας κατέκαυσαν Στέφανον δὲ τὸν ἔπαρχον αὐτῆς πόλεως
P. 195 ἐν τῷ Πραιτωρίῳ ἀνεῖλον, καὶ τὴν ὑπόστασιν αὐτοῦ καθήρπαξαν. ἡ δὲ γυνὴ αὐτοῦ ἀνελθοῦσα ἐν τῇ πόλει, προσῆλθεν τῷ βασιλεῖ· καὶ ἐκέλευσεν Ἀμαντίῳ τῷ στρατηλάτῃ κατελθεῖν ἐν Παλαιστίνῃ, καὶ τὸν φόνον τοῦ Στεφάνου ἐκζητῆσαι· ὅστις εὑρὼν τοὺς μὲν ἐφούρκισεν, τοὺς δὲ ἀπεκεφάλισεν, τοὺς δὲ ἠκρωτηρίασεν καὶ ἐδήμευσεν. καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐν πᾶσι τοῖς ἀνατολικοῖς μέρεσιν. τῷ δὲ Δεκεμβρίῳ μηνὶ ἐγένετο θνῆσις ἀνθρώπων ἐν διαφόροις πόλεσιν, μάλιστα δὲ τῶν παίδων. ὁμοίως καὶ τῷ Μαΐῳ μηνὶ ἐγένετο σπάνις ἄρτου ἐν
B Βυζαντίῳ. καὶ ἐστενώθησαν καὶ ἔκραξαν τῷ βασιλεῖ· δέσποτα, εὐθηνίαν τῇ πόλει. καὶ ἀνέσκαψαν τὸν ὕπαρχον ἐν γενεθλιακῷ θεωρίῳ, ὄντων ἐν τῷ ἱππικῷ καὶ πρεσβευτῶν τῶν Περσῶν. καὶ ἀγανακτήσας ὁ βασιλεὺς κελεύει Μουσουνίῳ τῷ ὑπάρχῳ κρατῆσαι τοὺς τοῦτο ποιήσαντας, καὶ ἐκολάσθησαν. ἐλύπησαν γὰρ τὸν βασιλέα, ὅτι ἐπὶ τοῦ πρεσβευτοῦ τῶν Περσῶν

2. Προιβινέτων b. 4. ἔπαρχον b, ὕπαρχον vulg. 8. Στεφάνου] ὑπάρχου a. 11. μέρεσιν] πόλεσι b. 16. τῶν om. a. 18. ἐπάρχῳ b.

stina Iudaei et Samaritae tumultuati sunt, et factionis Prasinae et Venetae dissidia inter se simulantes, in Christianos urbis illius cives irruerunt, et multis eorum occisis, succenderunt ecclesias: Stephanum insuper eiusdem civitatis praefectum sustulerunt e medio, et facultates eius omnes depraedati sunt. eius vero coniux Cpolim profecta imperatorem adiit, qui Amantium militiae magistrum in Palaestinam missum de Stephani caede iussit inquirere. sontes quos reperit, quosdam suspendio, alios capitis abscissione, truncatione membrorum nonnullos, plerosque facultatum amissione mulctavit: ex quo metus ingens in partes omnes orientales incubuit. caeterum mense Decembri variis in civitatibus hominum, maxime vero puerorum, mortalitas pervagata est. Maio pariter mense panis raritas Byzantium afflixit: populusque in angustias coniectus, ad imperatorem vociferatus est: domine, da urbi abundantiam. tum in ipsis natalitiis spectaculis, Persarum legatis in circo considentibus, praefecti domum everterunt: ex quo indignatus imperator praefectum Musonium tetrum adeo facinus aggressos detinere, et in eos severius animadvertere iussit. imperator siquidem indoluit populi factiones coram Persarum legato in eum impudenter vociferatas: vini etenim, laridique, et cuiuslibet ciborum speciei ubertas erat quam maxima: tantum frumenti et hordei penuria.

*κατέκραζον αὐτῷ οἱ δῆμοι. οἴνου μὲν καὶ λάρδου καὶ παντοίου
εἴδους εὐθυνία ἦν, σίτου δὲ καὶ κρίθης λεῖψις. τῷ δὲ Ἰου-
λίῳ μηνὶ ιγ', ἡμέρᾳ ε', ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ φο-
βεραί, ὥστε πολλοὺς βλαβῆναι, καὶ βροχὴ πολλή, ὥστε ἀπὸ* C
πολλῆς ἀβροχίας οὖσαν κορεσθῆναι τὴν γῆν.

Ῥώμης ἐπισκόπου Πελαγίου ἔτος α'. A.M. 6049

*Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Δεκεμβρίῳ ς' εἰς τὴν μνήμην τῆς
κόνεως ἐτελεύτησεν ὁ Τιμόθεος ἔξαρχος τῶν μοναστηρίων
καὶ ἡγούμενος τῆς Δαλμάτου μονῆς· καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ
Ἄνθυμος ἔγκλειστος τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου. καὶ ἐφάνη πῦρ* V. 156
ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς εἶδος λόγχης ἀπὸ ἄρκτου ἕως δυσμῶν. καὶ D
*τῷ Ἀπριλλίῳ μηνὶ ἡμέρᾳ β' ἐγένετο σεισμὸς φοβερὸς καὶ
ἀβλαβής.*

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ, ἡμέρᾳ ς', ἰνδικτιῶνι ς', A.M. 6050
γέγονε σεισμὸς μέγας διαφαίνοντος τοῦ σαββάτου. καὶ τῷ P. 196
*Δεκεμβρίῳ μηνὶ ιδ' γέγονεν ἕτερος σεισμὸς φοβερὸς πάνυ,
ὥστε παθεῖν τὰ δύο τείχη Κωνσταντινουπόλεως, τό τε Κων-
σταντινιακὸν καὶ τὸ ὑπὸ Θεοδοσίου κτισθέν. κατέπεσον δὲ
ἐν Ἐξαιρέτῳ ἐκκλησίαι, καὶ τὰ ἐπέκεινα τοῦ Ἑβδόμου καὶ ὁ
ἅγιος Σαμουήλ, καὶ ἡ ἁγία θεοτόκος τῶν Πεταλᾶ, καὶ τοῦ
ἁγίου Βικεντίου, καὶ πολλὰ θυσιαστήρια ἐκκλησιῶν καὶ κιβώ-*

5. *οὖσαν*] fort. *παθοῦσαν*. 7. *Νοεμβρίῳ* b. 8. *κόνης* b.
15. *διαφανόντος* e. 21. *κιβούρια* vulg.

Iulii demum mensis die decimo tertio, hebdomadis quinto, fulgura
et tonitrua adeo horrenda excitata, ut multi damnum paterentur:
imber quoque ita copiosus, ut imbris inopia laborans terra, aquis
plane exsaturata fuerit.

Romae episcopi Pelagii annus primus. A. C. 549

Hoc anno, mensis Decembris die sexto, monasteriorum praefectus
et Dalmati monasterii privatim praepositus Timotheus ad pulveris igniti
memoriam obiit: et in eius locum Anthymus eiusdem monasterii in-
clusus suffectus est. ignisque in caelo apparuit in lanceae specie a
septentrione ad occasum: et Aprilis mensis die secundo, horrendus
extitit terrae motus, a quo nullum illatum periculum.

Hoc anno, mensis Octobris die sexto, indictione sexta, sub sab- A. C. 550
bati crepusculum ingens terrae motus extitit: et mensis Decembris
quarto decimo, alius pariter fuit plane horrendus: adeo ut duo muri
Cpoleos urbis, qui nimirum Constantiniacus, et qui a Theodosio di-
citur extructus, damnum paterentur. ruinam vero expertae sunt quae
in Exaereto ecclesiae, et quae protenduntur Hebdomum ultra; sancti
Samuelis sanctaeque deiparae, cui ex Petala nomen, sancti insuper

ρια, ἀπὸ τῆς Χρυσῆς πόρτης ἕως τοῦ Ῥουσίου· καὶ οὐκ ἦν
τόπος ἢ προάστειον, ὃ οὐκ ἔπεσεν ἀπὸ τῆς φοβερᾶς ἀπειλῆς
B τοῦ σεισμοῦ. τὸ δὲ Ῥήγιον κατέπεσεν ἕως ἐδάφους, ὥστε μὴ
γνωρίζεσθαι αὐτό. ἔπεσε δὲ ἡ ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Στρατονί-
κου καὶ Καλλινίκου ἕως ἐδάφους, αἱ οὖσαι ἐν τῷ Ῥηγίῳ. καὶ
ὁ κίων δὲ ὁ πορφυροῦς ὁ ἑστὼς ἔμπροσθεν τοῦ παλατίου
Ἰουκουνδιανῶν μετὰ τῆς ἐπικειμένης αὐτῷ στήλης ἔπεσε, καὶ
ἐπάγη εἰς τὴν γῆν πόδας ὀκτώ. ἔπεσε δὲ καὶ ἡ στήλη Ἀρ-
καδίου τοῦ βασιλέως ἡ εἰς τὴν ἁψῖδα τοῦ Ταύρου, ἡ εἰς τὸ
ἀριστερὸν μέρος ἑστῶσα, καὶ πολλοὶ ἔπαθον ἐν τοῖς συμπτώ-
C μασιν. ἕτεροι δὲ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ καταληφθέντες ὑπὸ τῶν
συμπτωμάτων, διεσώθησαν μετὰ δύο καὶ τρεῖς ἡμέρας. ἠκού-
σθη δὲ ὅτι καὶ ἐν ἑτέραις πόλεσιν τὸ αὐτὸ γέγονε. τοιοῦτον
γὰρ μέγαν καὶ φοβερὸν σεισμὸν οὐ μέμνηται ἄνθρωπος ἐπὶ
τῆς γῆς ἐν τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ. ἔμεινεν δὲ σειομένη ἡ γῆ ἡμέ-
ρας καὶ νυκτὸς [μετὰ φιλανθρωπίας] ἡμέρας δέκα, καὶ πρὸς
ὀλίγον οἱ ἄνθρωποι κατενύγησαν λιτανεύοντες, φιλανθρωπίας
δὲ γενομένης παρὰ θεοῦ, ἐπὶ τὸ χεῖρον πάλιν γεγόνασιν. ὁ
δὲ βασιλεὺς οὐκ ἐφόρεσεν τὸ στέμμα ἐπὶ ἡμέρας μ'. ἀλλὰ

1. Ῥησίου b, Ῥυσίου f. 3. κατέπεσεν e, οὕτως ἔπεσεν vulg. 7. Ἰουκουνδιανῶν Goar. ex Proc. de Aed. Iust., Ἰουκουρδιανῶν a f, Ἰουκαρδιανῶν vulg. 11. καταληφθέντων b. 16. μετὰ φιλανθρωπίας delendum videtur.

Vincentii templum, pluraque ecclesiarum altaria, nec non ciboria, a Chryse porta ad eam quae Rusii, corruerunt: neque locus aut suburbanum praedium extitit, quod ab horrenda terrae motus agitatione iacturam non tulerit. ad solum autem usque ita deturbatum est Rhegium, ut ubi quondam steterit, nec ipsis oculis extaret. ad haec sanctorum Stratonici et Callinici ecclesiae, quae in Rhegio, ad imum usque solum eversae: sed et porphyretica columna e palatii Iucundianarum regione erecta, una cum superposita sibi statua decidit, defossaque est in terram pedes octo. corruit etiam in terram imperatoris Arcadii statua, ad arcus Tauri partem sinistram posita: multique ruinis oppressi: plures post octo dies sub ruinis reperti post dies duos aut tres incolumes evaserunt. quin etiam in aliis civitatibus idem contigisse relatum. paris enim et aeque magni terribilisque terrae motus famam, ea hominum aetate, per universum terrarum orbem se audivisse nemo meminit. concutiebatur continuo terra diu noctuque per dies integros decem, non abalienata penitus dei clementia, et ad breve spatium homines processionum precibus attenti ad poenitentiam sunt revocati: dei vero humanitatem securius experti, in deteriora rursum facinora retro lapsi sunt. imperator

καὶ τῇ ἁγίᾳ τοῦ Χριστοῦ γεννήσει χωρὶς αὐτοῦ προῆλθεν ἐν
τῇ ἐκκλησίᾳ· ὥστε καὶ τὰ ἐξ ἔθους γενόμενα ἄριστα εἰς τὰ D
ιθ΄ ἔπαυσαν· καὶ τὴν τούτων ἔξοδον τοῖς πτωχοῖς ἔδωκαν.
τῷ δ' αὐτῷ χρόνῳ εἰσῆλθεν ἔθνος ἐν τῷ Βυζαντίῳ παράδο-
ξον τῶν λεγομένων Ἀβάρων, καὶ πᾶσα ἡ πόλις συνέτρεχεν
εἰς τὴν θέαν αὐτῶν, ὡς μηδέποτε ἑωρακότες τοιοῦτον ἔθνος.
εἶχον γὰρ τὰς κόμας ὄπισθεν μακρὰς πάνυ δεδεμένας πραν-
δίοις καὶ πεπλεγμένας. ἡ δὲ λοιπὴ φορεσία αὐτῶν ὁμοία
τῶν λοιπῶν Οὔννων. οὗτοι φυγόντες ἐκ τῆς ἰδίας χώρας
ἦλθον εἰς τὰ μέρη Σκυθίας καὶ Μυσίας, καὶ ἔπεμψαν πρὸς
Ἰουστινιανὸν πρέσβεις δεχθῆναι αὐτούς. τῷ δὲ Φεβρουαρίῳ
μηνὶ γέγονεν θνῆσις ἀνθρώπων ἀπὸ βουβῶνος, μάλιστα δὲ P. 197
τοῖς νέοις, ὥστε μὴ ἐπαρκεῖν τοὺς ζῶντας θάπτειν τοὺς τε- V. 157
θνεῶτας· ἐκράτησεν δὲ ἡ θνῆσις ἀπὸ μηνὸς Φεβρουαρίου
ἕως μηνὸς Ἰουλίου.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Μαΐῳ ζ΄, ἡμέρᾳ γ΄, ὥρᾳ πέμπτῃ A.M. 6051
φιλοκαλουμένου τοῦ Τρούλλου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας (ἦν γὰρ B
διερρηγμένος ἐκ τῶν γενομένων σεισμῶν) ἐργαζομένων τῶν
Ἰσαύρων, ἔπεσεν τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς προϋποστολῆς τοῦ

1. τοῦ add. ex b: τοῦ θεοῦ add. f. 3. δέδωκαν vulg., fort. δεδώκασι. 9. τοῖς λοιποῖς Οὔννοις a, αὐτῶν λοιπῶν Οὔννων f. 18. διερρηγμένος a, διαρερηγμένος vulg. 18. ἐργαζομένων] h. l. desinit lacuna codicis A. 19. πρὸ ὑποστολῆς A.

interim stemma capiti per dies quadraginta non imposuit: sed et absque corona sacris Christi natalitiis ad ecclesiam processit: adeo ut agitata, ut moris est, ad novemdecim accubitus convivia, penitus cessaverint, et eorum pretium in pauperes insumpserint. sub idem tempus gens prorsus insolens atque incognita, Abares ei nomen, Cpolim advenit: et ad eius spectaculum, quod nusquam visi fuissent huius formae homines, cuncta urbs effusa est. comas siquidem a tergo longas admodum taeniis revinctas et implexas gestabant: reliquus licet habitus Unnico simillimus conspiceretur. illi porro relicta patria regione in Scythiae Mysiaeque partes se conferentes, ut humanius in iis provinciis admitterentur, ad Iustinianum legatos destinaverunt. caeterum mense Februario mortifera ex bubone lues in homines, maxime iuvenes, grassata est: adeo ut sepeliendis mortuis non sufficerent vivi: obtinuit vero et invaluit a Februario ad usque mensem Iulium.

Hoc anno, mensis Maii die septimo, hebdomadis tertio, hora post A.C. 551
exortum quinta, suis pene iam ornamentis perfecti et Isaurorum opera bene instructi magnae ecclesiae Trulli (disruptus enim et hiatu de-

ἁγίου θυσιαστηρίου, καὶ συνέτριψεν τὸ κιβώριον καὶ τὴν ἁγίαν τράπεζαν καὶ τὸν ἄμβωνα. καὶ κατεγινώσκοντο οἱ μηχανικοί, ὡς ὅτι περ ὑποκάτωθεν οὐκ ἐποίησαν τὴν κρέμασιν φυγόντες τὴν ἔξοδον, ἀλλ' ἐτρύπησαν τοὺς πινσοὺς τοὺς βαστάζοντας τὸν τροῦλλον, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἐβάσταξαν. λοι-
C πὸν συνιδὼν ὁ εὐσεβέστατος βασιλεὺς ἤγειρεν ἄλλους πινσούς, καὶ ἐδέξατο τὸν τροῦλλον, καὶ οὕτως ἐκτίσθη, ὑψωθεὶς πλέον εἴκοσι πόδας εἰς ἀνάβασιν ἐπάνω τοῦ πρώτου κτίσματος.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐπανέστησαν Οὖννοι καὶ Σκλάβοι τῇ Θρᾴκῃ πλήθη πολλά, καὶ ἐπολέμησαν αὐτήν, καὶ πολλοὺς ἐφόνευσαν καὶ ᾐχμαλώτευσαν. ἐπίασαν δὲ καὶ Σέργιον τὸν στρατηλάτην υἱὸν Βάρχου τοῦ πρεσβυτέρου, καὶ τὸν Ἐδερμᾶν τὸν στρατηγὸν Καλοποδίου τοῦ ἐνδοξοτάτου κουβικουλαρίου καὶ πραιποσίτου. εὑρόντες δὲ τοῦ τείχους τοῦ Ἀναστασιακοῦ τόπους τινὰς πεπτωκότας ἐκ τῶν σεισμῶν, εἰσελθόντες ᾐχμα-
D λώτευσαν ἕως Δρυπίας καὶ Νυμφῶν καὶ Χιτουκώμεως· καὶ πάντες ἔφυγον ἐν τῇ πόλει μετὰ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν· τοῦτο δὲ γνοὺς ὁ βασιλεὺς ἐδημότευσε πολλούς, καὶ ἔπεμψεν εἰς

2. *μηχανικοί*] *χειμερικοί* A f. 3. *ὡς* A, *καὶ* vulg. *ἀποκάτωθεν* A. 5. *οὐκ ἐβάσταξαν* A f, *οὐ κατεβάσταξαν* vulg. 8. *ἐπάνω* om. b. 10. *πλήθη πολλά, καὶ ἐπολ. αὐτὴν* A, *καὶ ἐπολ. αὐτ. πλ. πολλὰ* vulg. 11. *καὶ* ante *Σέργιον* add. ex A. 16. *Δρουπίας* A. *Χιτουκώμεως* A e, *Σίτου κωμέως* f, *Χιτοῦ κώμης* vulg.

formis ex terrae motuum concussione cernebatur) pars orientalior contractae ad sanctum altare testudinis decidit in terram. molis eiusmodi collabente ruina ciborium, sancta mensa, et ambo comminuta sunt et plane contrita. tantae porro iacturae incusabantur architecti, quod, ut sumptibus parcerent, pilarum capita ad trulli radices non solide per omnes partes compegissent, sed eas pilas, quae trullum suffulciunt, fenestris et aperturis reliquissent hiantes, ex quo sustentando trullo non fuere satis. hoc animadverso, pilas alias piissimus imperator extruxit, quae trullum deinceps exceperunt: atque ita instauratus est viginti pedes altior, quam in priori aedificatione antea fuerat.

Hoc etiam anno Unni et Sclavi cum maximis copiis in Thraciam irruentes eam bello vastaverunt, multosque homines vel occiderunt, vel in captivitatem abduxerunt: sed et Sergium militiae magistrum, Bacchi senioris filium, et Ederman ducem Calopodii clarissimi cubicularii et praepositi filium ceperunt. cumque partes quasdam muri Anastasiani terrae motibus collapsas reperissent, per eas ingressi, in potestatem suam redegerunt loca ad Drypiam, Nymphas et Chittus vicum sita: cunctique facultatibus secum asportatis in urbem con-

Μακρὸν τεῖχος· καὶ συγκρούσαντες πόλεμον ἐκεῖ πολλοὶ ἀπέθανον τῶν Ῥωμαίων καὶ σχολαρίων. λοιπὸν ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς καὶ κατηνέχθησαν τὰ ἀργυρᾶ κιβώρια, καὶ αἱ ἅγιαι τράπεζαι αἱ ἀργυραῖ ἔξω τῆς πόλεως, καὶ παρεφύλαττον τὰς πόρτας πάσας τοῦ τείχους τοῦ Θεοδοσιακοῦ αἱ σχολαὶ καὶ οἱ προτίκτορες καὶ οἱ ἀριθμοὶ καὶ πᾶσα ἡ σύγκλητος· ἰδὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ὅτι ἐπιμένουσιν οἱ βάρβαροι, ἐκέλευσε Βελισάριον τὸν πατρίκιον ἐξελθεῖν κατ' αὐτῶν μετὰ P. 198
ἑτέρων τῆς συγκλήτου. ὁ δὲ Βελισάριος ἔλαβεν πᾶσαν τὴν ἵππον, τήν τε βασιλικὴν καὶ τοῦ ἱππικοῦ καὶ τῶν εὐαγῶν οἴκων καὶ παντὸς ἀνθρώπου, ὅπου ἦν ἵππος· καὶ ὁπλίσας λαόν, ἐξῆλθεν εἰς Χιτούκωμιν· καὶ ἐποίησεν φοσσάτον, καὶ ἤρξατο πιέζειν ἐξ αὐτῶν τινὰς καὶ φονεύειν. καὶ ἐκέλευσεν κοπῆναι δένδρα, καὶ σύρεσθαι ὄπισθεν τοῦ ἐξερκέτου αὐτῶν, καὶ ἐγένετο ἐκ τοῦ ἀνέμου κονιορτὸς μέγας, καὶ ἐπῆγεν ἐπάνω τῶν βαρβάρων. οἱ δὲ νομίσαντες ὅτι πλῆθος πολύ εἰσιν, ἔφυγον καὶ ἦλθον εἰς τὰ μέρη τοῦ ἁγίου Στρατονίκου εἰς τὸ Δέκατον. μαθόντες δὲ ἐκ τῶν κατασκόπων, ὅτι παραφυλακὴ πολ- B
λή ἐστιν εἰς τὰ τείχη Κωνσταντινουπόλεως, ἦλθον εἰς τὰ μέρη V. 158
Τζουρουλλοῦ καὶ Ἀρκαδιουπόλεως καὶ τοῦ ἁγίου Ἀλεξάνδρου

3. ἀργυρὰ κιβούρια vulg. 7. μένουσι A. 8. μετὰ καὶ ἄλλων συγκλητικῶν a. 10. τῶν add. ex A. 12. Χιτούκωμιν A, Χίτου κώμην vulg. φοσσάτον A, φουσάτον vulg. 13. πιάνειν A. 14. ὀπίσω a. αὐτῶν] αὐτοῦ a.

fugerunt. quamobrem imperator multos ex civium numero delectos ad Longum murum misit: ibi commissa pugna multi Romanorum et scholarium ceciderunt. postremum autem iubente imperatore ciboria argentea et sanctae mensae pariter ex argento, quae extra civitatem in ecclesiis erant, suis locis exportatae sunt: portas vero omnes Theodosiani muri defenderunt scholae, protectores, numeri et universus senatus. sed cum barbaros illic pertinaciter permanere videret imperator, patricium Belisarium una cum aliis senatus contra ipsos progredi iussit. porro Belisarius sumptis omnibus equis, tam imperatoris, quam circi, sed et sacrarum domorum, nec non uniuscuiusque hominis privati, cui fuit equus in potestate, populoque armis instructo, ad Chitti pagum profectus est: ibique aciem omnem composuit: tum quosdam ex barbaris capere, et interficere coepit: quin etiam arbores caedi, et pone exercitum in terram trahi imperavit: ex quo pulvis ingens vento excitatus et in barbaros delatus super eos incubuit: qui cum maximas copias inde adesse existimarent, in fugam versi, ad regionem sancti Stratonici, ad Decatum recessere. ac cum subinde a speculatoribus rescivissent Cpoleos muros magno militum numero esse defensos, Tzurulum et Arcadiopolim et Sanctum

Ζουπαρῶν, καὶ ἔμειναν ἐκεῖ παρακαθήμενοι ἕως τὸ ἅγιον πάσχα. μετὰ δὲ τὴν ἑορτὴν τοῦ πάσχα ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες τῆς πόλεως σὺν αὐτῷ ἐν Σηλυμβρίᾳ ἐπὶ τὸ κτίσαι τὸ τεῖχος τὸ μακρόν· ὅθεν οἱ βάρβαροι εἰσῆλθον. καὶ ἔμεινεν ὁ βασιλεὺς ἐκεῖ ἕως τοῦ Αὐγούστου μηνός· ὁμοίως καὶ οἱ βάρβαροι ἔξω τῆς πόλεως περιεπόλευον ἕως τοῦ Αὐγούστου. λοιπὸν ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς γενέσθαι πλοῖα διάπρυμνα, ὥστε ἀπελθεῖν εἰς τὸν Δανοῦβιν, καὶ ἀπαντῆσαι τοῖς βαρ-
C βάροις περοῦσι, καὶ πολεμῆσαι αὐτούς. τοῦτο γνόντες οἱ βάρβαροι, παρεκάλεσαν διὰ πρεσβευτοῦ ἀκινδύνως ἐᾶσαι αὐτοὺς περᾶσαι τὸν Δανοῦβιν. καὶ ἔπεμψεν Ἰουστῖνον τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ καὶ κουροπαλάτην, καὶ διέσωσεν αὐτούς.

A.M. 6052 Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Ἀναστασίου ἔτος αʹ.

D Τούτῳ τῷ ἔτει ἤρξατο ὁ βασιλεὺς κτίζειν τὴν γέφυραν τοῦ Σαγάρεως ποταμοῦ. καὶ ἀποστρέψας τὸν αὐτὸν ποταμὸν ἐν ἄλλῃ κοίτῃ, ἐποίησεν καμάρας φοβερὰς πέντε, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν διοδεύεσθαι, ξυλίνης πρότερον οὔσης τῆς γεφύρας.

A.M. 6053 Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Σεπτεμβρίῳ θʹ, ἡμέρᾳ εʹ, ἰνδικτιῶνι θʹ,

2. τὴν add. ex A. 5. καὶ οἱ A, δὲ οἱ vulg. 7. διάπρυμνα A a, διάπροιμνα f, δίπρυμνα vulg., ἀμφίπρυμνα Agath. p. 327, 9. 8. τοῖς βαρβάροις περοῦσι (fort. περῶσι) A, τοὺς βαρβάρους περνοῦσι f, τοῦ βαρβάρους εἰ περνοῦσι vulg. 9. αὐτοὺς A a f, αὐτοῖς vulg. 12. Κουροπαλάτην] Κοροπαλάτην A, Κυροπαλάτην vulg. 16. ἐποίησεν alterum] ἤγειρεν a, ἤλισε A f.

Alexandrum Zupparorum versus digressi sunt: ibique castris positis usque ad pascha substitere. peracto festo paschali imperator cum universis civibus urbe relicta, ad reparandas Muri longi ruinas Selybriam perrexit: quare pedem retulerunt barbari, et trans murum abierunt. ibi mansit imperator ad Augustum usque mensem: similiter et barbari usque ad mensem Augustum extra urbem circumvagabantur. caeterum imperator bipuppes naves confici, iisque in Danubio adversos Unnos, si quando transfretarent, excipi, et cum eis manus iussit conseri. his auditis barbari missis legatis petiverunt, ut sibi reditus tuto permitteretur, et Danubium traiicerent. misit ergo imperator Iustinum nepotem suum et europalatem: eosque dimisit incolumes.

A.C. 552 Antiochiae episcopi Anastasii annus primus.

Hoc anno pontem ad Sagarim fluvium coepit imperator construere: et flumine in alium alveum abducto, arcus quinque mirabiles ac stupendos excitavit, per quos faciles esset ad utramque ripam transitus: cum pons tantum ligneus antea fuisset.

A.C. 553 Hoc anno, mensis Septembris die nono, hebdomados quinto, in-

ἐφημίσθη ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὅτι ἐτελεύτησεν ὁ βασιλεύς. P. 199 ἦν γὰρ ἐλθὼν ἀπὸ τῆς Θρᾴκης, καὶ οὐδένα ἐθεώρει. καὶ λοιπὸν οἱ δῆμοι ἥρπασαν τοὺς ἄρτους αἰφνίδιον ἐκ τῶν ἀρτοπωλείων καὶ μαγκιπίων· καὶ περὶ ὥραν τρίτην οὐχ εὑρίσκετο ἄρτος ἐν πάσῃ τῇ πόλει, καὶ βροχὴ μεγάλη τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐγένετο. ἐκλείσθησαν δὲ καὶ τὰ ἐργαστήρια, καὶ ἐθρυλλήθη τὸ παλάτιον, ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῆς συγκλήτου ἐθεώρει τὸν βασιλέα διὰ τὸ κεφαλαλγῆσαι αὐτόν. ἐκ τούτου ἐπίστευον ὅτι ἀπέθανεν. περὶ ὥραν δὲ ἐννάτην συμβούλιον ἐποίησεν ἡ σύγκλητος, καὶ ἀπέστειλεν τὸν ἔπαρχον, καὶ ἐποίησεν φῶτα ἅψαι εἰς πᾶσαν τὴν πόλιν, ὅτι ὑγίανεν ὁ βασιλεύς. καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ B κατεστάθη ἡ πόλις ἐκ τῆς ταραχῆς. μετὰ δὲ τὸ ὑγιᾶναι τὸν βασιλέα, Εὐγένιος ὁ ἀπὸ ὑπάρχων διέβαλλε Γεώργιον τὸν κουράτωρα τῶν Μαρίνης καὶ Αἰθέριον τὸν κουράτωρα τῶν Ἀντιόχου, ὡς θελήσαντας ποιῆσαι βασιλέα Θεόδωρον τὸν υἱὸν Πέτρου μαγίστρου, ᾧ συνεφώνησεν καὶ Γερόντιος ὁ ἔπαρχος τῆς πόλεως. ζητηθείσης δὲ τῆς ὑποθέσεως καὶ μὴ ἀποδειχθείσης, ἠγανακτήθη ὁ Εὐγένιος, καὶ ἐδημεύθη ὁ οἶκος αὐτοῦ. προσφυγὼν δὲ ἐκεῖνος τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐσώθη. τῷ δὲ

1. ἐφημίσθη A, ἐφημήθη vulg. 4. μαγκιπίων A, μανκιπείων vulg. καὶ περὶ A, καίπερ vulg. 5. ἐγένετο add. ex A. 8. κεφαλαλγεῖσθαι A. 10. ἀπέστειλεν τὸν ἔπαρχον A, ἔπεμψεν τὸν ὕπαρχον vulg. 12. κατέστη A. 14. Ἐθέριον A. 15. θελήσαντα A b. 17. ἔπαρχος A, ὕπαρχος vulg.

dictione nona, imperatorem obiisse per Cpolim rumor sparsus est. e Thracia quippe in urbem redux, conspicuum nemini se fecerat. plebs itaque confusa ex officinis et mancipiis sive pistrinis panes diripuit, et a tertia iam diei hora nullibi civitatis reperiebatur panis, et copiosus admodum imber eo die decidit. officinae demum omnes clausae: rumorque ex palatio manavit, ad imperatoris conspectum, quod capitis dolore vexetur, ex senatu admitti neminem, ex quo eum ex humanis sublatum arbitrabantur. circa nonam vero horam senatus inito super ea re consilio, praefectum misit, qui pro imperatoris salute, per totam urbem faces et lumina iussit accendi: et hoc pacto ex tanto tumultu ad pristinam tranquillitatem urbs rediit. integra demum imperatori restituta valetudine, Eugenius expraefectus curatorem palatiorum Marinae Georgium et Antiochi curatorem Aetherium, quasi magistri Petri filium Theodorum ex Gerontii urbis praefecti consilio imperatorem creare attentassent, accusavit. facto de crimine diligenti examine, nec eo comprobato, Eugenius invidia non plene liberatus, domum publice proscriptam amisit: is vero ad ecclesiam confugiens, saluti consuluit. mense autem Decembri magno incendio in portu

Δεκεμβρίῳ μηνὶ γέγονεν ἐμπυρισμὸς μέγας ἐν τῷ λιμένι Ἰου-
C *λιανοῦ, καὶ πολλοὶ οἶκοι ἐκάησαν καὶ ἐκκλησίαι ἀπὸ ἀρχῆς*
τοῦ λιμένος ἕως τοῦ Πρόβου. γέγονε δὲ καὶ θανατικὸν μέγα
ἐν τῇ Κιλικίᾳ καὶ Ἀναζαρβῷ, καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ
V. 159 *καὶ σεισμοί, καὶ συνέβαλλον κατ' ἀλλήλων οἱ ὀρθόδοξοι καὶ*
οἱ Σευηριανοί, καὶ πολλοὶ φόνοι γεγόνασι. καὶ ἀποστείλας ὁ
βασιλεὺς Ζίμαρχον τὸν κόμητα τῆς ἀνατολῆς ἐκόλασε τοὺς
ἀτάκτους, καὶ πολλοὺς ἐξώρισεν καὶ ἐδήμευσεν καὶ ἠκρωτη-
ρίασεν.

A.M. 6054 *Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ιβ', ἡμέρᾳ δ', ἰνδικτιῶνι*
D ι', *ἑσπέρας βαθείας γέγονεν ἐμπυρισμὸς μέγας ἐν τοῖς Και-*
σαρείου, ἕως τῆς λεγομένης Ὀμφακερᾶς. καὶ ἐκάησαν ὅλα τὰ
ἐργαστήρια καὶ οἱ πυλεῶνες ἕως τοῦ Βοός. τῷ δὲ Νοεμβρίῳ
μηνὶ ἱππικοῦ ἀγομένου πρὸ τοῦ ἀνελθεῖν τὸν βασιλέα, γέγονε
δημοτικὴ ταραχή, καὶ ἐπῆλθον οἱ Πράσινοι τοῖς Βενέτοις, καὶ
P. 200 *γνοὺς ὁ βασιλεὺς ἀνῆλθεν ἐν τῷ καθίσματι, καὶ θεασάμενος*
τὴν μάχην, ἐκέλευσεν Μαριανῷ τῷ κόμητι τῶν ἐξκουβιτόρων
σὺν τῷ κουράτωρι τῶν Καισαρείου κατελθεῖν, καὶ χωρίσαι τὰ
μέρη. οἱ δὲ ἀπελθόντες οὐκ ἠδυνήθησαν χωρίσαι αὐτούς.

2. οἶκοι] *τόποι* A b. *καὶ ἐκκλησίαι* add. ex A. 3. *τῶν Πρόβου* A. 7. *Ζήμαρχον* A. *κόμητα* A, *κόμετα* vulg. *ἐκώλυσε* A b. 8. *καὶ ἐδ. καὶ ἠκρ.* om. a. 12. *καὶ ἐκάησαν* om. A b f. 14. *ἀγομένου* A, *γενομένου* vulg. 15. *ταραχή*] *ἑορτή* f. *τοῖς Βενέτοις* A, *τοὺς Βενέτους* vulg. 17. *ἐξκουβιτόρων* A, *ἐξκουβίτων* vulg. 18. *χωρῆσαι* f.

Iuliani excitato, multae domus et aedes sacrae multae a portu extremo usque ad Probi conflagrarunt. mortifera quoque lues per Ciliciam et Anazarbum grassata est: terrae motus Antiochiam magnam concusserunt: contentione insuper inter Severianos et orthodoxos orta, multae caedes utrinque perpetratae. imperator autem Zimarcho orientis comite misso, seditiosos, multis ex illis in exilium actis, bonis eorum publicatis, membris quoque amputatis castigavit.

A. C. 554 Hoc anno, mensis Octobris die duodecimo, hebdomados quarto, indictione decima, magnum profunda iam vespera incendium ad Caesarii partes, ad locum, cui Omphacera, nomen, grassatum est: et officinae omnes et fornices ad Bovis locum conflagrarunt. Novembri etiam mense ludis circensibus celebratis, priusquam imperator spectatum advenisset, factionum seditio exorta est, et Prasini in Venetos irruere. nuncio ad imperatorem delato, sedile sibi positum in circo conscendit, et conflictu spectato, Marianum comitem excubitorum et Caesarii palatii curatorem partibus dirimendis in arenam iussit descendere. ubi conflictus locum tenuerunt, tumultui sedando non

καὶ πολλοὶ μὲν ἀπέθανον ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, πολλοὶ δὲ καὶ ἐπληγώθησαν. εἰσελθόντες δὲ οἱ Βένετοι εἰς τὰ βάραθρα τῶν Πρασίνων ἔκραζον· ἅψον ὧδε, ἅψον ἐκεῖ. ὁ δὲ Πράσινος οὐ φαίνεται. καὶ πάλιν οἱ Πράσινοι ἔκραζον· αἶ, αἶ, ὅλοι, ὅλοι εἰς τὴν μέσην. ἦλθον εἰς τὰς γειτονίας τῶν Βενέτων, καὶ ἐλίθαζον οὓς εὕρισκον καὶ ἔκραζον· ἅψον, ἅψον ὧδε. Βένετος οὐ φαίνεται. καὶ εἰσήρχοντο εἰς τὰς γειτονίας B διαφανούσης κυριακῆς, καὶ ἥρπαζον τὰς ὑποστάσεις. καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς συσχεθῆναι τοὺς Πρασίνους, καὶ πολλαῖς βασάνοις ἐκολάσθησαν. οἱ δὲ Βένετοι προσέφυγον τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Θεοτόκου τῶν Βλαχερνῶν. οἱ δὲ ἐξαλύσαντες Πράσινοι προσέφυγον εἰς τὴν ἁγίαν Εὐφημίαν ἐν Χαλκηδόνι· οὓς ἐκβαλὼν ὁ ἔπαρχος ἐτιμωρήσατο. ἤρξαντο δὲ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ αἱ μητέρες κράζειν εἰς τὰς ἐκκλησίας τῷ βασιλεῖ, ἵνα παράσχῃ τοῖς Πρασίνοις ἰνδουλγεντίας· καὶ ἐδιώχθησαν μετὰ βάκλων, καὶ οὐ διηλλάγη αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς ἕως τῆς Χριστοῦ γεννήσεως. τῷ δὲ Φεβρουαρίῳ μηνὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεύς, τῶν ἑπτὰ σχολαρίων τοὺς καθεζομένους C ἐν τῇ Νικομηδείᾳ καὶ Κίῳ καὶ Προύσῃ καὶ Κυζίκῳ καὶ

1. πολλοὶ δὲ καὶ A, καὶ πολλοὶ vulg. 3. ἔκραζον· αἶ αἶ, ὄλλοι, ὄλλοι ἐς τὴν μέσην f. 6. ἅψον, ἅψον ὧδε A f, ἅψον ὧδε, ἅψον ἐκεῖ vulg. 11. ἐξαλύσαντες A, ἐξηλήσαντες a f, ἐξελάσαντες vulg. 13. ἔπαρχος A, ὕπαρχος vulg.. 15. ἰνδουλεγεντίαις A, ἰνδουλγεντίαις vulg.

fuere satis, nec consertam pugnam distrahere valuerunt: ita ut multi ex utraque parte caesi fuerint, vulnerati etiam multi. ingressi vero Veneti in Prasinorum cuneos. et carceres: incende hic, exclamabant, ignem illuc admove. Prasinus vero nusquam comparet. Prasini ex adverso vociferabantur: hem, hem, cuncti, cuncti in mediam arenam procedite. progressi in Venetorum vicinias, lapidibus obvios quosque obruerunt, clamantes: ignem huc applica, ignem illic suppone. Venetus non comparet. dominica vero iam illucente irruerunt in vicinias, et omnia Venetorum bona diripuere. imperator autem Prasinos apprehendi iussit: ex quibus multi variis tormentis castigati. at Veneti ad ecclesiam deiparae, quae in Blachernis, confugerunt. Prasini autem exilientes ad sanctam Euphemiam Chalcedonem aufugere: quos inde expulsos praefectus suppliciis affecit. porro coniuges et matres eorum ad imperatorem in ecclesiis clamare, ut Prasinis indulgentiam concederet: illae vero baculis repulsam passae sunt: nec placatus imperator, quin Christi natalitia celebrarentur. Februario vero mense imperator iussit ex septem scholariorum numeris, qui, residebant in Bithynia, Nicomedia, Cio, Pruza, Cyzico, Cotyaeo et

Κοτυαίῳ καὶ Δορυλαίῳ ἀπελθεῖν, καὶ καθίσαι ἐν τῇ Θρᾴκῃ ἐν τῇ Ἡρακλείᾳ καὶ ταῖς πέριξ αὐτῆς πόλεσι. τῷ δὲ Μαρτίῳ μηνὶ ἐπανέστησαν αἱ σχολαὶ τῷ κόμητι αὐτῶν, διά τινας συνηθείας ἃς ἐλάμβανον, καὶ ἀπέκοψεν αὐτάς. καὶ ἐπῆλθον αὐτῷ. εὑρέθη δὲ ἐκεῖ Θεόδωρος ὁ υἱὸς Πέτρου τοῦ μαγίστρου ὁ Κονδοχαίρης, καὶ ἀπειλητικοῖς λόγοις χρησάμενος, ἠδυνήθη αὐτοὺς καταπραῦναι. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει παρελήφθη ἡ Βαισίπολις ὑπὸ τῶν Οὔννων· καὶ ἔπεμψεν ὁ βασιλεὺς Μάρ-
D *κελλον τὸν στρατηλάτην καὶ ἴδιον αὐτοῦ ἀνεψιὸν μετὰ πλήθους στρατοῦ, τοῦ ἀναρρύσασθαι τὴν πόλιν καὶ τὴν Περσίδα. τῷ δὲ Ἀπριλλίῳ μηνὶ παρελήφθη καὶ ἡ Ἀναστασιόπο-*
V. 160 *λις τῆς Θρᾴκης ὑπὸ τῶν Οὔννων. καὶ τῷ Μαΐῳ μηνὶ γ' κατηγορήθη Ζίμαρχος ὁ κουράτωρ τῶν Πλακιδίας, ὡς κατὰ τοῦ βασιλέως λαλήσας πολλὰ καὶ δεινά, ὑπὸ Γεωργίου κουράτωρος τῶν Μαρίνης καὶ Ἰωάννου ἀπὸ ὑπάτων συγγενῶν Θεοδώρας τῆς βασιλίσσης.*

A.M. 6055 *Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ γέγονε στάσις δημοτικὴ*
P. 201 *ἐν τοῖς Πιττακίοις, καὶ πολλοὺς ὁ βασιλεὺς ἐτιμωρήσατο. τῷ δὲ Νοεμβρίῳ μηνὶ ἀβροχία πολλὴ ἐγένετο, καὶ λεῖψις ὑδά-*

1. *Κοτυαγίῳ* A. 2. *ταῖς πέριξ αὐτῆς πόλεσι* A, *τοῖς πέριξ αὐτῆς* vulg. 4. *ἀπέκοψεν* A, *ἀπέκοψαν* vulg. *ἐπανῆλθον* A. 6. *Γογδοχαίρης* A. 8. *ὁ Βαισίπολις*] *πόλις* A e f, fort. *Ὀδεσσόπολις*. 11. *τῷ δὲ Ἀπριλλίῳ μηνὶ*] *τῷ δ' αὐτῷ ἔτει* b, *τῷ δ' αὐτῷ μηνὶ* a. *καὶ ἡ Ἀν.* A, *ἡ Ἀν.* vulg. 13. *Πλακίδας* A alii.

Dorlyaeo, ut relictis his locis subsisterent in Thracia, atque Heracleae, caeterisque urbibus circum vicinis. Martio deinde mense scholae tumultum contra suum comitem concitavere, ob quaedam stipendia recipi solita, ac deinde rescissa. in eum itaque impetum fecerunt. hic tum forte aderat Theodorus Petri magistri filius, cui cognomen Condocheres, qui minaci oratione usus, eos demulcere et sedare valuit. eodem anno Baesipolis ab Unnis capta est: quamobrem Marcellum militiae magistrum et nepotem suum cum copioso exercitu ad eam civitatem atque Persiam liberandam misit. exinde mense Aprili Anastasiopolis Thraciae urbs ab Unnis occupata: ac mense tandem Maio, Zimarchus Placidiae curator, quasi multa in imperatorem eaque gravia deblaterasset, delatus est a Georgio, Marinae facultatum curatore, et Ioanne exconsule, ambobus imperatricis Theodorae consanguineis.

A.C. 555 **Hoc anno, mense Octobri, popularis seditio in Pittaciis excitata est: et in plurimos imperator animadvertit. mense vero Novembri, ex diuturniore imbris penuria magnus ubique aquarum defectus extitit: adeo ut ad aquarum receptacula rixae pugnaeque fuerint com-**

των, ὥστε γενέσθαι μάχας πολλὰς ἐν τοῖς ὑδρείοις. ἐφύσησε δὲ καὶ βορρᾶς ἄνεμος Αὐγούστῳ μηνί, καὶ οὐδαμοῦ νότος, καὶ οὐκ ἤρχοντο τὰ πλοῖα ἐν τῇ πόλει, ὥστε καὶ λιτὰς ἐκβαλεῖν Εὐτύχιον τὸν πατριάχην εἰς Ἱερουσαλήμ, τοῦτ᾽ ἔστιν εἰς τὸν ἅγιον Διομήδην.

Τῷ δ᾽ αὐτῷ ἔτει μηνὶ . . . . . ἐπινίκια ἦλθον ἀπὸ Ῥώμης Ναρσοῦ τοῦ πατρικίου δηλοῦντα παραλαβεῖν αὐτὸν πόλεις ὀχυρὰς τῶν Γότθων δύο Βηρωΐαν καὶ Βρίγκας. τῇ δὲ κεʹ B τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡμέρᾳ σαββάτου ἑσπέρας ἐπιβουλὴν ἐμελέτησάν τινες τοῦ φονεῦσαι τὸν βασιλέα, ὡς κάθηται ἐν τῷ παλατίῳ. ἦσαν δὲ Ἀβλάβιος ἀπὸ Μελιστῶν καὶ Μάρκελλος ἀργυροπράτης καὶ Σέργιος ὁ ἀνεψιὸς τοῦ κουράτωρος Αἰθερίου. ἡ δὲ μελέτη αὐτῶν, ὡς κάθηται ἐν τῷ τρικλίνῳ ἑσπέρας πρὸ τοῦ μησεῦσαι, εἰσπηδήσαντες σφάξωσιν αὐτόν, ἔχοντες ἰδίους ἀνθρώπους συνεργοῦντας αὐτοῖς Ἰνδοὺς κρυπτομένους εἰς τὸ Σιλεντιαρίκιν καὶ εἰς τὸν Ἀρχάγγελον καὶ εἰς τὸ Ἅρμα, ἵνα γενομένης τῆς ἐπιβουλῆς ταραχὴν ποιήσωσιν. ὁ δ᾽ αὐτὸς Ἀβλάβιος καὶ χρυσίον ἔλαβεν παρὰ Μαρκέλλου τοῦ C

2. καὶ post δὲ add. ex A. Αὐγούστου μηνὸς b. 3. ἐν τῇ πόλει add. ex A. 6. haec lacuna etiam in A non suppletur. 7. παραλαμβάνειν A b. 8. Βηρωΐαν A, Βεροῖαν vulg. nonne Βηρώναν? 11. Μελιτῶν A. 12. ὁ add. ex A. 13. μελέτη] ἐπιβουλὴ a. 14. μησεύσει A, μισεῦσαι a, μησεύει f. 16. καὶ εἰς τὸν A, εἰς τὸν vulg.

missae. mense etiam Augusto soli boreae flatus, noti aura nullibi spirare, ex quo navigia a meridie ad urbem appellere non potuere. quamobrem Eutychius patriarcha processiones cum precibus Hierusalem, hoc est, ad sanctum Diomedem duxit.

Eodem etiam anno, mense . . . . victoriae triumphales nuncii Roma Cpolim delati, pervenerunt: Narsetem videlicet patricium duas urbes munitissimas Veronam et Brixiam a Gotthis recepisse. mensis vero eiusdem die vigesimo quinto, sabbato circa vesperam de imperatore interficiendo, ubi sederet in palatio, quidam coniuraverunt. facinoris auctores fuerunt Ablabius exmonetarius, Marcellus argentarius, et nepos Aetherii curatoris Sergius. eorum porro coniuratio huiusmodi fuit: nimirum cum imperator in triclinio sub vesperam accubuisset, priusquam abeundi copia fieret, irruentes eum interfecturi essent. quin etiam quosdam homines Indos ad hoc facinus adiutores ad Silentiarium et locum Archangeli Harmatisque nomine nuncupari solitum in insidiis latentes habuere, qui molitione ad finem perducta, tumultum concitarent. porro ipse Ablabius auri libras quinquaginta a Marcello argentario, ut suam ipsi operam ad

ἀργυροπράτου λίτρας ν' εἰς τὸ συνεργῆσαι αὐτῷ, καὶ τοῦ θεοῦ εὐδοκήσαντος ἐθάρρησεν Ἀβλάβιος Εὐσεβίῳ τῷ ἀπὸ ὑπάτων ὄντι κόμητι Φυδεράτων καὶ Ἰωάννῃ τῷ λογοθέτῃ τῷ κατὰ Δομεντζίολον λέγων, ὅτι τῇ ἑσπέρᾳ ταύτῃ βουλόμεθα ἐπελθεῖν τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ μηνύσας τῷ βασιλεῖ ἐκράτησεν αὐτούς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς φοροῦντας κρυπτὰ ξίφη. καὶ ὁ μὲν ἀργυροπράτης Μάρκελλος ἀστοχήσας τοῦ προσδοκωμένου, σύρας, ὃ ἐφόρει ξίφος, δέδωκεν ἑαυτῷ τρεῖς πληγὰς ἐν τῷ
D *τρικλίνῳ, συσχεθεὶς δὲ τελευτᾷ. Σέργιος δὲ ὁ Αἰθερίου ἀνεψιὸς διαδρὰς προσέφυγεν ἐν Βλαχέρναις, ὃν ἐξαγαγόντες τῆς ἐκκλησίας καὶ ἐξετάσαντες ἔπεισαν ὁμολογῆσαι, ὡς καὶ Ἰσάκιος ὁ ἀργυροπράτης, καὶ Βελισάριος ὁ ἐνδοξότατος πατρίκιος καὶ αὐτὸς συνῄδει τοιαύτῃ ἐπιβουλῇ, καὶ Βῖτος ὁ ἀργυροπράτης, καὶ Παῦλος ὁ κουράτωρ τοῦ αὐτοῦ Βελισαρίου ἐγίνωσκον τὴν σκέψιν. καὶ συσχεθέντων ἀμφοτέρων, καὶ ἐκδοθέντων Προκοπίῳ τῷ ὑπάρχῳ, κατέθεντο, καὶ κατεῖπον Βελισαρίου τοῦ πατρικίου. αὐτίκα οὖν ὁ βασιλεὺς γέγονεν ὑπὸ ἀγανάκτησιν Βελισαρίου· πολλοὶ δὲ φυγῇ ἐχρήσαντο. τῇ ε' τοῦ*
P. 202 *Δεκεμβρίου μηνὸς ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς σιλέντιον, ὃ ἐνέγκας*

4. *ἐν τῇ ἑσπ.* A. 11. *καὶ* prius add. ex A. 12. *ὁ* prius add. ex A. 15. *σκέψιν* A, *σκῆψιν* vulg. *συσχεθ. ἀμφοτέρων* A b, *συσχ. πάντων ἀμφ.* vulg. 16. *Προκοπίῳ*] h. l. iterum lacuna intercedit in cod. A, quae usque ad p. 380, 5. *καὶ περιπλακεὶς* pertinet.

id accommodaret, acceperat. Ablabius autem, deo ita disponente, cum Eusebio exconsuli, qui foederatorum comes erat, et Ioanni Logothetae, qui Domentziolo adhaerebat, quod coniuraverant fidenter aperuit: hac ipsa, inquit, vespera imperatorem aggredi et interficere decrevimus. ille re ad imperatorem nunciata detinuit eos, et gladios occulte ferentes deprehendit. et argentarius quidem Marcellus consilio suo frustratus, educto, quem gerebat, gladio, tres sibi plagas in ipso triclinio inflixit. mox dum caperetur, expiravit. Aetherii vero nepos Sergius surripiens se in Blachernarum aedem confugit: eumque vi eductum et examinatum hortati sunt fateri Isacium argentarium, et clarissimum patricium Belisarium cum eo coniurationis huiusmodi participes; ac insuper argentarium Vitum, Paulumque Belisarii curatorem eiusdem fuisse conscios. comprehensus igitur uterque et Procopio praefecto traditus insidias omnes detulit, et patricium Belisarium accusavit. confestim itaque in Belisarium imperator exarsit: ex quo multi fugam arripere consiliati sunt. tum vero Decembris die quinto curiam convocavit imperator, adducto secum etiam sanctissimo patriarcha Eutychio, eorumque confessionibus palam recitari iussis, Beli-

καὶ τὸν ἁγιώτατον πατριάρχην Εὐτύχιον κελεύσας ἀναγνω- V. 161 σθῆναι τὰς αὐτῶν καταθέσεις, καὶ ἀκούσας Βελισάριος μεγάλως ἐβαρήθη, καὶ γέγονεν ὑπὸ ἀγανάκτησιν τοῦ βασιλέως, καὶ πέμψας ὁ βασιλεὺς ἔλαβεν πάντας τοὺς ἀνθρώπους αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἐκάθισεν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ παραφυλαττόμενον. τῷ δὲ Δεκεμβρίῳ μηνὶ κʹ γέγονεν ἐγκαίνια τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τὸ δεύτερον· ἡ δὲ παννυχὶς τῶν αὐτῶν ἐγκαινίων γέγονεν εἰς τὸν ἅγιον Πλάτωνα, καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν ὁ πατριάρχης B Κωνσταντινουπόλεως Εὐτύχιος μετὰ τῆς λιτῆς, συμπαρόντος καὶ τοῦ βασιλέως, καθεζόμενος ἐν τῷ ὀχήματι, καὶ φορῶν τὸ ἀποστολικὸν σχῆμα καὶ κρατῶν τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, πάντων τῶν λαῶν ψαλλόντων τό· Ἄρατε πύλας, ἄρχοντες, ὑμῶν. τῷ δ' αὐτῷ μηνὶ παρελήφθη μέρη τινὰ τῆς Ἀφρικῆς ὑπὸ τῶν Μαυριτάνων ἐπαναστάντων [αὐτῶν τῇ Ἀφρικῇ] τρόπῳ τοιούτῳ. Κουτζίνας τις ὀνόματι ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἔθνους ἔξαρχος τῶν Μαυριτάνων, εἶχεν ἔθος λαμβάνειν παρὰ τοῦ κατὰ τὸν καιρὸν ἄρχοντος τῆς Ἀφρικῆς ῥητὸν χρυσίον. ἐλθόντος δὲ αὐτοῦ λαβεῖν αὐτό, Ἰωάννης ὁ ἄρχων Ἀφρικῆς ἐφόνευσεν αὐτόν. ἀνέστησαν δὲ τὰ τέκνα αὐτοῦ τοῦ Κουτζίνα ἐκδικοῦν- C τες τὸ πατρῷον αἷμα, καὶ ἐπαναστάντες τῇ Ἀφρικῇ, παρέλαβον

2. μεγάλως ἐλυπήθη, καὶ a. 7. παννιχὺς vulg. 14. Μαυρικιανῶν vulg. αὐτοῖς τῇ Ἀφρικῇ a, haec verba potius delenda videntur. 17. ἄρχοντα a. 19. ἐκζητοῦντες τὸ πατρῷον λῆμα b.

sarius coram assistens et auditor, graviter indoluit, et in imperatoris offensionem incurrit, qui militibus summissis domesticos eius detinuit omnes, ipsum vero propria domo inclusum sub custodia servari praecepit. porro mensis Decembris die vigesimo magnae ecclesiae dedicatio secundo celebrata: nocturnaeque vigiliae dedicationi huiusmodi praemitti solitae apud sancti Platonis peractae: et exinde sacro procedendi ritu, cui praesentem imperator se exhibuit, patriarcha Cpoleos Eutychius curru vectus, et apostolico habitu ornatus, sacrum manibus tenens evangelium, progressus est, cunctis e populo concinentibus: attollite portas, principes, vestras. eodem quoque mense partes quaedam Africae a Mauritanis in Africa rebellionem excitantibus occupatae sunt hoc pacto. quidam nomine Cutzinas memoratae Mauritanorum gentis princeps, a praefecto, qui per id tempus regeret Africam, certum auri pondus accipere solebat. eam pecuniae summam accipere profectum Ioannes Africae praefectus occidit. insurgunt itaque Cutzinae liberi paternum sanguinem ulturi, et excursionibus Africam vastantes, abactis hinc inde praedis, partes regionis aliquas

αὐτῆς μέρη τινά, πραιδεύσαντες. ὁ οὖν βασιλεὺς γνοὺς τοῦ-
το, ἀπέστειλεν πρὸς βοήθειαν τῆς Ἀφρικῆς Μαρκιανὸν τὸν
ἀνεψιὸν αὐτοῦ καὶ στρατηλάτην μετὰ ἐξερκέτου, πρὸς τὸ εἰ-
ρηνεῦσαι τοὺς Μαύρους. καὶ προσερρύησαν αὐτῷ, εἰρήνευσεν ἡ
Ἀφρική· τῷ δὲ Ἀπριλλίῳ μηνὶ διεδέχθη ὁ Προκόπιος ὁ ὕπαρ-
χος τῆς πόλεως, καὶ γέγονεν ἀντ' αὐτοῦ Ἀνδρέας ὁ ἀπὸ λο-
γοθετῶν. καὶ ἐξερχομένου αὐτοῦ ἀπὸ παλατίου τῆς Χαλκῆς
καθημένου ἐν τῷ ὀχήματι, καὶ ἀπερχομένου ἐν τῷ πραιτωρίῳ,
D ὑπήντησαν αὐτῷ οἱ Πράσινοι εἰς τὸ Λαῦσον· καὶ ἤρξαντο
αὐτὸν ὑβρίζειν, καὶ λιθάζειν· καὶ ἐγένετο ἀταξία μεγάλη
ἐν τῇ μέσῃ τῶν δύο μερῶν. καὶ εἰσῆλθον ἐν ταῖς φυλακαῖς,
καὶ ἐκράτησεν ἡ μάχη ἀπὸ ὥρας ι' ἕως ἑσπέρας. καὶ ἀπέ-
στειλεν ὁ βασιλεὺς Ἰουστῖνον τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ καὶ κουρο-
παλάτην, καὶ ἀπεδίωξεν αὐτούς. καὶ πάλιν περὶ ὥραν ιβ'
συνέβαλλον μάχην, καὶ ἐκρατήθησαν· καὶ ἐπόμπευσεν ἐπὶ
πολλὰς ἡμέρας· καὶ ἔκοψαν τοὺς ἀντίχειρας αὐτῶν, ὅσοι
μετὰ ξιφῶν ἐμαχήσαντο. καὶ τῇ ιθ' τοῦ Ἰουλίου μηνὸς ἐδέ-
χθη Βελισάριος ὁ πατρίκιος, ἀπολαβὼν καὶ πάσας αὐτοῦ τὰς
ἀξίας. ἔφθασε δὲ καὶ Πέτρος ὁ μάγιστρος ἀπὸ Περσίδος
P. 203 ποιήσας πάκτα εἰρήνης ἔτη ζ', ἕνεκεν Λαζικῆς καὶ τῶν μερῶν
τῆς ἀνατολῆς. τῷ δ' αὐτῷ μηνὶ ἦλθον πρέσβεις Ἀσκὴλ τοῦ

12. ἕως ἑσπέρας om. f. 20. ἔτη ιζ' f.

occupant. his cognitis nepotem suum et militiae magistrum Marcianum cum exercitu valido imperator mittit, iuvandae nimirum armis Africae, Maurisque ad pacis et servitutis officia revocandis. Marciani imperium faciles excepere Mauritani, et Africa omnis in pace composita est. porro Aprili mense Procopio urbis praefecto exautorato institutus est Andreas exlogotheta: eoque post impositum onus e palatio Chalcea egresso, curruique insidente, et ad praetorium procedente, Prasini et Lausum facti sunt obviam, virumque contumeliis et lapidibus exceperunt: ex quo inter duas partes ingens orta seditio. in carceres enim involaverunt: duravitque congressus ab hora decima ad vesperam. imperator autem Iustinum nepotem suum et curopalatem misit, qui cohiberet impetum et seditiosos fugaret. circa duodecimam vero pugnam rursus instauraverunt: qui tamen ex illis comprehensi, in multos dies per urbem ignominiae inurendae causa traducti sunt: et, quibus cum gladiis contentio inita, manuum pollices truncati. caeterum Iulii mensis die decimo nono, patricius Belisarius prioribus cunctis dignitatum honoribus restitutus, in gratiam quoque imperatoris rediit. Petrus etiam magister e Persia reversus est, constitutis in annos septem pacis conditionibus, quod in Laziceu aliar-

ῥηγὸς Ἑρμηχιόνων τοῦ ἔσωθεν κειμένου τῶν βαρβάρων ἔθνους πλησίον τοῦ ὠκεανοῦ. τῷ δ' Αὐγούστῳ μηνὶ γέγονε λεῖψις ὕδατος, ὥστε σφαλισθῆναι τὰ δημόσια λουτρά, καὶ γενέσθαι φονοκοπεῖα εἰς τὰ ὑδρεῖα. B

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ἰνδικτιῶνι ιβʹ ἀπῆλθεν A.M. 6056
ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς χάριν εὐχῆς ἐν τοῖς Μυριαγγέλοις, V. 162
ἤγουν ἐν Γερμίοις πόλει τῆς Γαλατίας. τῷ δὲ Νοεμβρίῳ μηνὶ εἰσῆλθεν ἐν Βυζαντίῳ Ἀρέθας ὁ πατρίκιος, καὶ φύλαρχος τῶν Σαρρακηνῶν, ὀφειλὰς ἀγαγεῖν τῷ βασιλεῖ, τίς τῶν τέκνων αὐτοῦ ὀφείλει μετὰ τὴν αὐτοῦ ἀποβίωσιν κρατῆσαι τῆς φυλαρχίας αὐτοῦ, καὶ περὶ τῶν γινομένων ὑπὸ Ἀβάρου τοῦ υἱοῦ Ἀλαμανδάρου εἰς τοὺς τόπους αὐτοῦ. τῷ δὲ Δεκεμβρίῳ μηνὶ γέγονεν ἐμπυρισμὸς μέγας, καὶ ἐκαύθη τελείως C
ὁ ξενὼν τοῦ Σαμψών, καὶ τὰ ἔμπροσθεν τοῦ Ῥούφου οἰκήματα καὶ τὸ μεσίαυλον τὸ πλησίον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, τὸ λεγόμενον Γαρσονοστάσιον, καὶ τὰ δύο ἀσκητήρια τὰ πλησίον τῆς ἁγίας Εἰρήνης σὺν τῷ μεσιαύλῳ αὐτῆς, καὶ μέρος τοῦ νάρθηκος αὐτῆς.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Μαρτίῳ ἰνδικτιῶνι ιγʹ τελευτᾷ Βε- A.M. 6057
λισάριος ὁ πατρίκιος ἐν Βυζαντίῳ, καὶ ἡ τούτου περιουσία

4. φονοκοπεῖα a, φονοκόπια vulg. 8. ἦλθεν Βυζαντίῳ f. 9. ἀγάγαι b f. 11. Ἀμάρου a.

que orientis regiones spectabat. eodem mense venerunt legati Ascel regis Hermechionum, qui interiores barbararum nationum provincias iuxta oceanum obtinent. Augusto denique mense ea aquarum penuria contigit, quae publica balnea claudi, et caedes plurimas ad aquarum receptacula committi cogeret.

Hoc anno mense Octobri, indictione duodecima, ad Myriangelos, A. C. 556
Germium videlicet, quae Galatiae urbs est, orationis habendae causa imperator Iustinianus profectus est. mense vero Novembri patricius Arethas et Saracenicarum tribuum moderator Byzantium venit, renunciaturus imperatori, quis filiorum post eius obitum in tribunatum potestatem obtineret, nec non ea quae ab Aburo Alamandari filio in suam provinciam commissa erant. caeterum mense Decembri magnum incendium exortum est, quo Sampsonis hospitium peregrinis recipiendis destinatum omnino consumptum, aedes ad Rufi partem anteriorem, medii quoque ad magnam ecclesiam atrii aedificium, cui militum statio nomen factum, duo quoque monasteria ad sanctam Irenem posita, nec non eiusdem ad mediam aream structura, et narthecis ipsius ecclesiae bona pars flammis devastata.

Hoc anno mense Martio, indictione decima tertia, patricius Beli- A. C. 557
sarius Byzantii moritur, facultatesque eius omnes imperialibus Mari-

D ἦλθεν εἰς τὸν δεσποτικὸν οἶκον τῆς Μαρίνης. τῇ δὲ αὐτῇ ιγ' ἰνδικτιῶνι μηνὶ Ἀπριλλίῳ ιβ' Εὐτύχιος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως καθῃρέθη καὶ ἐξωρίσθη ἐν Ἀμασίᾳ ὑπὸ Ἰουστινιανοῦ. καὶ γέγονεν ἀντ' αὐτοῦ Ἰωάννης ἀπὸ σχολαστικῶν ἀποκρισιάριος ὢν τῆς Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἰουστινιανὸς ὁ βασιλεὺς τὸ περὶ φθαρτοῦ καὶ ἀφθάρτου κινήσας δόγμα, καὶ ἴδικτον πανταχοῦ καταπέμψας ἀλλότριον εὐσεβείας, θεοῦ προφθάσαντος, ἐτελεύτησεν μηνὶ Νοεμβρίῳ ια', τῆς ἐχομένης ιδ' ἰνδικτιῶνος, βασι-
P. 204 λεύσας ἔτη λη', μῆνας ζ', ἡμέρας ιγ'. καὶ γίνεται τούτου διάδοχος ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ, Ἰουστῖνος ὁ κουροπαλάτης.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει οἱ Θεοδοσιανοὶ καὶ Γαϊανῖται ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κτίζειν ἤρξαντο συνακτήρια, καὶ αὐθεντήσαντες οἱ Γαϊανῖται ἐπίσκοπον ἐν αὐτοῖς ἐχειροτόνησαν Ἐλπίδιον ἀρχιδιάκονον αὐτῶν, ὃν ὁ βασιλεὺς δεδεμένον ἐλθεῖν προσέταξεν. ἐρχόμενος δὲ κατὰ τὸν Σίγριν ἀπέθανεν. Θεοδοσιανοὶ δὲ Δωρόθεον κρυπτῶς ἐν νυκτὶ ἐπίσκοπον ἑαυτοῖς ἐχειροτόνησαν. καὶ εἰς ἓν συνελθόντες οἵ τε Γαϊανῖται καὶ οἱ Θεοδοσιανοὶ κοινὸν ἐπίσκοπον ἑαυτοῖς ἐνεθρόνισαν καὶ ἐχειροτόνησαν· Ἰωάννην δέ
B τινα μοναχόν, ὃν οἱ Γαϊανῖται * δόλον ὑπομεμενηκέναι νομί-

5. τῆς μεγάλης om. f. 7. fort. ἤδικτον, ut et alias. 14. ἐχειροτόνησαν] ἐνεθρόνησαν a f. 19. fort. ἐχειροτόνησαν Ἰωάννην τινὰ μοναχόν, ut et Goar. coniecit. 20. δόλον] δοῦλον a e, sed fort. scribendum: δόλον ὑπομεμελετηκέναι.

nae aedibus, et eius aerario addictae. eiusdem quoque indictionis decimae tertiae mense Aprili, eiusque die duodecimo, patriarcha Cpoleos Eutychius a Iustiniano dignitate motus est, et Amaseam relegatus: Ioannes vero exscholasticus magnae Antiochiae responsalis in eius locum subrogatus est.

Eodem anno Iustinianus opinionem de corruptibili atque incorruptibili movens, cum edictum super ea re ab omni pietate alienum in provincias omnes emisisset, deo praevertente, mortuus est, die undecimo mensis Novembris, indictione decima quarta iam currente, cum regnasset annos octo supra triginta, menses septem, dies tredecim: successor eius nepos Iustinus curopalates designatur.

Eodem pariter anno Theodosiani et Gaianitae conventicula Alexandriae aedificare coeperunt: Gaianitae vero auctoritate ac viribus praevalentes Elpidium suum archidiaconum ordinaverunt; quem imperator vinctum ad se adduci iussit: in itinere vero ad Sigrim mortuus est. porro Theodosiani clam noctu Dorotheum sibi praefecerunt: convenientesque in unum tam Theodosiani, quam Gaianitae, eum communem utrisque episcopum in sedem intulerunt. cum autem Gaia-

*σαντες τὸν πώγωνα τοῦ ἀββᾶ σὺν τῷ δέρματι καὶ τῇ σαρκὶ
ἐξέδειραν.*

Ῥωμαίων βασιλέως Ἰουστίνου, Κωνσταντινουπόλεως ἐπι- A.M. 6058
σκόπου Ἰωάννου, Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου ἔτος α'.

*Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Νοεμβρίῳ ιδ', ἰνδικτιῶνι ιδ', ἐβα-
σίλευσεν Ἰουστῖνος ὁ ἀνεψιὸς Ἰουστινιανοῦ στεφθεὶς ὑπὸ
Ἰωάννου πατριάρχου ἀπὸ σχολαστικῶν. ἦν δὲ τῷ γένει Θρᾴξ,* V. 163
μεγαλόψυχός τε καὶ εἰς πάντα ἐπιδέξιος, φιλοκτίστης· εἶχεν C
*δὲ γυναῖκα Σοφίαν ὀνόματι, ἥν τινα καὶ ἔστεψεν αὐγοῦσταν.
εὐσεβὴς δὲ ὢν ἐπεκόσμησεν τὰς ἐκκλησίας τὰς κτισθείσας ὑπὸ
Ἰουστινιανοῦ, τήν τε μεγάλην ἐκκλησίαν καὶ τοὺς ἀποστόλους
καὶ ἄλλας ἐκκλησίας καὶ μοναστήρια, χαρισάμενος αὐτοῖς κει-
μήλια καὶ πᾶσιν πρόσοδον. ἦν δὲ ὀρθόδοξος πάνυ. καὶ ἀπέ-
στειλεν τὸν ἀββᾶν Φωτεινὸν τὸν πρόγονον Βελισαρίου τοῦ πα-
τρικίου, δοὺς αὐτῷ ἐξουσίαν κατὰ παντὸς προσώπου καὶ πρά-
γματος τοῦ εἰρηνεῦσαι τὰς ἐκκλησίας πάσας Αἰγύπτου τε καὶ* D
Ἀλεξανδρείας.

Τούτῳ τῷ ἔτει Αἰθέριος καὶ ὁ Ἄβδιος, καὶ ὁ σὺν αὐτοῖς A.M. 6059
*ἰατρὸς ἐπεβούλευσαν τῷ βασιλεῖ Ἰουστίνῳ, γνωσθέντες δὲ
ἀπέθανον ξίφει. ἐποίησεν δὲ ὑπατείαν, καὶ ἔρριψεν χρήματα
πολλά, ὥστε πολλοὺς πλουτίσαι.*

9. *γυναῖκαν* vulg. 18. *γνωσθέντες δὲ*] *καὶ γν. δὲ* vulg.

nitae Ioannem quendam monachum dolos adversum se commentum
arbitrarentur, barbam cum pelle atque carne abbati avulsere.

Romanorum imperatoris Iustini, Cpoleos episcopi Ioannis, Hiero- A. C. 558
solymorum episcopi Macarii annus primus.

Hoc anno, mensis Novembris die decimo quarto, indictione de-
cima quarta, nepos Iustiniani Iustinus a Ioanne exscholastico patriar-
cha coronatus suscipit imperium. fuit genere Thrax, generosus, et in
gerendis rebus dexter, et aedificiis gaudens. coniugem habuit nomi-
ne Sophiam, cui cum augustae dignitate coronam imposuit. pietatis
studiosus ecclesias a Iustiniano aedificatas ornavit, magnam videlicet
ecclesiam, sanctorum apostolorum, nec non alias, ut et monasteria,
quae cuncta sacra supellectile, muneribusque, collatisque redditibus
dotavit. bene sensit in omnibus de fide. Photinum praeterea Beli-
sarii patricii privignum, potestate in quasvis personas, atque res data,
ad omnes Aegypti et Alexandriae ecclesias reconciliandas bonaque
pace componendas misit.

Hoc anno Aetherius et Abdius, et una cum eis medicus Iustini A. C. 559
imperatoris vitae struxerunt insidias: deprehensi vero, gladio perie-
runt. consulum vero more munus dedit Iustinus, multasque pecunias,
quibus etiamnum plures ditati, sparsit in populum.

*Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ὁ ἀββᾶς Ἀγάθων ἀδελφὸς Ἀπολιναρίου
τοῦ ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας ἐλθὼν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ
λόγους εἰσπραττόμενος, Εὐστόχιον μοναχὸν ὄντα καὶ οἰκονόμον
P. 205 Ἀλεξανδρείας τότε, τῆς οἰκονομίας χάριν ἐφρούρησεν τοῦτον·
ὃς φυγὼν διὰ τῆς στέγης ἦλθεν ἐν Βυζαντίῳ, Μακαρίου τότε
ἐκβληθέντος τῆς ἐκκλησίας κατὰ συσκευήν· καὶ ἐχειροτονήθη
Εὐστόχιος ἀντὶ Μακαρίου ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων.*

A.M. 6060 *Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Εὐστοχίου ἔτος α'.*

B *Τούτῳ τῷ ἔτει μεταστειλαμένη Σοφία εὐσεβεστάτη αὐ-
γοῦστα τούς τε ἀργυροπράτας καὶ σημαδαρίους, ἐκέλευσεν
ἐνεχθῆναι τὰς ὁμολογίας τῶν χρεωστούντων καὶ τὰ σημάδια·
καὶ ἐντυχοῦσα αὐτοῖς, ἔλαβε τὰ σημάδια παρασχομένη αὐτὰ
τοῖς χρεωστοῦσι, καὶ ἀπέδωκεν αὐτὰ τοῖς ἰδίοις δεσπόταις·
καὶ μεγάλως εὐφημίσθη ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ πάσης τῆς πόλεως.
Εὐστόχιος δὲ ἀπελθὼν εἰς Ἱεροσόλυμα μίσει τῷ πρὸς Ἀπο-
λινάριον καὶ Ἀγαθῶνα καὶ Μακάριον, τοὺς τῆς νέας λαύρας
μοναχοὺς ἐξέβαλλεν, ὡς Ὠριγενιστάς· καὶ διὰ τοῦτο ἐξε-
C βλήθη· καὶ πάλιν ἀπεκατέστη Μακάριος εἰς τὸν ἴδιον
θρόνον.*

A.M. 6061 *Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου πάλιν Μακαρίου, Ἀλεξανδρείας
Ἰωάννου ἔτος α'.*

7. *ἐπισκόπου* vulg. add. ex e. 13. *χρεωστοῦσι, καὶ ἀπέδωκεν αὐτὰ τοῖς*

Eodem anno abbas Agatho Apolinarii episcopi Alexandrini frater, Alexandriam profectus ad rerum administratarum rationes exigendas, Eustochium monachum Alexandriae tunc magnum oeconomum male gesti muneris incusatum misit in carcerem: qui tecto elapsus, Byzantium perrexit. Macario vero dolis ecclesia depulso, in eius locum Hierosolymorum episcopus Eustochius consecratus est.

A. C. 560 Hierosolymorum episcopi Eustochii annus primus.

Hoc anno nummulariis foeneratoribusque cunctis convocatis, iussit augusta debitorum syngraphas et pignora ad se proferri: quibus in potestatem acceptis, pignora debitoribus restituit, et in propriorum dominorum manibus cuncta reposuit: atque ob id factum summis eam laudibus tota urbs prosequuta est. Eustochius autem Hierosolymam profectus, odio, quo in Apolinarium, Agathonem et Macarium ferebatur, novae laurae monachos Origeniani dogmatis incusatos expulit: quamobrem ipse postmodum eiectus est, et Macarius rursum proprio throno redditus.

A C. 561 Hierosolymorum episcopi Macarii iterum, Alexandriae Ioannis annus primus.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἱπποδρομίας τελεσθείσης, καὶ φιλονεικούντων τῶν μερῶν εἰς ἀλλήλους, ἔπεμψεν μανδάτα εἰς ἑκάτερα τὰ μέρη ὁ βασιλεύς, λέγων, εἰς μὲν τοὺς Βενέτους, ὅτι ὁ Ἰουστινιανὸς ὁ βασιλεὺς παρ' ὑμῖν ἐτελεύτησεν, εἰς τοὺς Πρασίνους, ὅτι παρ' ὑμῖν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ζῇ· καὶ ἀκούσαντα τὰ μέρη ἐσίγησαν, καὶ οὐκ ἔτι ἐφιλονείκησαν. D

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἤρξατο κτίζειν τὸ παλάτιον τῶν Σο- V. 164
φιανῶν ἐπ' ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Σοφίας, προφάσει τοῦ ἐκεῖ ταφῆναι Ἰοῦστον τὸν υἱὸν αὐτοῦ πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι αὐτόν, ἔτι κουροπαλάτου ὄντος αὐτοῦ, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀρχαγγέλου τοῦ ἐκεῖσε, κοσμήσας αὐτὸ ὑπὸ διαφόρων πολυτίμων μαρμάρων.

Ῥώμης ἐπισκόπου Βενεδίκτου ἔτος α'. A.M. 6062

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουστῖνος ὁ βασιλεὺς ἤρξατο κτίζειν τὸ P. 206
παλάτιον τὸ δεύτερον ἐν τῷ προαστείῳ αὐτοῦ, ὃ εἶχεν πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι αὐτόν. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῇ νήσῳ τῆς Πριγκίπου, καὶ αὐτῷ ὄντι προαστείῳ αὐτοῦ ἐν τῷ λιμένι, καὶ τὴν ἐκκλησίαν τῶν ἁγίων Ἀναργύρων ἐν τοῖς Δαρείου. ἀποκατέστησεν δὲ τὸ λουτρὸν τοῦ Ταύρου τὸ δημόσιον, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὸ Σοφιανάς, ἐπ' ὀνόματι τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Σοφίας.

4. ὁ βασιλεὺς om. a, 11. αὐτὸ] αὐτῷ vulg. 17. προαστείῳ a f, προάστειον vulg.

Hoc anno ludis equestribus in circo celebratis et contendentibus ad invicem factionibus, ad utrasque partes mandata misit imperator; ad Venetos quidem his verbis usus: imperator Iustinianus penes vos obiit: ad Prasinos autem, imperator Iustinianus penes vos vivit. his auditis conquieverunt factiones, et ad priora dissidia nusquam redierunt.

Eodem anno Sophianorum palatium coniugis Sophiae nomine, occasione accepta, quod in eo, dum curopalatem adhuc ageret, filius eius Iustus fuisset sepultus, exaedificare coepit, in domo nimirum archangeli istius loci. pretiosioribus vero marmoribus palatium adornavit.

Romae episcopi Benedicti annus primus. A. C. 562

Hoc anno imperator Iustinus, in suburbano, quod ante susceptum imperium possidebat, alterum palatium coepit extruere: et in principis insula, quae pariter eius erat, suburbanum aliud erexit ad portum: nec non sanctorum mercede non conductorum ad Darii regionem. ad haec publicum Tauri balneum a se reparatum de coniugis Sophiae nomine Sophianas nuncupavit.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἀναστάσιος ὁ ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας ὁ μέγας καθαψάμενος ἐν τοῖς ἀντιγράφοις τῶν συνοδικῶν Ἰωάννου τοῦ Κωνσταντινουπόλεως τοῦ χειροτονήσαντος Ἰωάννην B *τὸν Ἀλεξανδρείας, καὶ τούτου χειροτονηθέντος ἐξεβλήθη τῆς ἰδίας ἐπισκοπῆς κατὰ ἀγανάκτησιν Ἰουστίνου, καὶ ἐχειροτονήθη Γρηγόριος μοναχὸς καὶ ἀποκρισιάριος τῆς μονῆς τῶν Βυζαντίων.*

A.M. 6063 *Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Γρηγορίου ἔτος α'.*

Τούτῳ τῷ ἔτει Ναρσῆς ὁ κουβικουλάριος καὶ πρωτοσπαθάριος, ὁ ἀγαπητὸς τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, εἰς ὃν ἐλοιδορεῖτο, ἔκτισεν τὴν οἰκίαν Ναρσοῦ καὶ τὴν μονὴν τῶν Καθαρῶν. C *ἀκούσας δὲ Ἰουστῖνος ὁ βασιλεὺς περὶ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ, ὃν εἶχεν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ αὐγουστάλιον, ὅτι συσκευὴν μελετᾷ κατὰ τοῦ βασιλέως, πέμψας ἀπεκεφάλισεν αὐτόν.*

A.M. 6064 *Τούτῳ τῷ ἔτει ἤρξατο κτίζειν ὁ Ἰουστῖνος τὴν ἐκκλησίαν τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου ἐν ὀρφανοτροφείῳ, καὶ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐν τῷ Τρικόγχῳ τὴν καεῖσαν ἐπὶ Ζήνωνος τοῦ βασιλέως. προσέθηκε δὲ καὶ εἰς τὴν ἐκκλη-* D *σίαν τῆς ἁγίας θεοτόκου τῶν Βλαχερνῶν τὰς δύο ἀψίδας, τῆς τε ἄρκτου καὶ μεσημβρίας ἐν τῷ μεγάλῳ ναῷ, καὶ ἐποίησε τὴν ἐκκλησίαν κατὰ σταυρίον.*

10. *Ἰουστινιανοῦ* a, *Ἰουστίνου* vulg.

Eodem etiam anno cum magnus ille Anastasius Antiochiae episcopus in synodales epistolas Ioannis Cpoleos episcopi, qui Ioannem Alexandrinum consecraverat, atque etiam in ipsum Ioannem Alexandrinum, qui ordinatus fuerat, rescriptis suis invectus fuisset: Iustini mandato sede depulsus est, et in eius locum Gregorius monachus et Byzantiorum monasterii apocrisiarius promotus.

A.C. 563 Antiochiae episcopi Gregorii annus primus.

Hoc anno Narses cubicularius et protospatharius, qui Iustiniano imperatori adeo carus fuit, ut eius gratia ludibriis respergeretur, domum Narsetis construxit et Catharorum monasterium. imperator autem Iustinus proprium nepotem, quem augustalis dignitate Alexandriae decoraverat, insidias in se machinari cum praesensisset, misit extemplo qui ipsum capite plecterent.

A.C. 564 Hoc anno sanctorum apostolorum Petri et Pauli ecclesiam coepit Iustinus aedificare in orphanorum hospitio, aliamque sanctorum apostolorum, quae Zenonis imperatoris tempore conflagrarat, in Triconcho. ad ecclesiam quoque sanctae deiparae Blachernarum duas absides addidit, et hanc, quae septentrionem, illam, quae meridiem respiciat, extruxit in celeberrimo illo templo: totamque molem illam in crucis normam composuit.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ῥωμαῖοί τε καὶ Πέρσαι τὴν εἰρήνην διέφθειραν, καὶ πάλιν ὁ Περσικὸς ἀνεκαινίσθη πόλεμος διὰ τὸ πρεσβεῦσαι τοὺς Ὁμηρίτας Ἰνδοὺς πρὸς Ῥωμαίους, καὶ ἀποστεῖλαι τὸν βασιλέα Ἰουλιανὸν τὸν μαγιστριανὸν μετὰ σάκρας πρὸς Ἀρέθαν βασιλέα τῶν Αἰθιόπων διὰ τοῦ Νείλου ποταμοῦ ἀπὸ Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς Ἰνδικῆς θαλάσσης· καὶ ἀπεδέχθη τῷ βασιλεῖ P. 207 Ἀρέθᾳ μετὰ χαρᾶς πολλῆς, ὡς ἐφιεμένῳ τὴν φιλίαν τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων. ἐξηγεῖτο δὲ ἐπανελθὼν ὁ αὐτὸς Ἰουλιανός, ὅτι ὅτε ἐδέξατο αὐτόν, γυμνὸς ἦν ὁ βασιλεὺς Ἀρέθας, καὶ κατὰ V. 165 τοῦ ζώσματος αὐτοῦ εἶχεν εἰς τὰς ψύας λινόχρυσα ἱμάτια· κατὰ δὲ τῆς γαστρὸς ἐφόρει σχιστὰ διὰ μαργαριτῶν τιμίων, καὶ ἐν τοῖς βραχίοσιν ἀνὰ πέντε κλαβίων, καὶ χρυσᾶ ψέλλια εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ· ἐν δὲ τῇ κεφαλῇ λινόχρυσον φακιόλιον ἐσφενδονισμένον, ἔχον ἐξ ἀμφοτέρων τῶν δεσμῶν σειρὰς τέσσαρας, καὶ μανιάκιν χρυσοῦν ἐν τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ· καὶ ἵστατο ἐπάνω τεσσάρων ἐλεφάντων ἑστώτων καὶ ἐχόντων ζυγὸν καὶ τροχοὺς τέσσαρας, καὶ ἐπάνω ὡς ὄχημα ὑψηλὸν ἠμ- B φιεσμένον χρυσείοις πετάλοις, ὥσπερ ἐστὶ τὰ τῶν ἀρχόντων τῶν ἐπαρχιῶν ὀχήματα· καὶ ἑστὼς ἐπάνω αὐτοῦ ἐβάσταζεν σκουτάριν μικρὸν κεχρυσωμένον καὶ δύο λαγκίδια χρυσᾶ· καὶ πᾶσα ἡ σύγκλητος αὐτοῦ μετὰ ὅπλων ᾄδοντες μέλη μου-

4. μετὰ σάκρας om. a.

Hoc etiam anno ruptis Romanos inter et Persas pacis foederibus, Persicum rursus renovatum est bellum, missorum videlicet ab Homeritis Indis ad Romanos legatorum invidia, ac insuper quod Iulianum magistrianum ab Alexandria per Nilum fluvium et Indicum mare cum sacris ad Aretham regem Aethiopum misisset imperator. legatum cum ingenti gaudio rex Arethas excepit, ceu qui Romanorum imperatoris amicitiam disideraret. reversus e legatione Iulianus a rege Aretha hunc in morem instructo exceptum se referebat. erat ille nudus quidem corpore, at circa lumbos, qua cingulum ponitur, lineam vestem auro gestabat intertextam, quae ad ventrem quasi divisa, et pretiosioribus gemmis cernebatur intercisa. alligabantur brachiis quinque circuli, et manibus inerant armillae aureae. fascia linea auro distincta caput circumvolvebatur, et ex utraque nodorum parte quatuor pendebant catenae: collo vero torquem gerebat aureum. iugo quatuor elephantis vecto, cui rotae quatuor, et currus desuper sublimis, quales praefectorum provinciarum rhedae, laminis aureis circumtectus, ferebatur. in eo stans breve scutum aureum, lanceasque binas breves manibus tenebat: universi vero eius aulici circumstabant armis instructi, musicos accinentes modulos. intromissus itaque Romanorum legatus,

σικά. εἰσενεχθεὶς οὖν ὁ πρέσβυς τῶν Ῥωμαίων καὶ προσκυνήσας, ἐκελεύσθη παρ' αὐτοῦ ἀναστῆναι καὶ ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. δεξάμενος οὖν τὴν τοῦ βασιλέως σάκραν, κατεφίλησε τὴν σφραγῖδα τὴν ἔχουσαν τὸ στηθάριον τοῦ βασιλέως· δεξάμενος δὲ καὶ τὰ δῶρα ἐχάρη μεγάλως. ἀναγνοὺς δὲ εὗρεν
C περιέχοντα τοῦ ὁπλίσασθαι αὐτὸν κατὰ τοῦ βασιλέως Περσῶν, καὶ τὴν πλησιάζουσαν αὐτῷ χώραν τῶν Περσῶν ἀπολέσαι, καὶ τοῦ λοιποῦ μηκέτι συνάλλαγμα ποιεῖν μετὰ τῶν Περσῶν, ἀλλὰ δι' ἧς ὑπέταξεν χώρας τῶν Ὁμηριτῶν διὰ τοῦ Νείλου ποταμοῦ ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον τὴν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πραγματείαν ποιεῖσθαι. εὐθέως δὲ στρατεύσας ὁ βασιλεὺς Ἀρέθας ἐπ' ὄψεσι τοῦ πρεσβευτοῦ Ῥωμαίων, ἐκίνησε πόλεμον κατὰ Περσῶν, προπέμψας τοὺς ὑπ' αὐτὸν Σαρακηνούς. ἀπελθὼν δὲ καὶ αὐτὸς εἰς Περσικὴν χώραν, ἐξεπόρθησε πᾶσαν τὴν ἐν τοῖς μέρεσιν ἐκείνοις. κρατήσας δὲ ὁ βασιλεὺς Ἀρέθας τὴν κεφαλὴν τοῦ πρεσβευτοῦ Ἰουλιανοῦ, καὶ δεδωκὼς αὐτῷ
D εἰρήνης φιλήματα, ἀπέλυσεν αὐτὸν ἐν πολλῇ θεραπείᾳ σὺν πολλοῖς χαρίσμασιν. ἐγένετο δὲ ἄλλη αἰτία ταράξασα τὸν Χοσρόην. Οὖννοι γὰρ κατ' ἐκεῖνο τοῦ καιροῦ, οὓς Τούρκους λέγειν εἰώθαμεν, πρεσβεύουσι πρὸς Ἰουστῖνον διὰ τῆς τῶν Ἀλανῶν χώρας ἀποστείλαντες. τοῦτο φοβηθεὶς ὁ Χοσρόης, προσ-

16. τοῦ πρεσβευτοῦ om. b. 18. χαρίσμασιν] χρήμασιν c.
19. κατ' ἐκεῖνο τοῦ καιροῦ] κατ' ἐκείνῳ τῷ καιρῷ vulg.

exhibito adorationis honore, ut erigeret se, et adductus propior fieret, iussus est. tum vero traditae sibi imperatoris sacrae sigillum eiusdem facie una cum pectore insculptum exosculatus, de acceptis ab eo muneribus magno prorsus gaudio affectus est. perlecta vero sacra haec demum scripta invenit, ut nimirum arma adversus Persarum regem capesseret, et conterminas Persarum provincias devastaret, nec ullum amplius cum eo percuteret foedus: sed, quam reddidit sibi subditam, Homeritarum regione per Nilum fluvium Alexandriam facto itinere commercium exerceret. confestim itaque in ipso legati Romanorum conspectu coacto exercitu, et Saracenis, qui sub ipso militabant praemissis, rex Arethas bellum in Persas movit: ipseque postmodum Persarum ditionem ingressus, vicinas sibi provincias, quaqua late patent, depopulatus est. apprehenso tandem legati Iuliani capite, pacis oscula suaviter fixit; amplisque muneribus collatis, multo comitatu stipatum a se dimisit. extitit etiam alia, quae Chosroëm turbavit molestia. per id enim tempus Unni, quos Turcos nuncupamus, per Alanorum terras legationem ad Iustinum destinant. ea de re Chosroës in metum adductus, Armeniorum adversum

φασίζετο τὴν τῶν Ἀρμενίων πρὸς αὐτὸν ἀνταρσίαν καὶ πρὸς Ἰουστῖνον προχώρησιν, καὶ ᾐτεῖτο τοὺς πρόσφυγας. ἐτέλει γὰρ ὁ βασιλεὺς τῶν Ῥωμαίων ἀνὰ ἔτος πεντακοσίας λίτρας χρυσίου, ὅπως τὰ πλησιάζοντα τοῦ τόπου φρούρια διαφυλάττωσι Πέρσαι, ἵνα μὴ εἰσβαλόντα τὰ ἔθνη ἑκατέραν διαλύσωσι πολιτείαν, καὶ κοινοῖς ἀναλώμασι τὰ φρούρια ἐφυλάττοντο. P. 208
ὁ δὲ Ἰουστῖνος ἔλυσεν τὴν εἰρήνην φάσκων, ἐπονείδιστον εἶναι φορολογεῖσθαι ὑπὸ τῶν Περσῶν τοὺς Ῥωμαίους. διὰ τοῦτο χώραν ἔλαβεν ὁ μέγας οὗτος Περσῶν τε καὶ Ῥωμαίων πόλεμος. ὁ δὲ Ἰουστῖνος Μαρτῖνον πατρίκιον καὶ συγγενῆ αὐτοῦ στρατηγὸν χειροτονήσας τῆς ἀνατολῆς κατὰ Περσῶν ἐξέπεμψεν.

Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Ἰωάννου ἔτος α'. A.M. 6065

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ς' ἠσθένησεν ὁ βασιλεύς, B
καὶ ἐν λύπῃ γέγονε πρὸς Βαδούριον τὸν ἴδιον ἀδελφόν, καὶ ὕβρισεν αὐτὸν ἐσχάτως, ἐπιτρέψας τοῖς κουβικουλαρίοις γρονθιζόμενον ἐξαγαγεῖν αὐτὸν ἐπὶ σιλεντίου. ἦν δὲ κόμης τῶν βασιλικῶν σταύλων. μαθοῦσα δὲ Σοφία ἐλυπήθη, καὶ ἐνεκάλεσε τῷ βασιλεῖ· ὁ δὲ μετεμελήθη, καὶ κατελθὼν πρὸς αὐ- V. 166

2. Ἰουστινιανὸν a. 4. διαφυλάττουσι vulg. 6. τὸ φρούριον b. 9. ἀνέλαβεν b. 10. τὸν πατρίκιον f. 15. Βαδουάριν a. 17. σηλεντίου vulg., σελεντίου a f. 19. μετεβλήθη b.

se rebellionem ementitus, eorum etiam ad Iustinum defectionem praetexebat, et transreddi sibi postulabat. quingentas insuper auri libras Romanorum imperatore pendere solito, ut vicina barbaris castella custodirent Persae, ne ex barbarorum locis irrumpentes alterutri imperio perniciem inferrent; quare communibus utriusque impensis loca quaeque munita servabantur in utriusque limitibus: Iustinus pactum huiusmodi rescindendum censuit; Romanos Persis tributa pendere indecorum esse causatus. eaque magni illius Romanos inter ac Persas belli occasio extitit. quamobrem Iustinus Martinum patricium cognatum suum orientis militiae magistrum renuncians in expeditionem contra Persas misit.

Hierosolymorum episcopi Ioannis annus primus. A.C. 565

Hoc anno, mensis Octobris die sexto, adversa valetudine iactatus fuit imperator. in proprium vero fratrem Badurium ira incitatus, extremis eum subiecit contumeliis. data quippe cubiculariis pugnis eum incessendi potestate, ita spretum et foedatum in consilium trahi mandavit. erat is imperatoriorum stabulorum comes. eo cognito indoluit Sophia, et imperatorem damnavit. ille facti poenitens descendit in stabulum, et cum cubiculariorum praeposito non exspectatus intra-

τὸν εἰς τὸν σταῦλον εἰσῆλθεν ἄφνω μετὰ τοῦ πραιποσίτου κουβικουλαρίων. ὁ δὲ Βαδούριος ἰδὼν τὸν βασιλέα ἔφυγεν
C ἀπὸ ζακὸς εἰς ζάκαν φόβῳ τοῦ βασιλέως. ὁ δὲ βασιλεὺς ἔκραζεν· ὁρκίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ, ἀδελφέ μου, μεῖνόν με. καὶ δραμὼν ἐκράτησεν αὐτόν. καὶ περιπλακεὶς κατεφίλησεν αὐτὸν λέγων· ἔπταισά σοι, ἀδελφέ μου· ἀλλὰ δέξαι με ὡς ἀδελφόν σου πρῶτον καὶ ὡς βασιλέα. ἐκ γὰρ διαβολικῆς ἐνεργείας οἶδα ὅτι τοῦτο γέγονεν. ὁ δὲ πεσὼν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ κλαίων, εἶπεν· ἀληθῶς, δέσποτα, ἐξουσίαν ἔχεις· πλὴν παρουσίᾳ τῆς συγκλήτου εὐτέλησας τὸν δοῦλόν σου· ἄρτι ὁ δεσπότης τούτοις ἀπολόγησαι. καὶ ἐδείκνυεν αὐτῷ τὰ ἄλογα.
D ὁ δὲ βασιλεὺς παρεκάλεσεν αὐτὸν συμφαγεῖν αὐτῷ, καὶ εἰρήνευσαν. τῷ δ' αὐτῷ χρόνῳ γέγονε πόλεμος περὶ τὸ Σάργαθον Περσῶν καὶ Ῥωμαίων μέγας, καὶ ἐνίκησαν οἱ Ῥωμαῖοι.

A.M. 6066 Περσῶν βασιλέως Ὁρμίσδα ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἦλθον οἱ Ἀβάρεις εἰς τὰ μέρη τοῦ Δανουβίου, καὶ μαθὼν ὁ βασιλεὺς ἀπέστειλεν Τιβέριον τὸν κό-
P. 209 μητα τῶν ἐξκουβιτόρων κατ' αὐτῶν· καὶ συμβαλὼν αὐτοῖς ἡττήθη αἰφνιδιασθεὶς ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἀποβαλὼν πολλοὺς ὑπέστρεψεν. Ὁρμίσδας δὲ ὁ βασιλεὺς Περσῶν Ἀρταβάνην στρα-

5. καὶ περιπλακεὶς] h. l. in ordinem redit A. 7. καὶ ὡς βασ. A, καὶ βασ. vulg. 11. ἐδείκνυεν A, ἐδείκνυσεν vulg. 12. εἰρήνευσαν A, εἰρηνεῦσαι vulg. 13. περὶ τὸν Σ. A. 20. Ἀρδαβάνην A ubique.

vit. Badurius conspiciens imperatorem, ac subinde timore compulsus a praesepi in praesepe aliud desiliit. imperator vero clamabat: obtestor te per deum, frater mi, siste: et currens detinuit: brachiisque complexus, et osculis deliniens: te quidem, inquit, frater, offendi: verum ceu fratrem tuum maiorem et imperatorem agnosce: diaboli namque opera haec contigisse non sum nescius. is ad imperatoris pedes procidens, lachrimis rigans, ait: penes te certe, domine, suprema omnium potestas est: verum cum praesente senatu servum tuum despexeris, ceu dominus etiam coram eo excusatione alicuius rei deinceps tege: eique subinde equos demonstrabat: quem imperator ad mensam eo die invitavit, et sic in amicitiam redierunt. caeterum eodem anno cum pugna Romanos inter atque Persas commissa fuisset ad Sargathum, Romani vicere.

A.C. 566 Persarum regis Hormisdae annus primus.

Hoc anno in provincias Danubio conterminas grassati sunt Avares: quo cognito, Tiberium excubitorum comitem adversus eos misit imperator. pugna cum Avaribus commissa, Tiberius, ex improviso ab hostibus oppressus, superatur, multisque e suis desideratis revertitur.

τηγὸν χειροτονήσας ἀπέστειλεν περᾶσαι τὸν Εὐφράτην, καὶ τὴν Ῥωμαίων χώραν λυμήνασθαι. αὐτὸς δὲ παραλαβὼν τὰς δυνάμεις ἐπέστη τοῖς τὴν Νίσιβιν πολιορκοῦσι Ῥωμαίοις. ὁ δὲ Μαρτῖνος τοῦτο γνούς, καταλιπὼν τὴν Νίσιβιν, ἀνεχώρησεν ἐπὶ τὰ Ῥωμαϊκὰ μέρη. Ἀρταβάνης δὲ περὶ τὴν Ἀντιόχειαν γενόμενος, καὶ διαφθείρας τὰ προάστεια τῆς πόλεως, ἐπὶ τὴν κοίλην Συρίαν ἐχώρει. οὕτω μὲν οὖν ὁ Ἀρταβάνης πολλῆς αἰχμαλωσίας κρατήσας, εἰς τὴν ἑαυτοῦ χώραν ἐπανέζευξεν. ὁ δὲ αὐτοκράτωρ Ἰουστῖνος ἐπὶ τοῖς πραττομένοις B
δεινοπαθῶν, τὸν μὲν Μαρτῖνον τῆς στρατηγίας ἀπέπαυσεν. Ἀρχέλαον δὲ στρατηγὸν χειροτονεῖ. ὁ δὲ Ἀρταβάνης τὸ Δαρᾶς παρέλαβεν, καὶ οὕτως ὑπέστρεψεν. καὶ τοῦτο μαθὼν Ἰουστῖνος, καταπλαγεὶς τῷ μεγέθει τῆς συμφορᾶς, νόσῳ παραφορᾶς περιβάλλεται, καὶ σπονδὰς ποιῆσαι αἰτεῖται τῷ Ὁρμίσδᾳ, ὅστις ἐνιαυσίας σπονδὰς ποιῆσαι κατεδέξατο.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουστῖνος ὁ βασιλεὺς Τιβέριον τὸν κό- A.M. 6067
μητα τῶν ἐξκουβιτόρων υἱοποιησάμενος καίσαρα ἀνηγόρευ- C
σεν, καὶ συγκάθεδρον αὐτοῦ ἐποίησεν ἐν ταῖς ἱπποδρομίαις καὶ αἰσίαις ἡμέραις. ἦν γὰρ ὁ βασιλεὺς στυφόμενος τοὺς V. 167
πόδας καὶ τὸ πλεῖον κατακείμενος.

3. τοῖς τὴν Νίσ. πολ. Ῥωμ. A a, τὴν Νίσ. πόλ. τοῖς Ῥωμ. vulg. 6. παραγενάμενος A. τὰ τῆς πόλ. προ. a. 9. αὐτοκράτωρ A a, βασιλεὺς vulg. πραττομένοις A a, γενομένοις vulg. 16. τὸν add. ex A.

Persarum vero rex, Hormisdas Artabane exercitus duce constituto, copias Euphratem traiicere iussit, et Romanorum provincias devastare. ille coacto universo exercitu in Romanos Nisibin obsidentes impetum facere meditabatur: quod persentiens Martinus, Nisibi relicta, in Romanas partes retrocessit. tum vero Artabanes Antiochiam profectus, vastitate suburbanis eius locis illata, in Coelesyriam transivit. ita demum Artabanes captivis praedaque onustus in Persarum terras remeavit. imperator Iustinus ea clade afflictus, Martinum munere abdicavit: Archelaum vero ducem instituit. Artabanes insuper Daras obtinuit: ac ita reversus est. imperator vero nuncio tantae cladis accepto, consternatus, infirma valetudine mentisque alienatione vexatur, et ab Hormisda, ut pacem inirent et foedus percuterent, expetiit: qui ad annum tantum inducias iniri concessit.

Hoc anno imperator Iustinus comitem excubitorum Tiberium ad- A. C. 567
optatum sibi filium caesarem renunciavit, sedisque ac paris honoris consortem effecit, tam in circensibus ludis, quam in festis ac solemnibus diebus. pedum enim morbo laborans, plurima temporis parte lecto decumbebat.

A.M. 6068 Τούτῳ τῷ ἔτει ἔκτισεν Ἰουστῖνος τὸν μέγαν ἀγωγὸν τοῦ D Οὐάλεντος, καὶ ἐχορήγησε τῇ πόλει δαψίλειαν ὕδατος.

A.M. 6069 Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουστῖνος ὁ βασιλεὺς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἑβραίων τὴν οὖσαν ἐν Χαλκοπρατείοις ἀποσπάσας ἐξ αὐτῶν, ἐποίησεν ἐκκλησίαν τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου, πλησιάζουσαν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει μηνὶ αὐγούστῳ λα', ἰνδικτιῶνι ι', ἐτελεύτησεν ὁ Ἰωάννης ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως.

A.M. 6070 Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Εὐτυχίου ἔτος α'.

P. 210 Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ἰνδικτιῶνι ια' Εὐτύχιος ἀπέλαβε πάλιν τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀσθενήσας, καὶ μικρὸν ἀνεθεὶς τῆς νόσου, προσεκαλέσατο τόν B τε ἀρχιερέα καὶ τὴν σύγκλητον καὶ πάντας τοὺς ἱερεῖς, καὶ πολιτευομένους· καὶ ἀγαγὼν τὸν καίσαρα Τιβέριον παρουσίᾳ πάντων, ἀνηγόρευσεν αὐτὸν βασιλέα, τοῖσδε τοῖς λόγοις χρησάμενος· ἴδε ὁ θεὸς ὁ ἀγαθύνας σε, τοῦτο τὸ σχῆμα ὁ θεός σοι δέδωκεν, οὐκ ἐγώ. τίμησον αὐτό, ἵνα τιμηθῇς ὑπ' αὐτοῦ. τίμησον τὴν μητέρα σου, τὴν ποτέ σου δέσποιναν γεναμένην. οἶδας ὅτι πρῶτον αὐτῆς δοῦλος ἦς, νῦν δὲ υἱός. μὴ ἐπιχα-

1. τοῦ add. ex A f. 2. ὕδατος A a, ὑδάτων vulg. 3. ὁ add. ex A. 5. τῆς ἁγίας A. 7. ὁ add. ex A. 16. ὁ ante ἀγαθύνας om. A. 17. οὐκ ἐγώ A a, καὶ οὐκ ἐγώ vulg. αὐτό] αὐτῷ A. 19. οἶδα A.

A.C. 568 Hoc anno magnum aquaeductum a Valente constructum Iustinus reparavit, et aquarum copiam urbi.

A.C. 569 Hoc anno ademptam Iudaeis synagogam, quae fuit in Chalcoprateis, dominae nostrae sanctissimae deiparae Iustinus fecit ecclesiam, ad eam quae magna vulgo audit. eiusdem etiam anni mensis Augusti die trigesimo primo, indictione decima, Ioannes episcopus Cpoli obiit.

A.C. 570 Cpoleos episcopi Eutychii annus primus.

Hoc anno, mense Octobri, indictione undecima, Eutychius thronum Cpoleos secundo accepit. imperator autem adversa valetudine iactatus, et deinde eius doloribus paulisper levatus, pontifice, senatu, sacerdotum collegio, cunctisque reipublicae magistratibus convocatis, Tiberium caesarem in omnium conspectu positum renunciavit imperatorem, oratione in hunc modum habita: vides', ut deus in te beneficus isto te habitu et dignitate ornat? deus, non ego, illo te donavit. hunc habitum honora, ut ab illo honorem merearis. matrem tuam cole, quae hucusque domina tibi fuit. eius te nunc filium, quondam servum extitisse, agnosce. effuso sanguine nusquam laeteris. nusquam caedium particeps esto. ne malum malo compensato.

ρῆς αἵμασι. μὴ ἐπικοινωνῇς φόνων, μὴ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδώσῃς. μὴ εἰς ἔχθραν ὁμοιωθῇς ἐμοί· ἐγὼ γὰρ ὡς ἄνθρωπος ἔπταισα. καὶ γὰρ πταιστὴς ἐγενόμην, καὶ ἀπέλαβον κατὰ τὰς ἁμαρτίας μου. ἀλλὰ δικάσομαι τοῖς ποιήσασί μοι τοῦτο C ἐπὶ τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ. μὴ ἐπάρῃ σε τοῦτο τὸ σχῆμα, ὡς καὶ ἐμέ. οὕτω πρόσεχε πᾶσιν, ὡς ἑαυτῷ. γνῶθι τίς ἦς καὶ τίς νῦν εἶ. μὴ ὑπερηφανήσῃς, καὶ οὐχ ἁμαρτάνεις. οἶδας τίς ἤμην, καὶ τίς ἐγενόμην, καὶ τίς εἰμί. ὅλοι οὗτοι τέκνα σού εἰσιν καὶ δοῦλοι. οἶδας ὅτι τῶν σπλάγχνων μου προετίμησά σε. τούτους οὓς βλέπεις ὅλους τῆς πολιτείας βλέπεις. πρόσεχε τῷ στρατιώτῃ σου. μὴ στρατιώτας δέξῃ· μὴ εἴπωσίν σοί τινες, ὅτι ὁ πρό σου οὕτω διεγένετο. ταῦτα γὰρ λέγω μαθὼν ἀφ' ὧν ἔπαθον. οἱ ἔχοντες οὐσίας, ἀπολαυέτωσαν αὐτῶν· τοῖς δὲ μὴ ἔχουσι, δώρησαι. καὶ γενομένης εὐχῆς D παρὰ τοῦ πατριάρχου, καὶ λεχθέντος παρὰ πάντων τοῦ ἀμήν, ἔπεσεν ὁ καῖσαρ εἰς τοὺς πόδας τοῦ βασιλέως, καὶ ἔφη αὐτῷ ὁ βασιλεύς· ἐὰν θέλῃς, εἰμί· ἐὰν θέλῃς, οὐκ εἰμί. ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ πάντα ἃ ἐπελαθόμην εἰπεῖν σοι, αὐτὸς ἐμβαλεῖ αὐτὰ εἰς τὴν καρδίαν σου. ταῦ-

1. αἵματι a. ἐπικοινωνῇς A, ἐπικοινωνήσῃς vulg. φόνων A, φόνῳ a, φόνον e, φόνοις vulg. 3. πταιστὸς A. 4. δικάσομαι A, δικάζομαι vulg. μοι A, με vulg. 6. πρόσεχε A, πρόσχε vulg. 7. ἁμαρτάνεις A, ἁμαρτάνῃς vulg. 8. τίς A, τί vulg. 11. πρόσεχε A, πρόσχε vulg. 13. μαθὼν om. A a. 15. ὑπὸ τοῦ π. a. τοῦ ἀ. A, τὸ ἀ. vulg. 19. ἐμβαλεῖ A, ἐμβαλῇ a, ἐμβάλλῃ vulg.

in inimicitiis suscipiendis me nequaquam imiteris. ego namque, velut homo, peccavi: ego quippe peccator extiti: et pro delictorum merito mercedem accepi. cum eis attamen qui malorum mihi fuerunt auctores, ante Christi tribunal iudicandus astabo. ne, prout ego quondam, habitu isto superbito. ita reliquorum omnium, velut tui ipsius, curam geras. quis fueris prius, quis nunc sis, contemplare. si superbia non te extulerit, a culpa immunem te servabis. quis quondam fuerim, qualis sim natus, qui modo sim, novisti. cuncti isti filii tibi sunt et servi. prae visceribus meis te mihi charum extitisse probe compertum est. omnes istos vides? reipublicae magistratus sunt. militiae curam gere. ne nimium erga milites alliciaris, ne decessorem tuum ita affectum obiiciant nonnulli. haec dico expertus eorum, quae passus sim. fruantur, qui abundant, facultatibus suis: erga egentes liberalis esto. oratione vero a patriarcha fusa, cum cuncti, amen prolato, comprecati fuissent, ad imperatoris pedes caesar procidit: ad quem imperator: superstes vivo, si volueris: si volueris iterum, pereo. deus, qui caelum et terram condidit, quae supererant a

D ἦλθεν εἰς τὸν δεσποτικὸν οἶκον τῆς Μαρίνης. τῇ δὲ αὐτῇ ιγ' ἰνδικτιῶνι μηνὶ Ἀπριλλίῳ ιβ' Εὐτύχιος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως καθῃρέθη καὶ ἐξωρίσθη ἐν Ἀμασίᾳ ὑπὸ Ἰουστινιανοῦ. καὶ γέγονεν ἀντ' αὐτοῦ Ἰωάννης ἀπὸ σχολαστικῶν ἀποκρισιάριος ὢν τῆς Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἰουστινιανὸς ὁ βασιλεὺς τὸ περὶ φθαρτοῦ καὶ ἀφθάρτου κινήσας δόγμα, καὶ ἴδικτον πανταχοῦ καταπέμψας ἀλλότριον εὐσεβείας, θεοῦ προφθάσαντος, ἐτελεύτησεν μηνὶ Νοεμβρίῳ ια', τῆς ἐχομένης ιδ' ἰνδικτιῶνος, βασι-
P. 204 λεύσας ἔτη λη', μῆνας ζ', ἡμέρας ιγ'. καὶ γίνεται τούτου διάδοχος ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ, Ἰουστῖνος ὁ κουροπαλάτης.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει οἱ Θεοδοσιανοὶ καὶ Γαϊανῖται ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κτίζειν ἤρξαντο συνακτήρια, καὶ αὐθεντήσαντες οἱ Γαϊανῖται ἐπίσκοπον ἐν αὐτοῖς ἐχειροτόνησαν Ἐλπίδιον ἀρχιδιάκονον αὐτῶν, ὃν ὁ βασιλεὺς δεδεμένον ἐλθεῖν προσέταξεν. ἐρχόμενος δὲ κατὰ τὸν Σίγριν ἀπέθανεν. Θεοδοσιανοὶ δὲ Δωρόθεον κρυπτῶς ἐν νυκτὶ ἐπίσκοπον ἑαυτοῖς ἐχειροτόνησαν. καὶ εἰς ἓν συνελθόντες οἵ τε Γαϊανῖται καὶ οἱ Θεοδοσιανοὶ κοινὸν ἐπίσκοπον ἑαυτοῖς ἐνεθρόνισαν καὶ ἐχειροτόνησαν· Ἰωάννην δέ
B τινα μοναχόν, ὃν οἱ Γαϊανῖται * δόλον ὑπομεμενηκέναι νομί-

5. τῆς μεγάλης om. f. 7. fort. ἤδικτον, ut et alias. 14. ἐχειροτόνησαν] ἐνεθρόνησαν a f. 19. fort. ἐχειροτόνησαν Ἰωάννην τινὰ μοναχόν, ut et Goar. coniecit. 20. δόλον] δοῦλον a e, sed fort. scribendum: δόλον ὑπομεμελετηκέναι.

nae aedibus, et eius aerario addictae. eiusdem quoque indictionis decimae tertiae mense Aprili, eiusque die duodecimo, patriarcha Cpoleos Eutychius a Iustiniano dignitate motus est, et Amaseam relegatus: Ioannes vero exscholasticus magnae Antiochiae responsalis in eius locum subrogatus est.

Eodem anno Iustinianus opinionem de corruptibili atque incorruptibili movens, cum edictum super ea re ab omni pietate alienum in provincias omnes emisisset, deo praevertente, mortuus est, die undecimo mensis Novembris, indictione decima quarta iam currente, cum regnasset annos octo supra triginta, menses septem, dies tredecim: successor eius nepos Iustinus curopalates designatur.

Eodem pariter anno Theodosiani et Gaianitae conventicula Alexandriae aedificare coeperunt: Gaianitae vero auctoritate ac viribus praevalentes Elpidium suum archidiaconum ordinaverunt; quem imperator vinctum ad se adduci iussit: in itinere vero ad Sigrim mortuus est. porro Theodosiani clam noctu Dorotheum sibi praefecerunt: convenientesque in unum tam Theodosiani, quam Gaianitae, eum communem utrisque episcopum in sedem intulerunt. cum autem Gaia-

σαντες τὸν πώγωνα τοῦ ἀββᾶ σὺν τῷ δέρματι καὶ τῇ σαρκὶ ἐξέδειραν.

Ῥωμαίων βασιλέως Ἰουστίνου, Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Ἰωάννου, Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου ἔτος α'. A.M. 6058

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Νοεμβρίῳ ιδ', ἰνδικτιῶνι ιδ', ἐβασίλευσεν Ἰουστῖνος ὁ ἀνεψιὸς Ἰουστινιανοῦ στεφθεὶς ὑπὸ Ἰωάννου πατριάρχου ἀπὸ σχολαστικῶν. ἦν δὲ τῷ γένει Θρᾷξ, V. 163 μεγαλόψυχός τε καὶ εἰς πάντα ἐπιδέξιος, φιλοκτίστης· εἶχεν C δὲ γυναῖκα Σοφίαν ὀνόματι, ἥν τινα καὶ ἔστεψεν αὔγουσταν. εὐσεβὴς δὲ ὢν ἐπεκόσμησεν τὰς ἐκκλησίας τὰς κτισθείσας ὑπὸ Ἰουστινιανοῦ, τήν τε μεγάλην ἐκκλησίαν καὶ τοὺς ἀποστόλους καὶ ἄλλας ἐκκλησίας καὶ μοναστήρια, χαρισάμενος αὐτοῖς κειμήλια καὶ πᾶσαν πρόσοδον. ἦν δὲ ὀρθόδοξος πάνυ. καὶ ἀπέστειλεν τὸν ἀββᾶν Φωτεινὸν τὸν πρόγονον Βελισαρίου τοῦ πατρικίου, δοὺς αὐτῷ ἐξουσίαν κατὰ παντὸς προσώπου καὶ πράγματος τοῦ εἰρηνεῦσαι τὰς ἐκκλησίας πάσας Αἰγύπτου τε καὶ D Ἀλεξανδρείας.

Τούτῳ τῷ ἔτει Αἰθέριος καὶ ὁ Ἄβδιος, καὶ ὁ σὺν αὐτοῖς A.M. 6059 ἰατρὸς ἐπεβούλευσαν τῷ βασιλεῖ Ἰουστίνῳ, γνωσθέντες δὲ ἀπέθανον ξίφει. ἐποίησεν δὲ ὑπατείαν, καὶ ἔρριψεν χρήματα πολλά, ὥστε πολλοὺς πλουτίσαι.

9. γυναῖκαν vulg. 18. γνωσθέντες δὲ] καὶ γν. δὲ vulg.

nitae Ioannem quendam monachum dolos adversum se commentum arbitrarentur, barbam cum pelle atque carne abbati avulsere.

Romanorum imperatoris Iustini, Cpoleos episcopi Ioannis, Hierosolymorum episcopi Macarii annus primus. A. C. 558

Hoc anno, mensis Novembris die decimo quarto, indictione decima quarta, nepos Iustiniani Iustinus a Ioanne exscholastico patriarcha coronatus suscipit imperium. fuit genere Thrax, generosus, et in gerendis rebus dexter, et aedificiis gaudens. coniugem habuit nomine Sophiam, cui cum augustae dignitate coronam imposuit. pietatis studiosus ecclesias a Iustiniano aedificatas ornavit, magnam videlicet ecclesiam, sanctorum apostolorum, nec non alias, ut et monasteria, quae cuncta sacra supellectile, muneribusque, collatisque redditibus dotavit. bene sensit in omnibus de fide. Photinum praeterea Belisarii patricii privignum, potestate in quasvis personas, atque res data, ad omnes Aegypti et Alexandriae ecclesias reconciliandas bonaque pace componendas misit.

Hoc anno Aetherius et Abdius, et una cum eis medicus Iustini A. C. 559 imperatoris vitae struxerunt insidias: deprehensi vero, gladio perierunt. consulum vero more munus dedit Iustinus, multasque pecunias, quibus etiamnum plures ditati, sparsit in populum.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ὁ ἀββᾶς Ἀγάθων ἀδελφὸς Ἀπολιναρίου
τοῦ ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας ἐλθὼν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ
λόγους εἰσπραττόμενος, Εὐστόχιον μοναχὸν ὄντα καὶ οἰκονόμον
P. 205 Ἀλεξανδρείας τότε, τῆς οἰκονομίας χάριν ἐφρούρησεν τοῦτον·
ὃς φυγὼν διὰ τῆς στέγης ἦλθεν ἐν Βυζαντίῳ, Μακαρίου τότε
ἐκβληθέντος τῆς ἐκκλησίας κατὰ συσκευήν· καὶ ἐχειροτονήθη
Εὐστόχιος ἀντὶ Μακαρίου ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων.

A.M. 6060 Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Εὐστοχίου ἔτος α'.

B Τούτῳ τῷ ἔτει μεταστειλαμένη Σοφία εὐσεβεστάτη αὐ-
γοῦστα τούς τε ἀργυροπράτας καὶ σημαδαρίους, ἐκέλευσεν
ἐνεχθῆναι τὰς ὁμολογίας τῶν χρεωστούντων καὶ τὰ σημάδια·
καὶ ἐντυχοῦσα αὐτοῖς, ἔλαβε τὰ σημάδια παρασχομένη αὐτὰ
τοῖς χρεωστοῦσι, καὶ ἀπέδωκεν αὐτὰ τοῖς ἰδίοις δεσπόταις·
καὶ μεγάλως εὐφημίσθη ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ πάσης τῆς πόλεως.
Εὐστόχιος δὲ ἀπελθὼν εἰς Ἱεροσόλυμα μίσει τῷ πρὸς Ἀπο-
λινάριον καὶ Ἀγαθῶνα καὶ Μακάριον, τοὺς τῆς νέας λαύρας
μοναχοὺς ἐξέβαλλεν, ὡς Ὠριγενιστάς· καὶ διὰ τοῦτο ἐξε-
C βλήθη· καὶ πάλιν ἀπεκατέστη Μακάριος εἰς τὸν ἴδιον
θρόνον.

A.M. 6061 Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου πάλιν Μακαρίου, Ἀλεξανδρείας
Ἰωάννου ἔτος α'.

7. ἐπισκόπου vulg. 13. χρεωστοῦσι, καὶ ἀπέδωκεν αὐτὰ τοῖς add. ex e.

Eodem anno abbas Agatho Apolinarii episcopi Alexandrini frater, Alexandriam profectus ad rerum administratarum rationes exigendas, Eustochium monachum Alexandriae tunc magnum oeconomum male gesti muneris incusatum misit in carcerem: qui tecto elapsus, Byzantium perrexit. Macario vero dolis ecclesia depulso, in eius locum Hierosolymorum episcopus Eustochius consecratus est.

A. C. 560 Hierosolymorum episcopi Eustochii annus primus.

Hoc anno nummulariis foeneratoribusque cunctis convocatis, iussit augusta debitorum syngraphas et pignora ad se proferri: quibus in potestatem acceptis, pignora debitoribus restituit, et in propriorum dominorum manibus cuncta reposuit: atque ob id factum summis eam laudibus tota urbs prosequuta est. Eustochius autem Hierosolymam profectus, odio, quo in Apolinarium, Agathonem et Macarium ferebatur, novae laurae monachos Origeniani dogmatis incusatos expulit: quamobrem ipse postmodum eiectus est, et Macarius rursum proprio throno redditus.

A C. 561 Hierosolymorum episcopi Macarii iterum, Alexandriae Ioannis annus primus.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἱπποδρομίας τελεσθείσης, καὶ φιλονεικούντων τῶν μερῶν εἰς ἀλλήλους, ἔπεμψεν μανδάτα εἰς ἑκάτερα τὰ μέρη ὁ βασιλεύς, λέγων, εἰς μὲν τοὺς Βενέτους, ὅτι ὁ Ἰουστινιανὸς ὁ βασιλεὺς παρ' ὑμῖν ἐτελεύτησεν, εἰς τοὺς Πρασίνους, ὅτι παρ' ὑμῖν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ζῇ· καὶ ἀκούσαντα τὰ μέρη ἐσίγησαν, καὶ οὐκ ἔτι ἐφιλονείκησαν. D

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἤρξατο κτίζειν τὸ παλάτιον τῶν Σο- V.164 φιανῶν ἐπ' ὄνομα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Σοφίας, προφάσει τοῦ ἐκεῖ ταφῆναι Ἰοῦστον τὸν υἱὸν αὐτοῦ πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι αὐτόν, ἔτι κουροπαλάτου ὄντος αὐτοῦ, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀρχαγγέλου τοῦ ἐκεῖσε, κοσμήσας αὐτὸ ὑπὸ διαφόρων πολυτίμων μαρμάρων.

Ῥώμης ἐπισκόπου Βενεδίκτου ἔτος α'. A.M. 6062

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουστῖνος ὁ βασιλεὺς ἤρξατο κτίζειν τὸ P.206 παλάτιον τὸ δεύτερον ἐν τῷ προαστείῳ αὐτοῦ, ὃ εἶχεν πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι αὐτόν. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῇ νήσῳ τῆς Πριγκίπου, καὶ αὐτῷ ὄντι προαστείῳ αὐτοῦ ἐν τῷ λιμένι, καὶ τὴν ἐκκλησίαν τῶν ἁγίων Ἀναργύρων ἐν τοῖς Δαρείου. ἀποκατέστησεν δὲ τὸ λουτρὸν τοῦ Ταύρου τὸ δημόσιον, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὸ Σοφιανάς, ἐπ' ὀνόματι τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Σοφίας.

4. ὁ βασιλεὺς om. a, 11. αὐτὸ] αὐτῷ vulg. 17. προαστείῳ a f, προάστειον vulg.

Hoc anno ludis equestribus in circo celebratis et contendentibus ad invicem factionibus, ad utrasque partes mandata misit imperator; ad Venetos quidem his verbis usus: imperator Iustinianus penes vos obiit: ad Prasinos autem, imperator Iustinianus penes vos vivit. his auditis conquieverunt factiones, et ad priora dissidia nusquam redierunt.

Eodem anno Sophianorum palatium coniugis Sophiae nomine, occasione accepta, quod in eo, dum curopalatem adhuc ageret, filius eius Iustus fuisset sepultus, exaedificare coepit, in domo nimirum archangeli istius loci. pretiosioribus vero marmoribus palatium adornavit.

Romae episcopi Benedicti annus primus. A. C. 562

Hoc anno imperator Iustinus, in suburbano, quod ante susceptum imperium possidebat, alterum palatium coepit extruere: et in principis insula, quae pariter eius erat, suburbanum aliud erexit ad portum: nec non sanctorum mercede non conductorum ad Darii regionem. ad haec publicum Tauri balneum a se reparatum de coniugis Sophiae nomine Sophianas nuncupavit.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἀναστάσιος ὁ ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας ὁ μέγας καθαψάμενος ἐν τοῖς ἀντιγράφοις τῶν συνοδικῶν Ἰωάννου τοῦ Κωνσταντινουπόλεως τοῦ χειροτονήσαντος Ἰωάννην
B τὸν Ἀλεξανδρείας, καὶ τούτου χειροτονηθέντος ἐξεβλήθη τῆς ἰδίας ἐπισκοπῆς κατὰ ἀγανάκτησιν Ἰουστίνου, καὶ ἐχειροτονήθη Γρηγόριος μοναχὸς καὶ ἀποκρισιάριος τῆς μονῆς τῶν Βυζαντίων.

A.M. 6063 Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Γρηγορίου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ναρσῆς ὁ κουβικουλάριος καὶ πρωτοσπαθάριος, ὁ ἀγαπητὸς τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, εἰς ὃν ἐλοιδορεῖτο, ἔκτισεν τὴν οἰκίαν Ναρσοῦ καὶ τὴν μονὴν τῶν Κα-
C θαρῶν. ἀκούσας δὲ Ἰουστῖνος ὁ βασιλεὺς περὶ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ, ὃν εἶχεν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ αὐγουστάλιον, ὅτι συσκευὴν μελετᾷ κατὰ τοῦ βασιλέως, πέμψας ἀπεκεφάλισεν αὐτόν.

A.M. 6064 Τούτῳ τῷ ἔτει ἤρξατο κτίζειν ὁ Ἰουστῖνος τὴν ἐκκλησίαν τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου ἐν ὀρφανοτροφείῳ, καὶ τῶν ἁγίων ἀποστόλων ἐν τῷ Τρικόγχῳ τὴν καεῖσαν ἐπὶ Ζήνωνος τοῦ βασιλέως. προσέθηκε δὲ καὶ εἰς τὴν ἐκκλη-
D σίαν τῆς ἁγίας θεοτόκου τῶν Βλαχερνῶν τὰς δύο ἁψῖδας, τῆς τε ἄρκτου καὶ μεσημβρίας ἐν τῷ μεγάλῳ ναῷ, καὶ ἐποίησε τὴν ἐκκλησίαν κατὰ σταυρίον.

10. Ἰουστινιανοῦ a, Ἰουστίνου vulg.

Eodem etiam anno cum magnus ille Anastasius Antiochiae episcopus in synodales epistolas Ioannis Cpoleos episcopi, qui Ioannem Alexandrinum consecraverat, atque etiam in ipsum Ioannem Alexandrinum, qui ordinatus fuerat, rescriptis suis invectus fuisset: Iustini mandato sede depulsus est, et in eius locum Gregorius monachus et Byzantiorum monasterii apocrisiarius promotus.

A.C. 563 Antiochiae episcopi Gregorii annus primus.

Hoc anno Narses cubicularius et protospatharius, qui Iustiniano imperatori adeo carus fuit, ut eius gratia ludibriis respergeretur, domum Narsetis construxit et Catharorum monasterium. imperator autem Iustinus proprium nepotem, quem augustalis dignitate Alexandriae decoraverat, insidias in se machinari cum praesensisset, misit extemplo qui ipsum capite plecterent.

A.C. 564 Hoc anno sanctorum apostolorum Petri et Pauli ecclesiam coepit Iustinus aedificare in orphanorum hospitio, aliamque sanctorum apostolorum, quae Zenonis imperatoris tempore conflagrarat, in Triconcho. ad ecclesiam quoque sanctae deiparae Blachernarum duas absides addidit, et hanc, quae septentrionem, illam, quae meridiem respiciat, extruxit in celeberrimo illo templo: totamque molem illam in crucis normam composuit.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ῥωμαῖοι τε καὶ Πέρσαι τὴν εἰρήνην διέφθειραν, καὶ πάλιν ὁ Περσικὸς ἀνεκαινίσθη πόλεμος διὰ τὸ πρεσβεῦσαι τοὺς Ὁμηρίτας Ἰνδοὺς πρὸς Ῥωμαίους, καὶ ἀποστεῖλαι τὸν βασιλέα Ἰουλιανὸν τὸν μαγιστριανὸν μετὰ σάκρας πρὸς Ἀρέθαν βασιλέα τῶν Αἰθιόπων διὰ τοῦ Νείλου ποταμοῦ ἀπὸ Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς Ἰνδικῆς θαλάσσης· καὶ ἀπεδέχθη τῷ βασιλεῖ P. 207 Ἀρέθᾳ μετὰ χαρᾶς πολλῆς, ὡς ἐφιεμένῳ τὴν φιλίαν τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων. ἐξηγεῖτο δὲ ἐπανελθὼν ὁ αὐτὸς Ἰουλιανός, ὅτι ὅτε ἐδέξατο αὐτόν, γυμνὸς ἦν ὁ βασιλεὺς Ἀρέθας, καὶ κατὰ V. 165 τοῦ ζώσματος αὐτοῦ εἶχεν εἰς τὰς ψύας λινόχρυσα ἱμάτια· κατὰ δὲ τῆς γαστρὸς ἐφόρει σχιστὰ διὰ μαργαριτῶν τιμίων, καὶ ἐν τοῖς βραχίοσιν ἀνὰ πέντε κλαβίων, καὶ χρυσᾶ ψέλλια εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ· ἐν δὲ τῇ κεφαλῇ λινόχρυσον φακιόλιον ἐσφενδονισμένον, ἔχον ἐξ ἀμφοτέρων τῶν δεσμῶν σειρὰς τέσσαρας, καὶ μανιάκιν χρυσοῦν ἐν τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ· καὶ ἵστατο ἐπάνω τεσσάρων ἐλεφάντων ἑστώτων καὶ ἐχόντων ζυγὸν καὶ τροχοὺς τέσσαρας, καὶ ἐπάνω ὡς ὄχημα ὑψηλὸν ἠμ- B φιεσμένον χρυσείοις πετάλοις, ὥσπερ ἐστὶ τὰ τῶν ἀρχόντων τῶν ἐπαρχιῶν ὀχήματα· καὶ ἑστὼς ἐπάνω αὐτοῦ ἐβάσταζεν σκουτάριν μικρὸν κεχρυσωμένον καὶ δύο λαγκίδια χρυσᾶ· καὶ πᾶσα ἡ σύγκλητος αὐτοῦ μετὰ ὅπλων ᾄδοντες μέλη μου-

4. μετὰ σάκρας om. a.

Hoc etiam anno ruptis Romanos inter et Persas pacis foederibus, Persicum rursus renovatum est bellum, missorum videlicet ab Homeritis Indis ad Romanos legatorum invidia, ac insuper quod Iulianum magistrianum ab Alexandria per Nilum fluvium et Indicum mare cum sacris ad Aretham regem Aethiopum misisset imperator. legatum cum ingenti gaudio rex Arethas excepit, ceu qui Romanorum imperatoris amicitiam desideraret. reversus e legatione Iulianus a rege Aretha hunc in morem instructo exceptum se referebat. erat ille nudus quidem corpore, at circa lumbos, qua cingulum ponitur, lineam vestem auro gestabat intertextam, quae ad ventrem quasi divisa, et pretiosioribus gemmis cernebatur intercisa. alligabantur brachiis quinque circuli, et manibus inerant armillae aureae. fascia linea auro distincta caput circumvolvebatur, et ex utraque nodorum parte quatuor pendebant catenae: collo vero torquem gerebat aureum. iugo quatuor elephantis vecto, cui rotae quatuor, et currus desuper sublimis, quales praefectorum provinciarum rhedae, laminis aureis circumtectus, ferebatur. in eo stans breve scutum aureum, lanceasque binas breves manibus tenebat: universi vero eius aulici circumstabant armis instructi, musicos accinentes modulos. intromissus itaque Romanorum legatus,

σικά. εἰσενεχθεὶς οὖν ὁ πρέσβυς τῶν Ῥωμαίων καὶ προσκυνήσας, ἐκελεύθη παρ' αὐτοῦ ἀναστῆναι καὶ ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. δεξάμενος οὖν τὴν τοῦ βασιλέως σάκραν, κατεφίλησε τὴν σφραγῖδα τὴν ἔχουσαν τὸ στηθάριον τοῦ βασιλέως· δεξάμενος δὲ καὶ τὰ δῶρα ἐχάρη μεγάλως. ἀναγνοὺς δὲ εὗρεν C περιέχοντα τοῦ ὁπλίσασθαι αὐτὸν κατὰ τοῦ βασιλέως Περσῶν, καὶ τὴν πλησιάζουσαν αὐτῷ χώραν τῶν Περσῶν ἀπολέσαι, καὶ τοῦ λοιποῦ μηκέτι συνάλλαγμα ποιεῖν μετὰ τῶν Περσῶν, ἀλλὰ δι' ἧς ὑπέταξεν χώρας τῶν Ὁμηριτῶν διὰ τοῦ Νείλου ποταμοῦ ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον τὴν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πραγματείαν ποιεῖσθαι. εὐθέως δὲ στρατεύσας ὁ βασιλεὺς Ἀρέθας ἐπ' ὄψεσι τοῦ πρεσβευτοῦ Ῥωμαίων, ἐκίνησε πόλεμον κατὰ Περσῶν, προπέμψας τοὺς ὑπ' αὐτὸν Σαρακηνούς. ἀπελθὼν δὲ καὶ αὐτὸς εἰς Περσικὴν χώραν, ἐξεπόρθησε πᾶσαν τὴν ἐν τοῖς μέρεσιν ἐκείνοις. κρατήσας δὲ ὁ βασιλεὺς Ἀρέθας τὴν κεφαλὴν τοῦ πρεσβευτοῦ Ἰουλιανοῦ, καὶ δεδωκὼς αὐτῷ D εἰρήνης φιλήματα, ἀπέλυσεν αὐτὸν ἐν πολλῇ θεραπείᾳ σὺν πολλοῖς χαρίσμασιν. ἐγένετο δὲ ἄλλη αἰτία ταράξασα τὸν Χοσρόην. Οὖννοι γὰρ κατ' ἐκεῖνο τοῦ καιροῦ, οὓς Τούρκους λέγειν εἰώθαμεν, πρεσβεύουσι πρὸς Ἰουστῖνον διὰ τῆς τῶν Ἀλανῶν χώρας ἀποστείλαντες. τοῦτο φοβηθεὶς ὁ Χοσρόης, προσ-

16. τοῦ πρεσβευτοῦ om. b. 18. χαρίσμασιν] χρήμασιν e.
19. κατ' ἐκεῖνο τοῦ καιροῦ] κατ' ἐκείνῳ τῷ καιρῷ vulg.

exhibito adorationis honore, ut erigeret se, et adductus propior fieret, iussus est. tum vero traditae sibi imperatoris sacrae sigillum eiusdem facie una cum pectore insculptum exosculatus, de acceptis ab eo muneribus magno prorsus gaudio affectus est. perlecta vero sacra haec demum scripta invenit, ut nimirum arma adversus Persarum regem capesseret, et conterminas Persarum provincias devastaret, nec ullum amplius cum eo perculeret foedus: sed, quam reddidit sibi subditam, Homeritarum regione per Nilum fluvium Alexandriam facto itinere commercium exerceret. confestim itaque in ipso legati Romanorum conspectu coacto exercitu, et Saracenis, qui sub ipso militabant praemissis, rex Arethas bellum in Persas movit: ipseque postmodum Persarum ditionem ingressus, vicinas sibi provincias, quaqua late patent, depopulatus est. apprehenso tandem legati Iuliani capite, pacis oscula suaviter fixit; amplisque muneribus collatis, multo comitatu stipatum a se dimisit. extitit etiam alia, quae Chosroëm turbavit molestia. per id enim tempus Unni, quos Turcos nuncupamus, per Alanorum terras legationem ad Iustinum destinant. ea de re Chosroës in metum adductus, Armeniorum adversum

φασίζετο τὴν τῶν Ἀρμενίων πρὸς αὐτὸν ἀνταρσίαν καὶ πρὸς Ἰουστῖνον προχώρησιν, καὶ ᾔτεῖτο τοὺς πρόσφυγας. ἐτέλει γὰρ ὁ βασιλεὺς τῶν Ῥωμαίων ἀνὰ ἔτος πεντακοσίας λίτρας χρυσίου, ὅπως τὰ πλησιάζοντα τοῦ τόπου φρούρια διαφυλάττωσι Πέρσαι, ἵνα μὴ εἰσβαλόντα τὰ ἔθνη ἑκατέραν διαλύσωσι πολιτείαν, καὶ κοινοῖς ἀναλώμασι τὰ φρούρια ἐφυλάττοντο. P. 208 ὁ δὲ Ἰουστῖνος ἔλυσεν τὴν εἰρήνην φάσκων, ἐπονείδιστον εἶναι φορολογεῖσθαι ὑπὸ τῶν Περσῶν τοὺς Ῥωμαίους. διὰ τοῦτο χώραν ἔλαβεν ὁ μέγας οὗτος Περσῶν τε καὶ Ῥωμαίων πόλεμος. ὁ δὲ Ἰουστῖνος Μαρτῖνον πατρίκιον καὶ συγγενῆ αὐτοῦ στρατηγὸν χειροτονήσας τῆς ἀνατολῆς κατὰ Περσῶν ἐξέπεμψεν.

Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Ἰωάννου ἔτος α'. A.M. 6065

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ς' ἠσθένησεν ὁ βασιλεύς, B καὶ ἐν λύπῃ γέγονε πρὸς Βαδούριον τὸν ἴδιον ἀδελφόν, καὶ ὕβρισεν αὐτὸν ἐσχάτως, ἐπιτρέψας τοῖς κουβικουλαρίοις γρονθιζόμενον ἐξαγαγεῖν αὐτὸν ἐπὶ σιλεντίου. ἦν δὲ κόμης τῶν βασιλικῶν σταύλων. μαθοῦσα δὲ Σοφία ἐλυπήθη, καὶ ἐνεκάλεσε τῷ βασιλεῖ· V. 166 ὁ δὲ μετεμελήθη, καὶ κατελθὼν πρὸς αὐ-

2. Ἰουστινιανὸν a. 4. διαφυλάττουσι vulg. 6. τὸ φρούριον b. 9. ἀνέλαβεν b. 10. τὸν πατρίκιον f. 15. Βαδουάριν a. 17. σηλεντίου vulg., σελεντίου a f. 19. μετεβλήθη b.

se rebellionem ementitus, eorum etiam ad Iustinum defectionem praetexebat, et transreddi sibi postulabat. quingentas insuper auri libras Romanorum imperatore pendere solito, ut vicina barbaris castella custodirent Persae, ne ex barbarorum locis irrumpentes alterutri imperio perniciem inferrent; quare communibus utriusque impensis loca quaeque munita servabantur in utriusque limitibus: Iustinus pactum huiusmodi rescindendum censuit; Romanos Persis tributa pendere indecorum esse causatus. eaque magni illius Romanos inter ac Persas belli occasio extitit. quamobrem Iustinus Martinum patricium cognatum suum orientis militiae magistrum renuncians in expeditionem contra Persas misit.

Hierosolymorum episcopi Ioannis annus primus. A.C. 565

Hoc anno, mensis Octobris die sexto, adversa valetudine iactatus fuit imperator. in proprium vero fratrem Badurium ira incitatus, extremis eum subiecit contumeliis. data quippe cubiculariis pugnis eum incessendi potestate, ita spretum et foedatum in consilium trahi mandavit. erat is imperatoriorum stabulorum comes. eo cognito indoluit Sophia, et imperatorem damnavit. ille facti poenitens descendit in stabulum, et cum cubiculariorum praeposito non exspectatus intra-

τὸν εἰς τὸν σταῦλον εἰσῆλθεν ἄφνω μετὰ τοῦ πραιποσίτου κουβικουλαρίων. ὁ δὲ Βαδούριος ἰδὼν τὸν βασιλέα ἔφυγεν C ἀπὸ ζακὸς εἰς ζάκαν φόβῳ τοῦ βασιλέως. ὁ δὲ βασιλεὺς ἔκραζεν· ὁρκίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ, ἀδελφέ μου, μεῖνόν με. καὶ δραμὼν ἐκράτησεν αὐτόν. καὶ περιπλακεὶς κατεφίλησεν αὐτὸν λέγων· ἔπταισά σοι, ἀδελφέ μου· ἀλλὰ δέξαι με ὡς ἀδελφόν σου πρῶτον καὶ ὡς βασιλέα. ἐκ γὰρ διαβολικῆς ἐνεργείας οἶδα ὅτι τοῦτο γέγονεν. ὁ δὲ πεσὼν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ κλαίων, εἶπεν· ἀληθῶς, δέσποτα, ἐξουσίαν ἔχεις· πλὴν παρουσίᾳ τῆς συγκλήτου ἐυτέλησας τὸν δοῦλόν σου· ἄρτι ὁ δεσπότης τούτοις ἀπολόγησαι. καὶ ἐδείκνυεν αὐτῷ τὰ ἄλογα. D ὁ δὲ βασιλεὺς παρεκάλεσεν αὐτὸν συμφαγεῖν αὐτῷ, καὶ εἰρήνευσαν. τῷ δ' αὐτῷ χρόνῳ γέγονε πόλεμος περὶ τὸ Σάργαθον Περσῶν καὶ Ῥωμαίων μέγας, καὶ ἐνίκησαν οἱ Ῥωμαῖοι.

A.M. 6066 Περσῶν βασιλέως Ὁρμίσδα ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἦλθον οἱ Ἀβάρεις εἰς τὰ μέρη τοῦ Δανουβίου, καὶ μαθὼν ὁ βασιλεὺς ἀπέστειλεν Τιβέριον τὸν κόμητα τῶν ἐξκουβιτόρων κατ' αὐτῶν· καὶ συμβαλὼν αὐτοῖς P. 209 ἡττήθη αἰφνιδιασθεὶς ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἀποβαλὼν πολλοὺς ὑπέστρεψεν. Ὁρμίσδας δὲ ὁ βασιλεὺς Περσῶν Ἀρταβάνην στρα-

5. καὶ περιπλακεὶς] h. l. in ordinem redit A. 7. καὶ ὡς βασ. A, καὶ βασ. vulg. 11. ἐδείκνυεν A, ἐδείκνυσεν vulg. 12. εἰρήνευσαν A, εἰρηνεῦσαι vulg. 13. περὶ τὸν Σ. A. 20. Ἀρδαβάνην A ubique.

vit. Badurius conspiciens imperatorem, ac subinde timore compulsus a praesepi in praesepe aliud desiliit. imperator vero clamabat: obtestor te per deum, frater mi, siste: et currens detinuit: brachiisque complexus, et osculis deliniens: te quidem, inquit, frater, offendi: verum ceu fratrem tuum maiorem et imperatorem agnosce: diaboli namque opera haec contigisse non sum nescius. is ad imperatoris pedes procidens, lachrimis rigans, ait: penes te certe, domine, suprema omnium potestas est: verum cum praesente senatu servum tuum despexeris, ceu dominus etiam coram eo excusatione alicuius rei deinceps tege: eique subinde equos demonstrabat: quem imperator ad mensam eo die invitavit, et sic in amicitiam redierunt. caeterum eodem anno cum pugna Romanos inter atque Persas commissa fuisset ad Sargathum, Romani vicere.

A. C. 566 Persarum regis Hormisdae annus primus.

Hoc anno in provincias Danubio conterminas grassati sunt Avares: quo cognito, Tiberium excubitorum comitem adversus eos misit imperator. pugna cum Avaribus commissa, Tiberius, ex improviso ab hostibus oppressus, superatur, multisque e suis desideratis revertitur.

τηγὸν χειροτονήσας ἀπέστειλεν περᾶσαι τὸν Εὐφράτην, καὶ τὴν Ῥωμαίων χώραν λυμήνασθαι. αὐτὸς δὲ παραλαβὼν τὰς δυνάμεις ἐπέστη τοῖς τὴν Νίσιβιν πολιορκοῦσι Ῥωμαίοις. ὁ δὲ Μαρτῖνος τοῦτο γνοὺς, καταλιπὼν τὴν Νίσιβιν, ἀνεχώρησεν ἐπὶ τὰ Ῥωμαϊκὰ μέρη. Ἀρταβάνης δὲ περὶ τὴν Ἀντιόχειαν γενόμενος, καὶ διαφθείρας τὰ προάστεια τῆς πόλεως, ἐπὶ τὴν κοίλην Συρίαν ἐχώρει. οὕτω μὲν οὖν ὁ Ἀρταβάνης πολλῆς αἰχμαλωσίας κρατήσας, εἰς τὴν ἑαυτοῦ χώραν ἐπανέζευξεν. ὁ δὲ αὐτοκράτωρ Ἰουστῖνος ἐπὶ τοῖς πραττομένοις B
δεινοπαθῶν, τὸν μὲν Μαρτῖνον τῆς στρατηγίας ἀπέπαυσεν. Ἀρχέλαον δὲ στρατηγὸν χειροτονεῖ. ὁ δὲ Ἀρταβάνης τὸ Δαρᾶς παρέλαβεν, καὶ οὕτως ὑπέστρεψεν. καὶ τοῦτο μαθὼν Ἰουστῖνος, καταπλαγεὶς τῷ μεγέθει τῆς συμφορᾶς, νόσῳ παραφορᾶς περιβάλλεται, καὶ σπονδὰς ποιῆσαι αἰτεῖται τῷ Ὁρμίσδᾳ, ὅστις ἐνιαυσίας σπονδὰς ποιῆσαι κατεδέξατο.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουστῖνος ὁ βασιλεὺς Τιβέριον τὸν κό- A.M. 6067
μητα τῶν ἐξκουβιτόρων υἱοποιησάμενος καίσαρα ἀνηγόρευ- C
σεν, καὶ σύγκαθεδρον αὐτοῦ ἐποίησεν ἐν ταῖς ἱπποδρομίαις καὶ αἰσίαις ἡμέραις. ἦν γὰρ ὁ βασιλεὺς στυφόμενος τοὺς V. 167
πόδας καὶ τὸ πλεῖον κατακείμενος.

3. τοῖς τὴν Νίσ. πολ. Ῥωμ. A a, τὴν Νίσ. πόλ. τοῖς Ῥωμ. vulg. 6. παραγενάμενος A. τὰ τῆς πόλ. προ. a. 9. αὐτοκράτωρ A a, βασιλεὺς vulg. πραττομένοις A a, γενομένοις vulg. 16. τὸν add. ex A.

Persarum vero rex, Hormisdas Artabane exercitus duce constituto, copias Euphratem traiicere iussit, et Romanorum provincias devastare. ille coacto universo exercitu in Romanos Nisibin obsidentes impetum facere meditabatur: quod persentiens Martinus, Nisibi relicta, in Romanas partes retrocessit. tum vero Artabanes Antiochiam profectus, vastitate suburbanis eius locis illata, in Coelesyriam transivit. ita demum Artabanes captivis praedaque onustus in Persarum terras remeavit. imperator Iustinus ea clade afflictus, Martinum munere abdicavit: Archelaum vero ducem instituit. Artabanes insuper Daras obtinuit: ac ita reversus est. imperator vero nuncio tantae cladis accepto, consternatus, infirma valetudine mentisque alienatione vexatur, et ab Hormisda, ut pacem inirent et foedus percuterent, expetiit: qui ad annum tantum inducias iniri concessit.

Hoc anno imperator Iustinus comitem excubitorum Tiberium ad- A. C. 567
optatum sibi filium caesarem renunciavit, sedisque ac paris honoris consortem effecit, tam in circensibus ludis, quam in festis ac solemnibus diebus. pedum enim morbo laborans, plurima temporis parte lecto decumbebat.

A.M. 6068 Τούτῳ τῷ ἔτει ἔκτισεν Ἰουστῖνος τὸν μέγαν ἀγωγὸν τοῦ D Οὐάλεντος, καὶ ἐχωρήγησε τῇ πόλει δαψίλειαν ὕδατος.

A.M. 6069 Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουστῖνος ὁ βασιλεὺς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἑβραίων τὴν οὖσαν ἐν Χαλκοπρατείοις ἀποσπάσας ἐξ αὐτῶν, ἐποίησεν ἐκκλησίαν τῆς δεσποίνης ἡμῶν τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου, πλησιάζουσαν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει μηνὶ αὐγούστῳ λα', ἰνδικτιῶνι ι', ἐτελεύτησεν ὁ Ἰωάννης ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως.

A.M. 6070 Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Εὐτυχίου ἔτος α'.

P. 210 Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ἰνδικτιῶνι ια' Εὐτύχιος ἀπέλαβε πάλιν τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀσθενήσας, καὶ μικρὸν ἀνεθεὶς τῆς νόσου, προσεκαλέσατο τόν B τε ἀρχιερέα καὶ τὴν σύγκλητον καὶ πάντας τοὺς ἱερεῖς, καὶ πολιτευομένους· καὶ ἀγαγὼν τὸν καίσαρα Τιβέριον παρουσίᾳ πάντων, ἀνηγόρευσεν αὐτὸν βασιλέα, τοῖσδε τοῖς λόγοις χρησάμενος· ἴδε ὁ θεὸς ὁ ἀγαθύνας σε, τοῦτο τὸ σχῆμα ὁ θεός σοι δέδωκεν, οὐκ ἐγώ. τίμησον αὐτό, ἵνα τιμηθῇς ὑπ' αὐτοῦ. τίμησον τὴν μητέρα σου, τὴν ποτέ σου δέσποιναν γεναμένην. οἶδας ὅτι πρῶτον αὐτῆς δοῦλος ἦς, νῦν δὲ υἱός. μὴ ἐπιχα-

1. τοῦ add. ex A f. 2. ὕδατος A a, ὑδάτων vulg. 3. ὁ add. ex A. 5. τῆς ἁγίας A. 7. ὁ add. ex A. 16. ὁ ante ἀγαθύνας om. A. 17. οὐκ ἐγώ A a, καὶ οὐκ ἐγώ vulg. αὐτὸ] αὐτῷ A. 19. οἶδα A.

A.C. 568 Hoc anno magnum aquaeductum a Valente constructum Iustinus reparavit, et aquarum copiam urbi.

A.C. 569 Hoc anno ademptam Iudaeis synagogam, quae fuit in Chalcoprateis, dominae nostrae sanctissimae deiparae Iustinus fecit ecclesiam, ad eam quae magna vulgo audit. eiusdem etiam anni mensis Augusti die trigesimo primo, indictione decima, Ioannes episcopus Cpoli obiit.

A.C. 570 Cpoleos episcopi Eutychii annus primus.

Hoc anno, mense Octobri, indictione undecima, Eutychius thronum Cpoleos secundo accepit. imperator autem adversa valetudine iactatus, et deinde eius doloribus paulisper levatus, pontifice, senatu, sacerdotum collegio, cunctisque reipublicae magistratibus convocatis, Tiberium caesarem in omnium conspectu positum renunciavit imperatorem, oratione in hunc modum habita: viden', ut deus in te beneficus isto te habitu et dignitate ornat? deus, non ego, illo te donavit. hunc habitum honora, ut ab illo honorem merearis. matrem tuam cole, quae hucusque domina tibi fuit. eius te nunc filium, quondam servum extitisse, agnosce. effuso sanguine nusquam laeteris. nusquam caedium particeps esto. ne malum malo compensato.

ρῆς αἵμασι. μὴ ἐπικοινωνῇς φόνων, μὴ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδώσῃς. μὴ εἰς ἔχθραν ὁμοιωθῇς ἐμοί· ἐγὼ γὰρ ὡς ἄνθρωπος ἔπταισα. καὶ γὰρ πταιστὴς ἐγενόμην, καὶ ἀπέλαβον κατὰ τὰς ἁμαρτίας μου. ἀλλὰ δικάσομαι τοῖς ποιήσασί μοι τοῦτο C ἐπὶ τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ. μὴ ἐπάρῃ σε τοῦτο τὸ σχῆμα, ὡς καὶ ἐμέ. οὕτω πρόσεχε πᾶσιν, ὡς ἑαυτῷ. γνῶθι τίς ἦς καὶ τίς νῦν εἶ. μὴ ὑπερηφανήσῃς, καὶ οὐχ ἁμαρτάνεις. οἶδας τίς ἤμην, καὶ τίς ἐγενόμην, καὶ τίς εἰμί. ὅλοι οὗτοι τέκνα σού εἰσιν καὶ δοῦλοι. οἶδας ὅτι τῶν σπλάγχνων μου προετίμησά σε. τούτους οὓς βλέπεις ὅλους τῆς πολιτείας βλέπεις. πρόσεχε τῷ στρατιώτῃ σου. μὴ στρατιώτας δέξῃ· μὴ εἴπωσίν σοί τινες, ὅτι ὁ πρό σου οὕτω διεγένετο. ταῦτα γὰρ λέγω μαθὼν ἀφ' ὧν ἔπαθον. οἱ ἔχοντες οὐσίας, ἀπολαυέτωσαν αὐτῶν· τοῖς δὲ μὴ ἔχουσι, δώρησαι. καὶ γενομένης εὐχῆς D παρὰ τοῦ πατριάρχου, καὶ λεχθέντος παρὰ πάντων τοῦ ἀμήν, ἔπεσεν ὁ καῖσαρ εἰς τοὺς πόδας τοῦ βασιλέως, καὶ ἔφη αὐτῷ ὁ βασιλεύς· ἐὰν θέλῃς, εἰμί· ἐὰν θέλῃς, οὐκ εἰμί. ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ πάντα ἃ ἐπελαθόμην εἰπεῖν σοι, αὐτὸς ἐμβαλεῖ αὐτὰ εἰς τὴν καρδίαν σου. ταῦ-

1. αἵματι a. ἐπικοινωνῇς A, ἐπικοινωνήσῃς vulg. φόνων A, φόνῳ a, φόνον e, φόνοις vulg. 3. πταιστὸς A. 4. δικάσομαι A, δικάζομαι vulg. μοι A, με vulg. 6. πρόσεχε A, πρόσχε vulg. 7. ἁμαρτάνεις A, ἁμαρτάνῃς vulg. 8. τίς A, τί vulg. 11. πρόσεχε A, πρόσχε vulg. 13. μαθὼν om. A a. 15. ὑπὸ τοῦ π. a. τοῦ ἀ. A, τὸ ἀ. vulg. 19. ἐμβαλεῖ A, ἐμβαλῇ a, ἐμβάλλῃ vulg.

in inimicitiis suscipiendis me nequaquam imiteris. ego namque, velut homo, peccavi: ego quippe peccator extiti: et pro delictorum merito mercedem accepi. cum eis attamen qui malorum mihi fuerunt auctores, ante Christi tribunal iudicandus astabo. ne, prout ego quondam, habitu isto superbito. ita reliquorum omnium, velut tui ipsius, curam geras. quis fueris prius, quis nunc sis, contemplare. si superbia non te extulerit, a culpa immunem te servabis. quis quondam fuerim, qualis sim natus, qui modo sim, novisti. cuncti isti filii tibi sunt et servi. prae visceribus meis te mihi charum extitisse probe compertum est. omnes istos vides? reipublicae magistratus sunt. militiae curam gere. ne nimium erga milites afficiaris, ne decessorem tuum ita affectum obiiciant nonnulli. haec dico expertus eorum, quae passus sim. fruantur, qui abundant, facultatibus suis: erga egentes liberalis esto. oratione vero a patriarcha fusa, cum cuncti, amen prolato, comprecati fuissent, ad imperatoris pedes caesar procidit: ad quem imperator: superstes vivo, si volueris: si volueris iterum, pereo. deus, qui caelum et terram condidit, quae supererant a

τα διεξελθὼν ὁ βασιλεὺς ἐπλήρου διαλύων τὸ ἄθροισμα. V. 168 τοῦ δὲ συλλόγου διαλυθέντος, ὁ Τιβέριος δῶρα τοῖς ὑπηκόοις διένειμεν, καὶ ὅσα ταῖς βασιλικαῖς ἀναγορεύσεσιν εἴθισται.

A.M. 6071 Ῥωμαίων βασιλέως Τιβερίου ἔτος α'.

P. 211 Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ἰνδικτιῶνι ιβ' ἐβασίλευσε Τιβέριος στεφθεὶς ὑπὸ Εὐτυχίου πατριάρχου, ὡς προλέλεκται. ὑπῆρχε δὲ τῷ γένει καὶ αὐτὸς Θρᾴξ. βασιλεύσαντος δὲ B αὐτοῦ ἔκραξαν τὰ μέρη ἐπὶ τῆς ἱπποδρομίας· ἴδω, ἴδω τὴν αὐγοῦσταν Ῥωμαίων. ὁ δὲ ἔπεμψε μανδάτον λέγων· ἡ ἄντικρυς τοῦ δημοσίου λουτροῦ Δαγιστέως, ἥ τις ὀνομάζεται ἐκκλησία, ὁμώνυμός ἐστιν ἡ αὐγοῦστα. καὶ ἔκραξαν τὰ μέρη· Ἀναστασία αὐγοῦστα, τοῦ βίκας. σῶσον, κύριε, οὓς ἐκέλευσας βασιλεύειν. ἀκούσασα δὲ Σοφία ἡ τοῦ Ἰουστίνου γυνὴ ἐπλήγη τὴν ψυχήν. ἐβούλετο γὰρ Τιβέριον λαβεῖν, καὶ μεῖναι αὐγοῦστα. οὐ γὰρ ᾔδει ὅτι εἶχε γυναῖκα. τινὲς δὲ ἔλεγον, ὅτι καὶ ἐπὶ ζωῆς Ἰουστίνου προσεφιλιώθη αὐτῷ, καὶ αὐτὴ ἔπεισε Ἰουστῖνον τοῦ ποιῆσαι αὐτὸν καίσαρα. ὁ δὲ C Τιβέριος πέμψας ἤγαγεν Ἀναστασίαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἔχουσαν καὶ θυγατέρας δύο ἐξ αὐτοῦ Χαριτὼ καὶ Κωνσταντί-

1. διαλύων] δακρύων A, δεικνύων e f. 8. αὐτὸς] αὐτοὺς vulg. 9. ἱπποδρομείας A. 13. τοῦ βίκας A, τοῦ βῆκας vulg. 13. Σοφία A, αὐγούστα vulg. 17. προσεφιλιώθη A, προσεφιλώθη vulg.

me tibi enuncianda, ipse in mentem illa immittat. his dictis, finem fecit imperator, et conventum dimisit. eo soluto, munus in populum sparsit Tiberius, caeteraque omnia in imperatorum inaugurationibus celebranda peregit.

A.C. 571 Romanorum imperatoris Tiberii annus primus.

Hoc anno, mense Octobri, indictione duodecima, Tiberius ab Eutychio patriarcha, ut praemissum est, coronatus imperavit: qui etiam genere Thrax fuit. eo iam sceptris potito, celebratis circensibus ludis, exclamaverunt factiones: videam, videam Romanorum augustam. is vero mandatum confestim emisit, et: id nominis, ait, augusta sortita est, quod ecclesia e publici balnei Dagistei regione sita. in has itaque voces erupere partes: Anastasia augusta, tu vincas. serva, domine, quos imperare providisti. iis auditis, augusta Iustini coniux animo afflicta est: Tiberium quippe virum accipere, et augustae dignitatem retinere meditabatur. eum enim uxori iunctum ignorabat. exinde etiam superstite Iustino eam sibi Tiberium devinxisse, et ut crearet caesarem suasisse, nonnulli affirmant. tum vero Tiberius coniugem Anastasiam, ex qua filias duas Charitonem et Constantinam susceperat,

ναν. καὶ ἔστεψεν αὐτὴν αὐγοῦσταν, καὶ ἔρριψεν ὑπατείαν πολλήν.

Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Εὐλογίου ἔτος α΄. A.M. 6072

Τούτῳ τῷ ἔτει ἔκτισεν ὁ βασιλεὺς Τιβέριος τὸ παλάτιον ἐν τῷ Ἰουλιανοῦ λιμένι, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὸ ἐπ' ὀνόματι Σοφίας τῆς γυναικὸς Ἰουστίνου· καὶ ἀποκατέστησεν αὐτὴν ἐν αὐτῷ, δεδωκὼς αὐτῇ καὶ κουβικουλαρίους εἰς ὑπουργίαν αὐτῆς, κελεύσας τιμᾶσθαι αὐτὴν ὡς μητέρα αὐτοῦ, κτίσας καὶ D λουτρὸν καὶ πᾶσαν θεραπείαν αὐτῆς. ἀπέστειλε δὲ πρέσβεις πρὸς τὸν βασιλέα Περσῶν κατὰ τὸ ἔθος, μηνύων τὴν ἀναγόρευσιν αὐτοῦ· καὶ οὐ προσήκατο τὴν εἰρήνην ὁ τῶν Περσῶν βασιλεύς. τότε Τιβέριος μεγάλας δυνάμεις συνήθροιζεν, καὶ διασπείρας τοὺς βασιλικοὺς θησαυρούς, πολλὰ στρατόπεδα ἐποίησεν, χειροτονήσας Ἰουστινιανόν τινα στρατηγὸν ἀνατολῆς, ὃς ἀναλαβὼν τὰς δυνάμεις ἐπὶ τὸ Δαρᾶς παραγίνεται. στρατοπεδεύουσι δὲ καὶ Πέρσαι πλησίον αὐτῶν στρατηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Μεχοσρόου. τῆς δὲ παρατάξεως γενομένης, εἰς λόγους ἦλθον, καὶ σπένδονται πρὸς ἀλλήλους, ἐφ' ᾧ χρόνον τε- P. 212 τραετῆ Ῥωμαίους τε καὶ Πέρσας τὴν ἀνατολὴν * λυμήνασθαι· τὸν δὲ πόλεμον τῆς Ἀρμενίας συστήσασθαι.

4. ὁ βασ. Τιβέριος A, Τιβ. ὁ βασ. vulg. 5. αὐτὸ A a, αὐτὸν vulg. 11. οὐ om. A. 16. αὐτοῦ a. 17. ὑπὸ τοῦ Μεχοσρόου A, ὑπὸ Μεχοσρόου e f, ὑπὸ τὰ μέρη Χοσρόου vulg. γενομένης A f, γεναμένης vulg. 18. ἐφ' ᾧ] ἐφ' ὃ vulg. χρόνον τε καὶ τριετῆ A, χρ. καὶ τριετῆ f. 20. τὴν Ἀρμενίαν A, ἐπὶ τὴν Ἀρμ. a, fort. περὶ τὴν Ἀρμενίαν.

adduci iussit, eamque coronavit augustam, et amplum consulare munus in populum sparsit.

Alexandriae episcopi Eulogii annus primus. A.C. 572

Hoc anno imperator Tiberius palatium, cui Sophiae nomen de Iustini coniugis fecit nomine, in Iuliani portu extruxit: et assignatis ad eius famulatum cubiculariis, et ut eius mater coleretur emisso edicto, nec non balneo aedificato, reliquaque familia ad eius obsequium necessaria instructa, habitandum dedit. porro legatos ad Persarum regem, qui eum de sua inauguratione monerent, de more misit: ille vero pacem habere non admisit. Tiberius copiis undequaque coactis, et publici aerarii divitiis in milites distributis, plures exercitus composuit: et Iustinianum quendam orientis ducem creavit: qui ductis secum copiis ad Daras suscepit expeditionem. Persae pariter sub Mechosroe duce militantes quam proxime Romanis castra metantur. dispositis ad pugnam exercitibus, colloquium ineunt, et ad invicem percusso foedere paciscuntur, Romanos et Persas uno consensu quadriennii spatio cladem orienti (non) illaturos, bellum vero propter Armeniam gestum compositiuros.

A.M.6073 Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς ἀναλαβὼν τὰς
V. 169 ἑαυτοῦ δυνάμεις ἐπὶ τὴν Ἀρμενίαν χωρεῖ. ἀκηκοὼς δὲ ὁ
τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸς τὸν τῶν Περσῶν βασιλέα μέλλειν
τὸν πόλεμον αὐτουργεῖν, ἔκλυτος γέγονεν· δέος γὰρ εἰσῆλθεν
B εἰς τὸν λαὸν τῶν Ῥωμαίων. διὰ τοῦτο λόγοις Ἰουστινιανὸς
πρὸς τὰς δυνάμεις χρησάμενος, ἀπέπαυσεν τῆς δειλίας τὸ
μάχιμον. πολέμου δὲ κροτηθέντος, καὶ τῆς τοξείας τῶν Περσῶν πολλῆς γεγονυίας, ὡς καὶ τὰς ἡλιακὰς ἀποκρύπτειν ἀκτῖνας, Ῥωμαῖοι ταῖς ἀσπίσι τὰς ἐκ τῶν τόξων βολὰς ἀπορριψάμενοι, τῆς κατὰ συστάδην μάχης ἀπήρχοντο· βαθείας δὲ καθεστώσης τῆς τῶν Ῥωμαίων ἐκτάξεως, φέρειν οὐκ εἶχον οἱ Πέρσαι· καὶ τρέπεται ἡ τῶν Βαβυλωνίων πληθύς, καὶ ἀναιροῦνται πλήθη πολλά. παραλαμβάνουσι δὲ καὶ τὸ τῶν Περσῶν τοῦλδον καὶ τὸ βασιλικὸν σκηνοπήγιον, καὶ πᾶσαν τὴν
C ἀποσκευὴν ἐπίδοξον οὖσαν. κρατοῦσι δὲ καὶ τῶν ἐλεφάντων οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ πρὸς Τιβέριον πέμπουσι τὰ ἐπίσημα ἐκεῖνα καὶ βασιλικὰ λάφυρα. νομοθετεῖ τοίνυν ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς τὴν αἰσχύνην μὴ φέρων, μηκέτι βασιλέα τῶν Περσῶν εἰς πόλεμον ἐξέρχεσθαι. ὁ δὲ Ῥωμαϊκὸς στρατὸς ἐπετίθετο ταῖς Περσικαῖς συμφοραῖς, καὶ πρὸς τὰ ἐνδότερα τῆς Περ-

2. ἀκηκ. δὲ ὁ A, ἀκηκ. ὁ vulg. 11. ἐκτάξεως A b, φάλαγγος vulg. οἱ add. ex A. 19. ἐπείθετο A. 20. τὰ ἐνδότατα A.

A. C. 573 Hoc anno Persarum rex eductis exercitibus in Armeniam proficiscitur. Romanorum vero dux audiens Persarum regem ad bellum revocandum propria sponte procedere, animo concidit: ingens enim timor Romanorum animos invasit. quapropter habita ad exercitum allocutione, militiam omnem metu dissolutam Iustinianus animavit, et ad pristinum robur revocavit. conserto igitur praelio, tantaque a Persis emissa sagittarum copia, quae solis radios obscuraret, Romani depulso sagittarum iactu, ad pugnam cominus ineundam processerunt. ad haec Romanorum phalanx conferta cum esset, et per omnes partes ad invicem bene compacta, eam sustinere non valuerunt Persae; ita Babyloniorum copiae vertuntur in fugam, et ex eis numerus prope immensus concidit. ita demum Persarum apparatus sarcinarumque omnium potiores fiunt Romani, ipsumque regium tentorium invadunt, et omnem supellectilem pretiosam certe et luculentam diripiunt: elephantos denique, quae insigniora et regia plane spolia, bello illo captos Romani ad Tiberium Cpolim transmittunt. ex quo Persarum rex tanti dedecoris impatiens lege sancita cavit, ne Persarum princeps uspiam ad bellum in posterum progrederetur. Romanus autem exercitus Persicis calamitatibus ulterius dabat operam,

σίδος ἐχώρησε, καὶ πολλὴν αἰχμαλωσίαν καὶ ἅλωσιν ἐν Περσίδι πεποίηκεν, φθάσας καὶ μέσον τῆς Ὑρκανικῆς θαλάσσης. χειμῶνος δὲ γενομένου οὐκ ἐπανέζευξαν οἱ Ῥωμαῖοι εἰς τὰ ἴδια, ἀλλ' ἐν Περσίδι παρεχείμασαν. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἤρξατο D
κτίζειν Τιβέριος τὸ δημόσιον Βλαχερνῶν λουτρόν, καὶ ἀνενέωσεν πολλὰς ἐκκλησίας καὶ ξενῶνας καὶ γηροκομεῖα· καὶ ἐκέλευσε γράφεσθαι ἑαυτὸν ἐν τοῖς συμβολαίοις Τιβέριος Κωνσταντῖνος.

Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Ἰωάννου ἔτος α'. A.M. 6074

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ἀπριλλίῳ ς', ἰνδικτιῶνι ιε', ἐτελεύ- P. 213
τησεν Εὐτύχιος ὁ πατριάρχης, καὶ ἐχειροτονήθη μετὰ ἓξ ἡμέρας Ἰωάννης διάκονος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ὁ Νηστευτής. ὁ δὲ βασιλεὺς Τιβέριος ἀγοράσας σώματα ἐθνικῶν, κατέστησεν στράτευμα εἰς ὄνομα ἴδιον, ἀμφιάσας καὶ καθοπλίσας αὐτοὺς χιλιάδας πέντε, δεδωκὼς αὐτοῖς στρατηγὸν Μαυρίκιον τὸν κόμητα τῶν Φυδεράτων καὶ ὑποστράτηγον αὐτοῦ Ναρσῆν· καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κατὰ Περσῶν. πολέμου δὲ κροτηθέντος μεγάλου, νικῶσι Ῥωμαῖοι κατὰ κράτος, καὶ ἀφεῖλαντο ἐκ τῶν Περσῶν πόλεις τε καὶ χώρας, ἃς ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ καὶ Ἰουστίνου παρέλαβον. ἀνελθὼν δὲ Μαυρίκιος ἐν Κων- B

5. λουτρὸν om. A f. 7. ἑαυτὸν A a f, αὐτὸν vulg. 12. Νιστευτὴς vulg. 15. πέντε] ιε' A. 16. Ἀρσῆν A. 17. Περσῶν — — κατὰ om. A. 19. πόλεις A a f, πολιτείας vulg. 20. καὶ Ἰουστίνου om. b f.

et ad interiorem Persiam profectus, et ad medium usque Hyrcanicum mare penetrans, captivorum praedaeque multitudinem prope infinitam abegit. neque adventante hieme domos repetierunt Romani: quin immo totum eius spatium per omnem Persiam dispersi egerunt. caeterum eodem anno publicum Blachernarum balneum coepit Tiberius aedificare: plurimas quoque ecclesias domosque recipiendis peregrinis et senibus alendis destinatas reparare: iussit etiam nomen suum inscribi publicis instrumentis Tiberius Constantinus.

Cpoleos episcopi Ioannis annus primus. A.C. 574

Hoc anno, die sexto Aprilis, indictione decima quinta, Eutychius patriarcha diem ultimum obiit: et post dies sex Ioannes magnae ecclesiae diaconus, qui Ieiunator dictus, consecratus est. porro Tiberius imperator, emptis gentilibus mancipiis, privatam aciem ex eorum millibus quindecim suo de nomine nuncupandam instruxit: privatisque vestium et armorum insignibus distinctis Mauricium foederatorum comitem praeposuit ducem, atque legatum Narsetem adiunxit, et adversus Persas misit. inito certamine victoriam certa virtute partam retulere Romani, easque urbes et provincias abstulere Persis, quas sub Iustiniano et Iustino ceperant. Mauricius Cpolim reversus sum-

σταντινουπόλει ἐδέχθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως μετὰ τιμῆς μεγάλης, καὶ ἐθριάμβευσε Τιβέριος τὰς νίκας Μαυρικίου, καὶ προσελάβετο αὐτὸν γαμβρὸν εἰς Κωνσταντίναν τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα. ὁμοίως δὲ καὶ Γερμανῷ τῷ στρατηγῷ ἔζευξε τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Χαριτώ, ποιήσας ἀμφοτέρους καίσαρας.

Τῷ δ' Αὐγούστῳ μηνὶ ιδ', ἰνδικτιῶνι ιε', φαγὼν συκάμινα πρωϊνὰ ἀξιοθέατα νενοθευμένα, φθίσει περιέπεσεν, καὶ μέλλων τεθνάναι προσκαλεσάμενος τὸν πατριάρχην Ἰωάννην
V. 170 καὶ τὴν σύγκλητον ἅμα στρατεύμασιν ἐν τῷ τριβουναλίῳ, καὶ
C ἀχθεὶς ἐν φορείῳ λαλῆσαι μὴ δυνάμενος δι' ἐπαναγνωστικοῦ τὰ συμφέροντα τοῖς πράγμασι τῶν Ῥωμαίων τῷ λαῷ κατάδηλα πεποίηκεν, καὶ Μαυρίκιον τὸν ἴδιον γαμβρὸν βασιλέα ἀνηγόρευσεν. πάντων δὲ εὐφημησάντων τὸν βασιλέως σκοπὸν καὶ Μαυρίκιον τὸν βασιλέα, καὶ ὑποστρέψας Τιβέριος ἐν τῇ ἰδίᾳ κλίνῃ τέθνηκεν, βασιλεύσας ἔτη γ', μῆνας ι' καὶ ἡμέρας η'.

A.M. 6075 Ῥωμαίων βασιλέως Μαυρικίου ἔτος α'.

D Τούτῳ τῷ ἔτει ἐβασίλευσεν Μαυρίκιος ἐτῶν ὑπάρχων μγ', καὶ μετ' ὀλίγον τὸν γάμον πεποίηκεν Παύλου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐλθόντος εἰς τὸ Βυζάντιον, καὶ παρενύμφευσεν Μαρί-

1. ὑπὸ τοῦ βασιλέως A a, ὑπὸ Τιβερίου vulg. 7. πρωϊνὰ A f, πρώϊμα a, πρωῒ vulg. περιέπεσεν a, παρέπεσεν vulg. 10. ἐπαναγνωστικοῦ A, ἐπαγνώστου vulg. 19. τὸν add. ex A.

mis honoribus a Tiberio exceptus est, et de reportatis a Mauricio victoriis Tiberius egit triumphum: et Constantina filia ei iuncta generum sibi ascivit: Germanoque pariter duci alteram filiam, cui nomen Charito, locavit: et utrumque declaravit caesarem.

Eiusdem Augusti mensis die decimo quarto, indictione decima quinta, degustatis matutino ientaculo supra speciem quidem gratis, at supra modum omnem vitiatis moris, Tiberius in tabem incidit. itaque iam leto vicinus, Ioannem patriarcham senatumque omnem una cum exercitibus in tribunalium advocavit, lecticaque vectus, cum per se populum Romanum nequivisset alloqui, lectoris ministerio usus, quae ad rem conducerent, declaravit, et Mauricium proprium generum renunciavit imperatorem, cunctis imperatoris consilium ipsumque Mauricium imperatorem felici voto faustarumque vocum acclamatione prosequentibus: Tiberius proprio lecto intro relatus, expiravit, cum annos tres, menses decem et dies octo imperasset.

A.C. 575 Mauricii Romanorum imperatoris annus primus.

Hoc anno Mauricius annos quadraginta tres natus imperavit: ac paulo post Pauli patris sui, qui sub id tempus Byzantium devenerat, celebravit nuptias; in quibus Marites, qui magnus palatii eunuchus

της ὁ εὐνοῦχος τοῦ παλατίου μέγας ὑπάρχων. τῷ δὲ Ἀπριλλίῳ μηνὶ γέγονεν ἐν τῷ φόρῳ ἐμπυρισμός, καὶ ἀνέμων καταιγίδες συνεργοῦσαι τῷ πυρί, καὶ πολλὰς οἰκίας διώλεσεν. καὶ τῇ ι' τοῦ Μαΐου μηνὸς γέγονε σεισμὸς μέγιστος, καὶ πάντες κατέφυγον εἰς τὰς ἐκκλησίας, καὶ τὸ γενέθλιον ἱππικὸν οὐκ P. 214 ἐπετελέσθη. τῷ δ' αὐτῷ μηνὶ πρεσβεύουσιν οἱ Ἀβάρεις πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Μαυρίκιον, οἳ πρὸ ὀλίγου χρόνου τὸ Σέρμιον χειρωσάμενοι, πόλιν τῆς Εὐρώπης ἐπίσημον, ἠξίουν ταῖς ὀγδοήκοντα χιλιάσιν χρυσίου, αἷς ἐλάμβανον κατ' ἔτος παρὰ Ῥωμαίων, προστεθῆναι ἄλλας κ'. ὁ δὲ βασιλεὺς εἰρήνης ἐφιέμενος τοῦτο κατεδέξατο. ᾔτησε δὲ καὶ ἐλέφαντα ζῶον Ἰνδικὸν ἐκπεμφθῆναι αὐτῷ πρὸς θέαν. καὶ ὁ βασιλεὺς τὸν μείζονα πάντων ἀπέστειλεν πρὸς αὐτόν, καὶ τοῦτον θεασάμενος πάλιν ἔπεμψεν αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα· ὁμοίως καὶ κλίνην χρυσῆν ᾔτησεν σταλῆναι αὐτῷ. ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ ταύτην ἀπέστειλεν. αὐτὸς δὲ καὶ ταύτην ἀπέστρεψεν εὐτελίσας αὐτήν. ᾔτει δὲ πάλιν ἄλλας κ' χιλιάδας προστεθῆναι ταῖς ρ'. B τοῦ δὲ βασιλέως μὴ καταδεξαμένου, στρατεύσας ὁ Χαγάνος τὴν Σιγγιδόνα πόλιν κατέστρεψεν, καὶ πολλὰς ἑτέρας πόλεις ἐχειρώσατο τὰς ὑπὸ τὸ Ἰλλυρικὸν τελούσας. παρέλαβε δὲ

3. διώλεσεν A f, διέλυσεν vulg. 4. μέγιστος A a, μέγας vulg. 6. ἀπετελέσθη a. 7. Σέρμιον A, Σερμεῖον vulg. 10. Ῥωμαίων a, Ῥωμαίοις vulg. 13. πάντων A, ἁπάντων vulg. 16. ἀπέστρεψεν A a f, ἀπέστειλεν vulg. εὐτελίσας A, εὐτελήσας vulg. 17. δὲ πάλιν A, δὲ καὶ πάλιν vulg.

erat, paranymphi munus praestitit. mense autem Aprili incendium in foro exortum est, quod ventorum procellis latius propagatum, multas aedes combussit. die decima Maii maximus fuit terrae motus, adeo ut universus populus ad ecclesias confugerit, et natalitium certamen equestre celebratum minime fuerit. eodem mense Abares, qui non multum ante Sirmium nobilem Europae urbem occupaverant, decreta ad Mauricium legatione postulaverunt, ut octoginta millibus annuae distributionis, quae sibi a Romanis pendebatur, alia adhuc auri viginti millia adderentur: quam pecuniarum summam imperator pacis conservandae studio solvere non detrectavit. elephantem etiam, animal ex India adductum, sibi ad spectaculum mitti postulavit eorum princeps: et imperator maximum eorum quos habebat ad eum misit: qui ubi ipsum vidit, statim ad imperatorem remisit. praeterea lectum aureum petiit: quem cum imperator ad eum misisset, ipse donum parvi faciens remisit. alia vero viginti millia centenis illis adiici postulavit; quod cum imperator recusaret, Chaganus expeditione suscepta Sigidonem evertit, multasque alias urbes Illyrici praefecturae sub-

καὶ τὴν Ἀγχίαλον. ἠπείλει δὲ καὶ τὰ Μακρὰ τείχη καταστρέψαι. ὁ δὲ βασιλεὺς Ἐλπίδιον τὸν πατρίκιον σὺν Κομμεντιόλῳ πρέσβεις πρὸς τὸν Χαγάνον ἐξαπέστειλεν. καὶ ὁ βάρβαρος ἐπὶ ταῖς τῶν πάκτων συνθήκαις εἰρήνην ἄγειν καθωμολόγησεν. ἐν δὲ τῇ ἀνατολῇ Ἰωάννην τὸν Μουστάκωνα στρατηγὸν Ἀρμενίας πεποίηκεν· ὃς ἐληλυθὼς ἐν τῷ Νυμφίῳ ποταμῷ, ἔνθα τῷ Τίγριδι διαμίγνυται, συμβάλλει πόλεμον μετὰ
C Καρδαρίγα (Καρδαρίγας δὲ οὐκ ἔστι κύριον ὄνομα, ἀλλ' ἀξία μεγάλη παρὰ Πέρσαις τοῦ τῶν Περσῶν στρατηγοῦ) καὶ κρατοῦσι τῶν βαρβάρων οἱ Ῥωμαῖοι. Κροῦς δὲ ὁ ὑποστράτηγος φθόνῳ ζηλοτυπήσας τρέπεται. τοῦτον ἰδόντες καὶ οἱ λοιποὶ τῶν Ῥωμαίων ἐτράπησαν, καὶ μόλις ἐπὶ τὸν χάρακα διασώζονται. δευτέρας δὲ συμβολῆς γενομένης ἡττῶνται Ῥωμαῖοι, καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν διεφθάρησαν.

A.M. 6076 Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Δεκεμβρίῳ κ', ἰνδικτιῶνι β', ὕπα-
V. 171 τος ὁ βασιλεὺς ἀναγορεύεται, καὶ πολλοὺς θησαυροὺς τῇ πό-
D λει ἐδωρήσατο. προβάλλεται δὲ Φιλιππικὸν στρατηγὸν τῆς ἑῴας, ποιήσας αὐτὸν γαμβρὸν εἰς Γορδίαν τὴν ἰδίαν ἀδελφήν. ὁ δὲ Φιλιππικὸς καταλαβὼν τὰ Περσικὰ μέρη, ἐπλη-

2. τὸν add. ex A. 4. πράκτων b f. 6. Ἀρμ. πεποίηκεν A b, Ἀρμ. ὁ βασιλεὺς πεπ. vulg. 7. ἀναμίγνυται a, μίγνυται A. 8. Καρδαρίγα A a, Καρδαρήγαν vulg. Καρδαρίγας δὲ om. A, ὃ οὐκ ἔστι a. μεγίστη f, 11. καὶ οἱ λ. A, οἱ λοιποὶ vulg. 12. ἐτράπησαν A a, τρέπονται vulg. 17. Φιλιππικὸν A a b, Φίλιππον vulg. 19. ἐπλησίασεν A, ἐπλησίαζεν vulg.

ditas expugnavit, cepitque Anchialum. quin etiam Longum murum evertere minatus est. quamobrem imperator Elpidium patricium cum Commentiolo legatos ad Chaganum destinavit: tum barbarus pacem ex pactorum conditionibus se servaturum pollicetur. caeterum imperator Ioannem Mustaconem in oriente Armeniae ducem constituit: qui cum ad amnem Nymphium, qua in Tigrim confluit, devenisset, commissa pugna cum Cardariga (Cardarigas proprium nomen minime est, sed maxima apud Persas, summi nimirum ducis, dignitas habetur) Romani barbarorum superiores remansissent: nisi Crus legatus ducis gloriae invidens data opera terga vertisset: quem cum fugientem caeteri Romani vidissent ipsi etiam se in fugam dederunt, vixque in castra se receperunt incolumes. initaque denuo pugna, Romani victi sunt, pluresque trucidati.

A.C. 576 Hoc anno, mensis Decembris die vigesimo, indictione secunda, imperator consul designatus, magnorum thesaurorum munera urbi largitus est. Philippicum autem, Gordia sorore in matrimonium ei locata, generum sibi ascitum orientis ducem creavit. Philippicus in

σίασεν τῇ Νισίβει· καὶ ἀθρόως εἰς τὴν Περσίδα ἐμβαλὼν, πολλὴν αἰχμαλωσίαν ἀνέλαβεν. τοῦτο δὲ μαθὼν Καρδαρίγας ὁ τῶν Περσῶν στρατηγὸς ἔγκρυμμα ποιήσας, ἠβουλήθη λοχῆσαι τὰ τῶν Ῥωμαίων στρατόπεδα. ὁ δὲ Φιλιππικὸς τὴν αἰχμαλωσίαν διασώσας, διὰ τῶν ὀρῶν εἰς τὴν τῶν Μήδων χώραν κατέλαβεν, καὶ πολλὰ χωρία διέφθειρεν τῆς Μηδικῆς, P. 215 *καὶ ὑπέστρεψεν ἐπὶ τὰ Ῥωμαϊκά. ὁ δὲ Χαγάνος τὴν εἰρήνην διαλῦσαι δόλῳ ἔσπευδεν. τὰ γὰρ Σκλαβίνων ἔθνη κατὰ τῆς Θρᾴκης ἐξώπλισεν· ἅ τινα παρεγένοντο μέχρι τῶν Μακρῶν τειχῶν πολλὴν ἅλωσιν ποιούμενα. ὁ δὲ βασιλεὺς τὰ τοῦ παλατίου στρατεύματα ἐξαγαγὼν τῆς πόλεως καὶ τοὺς δήμους, φυλάττειν τὰ Μακρὰ τείχη ἐκέλευσεν. καὶ Κομμεντίολον στρατηγὸν χειροτονήσας καὶ ἐξοπλίσας, κατὰ βαρβάρων ἀπέστειλεν. ὁ δὲ ἀδοκήτως τοῖς βαρβάροις περιπεσὼν, πολλὰ πλήθη ἀνεῖλεν καὶ τούτους ἀπήλασεν. παραγενόμενος δὲ ἐν Ἀδριανουπόλει περιέτυχεν Ἀνδραγάστῳ πλήθη Σκλαβίνων μετὰ αἰχμαλωσίας ἐπιφερομένῳ· καὶ τούτῳ ἐπιπεσὼν τήν τε αἰ-* B *χμαλωσίαν διέσωσεν, καὶ νίκην μεγάλην περιεβάλετο.*

Τούτῳ τῷ ἔτει Φιλιππικὸς ἀναλαβὼν τὰ στρατεύματα A.M. 6077

3. *ἔγκρυμμα* A a, *ἔγκρυμα* vulg. 6. *κατέλαβεν* A, *κατέβαλεν* f, *παρέβαλλεν* vulg. *Μηδικῆς* A a f, *Μηδίας* b, *Μηδείας* vulg. 7. *ἐπὶ τὰ* A, *εἰς τὰ* vulg. 8. *Σκλαυΐνων* a. 11. *στρατεύματα* A, *στρατόπεδα* vulg. 14. *ἐπιπεσὼν* a. 16. *περιέπεσεν* a. *Ἀρδραγάστῳ* f. 17. *ἐπιφερόμενον* A f. 18. *περιεβάλετο* A, *περιεβάλλετο* vulg.

Persicas partes profectus, cum proxime Nisibim pervenisset, facta derepente in Persas irruptione, captivorum ingentem numerum abegit. qua de re certior factus Cardarigas Persarum dux, locatis insidiis, Romanorum castra dolis adoriri tentavit: at Philippicus praedam tuto abducens, per montes in Medorum ditionem ingressus, pluribus locis passim devastatis, in Romanorum fines reversus est. interea Chaganus pacem perfidia solvere studebat. Sclavinorum siquidem gentem ad Thraciam invadendam armis instruxit: quae quidem vel usque ad Murum longum progressae magnam stragem captivitatemque subditis induxere. imperator igitur praetorianos milites, populique factiones urbe eductas Longum murum iussit propugnare. Commentiolum vero ducem creavit, et cum armata manu contra barbaros summisit: qui ipsos ex improviso adortus, magna multitudine caesa, eos demum abegit. cum Adrianopolim pervenisset, in Andragastum incidit, qui magnam Sclavinorum aciem cum ingenti praeda ducebat; eumque adortus praedam recepit, insigni potitus victoria.

Hoc anno Philippicus accepto exercitu in Persiam profectus est, A. C. 577

ἐπὶ τὴν Περσικὴν χώραν ἐξώρμησεν. καὶ καταλαβὼν τὴν Ἀρζανὴν μεγάλης αἰχμαλωσίας ἐκράτησεν, καὶ δειλίαν τοῖς Περσικοῖς ἐμποιεῖ στρατεύμασι· νόσῳ δὲ περιπεσὼν Φιλιππικὸς ἐπὶ τὴν Μαρτυρόπολιν παραγίνεται, χειροτονήσας τὸν ἀνεψιὸν καθηγεῖσθαι τοῦ λαοῦ, καὶ Στέφανον ταγματάρχην C προστησάμενος. ὁ δὲ Καρδαρίγας καταλαβὼν τὴν Μαρτυρόπολιν, ταύτης τὰ προάστεια ἐμπρήσας πάντα ὑπέστρεψεν. ὁ δὲ Φιλιππικὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει νοσῶν παραγέγονε, καὶ τὰ στρατεύματα ὑπέστρεψαν ἀβλαβῶς εἰς τὰ ἴδια.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐτέχθη τῷ βασιλεῖ υἱός, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὸν Θεοδόσιον.

A.M. 6078 Τούτῳ τῷ ἔτει Φιλιππικὸς ἐξεληλυθὼς τῆς βασιλίδος πόλεως στρατοπεδεύεται ἐπὶ τὴν Ἄμιδαν πόλιν, καὶ ἀθροίσας τὸ ὁπλιτικὸν ἠρώτα, εἰ προθύμως ἔχουσι πρὸς τὸν πόλεμον D χωρῆσαι. τῶν δὲ Ῥωμαίων ὅρκοις πεισάντων αὐτὸν μετὰ προθυμίας πολεμεῖν παραγίνεται ἐπὶ τὸ Ἄρζαβον. ὁ δὲ Καρδαρίγας τοῦτο μαθών, γέλωτι τὴν ἀκοὴν ἀπεπέμπετο, ἐνύπνιον εἶναι δοκῶν τὸ λεγόμενον. καλέσας δὲ τοὺς μάγους ἠρώτα, τίς ἔσται τῆς νίκης κύριος. οἱ δὲ τῶν δαιμόνων θεραπευταὶ

4. τὸν Ἀνεψὴχ ἐξηγεῖσθαι f. 5. τοῦ λαοῦ A, τῶν λαῶν vulg. 7. πάντα om. f. 9. ὑπέστρεψαν A, ὑπέστρεψεν vulg. 13. Ἄμιδα A. 14. ἔχουσι A a, ἔχωσι vulg. 16. Ἄρξαμον A, Ἄρξαβον a, Anazarbum Anastas. 18. τὸ γενόμενον A. 19. ἔσται A, ἐστι vulg.

captaque Arsane maxima potitur praeda, timoremque magnum Persarum exercitibus incussit. at morbo implicitus Martyropolim se contulit, ubi nepotem, qui turmis praeesset, in suum locum suffecit, Stephanum autem cohortium principem instituit. porro Cardarigas Martyropolim adortus, suburbanis eius locis igne devastatis, discessit. Philippicus afflicta valetudine Cpolim remeavit, et exercitum omnem in proprias domos incolumem redire permisit.

Eodem anno imperatori natus est filius, quem Theodosium appellavit.

A.C. 578 Hoc anno Philippicus urbium regina egressus, in Amidam civitatem expeditionem suscipit. porro milites iam armis instructos ad colloquendum convocans, num ad conserendas manus animo se paratos experirentur, interrogare. Romani interpositis etiam iuramentis suam ad pugnandum aviditatem testari: atque ita ipse Anazarbum venit. eo cognito Cardarigas risu famam huiusmodi suis excussit auribus, et somniantis deliria, quae nunciabantur, arbitratus est. congregatis autem magis, quis victoria superior evaderet, sciscitabatur. cultores daemonum Persas victoriam a diis consequuturos affirmare. quare

Πέρσας ἔφασκον ὑπὸ τῶν θεῶν τὴν νίκην ἀπενέγκασθαι. σκιρτῶσι τοίνυν ἐπὶ τούτοις οἱ Πέρσαι ταῖς τῶν μάγων ὑπο- V. 172 σχέσεσιν εὐφραινόμενοι· καὶ δημιουργοῦσιν εὐθὺς ξυλοπέδας ἐκ ξύλου καὶ σιδήρου, ὅπως τοῖς Ῥωμαίοις ὑποβάλωσιν. ὁ δὲ στρατηγὸς παρηγγύα τοῖς Ῥωμαίοις τοὺς γεωργικοὺς μὴ P. 216 λυμαίνεσθαι πόνους, ὅπως μὴ ἡ μισοπόνηρος δικαιοσύνη τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς βαρβάρους μετοικήσῃ τὴν νίκην. τῇ οὖν ἐπιούσῃ ἀποστέλλει ὁ στρατηγὸς δύο φυλάρχους τῶν Σαρακηνῶν, καὶ ζωγροῦσι Πέρσας ζῶντας, δι' ὧν ἔγνωσαν τῶν ἐναντίων τὰ κινήματα· οἳ ἔφασαν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ βούλεσθαι τοὺς βαρβάρους ἐπιθέσθαι τοῖς Ῥωμαίοις. ὁ δὲ Φιλιππικὸς τοὺς Ῥωμαίους ἐξ ἑωθινοῦ συντάξας τρισὶ φάλαγξιν ἀπήντα πρὸς πόλεμον. αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὴν θεανδρικὴν μορφήν, ἣν ἀχειροποίητον οἱ Ῥωμαῖοι δοξάζουσι, διατρέχων τὰς τά- B ξεις τῷ ὁπλιτικῷ μετεδίδου τῆς θείας δυνάμεως. καὶ στὰς ὀπίσω τῆς παρατάξεως τοῦτο κατέχων τὸ ὅπλον, δάκρυσι πολλοῖς τὸν θεὸν εὐμενίζετο, ὅστις τὰς οὐρανίους τάξεις συμμαχούσας προσελάβετο. τοῦ δὲ πολέμου κροτηθέντος, Βιταλιανὸς ὁ ταξίαρχος πάντων θρασύτερον κινηθείς, τὴν φάλαγγα

2. τούτοις A a, τούτῳ vulg. 3. ξυλοπέδας A, ξυλόποδας vulg. 4. τοῖς Ῥωμαίοις A, τοὺς Ῥωμαίους vulg. ὑποβάλωσι A a, ὑποβάλλωσι vulg. 5. παρηγγύα A, παρεγγύα a, παρεγγυᾶτο vulg. 6. λυμήνασθαι a. μὴ add. ex A. 11. ὁ δὲ Φιλ. τ. Ῥωμ. ἐξ ἑωθ. om. A. 15. ἐπεδίδου b f. 16. παρατάξεως A, συντάξεως vulg. 17. ὅστις — — — προσελάβετο om. A. ταξιαρχίας a. συμμάχους b f.

magorum pollicitationibus elati Persae in laetitiam et tripudia diffundi, et Romanis in captivitatem abducendis e ligno ferroque compactos compedes cuncti pararent edixere. ex adverso agricolarum labores ne devastarent, dux Romanis commendare, ne dei iustitia, quod per nefas committitur, aversata, ad barbaros traduceret victoriam. sequenti luce Saracenicarum tribuum principes duos a se dux ablegat, qui comprehensis Persarum nonnullis vivis, adversariorum motus omnes et consilium perdiscunt: dominico quippe Persas in Romanos impetum facturos, nunciabant. Philippicus itaque summo mane composito exercitu, eoque in tria agmina distributo in pugnam processit. ipse vero Christi dei et hominis imaginem (manibus hominum haud conditam opinantur Romani) brachiis complexus, singulos armatorum ordines praetercurrebat, et divinum animo cuiusque robur inspirabat et impertiebatur. eo propugnaculo manibus gestato, extremam tenens aciem largo lacrimarum imbre divinum numen demulcens, caelestium acies in subsidium demissas excipiebat. inito demum certamine Vi-

τῶν Περσῶν διέσπασεν, καὶ τὸ τοῦλδον παρέλαβεν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι περὶ τὰ σκῦλα ἤρξαντο ἀσχολεῖσθαι· οὓς θεασάμενος ὁ Φιλιππικός, φοβηθεὶς μὴ εἰς τὰ λάφυρα καὶ οἱ λοιποὶ τραπέντες τῆς παρατάξεως ἐπιλάθωνται, καὶ στραφέντες οἱ C βάρβαροι ἀπολέσωσιν αὐτούς, Θεοδώρῳ τῷ Ἰλιβινῷ τὴν ἑαυτοῦ περικεφαλαίαν περιτιθείς, ἐξαπέστειλεν τῷ ξίφει πλήσσειν τοὺς ἐνασχολουμένους εἰς τὰ λάφυρα. ὃν ἰδόντες, καὶ νομίζοντες Φιλιππικὸν εἶναι, καταλιπόντες τὰ σκῦλα, ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐχώρησαν. τοῦ δὲ πολέμου κροτηθέντος ἐπὶ ὥρας πολλάς, φωνὴ γίνεται παρὰ τοῦ στρατηγοῦ τοὺς ἵππους τῶν Περσῶν πλήττειν τοῖς δόρασιν. τούτου δὲ γενομένου, ἐτράπη τὸ Περσικὸν στράτευμα, καὶ νίκην μεγάλην οἱ Ῥωμαῖοι ἀνεδήσαντο, καὶ πολλοὺς ἀνήλωσαν, καὶ τούτους ἐσκύλευσαν. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἀναλαβὼν τὰς ἑαυτοῦ δυνάμεις ὁ Καρδαρίγας, πάλιν εἰς πόλεμον ὁπλίζεται. καὶ δευτέρου πολέμου κροτηθέντος, νικῶσι πάλιν D Ῥωμαῖοι, καὶ ἀναιροῦνται Πέρσαι πολλοί. χειροῦνται Πέρσαι ζῶντες δισχίλιοι, καὶ εἰς Βυζάντιον πέμπονται. προσέφυγεν Καρδαρίγας εἰς τὸ Δαρᾶς· οἱ δὲ Πέρσαι μεθ' ὕβρεων τοῦτον ἀπεπέμψαντο. ὁ δὲ Φιλιππικὸς Ἡράκλειον τὸν Ἡρακλείου τοῦ αὐτοκράτορος πατέρα, ὑποστράτηγον ὄντα, ἐπὶ

5. τὴν ἑαυτοῦ περικεφ. A, τὴν αὐτοῦ κεφαλαίαν vulg. 11. δώρασιν vulg. 18. Καρδαρίγων vulg.

talianus tribunus prae caeteris maiore in Persas impetu motus densissimam eorum phalangem disrupit, et omnem bellicum eorum apparatum obtinuit. inde Romani ad diripienda spolia conversi. quibus conspectis veritus Philippicus, ne reliquus exercitus ad occupandam praedam desertis ordinibus concurreret, et resumptis viribus facieque retro versa eos barbari opprimerent; Theodoro Ilibino galeam sibi detractam imponens, eum ut cunctos, qui ad spolia tam avide convolassent, gladio deterreret misit. milites eo conspecto, Philippicum esse rati, spoliis relictis, ad pugnam renovandam regressi sunt. protracto vero per multas horas praelio, mandatum a duce edictum, Persarum equos hastis confodi. quod ubi praestitum, fusus omnis Persarum exercitus, Romani victoria redimiti, plurimos hostium gladiis consumpserunt, et eorum sibi tulerunt spolia. postera luce Cardarigas collectis copiis ad bellum instaurandum accingitur, et secundo certamine redintegrato, hostes iterum superant Romani et Persarum quam plurimi in acie trucidantur. ex iis bis mille vivi capti, qui Byzantium missi. Cardarigas Daras se recipit, quem Persae contumeliis exceptum a se depellunt. porro Philippicus Heraclium, Heraclii, qui postmodum imperavit, patrem, exercitus legatum, ad exploranda bar-

κατασκοπῇ τῶν βαρβάρων ἐξέπεμψεν, καὶ αὐτὸς τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ τραυματίας γενομένους πρὸς τὰς πόλεις ἰατρεύεσθαι παρέπεμψεν. ἀναλαβὼν δὲ τὸ στράτευμα εἰς τὴν Βαβυλωνίαν ἐκβάλλει, καὶ τὸ Χλωμαρὸν φρούριον παρακαθέζεται. ὁ δὲ Καρδαρίγας στρατολογεῖ ἰδιώτας μετὰ ὑποζυγίων, καὶ P. 217 *ὀχλαγωγήσας στρατοπεδεύειν ἐκόμπαζε καὶ δι' ὀχυρῶν τόπων ἐν ἀσελήνῳ νυκτὶ ἐπὶ τὰ νῶτα γίνεται τῶν Ῥωμαίων μηδαμῶς θαρρῶν χεῖρας αὐτοῖς ἐμβαλεῖν. φόβῳ δὲ ἀκαίρῳ ἐπιπεσὼν ὁ Φιλιππικός, καταλιπὼν τὸ φρούριον, φυγῇ ἀλόγως ἐχρήσατο. καὶ τοῦτο γνόντες οἱ Ῥωμαῖοι εἰς φυγὴν ἐτρέποντο, διὰ τόπων δυσεξοδεύτων μεγάλοις κινδύνοις περιπεσόντες. ἦν γὰρ καὶ ἀσέληνος ἡ νύξ. ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος τῆς συμφορᾶς ἀπηλλάττοντο. καταλαβόντες δὲ τὸν στρατηγὸν ὕβρεσιν αἰσχίστοις τοῦτον ἐβλασφήμουν. οἱ δὲ Πέρσαι ἐπί-* V. 173 *πλαστον νομίσαντες τὴν φυγὴν Ῥωμαίων, διῶξαι οὐκ ἐτόλ-* B *μησαν. Ἡράκλειος δὲ διαπεράσας τὸν Τίγριν, ὅσα τῆς Μηδικῆς χώρας ἦσαν ἐπίσημα χωρία, παρεδίδου πυρί, καὶ οὕτω πρὸς Φιλιππικὸν ἀνέκαμψεν μετὰ σκύλων πολλῶν.*

Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ τῶν Ἀβάρων Χαγάνος τὰς σπονδὰς A.M. 6079

1. *τῶν* add. ex A. 7. *τῶν Ῥωμαίων* add. ex A. 8. *φόβῳ δὲ ἀκαίρῳ ἐπιπεσὼν ὁ Φιλιππικὸς* a, *φόβος δὲ ἄκαιρος ἐπιπεσὼν τῷ Φιλιππικῷ* vulg. 15. *τὴν φυγὴν*] *φυγεῖν* A. *Ῥωμαίων* om. A a f. * abhinc Romae episcoporum desinunt notationes usque ad a. M. 6217. 19. *Ἀράβων* A, *βαρβάρων* f.

barorum consilia misit: milites vero, qui in praelio vulnerati fuerant, per urbes dimisit, ut corpora curarent. eductis deinde copiis Babylonem versus pergit, Chlomarum castrum obsidet. Cardarigas autem collecta rusticorum armis insuetorum manu ipsis cum subiugalibus, tumultuarioque exercitu coacto, quasi reparatis castris iactantiam prae se ferre, et per loca munita et incubiam noctem eo pervenit, ut a tergo Romanis esset; cum alioqui manus cum ipsis conserere non auderet. at Philippicus intempestivo terrore turbatus, relicta castri obsidione, in foedam et dementem se fugam coniicit: qua comperta, reliquus etiam exercitus per impervia loca magnis undique circumseptus periculis, fugiens, ducem suum sectatus est. incubabat terris nox illunis et obscura, eaque peracta et sole illucescente reformidata calamitate se liberatos experiuntur: ducemque tandem assequuti atrocioribus conviciis eum laceraverunt. caeterum simulatam Romanorum fugam Persae rati, eos insequi minime ausi sunt. Heraclius autem traiecto Tigri oppida quaeque Mediae passim posita incendiis devastabat, atque ita cum amplis spoliis ad Philippicum reversus est.

Hoc anno Abarum Chaganus ruptis foederibus Mysiam et Scy- A. C. 579

C διαλύσας, τήν τε Μυσίαν καὶ Σκυθίαν κατεπολέμει δεινῶς, καταστρέψας τήν τε Ῥατιάρναν καὶ Κωνωνίαν καὶ Ἀκὺς καὶ Δορόστολον καὶ Ζαρπάδα καὶ Μαρκιανούπολιν. ὁ δὲ Κομεντίολος ἐπὶ τὴν Ἀγχίαλον ἦλθεν, καὶ διελὼν τὸ στράτευμα, τοὺς ἀδοκίμους ἐκ τῶν ἀριστέων διέκρινεν· καὶ τὴν μὲν ἄχρηστον δύναμιν μʹ χιλιάδας φυλάττειν τὸν χάρακα κελεύει· τοὺς δὲ ἐπιλέκτους ἑξακισχιλίους ὄντας παραλαβὼν, δύο χιλιάδας παρέδωκεν τῷ Κάστῳ, καὶ δύο τῷ Μαρτίνῳ, καὶ τὰς δύο αὐτὸς ἀναλαβὼν, κατὰ τῶν βαρβάρων χωρεῖ. ὁ δὲ Κά-
D στος ἐλθὼν ἐπὶ τὰ Ζαρπάδα καὶ τὸν Αἶμον, καὶ εὑρὼν τοὺς βαρβάρους ἠμελημένους, πολλοὺς διέφθειρεν. αἰχμαλωσίας δὲ κρατήσας πολλῆς, δορυφόρῳ διασώζειν ἐδίδου. Μαρτῖνος δὲ εἰς τὰ περὶ Τομέαν τὴν πόλιν γενόμενος τῷ Χαγάνῳ ἀπροσδοκήτως περιπεσὼν, πολλοὺς τῆς αὐτοῦ δυνάμεως ἀνεῖλεν, ὥστε αὐτὸν φυγῇ τὴν σωτηρίαν πραγματεύσασθαι. ὁ δὲ Μαρτῖνος ἐπίδοξον νίκην ἀράμενος, πρὸς τὸν στρατηγὸν ἐπανήρχετο, ἔνθα ἐπηγγείλατο ἀναμένειν αὐτούς. ὁ δὲ Κομεντίολος δειλίᾳ κατασχεθείς, εἰς Μαρκιανούπολιν ὑπέστρεψεν. οἱ δὲ μὴ εὑρόντες αὐτὸν ἐπισύναξαν τὰ ἴδια στρατεύματα καὶ ἐπὶ τοὺς στενωποὺς τοῦ Αἵμου στρατοπεδεύονται. ἰδὼν δὲ ὁ Μαρτῖ-

2. τὴν Τερατιάρναν A a. Κονωνίαν A, Βονονίαν a. 3. Ζαρπάδα b f, Ζαδάρπα a, Ζάνδαπα vulg. v. infra. 5. ἀριστερῶν A. 10. Ζαρπάδα A, Τζαπάρδα vulg. καὶ τὸν Αἶμον om. A b. 13. Τομέαν A a f, Τομαίαν vulg. 15. πραγματεύσασθαι A, πραγματεύεσθαι vulg. 19. τοὺς νεοποὺς τοῦ ἔμου A, τοὺς νεοποστοῦ ἐμοῦ a, τοὺς νεοποστοῦ τοῦ ἐμοῦ f.

thiam acri bello vexabat: urbes vero Ratiarnam, Cononiam, Acys, Dorostolum, Zaudapa et Marcianopolim evertit. Commentiolus autem Anchialum profectus, milites roboris ac virtutis expertes a fortioribus segregavit: et inutiles quidem copias ad quadraginta hominum millia castra iussit defendere: delectos vero ad sex millium summam secum abducens, bis mille quidem Casto, totidem Martino tradidit: residua duo millia ipse assumpsit, et adversus barbaros perrexit. Castus Tzaparda et Aemum adveniens, cum barbaros otiantes et sine custodiis incautos comperisset, multos interfecit: reductos autem captivos et praedam abactam satellitibus commisit custodiendam. Martinus autem ad loca Tomeae urbi contermina accedens, et praeter expectationem in Chaganum impetu facto, plurimis eius copiis penitus deletis, eum salutem fuga mercari coegit. Martinus autem parta insigni victoria, ad ducem, ubi se eos praestolaturum dixerat, reversus est. at Commentiolus metu impulsus, Marcianopolim se recepit eo non invento. iunctis exercitibus ad Aemi fauces castra moverunt illi. Martinus

νος τὸν Χαγάνον διαπερῶντα ποταμόν, πρὸς τὸν στρατηγὸν ἐπανῆλθεν. ὁ δὲ Κάστος τὸν ποταμὸν διαπεράσας, καὶ πλη- P. 218 σιάσας τοὺς προτρέχοντας τῶν Ἀβάρων τῆς μάχης κρατεῖ, καὶ οὐδέ τινος δεόμενος ὑποθήκης, οὐκ ἀνέστρεψεν ἐπὶ τὸν στρατηγόν. τῇ δὲ ἐπιούσῃ κρατήσας τὰς διαβάσεις ὁ Χαγάνος, ἀπέκλεισεν αὐτόν. περισχίζεται τοίνυν ὁ λαός, καὶ ἕκαστος ὡς εἶχεν δυνάμεως, διὰ τοῦ ἄλσους ἔφυγον. θηρεύονται τοίνυν τινὲς παρὰ τῶν βαρβάρων, καὶ καταμηνύουσιν, ποῦ ἐκρύπτετο Κάστος, καὶ τοῦτον ζωγρήσαντες περιεσκίρτων καὶ ἠγάλλοντο. ὁ δὲ Χαγάνος διὰ τῆς μεσημβρίας ὁδεύσας, κατὰ τῆς Θρᾴκης χωρεῖ, καὶ τὰ Μακρὰ τείχη κατέλαβεν. ὁ δὲ Κομεντίολος ἐν ταῖς ὕλαις τοῦ Αἵμου κρυπτόμενος, ἐξῆλθεν σὺν τῷ Μαρτίνῳ· καὶ καταλαβὼν τὸν Χαγάνον ἀνετοιμότατον B διὰ τὸ τὴν πληθὺν τῶν βαρβάρων περικεχῦσθαι τῇ Θρᾴκῃ, πρώτῃ φυλακῇ κατ' αὐτοῦ χωρεῖ. καὶ ἦν αὐτῷ μέγα τῶν ἐπὶ χειρῶν τὸ κατόρθωμα, εἰ μὴ τύχῃ τινὶ παρεσφάλη τοῦ ἐπιχειρήματος. ἑνὸς γὰρ ζώου τὸν φόρτον διαστρέψαντος, ἑταῖρος τοῦ δεσπότου τοῦ ζώου προσφωνεῖ τὸν φόρτον ἀνορθώσας τῇ πατρῴᾳ φωνῇ· τόρνα, τόρνα, φράτρε. καὶ ὁ μὲν

3. βαρβάρων A. 4. ἀνέστρεψεν A, ἀνέτρεψεν vulg. 8. ποῦ ἐκρύπτετο ἕκαστος A, ἕκαστος ποῦ ἐκρ. b e f, Κάστος ποῦ ἐκρ. vulg. 9. τούτους A b. 15. κατ' αὐτῶν a. 16. περιεσφάλη a. ἐγχειρήματος A. 17. τὸν φόρτον A, τοῦ φόρτου vulg. ἑταῖρος τοῦ δεσπότου A a, ἕτερος τὸν δεσπότην vulg. 18. τὸν φόρτ. ἀν. τῇ πατρ. φ. om. A, ἀνορθώσας b, ἀναστρέψας a, ἀνορθώσασθαι vulg. 19. φράτερ alii codd.

Chagano flumen traiicere conspecto ad ducem remeat. Castus flumine pertransito barbarorum praecursoribus obviam factus, eos praelio vicit: sed nulla certa ratione adductus, regressione ad ducem se adiungere neglexit. quare sequenti luce omni exitu intercluso Chaganus eum superat: ex quo dissipatus exercitus, prout quisque potuit, per nemora et saltus aufugit. nonnulli, veluti ferae venatu, a barbaris capti, ubi Castus lateret, enunciant: vivum deinde apprehensum barbari circumvallant, et saltibus tripudiisque pro victoria gaudium testantur. Chaganus itinere meridiem versus directo, in Thraciam bellum movet, et ad Longum murum accedit. Commentiolus autem Aemi silvis tectus et occultatus, tandem cum Martino prodit foras; ubi Chaganum imparatum offendit: quod nimirum tota barbarorum multitudo per Thraciam dispersa esset, prima noctis vigilia adversus eum contendit. et praeclarum quidem eius manibus edendum facinus offerebatur, si non adversa fortuna conatus eius delusisset. iumentorum enim quopiam onus in terram subvertente, cum iumenti domi-

κύριος τοῦ ἡμιόνου τὴν φωνὴν οὐκ ᾔσθετο. οἱ δὲ λαοὶ ἀκούσαντες, καὶ τοὺς πολεμίους ἐπιστῆναι αὐτοῖς ὑπονοήσαντες, εἰς φυγὴν ἐτράπησαν, τόρνα, τόρνα μεγίσταις φωναῖς ἀνακρά-
V. 174 *ζοντες. ὁ δὲ Χαγάνος μεγάλην δειλίαν περιβαλόμενος, ἀκρα-*
C *τῶς ἔφυγεν. καὶ ἦν ἰδεῖν Ἀβάρους τε καὶ Ῥωμαίους ἀλλήλους διαδιδράσκοντας, μηδενὸς διώκοντος. ὁ δὲ Χαγάνος ἀναλαβὼν τὰς δυνάμεις τὴν Ἀπειρίαν πάλιν παρεκάθισεν· εὑρὼν δὲ Βούσαν τὸν τῆς πόλεως Μαγγανάρην ἀνελεῖν αὐτὸν ἐπειρᾶτο. ὁ δὲ Βούσας παρεκάλει χρήματα ἱκανὰ αὐτῷ παρέχειν, εἴπερ τὸ ζῆν αὐτῷ φιλοτιμήσοιτο· οἱ δὲ τοῦτον δεσμήσαντες τῇ πόλει παρέστησαν. αὐτὸς δὲ ἐζήτει τοὺς τὴν πόλιν οἰκοῦντας ὠνήσασθαι αὐτόν, διηγούμενος ὅσα ὑπὲρ τῆς πόλεως ἠγωνίσατο. πολίτης δέ τις τὰ πλήθη ἀνέπειθεν μὴ τοῦτο ποιεῖν, λόγος δὲ τοῦτον τῇ Βούσᾳ γυναικὶ παρευνάζε-*
D *σθαι. ἐπεὶ τοίνυν κατεφρονήθη Βούσας, ὑπεσχνεῖτο Χαγάνῳ παραδιδόναι τὴν πόλιν. καὶ πολιορκητικὸν ὄργανον συμπηξάμενος, ὃν κριὸν ὀνομάζουσι, τὴν πόλιν παρέλαβεν. μαθόντες δὲ οἱ βάρβαροι τὸ τεχνούργημα, πλείστας καὶ ἄλλας πόλεις ἐδουλώσαντο, καὶ μετὰ πολλῆς αἰχμαλωσίας ὑπέστρεψαν.*

1. *τὴν φωνὴν* A, *τῆς φωνῆς* vulg. 2. *αὐτοῖς* A, *αὐτοὺς* vulg. 4. *δειλίαν περιβαλόμενος* A, *αἰσχύνην περιβαλλόμενος* vulg. 5. *τε* add. ex A. 13. *τὰ πλήθη* add. ex A. 14. *Βουζᾶ* — *Βουζᾶς* vulg.

num alter patria voce inclamaret, sublapsum onus tollens, torna, torna, frater, inquiens: muli quidem dominus vocem non audivit; sed percipiens eam et hostes adesse suspicans conferta militum manus in fugam effusa est, verte, verte faciem, magnis vocibus clamitantes. sed et Chaganus in maximum timorem coniectus, praecipitem pariter arripuit fugam: adeo ut Romanos atque Abares nullo insequente utrinque sese fugientes cernere daretur. porro Chaganus collectis copiis Apiriam urbem denuo obsedit. et cum forte Busam urbis machinis praefectum cepisset, mortem viro intentabat. Busas, si modo vitam in tuto haberet, magna pecuniarum vi eam redimere rogabat. quare vinctum ad urbis conspectum admoverunt. is igitur enarratis, quibus civitatem demeruisset, beneficiis, cives ut libertatis pretium penderent deprecari. ne preces audirent, civis quidam, cui cum Busae coniuge consuetudinem fuisse rumor erat, persuasit. porro Busas ubi se contemptum vidit, urbem Chagano se traditurum promisit: compactaque obsidionali machina, vulgus arietem vocat, urbem invadit. machinae condendae peritia instructi barbari plures alias urbes expugnarunt, collectaque captivorum ingenti prae-

ἀκούσαντες δὲ οἱ Βυζάντιοι, ὅτι Κάστος ὑπὸ τῶν βαρβάρων αἰχμάλωτος γέγονεν, μεγάλαις λοιδορίαις κατὰ Μαυρικίου ἐχρῶντο, καὶ εἰς φανερὸν τοῦτον ἐβλασφήμουν· κατὰ τοῦτον δὲ τὸν χρόνον Ἡράκλειος ὁ τοῦ Ἡρακλείου πατὴρ Περσικῷ φρουρίῳ προσβάλλει, καὶ τοῦτο εἷλεν· ὁμοίως καὶ Θεόδωρος τὸ Μαζαρὸν φρούριον. ἀμφότεροι δὲ εἰς τὸ Βεϊοῦδες πα- P. 219
ραγίνονται. καὶ τοῦ φρουρίου ὀχυροῦ ὄντος, στρατιώτης τις Σαπφήρης ὀνόματι σκόλοπας τεχνουργήσας, καὶ κατὰ τὰς ἁρμογὰς τῶν λίθων τούτους πηγνύων, τὴν ἄνοδον ἐποιήσατο. ὡς δὲ ἐπέβη ἐκεῖνος τῇ στεφάνῃ τοῦ τείχους, Πέρσης ἀνὴρ τοῦτον ἐξώθησεν. πίπτει οὖν ὁ Σαπφήρης κάτω, καὶ ὑποδέχονται αὐτὸν οἱ Ῥωμαῖοι ταῖς ἀσπίσιν. καὶ αὖθις τοῦ ἔργου κατατολμᾷ, καὶ πάλιν ἐξωθεῖται τοῦ ὀχυρώματος· πάλιν δὲ οἱ Ῥωμαῖοι ταῖς ἀσπίσιν αὐτὸν ὑποδέχονται, καὶ πάλιν πρὸς τὴν ἐπιβουλὴν ἐνεχείρησεν. ἐπὶ δὲ τῇ κεφαλῇ τοῦ τείχους γενόμενος, τὸν Πέρσην ἀπέτεμεν· εἶτα τὴν κεφαλὴν ὑπατεύσας, Ῥωμαίους θάρσους ἐνέπλησεν. καὶ πολλῶν μιμησαμένων τὸν ἀριστέα, καὶ διὰ τῶν πασσάλων ἐπιβάντων τοῦ τεί- B
χους, παραδίδοται Ῥωμαίοις τὸ φρούριον· καὶ τοὺς μὲν

3. εἰς φανερὸν τόπον τοῦτον A. κατὰ τοῦτον A, κατ' ἐκεῖνον vulg. 6. Μαζαρῶν a. 7. ἰσχυροῦ b. 9. ταύταις b. 11. κάτω add. ex A. 14. πάλιν om. A f. 15. τῇ add. ex A. 16. ὑπατεύσας: in A suprascriptum legitur θριαμβεύσας. 17. ἐνέπλησεν A, ἔπλησεν vulg. 18. τῶν add. ex A. ἐπιβάντων A, ἐπιβάντες vulg. 19. καὶ τοὺς μὲν — — — παρέδωκαν om. A b f.

da reversi sunt. caeterum Byzantini ubi Castum a barbaris captum intellexerunt, Mauricio gravissime obtrectare, eumque foedis conviciis coram proscindere. ea tempestate Heraclius, Heraclii pater, facta in Persicum castrum impressione, ipsum cepit, quemadmodum et Mazarum castrum Theodorus: inde vero ambo ad Beiüdes venere; cumque arx munitissima esset, miles quidam cognomento Sapphires paxillos quosdam praeacutos commentus, eosque inter lapidum compages firmius infigens, ascensum sibi ad superiora paravit. eum muri coronam iam superantem via Persa deturbat inferius. prolabitur itaque Sapphires, et sociorum clipeis cadens excipitur. coeptum opus rursum aggreditur: et rursum pariter arce summa detruditur, et sustinetur Romanorum clipeis, et iterum consilium nititur perficere: tandem superato muri fastigio, Persae caput amputat, eoque in aerem proiecto, Romanorum animos excivit: pluribusque herois virtutem imitantibus, et per paxillos velut per gradus murum conscendentibus, castrum in potestatem Romanorum delabitur: et Persarum quidem aliis

Περσῶν ἀνεῖλον, τοὺς δὲ αἰμαλώτους λαβόντες σὺν τῇ ἀποσκευῇ τὸ φρούριον πυρὶ παρέδωκαν. ὁ δὲ Φιλιππικὸς αὖθις εἰς Βυζάντιον τὴν ὁδὸν ἐποιήσατο, Ἡράκλειον καταλιπὼν ἡγεμόνα Ῥωμαίων. ἐλθὼν δὲ εἰς Ταρσόν, καὶ μαθὼν ὅτι ὁ βασιλεὺς Πρίσκον ἀνατολῆς στρατηγὸν χειροτονήσας ἀπέστειλεν, γράφει Ἡρακλείῳ καταλιπόντι τὸ στράτευμα εἰς Ἀρμενίαν παραγενέσθαι πρὸς Ναρσῆν, καὶ τὴν τοῦ Πρίσκου παρουσίαν κατάδηλον ποιῆσαι. ἦν γὰρ ὁ αὐτοκράτωρ τῷ Φιλιππικῷ κε-
C λεύσας, τετάρτην μοῖραν τῆς ῥόγας τῷ στρατῷ ἀποστερῆσαι. ἐνόσει γὰρ Μαυρίκιος τὸ φιλόχρυσον. ὁ δὲ Φιλιππικὸς φοβηθεὶς μὴ ἀφορμὴ τυραννίδος γένηται τοῦτο, τῷ βασιλεῖ οὐχ ὑπήκουσε, διὰ τὸ τῆς στρατείας ἀποπαύεσθαι. Πρίσκος δὲ καταλαβὼν τὴν Ἀντιόχειαν προστάττει τοὺς στρατιώτας ἐπὶ τὸ Μονόκαρτον συναχθῆναι· προσκαλεῖται δὲ καὶ Γερμανὸν τὸν τὴν Ἐδεσσηνῶν ἀρχὴν πεπιστευμένον σὺν τῷ ἐπισκόπῳ· καὶ σὺν αὐτοῖς πρὸς τὸ στρατόπεδον ἀπήρχετο, τὴν ἑορτὴν τοῦ πάσχα σὺν αὐτοῖς ποιησόμενος. οἱ δὲ ἡγεμόνες τοῦ στρατοῦ ὑπήντησαν αὐτῷ μετὰ τῶν βάνδων ἀπὸ δύο σημείων τοῦ στρατοπέδου. ὁ δὲ Πρίσκος κατὰ τὸ εἰωθὸς οὐκ ἀπέβη τοῦ
D ἵππου, οὐδὲ ταῖς συνήθεσι προσηγορίαις ἐχρήσατο. ἐντεῦθεν

2. πυρὶ add. ex coni. Goari cfr. p. 415, 13. 6. Ἡράκλειον καταλιπόντα A. 9. τῷ στρατῷ A, τῷ στρατηγῷ f, τὸν στρατηγὸν e, τὸν στρατὸν vulg. 11. τὸν βασιλέα A b f. 14. Γερμόνον a f, ἡγεμόνα vulg. 16. πρὸς τὸ — — σὺν αὐτοῖς om. f. 17. ποιησάμενος A b f. 18. αὐτοῖς a.

occisis, aliis cum apparatu bellico in captivitatem ductis, igne tandem ab eis absumitur. porro Philippicus, Heraclio Romani exercitus relicto ductore, rursus Byzantium iter parat. Tarsum adveniens, Priscum orientis ducem ab imperatore creatum iamque missum intelligit: quare scribit Heraclio, ut relicto exercitu Narsetem in Armenia conveniat, et Prisci adventum faciat manifestum. Philippicum siquidem, ut quarta stipendii parte privaret exercitum, litteris iusserat imperator. avaritiae quippe morbo gravius laborabat Mauricius. at Philippicus metuens, ne inde tyrannidis excitandae occasio daretur, imperatori minime paruit, quod se a regendi exercitus munere abdicasset. caeterum Priscus Antiochiam appulsus, milites ad Monocartum convenire iussit: et Germano, cui Edessenorum principatus erat commissus, cum urbis praesule advocato, eisdem comitibus perrexit ad castra, una cum eis paschalem solemnitatem peracturus. exercitus duces castris egressi ad passus bis mille bandis elatis processerunt obviam: Priscus pristini moris oblitus equo non desiliit, neque consuetis salutationibus eos excepit. haec concitati in eum odii primordia: pu-

αὐτῷ τοῦ μίσους γέγονεν ἔναρξις. ἐπὶ ταῖς κοιναῖς γὰρ ὕβρε- V. 175
σι τὰ πλήθη ἀνιῶνται. μετὰ δὲ τὴν ἑορτὴν τὰ τοῦ βασιλέως
σοβαρῶς ἐπεδείκνυεν γράμματα. συρρέουσι τοίνυν τὰ πλήθη
ἐπὶ τὸ τοῦ στρατηγοῦ σκηνοπήγιον, τὰ μὲν ξίφη ἐπιφερόμενα,
τὰ δὲ λίθους, τὰ δὲ ξύλα. γίνεται τοίνυν περιδεὴς ὁ Πρί-
σκος, καὶ ἐπιβὰς τῷ ἵππῳ φυγῇ ἀπέδρα τὸν κίνδυνον. οἱ δὲ
διαρρήξαντες τὸ τούτου σκηνοπήγιον, πάντα τὰ αὐτοῦ διήρπα-
σαν. ὁ δὲ καταλαβὼν τὴν Κωνσταντίαν ὑπὸ ἰατρῶν τὰς βο-
λὰς τῶν λίθων καὶ τὰ ἕλκη ἐθεραπεύετο. καὶ ἀποστέλλει τὸν
ἐπίσκοπον τῆς πόλεως ἀπολογούμενον τῷ στρατοπέδῳ, ὑπι-
σχνούμενος πείθειν τὸν αὐτοκράτορα μηδὲν αὐτοῖς ἀποστε- P. 220
ρεῖν τῶν εἰωθότων παρέχεσθαι. ὁ δὲ στρατὸς τὸν ἐπίσκοπον
μετὰ ὕβρεως ἀπεπέμπετο, τόν τε Γερμανὸν ἄκοντα στρατηγὸν
ἀνηγόρευσαν ἐπὶ ἀσπίδος ὑψώσαντες, τούς τε βασιλικοὺς ἀν-
δριάντας κατέστρεψαν, καὶ τὰς τούτου εἰκόνας ἠφάνισαν, καὶ
ἐπὶ τυραννίδα χωρεῖν ἤμελλον, καὶ τὰς πόλεις κυκλεύειν, εἰ
μὴ ὁ Γερμανὸς τοῦτο πολλῇ παραινέσει καὶ νουθεσίᾳ ἐκώλυ-
σεν. ὁ δὲ Πρίσκος ταῦτα τῷ βασιλεῖ κατάδηλα πεποίηκεν.
καὶ ὁ βασιλεὺς πάλιν τὸν Φιλιππικὸν τῆς ἀνατολῆς στρατη-

3. ἀπεδείκνυ A. 4. τὸ add. ex A. 10. ἀπολογούμενον a, ἀπολογούμενος vulg. 12. ἀποστερεῖν A, ἀποστρέφειν vulg. παρέχεσθαι a, παρασχέσθαι vulg. 13. ἀπεπέμπετο A, παρεπέμπετο vulg. 14. ἀνηγόρευσαν A, ἀνηγόρευσεν vulg. 17. τοῦτο add. ex A, sed omisi τούτους ante ἐκώλυσεν. 19. πάλιν om. A b f.

blicas quippe et communes iniurias haud patienter ferunt milites. exacta festorum celebritate, imperatoris litteras magno cum fastu obtulit. concurrunt igitur ad ducis tentorium milites, et hi quidem gladios stringunt, illi lapides intentant, alii vibrant fustes et ligna. quare Priscus metu consternatus, conscenso equo, fuga periculo se subducit. illi tentorio eius discerpto, cunctam supellectilem diripiunt. interim Priscus Constantiam deveniens, contusiones a lapidum iactu acceptas aliaque vulnera medicorum ope curavit: misitque urbis episcopum, qui defensionem sui apud exercitum susciperet, promittens se imperatori suasurum, ut nihil eorum, quae solent erogari, detraheretur. exercitus autem episcopum probris onustum remisit: et Germanum quamvis renitentem clypeis sublatum ducem appellant: et eversis imperatoris statuis, deletisque eius imaginibus, in apertam prorupissent tyrannidem, urbesque devastationibus cinxissent, nisi Germanus, qua minis, qua inhortationibus milites cohibuisset: de quibus omnibus imperatorem Priscus fecit certiorem: is vero Philippicum orientis ducem iterum constituit: Priscus autem iterato Byzantium re-

γὸν πεποίηκεν· καὶ ὁ Πρίσκος πάλιν εἰς Βυζάντιον ὑπέστρεψεν· ὁ δὲ στρατὸς ὅρκοις κατησφαλίζετο μηδαμῶς ὑπὸ Μαυ-
B ρικίου βασιλεύεσθαι. οἱ δὲ βάρβαροι ταῖς Ῥωμαϊκαῖς συμφοραῖς ἐνετρύφων. ὁ δὲ αὐτοκράτωρ Ἀριστόβουλον τὸν κουράτορα τῶν βασιλικῶν οἴκων πρὸς τὸν στρατὸν ἀπέστειλεν, ὅπως ὅρκοις καὶ δώροις διαλύσῃ τὴν τυραννίδα, ὃ καὶ πεποίηκεν. τῆς δὲ τυραννίδος ἀποσπασθείσης γίνεται Περσῶν καὶ Ῥωμαίων κατὰ τὴν Μαρτυρόπολιν πόλεμος μέγιστος. τῶν δὲ Ῥωμαίων δυνάμει καὶ στρατηγίᾳ καταπολεμησάντων τοὺς Πέρσας, ἀναιρεῖται ὁ τῶν Περσῶν στρατηγὸς Βαρούζας· συλλαμβάνονται δὲ καὶ ζῶντες τρισχίλιοι καὶ οἱ τῶν Περσικῶν ταγμάτων ταξίαρχοι· χίλιοι δὲ μόνοι τὸν ἀριθμὸν διεσώθησαν, οἳ καὶ μετὰ κινδύνων ἐπὶ τὴν Περσίδα ἀνέ-
C στρεψαν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἐκπέμπουσι πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἐκ τῶν Περσικῶν λαφύρων πολλά, καὶ τοὺς ζωγρηθέντας ἅπαντας σὺν τοῖς βάνδοις. ὁ δὲ Μαυρίκιος ἔκτισεν τὸν Καριανὸν ἔμβολον ἐν Βλαχέρναις ὑπογράψας ἐν αὐτῷ διὰ ζωγράφων τὰς ἑαυτοῦ ἐκ παιδόθεν πράξεις μέχρι τῆς αὐτοῦ βασιλείας· καὶ ἀνεπλήρωσεν τὸ ἐν αὐτῷ δημόσιον λουτρόν.

A.M. 6080
D
Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ἰνδικτιῶνι ς' οἱ Λογ-

2. ὅρκοις A, ὅρκους vulg. 3. Ῥωμαϊκαῖς A, βαρβαρικαῖς vulg. 4. ἐνετρύφων A, ἀνετρύφων vulg. 6. ὃ καὶ πεπ. A, ὃ δὲ πεπ. vulg. 12. χίλιοι δὲ μόνοι A, χίλιοι μὲν οἱ vulg.

petiit. exercitus vero Mauricio se haud amplius in bellis obsequuturos adhibitis iuramentis affirmare: ex quo barbari de Romanis calamitatibus laetari, et in voluptatem dilabi. demum imperator Aristobulum imperialium domorum curatorem ad exercitum summisit, qui fide per iuramentum asserta, nec non muneribus distributis excitatam tyrannidem dilueret, quod fideliter praestitit. ea tyrannide distracta vehemens Romanos inter et Persas ad Martyropolim commissum est bellum. Romanis vero bellico robore militiaeque peritia Persas exsuperantibus, Persarum dux Baruzas interficitur, vivi ad ter mille comprehenduntur, in quibus Persicorum ordinum praecipui rectores. soli numero mille periculo servati, qui denuo periculis fatigati Persidem repetere permissi sunt. caeterum partem ex Persicis spoliis spectatissimam Romanus exercitus ad imperatorem transmisit, quos similiter vivos cepit, et erepta in praelio cuncta banda. aedificavit porro Mauricius ad Blachernas Carianam porticum, cunctaque a pueris ad susceptum usque imperium a se gesta pictorum arte in ea descripsit: et publicum quod illic habebatur balneum absolvit.

A. C. 580 Hoc anno mense Septembri, indictione sexta, Longobardi adver-

γιβαρδοι κατὰ Ῥωμαίων πόλεμον ἤραντο, καὶ τὰ Μαυρουσίων ἔθνη κατὰ τὴν Ἀφρικὴν μεγάλας ταραχὰς ἐποιήσαντο. ἐν δὲ τῇ Περσίδι φυλακὴ ὑπάρχει λεγομένη Λήθη, καὶ πολλοὺς ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς ἀπὸ διαφόρων ἐθνῶν ἐν ταύτῃ κατέκλεισεν σὺν τοῖς αἰχμαλώτοις τῆς πόλεως τοῦ Δαρᾶς. οὗτοι οὖν ἀπογνόντες ἑαυτοὺς ἐπανίστανται κατὰ τῶν φυλασσόντων αὐτούς· καὶ ἀνελόντες τὸν Μανουσᾶν καὶ τὴν τούτου ἀδελφὴν λαβόντες εἰς τὸ Βυζάντιον ἧκον. ὁ δὲ βασι- P. 221 λεὺς μετὰ χαρᾶς μεγάλης αὐτοὺς ὑπεδέξατο· τὸν δὲ Φιλιππικὸν μόλις στρατηγὸν ὁ στρατὸς κατεδέξατο. πολέμου δὲ V. 176 Ῥωμαίων καὶ Περσῶν ἐν Μαρτυροπόλει γεγονότος ἡττῶνται Ῥωμαῖοι· ὁ δὲ αὐτοκράτωρ πάλιν τῆς στρατηγίας τὸν Φιλιππικὸν διαδεξάμενος, Κομεντίολον στρατηγὸν τῆς ἀνατολῆς ἀπέστειλεν. ὁ δὲ Κομεντίολος περὶ τὴν Νίσιβιν γενόμενος, καὶ οἱ Πέρσαι κατὰ τὸν Σαρβανὸν ἀλλήλοις συνέβαλον. Ἡράκλειος δὲ ὁ τοῦ Ἡρακλείου πατὴρ ἐνευδοκιμήσας ἐν τῷ πολέμῳ ἀνεῖλεν τὸν τῶν Περσῶν στρατηγόν· τοῦ δὲ ἀναιρεθέντος τρέπονται Πέρσαι· καὶ διώκουσι Ῥωμαῖοι. πολλῆς δὲ ἁλώσεως ἐν αὐτοῖς γενομένης, παραλαμβάνουσι καὶ τὸ τοῦλ- B δον, καὶ πολλὰ λάφυρα ἐν Βυζαντίῳ ἐκπέμπουσιν. ὁ δὲ αὐ-

2. μεγάλην vulg. 3. Λίθη A. 4. ἀπὸ add. ex A. 6. ἑαυτῶν A. 8. ἧκον A, ἧκαν vulg. 12. ὁ δὲ στρατ. A, καὶ ὁ στρ. vulg. 15. κατὰ Σαρβανῶν A. 19. δὲ ἁλώσ. A, δὲ τῆς ἁλ. vulg. τὸ τοῦλδον A, τὸν τ. vulg.

sus Romanos bellum moverunt: et Maurusiorum gentes per totam Africam magnos excitarunt tumultus. extat porro carcer in Perside, cui nomen Lethe, id est Oblivio, quo Persarum rex ex diversis nationibus plurimos, cum iis qui ad Daras capti sunt, inclusit. illi desperata libertate adversus custodes seditionem movent, et interfecto Manusa, sororem eius captam secum Byzantium abducunt: quos imperator summa animi laetitia excepit. porro Philippicum vix Romanus exercitus agnovit ducem. praelio vero Romanos inter et Persas exorto, vincuntur Romani: Philippicum vero regendi exercitus munere abdicatum, Comentiolo orientis duce misso, imperator revocavit. qui cum Nisibim accessisset, Persae vero ad Sarbanum subsisterent, manus invicem conseruere. eo conflictu Heraclius, Heraclii pater, fortiter in praelio se gerens Persarum ducem occidit: quo sublato vertuntur in fugam Persae: quos cum Romani insequuti fuissent, praedam abegerunt innumeram: bellicumque omnem apparatum multaque spolia capientes, cuncta Byzantium transmisere. imperator vero equestribus spectaculis et publicis conventibus et festivitatibus urbem

τοκράτωρ ἱππικαῖς θεωρίαις καὶ πανηγύρεσι τὴν πόλιν ἐφαί-
δρυνεν, καὶ τὰς νίκας ἐθριάμβευσεν. ὁ δὲ Ὁρμίσδας στρα-
τηγὸν χειροτονήσας τὸν Βαρὰμ ἅμα καὶ δυνάμεσι πολλαῖς
κατὰ Σουανίας ἐκπέμπει. ἀδοκήτως δὲ ταύτῃ ἐπιστάς, κατα-
πολεμηθέντων τῶν Τούρκων ὑπὸ τῶν Περσῶν, τοσοῦτον Ὁρ-
μίσδας ηὐξήθη, ὡς καὶ φόρους μ' χιλιάδας χρυσοῦ παρὰ
τῶν Τούρκων λαβεῖν, πρότερον τούτου τὰ ἴσα τοῖς Τούρκοις
τελοῦντος. τοῦ δὲ Βαρὰμ περιδόξου κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ-
C τον γεγονότος, καὶ εἰς τὸν Ἀράξην ποταμὸν στρατοπεδευομέ-
νου, ὁ Μαυρίκιος τοῦτο μαθὼν Ῥωμανὸν χειροτονεῖ στρατη-
γόν, καὶ ἐν Σουανίᾳ μετὰ δυνάμεως πέμπει. καταλαβὼν δὲ
ὁ Ῥωμανὸς τὴν Λαζικήν, καὶ εἰς τὸν Φᾶσιδα λεγόμενον πο-
ταμόν, ἐπὶ τὴν Ἀλβανίαν στρατοπεδεύεται. ὁ δὲ Βαρὰμ τὸν
τῶν Ῥωμαίων στρατὸν ἐπιδημήσαντα ἀκηκοώς, διεγέλα τὸ
πρᾶγμα· ἐπεθύμει δὲ καὶ Ῥωμαϊκῆς παρατάξεως πεῖραν λα-
βεῖν· οὐ γὰρ ἦν ποτὲ Ῥωμαίους πολεμήσας. διαβὰς τοίνυν
τὸν γείτονα ποταμόν, ὡς ἐπὶ τὰ ἐνδότερα μέρη τῆς Περσίδος
τοὺς Ῥωμαίους ἐφελκόμενος ᾔει· ὁ δὲ Ῥωμανὸς τὴν Ῥω-
μαϊκὴν πληθὺν ἐχώρισεν, τοὺς ἀδοκίμους εἰς τὸ τοῦλδον κα-
ταλιπών, καὶ δέκα χιλιάδας ἐπιλέκτους παραλαβὼν κατὰ τῶν
D βαρβάρων ἐχώρει· δύο δὲ χιλιάδας προτρέχειν τοῦ στρατοῦ

3. καὶ add. ex A. 4. Σουμανίας A. 9. Ἄραξιν A. 12. γενόμενον A. 13. Ἀλκανίαν A h. l. et infra. 19. ἐχώρισεν A, ἐχώριζεν vulg. 20. λαβὼν A.

exhilaravit, et ob partam victoriam triumphum duxit. Hormisdas porro Baram ducem designans cum ingentibus copiis in Suaniam transmittit. hic, impressione in eam facta, Turcos Persicae potestati armorum vi omnino subiicit, adeo ut Hormisdae res tantum inde ceperint incrementum, ut quadraginta auri millia in vectigal annuum Turcis imperaret, cum ipse Turcis antea tantundem penderet. Baram ea victoria circa res bellicas magnum nomen adepto, et ad Araxem fluvium iam castra metante, certior factus Mauricius Romanum ducem institutum cum exercitu in Suaniam dirigit. is ubi Lazicam devenit, et ad Phasidem amnem appulit, in Albaniam castra movet. Baram Romanorum aciem adesse intelligens, factum ridebat: et nondum inito illi cum Romanis certamine, Romanam bellandi artem experiri cupiebat. traiecto itaque vicino sibi flumine, ad interiores Persidis provincias Romanos pertracturus, progrediebatur. Romanus bipertito exercitu bello inexpertos ad impedimenta reliquit, et cum reliquis decem millibus selectis barbaros insequutus est. ex his bis mille caeteros praecedere, et cursu anteire iubentur, qui Persarum paribus

παρακελεύεται· οἵ τινες συναντήσαντες τοὺς προτρέχοντας τῶν Περσῶν, τούτους τρέπουσι, καὶ πάντας ἀνήλωσαν. τῆς γὰρ φυγῆς γεναμένης, καὶ κρημνοῦ συναντήσαντος αὐτοῖς, ἀποκλεισθέντες πάντες ἀνῃρέθησαν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι μέχρι τοῦ χάρακος τῶν βαρβάρων ἐγένοντο, ὥς καταπλαγῆναι τὸν Βαρὰμ ἐπὶ τούτῳ. τοῦτο ἀκηκοὼς Ῥωμανὸς παραθαρρύνει τὸ στρατόπεδον, καὶ παρατάσσονται ἐν πεδίῳ τῆς Ἀλβανίας. ὁ δὲ Βαρὰμ ἀπεπειρᾶτο κλέψαι τὸν πόλεμον. διηστόχησεν δὲ τοῦ βουλεύματος· συνέσει γὰρ ὁ Ῥωμανὸς ἐκεκόσμητο. συμβαλόντων δὲ ἀλλήλοις καὶ πολλῶν ἀναιρεθέντων βαρβάρων, μεγίστη Ῥωμαίων γίνεται νίκη· σκυλεύονται τοίνυν οἱ βάρ- P. 222
βαροι, καὶ ταφῆς ἀμοιρήσαντες, τοῖς θηρίοις γίνονται κατάβρωμα. τοῦτο ἀκούσας ὁ τῶν Περσῶν βασιλεύς, καὶ τὴν αἰσχύνην μὴ φέρων, γυναικείαν ἐσθῆτα τῷ Βαρὰμ ἐξέπεμψεν· καὶ τῆς στρατηγίας τοῦτον ἀπέπαυσεν. νεωτερίζει τοίνυν ὁ Βαράμ, καὶ πρὸς τυραννίδα χωρεῖ· καὶ ἀνθυβρίζει διὰ γραμμάτων τὸν Ὁρμίσδαν, ἐπιγράψας τὴν ἐπιστολήν· Ὁρμίσδᾳ τῇ θυγατρὶ Χοσρόου ὁ Βαρὰμ ταῦτα ἐπιστέλλει. συναγαγὼν δὲ τὰ στρατεύματα, ἔφασκεν ἀγανακτεῖν τὸν Ὁρμίσδαν

4. ἀνῃρέθησαν A, ἀνηλώθησαν vulg. 8. διηστόχησεν A, διητύχησεν vulg. 10. βαρβάρων add. ex A. 12. τοῖς add. ex A. 13. τοῦτο A, τούτων vulg. 15. ἀπέπαυσεν A, ἀπέπεμψεν vulg. 18. ἐπιστέλλει A, στέλλει vulg. 19. στρατεύματα A, στρατόπεδα vulg. ἀγανακτεῖν A, ἀγανακτῶν vulg.

praecursoribus obviam facti vertunt eos in fugam, et cunctos tandem trucidant. fuga quippe arrepta in obiectum praecipitium lapsi, et angustiis undique conclusi cuncti perierunt. Romanis inde ad vallum usque Persarum penetrantibus, Baram de tanta virtute obstupuit. Romanus his nunciis militum animos excitat, et in Albaniae campis castra metatur. Baram dolis potius quam aperto Marte victoriam suffurari meditatus, consiliis excidit: summa quippe bellandi peritia excellebat Romanus. consertis tandem ad utramque partem manibus, multisque barbarorum occisis, praeclara Romanis relicta est victoria. direptis spoliis barbarorum cadavera in ferarum escas per agros passim exposita iacuere. quibus auditis Persarum rex tanti dedecoris impatiens, muliebri veste ad Baram missa, ducis munere eum privavit. quare novandis rebus animum Baram applicat, et tyrannidem excitare molitur: Hormisdam insuper per litteras contumeliis reverberat, affixa in haec verba inscriptione: Hormisdae Chosrois filiae. et haec quidem Baram scripsit. ad haec cum exercitu colloquutus, ob cladem a Romanis acceptam Hormisdam militibus graviter succensere, asseve-

κατὰ τῶν στρατευμάτων, ὡς ὑπὸ Ῥωμαίων ἡττηθέντων. ἐπε-
B δείκνυεν δὲ καὶ ἐπίπλαστα γράμματα ὡς ἀπὸ Ὁρμίσδα, πρὸς
τὸ ὑπομειῶσαι τὰς τῶν στρατιωτῶν ῥόγας, ὑπομιμνήσκων αὐ-
τοὺς τό τε ἀπηνὲς τοῦ Ὁρμίσδα καὶ ὠμότατον, τὸ φιλάργυ-
ρόν τε καὶ βίαιον· καὶ ὅπως φόνοις μὲν ἀρεσκόμενος, εἰρή-
V. 177 νης δὲ ἀπεχόμενος, καὶ πῶς τοὺς μεγιστᾶνας δεσμοῖς καθυ-
πέβαλεν· καὶ τοὺς μὲν ξίφει ἀπέτεμεν, τοὺς δὲ ἀπέπνιξεν
ἐν τῷ Τίγριδι· καὶ πῶς κατηνάγκαζεν Πέρσας ἐν μεγάλοις
πολέμοις χωρεῖν, ὅπως διαφθαρῶσι, καὶ μὴ κατ' αὐτοῦ στα-
σιάσωσιν. τοιούτοις δὲ λόγοις συμβαλὼν ὁ Βαρὰμ τὰ στρα-
C τεύματα, τυραννίδα μεγάλην κατὰ Ὁρμίσδα ἐξῆψεν· καὶ ὅρ-
κοις τὸν Βαρὰμ ὀχυρώσαντες δογματίζουσι πάντες καθελεῖν
τὸν Ὁρμίσδαν. ὁ δὲ Ὁρμίσδας Φερογάνην τὸν μάγειρον αὐ-
τοῦ καθοπλίσας, μετὰ δυνάμεως ἀπέστειλεν κατὰ Βαράμ. ὁ
δὲ Βαρὰμ ἐδήλου τῷ Φερογάνῃ καὶ τοῖς στρατεύμασι, ὅτι οὐ
δεῖ ὅπλα κατὰ Περσῶν ἐπιφέρεσθαι Πέρσας· καὶ ὑπεμίμνη-
σκεν αὐτοὺς τὴν τοῦ Ὁρμίσδα τραχύτητα, τὸ ἄδικον, τὸ αἱ-
μοχαρές, καὶ φιλόφονον, τὸ ἄπιστον καὶ ἀλαζονικόν τε καὶ
βίαιον. τούτων αἰσθόμενοι ἀληθῶς εἰρημένων οἱ περὶ τὸν

1. ἐπεδείκνυεν A, ὑπεδείκνυεν vulg. 3. τὰς add. ex A. 6. τοὺς μεγιστᾶνας A, τοὺς μεγιστάνους a, τοῖς μεγιστάνοις f, μεγιστάνας vulg. καθυπέβαλεν A, καθυπέβαλλεν vulg. 10. τοιούτοις A, τούτοις vulg. 13. ὁ δὲ Ὁρμ. A, Ὁρμ. δὲ vulg. τὸν μάγιστρον A e f. 18. φιλόφονον A, φιλόπονον vulg. ἄπιστον καὶ ἄλαζον A, ἄπιστον, τὸ ἀλ. vulg. 19. εἰρημένων] φερομενον vulg.

ravit: fictas quoque litteras tanquam ab Hormisda missas, quibus militaria stipendia iuberentur minui, ostendit: quam immite denique foret Hormisdae ingenium, quam in immanitatem proclive, quanta pecuniae cogendae libido, quam propensus in violentiam animus, ipsis in memoriam revocare; ut caedibus gaudeat, pacem aversetur, vinculis subiecerit optimates, quos partim gladio, partim Tigridis fluentis absumpsit; ut Persicos exercitus diuturna bella sustinere coactos minuere satagat ac penitus labefactare, ne tumultus aut seditionem in eum moveant, ob oculos proponere. his verbis exercitum adversus Hormisdam committens, maximam in eum rebellionem excitavit. fidem vero suam adhibito iureiurando Baram obstringentes, Hormisdam regno depellere et e medio tollere decreverunt. at Hormisdas Pheroganem coquum suum armis instructum et magno exercitu stipatum contra Baram summisit. Baram ex adverso Pherogani et exercitui, a Persis in contribules Persas arma non movenda, significat: una simul asperum Hormisdae animum, ut nefariis actibus, sanguine ac caedibus

Φερογάνην λαοὶ πρὸς Βαρὰμ μετατίθενται· καὶ τὸν Φερογάνην ἀνελόντες τῷ Βαρὰμ ἡνώθησαν· καὶ ἐπὶ Κτησιφῶντα
ὥρμησαν. ὁ δὲ Ὁρμίσδας εἶχεν ἐν δεσμοῖς Βινδόην τὸν ἐν D
ἀξίᾳ μεγάλῃ τελοῦντα. ἐν δὲ σάλῳ μεγάλῳ τῶν πραγμάτων ὄντων Βεσδὰν ὁ τοῦ Βινδόου ἀδελφὸς εἰς τὴν φρουρὰν εἰσπηδήσας, ἐξάγει Βινδόην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ συναθροίσαντες πλῆθος ἀγροίκων τε καὶ πολιτικῶν τρίτῃ ὥρᾳ τῆς ἡμέρας εἰσέρχονται εἰς τὰ βασίλεια· καὶ εὑρόντες τὸν Ὁρμίσδαν ἐπὶ θρόνου βασιλικῶς καθεζόμενον, ὕβρεσι τοῦτον πολλαῖς καθυπέβαλον. ὁ δὲ Βινδόης κρατήσας τὸν Ὁρμίσδαν, ἀφείλετο τὸ διάδημα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ εἰς φρουρὰν τοῦτον
παρέδωκεν· παρεκάλει δὲ Χοσρόην τοῦ πατρῴου θρόνου ἀν- P. 223
θέξεσθαι. ὁ δὲ Ὁρμίσδας ἐκ τῆς φρουρᾶς ἄγγελον ἐξέπεμψεν τοῖς Πέρσαις, αἰτούμενος λαλῆσαι τὰ συμφέροντα τῇ Περσίδι. γίνεται τοίνυν τῇ ἐπαύριον, καὶ συνηθροίσθη ἡ σύγκλητος τῶν Περσῶν ἐν τοῖς βασιλείοις σὺν τῷ πλήθει, καὶ ἄγουσι τὸν Ὁρμίσδαν δέσμιον. ὁ δὲ Ὁρμίσδας ἀνεμίμνησκεν Πέρσας, ὡς οὐ δεῖ περὶ τοὺς βασιλεῖς ταῦτα ἐξαμαρτάνειν, καὶ ὅσα, ἀφ'

5. Βεστᾶν a. 6. ἐξάγει A a e, εἰσάγει vulg. 7. πολιτικῶν A, πολιτῶν vulg. 8. εἰσέρχονται A, εἰσέρχεται vulg. 9. καθυπέβαλον A, καθυπέβαλλον vulg. 10. ἀφείλετο A, ἀφείλατο vulg. 12. ἀνθέξεσθαι A a f, ἀναδέξασθαι vulg.

gaudeat, solerter exponit: his addit fidei inconstantiam, fastum arrogantem, et supra modum animi motus violentos. Pheroganis milites, ubi haec, quae alioqui vera erant, intellexere, ad Baram defecerunt, et Pherogane occiso illius exercitui se adiunxere; et ad Ctesiphontem profecti sunt. sub id vero tempus Bindoës amplissimae dignitatis vir ab Hormisda in vinculis detinebatur. porro in negotiorum procella summaque animorum perturbatione, Besdas Bindois frater in carcerem irrumpens, Bindoem fratrem inde extraxit: et collecta rusticorum atque civium turba, sub tertiam diei horam palatium ingressi, Hormisdam, quem regali habitu throno insidentem reperere, contumeliis variisque appetunt iniuriis. Bindoës autem Hormisdam apprehendens diadema ab eius capite avulsit, ipsumque in carcerem detrusit; Chosroëm vero ut paternum solium reciperet hortatus est. Hormisdas autem summisso ex carcere ad Persas nuncio, ut sibi, quae e Persarum re forent, dicendi copiam facerent, deprecatus est. indictus ergo in sequentem diem frequens Persarum conventus: qui ubi una cum plebe in regia congregatus fuit, Hormisdam vinctum coram adduci iussit. Hormisdas primum in reges, quae pateretur, non committenda, Persas monere: tum vero, quae tulisset tropaea, quae bona con-

οὗ ἐβασίλευσεν, τρόπαια πεποίηκεν, καὶ ὅσα εὐεργέτησεν Πέρσας, καὶ ὅπως Τούρκους τῇ Περσίδι φόρους τελεῖν πεποίηκεν, Ῥωμαίους δὲ εἰρήνης ἐρᾶν, καὶ ὅπως τὴν Μαρτυρόπολιν παρέ-
B λαβεν, καὶ τὰς πατρῴας ἀριστείας ἐξήγγειλεν. ἠξίου δὲ ἀποχειροτονηθῆναι Χοσρόην τῆς βασιλείας, ὡς φιλάδικον καὶ ἄπληστον, καὶ αἱμοχαρῆ, ὑπεροπτικόν τε καὶ ὑβριστὴν καὶ φιλοπόλεμον· ὑπεῖναι δὲ αὐτῷ παῖδα, καὶ τοῦτον μᾶλλον εἰς βασιλέα προχειρίσασθαι παρεκάλει. Βινδόης δὲ πρὸς Ὁρμίσδαν ἀντέλεγεν, καὶ τὰ τούτου σφάλματα εἰς μέσον προβαλλόμενος πάντας διήγειρεν κατὰ τοῦ Ὁρμίσδα· καὶ ἄγουσιν εἰς μέσον τήν τε γυναῖκα Ὁρμίσδου καὶ τὸν υἱόν· καὶ τοῖς προσειωθόσιν ἐπ' ὄψεσιν Ὁρμίσδου τούτους ἐδιχοτόμησαν. τὸν
C δὲ Ὁρμίσδαν τυφλώσαντες, τῇ φρουρᾷ ἐνεπέθεντο. καὶ ὁ μὲν Χοσρόης ἄχρι τινὸς τὸν πατέρα ἐφιλοφρόνησεν ἐν τῇ φρουρᾷ, πᾶσαν ἡδονὴν παρέχων· ὁ δὲ Ὁρμίσδας ὕβρεσι τοῦτον
V. 178 ἠμείβετο, καταπατῶν τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως πεμπόμενα. ὀργισθεὶς δὲ ὁ Χοσρόης ῥοπάλοις ἀγρίοις ἐκέλευσε κατὰ τῶν λαγόνων τυπτόμενον τοῦτον ἀποθανεῖν. τοῦτο δὲ ἐλύπησεν τοὺς

2. ὅπως Τούρκους τῇ Περσίδι φόρους τελεῖν πεπ. A, ὅσους φόρους Τούρκων τελεῖν τῇ Π. πεπ. vulg. 7. αὐτῷ μᾶλλον παῖδα A, omisso μᾶλλον, quod sequitur. 12. προειωθόσιν A, quo sensu, nescio. 16. καταπατῶν — — πεμπόμενα om. A. ὀργισθεὶς δὲ ὁ X. ῥοπ. A, ὠργίσθη δὲ ὁ X. καὶ ῥοπ. vulg. 17. κατὰ τῶν λαγόνων τυπτόμενον A, κατὰ τὸν λαγόνα τύπτεσθαι vulg.

tulisset, quantis tributis a Turcis deinceps pendendis Persicas res auxisset, commemorare: ut pacem quaerere coegisset Romanos, ut Martyropolim subegisset, quantis etiam apud Persas pater excelluisset praeclaris facinoribus, enarrare: quare Chosroëm ceu dissidiorum cupidum, avaritiae voraginem, caedibus assuetum, praesumptuosum, iniuriis inferendis pronum, bellorumque tumultibus gaudentem, regno privandum: minorem sibi esse filium, quem potius regem promovendum persuadebat. at Bindoës adversus Hormisdam perorans, et quos turpiter lapsus admisisset coram enumerans, consessum universum in Hormisdam incendit. uxorem tandem et filium Hormisdae producunt in medium, et sub ipsius Hormisdae conspectu serra medios dividunt: eum vero oculis privatum coniecerunt in carcerem. ac nonnullo quidam dierum intervallo patrem in custodia benigne excepit Chosroës, suppeditatis etiam, quae volupe forent, deliciis: Hormisda vero missa a rege munera pedibus conculcante, et iniurias conviciaque rependente, Chosroës ira percitus, fustibus agrestibus per ilia usque ad necem caedi iussit. tam immane facinus Persas afflixit, et omnium

Πέρσας, καὶ μῖσος κατὰ τοῦ Χοσρόου ἐνέθηκεν. Χοσρόης δὲ συναθροίσας δυνάμεις, τῶν βασιλείων ὑπεξελθὼν κατὰ τοῦ Βαρὰμ παρεγένετο ἐν πεδίῳ τοῦ Ζάβα ποταμοῦ, ἔνθα Βαρὰμ τὸν χάρακα εἶχεν. ὑπολαβὼν δὲ Χοσρόης, ὅτι τινὲς τῶν ἀρχόντων πρόσκεινται τῷ Βαράμ, τούτους ἐφόνευσεν. ταραχθέντος δὲ τοῦ λαοῦ, ἀποδιδράσκει Χοσρόης μετά τινων ὀλίγων· D *καὶ πάντες οἱ περὶ τὸν Χοσρόην τῷ Βαρὰμ προσεχώρησαν. ὁ δὲ Χοσρόης ἠπόρει τί δράσοι, ἐνίων μὲν συμβουλευόντων αὐτῷ πρὸς Τούρκους χωρεῖν, ἑτέρων δὲ πρὸς Ῥωμαίους. ὁ δὲ Χοσρόης τοῦ ἵππου ἐπιβὰς καὶ τὸν χαλινὸν ἐάσας προστάττει πᾶσιν ἕπεσθαι τοῖς τοῦ ἵππου κινήμασιν. ὁ δὲ ἵππος ἐπὶ τὰ Ῥωμαϊκὰ μέρη ἀπεκίνησε, καὶ πρὸς τὸ Κερκέσιον παραγίνεται· καὶ πρέσβεις ἐκπέμπει τὴν ἑαυτοῦ ἄφιξιν κατάδηλον Ῥωμαίοις ποιούμενος. ἔτυχε δὲ Πρόβον τὸν πατρίκιον ἐκεῖ ὄντα τοῦτον ὑποδέξασθαι, καὶ διὰ γραμμάτων τῷ βασιλεῖ μηνύσαντα τὰ κατ' αὐτόν. ὁ δὲ Βαρὰμ ἀπέστειλεν πρέσβεις πρὸς* P. 224 *αὐτὸν αἰτούμενος μὴ συμμαχῆσαι τῷ Χοσρόῃ· κελεύει δὲ ὁ βασιλεὺς Μαυρίκιος Κομεντιόλῳ στρατηγῷ εἰς Ἱεράπολιν τὸν Χοσρόην ὑποδέξασθαι, καὶ βασιλικαῖς θεραπείαις τιμῆσαι· τῷ δ' αὐτῷ ἔτει κατέδειξεν ὁ βασιλεὺς Μαυρίκιος γενέσθαι*

2. *τῶν* add. ex A. 7. *οἱ* add. ex A. 8. *δράσει* A, *δρᾶσαι* f, *δράσοιτο* vulg. 10. *τοῦ ἵππου* A, *τῶν ἵππων* vulg. 12. *Κέρσιον* A. 13. *ἐκπέμπει* A, *πέμπει* vulg. 15. *μηνῦσαι* a. 16. *πρὸς Μαυρίκιον* A.

odium adversus Chosroëm provocavit. Chosroës collectis armatorum copiis regia se subduxit, et adversus in Zabae fluminis planitiem, qua Baram cum castris consederat, perrexit. optimatum vero suorum in Baram partes inclinare Chosroës suspicatus, eos morti tradidit: ex quo tumultuantibus copiis Chosroës cum paucis fugam inire cogitur: reliquus autem exercitus totus ad Baram defecit. quamobrem Chosroës quid sibi agendum foret incertus, cum alii ad Turcos, ad Romanos alii secedere suaderent, consendens equum, fraenumque remittens, spontaneos equi motus caeteros omnes sequi iussit. equus autem ad Romanorum fines progressus, ad Cercesium venit: tum vero legatos misit, qui adventum suum Romanis nunciarent. contigit autem Probum patricium ibi forte repertum eum excipere, et per litteras, quae ad eum spectarent, cuncta imperatori significare. porro Baram, ne Chosroi suppetias ferret imperator, missis ad eum legatis oravit. at Mauricius imperator Comentiolo mandavit Chosroëm Hierapoli susciperet, et regiis honoribus prosequeretur. caeterum hoc etiam anno celebrandae ad Blachernas supplicationis in sanctae deiparae

εἰς τὴν μνήμην τῆς ἁγίας θεοτόκου τὴν λιτὴν ἐν Βλαχέρναις, καὶ ἐγκώμια λέγειν τῆς δεσποίνης, ὀνομάσας αὐτὴν πανήγυριν.

A.M. 6081 *Περσῶν βασιλέως Χοσρόου ἔτος α΄.*

B *Τούτῳ τῷ ἔτει τεκνοποιηθεὶς ὁ βασιλεὺς Μαυρίκιος Χοσρόην τὸν βασιλέα Περσῶν, Δομετιανὸν ἐπίσκοπον Μελιτινῆς πρὸς αὐτὸν ἐξέπεμψεν τὸν ἴδιον συγγενῆ σὺν Ναρσῇ, τὴν ἡγεμονίαν τοῦ πολέμου τούτῳ καταπιστεύσας. οἵ τινες παραλαβόντες τὸν Χοσρόην καὶ πάσας τὰς Ῥωμαϊκὰς δυνάμεις, εἰς τὴν Περσίδα εἰσβάλλουσιν. ὁ δὲ Βαρὰμ τοῦτο μαθὼν τὰς περὶ αὐτὸν δυνάμεις ἀναλαβών, ἐν τόπῳ Ἀλεξανδρίνῃς C ὀνομαζομένῳ ἐστρατοπέδευσεν, κωλύειν οἰόμενος τὰ ἐκ τῆς Ἀρμενίας ἐρχόμενα στρατεύματα τοῦ μὴ ἑνωθῆναι τῷ Ναρσῇ. ἐκέλευσε γὰρ Μαυρίκιος Ἰωάννην τὸν Μουστάκωνα τὸν τῆς Ἀρμενίας στρατηλάτην ἀναλαβεῖν τὰ στρατεύματα, καὶ ἑνωθῆναι τῷ Ναρσῇ, τοῦ ἅμα συστήσασθαι τὸν πρὸς τὸν Βαρὰμ πόλεμον. διὰ δὲ τῆς νυκτὸς ἡνώθησαν πᾶσαι αἱ Ῥωμαϊκαὶ δυνάμεις, καὶ παρετάξαντο κατὰ Βαράμ. ὁ δὲ Βαρὰμ πρὸς τὸ ὄρος ἐστρατοπέδευσεν, δειλίᾳ κατεχόμενος. πολέμου δὲ φοβεροῦ κροτηθέντος, ὁ Ναρσῆς τῶν Ἰνδικῶν καταφρονήσας θηρίων, τὴν μέσην τῶν βαρβάρων διέλυσε φάλαγγα. τού-*

6. *Μελιτηνῆς* A. 9. *τὸν* add. ex A. 13. *τῷ Ναρσῇ* — — — — *ἑνωθῆναι* om. a. 17. *πᾶσαι αἱ ἀμφότεραι δυν., καὶ πάντες ἐστρατεύσαντο κατὰ Βαρὰμ* a. 20. *φοβεροῦ* add. ex A.

exemplar et normam imperator Mauricius dedit, et dominae encomia recitari iussit, idque panegyrim nuncupavit.

A.C. 581 Persarum regis Chosrois II. annus primus.

Hoc anno Chosroë Persarum rege in filium adoptato, Domitianum Melitines episcopum sanguine sibi coniunctum ad eum misit imperator Mauricius una cum Narsete, cui belli et exercitus regendi supremam contulit potestatem. illi Chosroë secum ducto, et universis Romanis copiis sibi adiunctis in Persiam irrumpunt. Baram eo accepto nuncio, quem secum habuit exercitum, loco cui nomen Alexandrina constituit, et castra metatus, copias ex Armenia eductas ne Narseti aggregarentur impedire meditabatur. Mustaconem quippe Ioannem Armenicae militiae magistrum acies sibi commendatas secum sumeret, et Narseti, bello una cum eo adversus Baram movendo se adiungeret, Mauricius imperaverat. de nocte itaque cunctae Romanorum copiae in aciem unam conflatae, in Baram praeclaro ordine instructae sunt. Baram metu agitatus ad montem castra metatur. inito certamine, Narses calcatis Indicis animantibus, mediam barbarorum

του δὲ γενομένου καὶ αἱ λοιπαὶ τοῦ Βαρὰμ ἠσθένησαν φάλαγγες, καὶ γίνεται τοῦ τυράννου μεγάλη φυγή. ὁ δὲ Ναρσῆς ἀκατασχέτως διώκων ἀνεῖλεν τοὺς Πέρσας. ἓξ δὲ χιλιάδας D
ζωγρήσας, πρὸς Χοσρόην δεσμίους ἤγαγεν. ὁ δὲ Χοσρόης πάντας ἀνεῖλεν τῷ δόρατι. ὅσοι δὲ Τοῦρκοι ἐτύγχανον, τούτους τῷ αὐτοκράτορι εἰς Βυζάντιον ἔπεμψεν. τῶν δὲ Τούρκων ἐν τοῖς μετώποις τὸν τύπον τοῦ σταυροῦ διὰ μέλανος V. 179
κεντητοῦ ἐχόντων, ἐρωτωμένων ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος, ποίῳ τρόπῳ τοῦτο τὸ σημεῖον ἐπιφέρονται; οἱ Τοῦρκοι ἔφασαν πρὸ πολλῶν χρόνων λοιμὸν ἐν Τουρκίᾳ γενέσθαι, τινὰς δὲ τῶν ἐν αὐτοῖς Χριστιανῶν ὑποθέσθαι τοῦτο ποιῆσαι, ὡς ἐντεῦθεν σωτηρία κατὰ τὴν χώραν ἐγένετο. ὁ δὲ στρατὸς τῶν Ῥωμαίων τὴν σκηνὴν τοῦ Βαρὰμ καὶ τὸ τοῦλδον παραλαβόν- P. 225
τες μετὰ τῶν ἐλεφάντων, τῷ Χοσρόῃ προσήνεγκαν. ὁ δὲ Βαρὰμ ἐπὶ τὰ ἐνδότερα μέρη τῆς Περσίδος τὴν φυγὴν ἐποιήσατο· καὶ οὕτως ὁ κατ' αὐτοῦ διαλύεται πόλεμος. ὁ δὲ Χοσρόης μεγάλην νίκην ἀναδησάμενος, τὸν ἴδιον ἀπέλαβεν θρόνον, καὶ ἐπινίκια εἱστία Ῥωμαίοις. ὁ δὲ Ναρσῆς ἀναζευγνύων ἐπὶ τὰ ἴδια, τῷ Χοσρόῃ ἔλεγεν· μέμνησο, Χοσρόη, τῆς παρούσης ἡμέρας. Ῥωμαῖοί σοι τὴν βασιλείαν χαρίζον-

1. καὶ add. ex A. 7. διὰ μέλανος κεντητοῦ A, κεντητοῦ διὰ μέλ. vulg. 9. τοῦτο om. A. 10. τινὰς A, τινὲς vulg. 16. κατ' αὐτοῦ A, κατ' αὐτὸν vulg. 18. εἱστία A, ἑστία vulg.

phalangem fregit: eo praestito, reliquae etiam Baram phalanges infirmatae, totusque cum tyranno exercitus in fugam effusus. Narses laxatis habenis fugientes insequutus, Persarum maximam edidit stragem. ad sex millia vero vivos captos et vinculis obstrictos ad Chosroëm adduxit: quos ille hastis transverberatos neci tradidit. Narses, quos reperit Turcos, ad imperatorem Byzantium transmisit. porro Turci crucis figuram nigris punctionibus effigiatam cum gerant in frontibus, qua ratione signum illud praeferant ab imperatore interrogati, responderunt: multos ante annos cum pestis per Turciam grassaretur, quosdam ex suis Christianos auctores fuisse, ut id fieret, ex quo pristina salubritas in regionem reducta est. caeterum Romanorum exercitus tentorium Baram et universum eius bellicum apparatum atque elephantos capiens ad Chosroëm adduxit. Baram vero in interiores Persidis regiones fuga se recepit: bellumque adversus eum susceptum ita demum diremptum est. Chosroës tam praeclara victoria redimitus, proprium thronum recuperavit, epulumque triumphale et victoriae grates Romanis praebuit. Narses autem domum reversurus, Chosroi dixit: fac praesentis diei memor usque sis, Chosroës; regno te do-

ται. Χοσρόης δὲ τὴν δολοφονίαν δεδοικώς, ἐζήτει Μαυρίκιον χιλίους Ῥωμαίους εἰς φυλακὴν αὐτοῦ ἔχειν· ὁ δὲ Μαυρίκιος ἀγάπην πολλὴν πρὸς τὸν βάρβαρον κεκτημένος, ἐπλή-
B ρου τὸ αἴτημα αὐτοῦ. καὶ οὕτως ὁ Περσικὸς τῶν Ῥωμαίων κατεπέπαυτο πόλεμος.

A.M. 6082 Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Μαρτίῳ κς΄, ἰνδικτιῶνι η΄, τῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου πάσχα χρόνων τεσσάρων ἥμισυ ἐστέφθη Θεοδόσιος
C ὁ υἱὸς Μαυρικίου τοῦ αὐτοκράτορος ὑπὸ Ἰωάννου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ὁ αὐτοκράτωρ Μαυρίκιος τὴν ἐκκλησίαν τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα, ἣν ἀπήρξατο κτίζειν Τιβέριος, ἀνεπλήρωσεν ἐν τῇ μέσῃ οὖσαν, ὅνπερ τόπον πρώην ἔλεγον εἶναι πραιτώριον. εἰρήνης δὲ βαθείας τὴν ἀνατολὴν καταλαβούσης, [ὁ Μαυρίκιος] ἐπὶ τὴν Εὐρώπην ἐκύμαινεν πόλεμος. διὰ τοῦτο ὁ αὐτοκράτωρ Μαυρίκιος τὰς δυνάμεις ἀπὸ ἀνατολῆς ἐπὶ τὴν Θρᾴκην μετήγαγεν.

A.M. 6083 Τούτῳ τῷ ἔτει ἀρχομένου τοῦ ἔαρος, καὶ τῶν ταγμάτων
D τὴν Θρᾴκην καταλαβόντων, ἐξῆλθεν σὺν αὐτοῖς ὁ Μαυρίκιος ἰδεῖν τὰ ὑπὸ τῶν βαρβάρων κατεστραμμένα. ἡ δὲ αὐγοῦστα

6. Ὀκτωβρίῳ a. 8. ὁ add. ex A. τοῦ αὐτοκρ. om. A, ante haec verba χρόνῳ τετάρτῳ add. f. 14. ὁ Μαυρίκιος delendum videtur. πόλεμος A, πόλεμον vulg. 15. ἀπὸ ἀνατολῆς A, ἀπὸ τὴν ἀνατολὴν vulg.

[illegible] Romani. Chosroës porro necem dolis intentandam veritus, Romanos mille ad sui custodiam et satellitium deputandos a Mauricio expetiit. Mauricius vero multa humanitate erga barbarum usus, postulatis eius fecit satis: huncque tandem exitum bellum Persicum obtinuit.

A.C. 582 Hoc anno mensis Martii die sexto supra vigesimum, indictione octava, Theodosius Mauricii imperatoris supremi filius, die paschatis sancto, a Ioanne patriarcha, quatuor solis annis cum medio natus coronam imperii accepit.

Eodem anno Mauricius supremus imperator sanctorum quadraginta martyrum ecclesiam, a Tiberio exaedificari coeptam, et iam ad opus medium ductam absolvit. praetorium eo loco quondam constructum narrant. profunda vero pace totum orientem occupante, Europa bellorum procellis agitabatur: eapropter ipse supremus imperator imperii vires omnes ab oriente in Thraciam transportavit.

A.C. 583 Hoc anno ineunte vere, et copiis in Thracia iam collectis, Mauricius cum eis egressus ruinas a barbaris excitatas visum perrexit. augusta vero, patriarcha, et universus senatus, ne propria opera move-

καὶ ὁ πατριάρχης καὶ ἡ σύγκλητος παρεκάλουν τὸν βασιλέα
μὴ αὐτουργῆσαι πόλεμον, ἀλλὰ στρατηγῷ τοῦτον ἐγχειρῆσαι·
ὁ δὲ οὐ κατεδέξατο. ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐν τῷ πολέμῳ, γέγο-
νεν ἡλίου ἔκλειψις. ἐπεγένοντο δὲ ἐξαισίων πνευμάτων φυ-
σήματα, νότος βίαιος. ἐν δὲ τῷ Ῥηγίῳ ἐλθόντος, τῶν πενή-
των τὰ πλήθη ἀργυρίοις ἐψυχαγώγησεν. ἐπὶ θήραν δὲ ἐξελ- P. 226
θὼν ὁ αὐτοκράτωρ, ὗς ἄγριος παμμεγέθης κατὰ τοῦ καίσαρος
ὥρμησεν. ὁ δὲ ἵππος διὰ τὸ φοβερὸν τοῦ θεάματος ἀποβα-
λεῖν τὸν καίσαρα ἐγχειρεῖ. ἐπὶ πολὺ δὲ ἀκαταστατήσας οὐκ
ἠδυνήθη τὸν καίσαρα ῥῖψαι· ὁ δὲ ὗς ὑπ' οὐδενὸς τρωθείς,
ἀνεχώρησεν. ἐπὶ τὴν Πείρινθον δὲ διὰ ναυτιλίας τὴν πορείαν V. 180
ποιούμενος, ἀνέμων ἐξαισίων καὶ βροχῆς γενομένης, καὶ αὐ-
τῶν ἀπορησάντων, τὸ σκάφος ἐφέρετο τοῦ αὐτοκράτορος, ὥστε
παραδόξως διασωθῆναι ἐν τῷ λεγομένῳ Δαονίῳ. τῇ δὲ νυκτὶ
ἐκείνῃ γύναιον ἔτικτεν, καὶ βοὰς οἰκτρὰς ἠφίει· πρωΐας δὲ
γενομένης, ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς ἰδεῖν τὸ συμβησόμενον. καὶ
εἶδον παιδίον γεννηθὲν ὀφθαλμῶν καὶ βλεφάρων ἀμέτοχον, B
μήτε χεῖρας μήτε βραχίονας ἔχον· πρὸς δὲ τῷ ἰσχίῳ ἰχθύος
οὐρὰ προσφυῶς ὑπῆρχεν αὐτῷ. ταύτῃ δὲ τῇ ἡμέρᾳ ὁ ἵππος

4. ἐξαισίων A, ἐξ αἰσίων vulg. ἐπεγέν. δὲ ἐξ. πν. φυσ. om. f. 5. ἐλθόντος] ἐλθὼν A, manu correctoris. 12. καὶ αὐτῶν] τῶν αὐτῶν vulg. 14. διασωθῆναι A, σωθῆναι vulg. 15. βοὰς] φωνὰς a. 16. ἰδεῖν τὸ συμβ. A, ἰδεῖν, τί τὸ συμβ. vulg. 17. εἶδον A, εἶδεν vulg.

ret bellum, quin illud duci committeret, rogabant: quod ille detrectavit admittere. eo igitur ad castra pergente, solis defectus contigit: ventorumque vehementium, noti videlicet violentioris, flatus exorti sunt. Rhegium cum attigisset, magnam egenorum multitudinem nummis argenteis in eos sparsis recreavit. cum venatum prodiisset, ingens aper in caesarem ex impetu irruit: equus eius aspectu territus caesarem excutere conabatur: cum saltibus, calcibus et excussibus lusisset satis, caesarem exturbare nunquam valuit. tum vero aper a nullo laesus, in silvam secessit. Perinthum praeterea navigio iter faciens, vehementiore vento pluviaque incumbente, nautis ad extremas adductis angustias, scapha, qua vehebatur imperator, procellis asportata est, et praeter omnium opinionem, ad locum, cui nomen Daonius, salva reddita. eadem illa nocte parturiens mulier lamentabiles voces edebat: exorto die misit imperator, qui pararent, ut, quae contigerat, rei fieret ipse spectator. vidit autem infantem natum oculis et palpebris orbum, cui neque manus neque brachia essent: e coxis autem piscis cauda illi enascebatur. eodem quoque die equus imperatoris phaleris aureis circumquaque ornatus concidit subito, atque mu-

βάρβαροι Ῥωμαίων δυνάμεις ἐπεξιούσας τοῦ ἄστεως, καὶ
μέλλειν συμπλέκεσθαι, καὶ καταπλαγέντες συντόνῳ φυγῇ ἀπο-
V. 181 διδρύσκουσιν, καὶ ἐπὶ τὴν Πείρινθον γίνονται. ὁ δὲ Πρίσκος
μηδὲ θεωρεῖν φέρων τὰ πλήθη τῶν βαρβάρων, εἰς τὸ Τζού-
ρουλον εἰσελθὼν φρούριον ἠσφαλίζετο. ὁ δὲ βάρβαρος τὸν
Πρίσκον πολιορκεῖν ἐνεχείρει. ταῦτα δὲ ἀκηκοὼς Μαυρίκιος,
C διηπόρει τί δράσοι, εὐβουλίᾳ δὲ καταστρατηγεῖ τῆς ἀπείρου
δυνάμεως· καὶ ἕνα τῶν ἐξκουβιτόρων μεγάλαις δωρεαῖς καὶ
ὑποσχέσεσι πείθει ἑκοντὶ περιπεσεῖν τοῖς βαρβάροις· καὶ
δίδωσιν αὐτῷ πρὸς Πρίσκον γράμματα περιέχοντα τάδε· τῷ
ἐνδοξοτάτῳ στρατηγῷ Πρίσκῳ. τὴν ἀλιτηρίαν τῶν βαρβάρων
ἐγχείρησιν μὴ δειλιάσῃς· πρὸς γὰρ ἀπώλειαν αὐτῶν τοῦτο γέ-
γονεν. γίνωσκε γὰρ ὅτι μετὰ πολλῆς αἰσχύνης ἔχει ὁ Χαγάνος
ὑποστρέψαι εἰς τὴν ἀφιερωθεῖσαν αὐτῷ ὑπὸ Ῥωμαίων χώραν.
διὰ τοῦτο καρτερήσῃ ἡ σοῦ ἐνδοξότης ἐν Τζουρούλῳ περιρέμ-
βων αὐτόν. πέμπομεν γὰρ διὰ θαλάσσης πλοῖα, καὶ αἰχμα-
D λωτίζομεν τὰς φαμελίας αὐτῶν. καὶ ἀναγκάζεται μετὰ αἰ-
σχύνης καὶ ζημίας εἰς τὰ ἴδια ὑποστρέψαι. ὁ δὲ Χαγάνος
κρατήσας τὰ γράμματα καὶ ἀναγνούς, γίνεται περιδεής. καὶ

3. ἕως τὴν Π. e f. 4. μηδὲ] μὴ A f. φέρων] θέλων a. Τζουρουλλὸν A. 7. εὐβουλίᾳ A sec. man. quemadmodum coni. Goar. ἀβουλία vulg. 15. καρτερήσῃ A, καρτερεῖ f, καρτερήσει vulg. 16. αὐτὸν] αὐτοὺς A b. 17. τὰς φαμελίας αὐτῶν A a f, αὐτοὺς vulg.

sibi visi sunt, et ineundum armorum minitantes congressum: ex quo conturbati, in praecipitem fugam se proiicientes, Perinthum se contulere. Priscus autem solius barbaricae aciei conspectum ferre non sustinens, in Tzurulum castrum ingressus diligenti custodia vitam tutabatur: exinde ad obsidendum Priscum animus barbaro principi factus. quod cum ad Mauricium perlatum, quid ageret, dubius haesit. bono tandem consilio adversus innumeram barbarorum multitudinem armatur, et prudentia oppugnat. de excubitorum igitur numero unum ad castra profectum in barbarorum potestatem sponte prolabi donis ingentibus et pollicitis amplioribus suadet: ac una simul ad Priscum litteras ei committit in haec verba. gloriosissimo duci Prisco. nefarium barbarorum conatum ne reformides: qui quidem exitio ipsis erit. Chaganum cum magno dedecore in assignatam sibi a Romanis provinciam redire certo scias. quare gloria tua Tzuruli perduret, et Chaganum circumvertet, et pro libito circumagitabit. copiosam classem mari transmittimus, captivitatemque hosti paramus: qui alioqui cum dedecore et damno domum reversurus est. Chaganus interceptis litteris scripta legit, et una metu consternitur: pactisque cum

συνθήκας πρὸς τὸν Πρίσκον διαθέμενος, καὶ εἰρηνεύσας ἐπὶ δώροις ὀλίγοις καὶ ἀναξιολόγοις εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἐπανέζευξεν γῆν μετὰ φυγῆς κραταιᾶς.

Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Ἀμὼ ἔτος α΄. A.M. 6085

Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ αὐτοκράτωρ Μαυρίκιος τὸν Πρίσκον P. 228 *σὺν πάσαις ταῖς Ῥωμαϊκαῖς δυνάμεσιν ἐπὶ τὸν Ἴστρον ποταμὸν ἔπεμψεν, ὥστε τὰ Σκλαβινῶν ἔθνη διαπεράσαι κωλύσῃ. τούτου δὲ ἐλθόντος ἐπὶ τὸν Δορόστολον, ὁ Χαγάνος μαθὼν πρέσβεις ἐξέπεμψεν πρὸς αὐτόν· καὶ κατῃτιᾶτο Ῥωμαίους* B *ἔπαρξιν τῷ πολέμῳ διδόντας. ὁ δὲ Πρίσκος ἀπελογεῖτο· ὅτι οὐ πρὸς βαρβάρους τὸν πόλεμον ποιῆσαι παραγέγονα· ἀλλὰ πρὸς τὰ Σκλαβινῶν ἔθνη ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος ἀπεστάλην. ἀκηκοὼς δὲ ὁ Πρίσκος ὅτι Ἀρδάγαστος τὰ πλήθη τῶν Σκλαβινῶν πρὸς τὸ πραιδεύειν διεσκόρπισεν, διαπεράσας τὸν Ἴστρον μεσούσης νυκτὸς ἀδοκήτως τῷ Ἀρδαγάστῳ συνέμιξεν. ὁ δὲ Ἀρδάγαστος τοῦ κινδύνου αἰσθόμενος ἵππου τε γυμνοῦ ἐπιβὰς, μόλις διασώζεται. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἀνελόντες πλήθη Σκλαβινῶν, καὶ τὴν περὶ τὸν Ἀρδάγαστον διατεμόντες χώραν, αἰχμαλωσίας τε κρατήσαντες πολλὰς εἰς τὸ Βυζάντιον* C *ἔπεμψεν διὰ Τατήμερος. ὁ δὲ Τατήμερ ἐκλύτως τὴν πορείαν*

3. *γῆν* add. ex A. 10. *ὅτι οὐ πρὸς — — — — ὁ Πρίσκος* om. A f. 15. *μεσ. δὲ τῆς νυκτὸς* A. 19. *πολλούς* A. 20. *Τατήμερος*] *Τήμερος* A. *Τατήμερ*] *Τάτητος* A f, *Τάτητως* b.

Prisco conditionibus, levium et nullius pretii munerum accessione contentus, composuit pacem, et maxima, qua potuit, fuga se surripuit.

Hierosolymorum episcopi Amo annus primus. A. C. 585

Hoc anno imperator Mauricius Priscum Romanorum cum copiis omnibus ad Istrum flumen ablegat, ut Sclavinorum gentes amnem traiicere molientes impediret. cum vero Dorostolum venisset, Chaganus de eius adventu certior factus, legatos misit, qui Romanos bello initium atque occasionem dare questi sunt. respondit Priscus: bellum in barbaros moturus minime missus sum: solas Sclavinorum gentes a me coercendas iussit imperator. Priscus autem Sclavinorum populum ab Ardagasto duce sparsim per Romanam provinciam effusum cum rescisset: Istro traiecto, noctis sub medium ex improviso Ardagastum adoritur, et cum eo manus conserit. Ardagastus, cognito periculo, nudo equo insiliens vix salutem fuga consequitur. Romani multis Sclavinorum copiis caesis, atque universa Ardagasti regione devastata, captisque innumeris, multos ex eis Byzantium per Tatemerem transmisere. Tatemer iter agens incautus et resolutus, vino insuper et voluptatibus per vias indulgens, tertia die in irruentium Sclavino-

ποιούμενος, καὶ εἰς μέθην καὶ τρυφὴν ἐπιδιδοὺς ἤμελλε. καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ πλήθη Σκλαβινῶν ἐπιτίθενται αὐτῷ· καὶ δειλίᾳ συσχεθείς, φεύγων εἰς τὸ Βυζάντιον ἧκεν. οἱ δὲ σὺν αὐτῷ Ῥωμαῖοι ἐγκρατῶς τοῖς Σκλαβινοῖς μαχησάμενοι, κρατοῦσι τῶν βαρβάρων παραδόξως, καὶ εἰς τὸ Βυζάντιον τὴν
V. 182 αἰχμαλωσίαν τῷ βασιλεῖ ἀποσώζουσιν· ὁ δὲ αὐτοκράτωρ εὐφρανθείς, εὐχαριστηρίους ὕμνους μετὰ πάσης τῆς πόλεως τῷ θεῷ προσέφερεν. ὁ δὲ Πρίσκος θαρρήσας, εἰς τὰ ἐσώτερα μέρη τῶν Σκλαβινῶν ἐχώρει. Γήπαις δὲ ἀνὴρ τῆς θρησκείας τῶν Χριστιανῶν ὑπάρχων αὐτομολεῖ πρὸς Ῥωμαίους,
D καὶ τὴν εἴσοδον τοῖς Ῥωμαίοις ὑπέδειξεν, καὶ τῶν βαρβάρων ἐκράτησαν· ἔφησε δὲ καὶ Μουσούκιον τὸν ῥῆγα τῶν βαρβάρων ἀπὸ τριάκοντα σημείων διάγειν. προδοσίᾳ δὲ τοῦ Γήπαιδος διαβὰς τὸν ποταμὸν ὁ Πρίσκος, μεσούσης τῆς νυκτὸς εὑρίσκει τὸν Μουσούκιον διεφθαρμένον τῇ μέθῃ. ἐπιτάφιον γὰρ ἑορτὴν τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ ἑώρταζεν· καὶ τοῦτον συλλαβόμενος ζῶντα, φόνον πολὺν ἐν τοῖς βαρβάροις εἰργάσατο. πολλῆς δὲ αἰχμαλωσίας κρατήσαντες, μέθῃ καὶ τρυφῇ ἑαυτοὺς ἐκδεδώκασιν. συναθροισθέντες δὲ οἱ βάρβαροι τοῖς νενικηκόσιν ἐφί-
P. 229 στανται· καὶ ἦν ἂν ἡ ἀντίδρασις χαλεπωτέρα τῆς προϋπαρ-

1. ἐπιδιδοὺς A, ἐπιδοὺς vulg. καὶ τῇ τρίτῃ ἡμ. A, ἐν τῇ τρίτῃ δὲ ἡμ. vulg. 4. τοῖς add. ex A. 6. τῷ βασιλεῖ om. A. 7. εὐχαριστηρίους A, εὐχαριστίους vulg. 12. Μουσούκιον A a, Μουσούγιον e, Μουσούγιον vulg. 13. διάγειν] ὑπάρχειν f. 16. ἑώρταζεν A, ἑόρταζεν vulg. 20. ἀντίδοσις A f.

rum manus incidit: tum metu correptus, fuga Byzantium attingit. at Romani reliqui viae comites Sclavinorum impetum fortiter sustinentes, praeter spem omnem barbaros superant, et universam praedam captivorumque turmas incolumes ad imperatorem Byzantium detulere. his imperator laetatus, beneficium divinum laudibus et hymnis compensat, et cum totius urbis populo grates deo litat. porro Priscus successu audentior redditus, interiores Sclavinorum partes penetrat. tum vero Gepes vir Christianorum religioni addictus, in Romanorum partes transiens, ingressum Romanis indicat: qui nullo labore barbarorum regionem obtinent. Musugium autem barbarorum regem ad trigesimum lapidem morari referebat. Priscus itaque Gepedis proditione usus profunda iam nocte Musugium vino plane obrutum comperit; funebrem etenim solemnitatem proprio fratri sacraverat. eo igitur vivo comprehenso, horrendam omnino barbarorum stragem edidit. hinc ubere praeda potiti Romani in crapulas et voluptates resolvuntur. quare barbari in unum agmen denuo collecti impetum in victores faciunt: malorum autem illatorum ultio praeclaro facinore

ξάσης ἀνδραγαθίας, εἰ μὴ ὁ Γένζων μετὰ τῆς πεζικῆς δυνάμεως τῶν Ῥωμαίων ἐπιστάς, μάχῃ κραταιᾷ διεκώλυσε τὰς ὁρμὰς τῶν βαρβάρων. ὁ δὲ Πρίσκος τοὺς τὴν φρουρὰν αὐτῷ πεπιστευμένους ἀνεσκολόπισεν.

Τῷ δ' αὐτῷ χρόνῳ καὶ Παῦλος ὁ τοῦ βασιλέως πατὴρ ἐτελεύτησεν ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐτάφη ἐν τοῖς βασιλικοῖς μνήμασιν· ὁμοίως καὶ Ἀναστασία ἡ αὐτοῦ αὐγοῦστα ἡ πενθερὰ τοῦ Μαυρικίου, γυνὴ δὲ Τιβερίου τοῦ βασιλέως· καὶ αὐτὴ ἐτάφη μετὰ Τιβερίου τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. B

Τούτῳ τῷ ἔτει τοῦ Πρίσκου πάλιν τὸν Ἴστρον καταλα- A.M. 6086
βόντος, καὶ τὰ Σκλαβινῶν ἔθνη πραιδεύσαντος, καὶ πολλὴν αἰχμαλωσίαν τῷ βασιλεῖ ἀναπέμψαντος, ὁ βασιλεὺς τὸν Τατίμερα ἀποστείλας πρὸς Πρίσκον, παρακελεύεται αὐτόθι τὸν χειμῶνα διατρῖψαι τοὺς Ῥωμαίους καιρόν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τοῦτο μαθόντες ἀντέλεγον, ὡς οὐκ ἐνδέχεται τοῦτο γενέσθαι διά τε τὰ πλήθη τῶν βαρβάρων, καὶ τὸ πολεμίαν ὑπεῖναι τὴν C
χώραν, καὶ τὰ ψύχη ἀφόρητα. ὁ δὲ Πρίσκος λόγοις πιθανοῖς ἔπεισεν αὐτοὺς ἐκεῖ χειμάσαι, καὶ τὴν τοῦ βασιλέως κέλευσιν πληρῶσαι. ὁ δὲ βασιλεὺς Μαυρίκιος ταῦτα ἀκηκοὼς

2. διεκώλυσε A, διέλυσε vulg. 3. αὐτῶν A. 7. αὐτοῦ add. ex A. 11. ἔθνη om. f. 12. Τατήμερον f. 15. μεμαθηκότες A. 16. καὶ τὸ πολεμίαν ὑπεῖναι A, καὶ τῶν πολεμίων ὑπ. vulg. 17. καὶ τὰ ψύχη om. A a f. πειθανοῖς vulg. 18. ἔπεισεν A, ἔπειθεν vulg.

prius edito acerbior extitisset, nisi Genzon cum toto peditatus robore certamen iniens acerrimum barbarorum vires fregisset. porro Priscus cunctos quibus sui corporis custodiam demandaverat, in patibulum egit.

Eodem anno Paulus imperatoris pater morte Cpoli perfunctus, inter imperatores parem eis sepulturam et tumulum obtinuit: similiter et Anastasia augusta socrus Mauricii, Tiberii vero imperatoris coniux, iuxta virum suum Tiberium sepulchri locum cosequuta est.

Hoc anno cum Priscus iterum Danubium occupasset, et Sclavino- A.C. 586
rum ditionem depopulatus, magnam inde praedam, et captivorum numerum ad imperatorem summisisset: imperator Tatemere ad Priscum misso Romanum exercitum iis in locis hibernare iubet. placito imperatoris accepto, moram deprecabantur Romani, ac quum propter barbarorum sibi oppositum exercitum, tum hostilis et infestae regionis periculum, et intoleranda frigora, id nusquam fieri posse in adversum obiiciebant. Priscus suavibus verbis militem demulcet, et imperatoris iusso obsequentem, hibernam ibidem stationem habere suadet. Mauricius his auditis Philippicum generum orientis ducem, quemque

Φιλιππικὸν τὸν ἴδιον γαμβρὸν τὸν τῆς ἀνατολῆς στρατηγὸν ἐποίησε κόμητα τῶν ἐξκουβιτόρων θαρρῶν αὐτῷ, ὡς τὴν αὐτοῦ ἀδελφὴν αὐτῷ ἔζευξεν. ὁ δὲ Φιλιππικὸς ἤρξατο κτίζειν ἐν Χρυσοπόλει τὴν μονὴν τῆς παναγίας ἡμῶν δεσποίνης θεοτόκου καὶ παλάτιον ἐν αὐτῇ ὀφεῖλον ὑποδέχεσθαι Μαυρίκιον τὸν βασιλέα, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ, ποιήσας ἰχθυοτροφεῖα καὶ
D παραδείσια ἔνδοθεν [ἔσω] εἰς τὴν θεραπείαν αὐτοῦ, καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει τὴν οἰκίαν τὴν ἐπιλεγομένην τὰ Φιλιππικοῦ.

A.M. 6087 Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Κυριακοῦ, Ἀντιοχείας Ἀναστασίου ἔτος α΄.

V. 183 Τούτῳ τῷ ἔτει εἰς τὰ τοῦ Βυζαντίου προάστεια τίκτονται τέρατα, παιδίον τετράπουν, καὶ ἄλλο δικόρυφον. λέγουσι δὲ οἱ τὰς ἱστορίας ἐπιμελῶς ἐγγράφοντες μὴ σημαίνειν ἀγαθὰ
P. 230 ταῖς πόλεσιν, ἐν αἷς ἂν τεχθῶσι τὰ τοιαῦτα. ὁ δὲ βασιλεὺς τὸν Πρίσκον τῆς στρατηγίας ἀποπαύει· Πέτρον δὲ τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν στρατηγὸν τῆς δυνάμεως ποιεῖται Ῥωμαίων. ὁ μὲν οὖν Πρίσκος τὰς δυνάμεις ἀράμενος πρὶν ἢ τὸν Πέτρον φθάσαι διεπέρα τὸν ποταμόν· ὁ δὲ Χαγάνος τὴν μετάβασιν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ λαοῦ ἀκηκοώς, λίαν ἐθαύμασεν, καὶ πρὸς τὸν Πρίσκον ἀπέστειλεν, μαθεῖν τὴν αἰτίαν ἐπιζητῶν, καὶ μοῖραν

3. αὐτῷ ἔζευξεν A, ζεύξας αὐτῷ vulg. 7. ἔνδοθεν ἔσωθεν A f, sed alterutrum delendum videtur. 13. δύο κορυφῶν A f. 15. ἂν add. ex A. 16. τὸν Πρ. τῆς στρατ. A, τῆς στρατ. τὸν Πρ. vulg. 19. διαπερᾷ A.

ob ei iunctam in matrimonium sororem fidissimum habebat, excubitorum comitem creavit. porro Philippicus sanctissimae dominae nostrae monasterium et ad illud palatium quo Mauricius imperator cum liberis aliquando foret excipiendus Chrysopoli coepit aedificare: piscinas etiam et hortos ad eius usum deliciasve intus paravit: Cpoli autem Philippici domum ab eo nuncupatam extruxit.

A. C. 587 Cpoleos episcopi Cyriaci, Antiochiae Anastasii annus primus.

Hoc anno monstra in suburbanis Byzantii locis nata sunt: puer nimirum quadrupes, et alius biceps. accurati porro historiarum scriptores urbibus, in quibus illa prodierint, nil boni faustique portendere asseverant. imperator autem Prisco a summa exercituum praefectura remoto, Petrum proprium fratrem Romanarum copiarum ducem instituit. de sua exautoratione Priscus certior factus, eductis secum ante Petri adventum omnibus copiis, amnem traiicit. ut Romanas acies ulteriorem ripam suo transitu obtinuisse Chaganus intellexit, id satis miratus, misit ad Priscum causam nimirum percunctatu-

λαβεῖν τῆς πραίδας· καὶ οὕτως τὸν ποταμὸν διανήξασθαι. λίαν γὰρ ἐχαλέπαινεν ἐπὶ τοῖς εὐτυχήμασι τῶν Ῥωμαίων. πέμπει τοίνυν ὁ Πρίσκος περὶ τούτων πρὸς τὸν Χαγάνον πρεσβείαν Θεόδωρον τὸν ἰατρόν, ἀγχινοίᾳ καὶ συνέσει κεκοσμη- B μένον. οὗτος ἑωρακὼς τὸν Χαγάνον μέγα φρονοῦντα, καὶ τὰς ἀποκρίσεις ἀλαζονικώτερον ποιούμενον (ἠπείλει γὰρ πάντων τῶν ἐθνῶν αὐτὸν εἶναι κύριον) διηγήματι παλαιῷ τὸν βαρβαρικὸν κατεπράϋνε τύφον· ἔφασκεν γάρ· ἄκουσον, Χαγάνε, ἐπωφελοῦς διηγήματος. Σέσωστρις ὁ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς περιφανής τε καὶ λίαν εὐδαίμων, τῷ πλούτῳ λαμπρὸς καὶ ταῖς δυνάμεσιν ἀκαταμάχητος, πλεῖστα καὶ μεγάλα ἐδουλώσατο ἔθνη· ἐντεῦθεν εἰς ἀλαζονείαν περιπεσών, χρυσοκόλλητον ὄχημα ἐκ λίθων τιμίων κατασκευάσας, ἐπικάθηται τούτῳ, καὶ ὑποβάλλει τῷ ζυγῷ τῶν ἡττηθέντων βασιλέων τέσσαρας ἕλκειν τὸ ὄχημα. τούτου δὲ γενομένου, ἐν ἐπισήμῳ ἑστῶτι C εἷς τῶν τεσσάρων βασιλέων συχνῶς τὸ ὄμμα ἐπέστρεφεν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ τὸν τροχὸν ἑώρα κυλιόμενον· τῷ Σεσώστρι δὲ ἐπερωτῶντι, διὰ τί ὄπισθεν ἐπιστηρίζει τὰ ὄμματα; τοῦτον εἰπεῖν· τὸν τροχὸν θαυμάζω ἀστατοῦντα, καὶ ἄλλοτε ἄλλως κινούμενον· καὶ ποτὲ μὲν τὰ ὑψηλὰ ταπεινοῦντα, αὖθις δὲ τὰ τα-

3. πρὸς τὸν Χαγάνον A, Χαγάνῳ vulg. 6. ποιούμενον A, ποιούμενος vulg. 9. ὁ τῶν add. ex A. 10. λίαν add. ex A. 16. εἰς τὰ ὀπίσω A, εἰς τοὐπίσω vulg. 17. τὸν δὲ Σέσωστριν ἐπερωτῶντα A f.

rus, ac simul praedae partem consequi apud se consiliatus: atque ita demum amnem ipse transveheretur. quam moleste enim ferebat prosperum quippiam Romanis succedere. ad Chaganum itaque legationem de his Priscus instruit, Theodorum videlicet medicum, virum animi solertia et prudentia insignem. qui cum tumidos Chagani spiritus, eiusque responsa arrogantius data (cunctarum quippe nationum sese praedicabat dominum) animo percepisset: barbaricam hominis insolentiam antiqua narratione demulcebat. ad eum itaque conversus: audi, inquit, Chagane, narrationem tibi profuturam. Sesostris, Aegyptiorum rex illustris, atque oppido felix, divitiis alioqui clarus, et armorum robore prorsus invictus, innumeras atque potentissimas nationes subegit: eoque in superbiam omnino dementem prolapsus currum auro lapidibusque pretiosis compactum paravit, cui insidens, ex devictis regibus quatuor, qui currum equorum more traherent, ad iugum alligavit. interim dum ea pompa elatus triumphat, e regibus quatuor alter conversis retro frequenter luminibus rotam sese circumvolventem attentius contemplabatur. Sesostri vero sciscitanti, cur retro figeret oculum, respondit ille: rotae inconstantiam demiror in

πεινὰ ἀνυψοῦντα. τὸν δὲ Σέσωστριν συνετῶς τὴν παραβολὴν τῇ ἀκοῇ ἐπισκέψαντα νομοθετῆσαι, τὸ μηκέτι βασιλεῖς ἕλκειν τὸ ὄχημα. ὁ δὲ Χαγάνος ταῦτα ἀκηκοὼς καὶ ὑπογελάσας, ἔφησεν τὴν εἰρήνην ἄγειν, τῇ δὲ προαιρέσει Πρίσκου, εἴ τι ἂν θέλῃ τῶν λαφύρων τὸν Χαγάνον τιμῆσαι. ὁ δὲ Πρίσκος D τὴν αἰχμαλωσίαν ἀπέδωκε τῷ Χαγάνῳ ὑπὲρ τῆς διαβάσεως. τὰ δὲ λάφυρα πάντα λαβὼν ἀκινδύνως τὸν ποταμὸν διεπέρασεν. ὁ δὲ Χαγάνος ταῦτα δεξάμενος ἥσθη μεγάλως· καὶ ὁ Πρίσκος εἰς Βυζάντιον ἧκεν. ὁ δὲ Πέτρος τὴν στρατηγίαν παρέλαβεν.

A.M. 6088 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Πέτρῳ τῷ στρατη- P. 231 γῷ, ὥστε τὴν τρίτην μοῖραν τῆς ῥόγας διὰ χρυσοῦ τοὺς Ῥωμαίους λαβεῖν· καὶ τὴν τρίτην διὰ ὅπλων· τὴν δὲ ἑτέραν τρίτην δι' ἐσθῆτος παντοίας. οἱ τοίνυν Ῥωμαῖοι τοῦτο ἀκηκοότες πρὸς τυραννίδα ἐτρέποντο. ὁ δὲ στρατηγὸς φοβηθεὶς τοῖς στρατοπέδοις ἀπελογεῖτο, ὡς οὐκ ἀληθές τοῦτό ἐστι. καὶ ἐπεδείκνυε τῷ στρατῷ ἕτερα γράμματα παρακελευόμενα αὐτῷ, ὥστε τοὺς ἀριστεύσαντας καὶ ἐκ τῶν κινδύνων διασωθέντας V. 184 ἐν ταῖς πόλεσιν ἀναπαύεσθαι, καὶ γηροτροφεῖσθαι ἐκ τῶν δη-

1. συνετῶς τὴν ἀκοὴν ἐπισκ., omisso τὴν παραβολὴν, A f. 2. τοῦ μηκέτι A. 14. οἱ add. ex A. 18. διασωθέντας A e, σωθέντας vulg. 19. εὐτροφεῖσθαι e.

diversas partes se convolventis, et qua partem superiorem inclinantis, qua vero inferiorem erigentis et excelsius elevantis. porro Sesostris cum similitudinem hanc, qua pollebat animi sagacitate, percepisset, lege sancita edixit, ne ulli deinceps reges currum apud Aegyptios traherent. subrisit Chaganus his auditis, et pacis foedera servaturum se promisit: in potestate vero Prisci stare, qua parte spoliorum vellet, se donatum relinqueret. in transitus itaque concessi mercedem, captivos omnes Priscus Chagano restituit, ipse retentis sibi spoliis amnem iterum sine periculo traiecit. Chaganus his acceptis mirum in modum laetatus est: Prisco vero Byzantium reverso, Petrus in exercitus ducendi munus successit.

A.C. 588 Hoc anno Petro duci suis mandatis significavit imperator, ut stipendiorum tertiam partem nummis aureis persolvendam Romani milites acciperent: partem aliam armis sibi concessis: ultimam denique data ad vestes quaslibet materia sibi repensam profiterentur. quod ubi resciverunt, ad rebellionem se converterunt. deterritus dux factum apud milites excusavit, nequaquam id verum esse asseverans: quin etiam alias litteras ostendit, quibus iubebat imperator, ut milites qui in bello fortiter se gesserant, et e gravibus periculis incolumes evaserant, in urbibus data vacatione agerent, et publicis sumpti-

μοσίων· τοὺς δὲ παῖδας τῶν στρατιωτῶν εἰς τοὺς τόπους τῶν οἰκείων γονέων ἐγγράφεσθαι· καὶ ταύτῃ τῇ πιθανότητι B τὸν λαὸν κατεπράϋνεν, καὶ τὸν καίσαρα ἀνευφήμησαν. ταῦτα δὲ ὁ Πέτρος τῷ βασιλεῖ κατεμήνυσεν. ἐλθὼν δὲ ἐπὶ Μαρκιανούπολιν ἀποστέλλει χιλίους προτρέχειν. οὗτοι περιτυχόντες Σκλαβινοῖς ἐπιφερομένοις Ῥωμαϊκὴν λεηλασίαν πολλήν, τούτους τρέπονται· οἱ δὲ βάρβαροι τὴν αἰχμαλωσίαν ἀποσφάξαντες, καὶ αἰχμαλωσίας πολλῆς κρατήσαντες, ἐπὶ τὰ Ῥωμαϊκὰ ὑπέστρεψαν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἔκτισεν ὁ βασιλεὺς τὸ ἡλιακὸν τῆς Μαγναύρας τὸ στρογγύλον· καὶ ἔστησεν ἐν τῷ μεσιαύλῳ τὴν C ἰδίαν στήλην, καὶ ἀπέθετο ἐκεῖ τὸ ἀρμαμέντον.

Τούτῳ τῷ ἔτει Πέτρου τοῦ στρατηγοῦ κυνηγοῦντος, καὶ A.M.6089 ὑὸς ἀγρίου αὐτῷ συναντήσαντος, τὸν πόδα τούτου ἐν δένδρῳ ἐξέθλιψεν, καὶ ἀφορήτοις ὀδύναις χρόνῳ πολλῷ ἐνοσιλεύετο. ὁ δὲ αὐτοκράτωρ γράμμασιν αἰσχίστοις καὶ ὀνειδισμοῖς ἀφορήτοις αὐτὸν περιέβαλεν, ἀκούσας Σκλαβινὰ ἔθνη κατὰ τοῦ Βυζαντίου κινεῖσθαι. ὁ δὲ Πέτρος βιασάμενος εἰς Νόβας παρεγένετο. οἱ δὲ τῆς πόλεως ἐπίσημοι στρατιῶται ἅμα τῷ

2. *οἰκείων* add. ex A. *πειθανότητι* vulg. 3. *κατεπράϋνεν* A, *καταπραΰνας* vulg. *εὐφήμησαν* A. 4. *τῷ βασ.* A, *καὶ τῷ βασ.* vulg. 7. *τρέπονται* A b, *τρέπουσιν* vulg. 10. *τὸ Ἡλ.* A, *τὸν Ἡλ.* vulg. 11. *τὸ στρογγύλον* add. ex A a f. 15. *ἀφορήτοις* A, *ἀφορήτας* vulg. 17. *περιέβαλεν* A, *περιέβαλλεν* vulg. *ἀκούων* A. 18. *Νομὰς* e f.

bus inter caeteros senes alerentur: amplius ut militum liberi in proprium parentum locum ascriberentur. eiusmodi verborum lenocinio exercitum ita demulsit, ut caesarem universi faustis acclamationibus prosequuti sint: de quibus omnibus Petrus imperatorem certiorem fecit. Marcianopolim vero accedens, milites mille, qui praecurrerent, misit. isti vero in Sclavinos, qui magnam e Romanorum finibus praedam avexerant, incidentes, in fugam barbaros vertere. at barbari captivis interfectis, caeteram praedam, quae maxima fuit, secum abducentes, in Romanorum fines regressi sunt.

Eodem anno solarium Magnaurae rotundum condidit imperator, suamque statuam ad medium atrium erexit, ibidemque posuit armamentum.

Hoc anno cum Petrus dux venatum prodiisset, agrestis sus ob- A. C. 589 viam factus pedem eius ad arborem contrivit: ex quo doloribus plane intolerandis diu cruciatus est. imperator autem litteris inclementioribus, probrosis, convitiisque gravissimis eum perstrinxit, cum Sclavinos Byzantium versus adventare rescivisset. his Petrus commotus ac vere coactus Novas se contulit. cum vero urbis primates ac milites

D ἐπισκόπῳ τῷ στρατηγῷ ὑπήντων· οὓς ἰδὼν ὁ στρατηγὸς καὶ θαυμάσας τὴν ἐξόπλισιν καὶ ἀνδρείαν αὐτῶν, κελεύει καταλιπόντας τὸ ἄστυ τῇ Ῥωμαϊκῇ πληθύϊ συναναμίγνυσθαι· οἱ δὲ στρατιῶται ἐπὶ φρουρᾷ τῆς πόλεως συντεταγμένοι, οὐκ ἐπείθοντο τοῦτο ποιῆσαι. θυμωθεὶς δὲ ὁ στρατηγός, ἀπέστειλεν Γένζωνα μετὰ πλήθους στρατιωτῶν. οἱ δὲ μαθόντες ἔφυγον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ τὰς θύρας τοῦ ναοῦ κλείσαντες, ἐκάθηντο ἔνδον. ὁ δὲ Γένζων τῇ αἰδοῖ τοῦ ναοῦ, ἄπρακτος διέμεινεν· Πέτρος δὲ ὀργισθείς, ἀποχειροτονεῖ τὸν Γένζωνα τῆς στρατηγίας, καὶ ἐκπέμπει Σκρίβωνα ἠτιμωμένως τὸν ἐπίσκοπον πρὸς αὐτὸν ἀγαγεῖν. οἱ δὲ τῆς πόλεως πανοικεὶ συναχθέντες, ἀτίμως τὸν Σκρίβωνα τῆς πόλεως ἀπελαύνουσιν· καὶ τὰς πύ-
P. 232 λας τῆς πόλεως κλείσαντες, τὸν μὲν Μαυρίκιον βασιλέα εὐφήμουν, τὸν δὲ στρατηγὸν ὕβρεσι περιέβαλλον· καὶ οὕτως ἀτίμως ὁ Πέτρος ἐκεῖθεν ἀνεχώρησεν. προπέμπει δὲ χιλίους ἐπὶ κατασκοπῇ· οἱ δὲ περιτυγχάνουσι Βουλγάροις χιλίοις τὸν ἀριθμόν. οἱ δὲ Βούλγαροι θαρροῦντες τῇ εἰρήνῃ τοῦ Χαγάνου, ἀμερίμνως ἐβάδιζον· οἱ δὲ Ῥωμαῖοι πρὸς τοὺς Βουλγάρους τὰς ὁρμὰς ἐποιοῦντο. οἱ δὲ Βούλγαροι ἀποστέλλουσιν ἄνδρας ἑπτά, παραινοῦντες μὴ παραλῦσαι τὴν εἰρήνην. τοῦτο

2. καταλιποῦντας vulg., καταλιπόντα A. 7. ἐκάθηντο ἔνδον om. A f. 8. αἰδοῖ A, αἰδῷ vulg. 11. πανοικεὶ A, πανοικὶ vulg. συνηγμένοι b. 15. ἐκεῖθεν add. ex A. 17. τῇ add. ex A. 19. τὰς τομὰς e. Βούλγαροι A alii codd., Βουλγάρεις vulg. 20. ἄνδρας om. A.

una cum episcopo ei obviam progressi essent, speciosum militum ornatum ac fortitudinem miratus dux, ut, urbe relicta, se Romano exercitui adiungerent, mandavit. at milites qui ad urbis custodiam deputati fuerant, id exequi detrectaverunt: ex quo dux iratus, Genzonem cum armata militum manu ad eos misit: qui ea de re certiores facti, ad ecclesiam confugientes, clausis templi portis intus se continuere. Genzon templi sanctitatem veritus, re intentata substitit. Petrus inde exasperatus, Genzonem munere abdicavit, et Scribonem misit, qui episcopum ignominiose ad se traduceret. at cives vicatim et cum totis familiis congregati, Scribonem turpiter urbe expellunt; occlusisque urbis portis Mauricium quidem imperatorem faustis vocibus prosequuti, ducem probris palam proscidere: atque ita demum Petrus turpiter inde recessit. cum vero mille homines speculatum praemisisset, hi in Bulgarorum turmam numeri eiusdem incidere. at Bulgari, paci, quae cum Chagano intercedebat, confisi, securi citra ullam suspicionem progrediebantur. cum autem Romani eos adoriren-

ἀκούσαντες οἱ προτρέχοντες, μηνύουσιν τῷ στρατηγῷ ταῦτα.
ὁ δὲ στρατηγὸς ἔφη· οὐδὲ εἰ ὁ αὐτοκράτωρ παρέλθοι, τούτων B
φείσομαι. συμβολῆς δὲ γενομένης, τρέπονται οἱ Ῥωμαῖοι. οἱ
δὲ βάρβαροι οὐκ ἐδίωξαν αὐτούς, ἵνα μὴ νικῶντες κινδύνῳ
περιπέσωσιν. ὁ δὲ στρατηγὸς τὸν ταξίαρχον τῶν προτρεχόντων χαλεπῶς ἐμαστίγωσεν. τοῦτο μαθὼν ὁ Χαγάνος πρέσβεις πρὸς τὸν Πέτρον ἐξέπεμψεν, τὴν ἔναρξιν αἰτιώμενος, καὶ ὡς Ῥωμαῖοι ἄνευ δικαίας αἰτίας τὴν εἰρήνην διέλυσαν. ὁ δὲ Πέτρος ἀπατηλοῖς λόγοις χρησάμενος, μὴ εἰδέναι τὴν κίνησιν διϊσχυρίζετο, διπλασίονα δὲ διδόναι τὰ σκῦλα ἅπαντα· καὶ
οὕτως ἐν μοίραις δύο οἱ βάρβαροι τὰ ἀπολωλότα σκῦλα ἀνα- V. 185
λαβόντες, στέργουσι τὴν εἰρήνην. ὁ δὲ Πέτρος κατὰ Πηρεγάστου τοῦ ἐξάρχου τῶν Σκλαβινῶν χωρεῖ. οἱ δὲ βάρβαροι C
περὶ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ τούτοις ὑπαντήσαντες, διεκώλυον τοῦ περᾶσαι. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἀπὸ τῶν πορθμίων τοξεύοντες, τούτους ἀπέστρεψαν· καὶ τραπέντων αὐτῶν, πλήττεται κατὰ τῆς λαγόνος ὁ Πηρέγαστος καὶ θνήσκει. περάσαντες δὲ οἱ Ῥωμαῖοι αἰχμαλωσίας πολλῆς ἐκράτησαν, καὶ εἰς τὰ ἴδια ἐπανέζευξαν. πλανηθέντων δὲ τῶν ὁδηγῶν καὶ ἀνύδροις τό-

1. τῷ στρατηγῷ A, τὸν στρατηγὸν vulg. 2. παρέλθῃ A. τούτων A, τούτοις vulg. 3. συμβ. δὲ πολέμου γενομ. A. 10. τὰ om. A. 14. τὴν ὄχθην A, τὴν ὄχθαν vulg. 17. τῆς add. ex A. 19. καὶ ἐν ἀν. A.

tur, Bulgari viros septem delegavere, qui Romanis pacem haud ita solvendam esse persuaderent. quae ubi praecursores audiverunt, duci confestim retulere. dux vero, neque si imperator ipse advenerit, inquit, eis parcam. consertaque pugna Romani in fugam vertuntur: nec tamen eos insequuti sunt barbari, ne victoriam ardentius amplexati, in insidias inciderent. dux porro praecursorum praefectum virgis acriter caedi imperavit. quod cum ad Chaganum renunciatum fuisset, legatos ad Petrum decrevit, qui hostilem hanc aggressionem incusantes, Romanos nulla iusta de causa pacem solvisse quererentur. sed Petrus hanc suorum incursionem se plane ignorasse blandis ac fraudulentis verbis adstruxit: duplicata se nihilominus ipsis spolia dare omnia: atque ita barbari spoliis, quae amiserunt, dupla forte receptis, pacem servavere. caeterum Petrus contra Peregastum Sclavinorum praefectum expeditionem suscepit. at barbari secundum fluminis ripam Romanis obviam facti, eos amnem traiicere prohibebant. Romani contra e vectoriis navibus tela mittentes, barbaros averterunt. dumque in fugam vertuntur, Peregastus ilio sauciatus, moritur. Romani ergo flumen transgressi, praeda maxima coacta in pro-

ποις περικεσόντες, ἐκινδύνευε τὸ στρατόπεδον· βαδίσαντες δὲ διὰ τῆς νυκτός, περιτυγχάνουσιν τῷ Ἰλβακίᾳ ποταμῷ. λόχμης δὲ εἰς τὸ ἀντίπερα ὑπούσης τῷ ποταμῷ, οἱ βάρβαροι ἐν ταύτῃ κρυπτόμενοι, τοὺς ἀρυομένους τὸ ὕδωρ ἐτόξευον· μεγάλης D τοίνυν ἐπηρείας τοῖς Ῥωμαίων γενομένης στρατεύμασιν, πρὸς φυγὴν ἐχώρησαν, καταπολεμηθέντες ὑπὸ τῶν βαρβάρων. ὁ δὲ Μαυρίκιος ταῦτα ἀκηκοὼς τὸν Πέτρον τῆς στρατηγίας ἀπέπαυσεν, καὶ τὸν Πρίσκον πάλιν στρατηγὸν τῆς Θρᾴκης ἀπέστειλεν.

A.M. 6090 P. 233 Τούτῳ τῷ ἔτει Πρίσκος στρατηγὸς ἐξῆλθεν ἐν τῇ Θρᾴκῃ, καὶ τὰς δυνάμεις ἠρίθμησεν, καὶ εὗρεν ὅτι πλῆθος πολὺ διεφθάρη ἐξ αὐτῶν. τούτους δὲ ἀναλαβὼν παραγίνεται εἰς τὸν Ἴστρον ποταμὸν εἰς Νόβας. ὁ δὲ Χαγάνος τοῦτο μαθὼν πρέσβεις ἐξέπεμψεν τὴν αἰτίαν πυνθανόμενος τῆς ἀφίξεως. ὁ δὲ Πρίσκος προεφασίσατο διὰ κυνηγέσια ἐληλυθέναι. ὁ δὲ Χαγάνος, οὐ δίκαιόν ἐστι, φησίν, ἐν ἀλλοτρίῳ τόπῳ κυνηγεῖν· ὁ δὲ Πρίσκος ἴδιον ἔλεγεν εἶναι τὸν τόπον, καὶ τὴν ἐξ ἀνατολῆς ἀπόδρασιν τῷ Χαγάνῳ ὠνείδιζεν. ὁ δὲ βάρβαρος τῆς Σιγγιδόνος τὸ τεῖχος κατέλυσεν· καὶ ἐπὶ τὴν τῶν Ῥωμαίων γῆν ἐχώρει. τοῦτο μαθὼν ὁ Πρίσκος παραγίνεται εἰς τὴν νῆ-

2. Ἰλβακίᾳ A a f, Ἰλβακίῳ vulg. 3. ὑπούσης A, ὑπιούσης vulg. 4. τοὺς ἀρυομένους A a f, τοῖς ἀρυομένοις vulg. 5. Ῥωμαίων A, Ῥωμαίοις vulg. 7. τῆς add. ex A. 12. ἀναλαβὼν A, παραλαβὼν vulg. 13. Νόβας A e f, νομὰς vulg., vid. supra p. 423, 18.

pria loca se recepere. sed ductores recta via aberrantes, et in arida inaquosaque loca deflectentes, exercitum in magnum coniecere periculum. iter porro noctu peragentes, diverterunt ad Ilbacium amnem. barbari vero in insidiis, quas trans flumen collocaverant, delitescentes, in Romanos, qui haustum venerant, tela iaculabantur. ex quo Romani cum magna clade afficerentur, a barbaris demum debellati versi sunt in fugam. Mauricius his auditis Petrum officio privavit, et Priscum iterum Thraciae ducem delegavit.

A. C. 590 Hoc anno dux Priscus in Thraciam profectus exercitum recensuit, et magnam militum manum ex eis periisse et desiderari comperit. iis eductis ad Istrum fluvium Novas se contulit. quibus cognitis Chaganus legatos profectionis causam sciscitaturos misit. Priscus venandi gratia se accessisse praetexere. ad quem Chaganus: nefas, ait, alieno in solo te venatum exercere. Priscus contra proprium asserere fundum, et Chaganum ex oriente transfugam affirmare et exprobrare. eapropter barbarus eversis Singidonis moenibus, in Romanam ditionem

σον τοῦ Ἴστρου, καὶ παραλαβὼν δρόμωνας, παραγίνεται πρὸς B τὸν Χαγάνον εἰς Κωνσταντίολαν, θέλων αὐτῷ ὁμιλῆσαι. ἐλθόντι δὲ τῷ Χαγάνῳ πρὸς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ, ὁ Πρίσκος ἀπὸ τῆς νηὸς διελέγετο. ὁ δὲ Χαγάνος ἔφη πρὸς αὐτόν· τί σοι, Πρίσκε, καὶ τῇ γῇ τῇ ἐμῇ; καὶ ταύτην βούλει διὰ ψεύδους λαβεῖν ἐκ τῶν χειρῶν μου; κρινεῖ ὁ θεὸς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ Μαυρικίου τοῦ βασιλέως. ἐκζητήσει τὸ αἷμα τοῦ στρατοῦ τῶν Ῥωμαίων, καὶ τοῦ στρατοῦ τοῦ ἐμοῦ ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ. ὁ δὲ Πρίσκος ἔφη· οὐ μίαν πόλιν ἐγχειρεῖς παρ' ἡμῶν λαβεῖν. ὁ δὲ Χαγάνος· ὄψει μετ' ὀλίγον πεντήκοντα πόλεις Ῥωμαϊκὰς δουλουμένας βαρβάροις. ὁ δὲ Πρίσκος διὰ τοῦ ποταμοῦ τὰς ναῦς τῇ Σιγγιδόνι παραστησάμενος, ταύτην ἐπόρθησεν, καὶ τοὺς Βουλγάρους C ἐξ αὐτῆς ἐξεδίωξεν, καὶ τὸ τεῖχος κτίζειν ἀπήρξατο. ὁ δὲ Χαγάνος ἀγγέλους πρὸς αὐτὸν ἀπέστειλεν, καὶ τοὺς ψευδωνύμους ἑαυτοῦ θεοὺς διεμαρτύρετο καταιτιώμενος τῶν γενομένων τὸν Πρίσκον. χειμῶνος δὲ καταλαβόντος, ἑκάτεροι εἰς τὰ ἴδια ἀνεχώρησαν. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Πέτρος ὁ ἀδελφὸς Μαυρικίου ἔκτισεν τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας θεοτόκου τῶν Ἀραβίνδα κοσμήσας αὐτὴν ἐκ διαφόρων μαρμάρων· ὁμοίως

2. Κωνσταντίολα A. 5. καὶ ante τῇ γῇ add. ex A. 9. post ἔφη lacunae signa expunxi, sed mox ante ὄψει ex A addidi: ὁ δὲ Χαγάνος. 11. δουλουμένας a, δουλομ. vulg. 15. ἀγγέλους πρὸς αὐτὸν A, πρὸς αὐτὸν ἀγγ. vulg. 18. ὑπεχώρησαν A. 20. Ἀραβίνδα A alii, Ῥεοβίνδα vulg.

penetravit. eo comperto ad Istri insulam confert se Priscus, et conscensis agitatisque dromonibus, Chaganum adloquuturus Constantiolam proficiscitur. ad fluminis autem ripam consistenti Chagano Priscus e navigio colloquium habebat. tum Chaganus ad Priscum: quid tibi, amabo, Prisce, cum ditione mea? ut quid eam dolis occupare moliris? et e manibus meis eripere? iudicabit deus inter me et imperatorem Mauricium: et ex eius manibus mei Romanorumque exercitus sanguinem reposcet. ad haec Priscus: non urbem unam nobis eripere conaris. cui Chaganus respondit: scito quinquaginta alias Romani imperii urbes barbarorum virtute subigendas te brevi conspecturum. Priscus vero navibus ad Singidonem applicatis, urbem depopulatus, Bulgaros ex ea eiecit, et murum exaedificare coepit. at Chaganus legatis ad eum missis, fictorum deorum fidem obtestatus, de iis, quae commiserat, apud ipsummet graviter conquestus est. ingruente porro hieme uterque patrios lares revisit. hoc etiam anno Petrus Mauricii frater sanctae deiparae Arabindarum ecclesiam diversis

καὶ Κυριακὸς ὁ πατριάρχης τὰ Διακονίσσης τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας θεοτόκου.

A.M. 6091 Τούτῳ τῷ ἔτει συναθροίσας ὁ Χαγάνος τὴν αὐτοῦ δύνα- V. 186 D μιν ἐπὶ τὴν Δαλματίαν ἐχώρησεν. καὶ καταλαβὼν τὴν Βάλβης καὶ τὰς περὶ αὐτὴν τεσσεράκοντα πόλεις πάσας ἐπόρθησεν. ὁ δὲ Πρίσκος ταῦτα μεμαθηκὼς Γουνδούην ἐπὶ τῇ κατασκοπῇ τῶν πραττομένων ἀπέστειλεν· καὶ καταλαβὼν τοὺς βαρβάρους διὰ δυσβάτων χωρίων τὴν βάδισιν ποιουμένους, περιτυγχάνει δύο βαρβάροις τῷ οἴνῳ κεκαρωμένοις· καὶ τούτους διηρώτα ὁ Γουνδούης τὰ τῶν βαρβάρων κινήματα. οἱ δὲ ἔφασαν, δισχιλίοις ὁπλίταις τὴν αἰχμαλωσίαν τὸν Χαγάνον παραδεδωκέναι, καὶ πρὸς τὰ οἰκεῖα ἀποστεῖλαι. ταῦτα ὁ Γουνδούης μεμαθηκὼς κρύπτεται ἐν μικρᾷ φάραγγι, καὶ ἐξ P. 234 ἑωθινοῦ ἐπὶ τὰ νῶτα τούτων γενόμενος, ἀθρόως πάντας ἀνεῖλεν· καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν λαβὼν πρὸς τὸν Πρίσκον ἤγαγεν. ὁ δὲ Χαγάνος τὰ τῆς ἀποτυχίας μαθὼν εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἐπανέζευξεν χώραν· καὶ ὁ Πρίσκος ὑπέστρεψεν εἰς τὰ ἴδια.

A.M. 6092 Τούτῳ τῷ ἔτει ἰνδικτιῶνι γ΄ μηνὶ Μαρτίῳ ἀναλαβὼν B τὰς δυνάμεις ὁ Πρίσκος ἐπὶ τὴν Σιγγιδόνα παραγίνεται. ὁ

1. Κυρ. ὁ πατρ. A, ὁ Κυρ. πατρ. vulg. fort. κατὰ Διακ. 3. τὰς περὶ αὐτὸν δυνάμεις A. 4. Βάλκης A. 5. τεσσεράκοντα πόλεις] μ΄ πόλεις A, μητροπόλεις vulg. 8. τὴν βαδικὴν A. ποιουμένους A, ποιούμενος vulg. 9. βαρβάρους — κεκαρωμένους A. 11. ἔφασαν A, ἔφησαν vulg. 13. ἐξεωθῆναι f. 14. τούτων A, τούτου vulg. 15. πρὸς τὸν Π. — — — μαθὼν om. A.

marmoribus ornatam extruxit. ad Diaconissae pariter compitum Cyriacus patriarcha sanctae deiparae ecclesiam posuit.

A.C. 591 Hoc anno Chaganus collectis omnibus copiis in Dalmatiam suscepit expeditionem: Balben vero et circumposita quadraginta oppida omnia devastavit. rei fama excitus Priscus Gunduem quae ab hostibus admissa fuerant exploratum misit. ille locis plane imperviis iter agens, barbaros duos vino graves offendit, eosque de barbarorum consiliis interrogat. respondent illi: millibus hominum duobus bene armatis Chaganum praedam commendasse, eamque omnem ad Bulgaris domesticos lares agi. eo comperto, Gundues in angusta valle occultatur, et hostes a tergo summo diluculo adortus, ex improviso, cunctos confertim occidit: et recuperatam praedam ad Priscum reduxit. Chaganus clade cognita propriam repetit regionem, et Priscus pariter domum revertitur.

A.C. 592 Hoc anno indictione tertia mense Martio Priscus educto exercitu Singidonem versus proficiscitur. Chaganus ex adverso collectis viri-

δὲ Χαγάνος συναθροίσας τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ἄφνω τῇ Μυσίᾳ ἐφίσταται, καὶ τὴν Τομοσίαν πόλιν ἐνεχείρει λαβεῖν. διὰ τοῦτο καὶ Πρίσκος τὴν Σιγγιδόνα καταλιπών, τούτῳ ἐπλησίαζεν. τῆς δὲ ἑορτῆς τοῦ πάσχα καταλαβούσης, καὶ τῶν Ῥωμαίων λιμῷ τηκομένων, ἀκηκοὼς ὁ Χαγάνος τῷ Πρίσκῳ ἐδήλου ἁμάξας ἐκπέμψαι πρὸς αὐτὸν ὅπως δαπανήματα ἀποστείλῃ αὐτοῖς, ἵνα μετὰ ἱλαρότητος τὴν ἑαυτῶν ἑορτὴν ἐκπληρώσωσιν. τετρακοσίας τοίνυν ἁμάξας πληρώσας τούτοις ἐξέπεμψεν· ὁμοίως καὶ ὁ Πρίσκος εἴδη τινὰ Ἰνδικὰ ἀντέπεμψεν τῷ βαρβά- C
ρῳ· πέπερί τε καὶ φύλλον Ἰνδικὸν καὶ κόστον καὶ κασσίαν, καὶ ἕτερα τῶν ἐπιζητουμένων· καθεζομένου τοῦ Χαγάνου εἰς τὸ Θέρμιον, καὶ ταῦτα δεξάμενος ἥσθη ἐπ' αὐτοῖς· καὶ μέχρι τοῦ πληρωθῆναι τὴν ἑορτὴν Ῥωμαῖοί τε καὶ βάρβαροι ἀλλήλοις συνηυλίζοντο· καὶ οὐκ ἦν φόβος ἐν ἑκατέραις δυνάμεσιν. τῆς δὲ ἑορτῆς πληρωθείσης διαχωρίζονται ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων οἱ βάρβαροι. ὁ δὲ Μαυρίκιος ἐπὶ συνάρσει δῆθεν τοῦ Πρίσκου Κομεντίολον ἀπέστειλεν μετὰ πεζικῆς δυνάμεως. τοῦτο μαθὼν ὁ Χαγάνος ἐπὶ Μυσίαν κατὰ Κομεντιόλου στρατεύεται ἀπὸ τριάκοντα σημείων τοῦ Κομεντιόλου. ὁ δὲ

2. ἐφίσταται A, ἐπίσταται vulg. πόλιν] πάλιν A. 3. καὶ ante Πρ. add. ex A. 6. ἀποστείλῃ A, ἐκπέμψῃ vulg. 8. τοίνυν A, οὖν vulg. 9. καὶ ὁ A, δὲ ὁ vulg. ἀντέπεμψεν A, ἐξέπεμψεν vulg. 10. πέπερί τε A, πίπερ τε vulg. 11. ἐπιζητουμένων A, ζητουμένων vulg. 18. ἐπὶ Μυσ. A, ἐπὶ τὴν Μ. vulg.

bus ex inopinato in Mysiam irrumpit, et Tomosiam urbem occupare molitur. quare Singidone relicta Priscus ad eum proximus accessit. imminente vero paschali celebritate, Romanis fame tabefactis, eum eorum penuriam percepisset Chaganus, convehendo commeatui currus, quos etiam cibis onustos instrueret, ad ipsum mitti Prisco significat: ut proprium sibi festum Romani cum epulorum gaudio peragerent. currus itaque quadringentos cibis probe refertos ad eos destinavit. Priscus etiam vicissim species Indicas, piper nimirum, folium Indicum, costum, cassiam, et alia postulata misit ad barbarum, qui tum ad Thermium sedem posuerat: et id muneris laetantissime accepit: atque ita donec festi celebritas expleretur, Romani cum barbaris permixtim et absque discrimine conversabantur; nec in alterutrius castris terroris suspicio ex huiusmodi societate exorta est. diebus vero solemnibus iam elapsis barbari a Romanis seiunguntur. porro Mauricius suppetiis Prisco ferendis cum pedestri militum manu Comentiolum misit. Chaganus nuncio accepto, adversus Comentiolum expeditione suscepta, ad trigesimum lapidem a Comentioli exercitu castra posuit. quare

D Κομεντίολος ἐναπορῶν ἄγγελον πρὸς τὸν Χαγάνον ἐξέπεμψεν. φασὶ δέ τινες τὸν Μαυρίκιον ὑποθέσθαι τῷ Κομεντιόλῳ, ὅπως τὸ Ῥωμαϊκὸν στράτευμα παραδώσῃ πολεμίοις διὰ τὰς ἀταξίας αὐτῶν. νυκτὸς δὲ μεσούσης ἐκέλευσεν τὸν στρατὸν ὁπλίσασθαι, μὴ παραγυμνώσας τοῖς ὄχλοις μέλλειν πόλεμον συστήσασθαι. αὐτοὶ δὲ ὑπειληφότες ὅτι γυμνασίας ἕνεκεν σιδηροφορεῖν αὐτοὺς ἐκέλευσεν, οὐχ ὡς ἔδει ὡπλίσαντο. ἡμέ-
V. 187 ρας δὲ γενομένης καὶ τῶν βαρβάρων καταλαβόντων, θρύλλος πολὺς τὸν στρατὸν κατέλαβεν· ὁ δὲ Κομεντίολος τὰς τάξεις
P. 235 ἐτάραττεν, καὶ αἴτιος αὐτοῖς ἀκαταστασίας ἐγένετο. οὕτω μὲν οὖν οἱ Ῥωμαῖοι πρὸς φυγὴν ἐτρέποντο. οἱ δὲ βάρβαροι ἀστρατήγητον τὸν λαὸν εὑρηκότες, ἀνηλεῶς τούτους ἐφόνευον. ὁ δὲ Κομεντίολος ἀσχήμῳ φυγῇ ἐπὶ τὰ Δριζίπερα γίνεται· οἱ δὲ τῆς πόλεως ὕβρεσι καὶ λίθοις βάλλοντες αὐτόν, τοῦ ἄστεως ἀποπέμπουσιν. οἱ δὲ βάρβαροι ἐπὶ τὰ Δριζίπερα ἐλθόντες, τήν τε πόλιν ἐπόρθησαν καὶ τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Ἀλεξάνδρου ἐνέπρησαν· τόν τε τάφον αὐτοῦ ἠργυρωμένον εὑρόντες, ἀνοσίως σκυλεύουσι. καθυβρίσαντες δὲ καὶ τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος, καὶ πολλὴν ἐν τῇ Θρᾴκῃ αἰχμαλωσίαν ποιη-
B σάμενοι, ἐν ὄχλῳ λαμπρῷ Ῥωμαίων κατεπαιρόμενοι. τοῦ δὲ

3. τὸ add. ex A. 10. ἀκαταστασίας om. A b e. 11. οἱ add. ex A. 13. Δριζίπερα A ubique, Δριζήπερα vulg. 16. τοῦ ὁσίου Ἀλ. a. 18. καθυβρίσαντες A, καθυβρίζουσι vulgo. 20. ἐνώχλουν τῷ λαμπρῷ Ῥωμανῷ A e.

Comentiolus in magnas mentis angustias adductus legationem ad Chaganum destinavit. Mauricium sane Comentiolo ut Romanum exercitum a tumultibus concitandis deinceps compescendum adversariis proderet, quorundam rumor extitit. porro media nocte milites armari iussit, nec tamen se praelium initurum esse significavit: unde milites exercitationis tantum ergo arma capessenda se iussos arbitrati, non ut decuit pro certamine sustinendo sunt instructi. adventante luce, et iam barbaris irruentibus, ingens tumultus totum exercitum pervadit. sane Comentiolus ipse turbabat ordines, et confusionis auctorem omnino se praebebat, atque ita Romani in fugam versi sunt. barbari nulla militiae lege compositum exercitum operti, summa inhumanitate cunctos trucidant. Comentiolus turpi fuga ad Drizipera salutem quaesivit, quem cives contumeliis lapidibusque emissis, urbe expellunt. tum vero barbari Drizipera profecti, civitate direptioni tradita, in sancti Alexandri templum incendio grassati sunt, cumque sepulchri thecam argento ornatam reperissent, illusis prius et contemptis martyris reliquiis, ornamentum omne sacrilege spoliavere: inde coacta per totam Thraciam praeda, collectisque captivis, ipsi, multitudine

Κομεντιόλου ἐν τῷ Βυζαντίῳ καταλαβόντος, μέγιστος τάραχος καὶ κλύδων τῇ πόλει ἐνέσκηψεν· ὥστε φοβηθέντες βούλεσθαι τὴν Εὐρώπην καταλιπεῖν, καὶ πρὸς τὴν Ἀσίαν ἐν τῇ Χαλκηδόνι μετοικισθῆναι. ὁ δὲ βασιλεὺς τά τε ἐξκούβιτα ἀναλαβὼν, καὶ ὁπλιτικὸν συλλεξάμενος ὅμιλον, τὰ Μακρὰ διεφρούρησε τείχη. οἱ δὲ δῆμοι τὴν πόλιν ἐφύλαττον· καὶ ἡ σύγκλητος παρῄνει τὸν βασιλέα πρεσβείαν πρὸς τὸν Χαγάνον ἐκπέμψαι. ὁ δὲ θεὸς τὴν ἐκδίκησιν τοῦ μάρτυρος Ἀλεξάνδρου ποιούμενος, λοιμικὴν νόσον τοῖς βαρβάροις ἔπεμψεν· καὶ ἐν C μιᾷ ἡμέρᾳ ἑπτὰ υἱοὺς τοῦ Χαγάνου διὰ πυρετοῦ καὶ βουβῶνος ἀπέκτεινε σὺν πολλοῖς ἄλλοις ὄχλοις· ὥστε ἀντὶ χαρᾶς ἐπινικίου καὶ παιάνων καὶ ᾀσμάτων θρήνους καὶ δάκρυα καὶ πένθη ἀπαρηγόρητα ἔχειν τὸν βάρβαρον. ἡ δὲ σύγκλητος παρεκάλει τὸν καίσαρα τὸν βάρβαρον πρεσβεῦσαι εἰς τὰ Δριζίπερα, * ὅστις λόγοις ἠπίοις τὸν βάρβαρον ἐκολάκευεν. ὁ δὲ βάρβαρος οὐκ ἠβούλετο τὰ δῶρα δέξασθαι, καίπερ θρήνῳ ἀσχέτῳ τῶν παίδων κατεχόμενος. ἔφασκε δὲ πρὸς τοὺς

7. *παρῄνει τὸν βασιλέα πρεσβείαν πρὸς τ. Χ.* A, *παρῄνει πρὸς τὸν Χ. πρεσβείαν* vulg. 11. *σὺν πολλοῖς ἄλλοις* A, *σὺν πολλ. καὶ ἄλλ.* vulg. 12. *θρήνους* A, *θρῆνον* vulg. 13. *ἔχειν*] *εἶχον* A, *εἶχεν* vulg. 14. *τὸν καίσαρα πρεσβεῦσαι τὸν Χαγάνον* A, sed nomen legati ubique omittitur, qui apud Simocatt. VII, 15. Harmato appellatur: fortasse igitur legendum est: *παρεκάλει τὸν καίσαρα πρεσβεῦσαι τὸν Ἁρμάτωνα εἰς Δριζίπερα.* 15. *ἐκολάκευεν* A, *ἐκολάκευσεν* vulg. 16. *καίπερ* add. ex A. 17. *πρὸς τὸ πρεσβεύειν* A f.

armis, ordine, necessariis bene instructa, in Romanos insultabant. inde Comentiolo Byzantium reverso, ingens ex timore perturbatio animorumque procella toti urbi incubuit: adeo ut prae nimio timore, de relinquenda Europa, et transmigratione in Asiae Chalcedonem consilium aperte iniretur. imperator autem excubitorum satellitio stipatus, collecto armatorum militum globo Longum murum tutabatur: urbem vero populi factiones custodiebant, senatu legationem ad Chaganum decernendam suadente. porro deus iniurias martyri Alexandro irrogatas ulturus morbum pestilentem in barbaros immisit, qui uno solo die febri ex bubone orta septem Chagani liberos cum innumera populi multitudine extinxit: adeo ut triumphalis laetitiae, victoriae paeanum, cantuumque vice luctus, lacrimas atque planctus prorsus inconsolabiles receperit. senatus itaque legatos ad Chaganum Drizipera a caesare destinari rogabat * * * * * * * qui officio functus blandis verbis barbarum delinivit. barbarus impotenti luctu ex filiorum iactura detentus, munera accipere detrectavit; tantum legatos affatur hoc pacto:

πρέσβεις· κρινεῖ ὁ θεὸς ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ Μαυρικίου αὐ- D τοκράτορος· αὐτὸς γὰρ τὴν εἰρήνην διέλυσεν· ἐγὼ δὲ τοὺς αἰχμαλώτους ἀποδίδωμι αὐτῷ κατὰ ψυχὴν νόμισμα ἓν κομιζόμενος παρ' αὐτοῦ. ὁ δὲ Μαυρίκιος οὐκ ἠνέσχετο δοῦναι· καὶ πάλιν ὁ Χαγάνος ᾐτήσατο ἀνὰ ἡμίσους λαβεῖν κατὰ ψυχήν· καὶ οὐδ' οὕτως ὁ βασιλεὺς δοῦναι κατεδέξατο, ἀλλ' οὐδὲ τεσσάρων κερατίων λαβεῖν. καὶ θυμωθεὶς ὁ Χαγάνος πάντας ἀπέκτεινεν, καὶ ἐπὶ τὰ ἴδια ἀνέζευξεν, πεντήκοντα χιλιάδας ταῖς σπονδαῖς τοῖς Ῥωμαίοις ἐπιθείς. καὶ τὸν Ἴστρον ποταμὸν μὴ διαβαίνειν ὡμολόγησαν. ἐκ τούτου πολὺ μῖσος κατὰ Μαυρικίου τοῦ βασιλέως ἐκινήθη· καὶ ἤρξαντο λοιδορίαις P. 236 τοῦτον βάλλειν· ὁμοίως καὶ ὁ λαὸς ὁ ἐν τῇ Θρᾴκῃ πρὸς λοιδορίαν τοῦ βασιλέως ἐκινήθη. ὁ δὲ στρατὸς ἐντολικαρίους ἔπεμψεν πρὸς τὸν βασιλέα κατὰ Κομεντιόλου ὡς προδοσίαν ἐν τῷ πολέμῳ ποιήσαντος, ἐν οἷς ἦν καὶ ὁ Φωκᾶς, ὅστις τῷ βασιλεῖ διαλεγόμενος βρυερῶς τούτῳ ἀντέλεγεν ἐν τῷ σιλεντίῳ, ὥστε τινὰ τῶν πατρικίων τοῦτον ματζῶσαι, καὶ τὸν πώγωνα αὐτοῦ τίλαι. ὁ δὲ βασιλεὺς οὐ κατεδέξατο τὴν κατὰ Κομεντιόλου ἔγκλησιν· ἀλλὰ τούτους ἀπράκτους ἀπέλυσεν· διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἐπιβουλὴ τοῦ βασιλέως ἀρχὴν ἔλαβεν. κατὰ

5. fort. ἀνὰ ἥμισυ. 12. καὶ ὁ λ. A, δὲ ὁ λ. vulg. 16. βριαρῶς A. 17. μουντζῶσαι A. 20. ἡ add. ex A. ἐλάμβανεν A.

sedet deus aequus iudex inter me et Mauricium imperatorem: ipse violandae paci ansam dedit. captivos tamen omnes ei reddam accepto in singula capita nummo uno. Mauricius eam pecuniae summam depromere non tulit: quare dimidium nummum pro singulorum capite redimendo rursum postulat Chaganus: sed neque dimidiatum nummum, neque etiam ceratia quatuor, quae tandem pro singulis petierat Chaganus, Mauricius solvere admisit. eapropter Chaganus cunctos ad unum interfecit, et in propriam regionem regressus tributo, quod ex antiquis conditionibus Romani pendebant, quinquaginta millia de novo addidit. Istrum vero fluvium se non amplius traiecturos utrinque Romani et Bulgari convenere. ex istis odium ingens in Mauricium conflatum, unde et conviciis iniuriisque eum aperte proscindere, exercitus quoque grex universus per Thraciam sparsus ad ludibria dirasque in eum expuendas moveri. exercitus itaque missos ad Mauricium contra Comentiolum decrevit, qui se ab ipso in praelio proditos quererentur. adfuit e missis unus Phocas, qui coram Mauricio orans, audiente etiam senatu, insolentibus in eum probris invectus est: ita ut inflictis etiam colaphis, barbam illi e patriciis nonnemo vellicaverit. porro imperator obiectas Comentiolo accusationes non admisit:

τοῦτον τὸν καιρὸν ἐν Αἰγύπτῳ ἐν τῷ Νείλῳ ποταμῷ Μηνᾶ B τοῦ ἐπάρχου μετὰ λαοῦ πορευομένου ἐν τόπῳ ἐπιλεγομένῳ V. 188 Δῆλτα, ἡλίου ἀνίσχοντος, ζῶα ἀνθρωπόμορφα ἐφάνησαν ἐν τῷ ποταμῷ, ἀνήρ τε καὶ γυνή. καὶ ὁ μὲν ἀνὴρ εὔστερνος καταπληκτικός τε τὴν ὄψιν, ξανθὸς τὴν κόμην, μιξοπόλιος, καὶ μέχρι τῆς ὀσφύος ἐγύμνου τὴν φύσιν, καὶ πᾶσιν ἐδείκνυτο γυμνός· τὰ δὲ λοιπὰ μέρη τοῦ σώματος τὸ ὕδωρ ἐκάλυπτε· τοῦτον ὁ ἔπαρχος ὅρκοις ἔβαλλεν, μὴ καταλῦσαι τὴν θεωρίαν, πρὶν ἅπαντες ἐμφορηθῶσι τῆς παραδόξου ταύτης ὁράσεως. ἡ δὲ γυνὴ τούς τε μαζοὺς εἶχεν καὶ τὴν ὄψιν λείαν, καὶ τὴν κόμην βαθεῖαν, καὶ μέχρις ἐννάτης πως ὁ λαὸς ἐθαύ- C μαζεν ὁρῶν τὰ ζῶα ταῦτα. τῇ δὲ ἐννάτῃ ὥρᾳ ἔδυσαν ἐν τῷ ποταμῷ. ὁ δὲ Μηνᾶς ταῦτα τῷ βασιλεῖ Μαυρικίῳ γεγράφηκεν.

Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Ἰσακίου, Ἀντιοχείας Ἀναστα- A.M. 6093 σίου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Μαρτίῳ κς', ἰνδικτιῶνι δ', τῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἁγίου πάσχα Σοφία αὐγοῦστα ἡ γυνὴ Ἰουστίνου ἅμα Κωνσταντίνῃ γυναικὶ Μαυρικίου στέμμα κατασκευάσασαι D

2. ἐπάρχου A, ὑπάρχου vulg. ἐπιλεγομένῳ A, λεγομένῳ vulg. 8. μὴ om. A. 11. ἐννάτης πως — — — τῇ δὲ om. A. 19. γυναικὶ Κωνσταντίᾳ a, Κωνσταντίνῃ τῇ γυναικὶ A f, Κωνστ. γυν. vulg.

ac missos infecta penitus re dimisit: ex quo insidiarum in imperatorem deinceps structarum series processit. caeterum ad Nilum Aegypti fluvium cum Menas praefectus una cum exercitu, ad locum, qui Delta vocatur, iter faceret, sole oriente, visa sunt in flumine animalia specie humana, vir et foemina. vir erat bene compositus, pectore amplo, terribilis aspectu, fulvo crine, cui tamen inerant cani, et usque ad lumbos nudus naturam exhibebat spectandam, et nulla re tectus cunctorum oculis manifestus erat; caeteras vero corporis partes aqua obtegebat. hunc praefectus adiuravit, ne prius e conspectu discederet, quam omnes se raro adeo exsaturassent spectaculo. mulier et mammas habebat, et faciem levem, prolixosque crines. ad horam itaque nonam universus exercitus animalia cum admiratione spectavit: hora vero nona fluvium subiere. quod demum Menas imperatori scriptis enarravit.

Hierosolymorum episcopi Isacii, Antiochiae Anastasii annus A. C. 593 primus.

Hoc anno mensis Martii die sexto supra vigesimum, indictione quarta, ipso sancti paschatis die, Sophia augusta Iustini coniux, et Constantina Mauricii pariter uxor paratam imperatori coronam pretio

ὑπέρτιμον τῷ βασιλεῖ προσήγαγον. ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦτο θεασάμενος, ἀπελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῷ θεῷ τοῦτο προσήγαγεν, καὶ ἐκρέμασεν αὐτὸ ἐπάνω τῆς ἁγίας τραπέζης διὰ τριχαλάστου ἁλυσιδίου διαλίθου καὶ χρυσοῦ. αἱ δὲ αὐγοῦσται μεγάλως ἐλυπήθησαν τοῦτο μαθοῦσαι. καὶ ἐν μάχῃ Κωνσταντῖνα αὐγοῦστα πρὸς τὸν βασιλέα τὴν ἑορτὴν ἐποίησεν. ὁ δὲ βασιλεὺς μὴ προσχὼν τὰς ἐγκλήσεις τῶν ἐν Θρᾴκῃ στρατευμάτων κατὰ Κομεντιόλου, ὁ αὐτὸς Κομεντίολος ἀναλαβὼν τὸ ὁπλιτικόν, ἔρχεται ἐπὶ τὸν Ἴστρον, καὶ ἑνοῦται τῷ Πρί-
P. 237 σκῳ ἐν Σιγγιδόνι· καὶ λύεται ἡ πρὸς τοὺς βαρβάρους εἰρήνη. ταύτης λυθείσης ἔρχονται εἰς τὸ Βιμηνάκιον, ἥτις ἐστὶ νῆσος μεγάλη τοῦ Ἴστρου. ταῦτα δὲ ἀκούσας ὁ Χαγάνος, συναθροίσας τὰς ἑαυτοῦ δυνάμεις, ἐπὶ τὰ Ῥωμαϊκὰ χωρεῖ· τοὺς δὲ τέσσαρας αὐτοῦ υἱούς, παραδοὺς ἑτέρας δυνάμεις, παρέστησε φρουρεῖν τὰς διαβάσεις τοῦ Ἴστρου. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι σχεδίας ποιήσαντες, τὸν ποταμὸν διενήξαντο, καὶ πόλεμον μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Χαγάνου συνεστήσαντο, Πρίσκου στρατηγοῦντος. ὁ γὰρ Κομεντίολος ἀσθενήσας, εἰς τὸ Βιμηνάκιον τὴν νῆσον ἐκαθέζετο. ἐπὶ πολλὰς δὲ ὥρας τοῦ πολέμου κρατήσαντος καὶ τοῦ ἡλίου δύναντος, τριακοσίων τε Ῥω-

2. ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ a. 7. ἐν τῇ Θρ. A. 11. Βιμηνάκιον A, Βημηνάκιον vulg. 14. τοῖς δὲ τέσσαρσιν αὐτοῦ υἱοῖς A. 15. φρουρεῖν] τηρεῖν a. τὰς δυνάμεις τ. Ἴ. A a. 19. δὲ add. ex A.

quovis superiorem obtulerunt. imperator opus demiratus, ad ecclesiam proficiscitur, et in munus deo offert: ipsique supra sanctam mensam ex triplicibus catenulis lapidibus auroque consertis appendit. eo nuncio accepto augustae animo omnino consternatae: et inter querelas et offensas augusta Constantina cum imperatore diem solemnem egit. imperatore vero latas a Thracicis copiis adversus Comentiolum accusationes nullius faciente, ipse Comentiolus, versus Istrum acie educta, ad Singidonem Prisco adiungitur, et cum barbaris pacem initam solvit. ea violata Viminacium, quae est Istri magna insula, conveniunt. re accepta, Chaganus copias colligit, et Romanas provincias invadit: aliis vero turmis filiorum cum commissis, Istri fluminis quae forent vada tutanda mandavit. Romani vero tumultuariis lembis compositis traiecerunt amnem, et Prisco duce cum Chagani filio manus conserunt; Comentiolus enim infirma valetudine iactatus in insula Viminacio substiterat. ad plures autem horas certamine protracto, cum sol occideret, e Romanis trecenti occisi, barbarorum ad quater mille desiderati. copiis summo mane castris edu-

μαίων ἀναιρεθέντων, χιλιάδες τέσσαρες ἐκ τῶν βαρβάρων B διώλοντο. ἕωθεν δὲ πάλιν συντάξαντες τὰ στρατεύματα, πάλιν τοῦ πολέμου ἀπήρξαντο, καὶ πάλιν ὀκτὼ χιλιάδας τῶν βαρβάρων ἀνεῖλον. ὁμοίως καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ παραταξάμενοι ἐκ τῶν ὑψηλοτέρων οἱ Ῥωμαῖοι πρὸς τοὺς βαρβάρους ἐχώρησαν, καὶ τούτους τρέψαντες, καὶ ἐπὶ τὰ ὕδατα τῆς λίμνης τοὺς βαρβάρους ὠθήσαντες, πολλοὺς ἐξ αὐτῶν ἀπέπνιξαν· ἐν οἷς καὶ οἱ τοῦ Χαγάνου παῖδες ἀπεπνίγησαν· καὶ νίκην οἱ Ῥωμαῖοι περιφανῆ ἀνεδήσαντο. ὁ δὲ Χαγάνος συναθροίσας δυνάμεις πολλὰς κατὰ Ῥωμαίων ἐπήρχετο· πολέμου δὲ κροτηθέντος τρέπουσιν οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς βαρβάρους· καὶ πα- C σῶν οἱ Ῥωμαῖοι ἐπισημοτέραν ταύτην ἀπηνέγκαντο τὴν νίκην. ὁ δὲ Πρίσκος τέσσαρας χιλιάδας συντάξας τὸν Τίσσον ποτα- V. 189 μὸν περᾶσαι ἐκέλευσεν, καὶ κατασκοπῆσαι τὰ τῶν βαρβάρων σκηνώματα. οἱ δὲ βάρβαροι μηδὲν τῶν γεγονότων ἐγνωκότες, ἑορτὴν ἐπιτελοῦντες συνεποσίαζον. τούτοις οἱ Ῥωμαῖοι κρυπτῶς ἐπιπεσόντες, μέγιστον φόνον ἀπεργάζονται· τριάκοντα γὰρ χιλιάδας Γηπαίδων καὶ ἑτέρων βαρβάρων ἀπέκτειναν· καὶ πλείστην αἰχμαλωσίαν λαβόντες πρὸς τὸν Πρίσκον ὑπέστρεψαν. ὁ δὲ Χαγάνος πάλιν δυνάμεις συναθροίσας ἐπὶ τὸν Ἴστρον παραγίνεται. καὶ συμβαλόντες πόλεμον ἡττῶνται οἱ D

2. ἴσωθεν b. 3. χιλιάδες vulg. 7. ἐλάσαντες a. ἀπέπνιξαν A, ἔπνιξαν vulg. 8. τοῦ add. ex A. 13. Τίσσω A. 16. τούτοις — — φόνον om. b f.

etis et in aciem ex utraque parte compositis, bellum rursus instructum, et rursum e barbaris octies mille trucidati. tertio pariter die in ordinem distributi ex eminentiore loco Romani barbaros adorti, eorum acies fundunt, ac in paludem quandam adactos et in eius profundum impulsos, plures aquis suffocarunt, inter quos etiam ipsi Chagani liberi extincti: eo successu victoriam Romani consequuti sunt praeclarissimam. Chaganus maioris exercitus robore comparato, in Romanos facit impressionem, consertoque praelio, iterum barbaros fudere Romani: fuitque haec Romanorum victoria cunctis omnibus illustrior. Priscus porro armatorum millibus quatuor instructis, Tissum amnem transire, et hostium tentoria explorare iussit. barbari rei gestae penitus ignari festivum epulum celebrabant, et crapulis operam dabant. hos Romani ex improviso adorti, ingenti clade affecerunt: caesis enim Gepedum et aliorum barbarorum millibus triginta, et insuper praeda potiti uberrima, ad Priscum revertere. Chaganus autem exercitu restaurato ad Istrum venit: ubi commissa pugna barbari victi sunt, et in amnis fluentis submersi: cum quibus etiam Sclavini

βάρβαροι, καὶ εἰς τὰ ῥεῖθρα τοῦ ποταμοῦ ἀποπνίγονται. συναπόλλυνται δὲ τούτοις καὶ Σκλαβινοὶ πολλοί. ζῶντας δὲ ἐκράτησαν Ἀβάρους μὲν τρισχιλίους διακοσίους, καὶ βαρβάρους δισχιλίους. ὁ δὲ Χαγάνος εἰς Μαυρίκιον βασιλέα πρέσβεις ἀπέστειλεν ἀναλαβεῖν τοὺς ζωγρηθέντας πειρώμενος. ὁ δὲ Μαυρίκιος μήπω μαθὼν τὴν περιφανῆ τῶν Ῥωμαίων νίκην, γράφει τῷ Πρίσκῳ ἀποδοῦναι τῷ Χαγάνῳ τοὺς βαρβάρους μόνον. ὁ δὲ Κομεντίολος μόλις τῆς νόσου διαγενόμενος ἐξέρχεται εἰς Νόβας ζητῶν ὁδηγοὺς τοῦ ἐξαγαγεῖν αὐτὸν τὴν ὁδὸν Τραϊανοῦ τοῦ βασιλέως. γέρων δέ τις ταύτην ἐπιστάμενος, ἔφασκεν δυσχερῆ εἶναι καὶ ἀδιόδευτον, ἀπό τε τῶν ὑετῶν πολλῶν καὶ χειμῶνος ὄντος, ὑψηλὰ ὄρη καὶ χιόνας
P. 238 κεκτημένην. ὁ δὲ Κομεντίολος μὴ πεισθεὶς τοῖς λόγοις τοῦ γέροντος, ἀπέρχεται διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης. ψύχους δὲ γεγονότος ἐξαισίου καὶ μεγάλου κρύους, διαφθείρονται πολλοὶ τῶν Ῥωμαίων, καὶ τῶν νωτοφόρων ζώων τὰ πλεῖστα. καὶ μόλις εἰς τὴν Φιλιππούπολιν ἀφίκετο. κἀκεῖσε τῶν Ῥωμαίων παραχειμασάντων, ὁ Κομεντίολος εἰς Βυζάντιον ἔρχεται.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἀνήρ τις τὸ μοναχικὸν σχῆμα περιβεβλημένος καὶ ἐν ἀσκήσει διαλάμπων, σπαθίον γυμνώσας, ἀπὸ

2. τούτοις καὶ A, καὶ τούτοις vulg. 5. βουλόμενος a. 7. τῷ Χαγάνῳ om. a. 8. καὶ μόνον A, μόνους f. μόλις add. ex a. 9. Νόβας A a, νομὰς vulg. 10. ταύτην add. ex A. 11. δυσχερῆ εἶναι A a, δυσχερῆ ταύτην εἶναι vulg. 12. ὑετῶν A, ἐτῶν vulg. 16. νοτοφόρων vulg.

multi periere. vivi in potestatem Romanorum venerunt Avarum tria millia ducenti, barbari bis mille. Chaganus vero legatos ad Mauricium misit ad captivos redimendos: Mauricius nondum accepto tam praeclarae victoriae nuncio, Prisco scribit ut solos barbaros redderet. caeterum Comentiolus cum vix a languore se recepisset, in deserta Nomadum loca profectus est, ductores quaerens, qui sibi viam a Traiano olim tritam indicarent. senior autem quidam illius gnarus difficilem admodum et asperam, ceu quae a multis imbribus et inusitato perpetuae hiemis rigore horresceret undique, et praeruptis saxis niviumque globis quaqua versus obsideretur, praedicabat. Comentiolus spreto senis monito, viam illam capessit. cum autem immensum plane frigus asperumque gelu ingrueret, multi ex Romanis militibus, iumentorum vero maxima pars periit: vixque Philippopolim deventum est: ubi cum hibernarent milites Romani, Comentiolus Byzantium se contulit.

Eodem anno vir quidam monachorum habitu indutus, et continuis religiosae vitae exercitationibus insignis, a foro ad Chalcem us-

τοῦ φόρου μέχρι τῆς Χαλκῆς ξιφήρης διαδραμών, τὸν αὐτοκράτορα τοῖς πᾶσιν ἐν φόνῳ μαχαίρας τεθνήξεσθαι προηγόρευσεν. ὁμοίως καὶ Ἡρωδιανὸς Μαυρικίῳ εἰς τὸ φανερὸν B προανήγγειλεν τὰ τούτῳ συμβησόμενα. τοῦ δὲ βασιλέως νυκτὶ ἀνυποδύτου λιτανεύοντος μετὰ πάσης τῆς πόλεως, παρερχομένου ἐν τοῖς Καρπιανοῖς, στασιάζουσιν ἐκ τοῦ πλήθους τινές, καὶ λίθους κατὰ τοῦ βασιλέως ἔβαλλον· ὥστε μόλις τὸν βασιλέα σὺν Θεοδοσίῳ τῷ υἱῷ αὐτοῦ διασωθῆναι, καὶ τὴν εὐχὴν πληρῶσαι ἐν Βλαχέρναις. οἱ δὲ δῆμοι εὑρόντες ἄνδρα προσομοιοῦντα Μαυρικίῳ, καὶ βαλόντες αὐτῷ σαγίον μαῦρον καὶ ἀπὸ σκόρδων πλέξαντες στέφανον, καὶ εἰς ὄνον τοῦτον καθίσαντες, διέπαιζον λέγοντες· εὗρηκεν τὴν δαμαλίδα ἁπαλήν, καὶ ὡς τὸ καινὸν ἀλεκτόριν ταύτῃ πεπήδηκεν, καὶ ἐποίησεν παιδία ὡς τὰ ξυλοκούκουδα· καὶ οὐδεὶς τολμᾷ λα- C λῆσαι, ἀλλ' ὅλους ἐφίμωσεν· ἅγιέ μου, ἅγιε, φοβερὲ καὶ δυνατέ, δὸς αὐτῷ κατὰ κρανίου, ἵνα μὴ ὑπεραίρηται· κἀγώ σοι τὸν βοῦν τὸν μέγαν προσαγάγω εἰς εὐχήν. πολλοὺς δὲ τούτων πιάσας ὁ βασιλεὺς ἐτιμωρήσατο.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Νοεμβρίῳ ἰνδικτιῶνι ε' ὁ βασιλεὺς A.M. 6094
Μαυρίκιος Θεοδόσιον τὸν αὐτοῦ υἱὸν συνῆψεν πρὸς γάμον τῇ V. 190 D

10. βαλόντες A, βάλλοντες vulg. 11. καὶ εἰς ὄν. τ. καθίσαντες A, εἰς ὄν. τοῦτον καθίζοντες vulg. 13. ἀλεκτόριον A f. 14. ὡς τὰ] ὀστᾶ vulg. 15. καὶ δυνατὲ om. f. 16. αὐτῷ A, αὐτὸν vulg.

que nudatum gladium manu intentans morte gladio inferenda imperatorem ex hominibus excessurum cunctis praenunciavit: similiter Herodianus Mauricio palam, quae ipsi eventura essent, praedixit. caeterum imperatore nudis aliquando pedibus cum universo populo per civitatem cum precibus noctu procedente, ad Carpiana forte transitum habente, e plebe quidam exciti tumultuari et in eum lapides mittere, ita ut vix ipse cum Theodosio filio incolumis evaderet, et precem expleret in Blachernis. at forte plebs hominem quendam Mauricio similem inveniens, hunc nigri coloris sagulo indutum et corona ex alliis intexta redimitum in asinum imposuit, sedentique iocosis illudebat vocibus. teneram iuvenculam invenit, et velut exoriens Gallulus in eam insiliit: ac procreavit filios instar ligneorum crepitaculorum. nullus tamen audet conqueri: quin imo cunctorum obturat ora. sancte mi, o sancte, tremende et potens: ictum in eius cranium impinge, ne amplius efferatur: et ego voti reus bove tibi maximo litabo. imperator vero in plures ex seditiosis comprehensos suppliciis animadvertit.

Hoc anno mense Novembri indictione 5 Mauricius imperator A. C. 594

θυγατρὶ Γερμανοῦ πατρικίου στεφανώσαντος αὐτοὺς Κυριακοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. τῷ δὲ Ἰανουαρίῳ μηνὶ ια' Δομετιανὸς ἐπίσκοπος Μελιτινῆς, συγγενὴς τοῦ βασιλέως τέθνηκεν, καὶ ἐτάφη ἐν τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις ὑπὸ Κυριακοῦ τοῦ πατριάρχου, καὶ πάσης τῆς συγκλήτου τιμηθεὶς ἐπιτάφια. ὁ δὲ βασιλεὺς Πέτρον τὸν ἴδιον ἀδελφὸν στρατηγὸν πάλιν τῆς Θρᾴκης χειροτονήσας ἀπέστειλεν. ἠκηκόει γὰρ περὶ τοὺς καταράκτας ἀθροισθῆναι τὰ τῶν βαρβάρων πλήθη τὸν Ἀψὴχ
P. 239 στρατηγὸν ἔχοντα. ὁ δὲ Πέτρος ἀπέστειλεν πρὸς τὸν Ἀψὴχ πρεσβευτὴν περὶ εἰρήνης. ὁ δὲ Ἀψὴχ τοὺς καταράκτας ἐκ τῶν Ῥωμαίων ἐπεχείρει λαβεῖν· καὶ ὁ Χαγάνος ἐπὶ τὴν Κωνσταντίαν ἐχώρησεν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἐπὶ τὴν Θρᾴκην ἐπανέζευξαν, καὶ εἰς Ἀδριανούπολιν ἀφίκοντο. ὁ δὲ βασιλεὺς μαθὼν ὅτι ὁ Χαγάνος κατὰ τοῦ Βυζαντίου ἐπέρχεται, γράφει τῷ Πέτρῳ εἰς τὸν Ἴστρον ὑποστρέψαι. καὶ ἀποστέλλει Βώνοσον τὸν σκρίβωνα μετὰ ναυτιλίας τοῦ διαπερᾶναι τὸν λαόν. ἀποστείλας δὲ Πέτρος Γουνδόην τὸν ὑποστράτηγον πέραν τοῦ Ἴστρου, πολλῆς αἰχμαλωσίας ἐκράτησαν· ταῦτα μαθὼν ὁ
B Χαγάνος τὸν Ἀψὴχ μετὰ πλήθους ἀπέστειλεν, ὅπως τὸ τῶν ναυτῶν διολέσῃ ἔθνος, ὡς σύμμαχον τῶν Ῥωμαίων. τούτου

1. Ῥωμανοῦ a. 8. καταρράκτας A. 10. περὶ add. ex A.
11. ἐπὶ τὴν Κωνσταντίολον A, fort. ἐπὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν.
15. Βόνωσον A. 19. τῶν αὐτῶν f, ταυτῶν e.

filium filiae Germani patricii matrimonio iunxit, Cyriaco patriarcha Cpoleos nuptiales coronas imponente. Ianuario vero mense Domitianus Melitines episcopus imperatoris consanguineus diem extremum obiit, et a Cyriaco patriarcha ad sanctorum apostolorum sepultus est, senatu universo funebribus honoribus memoriam eius prosequente. porro imperator Petrum fratrem suum Thraciae ducem iterum renunciatum illuc transmisit. audierat enim barbarorum multitudinem Apsech duce ad cataractas congregari. Petrus autem misso ad Apsech legato de pace tractavit. Apsech ex adverso cataractarum locum Romanis eripere studebat, Chagano contra Cpolim expeditionem suscipiente. itaque Romani in Thraciam reversi Adrianopolim venerunt. verum ubi Chaganum Byzantium accedere cognovit imperator, Petro ut ad Istrum redeat, scribit. scribonem etiam Bonosum cum navigiis militem trans flumen devehendo mittit. Petrus misso Gundue legato exercitus trans Istrum praedam captivosque innumeros eius virtute coegit. quod cum Chaganus rescivit, Apsech cum copiis misit ad nautarum turbam illic conficiendam, utpote qui Romanis auxiliati fuissent. quo demum facto, portio quae barbaris contigerat, ad Roma-

δὲ γενομένου τῶν βαρβάρων ἀπόμοιρα προσεῤῥύη τοῖς Ῥωμαίοις. ὁ δὲ Μαυρίκιος ἐν ἑαυτῷ γενόμενος, καὶ εἰδὼς ὅτι οὐδὲν τὸν θεὸν λανθάνει, ἀλλὰ πᾶσιν ἀποδίδωσιν κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν, καὶ ἐπιλογισάμενος τὸ σφάλμα ὃ ἐποίησεν εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν, μὴ ἐξαγοράσας αὐτήν, συμφέρον ἔκρινεν ἐν τῷ βίῳ τούτῳ ἀπολαβεῖν τὰς ἁμαρτίας, καὶ μὴ ἐν τῷ μέλλοντι· καὶ ποιήσας δεήσεις ἐγγράφους, ἀπέλυσεν εἰς πάντας τοὺς πατριαρχικοὺς θρόνους καὶ πάσας τὰς ἐκκλησίας τὰς ὑπ' αὐτόν, καὶ εἰς τὰ μοναστήρια τὰ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐν τοῖς Ἱε- C ροσολύμοις, καὶ εἰς τὰς λαύρας χρήματα καὶ κηροὺς καὶ θυμιάματα· ὅπως εὔξωνται ὑπὲρ αὐτοῦ, ἵνα ἐνταῦθα ἀπολάβῃ, καὶ μὴ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι. ἐσκανδαλίζετο δὲ καὶ εἰς Φιλιππικὸν τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ, ὡς εἰς τὸ Φ γράμμα ὀνομαζόμενον. ὁ δὲ Φιλιππικὸς διαφόρως ἐπώμνυτο τῷ βασιλεῖ, ὡς καθαρός ἐστιν εἰς τὴν δουλείαν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔχει παρ' αὐτῷ λόγον ἢ δόλον. τοῦ δὲ Μαυρικίου τὸν θεὸν ἱκετεύοντος τοῦ ἐλεηθῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἐν μιᾷ κοιμωμένου αὐτοῦ εἶδεν ὀπτασίαν, εἰς τὴν χαλκῆν πύλην τοῦ παλατίου ἐν τῇ D

1. προσεῤῥύη τοῖς Ῥ. A, προσεῤῥύητο Ῥ. vulg. 4. ἐπιλογισάμενος A, ἐπιλογησάμενος vulg. 5. συμφέρον A, συμφέρειν vulg. 6. τὴν ἁμαρτίαν A. 7. τοὺς add. ex A f. 8. ἐκκλησίας] πολιτείας A. ὑπ' αὐτὸν A a e, ὑπ' αυτῶν vulg. 11. περὶ αὐτοῦ a. 12. καὶ ante εἰς add. ex A. εἰς τὸ φράγμα f. 16. λόγον ἢ om. A a f. 17. ἐν μιᾷ] fort. ἐν νυκτί.

nos recidit. caeterum Mauricius ad se reversus, certus deum nihil latere, verum pro meritis cuique suis vices rependere, et attentius secum reputans, quam, non redemptis captivis, admisisset offensam; utilius sibi duxit, in hac potius vita, quam in futuro saeculo, flagitiorum poenas si exsolveret. compositas itaque preces ac vota litteris consignata ad singulos patriarchales thronos et ecclesias eisdem subiectas, ad monasteria in desertis et Hierosolymis posita, misit; quibus etiamnum pecuniarum, cereorum et thuris munera adiunxit: quo suis illi orationibus obtineant, ut in hac terrestri potius, quam in futuri saeculi mora operum suorum compensationem accipiat. invisus sane erat ei Philippicus ex sorore gener ob Phi litteram a qua nomen ducebat exordium. Philippicus autem non una iuramenti ratione usus, sed tum diris invocatis, tum etiam deo in testem implorato, se in eius obsequio purum gerere consilium, et tam ab animi lenitate, quam dolis alienam semper mentem servasse coram imperatore affirmabat. Mauricius porro continuis precibus deum interpellans ut erga animam clementem eum experiatur, quadam nocte somno sopitus per visum imaginatus est, se astare coram imagine servatoris,

εἰκόνι τοῦ σωτῆρος ἑαυτὸν παρεστῶτα, καὶ λαὸν παρεστῶτα
αὐτῷ· καὶ φωνὴ γέγονε ἐκ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ μεγάλου
θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ λέγουσα· δότε Μαυ-
ρίκιον. καὶ κρατήσαντες αὐτὸν οἱ δίκης ὑπηρέται παρέστησαν
τῷ πορφυρῷ ὀμφαλίῳ τῷ ἐκεῖσε. καὶ ἔφη πρὸς αὐτὸν ἡ θεία
φωνή· ποῦ θέλεις ἀποδόσω σοι; ὧδε, ἢ ἐν τῷ μέλλοντι
αἰῶνι; ὁ δὲ ἀκούσας, ἔφη· φιλάνθρωπε δέσποτα, δικαιοκρί-
τα, ὧδε μᾶλλον, ἢ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι. καὶ ἐκέλευσεν ἡ
θεία φωνὴ ἐκδοθῆναι Μαυρίκιον καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ
τὰ τέκνα, καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτοῦ Φωκᾷ τῷ στρα-
P. 240 τιώτῃ. διυπνισθεὶς οὖν Μαυρίκιος καὶ καλέσας τὸν παρακοι-
μώμενον αὐτοῦ, ἀπέστειλε πρὸς Φιλιππικὸν τὸν γαμβρὸν αὐ-
V. 191 τοῦ ἐν σπουδῇ ἀγαγεῖν αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα. ἀπελθὼν
δὲ ὁ παρακοιμώμενος ἐκάλεσεν αὐτόν. ὁ δὲ ἐγερθεὶς καὶ
προσκαλεσάμενος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἠσπάσατο αὐτήν, λέ-
γων· σώζου, γύναι, οὐκ ἔτι με θεωρεῖς. ἡ δὲ ἀνέκραξεν
μετὰ κλαυθμοῦ φωνῇ μεγάλῃ πρὸς τὸν παρακοιμώμενον λέ-
γουσα· ὁρκῶ σε κατὰ τοῦ θεοῦ, τί ἐστι τὸ πρᾶγμα, δι' ὃ ζη-
τεῖ αὐτὸν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ; ὁ δὲ ἐπωμόσατο ἀγνοεῖν, καὶ ὅτι
αἰφνίδιον ἐξ ὕπνου ἀναστὰς ὁ βασιλεὺς ἀπέστειλέ με. ὁ δὲ
B Φιλιππικὸς ᾐτήσατο μεταλαβεῖν, καὶ οὕτως ἀπῄει πρὸς τὸν

4. δίκην A a e. 8. ἢ μὴ ἐν A. 11. οὖν A, δὲ ὁ vulg.
16. γύναι om. A f.

quae ad portam aeream, et turbam maximam circa se collectam: vocem vero ex magni dei et servatoris nostri Iesu Christi effigie prodeuntem audiri: producite Mauricium: mox vero comprehensum a iudicii ministris ad porphyreticum umbilicum ibidem positum stetisse. tum ad eum divina vox: ubi vis, inquit, tibi pro operibus retribui? num hic, vel in futuro saeculo? his auditis, responde: humanissime domine, iudex aequissime, hic certe potius, quam in futuro saeculo. illa itaque divina vox Mauricium, et eius uxorem, liberos, et omnem eius prosapiam Phocae militi tradi iussit. excitus a somno Mauricius vocatum ad se accubitorem Philippicum generum quantocius accersendum imperat. profectus accubitor virum vocat. ille somno excusso, coniugem etiam excitat, et salutem osculo precatus: vale, inquit, coniux, nunc ultimo me vides. illa magni eiulatus voce ad accubitorem exclamans: obtestor te, ait, per deum, quidnam rei est, quod virum hac hora quaerit imperator? affirmat ille iusiurandis se nescium: tantum de repente a somno liber imperator exsurrexit, et me huc misit. Philippicus eucharistiae recipiendae facultate petita, ea instructus ad imperatorem pergit. uxor autem eius Gordia querula,

βασιλέα. ἡ δὲ γυνὴ αὐτοῦ Γορδία ἔκειτο χαμαὶ ὀδυρομένη καὶ κλαίουσα, καὶ τὸν θεὸν ἱκετεύουσα. εἰσελθὼν δὲ ὁ Φιλιππικὸς ἐν τῷ βασιλικῷ κοιτῶνι, ἔρριψεν ἑαυτὸν εἰς τοὺς πόδας τοῦ βασιλέως. ὁ δὲ βασιλεὺς λέγει αὐτῷ· συγχώρησόν μοι διὰ τὸν θεόν, ὅτι ἥμαρτόν σοι. ἕως γὰρ τοῦ νῦν ἐσκανδαλιζόμην εἰς σέ. καὶ κελεύσας ἐξελθεῖν τὸν παρακοιμώμενον ἀναστὰς ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Φιλιππικοῦ, λέγων· συγχώρησόν μοι· ἀσφαλῶς γὰρ οἶδα ὅτι οὐδὲν ἥμαρτες εἰς ἐμέ. ἀλλ' εἰπέ μοι, τίνα γινώσκεις ἐν τοῖς ἡμετέροις τάγμασι Φωκᾶν στρατιώτην; ὁ δὲ Φιλιππικὸς ἀναλογισάμενος, λέγει αὐτῷ· ἕνα γινώσκω, ὅς τις πρὸ καιροῦ ὀλίγου πεμφθεὶς ἐντολικάριος ἐκ C τοῦ στρατοῦ ἀντέλεγεν τῷ κράτει σου. ὁ δὲ βασιλεὺς ἔφη· ποίας ἐντεύξεώς ἐστιν; ὁ δὲ Φιλιππικὸς εἶπεν· νεώτερος, θρασὺς καὶ δειλός. τότε λέγει Μαυρίκιος· ἐὰν δειλός, καὶ φονεύς. καὶ ἐξηγεῖτο τῷ Φιλιππικῷ τὴν τοῦ ὀνείρου ἀποκάλυψιν. τῇ δὲ νυκτὶ ἐκείνῃ ἐφάνη ἀστὴρ ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ λεγόμενος κομήτης. τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ, ἔφθασεν καὶ ὁ ἀποσταλεὶς Μαγιστριανὸς πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ ἁγίους πατέρας, φέρων παρ' αὐτῶν ἀπόκρισιν τοιαύτην· ὅτι ὁ θεὸς δεξάμενος τὴν μετάνοιάν σου, σώζει τὴν ψυχήν σου, καὶ μετὰ ἁγίων κατατάττει σε

2. ἐλθὼν A. 7. τοῦ add. ex A. 10. ἀναλογισάμενος A a f, ἅμα λογισ. vulg. 16. δὲ add. ex A. 19. τοιαύτην A, αὕτην vulg. 20. καὶ add. ex A.

plorans, et divini numinis opem suis precibus advocans in humum proiecta iacebat. Philippicus imperatoris cubiculum ingressus, ad eius pedes provolvitur. ad quem imperator: per deum immortalem, inquit, ignosce quod in te peccavi. ad hanc siquidem horam te suspectum et invisum habui. et accubitore secedere iusso, exurgens e lecto ad Philippici pedes procidens, ignosce mihi, subiunxit: te namque nihil in me peccasse, certus sum. verum, si quempiam inter legiones nostras Phocam nomine noveris, edissere. tum Philippicus secum aliquamdiu cogitans, unum, inquit, eiusmodi nominis novi; qui nuper missi munere apud te ab exercitu fungens imperio tuo verbis audacioribus sese opponebat. rogat imperator: cuius indolis est, ac naturae? subinfert Philippicus: iunior est adhuc, temerarius, et timidus. ait Mauricius: si timidus caedium amans est, et sanguinis: suique insomnii enarrationem ad Philippicum: instituit. ea nocte astrum, cui nomen cometes, in caelo visum est: sequenti porro luce Magistrianus ad sanctos eremi patres delegatus, responsum istiusmodi ab eis ferens, rediit. poenitentiam tuam deus approbat, et anima tua damnationis poena servata, cum omni familia tua in sanctorum

πανοικεί. τῆς δὲ βασιλείας μετὰ ἀτιμίας καὶ μετὰ κινδύνου ἐκπίπτεις. ταῦτα ἀκούσας Μαυρίκιος ἐδόξασεν μεγάλως τὸν Θεόν.
D τῆς τοίνυν μετοπωρινῆς ὥρας καταλαβούσης, καὶ Μαυρικίου βασιλέως τῷ Πέτρῳ ἐν τῇ τῶν Σκλαβινῶν χώρᾳ προστάξαντος τὸν λαὸν παραχειμάσαι ἀντέστησαν οἱ Ῥωμαῖοι μὴ καταδεχόμενοι τοῦτο ποιεῖν, διά τε τὴν τῶν ἵππων ταπείνωσιν, καὶ διὰ τὸ πολλὴν πραῖδαν ἐπιφέρεσθαι, καὶ διὰ τὸ πλήθη βαρβάρων παρακεχῦσθαι τῇ χώρᾳ, καὶ στάσιν ἐμελέτησαν. ὁ δὲ στρατηγὸς ἀγανακτῶν κατὰ τοῦ λαοῦ εἰς πόνους αὐτοὺς ἐνέβαλλεν. ἐπιπίπτουσι τοίνυν ὑετοὶ λαῦροι τῷ στρατῷ, καὶ ψῦχος πολύ. ὁ δὲ Πέτρος ἀπὸ εἴκοσι μιλίων τῆς στράτας
P. 241 τὴν διατριβὴν ἐποιεῖτο. Μαυρίκιος δὲ τῷ Πέτρῳ ἐνώχλει διὰ γραμμάτων διαπερᾶσαι τὸν Ἴστρον· καὶ τὰς χειμερινὰς ἀποτροφὰς τοῦ λαοῦ ἐκ τῆς τῶν Σκλαβινῶν χώρας ἀρύσασθαι, ὅπως μὴ δημοσίας σιτήσεις ἀναγκασθῇ τοῖς Ῥωμαίοις παρασχέσθαι. ὁ δὲ στρατηγὸς μεταστειλάμενος τὸν Γουνδόην ἔφη· λίαν μοι βαρύτατα τοῦ βασιλέως προστάγματα ἐπὶ ἀλλοτρίας γῆς Ῥωμαίους χειμάσαι προστάσσοντος, καὶ τὸ παρακοῦσαι χαλεπόν· καὶ τὸ ὑπακοῦσαι, δεινότερον. οὐδὲν

3. καταλαβούσης A, καταλαμβανούσης vulg. 4. προστάξαντος τὸν λαὸν παραχειμάσαι A, παραχειμάσαι κελεύσαντος vulg. ἀντέστησαν A, ἀνέστησαν vulg. 6. τὴν add. ex A. 12. ἐνώχλει A, ἐπώχλει vulg. 17. ἔφη add. ex A. 18. προστάσσοντος om. A. καὶ τὸ παρακοῦσαι χαλ. A a, καὶ τὸ ἐπακοῦσαι δεῖν χαλ. vulg. 19. καὶ τὸ ὑπακοῦσαι A a, καὶ τὸ παρακοῦσαι vulg.

album te ascribit: imperii vero dignitate cum dedecore et vitae periculo excides. his auditis Mauricius totis viribus laudes deo retulit. autumno igitur appetente, et Mauricio imperatore Petrum cum exercitu in Sclavinorum agris hibernare iubente, milites imperata facere detrectantes tumultuantur, et equos iam defatigatos, multamque praedam se avehere, sparsasque per regionem adversariorum copias passim occurrere causati, in rebellionem versi sunt. quare dux exercitus in rebellantes invectus duris eos laboribus subigere moliebatur: tunc admodum copiosi imbres, frigusque ingens castris incubuit. porro Petrus ad passuum viginti millia a via remotior moram agebat. Mauricius interea per litteras etiam moleste iussitabat exercitum trans Istrum duci, et ex Sclavinorum agris annonam in hiemem ei subministrari, ne ipse ex publico commeatum praebere cogeretur. dux autem Gundui ad se vocato, quam dura, inquit, imperatoris iussa, in alieno hostilique solo exercitum hiemare praecipientis! parendi sane necessitas gravis: detrectandi difficultas maior. nil equidem boni

καλὸν τίκτει φιλαργυρία, μήτηρ δὲ πάντων τῶν κακῶν καθέστηκεν. ταύτην νοσῶν ὁ αὐτοκράτωρ τῶν μεγίστων κακῶν αἴτιος τοῖς Ῥωμαίοις γίνεται. μεταστειλάμενος δὲ τοὺς ταξιάρχας B τοῦ λαοῦ, τὸν τοῦ βασιλέως σκοπὸν αὐτοῖς παρεδήλωσεν. οἱ δὲ ἔφησαν· τὸν λαὸν τοῦτο μὴ καταδέξασθαι. ὁ δὲ V. 192 λαὸς τοῦτο ἀκούσας ἐστασίασεν· καὶ οἱ ἐπίσημοι ἄρχοντες φυγόντες ἐξ αὐτῶν πρὸς τὸν στρατηγὸν παρεγένοντο. τὰ δὲ πλήθη συναθροισθέντα προβάλλονται ἔξαρχον Φωκᾶν τὸν κένταρχον, καὶ ἐπὶ ἀσπίδος τοῦτον ὑψώσαντες εὐφήμησαν ἔξαρχον. καὶ ταῦτα ὁ Πέτρος ἀκηκοὼς εἰς φυγὴν ἐτράπη, καὶ τῷ βασιλεῖ πάντα κατάδηλα ἐποίησεν. ὁ δὲ βασιλεὺς τὰ δυσχερῆ ταῦτα ἀκούσας, κρύπτειν αὐτὰ τῷ πλήθει ἐπειρᾶτο. δευτέρᾳ δὲ ἡμέρᾳ καὶ ἱππικὸν ἐπετέλεσεν, τὰ τῆς συμφορᾶς ἀποκρύπτων. C ὁ δὲ δῆμος τῶν Πρασίνων ἔκραξεν, λέγων· Κωνσταντῖνος καὶ Δομεντίολος, δέσποτα Ῥωμαίων τρισαύγουστε, τῷ οἰκείῳ σοῦ δήμῳ παρενοχλοῦσιν, ἵνα ὁ κρούκης διοικήσῃ, εἰς ἃς ἔχομεν ἁμαρτίας. ὁ θεὸς ὁ τὰ πάντα δημιουργήσας ὑποτάξει πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον ἐμφύλιόν τε καὶ ἀλλόφυλον, καὶ χωρὶς αἱμάτων. ὁ δὲ βασιλεὺς τοῖς δήμοις ἐδήλωσεν· μηδὲν ὑμᾶς ταράξῃ ἀλόγων στρατιωτῶν ἀκοσμία καὶ ἀταξία.

5. οἱ δὲ A, αὐτοὶ δὲ vulg. τοῦτο A, τοῦτον vulg. 9. ἀσπίδος A, ἀσπίδα vulg. 11. πάντα A, ταῦτα vulg. 13. ἐπετέλεσεν A, ἀπετ. vulg. 15. Δομεντζίολος A.

atque honesti avaritia peperit; quin immo incommodorum omnium mater apud omnes aestimatur. huius contagio imperator infectus ingentium malorum auctor Romanae rei publicae habebitur. convocatis subinde agminum praefectis, imperatoris voluntatem ipsis patefacit: qui, milites illam minime executuros, dixere. illa quoque publice enunciata, confestim exercitus omnis in rebellionem motus. periculo subducunt se primores, et ad ducem palantes se conferunt. quamobrem agmina in unum collecta Phocam centurionem exarchum creavere: tumque clipeo sublatum exarchum faustis acclamationibus prosequuti sunt. ea re intellecta, Petrus fuga lapsus certiorem de omnibus fecit imperatorem. Mauricius nuncium adeo gravem atque molestum accipiens, urbicariis turmis caelare satagebat. die vero secunda insequente, quo magis infortunium occultaret, certamen equestre celebravit. tum vero Prasinorum factio in has voces erupit: Constantinus et Domentiolus, Romanorum domine, ter auguste, sollicitant populum, ut, peccatis nostris exigentibus, furcifer rei communis administrator instituatur: deus rerum omnium opifex adversarios et hostes universos intestinos aeque ac exteros citra sanguinis effusionem

οἱ δὲ Βένετοι εἶπον· ὁ θεὸς ὁ κελεύσας σε βασιλεύειν ὑποτάξει σοι πάντα τὸν πολεμοῦντα τὴν βασιλείαν σου. εἰ δὲ Ῥωμαῖός ἐστιν ὁ ἀγνωμονῶν σε εἰς δουλείαν σοι τοῦτον ὑπο-
D τάξει χωρὶς αἱμάτων. τούτους δὲ ὁ βασιλεὺς καθοπλίσας καὶ λόγοις ἠπίοις κατευνάσας, σὺν τοῖς δημάρχοις φυλάττειν τὰ τείχη τῆς πόλεως προσέταξεν. τοῦ δὲ υἱοῦ τοῦ βασιλέως ἅμα Γερμανοῦ τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ εἰς Καλικράτειαν κυνηγετοῦντος, ἀποστέλλουσι γράμματα οἱ Ῥωμαῖοι πρὸς Θεοδόσιον ἀξιοῦντες ὑπ' αὐτοῦ βασιλεύεσθαι, εἰ δὲ μή, κἂν Γερμανὸν προσαγορεῦσαι βασιλέα· μηδὲ γὰρ ἔτι ἀνέχεσθαι ὑπὸ Μαυρικίου βασιλεύεσθαι. ταῦτα ὁ Μαυρίκιος μαθών, μεταστέλλεται τὸν υἱὸν πρὸς ἑαυτόν. Κομεντίολον δὲ τὰ τείχη φρουρεῖν προσέταττε. τὸν δὲ Γερμανὸν σὺν τῷ υἱῷ Θεοδοσίῳ κατῃτιᾶτο τῶν συμφορῶν αἴτιον γεγονέναι. τοῦ δὲ Γερμανοῦ ἀπολογουμένου, Μαυρίκιος ἔφη· ὦ Γερμανέ, δύο εἰσὶ
P. 242 τεκμήρια τῆς ὑπονοίας μου· τά τε ἐκ τοῦ λαοῦ πρός σε γράμματα, καὶ τοῦ φείδεσθαι τὸν λαὸν τῆς ἀγελαίας ἵππου τῆς νεμομένης σοι εἰς τὰ προάστεια. πάντα γὰρ διήρπασαν, καὶ τῶν σῶν ἐφείσαντο. φείδου, Γερμανέ, τοῦ μηκύνειν τὸν

2. τὸν πολεμοῦντα A, τῶν πολεμούντων vulg. τῇ βασιλείᾳ A. 7. αὐτοῦ add. ex A. 9. εἰ δὲ μὴ ὑπὸ Μαυρικίου βασιλεύεσθαι add. ex A et aliis codd. 13. τὸν δὲ Γ. A, τὸν Γ. δὲ vulg. 18. διήρπασαν A, ἐφήρπασαν vulg. 19. ἐφείσαντο A, ἔφεισαν vulg.

tibi subiiciet. imperator ad haec factionibus significavit: insanientium militum motus indecentes atque seditio nequicquam vos moveant. tum Veneti: deus qui te imperatorem esse iussit cunctos maiestati tuae armis adversantes prosternet. si Romanus sit, qui tam ingrate tecum agit, hunc absque caedis periculo iterum servituti tuae subiiciet. illos itaque armis instructos et blandis verbis delinitos urbis moenia custodire iussit imperator. filio vero imperatoris ad Calicratiam cum Germano socero venatu se exercente, ad ipsum Theodosium, ut imperium suscipiat, litteras dirigunt Romani, si nollet, vel Germanum imperatorem renuntiaturos: non enim diutius posse tolerari Mauricii dominationem. ea re comperta filium ad se advocat Mauricius: moenium vero defensionem Comentiolo commendat. tum Germanum una cum filio Theodosio, ceu imminentium calamitatum auctorem, incusare. Germano crimen excusatione depellente: o Germane, inquit Mauricius, suspicionis meae duo sunt argumenta validissima: a populo nimirum ad te missae litterae, et quod equarum tuarum gregi ad urbis vicina loca pascenti populus idem pepercit. caeteris enim direptis, ex populi in te humanitate res tuae tectae

λόγον, οὐδὲν ἥδυτερον τοῦ διὰ ξίφους τεθνάναι. ὁ δὲ Γερμανὸς εἰς τὸν ναὸν τῆς Θεομήτορος τῶν Κύρου προσέφυγεν. καὶ ὁ βασιλεὺς τοῦτο μαθὼν Στέφανον τὸν εὐνοῦχον ἀπέστειλεν τοῦ ἐξαγαγεῖν τὸν Γερμανὸν τῆς ἐκκλησίας. τοῦ δὲ Στεφάνου βιαίως ἐξαγαγεῖν τοῦτον θελήσαντος, οἱ τοῦ Γερμανοῦ ὑπασπισταὶ ἀντικαταστάντες, ἐξωθοῦσι τὸν Στέφανον, καὶ λαβόντες τὸν Γερμανὸν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν καταφεύγου- B
σιν. ὁ δὲ βασιλεὺς ῥάβδοις ἐμαστίγου Θεοδόσιον τὸν ἑαυτοῦ υἱόν. ἔφασκεν γὰρ δι' αὐτοῦ Γερμανὸν φυγαδευθῆναι· καὶ ἀποστέλλει ἐξκουβίτωρας τοῦ ἐξαγαγεῖν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τὸν Γερμανόν. ἐντεῦθεν θρύλλος μέγας τῇ πόλει ἐνέσχηψεν. ὁ δὲ Γερμανὸς ἠθέλησεν ἐξελθεῖν, καὶ δοῦναι ἑαυτόν. τὰ δὲ πλήθη οὐ κατεδέξαντο, ἀλλ' ὕβρεσι μεγάλαις τὸν βασιλέα ἠτίμασαν, λέγοντες· μὴ σχοίη δέρμα, ὁ φιλῶν σε Μαυρίκιε Μαρκιανιστά. οἱ τοίνυν τὰ τείχη φρουροῦντες ταῦτα μαθόντες, τῆς φρουρᾶς κατημέλησαν. τότε οἱ τοῦ Πρασίνου μέρους τὴν οἰκίαν τοῦ Κωνσταντίνου, τοῦ λεγομένου Λάρδου, καταφλέγουσιν. ὁ δὲ Μαυρίκιος μεσούσης τῆς νυ- C
κτὸς ἀποδυσάμενος τὴν βασιλικὴν στολήν, καὶ ἰδιωτικὴν περιβαλόμενος, εἰς δρόμωνάς τε εἰσελθών, μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ καὶ Κωνσταντίνου, ἀποδιδράσκει. τὰ V. 193

2. εἰς τὰ Κύρου a. 5. βιαίως ἐξαγαγεῖν τοῦτον A, τ. ἐξ. βιαίως vulg. 9. Γερμανὸν add. ex A. 14. ἠτίμασαν A, ἠτοίμασαν vulg. σχοίη] ἔσχῃ A f. 19. περιβαλόμενος A, περιβαλλ. vulg.

partaeque perstiterunt. parce, Germane, sermones ambagibus involvere, morte gladio inferenda nihil mihi incundius. tum Germanus ad dei genitricis aedem, cui a Cyro factum nomen, confugit. quod ubi rescivit imperator, Stephanum eunuchum, qui Germanum ecclesia educeret, misit. Stephano ad eum eruendum vim adhibente, Germani stipatores contra resistentes, Germanum inde ereptum ad magnam ecclesiam fuga celeri deducunt. interea filium Theodosium virgis caedi iubet imperator. Germanum enim eius consiliis fugam arripuisse causabatur. quare excubitores qui eum ecclesia extrahant, mandat: ex quo tumultus ingens civitatem universam invadit. cum vero Germanus exire, ac se ultro dedere pararet, plebs id minime passa est: quin petulantioribus conviciis in imperatorem invecta, excorietur, exclamavit, qui te diligit, Mauricie Marcianista. istis auditis, qui moenibus defendendis invigilabant, deseruere custodiam. tum vero qui Prasinae parti affecti, Constantini, cui cognomen Lardus, aedem succenderunt. ergo Mauricius imperatoris insignibus et vestibus exutus, privatum induens, media nocte, conscensis dromonibus, cum

δὲ πλήθη δι' ὅλης τῆς νυκτὸς αἰσχίσταις ὕβρεσι τὸν βασιλέα καθύβριζον ἐπίσκοπόν τε, καὶ τὸν πατριάρχην Κυριακόν. λαίλαπος τοίνυν γενομένου μεγάλου μετὰ κινδύνων μεγίστων διασώζεται Αὐτόνομος. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ νυκτὶ ἐπιτίθενται αὐτῷ καὶ νόσοι ἀρθρίτιδες, ἃς ποδαλγίας καὶ χειραλγίας καλοῦσιν. ἐντεῦθεν ἀποστέλλει Θεοδόσιον τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πρὸς Χοσρόην
D τὸν βασιλέα Περσῶν μετὰ Κωνσταντίνου, ὅπως ὑπομνήσῃ τῶν ὑπὸ Μαυρικίου γεγονότων αὐτῷ, καὶ τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς εὐεργεσίας προσνείμῃ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ὁ δὲ Γερμανὸς πέμπει πρὸς Σέργιον τὸν Δήμαρχον τοῦ Πρασίνου μέρους, ὅπως συναγωνίσηται αὐτῷ τοῦ βασιλεῦσαι, ὑποσχόμενος τιμῆσαι τὸ μέρος τοῦ Πρασίνου, καὶ αὐτὸν μεγάλαις ἀξίαις περιβαλεῖν. ὁ δὲ Σέργιος τοῖς ἐπισημοτέροις τοῦ δήμου τοῦτο ἐθάρρησεν. οἱ δὲ τοῦτο οὐ κατεδέξαντο λέγοντες· οὐκ ἄν ποτε Γερμανὸς τῆς τῶν Βενέτων προσπαθείας ἀποστήσεται. οἱ δὲ Πρά-
P. 243 σινοι ἐξελθόντες εἰς τὸ Ῥήγιον μεγάλαις εὐφημίαις ἐτίμων τὸν τύραννον Φωκᾶν, καὶ πείθουσιν αὐτόν, ἐν τῷ Ἑβδόμῳ παραγενέσθαι. πέμπει τοίνυν ὁ Φωκᾶς Θεόδωρον τὸν ἀσηκρῆτις, καὶ εἰσελθὼν ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἐπανέγνωσεν τῷ

4. αὐτόνομος A. 5. ἐνταῦθα a. 6. Χοσρόην add. ex A. 7. ὑπομνήσῃ τῶν A, ὑπομνησθῇ vulg. 10. τὸν add. ex A. 16. ἐτίμων] εὐφήμουν a. 18. ὁ add. ex A. Ἀσηκρήτην A b, Ἀσηκρήτης a, Ἀσικρίτην f.

uxore, liberis, et Constantino, fuga salutem quaerit. populi vero turmae turpibus verbis et foedis iniuriis per totam noctem imperatorem proscindere, et in ipsum patriarcham Cyriacum dicteria illiberalesque iocos spargere. exorta autem subinde tempestate maxima, Mauricius post varia discrimina ad Autonomum salvus delatus est. eademque nocte morbus articularis, quem a manuum pedumque doloribus, podalgiam, et chiralgiam nuncupant, eum corripuit. exinde Theodosium filium cum Constantino mittit ad Persarum regem Chosroëm, quo beneficii quondam collati memoriam renovaret, et proprio filio grati animi officium rependeret, et gratiae vicem refunderet. interea Germanus ad Sergium Prasinae factionis tribunum delegat, ut is sibi ad derelictum imperium obtinendum operam accommodet, factionem Prasinam multis honoribus aucturum, ipsumque insolitis dignitatibus cumulaturum pollicitus. Sergius cum factionis suae praecipuis consilium communicat: rem vero propositam illi respuentes, nusquam, inquiunt, ea, qua fertur in Venetos propensione Germanus discedet. itaque Prasini Rhegium usque progressi, faustis salutationibus tyrannum Phocam excipientes, ad Hebdomum accedere suadent. Phocas subinde Theodorum a secretis delegat, qui in magnam ecclesiam ingres-

λαῷ, ὅπως ὁ πατριάρχης καὶ οἱ δῆμοι καὶ ἡ σύγκλητος ἀφίκωνται ἐν τῷ Ἑβδόμῳ. τούτου τοίνυν γεγονότος, καὶ πάντων ἐν τῷ Ἑβδόμῳ ἀφικομένων, Κυριακὸς ὁ πατριάρχης ἀπῄτησεν τὸν τύραννον ὁμολογίαν περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ τοῦ ἀτάραχον φυλάξαι τὴν ἐκκλησίαν. ἔδοξεν δὲ ὁ τύραννος τὸν Γερμανὸν εἰς βασιλέα προτρέπεσθαι. τοῦ δὲ Γερμανοῦ κατειρωνευομένου μὴ θέλειν, καὶ τῶν δήμων εὐφημούντων τὸν B
τύραννον, ἀναγορεύεται τὸ κακόν· καὶ κύριος τῶν σκήπτρων ὁ τύραννος προχειρίζεται, καὶ κρατεῖ τῆς εὐδαιμονίας ἡ συμφορά, καὶ λαμβάνει τὴν ἔναρξιν τὰ μεγάλα τῶν Ῥωμαίων ἀτυχήματα. ἡ δὲ ἀναγόρευσις τοῦ τυράννου εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ἐγένετο. δύο δὲ ἡμέρας ἐν τούτῳ διατρίψας τῇ τρίτῃ εἰς τὰ βασίλεια εἰσῆλθεν ἐπὶ βασιλικῆς ἁμάξης καθεζόμενος. τῇ δὲ πέμπτῃ ἡμέρᾳ Λεοντίαν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἔστεψεν αὐγοῦσταν. καταστασιάζουσι C
τοίνυν τὰ μέρη πρὸς ἄλληλα ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ διὰ στάσεις τόπων. ὁ δὲ τύραννος τὸν Ἀλέξανδρον τὸν συναντάρτην αὐτοῦ ἐξέπεμψεν κατευνάσαι τὰ μέρη. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος Κοσμᾷ τῷ τῶν Βενέτων δημάρχῳ χεῖρας ἐπιβαλών, ὤθησέν τε καὶ

2. τούτου — ἀφικομένων] ἀφικομένων δὲ vulg. 3. ὁ add. ex A. 12. ἐγένετο A, γέγονεν vulg. 14. Λεοντιάν A. 16. διάστασις τόπον A f, διάστασις τόπων a. 18. ἐξέπεμψεν A, ἔπεμψεν vulg.

sus audiente populo ex tabella recitavit, ac iussit, patriarcham, populi factiones, et senatum ad Hebdomum convenire. quo demum facto, cum universi ad Hebdomum se contulissent, Cyriacus patriarcha sponsionem a tyranno exegit, qua se rectam fidem retenturum, ecclesiamque a turbis immunem conservaturum promitteret. porro tyrannus de eligendo in imperatorem Germano simulate consilium iniit. cum vero Germanus dolos mentitus se recusare profiteretur, factionesque interim tyrannum repetitis vocibus promovere non desisterent, pernicies et imperii clades imperator renunciatur. ita tyrannus sceptrorum dominus salutatur, calamitas felicitatis iura obtinet, et Romanorum aerumnae ingentiores ex adversis istis exordiis erumpunt. porro tyranni inauguratio ad Ioannis Baptistae templum peracta est. duos vero dies ibi moratus, tertio tandem imperatorio curru vectus in regiam penetravit. quinto insuper ab adventu die Leontiam uxorem imperiali redimivit corona, et augustam renunciavit. de stationum autem locis dissidentes ab invicem factiones eodem die seditionem moverunt. quare tyrannus Alexandrum conspirationis initae socium ad partes componendas misit. Alexander in Cosmam Venetorum tribunum manu violenter illata, audacius impulit, et

ὕβρισεν. οἱ δὲ Βένετοι ἀγανακτοῦντες, ἔκραζον· ὕπαγε· μάθε τὴν
κατάστασιν, ὁ Μαυρίκιος οὐκ ἀπέθανεν. ὁ δὲ τύραννος τού-
των ἀκηκοὼς τῶν φωνῶν, ἐπὶ τὸν τοῦ Μαυρικίου φόνον κι-
νεῖται· καὶ ἀποστείλας στρατιώτας, ἤγαγεν αὐτοὺς ἐν Χαλ-
κηδόνι εἰς τὸν Εὐρωπίου λιμένα. καὶ προαναιροῦνται τοῦ
βασιλέως οἱ παῖδες οἱ ἄρρενες ἐπ' ὄψεσιν αὐτοῦ πέντε, ἐν-
D τεῦθεν προκολάζων τὸν βασιλέα τῇ τῶν παίδων σφαγῇ· ὁ δὲ
Μαυρίκιος φιλοσοφῶν τῷ δυστυχήματι, τὸν ἐπὶ πάντων ἐπε-
καλεῖτο θεόν· καὶ πυκνῶς ἐφθέγγετο· δίκαιος εἶ, κύριε, καὶ
εὐθεῖαι αἱ κρίσεις σου. γίνεται τοίνυν τῶν παίδων ὁ θάνα-
V. 194 τος τοῦ πατρὸς ἐπιτάφιον προσεπιδειξαμένου τὴν ἀρετὴν ἐν
τῷ μεγέθει τῶν συμφορῶν. τῆς γὰρ τιθηνῆς αὐτοῦ κλεψάσης
ἕνα τῶν βασιλικῶν μειρακίων, καὶ πρὸς σφαγὴν τὸ ἑαυτῆς
ἐπιδούσης, ὁ Μαυρίκιος οὐ κατεδέξατο, ἀλλὰ τὸ ἴδιον ἐπεζή-
τησεν· φασὶ δέ τινες, ὅτι τούτου σφαγέντος, γάλα σὺν τῷ
αἵματι ἔρρευσεν, ὥστε πάντας τοὺς ὁρῶντας θρηνῆσαι δεινῶς.
P. 244 οὕτω μὲν οὖν ὁ βασιλεὺς καὶ μόνος φύσεως ὑψηλότερος γε-
γονὼς ὑπαλλάττει τὸν βίον. οὐ διέλιπε δὲ τὴν Ῥωμαίων βα-

3. τῶν φωνῶν om. A. 8. τῷ δυστυχήματι A, τὸ δυστύχημα vulg. 10. εὐθεῖς vulg. 12. τῆς συμφορᾶς A. κλεψάσης A, σκεπασάσης vulg. 13. πρὸς σφαγὴν τὸ ἑαυτῆς ἐπιδούσης A, πρὸς φυγὴν ἑαυτὴν ἐπιδοσάσης vulg. 16. ἔρρευσεν A, ἐρεῦσαι vulg. 17. μόνος A, νόμον a, νόμου f, νόμῳ vulg. 18. ὑπαλλάττει A, διαλλάττει vulg.

contumelia prosequutus est: quod gravius ferentes Veneti, discede, exclamant, disce modeste agere: nondum Mauricius periit. tyrannus vocibus istis auditis, de Mauricio quantocius e medio tollendo consilium init: summissosque Chalcedonem milites ad Europii portum descendere, ibique Mauricianae familiae stragem edere imperat. sub imperatoris igitur ipsius oculos liberi eius masculi quinque primo necantur: imperatoris quippe supplicium a filiorum nece tyrannus auspicabatur. Mauricius eam calamitatem forti animo sustinens, deum rerum omnium praesidem frequentius invocans, philosophabatur, crebroque repetebat: Iustus es, domine, et recta iudicia tua. filiis itaque mors illata, sepulchralem honorem patre auspicante: qui videlicet in summis aerumnis summae virtutis speciem exhibuit. cum enim nutrix unum ex imperatoris filiis suffurata proprium eius loco substituisset, non est hoc passus Mauricius, sed suum requisivit. ex iugulati pueri corpusculo lac emanasse, quidam ferunt: quod spectatoribus omnibus acerbissimas lacrimas excussit. sicque tandem imperator, cum lege naturae superiorem se gessit, vitam morte commutavit. ex illo demum tempore calamitates variae ingentesque Romanum im-

σιλείαν ἐξ ἐκείνου καιροῦ δυστυχήματα ποικίλα τε καὶ ἐξαί-
σια. ὅτε γὰρ Χοσρόης ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς τὴν εἰρήνην
διέλυσεν, καὶ οἱ Ἀβάρεις τὴν Θρᾴκην διώλεσαν, καὶ ἄμφω
τὰ στρατεύματα τῶν Ῥωμαίων διεφθάρησαν, ὥστε, ὁπηνίκα
Ἡράκλειος ἐβασίλευσεν, ἐξέτασιν τοῦ ὁπλιτικοῦ ἐποιήσατο εἰς
τὸ ἀκριβές, καὶ ἐκ πάσης τῆς πληθύος τῆς εὑρεθείσης ἐπὶ τῆς
τυραννίδος Μαυρικίῳ μετὰ Φωκᾶ οὐχ εὗρεν περαιτέρω δύο
ἀνδρῶν. οὕτως οἱ τὸν τύραννον προστησάμενοι ἐπὶ αὐτοῦ B
ἀνηλώθησαν.

Ῥωμαίων βασιλέως Φωκᾶ ἔτος α'. A.M. 6095

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Νοεμβρίῳ ἰνδικτιῶνι ϛ' βασιλεύσας
Φωκᾶς ὁ τύραννος ἀνεῖλεν, ὡς προλέλεκται, Μαυρίκιον σὺν
πέντε παισὶν ἄρρεσιν· καὶ τὰς τούτων κεφαλὰς ἐκέλευσε τε-
θῆναι ἐν κάμπῳ τοῦ τριβουναλίου ἡμέρας ἱκανάς· καὶ ἐξήρ- C
χοντο οἱ τῆς πόλεως, καὶ ἐθεώρουν αὐτάς, ἕως ἐπώζεσαν.
ἀναιρεῖται δὲ καὶ Πέτρος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ ἄλλοι πολ-
λοί. Θεοδόσιον δὲ τὸν υἱὸν αὐτοῦ λόγος κρατεῖ πεφευγέναι, καὶ
σεσῶσθαι. ταύτην δὲ τὴν φήμην Χοσρόης ὁ τῶν Περσῶν βα-
σιλεὺς ηὔξησεν ἄλλοτε ἄλλως ψευδόμενος, καὶ παρ' ἑαυτῷ τοῦ-
τον ἔχειν λέγων, καὶ προνοεῖν δῆθεν, ἵνα τὴν Ῥωμαίων βασι-
λείαν παραλάβῃ· δολερῶς δὲ τῆς τῶν Ῥωμαίων βασιλείας

3. οἱ βάρβαροι A. 11. ἰνδικτ. om. A f. 14. κάππῳ a f.
19. ἄλλοτε A, ἄλλο τε vulg.

perium labefactare non destiterunt. etenim Chosroës Persarum rex pacem solvit, Abares Thraciam devastaverunt: et uterque Romanus exercitus, quum in oriente, tum in occidente, dissipatus: ita ut cum Heraclius imperator creatus accuratam militum recensionem ageret, de universa multitudine, quae in illa Phocae adversus Mauricium rebellione adfuerat, duos tantum homines superstites reperiret: adeo illi ipsi, qui tyrannum evexerant, sub ipso demum ad internecionem deleti sunt.

Romanorum imperatoris Phocae annus primus. A.C. 595

Hoc anno mense Novembri, indictione sexta, tyrannus Phocas occupato imperio, Mauricium cum quinque masculis liberis, ut praemisimus, occidit, eorumque capita in tribunali campo per plures dies exponi iussit. ex urbe porro prodibant cives, et ad eorum spectacula, donec omnino foeterent, conveniebant. Petrus insuper Mauricii frater e medio tollitur cum aliis plurimis. Theodosium Mauricii filium fuga evasisse, et periculo superstitem vixisse rumor est. hanc vero famam Persarum rex Chosroës variis mendaciis in id confictis pro libito auxit; Theodosium penes se habere simulans, seque subinde procurare, ut paternum reciperet imperium: cum re vera ipse

ἐλπίζων κρατῆσαι, ὡς ἠλέγχθη πολυτρόπως, μάλιστα δὲ ἐκ τοῦ πολέμους αἰφνιδίους κινῆσαι, καὶ μεγάλως λυμήνασθαι D τὰ Ῥωμαϊκά. τοῦ δὲ Φωκᾶ πρέσβυν πρὸς αὐτὸν ἀποστείλαντος Βίλιον, τοῦτον ἐκράτησεν, καὶ εἰς φυλακὴν ἀπέθετο, μηκέτι εἰς τὰ Ῥωμαϊκὰ ὑποστρέψαι. γράμμασι δὲ ἀτίμοις τὸν Φωκᾶν ἀντημείβετο. Κωνσταντίναν δὲ τὴν βασίλισσαν ἅμα ταῖς τρισὶ θυγατράσι ἐν οἰκίᾳ ἰδιωτικῇ, ἐπιλεγομένῃ τοῦ Λέοντος, ὁ τύραννος κατέστησεν.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ τῇ πόλει καλλιγράφος τις εὐλαβὴς ἐκ παννυχίδος οἴκαδε πορευόμενος μεσούσης τῆς νυκτὸς ὁρᾷ τοὺς ἀνδριάντας ἐκ τῶν βωμῶν καθελκυσθέντας, καὶ μεγάλῃ τῇ φωνῇ λέγοντας· ἀναιρεῖσθαι Μαυρίκιον καὶ τὰ τέκνα P. 245 αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ἐν Βυζαντίῳ πραχθέντα συμπτώματα. πρωΐας δὲ ἀπελθὼν ὁ ἀνὴρ τῷ αὐγουσταλίῳ ταῦτα διηγήσατο. ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ ταῦτα κατάδηλα ποιῆσαι. ἀπογραψάμενος δὲ τὴν ἡμέραν ἐκαραδόκει τὴν ἔκβασιν. ἐννάτῃ δὲ ἡμέρᾳ ὁ ἄγγελος κατέλαβεν μηνύων τὴν Μαυρικίου ἀναίρεσιν. τότε αὐγουστάλιος τὴν τῶν δαιμόνων πρόρρησιν ἐπὶ λαοῦ ἐθριάμβευσεν.

2. αἰφνιδίους A, αἰφνιδίου vulg. 4. βιβλίον A. 5. ὑποστρέψαι A b f, ὑποστρέψαντα vulg. 6. ἀντημείβετο A a f, ἀνταμείβεται vulg. 7. ἐπιλεγομένῃ A, λεγομένῃ vulg. τῶν Λέοντος A. 10. μεσούσης τῆς A, μέσης vulg. 13. πραχθέντα add. ex A. 14. ταῦτα A, πάντα vulg. 15. μηδενὶ A, μηδὲν vulg. 16. ἀπογραψάμενος A, γραψ. vulg.

de usurpando Romanorum imperio cogitaret: quemadmodum se ipsum variis demum modis prodidit, bella maxime ex improviso in Romanos inferendo, eorumque ditiones foede diripiendo. cum vero Phocas Bilium legatum ad eum misisset, comprehensum deiecit in carcerem, nusquam deinceps in Romanam ditionem reversurum: et litteris omnino indecoris Phocae responsum dedit. caeterum imperatricem Constantinam cum filiabus tribus, in domo privata, cui Leonis nomen, tyrannus inclusit.

In Alexandria porro civitate ex scriptoribus eximiis quispiam vir religiosus ex festivo pervigilio nocte media domum remeans videt statuas suis basibus dilapsas in terram ferri, et Mauricium eiusque liberos e medio sublatos, et cuncta, quae Byzantii acciderant, clara voce enunciantes audit. visa et audita mane ad augustalem profectus enarrat. comminatur ille nulli haec faceret manifesta. die vero notato et attentius observato exitum expectavit. nono postmodum die nuncius Mauricii caedem evulgaturus advenit, ac simul tunc daemoniorum vaticinia augustalis in publicum sparsit.

Ναρσῆς ὁ τῶν Ῥωμαϊκῶν γενόμενος στρατηγὸς κατὰ τοῦ V. 195
τυράννου ἀντῆρεν, καὶ τὴν Ἔδεσσαν ἐκράτησεν. γράφει τοί-
νυν Φωκᾶς Γερμανῷ τῷ στρατηγῷ πολιορκῆσαι τὴν Ἔδεσσαν.
ὁ δὲ Ναρσῆς γράφει Χοσρόῃ τὸν πρὸς βασιλέα Περσῶν
ἀθροῖσαι δυνάμεις καὶ κατὰ Ῥωμαίων συστήσασθαι πόλεμον.
ἐποίησε δὲ Φωκᾶς τὸν ἴδιον ἀδελφὸν Δομεντζίολον μάγιστρον, B
καὶ τὸν Πρίσκον κόμητα ἐξκουβιτόρων.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Δεκεμβρίῳ ζʹ ἰνδικτιῶνι ζʹ προῆλθεν A.M. 6096
Φωκᾶς ἐν ταῖς ἑορταῖς ῥίψας ὑπατείαν πολλήν. Χοσρόης δὲ
ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν συναθροίσας δύναμιν πολλὴν κατὰ
Ῥωμαίων ἐξαπέστειλεν. ὁ δὲ Γερμανὸς ἀκούσας ἐφοβήθη,
ἀναγκαζόμενος δὲ τοῦ πολέμου ἀπήρξατο. τοῦ δὲ Γερμανοῦ
ἐν τῷ πολέμῳ πληγέντος, οἱ ὑπασπισταὶ τοῦτον διέσωσαν μέ-
χρι Κωνσταντίνης, καὶ ἡττῶνται Ῥωμαῖοι· ἑνδεκάτῃ δὲ
ἡμέρᾳ καὶ ὁ Γερμανὸς ἐτελεύτησεν. ὁ δὲ Φωκᾶς τὰς δυνά- C
μεις ἀπὸ τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τὴν Ἀσίαν μετέφερεν, τῷ Χαγά-
νῳ τὰ πάκτα ἐπαυξήσας, νομίζων ἠρεμεῖν τῶν βαρβάρων τὸ
ἔθνος. ταύτας δὲ διελὼν κατὰ Περσῶν ἀπέστειλεν, τὰς δὲ
πρὸς τὴν πολιορκίαν Ἐδέσσης κατὰ Ναρσοῦ σὺν Λεοντίῳ
εὐνούχῳ καὶ μεγιστάνῳ αὐτοῦ. ὁ δὲ Χοσρόης συναθροίσας

4. πρὸς Χοσρόην τὸν βασ. Περσ. A, πρὸς βασ. Π. τὸν Χ vulg. 8 προῆλθεν A, προσῆλθεν vulg. 18. δὲ ἐλθὼν b, διελθὼν f, διαβιβάσας A, sed in litura: διελθών.

Caeterum Narses Romani dux exercitus rebellionem in tyannum movit, et Edessam occupavit. quare Phocas Germano duci Edessam obsideat, litteris praecipit. Narses Persarum regem Chosroëm ut collecto exercitu in Romanos bellum moveat scriptis sollicitat. Phocas autem Domentziolum proprium fratrem magistrum, Priscum vero comitem excubitorum instituit.

Hoc anno mensis Decembris die septimo indictione septima, ad A. C. 596
solitas festorum solemnitates, sparsis in populum pro consulum more nummis processit. rex autem Persarum Chosroës collectas copias misit in Romanos. Germanus autem eo nuncio accepto extimuit: et necessitate compulsus bello principium dedit. illum vero eo in bello vulneratum stipatores Constantinam deduxere: victis alioqui Romanis. mox undecimo die a vulnere accepto Germanus diem extremum obiit. Phocas porro auctis ex foederis pacto faciendis Chagano donis, barbaros ea ratione quietem ac pacem servaturos sperans copias omnes ex Europa in Asiam transmisit. divisas autem turmas partim in Persas, partim in Narsetem sub Leontio eunucho et optimate ad obsidendam Edessam destinavit. Chosroë cum instructis aciebus Daras

δυνάμεις ἐπὶ τὸ Δαρᾶς γίνεται. Ναρσῆς δὲ ἐξελθὼν Ἐδέσσης ἐπὶ τὴν Ἱεράπολιν κατέφυγεν. ὁ δὲ Χοσρόης σὺν τοῖς Ῥωμαίοις γίνεται εἰς τὸ Ἀρξαμοῦν. καὶ φρούριον ἀπὸ ἐλέφαντος συστησάμενος τοῦ πολέμου ἀπήρξατο, καὶ νίκην μεγά-
D λην ἤρατο, πολλοὺς Ῥωμαίων ζωγρήσας, οὓς καὶ ἀπέτεμεν. τούτων οὕτω πραχθέντων ὁ Χοσρόης ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ γῆν ἐπανέζευξεν Ζογγόῃ τὰς δυνάμεις καταλιπών. τοῦτο μαθὼν ὁ Φωκᾶς κατὰ Λεοντίου ἐμάνη, καὶ χειροπέδαις σιδηραῖς ἀτίμως αὐτὸν ἐν Βυζαντίῳ φέρει, καὶ χειροτονεῖ στρατηγὸν Δομεντζίολον τὸν ἴδιον ἀνεψιόν, ὃν καὶ κουροπαλάτην ἐποίησεν.

A.M. 6097 Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπέστειλεν Χοσρόης Καρδαρίγαν καὶ Ῥουσμιάζαν, καὶ ἐπόρθησεν πολλὰς τῶν Ῥωμαίων πόλεις. ὁ δὲ Δομεντζίολος λόγον δοὺς τῷ Ναρσῇ καὶ ὅρκοις πολλοῖς
P. 246 πείσας αὐτὸν μηδεμίαν ἀδικίαν παρὰ τῷ Φωκᾷ ὑπομένειν, ἀπέλυσεν αὐτὸν πρὸς Φωκᾶν. ὁ δὲ Φωκᾶς μὴ φυλάξας τὸν λόγον τοῦτον πυρὶ κατέκαυσεν. ἐν λύπῃ οὖν μεγάλῃ γεγόνασιν οἱ Ῥωμαῖοι, ὅτι φόβον μέγαν εἶχεν εἰς Πέρσας ὁ Ναρσῆς, ὥστε τὰ τέκνα τῶν Περσῶν ἀκούοντα τὸ ὄνομα Ναρσοῦ τρέμειν.

A.M. 6098 Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Θωμᾶ ἔτος α'.
B

2. ἱερὰν πόλιν a. κατέφυγεν A, διέφυγεν vulg. 3. Ἀρξαμοῦν A a f, Ἀρζαμοῦν vulg. ἐλεφάντων e. 13. πολιτείας A. 14. λόγον δοὺς A, λόγοις vulg. 16. ἀπέστειλεν a. 17. οὖν A, δὲ vulg.

profecto, Narses Edessa profugus Hierapolim contendit. tum vero Chosroës ad Arzamum Romanis occurrit, et elephantis castrorum in morem ordinatis, belli dat exordia, et insignem refert victoriam, captis Romanis quamplurimis, quos etiam capite mulctavit. his ita gestis, Chosroës Zongoi cura exercitus commissa, in propriam ditionem rediit. eo cognito Phocas in Leontium ira invectus, ferreis manicis devinctum Byzantium adduci iubet, Domentziolo proprio nepote, quem deinde curopalatem declaravit, duce exercitus instituto.

A.C. 597 Hoc anno Chosroës Cardariga et Rusmiaza missis Romanorum urbes plurimas devastavit. Domentziolus autem verborum et iusiurandi data Narseti fide, et mali nequidquam a Phoca passurum pollicitus, virum ad Phocam Cpolim destinavit. at Phocas spreto dato fidei iuramento, ipsum igne combussit. ea res Romanis tristitiam induxit ingentem: metuebant enim Persae Narsetem adeo, ut Persarum pueri solo Narsetis nomine audito deterrerentur et exhorrescerent.

A.C. 598 Cpoleos episcopi Thomae annus primus.

Τούτῳ τῷ ἔτει σχολαστικὸς εὐνοῦχος ἀνὴρ ἔνδοξος τοῦ παλατίου μεσούσης νυκτὸς Κωνσταντῖναν τὴν δέσποιναν σὺν ταῖς τρισὶ θυγατράσιν αὐτῆς λαβών, εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν κατέφυγεν τῇ βουλῇ Γερμανοῦ τοῦ πατρικίου ὀρεγομένου τὴν βασιλείαν. γίνεται τοίνυν ἐν τῇ πόλει στάσις μεγάλη. οἱ δὲ Πράσινοι ἀθροισθέντες ἐπὶ τὸν Κοχλίαν, ἐδυσφήμουν τὴν V. 196 Κωνσταντῖναν· ὁ δὲ Γερμανὸς τῷ δημάρχῳ τῶν Πρασίνων τάλαντον χρυσίου ἀπέστειλεν, ὥστε συνεργῆσαι αὐτοῖς. τὰ δὲ πρωτεῖα τοῦ δήμου οὐ κατεδέξαντο τοῦτο. ὁ δὲ τύραννος ἔπεμψεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἀποσπάσαι τὰ γύναια· ὁ δὲ πατριάρχης Κυριακὸς ἀντικαθίστατο τῷ τυράννῳ, μὴ καταδε- C ξάμενος ἐκ τοῦ ναοῦ ἀποσπάσαι τὰ γύναια τυραννικῶς. ὅρκοις δὲ βεβαιωθεὶς ὑπὸ τοῦ Φωκᾶ, ὡς οὐκ ἀδικήσει αὐτάς, ἐξάγονται τοῦ ἁγίου τεμένους, καὶ ἐν μοναστηρίῳ ἐγκλείονται· τὸν δὲ Γερμανὸν ἀποκείρας ἐν ἱερεῦσι κατέταξεν, καὶ ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ παρεφύλαττεν. τότε καὶ Φιλιππικὸς τὴν κόμην ἑλόμενος ἱερωσύνης ἀξίαν ἔλαβεν, καὶ ἐν Χρυσοπόλει ἐν τῷ μοναστηρίῳ, ὃ ἔκτισε, διέτριβεν. οἱ δὲ Πέρσαι ἐν τούτῳ τῷ ἔτει παρέλαβον τὸ Δαρᾶς, καὶ πᾶσαν τὴν Μεσοποταμίαν καὶ Συρίαν, αἰχμαλωσίαν πολλὴν ποιήσαντες, ἧς οὐκ ἔστιν ἀρι-

4. τῇ add ex A. 10. τὸ ἀποσπ. A. 11. ἀντικαθ. A, ἀντεκαθ. vulg. 12. ἐκ τοῦ ναοῦ add. ex A. 15. καὶ ἐν τ. ἰδ. ο. παρεφ. add. ex A. 16. καὶ post τότε add. ex A. 17. ἔλαβεν A, ἐνέβαλεν vulg. τῷ add. ex A.

Hoc anno scholasticus eunuchus vir in palatio clarus, Constantina imperatrice cum filiabus tribus mediae noctis silentio educta, Germani patricii imperium ambientis consilio, ad magnam ecclesiam confugit. magna itaque per urbem seditio exoritur. Prasini etenim ad Cochliam collecti, diris et execrationibus Constantinam insectabantur; quamvis Germanus ad suppetias sibi ferendas eos adducturus ad Prasinorum tribunos auri talentum dono misisset, oblatum tamen factionis principes respuerunt. quare mulierculas illas templo educendas tyrannus iussit: at patriarcha Cyriacus tyranno se opposuit, mulierculas ab ecclesia tyrannice avelli minime passus. iuramentis autem a Phoca interpositis, securus redditus nil indignum laturas, sacris septis extrahuntur, et in monasterio includuntur: Germanus autem deposita coma ad presbyterorum ordinem eius iussu adlectus et in ipsius domo custoditus est. Philippicus etiam crinibus attonsis sacerdotii dignitatem assequutus est, et Chrysopoli in monasterio a se extructo moram egit. caeterum hoc anno Persae Daras urbem cepere, Mesopotamiamque universam et Syriam excurrentes praedam haud facile numerandam secum avexere. patriarcha porro Cyriaco vivis

θμός. τοῦ δὲ πατριάρχου Κυριακοῦ τελευτήσαντος, Θωμᾶς
D χειροτονεῖται ἀντ' αὐτοῦ, διάκονος καὶ σακελλάριος ὢν τῆς
αὐτῆς ἐκκλησίας μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ια'.

A.M. 6099 Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Θεοδώρου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Φωκᾶς ὁ τύραννος ἔζευξεν τὴν αὐτοῦ θυγατέρα Δομεντζίαν Πρίσκῳ τῷ πατρικίῳ καὶ κόμητι τῶν ἐξκουβιτόρων, καὶ γενομένου τοῦ γάμου ἐν τῷ παλατίῳ τῶν Μαρίνης, ἐκέλευσεν ἱππικὸν ἀχθῆναι. οἱ δὲ δήμαρχοι τῶν δύο
P. 247 μερῶν ἐν τοῖς τετρακίοσιν σὺν τῶν βασιλικῶν λαυράτων ἔστησαν Πρίσκου καὶ Δομεντζίας λαυράτα. ταῦτα ἰδὼν ὁ βασιλεὺς ἠγανάκτησεν, καὶ πέμψας τοὺς δημάρχους Θεοφάνην καὶ Πάμφιλον, καὶ στήσας αὐτοὺς γυμνοὺς εἰς τὸ στόμα, ἐκέλευσεν ἀποτμηθῆναι αὐτούς. πέμψας δὲ τὸν πρωτοκούρσωρα αὐτοῦ, ἠρώτα αὐτούς· τίνος ἐπιτρέψαντος τοῦτο πεποιήκασι; οἱ δὲ εἶπον, ὅτι κατὰ συνήθειαν οἱ γραμμισταὶ τοῦτο πεποιήκασι. ὁ δὲ δῆμος καὶ οἱ ὄχλοι ἔκραζον· φιλανθρώπου δεσπότου πολλὰ τὰ ἔτη. οἱ δὲ γραμμισταὶ ἐρωτηθέντες, διὰ
B τί τοῦτο πεποιήκασι; ἔφησαν· ὅτι τοῦ βασιλέως τέκνα ὀνομασθέντα ὑπὸ πάντων ἡμεῖς ἀφ' ἑαυτῶν τοῦτο πεποιήκαμεν. ὁ δὲ Πρίσκος φόβῳ συνεχόμενος, τὴν ἀγανάκτησιν δειλία τοῦ

11. πέμψας ἤγαγε τοὺς a. 14. πρωτοκούρσορα A. 15. πεποιήκασι A, πεποίηκαν vulg. 16. οἱ δὲ εἶπον — — — πεποιήκασι om. A. 16. ὄχλοι A, λαοὶ vulg. 20. συνεχόμενος A, κατεχ. vulg.

erepto Thomas, diaconus et sacellarius eiusdem ecclesiae mensis Octobris die undecimo in eius locum sufficitur.

A. C. 599 Alexandriae episcopi Theodori annus primus.

Hoc anno tyrannus Phocas Prisco patricio et excubitorum comiti filiam Domentiam in matrimonium locavit, celebratisque in Marinae palatio nuptiis equestre certamen agi iussit. ab utriusque vero factionis tribunis Prisci et Domentiae imagines inter alias imperatoris laureatas, ad columnas quatuor erectas cum vidisset imperator ira motus est, et Theophanem Pamphilumque factionum principes accitos, nudatisque corporibus in faciem ac terram iacentes capite truncari decernit. protocursore etiam ad eos misso sciscitabatur, cuius consiliis id attentassent. responderunt illi: fictores, quod more receptum est, moliti sunt. factionis autem grex, reliquusque populus vociferatus: clementissimo domino, inquit, multos annos. fictores interrogati, cur opus huiusmodi aggressi fuissent, filios, inquiunt, imperatoris ab omnibus faustis acclamationibus acceptos ac ita nominatos, nos proprio consilio ita delineavimus. Priscus autem re gesta

βασιλέως. τῶν δὲ ὄχλων κραζόντων φιλανθρωπευθῆναι αὐτοῖς, συνεχώρησεν ὁ Φωκᾶς· ἔκ τοτε οὖν μηνίσας ὁ Πρίσκος οὐκ ἦν ἐν ὀρθότητι μετὰ Φωκᾶ. γυνὴ δέ τις ὀνόματι Πετρωνία γίνεται τῇ βασιλίσσῃ Κωνσταντίνῃ ὡς ἀντὶ διακόνου πρὸς Γερμανὸν ἐκ Κωνσταντίνης τὰς ἀποκρίσεις ποιουμένη· τῆς δὲ φήμης πλατυνομένης Θεοδόσιον ζῆν τὸν υἱὸν τοῦ Μαυρικίου ἐλπίδας ἀγαθὰς ἥ τε Κωνσταντίνα καὶ ὁ Γερμανὸς εἶχεν ἐπὶ τούτῳ· ἡ δὲ ἀνοσία Πετρωνία τῷ τυράννῳ ταῦτα κατάδηλα C
πεποίηκεν. ὁ δὲ τύραννος Κωνσταντίναν Θεοπέμπτῳ τῷ ἐπάρχῳ πρὸς βάσανα ἔδωκεν· ἡ δὲ βασανιζομένη Ῥωμανὸν τὸν πατρίκιον γινώσκειν τὰ παρ' αὐτῶν λαλούμενα ὡμολόγησεν. V. 197
οὗτος δὲ κατασχεθεὶς συγκατέθετο καὶ ἄλλους εἶναι συνεργοὺς αὐτοῦ πρὸς τὴν τοῦ τυράννου ἐπιβουλήν. κατεσχέθη δὲ καὶ ὁ Θεόδωρος ὁ τῆς ἀνατολῆς ἔπαρχος, ὃν ὁ τύραννος βουνεύροις μαστίζων ἀνεῖλεν. Ἐλπιδίου δὲ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας κόψας τῷ πυρὶ τοῦτον παρέδωκεν, τὸν δὲ Ῥωμανὸν ἀπεκεφάλισεν, τὴν δὲ Κωνσταντίναν σὺν ταῖς τρισὶ θυγατράσιν ἐν τῷ μούλῳ Εὐρωπίου, ἔνθα καὶ Μαυρίκιος ἀνῃρέθη, ξίφει D

1. ὄχλων A, λαῶν vulg. 2. μηνιάσας A. 7. ἀγαθὰς A, ἀγαθοὺς vulg. 8. τούτῳ A, τούτων vulg. ταῦτα κατ. A, κατ. τ. vulg. 9. ἐπάρχῳ A, ὑπάρχῳ vulg. 10. τὸν add. ex A. 12. οὗτος δὲ A, ὁ δὲ vulg. καὶ add. ex A. 14. ἔπαρχος A b, ὕπαρχος vulg. ὃν ὁ τύρ. hinc usque ad pag. 259, D. omnia interciderunt in cod. A. 17. ἐν τῷ βούλῳ e f.

deterritus, ab imperatoris indignatione sibi cavebat. cuncta vero plebe veniam illis concedi crebris vocibus exclamante, Phocas delictum remisit. ab eo itaque momento alta mente repositam offensam Priscus gerens cum Phoca sincere et ex animo rem nullam tractabat. caeterum mulier quaedam cognomento Petronia tabellarii famuli vices gerens Constantinae ad Germanum utrinque dicta responsaque referebat. cum autem rumor increbresceret Theodosium Mauricii filium inter vivos adhuc superesse, magnam novandarum spem rerum eo nuncio Germanus et Constantina animis fovebant. nefaria vero Petronia quae gerebantur tyranno facit manifesta. quare Constantinam suppliciis examinandam praefecto Theopempto tyrannus commisit. illa tormentorum vi compulsa Romanum patricium dictorum ad invicem collatorum conscium ac participem fatetur. is pariter examinatus alios insuper ad insidias tyranno parandas adiutores sibi fuisse denunciat. comprehensus est etiam Theodorus orientis praefectus, quem tyrannus taureis caesum neci tradidit: ad haec Elpidium manibus et pedibus truncatum igne absumsit, Romano caput abscidit, Constantinam autem cum tribus filiabus ad Europii portus aggerem,

ἀπέτεμεν. τὸν Γερμανὸν δὲ καὶ τὴν τούτου θυγατέρα ἐν τῇ Πρώτῃ νήσῳ στόματι μαχαίρας ἀπέκτεινεν. ὁμοίως δὲ καὶ Ἰωάννην Τζίτζαν καὶ πατρίκιον, καὶ Θεοδόσιον τὸν τὴν Ἀβδιουμᾶν περικείμενον ἀξίαν, καὶ Ἀνδρέαν τὸν Σκόμβρον, καὶ Δαβὶδ τὸν χαρτοφύλακα τῶν Ὁρμίσδου.

Τῷ δ' αὐτῷ χρόνῳ οἱ Πέρσαι τὸν Εὐφράτην περάσαντες, πᾶσαν τὴν Συρίαν καὶ Παλαιστίνην καὶ Φοινίκην αἰχμαλώτευσαν, πολλὴν ἅλωσιν ἐν Ῥωμαίοις ποιήσαντες.

A.M. 6100 P. 248 Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ Πρίσκος μὴ ὑποφέρων ὁρᾶν τοὺς ἀδίκους φόνους καὶ τὰ ὑπὸ Φωκᾶ γινόμενα, ἔγραψεν πρὸς Ἡράκλειον τὸν πατρίκιον καὶ στρατηγὸν Ἀφρικῆς, ὥστε ἀποστεῖλαι Ἡράκλειον τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ Νικήταν τὸν υἱὸν B Γρηγορᾶ τοῦ πατρικίου καὶ ὑποστρατήγου αὐτοῦ, ὅπως ἔλθωσιν κατὰ τοῦ τυράννου Φωκᾶ· ἤκουεν γὰρ μελετωμένην ἐν Ἀφρικῇ κατὰ Φωκᾶ ἀνταρσίαν· ὅθεν οὐδὲ τὰ πλοῖα τῆς Ἀφρικῆς ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἀνέβαλον. ἀπέκτεινεν δὲ Φωκᾶς πᾶσαν τὴν συγγένειαν Μαυρικίου καὶ Κομεντίολον τὸν στρατηγὸν τῆς Θρᾴκης, καὶ ἄλλους πολλοὺς ἀνηλεῶς. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ θανατικὸν καὶ κνιπία παντὸς εἴδους. οἱ δὲ Πέρσαι

3. Ἰωάννην καὶ Τζήταν a, Ἰω. Τζίταν f. τὴν om. b. 4. Αὐδιουμᾶν f. καὶ Ἀνδρέαν τὸν Σκόμβρον a, καὶ Ἀνδρέαν τὸν Κόσμαρον e, καὶ Ἀνδρέαν τὸν Κοσμυρὸν f, καὶ Σκόβαρον vulg. 5. τῶν Ὁρμ. a. 10. καὶ τὰ κατὰ τὰ ὑπὸ Φ. vulg. 19. κνιπία] σκνηπία a, σκηπία coni. Goar.

ubi Mauricius trucidatus, gladio percussit, Germanumque cum eius filia ad Proten insulam iugulo machaera abscisso perire iussit. similiter Ioannem Tzitzam patricium, et Theodosium subadiuvae dignitate insignem, Andream quoque Scombrum, et Davidem Hormisdarum palatii chartophylacem e medio sustulit immaniter.

Eodem etiam anno Persae Euphratem transgressi, Syriam universam, et Palaestinam, atque Phoeniciam populati sunt: ingentemque stragem atque praedam in Romanorum ditione fecere.

A. C. 600 Hoc anno Priscus nefarias caedes et Phocae perpetrata scelera ferenda non amplius ratus, Heraclio patricio Africae duci Heraclium filium, et Gregorae patricii legati sub eo militantis filium nomine Nicetam, Phocae tyrannidi sese oppondituros, ad se mittat scribit: audiebat enim adversus Phocam in Africam parari seditionem, ex quo Africae navigia per totum id tempus Cpoli non appulere. caeterum Phocas universos Mauricii consanguineos, et Comentiolum Thraciae ducem, et alios plures crudeliter interfecit. sub id vero tempus mortalitas et omnium rerum penuria ingruit. Persae vero Cardarega du-

ἐξῆλθον σὺν τῷ Καρδαρίγᾳ, καὶ παρέλαβον τὴν Ἀρμενίαν καὶ Καππαδοκίαν, καὶ πολεμήσαντες ἔτρεψαν τὰ τῶν Ῥωμαίων στρατεύματα· καὶ παρέλαβον τὴν Γαλατίαν καὶ τὴν Παφλαγονίαν· καὶ ἦλθον μέχρι Χαλκηδόνος λυμαινόμενοι ἀφειδῶς πᾶσαν ἡλικίαν. καὶ οἱ μὲν Πέρσαι ἔξω τῆς πόλεως ἐτυράν- C *νουν Ῥωμαίους· ὁ δὲ Φωκᾶς ἔνδον τὰ χείρονα αὐτοῖς ἐποίει φονεύων καὶ αἰχμαλωτίζων.*

Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Σεργίου, Ἱεροσολύμων A.M. 6101 *Ζαχαρίου, Ἀλεξανδρείας Ἰωάννου ἔτος α΄.*

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀστατήσαντες οἱ Ἀντιοχεῖς Ἑβραῖοι στάσιν ἐποιήσαντο κατὰ Χριστιανῶν, καὶ ἀποσφάζουσιν Ἀναστάσιον τὸν μέγαν πατριάρχην Ἀντιοχείας, βαλόντες τὴν φύσιν αὐτοῦ ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ· καὶ μετὰ τοῦτο σύραν- D *τες αὐτὸν ἐπὶ τὴν μέσην ἐφόνευσαν, καὶ πολλοὺς κτητόρων, καὶ ἔκαυσαν αὐτούς. ὁ δὲ Φωκᾶς ἐποίησεν κόμητα ἀνατολῆς Βόνοσον καὶ Κόττωνα στρατηλάτην, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κατ' αὐτῶν. ἐπισυνάξαντες δὲ στρατεύματα ἐπῆλθον αὐτοῖς, καὶ ἐφόνευσαν πολλούς, καὶ ἠκρωτηρίασαν, καὶ τῆς* V. 198 *πόλεως ἐξέρριψαν. ὁ δὲ Φωκᾶς ἐποίησεν ἱππικόν, καὶ οἱ Πράσινοι ὕβρισαν αὐτόν, λέγοντες· πάλιν εἰς τὸν καῦκον ἔπιες· πάλιν τὸν νοῦν * ἀπέλεκες· καὶ ἐπέτρεψεν Κώνσταν τὸν ὕπαρ-*

16. *Κόττανα* a, *Κοτταῖαν* f. 21. *ἀπέλεκες*] *ἀπόλεσες* a, fort. *ἀπώλεσας*. 21. fort. *Κώνσταντα*.

cente exercitum, expeditione suscepta, Armeniam, Cappadociamque cepere, et inito certamine Romanas prostraverunt acies, et Galatia, Phalagoniaque occupata, et omnibus devastatis, nullo aetatis aut sexus habito discrimine Chalcedonem usque devenere. atque ita Persae extra urbem tyrannidem in Romanos exercuere: Phocas interius domesticum accendebat bellum, idque crudelius, civibus interfectis et in carcerem detrusis.

Cpoleos episcopi Sergii, Hierosolymorum Zachariae, Alexandriae A.C. 601 Ioannis annus primus.

Hoc anno seditione mota, Hebraei Antiochenses tumultuati sunt, et Anastasio magno Antiochiae patriarcha occiso, virilia in eius os inseruerunt, et per medias urbis vias raptatum interfecerunt, pluresque opulentiores cives summisso domibus igne absumpserunt. Bonosum autem orientis comitem creatum et Cottonem militiae magistrum adversus eos in aciem procedere iussit: qui copiis eductis, impetu in eos facto, quosdam interfecerunt, membris mutilaverunt alios, quos demum urbe fecerunt extorres. porro equestribus ludis a Phoca populo datis, Prasini ei palam conviciati sunt, vociferantes: iterum caliculo

χον τῆς πόλεως, καὶ πολλοὺς ἠκρωτηρίασεν, καὶ τὰ μέλη αὐτῶν ἐν τῇ σφενδόνῃ ἐκρέμασεν. ἄλλους δὲ ἀπεκεφάλισεν, καὶ ἑτέρους
P. 249 ἐν σάκκοις βαλὼν ἐν τῇ θαλάσσῃ ἀπέπνιξεν. πορευθέντες δὲ οἱ Πράσινοι ἔβαλον πῦρ εἰς τὸ πραιτώριον, καὶ ἔκαυσαν τὸ σεκρέτον καὶ τὰ σκρίνια καὶ τὰς φυλακάς. καὶ ἐλθόντες οἱ ἐν ταῖς φυλακαῖς ἔφυγον. καὶ θυμωθεὶς ὁ Φωκᾶς ἐκέλευσεν τοὺς Πρασίνους μηκέτι πολιτεύεσθαι. Ἡράκλειος δὲ στρατηγὸς Ἀφρικῆς ἐνοχλούμενος ὑπὸ τῆς συγκλήτου, ἐξώπλισεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἡράκλειον τοῦ ἀπολῦσαι κατὰ Φωκᾶ τοῦ τυράννου· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ὑποστράτηγος αὐτοῦ Γρηγορᾶς ἀπέλυσεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ Νικήταν στοιχήσαντες, ἵνα ὅς τις προλάβοι καὶ
B νικήσοι τὸν τύραννον, βασιλεύσῃ.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει γέγονε χειμὼν μέγας πάνυ, ὥστε παγῶσαι τὴν θάλασσαν· ἐν οἷς καὶ ἰχθὺς πολὺς ἐξερρίφη. τότε Φωκᾶς Μακρόβιον τὸν Σκρίβωνα ἐκέλευσεν τοξευθῆναι εἰς τὴν ἀγραραίαν καὶ εἰς τὸ καστέλλιν τῶν Θεοδοσιανῶν ἐν τῷ Ἑβδόμῳ κρεμασθέντα εἰς τὸ κοντάριν εἰς ὃ γυμνάζονται οἱ τύρωνες ἀποθανεῖν, ὡς συγγνώσαντα τῇ ἐπιβουλῇ αὐτοῦ. Θεόδωρος γὰρ ὁ ὕπαρχος Καππαδόκης καὶ Ἐλπίδιος ὁ ἐπάνω τοῦ ἀρμαμέντου, καὶ ἕτεροι διάφοροι ἐπιβουλὴν ἐποίησαν ἀνελεῖν ἐπὶ

2. εἰς τὴν ἀγορὰν b.

bibisti, atque iterum sensum amisisti. ex eius itaque iussu Constans urbis praefectus multis extrema membra decurtavit, eaque ad circi metam suspendit: alios autem capite mulctavit, et alios tandem saccis inclusos in pelagi profundum egit praecipites. at Prasini ad invicem collecti ignem praetorio subiecerunt, secretumque scrinia, et carceres incenderunt: adeo ut qui custodia tenebantur libertatem fuga reciperent. iratus subinde Phocas Prasinos, ne publicis reipublicae muneribus fungi possent, damnavit. porro Heraclius Africae praefectus a senatu frequenter sollicitatus, Heraclium filium classe ac militibus instruxit, ut adversus tyrannum Phocam procederet: legatus pariter eius in praefectura Gregoras filium Nicetam armavit, et Cpoli ablegavit, iis cum Heraclio pacti conditionibus initis, ut qui alium praeveniret, et tyrannum devinceret, is imperium consequeretur.

Eodem etiam anno adeo vehemens frigus desaeviit, ut mare gelu concresceret, ex quo pisces innumeri ad littus mortui proiecti. sub id tempus Phocas Macrobium Scribonem in foro sagittis confodi, et ad castellum Theodosianorum in Hebdomo ex hasta, ad quam tyrones exercentur, suspendi, et mortem oppetere iussit: qui nimirum coniurationis in se conflatae conscius fuisset. Theodorus enim Cappadox praefectus, et Elpidius armamentarii praepositus, variique alii

ἱπποδρομίου τὸν Φωκᾶν. καὶ ποιήσας ἄριστον Θεόδωρος ὁ
ὕπαρχος τῶν πραιτωρίων ἤρξατό ἐπιφαίνειν αὐτοῖς τὸν ἑαυ- C
τοῦ σκοπόν. συνέβη δὲ ἐκεῖ εὑρεθῆναι Ἀναστάσιον κόμητα
τῶν λαργιτιάνων. τοῦ ἀρίστου οὖν γιγνομένου καὶ ἐξηγουμέ-
νου τὰ τῆς ἐπιβουλῆς μετεμελήθη, ὁ Ἀναστάσιος εὑρεθεὶς
ἐκεῖ, καὶ οὐκ εἶπεν τὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ, ἀλλ' ἐσιώπα. ὁ δὲ
Ἐλπίδιος ἐπέμενε λέγων· οὐ θέλετε, ἵνα ἐν ὅσῳ κάθηται ἐν
τῷ σέντζῳ ἐπὶ ἱπποδρομίας πιάσω αὐτόν, καὶ ἐκκορακίσω
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ οὕτως αὐτὸν ἀποκτείνω; καὶ ὑπέ-
σχετο διδόναι αὐτοῖς ἅρματα. γνωσθέντος δὲ τοῦ πράγματος ἐκ
διαβολῆς Ἀναστασίου τῷ Φωκᾷ, ἐκέλευσε τὸν ἔπαρχον καὶ τὸν
Ἐλπίδιον καὶ τοὺς ἄρχοντας ἐγνωκότας τὴν ἐπιβουλὴν ἐξετα- D
σθῆναι μετὰ πάσης ἀκριβείας. ἐξετασθέντων δὲ αὐτῶν κα-
τέθεντο τὰ τῆς ἐπιβουλῆς· καὶ ὅτι τὸν Θεόδωρον ἐβούλοντο
ποιῆσαι βασιλέα. ὁ δὲ Φωκᾶς ἐκέλευσεν ἀποκεφαλισθῆναι
Θεόδωρον καὶ Ἐλπίδιον καὶ Ἀναστάσιον καὶ πάντας τοὺς
ἐγνωκότας τὴν ἐπιβουλὴν αὐτοῦ.

Ῥωμαίων βασιλέως Ἡρακλείου ἔτος α΄. A.M.6102

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ δ΄ ἰνδικτιῶνι ιδ΄ ἧκεν P.250
ὁ Ἡράκλειος ἀπὸ Ἀφρικῆς φέρων πλοῖα καστελλωμένα, ἔχον-
τα ἐν τοῖς καταρτίοις κιβώτια, καὶ εἰκόνας τῆς θεομήτορος,

12. τῇ ἐπιβολῇ b. 20. ὁ add. ex b. καστελλομένα a f.
21. εἰκόνα a.

consilium inierunt de occidendo Phoca cum in circo sederet. ad epulum autem (cui Anastasium largitionum comitem adesse contigit) vocatis, Theodorus praetoriorum praefectus, mentem eis aperire coepit. mensis itaque remotis, et coniurationis ordine inter convivas recensito, Anastasius auditor datae fidei poenitens, quae corde tegeret, non explicuit, sed silentio occultavit. interim Elpidius propositi tenax subinfert: num vultis, ut dum throno insidet, in circo eum comprehendam, et erutis e capite oculis, ita demum interficiam? arma vero eis suppetere insuper pollicitus est. Phocas autem tota coniurationis serie ab Anastasio revelata, praefectum, et Elpidium, reliquosque optimates eius participes, adhibitis cruciatibus diligenter examinari edixit. qui inter tormenta conspirationem omnem detexere, atque imperatorem Theodorum se praeficere voluisse confessi sunt. porro Phocas Theodorum, Elpidium, Anastasium, et reliquos coniurationis conscios capite truncari praecepit.

Romanorum imperatoris Heraclii annus primus. A. C. 602

Hoc anno mensis Octobris die quarto indictione decima quarta Heraclius ex Africa appulit cum navibus turritis in quarum malis arcu-

καθὰ καὶ ὁ Πισίδιος Γεώργιος λέγει, καὶ στρατὸν πολὺν ἀπὸ
Ἀφρικῆς καὶ Μαυριτανίας· ὁμοίως καὶ ὁ Νικήτας υἱὸς Γρη-
γορᾶ τοῦ πατρικίου ἀπὸ Ἀλεξάνδρειαν καὶ Πεντάπολιν ἔχων
V. 199 μεθ' ἑαυτοῦ λαὸν πολὺν πεζικόν. ἦν δὲ Ἡράκλειος ὁρμα-
σάμενος Εὐδοκίαν τὴν θυγατέρα Ῥόγα τοῦ Ἄφρου, ἥτις τῷ
καιρῷ τούτῳ ἦν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἅμα Ἐπιφανείᾳ τῇ
B μητρὶ Ἡρακλείου, καὶ τῇ τούτῳ μεμνηστευμένῃ Εὐδοκίᾳ·
ἐκράτησεν αὐτάς, καὶ ἐφύλαξεν εἰς τὸ δεσποτικὸν μοναστή-
ριον, τὸ λεγόμενον τῆς Νέας μετανοίας. καταλαβὼν δὲ Ἡρά-
κλειος τὴν Ἄβυδον εὗρεν Θεόδωρον τὸν κόμητα τῆς Ἀβύδου,
καὶ ἀνακρίνας ἔμαθε παρ' αὐτοῦ τὰ κινούμενα ἐν Κωνσταν-
τινουπόλει. ὁ δὲ Φωκᾶς ἀπέστειλε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Δο-
μεντζίολον τὸν μάγιστρον φυλάττειν τὰ Μακρὰ τείχη· μαθὼν
δὲ ὁ μάγιστρος, ὅτι κατέλαβεν Ἡράκλειος τὴν Ἄβυδον, ἔφυγε
καταλιπὼν τὰ τείχη, καὶ εἰσῆλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν. ὁ
δὲ Ἡράκλειος ἐδέξατο ἐν Ἀβύδῳ πάντας, οὓς ἐξώρισε Φω-
C κᾶς· καὶ ἀνῆλθε σὺν αὐτοῖς εἰς Ἡράκλειαν. Στέφανος δὲ
ὁ τῆς Κυζίκου μητροπολίτης λαβὼν στέμμα ἐκ τῆς ἐκκλησίας
τῆς ἁγίας θεοτόκου Ἀρτάκης ἀπήγαγεν αὐτὸ τῷ Ἡρακλείῳ.
καταλαβὼν δὲ τὴν Κωνσταντινούπολιν προσώρμησε τῷ λιμένι
τῆς Σοφίας· καὶ πολέμου κροτηθέντος νικᾷ χάριτι τοῦ Χριστοῦ

1. στρατὸς πολὺς b. 6. τῇ Goar. ἡ vulg. 7. nonnulla excidisse videntur, fort. ὁ δὲ Φωκᾶς. 15. τὰ τείχη] τὴν Ἄβυδον a.

lae et dei matris imagines appensae, prout Pisidius Georgius narrat, ingenti exercitu ex Africa et Mauritania advecto: et Nicetas patricii Gregorae filius cum maximis pariter pedestribus copiis ab urbe Alexandria et Pentapoli advenit. desponsa autem Heraclio fuerat Eudocia Rogati Afri filia, quae tum temporis una cum Epiphania Heraclii matre Cpoli morabatur. porro ubi Phocas matrem Heraclii, eiusque sponsam Eudociam Cpoli adesse rescivit, comprehensas in imperiali monasterio, quod Novae poenitentiae nuncupatur, diligentius asservandas inclusit. Heraclius Abydum appellens, Theodorum Abydi comitem conveniens, sciscitatus quae Cpoli gererentur, cuncta didicit. Phocas autem Domentiolum fratrem magistrum Longos muros custoditurum misit. ille vero magister Heraclium Abydum appulisse ubi rescivit, muris relictis fugit, et Cpolim se recepit. Abydi cunctos in exilium a Phoca relegatos adiunxit sibi Heraclius, et Heracleam illis comitibus profectus est. Stephanus autem Cyzicenus metropolita coronam ex ecclesia sanctae dei genitricis, cui Artaces nomen, depromptam ad Heraclium attulit. Heraclius Cpolim profectus ad Sophiae

Φωκᾶν τὸν τύραννον. οἱ δὲ δῆμοι τοῦτον παραλαβόντες, ἀνεῖλον, πυρὶ κατακαύσαντες ἐν τῷ Βοΐ. εἰσελθὼν δὲ Ἡράκλειος εἰς τὰ βασίλεια ἐστέφθη ὑπὸ Σεργίου πατριάρχου ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἐν τῷ παλατίῳ. ἐστέφθη δὲ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ καὶ ἡ μεμνηστευμένη αὐτῷ Εὐδοκία αὐγοῦστα. καὶ ἔλαβον ἀμφότεροι παρὰ Σεργίου τοῦ πατριάρχου τοὺς D στεφάνους τοῦ γάμου· καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁμοῦ αὐτοκράτωρ καὶ νύμφιος ἀναδείκνυται. τῷ δὲ Μαΐῳ μηνὶ ἐστράτευσαν οἱ Πέρσαι κατὰ Συρίας, καὶ παρέλαβον τὴν Ἀπάμειαν, καὶ τὴν Ἔδεσσαν, καὶ ἦλθον ἕως Ἀντιοχείας. καὶ οἱ Ῥωμαῖοι συναντήσαντες αὐτοῖς ἐπολέμησαν, καὶ ἡττήθησαν Ῥωμαῖοι· καὶ διωλέσθη πᾶς ὁ λαὸς τῶν Ῥωμαίων, ὥστε ὀλίγους λίαν ἐξειλῆσαι. τῇ δὲ ἑβδόμῃ τοῦ Ἰουλίου μηνὸς ἰνδικτιῶνος ζ ἐτέχθη τῷ βασιλεῖ Ἐπιφάνεια θυγάτηρ Εὐδοκίας, καὶ τῷ Αὐγούστῳ μηνὶ ιε' ἐβαπτίσθη ἐν Βλαχέρναις ὑπὸ Σεργίου πατριάρχου.

Τούτῳ τῷ ἔτει παρέλαβον οἱ Πέρσαι Καισάρειαν τῆς A.M. 6103 Καππαδοκίας, καὶ πολλὰς μυριάδας ἐν αὐτῇ ᾐχμαλώτευσαν. P. 251 Ἡράκλειος δὲ ὁ βασιλεὺς βασιλεύσας, εὗρε παραλελυμένα τὰ τῆς πολιτείας Ῥωμαίων πράγματα. τήν τε γὰρ Εὐρώπην οἱ

7. καὶ τῇ] ἐν τῇ b. 11. αὐτοῖς add. ex a b. 13. ἐξειλῆσαι vulg. τῇ αὐτῇ ἰνδικτιῶνι coni. Goar. 19. ὁ βασιλεὺς om. a. 20. πόλεως f. οἱ Ἀβάρεις a.

portum applicuit; et inito certamine Phocam tyrannum dei praesidio vicit. extemplo populi factiones comprehensum tradidere neci, et ad Bovem locum dictum igne combussere. Heraclius regiam ingressus, in oratorio sancti Stephani, quod in ipso palatio conditum, a Sergio patriarcha coronatus est: desponsa pariter Eudocia eodem die redimita est augusta: ambo igitur a Sergio patriarcha coronas nuptiales acceperunt, et eodem die imperator simul et sponsus renunciatur, et corona utraque insignitur. porro Maio mense Persae in Syriam expeditionem fecere, captaque Apamea atque Edessa, Antiochiam usque pervenere. illis obviam progressi Romani, consertis manibus inferiores evasere, adeo ut totus Romanus exercitus ad internecionem deletus fuerit, paucique admodum superstites remanserint. Iulio mense eadem indictione filiam ex Eudocia nomine Epiphaniam imperator suscepit, quae Augusti quinto et decimo die in Blachernis a Sergio patriarcha baptizata est.

A.C. 603

Hoc anno Persae Caesarea Cappadociae potiti, plures hominum myriadas in captivitatem egerunt. Heraclius autem imperio assumpto, rem omnem Romanam labefactatam reperit. Europam etenim

B *βάρβαροι ἐρήμωσαν, καὶ τὴν Ἀσίαν οἱ Πέρσαι πᾶσαν κατέστρεψαν, καὶ τὰς πόλεις ᾐχμαλώτευσαν, καὶ τὸν τῶν Ῥωμαίων στρατὸν ἐν τοῖς πολέμοις ἀνήλωσαν. καὶ ταῦτα ἰδὼν ἐν ἀπορίᾳ ἦν τί δράσοι. ἐρευνήσας γὰρ τὸν στρατὸν, εἰ ἄρα ἐσώζοντο ἐκ τῶν μετὰ Φωκᾶ κατὰ Μαυρικίου στρατευσάντων ἐπὶ τῇ τούτου τυραννίδι, δύο μόνους εὗρεν ἐν πᾶσι τοῖς θέμασι.*

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει μηνὶ Μαΐῳ γ' ἰνδικτιῶνι ιε' ἐτέχθη
V.200 *τῷ βασιλεῖ υἱὸς ἀπὸ Εὐδοκίας, Ἡράκλειος ὁ μικρὸς ὁ καὶ νέος Κωνσταντῖνος. τῷ δ' Αὐγούστῳ μηνὶ ιδ' ἐτελεύτησεν Εὐδο-*
C *κία αὐγοῦστα τῆς αὐτῆς ιε' ἰνδικτιῶνος.*

A.M.6104 *Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ δ' ἰνδικτιῶνι α' ἐστέφθη ἡ Ἐπιφάνεια ἡ θυγάτηρ Ἡρακλείου ὑπὸ Σεργίου πατριάρχου αὐγοῦστα ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἐν τῷ παλατίῳ. τῷ δὲ Δεκεμβρίῳ μηνὶ κε', τῇ αὐτῇ α' ἰνδικτιῶνι, ἐστέφθη Ἡράκλειος ὁ υἱὸς Ἡρακλείου, ὁ νέος Κωνσταντῖνος, ὑπὸ Σεργίου πατριάρχου.*

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐπεστράτευσαν Σαρακηνοὶ κατὰ Συρίας
D *καὶ λυμηνάμενοι ἱκανὰ χωρία ὑπέστρεψαν.*

5. *στρατευμάτων* b, *στρατεύσαντος* a. 6. *τυραννίδος* vulg.
9. *ὁ καὶ νέος* a, *καὶ ὁ νέος* vulg. 16. *ὁ νέος, ὁ καὶ Κ.* b.

barbari reddiderant desertam, universam Asiam Persae pessum dederant, et urbes integras in captivitatem abduxerant, Romanumque exercitum bellis consumpserant continuis. ista conspiciens imperator, quid ageret dubius haerebat. exercitu siquidem omni perlustrato, num aliqui ex iis, qui cum Phoca tyrannidis eius fautores adversus Mauricium praeliati inter vivos superessent, perscrutatus, per legiones cunctas rimatus duos solos invenit residuos.

Eodem etiam anno mensis Maii die tertio, indictione decima quinta, ex Eudocia imperatori susceptus filius, Heraclius iunior, qui et novus Constantinus cognominatus est. Augusti vero mensis die decimo quarto eadem indictione Eudocia augusta diem extremum obiit.

A.C.604 Hoc anno mensis Octobris die quarto, indictione prima, Epiphania imperatoris Heraclii filia in oratorio sancti Stephani, quod in palatio, a Sergio patriarcha augustae corona redimita est. Decembris autem die vigesimo quinto, prima indictione, Heraclius Heraclii filius, novus Constantinus, a Sergio patriarcha imperii collega coronatus est.

Eodem etiam anno expeditionem in Syriam fecere, direptisque oppidis quam plurimis domum reversi sunt.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἔλαβον οἱ Πέρσαι τὴν Δαμασκόν, καὶ A.M. 6105 ᾐχμαλώτευσαν λαὸν πολύν. Ἡράκλειος δὲ βασιλεὺς πρέσβεις πρὸς Χοσρόην ἀπέστειλεν παύσασθαι τοῦ ἐκχέειν ἀνηλεῶς τὰ αἵματα τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁρίσαι φόρους, καὶ λαμβάνειν πάκτα. ὁ δὲ τοὺς πρέσβεις ἀπράκτους ἀπέλυσεν, μὴ ποιησάμενος αὐτοῖς λόγον, ἐλπίζων τελείως παραλαβεῖν τὴν τῶν Ῥωμαίων ἀρχήν. ὁ δὲ Ἡράκλειος τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἔγημεν Μαρτίναν, καὶ ἀνηγόρευσεν αὐτὴν αὐγοῦσταν στέψας αὐτὴν P. 252 εἰς τὸν αὐγουστέαν, στεφθεῖσα ὑπὸ Σεργίου πατριάρχου.

Τούτῳ τῷ ἔτει παρέλαβον οἱ Πέρσαι τὸν Ἰορδάνην, Πα- A.M. 6106 λαιστίνην καὶ τὴν ἁγίαν πόλιν πολέμῳ, καὶ πολλοὺς ἀπέκτειναν ἐν αὐτῇ διὰ χειρὸς τῶν Ἰουδαίων, ὥς φασί τινες, μυριάδας ἐννέα. αὐτοὶ γὰρ ὠνούμενοι τοὺς Χριστιανοὺς καθὰ ἠμπόρει ἕκαστος ἀπέκτεινεν αὐτούς. Ζαχαρίαν δὲ τὸν πατριάρχην Ἱεροσολύμων, καὶ τὰ τίμια καὶ ζωοποιὰ ξύλα λαβόντες σὺν αἰχμαλωσίᾳ πολλῇ, ἐν Περσίδι ἀπήγαγον. B

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐτέχθη τῷ βασιλεῖ ἀπὸ Μαρτίνης Κωνσταντῖνος ἕτερος, καὶ ἐβαπτίσθη ἐν Βλαχέρναις ὑπὸ Σεργίου πατριάρχου.

Τούτῳ τῷ ἔτει παρέλαβον οἱ Πέρσαι πᾶσαν τὴν Αἴγυ- A.M. 6107 πτον καὶ Ἀλεξάνδρειαν καὶ Λιβύην ἕως Αἰθιοπίας, καὶ λα-

14. ἀπεκτίννυον a. 20. πᾶσαν add. ex a.

Hoc anno Persae capta Damasco captivos innumeros secum abdu- A. C. 605 xerunt. imperator autem Heraclius legatione ad Chosroëm decreta, ut fundendo crudeliter hominum sanguini parceret, admonuit, tributa vero statueret, et pacis conditiones praescriberet, rogavit. ille autem nullo cum legatis habito colloquio, quasi de Romanorum imperio brevi occupando certus, re infecta eos dimisit. Heraclius porro Martinam eodem anno sibi coniugio copulatam renunciavit augustam: et ad augusteum Sergio patriarcha coronam imponente augustali stemmate redimiendam decrevit.

Hoc anno Persae Iordanis loca, Palaestinam et sanctam civita- A. C. 606 tem armorum vi subegerunt: et manibus, ut quidam asserunt, Iudaeorum plurimos, ad nonaginta videlicet millia, trucidarunt. singuli etenim pro suis quique facultatibus Christianos ementes, confestim occidebant. capto vero Hierosolymorum patriarcha Zacharia, pretioso etiam et vivifico crucis ligno locis illis erepto, captivorum hominum multitudinem innumeram in Persidem abduxerunt.

Eodem anno Constantinus alter ex Martina coniuge imperatori natus est: qui a Sergio patriarcha in Blachernis baptizatus.

Hoc anno Persae Aegyptum, Alexandriam et Libyam ad usque A. C. 607 fines Aethiopiae subegerunt: et collecta captivorum multitudine, spó-

βόντες αἰχμαλωσίαν πολλὴν καὶ λάφυρα πάμπολλα καὶ χρή-
ματα ὑπέστρεψαν. τὴν Χαλκηδόνα οὐκ ἴσχυσαν παραλαβεῖν,
C ἀλλὰ φρουρὰν ἐάσαντες τοῦ πολιορκεῖν, ἀνεχώρησαν.

A.M.6108 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐστράτευσαν οἱ Πέρσαι κατὰ Χαλκηδό-
νος, καὶ παρέλαβον αὐτὴν πολέμῳ. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει μηνὶ
Ἰανουαρίῳ α', ἰνδικτιῶνος ε', ὑπάτευσεν Κωνσταντῖνος ὁ νέος,
ὁ καὶ Ἡράκλειος τοῦ Ἡρακλείου υἱός· καὶ προεβάλετο καί-
σαρα Κωνσταντῖνον τὸν μικρὸν τὸν ἴδιον ἀδελφὸν τὸν ἐξ
Ἡρακλείου καὶ Μαρτίνης γεννηθέντα.

A.M.6109 Τούτῳ τῷ ἔτει πάλιν Ἡράκλειος ἀπέστειλε πρέσβεις ἐν
V.201 Περσίδι πρὸς Χοσρόην αἰτούμενος εἰρήνην. ὁ δὲ Χοσρόης
D καὶ πάλιν αὐτοὺς ἀπεπέμψατο λέγων· οὐ φείσομαι ὑμῶν ἕως
ἂν ἀρνήσησθε τὸν ἐσταυρωμένον, ὃν λέγετε θεὸν εἶναι, καὶ
προσκυνήσητε τῷ ἡλίῳ.

A.M.6110 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐστράτευσαν Ἀβάρεις κατὰ τῆς Θρᾴκης.
καὶ ἀποστείλας ὁ Ἡράκλειος πρὸς αὐτοὺς ᾔτει τὴν εἰρήνην·
καὶ συνθεμένου τοῦ Χαγάνου ταύτην ποιεῖν, ἐξῆλθεν ὁ βασι-
P.253 λεὺς ἔξω τοῦ Μακροῦ τείχους, καὶ μετὰ πάσης δορυφορίας
βασιλικῆς καὶ δώρων πολλῶν καὶ μεγάλων ἀπεδέξατο τὸν
Χαγάνον, λαβὼν τὰ πιστὰ παρ' αὐτοῦ, τοῦ ποιῆσαι πρὸς ἀλ-
λήλους σπονδὰς εἰρηνικάς. ὁ δὲ βάρβαρος ἐκεῖνος τάς τε
συνθήκας ἀθετήσας καὶ τοὺς ὅρκους, ἄφνω τυραννικῶς κατὰ
τοῦ βασιλέως ἐχώσησεν. ἐκπλαγεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς τῷ ἀπροσ-

liis etiam amplissimis, et pecuniarum vi asportata, suas in provincias redierunt. Chalcedonem quidem occupare non valuerunt, sed praesidio ad eam obsidendam relicto, secesserunt.

A.C.608 Hoc anno Persae expeditionem in Chalcedonem instruentes, bello eam ceperunt. hoc eodem anno Ianuarii mensis die primo, indictione quinta, Constantinus iunior, qui et Heraclius Heraclii filius, consul renunciatus est, qui Constantinum minorem proprium fratrem Heraclio et Martina genitum declaravit caesarem.

A.C.609 Hoc anno aliam legationem de pace cum Persis habenda, et ab eis expetenda ad Chosroëm destinavit Heraclius. eam iterum respuit Chosroës, dicens: vobis minime parcam, donec crucifixum, quem vos praedicatis deum, solem adoraturi, abnegaveritis.

A.C.610 Hoc anno Abares in Thraciam arma moverunt. Heraclius autem missis ad eos legatis pacem firmari exposcebat. cumque Chaganus eam se compositurum pollicitus fuisset, imperator cum satellitio proprio dignitatem decente, ad longum usque murum longe ab urbe progressus, ampla magnorum munerum copia Chaganum excepit, fidem ab eo accepturus, pacem inter se mutuo inviolatam firmatum iri. at barbarus ille, spreto iusiurando atque foedere, ex improviso Hera-

δοκήτῳ τοῦ πράγματος, φυγὰς ἐπὶ τὴν πόλιν ὑπέστρεψεν. λαβὼν δὲ ὁ βάρβαρος τὴν βασιλικὴν ἀποσκευὴν καὶ δορυφορίαν, καὶ ὅσους καταλαβεῖν ἠδυνήθη, ὑπέστρεψεν πολλὰ χωρία τῆς Θρᾴκης ληϊσάμενος ἐκ τοῦ ἀπροσδοκήτως ἀπατηθέντα B τὴν ἐλπίδα τῆς εἰρήνης.

Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Γεωργίου ἔτος αʹ. A.M. 6111

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἡράκλειος πρὸς τὸν Χαγάνον τὸν βάρβαρον πρέσβεις ἀποστείλας ἐνεκάλει περὶ τῶν γεγονότων ὑπ' αὐτοῦ ἀθέσμων, καὶ πρὸς εἰρήνην προετρέπετο. ἐπιστρατεῦσαι γὰρ διανοούμενος κατὰ Περσίδος εἰρηνεύειν μετὰ τοῦ Χαγάνου ἤθελεν. ὁ δὲ Χαγάνος αἰδεσθεὶς τὴν τοῦ βασιλέως C ἀγάπην μετανοεῖν ἐπηγγέλλετο, καὶ εἰρήνην ποιεῖν ὑπισχνεῖτο· καὶ στοιχήσαντες πάκτα ὑπέστρεψαν οἱ πρέσβεις ἐν εἰρήνῃ.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει παρέλαβον Πέρσαι τὴν Ἄγκυραν Γαλατίας πολέμῳ.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐσκλήρυνεν Χοσρόης τὸν ζυγὸν αὐτοῦ ἐπὶ A.M. 6112 πάντας ἀνθρώπους εἰς αἱμοβορίαν καὶ φορολογίαν. ἐπαρθεὶς γὰρ τῇ νίκῃ οὐκ ἔτι ἐν τῷ καθεστῶτι εἶναι ἠδύνατο. τότε Ἡράκλειος ζῆλον θεοῦ ἀναλαβών, καὶ μετὰ τῶν Ἀβάρων εἰ- D ρηνεύσας ὡς ἐνόμιζεν μετήνεγκεν τὰ στρατεύματα τῆς Εὐρώ-

4. ἀπατηθέντας vulg.

clium infestis armis adortus est. imperator vero tam insperatae rei molimine perterritus, fuga arrepta in urbem revertit. barbarus universo imperatoris apparatu satellitioque capto, cum omnibus aliis quae comprehendere potuit, retro cessit: multaque Thraciae oppida spe pacis delusa ac nil tale suspicantia depraedatus est.

Alexandriae episcopi Georgii annus primus. A.C. 611

Hoc anno Heraclius missis iterum ad barbarum Chaganum legatis, de iis quae violatis foederibus ab eo admissa erant, causabatur, et ad servandam pacem invitabat: in Persidem quippe arma convertere meditatus, cum Chagano pacem habere consiliabatur. Chaganus humanos imperatoris affectus cum reverentiae sensu suscipiens, pristina se reparaturum, et cultorem se pacis futurum promisit: renovatisque iterum pactis et probe firmatis foederibus, legati reversi sunt.

Hoc eodem anno Persae Ancyram Galatiae civitatem vi ceperunt. A.C. 612

Hoc anno Chosroës dominationis suae iugum omnibus intolerabile per crebras caedes atque vectigalia effecit. victoriis quippe suis elatus, intra iusti et aequi limites ultra se continere nequibat. tunc igitur Heraclius divino ardore incitatus, pace ex voto cum Abaribus

της ἐπὶ τὴν Ἀσίαν, καὶ διενοεῖτο τῇ τοῦ θεοῦ συνεργείᾳ κατὰ Περσίδος χωρῆσαι.

A.M. 6113 Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ἀπριλλίῳ δ', ἰνδικτιῶνι ι', τελέσας ὁ βασιλεὺς Ἡράκλειος τὴν ἑορτὴν τοῦ πάσχα, εὐθέως τῇ δευ- V. 202 τέρᾳ ἑσπέρας ἐκίνησεν κατὰ Περσίδος. λαβὼν δὲ τὰ τῶν εὐαγῶν οἴκων χρήματα ἐν δανείων ἀπορίᾳ κατεχόμενος, ἔλαβεν P. 254 καὶ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας πολυκάνδηλά τε καὶ ἕτερα σκεύη ὑπουργικά, χαράξας νομίσματα, καὶ μιλιαρίσια πάμπολλα. κατέλιπε δὲ τὸν ἴδιον υἱὸν σὺν Σεργίῳ τῷ πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως διοικεῖν πράγματα σὺν Βωνόσῳ τῷ πατρικίῳ ἀνδρὶ ἐχέφρονι καὶ τὰ πάντα συνετῷ καὶ πεπειραμένῳ. ἔγραψεν δὲ πρὸς τὸν Χαγάνον τῶν Ἀβάρων παρακλήσεις τοῦ ἐπικουρεῖν τὰ τῶν Ῥωμαίων πράγματα, ὡς φιλίαν σπεισάμενος πρὸς αὐτόν, καὶ ἐπίτροπον τοῦ ἑαυτοῦ υἱοῦ τοῦτον ὠνόμασεν. ἀπάρας δὲ τῆς βασιλευούσης πόλεως, ἐξῆλθεν κατὰ τὰς λεγομένας Πύλας πλοΐ τὴν πορείαν ποιησάμενος. ἐντεῦ- B θεν δὲ ἐπὶ τὰς τῶν θεμάτων χώρας ἀφικόμενος, συνέλεγεν τὰ στρατόπεδα, καὶ προσετίθει αὐτοῖς νέαν στρατείαν. τούτους δὲ γυμνάζειν ἤρξατο, καὶ τὰ πολεμικὰ ἔργα ἐξεπαίδευσεν. διχῇ γὰρ διελὼν τὸν στρατόν, παρατάξεις τε καὶ συμβολὰς πρὸς ἀλλήλους ἀναιμωτὶ ποιήσασθαι ἐκέλευσεν, κραυ-

12. Ἀράβων e.

composita, exercitus suos ab Europa in Asiam transtulit, invadendaeque Persidis deo opitulante consilium cepit.

A.C. 613 Hoc anno mensis Aprilis die quarto, indictione decima, Heraclius solemnitate paschali peracta, feria secunda sub vesperam confestim arma moturus in Persidem perrexit. tum vero ubi pecuniam mutuo vel cum foenore acciperet dubius, sanctarum aedium facultates tulit, cudendisque numismatibus, et minutis milisiariis conflandis, multifida magnae ecclesiae candelabra aliaque eiusmodi sacri ministerii vasa usurpavit. proprium autem filium Sergii patriarchae Cpoleos Bonosique patricii, viri praestantis ingenii magnaeque prudentiae et experientiae multiplicis, consilio rem communem administraturum in urbe reliquit. ad Chaganum quoque Abarum principem, cui procuratoris in filium nomen et dignitatem indidit, quique secum amicitiam ex pactis firmaverat, ut afflictis rebus Romanis opem ferret, litteras cum precibus misit. urbium regina subinde profectus, itinera navigiis suscepto, loco, cui Pylae nomen, solvit. inde ad thematum provincias delatus, legiones collegit varias, quibus novam militiam addidit. tum eos bello exercere, Martisque disciplina instruere. divisum siquidem in aequas partes duas exercitum ordines componere, incruentis irruptionibus ad invicem congredi, clamorem bellicum, paeanas, milita-

γὴν τε πολεμικὴν καὶ παιάνους καὶ ἀλλαλαγμὸν καὶ διέγερσιν ἔχειν τούτους ἐδίδαξεν, ἵνα κἂν ἐν πολέμοις εὑρίσκωνται, μὴ ξενίζωνται, ἀλλὰ θαρροῦντες ὡς παίγνιον κατὰ τῶν ἐχθρῶν χωρήσωσι. λαβὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν χερσὶν τὴν θεανδρικὴν μορφήν, ἣν χεῖρες οὐκ ἔγραψαν, ἀλλ' οἵαν ἐν εἰκόνι ὁ πάντα C
μορφῶν καὶ διαπλάττων λόγος ἄνευ γραφῆς μόρφωσιν, ὡς ἄνευ σπορᾶς κύησιν ἤνεγκεν, καὶ τούτῳ πεποιθὼς τῷ θεογράφῳ τύπῳ ἀπήρξατο τῶν ἀγώνων, πιστὰ δοὺς τῷ λαῷ, ὡς σὺν αὐτοῖς μέχρι θανάτου ἀγωνίσηται, καὶ ὡς τέκνοις οἰκείοις τούτοις συναρμόσηται. ἐβούλετο γὰρ τὴν ἐξουσίαν οὐ φόβῳ τοσοῦτον, ὅσον ἐν πόθῳ ἔχειν. εὑρὼν δὲ τὸν στρατὸν εἰς ῥαθυμίαν πολλὴν καὶ δειλίαν, ἀταξίαν τε καὶ ἀκοσμίαν καὶ εἰς πολλὰ τῆς γῆς μέρη ἐσπαρμένους, συντόμως πάντας εἰς ἓν συνήγαγεν. καὶ πάντες ὡς ἐκ μιᾶς συμφωνίας ὕμνησαν τὸ κράτος καὶ τὴν ἀνδρείαν τοῦ βασιλέως. αὐτὸς δὲ τοῖς λόγοις τούτοις ἐπιρρωννύων ἔλεγεν· ὁρᾶτε, ἀδελφοὶ καὶ τέκνα, ὡς D
οἱ ἐχθροὶ τοῦ θεοῦ κατεπάτησαν ἡμῶν τὴν χώραν καὶ τὰς πόλεις ἠρήμωσαν καὶ τὰ θυσιαστήρια κατέκαυσαν καὶ τὰς τραπέζας τῶν ἀναιμακτῶν θυσιῶν αἱμάτων μιαιφόνων ἐπλήρωσαν, καὶ τὰς ἀδέκτους τῶν παθῶν ἐκκλησίας ἐν ἡδοναῖς

2. εὑρίσκονται vulg. 7. τοῦτο πεπ. τῷ θεῷ γράφω f. 9. ὡς τέκνοις οἰκ. τ. συν. om. a. 11. τοσοῦτον add. ex coni. 13. ἐσπαρμένον a, ἐνπαραμένων f.

resque strepitus edere, fortes in invicem animos excitare docuit: ut iam non ficto, sed vero Marte implicati, rei novae usu non terrerentur, sed velut ad ludum, ita in hostes, de sua virtute bene confisi irruerent. mox lata manibus Christi dei et hominis effigie, hominis manu vel penicillo non efficta, sed quam in imagine, quod cuncta formavit et configuravit divinum verbum, absque colorum delineatione, ut absque semine foetum, in lucem eduxit; huiusmodi, dico, figura divinitus exarata plane fidens, et oppignorata exercitui fide, cum eis ad mortem usque decertaturum, et ut propriis filiis semper eis se devinciendum et copulandum pollicitus, ad bellicos conflictus descendit. studebat enim exercendam in milites auctoritatem potius affectu, quam timore comparare. cum vero exercitum desidia dissolutum, animorum deiectione, ordinis defectu et confusione pene lacerum, et in varias provinciarum partes dissipatum reperisset: quantocius et expedite cunctos in unum collegit. hinc singuli velut una voce robur et animum imperatoris laudavere: ipse etiam robur pectoribus inspiraturus his verbis utebatur: videtis, frates et filii, ut hostes ditionem nostram universam depopulati, urbes civibus desertas

χραίνουσιν ἐμπαθεστάταις. πάλιν δὲ τὸν λαὸν πρὸς γυμνασίαν πολεμικὴν ὁπλίζων, τάξεις δύο ἐνόπλους ποιησάμενος, σάλπιγγές τε καὶ φάλαγγες ἀσπίδων, καὶ λαὸς τεθωρακισμένος ἵστατο. ἐπεὶ δὲ ἀσφαλῶς συνέστησαν τὰ τάγματα, συμβάλ-
P. 255 λειν ἀλλήλοις ἐκέλευσεν, ὠθισμοί τε βίαιοι καὶ συγκρούσματα πρὸς ἀλλήλους ἐγίνοντο, καὶ σχηματισμὸς τοῦ πολέμου ἐδείκνυτο. καὶ ἦν ἰδεῖν φρικτὸν θέαμα φόνου χωρὶς κινδύνου, καὶ πρὸς φόνους συννεύσεις αἱμάτων δίχα, καὶ πρὸ τῆς ἀνάγκης τοὺς τρόπους, ὅπως ἕκαστος ἐκ τῆς ἀκινδύνου σφαγῆς λαβὼν ἀφορμὰς ἀσφαλέστερος μένῃ. οὕτω δὲ καθοπλίσας πάντας παρήγγειλεν ἀδικίας ἀπέχεσθαι καὶ εὐσεβείας ἀντέχεσθαι. γενόμενος δὲ ἐπὶ τὰ μέρη Ἀρμενίας, προτρέχειν πλῆθός ἱππέων λάθρα ἐπιπεσεῖν τῷ βασιλεῖ διενοεῖτο. οἱ δὲ προ-
V. 203 τρέχοντες τοῦ βασιλέως τούτοις συναντήσαντες, τόν τε στρα-
B τηγὸν αὐτῶν δεσμώτην ἤγαγον πρὸς τὸν Ἡράκλειον, καὶ τούτους τρεψάμενοι πολλοὺς ἀνεῖλον. ἐπεὶ δὲ χειμὼν κατέλαβεν, ἀποκλείσας ὁ βασιλεὺς τὸ Πόντιον κλίμα, ἔδοξε τοῖς βαρβάροις ἐν τούτῳ αὐτὸν παραχειμάζειν. λαθὼν δὲ τοὺς Πέρσας

1. ἐμπαθεστάτοις vulg. 7. χωρὶς καὶ κινδ. vulg. 11. καὶ εὐσεβείας ἀντέχεσθαι add. ex e f. 13. post ἱππέων aliquid excidisse videtur, fort. κελεύσας. 17. κλῆμα a f.

reddiderint, succenderint altaria, et incruentarum victimarum mensas caedibus et sanguine inundarint, et ecclesias etiamnum labis omnis immunes voluptatibus foedissimis conspurcant. tum vero milites bellicis exercitamentis instructurus, armatos et pugnae iam paratos in duas acies dividere, et tubas, clypeorumque phalanges in invicem committere secundo iussit. interim exercitus thoracibus et armis omnibus munitus stationem observabat. ut itaque in tuto constiterunt ordines, manus ad invicem conserere hortatus est, et qua violentis in invicem impulsibus, qua mutuis impressionibus immanis belli speciem horrendam exhibebat. tremendum sane absque caede et periculo cernere licebat spectaculum, ad stragem citra sanguinem impetus, et absque necessitate belli specimina, ut ex caede quam nullum comitaretur periculum sumpto documento securior unusquisque permaneret. cumque exercitum ita instruxisset, ut iniustitia abstinerent, hortatus est. porro ubi ad Armeniae fines intravit, praecurrens hostilium equitum turma imperatorem ex improviso adoriri consilium ceperat: imperatoris autem praecursores illis obviam facti, adversariorum duce vinculis mancipato, et ad Heraclium ducto, necnon comitibus eius fusis, reliquos armis deleverunt. ingruente vero hieme, cum Ponticum clima imperator undique circummunivisset, hibernam in eo tempestatem moraturus barbaris visus est: at clam ipsis reversus in

καὶ ἐπιστραφείς, εἰς τὴν Περσίδα εἰσβάλλει. τοῦτο μαθόντες οἱ βάρβαροι εἰς ῥαθυμίαν ἦλθον τῷ ἀπροσδοκήτῳ τῆς τούτου εἰσόδου. ὁ δὲ Σάρβαρος ὁ τῶν Περσῶν στρατηγὸς λαβὼν τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ἦλθεν ἐν Κιλικίᾳ, ὅπως εἰς Ῥωμανίαν ἐξελθὼν τοῦτον περιτρέψῃ. φοβηθεὶς δὲ μὴ διὰ τῆς Ἀρμενίας εἰς τὴν Περσίδα ὁ βασιλεὺς εἰσβαλὼν ταύτην ταράξῃ, οὐκ εἶχεν C τὸν ἑαυτοῦ λογισμὸν βεβηκότα, ὅτι δράσοι. ὅμως ἠναγκάσθη ἀκολουθεῖν ὀπίσω τοῦ Ῥωμαίου στρατοῦ, κλέψαι μεριμνῶν τὸν πόλεμον, καὶ διὰ νυκτὸς ἀφεγγοῦς τούτοις προσβαλεῖν. πανσελήνου δὲ οὔσης τῆς νυκτός, ἀπεκρούσθη τοῦ σκέμματος, καὶ τὴν πρὶν αὐτῶν σεβασμίαν [αὐτῶν] ἐδυσφήμει σελήνην. ἡ δὲ σελήνη ὑπέστη κατ' αὐτὴν τὴν νύκτα ἐκ τοῦ συμβεβηκότος. ἐκ τούτου ἐδειλία ὁ Σάρβαρος προσβαλεῖν τῷ βασιλεῖ, καὶ τὰ ὄρη κατέλαβεν, ὡς δορκάδες, ὁρῶν τὴν καλλίτεχνον καὶ σοφὴν στρατηγίαν ἀφ' ὕψους τῶν Ῥωμαίων. γνοὺς D δὲ ὁ βασιλεὺς τὴν τούτου δειλίαν, θαρρῶν ἐν τόποις ηὐλίζετο, ἀναπαύσεως πλήρης, ἐρεθίζων τοῦτον πρὸς πόλεμον. κατερχόμενοι δὲ λάθρα τοῦ ὄρους πολλάκις συμπλοκὰς μερικὰς

3. ὁ δὲ Σάρβαρος c, ὁ δὲ βάρβαρος vulg., vera nominis forma infra pag. 476, 10. legi videtur: Σαρβαραζᾶς. 7. βεβηκότι a. 11. alterum αὐτῶν delendum videtur, nisi forte participium aliquod in eo latet. 13. ὁ σοβαρὸς vulg. 14. καλλίτεχνον f, καλήτεχνον a, καλλίστιχον vulg. 16. ηὐλίζετο] ὑηλίζετο vulg. 18. μερικὰς om. a f.

Persidem irruit. nuncio accepto, expeditione adeo inexpectata perterriti sunt barbari. barbarus itaque Persarum dux eductis secum copiis in Ciliciam proficiscitur, sperans se ita irruptione in Romanorum ditionem facta Heraclium a Perside revocaturum. ne vero Persia ulterius penetrata ex Armeniae partibus imperator damnum inferret, veritus, de quovis opere aggrediendo nullum certum consilium inire poterat. attamen Romanum exercitum a tergo subsequi tandem coactus est: hostem dolo circumvenire, eumque per noctem obscuram adoriri meditatus. sed cum pleno lumine luna irradiaret, commento frustratus est, et colendum sibi prius astrum diris omnibus execrabatur. contigit enim illa nocte ut luna defectum pateretur, ac ideo subsistere videretur, ex quo arrogans ille, ne impressionem faceret in imperatorem sibi cavit; quare dorcadum more montium cacumina occupavit, indeque praeclarum et ad militaris disciplinae praecepta compositum ordinem sublimis despiciebat. imperator animi eius vilitate cognita loca illa securior et confidentior tenebat, et bene refecto exercitu, adversarium ad certamen provocabat. Persae vero clam ex monte descendentes levia saepius iniere praelia, in quibus omni-

ἐποιοῦντο, καὶ ἐν παντὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἐπρώτευον, καὶ θάρσος ἐπὶ πλεῖον ὁ στρατὸς ἐλάμβανεν, ὁρῶντες τὸν βασιλέα παντὶ προπηδῶντα, καὶ εὐτόλμως πολεμοῦντα. Πέρσης δέ τις πρὸ ὀλίγου χρόνου πρόσφυξ γενόμενος ἐν τῷ στρατῷ τοῦ βασιλέως ἐγένετο. οὗτος ἀποδρὰς πρὸς τοὺς Πέρσας ἀπῆλθεν ἐλπίζων αὐτοὺς τὴν Ῥωμαίων στρατείαν ὀλέσαι. ἰδὼν δὲ αὐτῶν τὴν
P. 256 δειλίαν μετὰ δεκάτην ἡμέραν πρὸς τὸν βασιλέα ἀνῆλθεν, καὶ πᾶσαν ἀκριβῶς τὴν τῶν βαρβάρων ἐξεῖπεν ἀτολμίαν. ὁ δὲ Σάρβαρος μηκέτι ὑποφέρων τὴν ἐν τῷ ὄρει διατριβήν, ἠναγκάσθη πρὸς πόλεμον ὁρμῆσαι, εἰς τρία δὲ μέρη διελὼν τὸ στράτευμα κατῆλθεν, ἄφνω ἐπιφωσκούσης ἡμέρας πρὸ τῆς τοῦ ἡλίου ἀναβάσεως εὐτρεπισάμενος πρὸς πόλεμον. ὁ δὲ βασιλεὺς προγνούς, καὶ συντάξας τὸν στρατὸν ὁμοίως εἰς τρεῖς φάλαγγας, εἰς τὴν μάχην προήγαγεν. τοῦ δὲ ἡλίου ἀνατείλαντος καὶ τοῦ βασιλέως κατὰ ἀνατολὰς εὑρεθέντος, τοὺς
B Πέρσας ἐσκότιζεν ἡ τούτου ἀκτίς· ὃν ὡς θεὸν προσεκύνουν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐσχημάτισε τὸν λαὸν αὐτοῦ εἰς φυγὴν τραπέντας, καὶ λύσαντες ἐκεῖνοι τὰς φάλαγγας ἀκρατῶς διώκειν τούτους ἐνόμιζον. ἐπιστραφέντες οὖν οἱ Ῥωμαῖοι εὐψύχως τούτους ἐστρέψαντο καὶ πολλοὺς ἀνεῖλον, ἐλάσαντες αὐτοὺς

1. ἐπρώτευον f, ἐπρωτέρευον vulg. 8. ἐξεῖπεν f. ὁ δὲ σοβαρὸς vulg. 10. ὁρμίσαι vulg. 16. ὃν] ἣν a f.

bus semper superiores evasere Romani, et robore animisque eorum exercitus in dies augebatur, quod imperatorem in primam aciem prosilientem, ac fortiter dimicantem ubique viderent. porro quidam Persicae militiae desertor ad imperatoris partes Persa transierat. is ad suos refuga Romanas acies ab eis dissipandas ac perdendas sperabat. at ubi viles eorum animos et metum expertus est, post diem decimum ad imperatorem reversus, afflictum et meticulosum barbarorum statum omnem enucleatius exposuit. caeterum insolens ille Persarum dux morae tamdiu per montana productae impatiens, et in certamen descendere necessitate compulsus, diviso in tria agmina exercitu, sub primum aurorae crepusculum et nondum manifesto terris sole, paratus ad pugnam ex improviso apparuit. imperator praecognitis eius consiliis, dispositum pariter ac distributum in acies tres exercitum, ad pugnam eduxit. imperatore vero ad orientem constituto, exorientis quoque solis radii, quem Persae tanquam deum venerantur, eorum oculos acrius perstringebat. imperator itaque fugam simulare iussit exercitum: quare Persae phalangum suarum solutis ordinibus eos intemperantius insequendos decernunt. at Romani versa in eos facie impressionem eorum fortiter sustinent, et terga dare compellunt: et

ἕως τοῦ ὄρους, εἰς κρημνοὺς αὐτοὺς ἐνέβαλλον καὶ τόπους δυσβάτους, καὶ πάντας αὐτοῦ συνέτριψαν· ἐν δὲ τοῖς κρημνοῖς αἰγῶν ἀγρίων δίκην ἐσκηνοβάτουν. πολλοὺς δὲ καὶ ζῶντας ἐζώγρησαν. παρέλαβον δὲ καὶ τὸ τούτων στρατόπεδον, V. 204 καὶ πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι πρὸς ὕψος C τὰς χεῖρας ἐκτείναντες τῷ Θεῷ ηὐχαρίστουν, καὶ τῷ στρατηγήσαντι καλῶς βασιλεῖ συντόνως προσηύχοντο. οἱ γὰρ πρὶν μηδὲ Περσικὴν κόνιν τολμήσαντες ἰδεῖν, νῦν τὰς σκηνὰς τούτων ἀσαλεύτους εὑρόντες ἐλαφυρολόγησαν. τίς γὰρ ἤλπιζεν τὸ τῶν Περσῶν δυσμαχώτατον γένος νῶτα δοῦναί ποτε Ῥωμαίοις. ὁ δὲ βασιλεὺς τὸν στρατὸν σὺν τῷ στρατηγῷ καταλιπὼν εἰς Ἀρμενίαν παραχειμάσαι, αὐτὸς εἰς Βυζάντιον ὑπέστρεψεν.

Τούτῳ τῷ ἔτει Μάμεδ ἐφάνη ἀμηρᾶς ἔτη θ', ιγ' ἔτος Ἡρακλείος ἐξουσία. D

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Μαρτίῳ ιε', ἰνδικτιῶνι ια', ἀπάρας A.M. 6114 ὁ βασιλεὺς Ἡράκλειος ἀπὸ τῆς βασιλίδος κατὰ τάχος ἀφίκετο εἰς Ἀρμενίαν. Χοσρόης δὲ ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς ἀπέστειλεν τὸν Σαρβαναζᾶν σὺν τῷ ἑαυτοῦ στρατῷ εἰσβαλεῖν εἰς P. 257

1. ἐνέβαλλον f, ἐμβάλλοντες vulg. 2. αὐτοῦ] αὐτοὺς vulg. 3. ἐσκηροβάτουν a, ἐσηροβ. f, fort. ἐσκληροβάτουν. 5. αὐτῶν] αὐτοῦ a f. 14. τούτῳ — — ἐξουσία] haec nota non legitur in a e; sed omnino scribendum: Ἡρακλείου ἐξουσίας.

multis eorum caesis, reliquos ad montis adigunt angustias, et in praerupta loca praecipitiaque compulsos, prosternunt, et in extremum periculum adducunt. per asperas etiam illas et salebrosas rupes caprarum sylvestrium more desilientes Persas venantur et capiunt vivos, occupatisque eorum castris, bellicum apparatum omnem diripiunt. ita demum Romani manibus in caelum elatis debitas deo grates referunt, et ad eum pro imperatore suo rei militaris adeo perito vota insuper concipiunt. qui prius enim vel motum a Persis pulverem intueri verebantur, impraesentiarum defixa et immota eorum tentoria depraedati sunt. quis, amabo, Persas gentem armis invictam terga Romanis dare unquam sperasset. imperator autem relicto exercitu, duceque ei praeposito, sub cuius cura hiberna in Armenia transigeret, Byzantium reversus est.

Hoc anno Mamed ameras primo conspici cepit: annis novem regnavit, a collatae Heraclio imperii potestatis anno decimo tertio.

Hoc anno mensis Martii die decimo quinto indictione undecima A. C. 614 solvens ab urbe regina imperator magnis itineribus in Armeniam contendit. Persarum vero rex Chosroës Sarbanazam ad fines Romanorum invadendos summisit. Heraclius autem litteris Chosroëm monuit, aut

τὴν τῶν Ῥωμαίων γῆν. Ἡράκλειος δὲ ἔγραψεν πρὸς Χοσρόην, ἢ τὴν εἰρήνην ἀσπάσασθαι, ἢ ἑαυτὸν εἰς τὴν Περσίδα σὺν τῷ ἑαυτοῦ στρατῷ εἰσβαλεῖν. ὁ δὲ Χοσρόης οὔτε τὴν εἰρήνην ἠσπάζετο, οὔτε τι τῶν λόγων ἡγεῖτο, ὅτι Ἡράκλειος τολμᾷ τῇ Περσίδι πλησιάσαι. ὁ δὲ βασιλεὺς τῇ εἰκοστῇ τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς εἰσέβαλεν εἰς τὴν Περσίδα, καὶ μαθὼν τοῦτο Χοσρόης τὸν Σαρβαραζᾶν ὑποστρέψαι ἐκέλευσεν· καὶ ἐπισυνάξας ἐκ πάσης τῆς Περσίδος τὰ ἑαυτοῦ στρατεύματα, καὶ παραδοὺς αὐτὰ τῷ Σάῃν κατὰ τάχος
B ἑνωθῆναι αὐτὰ τῷ Σαρβαραζᾶν προσέταξεν· καὶ οὕτω χωρῆσαι κατὰ τοῦ βασιλέως. Ἡράκλειος δὲ προσκαλεσάμενος τὸ ἑαυτοῦ στράτευμα, λόγοις παραινετικοῖς διήγειρεν αὐτούς, λέγων· ἄνδρες, ἀδελφοί μου, λάβωμεν εἰς νοῦν τὸν τοῦ θεοῦ φόβον, καὶ ἀγωνισώμεθα τὴν τοῦ θεοῦ ὕβριν ἐκδικῆσαι. στῶμεν γενναίως κατ᾽ ἐχθρῶν τῶν πολλὰ δεινὰ Χριστιανοῖς ἐργασαμένων. αἰδεσθῶμεν τὸ τῶν Ῥωμαίων ἀδέσποτον κράτος, καὶ στῶμεν κατ᾽ ἐχθρῶν δυσσεβῶς ὡπλισμένων. λάβωμεν πίστιν τῶν φόνων φονεύτριαν. ἀναλογισώμεθα ὅτι ἔνδον ἐσμὲν τῆς τῶν Περσῶν γῆς, καὶ μεγάλον κίνδυνον ἡ φυγὴ φέρει. ἐκδικήσωμεν τὰς φθορὰς τῶν
C παρθένων, τὰ τετμημένα μέλη τῶν στρατιωτῶν ὁρῶντες, πο-

4. οὔτε ἐπὶ τὸν λόγον ἡγεῖτο f. 6. μηνὸς om. a. 7. ὑποστρέψας vulg. 9. Σάϊν a, Σάκῳ e. 15. ἐκδικῆσαι a f, ἐκζητῆσαι vulg. 18. φόνων a f, φόβων vulg.

pacem amplecteretur, aut certe quam citius in Persidem irrupturum se praestolaretur. at Chosroës neque pacis sermones admisit, et Heraclii minas pro nihilo habendas duxit, qui eum in Persiam propius accedere non ausurum speraret. imperator itaque mensis Aprilis die vigesimo in Persiam irruptionem fecit: quod ubi rescivit Chosroës, Sarbarazam revocat, et collectis ex universa Perside copiis, iisque Sai duci commissis, quam citius Sarbarazae adiungeret se, ut viribus unitis in imperatorem progrederentur, edixit. Heraclius autem vocato ad allocutionem exercitu, verbis ad suadendum aptis animos eorum excitaturus: viri, fratres, inquit, dei timorem in animum inducamus, et eius iniurias ulcisci contendamus. stemus animo forti in hostes, a quibus hucusque Christiani tot adversa perpessi. Romani imperii maiestatem hucusque indomitam barbaris succumbere pudeat nos, et hostibus arma impia tractantibus invictum pectus opponamus. fide mortis ac metus omnis triumphatrice accingamur. in Persicae ditionis meditullio consistere nos contemplemur, et quantum periculum fuga secum vehat. corruptas virgines nostras ulciscamur: visis

νήσωμεν τὰς καρδίας. οὐκ ἔστιν ὁ κίνδυνος ἄμισθος, ἀλλὰ
τῆς αἰωνίου δόξης πρόξενος. στῶμεν ἀνδρείως, καὶ κύριος
ὁ θεὸς συνεργήσει ἡμᾶς, καὶ ὀλέσει τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν.
ταῦτα δὲ καὶ ἄλλα τοῦ βασιλέως παραινέσαντος τῷ λαῷ,
ἀπεκρίθη αὐτῷ εἷς ὑπὲρ πάντων· ἥπλωσας ἡμῶν τὰς καρ-
δίας, δέσποτα, τὸ σὺν πλατύνας ἐν παραινέσει στόμα. ὤξυ- V. 215
ναν οἱ λόγοι σου τὰ ξίφη ἡμῶν, καὶ ἔμψυχα ταῦτα εἰργά-
σαντο. ἀνεπτέρασας ἡμᾶς διὰ τῶν λόγων. ἐρυθριῶμεν ἐν ταῖς D
μάχαις προάγοντα ἡμῶν σε ὁρῶντες, καὶ ἑπόμεθα ἐν πᾶσι
τοῖς σοῖς κελεύμασι. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀναλαβὼν τὸ στράτευμα,
εὐθὺς ἐν τῇ ἐνδοτέρᾳ Περσίδι διεχώρησεν, πυρὶ καταφλέγων
τὰς χώρας καὶ τὰς κώμας· καὶ γίνεταί τι θαῦμα φοβερόν.
ἐν γὰρ τῇ θερινῇ τροπῇ ἀὴρ γέγονε δροσώδης, ψυχαγωγῶν
τὸν τῶν Ῥωμαίων στρατόν, ὥστε ἀγαθὰς ἐλπίδας ἀναλαβεῖν
αὐτούς. ἀκούσας δὲ Ἡράκλειος, ὅτι Χοσρόης ἐν Γαζακῷ τῇ
πόλει ἐστὶν σὺν τεσσαράκοντα χιλιάσιν ἀνδρῶν πολεμιστῶν,
ὥρμησεν κατ' αὐτοῦ· καὶ προπέμψας τινὰς τῶν ὑπ' αὐτοῦ P. 258
Σαρακηνῶν συναντῶσι τῇ τοῦ Χοσρόου βίγλᾳ, καὶ τούτων
τοὺς μὲν ἀνεῖλον, τοὺς δὲ πεδήσαντες σὺν τῷ στρατηγῷ αὐ-
τῶν τῷ βασιλεῖ προσήνεγκαν. τοῦτο μαθὼν Χοσρόης καταλι-

8. fort. ἀνεπτέρωσας. 9. προάγοντα] προήγοντα vulg. 18. Σαρακηνοὺς vulg. σὺν αὐτῷ τῇ τοῦ Χοσρ. f. 19. ἀνεῖλεν vulg.

commilitonum nostrorum membris foede truncatis, qua decet, cordis compassione eos prosequamur. periculum mercede haud vacat, quin immo perpetuae gloriae coronam promeretur. fortiter itaque geramus nos, suppetias dabit deus, nostrosque delebit inimicos. his et aliis similibus imperatori exercitus animos provocanti, unus e turba omnium vice respondit: dilatasti gaudio corda nostra, domine, ubi os ad orandum et suadendum reclusisti. acuerunt gladios sermones tui, animum etiam armis nostris loquela tua fecit. alas certe verbis addidisti. erubescimus tantum te exercitum praecedere, et periculis obiici: et ob id maxime iussis tuis omnibus semper parebimus. ita imperator exercitu educto, in mediam ipsam Persidem velocissime penetravit, et obvias quasque urbes et vicos igne devastavit. tum vero insuetum omnino et horrore dignum miraculum fieri contigit. circa aestivam quippe solis conversionem roridus ac temperatus aer redditus adeo Romanum recreavit exercitum, ut ex eo felicis eventus sequuturi faustam spem conciperent. atque ita audiens Heraclius, ad Gazacum civitatem cum armatorum 40 millibus Chosroëm adesse, recta ad eum contendit. Saraceni vero quidam sub eo militantes ad

πῶν τὴν πόλιν καὶ τὸ στράτευμα, φυγῇ ἐχρήσατο. ὁ δὲ Ἡράκλειος ἐπιδιώξας, τοὺς μὲν φθάσας ἀνεῖλεν, οἱ δὲ λοιποὶ φυγόντες διεσκεδάσθησαν· καὶ καταλαβὼν ὁ βασιλεὺς τὴν Γαζακοῦ πόλιν ἐν τῇ ἀνατολῇ, ἐν ᾗ ὑπῆρχεν ὁ ναὸς τοῦ Πυρὸς καὶ τὰ χρήματα Κροίσου τοῦ Λυδῶν βασιλέως, καὶ ἡ πλάνη τῶν ἀνθράκων, ταῦτα λαβὼν ἐπὶ Δασταγέρδι χωρεῖ. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπάρας ἀπὸ Γαζακοῦ καταλαμβάνει τὴν Θηβαρμαΐς·
B καὶ εἰσελθὼν ἐν αὐτῇ πυρὶ ἀνήλωσεν τὸν τοῦ Πυρὸς ναόν, καὶ πᾶσαν τὴν πόλιν πυρὶ ἀναλώσας κατεδίωκεν ὀπίσω Χοσρόου ἐν τοῖς στενοῖς τῶν Μήδων χωρίοις, καὶ ἐν ταύταις ταῖς δυσχωρίαις τόπον ἐκ τόπου ὁ Χοσρόης ἤμειβεν· καὶ ὁ Ἡράκλειος τοῦτον διώκων πολλὰς πόλεις ἐπόρθησεν καὶ χώρας. χειμῶνος δὲ καταλαβόντος, βουλὴν ἐποιήσατο τοῦ παραχειμάσαι μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ· καὶ οἱ μὲν ἔφασκον ἐν Ἀλβανίᾳ, οἱ δὲ κατ' αὐτὸν εἰσβαλεῖν τὸν Χοσρόην. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐκέλευσε τὸν λαὸν ἁγνίζεσθαι τρεῖς ἡμέρας, καὶ ἀνοίξας τὰ τοῦ θεοῦ εὐαγγέλια, εὗρεν ἐπιτρέποντα αὐτῷ ἐν Ἀλβανίᾳ παραχειμάσαι. εὐθέως οὖν ἐπιτρέψας, ὥρμησεν ἐν Ἀλβανίᾳ. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ τῆς ὁδοῦ ἔχων πολλὴν αἰχμαλωσίαν
C τῶν Περσῶν σὺν αὐτῷ, οὐκ ὀλίγας ἐπιδρομὰς ὑπὸ τῶν Περ-

10. χώρας b f. ἐν vulgo deest. 20. τῶν add. ex a f, ὑπὸ τῶν Περσῶν f.

praecurrendum praemissi, Chosrois excubitoribus obviam facti, eos partim trucidant, partim vinculis mancipatos cum duce ad imperatoris conspectum adducunt. audiens hoc Chosroës, deserta urbe et exercitu, celeri fuga salutem quaerit. insequitur Heraclius, et fugitivorum quosdam assequutus, interficit, alios pedum celeritate sibi ereptos passim dissipat. Gazacum subinde orientis civitatem, in qua Ignis erectum templum, divitiae Croesi Lydorum regis repositae, et carbonum impostura recondita, occupat: quibus sublatis Dastagerdem perrexit. porro imperator Gazaco relicta, Thebarmaes accedit, et in urbem ingressus Ignis templum cum universa civitate igne consumpsit: inde vero Chosroëm a tergo per angusta Medorum loca insequutus est, qui per has oberrans angustias ex uno loco subinde ad alium transmigrabat. Heraclius autem hunc persequens multa oppida camposque diripuit. sed cum hieme ingruente de hibernis cum exercitu deliberaret, alii in Albania hiemandum, alii vero contra ipsum Chosroëm pergendum esse censebant. imperator autem cum expiationem ac sanctimoniam universo exercitui per dies tres continuos indixisset, apertis dei evangeliis, invenit sibi significari, ut in Albania hiemaret. quamobrem continuo iter convertens in Albaniam contendit. in itinere porro cum ingentem Persarum, tam divitiarum, quam

σικῶν στρατευμάτων ἐδέχετο· αὐτὸς δὲ τῇ τοῦ θεοῦ συνεργείᾳ νίκην κατὰ πάντων ἤρατο. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ ἐπιπεσόντος αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ καὶ κρύους, φθάσας αὐτὸς ἐν Ἀλβανίᾳ πεντήκοντα χιλιάδας δεσμίους ἔχων, τούτους τῇ εὐσυμπαθήτῳ αὐτοῦ καρδίᾳ ἐλεήσας τῶν δεσμῶν ἔλυσεν, καὶ ἐπιμελείας καὶ ἀναπαύσεως μετεδίδου· ὥστε πάντας μετὰ δακρύων τούτῳ ηὔχοντο ῥύστῃ γενέσθαι καὶ τῆς Περσίδος τὸν κοσμόλεθρον ἀνελόντι Χοσρόην.

Δεύτερον ἔτος Ἀμέδ. D

Τούτῳ τῷ ἔτει Χοσρόης ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς Σα- A.M. 6115
ραβλαγᾶν προεβάλετο στρατηγὸν ἄνδρα [στρατηγόν, καὶ] τύφῳ
πολλῷ ἐπηρμένον· καὶ παραδοὺς αὐτῷ στρατὸν τοὺς λεγομένους
Χοσροηγένας καὶ Περοζίτας ἐν Ἀλβανίᾳ ἔστειλεν κατὰ Ἡρα-
κλείου. εἰσβαλόντες δὲ εἰς τὰ ἄκρα τῆς Ἀλβανίας, οὐκ ἐθάρ-
ρησαν κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως πρὸς πόλεμον στῆναι· V. 206
ἀλλὰ τὰς εἰς Περσίδα ἀγούσας κλεισούρας ἐκράτησαν, νομί-
ζοντες τοῦτον λοχῆσαι. ὁ δὲ Ἡράκλειος ἅμα ἔαρι ἀπάρας
τῆς Ἀλβανίας δι' ὑπτίων πεδίων, καὶ τὰς τροφὰς δαψιλῶς P. 259
εὐπορούντων τὴν πάροδον ἐποιεῖτο εἰς Περσίδα, εἰ καὶ μή-
κους διάστημα πολλῇ ὁδῷ ἦγεν. ὁ δὲ Σαραβλαγᾶς διὰ στε-

7. ῥύστην vulg., μύστην b. 10. Σαραβλάγγαν f. 11. ἄνδρα στρατηγόν: haud dubie corruptum; sed incertum quid reponendum sit. 13. Χοσροηγέτας alii codd. Περοζίτην vulg.

captivorum praedam secum abduceret, multas incursiones a Persicis copiis passus est: sed deo opitulante victor ubique evasit. cum autem hiems rigidior ac gelu eos in itinere vexasset: ipse ubi in Albaniam devenit, Persas quos ad quinquaginta millia captivos secum ducebat, pro innata sibi misericordia a vinculis solvit, ipsosque, qua potuit, corporis cura et medela refecit, ita ut omnes in lacrimas effusi, votis pro eo conceptis exoptaverint, ut perniciosa illa totius orbis peste Chosroë occiso, ipse universae demum Persiae liberator evaderet.

Amed annus secundus.

Hoc anno Persarum rex Chosroës Sarablagam virum strenuum et A.C. 615
Martio fastu tumentem ducem instituit, et exercitu Chosroëgenarum
sic vocato ei commisso, simul cum Perozite adversus Heraclium in
Albaniam misit. Albaniae vero fines ingressi ad imperatorem comi-
nus accedere, vel ad eius conspectum sub armis stare nusquam ausi
sunt: verum insidias ei praestruere consiliati, montium angustias, qui-
bus ad Persiam iter, occupare sibi satis esse putaverunt. Heraclius
autem per amplas supinasque camporum planities, ex quibus uberem

νῆς ὁδοῦ, ὡς διὰ συντόμου ἤλαυνεν, τοῦ προλαβεῖν αὐτὸν ἐν τῇ χώρᾳ Περσίδος. ὁ Ἡράκλειος δὲ παρῄνει τῷ λαῷ λέγων· ἔγνωμεν, ἀδελφοί, ὡς ἡ στρατιὰ τῶν Περσῶν ἐν τοῖς δυσβάτοις τόποις πλανωμένη, τούς τε ἵππους αὐτῆς παραλύει καὶ αὐτοὺς ἐκνευροῖ. ἡμεῖς δὲ σπεύσωμεν κατὰ Χοσρόου χωρῆσαι ἐν πολλῷ τάχει, ὥστε ἐκ τοῦ ἀπροσδοκήτου ἐπιπεσόντες αὐτὸν θορυβήσωμεν. ὁ δὲ λαὸς οὐ συνεβουλεύετο τοῦτο ποιῆσαι, μάλιστα οἱ τῶν Λαζῶν καὶ τῶν Ἀβασγῶν καὶ τῶν Ἰβήρων σύμμαχοι. ἐντεῦθεν ἐν συμφοραῖς περιπίπτουσι. κατέ-
B λαβε γὰρ Σαρβαραζᾶς μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ οὓς ἐξώπλιζεν Χοσρόης πάσῃ δυνάμει, καὶ ἀπέστειλεν κατὰ Ἡρακλείου διὰ τῆς Ἀρμενίας. Σαραβλαγᾶς δὲ ἠκολούθει ἐκ τῶν ὄπισθεν αὐτοῦ, καὶ οὐ συνέβαλεν αὐτῷ ἐκδεχόμενος ἑνωθῆναι τῷ Σαρβαραζᾷ, καὶ οὕτω τὸν πόλεμον συστήσασθαι. γνόντες δὲ οἱ Ῥωμαῖοι τὴν ἔφοδον τοῦ Σαρβαραζᾶ εἰς δειλίαν ἐτράπησαν, καὶ τοῖς ποσὶ τοῦ βασιλέως προσέπεσον δάκρυσι μετανοοῦντες διὰ τὴν κακῶς γενομένην αὐτῶν παρακοήν, γνόντες οἷον κακόν ἐστι δοῦλον μὴ εἴκειν τοῖς τοῦ δεσπότου βουλεύμασι· καὶ ἔλεγον· τὴν χεῖρά σου, δέσποτα, πρὶν ἀπολέσαι ἡμᾶς τοὺς
C ἀθλίους· εἴκομεν γάρ σοι, ἐν οἷς ἂν κελεύῃς. τότε ὁ βασι-

6. ἀπροσδοκήτους vulg. 9. περιπεπτώκασι f. 20. κελεύεις vulg.

colligebat commeatum, ex Albania simul cum ineunte vere solvens iter in Persiam agebat, licet ob locorum distantiam longiori mora perficere cogeretur. at Sarablagas, quo imperatorem praeverteret, per viam angustam velut magis compendiariam in Persiam procedere statuit. Heraclius proinde verbis istiusmodi exercitum animabat: Persarum exercitum imperviis locis nunc errantem equos penitus defatigare ac viribus exhaurire novimus, fratres: quamobrem Chosroëm aggredi cum multa celeritate festinemus, ut ex improviso irruentes, eum in metum et fugam coniiciamus. exercitus porro, ex Lazis maxime, Abasgis et Iberis socii consilium huiusmodi exequi aversabantur, ex quo demum ingens suborta calamitas. Sarbarazas enim iis quas instruxerat Chosroës copiis adiunctus, simul cum reliquis suis agminibus per Armeniam adversus Heraclium incessit. Sarablagas porro imperatorem pone sequutus, ad congressum non descendit: Sarbarazae quippe adiungere se studebat, atque ita bellum committere. Romani cognito Sarbarazae adventu metu percelluntur, et malae admissae contumaciae poenitentes, quantum malum sit servum domini consiliis non parere fassi, ad imperatoris pedes cum lacrimis procidunt: et, dexteram tuam, inquiunt, domine porrige osculandam pri-

λεὺς ἔσπευσεν συμβαλεῖν τῷ Σαραβλαγᾷ, πρὶν ἑνωθῆναι τῷ λαῷ τοῦ Σαρβαραζᾶ· καὶ πολλὰς ἐκδρομὰς κατ' αὐτοῦ ποιησάμενος ἐν νυκτί τε καὶ ἡμέρᾳ, εἰς δειλίαν αὐτὸν κατέστησεν· καὶ ὄπισθεν ἐάσας τοὺς ἀμφοτέρους κατὰ Χοσρόου μετὰ σπουδῆς ἤλαυνεν. αὐτομολοῦσι δὲ δύο τῶν Ῥωμαίων πρὸς τοὺς Πέρσας, καὶ πείθουσιν αὐτοὺς ἐκ δειλανδρείας φεύγειν τοὺς Ῥωμαίους. ἦλθεν δὲ αὐτοῖς καὶ φήμη ἑτέρα, τὸν Σάην στρατηγὸν Περσῶν καταλαμβάνειν μεθ' ἑτέρου στρατεύματος εἰς βοήθειαν· καὶ τοῦτο μαθόντες Σαρβαραζᾶς καὶ Σαραβλαγᾶς ἠγωνίσαντο προσβαλεῖν τῷ Ἡρακλείῳ πρὸς πόλεμον, D πρὶν ἢ φθάσαι τὸν Σάην, καὶ τῆς νίκης ἑαυτῷ μετενεγκεῖν τὸ κλέος. πιστεύσαντες δὲ καὶ τοῖς αὐτομόλοις, ἐχώρησαν κατὰ Ἡρακλείου· καὶ πλησιάσαντες αὐτῷ ἡπλίκευσαν, βουλόμενοι ἅμα τῷ πρωῒ συμβαλεῖν. ὁ δὲ Ἡράκλειος ἀπάρας ἀπὸ ἑσπέρας, ὥδευσεν δι' ὅλης τῆς νυκτός· καὶ μακρὰν γενόμενος ἀπ' αὐτῶν εὑρών τε πεδίον χλοηφόρον ἡπλίκευσεν ἐν αὐτῷ. οἱ δὲ βάρβαροι νομίσαντες ἐκ δειλίας φεύγειν, ἀκόσμως ἤλαυνον τοῦ καταλαβεῖν αὐτούς. αὐτὸς δὲ ὑπαντήσας αὐτοῖς ἐκρότησε πόλεμον κατ' αὐτῶν. καταλαβὼν δὲ βουνόν τινα ἀλσώδη καὶ ἐπισωρεύσας τὸν λαὸν αὐτοῦ, τῇ

12. *πιστεύσαντες δὲ*: h. l. A in ordinem redit. 15. *καὶ μακρὰν γενόμενος ἀπ' αὐτῶν* add. ex A. 16. *εὑρόντες* f. 19. *αὐτοὺς* A, *αὐτὸν* vulg.

usquam miseri pereamus: tibi etenim ad placitum obsequi parati sumus. tunc imperator Sarablagae, antequam Sarbarazae exercitui adiungeretur, inita pugna vires experiri tentat, crebrisque tum noctu tum interdiu factis in eum excursionibus, in metum et animi molestiam coniicit. tum utroque post se relicto celeri gressu adversus Chosroëm contendit. duo vero milites Romanis partibus desertis ad Persas transfugientes, eos ex metu fugae se dedisse persuadent. sed et alius rumor ad Persas delatus, Saem nimirum ducem cum altero exercitu suppetias venire. audito nuncio Sarbarazas et Sarablagas cum Heraclio ad pugnam descendere properabant, priusquam nimirum Saës adveniret, et victoriae gloriam omnem ad se transferret. quare data desertoribus fide, adversus Heraclium progressi sunt: et iam proximi castra metati sunt, simul cum sequenti luce manus committere decernentes. Heraclius sub vesperam inde solvens, tota nocte itinere confecto, mox campo virenti invento, in eo castra applicuit. barbari fuga salutem quaerere rati, nullo servato ordine, ut eum assequerentur, procurrebant: tum ipse facie in eos versa, acre cum iis iniit praelium. cum enim collem quendam nemorosum occupasset, exer-

P. 260 τοῦ θεοῦ συνεργείᾳ τρέπει τοὺς Πέρσας, καὶ τούτους διὰ φαράγγων διώξας, πλῆθος πολὺ ἀνεῖλεν. καὶ τούτων μεταξὺ τῶν ἀγώνων ὄντων, ἔφθασεν καὶ ὁ Σάην σὺν τῷ ἑαυτοῦ στρατῷ, καὶ τοῦτον τρεψάμενος ὁ βασιλεύς, καὶ πολλοὺς ἐξ αὐτῶν ἀνελών, τοὺς λοιποὺς διέσπειρε φεύγοντας· παρέλαβε δὲ καὶ τὸ τοῦλδον αὐτῶν. ὁ δὲ Σαρβαραζᾶς ἑνωθεὶς τῷ Σάην ἐπεσύναξεν τοὺς σωθέντας βαρβάρους· καὶ πάλιν διενοοῦντο κατὰ Ἡρακλείου χωρεῖν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν τῶν V. 107 Οὔννων χώραν καὶ τὰς τούτων δυσχωρίας ἤλαυνεν, ἔν τε τραχέσι τόποις καὶ δυσβάτοις. οἱ δὲ βάρβαροι ὀπίσω αὐτῶν B ἠκολούθουν. οἱ δὲ Λαζοὶ ἅμα τοῖς Ἀβασγοῖς δειλιάσαντες, ἀπέσπασαν ἑαυτοὺς τῆς τῶν Ῥωμαίων συμμαχίας, καὶ πρὸς τὴν ἰδίαν χώραν ἀνεχώρησαν. ὁ δὲ Σάην ἡσθεὶς ἐπὶ τούτῳ, θυμῷ πολλῷ σὺν τοῖς βαρβάροις ἐχώρει κατὰ Ἡρακλείου. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπισυνάξας τὸν στρατὸν λόγοις ἀνεπτέρωσεν, καὶ παραινέσει τούτους εἴληφε, λέγων· τὸ πλῆθος ὑμᾶς, ἀδελφοί, μὴ ταραττέτω. θεοῦ γὰρ θέλοντος, εἷς διώξει χιλίους. θύσωμεν οὖν τῷ θεῷ ἑαυτοὺς ὑπὲρ τῆς τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν σωτηρίας. λάβωμεν στέφος μαρτύρων, ἵνα καὶ ὁ μέλλων ἡμᾶς

1. τοὺς βαρβάρους A. 2. φαράγγων A, φάραγγας vulg. 3. σὺν τῷ ἑαυτοῦ στρ. A, σὺν τῷ σιρ. αὐτοῦ vulg. 4. τρεψάμενος A, τρέψας vulg. 9. τας τούτων δυσχωρίας A, ταῖς αὐτῶν δυσχωρίαιις vulg. 12. τῶν add. ex A. 15. ἀνεπτέρωσεν A, ἀνεπέρρωσεν vulg. 16. παραινέσει A, παραινέσεσι vulg. 19. ἵνα καὶ ὁ A, ἵνα ὁ vulg.

citu in eum agglomerato, dei nutu Persas in fugam adigit, ipsosque per convalles insequutus, magnam stragem edidit. porro durante hoc certamine, cum Saës cum exercitu supervenisset, eo in fugam verso, magnaque illius exercitus parte caesa, reliquos palantes dissipavit, et eorum omnia cepit impedimenta. Sarbarazas subinde Sai adiunctus barbaros e praelio superstites colligebat, ac uterque de Heraclio compositis viribus aggrediendo commune consilium iniit. verum imperator per Unnorum provinciam, viarumque molestias, et aspera inaccessaque eorum loca iter agere: et barbari eum a tergo insequi. hic Lazi una cum Abasgis periculo deterriti, violata societate, et a Romano exercitu divulsi, in propriam regionem secessere. Saës Romana calamitate laetior redditus, animis resumptis in Heraclium cum barbaris erumpit. imperator ex adverso collectum exercitum verbis corroborare, et militum animos monitis istiusmodi delinire: hostium numerus plane ingens nusquam vos, fratres, terreat: deo enim ita volente, Romanus vel unicus mille adversarios fugabit. pro fratrum nostrorum salute nosmetipsos deo immolemus. coronas martyrum as-

χρόνος ἐπαινέσῃ, καὶ ὁ θεὸς τοὺς μισθοὺς ἀποδώσῃ. τούτοις καὶ ἄλλοις πλείοσι λόγοις παραθαρσύνας τὸν στρατόν, φαι- C δρῷ τῷ προσώπῳ παρατάττει τὸν πόλεμον, καὶ στάντες ἀπ' ἀλλήλων ἀπὸ μικροῦ διαστήματος, ἀπὸ πρωῒ ἕως ἑσπέρας ἀλλήλοις συνέβαλλον. ἑσπέρας δὲ καταλαβούσης ὁ βασιλεὺς τῆς ὁδοιπορίας εἴχετο. οἱ δὲ βάρβαροι πάλιν ὀπίσω αὐτοῦ ἤλαυνον. ἐναλλάξαντες δὲ τὴν ὁδόν, καὶ τοῦτον προλαβεῖν θελήσαντες, ἐμπίπτουσιν εἰς τόπους τελματώδεις, καὶ πλανῶνται καὶ εἰς μεγάλον κίνδυνον ἦλθον. ὁ δὲ βασιλεὺς διαβὰς τὰ μέρη Περσαρμενίας παρέτρεχεν. τῆς δὲ γῆς ἐκείνης ὑπὸ Περσῶν κρατουμένης, πολλοὶ συνέτρεχον τῷ Σαρβαραζᾷ, καὶ ἐπηῦξεν τὸν ἑαυτοῦ λαόν. χειμῶνος δὲ γεγονότος, ἐσκορπίσθη τὸ πλῆθος ἐν τοῖς ἰδίοις τόποις. τοῦτο δὲ ὁ Ἡράκλειος D μαθών, διανοεῖται ἐν νυκτὶ κλέψαι τὸν πόλεμον· καὶ τοῦ χειμῶνος ἐπικειμένου, καὶ ὑποψίας μηδεμιᾶς οὔσης τῷ βαρβάρῳ, διαλεξάμενος ἵππους εὐσθενεῖς, καὶ τοῦ στρατοῦ τοὺς ἀνδρειοτέρους διχῇ ὁπλίσας, τοὺς μὲν προάγειν ἐκέλευσεν κατὰ τοῦ βαρβάρου· αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς ἑτέροις ὀπίσω τούτων εἵπετο. σπεύσαντες δὲ διὰ τῆς νυκτός, κατέλαβον τὸ

1. ἀποδώσῃ. τούτοις A, ἀποδώσει τούτοις. vulg. 4. ἕως] μέχρις A. 9. εἰς μέγαν κ. A, v. p. 472, 19. 10. τὰ μέρη τῆς Ἀρμ. e. 12. ἐπηῦξει vulg. 13. τόποις] πρὸς τὸ ἀναπαύεσθαι A. 15. τῷ Σαρβάρῳ A, τῶν βαρβάρων e. 19. κατέλαβον A, καὶ καταλαβόντες vulg.

sequamur: ita nos laudibus complebunt posteri, et factis nostris mercedem deus rependet. pluribus etiam aliis exercitu animato, imperator alacri iam facie agmina componit pugnae. constiterunt adversariae acies exiguo seiunctae spatio, a mane usque ad vesperam, nec signa contulerunt. vespera autem ingruente, imperator iter iniit, barbaris rursum a tergo eum insequentibus. eum vero immutata via praevertere meditati, in palustria loca prolapsi palantesque in magno discrimine versati sunt. imperator inde digressus, Persarmeniae partes obibat: e regione autem illa, quae nimirum Persarum ditioni subiecta est, plures ad Sarbarazam confluxerunt, ex quibus ipse copias et exercitum auxit: sed cum hiems appeteret, huiusmodi multitudo in proprias sedes et domos dispersa est. ea re cognita, bello nocturno inimicos furtim lacessere meditatur Heraclius. itaque cum saeva hiemis tempestas incumberet, nulla de se barbaro suspicione iniecta, robustiores equos et milites viribus praestantiores selectos et armis instructos in duas acies dividit, et hanc quidem barbarum impetituram iussit praecedere: ipse cum altera pone sequi instituit. itinere celeri gressu per noctem confecto, hora noctis eiusdem nona

χωρίον Σαλβανῶν, ὥρᾳ τῇ θ' τῆς νυκτός, Περσῶν ἐν αὐτῷ
ὄντων καὶ γνόντων τὴν ἔφοδον, οἳ καὶ διαναστάντες ὥρμησαν
κατ' αὐτῶν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τούτους πάντας ἀνεῖλον πλὴν
P. 261 ἑνός, ὅστις τῷ βαρβάρῳ ἐμήνυσεν. ὁ δὲ βάρβαρος ἀναστάς,
καὶ ἐπιβὰς ἵππῳ, γυμνός τε καὶ ἀνυπόδητος, φυγῇ τὴν σωτηρίαν ἐποιήσατο. τούτου δὲ τὰς γυναῖκας, καὶ πᾶν τὸ Περσικὸν ἄνθος ἄρχοντάς τε καὶ σατράπας καὶ στρατιώτας ἐπιλέκτους καταλαβὼν ἀνελθόντας ἐν ταῖς τῶν οἴκων στέγαις καὶ πόλεμον κροτοῦντας διὰ τοῦ πυρὸς καθεῖλεν· καὶ οὓς μὲν ἔκτεινεν, οὓς δὲ πυρὶ ἀνήλωσεν, ἄλλοι δὲ χειροπέδαις ἐδεσμήθησαν καὶ μικροῦ δεῖν οὐδεὶς ἐκτὸς Σαρβαραζοῦ ἐσώθη. ἔλαβον δὲ καὶ τὰ ὅπλα τοῦ Σαρβαραζοῦ χρυσῆν ἀσπίδα τε καὶ μάχαιραν καὶ δόρυ καὶ τὴν διάλιθον καὶ χρυσῆν ζώνην καὶ τὰ ὑποδήματα αὐτοῦ· καὶ ταῦτα πάντα λαβὼν χωρεῖ κατὰ τῶν διε-
B σπαρμένων αὐτοῖς χωρίοις, οἵτινες μαθόντες τὴν τοῦ Σαρβαραζοῦ φυγήν, ἀκρατῶς ἔφυγον. αὐτὸς δὲ διώξας πολλοὺς αὐτῶν ἔκτεινεν, καὶ δεσμίους ἔλαβεν καὶ οἱ λοιποὶ μετ' αἰσχύνης ἐν Περσίδι ὑπέστρεψαν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπισυνάξας τὸ ἑαυτοῦ στρατόπεδον, μετὰ χαρᾶς ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις παρεχείμασεν.

1. Σαλβανῶν A, Σαλβανὸν vulg. 6. ἐποιήσατο A b, ἐπορίσατο vulg. 8. καταλαβὼν A, ἀναλαβὼν vulg. 10. καὶ μικροῦ — — ἐσώθη add. ex A. 14. ταῦτα add. ex A. 15. αὐτοῖς] αὐτῶν A, ἐν τοῖς vulg.

Salbanum oppidum perveniunt. una Persae loco eodem reperti, Romanorum adventu cognito, stratis exurgentes in Romanos incurrunt. Romani vero eos omnes occiderunt praeter unum, qui cladis nuncius ad barbarum venit. quare barbarus loco celerius relicto, nudus et discalceatis etiamnum pedibus, equum conscendens fuga salutem sibi comparavit. huius uxores et Persicum omnem florem, principesque et satrapas, et delectos milites cum super tecta domorum ascendisse ac defensionem inde moliri conspiceret, igne coniecto disturbavit: et quosdam quidem occidit, alios cremavit, alios denique manicis et compedibus vinctos in captivitatem abduxit. cepit etiam arma Sarbarazae, clypeum aureum, machaeram, hastam, et zonam auro gemmisque ornatam, nec non eius calceamenta. iis omnibus sublatis, adversus caeteros, qui huc et illuc palantes vagabantur et dispersi erant, contendit. illi fuga Sarbarazae cognita, pari impetu in eam se coniecere. imperator diutius eos insequutus plures eorum delevit, captivos alios abduxit, reliquos cum dedecore in Persiam coegit redire: ac demum proprio exercitu in unum collecto, in iis ipsis locis hilariter hiemavit.

Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Μαρτίῳ α΄ ἐπισυνάξας ὁ βασι- A.M. 6116
λεὺς Ἡράκλειος τὸ ἑαυτοῦ στράτευμα βουλὴν ἐποιεῖτο, ποίᾳ V. 208
ὁδῷ πορευθῇ, δύο γὰρ ὁδοὶ αὐτῷ προέκειντο στεναὶ καὶ δύσ-
βατοι· ἡ μὲν ἐπὶ Τάραντον φέρουσα, ἡ δὲ ἐπὶ τὴν τῶν
Σύρων γῆν. καὶ ἡ μὲν ἐπὶ Τάραντον διαφορωτέρα μὲν
ἦν, ἀλλ' ἀπορίαν εἶχεν τῶν τροφῶν πασῶν· ἡ δὲ ἐπὶ τὴν
τῶν Σύρων τὸν Ταῦρον ὑπερβαίνουσα τὴν εὐπορίαν τε καὶ
δαψίλειαν τῶν τροφῶν παρεῖχεν. ταύτην συγκρίνουσι πάντες,
εἰ καὶ ἀποτομωτέρα καὶ χιόνι πολλῷ κατεχομένη ὑπῆρχεν. D
ταύτην δὲ κόπῳ πολλῷ ὑπερβάντες, ἑπτὰ ἡμέραις καταλαμ-
βάνουσι τὸν Τίγριν ποταμόν· καὶ τοῦτον περάσαντες κατα-
λαμβάνουσι τὴν Μαρτυρόπολιν, καὶ τὴν Ἄμιδαν· καὶ ἀνα-
παύονται ὅ τε στρατὸς καὶ ἡ αἰχμαλωσία. ἐντεῦθεν καὶ γράμ-
ματα ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸ Βυζάντιον ἠδυνήθη ἀποστεῖλαι, καὶ
τὰ καθ' ἑαυτὸν πάντα δηλῶσαι, καὶ χαρὰν πολλὴν ἐμποιῆσαι
τῇ πόλει. ὁ δὲ βάρβαρος ἐπισυνάξας τὸν ἑαυτοῦ διασπαρέντα
λαόν, ἐπῆλθεν κατ' αὐτοῦ. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπιλεξάμενος ἐπι-
λογὴν στρατιωτῶν, ἀπέλυσε φυλάττειν τὰς πρὸς αὐτὸν ἀγού-
σας κλεισούρας· καὶ τὰς πρὸς ἀνατολὴν αὐτὸς ἐκδραμὼν P. 262
διεξόδους, ἀντιπρόσωπος ᾔει τῷ βαρβάρῳ, καὶ περάσας τὸν

2. ἐποιεῖτο, ποίᾳ A, ἐπ., τὸ ποίᾳ vulg. 3. στεναὶ καὶ A, στεναί τε καὶ vulg. 4. καὶ ἐπὶ Ταρ. διαφορ. ἐστὶν A f. 5. ἀπορίαν — — — ὑπερβ. τὴν om. A. 7. εὐπορείαν vulg. 10. ἑπτὰ ἡμέραις A, διὰ ἑπτὰ ἡμερῶν vulg. 11. τὸν Τίγριν — — — καταλαμβ. om. A f. 12. διαναπ. A. 13. καὶ γράμματα ὁ βασ. A, δὲ ὁ βασ. γράμμ. vulg. 16. ὁ δὲ Σαρβαραζᾶς a, ὁ δὲ Σάρβαρος f.

Hoc anno mensis Martii die primo imperator Heraclius collecto A. C. 616
exercitu universo, qua sibi procedendum via, consilium inivit. geminae namque obiiciebantur oculis angustae sane et difficiles: haec quidem Tarantum, alia in Syrorum règionem ducens. et quae Tarantum quidem, brevior, at ciborum omnium penuria laborabat; quae ferebat in Syriam, ubi Tauri montis culmina superasset, annonae copiam, generisque omnis victum largissime suppeditabat. hanc quamvis asperiorem et nivibus obsitam cuncti decernunt capessendam. eam itaque summo labore dierum septem spatio emensi, ad Tigrim fluvium devenere; quo demum traiecto Martyropolim, et inde Amidam devenere: ibi exercitus omnis et captivorum turba substitit. quin etiam inde litteras Byzantium mittendas et quae gessisset cuncta significanda imperator occasionem nactus decrevit: ex quo Byzantina civitas ingenti gaudio perfusa. barbarus autem dux collecto suo omni exercitu, impressionem in eum fecit. imperator selectos militum manipulos, qui montium angustias et vias ad se ducentes defenderent, misit. ipse per exitus, quibus in orientem itur, egressus barbaro in adversum

Νυμφίον ποταμὸν κατέλαβεν τὸν Εὐφράτην, ἐν οἷς τὴν πλεκτὴν γέφυραν ἐκ σχοινίων τε καὶ ἡνίων. ὁ δὲ Σαρβαραζᾶς τῆς γεφύρας τὰ σχοινία λύσας μιᾶς ὄχθης ἐπὶ τὴν ἑτέραν πᾶσαν τὴν γέφυραν μετήγαγεν. ἐλθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ μὴ εὑρὼν περᾶσαι διὰ τῆς γεφύρας, παραδραμὼν εὗρε πόρον· καὶ ἀκινδύνως τοῦτον ἐπέρασεν παραδόξως τῷ Μαρτίῳ μηνί· καὶ καταλαμβάνει τὰ Σαμόσατα· καὶ πάλιν τὸν Ταῦρον ὑπερβὰς, εἰς Γερμανίκειαν ἀφίκετο· καὶ περάσας τὴν Ἄδανα, ἦλθεν πρὸς τὸν Σάρον ποταμόν. ὁ δὲ Σάρβαρος πάλιν τὴν γέφυραν εἰς τὸν ἴδιον τόπον ἐκτείνας, τὸν Εὐφράτην B ἐπέρασεν ἀνεμποδίστως· καὶ ἠκολούθει ὀπίσω αὐτοῦ. ὁ δὲ βασιλεὺς περάσας τὴν γέφυραν τοῦ Σάρου, καὶ εὑρὼν ἀνάπαυσιν τοῦ τε στρατοῦ καὶ τῶν ἀλόγων, ἐν αὐτῷ ἀπλικεύσας διανέπαυσεν αὐτούς. καταλαμβάνει δὲ καὶ ὁ Σάρβαρος εἰς τὸ ἀντίπερα μέρος. εὑρὼν δὲ τὴν γέφυραν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ προπύργια ὑπὸ Ῥωμαίων κρατηθέντα, ἠπλίκευσεν. ἐκτρέχοντες δὲ διὰ τῆς γεφύρας πολλοὶ τῶν Ῥωμαίων ἀτάκτως τοῖς Πέρσαις προσέβαλον· καὶ πολλὴν συγκοπὴν αὐτοῖς ἐποίησαν· ὁ δὲ βασιλεὺς τούτους διεκώλυσεν ἀτάκτως ἐκθέειν, μήπως ὁδὸς γένηται τοῖς ἐναντίοις συνελθεῖν εἰς τὴν

1. Νυμφίον A, Νυμφίων vulg. 2. σχοινῶν vulg. ὁ δὲ Σάρβαρος A a f. 6. παραδόξως add. ex A. 8. Γερμανίκιαν A f. 9. Ἄδαναν f. τὸν Ταῦρον ποτ. a. 10. τόπον] ποταμὸν A. 14. καὶ add. ex A. 17. ἐκτρέχοντες A, ἐντρ. vulg. 18. προσέβαλον A, προσέβαλλον vulg. πολλὴν] πάλιν A b f. 19. διεκώλυσεν A, ἐκώλυσεν vulg.

ibat, et Nymphio amne superato, ad Euphratem pervenit, ubi pons ex funibus et loris stratus fuerat. Sarbarazas autem pontis funibus solutis, ex una ripa ad alteram pontem omnem adduxit. adveniens imperator, nec quo fluvium superaret reperiens pontem, ripam decurrens eamque perscrutatus, vadum, quo transiret, invenit. absque periculo itaque mense Martio flumen traiicit, et Samosata contendit: Tauroque iterum superato, Germaniciam appulit, Adanamque transiens, Sarum flumen attigit. Sarbarus autem ponte proprium in locum restituto Euphratem nullo obiecto impedimento pertransiit, et imperatoris vestigia sequebatur. ipse imperator Sari pontem transgressus, cum exercitui equisque reparandis locum idoneum reperisset, in eo fixis castris quiescere iussit: oppositam fluminis partem Sarbarus occupavit. ponte vero et turribus ad eum propugnandum obiectis a Romano milite detineri visis, ibi castra applicuit. multi porro ex Romanis incomposito agmine per pontem in Persas incurrentes, magnam eorum stragem edidere. imperator contra, ne tumultuario et absque ordine procederent, vetabat, ne adversariis per pontem secum

γέφυραν, καὶ συμπερᾶσαι. ὁ δὲ λαὸς οὐκ ἐπείθετο τῷ βασι-
λεῖ. ὁ δὲ Σάρβαρος ποιήσας ἔγκρυμμα, καὶ δείξας ἑαυτὸν C
ὡς φεύγοντα, εἵλκυσεν πολλοὺς Ῥωμαίους παρὰ γνώμην τοῦ
βασιλέως εἰς δίωξιν αὐτοῦ περᾶσαι· ὑποστρέψας δὲ καὶ τού-
τους τρεψάμενος, ὅσους ἔξω τῆς γεφύρας ἔφθασεν, ἀνεῖλεν
δίκην ὑποσχόντας τῆς παρακοῆς. ὁ δὲ βασιλεὺς ἑωρακὼς
τοὺς βαρβάρους τῇ διώξει τὴν τάξιν λύσαντας, καὶ ἐκ τῶν
ἐφεστώτων Ῥωμαίων τοῖς προπυργίοις ὑπ' αὐτῶν πολλοὺς V.209
ἀναιρουμένους, κατ' αὐτῶν ἐχώρησεν. ἀνὴρ δέ τις γιγαντι-
αῖος τῷ βασιλεῖ συναντήσας, μέσον τῆς γεφύρας προσέβαλεν.
ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦτον πατάξας, ἐν τῷ ῥείθρῳ τοῦ ποταμοῦ
ἔρριψεν. τούτου δὲ πεσόντος, εἰς φυγὴν ἐτράπησαν οἱ βάρ-
βαροι, καὶ τῇ στενώσει τῆς γεφύρας οἱ βάρβαροι εἰς τὸν πο- D
ταμὸν ἑαυτοὺς ἔρριπτον· ἄλλοι δὲ καὶ τοῖς ξίφεσιν ἀνῃ-
ροῦντο· τὸ δὲ πλῆθος τῶν βαρβάρων πρὸς τὰ χείλη τοῦ πο-
ταμοῦ χυθέν, ἐτόξευον καὶ ἀνθίσταντο μὴ ἐῶντες τοὺς Ῥω-
μαίους περᾶσαι. ὁ δὲ βασιλεὺς περάσας γενναίως τοῖς βαρ-
βάροις ἀνθίστατο μετὰ ὀλίγων τινῶν τῆς αὐτοῦ ἑταιρίας ἀγω-
νιζόμενος ὑπὲρ ἄνθρωπον, ὥστε τὸν Σάρβαρον ἐκπλαγῆναι,

2. ἔγκρυμμα A, ἐγκρύμματα vulg. 4. καὶ add. ex A. 7. τὴν add. ex A. 8. ὑπ' αὐτῶν om. A. 9. ἀναιρουμένους A, ἀναιρομένους vulg. 10. προσέβαλεν A, προέβαλεν b f, προσέβαλλεν vulg. 15. χείλη] τείχη A. 16. τοὺς Ῥωμαίους A, τοῖς Ῥωμαίοις vulg. 17. γενναίως A, γενναῖος vulg.

irrumpendi viam facerent, et in adversam ripam deducerent. imperatori exercitus minime obsequutus est. interea Sarbarus, positis in occulto insidiis, ipse simulata inter pugnandum fuga, Romanorum non paucos, etiam imperatore prohibente, ad se persequendum provocavit, et ex improviso conversus insectatos se in fugam egit, et quantos ultra pontem sibi obiectos attigit, universos contumaciae suae poenam passos e medio sustulit. attamen imperator cum barbaros, dum alios persequuntur, ordinem deserere, et eos qui pontis propugnacula et turres defendebant, a Persis occidi videret, adversus Persas irruit. um vero quidam Gigantaeae staturae imperatori obviam factus, eum n medio ponte aggressus est: quem imperator gravi vulnere percusum in amnis fluentum deturbavit, eoque cadente reliqui fugere barbari, et prae pontis angustia se ipsos partim in flumen proiecere, alii gladiis caesi: cum interim reliquus exercitus barbarus ex fluminis ponda sagittas confertim mitterent, fortiterque obsisterent, ne Romani pontem transgrederentur. ast imperator velut strenuus et Marte plenus flumine traiecto validum pectus hostibus opposuit, et cum paucis ex sodalitio facinus vel supra vires humanas edidit, adeo ut ipse arbarus, admiratione perculsus, Cosmae cuidam, qui fidem foeda ad

καὶ Κοσμᾶν τινὰ πλησίον αὐτοῦ ἑστῶτα πρόσφυγα Ῥωμαίων P. 263 μαγαρίτην εἰπεῖν· ὁρᾷς τὸν καίσαρα, ὦ Κοσμᾶ, πῶς θρασὺς πρὸς τὴν μάχην ἵσταται, καὶ πρὸς τοσοῦτο πλῆθος μόνος ἀγωνίζεται, καὶ ὡς ἄκμων τὰς βολὰς ἀποπτύει. ἐκ γὰρ τῶν ἀληθινῶν τζαγγίων ἐγνωρίζετο, καὶ πολλὰς πληγὰς ἐδέχετο, εἰ καὶ οὐδεμίαν. ἐν τούτῳ τῷ πολέμῳ μαχησάμενοι, τῆς ἑσπέρας καταλαβούσης, ἀπ' ἀλλήλων διέστησαν· καὶ ὁ Σάρβαρος φοβηθεὶς διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τὰ ὀπίσω ὑπέστρεψεν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπισυνάξας τὸν ἑαυτοῦ λαὸν εἰς τὴν Σεβαστείαν πόλιν ὥρμησεν, καὶ περάσας τὸν Ἅλυν ποταμὸν ἐν ταύτῃ τῇ B χώρᾳ διέτριβεν ὅλον τὸν χειμῶνα. ὁ δὲ Χοσρόης μανεὶς καὶ ἀποστείλας ἔλαβεν ὅλα τὰ κειμήλια τῶν ἐν πάσαις ὑπὸ Πέρσαις ἐκκλησιῶν. καὶ ἠνάγκαζε τοὺς Χριστιανοὺς γενέσθαι εἰς τὴν τοῦ Νεστορίου θρησκείαν πρὸς τὸ πλῆξαι τὸν βασιλέα.

Ἀράβων ἀρχηγὸς Ἀμὲδ ἔτη ἐννέα.

A.M. 6117 Τούτῳ τῷ ἔτει Χοσρόης τῶν Περσῶν βασιλεὺς νέαν ἐποιήσατο στρατείαν, στρατεύσας ξένους τε καὶ πολίτας καὶ οἰκέτας, ἐκ παντὸς γένους ἐκλογὴν ποιησάμενος· καὶ ταύτην τὴν ἐκλογὴν τῷ Σάην παραδοὺς στρατηγῷ, ἄλλας τε ν' χιλιά-

4. ἄκμων A, ἄμμον vulg.: proverbium notum ex Aeschyl. Pers. 51. λόγχης ἄκμονες. 5. εἰ καὶ A, ἢ καὶ vulg. εἰ καὶ μηδεμία αὐτῷ καθίπτατο e. 10. ἐν αὐτῇ τῇ χ. A. 11. καὶ ante ἀποστ. add. ex A. 12. τῶν ἐν πᾶσι A, fort. πασῶν τῶν. 19. ποιούμενος A.

idola desertione conspurcaverat, et ad Persas relicto Romano exercitu defecerat, dixerit: vides caesarem, o Cosma, quanta audacia pugnam conserat, solusque adversus tantam multitudinem decertet, et velut incus tela sagittasque despuat? imperator siquidem ex veris et propriis eius ocreis dignosci poterat, et iam certe plurima, nullum tamen cum vitae discrimine, vulnera acceperat. porro pugna diutius protracta, sole iam ad occasum inclinato, exercitibus ab invicem sponte divisis dirempta est. et Sarbarus periculum metuens retro cessit. imperator collecto universo exercitu in urbem Sebasteam se recepit, traiectoque Aly fluvio in ea regione per totam hiemem substitit. Chosroës exinde furore percitus misit qui donaria supellectilemque omnem a cunctis per universam Persiam erectis ecclesiis auferrent; et ut imperatori aegre faceret, Christianos ad amplexandam Nestorii superstitionem adegit.

Arabum princeps Amed annis novem.

A.C. 617 Hoc anno Persarum rex Chosroës novo exercitui reparando advenas, cives et famulos, ex omni nimirum hominum genere adlectos aggregavit; ea vero selecta multitudine Sai duci tradita, alios quin-

δας ἐκ τῆς φάλαγγος τοῦ Σαρβάρου ἐπιλογὴν λαβών, τούτῳ C
συνῆψε, καὶ ὠνόμασε χρυσολόγχεις, καὶ τούτους ἀπέστειλε
κατὰ τοῦ βασιλέως. τὸν δὲ Σάρβαρον σὺν τῷ λοιπῷ αὐτοῦ
στρατῷ κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἀπέστειλεν, ὅπως τοὺς ἐκ δύσεως Οὔννους, οὓς Ἀβάρους καλοῦσιν, Ἀβάρεις τε καὶ Σκλάβους καὶ Γήπαιδας συμφωνήσας κατὰ τῆς πόλεως χωρήσωσι καὶ ταύτην πολιορκήσωσι. γνοὺς δὲ τοῦτο ὁ βασιλεὺς τὸν ἑαυτοῦ στρατὸν εἰς τρεῖς διαιρέσεις ἐχώρισεν, καὶ τοὺς μὲν ἐξέπεμψεν εἰς τὸ φυλάξαι τὴν πόλιν, τοὺς δὲ παραδοὺς Θεοδώρῳ τῷ ἰδίῳ ἀδελφῷ κατὰ τοῦ Σάην πολεμεῖν ἐκέλευσεν· τὸ δὲ τρίτον μέρος αὐτὸς λαβὼν ἐπὶ Λαζικὴν ἐχώρει· καὶ ἐν ταύτῃ διατρίβων τοὺς Τούρκους ἀπὸ τῆς ἑῴας, οὓς Χαζάρους ὀνομάζουσιν, εἰς συμμαχίαν προσεκαλέσατο. ὁ δὲ Σάην ἅμα τῷ D
νεοσυλλέκτῳ λαῷ καταλαβὼν τὸν τοῦ βασιλέως ἀδελφὸν Θεόδωρον πρὸς πόλεμον ὡπλίσατο. τοῦ δὲ θεοῦ διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς πανυμνήτου θεοτόκου συνεργήσαντος, καὶ πολέμου κροτηθέντος, χάλαζα παραδόξως κατὰ τῶν βαρβάρων κατηνέχθη, καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἐπάταξεν. ἡ δὲ τῶν Ῥωμαίων παράταξις γαλήνης ἀπήλαυεν. τρέπουσι δὲ οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς
Πέρσας, καὶ ἀναιροῦσι πλῆθος πολύ. τοῦτο μαθὼν Χοσρόης V.210
ὠργίζετο κατὰ τοῦ Σάην. ὁ δὲ Σάην ἐκ πολλῆς ἀθυμίας εἰς

2. χρυσοῦς λόγχεις A f. 12. ἐκ τῆς ἑ. A. Χαζάρεις A.
16. πανυμνήτου A f, πολυμνήτου vulg. 18. αὐτῶν add. ex A.
21. ῥαθυμίας a f.

quagies mille ex Sarbari phalange excerptos ex animi consilio milites aurihastatos ab ipso dictos eisdem adiunxit, et adversus imperatorem misit: Sarbarum vero cum reliquo exercitu Cpolim versus misit, ut initis pactis cum Unnis (Abaros quidam vocant), Bulgaris, Sclavis et Gepedibus, una cum eo urbem impressione facta obsiderent. eo consilio cognito in tres acies exercitum universum imperator distribuit: et primam quidem ad urbis defensionem, aliam Theodoro proprio fratri traditam Saëm aggredi iussit, cum tertia secum educta ipse in Lazicam regionem secessit, ibique mora aliquandiu protracta, Turcos orientales, quos Chazaros vocant, ad belli societatem allexit. tum vero Saës cum novitio isto exercitu fratrem imperatoris Theodorum offendens, bello eum adoritur. consertis autem ad invicem manibus, deo laudatissimae dei genitricis precibus manifeste opitulante, grando vehemens ex inopinato in barbaros delata plures eorum vulneravit. interim Romana acies tranquilla aeris serenitate fruebatur. Persas igitur in fugam Romani vertunt, et ex eis copiosum numerum prosternunt. eo audito Chosroës ira vehementi in Saëm exarsit. Saës ipse prae moerore atque desperatione in languorem incidens misere

νόσον ἐμπεσὼν ἐτελεύτησεν. τούτου δὲ τὸ σῶμα κελεύει Χοσρόης ἅλατι ταριχευθὲν πρὸς αὐτὸν κομισθῆναι, καὶ τοῦτο P. 264 νεκρὸν πολλαῖς αἰκίαις ἐπέβαλλεν. οἱ δὲ Χαζάρεις διαρρήξαντες τὰς Κασπίας πύλας τῇ Περσίδι εἰσβάλλουσιν εἰς τὴν χώραν τοῦ Ἀδροηγὰν σὺν τῷ ἑαυτῶν στρατηγῷ Ζιεβὴλ, δευτέρῳ ὄντι τοῦ Χαγάνου τῇ ἀξίᾳ· καὶ ἐν οἷς ἂν τόποις διέβαινον, τούς τε Πέρσας ᾐχμαλώτευον, καὶ τὰς πόλεις καὶ κώμας τῷ πυρὶ παρεδίδουν. ἀπάρας δὲ ὁ βασιλεὺς ἀπὸ Λαζικῆς, τούτοις συνήντησεν. ὁ δὲ Ζιεβὴλ τοῦτον ἰδὼν καὶ προδραμὼν, κατασπάζεται αὐτοῦ τὸν τράχηλον, καὶ προσεκύνησεν αὐτόν, ὁρώντων τῶν Περσῶν ἐκ τῆς πόλεως τοῦ Τιφίλεως. B πᾶς δὲ ὁ λαὸς τῶν Τούρκων εἰς γῆν πεσόντες πρηνεῖς ὡς ἐκσταθέντες ἐπὶ στόμα τὸν βασιλέα ἐτίμων τιμὴν τὴν παρ' ἔθνεσι ξένην. ὁμοίως καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ἐπὶ πετρῶν ἀναβάντες τῷ αὐτῷ σχήματι ἔπεσον. προσήνεγκεν δὲ ὁ Ζιεβὴλ καὶ τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν ἀρχιγένειον τῷ βασιλεῖ, ἡδυνόμενος τοῖς τούτου λόγοις, καὶ ἐκπληττόμενος τῇ τε θέᾳ καὶ τῇ φρονήσει αὐτοῦ. ἐπιλεξάμενος δὲ ὁ Ζιεβὴλ χιλιάδας μ' ἀνδρῶν γενναίων ἔδωκεν τῷ βασιλεῖ πρὸς συμμαχίαν, καὶ αὐτὸς ὑπέστρεψεν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν. τούτους δὲ λαβὼν ὁ βασιλεύς, κατὰ

1. ἐμπεσὼν ἐτ. A, ἔπεσεν καὶ ἐτ. vulg. τὸ add. ex A. 3. ὑπέβαλεν A. 4. τὰς add. ex A. 9. προδραμὼν A, προσδρ. vulg. 13. ἐκταθέντες om. ὡς A. 15. καὶ add. ex A. 17. τήν τεθέαν καὶ φρόνησιν A.

interiit. cadaver eius sale multo conditum ad se advehi Chosroës iussit, et mortuum licet ac sensu privatum verberibus et iniuriis lacerari imperavit. porro Chazari Caspiis portis diruptis in Persidem irrumpunt, et Ziebelo duce, cui a Chagano secunda dignitas inerat, Adroëgam provinciam penetrant. quocumque vero progrederentur Persas abducebant captivos, et urbes pagosque igne devastabant. interea imperator a Lazica solvens, illis se adiungere et occurrere studuit. cum Ziebelus imperatorem conspexit, obviam progressus, eius collum exosculatus est, ipsumque adoravit, Persis ex urbe Tiphili spectatoribus. Turcorum autem exercitus omnis in terram procidens et in faciem pronus, quasi maiestatis horrore concepto, insolito honoris genere, gentilibus tamen solemni, imperatorem prosequutus est, ac pariter exercitus praefecti super saxa ascendentes eodem corporis habitu procubuerunt. ad haec Ziebelus imperatori, eius quippe verbis delectabatur, et eius prospectu ac prudentia plane stupefactus haerebat, filium suum, cui lanugo primum e malis tunc oriebatur, obtulit. selectos tandem viros strenuos ad quadraginta millia Ziebelus belli socios imperatori assignavit, et in propriam postmodum regio-

Χοσρόου ἐχώρει. ὁ δὲ Σάρβαρος τῇ Χαλκηδόνι προσβαλών,
καὶ οἱ Ἄβαρεις ἐκ τῆς Θρᾴκης τῇ πόλει πλησιάσαντες, ταύ- C
την ἑλεῖν ἐβούλοντο, καὶ πολλὰς μηχανὰς κατ' αὐτῆς κινή-
σαντες, καὶ εἰς σκάφη γλυπτὰ ἐκ τοῦ Ἴστρου πλῆθος ἄπει-
ρον καὶ ἀριθμοῦ κρεῖττον ἐνέγκαντες, τὸν κόλπον τοῦ Κέ-
ρατος ἐπλήρωσαν. δέκα δὲ ἡμέρας τῇ πόλει παρακαθίσαντες
διά τε γῆς καὶ θαλάσσης τῇ τοῦ θεοῦ δυνάμει καὶ συνερ-
γείᾳ καὶ ταῖς πρεσβείαις τῆς ἀχράντου καὶ θεομήτορος παρ-
θένου ἡττήθησαν· καὶ πλήθη πολλὰ ἀποβαλόντες ἔν τε γῇ
καὶ θαλάττῃ, μετὰ μεγάλης αἰσχύνης ὑπέστρεψαν. ὁ δὲ Σάρ-
βαρος τῇ Χαλκηδόνι παρακαθεζόμενος οὐ μετέστη, ἀλλ' αὐτόθι D
ἐχείμασεν, κουρσεύων καὶ πραιδεύων τὰ περατικὰ μέρη καὶ
τὰς πόλεις αὐτῶν.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπὸ μηνὸς Σεπτεμβρίου εἰσβαλὼν ἐν Περ- A.M. 6118
σίδι Ἡράκλειος σὺν τοῖς Τούρκοις ἀπροσδοκήτως διὰ τὸν P. 265
χειμῶνα εἰς ἔκστασιν ἐνέβαλεν τὸν Χοσρόην τοῦτο μαθόντα.
οἱ δὲ Τοῦρκοι τὸν χειμῶνα ὁρῶντες καὶ τὰς συνεχεῖς ἐπιδρομὰς
τῶν Περσῶν, μὴ ὑποφέροντες συγκοπιᾷν τῷ βασιλεῖ, ἤρξαντο
κατ' ὀλίγον ὑπορρέειν, καὶ πάντες ἀφέντες αὐτόν, ὑπέστρε-
ψαν. ὁ δὲ βασιλεὺς διελάλησεν τῷ αὐτοῦ λαῷ, λέγων· γνῶτε,

1. προσλαβὼν f. 6. παρακαθίσαντες A, παρακαθήσαντες vulg. 12. ἐχείμασεν A, χειμάσας vulg. τὰ περσικὰ μέρη A. 14. εἰσβαλὼν A, εἰσβάλλων vulg. 15. διὰ τοῦ χειμῶνος A. 18. τῶν Π. A, τὸν Π. vulg.

nem secessit. imperator illis sibi adiunctis, adversus Chosroëm perrexit. interim Sarbarus Chalcedonem adoritur, Abares etiam e Thracia profecti ad urbem applicantes eam vi obtinere nitebantur: multis itaque machinis ad eam admotis, et copiarum multitudine innumera, ut quae numerum omnem vere superaret, per Istrum flumen scaphis uno trunco excavatis advecta, Cornu sinum omnem, quaqua late patet, oppleverunt. dies demum decem urbem obsidentes terra et mari, dei tandem virtute et ope, et immaculatae deique matris virginis precibus profligati sunt: multisque suorum copiis terra et mari amissis, cum magno rubore et dedecore domos repetierunt. Sarbarus autem obsidione ad Chalcedonem posita non destitit: quin immo mari piraticam, terra praedatoriam exercens partes trans fretum positas et earum urbes devastavit, et hibernam eisdem in locis egit tempestatem.

Hoc anno iam a mense Septembri Heraclius una cum Turcis in- A.C. 618
opinato propter imminentem hiemis rigorem in Persiam irrumpens, Chosroëm, ubi rescivit expeditionem, in animi anxietatem et stuporem coniecit. Turci vero incumbentem hiemem prospicientes, crebrarum a Persis excursionum impatientes, nec imperatori collaborare gnari, paulatim elabi vel se surripere ceperunt, ac tandem omnes societate

ἀδελφοί, ὅτι οὐδεὶς ἡμῖν συμμαχῆσαι θέλει, ἀλλ' ἢ μόνος ὁ V. 211 *θεός, καὶ ἡ τοῦτον τεκοῦσα ἀσπόρως μήτηρ, ἵνα δείξῃ τὴν ἑαυτοῦ δυναστείαν, καὶ καταπέμψῃ τὴν βοήθειαν αὐτοῦ. ὁ δὲ Χοσρόης ἐπισυνάξας πάντα τὰ στρατεύματα αὐτοῦ, προ-* B *βάλλεται στρατηγὸν ἐν αὐτοῖς Ῥαζάτην, ἄνδρα πολεμικώτατον καὶ ἀνδρεῖον, καὶ κατὰ Ἡρακλείου τοῦτον ἀπέστειλεν. ὁ δὲ βασιλεὺς τάς τε πόλεις Περσίδος ἐπυρπόλει καὶ τὰς κώμας, καὶ τοὺς καταλαμβανομένους Πέρσας ἀνήλισκεν ῥομφαίᾳ. τῇ δὲ ἐννάτῃ τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς τῆς ιε' ἰνδικτιῶνος κατέλαβεν εἰς τὴν χώραν Χαμαηθᾶ· καὶ διανέπαυσεν τὸν λαὸν ἑβδομάδα μίαν. ὁ δὲ Ῥαζάτης ἐλθὼν εἰς τὸ Γαυζάκων, ἐγεννήθη ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ ἠκολούθει τῶν Ῥωμαίων δαπανώντων ἔμπροσθεν τὰς τροφάς. αὐτὸς δὲ ὀπίσω ὡς κύων πεινῶν μόλις ἐκ τῶν ψιχίων αὐτῶν ἐτρέφετο· καὶ ἐκ τοῦ μὴ εὑρίσκειν αὐτὸν δαπάνας πολλὰ τῶν ἀλόγων αὐτοῦ* C *διεφθάρησαν. τῇ δὲ πρώτῃ τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς κατέλαβεν ὁ βασιλεὺς ποταμὸν μέγαν Ζαβᾶν λεγόμενον, καὶ τοῦτον περάσας ἠπλήκευσεν πλησίον Νινευὶ τῆς πόλεως. κατέλαβεν δὲ καὶ ὁ Ῥαζάτης εἰς τὸ πέραμα ἐπακολουθῶν αὐτῷ, καὶ κατελθὼν ἀπὸ τριῶν μιλίων εὗρεν ἄλλο πέραμα καὶ ἐπέρασεν.*

1. *ἡμῖν* add. ex A. 3. *καταπέμπει* A. 4. *ἐπισυνάξας πάντα τὰ* A, *ἐπιστρατεύσας τὰ* vulg. 10. *Χαμαιθᾶ* a. 11. *Γαυζακὸν* A, *Γαυζακῶ* a. 14. *αὐτῶν* A, *αὐτοῦ* vulg. 16. *μηνος* add. ex A. 17. *λεγόμενον* om. A. 19. *πέραμα* A a f, *πέραν* vulg.

belli deserta redierunt. imperator autem exercitui suo ad colloquium vocato: videte, fratres, ut nullus belli societatem init nobiscum, quam deus solus, et quae illum sine semine concepit mater, ut potentiam nimirum suam exerat, et auxilium nobis suum manifesto mittat. porro Chosroës compositis et eductis suis copiis, ducem eis praefecit Rhazatem virum bellicosissimum et strenuum, et in Heraclium misit. imperator vero Persidis urbes et vicos ferro et igne devastabat, Persasque in potestatem venientes cunctos romphaea delebat. nono vero mensis Octobris die, indictione decima quinta, in provinciam Chamaetham pervenit, et dierum septem quiete exercitum refecit. Rhazates autem Gauzacum profectus, pone sequebatur imperatorem, et Romanorum commeatum omnem per vias occupantium et consumentium vestigia a tergo legebat. ipse vero canis more pedissequus ac famelicus micis vix decidentibus annonam suffurabatur, equi etiam pabulis non inventis perierunt innumeri. prima deinde Decembris die imperator ad magnum fluvium, cui nomen Zabas, pervenit, eoque traiecto iuxta Ninivem civitatem castra applicuit. circa fluvium pariter Romanos insequutus Rhazates appulit, et ad millia tria iuxta fluvii

ὁ δὲ βασιλεὺς ἀποστείλας Βαάνην τὸν στρατηλάτην μετὰ ἐπιλέκτων στρατιωτῶν ὀλίγων, εὗρεν βάνδον Περσῶν, καὶ φονεύσας αὐτοῦ τὸν κόμητα, ἤνεγκεν αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ σπαθὶν ὁλόχρυσον· καὶ πολλοὺς φονεύσας, ἤνεγκεν ζῶντας κϛ', ἐν οἷς ἦν καὶ ὁ σπαθάριος τοῦ Ῥαζάτου· ὅστις καὶ D
ἀνήγγειλεν τῷ βασιλεῖ, ὅτι πολεμῆσαι βούλεται αὐτὸν ὁ Ῥαζάτης, οὕτω κελευσθεὶς παρὰ Χοσρόου, καὶ τρισχιλίους ὡπλισμένους ἀπέστειλεν αὐτῷ. ἀλλ' ἀκμὴν οὐκ ἔφθασαν. ταῦτα δὲ μαθὼν ὁ βασιλεὺς προαπέλυσε τὸ τοῦλδον ἔμπροσθεν· καὶ αὐτὸς ἐπηκολούθει σκεπτόμενος εὑρεῖν τόπον ἐν ᾧ ὤφειλεν πολεμῆσαι, πρὸ τοῦ ἑνωθῶσιν αὐτοῖς οἱ τρισχίλιοι. εὑρὼν δὲ πεδίον ἐπιδέξιον πρὸς πόλεμον, καὶ διαλαλήσας τῷ λαῷ παρετάξατο. ὁ δὲ Ῥαζάτης καταλαβὼν καὶ αὐτὸς παρετάξατο τρισὶ φούλκοις, καὶ κατὰ τοῦ βασιλέως ἐχώρησεν. τῇ δὲ δωδεκάτῃ τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς ἡμέρᾳ σαββάτου P. 266
ἐκροτήθη ὁ πόλεμος· καὶ προπηδήσας πάντων ὁ βασιλεὺς ἄρχοντι τῶν Περσῶν συνήντησεν· καὶ τῇ τοῦ θεοῦ δυνάμει καὶ τῇ βοηθείᾳ τῆς θεοτόκου τοῦτον κατέβαλεν· καὶ οἱ σὺν αὐτῷ προπηδήσαντες ἐτράπησαν· καὶ ὁ βασιλεὺς αὖθις ἄλλῳ συναντήσας, καὶ τοῦτον κατέβαλεν. προσέβαλεν δὲ αὐτῷ καὶ

2. βάνδον Π. A, βάνδον τὸν Π. vulg. 5. καὶ post ὅστις add. ex A. 13. ὁ δὲ Ῥαζ. — — παρετάξατο om. b. 15. σαββάτῳ A. 19. ἐτράπησαν] ἐῤῥάπισαν A. 20. προσέβαλεν A, προέβαλεν vulg.

cursum descendens, vadum invenit, et in ulteriorem ripam transiit. tum vero Baanes militiae magister cum selectis militibus paucis Persarum cohortem suo vexillo insignem offendit, et eius comite occiso, comitis eiusdem caput tulit, et ex auro solido ensem: multis praeterea deletis, vivos viginti sex abduxit, inter quos Rhazatis spatharius repertus, qui etiam imperatori renunciavit Rhazatem cum eo congredi velle, sic enim a Chosroë iussum affirmabat, et virorum tria millia ad eum missa, quae nondum tamen advenissent. his cognitis, imperator impedimenta praecedere iubet: ipse planitiem pugnae conserendae idoneam, priusquam ter mille viri nominati advenirent et reliquis adiungerentur, mente sollicita investigans sequebatur. campo ad pugnam apto reperto, exercitum ad allocutionem vocat, et ordines componit. Rhazates pariter cum eundem locum tenuisset, in tres cuneos totum exercitum distribuit et in imperatorem praeliaturus se confert. mensis itaque Decembris die duodecimo, qui sabbati fuit, certamen commissum, in quo imperator ante omnes prosiliens, Persarum ductorem offendit, eumque dei virtute et dei genitricis auxilio prostravit: unde qui prius etiam cum eo pugnam inierant in fugam versi sunt. imperator iterum in alium sibi occurrentem insilit, et hunc

τρίτος, ὃς καὶ ἔδωκεν αὐτῷ μετὰ δόρατος εἰς τὸ χεῖλος, καὶ τοῦτον ἔπληξεν. ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ τοῦτον ἀνεῖλεν· καὶ τῶν σαλπίγγων ἠχησασῶν συνέβαλον ἀλλήλοις ἀμφότερα τὰ μέρη, καὶ μάχης κρατησάσης σφόδρα, ἐπληγώθη ὑπὸ τῶν πεζῶν ὁ
B τοῦ βασιλέως ἵππος, λεγόμενος Φάλβας, ὁ καὶ Δόρκων, εἰς τὸν μηρὸν αὐτοῦ λαβὼν κονταρέαν· πολλὰς δὲ καὶ σπαθέας ἐν τῇ ὄψει αὐτοῦ ἔλαβεν· ἀλλὰ φορῶν κατάφρακτα νευρικά, οὐκ ἐβλάπτετο, οὐδὲ αὐταὶ ἐνήργουν. πίπτει δὲ ἐν τῷ πολέμῳ ὁ Ῥαζάτης, καὶ οἱ τρεῖς τουρμάρχαι τῶν Περσῶν, καὶ οἱ ἄρχοντες σχεδὸν πάντες, καὶ τὸ πλεῖον τοῦ στρατοῦ αὐτῶν. ἐσφάγησαν δὲ καὶ Ῥωμαῖοι πεντήκοντα, καὶ ἐπληγώθησαν ἱκανοί, ἀλλ' οὐκ ἀπέθανον, εἰ μὴ δέκα· ἐκροτήθη δὲ ὁ πόλεμος ἀπὸ πρωῒ ἕως ὥρας ἑνδεκάτης. ἀπῆραν δὲ οἱ Ῥωμαῖοι τῶν Περσῶν βάνδα κη' χωρὶς τῶν κλασθέντων, καὶ
V. 212 σκυλεύσαντες τοὺς νεκρούς, ἔλαβον τὰ λωρίκια αὐτῶν καὶ τὰς
C κασσίδας καὶ πάντα τὰ ἅρματα· καὶ ἔμειναν ἀπ' ἀλλήλων ἀπὸ δύο σαγιττοβολῶν. τροπὴ γὰρ οὐ γέγονεν. οἱ δὲ τῶν Ῥωμαίων λαοὶ τῇ νυκτὶ ἐπότισαν καὶ ἐτάγισαν τὰ ἄλογα

4. κρατησάσης σφόδρα A e f, κροτηθείσης σφοδρᾶς vulg. 5. τοῦ add. ex A. ἵππος Φάλβας, ὁ λεγόμενος Δορκῶν A a f. 7. κατάφρακτα νευρικὰ A a f, καταφρακταρικὰ vulg. 8. οὐδὲ αὐταὶ A b, οὐδὲν αὐταὶ f, οὐδὲ αὐτοῦ a, οὐδὲ αὐτοὶ vulg. πίπτει δὲ A, πίπτει οὖν vulg. 10. τὸ πλεῖον A, τὸ πλεῖστον vulg. 11. καὶ Ῥωμ. A, καὶ οἱ Ῥωμ. vulg. 12. εἰ μὴ ἄλλοι δέκα A. 13. ἀπῆραν A, ἐπῆραν vulg. 15. τὰ λωρ. αὐτῶν καὶ τὰς κασσίδας A, τὰ λ. κ. τὰς κασίδας αὐτῶν vulg. 17. σαγιττῶν A b f. 18. καὶ ἐτάγισαν om. A a f.

pariter expugnat et morti tradit. tertius tandem eum aggreditur, qui hasta eum ad labrum ferit, et vulnus infligit: eum tamen imperator ut et reliquos edomitum necat. tubis itaque concinentibus pars utraque manus conseruit, et cruento certamine excitato, imperatoris equus, cui Phalbas vel Dorcon cognomentum, accepto hastae ictu in femore a peditibus vulneratus est: sed tutamine ex nervis facto circumvallatus, inflictis etiam ad caput crebrioribus ensium plagis, nullatenus laesus est, neque eae ipsae damnum intulerunt. cadit igitur bello Rhazates, et una Persicorum agminum ductores tres, et praecipua capita exercitus, qui ipse totus pene deletus est. Romanorum ad quinquaginta deleti, plurimi vulnerati, quorum nonnisi decem obierunt. praelium ab aurora ad horam usque undecimam commissum. Persarum vexilla viginti octo, praeter ea quae feruntur fracta et contrita, Romani sustulerunt, et interfectis subinde spoliatis, loricas, cassides et armorum genus quodvis sibi sumpserunt: uterque vero exercitus duobus tantum sagittarum iactibus a se invicem substitit: prostrata namque, non in

αὐτῶν. οἱ δὲ καβαλλάριοι Πέρσαι ἵσταντο ἕως ἑβδόμης ὥρας τῆς νυκτὸς ἐπάνω τῶν σκηνωμάτων τῶν τεθνεώτων Περσῶν· καὶ τῇ ὀγδόῃ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς κινήσαντες ὑπέστρεψαν εἰς τὸ φοσσάτον αὐτῶν, καὶ τοῦτο λαβόντες ἀπῆλθον, καὶ ἠπλίκευσαν εἰς πρόποδα ὄρους τραχεινοῦ πεφοβημένοι. πολλὰ δὲ σπαθία ὁλόχρυσα καὶ ζώνας διαχρύσους καὶ μαργαρίτας καὶ τὸ σκουτάριν τοῦ Ῥαζάτου ὁλόχρυσον D ἔλαβον ἔχον πέταλα ρκ', καὶ τὸ λωρίκιον αὐτοῦ ὁλόχρυσον ἔλαβον, καὶ τὸ σκαραμάγγιν αὐτοῦ ἤνεγκαν σὺν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ καὶ τὰ βραχιόλια αὐτοῦ, καὶ τὴν σέλλαν αὐτοῦ ὁλόχρυσον· ἐκρατήθη δὲ ζῶν Βαρσαμοίσης ὁ ἄρχων τῶν Ἰβήρων τῶν ὑπὸ Πέρσας καὶ Ῥωμαίους γεγονότων. οὐχ ὅτι ἐν ὅλῃ τῇ ἡμέρᾳ ἔσχεν στάμα ὁ πόλεμος. ἐνίκησαν οὖν οἱ Ῥωμαῖοι· ἀλλὰ τοῦτο γέγονεν μόνῃ τῇ τοῦ θεοῦ βοηθείᾳ. ὁ δὲ βασιλεὺς θαρσοποιήσας τὸν στρατόν, κατὰ Χοσρόου ἤλαυνεν, ὅπως τοῦτον ἐκφοβήσῃ, καὶ ἀποστείλας προσκαλέσηται τὸν Σάρβαρον ἐκ τοῦ Βυζαντίου τῆς Χαλκηδόνος. τῇ δὲ εἰκοστῇ πρώτῃ Δεκεμβρίου μηνὸς ἔμαθεν ὁ βασιλεύς, ὅτι ὁ λαὸς τοῦ Ῥαζά- P. 267 του ὁ ἐκ τοῦ πολέμου ἐξαλύσας ἡνώθη τοῖς ὑπὸ Χοσρόου

1. αὐτῶν καὶ παρέβαλον A. 2. τῆς add. ex A. 3. κινήσαντες add. ex A. 10. τὴν σέλλαν — ὁλόχρυσον A, ἡ σέλλα — ὁλόχρυσος vulg. 11. Βαρσαμούσης A. 12. ὑπὸ Πέρσας καὶ Ῥωμαίους A a f, ὑπὸ Περσῶν καὶ Ῥωμαίων vulg. γεγονότων om. A a f. 13. οὖν om. A. 14. βοηθείᾳ] συνεργείᾳ b f. 15. θάρσος ποιήσας f. 16. ἐκφοβήσῃ A, φοβήσῃ vulg. 19. ὁ ἐκ τοῦ π. A, ἐκ τοῦ π. vulg. ἐξαλύσας A, ἐξελήσας vulg.

fugam acta, Persarum pars fuit. Romanus porro exercitus alimenta, potumque equis illa nocte subministravit, Persae autem equites, ad eiusdem noctis horam septimam penes interfectorum cadavera stantes, octava tandem ad castra et impedimenta redierunt: quibus secum sublatis, secessu dilapsi, ad asperi salebrosique montis radices trementes ac perterriti applicuerunt. enses subinde plurimos, zonas auro distinctas, lapides pretiosos, clipeum Rhazatis ex auro solido laminis centum et viginti obductum, thoracem quoque auro conflatum, et Scaramangium, et una caput extulerunt. brachialia eius et equilis sella auri purissimo metallo fabrefacta in victorum potestatem venit. ad haec Barsamoeses, Iberorum, qui Persis Romanisque subsunt, princeps, vivus captus. ipso toto die nusquam substitit aut cessavit conflictus. superiores quidem Romani evaserunt, a deo tamen solo suppetiae datae, et victoria concessa. porro imperator animis militum rursus confirmatis, iter Chosroëm versus direxit, ut metu ipsi incusso, Sarbarum e Byzantio Chalcedonensi suo mandato revocaret. die vero Decembris primo supra vicesimum Rhazatem belli

ἀποσταλεῖσι τρισχιλίοις, καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω αὐτοῦ. καὶ καταλαβὼν τὴν Νινευί, καὶ περάσας ὁ βασιλεὺς τὸν μέγαν ποταμὸν Ζαβᾶν πρὸ τοῦ γνῶναι τὸν Χοσρόην. ἐλάσας δὲ Γεώργιος μίλια μη' διὰ τῆς νυκτὸς ἐκράτησεν τὰς τέσσαρας γεφύρας τοῦ μικροῦ Ζαβᾶ· καὶ εὑρὼν ἐν τοῖς καστελλίοις Πέρσας, τούτους ἐζώγρησεν. τῇ δὲ κγ' τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς φθάσας ὁ βασιλεὺς εἰς τὰς γεφύρας ἐπέρασεν, καὶ ἡπλίκευσεν εἰς τοὺς οἴκους τοῦ Ἰεσδέμ· καὶ ἀνέπαυσε τόν τε
B *στρατὸν καὶ τὰ ἄλογα, καὶ ἐποίησε τὴν ἑορτὴν τῆς Χριστοῦ γεννήσεως ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ. γνοὺς δὲ ὁ Χοσρόης ὅτι ἐκράτησαν οἱ Ῥωμαῖοι τὰς γεφύρας τοῦ μικροῦ Ζαβᾶ, ἀπέστειλεν πρὸς τὸν Περσικὸν λαὸν τὸν μετὰ τοῦ Ῥαζάτου, ἵνα πολὺ σπουδάσωσι καὶ προλάβωσι τὸν βασιλέα, καὶ ἀπέλθωσι πρὸς αὐτόν. σπεύσαντες δὲ αὐτοὶ καὶ περάσαντες τὸν μικρὸν Ζαβᾶν ἐν ἄλλοις τόποις προεποίησαν τὸν βασιλέα, καὶ ἔμπροσθεν ἐπορεύοντο. καταλαβὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ἕτερον παλάτιον τοῦ Χοσρόου, τὸ ἐπιλεγόμενον Ῥουσᾶ, καὶ τοῦτο κατέστρεψεν. ὑφωρᾶτο δὲ ὅτι ἐν τῇ γεφύρᾳ τοῦ Τορνᾶ ποταμοῦ οἱ ἐχθροὶ*
C *πολεμεῖν αὐτὸν μέλλουσιν. ἀλλὰ τοῦτο ἰδόντες, καταλιπόντες τὴν γέφυραν ἔφυγον. ὁ δὲ βασιλεὺς περάσας ἀκωλύτως κα-*

1. *ἀποσταλεῖσι* A, *σταλεῖσι* vulg. 2. *ποταμὸν* om. A f. 4. *διὰ τῆς νυκτὸς* add. ex A. 5. *κελλίοις* A. 12. *κατὰ τοῦ Ῥ.* b e. 15. *προσεποίησαν* A. 17. *καὶ τοῦτο* A, *τοῦτο* vulg.

periculo elapsum, tribus hominum millibus a Chosroë se adiunxisse, et eum e vestigio sequi imperator intellexit: quare Ninivem occupat, et prius magnum fluvium Zabam traiicit, quam Chosroës de eius consiliis percipiat quicquam. Georgius, emensis per noctem unicam passuum millibus quadraginta octo, quatuor minoris Zabae pontes occupavit, repertosque per varia propugnacula Persas cunctos custodiae militari mancipavit. igitur Decembris die vigesimo tertio imperator ad pontes adveniens aquam traiecit, et ad Iesdem domos castra fixit, exercitui a labore dedit inducias, equos itinere defatigatos reficere permisit, et in eodem demum loco Christi natalitiorum celebravit solemnitatem. Chosroës minoris Zabae pontes a Romanis occupatos ubi intellexit, ad Persicum exercitum, qui Rhazate duce merebatur, ut quam citissimo cursu contenderent, et imperatoris trans fluvium itinere praepedito cum eo congrederentur, scribit. illi festino pede lati minorem Zabam traiecerunt, et per alia deinceps loca imperatorem praevertentes, eum in metationibus habendis praecedebant. imperator ad aliud Chosrois palatium, cui nomen Rusa, digressus, illud funditus evertit. ne vero ad Tornae fluminis pontem eum invaderent hostes, verebatur: verum eo praesente conspecto, relicto mox ponte, in fugam se dedere. imperator nullo obsistente flumen trans-

τέλαβεν εἰς ἕτερον παλάτιον, τὸ ἐπιλεγόμενον Βεκλαλί. ἐν ταύτῃ καὶ ἱπποδρόμιον ἔκτισεν, καὶ τοῦτο κατέστρεψεν. τινὲς δὲ τῶν Ἀρμενίων τῶν συνόντων τοῖς Πέρσαις ἦλθον πρὸς τὸν βασιλέα, λέγοντες, ὅτι Χοσρόης μετὰ τῶν ἐλεφάντων καὶ τοῦ ἰδίου στρατοῦ ἀπὸ πέντε μιλίων, ἔνθεν τοῦ παλατίου τοῦ ἐπιλεγομένου Δασταγέρδ, εἰς τόπον ἐπιλεγόμενον Βαρασρώθ, ἀπλικευμένος ἐστίν, καὶ ὅτι ἐδήλωσεν τὸν στρατὸν ἐκεῖ σω- V. 215 ρευθῆναι, ἵνα πολεμήσωσί σε. ἔστι γὰρ ἐκεῖ καὶ ποταμὸς δύσβατος, στενὴν γέφυραν ἔχων καὶ στενώματα πολλὰ ἀπὸ οἰκημάτων, καὶ ῥύακες σαπροί. ὁ δὲ βασιλεὺς βουλευσάμε- D νος μετὰ τῶν ἀρχόντων καὶ τοῦ στρατοῦ ἐκάθισεν ἐν τῷ παλατίῳ Βεκλαλί. εὗρεν γὰρ ἐν αὐτῷ ἐν ἑνὶ περιβόλῳ στρουθεῶνας τρεῖς σιτευτούς, καὶ ἐν ἄλλῳ περὶ πεντακοσίας δορκάδας σιτευτάς, καὶ ἐν ἄλλῳ ὀνάγρους ἑκατὸν σιτευτούς· καὶ πάντα ἐδωρήσατο τῷ λαῷ. καὶ τῇ πρώτῃ τοῦ Ἰανουαρίου ἐποίησαν ἐκεῖσε. εὗρον γὰρ καὶ πρόβατα καὶ χοίρους καὶ βόας, ὧν οὐκ ἦν ἀριθμός. καὶ ἀνεπαύσατο πᾶς ὁ λαὸς ἀπολαύοντες καὶ δοξάζοντες τὸν θεόν. πιάσαντες δὲ τοὺς νέμοντας ταῦτα, ἔγνωσαν παρ' αὐτῶν ἀκριβῶς, ὡς Χοσρόης ἀπὸ κγ' τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς μαθών, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐπέρασεν P. 268

1. τὸ add. ex A. Βεκλαλὶ A a, Βεκλὰλ e f, Βεγλαλὶ vulg. 2. ἱπποδρόμιον A, ἱπποδρομίαν vulg. 3. τῶν ante συνόντων add. ex A. 6. Τακερδὶ A, Ταμέρδ f. 7. ὅτι add. ex A. 11. καὶ τοῦ στρατοῦ add. ex A. 13. τρεῖς add. ex A. 14. ὀνάγρους A, συάγρους vulg. 19. ταῦτα A, τούτους vulg.

gressus, aliud palatium, Beglali dicebant, reperit. in eo circum extruxit, et ad solum deiecit. Armeniorum autem Persis cohabitantium nonnulli imperatorem adeuntes, Chosroëm cum elephantis et proprio exercitu ad passuum quinque millia, ubi palatium Dastagerd vocatum, vulgus locum dicit Barasroth, castra metatum denunciaverunt: illuc eius copiae confluunt omnes, ut te quantocius opprimant. illic quippe fluvius profundus et transitu difficilis stricto ponte superandus, aedificatorum aggerum ruinis angustum per loca habens alveum, et inaequales et incertos plerumque rivos ducens praeterfluit. imperator consultis exercitus optimatibus in palatio Beclal consedit. in uno siquidem eius septo structiones saginatas, et altiles pariter, capras silvestres, ad quingentas in alio, in tertio demum onagros etiam altiles centum reperit, quae cuncta in exercitum sparsit. primam itaque Ianuarii diem ibi castra morata sunt: oves etenim, porcos et boves non facile numerandos invenerunt, quibus fruens exercitus habitis deo gratiis istic quievit. captis autem gregum istorum pastoribus, Chosroëm iam a mensis Decembris die vigesimo tertio, ubi imperatorem Tornae amnis pontem praetergressum agnovit, a palatio ad Dastagerd

τὴν γέφυραν τοῦ Τορνᾶ, παραχρῆμα ἐκίνησεν ἀπὸ τοῦ παλατίου τοῦ ἐν Δασταγέρδ. αὐτὸς δὲ δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀπῆλθεν εἰς ἄλλο παλάτιον τὸ ἐπιλεγόμενον Βεβδάρχ. καὶ τοῦτο καταστρέψαντες, καὶ πυρὶ παραδόντες ηὐχαρίστουν τῷ θεῷ τῷ διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς θεοτόκου τοιαῦτα θαυμάσια ποιήσαντι. τίς γὰρ ἤλπιζε Χοσρόην φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων ἐκ τῶν ἐν Δασταγὲρδ παλατίων καὶ εἰς Κτησιφῶντα ἀπελθεῖν, ὅπου ἀπὸ εἴκοσι τεσσάρων ἐτῶν οὐκ ἠνέσχετο ἰδεῖν Κτησιφῶντα, ἀλλὰ καὶ ἐν Δασταγὲρδ ἦν τὰ βασίλεια
B αὐτοῦ; εὗρον δὲ οἱ λαοὶ τῶν Ῥωμαίων αὐτοῦ ἐν τῷ παλατίῳ Δασταγὲρδ τριακόσια βάνδα Ῥωμαίων, ἅπερ ἐν διαφόροις χρόνοις ἔλαβον· εὗρον δὲ καὶ εἴδη ἀπομείναντα, ἀλόην πολλὴν καὶ ξύλα μεγάλα ἀλόης ἀπὸ δέκα καὶ ὀκτὼ λιτρῶν, καὶ μέταξαν πολλήν, καὶ πίπερ, καὶ καρβάσια καμίσια πολλὰ ὑπὲρ τὸ μέτρον, ζάχαρ τε καὶ ζιγγίβερ, καὶ ἄλλα εἴδη πολλά. τινὲς δὲ καὶ ἄσημον, καὶ ὁλοσήρικα ἱμάτια, νακοτάπητά τε καὶ ταπήτια ἀπὸ βελόνης καὶ πλῆθος πολὺ καὶ καλὰ πάνυ, ἅπερ διὰ τὸ βάρος πάντα κατέκαυσαν· καὶ τοὺς παπυλεῶνας τοῦ Χοσρόου, καὶ τοὺς ἐμβόλους, οὓς ἔστενεν ὅτε ἐν κάμπῳ ἠπλίκευ-

1. ἐκ τοῦ A. 2. ἀπῆλθεν A, ἐπῆλθεν vulg. 3. Βεβάρχ A. 5. τῶν add. ex A. 6. τοῦ add. ex A. 10. εὗρον A, εὑρόντες vulg. αὐτοῦ add. ex A. 13. μεγάλα A, μεγάλης vulg. 13. καὶ ὀγδοήκοντα A f. 14. καὶ ante πίπερ add. ex A. 16. νακοτάπητα A, νακόπητα vulg. ταπήτια A f, τάπια vulg. 19. ἔστεννεν A f, ἐστρώννυεν vulg.

sito movisse, didicerunt. ipse imperator ad palatium Behdarch nomine pervenit, eoque everso et igne devastato, deo per dei genitricis preces talia miracula operanti gratias milites referebant. quis namque Chosroëm ab imperatoris conspectu fugiturum, et relictis palatiis ad Dastagerd extructis, Ctesiphontem se recepturum sperasset, qui a quatuor et viginti annis Ctesiphontem videre dedignatus in Dastagerd regiis moram trahere consueverat? porro in palatio Dastagerd trecenta signa sive vexilla variis bellis sibi erepta Romanus exercitus offendit. reperit etiam divitiarum et aromatum species insolitas eo loci derelictas, plurimam nimirum aloën, magnae aloës ligna decem et octo librarum pondo, et immensam sericorum filorum copiam, piper, carbasinas camisias supra numerum omnem, zaccharum et zingiber, et aromatum plures species, argentum quoque infectum, holosericas vestes, lectisternia, et acu pictos tapetes, et aliorum huiusmodi congeriem immensam eamque praestantissimam, quam propter pondus, cum secum non valerent distrahere, flammis cunctam absumpserunt. ad Chosrois tentoria et cortinas porticuum in morem, quas, castris per agros fixis, erigebat, statuasque eius plurimas cremaverunt. invenit

σεν, πάντα κατέκαυσαν, καὶ στήλας αὐτοῦ πολλάς· εὗρεν δὲ ἐν τούτοις τοῖς παλατίοις στρουθεῶνας καὶ δορκάδας καὶ C ὀνάγρους καὶ ταῶνας καὶ φασιανοὺς πλῆθος ἄπειρον· καὶ εἰς τὸ κυνήγιον αὐτοῦ λέοντας καὶ τίγρεις παμμεγέθεις ζῶντας. προσέφυγον δὲ τῷ βασιλεῖ πολλοὶ ἐκ τῶν αἰχμαλώτων Ἐδεσσηνοὶ καὶ Ἀλεξανδρεῖς, καὶ ἐξ ἄλλων πόλεων πλῆθος πολύ. ἐποίησεν δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν φώτων ἐν Δασταγέρδ, εὐφραίνων καὶ ἀνακτώμενος τόν τε λαὸν καὶ τὰ ἄλογα, καὶ καταστρέφων τὰ τοῦ Χοσρόου παλάτια κτίσματα ὑπέρτιμα ὄντα καὶ θαυμαστὰ καὶ καταπληκτικά, ἅπερ ἕως ἐδάφους καθεῖλεν· ἵνα μάθῃ Χοσρόης οἷον πόνον εἶχον Ῥωμαῖοι τῶν πόλεων ἐρημωμένων παρ' αὐ- D τοῦ καὶ πυρπολημένων. ἐκρατήθησαν δὲ καὶ ἐκ τῶν διαιταρίων τοῦ παλατίου πολλοί. ἐρωτώμενοι δὲ καὶ αὐτοί· πότε ἀνεχώρησεν ἐκ τοῦ Δασταγέρδ; ἔφασκον· ὅτι πρὸ ἐννέα ἡμερῶν τοῦ καταλαβεῖν ὑμᾶς, ἀκούσας τὴν παρουσίαν ὑμῶν, κρυπτῶς ἐτρύπησεν τὸ τεῖχος τῆς πόλεως τὸ πλησίον τοῦ παλατίου· καὶ οὕτως παρακρατητὰ διὰ τῶν κήπων ἐξῆλθεν αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ διὰ τὸ μὴ γενέσθαι θόρυβον ἐν τῇ πόλει. καὶ οὔτε τὰ στρατεύματα αὐτὸν ἔγνωσαν, οὔτε οἱ ἄρχοντες, ἕως ἀπῆλθεν πέντε μίλια· καὶ τότε

1. κατέκαυσαν A, ἔκαυσαν vulg. 2. τοῖς add. ex A. 3. ὀνάγρους A a, συάγρους vulg. 6. πόλεων A, πολλῶν f, ἐθνῶν vulg. 10. κτήματα A f. 12. ἐρημουμένων — πυρπολουμένων A. αὐτοὶ ποτὲ vulg. 17. τὸ πλησίον A, πλησίον vulg. 18. παρακρατητὰ A a, παρακρατεῖ τὰ f, παρ' ἀκρατητὰ vulg.

in palatiis istis structiones, dorcadas, onagros, pavones, et phasianos ad numerum plane non explicandum, et venatus exercendi gratia leones, et tigrides insolitae magnitudinis vivos. confugerunt etiam ad imperatorem multi captivi Edesseni, Alexandrini, aliorumque oppidorum ingens multitudo. porro Heraclius festo luminum in Dastagerd celebrato, exercitum omnem recreavit, et militum equos refecit, diruitque Chosrois palatia, aedificia sane sumptuosa, admiratione digna, et stupendae prorsus structurae, cuncta solo tenus adaequavit, ut quam desolatis, et ferro flammisque devastatis Romanorum urbibus tristitam incolis ingessisset, Chosroës coniectaretur. sed et plerique eius diaetarii capti, qui et ipsi quandonam Dastagerd Chosroës secessisset, interrogati: ante novem dies, responderunt, percepta prius itineris vestri fama, quam ipsi appelleretis, civitatis muro, haud ita regia seposito, latenter perforato, in hunc modum per hortos una cum uxore et liberis, ne tumultus in civitate oriretur, se subduxit. sed neque illius exercitus, donec passuum millibus quinque abfuit, ne-

P. 269 ἐδήλωσεν, ἵνα ἐπακολουθήσωσιν αὐτῷ ἐπὶ Κτησιφῶντα· καὶ V. 214 ὁ μὴ δυνάμενος πέντε μίλια ποιῆσαι τὴν ἡμέραν, φεύγων ἐποίησεν κε΄. καὶ αἱ γυναῖκες καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ τὰ μὴ θεωροῦντα ἀλλήλους, τότε φύρδην ἔφυγον ἀλλήλους παρωθούμενοι. τῆς δὲ νυκτὸς καταλαβούσης εἰσῆλθεν Χοσρόης εἰς οἶκον γεωργοῦ μηδαμινοῦ μεῖναι, μόλις χωρηθεὶς ἐν τῇ τούτου θύρᾳ, ἣν ἰδὼν ἔσχατον Ἡράκλειος, ἐθαύμασεν. διὰ δὲ τριῶν ἡμερῶν κατέλαβεν Κτησιφῶντα· καὶ ὁ χρησμοδοτηθεὶς ὑπὸ τῶν γοήτων καὶ ἀστρολόγων πρὸ κδ΄ ἐτῶν, ὅτε τὸ Δαρᾶς ἐπολιόρκησεν ἐπὶ τῶν χρόνων Φωκᾶ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων, ὅτι ἐν οἵῳ καιρῷ ἀπέλθοι ἐν Κτησιφῶντι, ἀπολεῖ-B ται· καὶ μὴ ἀνασχόμενος ἀπὸ τοῦ Δασταγὲρδ ἐπὶ τὸ μέρος ἐκεῖνο μίλιον ἓν πορευθῆναι, τότε φεύγων ἐν ταύτῃ ἀπῆλθεν, καὶ οὐδὲ ἐν ταύτῃ ἐθάρρησεν στῆναι, ἀλλὰ περάσας τὴν ποντογέφυραν τοῦ Τίγριδος ποταμοῦ εἰς τὴν ἐκεῖθεν πόλιν, τὴν λεγομένην Σελεύκειαν παρ' ἡμῖν, παρὰ δὲ Πέρσαις Γουεδεσήρ, πάντα τὰ χρήματα ἐν ταύτῃ ἀπέθετο, καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ μετὰ Σειρὲμ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ μετὰ τριῶν ἑτέρων γυναικῶν, τῶν καὶ θυγατέρων αὐτοῦ· τὰς δὲ λοιπὰς αὐτοῦ

3. αὐτοῦ add. ex A. 7. διὰ δὲ A, διά τε vulg. 8. χρησμοθετηθεὶς a. 9. καὶ ante ἀστρ. add. ex A. 11. ἀπέλθειεν, Κτησιφῶν A, ἀπέλθῃ, ὁ Κτησιφῶν f. 15. τοῦ add. ex A. 17. ταύτῃ A, αὐτῇ vulg. ἀνέθετο A e. 18. Σειρὲμ A a f, Σιρὲμ vulg. 19. τῶν καὶ θυγ. A, καὶ τῶν θυγ. vulg.

que optimates ipsi, eius adverterunt exitum: tunc enim, ut se Ctesiphontem profectum sequerentur, edixit. tunc qui millium quinque iter uno die conficere non valebat, fugiens ad viginti quinque spatium emensus est (mulieres vero et liberi, qui se prius nusquam conspexerant, tum mixtim seque invicem obtrudentes in fugam agebantur. ingruente autem nocte ad domum vilis cuiusdam agricolae divertit, cuius ianua vix ipsum capere potuit: quam cum postea vidisset Heraclius, satis miratus est) et trium dierum spatio Ctesiphontem attigit. is igitur Chosroës, qui ante viginti quatuor annos, cum sub Phoca imperatore Daras expugnaret, a praestigiatoribus astrologis vaticinium audierat, se, quo tempore Ctesiphontem secederet, perditum iri: quique ob id nec unicum quidem milliare a Dastagerd Ctesiphontem versus progredi ausus fuerat, tum demum fuga arrepta in eam urbem se recepit, nec in ea tamen subsistere confidit, sed traiecto Tigridis amnis ponte, in urbem longius positam contendit, quae quidem Seleucia a nobis, a Persis Guedeser appellatur: repositisque in ea omnibus opibus suis, illic demum consedit cum Sirem, uxore sua, et tribus aliis pellicibus, quae et ipsae filiae eius erant: reliquas vero

γυναῖκας καὶ τὰ πολλὰ αὐτοῦ τέκνα παρέπεμψεν ἀπὸ μ' μιλίων εἰς τὸ ἀνατολικώτερον μέρος εἰς τόπον ὀχυρόν. τινὲς δὲ Περσῶν διέβαλλον τὸν Σάρβαρον πρὸς Χοσρόην, ὡς τὰ τῶν Ῥωμαίων φρονοῦντα, καὶ καταλαλοῦντα αὐτοῦ· καὶ C ἀποστέλλει σπαθάριον αὐτοῦ μετὰ κελεύσεως αὐτοῦ πρὸς Καρδαρίγαν τὸν συστράτηγον Σαρβαραζᾶ εἰς Χαλκηδόνα γράψας αὐτῷ, ἵνα τὸν Σαρβαραζᾶν ἀποκτείνῃ, καὶ οὕτως τὸν λαὸν τῶν Περσῶν ἀναλαβὼν σπεύσῃ ἐπὶ Περσίδα εἰς συμμαχίαν αὐτοῦ. ὁ δὲ τὰ γράμματα κομίζων περὶ τὴν Γαλατίαν συλλαμβάνεται παρὰ τῶν Ῥωμαίων. οἱ δὲ συλλαβόντες αὐτὸν διαλαθόντες τοὺς Πέρσας εἰς τὸ Βυζάντιον τοῦτον ἀπήγαγον, καὶ τῷ υἱῷ τοῦ βασιλέως τοῦτον παρέδωκαν. ὁ δὲ βασιλεὺς μαθὼν παρὰ τοῦ ἀποστολιμαίου τὴν ἀλήθειαν Σαρβαραζᾶν παραχρῆμα μεταπέμπεται. ἐλθὼν οὖν παρέστη τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ βασιλεὺς τὴν πρὸς τὸν Καρδαρίγαν ἐπιστολὴν τούτῳ ἐπιδούς, καὶ τὸν ἀποσταλέντα ὑπέδειξεν, καὶ ἀνέγνω D τὴν ἐπιστολήν, καὶ πληροφορηθεὶς τὸ ἀληθές, παραχρῆμα ἐτράπη, καὶ συνθήκας μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ πατριάρχου ποιεῖ. καὶ φαλσώσας τὴν τοῦ Χοσρόου ἐπιστολὴν σὺν αὐτῷ ἐντίθησιν ἐν αὐτῇ ἄλλους τεσσαράκοντα σατράπας καὶ ἄρχοντας καὶ χιλιάρχας καὶ ἑκατοντάρχας ἀπο-

1. ἀπὸ μ' μιλίων add. ex A a f. 3. τὸν Σαράβαρον A a f. 4. αὐτοῦ A, αὐτὸν vulg. 5. αὐτοῦ ante μετὰ add. ex A. 6. τὸν add. ex A. 8. σπεύσῃ ἐπὶ Περσίδα A, σπεύσηται vulg. 14. ἐλθὼν 'οὖν] εἰσελθόντι οὖν αὐτῷ A. 19. φαλκεύσας A, φαλεύσας a f. τὴν add. ex A. 20. τεσσαράκοντα A, υ' vulg. 21. ἀποκτανθῆναι A, ἐπικτ. vulg.

uxores atque liberos quam plurimos quadraginta passuum millibus procul orientem versus in locum munitissimum transmisit. porro Sarbarum, quasi Romanorum partibus propensum, et Chosrois famae detrahentem, apud ipsum Persarum nonnulli criminati sunt. quare missis per spatharium ad Cardaregam Sarbarazae collegam ad Chalcedonem expugnandam castra metatum iussis, ut e medio tollat Sarbarazam, ac mox educto exercitu ad suppetias sibi ferendas advolet, significat. is autem, qui litteras ferebat, a Romanis circa Galatiam insciis Persis comprehenditur, et Cpoli imperatoris filio coram sistitur. imperator veritate a misso ex ordine cognita, Sarbarazam ad se confestim vocat. veniens ille coram imperatore stetit. imperator tradita illi, quae ad Cardaregam epistola, missum palam ostendit: legit ille epistolam, et de re circa se gerenda certior factus, vertit animum, et cum imperatoris filio et patriarcha pactum init. adulteratis deinde Chosrois litteris, sibi occidi iusso quadraginta alios adiunxit

κτανθῆναι, καὶ ἐπιθεὶς εὐφυῶς τὴν σφραγῖδα, συναθροίζει
τοὺς ἡγεμόνας, καὶ αὐτὸν τὸν Καρδαρίγαν, καὶ ἀναγνοὺς τὴν
ἐπιστολὴν ἔφη πρὸς τὸν Καρδαρίγαν· συνορᾷς τοῦτο ποι-
εῖν; οἱ δὲ ἄρχοντες θυμοῦ πλησθέντες, τὸν Χοσρόην ἀπεκή-
ρυττον, καὶ πρὸς τὸν βασιλέα συνθήκας εἰρηνικὰς ἐποίησαν, καὶ
P. 270 κοινῇ βουλευσάμενοι ἔδοξεν, ἵνα ἐκ Χαλκηδόνος ἀναχωρήσωσι,
καὶ ἐπὶ τὰ ἴδια ἀπέλθωσι μηδὲν λυμαινόμενοι. ὁ δὲ Ἡρά-
κλειος ἔγραψεν τῷ Χοσρόῃ· ἐγὼ διώκω, καὶ πρὸς εἰρήνην
τρέχω. οὐ γὰρ ἑκὼν πυρπολῶ τὴν Περσίδα, ἀλλὰ βιασθεὶς
ὑπὸ σοῦ. ῥίψωμεν οὖν καὶ νῦν τὰ ὅπλα, καὶ εἰρήνην ἀσπα-
σώμεθα· σβέσωμεν τὸ πῦρ, πρὶν τὸ πᾶν καταφλέξῃ. τού-
του δὲ μὴ καταδεξαμένου, μεγάλως τὸ μῖσος τοῦ λαοῦ τῆς
Περσίδος ηὐξήθη κατ' αὐτοῦ, καὶ ἐστράτευσεν Χοσρόης
πάντας τοὺς ἀνθρώπους τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν
ὑπουργίαν αὐτοῦ τε καὶ τῶν γυναικῶν αὐτοῦ, καὶ τούτους
V. 215 ὁπλίσας πάντας ἀπέλυσεν ἑνωθῆναι τῷ στρατῷ τοῦ Ῥαζατᾶ,
καὶ στῆναι εἰς τὸν Ἀρβᾶ ποταμὸν ἀπὸ ιβ' μιλίων Κτησι-
B φῶντος· καὶ ἐκέλευσεν αὐτούς, ἵνα ὅταν περάσῃ τὸν ποτα-
μὸν ὁ βασιλεύς, κόψωσι τὴν γέφυραν [καὶ τὴν ποντογέφυ-

1. εὐφυῆ A, εὐφυεῖ f. 4. θυμοῦ A, θυμῷ vulg. τὸν add. ex A. 7. μηδὲν λυμ. add. ex A e f. 10. καὶ νῦν add. ex A. 13. κατ' αὐτοῦ A, κατὰ Χοσρόου vulg. ἐκράτευσεν vulg. 18. ὅταν] ἡνίκα A. 19. ὁ βασιλεὺς add. ex A. καὶ τὴν ποντ. om. A f.

satrapas, optimates, tribunos et centuriones quasi certissimae morti devotos, sigilloque belle adaptato, duces et ipsum Cardaregam convocat, lectaque in omnium auditu epistola, compellans Cardaregam: istuc, inquit, facturum te polliceris? optimates itaque iam ira exaestuantes, Chosroëm regia dignitate excidisse publicant, compositisque cum imperatore pacis foederibus, communi omnium consilio decretum, Chalcedone abscederent, et in patriam reverterentur. scripsit autem Heraclius Chosroi: insequor te, et ad ineundam pacem contendo, non enim lubens Persidem devasto, verum a te coactus. armis proiectis, pacem amplexemur, et incendium extinguamus, priusquam tota moles conflagret. respuit Chosroës pacis conditiones, ex quo in eum Persici totius populi odium incensum. novo subinde exercitui conflando studium adhibet: quare optimatum suorum domesticos, vilemque etiam ministrorum suorum et pellicum gregem armis instruit, et ut Rhazatis exercitui se adiungerent, imperat; locum etiam, quo conveniant, ad Arbam videlicet fluvium lapide duodecimo Ctesiphonte dissitum praefigit, simulque iubet, ut flumine ab eis traiecto, pontem e lapide vel ligno quemlibet solvant et disrumpant. imperator autem mensis Ianuarii die septimo e Dastagerd gressu moto, et trium

ραν]. ὁ δὲ βασιλεὺς τῇ ἑβδόμῃ τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς κινήσας ἐκ τοῦ Δασταγέρδ, καὶ περιπατήσας τρεῖς ἡμέρας, ἠπλίκευσεν ἀπὸ ιβ' μιλίων τοῦ Ἀρβᾶ ποταμοῦ, ὅπου ἦν τὸ φοσσάτον τῶν Περσῶν, ἐν οἷς εἶχον καὶ διακοσίους ἐλέφαντας· καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Γεώργιον τὸν τουρμάρχην τῶν Ἀρμενιακῶν, ἵνα ἀπέλθῃ μέχρι τοῦ ποταμοῦ, καὶ καταμάθῃ, εἰ ἔχει πέραμα ὁ Ἀρβᾶς. καὶ εὑρών, ὅτι ἔκοψαν τὰς γεφύρας, καὶ οὐκ ἔχει πέραμα ὁ Ἀρβᾶς, ὑπέστρεψεν πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ ἀποκινήσας ὁ βασιλεὺς, ἦλθεν πρὸς τὸν Σιάζουρον. C καὶ περιήρχετο πυρπολῶν τὰς χώρας καὶ τὰς πόλεις ὅλον τὸν Φεβρουάριον μῆνα. τῷ δὲ Μαρτίῳ μηνὶ ἐλθὼν εἰς χωρίον λεγόμενον Βαρζᾶν, ἐποίησεν ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ ἀπέστειλεν Μεζέζιον τὸν στρατηγὸν εἰς κοῦρσον· καὶ προσερρύη αὐτῷ Γουνδαβούνας, ὅς τις χιλίαρχος ἦν τῆς στρατείας Σαρβάρου μετὰ ἄλλων πέντε, τριῶν μὲν κομήτων, δύο δὲ ἀξιωματικῶν· καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς πρὸς τὸν βασιλέα. ὅς τις Γουνδαβούνας ἀναγκαῖα πράγματα τῷ βασιλεῖ ἀπήγγειλε, λέγων· ὅτι ὅταν ἔφυγεν ὁ Χοσρόης ἀπὸ Δασταγέρδ, καὶ ἀπῆλθεν ἐν Κτησιφῶντι καὶ Σελευκείᾳ, ἠσθένησεν δυσεντερίᾳ, καὶ ἠθέλησεν τὸν υἱὸν Μερδασᾶν τὸν τεχθέντα ἐκ τῆς Σειρὲμ στέψαι· καὶ ὅτι ἀντεπέρασεν τὸν ποταμὸν πάλιν, καὶ ἤνεγκεν D

3. φοσσάτον A, φωσάτον vulg. 4. εἶχον A, εἶχεν vulg. 9. πρὸς τὸν A, εἰς τὸν vulg. 10. πυρπολῶν add. ex A. 18. ὅταν add. ex A. 20. τὸν υἱὸν A, τὸν ἴδιον vulg., om. f.

dierum itinere confecto, ad duodecimum ab amne Arba milliarium, quo loci Persarum confluxerat exercitus, in quo elephanti ducenti, castra applicuit. inde Armenicorum agminum ductorem Georgium, qui fluvium Arbam experiatur, et num vadi commoditatem offerat, exploret, secreto summittit. is ubi pontes intercisos et ruptos, nullumque in Arba flumine vadum reperit, ad imperatorem revertitur. motis inde castris Siazurum imperator divertit, provincias et urbes toto mense Februario circumire contentus. mense vero Martio ad oppidum, cognomento Barzam, deflectens, dierum septem moram in eo figit. mox Mezezium ducem ad praedam e viciuis agris agendam mittit. ibi Gundabunam, qui in Sarbari exercitu tribuni munus obtinuerat, cum viae sociis quinque, comitibus quidem tribus, aliisque praecipua dignitate insignitis duobus offendit, quos omnes ad imperatorem duxit. is Gundabunas, res omnino necessarias ad imperatorem retulit: e Dastagerd, inquit, Chosroës fugitivus erupit, et Ctesiphontem, mox inde Seleuciam petiit. aeger viscerum morbo filium Merdasam e Sirem uxore susceptum regia corona redimire meditatus, fluvium retro traiecit, et Merdasam filium, Sirem uxorem, Saliarumque

μεθ' ἑαυτοῦ τὸν Μερδασᾶν καὶ τὴν Σειρέμ, καὶ τὸν ἄλλον αὐτῆς Σαλιαρόν· τὸν δὲ πρωτότοκον αὐτοῦ υἱὸν Σιρόην καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ καὶ τὰς γυναῖκας αὐτοῦ εἴασεν πέραν τοῦ ποταμοῦ. καὶ γνοὺς Σιρόης, ὅτι τὸν Μερδασᾶν θέλει στέψαι, ἐταράχθη· καὶ ἔπεμψεν τὸν συγγάλακτον αὐτοῦ πρὸς Γουνδαβούναν, δηλώσας αὐτῷ, ὅτι· ἐλθὲ πέραν τοῦ ποταμοῦ, ἵνα συντύχω σοι. ὁ δὲ Γουνδαβούνας ἐφοβήθη διὰ τὸν Χοσρόην περᾶσαι· καὶ δηλοῖ αὐτῷ, ὅτι· γράψον μοι διὰ
P. 271 τοῦ συγγαλάκτου σου, εἴ τι θέλεις. καὶ ἔγραψεν αὐτῷ Σιρόης, ὅτι· γινώσκεις, πῶς ἡ πολιτεία τῶν Περσῶν ἀπώλετο ἐκ τοῦ κακοῦ ἀνθρώπου Χοσρόου, καὶ θέλει στέψαι τὸν Μερδασᾶν, καὶ ἐμὲ τὸν πρωτότοκον αὐτοῦ υἱὸν περιεφρόνησε· καὶ ἐὰν λαλήσῃς τῷ στρατῷ, ἵνα δέξωνταί με, καὶ τὰς ῥόγας αὐτῶν ἐπαυξῆσαι ἔχω, καὶ εἰρήνην ποιῶ μετὰ τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων· καὶ καλῶς ἔχομεν ζῆσαι. καὶ σπούδασον μετὰ τοῦ λαοῦ σου, ἵνα ἐγὼ βασιλεύσω· καὶ πάντας ὑμᾶς προβιβάσαι ἔχω καὶ συγκροτῆσαι, καὶ κατεξαίρετον σέ. καὶ ὅτι
B ἐδήλωσα αὐτῷ διὰ τοῦ συγγαλάκτου αὐτοῦ, ὅτι, εἴ τι δύναμαι, λαλῆσαι ἔχω τὸν στρατὸν καὶ μοχθῆσαι. καὶ ὅτι ἐλάλησα εἴκοσι δύο κόμητας, καὶ ἐποίησα αὐτοὺς τῆς γνώμης μου,

2. αὐτῆς] αὐτοῦ f. 3. εἴασεν A, ἐάσας vulg. 8. αὐτῷ A f, αὐτὸν vulg. 9. εἴ τι] ὅτι f. 10. πῶς add. ex A e. 13. τῷ στρατῷ A, τὸν στρατὸν vulg. 16. προβιβάσαι A, ἀναβ. vulg. 17. fort. κατ' ἐξαίρετον.

alium ex ea natum, primogenito Siroë, et eius fratribus, nec non aliis coniugibus trans flumen relictis, secum tulit. porro Siroës, ubi de fratre in regem coronando patris consilium comperit, animo commotus, collactaneum suum ad Gundabusam misit, scripsitque in hanc sententiam. veni trans fluvium, et te alloquar. Gundabusas Chosrois metu transire detrectavit. solum significat: scribe per collactaneum tuum, si quid a me exposcis. rescripsit Siroës: Persarum rem publicam nefarii istius hominis Chosrois opera periisse novisti: nunc Merdasam regni corona insignire, me primogenitum omnino contemptui habendum velle, certo scias. exercitum alloquutus, regem me suscipiat, si volueris, efficies. ego, si regnum adipiscar, militum stipendia confestim augebo, et cum Romanorum imperatore mihi pacis foedus erit, et prospere cuncta succedent. ut igitur regnum nanciscar, exercitus opera effice: et ut vos teque velut inter reliquos praecipuum honoribus et opibus augeam, et penes me retineam, nusquam deero. haec ille. ego vero collactanei eiusdem voce usus, retuli: quod potestas suggerit, ut exercitum in colloquio sollicitem, et tui gratia laborem, polliceor. iam comites duos ac viginti alloquutus, ac

καὶ ἄλλους ἄρχοντας καὶ στρατιώτας πολλούς. καὶ ταῦτα ἐδήλωσα τῷ Σιρόῃ, καὶ ἐδήλωσέν μοι· ἵνα τῇ κγ' τοῦ Μαρτίου μηνὸς λάβω ταξάτους νεωτέρους, καὶ εἰς τὴν ποντογέφυραν τοῦ Τίγριδος ποταμοῦ ὑπαντήσω αὐτῷ, καὶ λάβωμεν αὐτὸν εἰς τὸν στρατόν, καὶ κινήσωμεν κατὰ Χοσρόου. καὶ ὅτι μετὰ Σιρόου εἰσὶν καὶ οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Σαρβαραζᾶ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ἐσδίμ, καὶ ἄλλα πολλὰ ἀρχόντων τέκνα, καὶ ὁ υἱὸς C *τοῦ Ἀράμ, πάντες ἐπίλεκτοι· καὶ εἰ μὲν δυνηθῶσιν ἀνελεῖν τὸν Χοσρόην, εὖ καὶ καλῶς· εἰ δὲ ἀστοχήσωσι, πάντες σὺν Σιρόῃ προσρύονται τῷ βασιλεῖ· καὶ ἀπέστειλέ με πρὸς σέ,* V.216 *δέσποτα· αἰδεῖται γὰρ τὸν βασιλέα τῶν Ῥωμαίων. ὅτι Χοσρόην ἔσωσέν ποτε, νῦν δὲ πολλὰ κακὰ ἔπαθεν ἐξ αὐτοῦ, καὶ ὅτι διὰ τὴν ἐκείνου ἀγνωμοσύνην οὐδὲ ἐμοὶ ἔχει ὁ βασιλεὺς πιστεῦσαι. ὁ δὲ βασιλεὺς Ἡράκλειος τοῦτον πάλιν πρὸς Σιρόην ἀποστείλας, ἐδήλωσεν ἀνοῖξαι τὰς φυλακάς, καὶ τοὺς κατεχομένους ἐν αὐταῖς Ῥωμαίους ἐκβαλεῖν, καὶ δοῦναι αὐτοῖς ὅπλα, καὶ οὕτω κινῆσαι κατὰ Χοσρόου. ὁ δὲ Σιρόης ὑπακούσας τῷ βασιλεῖ, καὶ ἐκβαλὼν τοὺς καταχλείστους, ἐπῆλθεν* D

1. *ἄρχοντας* add. ex A. 2. *ἐδήλωσα τ. Σ. καὶ ἐδ.* A, *δηλώσας τ. Σ. ἐδ.* vulg. *κγ'.*] *κ'.* A f. 3. *ταξάτους* A e, *ταξάτας* vulg. 7. *Ἰεσδίμ* f. 9. *δὲ* add. ex A. 11. *ἤδει* e. *ἔδει γὰρ τὴν βασιλείαν* A e f. 12. *ὅτι ἕως πότε καὶ πολλὰ* e f. *πολλὰ κακὰ ἔπαθεν ἐξ αὐτοῦ* A e f, *μᾶλλον κακὰ παρ' αὐτοῦ πέπονθεν* vulg. 14. *Ἡράκλ. τοῦτον* om. A e f. 16. *ἐκβαλεῖν* A, *ἐκβάλοι* vulg. 17. *οὕτως ἀποκινῆσαι* A.

plures alios milites in meam traxi sententiam. his a me Siroi nunciatis, in adversum ille rescribit: ut mensis Martii die tertio supra vicesimum, eductis mecum militarium ordinum iunioribus, ad Tigridis fluminis ligneum pontem occurram, ut ita mecum in exercitum eum assumam, et in Chosroëm moveamus, edixit. sunt, imperator, cum Siroë duo Sarbarazae filii, adest Esdim patre natus, et numerosa multorum nobilium proles, nec non et Aram filius, cuncti armis et sanguine selecti. et quidem si Chosroëm e medio tollere valuerint, prospere et feliciter: sin a proposito aberrarint, cuncti cum Siroë ipso in acies tuas se recipient, imperator. in hunc finem Siroës misit me ad te, domine. pudet enim illum coram Romanorum imperatore, qui quondam Chosroi salutis fuit auctor, apparere: impraesentiarum enim ab eo non nisi mala retulit, adeo ut propter foedum ingrati hominis facinus, neque ego ipse, qui fidem ab imperatore reportem, merear. imperator autem Heraclius legatum eundem ad Siroëm remittens, custodias reseraret, et vinctos in eis Romanos liberaret, instrueret armis, et cum eis moveret adversus Chosroëm, litteris significavit. imperatoris placito Siroës paret, et captivis custodia

τῷ πατροκτόνῳ πατρὶ Χοσρόῃ. αὐτὸς δὲ φυγεῖν δοκιμάσας
καὶ μὴ ἰσχύσας, ἐκρατήθη. τοῦτον δὲ δεσμήσαντες σφοδρῶς
σιδηροπέδαις ὀπισθάγκωνα, τοῖς τε ποσὶ καὶ τῷ τραχήλῳ βάρη
σιδηρᾶ περιέθηκαν, καὶ εἰσάγουσιν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ
σκότους, ὃν αὐτὸς ὠχύρωσεν ἐκ νέου κτίσας εἰς ἀπόθεσιν
χρημάτων, καὶ ἄρτον πενιχρὸν τούτῳ διδόντες καὶ ὕδωρ,
ἐλιμαγχόνουν· ἔφη γὰρ ὁ Σιρόης· ὅτι τὸν χρυσὸν φάγῃ, ὃν
P. 272 συνήγαγεν μάτην, δι' ὃν πολλοὺς ἐλιμαγχόνησεν, καὶ τὸν κό-
σμον ἠρήμωσεν. ἀπέστειλε δὲ πρὸς αὐτὸν τοὺς σατράπας
ὑβρίζειν καὶ ἐμπτύειν αὐτῷ. καὶ ἀγαγὼν Μερδασᾶν τὸν υἱὸν
αὐτοῦ, ὃν ἐβούλετο στέψαι, ἐνώπιον αὐτοῦ ἔσφαξεν· καὶ
πάντα τὰ λοιπὰ τέκνα αὐτοῦ ἐνώπιον αὐτοῦ ἀνεῖλεν· καὶ
ἀπέστειλεν πάντα ἐχθρὸν αὐτοῦ ὑβρίζειν [καὶ τύπτειν] καὶ
ἐμπτύειν αὐτῷ. πέντε δὲ ἡμέρας τοῦτο ποιήσαντες ἐκέλευσεν
ὁ Σιρόης τοῦτον τόξοις ἀνελεῖν, καὶ οὕτως κατὰ μικρὸν ἐν
δεινοῖς παρέδωκε τὴν πονηρὰν αὐτοῦ ψυχήν. τότε ὁ Σιρόης
γράφει πρὸς Ἡράκλειον, εὐαγγελιζόμενος αὐτῷ τὴν τοῦ μια-
B ροῦ Χοσρόου ἀναίρεσιν· καὶ εἰρήνην ἀειπαγῆ πρὸς αὐτὸν
ποιησάμενος, πάντας τοὺς ἐν φρουραῖς Χριστιανούς, καὶ τοὺς

1. φυγεῖν A, φυγὴν vulg. 3. ὀπισθ. A, καὶ ὀπ. vulg. 5. ὠχύρωσεν ἐκ νέου A, ὀχυρώσας ἐκ νέας vulg. 7. ὃν A, ὃ vulg. 8. δι' ὃν A, δι' ὃ vulg. 10. αὐτῷ A, αὐτὸν vulg. 13. ἀπέστειλεν add. ex A. καὶ τύπτειν om. A. 14. αὐτῷ A a, αὐτὸν vulg. πέντε δὲ ἡμέρας A, ἐν πέντε δὲ ἡμέραις vulg. ποιήσας A. 18. ἀειπηγῆ b.

expeditis, in Chosroëm patrem parricidam arma movet. Chosroës fugere molitus, nec fugae compos, deprehenditur. illum brachiis retro actis pedes et collum gravibus catenis onustum, compedibusque toto corpore circumligatum, in tenebrarum aedem, quam ipse iuvenis construxerat, et reponendis in ea divitiis firmiter muniverat, includunt, ibique stricto pane et aqua parce effusa sustentatum fame misere perire parant. fuit enim istud Sirois in eum pronunciatum: aurum, quod frustra collegit, propter quod etiam plurimos fame necavit, et orbem ipsum effecit desertum, manducet. satrapas insuper eum iniuriis respersuros et sputis conspurcaturos misit. adductum etiam ob eius oculos Merdasam eius filium, quem nuper regem coronare consiliabatur, interfecit, et reliquos omnes eius liberos sub eius conspectum e medio sustulit, omnem denique eius inimicum, qui modo iniuriis, verberibus et sputis eum lacesseret, ad eum destinavit. his per dies quinque in hunc modum perpetratis, iussit Siroës sagittis confodi: atque ita sensim per lenta et morosa tormenta nefandam animam exhalavit. tum vero Siroës datis ad Heraclium litteris, execrabilis Chosrois necem annunciat: paceque aere et ferro diuturniore

ἐν Περσίδι πάσῃ αἰχμαλώτους ἀπέδωκεν αὐτῷ, σὺν τῷ πατριάρχῃ Ζαχαρίᾳ καὶ τοῖς τιμίοις καὶ ζωοποιοῖς ξύλοις τοῖς ἐξ Ἱερουσαλὴμ ληφθεῖσι ὑπὸ Σαρβαραζᾶ, ὅταν τὴν Ἱερουσαλὴμ παρέλαβεν.

Ἀράβων ἀρχηγὸς Μουαμὲδ ἔτη θʹ.

Περσῶν βασιλεὺς Σιρόης ἔτος αʹ. A.M. 6119

Τούτῳ τῷ ἔτει εἰρήνης γενομένης μεταξὺ Περσῶν καὶ C
Ῥωμαίων, ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Θεόδωρον τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν μετὰ γραμμάτων καὶ ἀνθρώπων Σιρόου τοῦ βασιλέως Περσῶν, ὅπως τοὺς ἐν Ἐδέσσῃ καὶ Παλαιστίνῃ καὶ Ἱεροσολύμοις καὶ ταῖς λοιπαῖς πόλεσι τῶν Ῥωμαίων Πέρσας μετὰ εἰρήνης ἀποστρέψωσιν ἐν Περσίδι, καὶ ἀβλαβῶς παρέλθωσι τὴν τῶν Ῥωμαίων γῆν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐν ἓξ ἔτεσι καταπολεμήσας τὴν Περσίδα, ἐν τῷ ἑβδόμῳ εἰρηνεύσας μετὰ χαρᾶς μεγάλης ἐπὶ Κωνσταντινουπόλεως ὑπέστρεψεν, μυστικήν τινα θεωρίαν ἐν τούτῳ πληρώσας. ἐν γὰρ ἓξ ἡμέραις πᾶσαν τὴν D
κτίσιν δημιουργήσας ὁ θεὸς τὴν ἑβδόμην ἀναπαύσεως ἡμέραν ἐκάλεσεν· οὕτω δὲ αὐτὸς ἐν τοῖς ἓξ χρόνοις πολλοὺς πόνους V. 217
διανύσας, τῷ ἑβδόμῳ ἔτει μετ' εἰρήνης καὶ χαρᾶς ἐν τῇ πόλει ὑποστρέψας ἀνεπαύσατο. ὁ δὲ λαὸς τῆς πόλεως τὴν

1. ἀπέδωκεν A, παρέδ. vulg. 2. καὶ τοῖς A, σὺν τοῖς vulg. 3. ἐξ Ἱεροσολύμων A f. 5. Μουαμὲδ A a f, Μωαμὲδ vulg. 11. τῶν add. ex A. 14. τῷ add. ex A. 20. ἀνεπαύσατο A, ἐπαύσ. vulg.

cum eo composita, detentos custodiis Christianos, et per universam Persiam captivos, cum patriarcha Zacharia, et venerandis ac vivificis lignis Hierosolymis, cum olim a Sarbaraza caperentur, sublatis, restituit.

Arabum princeps Muamed annis novem.

Persarum regis Sirois annus unicus. A.C. 619

Hoc anno pacis foedere Romanos inter ac Persas firmato, imperator Theodorum proprium fratrem cum litteris et a rege Persarum Siroë viris delegatis misit, qui Persas Edessae, in Palaestina, Hierosolymis, et in caeteris Romanorum civitatibus repertos cum pace in Persiam reducerent, et eos absque impedimento vel incommodo per Romanam ditionem pertransire fidam adhiberent operam. imperator itaque continuos sex annos Persiam bello fatigans, septimo tandem pace parta (velut mystico quodam spectaculo in sese probato) cum ingenti gaudio Cpolim reversus est. per sex etenim ex ordine dies cum creaturam omnem deus absolvisset, septimum quieti consecravit diem: sic iste annis sex perpetuis laboribus exantlatis, septimo demum cum pace et laetitia urbem repetens quiete potitus est. popu-

ἔλευσιν αὐτοῦ μαθόντες, ἀκατασχέτῳ πόθῳ πάντες εἰς τὴν Ἱέρειαν ἐξῆλθον εἰς συνάντησιν αὐτοῦ, σὺν τῷ πατριάρχῃ, καὶ Κωνσταντίνῳ βασιλεῖ καὶ υἱῷ αὐτοῦ, βαστάζοντες κλάδους ἐλαιῶν καὶ λαμπάδας, εὐφημοῦντες αὐτὸν μετὰ χαρᾶς καὶ δακρύων. προσελθὼν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔπεσεν εἰς
P. 273 τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ περιπλακέντες ἀλλήλοις, ἔβρεξαν ἀμφότεροι τὴν γῆν τοῖς δάκρυσιν. τοῦτο θεασάμενος ὁ λαός, πάντες εὐχαριστηρίους ὕμνους τῷ θεῷ ἀνέπεμπον· καὶ οὕτω λαβόντες τὸν βασιλέα σκιρτῶντες εἰσῆλθον ἐν τῇ πόλει.

Ἀράβων ἀρχηγὸς Μουαμὲδ ἔτη θʹ.

A.M. 6120 Περσῶν βασιλεὺς Ἀδεσὴρ μῆνας ἑπτά.

B Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπάρας ὁ βασιλεὺς ἅμα τῷ ἔαρι ἀπὸ τῆς βασιλευούσης πόλεως ἐπὶ τὰ Ἱεροσόλυμα ἐπορεύετο, ἀπαγαγὼν τὰ τίμια καὶ ζωοποιὰ ξύλα τοῦ ἀποδοῦναι τῷ θεῷ τὴν εὐχαριστίαν. ἐλθόντι δὲ αὐτῷ ἐν Τιβεριάδι κατηγόρησαν οἱ Χριστιανοὶ Βενιαμίν τινα ὀνόματι, ὡς κακοποιοῦντα αὐτούς. ἦν γὰρ ἐνούσιος σφόδρα. καὶ ὑπεδέξατο τὸν βασιλέα, καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ. ὁ δὲ βασιλεὺς κατέκρινεν αὐτόν, λέγων· διὰ ποίαν αἰτίαν κακοποιεῖς τοὺς Χριστιανούς; ὁ δὲ εἶπεν·

2. Ἱέρειαν A, Ἱερίαν vulg. 6. περιπλακέντες ἀλλήλοις A, περιπλακεὶς αὐτῷ vulg. 8. ὕμνους τῷ θεῷ A, τ. θ. ὕμνους vulg. 13. ἅμα τῷ ἔαρι] ἅμα ἱερεῦσιν A, ἅμα ἱερεία f. 20. ὁ δὲ ἀπεκρίθη A, om. f.

lus autem urbis adventu imperatoris cognito, impotenti eius desiderio motus ad Hieriam cum patriarcha et Constantino imperatore eius filio effusus, praelatis olivarum ramis et lampadibus, laetitiae vocibus, et una simul lacrimis venientem prosequutus excepit. accedens autem filius ad pedes eius procidit, mutuoque sese complexati, terram lacrimarum imbre rigaverunt. quo viso universus populus hymnos gratiae deo cecinerunt, exceptoque demum imperatore cum gaudio et tripudiis urbem ingressi sunt.

Arabum princeps Muamed annis novem.

A.C. 620 Persarum rex Adeser menses septem regnat.

Hoc anno ineunte vere Heraclius imperator, venerandis et vivificis lignis secum latis, regina civitate solvens Hierosolymam deo grates persoluturus perrexit. ubi Tiberiadem advenit, Christiani Beniamin quendam nomine, ceu gravia ipsis damna inferre solitum, apud eum criminati sunt. erat enim vir supra modum divitiis potens; quare imperatoris totiusque exercitus sumptibus pendendis solus ipse satis extitit. imperator itaque criminis eum damnaturus: quam ob causam, inquit, iniuria Christianos prosequeris? respondet ille: quod

ὡς ἐχθροὺς τῆς πίστεώς μου. ἦν γὰρ Ἰουδαῖος. ὁ δὲ βασιλεὺς νουθετήσας αὐτὸν καὶ πείσας ἐβάπτισεν εἰς τὸν οἶκον C τοῦ Εὐσταθίου τοῦ Νεαπολίτου, Χριστιανοῦ ὄντος, καὶ αὐτοῦ ὑποδεξαμένου τὸν βασιλέα. εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ ἀποκαταστήσας Ζαχαρίαν τὸν πατριάρχην, καὶ τὰ τίμια καὶ ζωοποιὰ ξύλα εἰς τὸν ἴδιον τόπον, καὶ πολλὰ εὐχαριστήσας τῷ θεῷ, ἀπήλασεν τοὺς Ἑβραίους ἀπὸ τῆς ἁγίας πόλεως, κελεύσας μὴ ἔχειν αὐτοὺς ἐξουσίαν ἀπὸ τριῶν μιλίων τῆς ἁγίας πόλεως πλησιάζειν. καταλαβὼν δὲ τὴν Ἔδεσσαν ἀπέδωκεν τὴν ἐκκλησίαν τοῖς ὀρθοδόξοις, ὑπὸ Νεστοριανῶν κατεχομένην ἀπὸ Χοσρόου, καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν Ἱεράπολιν, ἤκουσεν ὅτι Σιρόης τέθνηκεν ὁ τῶν Περσῶν βασιλεύς, Ἀδεσὴρ δὲ ὁ τούτου υἱὸς τὴν βασιλείαν τῶν Περσῶν παρέλαβεν. D τούτου δὲ μῆνας ἑπτὰ κρατήσαντος τῆς ἀρχῆς ἐπανέστη αὐτῷ Σαρβαραζᾶς, καὶ τοῦτον πατάξας, ἐβασίλευσεν τῶν Περσῶν μῆνας δύο. τοῦτον δὲ ἀνελόντες οἱ Πέρσαι Βοράνην κατεστήσαντο εἰς βασιλέα, τὴν θυγατέρα Χοσρόου, ἥτις ἐκράτησεν τῆς βασιλείας τῶν Περσῶν μῆνας ἑπτά. ταύτην δὲ διεδέξατο Ὁρμίσδας ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν διωχθείς, καὶ γέγονεν ἡ βασιλεία τῶν Περσῶν ὑπὸ τοὺς Ἄραβας μέχρι τῆς σήμερον.

2. *αὐτὸν* add. ex A. 3. *τοῦ* add. ex A. 7. *τοὺς* add. ex A. 12. *ἤκουσεν* A, *ἀκούσας* vulg. 17. *κατεστήσαντο* A, *κατεστήσαν* vulg. 18. *τῆς βασιλείας τῶν Π.* A, *τὴν βασιλείαν Περσῶν* vulg. *δὲ* add. ex A.

fidei meae hostes existunt. Iudaica quippe superstitione tenebatur. imperator autem admonitum, et de religione Christiana instructum in Eustathii Neapolitae domo (Christianum se hic profitebatur, et imperatorem pariter susceperat) eum baptismo tingi providit. imperator deinde Hierosolymam ingressus, patriarcha Zacharia sedi suae restituto, et venerandis vivificisque lignis loco suo redditis, debitas grates deo persolvit, Hebraeosque a sancta civitate iussit exulare, nec nisi supra tertium ab ea lapidem ad eandem accedendi fecit ipsis potestatem. Edessam profectus, ecclesiam sub Chosrois temporibus a Nestorianis occupatam orthodoxis restituit. cum Hierapolim venisset, Siroëm Persarum regem obiisse, et Adeser eius filium Persarum regnum consequutum intellexit. in eum post imperii mensem septimum Sarbarazas rebellavit, et principe deleto Persis imperavit menses duos. eo sublato Boranem Chosrois filiam in regem sibi Persae praefecere, quae regnum administravit menses septem. huic successit Hormisdas, qui demum a Saracenis solio depulsus est, ac tandem Persicum regnum Arabibus subiectum est, et in hanc usque diem sub ipsis remansit.

Ἀράβων ἀρχηγὸς Μουαμὲδ ἔτη θ'.

A.M. 6121 Περσῶν βασιλέως Ὁρμίσδα ἔτος α'.

P. 274 Τούτῳ τῷ ἔτει τοῦ βασιλέως Ἡρακλείου ὄντος ἐν τῇ
V. 218 Ἱεραπόλει, ἦλθεν πρὸς αὐτὸν Ἀθανάσιος ὁ πατριάρχης τῶν Ἰακωβιτῶν, δεινὸς ἀνὴρ καὶ κακοῦργος τῇ τῶν Σύρων ἐμφύτῳ κακουργίᾳ, καὶ κινήσας πρὸς τὸν βασιλέα περὶ πίστεως λόγους,
B ὑπισχνεῖτο αὐτῷ Ἡράκλειος, εἰ τὴν ἐν Χαλκηδόνι σύνοδον ὑποδέξεται, πατριάρχην αὐτὸν ποιεῖν Ἀντιοχείας. ὁ δὲ ὑποκριθεὶς ἐπεδέξατο τὴν σύνοδον, ὁμολογήσας τὰς δύο ἐν Χριστῷ ἡνωμένας φύσεις· ἠρώτησέν τε τὸν βασιλέα περὶ τῆς ἐνεργείας καὶ τῶν θελημάτων, τὸ πῶς δεῖ ταῦτα λέγειν ἐπὶ Χριστῷ, διπλᾶ ἢ μοναδικά; ὁ δὲ βασιλεὺς ξενοφωνηθείς, γράφει πρὸς Σέργιον τὸν πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως. προσκαλεῖται δὲ καὶ Κῦρον τὸν τοῦ Φάσιδος ἐπίσκοπον, καὶ τοῦτον ἐρωτήσας, εὗρεν αὐτὸν συμφωνοῦντα τῷ Σεργίῳ εἰς τὸ ἓν θέλημα καὶ τὴν μίαν ἐνέργειαν. Σέργιος γάρ, ἅτε Συρογενὴς καὶ γονέων Ἰακωβιτῶν ὑπάρχων, μίαν φυσικὴν θέλησιν καὶ μίαν
C ἐνέργειαν ἐν Χριστῷ ὡμολόγησεν καὶ ἔγραψεν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀμφοτέρων στοιχήσας τὴν βουλήν, εὗρεν καὶ τὸν Ἀθανάσιον συμφωνοῦντα αὐτοῖς. ἐγίνωσκεν γὰρ ὅτι ἔνθα μία

1. Ἀράβων — — ἔτη θ' om. e f. 7. ὑποδέξεται A, ὑποδέξηται vulg. 9. ἐδέξατο A. 10. ἡνωμένας add. ex A. 13. τὸν πατριάρχην add. ex A. 15. συμφωνοῦντα τῷ Σεργίῳ εἰς τὸ ἓν A, ὁμοφωνοῦντα εἰς ἓν vulg. 18. καὶ ἔγραψεν om. a. 19. τῇ βουλῇ A. 20. μία add. ex A.

Arabum princeps Muamed annis novem.

A. C. 621 Persarum regis Hormisdae annus primus.

Hoc anno, cum imperator adhuc Hierapoli moraretur, Athanasius Iacobitarum patriarcha, vir vafer et perniciosus, ut ex innata sibi vafritie sunt Syri omnes, ad eum accessit, motisque cum imperatore de fide sermonibus, si modo synodum Chalcedonensem vellet admittere, patriarcham Antiochiae se constituturum Heraclius promisit. is enunciatis in Christo naturis duabus, haeresim ad tempus simulans, propositam synodum probavit et recepit. tum vero de operatione et voluntatibus imperatorem interrogavit, quales asserere deceat, geminas an unicam? imperator inusitata sibi vocum novitate implicatus, Sergio Cpoleos episcopo scribit. is Cyrum Phasidos episcopum ad se accersitum interrogat, et in unicam voluntatem et actionem pariter unicam consentire reperit. Sergius etenim, ceu patria Syrus, et Iacobitis parentibus ortus, unam physicam volendi actionem, unamque operationem in Christo confessus, et scripto testatus est. imperator utriusque ad invicem comparata sententia, concordem eis postmodum invenit Athanasium. ibi namque unam ponendam natu-

ἐνέργεια εἴρηται, ἐκεῖ καὶ μία φύσις γνωρίζεται. βεβαιωθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν τούτῳ γράφει πρὸς Ἰωάννην τὸν πάπαν Ῥώμης ἀμφοτέρων τὴν γνῶσιν. ὁ δὲ οὐ κατεδέξατο αὐτῶν τὴν αἵρεσιν. Γεωργίου δὲ τοῦ Ἀλεξανδρείας τελευτήσαντος, ἀποστέλλεται Κῦρος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, καὶ ἑνωθεὶς Θεοδώρῳ τῷ ἐπισκόπῳ τῆς Φαρᾶν, ἐποίησεν τὴν ὑδροβαφῆ ἐκείνην ἕνωσιν, μίαν καὶ αὐτὴν γράψαντες ἐν Χριστῷ φυσικὴν ἐνέργειαν. τούτων δὲ οὕτω παρακολουθησάντων, εἰς μέγα ὄνειδος D ἡ σύνοδος Χαλκηδόνος καὶ ἡ καθολικὴ ἐκκλησία περιέπεσεν. κατεκαυχῶντο γὰρ οἱ Ἰακωβῖται καὶ οἱ Θεοδοσιανοὶ φάσκοντες, ὅτι οὐχ ἡμεῖς τῇ Χαλκηδόνι, ἀλλ' ἡ Χαλκηδὼν μᾶλλον ἡμῖν ἐκοινώνησεν, διὰ τῆς μιᾶς ἐνεργείας μίαν ὁμολογήσασα φύσιν Χριστοῦ. ἐν τούτοις Σωφρόνιος χειροτονεῖται ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων, καὶ συναθροίσας τοὺς ὑπ' αὐτῷ ἐπισκόπους τὸ Μονοθέλητον δόγμα ἀνεθεμάτισεν, καὶ συνοδικὰ Σεργίῳ τῷ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἰωάννῃ τῷ Ῥώμης ἀπέστειλεν. ἀκούσας δὲ ταῦτα Ἡράκλειος ᾐσχύνθη, καὶ καταλῦσαι μὲν τὰ οἰκεῖα οὐκ ἠθέλησεν, καὶ πάλιν τὸν ὀνειδισμὸν οὐχ ὑπέφερεν. P. 275 τότε δή, ὡς μέγα τι νομίζων ποιεῖν, ἐκτίθεται τὸ λεγόμενον ἔδικτον, περιέχον, μήτε μίαν, μήτε δύο ἐνεργείας ὁμολογεῖν ἐν Χριστῷ, ὅπερ ἀναγνόντες οἱ τὰ τοῦ Σευήρου

3. τὴν γνώμην A. 4. τοῦ add. ex A. 7. καὶ αὐτοὶ A a. 9. καὶ ἡ καθ. A, καὶ καθ. vulg. 14. ὑπ' αὐτὸν A. 20. ἴδικτον vulg. ἐνεργ. ὁμ. ἐν Χρ. om. A f.

ram, ubi una operatio asseritur, illi probe notum. interim imperator opinionibus istiusmodi instructus, utriusque mentem Ioanni papae Romano scriptis significat. ille eorum haeresim proscribit. Georgio vero Alexandriae antistite vivis erepto, Cyrus in episcopatu sufficitur, qui Theodoro Pharan episcopo adiunctus, aqua male tinctam unionem illam, unam nimirum et eandem in Christo operationem commentus est, et tradidit scripto. his ita ordine gestis, in probrum et dedecus maximum Chalcedonensis synodus, quin immo universa ecclesia prolabitur. gloriabantur siquidem inde Iacobitae et Theodosiani palam iactantes, se non quidem cum Chalcedone, at Chalcedonem secum doctrina communicare, et una operatione admissa, unicam quoque Christi naturam docere. ea tempestate Sophronius Hierosolymorum episcopus instituitur, qui congregatis, quibus praeerat, episcopis, Monothelitícum dogma condemnavit, synodicaque acta Sergio Cpoleos et Ioanni Romae episcopo per epistolas transmisit. his auditis, Heraclius pudore afficitur, et, quae admiserat quidem noluit rescindere, nec quo probro onerabatur, pati. tum igitur praeclarum aliquod invenisse ratus, edictum ita vocatum, quo neque unica, neque geminae

φρονοῦντες ἐπὶ καπηλείων καὶ βαλανείων διέσυραν τὴν καθο-
λικὴν ἐκκλησίαν, λέγοντες· πρώην μετὰ Νεστορίου φρονοῦν-
τες οἱ Χαλκηδονῖται, ἀνένηψαν, ἐπιστρέψαντες εἰς τὴν ἀλή-
θειαν, ἑνωθέντες ἡμῖν διὰ τῆς μιᾶς ἐνεργείας εἰς τὴν μίαν
τοῦ Χριστοῦ φύσιν. νῦν δὲ καταγνόντες τοῦ καλῶς ἔχοντος,
B ἀπώλεσαν ἀμφότερα, μήτε μίαν, μήτε δύο ἐν Χριστῷ ὁμολο-
γοῦντες. μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν τοῦ Σεργίου, Πύῤῥος τὸν
θρόνον Κωνσταντινουπόλεως διεδέξατο, ὅς τις τὰ δογματι-
V.219 σθέντα ὑπὸ Σεργίου καὶ Κύρου ἀσεβῶς ἐκράτυνεν. τοῦ δὲ
Ἡρακλείου τελευτήσαντος, καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου
βασιλεύσαντος, Πύῤῥος σὺν τῇ Μαρτίνῃ φαρμάκῳ τοῦτον
ἀνεῖλεν, καὶ βασιλεύει Ἡρακλεωνᾶς ὁ τῆς Μαρτίνης υἱός. ἡ
δὲ σύγκλητος καὶ ἡ πόλις Πύῤῥον, ὡς ἀσεβῆ, σὺν τῇ Μαρ-
τίνῃ καὶ τῷ υἱῷ αὐτῆς ἐξέωσαν· καὶ βασιλεύει Κώνστας, ὁ
Κωνσταντίνου υἱός, καὶ χειροτονεῖται Παῦλος Κωνσταντινου-
πόλεως ἐπίσκοπος, καὶ αὐτὸς αἱρετικός. Ἰωάννης δὲ ὁ Ῥώ-
C μης ἐπίσκοπος συναθροίσας σύνοδον ἐπισκόπων, τὴν τῶν Μο-
νοθελητῶν αἵρεσιν ἀνεθεμάτισεν. ὁμοίως καὶ ἐν Ἀφρικῇ καὶ
Βυζακίῳ καὶ Νουμιδίᾳ καὶ Μαυριτανίᾳ, διάφοροι ἐπίσκοποι
συναθροισθέντες τοὺς Μονοφυσίτας ἀνεθεμάτισαν. Ἰωάννου

2. *μετὰ Ν.* A, *μὲν τὰ Ν.* vulg. 4. *τῆς* add. ex A. 7. *τὸν* add. ex A. *Πύρος* a. 9. *Σεργίου*] *Σευήρου* A. 18. *ὁμοίως καὶ* A, *ὁμ. δὲ καὶ* vulg.

Christi operationes assererentur, promulgavit: quod ubi Severi sectatores legere, ecclesiam catholicam per popinas et balnea impiis sermonibus traducebant: qui hucusque Nestorii sensum sequuti Chalcedonitae, nuper resipuerunt, et veritatem amplexati, per unius operationis positionem, in unam nobiscum Christi naturam asserendam convenere, at nunc demum eo, quem recte tenebant, sensu damnato, utrumque amiserunt, dum neque unam, neque duas in Christo confitentur naturas. post Sergii vero obitum Pyrrhus Cpoleos sedem excepit, qui Sergio et Cyro temere asserta mordicus et impie retinuit. Heraclio tandem fatis functo, Constantinum eius filium imperii successorem Pyrrhus et Martina; quo ad Heracleonam Martinae filium imperii dignitas devolveretur, veneno sustulerunt: senatusque subinde et urbis plebs Pyrrhum, ceu sacrilegum et impium, cum Martina et eius filio abrogavit et expulit. Constans autem Constantini filius imperium adipiscitur, et Paulus etiam ipse haereticus in Cpoleos thronum subvehitur. Ioannes autem Romae episcopus, convocata episcoporum synodo, Monothelitarum sectam inflicto anathemate damnavit: similiter in Africa et Byzacio, per Numidiam et Mauritaniam varii episcopi in unum collecti, Monophysitas, unam nimirum Christi natu-

δὲ τοῦ Ῥώμης κοιμηθέντος, Θεόδωρος χειροτονεῖται πάπας ἀντ' αὐτοῦ. Πύρρος δὲ τὴν Ἀφρικὴν καταλαβών, συνοψίζεται τὸν ἁγιώτατον ἀββᾶν Μάξιμον, τὸν αἰδέσιμον ἐν μοναχικοῖς κατορθώμασιν καὶ τοῖς ἐκεῖσε ἐνθέοις ἱεράρχαις, οἵ τινες αὐτὸν ἐλέγξαντες καὶ πείσαντες πρὸς τὸν πάπαν Θεόδωρον ἀπέστειλαν ἐν τῇ Ῥώμῃ. καὶ λίβελλον ὀρθοδοξίας ἐπιδεδωκὼς τῷ πάπᾳ, ἐδέχθη ὑπ' αὐτοῦ. τῆς δὲ Ῥώμης ὑποχωρήσας, καὶ ἐν Ῥαβέννῃ ἐλθών, ὡς κύων ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα ἐπέστρεψεν. τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ πάπας Θεόδωρος, τὸ πλήρωμα τῆς ἐκκλησίας συγκαλέσας, καὶ τὸν τάφον τοῦ κορυφαίου ἀποστόλου Πέτρου καταλαβών, αἰτήσας τὸ θεῖον ποτήριον, ἐκ τοῦ ζωοποιοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ τῷ μέλανι ἐπιστάξας, τῇ ἰδίᾳ χειρὶ τὴν καθαίρεσιν Πύρρου καὶ τῶν κοινωνούντων αὐτῷ ποιεῖται. Πύρρου δὲ τὴν Κωνσταντινούπολιν καταλαβόντος, καὶ Παύλου ἀποθανόντος, οἱ τολμηροὶ ἑτερόδοξοι τὸν Πύρρον πάλιν τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως ἐγκατέστησαν. Θεοδώρου δὲ τοῦ πάπα τελευτήσαντος, Μαρτῖνος ὁ ἁγιώτατος χειροτονεῖται ἐν Ῥώμῃ. καταλαβόντος δὲ καὶ Μαξίμου ἀπὸ Ἀφρικῆς ἐν Ῥώμῃ καὶ τὸν πάπαν Μαρτῖνον πρὸς ζῆλον ἐξάψαντος, σύνοδον ρν' ἐπισκόπων συναθροίσαν-

(D at ὑπο-; P. 276 at Μαρτῖνος)

3. μοναχοῖς A a f. 7. τῆς δὲ Ῥώμης A, τῆς Ῥ. δὲ vulg. 8. ἐπὶ τὸ A, ἐπὶ τὸν vulg. ἐξέραμα A f, ἐξέρυμα a, ἐξέρευμα vulg. 9. ἐπέστρ. A f, ὑπέστρ. vulg. 11. ἀποστόλου Πέτρου add. ex A a b f. καταλαβὼν A, καταλαμβάνων vulg. 12. τῷ μέλανι add. ex A e f. 13. τὴν add. ex A.

ram docentes, diris perstrinxerunt. defuncto vero Ioanne Romae episcopo, Theodorus in eius locum papa sufficitur. Pyrrhus autem in Africam profectus, mutuis sanctissimi abbatis Maximi monasticorum institutorum observantia conspicui familiaritate et conspectibus usus, et in pontificum divinam religionem spirantium consessum admissus, ab eis acerrime reprehensus, ut ad papam Theodorum se conferat, eorum hortatibus impellitur. is ita Romam transmissus, tradito sanae rectaeque doctrinae libello, a pontifice suscipitur. at Roma digressus, cum Ravennam appulisset, ad vomitum, canis instar, reversus est. id ubi Theodorus papa rescivit, universo ecclesiae conventu convocato, ad Coryphaei apostolorum sepulchrum astans, calice afferri iusso, ex vivifico Christi sanguine stillam in atramentum immiscens, Pyrrhi caeterorumque, qui cum eo communicarent, abrogationem et condemnationem propria manu exaravit. Pyrrhus subinde Cpolim delatus, Paulo defuncto, ab audacioribus variae vanaeque fidei propugnatoribus in Cpoleos thronum restituitur. Theodoro papa mortem sublato, Martinus sanctissimus pontifex Romanus eligitur. tum vero Maximus ex Africa

τες, Σέργιον καὶ Πύρρον, Κῦρον καὶ Παῦλον ἀνεθεμάτισαν· τὰς δὲ δύο θελήσεις καὶ ἐνεργείας Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐτράνωσαν, καὶ ἐκήρυξαν τῷ ἐννάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ Κώνσταντος τοῦ ἐγγόνου Ἡρακλείου ἰνδικτιῶνι η΄, ὅς τις μαθών, καὶ θυμοῦ πλησθείς, τόν τε ἅγιον Μαρτῖνον καὶ Μάξιμον ἐνέγκας ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ βασανίσας, ἐν ἐξορίᾳ
B παρέπεμψεν ἐν Χερσωνικοῖς κλίμασιν· πολλοὺς δὲ καὶ τῶν ἑσπερίων ἐπισκόπους ἐτιμωρήσατο. μετὰ δὲ τὴν ἐξορίαν Μαρτίνου Ἀγάθων χειροτονεῖται πάπας Ῥώμης, ὅς τις κινηθεὶς ζήλῳ θεοῦ, σύνοδον ἱερὰν καὶ αὐτὸς συναθροίσας, τὴν τῶν Μονοθελητῶν αἵρεσιν ἀπεκήρυξε, τὰς δὲ δύο θελήσεις καὶ ἐνεργείας ἐτράνωσεν. οὕτω δὲ τῆς ἐκκλησίας τότε ὑπό τε τῶν βασιλέων καὶ τῶν δυσσεβῶν ἱερέων ταραττομένης, ἀνέστη ὁ ἐρημικώτατος Ἀμαλὴκ τύπτων ἡμᾶς τὸν λαὸν τοῦ Χριστοῦ, καὶ γίνεται πρώτη φορᾶ πτῶσις τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στρατοῦ, ἡ κατὰ τὸ Γαβιθᾶ λέγω καὶ Ἱερμουχὰν καὶ τὴν ἄθεσμον αἱ-
C ματοχυσίαν· μεθ' ἣν αἱ Παλαιστινῶν καὶ Καισαρέων καὶ
V. 220 Ἱεροσολύμων ἁλώσεις, εἶτα ὁ Αἰγύπτιος ὄλεθρος, καὶ καθεξῆς ἡ τῶν μεσογείων καὶ νήσων, καὶ πάσης Ῥωμανίας αἰχμα-

3. τῷ δὲ ἐννάτῳ vulg. τῆς add. ex A. 4. ἔγγονος vulg. 5. θυμοῦ A, θυμῷ vulg. ἁγιώτατον a. 6. ἐν ἐξ. A, ἐξορ. vulg. 11. τὰς δὲ δύο A, τὰς δύο vulg. 12. ἐτράνωσεν A. τρανώσας vulg. δὲ τῆς A, δὲ καὶ τῆς vulg. 14. ἐρημικώτατος A e f, ἐρημικὸς vulg. 16. Γαβιθᾶ A e f, Γαβιθὰν vulg. Ἑρμουχθὰν A, Ἱερμουθὰν a. αἱμοχυσίαν A. 19. ἡ add. ex A. τῶν μεσογείων ποταμῶν a.

Romam transfretatus, Martini papae sanctum in deum ardorem accendit, qui centum et quinquaginta episcoporum synodo celebrata, Sergium et Pyrrhum, Cyrum et Paulum anathemate perculerunt. geminas vero Christi dei nostri voluntates et operationes clarius expositas promulgaverunt nono Constantis imperantis anno, indictione octava. Constans Heraclii nepos, his auditis, furore percitus, sanctissimum Martinum et Maximum Cpolim adduci iussit, eosque tormentis excruciatos in exilium deportari ad Chersonesi plagas, et multos insuper occidentalium episcoporum suppliciis affici. Martino demum in exilium pulso, Agatho Romanus papa instituitur, qui et ipse sincero in deum fervore motus, sacram synodum convocat, et duabus voluntatibus et operationibus assertis, Monothelitarum haeresim condemnat. ecclesia sub id tempus ab imperatoribus et impiis sacerdotibus agitata, deserti incola Amalec, commune plebis Christianae flagellum emersit, et auditur prima vice Romani exercitus clades, ea dico, quae ad Gabitham et Iermucham contigit, nefanda omnino Christiani sanguinis effusio, quam Palaestinarum, Caesariensium et Hierosolymorum devastationes

λωσία, καὶ ἡ ἐν Φοινικῇ παντελὴς τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στρατοῦ τε καὶ στόλου ἀπώλεια, καὶ πάντων τῶν Χριστιανικῶν λαῶν καὶ τόπων ἐρήμωσις, ἥτις οὐκ ἐπαύσατο, ἄχρις ἂν ὁ τῆς ἐκκλησίας διώκτης ἐν Σικελίᾳ κακῶς ἀνῃρέθη ἐν βαλανείῳ τῆς Δάφνης. D

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπεβίω Μουαμὲδ ὁ τῶν Σαρακηνῶν ἀρ- A.M. 6122
χηγὸς καὶ ψευδοπροφήτης, προχειρισάμενος Ἀβουβάχαρ συγγενῆ αὐτοῦ· καὶ πάντες ἐφοβήθησαν. οἱ δὲ πεπλανημένοι Ἑβραῖοι ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς παρουσίας αὐτοῦ ἐνόμισαν αὐτὸν εἶναι τὸν παρ' αὐτοῖς προσδοκώμενον Χριστόν· ὡς καί τινας τῶν προυχόντων αὐτῶν προσελθεῖν αὐτῷ, καὶ δέξασθαι τὴν αὐτοῦ θρησκείαν, καὶ ἀφῆσαι τὴν τοῦ θεόπτου Μωϋσέως. ἦσαν δὲ τῷ ἀριθμῷ δέκα οἱ τοῦτο πεποιηκότες, καὶ σὺν αὐτῷ διῆγον ἄχρι τῆς σφαγῆς αὐτοῦ. θεωρήσαντες δὲ αὐτὸν P. 277
ἐσθίοντα ἀπὸ καμήλου, ἔγνωσαν, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτός, ὃν ἐνόμισαν, καὶ διηπόρουν τί πρᾶξαι, καὶ ἀφῆσαι αὐτοῦ τὴν θρησκείαν δειλιῶντες οἱ τάλανες, ἐδίδασκον αὐτὸν ἀθέμιτα καθ' ἡμῶν Χριστιανῶν· καὶ διῆγον σὺν αὐτῷ. ἀναγκαῖον δὲ ἡγοῦμαι διηγήσασθαι περὶ τῆς τούτου γενεᾶς· οὗτος μιᾶς

1. ἡ add. ex A. παντελὴς om. A. 3. ἐρήμωσις A, ἐρημώσεις vulg. 4. ἐν β. τῆς Δ. om. A a f. 6. Ἀβουβάχαρον A, Βουβέχερ b, Βουβέκερ f. 7. αὐτοῦ] ἀντ' αὐτοῦ e. 9. τινας A b, τινες vulg. 11. ἀφεῖναι a. Μωϋσέως A, Μουσῆ vulg. 14. αὐτὸς om. A. 15. διηπόρουν A, ἠπόρουν vulg. 16. ἐδίδασκον] ἐκδιδάσκων A, διδάσκονται vulg. 18. διηγήσασθαι om. A f, εἰπεῖν a, quod idem A add. post γενεᾶς.

sequutae sunt, tum vero Aegyptiaci dominii iactura, et mediterranearum regionum insularumque, et universae Romanae ditionis captivitas, ac insuper in Phoenicia integra et communis exercitus classisque Romanae strages, et omnis Christiani populi Christianaeque provinciae vastitas: quorum finis nullus fuit, donec ecclesiae persecutor in Daphnes balneo in Sicilia infeliciter occisus fuit.

Hoc anno Muamed Saracenorum dux et pseudopropheta, Abuba- A. C. 622
char cognato suo successore designato, mortuus est, ex quo omnes extimuere. Hebraei vero iam diu in seductionem inducti, sub adventum eius expectatum ab ipsis eum esse Christum arbitrabantur: adeo ut nonnulli inter eos spectatissimi, Moysis dei inspectoris legibus relictis, ad eum se conferentes, quam praedicavit religionem acceptarent. erant numero decem, qui facinus huiusmodi perpetraverunt, qui ad caedis eius diem ipsi adhaeserunt. cameli vero carnes eo degustare conspecto, quem arbitrabantur eum non esse decreverunt: quid autem agerent, haerebant dubii: at cum eius superstitionem deserere miselli vererentur, nefanda in Christianos moliri edocentur: interim societatem cum eo tenuere. caeterum necesse omnino

γενικωτάτης φυλῆς κατήγετο ἐξ Ἰσμαήλ, υἱοῦ Ἀβραάμ. Νίζαρος γὰρ ὁ τοῦ Ἰσμαὴλ ἀπόγονος πατὴρ πάντων αὐτῶν ἀνα- B *γορεύεται. οὗτος γεννᾷ υἱοὺς δύο, Μούνδαρον καὶ Ἀραβίαν. Μούνδαρος γεννᾷ Κούρασον καὶ Ἴσον καὶ Θεμίμην καὶ Ἄσαδον, καὶ ἄλλους ἀγνώστους. οὗτοι πάντες ᾤκουν τὴν Μαδιανῖτιν ἔρημον, καὶ ἐν αὐτῇ ἐκτηνοτρόφουν, ἐν σκηναῖς κατοικοῦντες. εἰσὶ δὲ καὶ ἐνδότεροι αὐτῶν, μὴ ὄντες τῆς φυλῆς αὐτῶν, ἀλλὰ τοῦ Ἰεκτάν, οἱ λεγόμενοι Ἀμανῖται, τοῦτ' ἔστιν Ὁμηρῖται. ἐπραγματεύοντο δέ τινες αὐτῶν ἐν ταῖς καμήλοις αὐτῶν. ἀπόρου δὲ καὶ ὀρφανοῦ ὄντος τοῦ προειρημένου Μουαμέδ, ἔδοξεν αὐτῷ εἰσελθεῖν πρός τινα γυναῖκα πλουσίαν,* C *συγγενῆ αὐτοῦ οὖσαν, ὀνόματι Χαδίγα, μισθωτὸν ἐπὶ τὸ καμηλεύειν καὶ πραγματεύεσθαι ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Παλαιστίνῃ. κατ' ὀλίγον δὲ παρρησιασάμενος ὑπεισῆλθε τῇ γυναικὶ χήρᾳ οὔσῃ, καὶ ἔλαβεν αὐτὴν γυναῖκα· καὶ ἔσχε τὰς καμήλους αὐτῆς καὶ τὴν ὕπαρξιν. ἐρχόμενος δὲ ἐν Παλαιστίνῃ συνανεστρέφετο Ἰουδαίοις τε καὶ Χριστιανοῖς. ἐθηρᾶτο δὲ παρ' αὐτῶν τινὰ γραφικά, καὶ ἔσχε τὸ πάθος τῆς ἐπιληψίας. καὶ*

4. *Τεμήμην* A. 5. *Μανδιανῖτιν* A, *Μανδιανίτην* vulg. 7. *καὶ* add. ex A. 11. *εἰσιέναι* A. 12. *συγγενῆ αὐτοῦ οὖσαν* A, *συγγενεῖ αὐτοῦ οὔσῃ* vulg. *Χαδιγᾶ* A, *Χαδίχα* b, *Χαλίδα* f. *μίσθιον* A f. 14. *παρρησιασάμενος ὑπεισῆλθε* A, *παρρησιασαμένου εἰσῆλθε* vulg. 16 *συνανεστρέφετο* A, *συνανετρ.* vulg. 18. *καὶ ἔσχε τὸ πάθος τῆς ἐπιλ.* A, *ἔσχε δὲ πάθ. ἐπιλ.* vulg.

videtur hic de eius origine aliquid attexere. is ex praeclarissima tribu duxit originem, ex Ismaële nimirum filio Abraham. Nizarus quippe Ismaëlis pronepos pater istorum omnium praedicatur. hic filios duos suscepit, Mundarum et Arabiam. e Mundaro Curasus, Isus, Themimes et Asadus, et incogniti alii processerunt. isti omnes Madianitarum deserti incolae extiterunt, et in tentoriis habitantes, per eam regionem armenta pascebant. sunt etiam iis interiores ab eorum tribu omnino alieni, Iectan nimirum posteri, dicti Amanitae, qui etiam Homeritae vocantur. quidam vero ex eis cum camelis mercaturam exercent. at cum memoratus Muamed orphanus et rei familiaris egestatem sustineret, ei visum est, ad mulierem quandam oppido divitem gentilem suam cognomento Chadigam se conferre, ut operam suam illi locaret, ad camelos pascendos, mercaturamque ex iis in Aegyptum et Palaestinam exerceret. paulatim vero liberiore eius utens consuetudine, ut erat vidua, se in gratiam eius insinuavit, adeo ut uxorem ipsam duxerit, eiusque camelos universamque substantiam fecerit suam. profectus autem in Palaestinam, cum Iudaeis et Christianis versabatur, et quaedam de sacris eorum scriptis venatus est. porro cum morbo comitiali laboraret;

νοήσασα ἡ τούτου γυνή, σφόδρα ἐλυπεῖτο, ὡς εὐγενὴς οὖσα καὶ τῷ τοιούτῳ συναφθεῖσα, οὐ μόνον ἀπόρῳ ὄντι, ἀλλὰ καὶ ἐπιληπτικῷ. τροποῦται δὲ αὐτὸς θεραπεῦσαι αὐτήν, οὕτω λέγων· ὅτι ὀπτασίαν τινὰ ἀγγέλου λεγομένου Γαβριὴλ θεω- D ρῶ, καὶ μὴ ὑποφέρων τὴν τούτου θέαν, ὀλιγωρῶ καὶ πίπτω. V. 221 αὕτη δὲ ἔχουσα μοναχόν τινα κακοπιστίαν ἐξόριστον ἐκεῖσε οἰκοῦντα, ἀνήγγειλεν αὐτῷ πάντα, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀγγέλου. κἀκεῖνος θέλων πληροφορῆσαι αὐτήν, εἶπεν αὐτῇ ὅτι· ἀλήθειαν εἴρηκεν· καὶ γὰρ οὗτος ὁ ἄγγελος ἐκπέμπεται πρὸς πάντας προφήτας. αὕτη δὲ πρώτη δεξαμένη τὸν λόγον τοῦ ψευδαββᾶ, ἐπίστευσεν αὐτῷ, καὶ ἐκήρυξεν ἄλλαις γυναιξὶν ὁμοφύλοις αὐτῆς προφήτην αὐτὸν εἶναι. οὕτως καὶ ἐκ γυναικῶν ἦλθεν εἰς ἄνδρας, πρῶτον εἰς Ἀβουβάχαρ, ὃν καὶ διάδοχον κατέλιπε. καὶ ἐκράτησεν ἡ αἵρεσις αὐτοῦ τὰ μέρη τῆς P. 278 Αἰθρίβου διὰ πολέμου τὸ ἔσχατον· πρώην μὲν κρυπτῶς ἔτη δέκα, καὶ διὰ πολέμου ὁμοίως δέκα, καὶ φανερῶς ἐννέα. ἐδίδαξεν δὲ τοὺς ἑαυτοῦ ὑπηκόους, ὅτι· ὁ ἀποκτείνων ἐχθρόν, ἢ ἀπὸ ἐχθροῦ ἀποκτεινόμενος, εἰς παράδεισον εἰσέρχεται. τὸν

6. αὕτη A, αὐτὴ vulg. μοιχόν τινα A. 7. οἰκοῦντα φίλον αὐτῆς A. 10. αὕτη A, αὐτὴ vulg. 11. ὀνόματι Σέργιον κακόδοξον add. b e f post ψευδαββᾶ. 12. οὕτως καὶ A a, καὶ οὗτος καὶ vulg. 13. ἦλθεν εἰς A, ἦλθεν, καὶ εἰς vulg. Ἀβουβάχαρ A, Ἀβουβάχαρον vulg. 14. τῆς ἐνθρίβου A. 16. τὸ κοῦρα τοῦ Μαχουμὲτ add. a post φανερῶς. 17. δὲ add. ex A. ὁ add. ex A.

uxor virum eo aliquando correptum animadvertens, gravem inde concepit dolorem, quod nobilis ipsa, tali viro, non solum pauperi, sed etiam comitiali infirmitate affecto, coniuncta esset. is autem eam delinire comminiscitur huiusmodi verbis: angeli cognomento Gabrielis visio mihi manifestatur, cuius aspectum ipse ferre non valens, mentis deliquium patior, et concido. illa cum ad manum monachum quendam haberet, ob pravos in fidem sensus relegatum, et istic morari consuetum, hominem consulit, cuncta viri secreta denunciat, ac ipsius angeli nomen. is cum mulieri rem plane persuasum vellet, dixit ei: verum enunciavit: iste quippe angelus ad omnes prophetas destinatur. ipsa itaque caeteris prior pseudabbatis verbis credula viro deinceps adhibuit fidem, ac inter alias foeminas contribules eum prophetam esse disseminavit: et hoc pacto a foeminis in viros res propagata est, ante alios vero ad Abubacharum, quem ille postea successorem reliquit. obtinuitque ea haeresis in partibus Aethribi postremo tandem bello, primum quidem occulte, annos decem disseminata, tum vero armorum vi annos pariter decem, ac tandem aperta concione annos novem. porro subditos ita edocuit: qui interfecerit inimicum, vel ab inimico interfectus fuerit, in paradisum admittetur.

δὲ παράδεισον σαρκικῆς βρώσεως καὶ πόσεως καὶ μίξεως γυναικῶν ἔλεγεν· ποταμόν τε οἴνου καὶ μέλιτος καὶ γάλακτος, καὶ γυναικῶν οὐ τῶν παρουσῶν ἀλλ' ἄλλων, καὶ τὴν μίξιν πολυχρόνιον εἶναι, καὶ διαρκῆ τὴν ἡδονήν· καὶ ἄλλα τινὰ B ἀσωτίας καὶ μωρίας μεστά· συμπαθεῖν δὲ ἀλλήλοις, καὶ βοηθεῖν ἀδικουμένοις.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ ἔτει, ἰνδικτιῶνι τετάρτῃ, μηνὶ Νοεμβρίῳ ἑβδόμῃ, ἐγεννήθη Ἡρακλείῳ ἐν τῇ ἀνατολῇ Δαβὶδ ὁ υἱὸς αὐτοῦ· τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ καὶ Ἡράκλειος ἐτέχθη υἱὸς Ἡρακλείου τοῦ μικροῦ τοῦ καὶ Κωνσταντίνου υἱοῦ Ἡρακλείου τοῦ μεγάλου. καὶ ἐβαπτίσθη ἐν Βλαχέρναις ὑπὸ Σεργίου πατριάρχου τῇ ε' ἰνδικτιῶνι μηνὶ Νοεμβρίῳ τρίτῃ.

A.M. 6123 Ἀράβων ἀρχηγοῦ Ἀβουβάχαρ, Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου C Μοδέστου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπανέστησαν Πέρσαι κατ' ἀλλήλων, καὶ ἐπολέμησαν ἑαυτούς. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰνδῶν πέμπει συγχαρίκεια τῷ Ἡρακλείῳ ἐπὶ τῇ τῶν Περσῶν νίκῃ μαργαρίτας καὶ λίθους τιμίους ἱκανούς. ἦν δὲ προτελευτήσας ὁ Μουαμέδ, ὃς ἦν στήσας τέσσαρας ἀμηραίους τοῦ πολεμεῖν τοὺς ἐξ Ἀράβων γένους Χριστιανούς· καὶ ἦλ-

3. παρουσῶν a, παρόντων vulg. 4. εἶναι add. ex A. 8. Δαβὶδ om. A e f. 17. συγχαρίκεια A, συγχαρίκια vulg. ἐπὶ τῇ τῶν Π. A, ἐν τῇ Π. vulg. 19. Ὁμηρέους a, Ἀμηρέους f.

paradisum vero quo corporalis cibi, et potus, et foeminarum commixtionis sit usus, ipse asseruit: fluvium item mellis fore, vini, et lactis, foeminarumque usum, non quales fluxum exhibet saeculum, sed praestantiorum, diuturnam commixtionem, et permanentem stantemque voluptatem, aliaque id genus luxus et dementiae plena. praeterea ut sui invicem misericordia moverentur, et iniuriam passis opem ferrent edixit.

Eodem quoque anno, indictione quarta, mensis Novembris die septimo, Heraclio in oriente degenti David filius natus est. eodem quoque die Heraclius Heraclii iunioris Constantini dicti filius, magni Heraclii nepos in lucem venit, et a patriarcha Sergio mensis Novembris die tertio, quinta indictione, lustrali unda initiatus fuit in Blachernis.

A. C. 623 Arabum ducis Abubachar annus primus, Hierosolymorum episcopi Modesti annus primus.

Hoc anno Persae in invicem tumultuati intestinis bellis mutuo sese confecere. sub id vero tempus munera gratulantis animi testimonia, ob partam ab Heraclio de Persis victoriam, Indorum rex misit: unionum videlicet ac lapidis pretiosi copiam non contemnendam iam ante Muamed fato extinctus fuerat, qui debellandis ex Arabum

θον κατέναντι Μουχέων κώμῃ λεγομένῃ, ἐν ᾗ ὑπῆρχεν Θεόδωρος ὁ Βικάριος, θέλοντες ἐπιρρίψαι κατὰ τῶν Ἀράβων τῇ ἡμέρᾳ τῆς εἰδωλοθυσίας αὐτῶν. μαθὼν δὲ τοῦτο ὁ Βικάριος παρά τινος Κορασινοῦ, Κουταβᾶ λεγομένου, συνάγει πάντας τοὺς στρατιώτας τῶν φυλακῶν τῆς ἐρήμου, καὶ ἀκριβωσάμε- D
νος παρὰ τοῦ Σαρακηνοῦ τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν, ἐν ᾗ ἔμελλον ἐπιρρίπτειν αὐτοῖς, αὐτὸς ἐπιρρίψας αὐτοῖς ἐν τῷ χωρίῳ ἐπιλεγομένῳ Μοθοὺς ἀποκτείνει τρεῖς ἀμηραίους, καὶ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ. ἐξῆλθεν δὲ εἷς ἀμηρᾶς ὁ Χάλεδος, ὃν λέγουσι μάχαιραν τοῦ θεοῦ. ἦσαν δέ τινες τῶν πλησίον Ἀράβων λαμβάνοντες παρὰ τῶν βασιλέων ῥόγας μικρὰς πρὸς τὸ φυλάξαι τὰ στόμια τῆς ἐρήμου. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ P. 279
ἦλθέν τις εὐνοῦχος διδόναι τὰς ῥόγας τῶν στρατιωτῶν, καὶ ἐλθόντες οἱ Ἄραβες κατὰ τὸ ἔθος λαβεῖν τὴν ῥόγαν αὐτῶν, ὁ εὐνοῦχος ἀπεδίωξεν αὐτούς, λέγων· ὅτι ὁ δεσπότης μόγις V. 222
τοῖς στρατιώταις δίδωσιν ῥόγας, πόσῳ μᾶλλον τοῖς κυσὶ τούτοις; θλιβέντες οὖν οἱ Ἄραβες ἀπῆλθον πρὸς τοὺς ὁμοφύλους, καὶ αὐτοὶ ὡδήγησαν αὐτοὺς ἐπὶ τὴν χώραν Γάζης στόμιον οὔσης τῆς ἐρήμου κατὰ τὸ Σιναῖον ὄρος πλουσίαν σφόδρα.

Περσῶν βασιλεὺς Ὁρμίσδας ἔτη ια'. A.M. 6124
B

4. Κουρασίου, Κουτάβα λεγομένου καὶ Μαρθίου αὐτοῦ γενομένου A. 5. παραφυλάκων A. 8. ἐπιλεγομένῳ A, ἐπὶ λεγ. vulg. 10. τὴν μάχαιραν A. πλησίον A, πλησίων vulg. 13. διδόναι A, δίδων vulg. 20. Περσῶν — — ια' om. a.

genere Christianis ameraeos quatuor instituit. illi ad vicum, cui Mucheorum nomen, in quo Theodorus Vicarius sedem fixerat, accedunt; qua die profanos suos ritus exequerentur in Arabes impressionem facere consiliati. at Vicarius ea de re per Corasinum, cognomento Cutabam certior factus, cunctis militibus deserti custodiae ac praesidiis deputatis in unum collectis, nec non de die et hora qua irrumpere meditabantur diligentius a Saraceno edoctus, ipse ad pagum vulgo Mothus dictum ex ameraeis tres et exercitum copiosum delet. unus autem ameraeus Chaledus nomine, quem etiam dei gladium vocabant, evasit. caeterum cum ex Arabibus iuxta positis nonnulli defendendis Eremi faucibus exigua stipendia referre solerent, venit ea tempestate eunuchus non nemo stipendia militibus erogaturus, et ut Arabes pro more sibi consueto stipendium accepturi venissent, asperis verbis adegit, dominus noster, inquiens, militibus stipendia vix solvit, quanto minus canibus istis distribuet? Arabes ita male accepti ad contribules suos se recepere, eosque inde adduxerunt ad agrum Gazae, quae ad ipsas deserti fauces contra Sinaeum montem sita opibus quam plurimis abundat.

Persarum rex Hormisdas annis undecim. A.C. 624

Τούτῳ τῷ ἔτει ἔπεμψεν Ἀβουβάχαρος στρατηγοὺς τέσσαρας, οἳ καὶ ὁδηγηθέντες, ὡς προέφην, ὑπὸ τῶν Ἀράβων ἦλθον, καὶ ἔλαβον τὴν Ἥραν, καὶ πᾶσαν χώραν Γάζης, στόμιον οὔσης τῆς ἐρήμου κατὰ τὸ Σιναῖον ὄρος· μόγις δέ ποτε ἐλθὼν ἀπὸ Καισαρείας Παλαιστίνης Σέργιος σὺν στρατιώταις ὀλίγοις, καὶ συμβαλὼν πόλεμον, κτείνεται πρῶτος σὺν τοῖς
C στρατιώταις τριακοσίοις οὖσι. καὶ πολλοὺς αἰχμαλώτους λαβόντες καὶ λάφυρα πολλὰ ὑπέστρεψαν μετὰ λαμπρᾶς νίκης.

Αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ σεισμὸς ἐγένετο κατὰ τὴν Παλαιστίνην· καὶ ἐφάνη σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ κατὰ μεσημβρίαν, ὁ λεγόμενος δοκίτης, προμηνύων τὴν τῶν Ἀράβων ἐπικράτησιν· ἔμεινε δὲ ἐπὶ ἡμέρας τριάκοντα διατείνων ἀπὸ μεσημβρίας ἕως ἄρκτου. ἦν δὲ ξιφοειδής.

A.M. 6125 Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Σωφρονίου, Ἀλεξανδρείας ἐπι-
D σκόπου Κύρου ἔτος αʹ.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀβουβάχαρος τελευτᾷ ἀμηρεύσας δύο ἔτη καὶ ἥμισυ· καὶ παραλαμβάνει τὴν ἀρχὴν Οὔμαρος, ὃς παρέλαβε Βόστραν τὴν πόλιν μετὰ καὶ ἄλλων πόλεων.

1. ἔπεμψεν A, πέμψας vulg. στρατηγοὺς τέσσαρας, οἳ καὶ ὁδηγηθέντες, ὡς προέφην, ὑπὸ τῶν Ἀράβων ἦλθον A, τέσσαρας ὁδηγηθέντας, ὡς προέφην, ἦλθον vulg. 3. στόμιον — — ὄρος om. A a f. 5. σὺν στρατιώταις ὀλίγοις A, σὺν στρατιωτῶν ὀλίγων vulg. 6. σὺν τοῖς στρατιώταις τριακοσίοις οὖσι A, σὺν τῶν στρατιωτῶν τριακοσίων ὄντων vulg. 8. μετὰ πολλῆς νίκης A f, μετὰ λαμπρᾶς νίκης vulg. 12. ἐπὶ .om. A. 18. παρέλαβε A, παραλαμβάνει vulg.

Hoc anno Abubacharus duces quatuor, ut praefatus sum, misit, qui ab Arabibus deducti, Heram et universam Gazae regionem cepere, quae versus montem Sinaeum deserti fauces occupat. quibus cum Sergius tandem aliquando Caesarea urbe Palaestinae cum paucis adeo militibus obviam procurrisset, certamine inito, ipse primus cum caeteris militibus, qui trecenti omnino erant, caesus est. quare ipsi ingenti praeda parta, pluribusque captivis abactis, insigni victoria potiti, domum reversi sunt.

Eodem etiam anno terrae motus in Palaestina contigit, signumque in caelo meridiem versus visum est, docitem a trabis forma vocant, quod Arabum imperium portendebat, duravitque dies triginta, a meridie ad septentrionem usque exporrectum, et gladii formam prae se ferebat.

A. C. 625 Hierosolymorum episcopi Sophronii, Alexandriae Cyri episcopi annus primus.

Hoc anno Abubacharus duobus annis et dimidio principatu occupato extinctus est, tum vero tyrannidem Umarus obtinet, qui Bostram

ἀπεδήμησεν δὲ μέχρι τοῦ Γαβηθᾶ. τούτοις συμβαλὼν Θεόδωρος ὁ τοῦ βασιλέως Ἡρακλείου ἀδελφὸς ἡττήθη, καὶ πρὸς τὸν βασιλέα ἐν Ἐδέσσῃ ἔρχεται. ὁ δὲ βασιλεὺς προχειρίζεται ἕτερον στρατηγὸν ὀνόματι Βαάνην καὶ Θεόδωρον σακελλάριον
μετὰ μεγάλης δυνάμεως πέμπει κατὰ Ἀράβων· παραγενόμε- P. 280
νος δὲ εἰς τὴν Ἔδεσσαν συναντᾷ πλῆθος Σαρακηνῶν, καὶ ἀποκτείνας αὐτούς, καὶ τὸν ἀμηρεύοντα αὐτῶν καὶ τοὺς λοιποὺς ἀπελαύνει ἕως Δαμασκοῦ. κἀκεῖσε παρὰ τὸν Βαρδανήσιον ποταμὸν παραφωσσεύει. Ἡράκλειος δὲ τὴν Συρίαν καταλιπών, ὡς ἀπελπίσας, ἄρας καὶ τὰ τίμια ξύλα ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀπῄει. Βαάνην δὲ ἀπὸ Δαμασκοῦ εἰς Ἔδεσσαν κελεύει στρέφεσθαι, καὶ Θεόδωρον σακελλάριον ἔχοντα στρατὸν χιλιάδας μʹ, καὶ διώκουσιν τοὺς Ἄραβας ἀπὸ Ἐδέσσης ἕως Δαμασκοῦ.

Περσῶν βασιλεὺς Ὁρμίσδας ἔτη ιαʹ. B

Ἀράβων ἀρχηγοῦ Οὐμάρου ἔτος αʹ. A.M. 6126

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐστράτευσαν οἱ Σαρακηνοὶ τὴν Ἀραβίαν V. 223
ἐπὶ τὰ μέρη Δαμασκοῦ πλῆθος ὄντες ἄπειρον. Βαάνης δὲ μαθὼν πρὸς τὸν βασιλικὸν σακελλάριον ἀποστέλλει, ἵνα κα-

1. ἀπεδήμησεν A f, ἀπεδήμησαν vulg. 5. μετὰ Ῥωμαϊκῆς δυν. A. 6. Ἔδεσσαν A, Ἔμεσαν vulg. 9. παραφοσσεύει] παρῶν καλοῦσιν οἱ Σαρακηνοὶ Βαραδὲν f, in A lacuna unius fere lineae apparet; παραφωσεύει vulg. 12. Ἔδεσσαν A, Ἔμεσαν vulg. κελεύει στρέφεσθαι] στρέφει A a f. 14. τοὺς add. ex A. 15. Περσῶν — — ἔτη ιαʹ om. a.

et plures alias civitates expugnavit, et ad Gabetha usque penetravit. Theodorus autem imperatoris Heraclii frater cum iis conserta pugna victus est, et ad imperatorem Edessam rediit. imperator ducem alium Baanem nomine praeficit, et Theodorum sacellarium, et ambos cum armata multitudine adversus Arabes instruit. is Edessam profectus, obvium Saracenorum agmen habuit, quibus deletis, amerae principatu fungentem, et reliquos universos Damascum usque fugat, ibique ad Bardanesium amnem castra fixit. Heraclius porro quasi rebus in desperatis Syria relicta, et venerandis lignis Hierosolyma asportatis, Cpolim recessit. Baanem vero Damasco Edessam reverti iubet, atque etiam Theodorum sacellarium qui quadraginta millium militum aciem ducebat. isti Edessa Damascum usque prosequuntur Arabes.

Persarum rex Hormisdas annis undecim regnat.

Arabum ducis Umari annus primus. A.C. 626

Hoc anno Saraceni copiarum pene immensarum exercitu collecto irruptionem in Arabiam iuxta Damasci agrum fecere. eo cognito, Baanes imperialem sacellarium, ut cum universis copiis in auxilium suum acceleret, per litteras monet; erat quippe Arabum innumerus

ταλάβῃ ἐν τάχει μετὰ τοῦ ἑαυτοῦ στρατοῦ εἰς βοήθειαν αὐ-
C τοῦ, διὰ τὸ πλῆθος εἶναι τοὺς Ἄραβας. κατέλαβεν δὲ ὁ σακελλάριος πρὸς Βαάνην· καὶ ἀπάραντες ἀπὸ Ἐδέσσης συναντῶσι τοῖς Ἄραψι, καὶ συμβολῆς γενομένης τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ, ἥτις ἦν τρίτη τῆς ἑβδομάδος, κγ' τοῦ Ἰουλίου μηνός, ἡττῶνται οἱ περὶ τὸν σακελλάριον. στασιάσαντες δὲ οἱ τοῦ Βαάνους, Βαάνην προχειρίζονται βασιλέα, καὶ Ἡράκλειον ἀπεκήρυξαν. τότε οἱ περὶ τὸν σακελλάριον ὑπεχώρησαν, καὶ οἱ Σαρακηνοὶ εὑρόντες ἄδειαν, συμβάλλουσι πόλεμον. ἀνέμου δὲ πνεύσαντος κατὰ Ῥωμαίων νότου, μὴ δυνηθέντες ἀντωπῆσαι ἐχθροῖς διὰ τὸν κονιορτὸν ἡττῶνται. καὶ ἑαυτοὺς βάλλοντες εἰς τὰς στενόδους τοῦ Ἱερμοχθοῦ ποταμοῦ ἐκεῖ
D ἀπώλοντο ἄρδην. ἦσαν δὲ ἀμφοτέρων στρατηγῶν χιλιάδες τεσσαράκοντα. τότε οἱ Σαρακηνοὶ λαμπρῶς νικήσαντες ἐπὶ τὴν Δαμασκὸν ἔρχονται καὶ ταύτην παραλαμβάνουσι, καὶ τὰς χώρας τῆς Φοινίκης, καὶ οἰκίζονται ἐκεῖ· καὶ στρατεύουσι κατ' Αἰγύπτου. κατηγορεῖται δὲ ὁ Κῦρος ἐπὶ τοῦ βασιλέως, ὡς τὸ χρυσίον τῆς Αἰγύπτου τοῖς Σαρακηνοῖς δούς. καὶ ἀποστείλας μετ' ὀργῆς τοῦτον μετεπέμψατο. Μανουὴλ δέ τινα

1. ἐν τάχει om. A. ἑαυτοῦ add. ex A. 6. δὲ add. ex A. 10. ἀντωπῆσαι A a f, ἀντιπροσωπῆσαι vulg. 12. Ἑρμουχθῦ A f, Ἑρμουθὰ a. 14. λαμπρῶς νικήσαντες A, κινήσαντες, λαμπρῶς vulg. 17. Αἴγυπτον A f. 18. δοὺς A a f, * διαδόντος vulg. 19. μετ' ὀργῆς om. A.

exercitus. ambo Edessa solventes, Arabibus occurrunt, praeliumque commissum est ipso primo die, qui fuit hebdomadis tertius, Iulii vero mensis tertius ac vicesimus, quo sacellarii acies omnino profligata. Baanis vero milites, Baane in imperatorem subvecto, Heraclium respuunt. sub id tempus sacellarii copiae castris discessere, qua occasione Saracenis oblata, praelium ab eis conseritur. validis autem flatibus in Romanorum faciem vento noto spirante, motoque et elato per aërem pulvere, ipsam hostibus in praelio dare non valebant, succumbunt eam ob rem, et praelio cedunt, tum vero seipsos in Iermochthae fluminis angustias praecipitantes, illic omnes fere periere. aderant utrique duci copiae hominum quadraginta millium numerum conflantes. Saraceni motis inde castris, Damascum bene composito exercitu aggrediuntur, et capiunt, nec non Phoeniciae provincias, in quibus proprias sibi sedes constituunt, et mox in Aegyptum expeditionem moliuntur. interim Cyrus apud imperatorem accusatur, quod Aegypti opes Saracenis dedisset. imperator ira incensus, misit qui ipsum accerseret, et Manuelem quendam Armenium genere delegavit augustalem. evoluto temporis spatio, Saracenorum exactores colligendo auri stipendio adfuere, quos Manuel re infecta cum huiusmodi verbis a

Ἀρμένιον τῷ γένει ἐκπέμπει αὐγουστάλιον. πληρωθέντος δὲ τοῦ χρόνου, οἱ τῶν Σαρακηνῶν πράκτορες παρεγένοντο τοῦ λαβεῖν, τὸ χρυσίον. ὁ δὲ Μανουὴλ ἀπράκτους αὐτοὺς ἐξελαύνει λέγων, ὅτι οὐκ εἰμὶ ἐγὼ Κῦρος ὁ ἄοπλος, ἵνα τέλη P.281 ὑμῖν παράσχω· ἀλλ' ἐγὼ ἔνοπλος εἰμί. τούτων δὲ ἀπελθόντων εὐθέως, ὁπλίζονται οἱ Σαρακηνοὶ κατ' Αἰγύπτου· καὶ συνάψαντες κατὰ Μανουὴλ πόλεμον, ἀπελαύνουσι τοῦτον. αὐτὸς δὲ μετ' ὀλίγων τινῶν εἰς Ἀλεξάνδρειαν διασώζεται. τότε οἱ Σαρακηνοὶ ἐφορολόγησαν. ἀκούσας δὲ Ἡράκλειος τὰ πραχθέντα ἀποστέλλει Κῦρον πρὸς τὸ πεῖσαι αὐτοὺς ἀναχωρῆσαι τῆς Αἰγύπτου τῷ πρώτῳ στοιχήματι· καὶ ἀπελθὼν ὁ Κῦρος εἰς τὴν παρεμβολὴν τῶν Σαρακηνῶν ὑπεραπελογεῖτο, ὡς ἀναίτιος ὢν τῆς παραβάσεως, καὶ εἰ βούλοιντο τὴν προτέραν συμφωνίαν ὅρκοις βεβαιῶσαι. πρὸς τούτοις οἱ Σαρα- B κηνοὶ οὐκ ἐπείσθησαν λέγοντες τῷ ἐπισκόπῳ· δύνῃ τοῦτον τὸν παμμεγέθη στύλον καταπιεῖν; ὁ δὲ εἶπεν· οὐκ ἐνδέχεται. οἱ δὲ εἶπον· οὐδὲ ἡμῖν ἐνδέχεται ἀναχωρῆσαι τῆς Αἰγύπτου ἔτι.

[Περσῶν βασιλεὺς Ὁρμίσδας ἔτη ια'.] A.M.6127

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Οὔμαρος κατὰ Παλαιστί- V.224 νης, καὶ παρακαθίσας τὴν ἁγίαν πόλιν διετῆ χρόνον, παρέλα- C

2. τοῦ om. A. 3. ὁ add. ex A. 4. τέλη A, τέλος vulg. 5. ἀλλ' ἐγὼ ἔνοπλος A, ἀλλ' ἔνοπλος ἐγὼ vulg. 7. κατὰ A, μετὰ vulg. 8. μετ' ὀλίγων τινῶν A, μετ' ὀλίγους τινὰς vulg. 9. τὰ προσταχθέντα A. 10. τὸ add. ex A. 19. Περσῶν — — ια' om. A.

se abegit: non sum ego Cyrus ille inermis, qui tributum vobis pendam; adsum armis haud leviter instructus. reversis exactoribus, Saraceni in Aegyptum armantur, et praelio cum Manuele conserto, fugae eum se dedere cogunt. ipse paucis comitibus Alexandriam se recipit. exinde Saraceni tributum Aegypto imposuerunt. Heraclius accepto rerum gestarum nuncio Cyrum mittit, ut relicta Aegypto initis prioribus conditionibus starent, Saracenis suadeat. Cyrus ad Saracenorum castra profectus primae a se huius infractionis crimen deprecatur, deinde priora pacta de novo iureiurando obfirmaturum, si ita ipsis videatur, promittit. his episcopi verbis Saraceni se suaderi non permiserunt: idcirco, potes, inquiunt, ingentem hanc columnam devorare? qui cum id fieri minime posse dixisset, responderunt: neque ullo modo fieri, ut Aegypto excedamus.

Persarum rex Hormisdas annis undecim regnat. A. C. 627

Hoc anno Umarus in Palaestinam suscepit expeditionem, et obsidione per annos duos ad sanctam civitatem continuata, tandem fide data eam in potestatem accepit. Sophronius autem Hierosolymorum

βεν αὐτὴν λόγῳ. Σωφρόνιος δὲ ὁ Ἱεροσολύμων ἀρχιερεὺς λόγον ἔλαβεν πάσης Παλαιστίνης ἀσφαλέστατον. εἰσελθὼν δὲ Οὔμαρος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν τριχίνοις ἐκ καμήλων ἐνδύμασιν ἠμφιεσμένος ἐρρυπωμένοις, ὑπόκρισίν τε σατανικὴν ἐνδεικνύμενος, τὸν ναὸν ἐζήτησεν τῶν Ἰουδαίων ἰδεῖν, ὃν ᾠκοδόμησε Σολομών, προσκυνητήριον αὐτὸν ποιῆσαι τῆς αὐτοῦ βλα- D σφημίας. τοῦτον δὲ ἰδὼν Σωφρόνιος ἔφη· τοῦτό ἐστιν ἐπ' ἀληθείας τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ῥηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου ἑστὼς ἐν τόπῳ ἁγίῳ· πολλοῖς τε δάκρυσι τὸ Χριστιανῶν φῦλον ἀπωδύρετο τῆς εὐσεβείας ὁ πρόμαχος. ὄντος δὲ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐκεῖσε, παρεκάλεσεν αὐτὸν ὁ πατριάρχης δέξασθαι παρ' αὐτοῦ σινδόνιον σὺν ἐνδύματι ἐνδύσασθαι. ὁ δὲ οὐκ ἠνέσχετο ἐνδύσασθαι αὐτά. μόγις οὖν ἔπεισε φορέσαι, ἕως οὗ ἐπλύθησαν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. καὶ πάλιν ἀπέστρεψεν αὐτὰ τῷ Σωφρονίῳ· καὶ ἐφόρεσε τὰ ἴδια. ἐν τούτοις ἀπεβίω ὁ Σωφρόνιος, ὁ λόγῳ καὶ πράξει τὴν Ἱεροσολύ- P. 282 μων κατακοσμήσας ἐκκλησίαν, καὶ κατὰ τῆς Ἡρακλείου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μονοθελητῶν κακοδοξίας ἀγωνισάμενος Σεργίου καὶ Πύρρου.

Τῷ αὐτῷ ἔτει ἀπολύει Οὔμαρος τὸν Ἴαδον εἰς τὴν Συρίαν, καὶ ὑπέταξεν πᾶσαν τὴν Συρίαν Σαρακηνοῖς.

4. ῥερυπωμένοις A. 5. ἰδεῖν om. A. 7. δὲ add. ex A. 10. Χριστιανῶν A, Χριστιανὸν vulg. 14. οὖ add. ex A. 17. τῆς om. A. 20. Ἴαδον A a f, Ἰασδὸν vulg. ubique.

antistes fidem ab eo pro totius Palaestinae incolumitate acceperat. Umarus itaque cilicinis camelorum vestibus iisque laceris et sordidis opertus, et hypocrisim plane diabolicam pietatis velamine ostentans sanctam civitatem ingreditur, et mox templum a Salomone constructum, in impietatis et blasphemiae oratorium illud conversurus, sibi ostendi postulavit. hunc cum Sophronius vidisset: haec est vere, inquit, abominatio desolationis a propheta Daniele praenunciata, quae modo stat in loco sancto, multaque simul lacrimarum copia insignis ille pietatis propugnator Christianam gentem deflebat. intra templi igitur septa dum ille moraretur, precibus apud eum agebat patriarcha, ut acceptam a se sindonem ac vestem indueret. quam cum assumere detrectasset, episcopus vix exoravit, ut ista gestaret donec solita indumenta lavarentur, et propriis resumptis, statim ista Sophronio restituit. in ea rerum calamitate Sophronius praeclaris verbis et gestis Hierosolymorum ecclesiam olim amplificans, de Heraclio, et monothelitarum ipsi addictorum pravitatibus et commentis, deque Sergio et Pyrrho confutatis, clarissima tropaea referens, defunctus est.

Eodem anno Umarus Iadum in Syriam misit, qui totam eam provinciam in Saracenorum potestatem redegit.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἦλθεν Ἰωάννης, ὁ ἐπίκλην Κατέας, ὁ ἐπί- A.M. 6128 τροπος Ὀσροηνῆς πρὸς Ἴαδον εἰς Χαλκηδόνα, καὶ ἐστοίχησε δοῦναι αὐτῷ κατ' ἐνιαυτὸν δέκα μυριάδας νομισμάτων, τοῦ μὴ περᾶσαι τὸν Εὐφράτην, μήτε εἰρηνικῶς, μήτε πολεμικῶς, B ἕως οὗ τὴν ποσότητα τοῦ χρυσίου ἀποδίδωσιν. ἐπὶ τούτοις ὁ Ἰωάννης εἰς Ἔδεσσαν ἀνέστρεψεν, καὶ τὸν ἐνιαύσιον φόρον ἀνύσας πρὸς Ἴαδον ἐκπέμπει. Ἡράκλειος δὲ τοῦτο ἀκούσας ὑπαίτιον ἔκρινεν τὸν Ἰωάννην, ὡς ἄνευ τῆς βασιλικῆς εἰδήσεως τοῦτο πεποιηκότα. καὶ τοῦτον μεταπεμψάμενος, ἐξορίᾳ κατέκρινεν. ἀντ' αὐτοῦ δὲ ἐκπέμπει Πτολεμαῖόν τινα στρατηλάτην.

Τούτῳ τῷ ἔτει παρέλαβον οἱ Ἄραβες τὴν Ἀντιόχειαν. A.M. 6129 C καὶ ἐπέμφθη Μαυΐας ὑπὸ Οὐμάρου στρατηγὸς καὶ ἀμηρᾶς πάσης τῆς ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν χώρας ἀπὸ Αἰγύπτου ἕως τοῦ Εὐφράτου.

Περσῶν βασιλεὺς Ὁρμίσδας ἔτη ια'.

Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Πύρρου ἔτος α'. A.M. 6130

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Ἴαδος πᾶσαν στρατιὰν τὸν V. 225 Εὐφράτην, καὶ καταλαμβάνει τὴν Ἔδεσσαν. οἱ δὲ Ἐδεσσηνοὶ D ἀνοίξαντες ἔλαβον λόγον σὺν τῇ χώρᾳ καὶ τῷ στρατηλάτῃ καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ Ῥωμαίοις. καὶ ἀπέρχονται ἐπὶ Κωνσταν-

4. μήτε πολεμικῶς om. a f, lacuna apparet in A. 8. τῆς add. ex A. 14. τῶν add. ex A. 18. στρατείαν A. 21. ἐπὶ Κωνστ. A, πρὸς τὴν Κ. vulg.

Hoc anno Ioannes, cognomento Cateas, Osrhoënae provinciae pro- A. C. 628 curator Chalcedone.n Iadum alloquuturus profectus est: et singulos in annos nummorum centum millia ei se pensurum pactus est, si modo, quamdiu promissum auri pontus ipse exsolveret, ille nec pacis, nec belli gratia traiiceret Euphratem. his ita stipulatis Ioannes Edessam regreditur, et annuum tributum congruo tempore ad Iadum transmittit. quo comperto Ioannem crimini obnoxium, Heraclius iudicavit, quod nimirum id inscio imperatore attentasset. ad se itaque revocatum exilio damnat, et Ptolemaeum quendam militiae magistrum in eius locum suffecit.

Hoc anno Arabes Antiochiam armis expugnarunt. Mavias vero A. C. 629 ab Umaro dux et ameras Saracenorum ditionis universae ab Aegypto usque ad Euphratem protensae institutus est.

Persarum rex Hormisdas annis undecim regnavit.

Cpoleos episcopi Pyrrhi annus primus. A. C. 630

Hoc anno Iadus educto trans Euphratem exercitu universo Edessam occupat. Edesseni accepta securitatis fide pro se agrisque suis, militiae magistro et qui cum eo erant Romanis militibus civitatis portas aperiunt. hostes subinde Constantiam tendunt, et posita ad

τίαν, καὶ πολιορκήσαντες αὐτὴν αἱροῦσιν αὐτὴν πολέμῳ, καὶ τριακοσίους Ῥωμαίους ἀνήλωσαν. καὶ ἐκεῖθεν ἀνῆλθον εἰς Δαρᾶς καὶ ταύτην λαμβάνουσι πολέμῳ· καὶ πολλοὺς ἐν αὐτῇ ἀπώλεσαν· καὶ οὕτω πᾶσαν τὴν Μεσοποταμίαν παρέλαβεν Ἴαδος.

A.M. 6131 P. 283 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσαν οἱ Σαρακηνοὶ κατὰ Περσίδος, καὶ συνάπτουσι πόλεμον μετ᾽ αὐτῶν, καὶ νικήσαντες κατὰ κράτος πάντας τοὺς Πέρσας ὑπέταξαν. Ὁρμίσδας δὲ ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς φυγῇ χρησάμενος, ἐπὶ τοὺς ἐνδοτέρους Πέρσας εἰς τὰ βασίλεια ἐχώρει. οἱ δὲ Σαρακηνοὶ ᾐχμαλώτευσαν τὰς τοῦ Ὁρμίσδου θυγατέρας μετὰ πάσης τῆς βασιλικῆς ἀποσκευῆς· καὶ ἤχθησαν πρὸς Οὔμαρον. αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἐκέλευσεν Οὔμαρος ἀναγραφῆναι πᾶσαν τὴν ὑπ᾽ αὐτὸν οἰκουμένην. ἐγένετο δὲ ἡ ἀναγραφὴ ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν καὶ φυτῶν.

A.M. 6132 Τούτῳ τῷ ἔτει τελευτᾷ Ἡράκλειος ὁ βασιλεὺς μηνὶ Μαρ-
B τίῳ ἰνδικτιῶνι ιδ΄ ὑδεριάσας, βασιλεύσας ἔτη λ΄, μῆνας ι΄. βασιλεύει δὲ μετ᾽ αὐτὸν Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ μῆνας τέσσαρας, καὶ φαρμακευθεὶς ὑπὸ Μαρτίνης τῆς αὐτοῦ μητρυιᾶς καὶ Πύρρου πατριάρχου τελευτᾷ. καὶ βασιλεύει ὁ Ἡρακλεωνᾶς ὁ Μαρτίνης υἱὸς σὺν τῇ μητρὶ Μαρτίνῃ.

1. αἴρουσιν vulg. 2. ἀνῆλθον A, ἦλθον vulg. 10. εἰς τὰ βασίλεια ἐχώρει] κατέλαβεν A a f. 11. ἅμα τῇ βασιλικῇ ἀποσκευῇ A. 17. ὑδεριάσας A a, ὑδριάσας vulg. 19. μητρυιᾶς καὶ Πύρρου πατριάρχου A, μητρυίας· καὶ Πύρρος πατριάρχης vulg. 21. Ἡρακλωνᾶς A ubique.

eam obsidione, eaque armorum vi subacta, trecentos Romanos ferro trucidant. inde ad Daras profecti, urbem bello invadunt, et populum eius omnem delent, atque ita Mesopotamiam universam Iadus subegit.

A.C. 631 Hoc anno Saraceni in Persiam arma et expeditionem movent, manibusque cum Persarum acie collatis superiores evadunt, et Persas universos armorum vi sibi subiiciunt. Persarum vero rex Hormisdas fuga salutem quaerens in interiorem Persiam et in occultiorem regiam secedit. Saraceni captivas Hormisdae filias, et regium omnem eius apparatum Umaro obtulerunt. eo quoque anno Umarus ditionem omnem ac terras sibi subditas describi iussit. descriptio ista non hominum modo, sed et iumentorum et plantarum numerum recensuit.

A.C. 632 Hoc anno, mense Martio, indictione decima quarta, imperator Heraclius post imperii annos triginta et menses decem hydropis morbo affectus obiit. Constantinus eius filius menses quatuor post eum tenet imperium, et Martinae novercae, Pyrrhique patriarchae opera veneno propinato interiit, et Heracleonas Martinae filius cum matre potestatem obtinet.

Ῥωμαίων βασιλέως Ἡρακλεωνᾶ μῆνες ἕξ, Κωνσταντινουπόλεως A.M. 6133 ἐπισκόπου Παύλου ἔτος α΄. C

Τούτῳ τῷ ἔτει παραλαμβάνει Μαυΐας Καισάρειαν Παλαιστίνης μετὰ ἑπταετίαν τῆς πολιορκίας αὐτῆς· καὶ κτείνει ἐν αὐτῇ Ῥωμαίους χιλιάδας ἑπτά. τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ ἀπώσατο ἡ σύγκλητος Ἡρακλεωνᾶν ἅμα Μαρτίνῃ τῇ μητρὶ αὐτοῦ καὶ Βαλεντίνῳ· καὶ ἐγλωσσοκόπησαν Μαρτίναν, καὶ ἐρρινοκόπησαν Ἡρακλεωνᾶν, καὶ ἐξορίσαντες αὐτούς, ἀνεβίβασαν Κώνσταν υἱὸν Κωνσταντίνου, ἔγγονον Ἡρακλείου ἐπὶ τῆς ἀρχῆς· καὶ ἐκράτησεν ἔτη κζ΄. Πύρρου δὲ ἐκβληθέντος V. 226 τῆς ἐπισκοπῆς, ἐχειροτονήθη πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως D Παῦλος πρεσβύτερος καὶ οἰκονόμος μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ἰνδικτιῶνι ιε΄, ἐπισκοπήσας ἔτη ιβ΄.

Ῥωμαίων βασιλέως Κώνσταντος ἔτος α΄. A.M. 6134

Τούτῳ τῷ ἔτει βασιλεύσας Κώνστας πρὸς τὴν σύγκλητον ἔλεγεν· τοῦ ἐμὲ γεγεννηκότος πατρὸς Κωνσταντίνου, ὃς ἐπὶ P. 284 ζωῆς τοῦ ἰδίου πατρός, ἐμοῦ δὲ πάππου, Ἡρακλείου ἱκανὸν σὺν αὐτῷ ἐβασίλευσεν χρόνον, μετὰ τοῦτον δὲ καὶ λίαν βραχύν· τὰς γὰρ χρηστοτάτας ἐλπίδας ὁ Μαρτίνης τῆς αὐτοῦ μητρυιᾶς φθόνος συνδιατμήξας, τοῦ ζῆν ἀπήλλαξεν. καὶ τοῦτο δι' Ἡρακλεωνᾶν τὸν ἐξ αὐτῆς καὶ Ἡρακλείου ἀθεμίτως γεγεν-

5. ἐν αὐτῇ om. A b. 9. ἔγγονον A, ἔγγονα vulg. 16. ὃς A a f, ὡς vulg. 18. μετὰ τοῦτον δὲ] τούτῳ γὰρ δὲ f. 20. συνδιατήξας mg. Par.

Romanorum imperatoris Heracleonae sex menses, Cpoleos episcopi A. C. 633 Pauli annus primus.

Hoc anno Mavias Caesaream Palaestinae post obsidionis septimum annum in potestatem recipit, et ad Romanorum millia septem in ea interficit. hoc eodem anno Heracleonam, matrem eius Martinam et Valentinum ab administrando imperio senatus repulit. lingua vero Martinae abscissa, amputatisque Heracleonae naribus, iisdemque in exilium actis, Constantem Constantini filium et Heraclii nepotem ad imperii thronum subvehit. imperavit autem annos viginti septem. Pyrrho vero episcopi dignitate abdicato, Paulus presbyter et oeconomus ordinatus est mense Octobri, indictione decima quinta. gessit episcopatum annos duodecim.

Romanorum imperatoris Constantis annus primus. A. C. 634

Hoc anno Constans imperator declaratus hanc orationem ad senatum habuit: Constantinus genitor meus, qui vivente eius patre, avo nimirum meo Heraclio, satis diuturnum una cum ipso imperium administravit, sed post mortem breve nimium quantum obtinuit; Martinae novercae invidia, optima spe praecisa, ex vivis exemit, idque

νημένον, ἣν μάλιστα μετὰ τοῦ τέκνου ἡ ὑμετέρα σὺν θεῷ ψῆφος τῆς βασιλείας δικαίως ἐξέβαλεν, πρὸς τὸ μὴ ἰδεῖν ἐκνομώτατον τὴν βασιλείαν Ῥωμαίων. τοῦτο μάλα ἐγνωκυῖα ἡ ὑμετέρα ὑπερφυὴς σεμνοπρέπεια. διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς ἔχειν B συμβούλους καὶ γνώμονας τῆς κοινῆς τῶν ὑπηκόων σωτηρίας. ταῦτα εἰπὼν ἀπέλυσεν τὴν σύγκλητον δωρεαῖς φιλοτιμησάμενος.

A.M. 6135 Τούτῳ τῷ ἔτει ἤρξατο Οὔμαρος οἰκοδομεῖν τὸν ναὸν ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐχ ἵστατο τὸ κτίσμα ἀλλὰ κατέπιπτεν· πυθομένῳ δὲ τὴν αἰτίαν εἶπον οἱ Ἰουδαῖοι· ὅτι ἐὰν τὸν σταυρὸν τὸν ὄντα ἐπάνω τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν οὐκ ἐπάρητε, οὐ στήκει τὸ κτίσμα. ἕνεκεν ταύτης τῆς ὑποθέσεως ἐπήρθη ὁ σταυρὸς ἐκεῖθεν, καὶ οὕτω συνεστάθη αὐτῶν ἡ οἰκοδομή. διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν πολλοὺς σταυροὺς κατήγαγον οἱ μισό- C χριστοι.

A.M. 6136 Ἀλεξανδρείας ἐπισκόπου Πέτρου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐστασίασεν Βαλεντινιανὸς ὁ πατρίκιος κατὰ Κώνσταντος, καὶ πέμψας ὁ βασιλεὺς τοῦτον ἀνεῖλεν, καὶ τὸν λαὸν εἰς τὴν ἑαυτοῦ εὔνοιαν μετήγαγεν. καὶ ἐκ-

2. δικαίως om. a. 3. μάλα] μέγα A f. 5. σωτηρίας om. A a f. 8. τὸ μαγίσδιον τὸ Σαρακηνῶν, ἐν ᾧ πρώην ὑπῆρχεν ὁ Σολομωνιακὸς ναὸς f. 11. ὄρους] ναοῦ τοῦ A. ἐπάρετε, οὐκ ἔστι a. 13. οἱ οἰκ. vulg. 19. εὔνοιαν om. A.

suum scelus ipsa per Heracleonam suum ex Heraclio filium perpetravit. quamobrem vos, deo ita consulente, senatusconsulto eam eiusque filium imperio eiecistis, ne Romana dominatio illegitima atque nefaria videri posset, cum id prae caeteris manifeste procuret amplissima vestra dignitas. quapropter vos deprecor, ut consiliarios ac iudices pro communi civium salute vosmet ipsos mihi praebeatis. hisque demum dictis senatum maximis muneribus fuse cumulatum dimisit.

A. C. 635 Hoc anno Umarus templum Hierosolymis restaurare aggressus est, aedificium vero firmo fundamento stare non valuit, sed in terram concidit. causam sciscitanti responderunt Iudaei: nisi crucem in monte olivarum elatam sustuleritis, nusquam aedificium consistet. huius gratia crux inde deiecta est, atque ita eorum aedificatio firma stetit, et ob causam eandem innumeras cruces suis locis Christi hostes deturbarunt.

A. C. 636 Alexandriae episcopi Petri annus primus.

Hoc anno Valentinianus patricius in Constantem movet seditionem: imperator vero misso qui hominem e medio tolleret, in pristinam fidem et amicitiam revocavit exercitum. porro mensis Dii

λειψις τοῦ ἡλίου γέγονεν μηνὶ Δίῳ πέμπτῃ, ἡμέρᾳ ἕκτῃ, ὥρᾳ
ἐννάτῃ. D
Τούτῳ τῷ ἔτει ἐδολοφονήθη Οὔμαρος ὁ τῶν Σαρακηνῶν A.M. 6137
ἀρχηγὸς μηνὶ Δίῳ ἡμέρᾳ ε' ὑπό τινος Πέρσου μαγαρίτου.
προσκυνοῦντα γὰρ αὐτὸν εὑρηκώς, ἐκέντησεν κατὰ γαστρὸς
διελάσας τὸ ξίφος, καὶ οὕτω τοῦ ζῆν ἀπήλλαξεν ἀμηρεύσαντα
ἔτη ιβ', καὶ μετὰ τοῦτον ἵσταται Οὐθμάν, ὁ τούτου συγγενής,
ὁ υἱὸς τοῦ Φᾶν.

Ἀράβων ἀρχηγοῦ Οὐθμὰν ἔτος α'. A.M. 6138

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐστασίασεν Γρηγόριος ὁ πατρίκιος Ἀφρι- P. 285 V. 227
κῆς σὺν τοῖς Ἄφροις. B

Τούτῳ τῷ ἔτει γέγονεν κατὰ τῆς γῆς ἄνεμος βίαιος, καὶ A.M. 6139
πολλὰ φυτὰ ἐξερρίζωσεν, καὶ παμμεγέθη δένδρα ἀνέσπασεν
πρόρριζα, καὶ πολλοὺς στύλους κιόνων κατέβαλεν. τῷ δ' αὐτῷ
ἔτει ἐπεστράτευσαν Σαρακηνοὶ τὴν Ἀφρικήν. καὶ συμβαλόν-
τες τῷ τυράννῳ Γρηγορίῳ, τοῦτον τρέπουσι, καὶ τοὺς σὺν
αὐτῷ κτείνουσι· καὶ στοιχήσαντες φόρους μετὰ τῶν Ἄφρων
ὑπέστρεψαν. C

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Μαυΐας διὰ θαλάσσης τῇ A.M. 6140
Κύπρῳ· εἶχεν δὲ σκάφη ͵αψ', καὶ παρέλαβεν Κωνσταντίαν

1 Δίῳ] Δεκεμβρίῳ A. 6. ἀπήλλαξεν ἀμηρεύσαντα A, διήλλα-
ξεν ἀμηρεύσας vulg. 8. τοῦ Ἀφὲν f. 10. Γρηγόριος A,
ὁ Γρηγ. vulg. 13. ἐξερρίζωσεν A, ἐξερίζ. vulg. 20. δὲ
σκάφη A, δὲ καὶ σκ. vulg.

quinto die, feria hebdomadis sexta, hora nona solis defectus
contigit.

Hoc anno mense Dio, feria hebdomadis quinta, Umarus suorum A. C. 637
dolis occisus fuit, caedis auctor fidei desertor Persa quidam extitit.
is precibus vacantem offendens, gladium in ventrem adactum impulit,
atque ita ille vitam morte commutavit, anno ameratus sive principatus
duodecimo. eo sublato Uthmanus eius consanguineus Phani filius
Saracenorum dux constituitur.

Arabum ducis Uthman annus primus. A. C. 638

Hoc anno Gregorius patricius, Afris sibi adiunctis, seditionem in
Africa movit.

Hoc anno ingens ventus in terram incumbens multas stirpes prae- A. C. 639
grandesque arbores radicitus evulsit, multasque statuas e columnis
excussit. eodem anno Saraceni expeditionem in Africam moverunt,
et pugna cum tyranno Gregorio commissa, in fugam eum vertunt, et
eius exercitum delent, et vectigalibus ex pacto Africae impositis re-
versi sunt.

Hoc anno armata classe expeditionem in Cyprum Mavias susce- A. C. 640
pit. eius navigia ad mille et septingenta numerata sunt. Constan-

σὺν τῇ νήσῳ πάσῃ, καὶ ταύτην ἐλυμήνατο. ἀκούσας δὲ Κακόριζον κουβικουλάριον κατ' αὐτοῦ μετὰ πλείστης δυνάμεως Ῥωμαϊκῆς ἐρχόμενον, ἀνέπλευσεν κατέναντι Ἀράδου, καὶ καθορμίσας τὴν ἑαυτοῦ ναυστολίαν τὴν πολίχνην τῆς νήσου τὸ Κάστελλον ἐπειρᾶτο παραλαβεῖν, παντοίαις μηχαναῖς χρώμενος. μηδὲν δὲ ἐξισχύσας, πέμπει πρὸς αὐτοὺς ἐπίσκοπόν τι- D να, Θωμάριχον τοὔνομα, ἐκφοβῶν αὐτοὺς ἀφιέναι τὴν πόλιν καὶ ὑποσπόνδους εἶναι, ἐξιέναι δὲ τῆς νήσου. ὡς οὖν πρὸς αὐτοὺς εἰσῄει ὁ ἐπίσκοπος, τοῦτον ἐκράτησαν ἔνδον, Μαυΐᾳ δὲ οὐκ εἶξαν. καὶ δὴ ἀνονήτου γενομένης τῆς κατὰ Ἄραδον πολιορκίας, ἀνέστρεψεν εἰς Δαμασκόν, ἐπεὶ ὁ χειμὼν κατέλαβεν.

A.M. 6141 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν ὁ Μαυΐας κατὰ τῆς Ἀράδου σφοδρῶς παραταξάμενος, καὶ ταύτην λόγῳ παρέλαβεν εἰς τὸ κατοικεῖν αὐτοὺς ἔνθα βούλονται· τὴν δὲ πόλιν ἐνέπρη- P. 286 σεν, καὶ ἀπετείχισεν, καὶ τὴν νῆσον ἀοίκητον κατέστησεν, ἕως τοῦ νῦν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει γέγονεν ἐν Ῥώμῃ σύνοδος ὑπὸ Μαρτίνου τοῦ πάπα κατὰ τῶν μονοθελητῶν.

A.M. 6142 Τούτῳ τῷ ἔτει στρατοπεδάρχης σὺν τοῖς Ἄραψιν ἐπε-

1. καὶ Κόριζον A. 3. κατὰ ἐναντία Ῥόδου A a f. 4. τὸν Κ. vulg. 10. γενομένης A, γενομένου vulg. 11. ἐν Δαμάσκῳ A. 13. τῆς add. ex A. 16. ὡς τοῦ νῦν vulg.

tiam civitatem cepit, universam subegit insulam, et magnum in eam detrimentum intulit. cum vero Cacorizum cubicularium adversum se cum maximis Romanorum copiis advenire audiret, classem Aradum versus divertit, ubi classis bellicum omnem apparatum ad insulae oppidum exonerans, machinis omnibus adhibitis castellum occupare tentabat. conatibus licet strenuis parum aut nihil succedentibus, episcopum nomine Thomarichum, ut urbem eius potestati permitterent, vectigales agerent, ac tandem insula omnino decederent, minis et terroribus suasurum misit. ut urbem ingressus est episcopus, cives intra moenia secum detinuere, et Maviae imperium detrectavere. quamobrem irrita Aradi obsidione, cum hiems appeteret, Damascum se recepit.

A.C. 641 Hoc anno Mavias educto et composito exercitu adversus Aradum arma convertit. illam vero ea conditione cepit, ut oppidani, ubi libuisset, habitare possent, urbem vero igne succendit, moenia evertit, et usque in hodiernum diem effecit insulam incolis omnibus desertam.

Eodem anno concilium Romae a Martino papa damnandis monotheletis celebratum est.

A.C. 642 Hoc anno Arabicorum castrorum praefectus in Isauriam impres-

στράτευσεν κατὰ Ἰσαυρίας· καὶ κτείνας, πολλοὺς ᾐχμαλώτευσε· καὶ μετὰ πεντακισχιλίων δεσμίων ὑπέστρεψεν. πέμπει δὲ ὁ βασιλεὺς Κώνστας Προκόπιόν τινα πρὸς Μαυΐαν ζητῶν εἰρήνην. ὃ καὶ γέγονεν ἔτη β' Γρηγόριον υἱὸν Θεοδώρου λαβὼν Μαυΐας ἐνέχυρον ἐν Δαμασκῷ. B

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐστασίασεν Πασαγνάθης ὁ τῶν Ἀρμενίων A.M. 6143
πατρίκιος τῷ βασιλεῖ· καὶ σπονδὰς μετὰ Μαυΐου πεποίηκεν, V. 228
δεδωκὼς αὐτῷ καὶ τὸν ἴδιον υἱόν. ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ἦλθεν ἕως Καισαρείας Καππαδοκίας, καὶ ἀπελπίσας τῆς Ἀρμενίας ὑπέστρεψεν.

Τούτῳ τῷ ἔτει Γρηγόριος ὁ ἀδελφὸς Ἡρακλείου ἐν A.M. 6144
Ἡλιουπόλει ἀπέθανεν, καὶ σμυρνισθεὶς εἰσήχθη ἐν Κωνσταν- C
τινουπόλει. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει κόνις ἐξ οὐρανοῦ κατηνέχθη, καὶ φόβος μέγας ἐπέπεσεν τοῖς ἀνθρώποις.

Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπος Παῦλος ἔτη ιβ'.

Παῦλος τελευτᾷ· καὶ Πύρρος πάλιν ἀποκατεστάθη μῆνας δ' καὶ ἡμέρας κγ'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Μαυΐας τὴν Ῥόδον καταλαβὼν καθεῖλεν A.M. 6145
τὸν κολοσσὸν Ῥόδου μετὰ ͵ατξ' ἔτη τῆς αὐτοῦ ἱδρύσεως, ὃν Ἰουδαῖός τις ὠνησάμενος ἔμπορος Ἐδεσσηνὸς ἐνναχοσίας κα-

6. hic annus omittitur in A a e f. 11. ἀδελφιδὸς a. 12. σμυρινθεὶς f. εἰσήχθη ἐν Κων. A, ἠνέχθη Κπ. vulg. 15. Παῦλος A a f, Πέτρος vulg. 16. ἀπεκατέστη A a f. μῆνας A, καὶ μῆνας vulg.

sionem fecit, et magna strage edita, plures in captivitatem misit, et cum vinctorum millibus quinque ad suos regressus est. imperator autem Constans Procopio quodam ad Maviam misso, pacem exposcebat: quod anno secundo postmodum Mavias praestitit, Gregorio Theodori filio pactorum initorum obside Damasci retento.

Hoc anno Pasagnathes Armeniorum patricius in imperatorem per- A. C. 643
duellis arma suscepit, et filio Maviae in obsidem dato, belli cum eo societatem iniit. nuncio perduellionis audito, imperator Caesaream usque Cappadociae se contulit, et rebus Armeniae desperatis in urbem reversus est.

Hoc anno imperatoris Heraclii frater Gregorius Heriopoli diem A. C. 644
extremum obiit, et myrrha conditus Cpolim relatus est. hoc etiam anno pulvis e caelo imbris instar depluit, et metus ingens hominum animis incubuit.

Cpoleos episcopatum annos duodecim Paulus obtinuit.

Paulus fato fungitur, et Pyrrhus rursum per menses quatuor et dies viginti tres restituitur.

Hoc anno Rhodo a Saracenis occupata, Mavias Rhodium colos- A. C. 645
sum mille trecentis et sexaginta annis postquam positus fuerat deie-

D μήλους ἐφόρτωσεν αὐτοῦ τὸν χαλκόν. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Ἄβιβος ὁ τῶν Ἀράβων στρατηγὸς τὴν Ἀρμενίαν ἐπεστράτευσεν. καὶ περιτυχὼν Μαυριανὸν τὸν τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸν κατεδίωξεν αὐτὸν ἕως τῶν Καυκασίων ὀρέων, καὶ τὴν χώραν ἐληΐσατο.

A.M. 6146 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν ὁ Μαυΐας, καὶ ὡρίσατο
P. 287 γενέσθαι ἐξόπλισιν μεγάλην τῶν πλοίων πρὸς τὸ ἀνελθεῖν τὸν στόλον αὐτοῦ κατὰ Κωνσταντινούπολιν. ἡ δὲ πᾶσα ἑτοιμασία ἐν Τριπόλει ἦν τῇ κατὰ Φοινίκην. τοῦτο δὲ θεασάμενοι δύο ἀδελφοί τινες φιλόχριστοι ἐν Τριπόλει καταμένοντες υἱοὶ Βουκινάτωρος, ζήλῳ θεοῦ πρωθέντες, ἐπὶ τὸ δεσμωτήριον τῆς πόλεως ὥρμησαν. εἶχε δὲ πλῆθος δεσμίων Ῥωμαίων, καὶ διαρρήξαντες τὰς πύλας καὶ τοὺς δεσμίους λύσαντες, ἐπὶ τὸν ἀμηρᾶν τῆς πόλεως ὥρμησαν, καὶ κτείναντες αὐτόν τε καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ, καὶ τὴν ἀποσκευὴν ἅπασαν πυρὶ καταναλώσαντες, ἐπὶ τὴν Ῥωμανίαν ἀπέπλευσαν. πλὴν οὐδ' οὕτως τῆς
B αὐτῆς ἐπαύσατο ἐξαρτύσεως· ἀλλ' ὁ μὲν Μαυΐας στρατεύει ἐπὶ Καισάρειαν Καππαδοκίας, Ἀβουλαβὰρ δὲ στρατηγὸν κατέστησεν τῆς ναυπλοίας· ὃς παραγενόμενος εἰς τὸν λεγόμενον Φοίνικα τῆς Λυκίας, ἔνθα ἦν ὁ βασιλεὺς Κώνστας μετὰ

1. Ἄββιβος f. 2. τὴν add. ex A. 3. καταδιώκει A. 6. καὶ ὡρίσατο om. A f. 7. πρὸς τὸ] τοῦ A. 12. δεσμ. Ῥωμ. A, Ῥωμ. δεσμ. vulg. 14. καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ add. ex A. 17. ἐξαρτύσεως A, ἐξαρτήσεως vulg. 18. Ἀβουλαοὺρ A f, Ἀβουλαουὰρ a. 19. τῆς αὐτῆς πλοιοποιΐας A a, τῆς ὁπλοποιΐας f.

cit. Iudaeus quidam Edessenus eum mercatus nongentos ex eius metallo camelos oneravit. eodem anno Abibus Arabum dux in Armeniam manu armata ingressus est, Maurianumque Romanorum ducem cum copiis obviam factum, ad Caucasios usque montes fugavit, et regionem quaqua patet depraedatus est.

A. C. 646 Hoc anno Mavias exercitum instauravit, ingentem vero classem armis virisque munitam, ut bellum et caedem Cpoli inferret, parari iussit. omnem porro bellicum apparatum ad Tripolim, quae Phoeniciae civitas est, colligi curavit. eo conspecto fratres duo christicolae, qui Tripoli sedem fixerant, filii Buccinatoris, divino animi ardore exagitati, ad publicos civitatis carceres irruunt (erat certe Romanorum numerus haud contemnendus in vinculis) effractisque vi foribus vinctisque liberatis, in civitatis ameram impetum faciunt, eoque cum toto comitatu occiso, supellectilem eius omnem flammis absumunt, et in Romanam ditionem transfretantur. arrepto vero bellum movendi proposito non abscessit Mavias, quin immo exercitum Caesaream Cappadociae ipse transfert, Abulabarum autem classis praefectum consti-

τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στόλου, ναυμαχεῖ μετ' αὐτοῦ. μέλλοντος δὲ τοῦ βασιλέως ναυμαχεῖν, θεωρεῖ κατ' ὄναρ τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ εἶναι αὐτὸν ἐν Θεσσαλονίκῃ. διϋπνισθεὶς δὲ διηγήσατό τινι ὀνειροκρίτῃ τὸ ὅραμα. ὁ δὲ ἔφη· ὦ βασιλεῦ, εἴθε μὴ ἐκοιμήθης, μήτε τὸ ὄνειρον εἶδες, τὸ γὰρ εἶναί σε ἐν Θεσσαλονίκῃ [Θεσσαλονίκη] ἐγκρίνεται· πρὸς τὸν ἐχθρόν σου ἡ νίκη V. 229 τρέπεται. τοῦ δὲ βασιλέως μηδένα ποιησαμένου λόγον περὶ τούτου, πρὸς παράταξιν ναυμαχίας τὸν Ῥωμαϊκὸν στόλον C προητήσατο καὶ πόλεμον· καὶ δὴ συμβαλόντες ἀλλήλοις ἡττῶνται Ῥωμαῖοι· καὶ συγκιρνᾶται ἡ θάλασσα τοῖς αἵμασι τῶν Ῥωμαίων. ἐνέδυσε δὲ ὁ βασιλεὺς ἄλλον τινὰ τὴν ἑαυτοῦ ἐσθῆτα· καὶ εἰσπηδήσας ὁ υἱὸς τοῦ Βουκινάτωρος ὁ προλεχθεὶς εἰς τὸ βασιλικὸν σκάφος τὸν βασιλέα ἀφαρπάσας, καὶ εἰς ἕτερον σκάφος τοῦτον μεταβαλὼν παραδόξως διέσωσεν. αὐτὸς δὲ ἀνδρείως ἐπιστὰς τῇ βασιλικῇ νηῒ πολλοὺς ἀνεῖλεν ὁ γενναιότατος, θανάτῳ ἑαυτὸν παραδοὺς ὑπὲρ τοῦ βασιλέως. τοῦτον δὲ κυκλώσαντες οἱ πολέμιοι καὶ ἐν μέσῳ κατασχόντες ἐδόκουν αὐτὸν εἶναι τὸν βασιλέα. μετὰ δὲ τὸ D πολλοὺς ἀνελεῖν κτείνεται καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῶν πολεμίων, σὺν τῷ φοροῦντι τὴν βασιλικὴν ἐσθῆτα. ὁ δὲ βασιλεὺς οὕτω τρο-

3. δὲ add. ex A. 6. Θεσσαλονίκη omittendum videtur. 9. προητήσατο A, προεστήσατο vulg. συμβαλόντες A, συμβάλλοντες vulg. 14. μετέβαλεν καὶ A. 15. ἀνδρείως A, ἀνδρεῖος vulg. 18. τὸν βασιλέα om. A a f. 19. ἔκτειναν αὐτὸν οἱ πολέμιοι A.

tuit. is Phoenicem (Lyciae locum quendam sic dicunt), ubi imperator Constans castra classemque tenebat, appellens, cum eo navali praelio decertat. inter primos autem parandae maritimae pugnae tumultus nocturnae quietis somnio Thessalonicae reperiri se imaginabatur. excitatus somniorum coniectori visionem enarrat. dicit ille: utinam neque dormiisses, neque vidisses somnium. etenim Thessalonicae te reperiri mali ominis argumentum est. Thessalonica quippe victoriae ad hostem transitus iudicatur. imperator nulla iudicii istiusmodi ratione habita, in navalis certaminis ordinem Romanas copias componit, et ad bellum provocat. pugna itaque ad invicem commissa superantur Romani, totumque mare illorum sanguine inficitur. imperator cum altero quopiam habitum mutavit. tum vero memoratus Buccinatoris filius in regiam ratem insiliens rapuit imperatorem, eumque ex hac in alteram traductum praeter universorum expectationem periculo praesenti eripuit. ipse vero quasi regiae navis praefectus eidem impositus plenus Marte dimicabat, ac tandem imperatoris gratia mortem strenue oppetiit. quamobrem hostes eum quem imperatorem esse rebantur undequaque intercludentes, multis prius ad ne-

πωσάμενος σώζεται, καὶ καταλιπὼν πάντας ἀπέπλευσεν ἐν Κωνσταντινουπόλει.

A.M. 6147 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐδολοφονήθη Οὐθμᾶν ὁ τῶν Σαρακηνῶν στρατηγὸς ὑπὸ τῶν ἐν Ἐθρίβαις, ἀμηρεύσας ἔτη ι΄. γέγονεν δὲ ἀνασοβὴ μέσον αὐτῶν. ὅσοι γὰρ κατὰ τὴν ἔρημον ὑπῆρχον
P. 288 τὸν Ἀλὴ ἤθελον, ἀνεψιὸν τοῦ Ἀλή, γαμβρὸν ὄντα τοῦ Μουαμέδ· οἱ δὲ κατὰ Συρίαν καὶ Αἴγυπτον, τὸν Μαυΐαν ἤθελον· ὃς καὶ ἐνίκησεν καὶ ἐκράτησεν ἔτη κδ΄.

Ἀράβων ἀρχηγὸς Μαυΐας ἔτη κθ΄.

A.M. 6148 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Μαυΐας κατὰ Ἀλή· καὶ συναθροίζονται ἀμφότεροι ἀναμέσον Βαρβαλίσσου, εἰς τὸ Καισάριον πλησίον τοῦ Εὐφράτου. οἱ δὲ τοῦ Μαυΐου ἐπικρατέ-
B στεροι γεγονότες τὸ ὕδωρ ἔλαβον· εἰς δίψαν δὲ ἐλθόντες οἱ τοῦ Ἀλὴ ἐλειποτάκτουν. Μαυΐας δὲ οὐκ ἤθελεν πολεμῆσαι· ἀλλ' ἀπονητὶ τὴν νίκην ἤρατο.

A.M. 6149 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν ὁ βασιλεὺς κατὰ Σκλαβινίας, καὶ ἠχμαλώτευσεν πολλούς, καὶ ὑπέταξεν. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ τὰ κατὰ τὸν ἅγιον Μάξιμον καὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐπράχθη, ὑπὲρ τῆς ὀρθῆς πίστεως ἀγωνισαμένων κατὰ τῶν

3. τῶν Ἀράβων A. 4. Ἐνεθρίβοις A a f mg. Par. 5. μέσων αὐτῶν A. 9. Ἀράβων — κθ΄ om. A a f. 11. Βαρκαλίσσου A. 13. δὲ A, τε vulg. 18. καὶ add. ex A. 19. ὑπὲρ A, περὶ vulg.

cem datis, ipsum etiam interfecere una cum eo, qui vestes imperatorias induerat. imperator igitur in fugam versus, incolumis evasit, relictisque omnibus Cpolim solvit.

A.C. 647 Hoc anno Uthmanus Saracenorum dux amerae provincia decem annos functus ab Ethribensibus dolo appetitus interiit. dissidium autem inter Arabes exortum est. qui enim deserti loca tenuere Alim, alterius Alis nepotem, Muamed generum, desiderabant principem, qui vero Syriam et Aegyptum incoluere Maviam promovebant, cuius pars superior extitit, et imperium obtinuit annos viginti quatuor.

Arabum dux Mavias annos 29 regnat.

A.C. 648 Hoc anno Mavias bellum adversus Alim movit, et in media Barbalissi planitie ad Caesarium iuxta Euphratem uterque exercitum eduxit. Maviae acies victoria superior effecta amnis fluenta occupat. siti vero aciem Alis invadente, milites aquarum penuria virium et animi deliquium patiebantur. Mavias itaque praelium detrectans absque ullo labore victoriam tulit.

A.C. 649 Hoc anno imperator in Sclaviniam expeditionem suscepit, pluribusque barbaris in captivitatem actis, provinciam subegit. hoc quoque anno quae sanctum Maximum et eius discipulos spectant, gesta, iis nimirum pro recta fidei sententia sustinenda adversus monothele-

μονοθελητῶν, οὓς Κώνστας εἰς τὴν ἑαυτοῦ κακοδοξίαν μὴ ἰσχύσας μετενέγκαι, τὴν θεόσοφον καὶ πολυμαθεστάτην γλῶσσαν τοῦ ἁγίου ἀπέτεμεν μετὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς αὐτοῦ, ὡς C
πλεῖστα κατὰ τῆς αὐτοῦ δυσσεβείας σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Ἀναστασίοις συγγραψαμένοις, ἃ καὶ κατ' ἔπος οὗτοι γεγράφασιν, ὡς οἱ φιλομαθεῖς γινώσκουσιν.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐστοιχήθη μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ Ἀρά- A.M.6150
βων τοῦ Μαυΐου πρεσβεύσαντος διὰ τὴν ἀνταρσίαν, ἵνα τε- V.230
λῶσιν Ῥωμαίοις οἱ Ἄραβες καθ' ἡμέραν νομίσματα χίλια καὶ ἵππον καὶ δοῦλον· γέγονε δὲ καὶ σεισμὸς μέγας ἐν τού- D
τῳ τῷ χρόνῳ καὶ πτῶσις ἔν τε τῇ Παλαιστίνῃ καὶ Συρίᾳ μηνὶ Δαισίῳ ἰνδικτιῶνι β'. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐξωρίσθη Μαρτῖνος ὁ ἁγιώτατος πάπας Ῥώμης ὑπὲρ τῆς ἀληθείας γενναίως ἀγωνισάμενος, καὶ ὁμολογητὴς γενόμενος ἐν τοῖς κλίμασι τῆς ἀνατολῆς τελευτήσας.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀνεῖλεν Κώνστας Θεοδόσιον τὸν ἴδιον A.M.6151
ἀδελφόν. τῶν δὲ Ἀράβων ὄντων εἰς τὸ Σαπφίν, ἐδολοφονήθη ὁ Ἀλή, ὁ τῆς Περσίδος· καὶ μονοκρατορεῖ ὁ Μαυΐας βασιλικῶς κατοικήσας ἐν Δαμασκῷ, καὶ τοὺς θησαυροὺς ἐκεῖ ἀπο- P.289
θέμενος τῶν χρημάτων.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀνεφάνη αἵρεσις Ἀράβων, οἱ λεγόμενοι A.M.6152

3. *ἀπέτεμεν* om. A a f. 5. *κατ' ἔπος*] *καθέσεως* A. 8. *τελῶσιν* A, *τελέσωσιν* vulg. 12. *Δεσίῳ* A.

tas decertantibus. eos cum Constans in perversum sensum abducere non valeret, divina sapientia fluentem et varia eruditione florentem illam sancti linguam una cum illius dextera abscidit, utpote quae multa adversus eius impietatem una cum discipulis (erant illi uterque Anastasius) conscripsisset, quae et ipsi ad verbum exscripserunt, ut omnibus scientiarum studiosis notum est.

Hoc anno Maviae legatione ab imperatore suscepta, Arabes, se- A. C. 650
ditionibus et tumultibus iactati, cum Romanis pacti sunt, ut nimirum per singulos dies nummos mille, equum et servum Romanis penderent. inter haec magnus terrae motus mense Daesio indictione secunda per Palaestinam et Syriam exortus magnis ruinis causam dedit. hoc etiam anno sanctissimus Martinus papa Romanus pro veritate fortiter propugnanda hucusque praeliatus et iam confessor factus, in orientis partibus vitam finivit.

Hoc anno Constans Theodosium fratrem germanum occidit. Ara- A. C. 651
bibus porro ad Sapphim considentibus, Ali Persidis princeps sublatus est, ex quo Mavias imperium Arabum solus adipiscitur. hic Damasci regiam firmat, et pecuniarum thesauros illic reponit.

Hoc anno Arabum haeresis, cui Charurgitarum inditum nomen, A. C. 652

Χαρουργῖται. Μαυΐας δὲ τούτους χειρωσάμενος, τοὺς ἐν Περσίδι ἐταπείνωσεν. τοὺς δὲ ἐν Συρίᾳ ὕψωσεν· καὶ τοὺς μὲν ἐκάλεσεν Ἰσαμίτας, τοὺς δὲ Ἡρακίτας. καὶ τῶν μὲν Ἰσαμιτῶν τὰς ῥόγας ἀνήνεγκεν ἕως διακοσίων νομισμάτων· B τῶν δὲ Ἡρακιτῶν κατήνεγκεν ἕως λ' νομισμάτων.

A.M. 6153 Τούτῳ τῷ ἔτει καταλιπὼν ὁ βασιλεὺς Κωνσταντινουπόλεως μετέστη ἐν Συρακούσῃ τῆς Σικελίας, βουληθεὶς ἐν Ῥώμῃ τὴν βασιλείαν μεταστῆσαι. καὶ πέμπει ἀγαγεῖν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τοὺς τρεῖς υἱοὺς αὐτοῦ Κωνσταντῖνον, Ἡράκλειον καὶ Τιβέριον· οἱ δὲ Βυζάντιοι οὐκ ἀπέλυσαν αὐτούς.

A.M. 6154 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσαν οἱ Ἄραβες κατὰ Ῥωμανίας, καὶ πολλοὺς ᾐχμαλώτευσαν· καὶ πολλοὺς τόπους ἠρήC μωσαν.

A.M. 6155 Τούτῳ τῷ ἔτει ᾐχμαλωτίσθη μέρος τῆς Σικελίας, καὶ ᾠκίσθησαν ἐν Δαμασκῷ θελήσει αὐτῶν.

A.M. 6156 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐγένετο πλάνη τῶν νηστειῶν. καὶ ἐπεστράτευσεν ὁ Ἀβδεραχμάν, ὁ τοῦ Χαλέδου, τὴν Ῥωμανίαν, καὶ ἐν αὐτῇ ἐχείμασεν, καὶ πολλὰς ἐλυμήνατο χώρας. οἱ δὲ Σκλαβινοὶ τούτῳ προσρυέντες, σὺν αὐτῷ ἐν Συρίᾳ κατῆλθον

4. διακοσίων — — — ἕως om. A f. 7. τῆς add. ex A. 8. τοῦ ἀγαγεῖν A, ἀγαγεῖν — — υἱοὺς αὐτοῦ om. A. 10. οὐκ ἀπέλυσαν A, οὐ κατέλυσαν vulg. 13. πλείους τόπους A 2. 16. ἐν Δαμασκῷ om. f.

emersit. quos cum Mavias edomasset, iis, qui Persiam incolebant, afflictis, alios in Syria positos opibus et honoribus evexit, et illos quidem Isamitas, istos vero Heracitas appellavit, ac insuper Isamitarum stipendiis ad ducentos nummos auctis, Heracitarum pretium ad triginta imminui decrevit.

A. C. 653 Hoc anno de transferenda Romam imperii sede imperator consiliatus, Cpoli relicta Syracusas Siciliae urbem migravit. quamobrem misit qui uxorem suam tresque liberos, Constantinum, Heraclium atque Tiberium, ad se adducerent, sed Byzantii cives eos abire minime passi sunt.

A. C. 654 Hoc anno Arabes eductis per Romanam ditionem copiis, captivorum multitudinem immensam abegerunt, et in plures provincias vastitatem induxerunt.

A. C. 655 Hoc anno Siciliae bona pars captivitate oppressa, cives abducti sponte sua Damasci sedem fixerunt.

A. C. 656 Hoc anno error in ieiuniorum tempus invaluit. porro Abderachman Chaledi filius exercitu in Romanam ditionem deportato, illic hiberna duxit, et multas provincias depopulatus est. Sclavini vero

χιλιάδες πέντε, καὶ ᾤκησαν εἰς τὴν Ἀπάμειαν χώραν ἐν κώμῃ D
Σκευοκοβόλῳ.

Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Θωμᾶ ἔτος α΄. A.M. 6157

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Βουσοὺρ κατὰ Ῥωμανίας· καὶ ἀπέθανεν Θωμάριχος ὁ ἐπίσκοπος Ἀπαμείας· καὶ ἐκάη ὁ ἐπίσκοπος Ἐμέσης.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν πάλιν Βουσοὺρ τῇ Ῥωμα- A.M. 6158
νίᾳ, καὶ ἐλυμήνατο τὰ μέρη Ἑξαπόλεως, καὶ Φαδαλᾶς ἐκεῖσε P. 290
ἐχείμασε. V. 231

Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ τῶν Ἀρμενιακῶν στρατηγὸς Σαβώριος A.M. 6159
Περσογενὴς ἐστασίασεν κατὰ Κώνστα τοῦ βασιλέως· καὶ πέμπει πρὸς Μαυΐαν Σέργιον τὸν στρατηλάτην ὑποσχόμενος τῷ Μαυΐᾳ ὑποτάξαι τὴν Ῥωμανίαν, εἰ αὐτῷ συμμαχήσει B
κατὰ τοῦ βασιλέως. γνοὺς δὲ Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως, ἀποστέλλει καὶ αὐτὸς πρὸς Μαυΐαν Ἀνδρέαν τὸν κουβικουλάριον μετὰ δώρων, ὅπως μὴ συνδώσῃ τῷ ἀντάρτῃ. καταλαβὼν δὲ Ἀνδρέας τὴν Δαμασκόν, εὗρεν Σέργιον προλαβόντα, ὁ δὲ Μαυΐας ὑπεκρίνατο συμπαθεῖν τῷ βασιλεῖ. ἦν δὲ Σέργιος καθήμενος πρὸς Μαυΐαν, καὶ εἰσελθόντος Ἀνδρέου, ἰδὼν αὐτὸν ὁ Σέργιος ἐπηγέρθη. ὁ δὲ Μαυΐας ἐμέμψατο τὸν

1. ᾠκίσθησαν A. 2. Σελευκοβόλῳ A. 5. ἐκάθη A. 8. Ἑξαπόλεως καὶ om. A f. Κεφαλάδας A, Φαιδαλᾶς a, Φαλάδας f, Σφαδαλᾶς vulg. 10. Ἀρμενίων a. Σαβούριος A f. 13. συμμαχήσει A, συμμαχήσῃ vulg. 16. συνδώσει A. 18. ὑπεκρίνατο A, ὑπεκρίνετο vulg. 20. ὁ δὲ Μαυΐας — — ὁ δὲ Σέργιος om. A f.

ad quinque millia ipsi adiuncti, per Syriam effusi sunt, et in Apamaeorum agro ad Sceuocobolum oppidum habitavere.

Cpoleos episcopi Thomae annus primus. A.C. 657

Hoc anno Busur Romanorum fines armata manu penetravit. Thomarichus autem Apameae episcopus defunctus est, et Emesenus igne periit.

Hoc anno Busur renovato exercitu Romanas provincias fatigavit, A.C. 658
et Exapoleos partes devastavit, Phadalas autem illic cum copiis hiemem egit.

Hoc anno Saborius e Persia originem trahens Armenicae militiae dux A.C. 659
in imperatorem Constantem perduellis arma movit. hic, Sergio militiae magistro ad Maviam delegato, imperium Romanum ei se subiecturum, si modo in imperatorem suggerat auxilium, pollicetur. eo cognito Constantinus imperatoris filius Andream cum muneribus ad Maviam, ne rebelli ferat opem, pariter misit. Andreas Damascum adveniens, Sergium comperit et locum et principis animum praeoccupasse. Mavias igitur in imperatorem pietatem et compassionis affectum simulabat. Maviae Sergius

Σέργιον, λέγων· ἐδειλίασας. ὁ δὲ Σέργιος ἀπελογήσατο κατὰ
C συνήθειαν τοῦτο πεποιηκέναι. στραφεὶς δὲ Μαυΐας λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ· τί ζητεῖς; ὁ δὲ λέγει· ἵνα δώσῃς βοήθειαν κατὰ τοῦ ἀντάρτου. ὁ δὲ λέγει. ἀμφότεροι ἐχθροί ἐστε· καὶ τῷ πλείω παρασχόντι μοι δίδωμι. καὶ ὁ Ἀνδρέας ἔφη πρὸς αὐτόν· μὴ ἀμφιβάλῃς, ἀμηρᾶ, ὅτι ὀλίγα παρὰ βασιλέως κρεῖττόν σοι, ἢ πλεῖστα παρὰ ἀντάρτου· ὅμως, ὡς ἐρασμίως ἔχεις, ποίει. καὶ ταῦτα εἰπὼν Ἀνδρέας ἐσιώπησεν. ὁ δὲ Μαυΐας λέγει· σκέπτομαι περὶ τούτου· καὶ κελεύει ἀμφοτέρους ἐξελθεῖν. προσκαλεσάμενος δὲ Μαυΐας κατ' ἰδίαν τὸν Σέργιον, λέγει αὐτῷ· μηκέτι προσκυνήσῃς τῷ Ἀνδρέᾳ, ἐπεὶ οὐδὲν ἀνύσεις. καὶ τῇ ἐπαύριον προλαβὼν ὁ Σέργιος τὸν
D Ἀνδρέαν, πρὸς Μαυΐαν ἐκάθητο. καὶ εἰσελθόντος τοῦ Ἀνδρέου, οὐκ ἐπηγέρθη ὡς ἐχθές. ὁ δὲ Ἀνδρέας περιβλεψάμενος δεινῶς τῷ Σεργίῳ, ὕβρισε, καὶ ἠπείλησε λέγων· ὅτι εἰ ζῶ, δεῖξαί σοι ἔχω, τίς εἰμί. ὁ δὲ Σέργιος ἔφη· οὐκ ἐπεγείρομαί σοι, ὅτι οὐκ εἶ ἀνήρ, οὐδὲ πάλιν γυνή. ἀμφοτέρους δὲ παύσας ὁ Μαυΐας, τῷ Ἀνδρέᾳ ἔφη· στοίχησον δοῦναι καθὼς ὁ Σέργιος δίδωσι. καὶ πόσον ἐστίν; ἔφη ὁ Ἀνδρέας. ὁ δὲ Μαυΐας ἔφη· τὴν εἰσφορὰν τῶν δημοσίων παρέχειν

5. πλεῖον παρέχοντι A. 10. τὸν add. ex A. 12. ἀνοίσεις f. 13. ἐκάθητο A, ἐκάθετο vulg. 14. καθὼς χθὲς A. 16. τίς εἰμὶ A, τό, τίς εἰμὶ vulg. 17. πάλιν om. A.

forte assidebat, qui ut Andream ingredientem prospexit, festinus exsurrexit. obiurgavit Sergium Mavias, et, extimuisti, ait. factum excusavit Sergius, et iuxta patriam consuetudinem gessisse se protestatus est. ad Andream itaque Mavias conversus: quid postulas? inquit. subinfert ille: ut rebelli edomando opem tuam conferas. respondet Mavias: ambo inimicitias agitis, quare plura mihi pollicituro suppetias exhibeo. ad quem Andreas: ne dubites, amera, honestius tibi ab imperatore modica, quam a perduelli plura accipere. verumtamen quod magis arridet, exequere. his dictis Andreas siluit. Mavias itaque: de istis, inquit, aequi bonique mihi cum meis erit consilium, ac simul utrumque foras e conspectu iussit abire. tum vero Sergium privatim ad se vocatum alloquutus, ut quid amplius, ait, Andream veneraris? nil proficis. sequenti itaque luce Sergius Andream praeveniens ad Maviae latus sedebat, nec ut pridie venienti Andreae assurrexit. eapropter Andreas torvo diroque conspectu Sergium iniuriis et minis impetiit, dicens: si modo vita superstes fuerit, quis sim, tibi demonstrabo. Sergius contra: tibi minime assurgo, eo quod nec vir, nec foemina sis. Mavias compescuit utrumque, dixit vero Andreae: quantum Sergius offert, paciscere te daturum. quid istuc est? ait Andreas. cui Mavias: publicum censuum in Ara-

τοῖς Ἄραψιν. καὶ ὁ Ἀνδρέας ἔφη· βαβαί σοι, Μαυΐα, συμβουλεύεις τὸ σῶμα δοῦναι, τὴν δὲ σκιὰν κατέχειν. ὡς θέλεις, μετὰ Σεργίου στοίχει· ἐγὼ γὰρ τοῦτο οὐ ποιῶ. πλὴν P. 291 σὲ παρεῶντες, πρὸς τὸν θεόν, ὡς δυνατώτερόν σου ὄντα ὑπερασπίζειν Ῥωμαίοις, καταφεύγομεν, καὶ ἐπ' αὐτῷ τὰς ἐλπίδας τιθέμεθα. ταῦτα εἰπών, λέγει τῷ Μαυΐα· σώζου· καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ Δαμασκοῦ ἐπὶ τὴν Μελιτινήν, διὰ τὸ τὸν τύραννον εἶναι ἐν τοῖς μέρεσιν ἐκείνοις, ἐν οἷς καὶ Σέργιος εἶχεν πορεύεσθαι. ὡς δὲ κατέλαβεν τὴν Ἀραβισσόν, περιτυγχάνει τῷ κλεισουροφύλακι. οὐ γὰρ συναπήχθη τῷ τυράννῳ. τούτῳ δὲ προστάττει παρατηρεῖν τὸν Σέργιον ἐπανερχόμενον, ἵνα αὐτὸν ἀγάγῃ πρὸς αὐτόν. αὐτὸς δὲ ἐπορεύθη εἰς Ἀμνησίαν, τὸν Σέργιον ἐκδεχόμενος. τὰ δὲ πεπραγμένα τῷ βασιλεῖ ἐδήλωσεν. Σέργιος δὲ στοιχήσας μετὰ Μαυΐου τὰ δοκοῦντα, παρέλα- B βεν Φαδαλᾶν στρατηγὸν Ἀράβων μετὰ βοηθείας βαρβαρικῆς V. 232 συμμαχεῖν τῷ Σαβωρίῳ. προπορευόμενος δὲ ὁ Σέργιος τῷ Φαδαλᾷ, καὶ περιχαρῶς πρὸς Σαβώριον ἀπερχόμενος, περιπίπτει ἐν ταῖς κλεισούραις τοῖς τοῦ Ἀνδρέου λόχοις. καὶ τοῦτον κρατήσαντες, πρὸς Ἀνδρέαν φέρουσι δέσμιον. ὁ δὲ Σέργιος ἰδὼν τὸν Ἀνδρέαν, ῥίπτει ἑαυτὸν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ,

4. παριοῦντες A. δυνατωτέρῳ σου ὄντι a f. 7. τὴν add. ex A. τὸν add. ex A. 9. περιτυγχάνει A, παρατ. vulg. 10. συναπῆει A. 12. ἄγῃ A. 15. Φαλάδην f. 16. Σαβώρῳ A f. 17. Φαδαλῷ A f. περιπίπτει ἐν A, παραπ. εἰς vulg.

bes collationem. miror te, Mavia, respondet Andreas, qui solidum corpus dare, umbram solummodo retinere consulis: paciscere prout fert voluntas cum Sergio, quod petis nusquam exequar. quamobrem te deinceps relicto, ad deum, qui potentia te superat, quique Romanos, quo vult modo, potest protegere, confugiamus: in eo spes omnis nostra sita est. his dictis, Maviae, vale, infit, et Damasco egressus venit Melitinem, quod tyrannus in iis partibus diversaretur, per quas Sergius esset transiturus. ut Arabissum appulit, de rebus gerendis cum angustiarum custode tractat; haud enim ille tyranni signa fuerat sequutus. huic redeuntem Sergium observare praecipit, eumque ad se adducere. ipse Amnesiam progressus est, ubi retinendum Sergium expectaret: interim de rebus a se gestis imperatorem reddit certiorem. Sergius quae sibi libuissent cum Mavia pactus, Phadalam Arabum ducem cum auxiliaribus barbarorum copiis Saborio militaturis secum accepit, et Phadalam praecurrens, dum laetus admodum ad Saborium contendit, in insidias ad fauces montium ab Andrea sibi paratas incidit: quare comprehensum, et vinculis alligatum ad Andream deferunt. Sergius Andream primo conspicatus, ad eius pedes veniam

δεόμενος φείσασθαι αὐτοῦ. ὁ δὲ πρὸς αὐτόν· σὺ εἶ Σέργιος ὁ καυχώμενος ἐν τοῖς αἰδοίοις ἐπὶ Μαυΐου, κἀμὲ θηλυδρίαν ἀποκαλῶν. ἰδού· ἀπὸ τοῦ νῦν τὰ αἰδοῖά σου οὐδέν C σε ὠφελήσουσιν, ἀλλὰ θανατώσουσιν. ταῦτα εἰπών, ἐπετρέπει ἐκτμηθῆναι αὐτοῦ τὰ αἰδοῖα· καὶ ἐκρέμασεν αὐτὸν ἐπὶ ξύλου. ὁ δὲ Κωνσταντῖνος ἀκούσας τὴν τοῦ Φαδαλᾶ ἄφιξιν εἰς τὴν Σαβωρίου βοήθειαν, ἀποστέλλει Νικηφόρον τὸν πατρίκιον μετὰ Ῥωμαϊκῆς δυνάμεως ἀντιτάξασθαι τῷ Σαβωρίῳ. ἦν δὲ Σαβώριος εἰς Ἀδριανούπολιν, καὶ ὡς ἐπύθετο Νικηφόρον ἔρχεσθαι πρὸς αὐτόν, ἐγύμναζεν ἑαυτὸν πρὸς πόλεμον. συνέβη δὲ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, κατὰ τὸ εἰωθὸς τοῦτον τῆς πόλεως ἐφ' ἵππου ἐξελαύνειν· ὡς δὲ γέγονεν πλησίον τῆς πύλης τῆς πόλεως, δίδωσι τῷ ἵππῳ τῇ μάστιγι. ὁ δὲ ἀφη-D νιάσας, καὶ τούτου τὴν κεφαλὴν τῇ πύλῃ προσρήξας, κακῶς τοῦ ζῆν ἀπήλλαξεν. καὶ οὕτως ὁ θεὸς τὴν νίκην ἐδωρήσατο τῷ βασιλεῖ. Φαδαλᾶς οὖν ἐλθὼν εἰς τὴν Ἑξάπολιν, καὶ μαθὼν πάντα ἠπόρησεν. καὶ ἀποστέλλει πρὸς Μαυΐαν αἰτῶν βοήθειαν, διὰ τὸ τοὺς Ῥωμαίους εἰς ὁμόνοιαν ἐλθεῖν. πέμπει δὲ αὐτῷ ὁ Μαυΐας τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἰζίδ, καθοπλίσας αὐτὸν πλήθει βαρβάρων. παρεγένοντο δὲ ἀμφότεροι εἰς Χαλ-

2. ἐγκαυχ. A. θηλυδρίαν a, θηλύδριον vulg. 3. ἀπὸ τοῦ νῦν add. ex A. οὐδέν σε A, οὐδὲν vulg. 6. Κωνσταντῖνος A, Κωνστάντιος vulg. 12. ἔφιππον A. 13. τῆς πύλης add. ex A. fort. τὴν μάστιγα. 14. τούτου τὴν κεφ. A, τούτῳ κεφ. vulg. 18. εἰς ὁμ. ἐλθ. A, ἐλθ. ε. ὁμ. vulg.

precaturus prolabitur. ad eum ille, tunc, inquit, Sergius ille existis, qui, me mulierculae nomine excepto, de tuis virilibus gloriabaris? virilia deinceps nil tibi profutura, quin immo mortem allatura, certo scias. his prolatis, partes quae virum efficiunt, ei resecari iussit, et ad lignum suspendi. Constantinus autem ubi Phadalam Saborio suppetias venire audivit, Nicephorum patricium cum Romano exercitu, qui se Saborio opponeret, misit. Saborius Adrianopolim forte occupaverat, qui cum Nicephori adventus et nuncium accepit, se ipsum ad pugnam exercebat. eum itaque pro more sibi consueto extra urbis muros quadam die equum agitare contigit, urbis vero portae iam proximus equum inflicto flagello incitat. equus ob inflictum dolorem in sessorem rebellis, desultorio impetu caput ei ad portam allidit, ex quo infelici leto perire coactus est, sicque deus victoriam in imperaris manus transtulit. Phadalas Exapolim adveniens, ubi quae gesta erant rescivit, ad magnas adductus est angustias, adeo ut auxilium a Mavia petitum miserit, quod iam Romani concordiam inire statuissent. Mavias filium suum Izid copioso barbarorum exercitu instrutum auxilio misit. quare ambo coniunctis armis Chalcedonem con-

κηδόνα, καὶ ᾐχμαλώτευσαν πολλούς. παρέλαβον δὲ καὶ τὸ Ἀμόριον τῆς Φρυγίας πέντε χιλιάδας ἀνδρῶν ἐνόπλων ἀφέντες εἰς φυλακὴν αὐτοῦ· καὶ ἀνέκαμψαν εἰς Συρίαν. χειμῶνος δὲ γενομένου πέμπει ὁ βασιλεὺς τὸν αὐτὸν Ἀνδρέαν P. 292 τὸν κουβικουλάριον· καὶ χιόνος πολλῆς οὔσης, ἐν νυκτὶ καταλαμβάνει, καὶ διὰ ξύλου ἀνέρχεται ἐπὶ τὸ τεῖχος· καὶ εἰσέρχονται εἰς τὸ Ἀμόριον· καὶ πάντας κτείνουσι τοὺς Ἄραβας τὰς πέντε χιλιάδας· καὶ οὐχ ὑπελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς. ἐν αὐτῷ δὲ χειμῶνι πλήμμυρα ὑδάτων γέγονεν εἰς Ἔδεσσαν, καὶ πολλοὶ ἀπώλοντο· ἐφάνη δὲ καὶ σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ.

Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Ἰωάννου ἔτος α΄. A.M. 6160

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐδολοφονήθη ὁ βασιλεὺς Κώνστας εἰς Σικελίαν ἐν Συρακούσῃ ἐν βαλανείῳ, ᾧ ὄνομα Δάφνη. B ἦν δὲ ἡ αἰτία αὕτη. μετὰ τὴν ἀναίρεσιν Θεοδοσίου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐμισήθη ὑπὸ τῶν Βυζαντίων· καὶ μάλιστα ὅτι τὸν Μαρτῖνον τὸν ἁγιώτατον πάπαν Ῥώμης ἀτίμως ἤγαγεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐξώρισεν εἰς τὰ τῆς Χερσῶνος κλίματα, καὶ Μάξιμον τὸν σοφώτατον ὁμολογητὴν ἐγλωσσοκόπησεν καὶ ἐχειροκόπησεν, καὶ πολλοὺς τῶν ὀρθοδόξων αἰκίαις καὶ ἐξορίαις καὶ δημεύσεσι κατεδίκασεν, διὰ τὸ μὴ πείθεσθαι τῇ αἱρέσει αὐ- C

2. χιλιάδας A, χιλιάδες vulg. 4. δὲ add. ex A. 6. ξύλων A. 14. ἐν βαλανείῳ om. a f. ἡ add. ex A. 18. τῆς add. ex A. 19. ἐγλωσσοκόπησεν A f, ἐγλωσσοτόμησεν vulg.

venient, et captivorum numerum non contemnendum abducunt. tum vero Amorio Phrygiae urbe capta, et armatorum millibus quinque ad eius custodiam relictis, in Syriam regressi sunt. incumbente vero hieme, et nive plurima terrae faciem operiente imperator ipsum Andream cubicularium cum valida armatorum manu Amorium destinat, qui noctu conscenso per ligna quaedam muro civitatem ingrediuntur, omnesque Arabes ad millia quinque, ne uno quidem superstite relicto, trucidant. porro illa hieme tanta aquarum exundatio Edessae fuit, ut multi suffocati sint. praeterea signum in caelo apparuit.

Cpoleos episcopi Ioannis annus primus.

Hoc anno imperator Constans Syracusis Siciliae in balneo, cui A.C. 660 nomen Daphne, dolis in eum paratis occisus est. necis autem causa fuit huiusmodi. morte Theodosio fratri eius opera illata, Byzantinorum odium in eum vehemens exarsit, ubi maxime Martinum sanctissimum papam Romanum cum dedecore Cpolim transvexit, et in Chersonae regionem relegavit et Maximum insuper eruditissimum confessorem lingua mutilavit et eius abscidit manus, multosque praeterea orthodoxos, suam nimirum haeresim approbare recusantes, verberibus,

V. 233 τοῦ, καὶ τοὺς δύο Ἀναστασίους μαθητὰς ὑπάρχοντας τοῦ ὁμολογητοῦ καὶ μάρτυρος Μαξίμου ἐξορίαις καὶ βασάνοις ἐπέδωκεν. διά τοι ταῦτα ἐμισήθη σφοδρῶς παρὰ πάντων. δειλιάσας δὲ ἠβουλήθη μετενέγκαι τὸ βασίλειον εἰς Ῥώμην. ὅθεν καὶ τὴν βασίλισσαν καὶ τοὺς τρεῖς υἱοὺς αὐτοῦ ἐπᾶραι ἠθέλησεν, εἰ μὴ Ἀνδρέας ὁ κουβικουλάριος καὶ Θεόδωρος ὁ κολωνείας τὴν τούτου βουλὴν διεκώλυσαν. ἐποίησεν δὲ ἐν Σικελίᾳ ἔτη ϛʹ. εἰσελθόντι δὲ αὐτῷ ἐν τῷ εἰρημένῳ βαλανείῳ συνεισῆλθεν αὐτῷ τις Ἀνδρέας υἱὸς Τρωΐλου ὑπουργῶν αὐ- D τῷ. ὡς δὲ ἤρξατο γαλλικῷ σμήχεσθαι, λαβὼν Ἀνδρέας τὸ κάδιον δίδωσι κατὰ κορυφῆς τοῦ βασιλέως, καὶ εὐθέως ἀπέδρα. τοῦ δὲ βασιλέως χρονήσαντος ἐν τῷ βαλανείῳ, εἰσπηδῶσιν οἱ ἔξω, καὶ εὑρίσκουσι τὸν βασιλέα τεθνηκότα, καὶ τοῦτον θάψαντες, Μιζίζιόν τινα Ἀρμένιον βασιλέα πεποιήκαν βιασάμενοι τοῦτον. ἦν γὰρ λίαν εὐπρεπὴς καὶ ὡραιότατος. ἀκούσας δὲ Κωνσταντῖνος τὴν τοῦ πατρὸς ἀποβίωσιν μετὰ πλείστης ναυστολίας τὴν Σικελίαν καταλαμβάνει, καὶ χειρωσάμενος Μιζίζιον τοῦτον ἀναιρεῖ σὺν τῷ φονεῖ τοῦ ἰδίου πατρός. καὶ καταστήσας τὰ ἑσπέρια ἐπὶ τὴν Κωνσταντινού- P. 293 πολιν ὥρμησεν, καὶ βασιλεύει τῶν Ῥωμαίων μετὰ Τιβερίου

6. Ἀνδρέας A, ὁ Ἀνδρ. vulg. 9. Ῥωΐλου A b. 10. γαλίκῳ A. 15. λίαν add. ex A. 17. κατέλαβεν A a f. 18. τῷ φονεῖ A, τῶν φονέων vulg.

exiliis atque proscriptionibus insectatus est, geminosque tandem Anastasios confessoris et martyris Maximi probatos discipulos exilio et cruciatibus subiecit. propter haec, inquam, cuncta odium omnium in se concitavit flagrantissimum, quo deterritus, imperium Romam transferre decrevit, ac nisi Andreas cubicularius et Theodorus coloniensis eius consiliis obstitissent, imperatricem ac tres filios ad se transfretari iussos Cpoli abduxisset. per annos sex deinde in Sicilia moram traxit. eo igitur in memoratum balneum ingresso, Andreas quidam Troili filius, ut officium ipsi praestaret, una ingreditur. cum vero sapone Gallico se detergere coepisset, elatum in aera cadum in caput imperatoris Andreas impegit, et fugam confestim arripit. imperatore demum in balneo demorante, qui foris astabant, intus se mittentes, trucidatum inveniunt, iustisque ei parentatis, Armenium quendam Mizizium ad capessenda sceptra vi compulsum imperatorem creant. erat enim liberali facie ac supra modum formosus. caeterum Constantinus audita patris sui morte cum ingenti classe ad Siciliam appellens, comprehensum Mizizium una cum patris interfectoribus ulciscitur. tum vero rebus in occidente compositis festinus Cpolim repetit, et fratribus Tiberio et Heraclio imperii collegis ascitis Romanam

καὶ Ἡρακλείου τῶν ἰδίων ἀδελφῶν. [* τοῦ δὲ βασιλέως Κώνσταντος ἐν Σικελίᾳ ὄντος ἐπανέστη αὐτῷ Μιζίζιος μετὰ ἑτέρων ἐν τῷ λουτρῷ, καὶ ἐθανάτωσαν αὐτόν. ἠμύνατο δὲ ὁ βασιλεὺς τὸν Μιζίζιον καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ τοὺς τοῦτο τετολμηκότας, καὶ ἀπεκεφάλισεν αὐτούς. ὡσαύτως δὲ καὶ Ἰουστινιανὸν τὸν πατρίκιον τὸν πατέρα Γερμανοῦ τοῦ γενομένου πατριάρχου· τὸν δὲ Γερμανὸν τραχύτερον ὄντα εὐνού- B
χησεν.]

Ῥωμαίων βασιλέως Κωνσταντίνου ἔτος α'. A.M. 6161

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐβασίλευσεν Κωνσταντῖνος σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. καὶ ἐπεστράτευσαν Σαρακηνοὶ τὴν Ἀφρικήν· καὶ ᾐχμαλώτευσαν χιλιάδας ὀγδοήκοντα, ὥς φασιν. οἱ δὲ τοῦ θέματος τῶν ἀνατολικῶν ἦλθον ἐν Χρυσοπόλει, λέγοντες ὅτι, εἰς τὴν τριάδα πιστεύομεν· τοὺς τρεῖς στέψωμεν. ἐταράχθη ὁ Κωνσταντῖνος, ὅτι μόνος ἦν ἐστεμμένος, οἱ δὲ ἀδελ- C
φοὶ αὐτοῦ οὐδεμίαν ἀξίαν εἶχον· καὶ ἀποστείλας Θεόδωρον πατρίκιον τὸν κολωνείας ἐτροπώσατο αὐτούς, ἐπαινέσας αὐτούς. καὶ ἔλαβεν τὰ πρωτεῖα αὐτῶν τοῦ ἀνελθεῖν ἐν τῇ πόλει καὶ μετὰ τῆς συγκλήτου βουλεύσασθαι καὶ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτῶν. εὐθέως δὲ ὁ βασιλεὺς αὐτοὺς ἐφούρκισεν

1. τοῦ δὲ — — — εὐνούχησεν: haec omnia aliunde aperte intrusa om. a. 2. Μιζίζιος A, Μιζίζινος vulg. 17. ἐτροπεύσατο A, a manu correctoris. 18. εἰσελθεῖν A.

rempublicam administrat. cum imperator Constans in Sicilia moraretur, ac lotum ivisset, Mizizius adiunctis parricidii sociis eum aggreditur, et letum infert. successor imperii Mizizium ac reliquos sceleris auctores poenis subiicit, et capitis damnat. similiter et Iustinianum patricium, Germani, qui deinde patriarchae dignitatem sustinuit, patrem, occidit, ipsum vero Germanum ferocius se gerentem virilibus resectis castigavit.

Romanorum imperatoris Constantini annus primus. A.C. 661

Hoc anno Constantinus cum fratribus imperium administravit. Saraceni vero comparato exercitu in Africam excurrerunt, et octoginta hominum millia, ut ferunt, in captivitatem miserunt. thematis porro orientalium milites Chrysopolim accesserunt, dicentes: in trinitatem credimus, imperatores tres coronemus. Constantinus, qui solus imperii coronam susceperat, his auditis turbatus est, quamvis eius fratres nulla imperii dignitate penes populum essent conspicui. misso itaque Theodoro coloniae patricio, propositaque laudis et consilii eorum alibi probandi specie, sententiam eorum devertit et elusit. primores enim eorum et clamoris auctores in urbem transire iussos, et ut postulatis fieret satis, senatus consultum expetere persuasos, trans portum in Sycaena regione patibulis affixos sceleris poenam ferre im-

ἀντίπεραν ἐν Συκαῖς. καὶ τοῦτο ἰδόντες καὶ καταισχυνθέν-
τες εἰσῆλθον ἐν ὀδύνῃ εἰς τὰ ἴδια. ὁ δὲ βασιλεὺς τοὺς ἀδελ-
D φοὺς αὐτοῦ ἐρινοκόπησεν.

A.M. 6162 Τούτῳ τῷ ἔτει χειμὼν μέγας ἐγένετο, καὶ πολλοὶ ἐκινδύ-
V. 234 νευσαν ἄνθρωποι καὶ θηρία. καὶ ἐχείμασεν Φαδαλᾶς εἰς
Κύζικον.

A.M. 6163 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Βουσούρ, καὶ ᾐχμαλώτευ-
P. 294 σεν πολλούς, καὶ ὑπέστρεψεν.

A.M. 6164 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐφάνη Ἶρις ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἔφριξεν
πᾶσα σάρξ, ἐν μηνὶ Μαρτίῳ Δύστρῳ, ὥστε λέγειν πάντας
ὅτι, συντέλεια ἐστίν. τούτῳ τῷ χρόνῳ στόλον μέγαν ἐξαρτύ-
σαντες οἱ ἀρνηταὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ παραπλεύσαντες Κιλι-
κίαν, παρεχείμασαν, εἰς Σμύρνην Μουαμὲδ ὁ τοῦ Ἀβδελᾶ,
Καΐσος δὲ εἰς Κιλικίαν καὶ Λυκίαν. καὶ ἐγένετο θανατικὸν
ἐν Αἰγύπτῳ. ἀπέστειλε δὲ καὶ Χάλε τὸν ἀμηραῖον μετὰ
B καὶ ἑτέρου στόλου πρὸς βοήθειαν αὐτῶν, ὡς ἱκανώτατον καὶ
τολμηρὸν εἰς μάχην. ὁ δὲ προλεχθεὶς Κωνσταντῖνος τὴν τοι-
αύτην τῶν θεομάχων κατὰ Κωνσταντινουπόλει κίνησιν ἐγνω-
κώς, κατεσκεύασεν καὶ αὐτὸς διήρεις εὐμεγέθεις κακκαβοπυρ-

10. μηνὶ Μαΐῳ A. 11. χρόνῳ] ἔτει A. 12. τοῦ Χριστοῦ om. A f. 13. Σμύρνην om. A a f. Μουὰδ a f. 15. καὶ Χαλὲ A, Χάλε vulg. 16. αὐτῶν] αὐτῷ a. 18. κίνησιν add. ex A. 19. κακκαβοπυρφόρους A a mg. Par., κακκοκοπυρφόρους f, κακκαζοπορφύρους vulg.

perator decrevit. reliqui viso huiusmodi spectaculo, pudore suffusi domum redierunt. post haec fratres naribus mutilari imperator edixit.

A. C. 662 Hoc anno hiems adeo vehemens terris incubuit, ut multi homines atque animalia periclitata sint. porro Phadalas ad Cyzicum hiemavit.

A. C. 663 Hoc anno Busur expeditione suscepta, captivorum multitudinem abegit, et ad suos se recepit.

A. C. 664 Hoc anno iris in caelo conspecta carni omni tremorem incussit mense Martio Dystro, adeo ut omnes rerum universarum consummationem advenisse praedicarent. eodem anno qui Christi fide negata Saracenorum acies ducebant Muamed et Caisus classe maxima praeparata, cum ea Ciliciam praeternavigaverunt, egeruntque hiberna, Muamed quidem filius Abdelae Smyrnae, Caisus, vero in Cilicia et Lycia. horrenda quoque mortalitas universam Aegyptum incessit. porro ameram alium Chale nomine cum classe ad ferendum auxilium, quod et pugnare et aliquid audere valeret, summisit. memoratus autem Constantinus comperto dei adversariorum in Cpoli proposito, biremes etiam cacabos igne oppletos ferentes, et dromones siphoni-

φόρους καὶ δρόμωνας σιφωνοφόρους· καὶ τούτους προσορ-
μίσαι ἐκέλευσεν ἐν τῷ Προκλιανισίῳ τῷ Καισαρίου λιμένι.

Τούτῳ τῷ ἔτει ὁ προλεχθεὶς τῶν θεομάχων στόλος ἀνα- A.M. 6165
βάλας προσώρμισεν ἐν τοῖς Θρακῴοις μέρεσιν ἀπὸ τῆς πρὸς
δύσιν ἀκρότητος τοῦ Ἑβδόμου, ἤτοι τῆς λεγομένης Μαγναύ- C
ρας μέχρις πάλιν τοῦ πρὸς ἀνατολὴν ἀκρωτηρίου τοῦ λεγο-
μένου Κυκλοβίου. κατὰ πᾶσαν οὖν ἡμέραν συμβολὴ πολέμου
ἐκροτεῖτο ἀπὸ πρωῒ ἕως ἑσπέρας, ἀπὸ τοῦ βραχιολίου τῆς
Χρυσῆς πόρτης μέχρι τοῦ Κυκλοβίου ἑαυτοὺς ὠθοῦντες καὶ
ἀντωθούμενοι. ἐν τούτοις οὖν διετέλεσαν ἀπὸ τοῦ Ἀπριλλίου
μηνὸς μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου. καὶ ὑποστρέψαντες ἀπέρχονται
ἐν Κυζίκῳ, καὶ ταύτην παραλαβόντες, ἐκεῖσε παρεχείμαζον.
κατὰ τὸ ἔαρ ἀναβάλλων ὁμοίως πόλεμον διὰ θαλάσσης συνῆ-
πτεν μετὰ τῶν Χριστιανῶν. ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη δὲ τοῦτο τελέσαν-
τες, καὶ αἰσχυνθέντες τῇ τοῦ θεοῦ βοηθείᾳ καὶ τῆς Θεομήτο-
ρος, πλῆθός τε ἀποβαλόντες ἀνδρῶν μαχίμων, καὶ τραυματίας D
μεγίστης εἰς αὐτοὺς γεγενημένης, ἀνθυπέστρεψαν μετὰ μεγά-
λης λύπης. ἐκπορίζων δὲ ὁ αὐτὸς θεοβύθιστος στόλος, κατε-
λήφθη ὑπὸ χειμερίου ζάλης καὶ πνεύματος καταιγίδος ἐπὶ τὰ

1. τούτους A, τούτοις vulg. 2. τῷ ante Καισ.] τῶν vulg. 3. ἀναμέλας a, ἀναβάσλας e, ἀναβάσιλας f. 7. καὶ κατὰ πᾶσαν ἡμ. A. 8. τοῦ add. ex A. βραχιαλίου A. 10. οὖν A, δὲ vulg. 13. ἔβαλλον A, ἀνέβαλλον e f. 14. τοῦτο] τὰ αὐτὰ A. 15. καὶ αἰσχυνθέντες add. ex A. 18. ἐκπροορίζων f.

bus eundem ignem spirantes, ad Proclianisium Caesarii portum in hostes impressionem facturos praeparari iussit.

Hoc anno belli maritimi renovatrix illa dei adversariorum classis A.C. 665
ad Thraciae fines appulit, ab occidentali nimirum promontorio, cui alias Magnaurae cognomentum, ad usque rursus orientis promontorium, quod vulgus Cyclobium vocat. singulis itaque diebus a diluculo ad vesperam ab Aureae portae armilla ad praenominatum Cyclobium armis sese impellentium ac vicissim bellica vi repulsorum creber, imo quotidianus, excitabatur et reparabatur conflictus. huiusmodi vero coeptis insistebant, et in singulos annos priores renovabant conatus a mense Aprili ad Septembrem usque. reversi vero Cyzicum aggrediuntur, et ea capta, illic hiberna ducunt. porro vere redeunte applicata rursum classe novum pariter bellum cum Christianis mari restaurabant. bello tandem per annos septem in hunc modum protracto, et amissa virorum bellicorum innumera multitudine, vulneribus insuper et lue maxima ipsis inflicta, deo deique genitrice auxiliarem manum conferentibus, cum dedecore et animi dolore recessere. ea igitur classis dei manu submergenda vela faciens, ad Sylaei plagam adverso fluctu iactata et procella vehementi appetita, fractis ad saxa

μέρη τοῦ Συλαίου· καὶ συντριβεὶς ὁλοκλήρως ὤλετο. Σουφιᾶν δὲ ὁ υἱός, τοῦ Ἀὔφ ὁ δεύτερος ἀδελφός, συνέβαλεν πόλεμον μετὰ Φλώρου καὶ Πετρωνᾶ καὶ Κυπριανοῦ ἐχόντων
P. 295 Ῥωμαϊκὴν δύναμιν· καὶ κτείνονται Ἄραβες χιλιάδες λ΄. τότε
V. 235 Καλλίνικος ἀρχιτέκτων ἀπὸ Ἡλιουπόλεως Συρίας προσφυγὼν τοῖς Ῥωμαίοις πῦρ θαλάσσιον κατασκευάσας τὰ τῶν Ἀράβων σκάφη ἐνέπρησεν, καὶ σύμψυχα κατέκαυσεν. καὶ οὕτως οἱ Ῥωμαῖοι μετὰ νίκης ὑπέστρεψαν, καὶ τὸ θαλάσσιον πῦρ εὗρον.

A.M. 6166 Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Κωνσταντίνου ἔτος α΄.
B Τούτῳ τῷ ἔτει ἐχείμασεν Ἀβδελᾶς υἱὸς Καΐς καὶ Φαδαλᾶς εἰς Κρήτην.

A.M. 6167 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐφάνη σημεῖον ἐν οὐρανῷ ἐν ἡμέρᾳ σαβ-
C βάτου.

A.M. 6168 Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Θεοδώρου ἔτος α΄.
Τούτῳ τῷ ἔτει ἐγένετο ἀκρὶς μεγάλη κατὰ Συρίαν καὶ Μεσοποταμίαν.

A.M. 6169 Τούτῳ τῷ ἔτει εἰσῆλθον Μαρδαΐται εἰς τὸν Λίβανον· καὶ ἐκράτησαν ἀπὸ τοῦ Μαύρου ὄρους ἕως τῆς ἁγίας πόλεως· καὶ ἐχειρώσαντο τὰς τοῦ Λιβάνου περιωπάς· καὶ
D πολλοὶ δοῦλοι καὶ αὐτόχθονες πρὸς αὐτοὺς κατέφυγον· ὥστε

1. Σιλλαίου A. 5. Ἡλιουπόλεως A a f, Ἡλίου πόλεως vulg. 7. κατέπρησεν A. 16. κατὰ Συρίαν A, κατά τε Συρ. vulg. 21. δοῦλοι καὶ αὐτ. A, δοῦλοι καὶ αἰχμάλωτοι καὶ αὐτ. vulg.

vel in profundum absorptis ratibus, tota disperiit. Suphian autem filius, Ayph minor frater cum Floro, Petrona et Cypriano, Romanorum militum armatam manum secum ducentibus manus conseruit, eaque pugna Arabum triginta millia caesa fuere. tum vero Callinicus Heliopolensis in rebus arte parandis strenuus, Syria ad Romanos deficiens, igne marino excogitato, Arabum navigia, ipsis hominibus vivis consumptis, succendit. sicque Romani victores reversi sunt, ignemque marinum invenere.

A. C. 666 Cpoleos episcopi Constantini annus primus.
Hoc anno Abdelas filius Caisi et Phadalas Cretae hiemaverunt.

A. C. 667 Hoc anno quodam sabbati die signum in coelo apparuit.

A. C. 668 Cpoleos episcopi Theodori annus primus.
Hoc anno magna locustarum vis Syriam et Mesopotamiam infestavit.

A. C. 669 Hoc anno Mardaitae Libanum aggressi tenuerunt quicquid a Mauro monte est usque ad sanctam urbem, et Libani cacumina quaeque occupavere, multique tam servi et captivi quam indigenae ad eos se adiunxerunt, ita ut intra breve admodum temporis spatium ad multa

δι' ὀλίγου χρόνου εἰς πολλὰς χιλιάδας γενέσθαι. καὶ ταῦτα μαθὼν Μαυΐας καὶ οἱ σύμβουλοι αὐτοῦ ἐφοβήθησαν σφόδρα, συλλογισάμενοι ὅτι τὸ βασίλειον τῶν Ῥωμαίων ὑπὸ θεοῦ φρουρεῖται. καὶ ἀποστέλλει πρέσβεις πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Κωνσταντῖνον ζητῶν εἰρήνην, ὑποσχόμενος καὶ ἐτήσια τῷ βασιλεῖ παρέχειν πάκτα. ὁ δὲ βασιλεὺς τοὺς τοιούτους πρέσβεις δεξάμενος, καὶ τὴν αἴτησιν αὐτῶν ἀκηκοώς, ἀπέστειλε σὺν αὐτοῖς ἐν Συρίᾳ Ἰωάννην τὸν πατρίκιον, τὸν ἐπίκλην Πιτζιγαύδην, ὡς ἀρχαιογενῆ τῆς πολιτείας καὶ πολύπειρον ὄντα καὶ μεγάλης ἀντεχόμενον φρονήσεως, ἐπὶ τὸ ἁρμοδίως διαλεχθῆναι τοῖς Ἄραψι καὶ τὰ τῆς εἰρήνης συμφωνῆσαι. τούτου δὲ καταλαβόντος ἐν Συρίᾳ, ὁ Μαυΐας σώρευμα πεποιηκὼς τῶν τε ἀμηραίων καὶ Κορασσηνῶν, ἐδέ- P. 296
ξατο αὐτὸν μετὰ μεγάλης τιμῆς. πολλῶν οὖν λεχθέντων ἀναμεταξὺ αὐτῶν εἰρηνικῶν λόγων, συνεφωνήθη πρὸς ἑκατέρους ἔγγραφον εἰρήνης γενέσθαι μεθ' ὅρκου λόγον ἐπὶ συμφώνου ἐτησίου πάκτου παρασχέσθαι τῇ Ῥωμαϊκῇ πολιτείᾳ παρὰ τῶν Ἀγαρηνῶν χρυσοῦ χιλιάδας τρεῖς καὶ ἄνδρας αἰχμαλώτους ὀκτὼ χιλιάδας καὶ ἵππους εὐγενεῖς ν'. ταῦτα στοιχηθέντα μεταξὺ τῶν δύο μερῶν ἐπὶ χρόνους λ' φυλάττεσθαι πλατεῖαν εἰρήνην ἀνὰ μέσον Ῥωμαίων καὶ Ἀράβων· καὶ

3. τῶν add. ex A. 5. ὑποσχόμενος — — πάκτα add. ex A. 9. Πιττηγαύδην A. 12. τούτου δὲ A, τοῦ δὲ vulg. 15. ἑτέρους A f. 17. παρέχεσθαι A. 18. τρεῖς] τξε' f. ' αἰχμ. ὀκτὼ χιλιάδας A a f, αἰχμ. ν'. vulg.

millia excreverint. quo audito, Mavias eiusque consiliarii valde extimuere, adeo ut imperium Romanum sub dei tutela consistere reputantes, legatos de pace habenda ad imperatorem Constantinum summiserint, qui annua quoque tributa pollicerentur. imperator hos benigne excipiens, precibus illorum admissis, delegavit cum ipsis in Syriam Ioannem patricium cognomento Pitsigaudem, ut seniorem in re publica multaeque experientiae et prudentiae virum, qui videlicet apte et commode cum Arabibus colloqueretur, pacisque conditiones componeret. is ubi venit in Syriam, Mavias collecto ameraeorum et Corasenorum concilio ipsum perhonorifice excepit. posteaquam vero multa super pace agitata et hinc inde disceptata fuissent, tandem inter utrosque convenit, ut pacis conditiones interposito iureiurando scriberentur, nimirum ut pro vectigali annuo auri pondo tria millia, hominum item captivorum octo millia, et equos generosos quinquaginta Agareni Romanae rei publicae penderent. quibus demum utrinque pactis, pace firma inter Romanos atque Arabes ad annos triginta constituta, publicisque duobus instrumentis ad utramque partem invi-

B τῶν τοιούτων καθολικῶν δύο ἐγγράφων λόγων πρὸς ἀλλήλους
μεθ' ὅρκων γεγονότων καὶ ἀλλήλοις ἐπιδοθέντων, ὁ πολλα-
V. 236 χῶς λεχθεὶς πανεύφημος ἀνὴρ πρὸς τὸν βασιλέα ἀνέστρεψεν
μετὰ καὶ δώρων πολλῶν. ταῦτα μαθόντες οἱ τὰ ἑσπέρια οἰ-
κοῦντες μέρη, ὅ τε Χαγάνος τῶν Ἀβάρων καὶ οἱ ἐπέκεινα
ῥῆγες ἔξαρχοί τε καὶ κάσταλδοι καὶ οἱ ἐξοχώτατοι τῶν πρὸς
τὴν δύσιν ἐθνῶν, διὰ πρεσβευτῶν δῶρα τῷ βασιλεῖ στείλαν-
τες, εἰρηνικὴν πρὸς αὐτοὺς ἀγάπην κυρωθῆναι ᾐτήσαντο. εἴ-
ξας οὖν ὁ βασιλεὺς ταῖς αὐτῶν αἰτήσεσι, ἐκύρωσεν καὶ πρὸς
αὐτοὺς δεσποτικὴν εἰρήνην. καὶ ἐγένετο ἀμεριμνία μεγάλη
C ἔν τε τῇ ἀνατολῇ καὶ ἐν τῇ δύσει.

A.M. 6170 Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Γεωργίου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει γέγονε σεισμὸς μέγας κατὰ τὴν Μεσοποταμίαν, ἐν ᾧ πίπτει τὸ Βατάν, καὶ ὁ τροῦλλος τῆς ἐκκλησίας Ἐδέσσης· καὶ κτίζει αὐτὸν Μαυΐας σπουδῇ τῶν Χριστιανῶν.

A.M. 6171 Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπεβίω Μαυΐας ὁ τῶν Σαρακηνῶν πρῶ-
D τος βασιλεὺς μηνὶ Ἀρτεμισίῳ ς' ἰνδικτιῶνι α'. γέγονε δὲ στρα-
τηγὸς ἔτη κϛ', καὶ ἡμήρευσεν ἔτη κδ', καὶ ἦρξεν Ἰζὶδ ὁ υἱὸς
αὐτοῦ· καὶ τούτῳ τῷ χρόνῳ τὸ τῶν Βουλγάρων ἔθνος ἐπῆλ-
θεν τῇ Θράκῃ. ἀναγκαῖον δὲ εἰπεῖν καὶ περὶ τῆς ἀρχαιότη-

2. γεγονοτων add. ex f, μεθ' ὅρκων γεγ. καὶ ἀλλ. om. A. 4. μετὰ δώρων e. 8. εἶξεν — καὶ ἐκύρ. A. 14. Βόταν f. 17. ὁ add. ex A. πρωτοσύμβουλος A. 19. ἔτη κϛ' A f, ἔτη κ' vulg. 20. καὶ τούτῳ A, ἐν τούτῳ vulg.

cem datis, celebris ille ac saepius laudatus vir cum muneribus maximis ad imperatorem reversus est. hoc ubi percepere qui occasum incolebant, Chaganus Abarum princeps, caeterique illarum provinciarum reges, duces et castaldi, virique occidentalium nationum primores, legatos una cum muneribus ad imperatorem pacis concordiaeque cum ipso ineundae firmandaeque gratia misere. imperator eorum precibus concedens, pacem, qua se testaretur dominum, cum ipsis firmavit. atque ita quies et trànquillitas maxima tam in oriente, quam in occidente obtinuit.

A.C. 670 Cpoleos episcopi Georgii annus primus.

Hoc anno magnus terrae motus per Mesopotamiam extitit, quo ambo et ecclesiae Edessenae trullus corruit: eum vero Mavias suasu atque precibus Christianorum restaurat.

A.C. 671 Hoc anno mensis Aprilis die sexto, indictione prima, Mavias primus Saracenorum rex leto extinctus est. gentis suae ducem se gessit annos viginti, ameram se renunciavit annos viginti quatuor. Izid vero eius filius post eum principatum obtinuit. sub id vero tempus Bul-

τος τῶν Ὀνογουνδούρων, Βουλγάρων καὶ Κοτράγων. ἐν τοῖς
ἀρκτῴοις περατικοῖς μέρεσι τοῦ Εὐξείνου πόντου, ἐν τῇ λε-
γομένῃ Μαιώτιδι λίμνῃ, εἰς ἣν εἰσάγεται ποταμὸς μέγιστος
ἀπὸ τοῦ ὠκεανοῦ καταφερόμενος διὰ τῆς τῶν Σαρματῶν γῆς, P. 297
λεγόμενος Ἀτάλ, εἰς ὃν εἰσάγεται ὁ λεγόμενος Τάναϊς ποτα-
μὸς καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῶν Ἰβηρίων πυλῶν ἐξερχόμενος τῶν ἐν
τοῖς Καυκασίοις ὄρεσιν, ἀπὸ δὲ τῆς μίξεως τοῦ Τάναϊ καὶ
τοῦ Ἀτάλ, (ἄνωθεν τῆς προλεχθείσης Μαιώτιδος λίμνης σχι-
ζομένου τοῦ Ἀτάλ) ἔρχεται ὁ λεγόμενος Κοῦφις ποταμός, καὶ
ἀποδίδει εἰς τὸ τέλος τῆς Ποντικῆς θαλάσσης πλησίον τῶν
Νεκροπυλῶν εἰς τὸ ἄκρωμα τὸ λεγόμενον Κριοῦ πρόσωπον.
ἀπὸ δὲ τῆς προσημανθείσης λίμνης ἴσα ποταμῷ θάλασσα, καὶ
εἰσάγεται εἰς τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου θάλασσαν διὰ τῆς γῆς
Βοσπόρου καὶ Κιμμερίου, ἐξ οὗ ποταμοῦ ἀγρεύεται τὸ λεγό- B
μενον Μουρζοῦλιν καὶ τὰ τούτου ὅμοια, καὶ εἰς μὲν τὰ πρὸς
ἀνατολὴν μέρη τῆς προκειμένης λίμνης ἐπὶ Φαναγουρίαν καὶ
τοὺς ἐκεῖσε οἰκοῦντας Ἑβραίους παράκεινται ἔθνη πλεῖστα·
ἀπὸ δὲ τῆς αὐτῆς λίμνης ἐπὶ τὸν λεγόμενον Κοῦφιν ποταμόν,
ἔνθα τὸ ξυστὸν ἀγρεύεται Βουλγαρικὸν ὀψάριν, ἡ παλαιὰ Βουλ-
γαρία ἐστὶν ἡ μεγάλη, καὶ οἱ λεγόμενοι Κότραγοι ὁμόφυλοι

1. Ὀνογουνδούρων Βουλγάρων A a f, Οὐννοβουνδοβουλγάρων vulg. Κοτράγων A f, Κοντράγων vulg. 5. Ἀτάλ a, Ἀτελῆς A, Ἀιὲλ f, Ἄταλις vulg. 11. Νεκρωπηλῶν A. 12. ἴσα A, fort. ἴση. 13. γῆς add. ex A. 15. Μουρζούλιον b. 18. ἐπὶ τὸν A, εἰς τὸν vulg.

garorum gens in Thraciam irrupit. sane de Onogundarensium, Bulgarorum et Cotragorum antiquitate nonnihil hic delibare operae pretium duco. ad Euxini ponti partes trans mare positas et septentrioni subiectas, ad Maeotidem nimirum paludem, in quam fluvius ingens ex Oceano per Sarmatarum terram procurrens Atalis nomine exoneratur, in quem etiam fluvius alter Tanais dictus, ipse pariter ab Iberiis portis ad Caucasios montes fixis profluens; ex concursu vero Tanais et Atalis (hic enim Atalis supra memoratam Maeotidem paludem ab altero diffinditur) emergit amnis, cui Cuphis nomen impositum, qui in maris Pontici finem iuxta Necropylas ad promontorium, quod Arietis facies vocatur, prorumpit. a designata vero palude mare fluminis instar latum in ipsius Euxini ponti sinum per Bosporum et Cimmerii regionem exundat. in eo flumine Murzulium, et huic similes expiscantur. et ad orientalem quidem praeiacentis paludis plagam, Phanaguriam nuncupant, et Hebraeos istic degentes, hominum nationes pleraeque numerantur, ab ipsa vero palude ad fluminis Cuphis limites, in quibus xystus Bulgaricus piscis capitur, ipsa anti-

αὐτῶν καὶ οὗτοι τυγχάνοντες. ἐπὶ δὲ τῶν χρόνων Κωνσταντίνου τοῦ εἰς τὴν δύσιν * Κροβάτου τοῦ κύρου τῆς λεχθείσης Βουλγαρίας καὶ τῶν Κοτράγων τὸν βίον μεταλλάξαντος, καὶ πέντε καταλιπόντος υἱούς, καὶ διατυπώσαντος μηδαμῶς τού-
C τους ἀποχωρισθῆναι ἐκ τῆς πρὸς ἀλλήλους διαίτης, διὰ τὸ
V. 237 πάντη κυριεύειν αὐτοὺς καὶ ἑτέρῳ μὴ δουλωθῆναι ἔθνει. μετ' ὀλίγον δὲ χρόνον τῆς ἐκείνου τελευτῆς εἰς διαίρεσιν ἐληλυθότες οἱ πέντε αὐτοῦ υἱοί, διέστησαν ἀπ' ἀλλήλων μετὰ τοῦ ἐν ὑπεξουσιότητι ἑκάστου αὐτῶν ὑποκειμένου λαοῦ. καὶ ὁ μὲν πρῶτος υἱὸς ὁ λεγόμενος Βατβαϊὰν τὴν ἐντολὴν τοῦ οἰκείου φυλάξας πατρός, διέμεινεν ἐν τῇ προγονικῇ αὐτοῦ γῇ μέχρι τῆς δεῦρο. ὁ δὲ δεύτερος τούτου ἀδελφός, ὁ λεγόμενος Κότραγος, τὸν Τάναϊν διαβὰς ποταμὸν ἀπέναντι τοῦ πρώτου ᾤκησεν ἀδελφοῦ. ὁ δὲ τέταρτος καὶ ὁ πέμπτος τὸν Ἴστρον
D ἤτοι Δάνουβιν λεγόμενον περαιωθέντες ποταμόν, ὁ μὲν εἰς Παννονίαν τῆς Ἀβαρίας ὑποταγεὶς τῷ Χαγάνῳ τῶν Ἀβάρων, ἔμεινεν ἐκεῖ μετὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, ὁ δὲ τὴν πρὸς τῇ Ῥαβέννῃ Πεντάπολιν καταλαβών, ὑπὸ τὴν βασιλείαν τῶν Χριστιανῶν γέγονεν. ἔπειτα τούτων ὁ τρίτος, Ἀσπαροὺχ λεγόμε-

1. δὲ add. ex A. 2. post δύσιν fort. add. τελευτήσαντος. 3. μεταλλάξαντα — καταλιπόντα a. 9. ἑκάστου add. ex A. 10. Βατβαϊὰν A, Βατβαιεγὰν a, Βατζαιὰν f, Βατβαιαγὰν mg. Par. 15. λεγόμενον add. ex A. 16. Ἀβαρίας A, Ἀραβίας vulg. 17. τῇ Ῥαβέννῃ] τὴν Ἀβέννῃ A, τὴν Ἀβέννησιν f. 19. Ἀσπαροὺχ A f.

qua magnaque Bulgaria sita est, et quae Cotragorum Bulgaris contribulium vocatur regio. caeterum Constantini temporibus, qui in occidente * Crobatus quidam praefatae Bulgariae Cotragorumque dominus leto vicinus filios quinque post se relinquens, iis condito testamento praecepit, uniuscuiusque dominio firmo ac stabili retinendo et ab exterarum gentium servitute vindicando, ne seorsim a se invicem habitarent: at cum post breve tempus a patris obitu quinque liberi illi ad distribuendas ad invicem dominii portiones singulas processissent, ad invicem rursus cum subiecto suae potestati populo segregandos se decreverunt. et primogenitus quidem filius nomine Batbaias, paterni mandati tenax in avito solo ad hunc usque diem constitit. secundus natu frater, Cotragum dixerunt, Tanai flumine traiecto, ex adverso fratris primogeniti sedes posuit, quartus autem et quintus, flumen Istrum, intellige Danubium, praetervecti, ille quidem in Pannoniam Abaricam Chagano Abarum principi postmodum subdendus cum omnibus suis copiis transit, hic vero Pentapolim ad Ravennam perveniens, Christianorum imperio pariter subiectus remansit. fratrum deinde istorum tertius Asparuch vocatus Danapri et Danastri

νος, τὸν Δάναπριν καὶ Δάναστριν περάσας καὶ τὸν Ὄλγον καταλαβὼν βορειοτέρους τοῦ Δανουβίου ποταμούς, μεταξὺ τούτων κἀκείνου ᾤκησεν, ἀσφαλῆ καὶ δυσμάχητον εἶναι τὸν τόπον στοχασάμενος ἐξ ἑκάστου μέρους· τελματώδης γὰρ ἔμπροσθεν, καὶ ἄλλοθεν τοῖς ποταμοῖς στεφανούμενος, πολλὴν τῷ ἔθνει τεταπεινωμένῳ διὰ τὸν μερισμὸν τὴν ἐκ τῶν πολεμίων παρεῖχεν ἄνεσιν. τούτων δὲ οὕτως εἰς πέντε μέρη διαιρεθέν- P. 298 των, καὶ ἐν βραχύτητι καταντησάντων, ἐξῆλθεν τὸ μέγα ἔθνος τῶν Χαζάρων ἀπὸ τοῦ ἐνδοτέρου βάθους Βερζιλίας τῆς πρώτης Σαρματίας, καὶ ἐδέσποσε πάσης τῆς περατικῆς γῆς μέχρι τῆς Ποντικῆς θαλάσσης· καὶ τὸν πρῶτον ἀδελφὸν Βατβαϊὰν τῆς πρώτης Βουλγαρίας ἄρχοντα ὑποτελῆ καταστήσας, φόρους παρ' αὐτοῦ κομίζεται μέχρι τοῦ νῦν. ὁ δὲ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος μεμαθηκώς, ὅτι ἐξάπινα ἔθνος ῥυπαρὸν καὶ ἀκάθαρτον ἐκεῖθεν τοῦ Δανουβίου εἰς τὸν Ὄλγον ἐσκήνωσεν, καὶ τὰ πλησιάζοντα τῷ Δανουβίῳ ἐκτρέχει καὶ λυμαίνεται, τοῦτ' ἔστιν τὴν νῦν ὑπ' αὐτῶν κρατουμένην χώραν, ὑπὸ Χριστιανῶν τότε κρατου- B μένην, ἠνιάθη σφόδρα· καὶ κελεύει περᾶσαι πάντα τὰ θέματα ἐν τῇ Θρᾴκῃ. καὶ ἐξοπλίσας στόλον διά τε γῆς καὶ

1. Ὄλγον] Ὄγκον A, Ὀγκλὸν vulg. 2. βορειοτέρου — ποταμοῦ, οὓς A. 6. ἐκ τῶν πολεμίων A f, ἐκ πολεμίων a, ἐκ πολεμίου vulg. 9. Βερζιλίας A f, Βερζίλιος vulg. 15. Ὄλγον A, Ὀγκλὸν vulg. 16. τῷ Δανουβίῳ A, τοῦ Δανουβίου vulg. 17. ὑπ' αὐτῶν A, παρ' αὐτῶν vulg. 18. περ. πάντα A. πάντα περ. vulg.

fluminibus praeternavigatis, et ad Olgum alium amnem iam profectus (hi sunt fluvii Danubio magis boreales), inter hunc et illos, tutum et inexpugnabilem ex utraque parte locum coniectatus, sedem et habitationem mediam habere constituit. cum sit enim in anteriore parte paludibus munitus locus, et hinc et inde fluminibus circumcingatur, maximam genti, quae alioqui propter hanc divisionem imminuta fuerat, ab hostibus securitatem praestitit. his ita in quinque partes divisis, et ad parvum et infirmum quidpiam redactis, numerosa Chazarorum gens ex interiori Berzeliae, quae est primae Sarmatiae, recessu, prorupit, omnibusque usque ad mare Ponticum sub ditionem suam redactis trans flumen positis provinciis, a Batbaia primae Bulgariae principe (is erat quinque fratrum primus) vectigali sibi reddito, tributum ab eo in hanc usque diem exigit. imperator Constantinus ubi gentem sordidam et immundam Danubio superato ad Olgum tentoria ex improviso fixisse, et per regionem Danubio adiacentem grassari et stragem inferre (eam nimirum nunc ipsi occupant terram, quae tum Christianorum ditionis erat), maximum inde concepit dolorem. iubet itaque legiones omnes in partes Thraciae migrare, arma-

θαλάσσης κατ' αὐτῶν ἀπεκίνησεν, πολέμῳ τούτους ἐκδιῶξαι πειρώμενος, καὶ διὰ μὲν τῆς πρὸς τῷ Ὄλγῳ καλουμένῳ καὶ Δανουβίῳ ἠπείρου τὰ πεζικὰ παρατάξας, διὰ δὲ τῆς πλησιαζούσης ἀκτῆς τὰς ναῦς προσορμίσας. τοῦτο δὲ τὸ ἀθρόον καὶ παμπληθὲς τῆς παρατάξεως οἱ Βούλγαροι θεασάμενοι τῆς ἑαυτῶν ἀπεγνωκότες σωτηρίας, εἰς τὸ προλεχθὲν ὀχύρωμα καταφεύγουσιν, καὶ ἑαυτοὺς ἀσφαλίζονται. ἐν τρισὶ δὲ καὶ C *τέτρασιν ἡμέραις ἐκ τοῦ τοιούτου ὀχυρώματος αὐτῶν μὲν ἐξελθεῖν μὴ τολμησάντων, τῶν δὲ Ῥωμαίων πόλεμον μὴ συναψάντων διὰ τὴν προκειμένην τῶν τελμάτων πρόφασιν, στοχασάμενον τὸ μιαρὸν ἔθνος τὴν χαυνότητα τῶν Ῥωμαίων ἀνελάβετο, καὶ προθυμότερον γέγονεν. τοῦ δὲ βασιλέως ἐν ποδαλγίᾳ ὀξυπαθήσαντος, καὶ ἐπὶ Μεσημβρίαν βιασθέντος ὑποστρέψαι διὰ συνήθειαν λουτροῦ, ἅμα πέντε δρομώνων καὶ τῶν οἰκείων αὐτοῦ ἀνθρώπων, κατέλιπε τοὺς στρατηγοὺς καὶ τὸν λαόν, κελεύσας παρακονδακίζειν καὶ ὑποσῦραι αὐτοὺς ἐκ τοῦ ὀχυρώματος, καὶ πόλεμον πρὸς αὐτοὺς κροτῆσαι, εἰ τύχοι αὐτοὺς ἐξελθεῖν· εἰ δὲ μή, παρακαθίσαι αὐτοῖς, καὶ φυ*D*λάττειν ἐν τοῖς ἐρύμασιν. οἱ δὲ τοῦ καβαλλαρικοῦ τὸν βασιλέα φεύγειν διαφημίσαντες, καὶ φόβῳ συσχεθέντες, τῇ αὐτῇ*

1. *κατ' αὐτῶν* add. ex A. 3. *Δανουβίῳ* A, *Δανουβίου* vulg. *παρατάξας* A, *διατάξας* vulg. 10. *τελμάτων* A b, *παλμάτων* vulg. 19. *ῥεύμασιν* f. 20. *συσχεθέντες τῇ αὐτῇ* A, *συναχθέντες τοιαύτῃ* vulg.

taque tum mari tum terra militum manu expeditionem suscepit, armorum vi hostes locis occupatis deturbare meditatus, et per continentem quidem, et Olgo sic vocato Danubioque vicinas terras pedestres copias composuit, et ad vicinas fluminis oras naves applicuit. porro Bulgari tam repentinum atque numerosum belli ordinem conspicati, in salutis desperationem coniecti, in memoratum praesidium se recipientes, in tuto sese composuere. tres itaque vel etiam dies quatuor ex huiusmodi praesidio pedem efferre non ausi, sed nec Romani propter adiacentium paludum occasionem ad conflictum descendere confisi, haerent ex parte utraque; tum certe impura gens, Romanorum imbecillitate et mollitie conspecta, animos recepit, et ad bellum committendum alacrior effecta est. interim imperator acri pedum dolore vexatus balnei facilius et commodius habendi gratia cum solis dromonibus quinque nonnullisque palatii domesticis Mesembriam redire coactus, exercitu ducibusque velitari iussis, et hostes e praesidio pellicere, et tandem cum eis rigido Marte, si tamen foras auderent prorumpere, sin minus, obsidione circumcingere, et in suis munimentis occlusos observare, castris abscessit. equites imperatorem fugere

φυγῇ ἐχρήσαντο μηδενὸς διώκοντος. οἱ δὲ Βούλγαροι τοῦτο V. 238
θεασάμενοι ἐπεδίωκον ὀπίσω αὐτῶν, καὶ τοὺς πλείστους ξίφει
ἀνεῖλον, πολλοὺς δὲ καὶ ἐτραυμάτισαν, καὶ καταδιώξαντες
αὐτοὺς μέχρι τοῦ Δανουβίου, καὶ τοῦτον περάσαντες, καὶ ἐλ-
θόντες εἰς τὴν λεγομένην Βάρναν, πλησίον Ὀδύσσου καὶ τοῦ
ἐκεῖσε μεσογείου, καὶ τὸν τόπον ἑωρακότες ἐν πολλῇ ἀσφαλείᾳ
διακείμενον, ἐκ μὲν τῶν ὄπισθεν διὰ τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ,
ἔμπροσθεν δὲ καὶ ἐκ πλαγίων διὰ κλεισουρῶν καὶ τῆς Ποντικῆς
θαλάσσης, κυριευσάντων δὲ αὐτῶν καὶ τῶν παρακειμέ- P. 299
νων Σκλαβινῶν ἐθνῶν τὰς λεγομένας ἑπτὰ γενεάς, τοὺς μὲν
Σεβέρεις κατῴκισαν ἀπὸ τῆς ἔμπροσθεν κλεισούρας Βερεγά-
βων ἐπὶ τὰ πρὸς ἀνατολὴν μέρη, εἰς δὲ τὰ πρὸς μεσημ-
βρίαν καὶ δύσιν μέχρι Ἀβαρίας τὰς ὑπολοίπους ἑπτὰ γενεὰς
ὑπὸ πάκτων ὄντας· ἐν τούτοις οὖν πλατυνθέντων αὐτῶν
ἐγαυρίασαν, καὶ ἤρξαντο τὰ ὑπὸ τὴν Ῥωμαϊκὴν πολιτείαν
ὄντα· κάστρα τε καὶ χωρία ἐπιρρίπτειν καὶ αἰχμαλωτίζειν.
ὅθεν ἀναγκασθεὶς ὁ βασιλεὺς εἰρήνευσε μετ' αὐτῶν, ἐτήσια
αὐτοῖς συμφωνήσας παρέχειν πάκτα ἐπ' αἰσχύνῃ Ῥωμαίων B
διὰ πλῆθος πταισμάτων· θαυμαστὸν γὰρ ἦν ἀκοῦσαι τοῖς
μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς, ὅτι ὁ πάντας ἑαυτῷ ὑποτελεῖς κατα-

3. *καὶ* ante *ἐτρ.* add. ex A. 7. *τοῦ* add. ex A. 8. *καὶ* ante *τῆς* om. A f. 11. *κατῴκησαν* vulg. 13. *ὑπολοίπους* A, *ὑπολοιπὰς* vulg. 14. *πάκτων* A, *πάκτου* vulg. 19. *ἀκουόμενον* A a, *ἀκούομεν* f.

rati, timore animis concepto in unum globum collecti, pari quoque fuga nullo persequente aut excitante usi sunt. Bulgari eo spectaculo exciti, fugientes retro insequuntur, et his quidem necem, aliis vulnera gladiis inferunt, reliquos ad Danubium usque coram se fugant. tum vero flumine traiecto, Barnam ita dictam, urbem Odysso vicinam, et mediterraneos agros perveniunt. cumque locum omnem retrorsum ab amne Danubio, ante vero et ab utroque latere clusuris sive montium angustiis et mari Pontico probe munitum conspexissent, et Sclavinorum illic degentium septem generationes, quae dicuntur, in potestatem redegissent, Seberenses quidem ab anteriore Beregaborum clusura ad orientales plagas, meridiem vero et occidentem versus ad Abarum usque reliquas gentes septem sibi vectigales factas, illuc transtulit ac collocavit. in hunc itaque modum dilatatis et expansis ditionis eorum terminis, Romanae rei publicae urbes et oppida animis in superbiam elati diruere ac depraedari coeperunt. ex quo imperator coactus pacem cum eis agere, et exigente delictorum nostrorum numero, non sine magno Romani nominis dedecore, pactam annuatim pecuniam eisdem persolvere. et sane res auditu mirabilis tum nostratibus extitit, tum exteris, eos, qui universas gentes, qua ab ortu ad occasum, rursusque a

στησάμενος, τούς τε κατὰ τὴν ἑῴαν καὶ δύσιν καὶ ἄρκτον καὶ μεσημβρίαν, ὑπὸ τοῦ μυσαροῦ καὶ νεοφανοῦς ἔθνους ἡττήθη. ἀλλ' οὗτος μὲν ἐκ προνοίας θεοῦ τοῦτο συμβεβηκέναι Χριστιανοῖς πιστεύσας, εὐαγγελικῶς διανοησάμενος, εἰρήνευσεν· καὶ ἦν ἕως τελευτῆς αὐτοῦ ἠρεμῶν ἐκ πάντων πολέμων, σπουδὴν ἔχων ἐξαίρετον ἑνῶσαι τὰς ἁπανταχῆ διῃρημένας ἁγίας C τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας ἀπὸ τῶν χρόνων Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως καὶ προπάππου αὐτοῦ, καὶ Σεργίου τοῦ κακόφρονος καὶ Πύρρου, τῶν ἀναξίως ἡγησαμένων τοῦ θρόνου Κωνσταντινουπόλεως, μίαν τε θέλησιν καὶ μίαν ἐνέργειαν ἐπὶ τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δογματισάντων, ὧν τὰς κακοδοξίας ἀνατρέψαι σπουδάζων ὁ Χριστιανικώτατος βασιλεὺς σύνοδον οἰκουμενικὴν συναθροίσας ἐπισκόπων σπθ' ἐν Κωνσταντινουπόλει, τά τε προκεκυρωμένα ἐν ταῖς προλαβούσαις ἁγίαις καὶ οἰκουμενικαῖς πέντε συνόδοις ἐπεβεβαίωσε δόγματα, καὶ τὸ τῶν δύο θελημάτων καὶ ἐνεργειῶν εὐσεβὲς θεσπισθῆναι δόγμα συνεψηφίσατο κατὰ D τὴν αὐτὴν ἁγίαν καὶ ἀκριβεστάτην ἕκτην οἰκουμενικὴν σύνοδον, ἧς ἐξῆρχον ὁ αὐτὸς πανευσεβὴς βασιλεὺς Κωνσταντῖνος καὶ οἱ εὐσεβεῖς ἱεράρχαι.

3. οὗτος A, οὕτως vulg. 5. πολεμίων A. 10. μίαν τε A. μίαν δὲ vulg. μίαν οὐσίαν ἐνεργείας f. 12. σπουδάζων] δοξάζων f. 14. κατά τε τὰ A. 15. προλαβούσαις add. ex A. πέντε add. ex A. 16. δύο add. ex A. 17. πεισθῆναι f. 19. ἐξῆρχον A, ἐξῆρχεν vulg. πανεύφημος f.

meridie ad septentrionem longe lateque excurrit orbis, vectigales olim sibi fecere, nunc ab ista abominanda et nuper enata gente esse superatos. verumtamen imperator istud ex dei providentia contingere arbitratus, ceu evangelii sensu mente probe percepto, pacem fecit, atque ita demum reliquum vitae suae spatium sine ullis bellorum tumultibus tranquillum exegit, id prae caeteris summo studio procurans, ut sanctae dei ecclesiae dissidium ubique passae a temporibus Heraclii imperatoris proavi sui, et vesani Sergii et Pyrrhi, qui Cpoleos throno indigne praefecti unam voluntatem unamque item actionem in domino et deo et salvatore nostro Iesu Christo docebant, in unionem atque concordiam revocaret. istorum insanas atque impias opiniones christianissimus imperator omnino subvertere cum maxime studeret, universale concilium episcoporum ducentorum et octoginta novem congregans, decreta a prioribus quinque sanctis et oecumenicis conciliis antea sancita confirmavit, piumque ac rectum de duabus voluntatibus atque actionibus dogma per istud sanctum atque accuratissimum sextum oecumenicum concilium promulgari atque statui decrevit. concilio praefuere piissimus imperator Constantinus, piique sacrorum antistites.

Ἀράβων ἀρχηγοῦ Ἰζὶδ ἔτος α΄. A.M.6172
Τούτῳ τῷ ἔτει συνηθροίσθη ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ
ἕκτη σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει τῶν σπθ΄ ἐπισκόπων καὶ
πατέρων κατ' ἐπιτροπὴν τοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως Κων- P.300
σταντίνου.
Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπώσατο Κωνσταντῖνος τοὺς ἀδελφοὺς A.M.6173
αὐτοῦ τῆς βασιλείας Ἡράκλειον καὶ Τιβέριον, καὶ μόνος ἐβα- V.239
σίλευσε σὺν Ἰουστινιανῷ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. B
Τούτῳ τῷ ἔτει Μουχτὰρ ὁ ψεύστης τυραννήσας ἐπικρα- A.M.6174
τὴς γέγονε τῆς Περσίδος, ἀπεκάλει δὲ ἑαυτὸν προφήτην. καὶ
ἐταράχθησαν οἱ Ἄραβες.
Ἀράβων ἀρχηγοῦ Μαρουὰμ ἔτος α΄. A.M.6175
Τούτῳ τῷ χρόνῳ ἀπεβίω Ἰζίδ, καὶ ταραχθέντες οἱ Ἄρα- C
βες τοῦ Ἐθρίβου διηγέρθησαν, καταστήσαντες ἀρχηγὸν ἑαυ-
τοῖς Ἀβδελᾶν τινὰ υἱὸν Ζουβέρ. καὶ συναχθέντες οἱ Φοίνι-
κες καὶ οἱ Παλαιστινοὶ ἔρχονται ἐπὶ τὴν Δαμασκόν, καὶ ἕως
τοῦ Γαβηθᾶ πρὸς Ἀσὰν ἀμηρᾶν Παλαιστίνης· καὶ δίδωσι
χεῖρας δεξιὰς τῷ Μαρουάμ· καὶ ἱστῶσιν αὐτὸν ἀρχηγόν,
καὶ ἀμηρεύει μῆνας ἐννέα. καὶ τελευτήσαντος αὐτοῦ, Ἀβι-
μέλεχ ὁ υἱὸς αὐτοῦ διαδέχεται τὴν ἀρχήν, ἀμηρεύσας ἔτη

3. *ἁγίων ἐπ.* A. 9. *Μουχτὰρ* A, *Μουχὰρ* vulg. 10. *ἀπεκάλει* A, *ἐπεκάλει* vulg. 13. *χρόνῳ*] *ἔτει* A. 14. *Ἐθρίβου* a, *Ἐθρίου* A, *Αἰθρίβου* vulg. cfr. pag. 530, 4. 15. *Σουβὲρ* A. *οἱ Φοίνικες καὶ οἱ Παλαιστινοὶ* A, *οἱ Φοινίκης καὶ οἱ Παλαιστίνης* vulg. 17. *πρὸς Σάσαν* A. 19. *τελευτήσας Ἀβιμέλεχ* b.

Arabum ducis Izid annus primus. A.C.672
Hoc anno sanctum et universale concilium sextum ducentorum
octoginta novem episcoporum et patrum pii imperatoris Constantini
nutu Cpoli congregatum est.
Hoc anno Constantinus fratres suos Heraclium et Tiberium ab A.C.673
imperii dignitate removit, solusque cum Iustiniano filio imperavit.
Hoc anno Muchar impostor tyrannide excitata, Persidem in po- A.C.674
testatem accepit. is prophetam se praedicabat, ex quo tumultus in-
ter Arabes emerserunt.
Arabum ducis Marvam annus primus. A.C.675
Hoc anno Izid fato extinctus est. ex quo Arabes ad Ethribum
positi tumultuati sunt: tandem uno impetu moti Abdelam quendam
filium Zuber ducem sibi praefecerunt. qui vero Phoenicem et Palae-
stinam incolunt, in unum convenientes, Damascum, deinde Gabetham
ad Asan Palaestinae ameram proficiscuntur, manusque dexteras Mar-
vam dantes ducem constituerunt, qui etiam amerae dignitatem men-
ses novem sustinuit, eoque mortuo Abimelech eius filius principatum

κα', καὶ χειροῦται τοὺς τυράννους, καὶ ἀποκτείνει τὸν Ἀβδε-
D *λᾶν υἱὸν Ζουβὲρ καὶ διάδοχον.*

A.M. 6176 *Ἀράβων ἀρχηγοῦ Ἀβιμέλεχ, Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκό-*
που Θεοδώρου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐγένετο λοιμὸς καὶ θανατικὸν μέγα ἐν
Συρίᾳ καὶ Ἀβιμέλεχ ἐκράτησε τοῦ ἔθνους. τῶν δὲ Μαρδαϊ-
τῶν ἐπιτιθεμένων τοῖς μέρεσι τοῦ Λιβάνου, καὶ λοιμοῦ ἐπι-
κρατοῦντος, ὁ αὐτὸς Ἀβιμέλεχ τὴν ἐπὶ Μαυΐου ζητηθεῖσαν
εἰρήνην αἰτεῖται, ἀποστείλας πρέσβεις πρὸς τὸν βασιλέα, τὰς
P. 301 *αὐτὰς τξε' χιλιάδας τοῦ χρυσοῦ νομισμάτων συνθέμενος τε-*
λεῖν, καὶ τοὺς τξε' δούλους, καὶ ὁμοίως εὐγενεῖς ἵππους τξε'.

A.M. 6177 *Τούτῳ τῷ ἔτει ἀνεπαύθη ὁ εὐσεβὴς βασιλεὺς Κωνσταν-*
τῖνος κρατήσας ἔτη ιζ', καὶ ἐβασίλευσεν Ἰουστινιανὸς ὁ υἱὸς
αὐτοῦ.

Ἰστέον ὅτι μάτην ληρωδῶς φλυαροῦσί τινες λέγοντες,
μετὰ τέσσαρα ἔτη γεγονέναι τοὺς παρ' αὐτοῖς φημιζομένους
B *τῆς ἕκτης συνόδου κεφαλαιώδεις τύπους. ὡς γὰρ ἐν πᾶσι*
V. 240 *ψευδηγοροῦντες ἐλέγχονται, ἀποδείκνυνται καὶ ἐν τούτοις μη-*
δὲν ἀληθὲς λέγοντες. ἡ γὰρ ἀκριβὴς χρονικὴ ἀποσημείωσις
τὴν κατὰ τῶν μονοθελητῶν ἁγίαν οἰκουμενικὴν ἕκτην συνο-

10. *αὐτὰς* add. ex A. *νομίσματα* A f. 12. *ἀνεπαύθη* A, *ἀνεπάη* vulg. 15. *μάτην* om. f. 19. *ἀληθῶς* A. *χρονικὴ* add. ex A.

assequitur declaratus ameras, annos viginti et unum, tyrannosque subegit, et Abdelam Zuber filium et successorem potestatis occidit.

A.C. 676 Arabum ducis Abimelech, Cpoleos episcopi Theodori annus primus.

Hoc anno fames et pestilentia magna Syriae incubuit, et gentis imperium Abimelech obtinuit. Mardaitis autem circa Libani regionem excurrentibus, et invalescente pestilentia, pacem prius sub Mavia expetitam ipse denuo requirit per legatos ad imperatorem missos, et trecentas sexaginta quinque chiliades nummorum aureorum, servos totidem et generosorum equorum gregem numero non imparem daturum se annuatim paciscitur.

A.C. 677 Hoc anno pius imperator Constantinus, cum annos septemdecim imperasset, in pace obdormivit. filius autem eius Iustinianus imperium collegit.

Observandum hominum delirium mentis passorum instar in vanum eos nugari, qui scriptis suis celebratos sexti concilii capitulares typos exactis postmodum annis quatuor editos affirmant. ut enim in plerisque mendacia effutire deprehenduntur, ita et in istis nihil sani verique asserere. accurata quippe temporum ratio et designatio sanctum universale sextum concilium verum monotheletarum excidium

δον ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου ἐκγόνου Ἡρακλείου γενέσθαι λέγει, ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ͵ϛροβ΄. καὶ ὅτι μετὰ τοῦτο ἐβασίλευσεν ὁ αὐτὸς Κωνσταντῖνος ἔτη πέντε, καὶ τελευτήσαντος αὐτοῦ, ἐμονάρχησεν Ἰουστινιανὸς ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη δέκα. ἐκβληθέντος δὲ Ἰουστινιανοῦ ἐκράτησεν Λεόντιος ἔτη γ΄, καὶ μετὰ Λεόντιον Τιβέριος ὁ καὶ Ἀψίμαρος ἔτη ζ, καὶ πάλιν Ἰουστινιανὸς ὁ ἐκβλη- C θεὶς ἔτη ϛ΄. ὡς εὑρίσκεσθαι ἐξ αὐτῶν τῶν δεδομένων τύπων τῷ β΄ ἔτει τῆς ἐσχάτης βασιλείας τοῦ αὐτοῦ ῥινοκοπημένου Ἰουστινιανοῦ ἐκτεθεῖσθαι αὐτοὺς περιέχοντας ἐν τῷ γ΄ τύπῳ ταῖς λέξεσιν οὕτως· συνορῶμεν ὅτι τοὺς μὲν δυσὶ γάμοις περιπαρέντας, καὶ μέχρι τῆς ιε΄ τοῦ παρελθόντος Ἰανουαρίου μηνὸς τῆς παρελθούσης δ΄ ἰνδικτιῶνος ἔτους ͵ϛρϟθ΄ δουλωθέντας τῇ ἁμαρτίᾳ, καὶ μὴ ἐκνήψαντας, προελόμεθα καθαιρέσει κανονικῇ ὑποβαλεῖν. καὶ μεθ᾽ ἕτερα· τοὺς δὲ μετὰ τὴν χειροτονίαν γάμῳ ἑνὶ παρανόμως προσομιλήσαντας, τοῦτ᾽ ἔστι πρεσβυτέρους καὶ διακόνους καὶ ὑποδιακόνους, ἤδη ἐπὶ D βραχύν τινα χρόνον εἰρχθέντας τῆς ἱερᾶς λειτουργίας καὶ ἐπιτιμηθέντας, αὖθις αὐτοὺς ἐν τοῖς οἰκείοις ἀποκαταστῆναι βαθμοῖς, μηδαμῶς ἑτέρῳ μείζονι προκόπτοντας βαθμῷ, προδήλως διαλυθέντος αὐτοῖς τοῦ ἀθέσμου συνοικεσίου. ὥστε

2. λέγεται A f. 7. πάλιν Ἰουστ. A, πάλιν ὁ Ἰ. vulg. 8. ἐκδεδομ. A. 12. τοῦ add. ex A. 14. ἐκνῆψαι αὐτοὺς προελομένους A f. 15. ὑποβάλαι f. 19. ἐν add. ex A.

imperatoris Constantini Heraclii pronepotis anno duodecimo celebratum affirmat, anno a mundi conditu sexies millesimo centesimo septuagesimo secundo, ipsumque Constantinum annos posthac quinque imperasse, eoque vivis erepto, Iustinianum eius filium monarchiam tenuisse annos decem, eiecto Iustiniano, Leontium tyrannide potitum annos tres, post hunc Tiberium, qui etiam Apsimarus, annos septem regnasse, ejectumque prius Iustinianum denuo restitutum imperio annos sex, adeo ut ex ipsis editis concilii typis sive canonibus anno secundo imperii Iustiniano naribus mutilato restituti eos primum promulgatos aperte comperiamus. tertio siquidem canone in haec verba legimus: matura consilii discussione praehabita, eos, qui duobus coniugiis implicati fuere, et ad praeteriti mensis Ianuarii diem decimum quintum, praeteritae quartae indictionis, anni sexies millesimi centesimi nonagesimi noni peccati servituti obnoxios se voluere, nec ullo pacto resipiscere, canonicae depositioni subiicere decrevimus. et quibusdam interpositis: eos vero qui post ordines susceptos uno licet coniugio se devinxerint, id est presbyteros, diaconos et subdiaconos, brevi temporis spatio sacris ministeriis prohibitos et poenis castigatos propriis

ἐξ αὐτῆς τῆς χρονικῆς ἀποσημειώσεως ἀριδήλως φαίνεσθαι συναγόμενα ἀπὸ τῆς ἁγίας οἰκουμενικῆς ἕκτης συνόδου ἕως τῶν ἐκδεδομένων τύπων ἔτη κζ, πατριαρχοῦντος ἐν τῇ ἁγίᾳ οἰκουμενικῇ συνόδῳ Κωνσταντινουπόλεως Γεωργίου, ἔτος ἄγον-
P. 302 τος τῆς πατριαρχίας γ', καὶ μετὰ τὴν σύνοδον πατριαρχήσαντος ἄλλα ἔτη γ', μετὰ δὲ τοῦτον Θεοδώρου ἔτη γ', καὶ Παύλου ἔτη ζ, καὶ Καλλινίκου ἔτη ιβ', καὶ Κύρου ἔτη β', ὡς συνάγεσθαι καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν πατριαρχῶν ἔτη κζ· ἀπὸ δὲ τῶν ἐκδεδομένων τύπων ἕως τοῦ τετάρτου ἔτους Φιλιππικοῦ ἔτη πέντε· καὶ ἐν τῷ αὐτῷ πρώτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Φιλιππικοῦ γενέσθαι ἐμμανῆ σύνοδον κατὰ τῆς ἁγίας οἰκουμενικῆς ἕκτης συνόδου· καὶ ἐξωσθέντος Κύρου τῷ ϛ' ἔτει τῆς πατριαρχίας αὐτοῦ, γενέσθαι Ἰωάννην πατριάρχην τῆς Κωνσταντινουπόλεως, Ἀνδρέαν δὲ μητροπολίτην τῆς Κρήτης καὶ
B Γερμανὸν μητροπολίτην Κυζίκου, ὑπογράψαντας προδήλως, καὶ ἀναθεματίσαντας μετὰ πάντων τῶν κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τὴν προρρηθεῖσαν κατὰ τῶν μονοθελητῶν ἁγίαν οἰκουμενικὴν ϛ' σύνοδον· μετὰ δὲ ἔτη γ' τελευτήσαντος Ἰωάννου, μετατεθῆναι Γερμανὸν ἀπὸ Κυζίκου, καὶ πατριαρχῆσαι Κωνσταντινουπόλεως ἔτη δεκαπέντε, καὶ τῷ ιγ' ἔτει τῆς βα-

6. μετὰ δὲ — — ἔτη γ' om. b. 6. καὶ Παύλου — — ἔτη ιβ' om. A. 9. ἔτους add. ex A. 10. τῆς βασιλείας add. ex A. 11. οἰκουμενικῆς add. ex A. 14. τῆς Κρήτης A, Κρ. vulg. 16. αὐτοὺς om. A. 20. ἔτει add. ex A.

demum gradibus denuo restitui, alio superiore nusquam promovendos, nimirum illegitimo contubernio palam prius dissoluto. ex ipsa itaque temporum designatione a celebrata sancta universali sexta synodo usque ad editos canones eius nomine promulgatos aperte colliguntur anni viginti septem, patriarcham nimirum agente in sancta oecumenica synodo Georgio, cuius patriarchatus annus tertius numerabatur, cuique post synodum alii tres in dignitate exacti sunt. post hunc vero Theodorus annos tres, Paulus annos septem, Callinicus annos duodecim, Cyrus denique annos duos sedit, adeo ut ex ipsis patriarcharum aetatibus anni viginti septem dilucide computentur, a canonum vero promulgatione usque ad annum quartum Philippici anni quinque intercedant, primo autem imperii ipsius Philippici anno insanum conciliabulum adversus sanctum oecumenicum concilium celebratum sit, Cyroque expulso sub sextum patriarchatus sui annum Ioannes Cpoleos patriarcha factus fuerit; Andreas autem Cretae metropolita et Germanus Cyzici pariter metropolita insano illi concilio manifesto subscripserint, et cum omnibus eiusdem aetatis episcopis celebratum adversus monotheletas praefato more sanctum sextum concilium anathemate proscripserint; post annos tres vero mortuo Ioanne, Germanus Cyzico translatus sit Cpolim et pa-

σιλείας Λέοντος ἐξορισθῆναι, καὶ γενέσθαι Ἀναστάσιον, καὶ πατριαρχῆσαι ἔτη κδ'· καὶ μετ' αὐτὸν Κωνσταντῖνον ἔτη δώδεκα, καὶ Νικήταν τεσσαρεσκαίδεκα, καὶ Παῦλον πέντε, καὶ Ταράσιον κα', καὶ Νικηφόρον η', καὶ Θεόδοτον ς', καὶ Ἀντόνιον ις', καὶ Ἰωάννην τὸν λεκανόμαντιν ἔτη ς' καὶ μῆνα α'. C

Ἰουστινιανοῦ βασιλέως Ῥωμαίων ἔτος α'. A.M. 6178

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀποστέλλει Ἀβιμέλεχ πρὸς Ἰουστινιανὸν V. 241 *βεβαιῶσαι τὴν εἰρήνην· καὶ ἐστοιχήθη ἡ εἰρήνη οὕτως· ἵνα ὁ βασιλεὺς παύσῃ τὸ τῶν Μαρδαϊτῶν τάγμα ἐκ τοῦ Λιβάνου,* D *καὶ διακωλύσῃ τὰς ἐπιδρομὰς αὐτῶν· καὶ Ἀβιμέλεχ δώσῃ τοῖς Ῥωμαίοις καθ' ἑκάστην ἡμέραν νομίσματα χίλια καὶ ἵππον καὶ δοῦλον· καὶ ἵνα ἔχωσιν κοινῶς κατὰ τὸ ἴσον τοὺς φόρους τῆς Κύπρου καὶ Ἀρμενίας καὶ Ἰβηρίας. καὶ ἔπεμψεν ὁ βασιλεὺς Παῦλον τὸν μαγιστριανὸν πρὸς Ἀβιμέλεχ ἀσφαλίσασθαι τὰ στοιχηθέντα· καὶ γέγονεν ἔγγραφος ἀσφάλεια μετὰ μαρτύρων. καὶ φιλοτιμηθεὶς ὁ μαγιστριανὸς ὑπέστρεψεν. καὶ πέμψας ὁ βασιλεὺς προσελάβετο τοὺς Μαρδαΐτας χιλιάδας ιβ', τὴν Ῥωμαϊκὴν δυναστείαν ἀκρωτηριάσας. πᾶ-*

1. *ἐξορισθῆναι, καὶ* A, *ἐξωσθέντος* vulg. 5. *λεκανόμαντιν* A, — *μάντην* vulg. 6. *μῆνα α'*] *μῆνας* A f. 9. *ἡ* add. ex A. 10. *παύσῃ τὸ* A, *παύσῃ διὰ τὸ* vulg. 11. *δώσει* A. 13. *κοινῶς* A, *κοινὰ* vulg. 15. *τὸν* add. ex. A.

triarchatum tenuerit annos quindecim, eodemque sub imperatoris Leonis annum decimum tertium sede pulso, Anastasius fuerit institutus, et annos viginti quatuor in patriarchatu numeraverit: hunc Constantinus exceperit annos duodecim, deinde Nicetas quatuordecim, mox Paulus quinque, tum Tarasius uno et viginti, Nicephorus octo, Theodotus sex, Antonius sexdecim, denique Ioannes lecanomantes annos sex et mensem unum.

Romanorum imperatoris Iustiniani annus primus.

Hoc anno Abimelech firmandae pacis ergo ad Iustinianum legatos misit. his autem conditionibus pax inita, ut imperator Mardaitarum agmen e Libano prorumpens comprimeret et impediret eorum excursiones, Abimelech vero in singulos dies mille nummos aureos, et equum, et servum imperatori penderet; et uterque princeps iusta et aequali portione Cypri, Armeniae et Iberiae vectigalia inter se dividerent. imperator Paulum magistrianum confirmandae pacis causa ad Abimelech delegavit, cautioque in scriptis coram testibus facta est. et magistrianus honorifice exceptus ad imperatorem revertit. et misso edicto Mardaitas ad duodecim millia imperator, Romanam potentiam eo facto mutilaturus, e loco priore sustulit. quae enim civitates in montium cacuminibus sitae incoluntur ab Arabibus a Mo- A.C. 678

P. 303 σαι γὰρ νῦν οἰκούμεναι παρὰ τῶν Ἀράβων εἰς τὰ ἄκρα πόλεις ἀπὸ Μοψουεστίας καὶ ἕως τετάρτης Ἀρμενίας ἀνίσχυροι καὶ ἀοίκητοι ἐτύγχανον διὰ τὴν ἔφοδον τῶν Μαρδαϊτῶν, ὧν παρασταλέντων, πάνδεινα κακὰ πέπονθεν ἡ Ῥωμανία ὑπὸ τῶν Ἀράβων μέχρι τοῦ νῦν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει πέμπει Ἀβιμέλεχ Ζίανδον τὸν ἀδελφὸν Μαΐου εἰς Περσίδα κατὰ Μουχτὰρ τοῦ ψεύστου καὶ τυράννου. καὶ ἀνῃρέθη Ζίανδος ὑπὸ Μουχτάρ. καὶ ἀκούσας Ἀβιμέλεχ ἔρχεται εἰς Μεσοποταμίαν, καὶ τυραννεῖται ὑπὸ B Σαΐδου· ὃν ἐπανελθὼν διὰ λόγου τὴν Δαμασκὸν πέπεικεν ἀνοῖξαι τὴν προκαταληφθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ, καὶ μετὰ τοῦτο δολοφονεῖ αὐτόν. Ἰουστινιανὸς δὲ νεώτερος ὤν, ὡς ιϛ' χρόνων, καὶ ἀβούλως τὰ κατ' αὐτὸν διοικῶν, ἀποστέλλει Λεόντιον τὸν στρατηγὸν ἐπὶ τὴν Ἀρμενίαν μετὰ Ῥωμαϊκῆς δυνάμεως, καὶ τοὺς ἐκεῖσε Σαρακηνοὺς κτείνας, ὑποτάσσει Ῥωμαίοις ὡσαύτως καὶ Ἰβηρίαν καὶ Ἀλβανίαν, Βουλκακίαν τε καὶ Μηδίαν. καὶ φορολογήσας τὰς χώρας, πάμπολλα χρήματα τῷ C βασιλεῖ ἀπέστειλεν· Ἀβιμέλεχ δὲ ταῦτα μεμαθηκώς, καταλαμβάνει τὸ Κερκίσιον, καὶ τὴν Θεούπολιν ὑπέταξεν.

2. τετάρτης A, δὲ τῆς δ' vulg. 3. ὧν A, τῶν vulg. 6. Ζίαδον A. 7. Μουχτὰρ A ubique, Μουχὰρ vulg. 14. ἐπὶ τὴν A, κατὰ τὴν vulg. 16. Βουλκανίαν f, Βουκανίαν mg. Par. ex Anastasii Bucaniam. 19. Κερκήσιον a, Κίρσιον A f.

psuestiae termino ad quartam usque Armeniam, cunctae ob Mardaitarum, qui deinceps repressi sunt, excursiones munimentis infirmae et habitatoribus vacuae existebant. generum sane omnium calamitates et adversa quaevis in Romanam ditionem ab ea die in hanc usque horam Arabum opera inundaverunt.

Hoc etiam anno Abimelech Ziandum fratrem Maviae adversus impostorem et tyrannum Muchtar in Persidem misit, Muchtar vero Ziandum interfecit. accepto nuncio Abimelech in Mesopotamiam progreditur. interea Saïdus adversus eum rebellavit, Abimelech festine regressus Damascum, quam Saïdus sibi praeoccupaverat, data securitatis fide aperiri suadet, cuius ille oblitus perduelli dolo mortem intulit. Iustinianus porro cum iunior adhuc, annorum videlicet sexdecim, existeret, et suis inconsultis rei publicae negotia quaevis administraret, Leontium ducem cum Romanis copiis in Armeniam misit. hic Saracenis, qui illic aderant, occisis, Armeniam Romanae ditioni subiicit, quemadmodum et Iberiam et Albaniam et Bulcaciam et Mediam, et vectigalibus per singulas quasque provincias collectis, ingentem divitiarum acervum ad imperatorem transmisit. his auditis Abimelech Cercisium profectus, Theopolim subegit.

Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Παύλου ἔτος α'. A.M. 6179
Τούτῳ τῷ ἔτει ἐγένετο λιμὸς ἐν Συρίᾳ· καὶ πολλοὶ εἰσ-
ῆλθον εἰς Ῥωμανίαν. καὶ ἐλθὼν ὁ βασιλεὺς εἰς Ἀρμενίαν
ἐκεῖ ἐδέξατο τοὺς ἐν τῷ Λιβάνῳ Μαρδαΐτας, χάλκεον τεῖχος D
διαλύσας. παρέλυσε δὲ καὶ τὴν μετὰ τῶν Βουλγάρων παγιω-
θεῖσαν εἰρήνην, διαταράξας τοὺς ὑπὸ τοῦ οἰκείου πατρὸς ἐνορ-
δίνους γεγονότας τύπους. καὶ κελεύει περᾶσαι ἐπὶ τὴν Θρᾴ- V.242
κην τὰ καβαλλαρικὰ θέματα, βουλόμενος τούς τε Βουλγάρους
καὶ τὰς Σκλαβινίας αἰχμαλωτίσαι.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Ἰουστινιανὸς κατὰ Σκλα- A.M. 6180
βινίας καὶ Βουλγαρίας. καὶ τοὺς μὲν Βουλγάρους πρὸς τὸ
παρὸν ὑπηντηκότας ὤθησεν. μέχρι δὲ Θεσσαλονίκης ἐκδρα- P. 304
μών, πολλὰ πλήθη τῶν Σκλάβων τὰ μὲν πολέμῳ, τὰ δὲ προσ-
ρυέντα παραλαβών, εἰς τὰ τοῦ Ὀψικίου διὰ τῆς Ἀβύδου πε-
ράσας κατέστησε μέρη. ἐν δὲ τῷ ὑποστρέφειν ὁδοστατηθεὶς
ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ἐν τῷ στενῷ τῆς κλεισούρας μετὰ σφα-
γῆς τοῦ οἰκείου λαοῦ καὶ τραυματίας πολλῆς μόλις ἀντιπα-
ρελθεῖν ἠδυνήθη.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ Ἀβδελᾶς ὁ Ζουβὲρ Μούσαβον τὸν
ἴδιον ἀδελφὸν πέμπει κατὰ Μουχτάρ· καὶ συμβαλὼν μετ' αὐ-
τοῦ τρέπεται ὁ Μουχτάρ, καὶ φεύγει ἐπὶ Συρίαν· καὶ φθά- B

5. καὶ add. ex A. 12. ὑπηντηκ. A, ὑπαντ. vulg. 21. ἐπὶ Συρ. A, εἰς Σ. vulg.

Cpoleos episcopi Pauli annus primus. A. C. 679
Hoc anno fames Syriae incubuit, eiusque plurimi incolae in Romanam ditionem migraverunt. imperator autem in Armeniam profectus Mardaitarum agmen, aereum illum imperii Romani murum in Libano prius consistentem et a se eversum, illic suscepit. pacem quoque cum Bulgaris firmatam solvit, foederum conditiones a patre concessas ipse perturbans ac omnino violans. et Bulgaros et Sclaviniae provincias in servitutem mittere meditatus, equestres legiones in Thraciam transire iussit.

Hoc anno Iustinianus in Bulgariam et Thraciam eduxit exerci- A. C. 680
tum. Bulgarosque sibi obviam cum armis factos tum primum repulit, et excursionibus subinde Thessalonicam usque habitis, immensum Sclavorum numerum, qua belli virtute domitum, qua sponte ad se transeuntem et deditum, e patria educens, ad Opsicii partes, traiecto Abydi freto, habitare decrevit. at in reditu intra compressos montes et clusurae angustias a Bulgaris interceptus, multis ex exercitu quum caesis, tum vulneratis, vix periculum superare et in oppositam partem transire valuit.

Eodem anno Abdelas Zuber filius Musabum fratrem germanum adversus Muchtarum mittit, qui cum eo pugna congressus, Muchtarum

σας αὐτόν, κτείνει αὐτόν. Ἀβιμέλεχ δὲ στρατεύει κατὰ Μουσάρου, καὶ νικήσας κτείνει αὐτόν· καὶ ὑπέταξε πᾶσαν τὴν Περσίδα.

A.M. 6181 Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπέστειλεν Ἀβιμέλεχ κατὰ τοῦ Ζουμεὶρ C Χαγὰν εἰς τὸ Μάκκα, καὶ κτείνει αὐτὸν ἐκεῖ ὁ Χαγάν. καὶ ὑποτάξας τῷ Ἀβιμέλεχ τὴν χώραν τοῦ Χαγὰν ἐναντιουμένην αὐτῷ, ἐνέπρησε τὸν οἶκον τοῦ εἰδώλου αὐτοῦ σὺν τῷ εἰδώλῳ τῆς σεβασμιότητος αὐτῶν· δι' ἣν αἰτίαν τὸν Χαγὰν στρατηγὸν τῆς Περσίδος προεβάλετο. καὶ ὑπετάγη τῷ Ἀβιμέλεχ ἡ Περσὶς καὶ ἡ Μεσοποταμία καὶ ἡ μεγάλη Ἀραβία τοῦ Ἐθρίβου· καὶ οἱ ἐμφύλιοι πόλεμοι αὐτῶν ἔπαυσαν.

A.M. 6182 Τούτῳ τῷ ἔτει τέλος ἔσχεν καὶ ἀπαλλαγὴν παντὸς πολέ- D μου ἡ τῶν Ἀράβων ἀρχή· καὶ εἰρήνευσεν Ἀβιμέλεχ, ὑποτάξας πάντας.

Τούτῳ τῷ ἔτει τὴν πρὸς Ἀβιμέλεχ εἰρήνην Ἰουστινιανὸς ἐξ ἀνοίας ἔλυσεν· καὶ γὰρ τὴν Κυπρίων νῆσον ἀλόγως μετοικῆσαι ἐσπούδασεν, καὶ τὸ σταλὲν χάραγμα παρὰ Ἀβιμέλεχ νεοφανὲς ὂν καὶ μηδέποτε γεγονὸς οὐ προσεδέξατο. πλῆθος δὲ Κυπρίων περώντων κατεποντίσθη, καὶ ἀπὸ ἀρρωστίας

5. τὸ Μάκκα A, τὸν Ἄκκα vulg. 13. τῶν add. ex A. ὑποτάξας πάντας A, ὑπ. καὶ εἰρηνεύσας πάντας vulg.

fugam arripere, et in Syriam se recipere coegit, eumque tandem in itinere praevertens, e medio sustulit. Abimelech vero adversus Musarum expeditione suscepta et victoria potitus, hostem neci dat, et universam Persidem suo subiugat imperio.

A. C. 681 Hoc anno Abimelech misit Chagan in Macca adversus Zumir arma moturum. Chagan autem Zumir deleto, provinciam Chagan ipsi inimicam sub Abimelech potestatem redegit, et idoli eius aedem igne succendit, sed et idolum summa religione ab eis cultum extinxit. eam ob rem Abimelech Chagan Persiae ducem instituit, atque ita Persia, Mesopotamia, magna Arabia, quae Ethribi, Abimelech imperio substernuntur, omniaque inter Arabes variis aetatibus agitata bella civilia cessavere.

A. C. 682 Hoc anno dissidiorum finem et praeliorum omnium exitum Arabum principatus obtinuit. et cum reliquos principes suo subiecisset imperio et populos in pace continuisset, ipse Abimelech pacem prosequi studuit.

Hoc anno compositam cum Abimelech pacem ex animi dementia Iustinianus solvit. Cypri quippe incolas in aliam regionem transportare stolide nulloque sano consilio meditatus est, nummosque figura recenter excogitata et hactenus omnino non visa ab Abimelech conflatos et in vectigal missos admittere recusavit. Cypriorum subinde multitudo ingens, cum mare traiiceret, submersa est, pars etiam in-

ὤλοντο· καὶ οἱ λοιποὶ ἐστράφησαν εἰς Κύπρον. καὶ ἀκού- P. 305
σας ταῦτα Ἀβιμέλεχ, ὑποκριθεὶς σατανικῶς, παρεκάλει μὴ
λυθῆναι τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ δεχθῆναι τὴν αὐτοῦ μονῆταν, ὡς
τῶν Ἀράβων μὴ καταδεχομένων τὴν τῶν Ῥωμαίων χαραγὴν V. 243
ἐν τοῖς ἰδίοις νομίσμασιν, τῆς ὁλκῆς τοῦ χρυσοῦ διδομένης
καὶ μιᾶς ζημίας τοῖς Ῥωμαίοις γινομένης ἐκ τοῦ νέα χαράσ-
σειν Ἄραβας. ὁ δὲ τὴν παράκλησιν εἰς φόβον νομίσας, οὐκ
ἐννοήσας, ὅτι τὸ σπουδαζόμενον αὐτοῖς ἦν παῦσαι τὴν τῶν
Μαρδαϊτῶν ἐπαγωγήν, καὶ οὕτω διὰ δοκουμένης εὐλόγου προ-
φάσεως λῦσαι τὴν εἰρήνην· ὃ καὶ ἐγένετο. καὶ ἀπέστελλεν
Ἀβιμέλεχ οἰκοδομῆσαι τὸν τοῦ Μακκᾶ ναόν. καὶ ἠθέλησεν B
ἐπᾶραι τοὺς κίονας τῆς ἁγίας Γεθσημανῆς. καὶ παρεκάλεσεν
αὐτὸν Σέργιός τις ἀνὴρ χριστιανικώτατος ὁ τοῦ Μανσοῦρ
γενικὸς λογοθέτης, καὶ λίαν ᾠκειωμένος τῷ αὐτῷ Ἀβιμέλεχ
καὶ πατρίκιος ὁ τούτου ἐφάμιλλος τῶν κατὰ τὴν Παλαιστίνην
Χριστιανῶν προύχων, ὁ ἐπίκλην Κλαισός, αἰτούμενοι μὴ γε-
νέσθαι τοῦτο, ἀλλὰ δι' ἱκεσίας αὐτῶν πεῖσαι Ἰουστινιανὸν
ἄλλους ἀποστεῖλαι ἀντ' αὐτῶν· ὅπερ καὶ γέγονεν.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουστινιανὸς ἀπελέξατο ἐκ τῶν μετοικι- A. C. 6183
σθέντων ὑπ' αὐτοῦ Σκλάβων, καὶ ἐστράτευσε χιλιάδας λ' καὶ C

6. *καὶ μιᾶς ζημίας τοῖς Ῥωμαίοις γινομένης* add. ex A. 11. *Μακᾶ* A, *Μαχὰ* c, *Μαῖκα* f, *Μαχῶ* vulg. 14. *ᾠκειωμένος* A, *οἰκ.* vulg. 16. *Κλαυσῆς* A, *Κλαῦσις* a. 18. *ὅπερ* A, *ὁ* vulg.

gruentibus morbis iactata interiit, reliqui Cyprum redierunt. horum accepto nuncio satanica vafritie Abimelech instructus, ac dolos parans, pacem a Iustiniano nusquam solvi precabatur: Arabibus insuper sculptam a Romanis figuram in consueto nummorum suorum usu vel conflatione approbantibus, monetam a se cusam admitti rogabat, maxime cum ex nova apud Arabes signata debitum in vectigal auri pondus Romani acciperent. ille Arabum preces metum existimans, nec id eis esse consilio, ut Mardaitarum cohibitis impressionibus ipsi verisimilis caussae obtentu pacem solverent, non animadvertit: quod demum factum est. misitque Abimelech qui templum Maccae construerent, iamque sanctae Gethsemanes columnas tollere paratum Sergius, vir Christiana pietate conspicuus, Mansur logotheta generalis et ipsi Abimelech summa necessitudine coniunctus, et patricius quidam eius collega, cognomento Claesus, Christianorum in Palaestina degentium praestantissimus, ambo ne id faceret deprecati sunt, polliciti se potius precibus suis cum Iustiniano acturos, ut alias in earum locum transmitteret, quod ita postmodum actum est.

Hoc anno ex deportatis in Asiam Sclavis viros bello idoneos ele- A. C. 683
git Iustinianus, et in exercitum ad triginta millia adlectos armis in-

ὁπλίσας αὐτοὺς ἐπωνόμασεν αὐτοὺς λαὸν περιούσιον, ἄρχοντά τε αὐτῶν Νέβουλον τοὔνομα. θαρρήσας δὲ εἰς αὐτοὺς γεγράφηκε τοῖς Ἄραψι μὴ ἐμμένειν αὐτὸν τῇ ἐγγράφως συμφωνηθείσῃ εἰρήνῃ. καὶ παραλαβὼν τὸν περιούσιον λαὸν καὶ πάντα τὰ καβαλλαρικὰ θέματα, ἐπορεύθη ἐν Σεβαστοπόλει τῇ παρὰ θάλασσαν. τῶν δὲ Ἀράβων ὑποκρινομένων καὶ μὴ αἱρουμένων λῦσαι τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ τῇ βασιλικῇ αἰτίᾳ καὶ προπετείᾳ τοῦτο πρᾶξαι ἀναγκαζομένων, ὁπλισθέντες καὶ D αὐτοὶ παρεγένοντο ἐν Σεβαστοπόλει, προσμαρτυρόμενοι τῷ βασιλεῖ τὰ μεθ' ὅρκον ἀναμεταξὺ αὐτῶν στοιχηθέντα μὴ διαστραφῆναι· ἐπεί τοί γε ἔκδικος καὶ κριτὴς ὁ θεὸς τῶν αἰτιῶν γενήσεται. τοῦ δὲ βασιλέως μηδὲ δι' ἀκοῆς ταῦτα ἀνασχομένου, ἀλλὰ πρὸς μάχην μᾶλλον κατεπείγοντος, τὸν τῆς εἰρήνης ἔγγραφον λόγον λύσαντες, καὶ ἐπὶ ὑψηλῆς ἄστας ἀντὶ φλαμούλου προάγειν κρεμάσαντες, κατὰ τῶν Ῥωμαίων ὥρμησαν, Μουαμὲδ στρατηγὸν ἔχοντες, καὶ συνέβαλον πόλεμον. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἡττήθησαν οἱ Ἄραβες. ὑποβαλὼν δὲ Μουαμὲδ τῷ συμμαχοῦντι Ῥωμαίοις στρατηγῷ τῶν Σκλάβων, P. 306 πέμπει αὐτῷ κουρκουρὸν γέμον νομισμάτων, καὶ πολλαῖς ὑποσχέσεσι τοῦτον ἀπατήσας πείθει προσφυγεῖν πρὸς αὐτοὺς μετὰ

7. λῦσαι add. ex A. 9. προσμαρτ. A, προμ. vulg. 10. στοιχηθέντα] συμφωνηθέντα A. διαστραφῆναι A, στραφῆναι vulg. 12. μηδὲ δι' ἀκοῆς A, μετ' ἀκοῆς vulg. 14. λύσας A f. 19. κουκουρὸν A f, κουρκουρὸν vulg.

struxit, quos aciem superabundantem nuncupavit, et eorum ductorem Nebulum. eorum robori confidens Arabibus scripsit, se pacis a se scriptae conditionibus non amplius stare posse. et superabundanti illa acie equestribusque legionibus eductis, Sebastopolim, quae ad mare est, contendit. Arabes ex adverso pacis se studiosos simulare, nec eam velle infringere, illius violandae causam ex imperatore stare, et ex eius praecipiti animo ad bellum renovandum cogi: deinde et ipsi arma induentes, Sebastopolim accedunt, ibique imperatorem obtestantur, ne pacta quae inter se invicem interposito iusiurando firmaverant, solveret, deum alioquin ultorem atque iudicem iniuriarum futurum. imperatore ne auditu quidem haec ferre passo, quin immo ad praelium quantocius procurrente, Arabes, scriptas de pace tabulas in aerem expansas et ex longa hasta flamuli vice suspensas praecedere iubentes, ipsi, Muamed duce, in Romanos irruunt, et bellum committunt. et primo quidem conflictu vincuntur Arabes. at Muamed, Sclavorum, qui cum Romanis auxiliares militabant, ducem clam tentans, transmissa ad eum pharetra nummis aureis plena, pluribus etiam pollicitis delinitum, cum sociorum viginti millibus ad suas partes trans-

καὶ κ' χιλιάδων, καὶ οὕτω Ῥωμαίοις τὴν φυγὴν περιεποιήσατο. τότε Ἰουστινιανὸς ἀνεῖλεν τὸ τούτων ἐγκατάλειμμα σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις παρὰ τῷ λεγομένῳ Λευκάτῃ τόπῳ κρημνώδει καὶ παραθαλασσίῳ κατὰ τὸν Νικομηδειάσιον κόλπον κειμένῳ.

Τούτῳ τῷ ἔτει Συμβάτιος ὁ πατρίκιος Ἀρμενίας μαθὼν A.M. 6185 τὴν τῶν Ῥωμαίων ἧτταν τὴν Ἀρμενίαν παρέδωκε τοῖς Ἄραψι, καὶ ὑπετάγη αὐτοῖς καὶ ἡ ἔσω Περσὶς ἡ λεγομένη Χωρασάν, καὶ φύεται ἐκεῖσε παράβουλος ὀνόματι Σαβῖνος, καὶ πολλοὺς B τῶν Ἀράβων ἀπέκτεινεν, καὶ αὐτὸν τὸν Χαγάνον παρ' ὀλίγον V. 244 τελείως ποταμόπνικτον ἐποίει. ἐκ τοτε ἐπὶ πλεῖον θρασυνθέντες οἱ Ἀγαρηνοί, τὴν Ῥωμανίαν ἐλυμήναντο.

Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Καλλινίκου ἔτος α'. A.M. 6186

Τούτῳ τῷ ἔτει ἔκλειψις ἡλίου γέγονεν μηνὶ Ὑπερβερε- C ταίῳ πέμπτῃ, ἡμέρᾳ πρώτῃ, ὥρᾳ τρίτῃ, ὥστε φανῆναί τινας λαμπροὺς ἀστέρας. καὶ ἐπεστράτευσε Μουαμὲδ τῇ Ῥωμανίᾳ, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς πρόσφυγας Σκλάβους ὡς ἐμπείρους τῆς Ῥωμανίας, καὶ πολλοὺς ᾐχμαλώτευσεν. ἐγένετο δὲ καὶ ἀναίρεσις τῶν χοίρων ἐν Συρίᾳ. Ἰουστινιανὸς δὲ εἰς τὰ τοῦ παλατίου κτίσματα ἐπεμελεῖτο. καὶ ἔστησε τὸ Ἰουστινια-

1. χιλιάδων] Σκλαβῶν A. 3. Λευκήτῃ A. 4. Νικομηδείσιον A e. 6. Σαββάτιος A. 7. Ῥωμαίων A, Ἀρμενίων vulg. 10. τὸν om. A. 17. τοὺς add. ex A. 19. χοίρων] οἴρων A. 20. κτίσματα] περιτειχίσματα A. ἔστησε] ἔκτισε A e f. τὸν — τρίκλινον A.

sire suadet. ita fugam, quam Romani tulerunt, ille mercatus est. sub id tempus Sclavorum reliquias, etiam mulieres et pueros, Iustinianus e medio sustulit ad Leucatam, locum praeruptum atque maritimum et ad Nicomediae situm littora.

Hoc anno Symbatius Armeniae patricius cognita Romanorum clade A. C. 685 Armeniam Arabibus tradidit, quibus etiam interior ad orientem Persia, Chorasan dicta, subiugata est: porro istic emersit novator nomine Sabinus, qui multos Arabes ad necem deduxit, ipsumque etiam Chaganum in amnem deiectum tantum non suffocavit. ex eo tempore Agareni ferociores et audentiores effecti per ditionem omnem Romanam grassati sunt.

Cpoleos episcopi Callinici annus primus. A. C. 686

Hoc anno mensis Hyperberetaei die quinto, prima hebdomadis feria, hora diei tertia defectus solis contigit, adeo ut astra nonnulla manifeste apparerent. Muamed etiam in Romanum imperium expeditionem suscepit, et profugis Sclavis, ceu Romanorum locorum probe expertis, sibi adiunctis, magnam hominum copiam abduxit captivam. in porcos magna caede desaevitum est in Syria. porro Iustinianus

νοῦ τρικλίνιον λεγόμενον, καὶ τὰ τοῦ παλατίου περιτειχίσματα· καὶ ἐπέστησεν ἐπείκτην Στέφανον τὸν Πέρσην, σακελλάριον αὐτοῦ καὶ πρωτοευνοῦχον, κύριον καὶ ἐξουσιαστὴν λίαν ὄντα αἱμοβόρον καὶ ἀπηνῆ· ὅστις ἀνηλεῶς τοὺς μὲν ὀπερας
D αἰκίζειν οὐκ ἠρκεῖτο, ἀλλὰ καὶ λιθοβολεῖν αὐτούς τε καὶ τοὺς τούτων ἐπιστάτας. τοῦ δὲ βασιλέως ἀποδημήσαντος, κατετόλμησεν ὁ ἄγριος θὴρ ἐκεῖνος καὶ τὴν αὐτοῦ μητέρα Ἀναστασίαν τὴν αὐγοῦσταν παιδικῶς δι' ἀβίνων μαστιγῶσαι. ἐν τούτοις δὲ καὶ εἰς ἅπαν τὸ πολιτικὸν πλῆθος πολλὰ κακὰ ἐνδειξάμενος, μισητὸν τὸν βασιλέα πεποίηκεν. ὁμοίως καὶ εἰς τὰ τοῦ γενικοῦ λογοθεσίου πράγματα κατέστησεν ἀββᾶν τινὰ ὀνόματι Θεόδοτον ἔγκλειστον τὸ πρότερον ὄντα ἐν τοῖς Θρακῴοις τοῦ
P. 307 στενοῦ μέρεσιν, καὶ αὐτὸν δεινότατον καὶ ἀτίθασσον λίαν ὑπάρχοντα, ὅστις πλείστους τῆς πολιτείας ἄρχοντας καὶ ἐμφανεῖς ἄνδρας οὐκ ἐκ τῶν διοικητῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν τῆς πόλεως οἰκητόρων, εἰκῆ καὶ μάτην ἀπροφασίστως, ἀπαιτήσεις καὶ ἐκταγὰς καὶ δημεύσεις ποιούμενος, σχοίνοις τε τούτους κρεμῶν καὶ ἀχύροις ὑποκαπνίζων. ἔτι δὲ καὶ ὁ ἔπαρχος βασιλικῇ κελεύσει πλείστους ἄνδρας ἐν εἱρκταῖς κατα-

1. περιτειχίσματα] κτίσματα A. 4. τοὺς μενσόπερας A. 5. τοὺς add. ex A. 6. ἀποδημ. A, ἐπιδημ. vulg. 8. δι' ἀβιγνῶν A, διὰ ἀβινῶν a, διὰ βινῶν e, δια βενῶν f. 9. δὲ καὶ εἰς A, δὲ εἰς vulg. 11. κατέστησεν add. ex A. 15. ἀλλὰ καὶ ἐκ A, ἀλλὰ ἐκ vulg. 18. κρεμῶν A, κρεμνῶν vulg. ὑποκαπν. A, ἀποκ. vulg. ἔπαρχος A e, ὕπαρχος vulg.

erigendis palatii aedificiis studium adhibuit: triclinium Iustiniani nomine deinceps vocatum, et palatii moenia condidit. huic operi praepositum et cum plena potestate dominantem Stephanum Persam, sacellarium suum et eunuchorum antesignanum, praefecit. is vir sanguinarius et summe crudelis erat, cui non satis fuit ipsos operas sive manuarios iniuriis ac verberibus afficere, sed ipsos et qui operarum duces lapidabat. quin etiam cum aliquando imperator peregre profectus esset, agrestis illa fera Anastasiam imperatricem augustam matrem loris puerorum more flagellare ausa est. idem cum multa maioraque mala in universam rempublicam admisisset, civium odia in imperatorem suscitavit. similiter et generalis logothetae muneri praefecit monachum quendam cognomento Theodotum, qui prius in Thraciae finibus ad freti angustias inclusus vixerat, homo pariter ferox et immitis, qui in multos imperii Romani primores virosque spectatissimos, non qui aerarium modo administrarent, sed urbis incolas insolens, tributa, impositiones atque proscriptiones, temere, sine ulla iusta causa, vel saltem praetextu exigebat, adeo ut etiam funibus suspensos palearum inferius accensarum fumo vexare auderet. praeterea urbis prae-

κλείσας, ἐπὶ χρόνους τηρεῖσθαι πεποίηκε. ταῦτα πάντα ἐπηύξησε τὸ μῖσος τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν βασιλέα. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀπῄτει Καλλίνικον πατριάρχην ποιῆσαι εὐχήν, ἵνα καταλύσῃ τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἁγίας θεοτόκου τῶν μητροπολίτου τὴν οὖ- B σαν πλησίον τοῦ παλατίου, θέλων ἐν τῷ τόπῳ στῆσαι φιάλην καὶ βάθρα κτίσαι τοῦ δήμου τῶν Βενέτων, ὅπως ἐκεῖ δέχωνται τὸν βασιλέα. ὁ δὲ πατριάρχης ἔλεγεν· ὅτι εὐχὴν ἐπὶ συστάσει ἐκκλησίας ἔχομεν, ἐπὶ δὲ καταλύσει ἐκκλησίας οὐ παρελάβομεν. βιαζομένου δὲ αὐτὸν τοῦ βασιλέως καὶ πάντως ἀπαιτοῦντος τὴν εὐχήν, ἔφη ὁ πατριάρχης· δόξα τῷ θεῷ ἀνεχομένῳ πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. καὶ τοῦτο ἀκούσαντες κατέλυσαν τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐποίησαν τὴν φιάλην. καὶ ἐποίησαν τὴν ἐκκλησίαν τῶν μητροπολίτου εἰς τὸ Πετρίν. C

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Μουαμὲδ τῇ τετάρτῃ Ἀρ- A.M. 6187
μενίᾳ· καὶ αἰχμαλωτεύσας πολλοὺς ἀνέστρεψεν. ἐν αὐτῷ V. 245
δὲ τῷ ἔτει Ἰουστινιανὸς ἐξεβλήθη τῆς βασιλείας τρόπῳ τοιῷδε. ἐκέλευσε Στεφάνῳ τῷ πατρικίῳ καὶ στρατηγῷ, τῷ ἐπίκλην Ῥουσίῳ, νυκτὸς ἀποκτεῖναι τὸν δῆμον Κωνσταντινουπόλεως,

1. ἐπηύξησε A, ηὔξησε vulg. 3. ἠπήτει e, ἠπαίτει f. 5. στῆσαι A f, ποιῆσαι vulg. 8. ἐκκλησίας om. A. 9. παρελάβομεν A, παρέλαβον vulg. 11. εἰς τοὺς A, εἰς τῆς vulg. 14. τῶν μητρ. A, τὴν μητρ. vulg. εἰς τὸ πραιτώριον f. 15. τῇ τετάρτῃ Ἀρμενίᾳ A, τὴν τετάρτην Ἀρμενίαν vulg. 17. τοιῷδε A, τοιούτῳ vulg.

fectus plurimos imperatoris mandato in carceres compulsos etiam per multos annos vinculis detinuit. quibus omnibus populi odia in imperatorem excrevere. ad haec imperator a Callinico patriarcha contendebat, ut preces conciperet, ad ecclesiam sanctae dei genitricis, cui metropolitae nomen, iuxta palatium sitam, destruendam; in eius quippe solo fontis machinam, et Venetae factionis imperatorem illic excepturae sedilia extruere annitebatur. respondit patriarcha: preces in templi conditum conceptas habemus, subruendo templo nullas a maioribus accepi. imperatore ardentius instante, et preces fieri etiam vi expetente, dixit patriarcha: gloria deo, qui etiam haec patitur, iugiter, nunc et semper et in saecula saeculorum. amen. eo audito subverterunt ecclesiam, et fontem excitaverunt, istamque metropolitae ecclesiam ad Petrium transtulerunt.

Hoc anno Muamed in quartam Armeniam exercitum eduxit, et A. C. 687
captivis pluribus collectis domum regressus est. hoc etiam anno Iustinianus imperio ex huiusmodi causa deiectus est. Stephano patricio et exercitus duci, illi Rusius cognomentum, praeceperat ut in urbis plebem multa caede per noctem grassaretur, stragis vero impres-

ἄρξασθαι δὲ ἀπὸ τοῦ πατριάρχου. Λεόντιος δὲ ὁ πατρίκιος καὶ στρατηγὸς τῶν Ἀνατολικῶν γενόμενος καὶ ἐν πολέμοις εὐδοκιμήσας, ἐν φρουρᾷ τε χρόνους τρεῖς ποιήσας, κατηγορηD θεὶς ἐξάπινα ἀνεκλήθη, καὶ στρατηγὸς Ἑλλάδος προεβλήθη. ἐκελεύσθη δὲ εἰς τρεῖς ἐμβληθῆναι δρόμωνας, καὶ αὐθημερὸν ἀποκινῆσαι τῆς πόλεως. τῇ δὲ αὐτῇ νυκτὶ ἐν τῷ Ἰουλιανισίῳ λιμένι τῆς Σοφίας πλησίον τῶν Μαύρου πρὸς τὸ ἐκπλεῦσαι τῆς πόλεως μεθορμίσαντες, συνετάσσετο τοῖς πρὸς αὐτὸν ἀπερχομένοις φίλοις, ἐν οἷς πρὸς αὐτὸν παρεγένοντο καὶ οἱ γνήσιοι αὐτοῦ φίλοι, Παῦλος μοναχὸς τοῦ Καλλιστράτου, ὁ καὶ ἀστρονόμος, Γρηγόριος ὁ Καππαδὸξ ὁ καὶ κλεισουράρχης γενόμενος, ἔπειτα δὲ μοναχὸς καὶ ἡγούμενος τῶν Φλώρου· οἵ τινες ἐν τῇ φυλακῇ πυκνότερον αὐτὸν ἐπισκεπτόμενοι, διεP. 308 βεβαιοῦντο αὐτὸν βασιλεύειν τῶν Ῥωμαίων. ὁ δὲ Λεόντιος λέγει πρὸς αὐτούς· ὑμεῖς διεβεβαιώσασθέ με ἐν τῇ φυλακῇ περὶ βασιλείας· καὶ νῦν ἡ ζωή μου ἐν κακοῖς τελειοῦται. ὄπισθεν γάρ μου ἔσομαι κατὰ πᾶσαν ὥραν ἐκδεχόμενος τὸν θάνατον. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· μὴ ὀκνήσῃς, καὶ τοῦτο εὐθέως πληροῦται. ἐπάκουσον ἡμῖν μόνον, καὶ ἀκολούθησον ἡμῖν. καὶ

2. καὶ ante ἐν add. ex A. 5. ἐκελ. δὲ A, καὶ ἐκ. δὲ vulg. 7. ἐκπορθῆσαι A, ἐκπορίσαι f. 8. μεθορμήσαντος A, μεθορμίσαντα a. 11. κλεισουράρχης A, κλευσουριάρχης vulg. 13. πυκνότερον A, πυκνοτέρως vulg. ἐπισκεπτόμενοι A, σκεπτ. vulg. 14. βασιλεύειν A, βασιλεύσειν vulg. 17. τὸν add. ex A. 18. ὀκνήσῃς A, ὀκνεύσῃς vulg.

sio ab ipso patriarcha duceret exordium. porro Leontius patricius et orientalium copiarum quondam dux, vir belli gloria conspicuus, qui annos iam tres custodia detentus exegerat, ex improviso vinculis eductus fuit, et per Graeciam militiae dux institutus. in tres autem celoces cum comitatu deportatus, eodem die urbe solvere iussus est. insequenti igitur nocte ad Iulianisium Sophiae portum, ad eam, cui Mauri nomen, plagam, navigationis ab urbe suscipiendae causa, traiiciens, ultimam salutem amicis ad se confluentibus precabatur, et vale dicebat: inter eos praecipui accesserunt amici Paulus Callistrati monasterii coenobita, astrologiae peritus, Gregorius Cappadox, olim clusurae custos, nunc vero monachus, et Flori coenobii praepositus, qui eum adhuc carcere detentum invisentes solito crebrius Romanorum imperatorem brevi futurum praenunciaverant. ad eos Leontius, vos, inquit, in carcere adhuc positum de imperio consequendo certiorem me semper fecistis, nunc autem inter aerumnarum angustias vita mihi transigitur: retro quippe insequentem me mortem propediem expecto. cui illi: ne despondeas animo, aiunt, brevi post promissa succedent. dictis tantum attende, et sequere nos. eductis itaque

λαβὼν ὁ Λεόντιος τοὺς ἀνθρώπους αὐτοῦ, καὶ ἅρματα ὅσα εἶχεν, ἀνῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον σιγῇ πολλῇ, καὶ κρούσαντες τὴν πύλην, προεφασίαντο τὸν βασιλέα παραγεγονέναι ἐπὶ τὸ διοικῆσαί τινας τῶν ἐκεῖσε ὄντων. μηνυθέντος δὲ τοῦ τη- B νικαῦτα ὑπάρχου, καὶ συντόμως ἐλθόντος, καὶ τὰς πύλας ἀνοίξαντος, χειροῦται ὑπὸ Λεοντίου· καὶ ῥαπισθεὶς ἐπεδήθη χεῖρας καὶ πόδας. καὶ εἰσελθὼν ὁ Λεόντιος καὶ τὰς φυλακὰς ἀνοίξας λύσας τε τοὺς καθειργμένους ἄνδρας πολλοὺς καὶ γενναίους, ἀπὸ ἓξ καὶ ὀκτὼ χρόνων ἐγκεκλεισμένους, στρατιώτας τοὺς πλείονας τυγχάνοντας, καὶ τούτους ὁπλίσας, εἰς τὸν φόρον ἐξῆλθεν σὺν αὐτοῖς κράζων· ὅλοι Χριστιανοὶ εἰς τὴν ἁγίαν Σοφίαν. καὶ πέμψας καθ' ἕκαστον ῥεγεῶνα, τὴν αὐτὴν φωνὴν ἀνακράζειν προσέταξεν. τὸ δὲ πλῆθος τῆς πόλεως θορυβηθέν, σπουδῇ εἰς τὸν λουτῆρα τῆς ἐκκλησίας ἠθροίσθη. αὐτὸς δὲ ἅμα τοῖς δυσὶ μοναχοῖς καὶ φίλοις αὐτοῦ μετὰ καί τι- C νων τῶν ἐκ τῆς φυλακῆς ἐξελθόντων ἐμφανεστέρων ἀνδρῶν εἰς τὸ πατριαρχεῖον ἀνῆλθε πρὸς τὸν πατριάρχην. εὑρὼν δὲ καὶ αὐτὸν τεταραγμένον διὰ τὰ κελευσθέντα τῷ πατρικίῳ Στεφάνῳ τῷ Ῥουσίῳ, πείθει αὐτὸν κατελθεῖν εἰς τὸν λου-

7. καὶ εἰσελθὼν A, εἰσ. δὲ vulg. 9. ἐγκεκλ. A, κεκλεισμ. vulg. 10. ὁπλίσας A, ὁπλίζων vulg. 11. αὐτοῖς A, αὐτῷ vulg. ὅλοι sic scripsi pro vulg. ὅσοι. cfr. supra p. 365, 5. 383, 8. 437, 15. 484, 12. 13. προσέτ.] ἐκέλευσεν A. 14. συνηθροίσθη A. 15. μετὰ A, σὺν vulg. 16. τῶν add. ex A. ἐμφανεστέρων A, ἐκφαν. vulg.

domesticis et armis, quae prae manibus habuit, sumptis, in praetorium silentio Leontius perrexit, pulsatisque foribus, simulat eo imperatorem accedere, ut de quibusdam in carcere detentis sententiam ferat. re ad praefectum delata, ipse festinus accedit, ac ubi fores reserat, mox a Leontio comprehenditur, ac deinde frequentibus alapis caesus manus ac pedes devincitur. Leontius intus penetrans, carceribus reclusis, praeclaros sane ac fortunae non contemnendae viros plerosque vinculis compeditos et carceris horrore a sex vel etiam ab annis octo conclusos, quorum plerique militiam sequebantur, liberat. ubi armorum facta copia, cum illis in forum excurrit ac vociferatur: cuncti Christiani ad sanctam Sophiam convenite. ac simul summisit, qui per urbis singulas regiones voces easdem cum clamore spargerent. conferta plebs hoc tumultu excita ad ecclesiae lavacrum accelerans congregatur. Leontius cum monachis duobus et amicis suis, nec non aliis quibusdam ex illustrioribus viris, qui ex carceribus prodierant, pontificem ad patriarchalem suam aedem convenit. cumque ipsum etiam patriarcham conturbatum, ob ea nimirum, quae ipsi a patricio Stephano Rusio iussa fuerant, comperisset, hortatur, ut ad baptisterii

τῆρα, καὶ φωνῆσαι οὕτως· αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ κύριος. ἅπαν δὲ τὸ πλῆθος ἦραν φωνήν· ἀνασκαφείη τὰ ὀστέα Ἰουστινιανοῦ. καὶ οὕτως ἐν τῷ ἱπποδρομείῳ ἐξέδραμε πᾶς ὁ λαός. ἡμέρας δὲ γενομένης ἐξάγουσι τὸν Ἰουστινιανὸν εἰς τὸ ἱπποδρομεῖον διὰ τῆς σφενδόνης. καὶ ῥινοκοπήσαντες
D ***ἅμα καὶ γλωσσοκοπήσαντες ἐξώρισαν ἐν Χερσῶνι· ὁ δὲ ὄχλος***
V. 246 ***συλλαβόμενοι τόν τε Θεόδοτον τὸν μοναχὸν καὶ γενικὸν λογοθέτην καὶ Στέφανον τὸν σακελλάριον τὸν Πέρσην, σχοίνοις τε ἐκ ποδῶν τούτους δήσαντες, σύρουσι διὰ τῆς μέσης λεωφόρου, καὶ εἰς τὸν Βοῦν ἀπαγαγόντες κατέκαυσαν· καὶ οὕτω Λεόντιον βασιλέα εὐφήμησαν.***

A.M. 6188 ***Ῥωμαίων βασιλέως Λεοντίου ἔτος α'.***

P. 309 ***Τούτῳ τῷ ἔτει Λεόντιος ἐβασίλευσε καὶ πάντοθεν εἰρηνικὸς διέμεινεν.***

A.M. 6189 ***Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Ἄλιδος τῇ Ῥωμανίᾳ· καὶ***
B ***πολλοὺς αἰχμαλωτεύσας ὑπέστρεψεν. καὶ ἐστασίασε Σέργιος ὁ πατρίκιος τῆς Λαζικῆς καὶ τοῦ Βαρνουχίου, καὶ ταύτην τοῖς Ἄραψιν ὑπέταξεν.***

A.M. 6190 ***Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσαν οἱ Ἄραβες τῇ Ἀφρικῇ, καὶ ταύτην παρέλαβον, καὶ ἐκ τοῦ οἰκείου στρατοῦ ταξατιῶνα ἐν αὐτῇ κατέστησαν. ὁ δὲ Λεόντιος ταῦτα μαθὼν ἀποστείλ-***

2. *ἀνασκαφείη* A, *ἀνασκαφῇ* vulg. 7. *συλλαβόμενος* A. 15. *τῇ Ῥωμανίᾳ* A, *τὴν Ῥωμανίαν* vulg. 16. *Σέργιος*] *Γεώργιος* A. 17. *ὁ τοῦ Βαρνοχίου* A. 21. *αὐτῇ* A, *ταύτῃ* vulg.

lavacrum descendat, et voce magna exclamet: haec dies, quam fecit dominus. tum populus clamore sublato vociferatur: effodiantur Iustiniani ossa. his vocibus auditis, in circum plebs universa tumultuans concurrit. mox adventante die Iustinianum per metam in circum producunt, et naso linguaque truncatum Chersonam relegari decernunt. post haec plebs Theodotum monachum generalemque logothetam et Stephanum sacellarium origine Persam comprehendit, eosque funibus ad pedes alligatis per viam publicam ad Bovem locum ita dictum pertractos igne damnavit, atque ita demum Leontius populi felicitatem precantis vocibus imperator est salutatus.

A. C. 688 Romanorum imperatoris Leontii annus primus.

Hoc anno Leontius imperavit, et pacem undequaque habuit.

A. C. 689 Hoc anno Alidus armata manu Romanum imperium invasit, et collecta captivorum multitudine recessit, Sergius quoque Lazicae et Barnucii patricius perduellis in imperatorem extitit, et ea loca Arabibus prodidit.

A. C. 690 Hoc anno Arabes impressione in Africam facta, armorum vi eam ceperunt, et ex proprio sibi exercitu praesidiarios milites in ea con-

λει τὸν πατρίκιον Ἰωάννην, ἄνδρα ἱκανόν, μετὰ πάντων τῶν Ῥωμαϊκῶν πλωϊμάτων. τούτου δὲ ἐν Καρθαγένῃ φθάσαντος, C καὶ πολέμῳ τὴν τοῦ ἐκεῖσε λιμένος ἅλυσιν ἀνοίξαντος, καὶ τοὺς ἐχθροὺς τρέψαντος καὶ ἐκδιώξαντος, ἅπαντα τὰ τῆς Ἀφρικῆς κάστρα ἠλευθέρωσεν· καὶ καταλιπὼν ταξατιῶνα ἴδιον, τῷ βασιλεῖ ταῦτα ἀνήγαγεν. καὶ ἐκεῖσε ἐχείμασε κέλευσιν παρ' αὐτοῦ ἐκδεχόμενος. ὁ δὲ πρωτοσύμβουλος ταῦτα μαθὼν δυνατώτερον καὶ πολὺν στόλον κατ' αὐτῶν ἀποστέλλει· καὶ τὸν προλεχθέντα Ἰωάννην σὺν τῷ αὐτοῦ στόλῳ πολέμῳ τοῦ λιμένος διώκει· καὶ εἰς περίδρομον λιτὸν ἔνδον παραλαβών, ἔξωθεν φοσσατικῶς ἠπλίκευσεν. ὁ δὲ προλεχθεὶς ἐπὶ Ῥωμανίαν ἀνέκαμψε, πλειοτέραν δύναμιν παρὰ τοῦ βα- D σιλέως βουλόμενος κομίσασθαι. καὶ ἦλθεν ἕως Κρήτης ἐπὶ τὸν βασιλέα πορευόμενος. ὁ δὲ στρατὸς ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀρχόντων ἑλκόμενος καὶ εἰς τὸν βασιλέα ἀναβαλεῖν μὴ βουλόμενος (εἶχε γὰρ αὐτοὺς φόβος καὶ αἰσχύνη) εἰς βουλὴν πονηρὰν ἐξετράπη. καὶ τοῦτον ἀνέσκαψαν, ψηφισάμενοι βασιλέα Ἀψίμαρον δρουγγάριον τῶν Κιβυραιωτῶν εἰς Κουρικιώτας ὑπάρχοντα, Τιβέριον αὐτὸν μετονομάσαντες. τοῦ δὲ

2. πλοϊμάτων A. 3. ἀνοίξαντες — τρέψαντες — ἐκδιώξαντες A f. 7. πρωτοσύμβουλος A, πρωτοσύμβολος vulg. 10. fort. ἐκ τοῦ λ. λιτὸν] λῃστὸν A. 11. φοσσατικῶς A, φωσσ. vulg. 15. ἑλκόμενος καὶ add. ex e. πρὸς τὸν A. 18. Κιβερεωτῶν A.

stituerunt. eo comperto patricium Ioannem virum rebus agendis idoneum cum Romana classe omni Leontius in auxilium misit. is cum Carthaginem appulisset, et bellica virtute catenam portum occludentem perrupisset, hostibus demum in fugam versis et eiectis, omnes Africae munitas urbes in libertatem restituit, et praesidio ex suis militibus relicto, imperatorem de iis quae acciderant certiorem facit, ibique hiemavit mandata imperatoris expectans. protosymbulus vero (qui Arabici consilii princeps) ubi haec gesta rescivit, potentiorem et numerosiorem classem adversus Romanos instruxit, et memoratum Ioannem eiusque classem e portu mutata belli fortuna eiecit, eumque levi et humili terrae vallo circumcinctum reperiens, exercitu applicato eum undequaque obsidere decrevit. praefatus tamen Ioannes periculo expeditus in Romaniam reversus est, maiores et robustiores copias ab imperatore quaesiturus. Cretam igitur appulit, ad imperatorem dirigens iter. exercitus autem ex ducum consilio ad imperatorem reverti recusans: metu enim non minus quam pudore retinebantur: in damnosum omnino propositum deflexit. Leontii siquidem nomine repudiato, Apsimarum Cibyraeotarum drungarium apud Curiciotas tunc agentem, Tiberii nomine eidem imposito, imperatorem renunciant.

Λεοντίου ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸν Νεωρήσιον λιμένα ἐκκαθαίροντος, ἡ τοῦ βουβῶνος λύμη ἐνέσκηψε τῇ πόλει, καὶ πλῆ-
P.310 *θος λαοῦ ἐν τέσσαρσι μησὶ διέφθειρε. καταλαμβάνει δὲ Ἀψίμαρος ἅμα τῷ συνόντι αὐτῷ στόλῳ, καὶ προσώρμησεν ἀντικρὺ τῆς πόλεως ἐν Συκαῖς. ἐπὶ χρόνον δέ τινα τῆς πόλεως παραδοῦναι Λεόντιον μὴ βουλομένης, προδοσία γέγονε διὰ τοῦ μονοτείχους Βλαχερνῶν καὶ ὑπὸ ἐξωτικῶν ἀρχόντων τῶν τὰς κλεῖς τοῦ χερσαίου τείχους μεθ' ὅρκου φρικτοῦ ἐκ τῆς ἁγίας*
V.247 *τραπέζης ἐμπιστευθέντων· οὗτοι δι' ἐπιβουλῆς παρέδωκαν τὴν πόλιν. εἰσελθόντες δὲ οἱ τῶν πλωϊμάτων στρατιῶται εἰς τοὺς οἴκους τῶν πολιτῶν ἐγύμνωσαν τοὺς οἰκήτορας αὐτῶν. ὁ*
B *δὲ Ἀψίμαρος τὸν μὲν Λεόντιον ἐρινοκόπησεν, καὶ ἐν τῇ μονῇ τοῦ Δαλμάτου ὑπὸ φυλακὴν εἶναι κατέστησεν· τοὺς δὲ ἄρχοντας καὶ φίλους αὐτοῦ ὡς συναποθανόντας αὐτῷ τύψας καὶ δημεύσας ἐξώρισεν· Ἡράκλειόν τε τὸν γνήσιον αὐτοῦ ἀδελφὸν ὡς λίαν ἱκανώτατον μονοστράτηγον πάντων τῶν ἔξω καβαλλαρικῶν θεμάτων προβαλόμενος ἐπὶ τὰ μέρη Καππαδοκίας καὶ τῶν κλεισουρῶν διατρέχειν, καὶ τὴν κατ' ἐχθρῶν ποιεῖσθαι φροντίδα τε καὶ διοίκησιν ἀπέστειλεν.*

2. *ἐνέσκ.* A, *ἐπέσκ.* vulg. 7. *καὶ* add. ex A. 10. *πλωϊμάτων* A f, *πλωΐμων* vulg. 13. *κατέστησεν* A, *προσέταξεν* vulg., om. f. 17. *καβαλλαρ.* A, *καβαλαρ.* vulg.

Leontio vero Neoresii portum Cpoleos expurgante, bubonum lues in urbem grassata quatuor mensium spatio magnum hominum numerum sustulit. porro Apsimarus comitante secum classe advectus ex adverso urbis ad portum Sycaenum appulit. cum vero longo satis intervallo temporis aciei adversae Leontium prodere cives urbis recusarent, intercessit proditio composita a principibus extraneorum in unico eoque levi Blachernarum muro collocatis, quibus claves muri terrestris horrendo prorsus iureiurando ex sacra mensa interposito commissae fuerant. ii sane deditionis auctores et structarum Leontio insidiarum fuerunt opifices. milites porro Apsimari classe advecti, civium domos penetrantes, bona eorum cuncta diripuerunt. Apsimarus autem Leontium naribus mutilatum in Dalmatae monasterio sub custodia servandum mandavit: eius vero optimates velut commortuos et sortis eiusdem participes, partim verberibus, partim proscriptionibus multatos in exilium agi imperavit, tum germanum fratrem suum Heraclium tanquam bello gerendo idoneum omnibus exteris equestribus copiis singularem ac supremum ducem instituit, misitque ut partes Cappadociae, et clusuras sive montium angustias percurreret, et hostium molimina observaret, et quod in adversum foret agendum, decerneret.

Ῥωμαίων βασιλέως Ἀψιμάρου ἔτος α'. A.M. 6191

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀψίμαρος τῆς βασιλείας ἐκράτησεν. καὶ C
ἐστασίασεν Ἀβδεραχμὰν ἐν Περσίδι, καὶ ἐκυρίευσεν αὐτῆς,
καὶ ἐδίωξε τὸν Χαγάνον ἀπ' αὐτῆς.

Τούτῳ τῷ ἔτει γέγονε θανατικὸν μέγα. καὶ ἐπεστράτευσε A.M. 6192
Μουαμὲδ σὺν τῷ πλήθει τῶν Ἀράβων κατὰ τοῦ Ἀβδερα-
χμάν, καὶ καταλαβὼν τὴν Περσίδα ἑνοῦται τῷ Χαγάνῳ, καὶ D
πολεμήσαντες τῷ Ἀβδεραχμάν, κτείνουσιν αὐτόν, καὶ πάλιν
τῷ Χαγάνῳ τὴν Περσικὴν ἐνεχείρισαν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι κα-
τέδραμον Συρίαν, καὶ ἔρχονται ἕως τῶν Σαμοσάτων, καὶ προ-
νομεύσαντες τὴν πέριξ χώραν πολλοὺς ἀπέκτειναν, ὥς φασι,
χιλιάδας σ' Ἀράβων· καὶ σκύλα πλεῖστα λαβόντες καὶ αἰ-
χμαλωσίαν πολλὴν Ἀράβων, ὑπέστρεψαν φόβον μέγαν ἐμποιή-
σαντες εἰς αὐτούς.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Ἀβδελᾶς εἰς Ῥωμανίαν, A.M. 6193
καὶ πολιορκήσας Τάραντον καὶ μηδὲν ἀνύσας, ὑπέστρεψεν τὴν P. 311
Μόψου Ἑστίαν, καὶ ἔθετο ἐν αὐτῇ φύλακας.

Τούτῳ τῷ ἔτει Βαάνης, ὁ ἐπίκλην Ἑπταδαίμων, τὴν τε- A.M. 6194
τάρτην Ἀρμενίαν τοῖς Ἄραψιν ὑπέταξεν. Ἀψίμαρος δὲ Φι-

3. *Ἀβδεραχμὰν* A, *Ἀβερ.* vulg. 8. *πολεμήσαντες τῷ* A, *πολεμήσας τὸν* vulg. 9. *Χαγάνῳ* A, *Χαγὰν* vulg. *ἐνεχείρισαν* A f, *ἐνεχείρισεν* vulg. 10. *Συρίαν* A, *Συρίας* vulg. *τῶν Σαμοσάτων* A, *τὸ Σαμόσατον* vulg. 11. *τὴν πέριξ χώραν* A, *τὴν περιχώραν* vulg. 16. *πολιορκήσαντες — ἀνύσαντες — ὑπέστρεψαν* A. 17. *καὶ ᾠκοδόμησεν* add. A ante *τὴν Μ. Ἑ.*

Romanorum imperatoris Apsimari annus primus. A. C. 691

Hoc anno Apsimarus imperium obtinuit. Abderachman vero in Persia rebellionem excitavit, et ea potitus Chaganum illinc eliminavit.

Hoc anno lues maxima extitit. Muamed vero cum Arabum co- A. C. 692
piis bello Abderachman aggressus est, ac in Persidem ingressus Chagano adiungitur, et communi Marte Abderachman adorti eum interficiunt, et Chagan rursum Persidis recipit principatum. Romani autem impressione in Syriam facta, Samosatum usque penetrant, vicinasque regiones populati, Arabum ad ducenta, ut narrant, millia trucidant, spoliaque opima innumerosque captivos abducentes, valido metu Arabum animis incusso, domum reversi sunt.

Hoc anno Abdelas copias in Romaniam eduxit. et obsessa Ta- A. C. 693
ranto non valens potiri, Mopsuestiam rediit, et praesidium in ea constituit.

Hoc anno Baanes, cognomento Eptadaemon, quartam Armeniam A. C. 694
Arabibus fecit subiectam. Apsimarus autem Philippicum Nicephori pa-

λιππικὸν τὸν υἱὸν Νικηφόρου τοῦ πατρικίου εἰς Κεφαληνίαν
ἐξώρισεν, ὡς ὀνειροπολούμενον βασιλεύειν· ἔφασκε γὰρ ἑω-
ρακέναι κατ' ὄναρ, ὅτι ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐσκιάζετο ὑπὸ ἀε-
B τοῦ. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ βασιλεύς, παραχρῆμα αὐτὸν
ἐξώρισεν.

A.M. 6195 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐστασίασαν οἱ ἄρχοντες Ἀρμενίας κατὰ
τῶν Σαρακηνῶν, καὶ τοὺς ἐν Ἀρμενίᾳ Σαρακηνοὺς ἀπέκτει-
ναν. καὶ αὖθις πρὸς τὸν Ἀψίμαρον πέμπουσιν, καὶ Ῥωμαί-
ους εἰς τὴν αὐτῶν χώραν φέρουσιν. ὁ δὲ Μουαμὲδ ἐπιστρα-
V. 248 τεύσας κατ' αὐτῶν, πολλοὺς κτείνει· καὶ τὴν μὲν Ἀρμενίαν
Σαρακηνοῖς ὑποτάσσει, τοὺς δὲ μεγιστᾶνας Ἀρμενίας σω-
ρεύσας ἐν τόπῳ ἑνὶ ζωοκαύστους ἐποίησεν. κατ' αὐτὸν δὲ
τὸν χρόνον ἐπεστράτευσεν Ἀζὰρ τῇ Κιλικίᾳ μετὰ χιλιάδων
C δέκα· καὶ περιτυχὼν αὐτῷ ὁ Ἡράκλειος ὁ ἀδελφὸς τοῦ βα-
σιλέως τοὺς πλείστους ἀπέκτεινεν, καὶ τοὺς λοιποὺς δεσμίους
τῷ βασιλεῖ ἀπέστειλεν.

A.M. 6196 Τούτῳ τῷ ἔτει Ἄζιβος ὁ τοῦ Χουνεῖ ἐπεστράτευσεν τῇ
Κιλικίᾳ, καὶ πολιορκήσας τὸ Σίσιον κάστρον κατέβαλεν· ὃν
κατέλαβεν ὁ τοῦ βασιλέως ἀδελφὸς Ἡράκλειος, καὶ πολεμή-
σας αὐτὸν κτείνει δώδεκα χιλιάδας Ἀράβων. τοῦ δὲ Ἰου-
στινιανοῦ ἐν Χερσῶνι διάγοντος, καὶ δημηγοροῦντος ἑαυτὸν
D πάλιν βασιλεύειν μέλλοντα, οἱ τῶν ἐκεῖσε οἰκήτορες τὸν ἐκ

11. μεγιστάνους f. 12. ζωκαύστους A. 17. Χουνεῖ A, Χουνέη vulg. 18. κατέβαλεν· ὃν om. A.

tricii filium in Cephaloniam relegavit, quod imperio se quandoque potiturum somniasset. caput enim suum aquilae pennis obumbratum per somnum se vidisse asserebat. his auditis imperator eum confestim in exilium deportari sanxit.

A.C. 695 Hoc anno Armeniae primores, tumultu in Saracenos excitato, Saracenos per Armeniam universos occiderunt, et legatione rursus ad Apsimarum destinata, Romanos in suam provinciam inducunt. Muamed autem expeditione in eos suscepta plurimos ex eis delet, et Armeniam iterum Saracenis subiicit, Armeniosque proceres unum in locum collectos omnes vivos combussit. sub id tempus Azar armatorum millibus decem secum ductis Ciliciae bellum intulit: cui cum Heraclius imperatoris frater obviam factus fuisset, plurimos ex eius copiis prostravit, reliquos vero vinctos ad imperatorem transmisit.

A.C. 696 Hoc anno Azibus Chunei filius in Ciliciam arma movit, Sisiumque castrum obsidione expugnatum subvertit. eum Heraclius imperatoris frater paribus armis aggreditur, pugnaque conserta, Arabum duodecim millia profligat. interim Iustinianus Chersonae degens imperii sceptra denuo sibi cum potestate committenda enuncians, eius loci

τῆς βασιλείας κίνδυνον φοβηθέντες, ἐβουλεύσαντο τοῦτον ἀνελεῖν ἢ τῷ βασιλεῖ παραπέμψαι. αὐτὸς δὲ διεγνωκὼς ἠδυνήθη ἐκφυγεῖν, καὶ εἰς τὸ Δαρᾶς καταδραμὼν, ᾐτήσατο τῷ τῶν Χαζάρων Χαγάνῳ συνοψισθῆναι. αὐτὸς δὲ μαθὼν ἐδέξατο αὐτὸν μετὰ τιμῆς μεγάλης, καὶ ἐξέδοτο αὐτῷ εἰς γυναῖκα Θεοδώραν τὴν γνησίαν αὐτοῦ ἀδελφήν. μετ' ὀλίγον δὲ χρόνον αἰτησάμενος τῷ Χαγάνῳ κατῆλθεν εἰς Φαναγουρίαν, κἀκεῖσε διέτριβε μετὰ Θεοδώρας. ἀκούσας ταῦτα Ἀψίμαρος, πέμπει πρὸς τὸν Χαγάνον ὑποσχόμενος αὐτῷ παρέχειν πολλὰ δῶρα, εἰ τὸν Ἰουστινιανὸν ζῶντα αὐτῷ παραπέμψει· εἰ δὲ P. 312
μὴ, κἂν τὴν αὐτοῦ κεφαλήν. εἴξαντος δὲ τοῦ Χαγάνου, τῇ τοιαύτῃ αἰτήσει, παραφυλακὴν αὐτῷ ἔπεμψεν, ὡς δῆθεν διὰ τὸ μὴ ὑπὸ τῶν ἰδίων ὁμοφύλων ἐπιβουλευθῆναι, ἐντειλάμενος τὸν Παπάτζην τὸν ἐκ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἐκεῖσε ὄντα, καὶ Βαλγίτζην τὸν ἄρχοντα Βοσφόρου, ἵνα ὅταν δηλωθῇ αὐτοῖς ἀνέλωσι Ἰουστινιανόν. τούτων δὲ δι' οἰκέτου Χαγάνου τῇ Θεοδώρᾳ μηνυθέντων καὶ τῷ Ἰουστινιανῷ γνωσθέντων, προσκαλεσάμενος τὸν λεχθέντα Παπάτζην κατ' ἰδίαν ὁμιλῆσαι, κόρδῃ τοῦτον ἀπῆγξεν· ὁμοίως δὲ καὶ Βαλγίτζην τὸν

3. διεκφυγεῖν A. 10. παραπέμψαι A, παραπέμψῃ vulg. 14. τὸν ἐκ A, ὡς ἐκ vulg. 19. κόρδῃ A, κόρδᾳ vulg.

incolas dictis huiusmodi terret. quare periculum ab imperatore sibi metuentes, de inferenda illi nece, vel eo ad imperatorem deportando consilium ineunt. ille machinas praesentiens, fugam solerter capessit, et festino gressu Daras profectus, Chagani Chazarorum congressum et colloquium sibi concedi expostulat. eo nuncio accepto, Chaganus virum honore cumulatum excipit, et germanam sororem Theodoram ei coniugem locat. brevi tempore interiecto venia a Chagano expetita Phanaguriam se confert, et ibi cum coniuge Theodora moratur. his auditis Apsimarus Chaganum per legatos maxima munera pollicitos hortatur, ut Iustinianum vivum vel saltem ipsius caput ad se mittendum curet. Chaganus promissorum spe illectus postulatis morem gerit, et satellitii custodia ad Iustinianum deputata, insidias a gentilibus suis ipsi struendas se vereri simulat, simul autem Papatzem, qui illic vices eius gerebat, et Balgitzem Bosphori praefectum mandatis instruit, ut, cum ipsis significaretur, Iustinianum e medio tollerent. istis a Chagani famulo Theodorae denunciatis, ac subinde Iustiniano revelatis, ipse praedictum Papatzem ut remotis arbitris colloqueretur, ad se vocavit, eumque chorda confestim strangulavit, quemadmodum et Balgitzem Bosphori praefectum. quo simul facto, et Theodora in Chazariam remissa, ipse, fuga Phanaguriam versus clanculum arrepta, ad freti fauces pervenit. ibi piscatoriam scapham forte nactus, eam con-

ἄρχοντα Βοσφόρου. εὐθέως δὲ ἀποστέλλει Θεοδώραν ἐν Χα-
B ζαρίᾳ, αὐτὸς δὲ ἐπὶ Φαναγουρίαν λάθρα δραπετεύσας εἰς
στόμιν κατῆλθεν. καὶ εὑρηκὼς ἁλιάδα ἐξηρτισμένην ἐπέβη
ἐπ' αὐτήν. καὶ παραπλεύσας τὴν Ἄσαδα, ἦλθε μέχρι Συμ-
βόλου πλησίον τῆς Χερσῶνος. καὶ ἀποστείλας κρυπτῶς ἐν
Χερσῶνι ἐπῆρε Βασβακούριον καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, τόν
τε Σαλβανὸν καὶ τὸν Στέφανον, καὶ τὸν Μωρόπαυλον σὺν
Θεοφίλῳ· καὶ σὺν αὐτοῖς ἀποπλεύσας διέβη τὸν φάρον Χερ-
σῶνος. εἶθ' οὕτως παραπλεύσας τὰ Νεκρόπυλα τὸ στόμιν
τε τοῦ Δάναπρι καὶ Δάναστρι, κλύδωνος γεγονότος, ἀπέγνωσαν
πάντες τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν. Μυάκης δὲ ὁ οἰκειακὸς αὐτοῦ
ἄνθρωπος ἔφη αὐτῷ· ἰδοὺ ἀποθνήσκομεν, δέσποτα, τάξαι τῷ
C θεῷ περὶ τῆς σωτηρίας σου, [ἵνα ὁ θεὸς] ἐὰν ἀποδώσῃ σοι
τὴν βασιλείαν σου, μηδένα ἀμύνεσθαι τῶν ἐχθρῶν σου. ὁ δὲ
ἀποκριθεὶς ἐν θυμῷ λέγει αὐτῷ· ἐὰν φείσωμαί τινι ἐξ αὐτῶν,
ὁ θεὸς ἐνταῦθά με καταποντίσῃ. καὶ ἀκινδύνως ἐκ τοῦ κλύδω-
νος ἐκείνου ἐξῆλθεν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν Δάνουβιν ποταμόν.
ἀποστείλαντος δὲ αὐτοῦ Στέφανον πρὸς Τερβέλην τὸν κύριον
V. 249 Βουλγαρίας ἐπιδοῦναι αὐτῷ δύναρσιν, ὅπως κρατήσῃ τὴν προ-
γονικὴν αὐτοῦ βασιλείαν, ὑπέσχετο αὐτῷ πλεῖστα παρέχειν
δῶρα, καὶ τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα εἰς γυναῖκα. αὐτοῦ δὲ πάν-
τα ὑπακούειν καὶ συντρέχειν ἐνομότως ὑποσχομένου, καὶ με-

1. post vv. εὐθέως lacuna intercedit in cod. A usque ad p. 574, 12. ἐν τῇ Ῥώμῃ. 2. στόμιν] στόμιον b, στόμην vulg. 11. ἵνα ὁ θεός: haec verba delenda esse videntur. 13. αὐτῷ om. a. φείσομαι vulg.

scendit, et Asadem praetervectus, ad Symbolum iuxta Chersonam appulit. nunciis vero Chersonam latenter missis, Basbacurium, et eius fratrem, Salbanum, Stephanum, Moropaulum et Theophilum secum tollit; et Chersonae pharum praetergressus cum eis enavigat. inde Necropyla praeterlapsi, et Danapris Danastrisque fluminum ostia emensi, procella de repente exorta, cuncti de salute desperant. tum Myaces eius domesticus homo ita eum alloquitur: viden', domine, periculo mortique nos proximos. voto itaque pro salute tua concepto, si deus imperium reddiderit, in nullum hostium tuorum te desaeviturum pollicere. ille etiamnum ira percitus, si veniam, respondet, ulli concessero, hic iam deus me mittat in maris profundum. tempestatis postmodum periculo ereptus in Danubii ostia penetrat. tum vero Stephanum ad Terbelem Bulgariae dominum delegat, ut avitum recuperet imperium, auxiliarem manum ab eo postulat, plurimis muneribus beneficium, aiebat, compensaturus, etiam propria filia in uxorem data. Terbeles ei se in omnibus obediturum auxiliumque daturum adhibito iureiu-

ἀ τιμῆς δεξαμένου, συγκινεῖ τὸν ὑποκείμενον αὐτῷ πάντα
λαὸν τῶν Βουλγάρων καὶ Σκλάβων· καὶ τῷ ἐρχομένῳ χρό- D
νῳ ὁπλισθέντες ἐπὶ τὴν βασιλεύουσαν πόλιν παρεγένοντο.

Τούτῳ τῷ ἔτει τέθνηκεν Ἀβιμέλεχ ὁ τῶν Ἀράβων ἀρ- A.M. 6197
χηγός, καὶ ἐκράτησεν Οὐαλὶδ ὁ υἱὸς αὐτοῦ. τῷ δ' αὐτῷ P. 313
ἔτει Ἰουστινιανὸς τὴν βασιλίδα πόλιν καταλαβὼν ἅμα Τερβέλῃ, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Βουλγάρων ἠπλίκευσεν εἰς τὴν Χαρσίου πόρταν καὶ ἕως Βλαχερνῶν. καὶ ἐπὶ τρεῖς ἡμέραις προσλαλοῦντες τοῖς ἐν τῇ πόλει ὑβρίζοντο παρ' αὐτῶν, καὶ οὐδὲ λόγον κατεδέχοντο. ὁ δὲ Ἰουστινιανὸς μετ' ὀλίγων ὁμοφύλων πολέμου χωρὶς διὰ τοῦ ἀγωγοῦ εἰσελθών, καὶ θόρυβον ἀνασκαφῆς βαλών, τὴν πόλιν παρέλαβεν, καὶ πρὸς βραχὺ ἐσκήνωσεν ἐν τῷ παλατίῳ Βλαχερνῶν. B

Ῥωμαίων βασιλέως πάλιν Ἰουστινιανοῦ, Ἀράβων ἀρχη- A.M. 6198
γοῦ Οὐαλίδ, Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Κύρου, Ἱεροσολύμων ἐπισκόπου Ἰωάννους ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουστινιανὸς πάλιν τὴν βασιλείαν παραλαμβάνει, καὶ πολλὰ δῶρα δοὺς τῷ Τερβέλῃ καὶ βασιλικὰ σκεύη, ἀπέλυσεν αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ. Ἀψίμαρος δὲ καταλιπὼν
τὴν πόλιν εἰς Ἀπολλωνιάδα φεύγει. καταδιωχθεὶς δὲ συλ- C
λαμβάνεται, καὶ εἰς Ἰουστινιανὸν ἄγεται. καὶ Ἡράκλειος δὲ

2. ἐχομένῳ a.

rando pollicitus, Iustinianumque perhonorifice suscipiens, omnes Bulgarorum et Sclavorum copias collegit, qui demum omnes anno insequenti arreptis armis ad imperatoriam urbem profecti sunt.

Hoc anno Arabum dux Abimelech mortuus est, et Valid eius A.C. 697
filius principatum obtinuit. eodem etiam anno Iustinianus Terbelis et Bulgarorum ipsi adiunctorum auxilio fretus urbium reginam armis impetit, et ad Charsii portam castris locatis totum spatium ad Blachernas usque occupat. per dies autem tres colloquio cum civibus habito, nonnisi contumelias et dicteria ab ipsis retulerunt, quibus etiam incassum pacis conditiones obtulerunt. porro Iustinianus cum paucis admodum gentilibus suis citra pugnam per cuneum in urbem subiens, sparso caedis et stragis tumultu, eius compos effectus, paulo post in Blachernarum palatio sedem ac simul castra posuit.

Romanorum imperatoris Iustiniani iterum, Arabum ducis Valid, A.C. 698
Cpoleos episcopi Cyri, Hierosolymorum episcopi Ioannis annus primus.

Hoc annus Iustinianus in imperium restitutus, praeclaris muneribus et regia supellectile Terbeli oblata, inito cum eo foedere, pacifice dimisit. Apsimarus urbe relicta, Apolloniadem fuga se recipit, et in ipsa fuga comprehensus ad Iustinianum adducitur. Heraclius quoque

ἀπὸ Θρᾴκης δεδεμένος ἤχθη σὺν πᾶσι τοῖς συνασπιζομένοις αὐτῷ ἄρχουσιν, οὓς ἐν τῷ τείχει πάντας ἐφούρκισεν. ἀποστείλας δὲ εἰς τὰ μεσόγεια ἅπαντα, πλείους ἐξ αὐτῶν εὑρὼν ἐμπράκτους τε καὶ ἀπράκτους πάντας ἀπέκτεινεν. τὸν δὲ Ἀψίμαρον καὶ Λεόντιον ἁλύσεσι δεδεμένους εἰς πᾶσαν πόλιν πομπεῦσαι πεποίηκεν· καὶ τοῦ ἱππικοῦ ἀγομένου καὶ ἐν τῷ σένζῳ καθεζομένου, ἤχθησαν συρόμενοι δημοσίᾳ, καὶ ἐρρίφησαν ὑποταγάδην αὐτῷ· καὶ ἐπάτησε τὸν τράχηλον αὐτῶν
D *ἄχρις ἀπολύσεως, τοῦ πρώτου βαΐου τοῦ δήμου βοήσαντος ὅτι, ἐπὶ ἀσπίδα καὶ βασιλίσκον ἐπέβης, καὶ ἐπάτησας λέοντα καὶ δράκοντα. καὶ τούτους ἀποστείλας ἐν τῷ κυνηγεσίῳ ἀπεκεφάλισεν· Καλλίνικον δὲ πατριάρχην τυφλώσας ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐξώρισεν· καὶ ἀντ' αὐτοῦ Κῦρον ἐν τῇ νήσῳ Ἀμάστριος*
V. 250 *ἔγκλειστον ὄντα, ὡς προσημάναντα αὐτῷ τὴν τῆς δευτέρας βασιλείας ἀποκατάστασιν προεβάλετο. ἀναρίθμητον δὲ πλῆθος ἔκ τε τοῦ πολιτικοῦ καὶ τοῦ στρατιωτικοῦ καταλόγου ἀπώλεσεν. πολλοὺς δὲ καὶ ἐν σάκκοις ἐμβαλὼν ἐν τῇ θαλάσσῃ πικροθανάτους ἐποίει. ἄλλους δὲ πρὸς ἀριστόδειπνον κλητο-*
P. 314 *ρεύων, ἅμα τῷ ἀναστῆναι, οὓς μὲν ἐφούρκιζεν, οὓς δὲ ἀπέτεμνεν. κἀντεῦθεν μέγας φόβος συνεῖχε πάντας. ἀπέστειλε*

2. *αὐτῷ*] *αὐτοῖς* vulg. 4. *ἐμπράκτους*] *εὐπρ.* f. 16. *τε* et alterum *τοῦ* add. ex A. 17. *ἐμβαλὼν* A, *ἐμβάλλων* vulg. 18. *ἀρίστου δεῖπνον* A.

vinculis compeditus Thracia extractus, cum caeteris, qui sub eo merebantur, proceribus eidem praesentatur, quos omnes laqueis e muro suspendit. dimissis etiam per mediterranea ministris, multos ex Apsimari militibus repertos, tam eos, qui pro ipso aliquid moliebantur, quam qui quietem agerent, omnes interfecit. Apsimarum autem et Leontium catenis vinctos per universas urbis regiones ignominiose traduci mandavit, et circensibus ludis celebratis, ipso propria sibi sede composito, illi publice cum dedecore tracti, ad pedes eius prosternendi humili more proiecti sunt. inclinatorum et pronorum in terram cervices pedibus terebat et calcabat Iustinianus, donec circi munus primum exhiberetur, populo vociferante: super aspidem et basiliscum ambulasti, et conculcasti leonem et draconem. demum in cynegium missis caput amputari praecepit, Callinicum patriarcham oculis orbatum Romam relegavit, et in eius locum Cyrum quendam in Amastris insula monachum inclusum, quod imperii secundo gerendi vaticinium edidisset, suffecit. ex civium posthac militumque ordine numerum propemodum infinitum coegit perire, plurimos quoque saccis inclusos amara morte interemit, nonnullos etiam ad prandii coenaeve epulum invitatos, si quando surgerent e mensa, hos patibulo, alios gladio damnabat. ex his horror metusque cunctorum animos

δὲ στόλον πρὸς τὸ ἀγαγεῖν ἐκ Χαζαρίας τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα,
καὶ πολλὰ σκάφη ἐβυθίσθησαν σύμψυχα. ἀκούσας δὲ ὁ Χα-
γάνος δηλοῖ αὐτῷ· ὦ ἀνόητε, οὐκ ἔδει σε διὰ δύο ἢ τριῶν
σκαφῶν λαβεῖν σου τὴν γυναῖκα, καὶ μὴ ἀποκτεῖναι τοσοῦτον
πλῆθος; ἢ δοκεῖς καὶ ταύτην πολέμῳ λαμβάνειν; ἰδοὺ ἐτέχθη
σοι καὶ υἱός, καὶ ἀπόστειλον, λάβε αὐτούς. ὁ δὲ ἀποστείλας
Θεοφύλακτον κουβικουλάριον ἔλαβε τὴν Θεοδώραν καὶ Τιβέ-
ριον τὸν υἱὸν αὐτῆς, καὶ ἔστεψεν αὐτούς· καὶ συνεβασίλευ- B
σαν αὐτῷ.

Τούτῳ τῷ ἔτει Οὐαλὶδ ἥρπασεν τὴν καθολικὴν Δαμα- A.M. 6199
σκοῦ ἁγιωτάτην ἐκκλησίαν φθόνῳ πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς ὁ
ἀλιτήριος διὰ τὸ ὑπερβάλλον κάλλος τοῦ τοιούτου ναοῦ· καὶ
ἐκώλυσε γράφεσθαι Ἑλληνιστὶ τοὺς δημοσίους τῶν λογοθε- C
σίων κώδικας, ἀλλ' Ἀραβίοις αὐτὰ παρασημαίνεσθαι, χωρὶς
τῶν ψήφων, ἐπειδὴ ἀδύνατον τῇ ἐκείνων γλώσσῃ μονάδα ἢ
δυάδα ἢ τριάδα ἢ ὀκτὼ ἥμισυ ἢ τρία γράφεσθαι· διὸ καὶ
ἕως σήμερόν εἰσιν σὺν αὐτοῖς νοτάριοι Χριστιανοί.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουστινιανὸς τὴν ἀναμεταξὺ Ῥωμαίων καὶ A.M. 6200
Βουλγάρων εἰρήνην διέστρεψεν, καὶ περάσας τὰ καβαλλαρικὰ D

2. ἐβυθίσθησαν σύμψυχα A f, ἐποντίσθησαν σύμψυχα vulg. 7. ἔλαβε] ἤγαγε A. 8. συνεβασίλευσεν αὐτοῖς a. 10. ἥρπασεν A, ἁρπάσας vulg. 12. ἀλιτήριος A, ἀλητ. vulg. 14. Ἀραβίοις] ἐν Ἀράβοις A, fort. Ἀραβιστί. 17. σήμερόν εἰσιν A, σήμερον εἶναι vulg.

invasit. classem porro quae e Chazaria coniugem deveheret, misit, cuius navigia quam plurima una cum iis, qui conscenderant, hominibus submersa sunt. his Chaganus motus, significat: fatue, nonne duabus vel tribus navibus coniugem tuam repetere oportuit, tantaeque multitudinis vitae parcere? num eam bello recipere parabas? vide, etiam filius natus est tibi, mitte ergo qui eos ad te adducant. ille misso Theophylacto cubiculario Theodoram coniugem recepit, et eius filium Tiberium, utrumque vero imperii corona ornavit, unaque cum eo imperii dignitate potiti sunt.

Hoc anno Valid, qua ferebatur in Christianos invidia, publicam A.C. 699
et communem sanctissimam Damasci ecclesiam, ob apparatum et illius aedis amplitudinem, Christianis eripuit. publicos etiam logothesiorum sive publici aerarii codices Graece describi vetuit, sed Arabice exarari iussit, exceptis numeris, quandoquidem unitatem, vel binarium, aut ternarium, vel octo cum medio ternariumve ea lingua describi non sit possibile: quamobrem notarii Christiani usque in hunc diem apud eos remanserunt. A.C. 700

Hoc anno Iustinianus pacem Romanos inter et Bulgaros compositam violavit, et equitum legionibus in Thraciam transire iussis, etiam

θέματα εἰς τὴν Θρᾴκην, καὶ ἐξοπλίσας πλωΐμον κατὰ Βουλ-
γάρων καὶ Τερβέλη ὥρμησεν. καταλαβὼν δὲ τὴν Ἀγχίαλον
τὸ μὲν πλωΐμον ἔμπροσθεν τοῦ κάστρου προσώρμισεν, τὰ δὲ
καβαλλαρικὰ εἰς τοὺς ἄνωθεν κάμπους ἀπαραφυλάκτως καὶ
πάσης ὑποψίας ἐκτὸς ἀπλικεῦσαι προσέταξεν. τοῦ δὲ λαοῦ
σκορπισθέντος ὡς πρόβατα ἐπὶ τοὺς κάμπους πρὸς τὸ συλλέ-
ξαι χόρτον, εἶδον ἐκ τῶν ὀρέων οἱ κατάσκοποι τῶν Βουλγάρων
P. 315 τὴν τῶν Ῥωμαίων ματαίαν διοίκησιν· καὶ σωρευθέντες ὡς θῆ-
ρες ἐξάπινα ἐπιρρίψαντες μεγάλως διέφθειραν τὸ Ῥωμαϊκὸν
ποίμνιον, πολλὴν αἰχμαλωσίαν τε καὶ ἵππους καὶ ἅρματα δίχα
τῶν ἀναιρεθέντων λαβόντες. ὁ δὲ Ἰουστινιανὸς ἐν τῷ κάστρῳ
καταφυγὼν σὺν τοῖς περισωθεῖσιν ἐπὶ τρισὶν ἡμέραις ἀπέ-
κλεισε τὰς πύλας. θεασάμενος δὲ τὴν τῶν Βουλγάρων πα-
ραμονήν, αὐτὸς πρῶτος τὸν ἑαυτοῦ ἵππον νευροκοπήσας πάν-
τας τὸ αὐτὸ ποιῆσαι παρεκαλέσατο. τρόπαια δὲ ἐπὶ τῶν
V. 251 τειχῶν θέμενος διὰ νυκτὸς εἰς τὰ σκάφη ἐπιβὰς λαθραίως
B ἀπέπλευσεν, καὶ μετ' αἰσχύνης τῇ πόλει παραγέγονε.

A.M. 6201 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Μασαλμᾶς καὶ Ἀββᾶς τῇ
Τυάνων διὰ τὴν μανίαν τοῦ ἀποκτανθέντος στρατοῦ σὺν τῷ

1. ἐξοπλίσας A, ἐξώπλισεν vulg. 6. ἐπὶ A, εἰς vulg. 7. εἶδον ἐκ A, εἶδον αὐτοὺς ἐκ vulg. 13. δὲ A, γὰρ vulg. παραμονὴν A, ἐπιμονὴν vulg. 16. θέμενος] θεασάμενος A f, fortasse recte. λαθραίως A, εὐθέως vulg. 18. ἐπεστράτευσεν A, ἐπιστρατεύσας vulg. Μέσελμᾶς f. Ἀββᾶς τῇ T.] διαβὰς τὴν T. A f.

classem adversus Bulgaros instruxit, et in Terbelem irrupit. Anchialum vero profectus, classem quidem ad urbem applicuit, equestres vero copias ad campos urbi imminentes, omni custodia remota, et citra periculi suspicionem castra metari praecepit. exercitu itaque pecudum instar per campos errante et ad pabula equis colligenda disperso, e montium culminibus inanem et levem rei militaris apud Romanos disciplinam Bulgarorum exploratores conspicati, ipsi ferarum more in agmen unum collecti, Romanum gregem uno impetu disiecerunt, et captivorum multitudinem non contemnendam, equos et currus plurimos, postposito caesorum numero, ceperunt. Iustinianus cum residuis ex exercitu in arcem fuga se recipiens, occlusis dies tres portis in ea remansit. sed cum Bulgaros illic pertinacius instantes cerneret, ipse primus equi sui nervos incidit, caeterosque idem facere iussit, armisque bellicis quasi tropaeis muris impositis, noctu navigia conscendens, Cpolim cum dedecore reversus est.

A.C. 701 Hoc anno Masalmas et Abbas ob caesum a Mariano cum Maiuma duce exercitum insania perciti Tyanam urbem bello vexaverunt, et ad eam stricta obsidione cinctam hiberna sustinuerunt. Iustinianus

Μαϊουμᾶ ὑπὸ Μαριανοῦ, καὶ ταύτην πολιορκοῦντες παρε-
χείμασαν ἐκεῖ. καὶ ἀποστέλλει πρὸς αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς δύο
στρατηγοὺς Θεόδωρον τὸν Καρτεροῦκαν καὶ Θεοφύλακτον τὸν
Σαλιβᾶν μετὰ στρατιωτικοῦ καὶ γεωργικοῦ λαοῦ χάριν βοη-
θείας πρὸς τὸ πολεμῆσαι καὶ ἐκδιῶξαι αὐτούς. αὐτοὶ δὲ εἰς
ἔριν ἀλλήλων ἐλθόντες, καὶ ἀτάκτως συμβαλόντες αὐτοῖς,
τρέπονται, καὶ πολλαὶ χιλιάδες ἀπώλοντο, καὶ ᾐχμαλωτεύθη- C
σαν πολλοί. λαβόντες δὲ τὸ τοῦλδον καὶ τὰ τούτων βρώμα-
τα, παρεκάθισαν ἕως οὗ παρέλαβον τὴν πόλιν. λειφθέντες
γὰρ ἦσαν τὰ βρώματα, καὶ ἤμελλον ἀναχωρεῖν. οἱ δὲ τῆς
πόλεως Τυάνων ταῦτα ἰδόντες καὶ ἀπογνόντες, ἔλαβον λόγον
τῆς ἑαυτῶν ἀπαθείας· καὶ ἐξῆλθον πρὸς αὐτοὺς, καταλιπόν-
τες τὴν πόλιν ἔρημον ἕως τοῦ νῦν. οἱ δὲ τὸν λόγον μὴ φυ-
λάξαντες, εἰς τὴν ἔρημον τούτους ἐξώρισαν, καὶ πολλοὺς δού-
λους ἐκράτησαν. D

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Ἀββᾶς τὴν Ῥωμανίαν, καὶ A.M 6202
πολλοὺς αἰχμαλωτεύσας ὑπέστρεψεν. καὶ ἤρξατο κτίζειν τὸ
Γαρὶς εἰς τὴν χώραν Ἡλιουπόλεως.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Οὐθμὰν τὴν Κιλικίαν, καὶ A.M. 6203
πολλὰ κάστρα ὑπὸ λόγον παρέλαβεν. προεδόθη αὐτοῖς καὶ P. 316

1. ὑπὸ Μ. A, ἀπὸ Μ. vulg. 2. ὁ βασιλεὺς add. ex A. 4. στρατιωτικοῦ A, στρατοῦ vulg. χάριν βοηθείας A, χωρικοβοηθείας vulg. 6. συμβαλόντες A, συμβάλλοντες vulg.

autem duces duos Theodorum Carterucam et Theophylactum Salibam hostibus expugnandis et ab instaurata obsidione repellendis cum instructo exercitu et ex agricolarum grege rusticis auxiliariis summittit. isti primum divisis animis dissidentes, tum vero nullo militari servato ordine in hostem irruentes, vertuntur in fugam, et ex iis pluribus desideratis millibus, reliqui non pauci in manus adversariorum captivi devenere. hostes itaque eorum castris et commeatu potiti, donec urbem caperent, constanter in ea circumvallanda perstiterunt. iam enim ciborum patiebantur defectum, et de obsidione solvenda et recessu ipsos incesserat cogitatio. his visis Tyanenses in desperationem acti, accepta salutis fide, in hostium partes transierunt, urbe, prout etiamnum visitur, habitatoribus vacua relicta. illi violata protinus fide Tyanenses in deserta loca relegaverunt, et ex eis plurimos sibi retinuerunt captivos.

Hoc anno Abbas educto in Romanorum ditionem exercitu plurimos captivos abegit, et ad suos reversus, in Heliopoleos regione Garis urbem aedificare coepit. A. C. 702

Hoc anno Uthman in mediam Ciliciam exercitum induxit, multasque urbes data securitatis fide subiectas sibi fecit, quin etiam Ca- A. C. 703

*τὸ Κάμαχον σὺν τοῖς παρακειμένοις τόποις. Ἰουστινιανὸς δὲ
ἀπέλυσεν Μαῦρον τὸν πατρίκιον εἰς Χερσῶνα διὰ μνησικα-
κίαν σὺν Στεφάνῳ πατρικίῳ, τὸ ἐπίκλην Ἀσμίκτῳ, ἐξοπλίσας
στόλον πολύν, μνησθεὶς τῆς κατ' αὐτοῦ γενομένης ἐπιβουλῆς
ὑπό τε Χερσωνιτῶν καὶ Βοσφοριανῶν καὶ τῶν λοιπῶν κλιμά-
των, πᾶσαν ναῦν δρομώνων τε καὶ τριηρῶν καὶ σκαφῶν μυ-
ριοβόλων καὶ ἁλιάδων, καὶ ἕως χελανδίων, ἀπὸ διανομῆς τῶν
οἰκούντων τὴν πόλιν, συγκλητικῶν τε καὶ ἐργαστηριακῶν καὶ
B δημοτῶν καὶ παντὸς ὀφφικίου. καὶ τούτους ἀποστείλας πα-
ρήγγειλεν πάντας τοὺς οἰκοῦντας ἐν ἐκείνοις τοῖς κάστροις τῷ
ξίφει ὀλοθρεῦσαι, καὶ μηδένα ζωογονῆσαι, παραδεδωκὼς αὐτοῖς
τὸν Ἠλίαν τὸν σπαθάριον ὀφείλοντα ἄρχοντα Χερσῶνος κα-
ταστῆσαι. οἱ δὲ τὴν Χερσῶνα καταλαβόντες, μηδενὸς αὐτοῖς
ἀντιστάντος, τὰ κάστρα παρέλαβον, καὶ πάντας τῷ ξίφει ἀνεῖ-
λον, χωρὶς τῶν μειρακίων, ὡς νηπίων τούτων φεισάμενοι,
V. 252 καὶ πρὸς δουλείαν περιποιηθέντων. Τουδοῦνον δὲ ἄρχοντα
Χερσῶνος, ὡς ἐκ προσώπου Χαγάνου ὄντα, καὶ Ζώϊλον τὸν
ἐκ σειρᾶς καὶ γένους ὄντα πρωτοπολίτην, καὶ ἑτέρους τεσσα-
C ράκοντα ἐμφανεῖς καὶ πρωτεύοντας τῆς Χερσῶνος εἰς σούβλας*

1. *Κάμαχον* A, *Καμάχων* vulg. 6. *μυριοβόλων*] *μυριαγώγων* A f, *πυριοβόλων* vulg. 9. *ὀφφικίου* A, *ὀμφικίου* vulg. 11. fort. *ζωγρῆσαι*. 12. *καταστῆσαι* A f, *καταστῆναι* vulg. 13. *τὴν* add. ex A. 16. *τοῦ δοῦναι δὲ* A a f. 19. post verba *τῆς Χερσῶνος* haec inserta leguntur in A: *εἰς συμφαμίλους* (sic) *δεσμίους πρὸς τὸν βασιλέα ἀπέστειλαν, ἑτέρους δὲ ζ τῶν πρωτευόντων*.

machum cum locis adiacentibus ipsi proditum fuit. Iustinianus autem acceptarum quondam iniuriarum memor, Maurum cum Stephano, cui cognomen Asmictus, ambos patricios, valida et apprime apparata classe illis commissa, in Chersonam delegavit. insidiae quippe a Chersonitis, Bosphorianis et aliis regionum illarum incolis ipsi structae eius animo remanserant profundius repositae. quare bello iis inferendo universi generis navigia, dromones, triremes, scaphas, onerarias, piscatorias naves, ipsosque etiam lintres, omnium urbis incolarum, ordinis senatorii, officinariorum, plebeiorum et officii cuiuscumque collatis expensis paravit. iis itaque dimitti et e portu solvere dispositis, ut cunctos urbium illarum incolas, nullo in vivis relicto, gladio delerent iniunxit, Heliamque spatharium, qui gubernatorem apud Chersonam institueret, aggregavit. isti porro Chersonam appellentes, urbes nullo resistente invaserunt omnes, et caedibus et sanguine cuncta repleverunt, et exceptis adolescentioribus, quibus, ut et infantibus, parcendum putaverunt, velut ad servitutem reservatis, universos occiderunt. Tudunum autem Chersonae praefectum, ceu qui

ξυλίνας προσαναρτήσαντες, ἐπὶ πυρὸς ὤπτησαν. ἄλλους δὲ εἴκοσιν ἐξάγκωνα δήσαντες, καὶ εἰς χελανδούρους προσδήσαντες καὶ λίθοις τοῦτο γεμίσαντες, εἰς βυθὸν κατεπόντισαν. τοῦ δὲ Ἰουστινιανοῦ τοῦτο μαθόντος καὶ ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τῶν μειρακίων μανέντος, ἐκέλευσε σπουδαίως αὐτοὺς πρὸς αὐτὸν παραγενέσθαι. ἀποκινήσαντος δὲ τοῦ στόλου τῷ Ὀκτωβρίῳ μηνί, καὶ ἐν τῷ πελάγει φθάσαντος ἐν τῇ τοῦ ἄστρου ἐπιτολῇ τοῦ λεγομένου Ταυρουρᾶ, μικροῦ δεῖν ἅπας ὁ στόλος κατεποντίσθη· καὶ ἠριθμήθησαν οἱ ἐν τῷ ναυαγίῳ ἀποθανόντες χιλιάδες ογ'. τοῦ δὲ Ἰουστινιανοῦ τοῦτο μαθόντος, καὶ D
μὴ λυπηθέντος, μᾶλλον μὲν οὖν χαρᾶς πλησθέντος, καὶ τῆς τοιαύτης μανίας ἀκμὴν ἐχομένου καὶ κραυγικῶς ἐπαπειλοῦντος, πάλιν ἕτερον ἐκπέμπει στόλον, καὶ ἀροτριᾷν ἅπαντα καὶ ἐξεδαφίζειν ἕως οὐροῦντα πρὸς τοῖχον. ἤκουσαν ταῦτα οἱ τῶν κάστρων ἐκείνων, καὶ ἑαυτοὺς ἠσφαλίσαντο, καὶ ἀναγκασθέντες κατὰ τοῦ βασιλέως φρονῆσαι, ἀπέστειλαν πρὸς τὸν Χαγάνον εἰς Χαζαρίαν αἰτούμενοι λαὸν πρὸς φυλακὴν αὐτῶν. ἐπὶ τούτοις οὖν διαγείρεται καὶ Ἠλίας ὁ σπαθάριος καὶ Βαρδάνης ὁ ἐξόριστος, τὸ τηνικαῦτα ἀνακληθεὶς ἀπὸ Κε-

4. τοῦ δὲ Ἰουστ. A, τοῦ Ἰ. δὲ vulg. 7. φθάσαντος A, φθασθέντος vulg. ἐπιτολῇ] ἐπὶ τῷ λιμένι A. 10. καὶ μὴ λυπ. om. f. 12. ἀπειλοῦντος A. 13. ἅπαντας vulg. 14. ante ἕως in e haec addita leguntur: καὶ κατασφάττειν ἅπαντας· fortasse recte. 16. τοῦ add. ex A. 18. διαγείρεται A, διαγίνεται vulg.

Chaganum referret, et Zoilum, qui a stemmate et origine civium primarius erat, et alios quadraginta illustres et spectatos viros ligneis verubus confixos vivo igne assaverunt. alios viginti vinctis retro manibus ad lembum lapidibus oppletum alligatos, in mare demerserunt. accepto rerum gestarum nuncio Iustinianus servatos iuvenes aegre ferens, et in insaniam versus, eos ad se sollicite advehi curavit. cum vero classis mense Octobri solvisset, procellarum turbinibus in pelago iactata, sub ortum astri, cui Taurus nomen, tota ferme in mari periit, adeo ut qui naufragio immersi fuerint, ad septuaginta tria millia numerentur. illa calamitate cognita, tantum abfuit, ut condoleret, quin potius laetitia perfusus eo insaniae processit, ut elatis in altum clamoribus novas etiam adiecerit comminationes, et alteram illuc iterum classem transmiserit, cum mandatis ut omnia solo aequaret, solumque aratro proscinderet, atque universos usque ad mingentem ad parietem interficeret. istorum rumore divulgato, qui castra illa obtinebant, communierunt et concluserunt se, et ad res novandas contra imperatorem coacti, ad Chaganum in Chazariam delegaverunt, qui praesidium ad sui defensionem exposcerent. interim suscepti

P. 317 φαληνίας καὶ σὺν τῷ στόλῳ εἰς Χερσῶνα ἰών. ὁ δὲ Ἰουστινιανὸς ταῦτα μαθών, ἀπέστειλεν μετ' ὀλίγων δρομώνων Γεώργιον τὸν πατρίκιον, τὸν ἐπίκλην Σύρον καὶ γενικὸν λογοθέτην, καὶ Ἰωάννην τὸν ἔπαρχον, καὶ Χριστοφόρον τουρμάρχην τῶν Θρᾳκησίων μετὰ τριακοσίων ἐξωπλισμένων, παραδεδωκὼς αὐτοῖς Τουδοῦνόν τε καὶ Ζωΐλον ὀφείλοντας ἀποκατασταθῆναι κατὰ τὸ πρότερον ἐν Χερσῶνι, δι' ἀποκρισιαρίου δὲ ἀπολογήσασθαι τῷ Χαγάνῳ, ἀγαγεῖν δὲ πρὸς αὐτὸν Ἠλίαν καὶ Βαρδάνην. τῶν δὲ περασάντων ἐν Χερσῶνι, οἱ B τῆς πόλεως Χερσῶνος τούτοις περιλογὴν οὐκ ἐποίησαν. τῇ δὲ ἐπαύριον τούτους μόνους εἰσελθεῖν οἱ τῆς πόλεως προτρεψάμενοι, τὰς πύλας ἀπέκλεισαν. καὶ τὸν μὲν γενικὸν λογοθέτην ἅμα τῷ ἐπάρχῳ ξίφει ἀνεῖλον, τὸν δὲ Τουδοῦνον ἅμα Ζωΐλῳ, καὶ τὸν λεχθέντα τουρμάρχην σὺν τοῖς τριακοσίοις στρατιώταις τοῖς Χαζάροις παρέδωκαν, καὶ πρὸς τὸν Χαγάνον ἀπέστειλαν. τοῦ δὲ Τουδούνου κατὰ τὴν ὁδὸν τεθνηκότος, οἱ Χάζαροι εἰς δοχὴν αὐτοῦ ἀπέκτειναν τὸν τουρμάρχην σὺν τοῖς τριακοσίοις στρατιώταις. τότε οἱ Χερσῶνος καὶ τῶν λοιπῶν κάστρων τὸν μὲν Ἰουστινιανὸν ἀνέσκαψαν, τὸν δὲ ἐξόριστον C ἐκεῖσε Βαρδάνην καὶ Φιλιππικὸν βασιλέα εὐφήμησαν. ταῦτα

1. ἰὼν A, ὢν vulg. 4. ἔπαρχον A, ὕπαρχον vulg.: sic et infra. 6. τὸν Δοῦνόν τε A. 13. τὸν δὲ Δοῦνον καὶ Ζώϊλον A. 14. τὸν λεχθέντα τουρμάρχην A, τοῦ λεχθέντος τουρμάρχου vulg. 17. εἰς δοχὴν A, δογὴν vulg. 20. Φιλιππικὸν βασ. A, Φιλ. καὶ βασ. vulg.

propositi conscius excitatur Elias spatharius et Bardanes prius exul, nunc vero postliminio revocatus e Cephalonia et cum classe Chersonam delatus. ubi res huiusmodi tractari percepit Iustinianus, Georgium patricium cognomento Syrum, generalem logothetam, Ioannem praefectum et Christophorum Thracicorum agminum ductorem cum militibus ad ter centum armatis mittit, Tudunumque et Zoilum res Chersonae in priorem statum reposituros, et per apocrisiarium apud Chaganum rem gestam excusaturos, ac tandem Eliam et Bardanem ad se Cpolim transmissuros adiungit. cum Chersonam migrassent, Chersonitae cives cum iis tractatum habere dedignati sunt. postera die solis iisdem in consilii locum ingredi permissis, confestim portas cives occluserunt. et generalem quidem logothetam cum praefecto peremerunt, Tudunum vero una cum Zoilo et memorato turmarcha et militibus trecentis traditum Chazaris ad Chaganum miserunt. Tuduno in itinere defuncto, funereum epulum litaverunt Chazari, nimirum turmarchae et trecentorum militum caedem. tum vero Chersonae reliquorumque oppidorum cives Iustiniani nomine abrogato, exulem illum Bardanem, qui et Philippicus nominabatur, imperatorem fe-

μαθὼν Ἰουστινιανός, ἐπὶ πλέον ἐκμανεὶς τὰ μὲν τέκνα τοῦ
σπαθαρίου Ἠλία εἰς τὸν τῆς μητρὸς ἀπέσφαξε κόλπον· ταύ-
την δὲ ἠνάγκασεν τῷ οἰκείῳ αὐτῆς ζευχθῆναι μαγείρῳ Ἰνδῷ
ὄντι· εἶθ' οὕτω τε πλώϊμον ἕτερον κατασκευάσας, ἀποστέλ-
λει Μαῦρον τὸν πατρίκιον, τὸν ἐπίκλην Βαῖσον, παραδεδω-
κὼς αὐτῷ πρὸς καστρομαχίαν κριόν, μαγγανικά τε καὶ πᾶσαν
ἑλέπολιν, ἐντειλάμενος αὐτῷ, τὰ μὲν τῆς Χερσῶνος τείχη
ἐξεδαφίσαι καὶ πᾶσαν τὴν πόλιν, μηδεμίαν δὲ ψυχὴν ἐξ
αὐτῆς ζωογονῆσαι, πυκνοτέρως δὲ δι' ἀναφορῶν τὰ αὐτῷ πε- V. 253
πραγμένα δηλοῦν. τούτου δὲ περάσαντος, καὶ διὰ τοῦ κριοῦ
τὸν λεγόμενον Κεντηναρήσιον πύργον καταβαλόντος, ἅμα δὲ D
καὶ τὸν πλησίον αὐτοῦ Σύαγρον καλούμενον, Χαζάρων δὲ κα-
ταλαβόντων, ἐγένετο ἀνοχὴ τοῦ πολέμου. Βαρδάνιος δὲ ἐκφυ-
γὼν πρὸς τὸν Χαγάνον ᾤχετο. ἀπράκτου δὲ τοῦ στόλου γε-
γονότος, καὶ πρὸς τὸν βασιλέα ἐπιστρέψαι μὴ τολμῶντος, τὸν
μὲν Ἰουστινιανὸν ἀνέσκαψαν, τὸν δὲ Βαρδάνην ὡς βασιλέα
καὶ αὐτοὶ εὐφήμησαν. ᾐτήσαντο δὲ τὸν Χαγάνον δοθῆναι
αὐτοῖς τὸν Φιλιππικόν. τοῦ δὲ Χαγάνου λόγον αὐτοὺς ἀπαι-
τήσαντος, τοῦ μὴ προδοθῆναι αὐτὸν ὑπ' αὐτῶν, καὶ τοῦ κο-
μίσασθαι αὐτὸν κατὰ ἄνδρα ἀνὰ νομίσματος ἑνός, οἱ δὲ

1. ἐκμανεὶς A, ἐμμ. vulg. 5. Βέσσον A f. 6. κριὸν A, κρίονας vulg. 8. ἐκδαφίσαι A e, ἐδαφίσαι vulg. 8. ἐξ αὐτῆς A e, ἐξ αὐτῶν vulg. 12. Σύαγρον A, Σύναγρον vulg. 15. ἐπιστρέψαι A, ὑποστρ. vulg. 17. αὐτοὶ A, αὐτὸν vulg. 20. αὐτὸν add. ex A.

licibus acclamationum votis exceperunt. his auditis Iustinianus maiori furore insaniens, spatharii quidem Eliae liberos in matris ipsius sinu trucidavit, eandemque ipsam proprio coquo in India nato subactam constuprari iussit. mox classe denuo reparata, Maurum patricium, is etiam Baesus dicebatur, mittit, unaque simul apparatu omni bellico, et ad castra diruenda machinis, arietibus, et omnimodis vastatoriis instruit, eo maxime iniuncto, ut Chersonae moenibus ad solum usque destructis, et universa civitate diruta, nemini civium vitam condonaret. ante omnia de rerum successu per frequentiores litteras eum certiorem redderet. is mari traiecto, cum iam admoto ariete turrim Centenaresium dictam, aliamque non adeo remotam, quae Synagrus nuncupatur, evertisset, Chazarorum adventu a bello utrinque cessatum est. Bardanius ad Chaganum fuga se proripit. classis vero conatu inutili reddito, cum re infecta ad imperatorem redire milites vererentur, Iustiniani nomine abdicato, et eius dominatu repudiato, Bardanem imperatorum more faustis vocibus principem salutaverunt, miseruntque ad Chaganum Philippicum donari sibi postulatum. Chagano, ne virum proderent, iureiurando interposito fidem fieri

παραχρῆμα ταῦτα δόντες, παρέλαβον τὸν Φιλιππικὸν βασιλέα. P. 318 ἐν δὲ τῷ χρονίζειν τὸν στόλον, ἀναφορᾶς τε μὴ ἐλθούσης, ἐστοχάσατο Ἰουστινιανὸς τὴν αἰτίαν, καὶ ἐπάρας σὺν αὐτῷ τοὺς τοῦ Ὀψικίου, καὶ μέρος Θρᾳκησίων, ἀνῆλθεν ἕως Σινώπης πρὸς τὸ διαγνῶναι τὰ ἐν Χερσῶνι. ἐν δὲ τῷ σκοπεύειν αὐτὸν τὰ περατικὰ μέρη, ὁρᾷ τὸν στόλον ἐπὶ τὴν πόλιν ἀρμενίζοντα, καὶ βρύξας ὡς λέων, καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὴν πόλιν ὥρμησεν. τοῦ δὲ Φιλιππικοῦ προλαβόντος, καὶ τὴν πόλιν κρατήσαντος, αὐτὸς ἐπὶ τὸν Δαματρὺν ἐλθὼν ἐν αὐτῷ σὺν τοῖς αὐτοῦ ἡπλίκευσεν. ὁ δὲ Φιλιππικὸς ἀποστέλλει εὐθέως κατὰ B μὲν τοῦ Τιβερίου Μαῦρον τὸν πατρίκιον σὺν Ἰωάννῃ σπαθαρίῳ, τῷ ἐπίκλην Στρούθῳ, τὸν δὲ Ἠλίαν ὁμοίως μετὰ κουρσου κατὰ Ἰουστινιανοῦ εἰς τὸν Δαματρύν, καὶ ἕτερον πάλιν κατὰ τοῦ Βασβακουρίου φυγῇ χρησαμένου. καὶ ὁ μὲν Μαῦρος ἅμα τοῦ ῥηθέντος Στρούθου ἐν Βλαχερναῖς πορευθείς, εὗρεν τὸν Τιβέριον κρατοῦντα τῇ μιᾷ χειρὶ τὸ κιονάκιον τῆς ἁγίας τραπέζης τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ἁγίας θεομήτορος, καὶ τῇ ἑτέρᾳ τίμια ξύλα καὶ ἐν τῷ τραχήλῳ φυλακτά, ἔξωθεν δὲ τοῦ βήματος παρακαθεζομένην Ἀναστασίαν τὴν τοῦ πατρὸς C αὐτοῦ μητέρα, ἥτις τοῖς ποσὶ τοῦ Μαύρου κυλινδουμένη ᾐτεῖτο μὴ ἀποκτανθῆναι τὸν αὐτῆς ἔγγονα Τιβέριον, ὡς μηδὲν ἄτοπον πράξαντα. αὐτῆς δὲ τοὺς πόδας τούτου κατεχού-

11. σπαθαρίῳ A, πατρικίῳ vulg. 14. χρησαμένου A, χρησαμ. vulg. 18. τίμια A, τὰ τίμια vulg.

sibi, et pro singulorum capitibus nummum unum concedi expetente, illi summa pecuniae confestim numerata Philippicum imperatorem simul acceperunt. interim classe moram, ut videbatur, diuturniorem agente, nullisque de suscepta expeditione a ducibus acceptis litteris, Iustinianus causam coniectatus est. eductis itaque secum Opsiciorum manu et Thracensium aliquot manipulis de rerum Chersonae gestarum successu exploraturus Sinopen contendit. igitur dum superiores maris regiones speculatur, classem recta in urbem apertis secundisque velis delatam conspicatur, rugituque leonis instar ingenti edito, ipse pariter in urbem iter et impetum dirigit. conatus eius Philippico sua diligentia praevertente et urbem praeoccupante, ipse Damatrym accessit, et ad eam cum suis castra applicuit. Philippicus mora omni penitus abiecta, Maurum patricium et Ioannem, cognomento Struthum, paris dignitatis virum, adversus Tiberium Eliamque cum expeditorum et velut ad praedam paratorum militum manu in Iustinianum Damatry receptum, et alium tandem adversus Basbacurium, qui iam sibi fuga consuluerat, mittit. porro Maurus cum praedicto Strutho Blachernas appellens, Tiberium una quidem manu sanctae

σης, καὶ μετὰ δακρύων ἱκετευούσης, εἰσελθὼν ὁ Στροῦθος ἔνδον τοῦ βήματος, βίᾳ ἀφήρπασεν αὐτόν· καὶ τὰ μὲν τίμια ξύλα ἐξ αὐτοῦ ἄρας, ἐπάνω τῆς ἁγίας τραπέζης ἐπέθηκεν, τὰ δὲ φυλακτὰ εἰς τὸν ἴδιον ἐξήρτησεν τράχηλον, καὶ λαβόντες τὸν παῖδα ἐπὶ τῷ ἄνω Καλλινίκης παραπορτίῳ, καὶ τοῦτον ἐκδύσαντες καὶ ἐπὶ τῆς φλοιᾶς ἁπλώσαντες, δίκην προβάτου αὐτὸν ἐλαρυγγοτόμησαν, καὶ τοῦτον ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων ἀναργύρων, τῷ λεγομένῳ Παυλίνης, ταφῆναι προσέτα- D ξαν. χειρωθεὶς δὲ καὶ Βασβακούριος ὁ πρωτοπατρίκιος καὶ κόμης τοῦ Ὀψικίου, καὶ αὐτὸς ἀνῃρέθη. ὁ δὲ Ἠλίας ἅμα τῷ συνόντι αὐτῷ λαῷ ἀνελθὼν ἐν τῷ Δαματρῦ, καὶ εἰς λόγους μετὰ τοῦ ἐκεῖσε ὄντος στρατοῦ ἐλθών, λόγον τε ἀπαθείας τῷ συνόντι τῷ Ἰουστινιανῷ λαῷ δεδωκώς, διῃρέθησαν ἅπαντες, καὶ ἀπέδρασαν τοῦ Ἰουστινιανοῦ, μόνον αὐτὸν καταλιπόντες, καὶ τῷ μέρει τοῦ Φιλιππικοῦ προσρυέντες. τότε ὁ προλεχθεὶς Ἠλίας σπαθάριος θυμῷ ἐπιδραμών, καὶ τὸν τούτου τράχηλον δραξάμενος, τῷ παραμηρίῳ, ᾧ ἦν διεζωσμένος, ἀπέτεμεν V. 254 τὴν αὐτοῦ κάραν, καὶ διὰ Ῥωμανοῦ σπαθαρίου πρὸς Φιλιπ-

2. βίᾳ om. A. 4. τὰ δὲ φυλ. A, καὶ τὰ φυλ. vulg. 5. τῷ — παραπορτίῳ A, τῶν παραπορτίων vulg. 7. ἐλαρυγγοτόμησαν A, ἐλαριγγοτόμησεν vulg. 8. προσέταξαν A, προσέταξεν vulg. 9. καὶ add. ex A a. 12. ὄντος add. ex A. 14. ἐκ τοῦ Ἰ. A.

mensae altaris in sancta dei matris aede positi columellam, alia vero pretiosa crucis ligna complexum, et ex collo reliquiarum thecas gerentem appensas, extra tribunalis autem, id est sacrarii, septa patris eius matrem Anastasiam sedentem offendit, quae ad Mauri pedes provoluta nepotem Tiberium, ut pote qui nil tetri flagitii admisisset, a morte vindicandum rogabat. inter aviae vetulae preces sibi detinentis pedes, et eos lacrimarum imbre perfundentis, Struthus in sacrarium insiliens, virum illuc ad immunitatem receptum summa violentia eripuit, tum vero veneranda quidem ligna ab eo sublata in sancta mensa reposuit, reliquiis autem ad proprium collum appensis, adolescentem ad superiores Callinicae fores abductum, suisque vestibus nudum, totoque corpore ad limen extensum ovis instar iugulo mactari, et ad aedem sanctorum mercede non conductorum Cosmae et Damiani Paulinae dictam sepeliri mandavit. Basbacurius autem patriciorum antesignanus et comes Opsicii comprehensus, caede illata mortem subiit. porro Elias cum adiunctis sibi copiis Damatrym profectus, colloquio cum exercitu, qui ibi consederat, conserto, militibusque Iustinianum sequutis salutis data securitate, eos a sese invicem dividi, Iustinianum deserere, solum sibi permittere, ac tandem in Philippici partes transire persuasit. his ita peractis praefatus Elias furore accensus in Iustinianum insilit, et ap-

P. 319 πικὸν ἀπέστειλεν. ὁ δὲ Φιλιππικὸς διὰ τοῦ αὐτοῦ σπαθαρίου ταύτην ἐπὶ τὰ δυτικὰ μέρη ἕως Ῥώμης ἐξέπεμψεν· πρὸ δὲ τοῦ βασιλεῦσαι αὐτὸν ἐν τῇ μονῇ τῶν Καλλιστράτου ἔγκλειστος ἦν προορατικὸς καὶ αἱρετικός, ὅστις ἀνελθόντι τῷ Φιλιππικῷ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι ἡ βασιλεία σοι κεῖται. ὁ δὲ ἐταράχθη, καὶ λέγει ὁ ἔγκλειστος· εἰ ὁ θεὸς κελεύει, σὺ τί ἀντιλέγεις; τοῦτο δέ σοι λέγω· ὅτι ἡ ἕκτη σύνοδος κακῶς ἐγένετο· ἐὰν οὖν βασιλεύσῃς, ταύτην ῥίψον, καὶ γενέσθαι σοι ἔχει ἡ βασιλεία κραταιὰ καὶ πολυχρόνιος. ὁ δὲ συνέθετο αὐτῷ μεθ' ὅρκων τοῦτο ποιεῖν. τοῦ δὲ Λεοντίου διαδεξαμέ-
B νου τὸν Ἰουστινιανόν, ἀνέρχεται ὁ Φιλιππικὸς πρὸς τὸν ἔγκλειστον. ὁ δὲ λέγει αὐτῷ· μὴ σπουδάσῃς, γενέσθαι ἔχεις βασιλέα. βασιλεύσαντος δὲ καὶ Ἀψιμάρου, πάλιν ἀνῆλθεν πρὸς αὐτόν, καὶ πάλιν εἶπεν αὐτῷ· ὅτι μὴ σπουδάσῃς, ἐκεῖνο περιμένει σε. θαρρήσαντος δὲ Φιλιππικοῦ τινὸς τῶν φίλων αὐτοῦ, ἐμήνυσε τῷ Ἀψιμάρῳ. ὁ δὲ δείρας καὶ κουρεύσας αὐτὸν καὶ σιδηρώσας, ἐξώρισεν εἰς Κεφαληνίαν. βασιλεύσαντος δὲ Ἰουστινιανοῦ, πάλιν ἀνεκαλέσατο αὐτόν. καὶ βασιλεύσαντος ἐποίησεν ψευδοσύνοδον ἐπισκόπων κατὰ τὸν λόγον τοῦ

2. ἕως Ῥώμης add. ex A. 6. τί add. ex A. 10. αὐτῷ add. ex A. 12. ἔχει a, fort. ἔχει σε βασι. 13. βασιλέα om. A. καὶ add. ex A. 15. θαρρήσας δὲ Φιλιππικὸς A f. τινὸς] τινὰ A, fort. τινί.

prehensa eius cervice, sica, qua erat accinctus, caput eius amputatum per Romanum spatharium ad Philippicum transmisit, eiusdemque spatharii opera in occiduas imperii provincias illud conspiciendum Philippicus traduxit. caeterum prius longe, quam imperio potiretur, ad Callistrati coenobium inclusus nonnemo vaticinandi arte praeditus et haeresi infectus morabatur, qui Philippico ad se nonnunquam accedenti praenunciavit: imperium tibi repositum est. sermonibus istiusmodi perculso subinfert inclusus: si deus ita iubeat, adversaberis tu? illud unum enuncio: pessime rerum synodus sexta peracta est. si usquam imperaveris, proscribe, et irritam redde, et felix diuturnaque imperii aetas succedet. is data iursiiurandi fide, rem exequendam in se recepit. Leontio postmodum post Iustinianum tyrannidem adepto, inclusum de vaticinio Philippicus convenit. renunciat ille: ne festinaveris, imperium assequeris. Apsimaro deinde in eam dignitatem evecto, virum rursus adit Philippicus. cui inclusus vates: ne rem acceleres, imperium te manet. caeterum Philippico amicorum cuidam vaticinium eloquuto, ille rem totam ad Apsimarum detulit, qui virum verberibus exceptum, capillis detonsum et onustum catenis in Cephaloniam relegavit. hunc Iustinianus sceptris secundo potitus postliminio revocavit. ipse deinde imperii potestate auctus,

ψευδαββᾶ τοῦ καὶ ἐγκλείστου· καὶ ἔρριψεν τὴν ἁγίαν καὶ C οἰκουμενικὴν ἕκτην σύνοδον. καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐτυφλώθη ὁ μάταιος. ἐν πολλῇ δὲ ἀμεριμνίᾳ εἰς τὰ βασίλεια διατελῶν, πλήθη τε χρημάτων καὶ λαμπροτάτων οὐσιῶν ἐκεῖσε εὑρὼν ἐκ πλειόνων χρόνων ὑπὸ τῶν προβεβασιλευκότων συναχθέντων ἐκ δημεύσεων καὶ διαφόρων προφάσεων, καὶ μάλιστα ὑπὸ τοῦ εἰρημένου Ἰουστινιανοῦ, ταῦτα εἰκῇ καὶ μάτην ἀπόνως διεσκόρπισεν. καὶ ἐν μὲν ταῖς διαλαλιαῖς αὐτοῦ λόγιος καὶ ἐχέφρων ἐλογίζετο, ἐν δὲ ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ ἀσέμνως καὶ ἀνικάνως τὸν βίον διατελῶν, παντὶ ἀδόκιμος ἐδείκνυτο. ἦν D δὲ καὶ αἱρετικὸς καὶ μοιχός. Κῦρον δὲ τὸν πατριάρχην ἐξωθήσας τῆς ἐκκλησίας, Ἰωάννην τὸν αὐτοῦ συμμύστην καὶ συναιρετικὸν προεβάλετο.

Ῥωμαίων βασιλέως Φιλιππικοῦ, Κωνσταντινουπόλεως A.M. 6204 ἐπισκόπου Ἰωάννους ἔτος α΄. P. 320

Τούτῳ τῷ ἔτει Φιλιππικὸς τοὺς Ἀρμενίους τῆς ἑαυτοῦ γῆς ἐξελάσας Μελιτινὴν καὶ τὴν τετάρτην Ἀρμένιαν οἰκῆσαι ἠνάγκασεν. Μασαλμᾶς δὲ τὴν Ἀμάσειαν παρέλαβεν σὺν ἄλλοις καστελλίοις καὶ πολλῇ αἰχμαλωσίᾳ· Γεώργιός τε ὁ Ἀπα-

1. τοῦ καὶ ἐγκλ. A, καὶ ἐγκλ. vulg. 5. πλειόνων χρόνων ὑπὸ τῶν A, πλ. τῶν χρ. τῶν vnlg. 6. ἐκ δημ. A, ἐκδημ. vulg. 11. ἐξωθήσας — Ἰω. A, ἐξώθησεν — καὶ Ἰω. vulg. 12. μύστην A f. 17. ἐξελάσας A, ἀπελάσας vulg. 18. Μεσελμᾶς f. 19. Ἀμασείας A.

pseudosynodum episcoporum ex pseudabbatis atque inclusi sententia celebravit, et sanctam atque universalem sextam synodum abrogavit. eo vero anno insanus ille oculis orbatus est. qui cum in palatio tranquillam ac plane otiosam vitam ageret, ibique immensam prorsus pecuniarum summam, splendidissimaeque supellectilis congeriem iam a multis retro saeculis sub imperatoribus, qui ipsum praecesserant, ex publicationibus, variisque aliis praetextibus, maxime vero ab eius decessore Iustiniano cδacervatam offendisset, frustra atque incassum, nulla necessitate, dementer dilapidavit. caeterum in colloquiis facundus ac prudens habebatur, at rebus agendis inhonestam ac tantae dignitati imparem vitam vivens, ab omnibus reprobatus est. quin etiam haeresi et adulterio dignitatem conspurcavit. Cyro vero patriarchae sede ab eo deiecto, Ioannem quendam improbitatis et pravae opinionis consortem in eius locum promovit.

Romanorum imperatoris Philippici, Cpoleos episcopi Ioannis annus primus. A.C. 704

Hoc anno Philippicus Armenios propriis sedibus expulsos Melitinem et quartam Armeniam incolere coegit. Amaseam vero cum plerisque castellis et multa cąptivorum praeda Masalmas occupavit. Geor-

B μείας ἐπίσκοπος μετῳκίσθη ἐν Μαρτυροπόλει. Φιλιππικὸς δὲ οὐκ ᾐσχύνθη ἐκμανῶς κινηθῆναι κατὰ τῆς ἁγίας καὶ οἰκουμε-
V. 255 νικῆς ἕκτης συνόδου, ἀνατρέπειν σπεύδων τὰ ὑπ' αὐτῆς βεβαιωθέντα θεῖα δόγματα. εὗρεν οὖν ὁμόφρονας αὐτοῦ Ἰωάννην τὸν ἐπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως, ὃν πεποίηκεν καθελὼν Κῦρον τὸν ταύτης πρόεδρον, ὃν καὶ περιώρισεν ἐν τῷ τῆς Χώρας μοναστηρίῳ· Γερμανόν τε τὸν μετὰ ταῦτα Κωνσταντινουπόλεως θρόνον κατασχόντα ἐπίσκοπον, τὸν τηνικαῦτα ὑπάρχοντα Κυζίκου, καὶ Ἀνδρέαν καὶ αὐτὸν ἐπίσκοπον Κρή-
C της ὄντα, Νικόλαόν τε τὸν ἀπὸ καυκοδιακόνων σοφιστὴν γεγονότα τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης κοαίστωρά τε τότε ὑπάρχοντα, Ἐλπίδιόν τε διάκονον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, Ἀντίοχόν τε τὸν χαρτοφύλακα καὶ ἑτέρους τούτων ὁμοιοτρόπους· οἵτινες καὶ ἐγγράφως ἀνεθεμάτισαν τὴν ἁγίαν ἕκτην σύνοδον. τῶν δὲ Βουλγάρων διὰ τοῦ Φιλέα λάθρα ἐπὶ τὸ στενὸν καταρριψάντων, καὶ μεγάλην σφαγὴν πεποιηκότων, καὶ μέχρι τῆς πόλεως ἐκδραμόντων, καὶ πολλοὺς περαματίζοντας, γάμους τε ἐνοσίους καὶ δαψιλεστάτους ἀρίστους μετὰ ποικίλου ἀργύρου καὶ λοιπῆς ἀποσκευῆς εὑρηκότων, καὶ ἕως τῆς Χρυσῆς πόρτης
D διαδραμόντων, καὶ τὴν ἅπασαν Θρᾴκην αἰχμαλωτισάντων,

4. εὗρεν οὖν A, εὗρε δὲ vulg. 5. ὃν ἐπίσκ. Κ. πεπ. f. ὃν πεπ. — — — — τηνικαῦτα om. A. 9. ὑπάρχοντα] κατασχόντα A. 11. Κοιαίστωρα A, Κυέστορα vulg. 18. ἐνουσίους A. ἀργύρου A c f, ἀρίστου vulg.

gius autem Apameae episcopus Martyropolim translatus est. porro Philippicus adversus sanctam et universalem sextam synodum invehi non eruhuit, sacra dogmata ab ea sancita studens evertere. caeterum qui in hanc sententiam irent, Ioannem Cpoleos episcopum, Cyro eius praecessore dignitate moto et in monasterium Chorae relegato, ab eo institutum, Germanumque Cpoleos etiam sede postmodum potitum, cum eo tempore Cyzicenam administraret, Andream item Cretensem episcopum, Nicolaum etiam a calicibus olim ministrum in arte medica sophistam egregium, et sub eam tempestatem quaesturae munus obeuntem, Elpidium magnae ecclesiae diaconum, Antiochium quoque chartophylacem, et alios istis non absimiles instituto offendit, qui sententia scriptis promulgata in sanctam sextam synodum anathema pronunciaverunt. caeterum Bulgari per Phileam ad freti Byzantini angustias irrumpentes, ingenti strage edita, ad urbem usque impressionem fecerunt, plurimosque, qui portus fretum traiicerent, quique nuptias opulentissimas et sumptuosissima convivia varia supellectile argentea et reliquo vasorum apparatu comportato celebrarent, deprehendunt, et in reliquos ad Chryseu usque portam excurrunt; tandem vastitate Thraciae illata, et ex ea collecto captivorum ingenti nume-

ὑπέστρεψαν ἀβλαβεῖς εἰς τὰ ἴδια μετὰ κτηνῶν ἀμέτρων. ὁμοίως καὶ οἱ Ἄραβες τὴν Μισθίαν παρέλαβον καὶ ἕτερα κάστρα, πλείστων τε φαμιλιῶν καὶ κτηνῶν ἀναριθμήτων ἅλωσιν ποιησάμενοι.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Ἀββᾶς τὴν Ῥωμανίαν, καὶ A.M. 6205 παρέλαβεν Ἀντιόχειαν Πισιδίας μετὰ πολλῆς αἰχμαλωσίας, καὶ ὑπέστρεψεν. ἐγένετο δὲ σεισμὸς μέγας κατὰ τὴν Συρίαν μηνὶ Περιτίῳ κη΄. διετοῦς δὲ χρόνου τῆς βασιλείας Φιλιππικοῦ ἐν τούτοις παραδραμόντος, καὶ τοῦ γενεθλίου ἱππικοῦ ἐπιτελου- P. 321
μένου, Πρασίνων νικησάντων, ἔδοξε τῷ βασιλεῖ τῷ σαββάτῳ τῆς πεντηκοστῆς καβαλλάριον μετὰ δοχῆς καὶ ὀργάνων εἰσελθεῖν, καὶ λούσασθαι εἰς τὸ δημόσιον λουτρὸν τοῦ Ζευξίππου, καὶ μετὰ πολιτῶν ἀρχαιογενῶν ἀριστῆσαι. ἐν δὲ τῷ μεσημβρίζειν αὐτόν, ἐξάπινα διὰ τῆς Χρυσῆς πόρτης εἰσῆλθε Ῥοῦφος ὁ πρωτοστράτωρ τοῦ Ὀψικίου ὑποβουλῇ τοῦ Γεωργίου πατρικίου καὶ κόμητος τοῦ Ὀψικίου, τοῦ ἐπίκλην Βοράφου, καὶ Θεοδώρου τοῦ πατρικίου τοῦ Μυακίου μετὰ τῶν ταξατῶν, ὧν εἶχεν ἐν τῇ Θρᾴκῃ τοῦ αὐτοῦ θέματος, καὶ εἰσδραμὼν εἰς B
τὸ παλάτιον, εὗρεν τὸν Φιλιππικὸν μεσημβρίζοντα, καὶ ἁρπά-

3. *πλείστων τε* add. ex A a. *ἀναριθμήτων* A f, *ἀμέτρων* vulg. 9. *παραδραμ.* A a, *διαδρ.* vulg. 12. *λούσασθαι* A, *λούσας* vulg. 14. *Ῥουφῖνος* A f. 15. *ὑποβουλῇ* A, *ὑπὸ βουλὴν* vulg. 17. *Μυακίου*] *Ἀμυακίου* A. 19. *τὸν* add. ex A.

ro, animantibusque pene infinitis secum abactis, salvi et a periculo immunes domos repetierunt. Arabes pariter Misthiam sibi subegerunt, tum vero castris aliis direptis innumerarum familiarum necnon animantium praedam omni pretio et aestimatione superiorem collegerunt.

Hoc anno Abbas Romaniam armis invasit, et Antiochia Pisidiae sub- A. C. 705
iugata, praedae dives recessit. validus autem terrae motus mensis Peritii die octavo supra vigesimum Syriam concussit. biennio vero imperii Philippici inter superius memorata transacto, circensibus demum ludis ob festivam imperatorum natalitiorum memoriam celebratis, cum ex Prasinorum parte stetisset victoria, vario apparatus comitatu et musicorum instrumentorum sono, ipso pentecostes sabbato, grandi equo vectum procedere imperatori placuit. publico itaque Zeuxippi balneo lotus cum civibus urbis antiqua nobilitate spectatis pransus est. cum vero quieti sub meridiem indulgeret, Rufus Opsicii protostrator, ex Georgii patricii et comitis Opsicii, cognomento Boraphi, consilio, Theodori quoque Myacii, qui patricius erat, hortatu, cum militibus praesidiariis, quos in Thracia ex eodem themate regebant, irrumpentes, Philippicum meridiana relaxatione solutum reperientes,

σας αὐτὸν ἀνήνεγκεν εἰς τὸ ὀρνατούριον τῶν Πρασίνων, κἀκεῖ αὐτὸν ἐτύφλωσεν μηδενὸς διεγνωκότος. τῇ δὲ ἐπαύριον, ἤγουν τῇ πεντηκοστῇ, σωρευθέντος τοῦ λαοῦ εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, ἐστέφθη Ἀρτέμιος ὁ πρωτοασηκρῆτις, μετονομασθεὶς Ἀναστάσιος. τῷ δὲ σαββάτῳ ἐτυφλώθη Γεώργιος καὶ Θεόδωρος ὁ Μυάκιος, καὶ τῷ δευτέρῳ σαββάτῳ ἐτυφλώθη
C Γεώργιος ὁ Βούραφος, καὶ ἐξωρίσθησαν ἐν Θεσσαλονίκῃ.

A.M. 6206 Ῥωμαίων βασιλέως Ἀρτεμίου ἔτος α'.

V. 256 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκούρσευσεν Μασαλμᾶς τὴν Ῥωμανίαν, καὶ σκυλεύσας τὴν Γαλατίαν, ὑπέστρεψεν μετὰ αἰχμαλωσίας καὶ σκύλων πολλῶν. ὁ δὲ Ἀρτέμιος στρατηγοὺς ἱκανωτάτους προβαλόμενος εἰς τὰ καβαλλαρικὰ θέματα, καὶ λογιωτάτους εἰς τὰ πολιτικά, ἐν ἀδείᾳ διετέλει. τῶν Ἀράβων δὲ ὁπλιζο-
D μένων κατὰ Ῥωμανίας διά τε γῆς καὶ θαλάσσης, ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς ἄρχοντας ἐν Συρίᾳ πρὸς Οὐαλίδ, ὡς δῆθεν τὰ τῆς εἰρήνης προσλαλῆσαι, Δανιὴλ τὸν Σινωπίτην, πατρίκιον καὶ ὕπαρχον τῆς πόλεως, ἐντειλάμενος αὐτῷ ἐν ἀκριβείᾳ διερευνῆσαι διὰ τῆς κατὰ Ῥωμανίας κινήσεως καὶ δυνάμεως αὐτῶν. τοῦ δὲ ἀπελθόντος καὶ ὑποστρέψαντος, ἀπήγγειλε τῷ βασιλεῖ τὴν μεγάλην κατὰ τῆς βασιλίδος πόλεως διά τε γῆς

1. κἀκεῖ A, κἀκεῖσε vulg. 2. ἐγνωκότος A. 7. εἰς Θεσσαλονίκην. 18. Ῥωμανίας A, Ῥωμανίαν vulg. 19. ὁ δὲ ἀπελθὼν καὶ ὑποστρέψας A.

raptum e lecto in Prasinorum ornatorium abduxerunt, ibique nullo pene propositi eorum conscio oculos effoderunt. postera die, quae fuit pentecostes, populo in magnam ecclesiam confertim coacervato, Artemius protosaecretis, Anastasius cognominatus, imperii taenia redimitus est. sabbato sequenti Georgius et Theodorus Myacius oculorum lumine privati sunt, secundo vero sabbato Georgius Buraphus eadem poena mulctatus, qui Thessalonicam in exilium deportati sunt.

A.C. 706 Romanorum imperatoris Artemii annus primus.

Hoc anno Masalmas Romaniam excursionibus infestavit, et per Galatiam grassatus, promiscua multitudine in captivitatem acta, pluribusque ablatis spoliis, domum repetiit. Artemius autem ducibus probatissimis, qui equestres regerent ordines, aliisque eruditissimis, qui res politicas administrarent, institutis, ipse a tumultu vivebat immunis et alienus. Arabibus porro in Romanum imperium terra marique arma parantibus, imperator ex suis optimatibus nonnullos, qui de pace habenda tractatum haberent, ad Valid delegavit, maxime Danielem Sinopensem patricium et urbis praefectum, hoc prae cunctis iniuncto, ut de Saracenorum in Romaniam expeditione et eorum viribus notitiam accuratam referret. eo igitur iter aggresso ac

καὶ θαλάσσης ἐξόπλισιν αὐτῶν· ὅτι ἕκαστος φροντιζέτω τὰς
ἑαυτοῦ δαπάνας ἕως τοῦ τριετοῦς χρόνου, ὁ δὲ τούτου ἀπο-
ρῶν ἀποτρεχέτω τῆς πόλεως, ἐπέστησε δὲ ἐπείκτας, καὶ ἤρ- P. 322
ξατο κτίζειν δρόμωνάς τε καὶ διήρεις· καὶ τὰ παράλια δὲ
ἀνεκαίνισε τείχη· ὡσαύτως καὶ τὰ χερσαῖα στήσας τοξοβο-
λίστρας καὶ τετραρέας εἰς τοὺς πύργους καὶ μαγγανικά· καὶ
κατὰ τὸ δυνατὸν αὐτῷ τὴν πόλιν ὀχυρώσας, γεννήματά τε
πλεῖστα εἰς τὰ βασιλικὰ ὡραῖα ἀπέθετο, καὶ καθ' ἑαυτὸν
ἠσφαλίσατο.

Ἀράβων ἀρχηγοῦ Σουλειμᾶ, Κωνσταντινουπόλεως ἐπι- A M.6207
σκόπου Γερμανοῦ ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπεβίω Οὐαλίδ, καὶ Σουλεμὰν διαδέχε- B
ται αὐτοῦ τὴν ἀρχήν. τῷ δ' αὐτῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς βασι-
λείας Ἀρτεμίου, τοῦ καὶ Ἀναστασίου, τῆς ιγ' ἰνδικτιῶνος μηνὶ
Αὐγούστῳ ια', μετετέθη Γερμανὸς ἀπὸ τῆς μητροπόλεως Κυ-
ζίκου εἰς Κωνσταντινούπολιν· ἐφ' ᾗ καὶ κιτατόριν μεταθε-
σίμου τὸ ὑποτεταγμένον ἐκπεφώνηται· ψήφῳ καὶ δοκιμασίᾳ
τῶν θεοσεβεστάτων πρεσβυτέρων καὶ διακόνων, καὶ παντὸς
τοῦ εὐάγους κλήρου, καὶ τῆς ἱερᾶς συγκλήτου, καὶ τοῦ φιλο-
χρίστου λαοῦ τῆς θεοφυλάκτου ταύτης καὶ βασιλίδος πόλεως,

2. τούτου A, τοῦτο vulg. 3. ἔστησέν τε A. 5. ἀνεκίνησε a. στήσας A, κτίσας vulg. 6. τετραρέας A, τεραρέας f, τεραραίας vulg. πετραραίας mg. 12. Σουλ. διαδ. αὐτ. A, διαδ. αὐτ. Σουλ. vulg. 14. τῆς add. ex A.

mox redeunte, armorum apparatum, qui fidem omnem superaret, in urbem terra marique instructum renunciavit. singuli quique, ait, in triennium sumptus omnes providento, qui sibi non est satis, urbe egreditor. tum vero praefectis operarum creatis, celoces naves et biremes coepit condere, et posita ad mare urbis moenia, continentique obversa restaurare, et arcubalistas petrobolosque et machinas alias ad turres passim disponere, magnaque demum frugum et seminum vi in imperatoris horreis reposita, et pro viribus urbe tutissime munita, ipse servandis, quae recondiderat, curam omnem apposuit.

Arabum ducis Suliman, Cpoleos episcopi Germani annus primus. A C. 707

Hoc anno Valid leto extinctus est, eiusque principatum Suliman excepit. eodem porro secundo imperii Artemii, qui etiam Anastasius, indictione decima tertia, mensis Augusti die undecimo, et Cyzicena metropoli Cpolim Germanus translatus est. decretum super ea translatione quod mox subiicietur, promulgatum fuit: suffragio atque consensu religiosorum presbyterorum, diaconorum, et totius sanctioris cleri, sacrique senatus, et huiusce a deo custodiae imperatricis civitatis universi populi Christum amantis, divina gratia, quae infirma

ἡ θεία χάρις ἡ πάντοτε τὰ ἀσθενῆ θεραπεύουσα, καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα, μετατίθεται Γερμανὸν τὸν ὁσιώτατον C μητροπολίτην καὶ πρόεδρον τῆς Κυζίκου μητροπόλεως, εἰς ἐπίσκοπον ταύτης τῆς θεοφυλάκτου καὶ βασιλίδος πόλεως. ἐγένετο δὲ ἡ παροῦσα μετάθεσις κατὰ παρουσίαν Μιχαὴλ τοῦ ὁσιωτάτου πρεσβυτέρου καὶ ἀποκρισιαρίου τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου καὶ λοιπῶν ἱερέων καὶ ἐπισκόπων, ἐπὶ Ἀρτεμίου βασιλέως. μαθὼν δὲ ὁ Ἀρτέμιος, ὅτι στόλος τῶν Σαρακηνῶν ἀπὸ Ἀλεξανδρείας ἐπὶ τὸν Φοίνικα ἀνέδραμεν πρὸς τὸ κόψαι ξυλὴν κυπαρισσίνην, ἐπιλεξάμενος ἐκ τοῦ οἰκείου στόλου τὰ εὔδρομα σκάφη, ἔβαλε ταξάτους ἐκ τοῦ Ὀψικίου θέματος, καὶ εἰς τὴν Ῥόδον ἀθροισθῆναι πάντας ἐκέλευσεν, καὶ προεβάλετο στρατηγὸν καὶ κεφαλὴν αὐτῶν τὸν διάκονον Ἰωάννην τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τὸ τηνικαῦτα λογοθέτην γενικὸν ὑπάρχοντα. D αὐτοῦ δὲ ἐν τῇ Ῥόδῳ καταλαβόντος, καὶ τῶν πλωΐμων συναθροισθέντων, διελάλει τοῖς ἄρχουσι περὶ τοῦ ἀποκινῆσαι αὐτούς, καὶ ἀπελθεῖν εἰς τὸν Φοίνικα, πρὸς τὸ καῦσαι τὴν ξυλὴν καὶ τὴν V. 257 εὑρισκομένην ἐξάρτισιν τῶν Ἀγαρηνῶν. πάντων δὲ προθύμως ὑπακουσάντων, οἱ τοῦ Ὀψικίου οὐ κατεδέξαντο· καὶ τὸν μὲν

2. ἀναπληροῦσα A, συμπλ. vulg. 3. μητροπ. καὶ om. A. Κυζικηνῶν A. 8. στόλος A, ὁ στόλος vulg. 9. τὸν Φοίν. A, τὴν Φ. vulg. ἀνέδρ. A f, ἐξέδρ. vulg. 11. ταξάτους A, ταξάτας vulg. τοῦ οἰκείου θέμ. A f. 12. προεβάλ. A. προσεβ. vulg. 14. τὸ add. ex A. 16. τοῖς ἄρχ. περὶ τ. ἀποκ. αὐτ. A, περὶ τ. ἀπ. αὐτ. τ. ἄρχ. vulg. 17. τὸν Φ. A, τὴν Φ. vulg. 18. ἐξάρτισιν A, ἐξάρτησιν vulg. Σαρακηνῶν A f.

semper curat et, quae desunt, adimplet, Germanum sanctissimum metropolitam et praesidem Cyzici metropoleos, in episcopum huius a deo servatae urbis et reginae urbium transfert. facta est haec translatio coram Michaële sanctissimo presbytero et apocrisiario apostolicae sedis, caeterisque sacerdotibus et episcopis praesentibus, Armenio imperante. porro Artemius intelligens Saracenorum classem Alexandria in Phoeniciam lignorum cypressinorum secandorum causa cursum instituisse, expeditiora ex tota classe navigia deligens, militares copias ex Opsicii themate in eam imposuit omnesque Rhodum convenire iussit, quibus ducem atque caput Ioannem magnae ecclesiae diaconum, qui tum generalis logothetae munere fungebatur, praefecit. is ubi Rhodum appulit, totaque classis illuc convenit, cum ducibus colloquutus est, ut inde solverent, et in Phoeniciam traiicerent, ad incendenda ligna, reliquumque omnem, qui illic reperiretur, Agarenorum apparatum. cunctis propositum uno sensu excipientibus, soli Opsiciani refragati sunt, et imperatori quidem debitos honores negaverunt, Ioannem vero diaconum gladiis peremerunt. ex quo classis

βασιλέα ἀνέσκαψαν, τὸν δὲ διάκονον Ἰωάννην ῥομφαίαις ἀνεῖλον. ἐντεῦθεν λοιπὸν οἱ στόλοι διαιρεθέντες εἰς τοὺς ἰδίους ἀπέπλευσαν τόπους. οἱ δὲ κακοῦργοι κατὰ τῆς βασιλίδος ἀνέβαλον πόλεως. ἐλθόντων δὲ αὐτῶν ἐν τῷ Ἀδραμυτίῳ, P. 323 *ἀκεφάλων ὄντων, εὗρον ἐκεῖ ἄνδρα ἐντόπιον Θεοδόσιον ὀνόματι, ἐκλήπτορα τῶν δημοσίων φόρων ὑπάρχοντα, ἀπράγμονά τε καὶ ἰδιώτην, καὶ προετρέψαντο αὐτὸν βασιλεῦσαι. ὁ δὲ φυγῇ χρησάμενος εἰς τὸ ὄρος ἐκρύβη. εὑρόντες δὲ αὐτὸν εὐφήμησαν βιασάμενοι ὡς βασιλέα. ὁ δὲ Ἀρτέμιος ταῦτα μαθών, ἐπέστησε τῇ πόλει οἰκειακοὺς αὐτοῦ ἀνθρώπους ἄρχοντας ἅμα τοῦ κατασκευασθέντος ὑπ' αὐτοῦ στόλου, καὶ ἐξοπλίσας αὐτοὺς αὐτὸς ἐξῆλθεν ἐν Νικαίᾳ τῇ πόλει, κἀκεῖσε* B *ἑαυτὸν ἠσφαλίσατο. οἱ δὲ ἀντάρται ἀναβαλόντες καὶ συγκινήσαντες ὅλον τὸ θέμα τοῦ Ὀψικίου καὶ τοὺς Γοτθογραίκους, συλλαμβάνονται πλεῖστα μικρά τε καὶ μεγάλα πραγματευτικὰ σκάφη, καὶ διά τε γῆς καὶ θαλάσσης ἐν Χρυσοπόλει ἀνέδραμον. τοῦ δὲ τῆς πόλεως στόλου εἰς τὸν λιμένα τοῦ ἁγίου Μάμαντος ὁρμῶντος, καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπολέμουν ἀλλήλους ἐπὶ μῆνας ἕξ. τοῦ δὲ τῆς πόλεως στόλου ἐπὶ τὸν τοῦ Νεωρίου τῆς πόλεως λιμένα μεθορμίσαντος, περάσας ὁ Θεο-*

4. *ἀνέβαλον πόλεως* A, *ἀνέβαλλον πόλιν* vulg. *αὐτῶν* add. ex A. *Ἀδραμυτίῳ* A a f, *Ἀδραμυντίῳ* vulg. 7. *αὐτὸν* A f, *αὐτοῦ* vulg. 10. *ἄρχοντας* om. A f. 13. *ἑαυτὸν* A, *αὐτὸν* vulg. *κινήσαντες* f. 16. *καὶ θαλ.* A, *καὶ διὰ θαλ.* vulg. 17. *τοῦ δὲ τῆς πόλ. — — — — ἐπὶ μῆνας ἕξ* om. A a. 20. *Νεωρίου* A f, *Νεωτερίου* vulg.

divisa, et singuli in patriam suam reversi sunt. rebelles autem in reginam urbem recta contendere. cum vero ad Adramytium applicuissent, hominem quendam huius loci indigenam nomine Theodosium publicorum vectigalium exactorem, a rebus agendis alienum ac privatum, ibi forte repertum, ipsi nullo sub capite militantes et sine duce ad imperium capessendum hortati sunt. ille fuga lapsus, in monte delituit, quem tandem invenientes, vimque inferentes, imperatorem salutavere. eo comperto Artemius domesticos suos optimates una cum classe quam ipse instruxerat atque armis ornarat, urbis custodiae deputavit, ipse in urbem Nicaeam recessit, probeque se muniit. porro rebelles resumptis animis commoti, tota Opsicii regione et Gotthograecis in socia arma impulsis, multis magnis parvisque negotiatorum navibus convectatis, Chrysopolim terra marique fluunt. cum autem urbis classis in portu sancti Mamantis stationem ageret, per menses sex continuos singulis diebus inter utrosque pugnatum est. at reginae urbis classe in Neoterii urbis portum tandem se subducente, Theo-

C δόσιος τὰ Θρᾳκῷα ἐκράτησεν μέρη. προδοσίας δὲ γενομένης διὰ τῆς πόρτης τοῦ μονοτείχους τῶν Βλαχέρνων, τὴν πόλιν ἔλαβον. οἱ δὲ παράνομοι λαοὶ τοῦ Ὀψικίου ἅμα τῶν Γοτθογραίκων τῇ νυκτὶ εἰς τοὺς οἴκους τῶν πολιτῶν διαδραμόντες, μεγίστην εἰργάσαντο ἅλωσιν, μηδενὸς φεισάμενοι· τοὺς δὲ ἐν αὐτῇ ὑπάρχοντας τοῦ Ἀρτεμίου ἄρχοντας Γερμανῷ τῷ πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως συλλαβόμενοι ἐν Νικαίᾳ ἀπήγαγον πρὸς πίστωσιν Ἀρτεμίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ὄντων. ὁ δὲ Ἀρτέμιος τούτους θεασάμενος ἀπέγνω ἑαυτοῦ· καὶ αὐτὸν παρέδωκεν, λόγον τε ἀπαθείας αἰτησάμενος τὸ μοναδικὸν περιεβάλλετο σχῆμα. ὁ δὲ Θεοδόσιος ἀβλαβῆ τοῦτον διατηρήσας, D ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐξώρισεν. ἐβασίλευσεν δὲ Φιλιππικὸς μὲν ἔτη β' καὶ μῆνας θ', Ἀρτέμιος δὲ ἔτος ἓν καὶ μῆνας γ'. Λέων δὲ τῶν ἀνατολικῶν στρατηγὸς ὢν Ἀρτεμίου ὑπερμαχῶν οὐχ ὑπετάγη Θεοδοσίῳ· εἶχεν δὲ συμπνέοντα αὐτῷ καὶ συντρέχοντα Ἀρτάβασδον Ἀρμένιον τῶν Ἀρμενιακῶν στρατηγόν, ᾧ καὶ συνέθετο δοῦναι τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα εἰς γυναῖκα, ὃ καὶ πεποίηκεν.

A.M. 6208 P. 324 Ῥωμαίων βασιλέως Θεοδοσίου ἔτος α'.

6. ἅμα Γερμ. τῷ πατρ. A, ἅμα τῷ Γερ. vulg. 9. ἑαυτοῦ A f, ἑαυτὸν vulg. 12. ἐβασ. δὲ Φιλ. μὲν A, ἐβασ. μὲν Φ. vulg. 15. αὐτῷ καὶ συντρ. A, καὶ συντρ. αὐτῷ vulg.

dosius freto traiecto Thraciae partes occupatum irruit. factaque ad Blachernarum murum, qui unus et singularis est, proditione, urbem in suam potestatem recepere. sceleratae vero Opsicii cohortes sociis Gotthograecis adiunctae in civium domos noctu convolantes, magnam vastitatem et incendium, nullius aedis data exceptione, intulere, comprehensisque quos ibi reperere Artemii amicis, una cum Germano Cpoleos antistite, Nicaeam deportant, Artemium adiunctumque et bene affectum ipsi exercitum de iis quae successerant certiores facturi, et securitatis obtinendae pactum firmatur. Artemius iis conspectis de rerum suarum salute desperavit, et vitae sibi relinquendae servandaeque fide accepta, dedit manus, et monasticum habitum induit. Theodosius salvum eum esse iubens Thessalonicam in exilium egit. imperavit itaque Philippicus annos duos et menses novem, Artemius annum unum et menses tres. caeterum Leo orientalium copiarum dux, Artemii partibus ubique propugnatis, Theodosio minime paruit, et in eundem sensum conspirantem et auxiliatorem habuit Artabasdum Armenia ortum et Armenicarum cohortium ducem, cui filiam coniugem locare fuerat pollicitus, quod postmodum executus est.

A. C. 708 Romanorum imperatoris Theodosii annus primus.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσε Μασαλμᾶς κατὰ Κωνσταντινούπολιν, καὶ προέπεμψεν Σουλεϊμὰν μετὰ στρατοῦ διὰ ξηρᾶς, Οὔμαρον δὲ διὰ θαλάσσης. αὐτὸς δὲ ὀπίσω αὐτῶν μετὰ πολλῆς ἀποσκευῆς πολεμικῆς ἧκεν. Σουλεϊμὰν δὲ καὶ V. 258
Βάκχαρος ἐπὶ τὸ Ἀμόριον φθάσαντες γράφουσι πρὸς Λέοντα τὸν στρατηγὸν τῶν ἀνατολικῶν, ὅτι οἴδαμεν, ὅτι ἡ βασιλεία B
τῶν Ῥωμαίων σοι ἁρμόζει, ἐλθὲ οὖν πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἃς λαλήσωμέν σοι τὰ πρὸς εἰρήνην. θεωρήσας οὖν ὁ Σουλεϊμὰν τὸ Ἀμόριον στρατὸν μὴ ἔχον, καὶ τὸν στρατηγὸν ἐν ἔχθρᾳ διακείμενον διὰ τὴν πρὸς Ἀρτέμιον συμμαχίαν, παρεκάθισεν αὐτό, βουλόμενος ἐκεῖ ἐκδέξασθαι τὸν Μασαλμᾶν. ἅμα δὲ ἐπλησίασεν τῇ πόλει, ἤρξαντο οἱ Σαρακηνοὶ εὐφημεῖν τὸν στρατηγὸν Λέοντα βασιλέα, παρακαλοῦντες καὶ τοὺς ἔσω τὸ αὐτὸ ποιεῖν. ἰδόντες δὲ οἱ τοῦ Ἀμορίου, ὅτι οἱ Σαρακηνοὶ πόθῳ αὐτὸν εὐφήμουν, εὐφήμησαν καὶ αὐτοί. γνοὺς δὲ ὁ στρατηγὸς ὅτι ταξάτων καὶ ἀρχόντων οὐκ ὄντων μέλλει ἀπολέσθαι τὸ Ἀμόριον, δηλοῖ τῷ Σουλεϊμάν, ὅτι, ἐὰν θέλῃς ἵνα C
ἔλθω πρός σε καὶ τὰ πρὸς εἰρήνην λαλήσωμεν, διὰ τί παρακαθέζῃ τὴν πόλιν; ὁ δὲ πρὸς αὐτόν· ἐλθέ, καὶ ἀναχωρῶ.

1. *Μαλσαμᾶς* A, *Μεσελμὲς* f. 5. *Βάκχαρος* A. 6. *τὸν* add. ex A. 7. *λαλήσωμεν* A, *λαλήσομεν* vulg. 8. *σοι* om. A f. 9. *καὶ πρὸς τὸν στρατ.* A. 10. *Ἀρτεμίου* A f. 11. *αὐτὸ* a, *αὐτῷ* A, *αὐτὸν* vulg. *καὶ τὸν Μαλσαμᾶν* A. 12. *οἱ* add. ex A. 13. *τὸ αὐτὸ* A, *τοῦτο* vulg. 16. *μὴ ὄντων* A. *ἀπολέσθαι* A, *ἀπόλλυσθαι* vulg. 18. *παρακαθέζῃ* A, *παρασκευάζῃ* vulg.

Hoc anno Masalmas in Cpolim expeditionem suscepit, ac ideo Sulimanem terra, Umarum vero mari datis utrique exercitibus praemisit, ipse amplo belli apparatu coacto retro sequutus est. Suliman autem et Baccharus Amorium profecti, litteris ad Leonem datis, Romanum, aiunt, imperium ad te pertinere novimus: eam ob rem huc te confer, et de pace inter nos servanda una simul tractatum habeamus. Suliman itaque Amorium praesidio vacuum, orientis vero ducem inimicitias cum imperatore servandae in Artemium fidei gratia agentem, Masalmanem ibidem expectare consiliatus, urbem obsedit. cum vero urbi iam vicinus astaret, Saraceni Leonem ducem salutatum imperatorem faustis vocibus excipientes, cives ut idem ipsi praestarent, sollicite rogabant. ubi Saracenorum affectum in salutando Leone notum habuerunt Amorii cives, ipsi pariter imperatorem proclamarunt. urbem autem praesidio ducibusque vacuam manibus hostium cito perdendam Leo perpendens, Sulimani scribit: si nos de pace colloquium habituros cupis convenire, ut quid urbem istam occupare moliris? ad haec ille: veni tantum, et abscedo. dux igitur fide a

κέσαι· ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἡμῶν ἢ τῶν ἀλόγων τῶν ἀκολουθη-νάντων οὐδένα κρατοῦσι. καὶ πορευθεὶς μίλια δέκα ἠπλή-κευσεν. τῇ δὲ ἐπαύριον πέμπει τὸν δομέστικον τῶν στρατό-ρων αὐτοῦ, καὶ δηλοῖ αὐτοῖς, ὅτι λόγον μοι ἐδώκατε, καὶ δόλῳ κρατῆσαί με ἠθελήσατε· διὰ τοῦτο ἀνεχώρησα. ὁ δὲ Μασαλμᾶς ὑπερβὰς ἦν τὰς κλεισούρας, ὁ δὲ Σουλεϊμὰν τοῦτο οὐκ ἔγνω. ἐστασίασαν δὲ οἱ ἀμηραῖοι καὶ ὁ λαὸς κατὰ τοῦ
D Σουλεϊμάν, ὅτι τί παρακαθεζόμεθα τὰ τείχη ταῦτα καὶ οὐ κουρσεύομεν; καὶ ἐκστρέψαντες τὰς τένδας ἀνεχώρησαν. ὁ δὲ στρατηγὸς Νικαίαν τὸν Τουρμάρχην μετὰ τῶν στρατιωτῶν εἰσήνεγκεν εἰς τὸ Ἀμώριον ἐκβαλὼν τὸν πλεῖστα γυναικό-παιδα. καὶ ἀπέρχεται αὐτὸς εἰς Πισιδίαν. τοῦ δὲ Μα-σαλμᾶ ἐλθόντος εἰς Καππαδοκίαν, ἀπογνόντες ἑαυτῶν οἱ Καππαδόκαι ἐξῆλθον πρὸς αὐτὸν παρακαλοῦντες αὐτὸν λαβεῖν αὐτούς. ἀκούων δὲ ὁ Μασαλμᾶς τὴν ἔχθραν ἣν εἶχεν Θεο-δόσιος ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν στρατηγόν, βουλόμενος τοῦτον δελεάσαι, καὶ εἰρηνεῦσαι μετ' αὐτοῦ, καὶ δι' αὐτοῦ τὴν Ῥω-
P. 326 μανίαν ὑποτάξαι, λέγει αὐτοῖς· οὐκ ἐστε τοῦ στρατηγοῦ; οἱ δὲ εἶπον· ναί. ποιεῖτε εἴ τι ποιεῖ ἐκεῖνος; ὅτι ναί. τότε λέ-

6. διὰ τοῦτο A, καὶ διὰ τ. vulg. 7. Σουλεϊμὰν add. ex A. 8. Ἀμηραῖοι A, Ἀμωρραῖοι vulg. τοῦ add. ex A. 9. ταῦτα om. A. 10. ἐκστρέψαντες A, ἐκτρέψ. vulg. 14. εἰς Καππαδοκίαν A, ἐν Καππαδοκίᾳ vulg. 15. Καππάδοκες A.

dedissent, nobis tamen manus iniicere in animo habuerunt, et nobis iniurie detentis rem Christianam affligere; ex nostris nihilo secius hominibus vel etiam animantibus, quos secum habebant, nullum detinuere. ad passuum itaque decem millia digressus, castra metatus est. postera vero die stratorum suorum domestico ad eos delegato haec denunciat: vos praeter datam nobis fidem manus nobis iniicere consiliabamini: haec mei a vobis discessus causa extitit. Masalmas porro iam montium fauces transgressum ignorabat. ameraei autem et milites tumultu adversus Sulimanem excitato: ut quid moenibus istis circumvallandis insistimus, ac non potius in praedam colligendam excurrimus? eversis igitur tentoriis abscesserunt. interea dux Nicaeam turmarum ductorem Amorium expulsis inde mulieribus ac pueris quam plurimis introducit, ipse Pisidiam contendit. porro cum Masalmas Cappadociam penetrasset, Cappadoces de rebus suis desperantes ipsum convenerunt, in mancipia ab eo se recipi deprecati, Masalmas autem intellectis, quas in imperatorem Theodosium dux habebat, inimicitiis, cum eum dolis inescare, et pace cum eo ficte composita, eius opera Romanam omnem ditionem subiugare tentaret, Cappadoces interro-

πάλιν οὖν ζητήσας τὸν ἄνθρωπον τοῦ στρατηγοῦ, ἐπανακρίνει αὐτόν. ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ἐνωμότως ἔφη, ὅτι πάντα ἅπερ λέγω σοι ἀληθῆ ὑπάρχει. ἀλλὰ καὶ χίλιοι ταξάτοι σὺν τῷ τουρμάρχῃ ἐκεῖ εἰσῆλθον· πᾶσαν δὲ ὕπαρξιν τῶν ἐκεῖσε καὶ τὰς ἀπόρους φαμιλίας ἐξήγαγεν τῶν ἐκεῖ. ταῦτα ἀκούσας γράφει τῷ στρατηγῷ, ὅτι ἐλθὲ ἐγγύς μου, καὶ εἰρηνεύσω μετὰ σοῦ, καὶ πάντα ὡς θέλεις ποιῶ. θεωρήσας δὲ ὁ στρατηγὸς ὅτι ἐπὶ Μασσαλαιὼν ἐπλησίασεν, καὶ ὅτι ἐν ἄλλαις πέντε ἡμέραις παρέρχεται τὰς ἐπαρχίας αὐτοῦ, πέμπει πρὸς
D αὐτὸν δύο ὑπάτους, καὶ δηλοῖ αὐτῷ, ὅτι τὰ γράμματά σου ἐδεξάμην καὶ τὴν προαίρεσίν σου ἀπεδεξάμην, καὶ ἰδοὺ ἔρχομαι πρὸς σέ. ἀλλ' ὡς ἐπίστασαι, στρατηγός εἰμι, καὶ χρήματα, καὶ ἄργυρος, καὶ λαός μοι ἔχει ἀκολουθῆσαι. πέμψον
V. 260 μοι περὶ ἑκάστου λόγον. καὶ εἰ μέν, καθὼς ἐπιζητῶ ἐξ ὑμῶν, γένηται τὸ πρᾶγμά μου εὖ καὶ καλῶς, ἐπεὶ κἂν ἀζήμιος καὶ ἄθλιπτος ἐπανελεύσομαι. τῶν οὖν ὑπάτων καταφθασάντων αὐτὸν εἰς Θεοδοσιανά, λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Μασαλμᾶς· ᾔδειν ὅτι ἐμπαίζει μοι ὁ στρατηγὸς ὑμῶν. ἐκεῖνοι δὲ ἔφησαν· μὴ γένοιτο. τότε πεποιηκὼς ὃν ἐπεζήτησαν λόγον, ἀπολύει αὐτούς. ἐν ὅσῳ οὖν οἱ ὕπατοι μετὰ τοῦ ἐνυπογράφου λόγου

2. ἐνωμότως A, ἐνομ. vulg. 3. ὑπάρχει] εἰσὶν A. 6. εἰρηνεύω A. 8. Μασαλαίων A, Μασσαλαῖον a. 11. καὶ τὴν πρ. σου ἀπεδεξάμην add. ex A. 14. καθὼς A, ὡς vulg. 15. μου add. ex A. 16. ἄθλιπτος A, ἄθλιβος vulg. 18. μοι] με A f. 20. μετὰ τοῦ A a, μετ' αὐτοῦ vulg.

verat. iterum igitur ducis nuncium interrogat, et accuratius ab eo sciscitatur, ad quem ille iuratus ait: quae enunciavi cuncta vera sunt, quin etiam mille praesidarii milites sub turmarcha urbem defendunt, omnes vero oppidanorum pretiosas facultates, et familias ex egestate onus urbi allaturas inde eduxit. his auditis, ad ducem rescribit: accede ad me, pacem tecum inibo, et pro arbitratu tuo cuncta conficiam. dux Massalaeum eum iam pervenisse animo perpendens, et intra quinque alios dies provincias omnes pertransiturum praesentiens, per duos consules ad eum missos significat: litteris tuis acceptis, ad te mox profecturus sum. verum quia ducem esse me novisti, impedimenta, facultates, argenteam supellectilem et exercitum in comitatu esse simul noveris. cunctis cautum fide tua volo. et si quidem pro libito res successerit, bene et feliciter, sin minus, citra periculum et animi moerorem ad meos redibo. porro consulibus ad Theodosiana Masalmam convenientibus, ipse dixit: ducem vestrum mihi illudere certus sum. at illi, absit omnino, responderunt. Masalmas vero cautione, quam a se petierant, tradita, eos di-

ἐχθροῖς παρεδόθησαν.

A.M. 6209 Ῥωμαίων βασιλέως Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου ἔτος α΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει Λέων ἐβασίλευσεν ἐκ τῆς Γερμανικίας καταγόμενος, τῇ δὲ ἀληθείᾳ ἐκ τῆς Ἰσαυρίας. ὑπὸ δὲ Ἰουστινιανοῦ βασιλέως σὺν τοῖς γονεῦσι μετοικίζεται ἐν Μεσημβρίᾳ τῆς Θρᾴκης ἐν τῇ πρώτῃ αὐτοῦ βασιλείᾳ· ἐν δὲ τῇ D δευτέρᾳ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐρχομένου αὐτοῦ μετὰ τῶν Βουλγάρων, ὑπήντησεν αὐτῷ μετὰ δώρων προβάτων πεντακοσίων. θεραπευθεὶς δὲ ὁ Ἰουστινιανὸς σπαθάριον εὐθέως αὐτὸν πεποίηκεν, καὶ εἶχεν αὐτὸν ὡς γνήσιον φίλον. φθόνῳ δὲ φερόμενοί τινες πρὸς αὐτὸν διέβαλλον αὐτόν, ὡς τῆς βασιλείας ὀρεγόμενον. ζητήσεως δὲ γενομένης περὶ τούτου, ὡς συκοφάνται κατῃσχύνθησαν. ὁ δὲ τοιοῦτος λόγος ἔκτοτε ἤρξατο ὑπὸ πολλῶν λαλεῖσθαι. ὁ οὖν Ἰουστινιανὸς εἰ καὶ προφανῶς τοῦτον βλάψαι οὐκ ἠθέλησεν, ἀλλ' οὖν δρόμος τις αὐτῷ κατ' αὐτοῦ ἐντίθεται, καὶ ἀποστέλλει αὐτὸν ἐν Ἀλανίᾳ μετὰ χρημάτων πρὸς τὸ συγκινῆσαι τοὺς Ἀλανοὺς κατὰ Ἀβασγίαν P. 328 καὶ Λαζικὴν καὶ Ἰβηρίαν. ὁ δὲ ἀπελθὼν ἐν τῇ Λαζικῇ, τὰ μὲν χρήματα ἀπέθετο ἐν τῷ Φάσιδι, ὀλίγους δὲ λαβὼν τῶν ἐντοπίων ἀπῆλθεν εἰς Δαφίλειαν, καὶ ὑπερβὰς τὰ Καυκάσια

4. Γερμανικαίων A. 7. ἐν τῇ A, ἐπὶ τῇ vulg. 11. ἔσχεν A.
21. Δαψηλίαν A.

pere proposuerant, manus dexterae manicas in sacrificium illud deo execrandum intinxere. eam ob rem in hostium potestatem venere.

A. C. 709 Romanorum imperatoris Leonis Isauri annus primus.

Hoc anno Leo Germanicia, seu verius Isauria oriundus imperium obtinuit. hic una cum parentibus e natali solo in Thraciae Mesembriam ab imperatore Iustiniano translatus fuit primi eius imperii temporibus, eodem vero secundo imperante, quando cum Bulgaris nimirum reversus est, ipse Leo obviam progressus quingentarum ovium ad eum munus misit: quo Iustinianus delinitus, spatharium mox creatum in sinceriorum amicorum numerum adlegit. hinc invidia conciti nonnulli ipsum affectatae tyrannidis apud Iustinianum accusaverunt, verum instituta rei discussione, isti velut calumniatores cum rubore retro amandati sunt. is sane rumor ex eo tempore a plerisque divulgari coepit. Iustinianus autem licet ei palam nocere nollet, secreta tamen indignatio animum eius incessit, quare ipsum cum ingenti pecunia in Alaniam delegavit, ut Alanos in Abasgiam et Lazicen et Iberiam concitaret. ille Lazicam profectus pecuniam quidem in Phaside reposuit, et paucis indigenis secum abductis in Dapsilium se contulit, ac deinde Caucaseis montibus superatis, in Alaniam conten-

τοῖς ἀνθρώποις αὐτοῖς ἡμῶν, καὶ καταμανθάνομεν τὰς κλεισούρας αὐτῶν, καὶ κουρσεύομεν, καὶ ἀφανίζομεν τὴν χώραν αὐτῶν, D ποιοῦμεν τὴν θεραπείαν ἡμῶν. τῶν δὲ ἀποκρισιαρίων τῶν Ἀλανῶν ἀπελθόντων εἰς Ἀβασγίαν καὶ συνθεμένων παραδίδειν τὸν σπαθάριον, πλεῖστα ξένια παρ' αὐτῶν εἰλήφασι· καὶ πλείονας ἀποκρισιαρίους πάλιν ἀποστέλλουσιν μετὰ καὶ τῆς ποσότητος τοῦ χρυσίου πρὸς τὸ παραλαβεῖν τὸν σπαθάριον. οἱ δὲ Ἀλανοὶ λέγουσι τῷ σπαθαρίῳ, ὅτι οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, καθὼς καὶ προείπομεν, ἐπὶ τὸ λαβεῖν σε παρεγένοντο, καὶ ἡ Ἀβασγία ἐκδέχεταί σε. καὶ ἐπεὶ πλησιάζομεν αὐτοῖς, πραγματευταὶ ἀπερχόμενοι πρὸς αὐτοὺς οὐ διαλείπουσιν. λοιπὸν ἵνα μὴ διαβληθῇ ὁ σκοπὸς ἡμῶν, παραδώσομέν σε φανερῶς P. 329 καὶ ἀποκινούντων αὐτῶν, ἀπολύσομεν κρυπτῶς ἐκ τῶν ὀπίσω, καὶ ἐκείνους μὲν ἀποκτείνομεν, σὲ δὲ κρύπτομεν, ἕως ἂν σωρευθῇ ὁ λαὸς ἡμῶν καὶ ἀσυμφώνως εἰσέλθωμεν ἐν τῇ γῇ αὐτῶν. ὃ καὶ γέγονεν. παραλαβόντες δὲ τῶν Ἀβασγῶν ἀποκρισιάριοι τὸν σπαθάριον σὺν τοῖς ἀνθρώποις αὐτοῦ, δήσαν-

4. ποιοῦμεν A, ποιῶμεν vulg. 5. παραδιδόναι A. 8. παραλαβεῖν A, λαβεῖν vulg. 10. καθὼς καὶ A, καθὼς vulg. 14. ἀπολύσομεν A, ἀπολύομεν vulg. 15. ἀποκτένομεν A, ἀποκτέννομεν a f. σὲ δὲ A, καὶ σὲ vulg. 17. παραλαβόντες δὲ A, παραλαμβάνοντες γὰρ vulg.

manam in ditionem itur undequaque, ut cernis, interclusa est, nec istinc digredi tibi facile conceditur. quare cum hostibus dolo nobis agendum. nos itaque tradituros te ipsis ficte conveniamus, tum vero te cum quibusdam e nostris misso, clusurarum, quae apud illos sunt, anfractus explorabimus, et impetu demum in eos facto per eorum regiones grassati, quod obvium fiet, vastabimus, atque ita, quae e re nostra sunt, promovebimus. Alanorum igitur apocrisiarii in Abasgiam profecti, et spatharium tradituros pacti, plurima ab ipsis retulerunt munera. Abasgi subinde plures e suis cum eisdem apocrisiarios delegarunt, qui promissam auri summam enumerarent, et spatharium reciperent. tum vero Alani ad spatharium: homines isti, inquiunt, te sibi traditum, ut monuimus, comprehensuri venerunt, et iam te vinctum Abasgia tota praestolatur. ad eos vero, ceu provinciae nostrae conterminos, mercatores e nostris saepius itare et transire noveris. quare ne consilium a nobis arreptum in crimen vertatur, in manus eorum manifeste trademus te, illisque te secum rapientibus ex ultimo nostrorum agmine quosdam occulte summittemus, qui eos armis adoriantur et occidant: te vero, donec exercitus noster in terram eorum pacis omni foedere soluto irrupturus colligatur, ab oculis secreto removendum noveris. consilio res successit. capto si-

Λαζικήν, φυγῇ χρησάμενος ὁ τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν Ἀρμενίων λαος ἐπὶ τὸν Φᾶσιν ὑπέστρεψεν. οἱ δὲ διακόσιοι ἐπιμείναντες εἰς τὰ Καυκάσια ὄρη, ἔστησαν λῃστεύοντες, ἀπογνόντες ἑαυτῶν. οἱ δὲ Ἀλανοὶ μαθόντες τοῦτο ὑπέλαβον πλῆθος Ῥωμαίων εἶναι ἐν τοῖς Καυκασίοις, καὶ χαρέντες λέγουσι τῷ σπαθαρίῳ, ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι ἐπλησίασαν, ἄπελθε πρὸς αὐτούς. λαβὼν δὲ ὁ σπαθάριος πεντήκοντα Ἀλανούς, καὶ
D ὑπερβὰς μετὰ κυκλοπόδων Μαΐου μηνὸς τὰς χιόνας τῶν Καυκασίων, εὗρεν αὐτούς, καὶ ἐν πολλῇ χαρᾷ γεγονώς, ἠρώτα, ποῦ ἐστὶν ὁ λαός; οἱ δὲ εἶπον· τῶν Σαρακηνῶν ἐπιπεσόντων ἐπὶ Ῥωμανίαν, ὑπέστρεψαν. ἡμεῖς δὲ μὴ δυνηθέντες ἐπὶ Ῥωμανίαν ἀπελθεῖν, ἐπὶ Ἀλανίαν ἠρχόμεθα. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· τί ποιοῦμεν ἄρτι; οἱ δὲ εἶπον, ὅτι διὰ τῆς χώρας ταύτης ἀδύνατόν ἐστι διελθεῖν ἡμᾶς. ὁ δὲ σπαθάριος ἔφη· οὐκ ἔστι δυνατὸν δι' ἄλλης ὁδοῦ ἐξελθεῖν; κάστρον οὖν ὑπῆρχεν ἐκεῖσε, τὸ λεγόμενον Σιδηρόν, ἐν ᾧ ἦν τοποτηρητὴς Φαρασμάνιός τις τοὔνο-
P. 330 μα ὑπὸ τοὺς Σαρακηνοὺς τυγχάνων, καὶ εἰρήνην ἔχων μετὰ τῶν Ἀρμενίων. πέμψας οὖν ὁ σπαθάριος δηλοῖ αὐτῷ, ὅτι ἐφ' ὅσον εἰρήνην ἔχεις μετὰ τῶν Ἀρμενίων, εἰρήνευσον καὶ μετ' ἐμοῦ· καὶ γενοῦ ὑπὸ τὴν βασιλείαν Ῥωμαίων· καὶ δὸς

3. ἐπιμείναντες A, ἐπέμειναν vulg. 5. τοῦτο add. ex A f. 9. τὰς χ. A, τοὺς χ. vulg. 19. αὐτῷ A, αὐτὸν vulg. 21. Ῥωμαίων om. A f.

Caucasiorum regionem depraedati sunt. cum vero Saraceni in Lazicam venissent, Romanorum et Armeniorum exercitus fuga usus in Phasidem remeavit. porro ducenti isti ad Caucasios montes subsistentes, rebus desperatis latrocinia exercebant. quo comperto Romanorum copias ingentes ad Caucasi loca appulisse coniicientes Alani, supra modum laeti spathario dixere: advenere Romani, recipe te ad illos. tum igitur spatharius Alanis quinquaginta comitatus, et cyclopedum ope nivibus Caucasei iugi mense Maio superatis, Romanos offendit, et gaudio perfusus totus rogabat, ubi est exercitus? responderunt illi: Saracenis ingruentibus, in Romanorum ditionem redierunt. nos vero cum Romanos fines attingere vetaremur, iter in Alaniam meditati sumus. spatharius ad eos, quid nunc rei agendum est? inquit. tum illi, hac, aiunt, regione transire nullo pacto conceditur. an non alia via, respondet spatharius, facilis transitus? porro castrum illic erat nomine Siderum, cuius custos quidam nomine Pharasmanius sub Saracenorum potestate constitutus pacem cum Armeniis servabat. nonnullis ad eum delegatis spatharius significat: si pacem cum Armeniis agis, eam mecum habe, Romanorum iugum subi, fer opem insuper, ut ad

καλεῖς, ὅτι ἐναποκλεισθεὶς ὢν λαλεῖς ἡμῖν; ἀδύνατόν ἐστιν ἡμῖν ἀναχωρῆσαι μέχρις ἂν παραλάβωμεν τὸ κάστρον· τότε λέγει ὁ Φαρασμάνιος· δός μοι λόγον. ὁ δὲ σπαθάριος ἔδωκεν αὐτῷ λόγον, μηδὲν αὐτὸν ἀδικῆσαι, ἀλλὰ μετὰ τριάκοντα
V. 263 ὀνομάτων μόνον εἰσελθεῖν ἐν τῷ κάστρῳ. τοῦτον δὲ τὸν λόγον μὴ φυλάξας παρήγγειλε τοῖς συνεισερχομένοις αὐτῷ τριάκοντα, ὅτι ἐν τῷ εἰσελθεῖν ἡμᾶς κρατήσατε τὰς πόρτας,
D καὶ ἂς εἰσέλθωσι πάντες. καὶ τούτου γενομένου, ἐκέλευσε βληθῆναι πῦρ εἰς τὸ κάστρον. γενομένης δὲ πυρκαϊᾶς μεγάλης, ἐξῆλθον αἱ φαμιλίαι ἁρπάζουσαι ὅ τι ἠδύναντο βαστάσαι ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῖς· καὶ ποιήσας ἄλλας τρεῖς ἡμέρας, κατέλυσε τὰ τείχη ἕως τῆς γῆς, καὶ ἀποκινήσας κατῆλθεν ἐν Ἀψιλίᾳ μετὰ καὶ Μαρίνου τοῦ πρώτου αὐτῶν, ὑποδεχθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀψίλων μετὰ πολλῆς τιμῆς. κἀκεῖθεν κατελθὼν ἐν τῇ παραθαλασσίᾳ, ἀντεπέρασεν καὶ ἦλθεν πρὸς Ἰουστινιανόν. τοῦ δὲ Ἰουστινιανοῦ ἀναιρεθέντος, καὶ τοῦ Φιλιππικοῦ τυφλωθέντος, βασιλεύει ὁ Ἀρτέμιος, καὶ προβάλ-
P. 331 λεται αὐτὸν στρατηγὸν εἰς ἀνατολικούς. τοῦ δὲ Θεοδοσίου βασιλεύσαντος, καὶ τοῦ Ἀρτεμίου ἐκδιωχθέντος, καὶ τῆς τῶν

4. ὁ add. ex A. ὁ δὲ σπαθ. ἔδ. αὐτῷ λόγ. add. ex A. 5. μηδὲν αὐτὸν A, μηδένα vulg. 6. τοῦτον δὲ τὸν λόγον μὴ φυλάξας A, τούτου δὲ λόγον μὴ φυλάξαντος vulg. 6. ἐν τῷ A, τὸ vulg. 9. ἐκέλευσε] ἐπέτρεψε A f. 11. ὅ τι] εἴτι A, ὅτι vulg. 15. πολλῆς A a f, μεγάλης vulg. 16. τῇ add. ex A. 20. ἐκδιωχθέντος A, διωχθέντος vulg.

pto in potestatem puero, quem te rogat, imperii subditum profiteris, qui etiam inclusus et obsidione cinctus, nobiscum pacisci contendis? certe nos hinc recedere impossibile est, nisi prius castrum in potestatem nostram veniat. Pharasmanius ad haec: da fidem, inquit, te nihil damni illaturum, sed cum triginta solis comitibus te castrum ingressurum. is lubens pollicetur, at fide postmodum violata, comitibus iniunxit: ingressi portas occupate, et reliqui demum socii subsequantur. quo, ut iusserat, praestito, etiam ignem castro submitti imperavit, incendioque iam excitato, familiae omnes illinc egressae, ex facultatibus, quod licuit, secum asportaverunt, et exactis illic diebus tribus muros solo tenus aequavit, et motis inde castris cum Marino Apsiliensium primore in Apsiliam profectus est, ubi summis honoribus ab incolis susceptus fuit, inde ad maritimam oram digressus, in ulteriorem ripam traiecit, et ad Iustinianum se contulit. Iustiniano e vivis sublato, et Philippico oculis privato, Artemius imperat, qui Leonem orientalium ducem instituit. mox Theodosio tyrannidem

προσώρμισεν ἀπὸ τῆς Μαγναύρας ἕως τοῦ Κυκλοβίου. μετὰ δὲ δύο ἡμέρας νότου πνεύσαντος, καὶ ἀπάραντες ἐκεῖθεν παρέπλευσαν τὴν πόλιν. καὶ οἱ μὲν ἐπέρασαν εἰς τὰ Εὐτροπίου καὶ Ἀνθεμίου, οἱ δὲ εἰς τὰ τῆς Θρᾴκης μέρη ἀπὸ τοῦ καστελλίου τῶν Γαλάτων καὶ ἕως τοῦ κλειδίου προσώρμισαν. τῶν δὲ μεγάλων πλοίων βεβαρημένων ἐκ τοῦ φόρτου καὶ ἀγρευομένων νωτοφύλακες μέχρι τῶν εἴκοσι κατίνων ἀπέμειναν
D ἐχόντων ἀνὰ ἑκατὸν λωρικάτων πρὸς τὸ ταῦτα φυλάττειν. εὐδίας δὲ καταλαβούσης αὐτὰς ἐν τῷ ῥεύματι καὶ τοῦ στενοῦ μικρὸν πνεύσαντος ὤθησεν αὐτὰς ἐπὶ τὰ ἔξω. ὁ δὲ εὐσεβὴς βασιλεὺς παραχρῆμα ἐμπύρους ναῦς κατ' αὐτῶν ἐκπέμψας ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως, τῇ θείᾳ συμμαχίᾳ πυριαλώτους αὐτὰς ἐποίησεν· καὶ αἱ μὲν εἰς τὰ παράλια τείχη ἐμπυριζό-
V. 264 μεναι ἀπερρίφησαν, αἱ δὲ εἰς τὸν βυθὸν αὔτανδροι κατεποντίσθησαν· ἕτεραι δὲ μέχρι τῆς Ὀξείας καὶ Πλατείας νήσου λαυρίζουσαι ἀπηνέχθησαν. ἐντεῦθεν οὖν οἱ μὲν τῆς πόλεως θάρσος ἔλαβον, οἱ δὲ πολέμιοι μεγάλως κατέπτηξαν τὴν τοῦ

1. παμμεγέθεις ναῦς ἀριθμὸν ͵αω' A. 2. κατίνας] mg. Par. κατήνας. 3. προσώρμισεν A, προσώρμισαν vulg. ἕως τῶν K. A. 6. Ἀνθεμίου A, Ἀνθιμ. vulg. 8. ἀργευομένων A, ἀργευόντων vulg. 9. νοτοφύλακες A. κατήνων A a, κτηνῶν f. 13. τὰς ἐμπύρους A. 16. κατεπόνθησαν A e. 18. οὖν add. ex A. 19. θράσος A.

sus ille Christi adversarius Suliman cum classe et ameraeis suis ad urbem appulit, advectis insolitae magnitudinis bellicis navibus, nec non dromonibus, mille et octingentis numero, et ad spatium littoris, quod Magnauram et Cyclobium interiacet, applicuit, post duos autem dies noto spirante ea statione solverunt, et ad urbem adnavigaverunt. et hi quidem Eutropii Anthemiique oras occupant, alii in Thraciae partes a Galatae castello ad portus ipsius seras devehuntur. onerariae tandem naves suo pondere depressae ac tardius latae cum classis extrema tenerent, ad viginti ex praecipuis numerum retro totum agmen steterunt, centum milites loricis instructos ad singularum defensionem ferentes. tranquillitate autem magna toti freto primum incumbente, leni mox venti flatu ex portus angustiis in extimum spatium delatae sunt, easdemque pietissimus imperator incendiariis navibus ex urbis extrema arce emissis, igne dei iuvantis opera iniecto, cunctas absumpsit, et hae quidem ad maritima urbis moenia conflagrantes disiectae, aliae pelagi profundo cum impositis hominibus absorptae, reliquae ad Oxeam Plateamque insulam altum mare tenentes deductae. hinc urbis civibus creverunt animi, hostes vero operosam potentemque

τὸς κατίνας τριακοσίας ἑξήκοντα ἁρμαμέντον τε καὶ δαπάνας. ὁμοίως καὶ αὐτὸς τὰ αὐτὰ μεμαθηκὼς περὶ τοῦ ὑγροῦ πυρὸς προσώρμισεν εἰς τὸν Σάτυρον καὶ Βρύαν καὶ ἕως Καρταλιμένος. οἱ δὲ τῶν δύο στόλων τούτων Αἰγύπτιοι καθ' ἑαυτοὺς βουλευσάμενοι νυκτὸς τοὺς τῶν κατίνων σανδάλους ἄραντες ἐν τῇ πόλει προσέφυγον τὸν βασιλέα εὐφημοῦντες, ὥστε ἀπὸ τῆς Ἱερείας ἕως τῆς πόλεως ὁλόξυλον φαίνεσθαι τὴν θάλασσαν. μαθὼν δὲ δι' αὐτῶν ὁ βασιλεὺς περὶ τῶν κρυπτομένων δύο στόλων ἐν τῷ κόλπῳ, σίφωνας πυρσοφόρους κατασκευάσας, εἰς δρόμωνάς τε καὶ διήρεις τούτους ἐμβαλών, κατὰ D τῶν δύο στόλων ἐξέπεμψεν. τοῦ δὲ θεοῦ συνεργήσαντος διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς παναχράντου θεοτόκου ἐπιτοπίως ἐβυθίσθησαν οἱ ἐχθροί· καὶ λαβόντες τὰ σκῦλα οἱ ἡμέτεροι καὶ τὰς δαπάνας αὐτῶν μετὰ χαρᾶς καὶ νίκης ὑπέστρεψαν. ἔτι δὲ πάλιν τοῦ Μερδασᾶν ἀπὸ Πυλῶν σὺν τῷ στρατῷ τῶν Ἀράβων ἕως Νικαίας καὶ Νικομηδείας διατρέχοντος, οἱ ἐν τῷ Λιβῷ καὶ Σόφωνι δίκην Μαρδαϊτῶν κρυπτόμενοι βασιλικοὶ ἄρχοντες, καὶ τὰ πεζικὰ ἐξάπινα τούτοις ἐπιρρίπτοντες καὶ κλασματίζοντες, ἐκεῖθεν ἀποδρᾶσαι ἐποίησαν· καὶ λοιπὸν

1. Ἰζὶδ A f, Ἰζὶβ vulg. 8. ἕως] μέχρι A. 9. ὁ βασιλεὺς add. ex A, item κρυπτομένων. 12. τοῦ δὲ θ. A, τοῦ θ. δὲ vulg. 13. τῶν add. ex A. παναχράντου add. ex A. 18. Σίφωνι A.

in Africa collecta, in qua naves onerariae trecentae sexaginta, cum armorum et commeatus numero Izib adfuit: qui cum eadem pariter de liquido igne referri audiisset, ad Satyrum et Bryam et ad Cartalimenem usque appulit. tum vero Aegyptii per utramque forte classem dispersi, consilio solerter inito, solutis onerariae cuiuslibet navis lintribus, profugerunt in urbem, imperatorem faustis vocibus prosequuti, adeo ut ab Hieria ad urbem unico ligni fragmento totum mare compactum videretur. imperator de utraque classe ab eis certior factus, siphones eiaculandis ignibus instructos, et in dromones biremesque impositos adversus eas emisit, deoque ipsius deiparae precibus opitulante locis, quibus ancoris fixi constiterant, hostes maris profundo absorpti sunt: quare nostri spoliis eorum commeatuque omni direpto cum laetitiae partaeque feliciter victoriae tripudiis in urbem redierunt. ad haec iterum Merdasan cum Arabum acie a Pylis Nicaeam usque et Nicomediam regionem omnem suis excursibus devastante, Libi Sophonisque nobiles quique et imperatorii proceres nec non pedestres aliae copiae Mardaitarum instar e latebris in eos irrumpentes in frusta concisos et damnis affectos fugam arripere coegerunt. ad ulterioris itaque freti ripam nonnulla libertate concessa, naviculae

σιλεύουσαν πόλιν ἔστεψεν ἐκεῖσε ἴδιον βασιλέα ἐκ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ ὀνόματι Βασίλειον Κωνσταντινουπολίτην υἱὸν Γρηγορίου τοῦ Ὀνομαγούλου, Τιβέριον αὐτὸν μετονομάσας. ἐποίησεν δὲ προβολὰς καὶ ἰδίους ἄρχοντας μετὰ βουλῆς τοῦ προλεχθέντος Σεργίου. ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦτο ἀκούσας ἀποστέλλει Παῦλον τὸν ἴδιον αὐτοῦ χαρτουλάριον προβαλλόμενος αὐτὸν πατρίκιον καὶ στρατηγὸν Σικελίας, παραδεδωκὼς αὐτῷ
D πρὸς σύναρσιν αὐτοῦ κελεύσεις πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν δυτικῶν μερῶν καὶ σάκραν πρὸς τὸν λαόν. καὶ διὰ νυκτὸς εἰσελθόντες εἰς ἐξελαστικὸν δρόμωνα, ἐξῆλθον ἐπὶ τὰ μέρη Κυζίκου καὶ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, διά τε γῆς καὶ θαλάσσης τὴν πορείαν ποιησάμενοι, ἐξάπινα τὴν Σικελίαν καταλαμβάνουσιν. εἰσελθόντων δὲ αὐτῶν ἐν Συρακούσῃ ἤκουσεν Σέργιος καὶ ἐξέστη, καὶ τὴν ἑαυτοῦ ἐπιγνοὺς αἰτίαν προσέφυγεν εἰς τοὺς πλησιάζοντας τῇ Καλαβρίᾳ Λογγιβάρδους. τοῦ δὲ λαοῦ ἀθροισθέντος, καὶ τῆς σάκρας ἀναγνωσθείσης, καὶ δι' αὐτῆς πιστωθέντες, ὅτι καὶ τὸ βασίλειον συνίσταται, καὶ ἡ πόλις εὐθυμοτέρα ἐστὶν περὶ
P. 334 τῶν ἐχθρῶν, καὶ τὰ περὶ τῶν δύο στόλων διηγησαμένου αὐ-

1. παρακαθέζονται A, παρακαθίζονται vulg. 2. ἐκ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ add. ex A. 4. Τιβ. αὐτὸν μετονομάσας A, Τιβ. ὀνομάσας vulg. 6. ταῦτα ἀκηκοὼς A. 7. τὸν οἰκεῖον αὐτοῦ A. 10. μερῶν om. A. 11. ἐπὶ A, εἰς vulg. καὶ add. ex A. 17. πεισθέντες a. ὅτι καὶ τὸ A, ὅτι τὸ vulg. 19. διηγησαμένων A.

rantem a Saracenis obsessam audiens, Basilium quendam Cpoli natum Gregorii Onomaguli filium Tiberium a se vocatum illic loci proprium imperatorem corona insignivit. is memorati Sergii consiliis officialium promotiones et curialium praefecturas instituit. imperator tyrannidis excitatae rumore percepto, Paulum proprium chartularium in patricium et Siciliae ducem promotum, datis etiam auxilio conquirendo ad occidentalium partium proceres litteris, et sacra ad exercitum scripta, illuc misit. noctis vero silentio dromonem remigio citius impellendum ingressi, in Cyzici oras primum eruperunt, mox e loco in locum varia littora legentes, qua terra, qua mari iter peragentes, praeter omnium expectationem in Siciliam deveniunt. ubi eos Syracusas attigisse audiit Sergius, obstupuit, propriaeque conscientiae crimine impulsus, ad vicinos Calabriae Longobardos confugit. exercitu mox congregato, sacraque imperatoris perlecta, cuncti de imperii incolumitate et perpetuo statu certiores redditi, urbem insuper adversus hostium impetum quam prius multo magis instructam, duarum etiam classium cladem inauditam ducis testimonio firmatam percipientes, Leonem quidem imperatorem felicibus votis extemplo cumula-

δὲ τὸν Ὀνομαγοῦλον καὶ τοὺς παρ' αὐτοῦ προχειρισ
ἄρχοντας δεσμίους τῷ στρατηγῷ παραδέδωκαν. αὐτὸς
μὲν Βασίλειον σὺν τῷ μονοστρατήγῳ αὐτοῦ ἀπεκεφ
καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν φασκιώσας τῷ βασιλεῖ διὰ τῶ
Θαρίων ἀπέστειλεν. τοὺς δὲ λοιποὺς τύψας καὶ κουρ
τινὰς δὲ καὶ ῥινοκοπήσας ἐξώρισεν. ἐντεῦθεν οὖν
κατάστασις ἐν τοῖς δυτικοῖς ἐγένετο. Σέργιος δὲ ὁ
χθεὶς λόγον ἀπαθείας τὸν στρατηγὸν αἰτησάμενος καὶ
ἐξῆλθε πρὸς αὐτόν· καὶ πάντα εἰρήνευσαν τὰ ἑσπέρια
Οὔμαρος δὲ κρατήσας τῶν Ἀράβων, ἐπέτρεψεν ἀνακ
τὸν Μασαλμᾶν. ἀποκινησάντων δὲ τῶν Σαρακηνῶν
τοῦ Αὐγούστου μηνὸς μετὰ πολλῆς αἰσχύνης, ἐν γὰρ τ
πορίζειν τὸν στόλον αὐτῶν λαῖλαψ ἐκ θεοῦ διὰ τῶν πρεσ
τῆς θεομήτορος ἐνσκήψας εἰς αὐτούς, τούτους διεσκόρ
καὶ τοὺς μὲν ἐν Προκοννήσῳ καὶ ταῖς λοιπαῖς νήσοις,
δὲ ἐν τοῖς ἀποστρόφοις καὶ ταῖς λοιπαῖς ἀκταῖς κα
τισεν. οἱ δὲ περιλειφθέντες παρήρχοντο Αἰγαῖον πέ

2. τοὺς παρ' αὐτοῦ προχ. A, τοὺς προχ. ὑπ' αὐτοῦ vulg. φουσκίσας A, φουσκιάσας f, fort. φουρκίσας. 7. καὶ a A. 11. ante Οὔμαρος in e f haec inserta leguntur Μεσελμὲς ἀπάρας ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου κατῃσχυμμένος κα τὴν Δαμασκόν· εὗρε δὲ καὶ τὸν Μαρωὲν τὸν αὐθέντην καὶ Ἀμεριμνὴν τελευτήσαντος. ἀντ' αὐτοῦ δὲ ἐκράτησεν ρος, καὶ πάλιν ἀπέστειλε τὸν Μεσελμὲ τοῦ πολιορκῆσαι τ ζάντιον διά τε γῆς καὶ θαλάσσης. οὗτος ὁ Οὔμαρος ἐ υἱὸς τοῦ Ἀπτελαζήζ. 11. δὲ A, οὖν vulg. 13. ἐν γ A, ἐν τῷ γὰρ vulg. 14. αὐτῶν A, αὐτοῦ vulg. τῶ ex A. 18. Αἰγαῖον A, Αἴγειον vulg.

verunt, Basilium autem Onomagulum et aulicos ab eo constitut
culis mancipatos duci tradiderunt. ipse in Basilium et supremu
eo exercitus ducem gladio animadvertit, et eorum capita fasci
cumvoluta spathariorum opera ad imperatorem transmisit. re
rebellium turbae quosdam verberibus, alios capillorum deto
nonnullos narium amputatione mulctatos in exilium eiecit,
ingens per universas occidentis provincias tranquillitas exorta
moratus autem Sergius, petita et accepta incolumitatis fide,
cem se contulit, ac subinde cunctis occiduis partibus alta pa
dita. porro Umarus Arabum principatum adeptus Masalmam
ditu cogitare permisit. die igitur Augusti decima quinta Sarace
magno generis sui dedecore recesserunt. classe siquidem e lit
nostris solvente, immissa dei nutu deique matris interventu p
naves hinc inde iactatas dispersit, et quasdam quidem ad Pr
sum, alias ad varias insulas, quasdam per flexuosos sinus, ali

πυρίνης κατελθούσης ἐπ' αὐτοὺς τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης καχλάσαι πεποίηκεν, καὶ τῆς πίσσης λυθείσης, αὔτανδροι αἱ νῆες εἰς βυθὸν κατηνέχθησαν· δέκα δὲ μόναι καὶ αὗται προνοίᾳ θεοῦ περισωσθεῖσαι ἐξ αὐτῶν, πρὸς τὸ ἀπαγγεῖλαι ἡμῖν τε καὶ τοῖς Ἄραψι τὰ μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ τὰ γεγονότα εἰς αὐτούς· ἃς καὶ περιτυχόντες οἱ τῶν ἡμετέρων τὰς μὲν πέντε πιάσαι ἠδυνήθησαν, αἱ δὲ ἄλλαι πέντε ἀπεσώθησαν εἰς Συρίαν τὴν τοῦ θεοῦ δυναστείαν ἀναγγέλλουσαι.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει σεισμοῦ μεγάλου γενομένου ἐν Συρίᾳ,
D ἐκώλυσεν Οὔμαρος τὸν οἶνον ἀπὸ τῶν πόλεων, καὶ μαγαρίζειν τοὺς Χριστιανοὺς ἠνάγκαζεν· καὶ τοὺς μὲν μαγαρίζοντας ἀτελεῖς ἐποίει, τοὺς δὲ μὴ καταδεχομένους ἀνῄρει, καὶ πολλοὺς μάρτυρας ἀπειργάσατο, καὶ μὴ παραδέχεσθαι μαρτυρίαν Χριστιανοῦ κατὰ Σαρακηνοῦ ἐθέσπισεν. ἐποίησε δὲ καὶ ἐπιστολὴν δογματικὴν πρὸς Λέοντα τὸν βασιλέα, οἰόμενος πείσειν αὐτὸν τοῦ μαγαρίσαι.

A.M. 6211 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐτέχθη τῷ δυσσεβεῖ βασιλεῖ Λέοντι ὁ
P. 335 δυσσεβέστερος αὐτοῦ υἱός Κωνσταντῖνος καὶ τοῦ Ἀντιχρίστου

1. φοβερὰ add. ex A. 4. αὗται A, αὐταὶ vulg. 5. περισωθεῖσαι A f, διασ. vulg. 7. πέντε add. ex A. 15. καὶ add. ex A. 18. ὁ add. ex A. 19. Κωνσταντῖνος add. ex A.

nique ad diversa maris littora illisit ac submersit. in residuas Aegaeum mare praeternavigantes repentina de caelis ultio incubuit. ignita quippe grando in eas dilapsa maris aquam ebullire fecit, ex quo pice liquata naves cum ipsis vectoribus pelagi profundo absorptae sunt. solae decem ex eis, deo ita disponente, incolumes servatae sunt, quae nobis pariter atque Arabibus miracula circa eos potenti dei manu edita referrent. quae cum in nostrorum manus incidissent, quinque ex eis captae, quinque residuae dei virtutem annunciaturae in Syriam latae.

Hoc anno terrae motu per Syriam exorto, Umarus civitatibus vinum inhibuit, Christianosque ad fidem religionemque foeda desertione conspurcandam adegit. eos vero qui negato Christi nomine ad ritum alienum defecissent immunes a vectigalibus declaravit, qui piaculum non admitterent crudeliter necavit, ex quo plures effecti martyres, ne Christiani praeterea adversus Saracenum testimonium recipiatur lata lege sanxit. epistolam denique fidei suae expositionem manifestantem ad spurcos eius sensus virum deducere arbitratus ad Leonem imperatorem datam transmisit.

A.C. 711 Hoc anno Leoni irreligioso imperatori filius impietate et irreligione superior, verus Antichristi praecursor, Constantinus natus est.

θεν ἐμπράκτως μόνη χωρὶς τοῦ ἀνδρὸς ἐν τῇ μεγάλῃ σίᾳ, καὶ εὐξαμένη πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ μεγάλου θυσι ρίου, μετῆλθεν εἰς τὸν μέγαν βαπτιστῆρα, προεισελθόντ ἀνδρὸς αὐτῆς μετ' ὀλίγων οἰκειακῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ, βαπτίσαντος Γερμανοῦ τοῦ ἀρχιερέως τὸν τῆς κακίας βασιλείας αὐτῶν διάδοχον Κωνσταντῖνον, δεινόν τι και ὧδες ἐκ νηπιότητος αὐτοῦ προσεσήμανται τεκμήριον, δεύσαντος αὐτοῦ ἐν τῇ ἁγίᾳ κολυμβήθρᾳ, ὥς φασιν οἱ βεῖς αὐτόπται γεγονότες, ὥστε φάναι Γερμανὸν τὸν ἁ τον πατριάρχην προφητικῶς, ὅτι μεγίστου κακοῦ Χριστ καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ δι' αὐτοῦ μέλλοντος γίνεσθαι τὸ σ τοῦτο πέφυκεν. τοῦτον οἱ προὔχοντες τῶν θεμάτων κ συγκλήτου βαπτισθέντα ἀνεδέξαντο. μετὰ δὲ τὴν θεία τουργίαν ἐμπράκτως ἡ αὐγοῦστα Μαρία ἀνέκαμψε σ υἱῷ βεβαπτισμένῳ ὑπατείαν δοῦσα ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ἕα Χαλκῆς πύλης τοῦ παλατίου.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Νικήτας ὁ Ξυλινίτης γράφει πρὸς οτέμιον ἐν Θεσσαλονίκῃ, ὥστε ἀπελθεῖν αὐτὸν προς Τερβ

1. κε' A, κα' vulg. 2. τρικλίνῳ A. 3. ἔμπρακτος A. μεγάλου om. A. 5. προεισελθ. A, προσελθ. vulg. A, τε vulg. 9. προεσήμ. A, προσήμ. vulg. 10. ἀ A f, ἀκριβῶς vulg. 12. προφητικῶς add. ex A. ι πρακτος A. 17. βεβαπτισμένῳ A, βαπτιζομ. vulg. 20 βελιν A.

Octobris vero mensis die vigesimo quinto Maria eius uxor in stei triclinio coronae recepit consortium, et cum solemni co sine viro ad magnam ecclesiam processum egit. votis ibi con ante ingressus ad magnum altare solemnia, ad magnum baptisl viro eius paucis domesticis stipato eodem loci se conferente, ips rexit. ibique cum a Germano antistite imperii malitiaeque heres Constantinus lustrali unda expiaretur, dirum ac foedum fantia sui indicium edidit, alvum nimirum in sacrum lavacrum e ut ab oculatis testibus fide dignis perhibetur, ita ut sancti patriarcha Germanus maximum malum Christianis ipsique ec per istum eventurum istud signum portendere vaticinatus sit. e sacro fonte thematum et senatus spectatissimi viri susce sacris peractis augusta Maria totius aulae stipata comitatu, mu ab ecclesia ad Aeream usque palatii portam in populum sparsi filio baptismate initiato revertit.

Eodem etiam anno Nicetas Xylonites, litteris ad Art Thessalonicam relegatum datis, ut ad Terbelium Bulgarorum

οὐ ὑπακούσας ἀπῆλθεν, καὶ διδόασιν αὐτῷ στρατὸν καὶ πεντήκοντα κεντηνάρια χρυσοῦ. καὶ ταῦτα λαβὼν ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν ἔρχεται. τῆς δὲ πόλεως τοῦτον μὴ δεξαμένης, οἱ Βούλγαροι τοῦτον τῷ Λέοντι παρέδωκαν, καὶ φιλοφρονηθέντες ὑπ' αὐτοῦ ὑπέστρεψαν. ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦτον σὺν τῷ Ξυλινίτῃ ἀνεῖλεν, δημεύσας καὶ τὴν τοῦ Ξυλινίτου οὐσίαν, μαγίστρου αὐτοῦ ὑπάρχοντος καὶ πολλὴν κεκτημένου· ὁμοίως δὲ Σισίννιον τὸν πατρίκιον, τὸ ἐπίκλην Ῥενδάκην, καὶ Θεόγνωστον πρωτοασηκρῆτιν, καὶ Νικήταν τὸν ἄνθρακα καὶ ἄρχοντα τοῦ τείχους οἱ Βούλγαροι ἀπεκεφάλισαν, ὡς συνόντα τῷ Ἀρ-
D τεμίῳ, ὁμοίως καὶ Ἰσόην πατρίκιον καὶ κόμητα Ὀψικίου, ὡς
V. 267 συνδρόμους καὶ φίλους αὐτοῦ, ἀπέκτεινεν· τοὺς δὲ λοιποὺς ῥινοτομήσας καὶ δημεύσας ἐξώρισεν.

A.M. 6212 Ἀράβων ἀρχηγοῦ Ἰζὶδ ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἰνδικτιῶνι γ', τῇ ἡμέρᾳ τοῦ πάσχα, ἐστέφθη Κωνσταντῖνος ὑπὸ Λέοντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ
P. 336 τριβουναλίῳ τῶν ἐννεακαίδεκα ἀκουβίτων τοῦ μακαρίου Γερμανοῦ πατριάρχου ποιήσαντος τὰς πρὸς συνήθειαν εὐχάς. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἀπεβίω Οὔμαρος ὁ τῶν Ἀράβων ἀμηρεύσας ἔτη

9. τὸ ἐπ. A, τὸν ἐπ. vulg. καὶ Θεόγν. — — — τοῦ τείχους post Ὀψικίου — — inserunt A f. 11. τῷ add. ex A, item ὁμοίως. 12. Θεόκιστον A. 16. ἰνδικτιῶνος A. 17. αὐτοῦ add. ex A f. 18. ἀκουβήτων A. μακαρίου A, μακαρίτου vulg. 19. πρὸς συνήθειαν A, προσσυνήθεις vulg.

arma quaesiturus, et subinde adversus Leonem militaturus proficiscatur, monet. is consilium sequutus, pergit in Bulgariam, et exercitum aurique centenaria quinquaginta accipit. eo apparatu instructus Cpolim recta tendit. urbis civibus Artemium a se depellentibus et imperium eius respuentibus, Bulgari virum Leonis potestati permiserunt, quare acceptis ab eo muneribus domum redierunt. imperator vero Artemium et Xylonitem interfecit, bonaque Xylonitae, qui magister erat et locuples, publicavit, similiter Sisinnium patricium cognomento Rendacem et Theognostum protoasecretis et Nicetam anthracem et moenibus reparandis praefectum Artemii familiarem Bulgari capitis abscissione mulctarunt, ac pariter Isoem patricium et Opsicii comitem ut amicos adiutoresque eius Leo occidit, alios vero naribus praecisis bonisque publicatis in exilium eiecit.

A.C. 712 Arabum ducis Izid annus primus.

Hoc anno, indictione tertia, ipso paschatis die Constantinus a patre Leone in novemdecim accubitorum tribunali imperii coronam accepit, consuetas orationes beatae memoriae Germano patriarcha peragente. eodem anno Umarus Arabum ameras post principatus annos

συναπῆλθον αὐτῷ πολλοὶ ἐκ τῆς Περσίδος· πέμψας τὸν Μασαλμᾶν ἀνεῖλεν αὐτόν, καὶ τὴν Περσίδα ὑπὸ

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀνεφάνη τις Σύρος ψευδόχρισ ἐπλάνησε τοὺς Ἑβραίους λέγων, ἑαυτὸν εἶναι τὸν Χρισ υἱὸν τοῦ θεοῦ.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἠνάγκασεν ὁ βασιλεὺς τοὺς Ἑβραι τοὺς Μοντανοὺς βαπτίζεσθαι. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἀπρο βαπτιζόμενοι, ἀπελούοντο τὸ βάπτισμα, καὶ ἐσθίοντ λάμβανον τὴν ἁγίαν δωρεάν, καὶ ἔχραινον τὴν πίστιν. Μοντανοὶ διεμαντεύσαντο ἑαυτοῖς, καὶ ὡρίσαντο ἡμέ εἰσελθόντες εἰς τοὺς ὡρισμένους οἴκους τῆς πλάνης κατέκαυσαν ἑαυτούς.

Τούτῳ τῷ ἔτει Ἰουδαῖός τις ὁρμώμενος ἀπὸ Λα τῆς παραλίου Φοινίκης, [γόης], ἐλθὼν πρὸς Ἰζὶδ ἐπη αὐτῷ ἔτη τεσσεράκοντα κρατήσειν τῆς τῶν Ἀράβων ἀ τὰς ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῶν Χριστιανῶν ἐν πάσῃ τ αὐτοῦ τιμωμένας σεπτὰς εἰκόνας καθέλῃ. τούτῳ πει ἀνόητος Ἰζὶδ δόγμα καθολικὸν ἐψηφίσατο κατὰ τῶ

2. ὀνόματι add. ex A. 3. τῆς add. ex A. πέμψι καὶ π. vulg. 4. αὐτὸν om. A f. 5. ἀνεφάνη A, ἐφά 8. ἠνάγκασεν A, ἠνάγκαζεν vulg. 12. διαμαντεύσαντες σαντες — εἰσῆλθον — καὶ κατέκαυσαν A. 16. παρ γόης om. A f. 17. τῆς add. ex A. 19. καθελεῖ A. τῷ A, τοῦτο vulg.

duos et menses quatuor extinctus est, cui Izid successit. at surrexit tyrannus, qui etiam dictus est Izid Mualabi, cui Perside se adiunxerunt. at Izid Masalmam adversus eum misi que interfecto, Persidem in ditionem suam redegit.

Hoc anno quidam Syrus emersit pseudochristus, qui Hebı duxit, Christum dei filium se esse mentitus.

Hoc anno imperator Hebraeos et Montanistas ad baptism eundum coegit. et Iudaei quidem praeter libertatem bapti ptismate tanquam contracta sorde se expiabant, et cibo comn sumpto sacri doni se consortes futuros exhibebant, atque ad contaminabant. Montanisthe vero sibi ipsis finem vaticinati stituta domos errori suo deputatas ingressi, vivos sese combı

Hoc anno Iudaeus quidam Laodicia maritimae Syriae ortu mus praestigiator habito cum Izide colloquio annis quadragi bum principatu potiturum promisit, si modo venerandas imagi suo principatu e Christianorum ecclesiis eliminaret. is p vere insanus in sanctas et venerandas imagines generale

D καὶ πάντων τῶν ἁγίων τῷ αὐτῷ ἔτει τέθνηκεν Ἰζίδ, οὐδὲ ἀκουσθῆναι φθάσαντος τοῖς πολλοῖς τοῦ σατανικοῦ αὐτοῦ δόγματος. μεταλαβὼν δὲ ταύτης τῆς ἀθεμίτου καὶ πικρᾶς κακοδοξίας Λέων ὁ βασιλεὺς πολλῶν κακῶν αἴτιος ἡμῖν γέγονεν. εὑρὼν δὲ ὁμόφρονα [τῆς ἀπαιδευσίας] ταύτης Βησὴρ τινα τοὔνομα, γενόμενον μὲν ἀπὸ Χριστιανῶν ἐν Συρίᾳ, ἀποστάτα δὲ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως, καὶ ποιωθέντα τοῖς Ἀράβων δόγμασιν, οὐ πρὸ πολλοῦ δὲ χρόνου ἀπελευθερωθέντα τῆς ἐκείνων δουλείας, καὶ καταλαβόντα τὴν Ῥωμαίων πολιτείαν· διὰ ῥώμην δὲ σώματος καὶ ὁμόνοιαν τῆς κακοδοξίας ἐτιμήθη παρὰ τοῦ αὐτοῦ Λέοντος· ὅστις καὶ συνασπιστὴς τοῦ μεγάλου
P. 337 κακοῦ τούτου γέγονεν τῷ βασιλεῖ. συνεφρόνει δὲ κακῶς αὐτῷ
V. 268 καὶ ὁ πάσης ἀκαθαρσίας ἀνάπλεως καὶ συντρόφῳ ἀπαιδευσίᾳ συζῶν Νακωλείας ὁ ἐπίσκοπος.

A M. 6216 Ἀράβων ἀρχηγοῦ Ἰσὰμ ἔτος α΄.

Τὰ περὶ τοῦ μακαρίου Στεφάνου πάπα Ῥώμης, ὅπως
B ἔφυγεν εἰς Φραγγικὴν καὶ ἐσώθη, λέξων ἔρχομαι.

1. καὶ σεπτῶν om. A f. 2. αὐτοῦ add. ex A. 7. τῆς ἀπαιδευσίας om. A f. Βασὴρ A. 8. αἰχμάλωτον ἐν Συρίᾳ A. 10. ἐκείνων A, αὐτῶν vulg. 14. δὲ κακῶς A, δὲ καὶ κακῶς vulg. 16. Νακολείας A. 18. ὅπως ἔφ. A f, ὅπως γε ἔφ. a, ὅπως τε ἔφ. vulg. 19. ἐν Φραγγικῇ A.

promulgavit. verum summa domini nostri Iesu Christi gratia, et intemeratae matris sanctorumque omnium meritis Izid extinctus est, nondum etiam satanico eius sancito ad plurium aures et notitiam publicato. at cum imperator Leo nefandae et insuavis huiusmodi pravitatis particeps existeret, multorum in nos malorum auctor fuit. inscitiae quoque suae consortem Beser quendam nomine christianae quondam fidei in Syria desertorem reperit. hic certe quae Christo praestatur credulitate prius abiurata, mox haustis animo Arabum opinionibus integre imbutus, non longo ante haec spatio eorum servitute liberatus, et in Romanam ditionem evadens, ob corporis robur et concordem in haeresibus admittendis sensum a Leone praecipuis honoribus acceptus fuerat, ac deinceps huius maximi mali fautor atque adiutor imperatori astitit, cui etiam male assensus est Nacoliae episcopus vir undequaque impuritate foetens, et imperitia tanquam perpetuae vitae socia usus.

A. C. 716 Arabum ducis Isam annus primus.

Beati Stephani papae Romani res gestas, ut nimirum in Francorum ditionem profugerit et ad eos pervenerit sequenti narratione exequar.

Ἀστούλφου τοῦ ῥηγὸς τῶν Λογγιβάρδων. προσφυγὼν Φράγγοις ἐπὶ Πιπίνου προοίκου καὶ ἐξάρχου τῆς διο τῶν ὅλων πραγμάτων καὶ τοῦ τῶν Φράγγων ἔθνους γὰρ ἦν αὐτοῖς τὸν κύριον αὐτῶν, ἤτοι τὸν ῥῆγα, κατ ἄρχειν, καὶ μηδὲν πράττειν ἢ διοικεῖν, πλὴν ἀλόγως καὶ πίνειν, οἴκοι τε διατρίβειν, καὶ κατὰ Μάϊον μῆνα τοῦ μηνὸς προκαθέζεσθαι ἐπὶ παντὸς τοῦ ἔθνους, [και κυνεῖν αὐτούς], καὶ προσκυνεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν, καὶ δ ρεῖσθαι τὰ κατὰ συνήθειαν, καὶ ἀντιδιδόναι αὐτοῖς, τως ἕως τοῦ ἄλλου Μαΐου καθ' ἑαυτὸν διάγειν. ἔχει λεγόμενον πρόοικον γνώμῃ ἑαυτοῦ καὶ τοῦ ἔθνους διο πάντα τὰ πράγματα. ἐλέγοντο δὲ ἐκ τοῦ γένους ἐκεί ταγόμενοι κριστάται, ὃ ἑρμηνεύεται τριχοραχάται· τρίχ εἶχον κατὰ τῆς ῥάχης ἐκφυομένας, ὡς χοῖροι. ὁ μ Στέφανος τῇ ὠμότητι τοῦ Ἀστούλφου βιασθεὶς καὶ ἀ ἅμα δὲ καὶ ἐπιτραπεὶς παρ' αὐτοῦ ἀπελθεῖν εἰς Φρα καὶ ποιῆσαι ὃ ἂν δύνηται, ἐλθὼν χειροτονεῖ τὸν Πιπῖ δρα τὸ τηνικαῦτα λίαν εὐδόκιμον, προϊστάμενον ἅμα κ

2. Ἀστούλφου A, Ἀσταλφοῦ vulg. h. l. et infra. 3. τ κήσεως add. ex A. 8. καὶ προσκυνεῖν αὐτοὺς om. A f πάντα τὰ πράγματα A, τ. πρ. π. vulg. καταγόμενο γόμενοι vulg. 15. χοῖροι A, χοίρῳ vulg. 18. ὃ ἂ ται A, ὃ ἐὰν δύναται vulg. ἐλθὼν χειρ. A, ἐλθὼν vulg. Πιπίνιον A. 19. τὸ τηνικ. A, τὸν τηνικ. vulg.

Venerabilis iste Stephanus cum multa mala ab Astulpho bardorum rege pertulisset, apud Francos profugit ad Pipinur rem domus et exarchum omnium rerum totiusque Francort tis. ea vero consuetudo apud eos obtinebat, ut eorum domi videlicet, haereditatis iure principatum assequeretur, nec qu ret aut moliretur, quam praeter modum et decus cibo potui dulgeret et domi clausus moraretur, die autem prima men ad totius gentis prospectum sederet in throno, et salutati ipsis acciperet vicissim et redderet, et pro usitato more mune ferret, et alia invicem oblata referret, quibus demum peract ad insequentem Maïum domi inclusus se continebat. praefatı maiorem domus habet rex, qui arbitratu suo et totius gentis administret. qui autem ea stirpe oriebantur cristati, quos rachatas Graeci vertunt, audiebant, quod pilos ex dorsi med porco ipsis enascerentur. Stephanus itaque consilii apud se Astulphi crudelitate coactus, permissum etiam tendendi in F et quod concederetur agendi, ab eo obtinuit. In Franciam ad

θέντας Ἄραβας ἀπὸ τῆς Ἀφρικῆς ἐπὶ τὴν Σπανίαν, τοὺς καὶ κρατήσαντας ἕως τοῦ νῦν τῆς αὐτῆς Σπανίας, δοκιμάσαντας δὲ καὶ κατὰ τῶν Φράγγων παρατάξασθαι, οἷς ἀντιταξάμενος σὺν τῷ πλήθει ὁ αὐτὸς Πιπῖνος, κτείνει μὲν καὶ αὐτὸν τὸν ἔξαρχον τοῦ ἔθνους Ἀβδεραχμάν, συναναιρεῖ δὲ καὶ πλῆθος οὐκ εὐαρίθμητον παρὰ τὸν Ἠριδανὸν ποταμόν, καὶ θαυμάζεται καὶ φιλεῖται παρὰ τοῦ ἔθνους, οὐ μόνον διὰ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλα προτερήματα, καὶ προηγεῖται τοῦ ἔθνους πρῶτος οὐ κατὰ γένος, λύσαντος αὐτὸν τῆς ἐπιορκίας τῆς πρὸς
P. 338 τὸν ῥῆγα τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου, καὶ ἀποκείραντος τὸν πρὸ αὐτοῦ ῥῆγα καὶ ἐν μοναστηρίῳ μετὰ τιμῆς καὶ ἀναπαύσεως περιορίσαντος. οὗτος ὁ Πιπῖνος δύο υἱοὺς ἔσχεν Κάρουλον καὶ Καρουλόμαγνον τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἀπεβίω Ἰζὶδ ὁ τῶν Ἀράβων ἀμηρεύσας ἔτη τέσσαρα. καὶ ἀμηρεύει Ἰσὰμ ὁ τούτου ἀδελφός, καὶ ἤρξατο κτίζειν κατὰ χώραν καὶ πόλιν παλάτια, καὶ κατασπορὰς ποιεῖν καὶ παραδείσους, καὶ ὕδατα ἐκβάλλειν. καὶ ἐπε-

2. Ισπανίαν ubique A. 5. αὐτὸν τὸν A, τὸν αὐτὸν vulg. 6. Ἀβδεραχμὰν A, Ἀβδεραχὰμ vulg. 7. ποταμὸν add. ex A. 8. ἀλλὰ καὶ A, ἀλλὰ vulg. 13. Κάρουλον καὶ Καρουλόμ. A, Κάρουλλον καὶ Καρουλλόμ. vulg 17. παλάτια A, παλάτιον vulg.

Pipinum virum sui saeculi celeberrimum, ac rebus administrandis ab ipso rege praefectum regem inauguravit. hic Arabes ex Africa in Hispaniam transfretatos, ac ipsius Hispaniae ad hunc usque diem dominatum assequutos, ac bellum quoque Francis inferre decernentes paulo ante debellaverat. instructa namque adversus eos acie, ipsum gentis huius principem Abderachman interficit Pipinus, et una simul exercitus non facile numerandi copias ingentes internecione delet ad Rhodanum, ex quo admiratio totiusque gentis affectus in eum convertuntur, ac non eius solum rei gestae gratia, sed ob alias insuper quibus praestabat dotes, primus extitit, qui regio non oriundus sanguine imperium in gentem illam obtinuit. cum interim ipse Stephanus eum a periurii in regem admissi metu absolvisset, regemque ipsum Pipini decessorem detonsis eius capillis in monasterium omni honore et quiete cumulatum relegasset. iste Pipinus filios duos habuit Carolum et Carolum magnum eius fratrem.

Eodem etiam anno Izid, qui Arabum ameram gessit, post principatus annos quatuor excessit e vita. successit ameras Isam frater eius, qui passim per provincias et urbes palatia construere, agros serere, hortos plantare, conquirere aquas et deducere coepit. is in Ro-

ἀποβαλὼν ὑπέστρεψεν.

Στέφανος δὲ ὁ πάπας Ῥώμης προσέφυγεν Φράγγους.

Ῥώμης ἐπισκόπου Γρηγορίου ἔτος α΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἤρξατο ὁ δυσσεβὴς βασιλεὺς Λ κατὰ τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων καθαιρέσεως λό εἶσθαι· καὶ μαθὼν τοῦτο Γρηγόριος ὁ πάπας Ῥώμ φόρους τῆς Ἰταλίας καὶ Ῥώμης ἐκώλυσεν, γράψας π οντα ἐπιστολὴν δογματικήν, μὴ δεῖν βασιλέα περὶ λόγον ποιεῖσθαι, καὶ καινοτομεῖν τὰ ἀρχαῖα δόγματα κλησίας τὰ ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων δογματισθέντα. αὐτῷ ἔτει καὶ ὁ χείμαρρος πλημμυρήσας εἰσῆλθεν εἰ σαν τὴν πόλιν, καὶ πολλοὺς ἠφάνισεν.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσε Μασαλμᾶς τὴν Και Καππαδοκίας, καὶ παρέλαβεν αὐτήν. καὶ γέγονεν θα ἐν Συρίᾳ. καὶ αἱ κάμηλοι τοῦ πρωτοσυμβούλου ἐκάη τὸν ἅγιον Ἠλίαν. Μαυΐας δὲ ὁ υἱὸς Ἰσὰμ ἐπεστράτει Ῥωμανίαν· καὶ ἐμπεριπατήσας, ὑπέστρεψεν. ἐν α τῷ ἔτει ἰνδικτιῶνι θ΄, ὥρᾳ θέρους, ἀτμὶς ὡς ἐκ καμίν

1. χθῆ codd. omnes, nescio quo sensu. πολλοὺς A, vulg. 2. ἀποβαλὼν A, ἀποβάλλων vulg. 7. ποιεῖ ποιῆσαι vulg. 9. τῆς add. ex A. 13. καὶ add. ex A. εἰς τὸν A, εἰς τὸ vulg. 20. ὡς om. A.

maniam expeditione suscepta multis ex acie desideratis domum sus est.

Porro Stephanus papa Romanus ad Francos confugit.

Romae episcopi Gregorii annus primus.

Hoc anno irreligiosus imperator Leo de proscribendis et nendis sanctis et venerandis imaginibus primum tractatum coepit: comperto cuius proposito Gregorius papa Romanus, prius ad ipsum Leonem decretali epistola, qua de fide qui statuere et antiqua ecclesiae sancita a sanctis patribus firmata vare aut convellere non decere imperatorem commonet, Italiae t ac Romae tributa ad ipsum deferenda prohibuit. hoc etian torrens in urbem Edessam exundans eam aquis opplevit, et plurimos.

Hoc anno Masalmas Caesaream Cappadociae armis aggressu occupavit. pestis per Syriam grassata est. cameli Saracenoru tosymbuli ad sanctum Eliam igne perierunt. Mavias insupe Isam Romanam ditionem bello infestavit, et exercitu per eis vincias circumducto retro cessit. eodem autem anno, indictione

τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης ἐπὶ ἡμέρας τινάς, καὶ κατὰ βραχὺ παχυνομένης καὶ ἀπολιθουμένης τῇ ἐξάψει τῆς πυρώδους ἐκκαύσεως, ὅλος ὁ καπνὸς πυροφανὴς ἐδείκνυτο. τῇ δὲ παχύτητι τῆς γεώδους οὐσίας, πετροκισσήρους μεγάλους ὡς λίθους τινὰς ἀναπέμψαι καθ' ὅλης τῆς μικρᾶς Ἀσίας καὶ Λέσβου καὶ Ἀβύδου καὶ τῆς πρὸς θάλασσαν Μακεδονίας, ὡς
P. 339 ἅπαν τὸ πρόσωπον τῆς θαλάσσης ταύτης κισσήρων ἐπιπολαζόντων γέμειν· μέσον δὲ τοῦ τηλικούτου πυρὸς νῆσος ἀπογεωθεῖσα τῇ Ἱερᾷ λεγομένῃ νήσῳ συνήφθη, μήπω τὸ πρὶν οὖσα, ἀλλ' ὡς αἱ προρρηθεῖσαι νῆσοι, Θήρα καὶ Θηρασία ποτὲ ἐξεβράσθησαν, οὕτω καὶ αὕτη νῦν ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ θεομάχου Λέοντος· ὃς τὴν κατ' αὐτοῦ θείαν ὀργὴν ὑπὲρ ἑαυτοῦ λογισάμενος, ἀναιδέστερον κατὰ τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων ἤγειρε πόλεμον, σύμμαχον ἔχων Βησὴρ τὸν ἀρνησίθεον, καὶ τῆς ἴσης ἀλογίας ἐφάμιλλον. ἄμφω γὰρ ἀπά-
B σης ἀπαιδευσίας ἦσαν ἔμπλεοι καὶ πάσης ἀμαθίας, ἐξ ἧς τὰ πολλὰ τῶν κακῶν ἔρχεται. οἱ δὲ κατὰ τὴν βασιλίδα πόλιν

1. τῶν νήσων ἐκ τοῦ βυθοῦ A, ἐκ τοῦ βυθοῦ τῶν νήσων vulg. 3. παχυνομένης καὶ ἀπολιθουμένης τῇ ἐξάψει τῆς πυρώδους ἐκκαύσεως A (partim e f), παχνωμένη καὶ ἀπολιθουμένη τῇ ἐκκαύσει τῆς πυρώδους φλογώσεως vulg. 4. σπροφανὴς b. 5. λίθους] λόφους A e f. 8. κισσ. καὶ ἐπιπωλαζόντων A. 11. ἀλλ' ὡς A, ἄλλως vulg. νῆσοι om. A. Θήρα καὶ Θ. A, Θ. τε καὶ Θ. vulg. 12. αὕτη] ταύτην e f. 14. ἑαυτοῦ A, αὐτοῦ vulg. 16. ἄμφω A, ἀμφοῖν vulg. 17. ἀμαθίας A f, ἀλογίας vulg.

messis colligendae tempestate, inter Theram et Therasiam insulas per aliquot dies vapor ex profundo maris, quasi ab ardente fornace, ebullivit, quo paulatim densato et in lapidem concreto igniti incendii ardore totus fumus igneus apparuit, et ob terrenae materiae crassitiem magni pumices lapidum instar per totam Asiam minorem, Lesbum et Abydum et maritimas Macedoniae regiones disiecti sunt, ita ut universa facies eius maris pumicibus innatantibus repleta fuerit, in medio autem ingentis illius ignis insula in terrae molem stipata Hierae insulae aggesta est, quae antea nusquam extiterat, sed quomodo olim Thera et Therasia, quas supra memoravimus, ebullierunt, sic tum isthaec aetate Leonis dei hostis manifesto revelati. hic accensam in se divinam iram sibi favere arbitratus, Beser dei desertorem oblatum sibi auxiliarium et paris inscitiae aemulum nactus, in sanctas et venerandas imagines bellum impudentissime movit. ambo quippe pleni erant imperitiae atque omnis insaniae, unde maxima malorum pars exoritur. quare populus urbis imperatricis ob novam istam do-

τε ἐμελέτων ἐπελθεῖν, καί τινας βασιλικοὺς ἀνθρώπους καθελόντας τὴν τοῦ κυρίου εἰκόνα τὴν ἐπὶ τῆς μεγάλης πύλης, ὡς πολλοὺς αὐτῶν ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας τιμω μελῶν ἐκκοπαῖς καὶ μάστιξι καὶ ἐξορίαις καὶ ζημία λιστα δὲ τοὺς εὐγενείᾳ καὶ λόγῳ διαφανεῖς· ὥστε παιδευτήρια σβεσθῆναι καὶ τὴν εὐσεβῆ παίδευσιν ἀπὸ ἁγίοις Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου καὶ μέχρι νῦν κρατ ῆς καὶ μετὰ ἄλλων πολλῶν καλῶν καθαιρέτης ὁ σαρακη οὗτος Λέων γέγονεν. ἐν τούτοις οὖν θείῳ κινούμεν στασιάζουσι κατ' αὐτοῦ μεγάλῃ ναυμαχίᾳ συμφωι Ἑλλαδικοί τε καὶ οἱ τῶν Κυκλάδων νήσων Κοσμᾶν τιν πόμενον ἔχοντες εἰς τὸ στεφθῆναι. Ἀγαλλιανὸς δ μάρχης τῶν Ἑλλαδικῶν ἡγεῖτο τῆς στρατιᾶς, καὶ Στ οἳ καὶ προσπελάσαντες τῇ βασιλίδι πόλει ιη' τοῦ Ἀπ μηνὸς τῆς ι' ἰνδικτιῶνος ἡττῶνται συμβαλόντες τοῖς τίοις, ἐμπρησθέντων αὐτῶν τῶν νεῶν τῷ σκευαστῷ π οἱ μὲν βυθίζονται περὶ τὸν λάκκον, ἐν οἷς καὶ Ἀγα ἔνοπλον ἑαυτὸν ἐπόντωσεν· οἱ δὲ ζῶντες τῷ κρατοῦντ

1. λαοί] ὄχλοι A. 3. μεγάλης add. ex A. 4. τῆς ad 6. εὐγενείᾳ A f, εὐσεβείᾳ vulg. 7. σβεσθῆναι A, σβ vulg. 9. καλῶν om. A. 15. οἳ καὶ προσπελ. τῇ οἱ καὶ προπελ. βασιλ. vulg. Ἀπριλλίου A e f, Ὀ vulg.

ctrinam maximo dolore percitus, cum ipsum Leonem statuit i tum multos ex imperatorio famulitio, qui magnae Aereae po mini imaginem exturbaverant, neci dedit, quo factum est ut tos pietatis ergo membrorum mutilatione, verberibus, exiliis illatis animadversum fuerit, imprimis autem in eos qui gener ctrina clarebant, adeo ut scholae una cum sacra doctrina ex quae a saeculo sancti Constantini magni usque ad ea tempor rant, cuius videlicet multarumque praestantissimarum rerum Saracenicae pisciplinae consors oppugnator et grassator extit festus. interea populi qui Graeciam et Cycladas insulas ha pio in deum moti affectu, conspiratione inter se facta, parata xima classe, adversus imperatorem rebellavere, Cosmam quen partes eorum sequebatur, imperio destinantes. aciem duceba lianus Graecanicorum turmarcha et Stephanus. isti mensis die decimo octavo indictione decima ad urbem imperatricem lentes, commisso cum Byzantinis praelio, navibus arte facto ig bustis superantur, adeo ut alii circa profundum submersi sin quos ipse Agallianus ut erat armatus se ipsum praecipitavit: tibus vero ad victorem imperatorem ultro se conferentibus,

φανος· αὔξει τε τῇ κακίᾳ Λέων ὁ δυσσεβὴς καὶ οἱ τούτου σύμφρονες, τὸν κατὰ τῆς εὐσεβείας διωγμὸν ἐπιτείναντες. κατὰ δὲ τὴν θερινὴν τροπὴν ταύτης τῆς ι' ἰνδικτιῶνος μετὰ τὴν τῶν ὁμοφύλων κακὴν νίκην, καὶ κατὰ τῆς Βιθυνῶν Νικαίας παρατάττεται τῶν Σαρακηνῶν δύο ἀμηραίων στῖφος ἄμερ ἐν χιλιάσι μονοζώνων δεκαπέντε προσδραμών, καὶ ἀπαρασκεύαστον κυκλώσας τὴν πόλιν, καὶ Μαυΐας ἐπακολουθῶν P. 340 ἐν ἄλλαις ὀκτὼ ἥμισυ μυριάσιν, οἳ μετὰ πολιορκίαν πολλὴν καὶ καθαίρεσιν τῶν τειχῶν μερικὴν τῷ τῶν τιμωμένων ἁγίων πατέρων αὐτόθι τεμένει, ταύτης μὲν οὐ περιγεγόνασι διὰ τῶν εὐπροσδέκτων εὐχῶν πρὸς τὸν θεόν, ἔνθα καὶ σεβάσμιοι αὐτῶν χαρακτῆρες ἀνεστήλωντο μέχρι τοῦ νῦν ὑπὸ τῶν ὁμοφρόνων αὐτοῖς τιμώμενοι. Κωνσταντῖνος δέ τις στράτωρ τοῦ Ἀρταβάσδου ἰδὼν εἰκόνα τῆς θεοτόκου ἑστῶσαν, λαβὼν λίθον ἔρριψε κατ' αὐτῆς, καὶ συνέτριψεν αὐτήν, καὶ πεσοῦσαν κατεπάτησεν· καὶ θεωρεῖ ἐν ὁράματι τὴν δέσποιναν παρεστῶσαν αὐτῷ καὶ λέγουσαν· οἶδας ποῖον γενναῖον πρᾶγμα εἰρ- B γάσω εἰς ἐμέ; ὄντως κατὰ τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς τοῦτο πεποίη-

4. μετὰ A, κατὰ vulg. 5. τὴν ὁμόφυλον κακὴν νίκ. A. κατὰ τῆς A, κατὰ τὴν vulg. 7. προσδραμὼν A f. προδραμὼν vulg. 8. ἐπακολουθῶν A, παρακ. vulg. 9. μυριάσιν A, μυριάδαις vulg. ἐπιορκίαν A e. 12. εὐχῶν πρὸς τὸν θ. A b, αὐτῶν λιτῶν πρὸς θ. vulg. 14. αὐτοῖς] αὐτῶν A f. τοῦ add. ex A. 17. παρεστ. αὐτῷ κ. λεγ. A, παρ. κ. λ. αὐτῷ vulg.

et Stephanus capite plexi sunt, ex quo impii Leonis sectariorumque eius malitia oppido crevit, adeo ut susceptum adversus pietatem bellum latius promoverint. porro circa aestivum solstitium huius indictionis decimae post perniciosam illam de propriis civibus reportatam a Leone victoriam, duo ameraei Saracenicum exercitum adversus Nicaeam Bithyniensium urbem deduxere, amer videlicet cum quindecim millibus expeditorum militum praecurrens, urbem ex improviso et impraemunitam obsedit, Mavias autem cum octoginta quinque millibus subsequutus est. verum ii post longam obsidionem, murorumque ad sanctorum patrum ibidem cultorum aedem factam oppugnationem et deiectionem, urbe tamen minime potiti sunt, cum ob acceptas eorum apud deum preces, tum ob veneranda eorumdem lineamenta, quae ab sententiae illorum sequacibus ad hanc usque diem erecta et piis honoribus cumulata perseverant. porro cum quidam Constantinus Artabasdi strator imaginem deiparae erectam cernens, arreptum lapidem in ipsam proiecisset, eamque contritam et in humum lapsam pedibus conculcasset, dominam sibi astantem per visum conspexit, quae eum ita alloquuta est: vides quam egregium facinus

χει, καὶ πολέμου κροτηθέντος, δραμὼν εἰς τὸ τεῖχος,
ναῖος στρατιώτης, ὁ ταλαίπωρος ἐκεῖνος βάλλεται ὑπ
τοῦ ἐκ τοῦ μαγγανικοῦ πεμφθέντος, καὶ συνέτριψε
τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπον, ἄξιον τῆς ἑαυτοῦ δυ
κομισάμενος ἀνταπόδομα. αἰχμαλωσίαν δὲ πλείστην
φυρα συναγαγόντες ὑπέστρεψαν, δεικνύντος καὶ το
θεοῦ τῷ ἀσεβεῖ, ὅτι οὐ δι' εὐσέβειαν περιγέγονε τῶν
λων, ὡς ἐκεῖνος ηὔχει, ἀλλὰ διά τινα αἰτίαν θείαν και
ρητον κρίσιν, ἀποκρουομένης μὲν τὴν τοιαύτην Ἀ
ἰσχὺν τῆς τῶν ἁγίων πατέρων πόλεως ταῖς αὐτῶν πρε
διὰ τῶν ἐν αὐτῇ τιμωμένων ἀκριβεστάτων αὐτῶν χαρα
εἰς ἔλεγχον δὲ καὶ ἀναπολόγητον κρίσιν τοῦ τυράννου,
βαίωσιν τῶν εὐσεβούντων. οὐ μόνον γὰρ περὶ τὴν α
τῶν σεπτῶν εἰκόνων ὁ δυσσεβὴς ἐσφάλλετο προσκ
ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πρεσβειῶν τῆς πανάγνου θεοτόκ
πάντων τῶν ἁγίων· καὶ τὰ λείψανα αὐτῶν. ὁ παμ
ὡς οἱ διδάσκαλοι αὐτοῦ Ἄραβες, ἐβδελύττετο. ἐκ τοῦ
νυν τοῦ χρόνου ἀναιδῶς τῷ μακαρίῳ Γερμανῷ πατ
Κωνσταντινουπόλεως προσετρίβετο, μεμφόμενος πάντι
πρὸ αὐτοῦ βασιλεῖς καὶ ἀρχιερεῖς καὶ Χριστιανοὺς λαο

1. προσβαλόντων τῶν Σ. A, προσβάλλ. Σαρ. vulg.
- γέγονε A, γέγονε vulg. 19. ἀναιδῶς add. ex A. 21.
λαοὺς A, Χρ. καὶ λ. vulg.

in me commisisti? id certe in caput tuum recidet. postridi
cenis murum oppugnantibus commissaque pugna, Constantinu
tem fortem se praebens, cum ad murum accurrisset, lapide a to
in eum immisso caput faciemque contritus, dignam impietat
rens mercedem infelix interiit. Saraceni vero captivos innum
spolia diripientes, reversi sunt, in quo quidem deus impio imp
ostendit, non ob contribulium suorum pietatem ac religion
ipse gloriabatur, sed ob divinam quandam virtutem et secretun
iudicium haec contigisse, cum nimirum sanctorum precibus,
accuratas verasque eorum imagines illic ab oppidanis excultas
in tyranni confutationem et inexcusabile adversus eum iudiciun
tra vero in piorum confirmationem, Arabicum istum impetum
ctorum patrum urbe ipse depulit. enimvero impius ille non tan
errore de respectiva venerandarum imaginum adoratione versa
sed etiam de sanctissimae deiparae sanctorumque omnium in
sionibus, eorumque reliquias homo scelestissimus, in Arabum
ptorum suorum morem, abominatus est. ab eo itaque tempo
micitias cum beato patriarcha Cpoleos Germano imprudenter si

εἰδωλολατρήσαντας ἐπὶ τῇ προσκυνήσει τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν
V. 271 εἰκόνων, μὴ χωροῦντος αὐτοῦ δι' ἀπιστίαν καὶ πολλὴν ἰδιωτείαν τὸν περὶ σχετικῆς προσκυνήσεως λόγον.

A.M. 6219 Τούτῳ τῷ ἔτει Μαυΐας παρέλαβεν τὸ κάστρον Ἀτεοῦς, καὶ ὑπέστρεψεν.

A.M. 6220 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν ὁ υἱὸς Χαγάνου τοῦ δυ-
P. 341 νάστου Χαζαρίας τὴν Μηδίαν καὶ Ἀρμενίαν, καὶ εὑρὼν Γάραχον τὸν τῶν Ἀράβων στρατηγὸν κατὰ τὴν Ἀρμενίαν, ἀνεῖλεν αὐτὸν μετὰ τοῦ συνόντος αὐτῷ πλήθους· καὶ ληϊσάμενος τὴν τῶν Ἀρμενίων χώραν καὶ τὴν Μήδων, ἀνέκαμψεν, φόβον μέγαν ἐμποιήσας τοῖς Ἄραψιν.

A.M. 6221 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Μασαλμᾶς τὴν τῶν Τούρκων γῆν, καὶ συναφθέντες ἀλλήλοις εἰς πόλεμον, πίπτουσιν ἐξ ἀμφοτέρων μερῶν· καὶ δειλανδρήσας Μασαλμᾶς φυγῇ χρη-
B σάμενος διὰ τῶν ὀρέων Χαζαρίας ὑπέστρεψεν. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἀπομανεὶς Λέων ὁ παράνομος βασιλεὺς κατὰ τῆς ὀρθῆς πίστεως, καὶ ἐνέγκας τὸν ἅγιον Γερμανόν, ἤρξατο αὐτὸν θωπευτικοῖς λόγοις δελεάζειν. ὁ δὲ μακάριος ἀρχιερεὺς λέγει πρὸς αὐτόν· τὴν μὲν καθαίρεσιν τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων ἀκούομεν ἔσεσθαι, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τῆς σῆς βασιλείας.

1. ἐπὶ add. ex A. 2. ἰδιωτείαν A, ἰδιωτίαν vulg. 4. Ἀστεοὺς A. 8. κατὰ A f, εἰς vulg. 9. ληϊσάμενος A, ληϊζόμενος vulg. 13. συναχθέντες A. 17. τὸν μακάριον Γ. A. θωπευτικοῖς A, θεοπνευστικοῖς vulg.

omnes decessores suos imperatores, praesules Christianosque populos, tanquam idololatras, ob sanctarum venerandarumque imaginum adorationem condemnans, cum ille prae nimia incredulitate atque rusticitate de respectivo earum cultu rationem ac sermonem minime capere valeret.

A. C. 719 Hoc anno Mavias castrum Ateus expugnavit, ac reversus est.

A. C. 720 Hoc anno filius Chagani Chazariae principis Mediam et Armeniam infestis armis vexavit, et Garachum Arabum ducem in Armenia obviam factum una cum adiuncto exercitu delevit, tum vero Armeniorum et Medorum provincias depopulatus, magno sui nominis terrore Arabibus relicto, domum rediit.

A. C. 721 Hoc anno Masalmas in Turcorum terras expeditionem suscepit, consertoque ad invicem praelio, plures ex utraque parte cecidere: quare Masalmas terrore prostratus fuga saluti consulit, et per Chazariae montes ad suos revertitur. hoc eodem anno nefarius imperator adversus rectam fidem insaniens, sanctum Germanum ad se accersitum blandis verbis cepit inescare. beatus itaque praesul sic eum alloquitur: sanctarum quidem imaginum futuram proscriptionem audimus, haud tamen te imperante. eo cuius aetate vel imperio res fo-

ἐπὶ Κόνωνος. ὁ δὲ ἔφη· τὸ βαπτιστικόν μου ὄνομα Θείᾳ Κόνων ἐστί. ὁ δὲ πατριάρχης ἔφη· μὴ γένοιτ τα, διὰ τῆς σῆς βασιλείας τὸ κακὸν τοῦτο τελεσθῆνα τιχρίστου γάρ ἐστι πρόδρομος ὁ τοῦτο πληρῶν, καὶ σάρκου θείας οἰκονομίας ἀνατροπεύς. ἐπὶ τούτοις χ ὁ τύραννος ἐνεῖχεν τῷ μακαρίῳ, ὡς Ἡρώδης ποτὲ δρόμῳ. ἀνέμνησεν δὲ αὐτὸν ὁ πατριάρχης καὶ τῶν αὐτοκρατορίας αὐτοῦ συνθηκῶν, ὅπως αὐτῷ θεὸν δέδωκεν ἐν μηδενὶ σαλεῦσαι τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ τῆς ἀποστολικῶν καὶ θεοπαραδότων θεσμῶν. ἀλλ' οὐ ᾐσχύνθη ὁ ἄθλιος. ἐπιτηρῶν δὲ καὶ καθυποβάλλ ἠγωνίζετο λόγους, εἴ που τοῦτον εὕροι κατὰ τῆς β αὐτοῦ ποιούμενον, ἵν' ὡς φρατριαστήν, καὶ οὐχ ὡς τὴν καθέλῃ τοῦ θρόνου, ἔχων εἰς τοῦτο σύμμαχον μέτοχον Ἀναστάσιον μαθητὴν καὶ σύγκελλον αὐτοῦ, μενος αὐτῷ, ὡς τῆς ἀσεβείας ὁμόφρονι, καὶ τοῦ θρό χὸν καὶ διάδοχον γενέσθαι· ὃν ὁ μακάριος οὐκ ἀγνο στρεβλῶς διακείμενον μιμούμενος τὸν ἑαυτοῦ δεσπ πρὸς ἄλλον Ἰσκαριώτην, σοφῶς καὶ πράως τὰ περὶ π

2. ἐπὶ Κόνωνος A, Κόν. vulg. 3. δὲ add. ex A. νομίας A, σαρκώσεως vulg. ἐπὶ τούτοις — — μακ ex A. 8. καὶ add. ex A. 12. τινὰς om. a. A f. εἴ που A, εἴ ποι vulg. 14. φατριαστὴν A. χὸν διάδοχον A.

ret exequenda sollicitius exquirente, respondit Germanus tempore. dixit ille: atqui Cononis mihi nomen est in ipso vere inditum. subinfert patriarcha: absit, domine, ut te i malum istud perpetretur. Antichristi quippe praecursor est, qu ist ud adimplebit, et divinae incarnationis eversor et hostis. o cta tyrannus illi irascebatur, ut quondam Herodes praecursori. cautionem ante susceptum imperium oblatam in memoriam revocavit, ut nimirum deo in fideiussorem dato, nihil apostol traditorum a deo sancitorum, circa ipsam dei ecclesiam penitu vaturum promisisset. sed tantum abfuit ut coepti miserum Le deret, ut praeterea in hoc incubuerit, patriarchae sermones aliosque dolose miscendo, ut eum laesae maiestatis reum co quo eum tanquam seditiosum, non vero tanquam confessore depulsaret. eam ad rem adiutorem atque participem nactus A Germani discipulum et syncellum, ut sensuum suorum aemu omnia conscio sedis adulterum ac successorem eum fore est. hunc cum ita adversum se prave affectum beatus non i dominum suum imitatus, tanquam alterum Iscariotam, aperte

νον, ἐπιστραφεὶς πρὸς αὐτὸν πατήσαντά ποτε τὰ ὀπίσθια τῆς
στολῆς αὐτοῦ, εἰσιοντος αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα, ἔφη· μὴ
σπεῦδε, φθάσεις γὰρ εἰσελθεῖν εἰς τὸ διϊππιν. ὁ δὲ ἐπὶ τα-
ραχθεὶς τῷ λόγῳ σὺν ἄλλοις ἀκούσασιν, ἠγνόει τὴν πρόρρη-
P. 342 σιν, ἥτις πέρας λαβοῦσα μετὰ ιε΄ ἔτη τῷ τρίτῳ ἔτει Κων-
σταντίνου τοῦ διώκτου ἰνδικτιῶνι ιβ΄ πάντας ἔπεισεν ἐκ θείας
V. 272 χάριτος προφητευθῆναι. Κωνσταντῖνος γὰρ μετὰ τὴν τοῦ
γαμβροῦ αὐτοῦ Ἀρταβάσδου ἀνάσοβὴν τῆς βασιλείας ἐπικρα-
τήσας, Ἀναστάσιον τοῦτον τύψας σὺν ἄλλοις ἐχθροῖς ἐν ἱππικῷ
διὰ τοῦ διϊππίου γυμνὸν μὲν ἐπ' ὄνου καθήμενον ἐξανάστροφα
ἐπόμπευσεν, ὡς τοῖς ἐχθροῖς συνανασκάψαντα αὐτόν, καὶ τὸν
Ἀρτάβασδον στέψαντα, ὡς δηλωθήσεται ἐν τῷ ἰδίῳ τόπῳ. καὶ
ἐν μὲν τῷ Βυζαντίῳ πρόμαχος τῶν ὑπὲρ εὐσεβείας δογμά-
B των ὁ ἱερὸς οὗτος καὶ θεσπέσιος ἤκμαζε Γερμανὸς θηριομα-
χῶν πρὸς τὸν φερώνυμον Λέοντα καὶ τοὺς αὐτοῦ συνασπι-
στάς, ἐν δὲ τῇ πρεσβυτέρᾳ Ῥώμῃ Γρηγόριος ὁ πανίερος
ἀποστολικὸς ἀνὴρ καὶ Πέτρου τοῦ κορυφαίου σύνθρονος,
λόγῳ καὶ πράξει διαλάμπων, ὃς ἀπέστησε Ῥώμην τε καὶ Ἰτα-

3. εἰσιόντος αὐτοῦ A, εἰσ. γὰρ αὐτοῦ vulg. 4. διϊππιον A. ἐπὶ add. ex A. 8. προφητευθῆναι τῷ ἀγνώμονι A. 11. καθήμενον A, καθούμενον vulg. 12. αὐτὸν κ. τ. Ἀ. στέψ. om. A. 14. inter δογμάτων et ἱερὸς lacuna intercedit in A, ὧν vel simile quid excidisse videtur. 16. θηριώνυμον A, fort. recte. 17. Γρηγ. A, ὁ Γρ. vulg. 19. ὃς A, ὡς vulg.

sed leniter ipsum de proditione commonuit. cum vero ab errore illum revocari non posse cerneret, quadam die eidem Anastasio Germani imperatorem adeuntis posteriorem vestis oram calcanti ipse patriarcha dixit: noli festinare, in circi etenim stadium citius quam voles ingredieris. at ille hisce verbis turbatus, nec alii praesagium intellexere, quod tamen quindecim post annos, tertio videlicet persecutoris Constantini, indictione duodecima, exitum tandem habuit, ac non sine divino impulsu prolatum fuisse constitit. etenim Constantinus Artabasdo genero expulso, cum solus imperio potitus esset, Anastasium una cum aliis suis inimicis verberibus caesum, deinde nudum asinoque facie retro versa insidentem per circi stadium palam circumduci iussit, utpote qui una cum inimicis suis se imperatoris munere abrogatum imperio eiecerat, atque Artabasdum coronaverat, quemadmodum inferius suo loco demonstrabitur. porro sacer ille ac divinus Germanus decretorum verae religionis defensor Byzantii floruit adversus Leonem ex re nomen habentem, eiusque satellites tanquam adversus feras depugnans, quemadmodum in veteri Roma vir undequaque sacer et apostolicus, Petri apostolorum coryphaei conses-

κῆς ὑπακοῆς Λέοντος καὶ τῆς ὑπ' αὐτὸν βασιλείας. κατὰ Συρίαν Δαμασκῷ Ἰωάννης ὁ Χρυσορρόας, πρε καὶ μοναχός, ὁ τοῦ Μανσούρ, διδάσκαλος ἄριστος, λόγῳ προέλαμπεν. ἀλλὰ καὶ Γερμανὸν μὲν ὡς ὑ ὄντα ἐκβάλλει τοῦ θρόνου· Γρηγόριος δὲ δι' ἐπιστολ δήλως αὐτὸν ἐλέγχει τῶν τοῖς πολλοῖς ἐγνωσμένων. ἀννης σὺν τοῖς τῆς ἀνατολῆς ἐπισκόποις τοῖς ἀναθέμ ἀσεβῆ καθυποβάλλει. τῇ δὲ ζ' τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς ἰνδικτιῶνος ἡμέρᾳ γ' τῆς ἑβδομάδος Λέων ὁ δυσσε λέντιον κατὰ τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων ἐκρότησε τριβουναλίῳ τῶν ιθ' ἀκουβίτων, προσκαλεσάμενος ἁγιώτατον πατριάρχην Γερμανόν, οἰόμενος πείθειν αὐτ γράψαι κατὰ τῶν ἁγίων εἰκόνων. ὁ δὲ γενναῖος τοῦ δοῦλος μηδ' ὅλως πεισθεὶς τῇ μυσαρᾷ κακοβουλίᾳ αὐ λόγον τῆς ἀληθείας ὀρθοτομήσας, ἀπετάξατο τὴν ἀρχ νην ἐπιδοὺς τὸ ὠμοφόριον, καὶ εἰπὼν μετὰ πολλοὺς δ λικοὺς λόγους· ἐὰν ἐγώ εἰμι Ἰωνᾶς, βάλετέ με εἰς λασσαν. χωρὶς γὰρ οἰκουμενικῆς συνόδου καινοτομῆ στιν ἀδυνατῶ, ὦ βασιλεῦ. καὶ ἀπελθὼν ἐν τῷ λεγομέ

1. τε add. ex A. 4. ἄριστος, βίῳ A, ἄρ. καὶ β. vulg ἀλλὰ καὶ A, ἀλλὰ vulg. 9. καθυποβάλλει A, ὑποβ. vu προσκαλ. A, προκ. vulg. 20. ἀδυνατῶ A e f, ἀδύν vulg. Πλατωνίῳ A e f, Πλατανίῳ vulg.

sor eruditione praeclarisque facinoribus clarebat Gregorius, mam atque Italiam totumque occidentem a Leonis obedien civili, quam ecclesiastica, et ab eius imperio subtraxit. Damasci Syriae Ioannes Chrysorrhoas, Mansur filius, doctor sanctitate vitae aeque ac doctrina fulgebat. porro Germanum potestati subditum patriarchali solio deiecit. Gregorius autem quas omnes norunt, ad eum datis, ipsi succensuit, ac deniq nes una cum totius orientis episcopis impium Leonem an devinxit. caeterum die septima mensis Ianuarii, indiction tertia, feria hebdomadis tertia, irreligiosus Leo silentium co ctas venerandasque imagines in novemdecim accubitorum t celebravit, Germano sanctissimo patriarcha advocato, cui pe dum arbitrabatur, ut suo de abolendis sacris imaginibus dec dem subscriberet. at fortis Christi servus abominando Leon lio nequaquam cedens, imo veritatis verbum recto sensu dis episcopatu sese abdicavit, quin etiam pallium pontificium deponens post satis longum merae doctrinae plenum sermone dixit: si ego sum Ionas, in mare me proiicite; absque u etenim concilii auctoritate, imperator, circa fidem quidquam

ἔτη ιδ', μῆνας ε', ἡμέρας ἑπτά. τῇ δὲ κβ' τοῦ αὐτοῦ Ἰανουα-
ρίου μηνὸς χειροτονοῦσιν Ἀναστάσιον τὸν ψευδώνυμον μα-
θητὴν καὶ σύγκελλον τοῦ αὐτοῦ μακαρίου Γερμανοῦ συνθέ-
P. 343 μενον τῇ Λέοντος δυσσεβείᾳ διὰ φιλαρχίαν κοσμικὴν προχει-
ρισθεὶς Κωνσταντινουπόλεως ψευδεπίσκοπος. Γρηγόριος δὲ
ὁ ἱερὸς πρόεδρος Ῥώμης, καθὼς καὶ προέφην, Ἀναστάσιον
ἅμα τοῖς λιβέλλοις ἀπεκήρυξεν, ἐλέγξας τὸν Λέοντα δι' ἐπι-
στολῶν, ὡς ἀσεβοῦντα, καὶ τὴν Ῥώμην σὺν πάσῃ τῇ Ἰτα-
λίᾳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἀπέστησεν. ἐκμανεὶς οὖν ὁ τύραν-
νος ἐπέτεινε τὸν κατὰ τῶν ἁγίων εἰκόνων διωγμόν, πολλοί
τε κληρικοὶ καὶ μονασταὶ καὶ εὐλαβεῖς λαϊκοὶ ὑπερεκινδύνευ-
σαν τοῦ ὀρθοῦ τῆς πίστεως λόγου, τὸν μαρτυρικὸν ἀναδησά-
B μενοι στέφανον.

A.M. 6222 Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Ἀναστασίου ἔτος α'.

V. 273 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Μασαλμᾶς τῇ Ῥωμανίᾳ,
καὶ ἐλθὼν εἰς Καππαδοκίαν παρέλαβεν δόλῳ τὸ Χαρσιανοῦ
C κάστρον.

A.M. 6223 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν ὁ Μασαλμᾶς τὴν Τουρ-
κίαν, καὶ φθάσας τὰς Κασπίας πύλας φοβηθεὶς ὑπέστρεψεν.

1. τὸν add. ex A. 2. ἑπτά. τῇ δὲ κβ' A, γ'. τῇ δὲ ζ' vulg. 5. δυσσεβ. A, ἀσεβ. vulg. 7. καθὼς καὶ A, ὡς vulg. 9. τῇ add. ex A. 10. ἐκμανεὶς A, ἐμμ. vulg. 17. Χαρσιανὸν A f. 20. ἀνέστρ. A.

non valeo. tum vero in locum, qui Platanius dicitur, in paternam domum se recipiens, vitae reliquum summo silentio transegit. tenuit pontificatum annos quatuordecim, menses quinque, dies tres. die autem septima eiusdem mensis Ianuarii Anastasium falsi nominis virum, ipsius beati Germani discipulum et concellaneum in eius locum suffecerunt, qui videlicet dominii saecularis ambitione motus, cum Leonis impietati assentiret, falsus Cpoleos episcopus creatus est. caeterum Gregorius sacer Romae praesul, quemadmodum iam praemisi, Anastasium una cum libellis eius abiudicavit, Leonemque ipsum tanquam irreligiosum per epistolas redarguit, ac Romam cum universa Italia ad defectionem ab eius imperio concitavit, ex quo tyrannus maiori in dies furore percitus, persecutionem adversus sanctas imagines movit, adeo ut multi clerici et monachi et devoti laici, ob recta fidei decreta periclitati, martyrii corona fuerint redimiti.

A. C. 722 Cpoleos episcopi Anastasii annus primus.

Hoc anno Masalmas Romanam ditionem armis infestavit, et in Cappadociam profectus, Charsiani castrum sibi dolo subiecit.

A. C. 723 Hoc anno Masalmas in Turciam exercitum eduxit, et cum iam Caspias portas attigisset, metu correptus, retro cessit.

A.M. 6225 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐγένετο θανατικὸν ἐν Συρίᾳ, καὶ ἀπέθα-
B νον πολλοί.

A.M. 6226 Ῥώμης ἐπισκόπου Ζαχαρία ἔτος α΄.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐξωρίσθη Θεόδωρος ὁ τοῦ Μανσοὺρ εἰς τὰ κλίματα τῆς ἐρήμου· καὶ γέγονεν σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ πυρῶδες καταυγάζον· καὶ Μαυΐας τὴν Ἀσίαν ἐληΐσατο.

A.M. 6227 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσε Σουλεϊμὰν ὁ τοῦ Ἰσὰμ τὴν
V. 274 C τῶν Ἀρμενίων χώραν, καὶ οὐδὲν ἤνυσεν.

A.M. 6228 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσε Μαυΐας τὴν Ῥωμανίαν, καὶ ἐπανελθὼν οὐ μετὰ πολλὰς ἡμέρας τοῦ ἵππου πεσὼν ἀπέψυξεν.

A.M. 6229 Τούτῳ τῷ ἔτει Σουλεϊμὰν υἱὸς ὁ Ἰσὰμ αἰχμαλωτεύσας πολλοὺς ἐξ Ἀσίας, συνηχμαλώτευσεν καί τινα Περγαμηνόν, ὃς ἔλεγεν ἑαυτὸν Τιβέριον υἱὸν εἶναι Ἰουστινιανοῦ. τοῦτον
D Ἰσὰμ εἰς τιμὴν τοῦ ἰδίου παιδὸς καὶ τῶν βασιλέων ἐκφόβησιν μετὰ τῆς ἁρμοζούσης βασιλικῆς τιμῆς καὶ στρατευμάτων καὶ σκήπτρων καὶ βάνδων εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐκπέμπει, καὶ ὅλην τὴν Συρίαν περιάγειν κελεύει μετὰ πολλῆς τιμῆς πρὸς θέαν πάντων καὶ κατάπληξιν.

9. ὁ τοῦ Ἰσὰμ om. f. 14. ὁ add. ex A. αἰχμαλωτεύσας A, αἰχμαλώτευσεν vulg. 16. υἱὸν εἶναι add. ex A.

admodum olim Pharao Hebraeorum pueros, mandavit, quod tamen neque ipsi eius doctores Arabes in Christianos orientales admiserunt.

A. C. 725 Hoc anno pestifera lue in Syriam grassante multi periere.

A. C. 726 Romae episcopi Zachariae annus primus.

Hoc anno Theodorus Mansuris filius ad deserti regionem relegatus est. signum quoque igneum splendidissimum in caelo visum. Mavias denique Asiam depraedatus est.

A. C. 727 Hoc anno Suliman filius Isam in Armeniorum provinciam arma movit, at re infecta reversus est.

A. C. 728 Hoc anno Mavias Romaniae bellum intulit, at post dies non multos redire coactus equo decidens animam efflavit.

A. C. 729 Hoc anno Suliman filius Isam plurimos ex Asia captivos abduxit. inter concaptivos quidam extitit Pergamenus genere, qui se Tiberium Iustiniani filium praedicabat. hunc Isam ad proprii filii honorem et imperatorum terrorem omni cultu regio instructum cum exercitu signis et vexillis Hierosolymam misit, indeque universam Syriam maximo cum apparatu obire iussit, quod spectaculo et admirationi cunctis extitit.

Δαμασκηνῷ.

A.M. 6232 Τούτῳ τῷ ἔτει εἰκοστῷ τετάρτῳ τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ C τυράννου καὶ παρανομωτάτου Σύρου ἐκάησαν ἀγοραὶ ἐν Δαμασκῷ ὑπὸ Ἱερακιτῶν, καὶ ἐφουρκίσθησαν, καὶ εἰσῆλθεν ὁ χείμαρρος ἐν Ἐδέσσῃ μηνὶ Περιτίῳ κή. καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει σεισμὸς γέγονεν μέγας καὶ φοβερὸς ἐν Κωνσταντινουπόλει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ εἰκοστῇ ἕκτῃ, ἰνδικτιῶνι ἐννάτῃ, ἡμέρᾳ τετάρτῃ, ὥρᾳ ὀγδόῃ, καὶ ἐπτώθησαν ἐκκλησίαι καὶ μοναστήρια, λαός τε πολὺς τέθνηκε. ἔπεσεν δὲ καὶ ὁ ἀνδριὰς ὁ ἑστὼς ἐπὶ τῆς Ἀτάλου πόρτης τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ἅμα τῷ αὐτῷ Ἀτάλῳ, καὶ ἡ στήλη Ἀρκαδίου ἡ ἐπὶ τοῦ Ξηρολόφου κίονος
V. 275 ἑστῶσα, καὶ ὁ ἀνδριὰς τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου ὁ ἐπὶ τῆς Χρυσῆς πόρτης, τά τε χερσαῖα τῆς πόλεως τείχη καὶ πόλεις
D καὶ χωρία ἐν τῇ Θρᾴκῃ, καὶ ἡ Νικομήδεια ἐν Βιθυνίᾳ καὶ ἡ Πραίνετος καὶ ἡ Νίκαια, ἐν ᾗ μία ἐσώθη ἐκκλησία. ἀνέφυγε δὲ καὶ ἡ θάλασσα τῶν ἰδίων ὅρων ἔν τισι τόποις, καὶ ἐκράτησεν ὁ σεισμὸς μῆνας δώδεκα. ὁ οὖν βασιλεὺς ἰδὼν τὰ τείχη τῆς πόλεως πτωθέντα διελάλησε τῷ λαῷ λέγων, ὅτι ὑμεῖς οὐκ εὐπορεῖτε τὰ τείχη κτίσαι, ἀλλ' ἡμεῖς προσετάξα-

1. ὀνόματι om. f. 10. ὁ ἑστὼς ἐπὶ τῆς Ἀτάλου — — — — — — καὶ ὁ ἀνδρίας add. ex A. 16. Πραίνεστος A. ἐσώθη A, διεσώθη vulg. 17. καὶ add. ex A. 18. ἐκράτησεν — — βασιλεὺς om. A. 19. τῆς πόλεως add. ex A. 20. εὐπορεῖτε A, ἐκπονεῖτε vulg. προσετάξαμεν A, διετάξ. vulg.

Syriam redierunt. eodem etiam anno multi per Africam ab eis caesi cum ipsius aciei duce, cui nomen fuit Damascenus.

A.C. 732 Hoc anno, qui Leonis tyranni et scelestissimi Isauri fuit vicesimus quartus, ab Hieracitis igne supposito Damasci tabernae combustae, criminisque poenas illi suspendio dederunt. mensis Peritii die vicesimo octavo Edessam civitatem torrens inundavit. eodem etiam anno terrae motus ingens et tremendus mensis Octobris die vicesimo sexto, indictione nona, feria quarta, hora diei octava Cpoli contigit, quo ecclesiae et monasteria corruerunt, et e populo plurimi ruinis obruti. magni quoque Constantini statua Atali portae imposita cecidit una cum ipso Atalo, et Arcadii columna, tum etiam Theodosii statua portae nomine Chrysae imposita, murique urbis continentem spectantes, urbes etiam aliae et pagi per Thraciam, ad haec Nicomedia in Bithynia, Praenetus et Nicaea, in qua ecclesia unica servata est, conciderunt. nonnullis in locis proprios limites mare deseruit, et menses duodecim motus ille terrae perseveravit. imperator itaque visa moenium urbis ruina edictum huiusmodi promulgavit in populum: muros urbis reparare vos non valetis, quare nostris administratoribus rem commisimus. ipsi collatitiam ab unoquoque

στάσια διὰ τὴν αὐτοῦ κακοδοξίαν, σεισμοί τε καὶ λιμοὶ καὶ C λοιμοὶ καὶ ἐθνῶν ἐπαναστάσεις, ἵνα τὰ κατὰ μέρος σιγήσω, ἐν τοῖς προλαβοῦσι δεδήλωται κεφαλαίοις. ἄξιον δὲ λοιπὸν ἐφεξῆς καὶ τοῦ δυσσεβεστάτου καὶ παναθλίου παιδὸς αὐτοῦ τὰς ἀθεμίτους διεξελθεῖν πράξεις, ἀνοσιουργοτέρας καὶ θεομισήτους οὔσας, φιλαληθῶς δ' ὅμως, ὡς ἐφορῶντος καὶ ἐπιβλέποντος τοῦ παντεπόπτου θεοῦ, καὶ ἀπερίττως, εἰς ὠφέλειαν τοῖς μετέπειτα καὶ τοῖς νῦν πλανωμένοις ἀθλίοις καὶ ἀτασθάλοις ἀνδραρίοις εἰς τὴν τοῦ παρανομωτάτου βδελυρὰν κακοδοξίαν, τὰ ἀπὸ τῆς δεκάτης λέγοντας ἰνδικτιῶνος ἔτους πρώτου τῆς αὐτοῦ βασιλείας. αὐτὸς γὰρ ὁ πανώλης καὶ D ἐμβρόντητος αἱμοβόρος τε καὶ ἀγριώτατος θήρ, τυραννικῶς καὶ οὐκ ἐννόμως τῷ κράτει χρησάμενος, πρῶτον μὲν ἐκ τοῦ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῆς ἀχράντου καὶ παναγίας μητρὸς αὐτοῦ καὶ πάντων τῶν ἁγίων διΐσταται, μαγείαις δὲ καὶ ἀσελγείαις καὶ αἱμοθυσίαις καβαλλίαις τε κόπροις καὶ οὔροις ἀπατώμενος, μαλακίαις τε μὴν καὶ δαιμόνων ἐπικλήσεσι χαίρων, καὶ πᾶσιν ἁπλῶς ψυχοφθόροις

4. δὲ add. ex A. 7. καὶ ἐπιβλ. om. A. 8. παντεπόπτου A, πανιόπτου vulg. 9. ἀθλίοις om. A. 12. τῆς αὐτοῦ βασ. om. A. 13. θὴρ add. ex A. 16. διΐσταται, μαγείαις δὲ καὶ A, διΐσταται μαγείαις, καὶ vulg. 17. αἱμοθυσίαις A f, αἱμοχυσίαις vulg.

quae videlicet excogitata in Syriam, Calabriam et Cretam turpis lucri et avaritiae arte. ad haec ex prava eius opinione orta Italiae defectio, terrae motus, annonae penuria, pestilentiae, provinciarum rebelliones, ut privatas quasque calamitates praeteream, superioribus capitibus enarrata sunt. nunc irreligiosissimi et infelicis undequaque filii eius nefaria gesta, sceleratiora multo deoque magis invisa decet recensere. ex veritatis tamen oraculis, ceu in dei cuncta inspicientis ac intime penetrantis conspectu positi, nulla vel rei superfluae accessione facta, quod nimirum quum posteris, tum misellis atque improbis homuncionibus secundum execrandam iniquissimi imperatoris sententiam errantibus prodesse queat, quae ab indictione decima et primo imperii eius anno deinceps gesta sunt fideliter, enarrabimus. ipse siquidem perditissimus ac mente plane stupefactus, sive potius sanguinaria ac crudelissima fera, tyranni, non legitimi imperatoris more imperium administrans, a deo imprimis et servatore nostro Iesu Christo, et ab immaculata et sanctissima eius matre, et a sanctis omnibus, mala praestigiarum arte affectata, impuritatibus, effuso victimarum cruore, equinis stercoribus et lotiis seductus, obscoenis tactibus, et daemonibus invocandis assuetus ab infantia, studiis deinceps omnibus, quae

σμάτων ἡμῶν. τῷ οὖν Ἰουνίῳ μηνί, εἰκόστῃ ἑβδόμῃ τῆς ἐπέκεινα δεκάτης ἰνδικτιῶνος, ἐξελθὼν ἐν τοῖς μέρεσι τοῦ Ὀψικίου κατὰ τῶν Ἀράβων, ἦλθεν ἐν τῇ λεγομένῃ Κρασῷ. τοῦ δὲ Ἀρταβάσδου ἐν τῷ Δορυλαίῳ μετὰ τοῦ Ὀψικίου λαοῦ ὄντος, ὑπεβλέποντο ἀλλήλοις. ἀποστείλας δὲ Κωνσταντῖνος πρὸς αὐτόν, ᾐτεῖτο τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ πεμφθῆναι αὐτῷ, ὡς
D ἅτε ἀνεψιοὺς αὐτοῦ, ποθῶν ἰδεῖν αὐτούς. σκοπὸς δὲ ἦν αὐτῷ κατασχεῖν αὐτοὺς καὶ φρουρῆσαι. ὁ δὲ τὸν δόλον νοήσας καὶ ἀπογνοὺς ἑαυτοῦ γιγνώσκων τε τὴν ἄμετρον πονηρίαν αὐτοῦ, διαλαλήσας τε τῷ λαῷ καὶ πείσας, ὥρμησε κατ' αὐτοῦ σὺν παντὶ τῷ πλήθει, καὶ τὸν μὲν πατρίκιον Βησὴρ τὸν σαρακηνόφρονα προϋπαντήσαντα ῥομφαίᾳ ἀνεῖλεν· ὁ δὲ Κωνσταντῖνος παρίππιν εὑρὼν ἐστρωμένον καὶ ἐπιβὰς αὐτοῦ, ἔφυγεν εἰς τὸ Ἀμώριον, καὶ προσδραμὼν τῷ θέματι τῶν
P. 348 ἀνατολικῶν στρατηγουμένῳ τότε ὑπὸ τοῦ Λογγίνου περισώζεται ὑπ' αὐτῶν, δεξιοῦταί τε τούτους μεγάλαις ὑποσχέσεσιν καὶ πρὸς Σισιννάκιον ἀποστέλλει εὐθὺς στρατηγὸν ὄντα τὸ τηνικαῦτα τοῦ θέματος τῶν Θρακησίων, καὶ πείθει αὐτοὺς συμμαχῆσαι αὐτῷ. ἐντεῦθεν οὖν μάχαι δεινόταται καὶ ἀν-

9. τὸν add. ex A. 13. ῥομφ. A. 14. εἰς αὐτὸ A e, ἐπ' αὐτὸ f. 16. Λαγκίνου A. 18. τὸ τηνικ. A, τοῦ τηνικ. vulg. 19. τοῦ add. ex A.

titudine poenas provocante, patriorum institutorum persecutor Constantinus imperium accepit. mensis itaque Iunii die vicesimo septimo ad insequentem indictionem decimam pertinente, adversus Arabes circa Opsicii regionem expeditione suscepta, ad urbem, quae Crasus dicitur, venit. cum vero Artabasdus Opsicii militum manu comitatus Dorylaei versaretur, mutuam de se sibi invicem suspicionem ingerebant. Constantinus autem missis ad Artabasdum litteris, filios eius, ceu nepotes ex sorore, et quasi videndi eos avidus, ad se transmitti postulavit. id autem eius animo inerat consilium, ut pueros retineret et servaret sub custodia. ille dolum subodoratus, et de rebus suis desperans, ceu inexplicabilem eius nequitiam expertus, exercitum alloquitur, et ad res novandas inducit, ac mox cum copiis omnibus adversus eum suscipit profectionem, primoque belli impetu Beser Saracenica doctrina infectum sibi obviam factum ferro obtruncavit. Constantinus autem veredarium sella instructum ac forte repertum conscendit, et in Amorium se fuga surripit, tum vero ad orientalium thema, cui tunc Longinus praeerat, se recipiens, de salute securitatem accipit, ac vicissim magnis pollicitationibus eos demeretur. inde continuo ad Sisinnacium, eiusdem Thracensium thematis ducem, mittit, qui secum eos militare suaderet. hinc imperii in se ipsum armati saevissimae

θεμάτων, Θρᾳκησίων τε, φημί, καὶ ἀνατολικῶν, καὶ μηδὲν ἰσχύσας ὑπέστρεψεν, καὶ ἐχείμασεν εἰς τὸ Ἀμόριον. ὁ δὲ Ἀρτάβασδος κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν τὰς ἱερὰς εἰκόνας ἀνεστήλωσεν. οἱ δὲ Ἄραβες αἰσθόμενοι τὴν τούτων κατ' ἀλλήλων
D μάχην, πολλὴν αἰχμαλωσίαν ἐποιήσαντο εἰς Ῥωμανίαν, τοῦ Σουλεϊμὰν στρατηγοῦντος αὐτοῖς. Ἀναστάσιος δὲ ὁ ψευδώνυμος πατριάρχης κρατήσας τὰ τίμια καὶ ζωοποιὰ ξύλα ὤμοσε τῷ λαῷ, ὅτι μὰ τὸν προσηλωθέντα ἐν αὐτοῖς, οὕτως μοι εἶπεν Κωνσταντῖνος ὁ βασιλεύς, ὅτι μὴ λογίσῃ υἱὸν θεοῦ εἶναι ὃν ἔτεκεν ἡ Μαρία, τὸν λεγόμενον Χριστόν, εἰ μὴ ψιλὸν ἄνθρωπον. ἡ γὰρ Μαρία αὐτὸν ἔτεκεν, ὡς ἔτεκεν ἐμὲ ἡ μήτηρ μου ἡ Μαρία. καὶ τοῦτο ἀκούσαντες οἱ λαοὶ ἀνέσκαψαν αὐτόν.

A.M. 6234 Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Στεφάνου ἔτος α'.

P. 349 Τούτῳ τῷ ἔτει τέθνηκεν Ἰσὰμ ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγός. οὗτος τὴν ἁγιωτάτην ἐκκλησίαν τῆς Ἀντιοχείας ἐπὶ μ' χρόνους χηρεύουσαν, κωλυόντων τῶν Ἀράβων γενέσθαι πατριάρ-
B χην ἐν αὐτῇ, ἔχων τινὰ προσφιλῆ μονάζοντα Σύρον, ὀνόματι Στέφανον, ἀγροικότερον μέν, εὐλαβῆ δέ, τοὺς κατὰ τὴν ἑῴαν Χριστιανούς, εἴπερ θέλοιεν συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πατριάρχην*, ψηφίσασθαι αὐτὸν Στέφανον. οἱ δὲ θεόθεν τοῦτο νομίσαν-

4. κατάλληλον A. 19. τὴν add. ex A. 21. αὐτὸν Στ. — — — γενέσθαι om. e f.

proficeret, retro cedere coactus, ad Amorium hiberna duxit. interim Artabasdus sacras imagines per singulas civitates erexit. occasione vero duorum principum de rerum summa ad invicem contendentium, Arabes, Sulimane duce, infinitam captivorum praedam e Romanorum terris abduxerunt. caeterum Anastasius falso nomine patriarcha, veneranda ac vivifica crucis ligna manibus tenens, interposito iusiurando coram plebe disseruit: per eum, qui lignis istis suffixus est, ita mihi dixit imperator, ne dei filium, quem genuit Maria, quique Christus dicitur, uspiam reputaveris, quam simplicem ac nudum hominem. eum etenim in lucem Maria protulit, in eum modum, quo me mater mea Maria genuit. his auditis populus universus eum imperio abdicatum pronunciavit.

A.C. 734 Antiochiae episcopi Stephani annus primus.

Hoc anno Isam Arabum dux mortuus est. is sanctam Antiochiae ecclesiam pastore iam annos 40 viduatam, Arabibus nimirum patriarcham eligi prohibentibus, in priorem statum reposuit. quempiam etenim monastici instituti Syrum, nomine Stephanum, sibi familiarem, rusticum quidem, at pietate clarum, Christianis in oriente positis, si modo hunc admitterent, patriarcham eligendi liberam fecit potestatem. illi divinitus hoc fieri arbitrati, ipsum Stephanum in Antiochen-

ὁ κατὰ τὸν Μαϊουμᾶν ἐν τοῖς αὐτοῖς ἀνεδείχθη χρόνοις, μάρτυς ὑπὲρ Χριστοῦ αὐτομόλως. νόσῳ γὰρ συσχεθείς, προσεκαλέσατο τοὺς τῶν Ἀράβων ἄρχοντας, ἅτε συνήθεις αὐτῷ ὄντας, χαρτουλαρίῳ τελοῦντι τῶν δημοσίων φόρων, καί φησι πρὸς αὐτούς· τὸν μὲν ὑπὲρ τῆς ἐπισκέψεως μισθὸν παρὰ P. 350 θεοῦ λάβοιτε, κἂν ἄπιστοι τυγχάνητε φίλοι. τῆς διαθήκης δέ μου μάρτυρας ὑμᾶς εἶναι βούλομαι τοιαύτης οὔσης· πᾶς ὁ μὴ πιστεύων εἰς πατέρα καὶ υἱὸν καὶ πνεῦμα ἅγιον, τὴν ὁμοούσιον καὶ ζωαρχικὴν ἐν μονάδι τριάδα, πεπήρωται τὴν ψυχήν, καὶ τῆς αἰωνίου κολάσεώς ἐστιν ἄξιος. τοιοῦτός ἐστιν καὶ ὁ Μουαμὲδ ὁ ψευδοπροφήτης ὑμῶν καὶ τοῦ Ἀντιχρίστου πρόδρομος· ἀπόστητε οὖν, εἰ ἐμοὶ πείθεσθε μαρτυρομένῳ σήμερον ὑμῖν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, τῆς ἐκείνου μυθολογίας. εὐνοῶ γὰρ ὑμῖν σήμερον, ἵνα μὴ σὺν ἐκείνῳ κολασθῆ- B τε. ταῦτα καὶ ἄλλα πλεῖστα θεολογοῦντος αὐτοῦ ἀκούσαντες θάμβει τε καὶ μανίᾳ συσχεθέντες, μακροθυμεῖν ἔδοξαν, ὡς ἐκ τῆς νόσου παραφρονοῦντα τοῦτον οἰόμενοι· μετὰ δὲ τὸ διαγενέσθαι αὐτὸν ἐκ τῆς νόσου, ἤρξατο μεγαλοφωνότερον ἀνα-

1. καὶ ὁμῶν. A, καὶ ὁ ὁμ. vulg. 2. αὐτοῖς] αὐτόθι A f. 3. αὐτόμολος A. 5. χαρτουλαρίῳ τελ. A, χαρτουλάριόν τε τελ. vulg. 7. εἰ καὶ — τυγχάνετε A. τῆς add. ex A. 12. καὶ prius add. ex A. 14. σήμ. ὑμῖν A, ὑμ. σήμ. vulg. 18. παραφρονοῦντα — — — νόσου om. A. 19. μεγαλοφ. A, μεγαφ. vulg.

nominis consors Petrus apud Maiumam insigne pro Christo martyrium sub haec tempora sponte tulit. morbo quippe detentus, Arabum proceres, ceu ex chartularii publicorum vectigalium munere ipsis notus, sibi familiares ad privatum colloquium invitavit. tum is ad illos, vestrae huius, inquit, ad me visitandum profectionis mercedem a deo recipiatis precor; licet enim fidei luce privati, amici tamen estis censendi. testamenti itaque mei, quod huiusmodi est, volo vos esse testes: qui non credit in patrem, filium et spiritum sanctum, consubstantialem et vivificam in unitate naturae personarum trinitatem, is animae oculis occaecatus est, et aeterno supplicio dignus. Muamed falsus vester vates et Antichristi praecursor eiusmodi exstitit. quamobrem si mihi nunc caelum et terram coram vobis obtestanti aliquatenus fidem adhibetis, fabulosam et deliram eius doctrinam eiurate. hoc necessitudinis erga vos meae praesens argumentum benevolum hoc admittite consilium, ne parem cum eo cruciatum sustineatis. Arabes sacros istos et pares alios sermones explicantem audientes, et una simul stupore et insania correpti, virum bene valere iusserunt, tanquam in mentis delirium eum lapsum arbitrati. is ubi vires ex

καὶ τὸν μὲν πατρίκιον Τηριδάτην τὸν Ἀρμένιον στρατιώτην γενναῖον ὑπάρχοντα καὶ ἐξάδελφον Ἀρταβάσδου σὺν ἄλλοις ἐπιλέκτοις ἄρχουσιν ἀνεῖλεν. ἑκατέρων δὲ τῶν μερῶν πτῶσις οὐ μικρὰ γέγονεν Ἀρμενίων τε καὶ Ἀρμενιακῶν μαχησαμένων πρὸς ἀνατολικοὺς καὶ Θρᾳκησίους τοὺς ὑπερμάχους τοῦ Κωνσταντίνου. ὁ δὲ ἀρχέκακος διάβολος τοιαύτην κατὰ τῶν Χριστιανῶν ἤγειρεν μανίαν κατὰ τοὺς χρόνους τούτους καὶ
P. 351 ἀλληλοσφαγίας, ὥστε τέκνα κατὰ γονέων καὶ ἀδελφοὺς κατὰ ἀδελφῶν συγκινεῖσθαι ἀφειδῶς εἰς σφαγήν, καὶ ἀνηλεῶς ἐμπυρίζειν τὰς ἀλλήλοις ὑπαρχούσας στάσεις τε καὶ οἰκίας.

A.M. 6235 Ἀράβων ἀρχηγοῦ Οὐαλὶδ ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει κατὰ βορρᾶν ἐφάνη σημεῖον, καὶ κόνις
B κατῆλθεν εἰς τόπους. γέγονε δὲ καὶ σεισμὸς εἰς τὰς Κασπίας πύλας· καὶ ἀνῃρέθη Οὐαλὶδ ὑπὸ τῶν Ἀράβων μηνὶ Ἀπριλλίῳ ις', ἡμέρᾳ ε', ἄρξας ἔτος α', καὶ κρατεῖ τῆς ἀρχῆς Ἰζὶδ ὁ Λειψός. οὗτος χρήματα πολλὰ σκορπίσας ἐκράτησε τὴν Δαμασκόν, καὶ δεξιὰς ἔλαβεν τοῦ ἄρχειν ἐκ τῶν κατὰ τὴν Δαμασκὸν καὶ Περσίδα καὶ Αἴγυπτον Ἀράβων. Μαρουὰμ υἱὸς Μουαμὲδ τὴν Ἀρμενίαν διέπων ἀκούσας ταῦτα, καταλαμβάνει τὴν Μεσοποταμίαν, ὑπερμαχῶν τῷ δοκεῖν τῶν τέ-

2. τῶν Ἀρμενίων A. 4. ἀνεῖλεν A, ἀνεῖλον vulg. δὲ add. ex A. 9. ἀλληλοφαγίας a. 11. τε add. ex A. 18. ἐκ τῶν mg. Par., ἐκ τοῦ vulg.

patricius Armenius miles generosus, Artabasdi consobrinus, cum selectis aliis proceribus cadit, Armeniorum et Armeniacorum adversus orientales et Thracenses Constantini ius defendentes depugnantium caedes utrimque haud minima facta. calamitatis omnis auctor diabolus talem inter Christianos dementationem et caedes reciprocas sub haec tempora excitavit, ut filii adversus parentes, et fratres in fratres necem nullo sanguinis aut indulgentiae discrimine irruerent, suasque invicem ipsorum domus atque facultates citra illati damni sensum flammis perderent.

A. C. 735 Arabum ducis Valid annus primus.

Hoc anno in boreali caeli parte signum apparuit, pulvisque imbris instar in diversa loca decidit. ad Caspias etiam portas terrae motus contigit. mensis Aprilis die decimo sexto, hebdomadis feria quinta, Valid Arabum factione sublatus post imperii annum unicum, cui filius Izid cognomento Leipsus, id est diminutus, successit. is maxima pecuniarum vi erogata, Damascum obtinuit, atque ab Arabibus, qui Damascum, Persidem et Aegyptum incolebant, dextras in imperii confirmationem accepit. Marvam autem filius Muamed, Armeniae rector, his auditis Mesopotamiam occupat, filios Valid, ut videbatur, in tute-

διέδραμεν ἕως τῆς Χρυσῆς πόρτης ἑαυτὸν τοῖς ὄχλοις ἐπιδεικνύων, καὶ πάλιν ὑπέστρεψεν, καὶ ἠπλίκευσεν εἰς τὸν ἅγιον P. 352 Μάμαντα. οἱ δὲ τῆς πόλεως ἤρξαντο στενοῦσθαι εἰς τὰς δαπάνας, καὶ ἀποστείλας Ἀθανάσιον τὸν ἀσηκρῆτις καὶ Ἀρτά- V. 280 βασδον τὸν δομέστικον αὐτοῦ πρὸς τὸ κομίσαι δαπάνας διὰ σκαφῶν εὗρεν τούτους ὁ στόλος τῶν Κιβυρραιωτῶν ἔξω τῆς Ἀβύδου, καὶ τούτους κατασχὼν πρὸς τὸν βασιλέα ἀνήγαγε, καὶ τὸν μὲν σῖτον τοῖς ἰδίοις λαοῖς ἐδωρήσατο, Ἀθανάσιον δὲ καὶ Ἀρτάβασδον παραυτὰ ἐτύφλωσεν. μετὰ ταῦτα ἐδοκίμασεν Ἀρτάβασδος ἀνοῖξαι τὰς τοῦ χερσαίου τείχους πόρτας, καὶ συμβαλεῖν πόλεμον μετὰ τοῦ Κωνσταντίνου. καὶ γενομένης συμβολῆς, ἐτράπησαν οἱ τοῦ Ἀρταβάσδου, καὶ πολλοὶ B ἀπέθανον, ἐν οἷς καὶ ὁ Μονούτης· κατασκευάσας δὲ Ἀρτάβασδος κακκαβοπυρφόρους ἀπέστειλεν εἰς τὸν ἅγιον Μάμαντα κατὰ τοῦ στόλου τῶν Κιβυρραιωτῶν, καὶ ἀπήλασεν αὐτούς. ἐγένετο δὲ λιμὸς ἰσχυρὸς ἐν τῇ πόλει, ὥστε πραθῆναι τὸν μόδιον τῆς κριθῆς νομισμάτων δώδεκα, τοῦ δὲ ὀσπρίου ἐννεακαίδεκα, τοῦ δὲ κέγχρου καὶ τοῦ λουπίνου νομισμάτων ὀκτώ, τὸ δὲ ἔλαιον πέντε λίτρας τοῦ νομίσματος, καὶ ὁ ξέστης

1. πόρταν A, πόρτην vulg. 7. Κυβερεωτῶν A. 14. ὁ add. ex A. 15. κακκαβοπορφύρους A. 16. ἀπήλασεν A, ἀπήλασαν vulg. 17. ἐγέν. δὲ A, καὶ ἐγ. δὲ vulg. 18. νομισμάτων A, νομίσματα vulg. utrobique. τοῦ δὲ ὀσπρίου νομ. ἐνν. add. ex A.

attigit, exinde ad aliam, quae Aurea nominatur, plebi se ipsum palam ostendens excurrit, ac confestim reversus ad sanctum Mamantem applicuit. cives interea annonae penuria premi coepere, quamobrem Athanasium a secretis et Artabasdum domesticum ad commeatum naviculis in urbem advehendum Artabasdus misit, quos cum Cibyrrhaeotarum classis extra Abydi angustias obviam habuisset, detentos ad imperatorem conduxit, qui propriis quidem copiis comparatam ab illis annonam distribuit, Athanasium vero et Artabasdum extemplo lucis iacturam luere iussit. postmodum Artabasdus terrestris muri portas eiusque vias sibi liberas reddere, et cum Constantino manus conserere decrevit. quare inito praelio, fusus est Artabasdi exercitus, plurimique, inter quos Mountes, desiderati. tum Artabasdus biremes in cacabis Graecum ignem ferentes instruens, ad sanctum Mamantem adversus Cibyrrhaeotarum classem summisit, quae etiamnum repulsae sunt, et retorsum actae. porro fames ingens urbem oppressit, adeo ut hordei modius nummis duodecim, leguminum novemdecim, millii lupinorumque octo aestimaretur, olei quinque librae nummo integro, vini sextarius dimidio veniret. populo itaque penuria cibi pereunte,

ἐκρέμασεν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας. μετὰ δὲ τριάκοντα ἔτη ὁ μνησίκακος καὶ ἄσπλαγχνος βασιλεὺς ἐπέταξεν ἀπελθεῖν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐν τῇ μονῇ τῆς Χώρας, ἐκεῖσε γὰρ ἦν ταφείς,
P. 353 καὶ ἀνασκάψαι αὐτοῦ τὰ ὀστᾶ, καὶ ἐν τῷ ἰδίῳ παλλίῳ βαστάσαι, καὶ εἰς τὰ λεγόμενα Πελαγίου μνήματα μετὰ τῶν βιοθανάτων ῥίψαι. ὢ τῆς ἀπανθρωπίας! πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους Ἀρταβάσδῳ συμμαχήσαντας τῶν προυχόντων ἀνεῖλεν· ἀναριθμήτους δὲ ἐτύφλωσεν, καὶ ἄλλους ἐχειροκόπησεν καὶ ἐποδοκόπησεν. ἐπέτρεψεν δὲ τοῖς σὺν αὐτῷ εἰσελθοῦσιν ἐξωτικοῖς ἄρχουσιν εἰσελθεῖν εἰς τοὺς οἴκους καὶ διαρπάσαι τὰς οὐσίας τῶν πολιτῶν· πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ἀναρίθμητα δεινὰ ἐπεδείξατο τῇ πόλει. ἱππικὸν δὲ ποιήσας εἰσήγαγεν Ἀρτά-
V. 281 βασδον σὺν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ καὶ τοῖς φίλοις δεδεμένους διὰ
B τοῦ διϊππίου ἅμα Ἀναστασίῳ τῷ ψευδωνύμῳ πατριάρχῃ τυφλωθέντι δημοσίως καὶ ἐπὶ ὄνου ἐξανάστροφα καθημένῳ, ὃν εἰς τὸ ἱππικὸν εἰσαγαγὼν ἐπόμπευσεν. πάλιν δὲ ὡς ὁμόφρονα αὐτοῦ ἐκφοβήσας καὶ δουλώσας, ἐν τῷ θρόνῳ τῆς ἱερωσύνης ἐκάθισεν. Σισίννιον δὲ τὸν πατρίκιον καὶ στρατηγὸν τῶν Θρᾳκησίων πολλὰ συνδραμόντα αὐτῷ καὶ συναγωνισάμενον,

3. ἑαυτοῦ A f, αὐτοῦ vulg. 12. ἄλλα add. ex A. 14. διὰ τοῦ ἱππικοῦ A. 17. εἰσαγαγὼν A, ἐξαγαγὼν vulg. ὁμόφρων f.

duobus filiis excaecavit, Bactagium vero ad ferarum venatum capite truncari, caputque per dies tres in Milio publice suspendi iussit. demum vero post annos triginta iniuriarum memor et inclemens imperator in Chorae monasterium uxorem eius se conferre, in eo siquidem sepultus iacebat Bactagius, et eius ossa tumulo eruta proprio pallio deportata ad ea quae Pelagii vocitantur monumenta una cum iis qui sibi ipsis conscias manus intulerant proiicere compulit. o factum prorsus inhumanum! multos insuper alios ex proceribus, qui Artabasdi partes sequuti sunt, interfecit, innumeris oculos effodit, manus istis, aliis pedes abscidit. ad haec extraneis quos secum in urbem introduxit nobilibus civium domos penetrare, et eorum facultates pro arbitratu sibi abripere permisit, ac denique infinita damna civitati intulit. celebratis etiam in circo ludis equestribus Artabasdum una cum filiis et amicis vinculis alligatum, nec non Anastasium falsi nominis patriarcham oculis privatum, et asino facie ad caudam versa insidentem publice per medium circi stadium invexit, et de iis ludibrii triumphum egit. caeterum Anastasium ceu sententiae suae sectatorem probe subactum et renovandae poenae timore emendatum in sacerdotii sedem restituit. Sisinnium etiam patricium et Thracensium ducem (quo adiutore ac simul praeliante imperium recepit) con-

ρίαν. μαγείᾳ γὰρ καὶ δαιμόνων ἐπικλήσεσι πολλὰ κατὰ Χριστιανῶν κακὰ ἐτεκτήνατο. οὗτος καὶ τῷ αἵματι Οὐαλὶδ ἐκοινώνησεν.

A.M. 6237 Τούτῳ τῷ ἔτει Σουλεϊμὰν συνάξας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ, αὖθις τῷ Μαρουὰμ συμβάλλει, καὶ ἡττᾶται ἀποβαλὼν τοῦ ἰδίου λαοῦ χιλιάδας ζ', καὶ φυγὰς εἰς Παλμύραν διασώζεται, κἀκεῖθεν εἰς Περσίδα. ἐστασίασαν δὲ οἱ Ἐμεσηνοὶ καὶ οἱ Ἡλιουπολῖται καὶ Δαμασκηνοὶ τὰς πόλεις τῷ Μαρουὰμ ἀποκλείσαντες· ὃς τὸν μὲν αὐτοῦ υἱὸν κατὰ τοῦ Δαχὰκ
B ἀποστείλας μετὰ δυνάμεως, αὐτὸς ἐπὶ τὴν Ἔμεσαν ἦλθεν, ἣν ἐν τέτρασι μησὶ παρέλαβεν. ὁ δὲ Δαχὰκ μετὰ πλείστης δυνάμεως ἤρχετο. ὁ δὲ Μαρουὰμ συμβαλὼν αὐτῷ κατὰ τὴν Μεσοποταμίαν μετὰ τὸ πολλοὺς ἀναιρεθῆναι τῶν σὺν αὐτῷ τοῦτον συλλαβὼν κτείνει· ἐν τούτοις Κωνσταντῖνος Γερμανίκειαν παρέλαβεν ἐπιστρατεύσας τὴν Συρίαν καὶ Δουλιχίαν ἄδειαν εὑρὼν διὰ τὴν τῶν βαρβάρων πρὸς ἀλλήλους μάχην. λόγῳ δὲ τοὺς ἐν αὐταῖς Ἄραβας ἀποστείλας ἀόπλους προσελάβετο, καὶ τοὺς πρὸς πατρὸς συγγενεῖς καὶ ἐν Βυζαντίῳ μετῴκισεν, σὺν καὶ πολλοῖς Σύροις μονοφυσίταις αἱρετικοῖς,

1. ἐφευράμενος A. 2. μαγείαις A. 6. τῷ add. ex A. 7. ἰδίου om. A. 8. καὶ οἱ Ἡλ. κ. Δαμ. om. a. 15. Γερμανικίαν A. 17. βαρβάρων A a f, Ἀράβων vulg. 19. πρὸς μητρὸς A.

piti naribusque adeo commode circumposuit, ut praestigiatori digno malitia supplicio applicato, virum facile suffocaverit. magicis enim artibus daemonumque invocationibus multorum Christianis malorum auctor fuerat, isque etiam Valid caedis particeps extiterat.

A.C. 737 Hoc anno collectis omnibus copiis cum Marvam bello confligit Suliman, militumque septem millibus ex exercitu desideratis superatur, et fugitivus Palmyram se recipit, atque inde in Persidem. Emeseni quoque, ut Heliopolitae et Damasceni seditione adversus Marvam excitata, occlusis civitatum portis eidem ingressum negaverunt. is filio adversus Dachac cum copiosa militum manu misso, ipse Emesam versus arma dirigit, et urbem mensium quatuor spatio in potestatem recipit. interea Dachac ingentibus copiis stipatus accessit, cum quo Marvam in Mesopotamia praelio congressus, multis occisis, ipsum vivum captum neci tradidit. dum haec geruntur, Constantinus Germaniciam invadit, exercitumque in Syriam et Dulichiam emittit, commodam ex barbarorum bellis vincendi occasionem nactus. Arabes etiam ex eis urbibus inermes eductos et in fidem suam receptos, nec non patris consanguineos cum pluribus Syris monophysitis haereticorum

λοιμικὴ νόσος τοῦ βουβῶνος ἀνέδραμεν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἐπινεμήσει, ἐν τῇ βασιλίδι πόλει. ἤρξατο δὲ αἴφνης ἀοράτως γίγνεσθαι, ἔν τε τοῖς τῶν ἀνθρώπων ἱματίοις καὶ εἰς τὰ τῶν ἐκκλησιῶν ἱερὰ ἐνδύματα σταυρία ἐλαιώδη πλεῖστα. ἐγένετο οὖν ἐντεῦθεν τοῖς ἀνθρώποις λύπη καὶ ἀθυμία πολλὴ τῇ τοιούτου σημείου ἀπορίᾳ· κατέλαβεν δὲ καὶ θεομηνία ἀφειδῶς ὀλοθρεύουσα οὐ μόνον τοὺς ἐν τῇ πόλει, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ αὐτῆς. ἐγένοντο δὲ καὶ φαντασίαι εἰς πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐν ἐκστάσει γενόμενοι, ἐνόμιζον
B ξένοις τισίν, ὡς ἐδόκουν, καὶ βριαροῖς προσώποις συνοδεύειν, καὶ τοὺς ἀπαντῶντας αὐτοῖς, ὡς δῆθεν φίλους προσαγορεύοντας καὶ διαλεγομένους. σημειούμενοι δὲ τὰ παρ' αὐτῶν λεγόμενα ἐξηγοῦντο. ἑώρων τοὺς αὐτοὺς καὶ εἰς οἴκους εἰσερχομένους, καὶ τοὺς μὲν τοῦ οἴκου ἀναιροῦντας, τοὺς δὲ ξίφει τιτρώσκοντας. συνέβαινε δὲ τὰ πλεῖστα τῶν παρ' αὐτοῖς λεγομένων γενέσθαι οὕτως, καθὼς εἶδον. τῷ δὲ ἐαρινῷ καιρῷ τῆς πρώτης ἰνδικτιῶνος ἐπέτεινε μειζόνως, καὶ τῷ θερινῷ ἐξεκαύθη εἰς ἅπαξ, ὥστε ὁλοκλήρους οἴκους κλεισθῆναι παντε-

2. λοιμικὴ νόσος A, λοίμη τῆς νόσου vulg. 4. εἰς τὰ A, ἐν τοῖς vulg. 7. κατέλαβεν — — — ἀλλὰ καὶ τοὺς add. ex A. 9. καὶ φαντ. A, αἱ φ. vulg. 13. λεγόμενα A a f, λαλούμενα vulg. 14. καὶ ante εἰς add. ex A. 15. ἀναιροῦντας] ἐωρῶντας A a f.

malis obduratus et inemendatus perseveravit. pestilens illud bubonis virus ad imperatricem usque urbem propagatum est indictione decima quinta. ac primum quidem inviso quodam modo et derepente corpora invadebat tum vero in hominum vestibus et in ecclesiarum sacris indumentis cruciculae plurimae oleagineo liquore conspersae conspiciebantur. quo signo quid portenderetur cum homines ignorarent, in magnum moerorem animique angustias adducti sunt. ira deorum inexorabili exitio non solum urbanos, sed etiam vicinae regionis incolas oppressit. exinde plures hominum in mentis alienationem coniecti variis sese phantasiae figuris, vel spectris et sensuum stupore permiserunt illudi, adeo ut cum peregrinis et terriculantis faciei hominibus, ut sibi videbatur, societatem ac iter habere se putarent, quos etiam velut amicos, ubi occurrerent, compellarent, ac cum ipsis colloquerentur, et quae ab ipsis dicerentur, observantes, aliis enarrabant. eosdem insuper in domos penetrantes quosdam ex obviis vel plane conficere, vel gladiis vulnerare conspiciebant. sed et pleraque ex iis, quae isti referebant, quemadmodum ipsi viderant, ita fieri contigit. insequente autem primae indictionis vere magis ac magis serpere et grassari contagium, circa messem vero ita eius incendium

πολλῆς οὖν περιστάσεως ἐπενοήθη διὰ ζώων σαγμα ὑποτετρακανθίλους σανίδας ἐπιτίθειν, καὶ οὕτως ἐκφέ νεκρούς. ὁμοίως δὲ καὶ εἰς ἁμάξας ἐπάνω ἀλλήλω ἐπιτίθειν. ἐν δὲ τῷ πληρωθῆναι πάντα τά τε ἐνά προάστεια μνήματα, ἔτι μὴν καὶ κιστέρνας ἀνύδρους κους καὶ πλείστους ἀμπελῶνας διασκαφῆναι· οὐ καὶ τοὺς ἔνδον τῶν παλαιῶν τειχῶν κήπους εἰς τὴν προχωρῆσαι τῶν ἀνθρωπίνων σωμάτων ταφήν· μόλις ὑπαντῆσαι εἰς τὴν τοιαύτην χρείαν. παντὸς ἐκ τῆς τοιαύτης συμφορᾶς διαφθαρέντος διὰ τὴν ἀ γενημένην εἰς τὰς ἱερὰς εἰκόνας ὑπὸ τῶν κρατούντω ξιν, αὐτίκα ὁ τῶν Ἀγαρηνῶν στόλος κατέλαβεν ἀπὸ δρείας ἐν Κύπρῳ, ἔνθα ἦν καὶ ὁ Ῥωμαϊκὸς στόλ στρατηγὸς τῶν Κιβυρραιωτῶν ἐπιπεσὼν αὐτοῖς αἴφ λιμένι τῶν Κεραμαία, καὶ κρατήσας τὸ στόμιον το χιλίων δρομώνων ὄντων τρεῖς μόνους ἐξειλῆσαί φασ

2. σαγματουμ. A, σαυματ. a, σαυτουμ. f, σακματ. vu ὑποτετρακανθίλους σαν.] ὑπὸ τετρακανθήλους σαν. A, θιλουσανίδας a, ὑπὸ τετρακανθίλου σαν. vulg. ἐπ utrobique. 5. τά τε ἐνάστεια καὶ προάστεια μνήμ ἐν ἄστεις καὶ προαστείοις μν. vulg. 8. πρὸς τὴ 14. καὶ add. ex A. 16. Καιραμαῖα A. 17. ἐξ ἐξηλῆσαι vulg.

exarsit, ut quam plurimae domus incolis penitus orbae cla ac sepeliendis mortuis amici vivi deficerent. ex necessitati hunc modum urgentis angustia animantibus in quadrum a iunctis, ac suis clitellis instructis trabeculas, quibus affi superponere, ac ita mortuorum cadavera in tumulum effer tatum est, et cadavera rursus cadaveribus congesta coacerv ribus exportanda. cum vero tam urbis quam suburbiorum n mortuis corporibus oppleta exundarent, cisternas atque etia exsiccatas, nec non vineas excavare et effodere coacti, hort veteribus muris cinctos ad huiusmodi humanorum cadaverun rae officium destinare compulsi sunt, ac ne vix quidem eo iusmodi necessitati exhauriendae suffecerunt. porro cum on liae ex ista calamitate, nimirum ob sacrarum imaginum im a principibus abrogationem, diminutae vel penitus deletae a derepente Agarenorum classis Alexandriae instructa Cyp Romana classis stationem agebat, appellere visa est. cun byrrhaeotarum dux Agarenos in Ceramaea portu occupatis bus ex improviso strenue fuisset adortus, ex mille hostium bus tres solos evasisse narrant.

P. 350 τῶν, καὶ ἐξενίκησε Μαρουὰμ ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγός, ὡς προέφην.

A.M. 6240 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκίνησαν ἐκ τῶν ἀνατολικωτέρων μερῶν τῆς Περσίδος λαοὶ λεγόμενοι Χωρασανῖται καὶ Μαυροφόροι κατὰ τοῦ Μαρουὰμ καὶ πάσης τῆς συγγενείας τῶν προαρξάντων ἀπὸ Μουαμὲδ τοῦ ψευδοπροφήτου ἕως τοῦ αὐτοῦ Μα-
B ρουάμ, τοῦτ' ἔστι κατὰ τὸ λεγόμενον τέκνον τοῦ Οὐμαΐα. τούτων γὰρ μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τοῦ Οὐαλὶδ ἀλλήλους πολεμούντων καὶ ἀπασχολουμένων, οἱ λεγόμενοι υἱοὶ τοῦ Ἀχὶμ καὶ τοῦ Ἀλίμ, συγγενεῖς μὲν καὶ αὐτοὶ τοῦ ψευδοπροφήτου τυγχάνοντες, κεκρυμμένοι δὲ καὶ φυγάδες ὄντες κατὰ τὴν μικρὰν Ἀραβίαν, ἀθροισθέντες πρωτεύοντος ἐν αὐτοῖς Ἀβραΐμ, ἐκπέμπουσιν ἀπόδουλον αὐτῶν τινὰ λεγόμενον Ἀβουμουσουλὶμ εἰς τὸ Χωρασὰν πρός τινας τῶν αὐτόθι προυχόντων, αἰτούμενοι συμμαχῆσαι αὐτοῖς κατὰ Μαρουάμ. οἱ δὲ συναχθέντες πρὸς Χατταβᾶν τινὰ βουλεύονται, καὶ ἐπανιστῶσι
C τοὺς δούλους κατὰ τῶν ἰδίων δεσποτῶν, καὶ ἀναιροῦσι πολλοὺς ἐν μιᾷ νυκτί, ὧν τοῖς ἅρμασι καὶ ἵπποις καὶ χρήμασι καθοπλισθέντες, ἐγένοντο εἰς δυνατούς. διαιροῦνται δὲ εἰς

4. ἐκίνησαν A f, ἐκινήθησαν a, ἐκινήθη vulg. 5. Χουροσανῖται A, Χουσαρονῖται a. 8. Οὐμαΐα A, Μαΐα f, Οὔνοια a, Οὐναΐα vulg. τούτων A, τοῦτον vulg. 10. Ἐχὶν κ. τ. Ἀλὶν A. 11. αὐτοὶ add. ex A. 13. Ἀραβίαν, ἀθρ. A. Ἀραβίαν καὶ ἀθρ. vulg. 14. Ἀβουμουσαλὶμ A, Ἀβουμουσλὶμ a, Ἀβουμουσαχὶμ f. 17. Χατταβᾶν A, Χαταβᾶν vulg.

A. C. 739 Hoc anno Gregorius ab Aruritis occiditur, Marvam vero Arabum dux, quemadmodum superius retuli, victoria potitus est.

A. C. 740 Hoc anno Chorasanitae et Maurophori, populi eo nomine noti, adversus Marvam et omnem praecedentium principum cognationem a Muamed pseudopropheta usque ad Marvam, hoc est adversus Ommaiae filium, ex postremis Persiae orientalis regionibus expeditionem moverunt. post illatam quippe Valid necem Saracenis mutuis sese bellis conficientibus, et circa caedes reciprocas occupatis, qui filii Achim et Alim vulgo audiunt, pseudoprophetae quidem genere orti, occulti tamen et in minorem Arabiam prius fugitivi, nunc sub Abraim, ex familia duce praecipuo, in unum collecti, quodam suo liberto, cui nomen Abumusulim, ad quosdam Chorasan regionis proceres, misso, sociis armis adversus Marvam convenire ab eis expetierunt. illi convenientes apud Chactabam quendam consilium ineunt, servisque in dominos suos concitatis, plurimos eorum una nocte trucidant, et eorum curribus, equis et facultatibus ditati et instructi, potentes repu-

πήσας τοὺς Ἰμανίτας ὁ Ἀμουμιλὶμ διεγείρει κατὰ
σινῶν, καὶ ἀνελὼν αὐτούς, παραγίνεται ἐν Περσί
Χατταβᾷ, καὶ πολεμήσας τὸν Βίνδαρα, παραλαμβ
νίκης ἅπαντας, ὡς ἑκατόν που χιλιάδας ἀνδρῶν.
ἐπὶ τὸν Ἰβινούβειρα στρατοπεδεύοντα σὺν χιλιάσι
κἀκεῖνον ἐξέλυσεν, καὶ καταλαβὼν τὸν Μαρουὰμ εἰ
βᾶν ποταμὸν ἔχοντα τριακοσίας χιλιάδας πολεμεῖ
πλῆθος ἄπειρον ἀναιρεῖ ἐξ αὐτῶν. καὶ ἦν ἰδεῖν κατὰ
φὴν τότε ἕνα διώκοντα χιλίους, καὶ δύο μετακινοῦντας
οὓς οὗτος κατὰ κράτος νικῶντας ὁρῶν ὁ Μαρουάμ
εἰς Χαρράν, καὶ περάσας τὸν ποταμόν, ἔκοψε τὴν
ἀπὸ πλοίων οὖσαν. καὶ συμπαραλαβὼν πάντα τὰ
καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, μετὰ τρισχιλίων ἀνδρῶν οἰκο
τοῦ ἔφυγεν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον.

Τούτῳ τῷ ἔτει καταδιώκεται Μαρουὰμ ὑπὸ τῶν
ρων, καὶ καταληφθεὶς ὑπ' αὐτῶν, κτείνεται βαρυτάτο
κροτηθέντος. ἦρχε δὲ αὐτῶν Σαλὶχ υἱὸς Ἀλίμ, εἰ
προλεχθέντων φυγάδων τῶν καὶ ἐξαποστειλάντων

1. δύο, Καϊσ. A, δύο καὶ Καϊσ. vulg. 2. Ἀβουμίλιδ
λὶμ a, Ἀβουμελὶμ f. 4. τὸν Ἰβινδάρα A. 8. τ
δας A. 14. ἐξακισχιλίων a. 17. καταληιφθεὶς
φθεὶς vulg. 18. υἱὸς Σαλὶμ A. 19. Μουμους
qui supra Ἀβουμουσουλὶμ et Ἀμουμιλλὶμ audit.

tati sunt. iidem porro in duas tribus distribuuntur, Cais
rum et Imanitas, quorum fortiores Imanitas Amumilim co
istos movet in Caisinos, iisdemque deletis, in Persidem Ch
cio suscipit expeditionem, praelioque cum Biudara inito, v
titus ad centum circiter hominum millia cepit. inde pro
versus Ibinubirem exercitum hominum ducentorum milliu
tem, eundem pariter fudit et prostravit, tum vero Marva
hominum millibus stipato ad Zabam fluvium obviam factu
greditur et debellat, et innumeram hostium multitudinem
nere erat eo in conflictu unum hominem mille sibi adve
gantem, ut scriptura testatur, et duos solos myriades int
quentes. eos ubi virtute sua victoriam sibi peperisse Ma
spicit, Charran contendit, et amne traiecto, pontem navib
ctum disrumpit, et ablatis, quas potuit, divitiis, ac tota fa
vernarum suorum ter millibus fuga secessit in Aegyptum.

Hoc anno Maurophori Marvam bello insequuntur,
obviam sibi factum nacti, gravi certamine inito, interficiu
autem Alim filius ex praefatis fugitivis, qui etiam Mum
rant, Arabum imperium adeptus est. reliqui apud Samari

λαβαν, καὶ μετ' ἐκεῖνον τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἀβδελᾷ, καὶ μετὰ τοῦτον τῷ Ἰσέβιν Μούσε· καὶ τῆς μὲν Συρίας στρατηγεῖν ἔταξαν Ἀβδελᾶν τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἀλίμ, καὶ υἱὸν τοῦ Ἀλίμ, τὸν δὲ αὐτὸν Ἀλὶμ τῆς Αἰγύπτου ἄρχειν, τὸν δὲ Ἀβδελᾶν
B τοῦ Ἀβουλαβᾶς ἀδελφὸν ἀπ' ἐκείνου ἔχοντα τὸν κλῆρον τῆς ἀρχῆς ἐπὶ τῆς Μεσοποταμίας ἔταξαν. ὁ δὲ αὐτὸς Ἀβουλαβᾶς, ὁ καὶ πάντων ἐξάρχων, ἐν Περσίδι κεκάθικε, μετατεθείσης ὑπ' αὐτοῦ καὶ τῶν συμμαχησάντων Περσῶν ἀπὸ Δαμασκοῦ τῆς ἀρχῆς, καὶ πάντων τῶν συλληφθέντων θησαυρῶν, ὧν ὁ Μαρουὰμ ἐπεφέρετο. οἱ δὲ περισωθέντες υἱοί τε καὶ συγγενεῖς τοῦ Μαρουὰμ ἐλθόντες ἀπ' Αἰγύπτου εἰς Ἀφρικήν, κἀκεῖθεν ἀντιπεράσαντες τὸ διορίζον μεταξὺ Λιβύης καὶ Εὐρώπης τῆς κατὰ τὸν Ὠκεανὸν στενῆς θαλάσσης, τὸ λεγόμενον Σεπταί, τὴν τῆς Εὐρώπης Σπανικὴν ᾤκησαν μέχρι τοῦδε τοῦ
C χρόνου, ἔχοντές τινας προκατοικήσαντας αὐτόθι τῶν ἀπὸ Μαυΐου διὰ πλοὸς ἐκριφέντων ἐκεῖσε, συγγενεῖς αὐτῶν ὄντας καὶ τῆς αὐτῆς θρησκείας. ἐκράτησεν δὲ ἡ ἐπὶ Μαρουὰμ ἅλωσις ἔτη ς', ἐν ᾗ πᾶσαι μὲν αἱ κατὰ τὴν Συρίαν περιφανεῖς πό-

4. τὸν Ἰσέβιν Μούσε A, τὸν Ἰσεβημωυσὲ a, Ἰσεβινμοῦσε f. τῷ Ἴβιν Μουσαὶ vulg. 5. τὸν ἀδελφὸν — — — τὸν δὲ Ἀβδελᾶν om. A. 8. Ἀβουλασβᾶς saepius vulg. 9. καὶ καθῆκε A. 11. συλληφθ. A, συλλειφθ. vulg. 15. τῆς om. a. 18. διὰ πλοὸς A, διὰ πλοίων vulg. ὄντας add. ex A.

chonitidem regionem congregati, ditionem omnem sorte distribuendam decreverant, omnium quidem primo Abulabae, tum vero Abdelae eius fratri post eum, ac deinde Ibi Musi. et Syriae quidem Abdelam Alimi fratrem, et una Alimi filium praeesse statuerunt, ipsum vero Alim Aegypto praefectum dederunt, Abdelam autem Abulasbae fratrem ab eo imperii partem sortitum Mesopotamiam iusserunt tenere. is porro Abulasbas, qui omnium praecipuus et potestate praeibat, solium in Perside posuit, evocatis nimirum Damasco qui sibi fuerant auxilio Persis, et translato in Persidem imperio, una cum omnibus thesauris, quos olim illuc Marvam importaverat. filii vero Marvam et reliqui eius affines calamitatibus istis superstites ex Aegypto migraverunt in Africam. inde maris angusti fretum Libyam ab Europa iuxta oceanum disterminans traiicientes (Septe loco nomen factum est) Hispaniam Europae partem ad hoc usque tempus tenuerunt; alii, licet superstitionis eiusdem, et ex eadem stirpe nati, quos nimirum navibus deportatos illuc exposuit Mavias, eam regionem prius incoluerunt. porro clades ista sub Marvam recepta per annos sex dura-

τοῦ υἱὸν Λέοντα εἰς βασιλέα, δι' Ἀναστασίου τοῦ ψευδωνύμου πατριάρχου καὶ σύμφρονος αὐτοῦ.

A.M. 6242 Ἀράβων ἀρχηγοῦ Μουαμὲδ ἔτος α'.

B Τούτῳ τῷ ἔτει ἐστασίασαν οἱ Χαλκιδεῖς τοῖς μαυροφό-
V. 285 ροις Πέρσαις, καὶ ἀνῃρέθησαν ὑπ' αὐτῶν ἐν τοῖς ὁρίοις Ἐμέσης χιλιάδες δ'. τὸ αὐτὸ δὲ γέγονεν καὶ κατὰ τὴν Ἀραβίαν εἰς τοὺς Καϊσινοὺς ὑπὸ τῶν αὐτῶν Περσῶν. ἐλθούσης δὲ τῆς κεφαλῆς τοῦ Μαρουὰμ ἐσμυρνισμένης ἐπαύσαντο αἱ πλείους τῶν στάσεων. καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει ἐκοιμήθη ὁ ἁγιώτατος
C πατριάρχης Ἀντιοχείας Θεοφύλακτος μηνὶ Δεσίῳ κθ'.

A.M. 6243 Ἀντιοχείας ἐπισκόπου Θεοδώρου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει τοὺς πλείους τῶν Χριστιανῶν, ὡς συγγενεῖς τῶν προαρξάντων, ἀνεῖλον οἱ προσφάτως κρατήσαντες, δόλῳ τούτους χειρωσάμενοι, εἰς Ἀντιπατρίδα τῆς Παλαιστίνης. καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ Κωνσταντῖνος τὴν Θεοδοσιούπολιν
D παρέλαβεν ἅμα τῇ Μελιτινῇ, καὶ ᾐχμαλώτευσεν τοὺς Ἀρμενίους. ὁ Θεόδωρος δὲ υἱὸς τοῦ Βικαρίου ἐκ τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας ὁρμώμενος ἐχειροτονήθη πατριάρχης Ἀντιοχείας.

2. *βασιλεὺς* add. ex A. 7. *ὅροις* A. 8. *τὸ αὐτὸ* A, *τοῦτο* vulg. *καὶ* add. ex A. 16. *χειρωσάμενοι* A, *κρατησάμενοι* vulg. 19. *ἐκ* add. ex A. 20. *Ἀντιοχείας* om. A f.

quod demum accidit. eodem autem anno, qui fuit indictionis quartae proprius, sanctae pentecostes festo die impius Constantinus Anastasii falsi nominis patriarchae et pravitatis eiusdem conscii opera filium suum Leonem in imperii coronaeque consortium admisit.

A.C. 742 Arabum ducis Muamed annus primus.

Hoc anno Chalcidenses adversus Maurophoros Persas tumultuati in Emesae confiniis ad hominum millia quatuor ab eis deleti sunt, atque id ipsum in Arabia adversus Caisinos ab iisdem Persis commissum est. producto vero Marvam capite aromatibus ingeniose condito, ex maxima parte tumultus deinde sedati sunt. eodem anno mensis Desii die vicesimo nono santissimus Antiochiae patriarcha Theophylactus morte obdormiit.

A.C. 743 Antiochiae episcopi Theodori annus primus.

Hoc anno Christianorum plurimos, ceu principibus nuper dominium adeptis sanguine iunctos, Antipatride Palaestinae dolose comprehensos, Arabes duces ad principatum recenter evecti sustulerunt e medio. eodem anno Constantinus, Theodosiopoli una cum Melitine capta, Armenios in servitutem mitit. Theodorus autem vicarii filius e minori Armenia oriundus Antiochiae patriarcha consecratus est.

νικοῦ πατριάρχου πολλὰ τὰ ἔτη. καὶ τῇ κζ´ τοῦ αὐτοῦ μη-
νὸς ἀνῆλθεν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ φόρῳ σὺν Κωνσταντίνῳ τῷ
C ἀνιέρῳ προέδρῳ καὶ τοῖς λοιποῖς ἐπισκόποις, καὶ ἐξεφώνησαν
τὴν ἑαυτῶν κακόδοξον αἵρεσιν ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, ἀνα-
V. 286 θεματίσαντες Γερμανὸν τὸν ἁγιώτατον, καὶ Γεώργιον τὸν Κύ-
πριον, καὶ Ἰωάννην τὸν Χρυσορρόαν Δαμασκηνὸν τὸν Μαν-
σούρ, ἄνδρας ἁγίους καὶ αἰδεσίμους διδασκάλους.

A.M. 6246 Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Κωνσταντίνου ἔτος α´.

D Τούτῳ τῷ ἔτει Μουαμέδ, ὁ καὶ Ἀβουλαβᾶς, τέθνηκεν,
κρατήσας ἔτη ε´. ἦν δὲ Ἀβδελλᾶς ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ εἰς τὸν
τόπον τῆς βλασφημίας αὐτῶν τὸ Μάκχαν. γράφει οὖν πρὸς
τὸν Ἀβουμουσλὶμ ὄντα κατὰ τὴν Περσίδα, φυλάξαι αὐτῷ
τὸν τόπον τῆς ἀρχῆς, καθὼς ἐκληρώθη αὐτῷ. ὁ δὲ μαθὼν
Ἀβδελλᾶν τὸν υἱὸν Ἀλί, ἀδελφὸν δὲ Σαλὶμ τοῦ μονοστρατή-
γου Συρίας, τὴν ἀρχὴν αὐτῷ περιποιούμενον, καὶ ἐρχόμενον
κρατῆσαι τὴν Περσίδα, ἐναντιούμενον δὲ τοῖς Πέρσαις, καὶ
P. 360 προσκείμενον τοῖς τῆς Συρίας, οἳ καὶ συνεμάχουν αὐτῷ, διε-
γείρας τὰ τῆς Συρίας στρατόπεδα, συμβάλλει αὐτῷ κατὰ τὴν

3. τῇ κ´ τοῦ α. A. 5. προέδρῳ add. ex A. 12. Ἀβδελλᾶς A (ubique), Ἀβδελᾶς vulg. 13. τὸ Μάκχαν] τὴν Μ. mg. Par., Τιμάχῃ vulg., Τιμάχην a, om. A f. 14. Βουμουσλὶμ f. 17. περιποιούμ. A, παραπ. vulg. 18. τῆς Περσίδος A. 20. τῆς Συρίας] σὺν αὐτῷ A. κατὰ τὴν Τοίβην A.

parae adversariis, Constantinus Constantinum monachum, qui Sylaei episcopus fuerat, manu tenens conscendit ambonem, et clara elataque voce votis conceptis bene precatus, Constantino, inquit, oecumenico patriarchae multi anni. et vicesimo septimo mensis Augusti imperator in forum progressus cum sacrilego Constantino et reliquis episcopis, qui omnes pravam suam haeresim coram universo populo promulgaverunt, et sanctissimum Germanum, Georgium Cyprium, Ioannem Chrysorrhoam Mansuris filium, viros sanctos et venerandos doctores anathemate ferire ausi sunt.

A.C. 746 Cpoleos episcopi Constantini annus primus.

Hoc anno Muamed, qui Abulabas etiam dictus, moritur, postquam principatu potitus est annos quinque. Abdellas autem frater eius in loco blasphemiae eorum dicato Mecha oppido morabatur. is ad Abumuslim, qui in Persia degebat, scribit, ut sibi principatus partem, quae sorte obtigerat, servaret. hic ex adverso Abdellam filium Ali, Salem vero Syri supremi ducis fratrem principatum sibi procari cognoscens, ac ideo in Persiam, ut eam sibi subiiciat, accedere, Persis tamen adversari, et in Syriae incolas propendere, qui etiam cum eo

τῷ Ἀβδελλᾷ διευθύνεται.

A.M. 6247 Ἀράβων ἀρχηγοῦ Ἀβδελλᾶ, Ῥώμης ἐπισκόπου Παύλου ἔτος α΄.

V. 287 Τούτῳ τῷ ἔτει Νικήτας ὁ Ἡλιουπόλεως ἀνεθεματίσθη D ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πάσης. ὁ δὲ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος Σύρους τε καὶ Ἀρμενίους, οὓς ἤγαγεν ἀπὸ Θεοδοσιουπόλεως καὶ Μελιτινῆς, εἰς τὴν Θρᾴκην μετῴκισεν, ἐξ ὧν ἐπλατύνθη ἡ αἵρεσις τῶν Παυλικιανῶν. ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῇ πόλει, ὀλιγωθέντων τῶν οἰκητόρων αὐτῆς ἐκ τοῦ θανατικοῦ, ἤνεγκεν συμφαμίλους ἐκ τῶν νήσων καὶ Ἑλλάδος καὶ τῶν κατωτικῶν μερῶν, καὶ ἐποίησεν κατοικῆσαι τὴν πόλιν καὶ κατεπύκνωσεν αὐτήν. τῷ δ' αὐτῷ χρόνῳ ἐζήτησαν οἱ Βούλγαροι πάκτα διὰ τὰ κτισθέντα κάστρα· καὶ τοῦ βασιλέως ἀτιμάσαντος τὸν P. 361 ἀποκρισιάριον αὐτῶν, ἐξῆλθον φοσσατικῶς, καὶ ἦλθον ἕως τοῦ μακροῦ τείχους, κατὰ τῆς βασιλίδος πόλεως τὴν ὁρμὴν ποιησάμενοι. πολλὴν οὖν ἅλωσιν ἐργασάμενοι καὶ αἰχμαλωσίαν λαβόντες, ὑπέστρεψαν ἀβλαβεῖς εἰς τὰ ἴδια.

A.M. 6248 Τούτῳ τῷ ἔτει σεισμὸς γέγονεν κατὰ τὴν Παλαιστίνην

2. οὐκ εὐαρ. A, ἀναρ. vulg. 3. τῷ Ἀβδελλᾷ διευθύνεται A, τοῦ Ἀβδελᾶ δεύθυνεν vulg. 9. τὴν add. ex A. ἐπλατύνθη A, ἐπληθύνθη vulg. 12. συμφαμίλους A a, συμφαμιλλους vulg. 16. αὐτῶν add. ex A. 20. Τούτῳ τῷ A, τῷ δ' αὐτῷ vulg.

verat, manibus interficitur. turmae autem dissipatae summis licet honoribus cumulatae reditum eodem die susceperunt. hic fuit Abdellae imperii ordo.

A. C. 749 Arabum ducis Abdellae, Romae episcopi Pauli annus primus.

Hoc anno Nicetas Heliopoleos episcopus ab universo ecclesiae coetu anathemate percussus est. imperator autem Constantinus, quos Theodosiopoli et Melitine Syros et Armenios eduxit, in Thraciam transtulit, quibus Paulicianorum haeresis aucta est. urbe pariter tota civibus peste sublatis destituta, ex insulis, Graecia, et inferioribus aliis regionibus incolas alios cum integris etiam familiis asportatos, ut eam habitarent, transtulit, atque ita civibus ut prius refertam ac populosam reddidit. eodem etiam anno Bulgari ob nova castra extructa nova quoque pacta postulant. imperatore apocrisiarium eorum spernente, ipsi ignominiam ulturi, ad longum usque murum versus urbem cum exercitu bene instructo irrumpunt, magnaque strage edita, et multitudine captivorum abducta, illaesi et incolumes proprias domos repetunt.

A. C. 748 Hoc anno terrae motus haud levis in Palaestina et Syria contigit

οὐρανόν, ὡς ἐνόμιζον. οἱ δὲ μηδὲν ἀξιόλογον τῆς ἐκεῖσε κληρουχίας ἔχοντες, εἰς γῆν ἀνθυπέστρεφον τὰ μέλη συντριβέντες, ὧν τοὺς ἐξάρχοντας τῆς πλάνης Ἀβδελλᾶς ἀνεῖλεν διὰ τοῦ Σαλὶμ κατὰ τὴν Βέρροιαν καὶ Χαλκίδα ὄντας ἀριθμὸν ἕξ.

A.M. 6251 Τούτῳ τῷ ἔτει φθόνῳ τοὺς Χριστιανοὺς ἐκώλυσαν Ἄρα-
P. 362 βες ἐκ τῶν δημοσίων χαρτοθεσίων πρὸς ὀλίγον χρόνον, αὖθις δὲ ἀναγκασθέντες ἐγχειροῦσιν αὐτοῖς τὰ αὐτά, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι αὐτοὺς γράφειν τὰς ψήφους, καὶ ἐπεστράτευσαν τὴν Ῥωμανίαν, καὶ ᾐχμαλώτευσαν πολλούς, καὶ Παῦλον τὸν
V. 288 στρατηγὸν τῶν Ἀρμενίων πολεμήσαντες εἰς τὸν Μέλαν ἀνεῖλον μετὰ πλήθους στρατοῦ καὶ τεσσεράκοντα δύο ἄνδρας ἐπι-
B σήμους δεσμίους ἤγαγον, καὶ κεφαλὰς πολλάς. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπεστράτευσεν τὴν Βουλγαρίαν, καὶ ἐλθὼν εἰς Βερέγαβαν εἰς τὴν κλεισοῦραν, ὑπήντησαν αὐτῷ οἱ Βούλγαροι, καὶ πολλοὺς τῶν αὐτοῦ ἀνεῖλον, ἐν οἷς καὶ Λέοντα πατρίκιον καὶ στρατηγὸν τῶν Θρᾳκησίων, καὶ Λέοντα ἕτερον λογοθέτην τοῦ

5. συντριβέντες A, συντρίβοντες vulg. 11. δὲ add. ex A. 14. Ἀρμενιακῶν A.

distractis, depositisque vestibus nudi, conscensis aedificiorum moenibus, in capita praecipites se agebant, quo, ut magicae superstitionis fallacia decepti, et a diabobo potentius occupati rebantur, in caelum promptius evolarent. illic porro haereditatis et sortis sibi propositae nil aestimabile dignum reportantes, membris omnibus conterendi in terram gravius dilabebantur. huius erroris antesignanos sex numero repertos, quum Berrhoeae, tum in Chalcide, opera Salem Abdellas e medio sustulit.

A.C. 751 Hoc anno a publicis vectigalium actis conficiendis ad breve temporis spatium Saraceni invidia moti Christianos prohibuerunt, rursus autem necessitate compulsi, quod ipsi numeros et summas scribere non possent, eadem eis reposuerunt in manus, et irruptione in Romaniam facta plures abduxerunt captivos, Paulumque Armeniorum ducem, inito ad Melam cum eo certamine, exercitusque partem non contemnendam, quadraginta duobus viris e Romana ditione spectatissimis, pluribusque aliis compedibus astrictis in captivitatem secum abactis, prostraverunt. imperator autem armis in Bulgariam motis, venit Beregabam, at Bulgari ad clusuram obviam facti plurimos ex eius militibus deleverunt, inter quos Leo patricius et Thracensium dux, alter Leo cursus publici logotheta, et ex confusa plebe non pauci

τῷ Δαβέκῳ λέγοντες τὸν υἱὸν τοῦ πρωτοσυμβούλου θεόν, ὡς
P. 363 τροφέα αὐτῶν, καὶ ἐξήνεγκαν δόγμα τοιοῦτον. καὶ εἰσῆλθον οἱ Μαυροφόροι εἰς τὸν οἶκον τῆς πλάνης αὐτῶν, καὶ ἀπέκτειναν τοὺς κλειδούχους ὀνόματα ξ. καὶ ἐξῆλθόν τινες ἐπὶ τὸν Βάσρασον, καὶ ᾐχμαλώτευσαν πολλούς, καὶ χρήματα ἔλαβον πολλά.

A.M. 6253 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐστασίασαν οἱ Κασιῶται κατὰ τῶν Μαυροφόρων διὰ γυναῖκας. ἔμειναν γὰρ ἐξ αὐτῶν εἰς οἶκον, ἐν
B ᾧ ἔμενον ἀδελφοὶ τρεῖς, καὶ ἠθέλησαν τὰς γυναῖκας αὐτῶν ποντίσαι· ἐγερθέντες δὲ οἱ τρεῖς ἀδελφοί, ἀπέκτειναν καὶ ἔχωσαν αὐτούς. οἱ δὲ συναχθέντες, ἀπέκτειναν καὶ τοὺς λοιπούς. καὶ πέμψας ὁ Σαλὶμ τὰ στρατεύματα διὰ δόλου, ἦλθον ἄνωθεν αὐτῶν. καὶ πιάσαντες αὐτοὺς ἐφούρκισαν τοὺς τρεῖς ἀδελφούς, καὶ πολλοὺς ἀπέκτειναν. καὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα εἰσῆλθεν ἐν τῇ ἁγίᾳ συνάξει εἰς τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν, καὶ τοῦ μητροπολίτου παρισταμένου καὶ ἐκφωνήσαντος τό· ὁ
V. 289 γὰρ λαός σου δυσωπεῖ σε, καὶ ἱκετεύει σε, ἐξήνεγκαν αὐτόν, καὶ ἀπέκλεισαν ἐν φυλακῇ, καὶ ἄλλος ἐπλήρωσε τὴν ἁγίαν

2. πρωτοσυμβούλου A, πρωτοσυμβόλου vulg. 8. post Κασιῶται e f haec inserunt: καθ' ὅ φασιν Ἄραβες καλοῦσιν υἱοὶ τοῦ Καῆς ὡς γενεαλογοῦνται. 13. ὁ Σαλὶμ] ὁ Ἔλιχος A. 16. εἰσῆλθον A. 18. καὶ ἡ ἐκκλησία σου add. A f post λαός σου. δυσωπεῖ σε om. A f.

dam ex Maurophoris Dabeci emersere, qui protosymbuli filium, quod eorum nutritium ageret, deum esse praedicarent. in hanc quoque mentem promulgavere dogma. Maurophori subinde in fanum errori suo dicatum ingressi aedituos numero sexaginta mactaverunt. quidam autem Basrasum profecti, plerisque in captivitatem abactis, ipsi opes innumeras abstulerunt.

A. C. 753 Hoc anno Casiotae in Maurophoros tumultuati sunt foeminarum causa. in domo etenim, in qua tres fratres habitabant, ex illis nonnulli mansionem habentes coniuges eorum in illiciti concubitus coenum voluerunt demergere. exciti vero fratres illi tres morte eis illata iniuriam ulti sunt, et terra caesa corpora occultaverunt, et in unum collecti reliquos pariter dederunt neci. Salem vero missis insidiose militibus, impetuque in eos facto, cunctos in potestatem accepit, et fratres quidem illos tres laqueo, plurimos alios ferro confecit. porro die solemnitati paschali dicato Christiana plebe in coetum collecta, Salem ille communem et praecipuam ecclesiam ingressus est, metropolitam vero sacris altaribus astantem, et elata voce exclamantem: populus tuus te precatur, et te rogat, corripi iussit, et in carcerem detrudi, alio interim sacerdote ad sanctam synaxim complendam suffecto, ex quo timor

σας τὴν διὰ γῆς καὶ θαλάσσης κατ' αὐτοῦ κίνησιν, λαβὼν εἰς συμμαχίαν ἐκ τῶν προσπαρακειμένων ἐθνῶν χιλιάδας κ', καὶ τούτους εἰς τὰ ὀχυρώματα στήσας, ἠσφαλίσατο ἑαυτόν. ὁ δὲ B βασιλεὺς ἐλθὼν ἠπλίκευσεν εἰς τὸν κάμπον Ἀγχιάλου· καὶ τῇ λ' τοῦ Ἰουνίου μηνὸς τῆς α' ἰνδικτιῶνος, ἡμέρᾳ ε', ἐφάνη Τελέτζης μετὰ πλήθους ἐθνῶν ἐρχόμενος, καὶ συμβαλόντες πόλεμον κόπτουσιν ἀλλήλους ἐπὶ πολύ, καὶ τραπεὶς Τελέτζης ἔφυγεν. ἐκράτησε δὲ ἡ μάχη ἀπὸ ὥρας ε' ἕως ὀψέ, καὶ πολλὰ πλήθη Βουλγάρων ἀνηλώθησαν, πολλοὶ δὲ ἐχειρώθησαν, ἄλλοι δὲ καὶ προσερρύησαν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀρθεὶς ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ νίκῃ, ἐθριάμβευσεν ταύτην ἐπὶ τῆς πόλεως, ἁρματωμένος σὺν τῷ στρατῷ εἰσελθών, εὐφημούμενος ὑπὸ τῶν δήμων καὶ ξυλοπανδούροις σύρων τοὺς χειρωθέντας Βουλ- C γάρους, οὓς ἔξωθεν τῆς Χρυσῆς πόρτης ἀποτμηθῆναι ἐκέλευσεν ὑπὸ τῶν πολιτῶν. τὸν δὲ Τελέτζην στασιάσαντες οἱ Βούλγαροι ἀπέκτειναν σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτοῦ, καὶ ἔστησαν Σαβῖνον γαμβρὸν ὄντα Κορμεσίου τοῦ πάλαι κυρίου αὐτῶν. τοῦ δὲ Σαβίνου εὐθέως ἀποστείλαντος πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ζητοῦντος ποιῆσαι εἰρήνην, κομμένδον ποιήσαντες οἱ Βούλγαροι ἀντέστησαν τῷ Σαβίνῳ στερρῶς, λέγοντες· ὅτι διὰ σοῦ

3. κ'] κϛ' a, ϛ' f. 20. fort. κομβέντον cfr. p. 262, 5.

tum missa, imperator Thraciam versus perrexit. Teletses terra marique adversum se paratam audiens, vicinarum nationum viginti millibus in auxilium accitis et per munita loca distributis, ipse praesidio se inclusit. imperator vero in Anchiali agris castra metatus est. porro Iunii die trigesimo, indictione prima, feria hebdomadis quinta, Teletses cum numerosa auxiliariorum multitudine progredi tandem visus est, consertaque pugna, mutua utriusque partis caedes ingens edita, fusisque demum Teletsis copiis ipse fugam arripuit. duravitque pugna ab hora quinta usque ad vesperam, et maximus Bulgarorum numerus certamine illo deletus, multi capti, alii ultro ad Romanos defecerunt. imperator prospero victoriae successu elatus, armis omnibus cum toto exercitu instructus, urbem triumphum ducens ingressus est, laetisque totius civitatis vocibus exceptus, Bulgaros bello captos xylopanduris vinctos in eam invexit, eosque demum extra Chrysen portam a civibus capite truncari iussit. Bulgari autem seditione in Teletsem mota ipsum ac cunctos eius proceres dederunt neci, Sabinum vero Cormesii quondam principis generum constituerunt ducem. cum vero Sabinus legatos de pace ad imperatorem confestim destinasset, Bulgari comitiis habitis Sabino pertinaciter se opposuerunt, clamantes: Bulgaria tui causa Romanorum potestati subiicienda est.

ἑκατὸν μίλια τὸ πέλαγος ἀπολιθωθῆναι ἐκ τοῦ κρύους ἐπὶ τριάκοντα πήχεις τὸ βάθος, καὶ ἀπὸ Ζηκχίας μέχρι τοῦ Δανουβίου καὶ τοῦ Κούφη ποταμοῦ καὶ τοῦ Δάμαστρί τε καὶ Δάναπρι καὶ τῶν Νεκροπύλων καὶ τῆς λοιπῆς ἀκτῆς μέχρι Μεσημβρίας καὶ Μηδείας ὅμοια πεπονθότων. τοῦ δὲ τοιούτου πάγους ἐπιχιονηθέντος ηὐξήθη ἐπ' ἄλλας εἴκοσι πήχεις, ὥστε συμμορφωθῆναι τὴν θάλασσαν τῇ ξηρᾷ, καὶ πε-
C ζοβατεῖσθαι ὕπερθεν τοῦ κρύους ἀπό τε Χαζαρίας, Βουλγαρίας καὶ τῶν λοιπῶν παρακειμένων ἐθνῶν, παρά τε ἀνθρώπων ἀγρίων τε καὶ ἡμέρων ζώων. τῷ δὲ Φεβρουαρίῳ μηνὶ τῆς δ' ἰνδικτιῶνος τοῦ τοιούτου πάγους κατὰ θεοῦ κέλευσιν εἰς πλεῖστα καὶ διάφορα ὀροφανῆ τμήματα διαιρεθέντος, καὶ τῇ τῶν ἀνέμων βίᾳ ἐπὶ Δαφνουσίαν καὶ τὸ Ἱερὸν κατενεχθέντος, οὕτω διὰ τοῦ στενοῦ ἐπὶ τὴν πόλιν ἔφθασαν μέχρι τῆς Προποντίδος καὶ τῶν νήσων καὶ Ἀβύδου πᾶσαν τὴν παραλίαν ἀκτὴν ἐπλήρωσαν, ὧν αὐτόπται καὶ ἡμεῖς γεγόναμεν ἐπιβάντες ἐπὶ ἑνὸς αὐτῶν σὺν καί τισιν ὁμηλίκοις λ', καὶ παίζοντες ἐπάνω αὐτοῦ. εἶχον δὲ καὶ ζῶα ἄγριά τε καὶ ἥμερα
D τεθνεῶτα. πᾶς δὲ ὁ βουλόμενος ἀπὸ Σοφιανῶν ἕως τῆς πόλεως, καὶ ἀπὸ τῆς Χρυσοπόλεως ἕως τοῦ ἁγίου Μάμαντος,

14. κατενεχθέντος A, διενεχθ. vulg. 17. καὶ add. ex A. 18. ὁμηλίκοις A f, ὁμήλιξιν vulg.

trionem et occidentis plagam incubuit, adeo ut in borealibus ponti maritimis mare ad centum millia in longum, in profundum vero cubitus triginta prae frigore in lapidis duritiem concreverit, quod etiam in toto illo terrarum tractu, qui a Zecchia usque ad Danubium et Cuphem fluvium et Damastrim et Danaprim et Necropylas reliquumque littus usque ad Mesembriam et Mediam interiacet, obtinuit. huiusmodi vero glacies copiosa deinde nive cooperta ad alios viginti cubitos excrevit, adeo ut mare solidae continenti quam simillimum, ad Chazariae, Bulgariae, caeterarumque nationum adiacentium fines tutum iter hominum animaliumque quum silvestrium tum domesticorum pedibus praebuerit. indictionis autem secundae mense Februario, glacies huiusmodi dei iussu in multa ac varia frusta montium speciem referentia disrupta est, quae ventorum vi ad Daphnusiam et Hierum delata, inde per ponti fauces in urbem delata et ad Propontidis terminos, insularum et Abydi maritimas omnes oras, cuius de visu testes extitimus, implevit. in unum quippe illius fragmentum quasi triginta aetatis eiusdem iuvenes, ludibundi ascendimus. erant autem in fragmentis istis congesta ferarum domesticorumque animalium cadavera. a Sophianorum sane portu ad urbem usque, et a

αὐτῶν προσραγὲν τῇ τῆς ἀκροπόλεως σκάλᾳ συνέτ
τὴν. ἕτερον δὲ παμμέγεθες τῷ τείχει προσραγέν,
γάλως ἐδόνησεν, ὡς καὶ τοὺς ἔνδοθεν οἴκους συμμετ
σάλου. εἰς τρία δὲ διαρραγὲν διέζωσεν τὴν πόλιν
Μαγγάνων ἕως τοῦ Βοσφόρου, οὗ τινος τὸ ὕψος
τῆς πόλεως τὰ τείχη· πάντες δὲ οἱ τῆς πόλεως
καὶ γυναῖκες καὶ παῖδες ἀδιαλείπτως τῇ θέᾳ τούτ
καρτέρουν καὶ μετὰ θρήνων καὶ δακρύων οἴκοι ἀν
ἀπορουῦντες τί εἰπεῖν πρὸς τοῦτο. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει μ
τίῳ ἀστέρες ἀθρόως ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πίπτοντες ὤφ
πάντας τοὺς ὁρῶντας τὴν τοῦ παρόντος αἰῶνος ὑπο
εἶναι συντέλειαν· αὐχμός τε πολὺς γέγονεν, ὡς ξ
καὶ πηγάς. ἀγαγὼν δὲ ὁ βασιλεὺς τὸν πατριάρ
αὐτῷ· ἄρτι τί ἡμᾶς βλάπτει, ἐὰν λέγωμεν τὴν
χριστοτόκον; ὁ δὲ περιπτυξάμενος αὐτὸν λέγει· ἐλ
σποτα, μηδὲ εἰς ἔννοιάν σου ἔλθῃ οὗτος ὁ λόγος·
ὅσα στηλιτεύεται καὶ ἀναθεματίζεται Νεστόριος ὑ

1. ἀκωλύτως A, ἀκώλυτος vulg. 4. οἴκους A, οἶκοι
5. διέζωσεν A, καὶ ἔζωσεν f, ἔζωσεν vulg. 7. pri
λεως om. A f. 8. καὶ παῖδες add. ex A. 11. ἀθ
ex A. 15. λέγωμεν A, λέγομεν vulg. 17. οὗτο
vulg.

Chrysopoli usque ad sancti Mamantis et Galatae littus qu
sicco pede et absque difficultate velut per solidam terram
tur. unum porro ex istis ad acropoleos scalam allisum ea
git. aliud horrendum certe ac ingens ad murum cum imp
lens, adeo valide concussit, ut commotionis tremorem, q
habitabant, experirentur. illud demum in tres discissum
Manganis ad Bosphorum urbem circumcinxit, cum alioquin
magnitudinis quae urbis muros superaret. cuncti autem u
lae quum viri tum mulieres tum infantes spectaculis istius
tissime detenti, mox in gemitus et lachrimas soluti dom
bant, quid vero de istis sentirent, prorsus ambigebant. eiu
que anni mense Martio stellae crebro quasi e caelo deci
sunt, adeo ut cuncti portentorum huiusmodi spectatores effe
praesentis consummationem advenisse coniectarent. siccit
et ventorum ariditas talis incubuit, ut fontes ipsi exaruerit
rum imperator patriarcham ad se accersitum ita alloquitu
genitricem Christi matrem asseruerimus, quid inde mali po
ille imperatorem complexus: miserere domine, inquit, ne
tuam cogitatus huiusmodi unquam subeat. an non vides q
matus et execrandus per universam ecclesiam habetur Nest

θεῖν θέλων ἠρώτησα· ἕως δέ σου ὁ λόγος.

A.M. 6256 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπῆλθον πάλιν οἱ Τοῦρκοι ἐπὶ τὰς Κα-C σπίας πύλας καὶ εἰς Ἰβηρίαν, καὶ πολεμήσαντες μετὰ τῶν Ἀράβων, καὶ ἐξ ἀμφοτέρων ἀπώλοντο πολλοί. ὁ δὲ Ἀβδελλᾶς πανουργίᾳ τοιαύτῃ καθεῖλε τῆς ἀρχῆς τὸν Ἰσέ, εἰς ὃν, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, ὁ τρίτος κλῆρος τοῦ κρατεῖν μετ' αὐτὸν ἔπεσεν. κεφαλαλγούμενον γὰρ ἡμικρανικῶς αὐτὸν ὁρῶν, καὶ σκοτοματικῶς πληρούμενον, πείθει θεραπευθήσεσθαι μέλλειν, εἰ ταῖς ῥισὶν ἐμφυσηθῇ πταρμικῷ τινὶ ἐνσκευαζομένῳ τῷ αὐτοῦ ἰατρῷ, Μωσεῖ τινὶ τοὔνομα, διακόνῳ τῆς Ἀντιοχέων ἐκκλησίας· ὃν ἤδη δωρεαῖς ἦν πεπεικὼς δριμύτατον κατα-D σκευάσαι φάρμακον, μετὰ τοῦ καὶ ναρκῶδες εἶναι σφόδρα. καὶ δὴ πεισθεὶς ὁ αὐτὸς Ἰσέβιν Μούσε τῷ Ἀβδελλᾷ, καίπερ ἀσφαλιζόμενος τοῦ συμφαγεῖν αὐτῷ διὰ τὴν ἐπιβουλήν, ἐδέξατο διάρινον. καὶ πληρωθεὶς περὶ τὴν κεφαλὴν πάσας τὰς αἰσθήσεις μετὰ τῶν ἡγεμονικῶν ἐνεργειῶν στερηθείς, ἄφωνος προὔκειτο. προσκαλεσάμενος δὲ τοὺς ἡγεμόνας καὶ προὔχοντας τοῦ γένους ὁ ἀδελφός, ἔφη· τί ὑμῖν δοκεῖ, περὶ τοῦ

3. ἐξῆλθον A. 6. τὸν Ἰσέβιν Μούσε A, τὸν Ἰσσειβιμουσὲ a, τὸν Ἰσσέβιν Μοῦσε f, τὸν Ἰσεΐβιμουσαὶ vulg. 8. αὐτὸν ante ὁρῶν add. ex A. 10. σκευαζομ. A. 14. Ἰσὲ] ἰζὲ A, εἰσὶ vulg., εἶξε coni. Goar. sed recte habet nominis forma omisso patris nomine βὶν Μουσὲ h. l. filius Mose. 16. διὰ ῥινῶν A f, διάρινον vulg. τὰ περὶ τὴν A. πάσας τε τὰς A. 19. ὁ Ἀβδελλᾶς coni. Goar. in mg.

haec imperator, discendi cupidus, ait, quaestionem proposui, apud te secretum hoc nulli revelandum permaneat.

A.C. 756 Hoc anno Turci in Caspias portas et Iberiam irruptionem secundam fecerunt, pugnaque cum Arabibus conserta, ex utraque parte cecidere non pauci. porro Abdellas Iseibi Musae, in quem, ut superius enarratum est, imperandi sors tertio ordine devolvebatur, principatu hac arte defraudavit. cum enim eum hemicranico ac vertiginoso capitis dolore laborare videret, ipsum sanatum iri persuasit, si in nares eius insufflaretur medicamentum sternutamenta movens, confectum a quodam suo medico, Moyse nomine, Antiochenae ecclesiae diacono, quem iam ante ipse Abdellas muneribus corruperat, ut nimirum medicamentum violentum simul ac soporiferum praepararet. is facile persuasus, morem Abdellae gerit, ac licet ab insidiis cavens a conviviis quoque cum eo ineundis sibi temperandum putaret, hausit tamen naribus medicamentum. confestim vero capitis gravedine laborans ac sensibus occupatis turbatus, rationis etiam functionibus et principis partis ductu privatur, et exanimis iacebat. Abdellas sub-

δεξιὰς ἔδωκαν τῷ υἱῷ τοῦ αὐτοῦ Ἀβδελλᾶ, Μον
ἐπικληθέντι Μαδί· τὸν δὲ Ἰσὲ ἀναίσθητον μετη
καδε. τοῦτον δὲ μετὰ τρίτην ἡμέραν ἀναλαβόμενο
γίαις ἐπιπλείστοις παρεμυθήσατο, ταλάντοις χρυσι
ὕβριν ἀνταμειψάμενος.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἐπέστειλεν Παγανὸς ὁ κύριος
ρίας πρὸς τὸν βασιλέα, αἰτούμενος συνοψισθῆναι α
λαβὼν λόγον, ἐξῆλθε πρὸς αὐτὸν μετὰ τῶν Βοϊλάδα
καὶ καθεσθέντος τοῦ βασιλέως, καὶ τοῦ Σαβίνου σ
μένου καὶ αὐτοῦ, ἐδέξατο αὐτούς. καὶ ὠνείδισεν τὴ
αὐτῶν καὶ τὸ κατὰ Σαβίνου μῖσος, καὶ ἐποίησαν
εἰρήνην. καὶ ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς λάθρα εἰς Β
ἐπίασεν τὸν Σέβερον ἄρχοντα Σκλαβουνῶν τὸν πο
ἐν τῇ Θρᾴκῃ ποιήσαντα. κατεσχέθη δὲ καὶ Χριστ
Χριστιανῶν μαγαρίτης, καὶ πρῶτος τῶν Σκαμάρων,
μούλῳ τοῦ ἁγίου Θωμᾶ χειροκοπήσαντες καὶ ποδοκο
ἤνεγκαν τοὺς ἰατρούς, καὶ τοῦτον ἀνέτεμον ζῶντα
ἕως τοῦ θώρακος πρὸς τὸ κατανοῆσαι τὴν τοῦ ἀνθρ

2. Μουὰμ A. 3. Ἰσὲ A, Ἰσαὶ vulg. ἀναίσθητον
θητον vulg. 7. ἀπέστ. A. 11. καὶ αὐτοῦ] αὐτῷ A
δισεν A, ὠνειδίσατο vulg. 14. Σκλαβουνῶν A, Σ
vulg. 18. fort. πρὸς τοὺς ἰατρούς. ἀπὸ ἥβης
καταν. τὴν om. A.

inde ducibus et generis proceribus convocatis, ipse ceu fr
sententiam rogat. quid vobis de futuro rege vestro videtur
communibus suffragiis repudiato, Monam, cognomento Madi
filio, dextras et fidem dederunt, Isae autem sensibus orbatu
retulerunt, eundemque tertium post diem reparatis sensibu
restituta bene valentem multis excusationum modis Abdel
contendit, et illatam iniuriam talentis auri centum compen
Eodem etiam anno Paganus Bulgarorum dominus, mis
peratorem legatis, ad colloquium et mutuum cum eo consp
nire postulavit, et accepta fide, ipse cum suis Boiladis et o
ad imperatorem se contulit. imperator autem sede sua rec
bino ipsi pariter assidente, advenientes excepit. tum rel
quod in Sabinum conceperant, odio exprobrato, simulat
cum eis composuit. missis porro latenter in Bulgariam mil
verum Sclavinum optimatem multorum pridem in Thraci
auctorem in potestatem recepit. comprehensus est etiam
apostata fidei conspurcator, et inter praedones dictos Scam
signanus, qui in portus S. Thomae mole praecisis manibus
accitis medicis commissus est, et a pube ad thoracem ab ei

Cρίαν ἕως Τούνζας. καὶ βαλὼν πῦρ εἰς τὰς αὐλὰς ἃς εὗρεν, μετὰ φόβου ὑπέστρεψεν, μηδὲν γενναῖον ποιήσας.

A.M.6257 Τούτῳ τῷ ἔτει τῇ κʹ τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς ἰνδικτιῶνος δʹ ἐμμανὴς γενόμενος ὁ δυσσεβὴς καὶ ἀνόσιος βασιλεὺς κατὰ παντὸς φοβουμένου τὸν θεόν, Στέφανον τὸν νέον πρωτομάρτυρα συρθῆναι προσέταξεν ἔγκλειστον ὄντα εἰς τὸν ἅγιον Αὐξέντιον εἰς τὸ πλησίον ὄρος τοῦ Δαματρύ· ὃν λαβόντες οἱ D τῆς ἀπαιδευσίας αὐτοῦ μετέχοντες ἐχθροὶ καὶ ὁμόφρονες αὐτῷ γεγονότες, σχολάριοί τε καὶ τῶν λοιπῶν ταγμάτων, καλωδίῳ δήσαντες αὐτοῦ τὸν πόδα, εἷλκον αὐτὸν ἀπὸ τοῦ πραιτωρίου ἕως τῶν Πελαγίου, ἔνθα καὶ διασπάσαντες, ἔρριψαν τὰ τίμια αὐτοῦ λείψανα ἐν τῷ τῶν βιοθανάτων λάκκῳ, ὡς πολλοὺς νουθετοῦντα πρὸς τὸν μονήρη βίον, καὶ καταφρονεῖν πείθοντα τῶν βασιλικῶν ἀξιωμάτων καὶ χρημάτων. αἰδέσιμος γὰρ ὁ ἀνὴρ πᾶσιν ὑπῆρχεν, διὰ τὸ περὶ ἑξήκοντα χρόνους αὐτὸν ποιῆσαι ἐν τῇ ἐγκλείστρᾳ, καὶ ἀρεταῖς πολλαῖς διαλάμπειν. πολλῶν τε ἀρχόντων καὶ στρατιωτῶν διαβληθέντων προσκυνεῖν εἰκόνας διαφόροις τιμωρίαις καὶ

4. ἕως τὸ Βύζας A f. 7. ἐκμανὴς A. 18. πᾶσιν add. ex A. περὶ add. ex A.

conspiciendae humani corporis compositioni novum exhibuit spectaculum, ac demum in ignem coniectus est. postmodum imperator urbe inexpectato egressus, clusuràs custodia destitutas ob fraudulentae pacis speciem reperiens, in Bulgariam Tunzas usque penetravit. tum igne caulis et tuguriis forte repertis subiecto, nulla re praeclare gesta, sed subito metu correptus Cpolim remeavit.

A.C.757 Hoc anno mensis Novembris die vigesimo, indictione quarta, impius et irreligiosus imperator adversus omnem, qui dei timorem prae se ferret, furiis invectus, Stephanum iuniorem protomartyrem inclusum ad sanctum Auxentium (is locus est ad montem Damatry vicinum) ad supplicium trahi iussit. eum itaque pedem unum rudente alligatum, quod plerosque ad monasticam vitam esset hortatus, et aulae dignitates divitiasque contemnere suasisset, a praetorio usque ad Pelagii monumenta, scholarii caeterorumque ordinum milites, imo potius hostes, qui Constantini erroris, sensus, et imperitiae participes fuerant effecti, tractum laceraverunt, et venerandas eius reliquias membratim concisas in violenta morte sublatorum foveam proiecerunt. vir sane cunctis pretio fuit et honori, qui annos sexaginta in clausura exegit, et virtutibus innumeris claruit. procerum autem et

ὑβριζομένους ὑπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ. ὁμοίως καὶ τῇ κε τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἤχθησαν ἐπὶ ἱπποδρομίας ἐπίσημοι ἄρχοντες ἐννεακαίδεκα καὶ ἐπόμπευσαν, ὡς κατὰ τοῦ βασιλέως πονηρὰ βουλευσάμενοι, συκοφαντηθέντες οὐκ ἐν ἀληθείᾳ, ἀλλὰ φθονῶν αὐτοῖς διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς εὐειδεῖς καὶ ῥωμαλέους καὶ παρὰ πάντων ἐπαινουμένους· τινὰς δὲ αὐτῶν καὶ δι' εὐλά-
D βειαν καὶ ὡς εἰς τὸν προρρηθέντα ἔγκλειστον ἀπερχομένους, καὶ τὰ πάθη αὐτοῦ θριαμβεύοντας, [οὓς καὶ] ἀπέκτεινεν, ὧν εἰσὶν οἱ πρωτεύοντες· α' Κωνσταντῖνος πατρίκιος καὶ λογοθέτης τοῦ δρόμου γενόμενος, ὃν ἐπωνόμασεν Ποδοπάγουρον, β' ὁ τούτου ἀδελφὸς Στρατήγιος πατρίκιος καὶ δομέστικος τῶν ἐξκουβιτόρων, γ' Ἀντίοχός τε τοῦ δρόμου γεγονὼς λογοθέτης καὶ στρατηγὸς Σικελίας, δ' Δαβὶδ σπαθάριος κατὰ τὸν Βησὴρ καὶ κόμης τοῦ Ὀψικίου, ε' Θεοφύλακτος ὁ Ἰκονιάτης πρωτοσπαθάριος καὶ στρατηγὸς τῆς Θρᾴκης, ς' Χριστοφόρος ὁ
P. 369 κατὰ τὸν πατρίκιον Ἱμέριον σπαθάριος, ζ' Κωνσταντῖνος σπαθάριος καὶ βασιλικὸς πρωτοστράτωρ, ὁ υἱὸς τοῦ πατρικίου Βαρδάνους, η' Θεοφύλακτος κανδιδάτος ὁ κατὰ τὸν

5. οὐκ add. ex A. 6. ῥωμαλέους] Ῥωμαίους A f, ῥωμαλέστους a, ῥωμαλαίους vulg. 9. οὓς καὶ — — — πρωτεύοντες α' om. A, οὓς καὶ delendum videtur. 12. στρατηγὸς σπαθάριος A.

simo primo monasticum habitum et institutum publice traduxit in circo, et contemnendum oculis omnium exposuit. monachorum etenim singulos muliere manu apprehensa circi spatium obire, atque ita totius spectantis populi sputis et ludibriis permissos obambulare praecepit. mensis pariter eiusdem die vigesimo quinto ex spectatissimis proceribus novemdecim numero in circum ducti ignominiosa pompa circumacti sunt, quasi mala consilia in imperatorem iniissent, quae quidem mera calumnia erat, cum re vera imperator vultus elegantiam et corporis robur, veras affectus et laudis illecebras, ipsis invideret. at enim in eorum nonnullos etiam eorum pietate, quod apud praefatum inclusum frequentius convenissent, ac eius in tormentis tolerantiam ac triumphos encomiis celebrassent, exasperatus saeviit, et mortis reos egit, inter quos insignes sunt isti: primus Constantinus patricius et publici cursus quondam logotheta, quem Podopagurum cognominavit, secundus eius frater Strategius patricius et excubitorum domesticus, tertius Antiochus, qui cursus etiam logothetae et Siciliae ducis munus gessit, quartus David spatharius ad Beser missus et Opsicii comes, quintus Theophylactus Iconiensis protospatharius et Thraciae dux, sextus Christophorus Himerio patricio spatharius assignatus, septimus Constantinus spatharius et imperatorius proto-

ρισεν ἐν τῇ Ἱερείᾳ, καὶ πάλιν ἐν τῇ Πριγκίπῳ.

A.M. 6258 Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Νικήτα ἔτος α'.

D Τούτῳ τῷ ἔτει Ἀβδελλᾶς Ἰβιναλὶ τέθνηκεν, πτωθέντος ἐπ' αὐτὸν τοῦ πύργου, ἐν ᾧ ἐφρουρεῖτο· ὁ δὲ Ἀβδελλᾶς
V. 294 ἀμηρεύων πολλὰ κακὰ τοῖς ὑπὸ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ Χριστιανοῖς ἐνεδείξατο. τοὺς γὰρ σταυροὺς τῶν ἐκκλησιῶν ἀφεῖλεν, καὶ παννυχεύειν ἐκώλυσεν καὶ μανθάνειν τὰ ἑαυτῶν γράμματα. οἱ δὲ λεγόμενοι παρ' αὐτοῖς Ἀρουρῖται, ὃ ἑρμηνεύεται ζηλωταί, κατὰ τὴν Παλμυρηνὴν ἐπανέστησαν ἔρημον. ἀλλ' ἐκείνων μὲν ἡ κακία πρὸς τὰς τοῦ θεοῦ ἐκκλησίας ὡς ἀπίστων προφανής. ὁ δὲ Χριστιανῶν βασιλεύων ἀφάτοις θεοῦ κρίμασιν ἴσως, ὡς τοῦ Ἰσραὴλ ὁ μανιώδης Ἀχαάβ, πολλῷ χείρονα τῆς τῶν Ἀράβων μανίας τοῖς ὑπὸ τὴν βασιλείαν
P. 370 αὐτοῦ ὀρθοδόξοις ἐπισκόποις καὶ μοναχοῖς τε καὶ λαϊκοῖς, ἄρχουσί τε καὶ ἀρχομένοις ἐπεδείξατο, πανταχοῦ μὲν τὰς πρεσβείας τῆς ἁγίας παρθένου καὶ θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων ἐγγράφως ὡς ἀνωφελεῖς καὶ ἀγράφως ἀποκηρύττων, δι' ὧν ἡμῖν πηγάζει πᾶσα βοήθεια, καὶ τὰ ἅγια λείψανα αὐτῶν κατορύττων, καὶ ἀφανῆ ποιῶν, εἴ πού τινος ἐπισήμου ἠκούετο,

1. ἐβούλλωσεν A, ἐβούλλοσιν f, ἐβούλωσεν vulg. 5. αὐτὸν A, αὐτῷ vulg. 9. λεγόμενοι add. ex A. 11. ἀπίστων A, ἀπιστῶν vulg. 15. καὶ add. ex A. 20. ἐπισήμου A, ἁγίου vulg.

archales aedes regio sigillo obsignarent, ipsum patriarcham primum Hieriam, tum in Principum insulam exulem deportari sanxit.

A.C. 758 Cpoleos episcopi Nicetae annus primus.

Hoc anno Abdellas Ibinali turre, in qua custodiebatur, corruente extinctus est. porro Abdellas ameratum gerens Christianis imperio subiectis multa mala intulit. crucibus enim ecclesiarum fastigio superpositis deponi iussis, nocturnos conventus celebrare, et litteras doceri prohibuit. Aruritae porro, intellige zelotas, seditionem ad Palmyrenum desertum inter eos excitarunt. et illorum quidem, ceu a fide alienorum, in dei ecclesias odium manifestum. imperatoris vero secreto dei iudicio Christianis praepositi, furentis quondam apud Israelitas Achab omnino similis insaniae, Arabes longe superans rabies crudeliora in orthodoxos episcopos, monachos et populares, necnon in optimates ac inferiores sibi subditos exercuit supplicia. preces ad sanctam virginem dei genitricem et omnes sanctos tum scriptis tum mente conceptas, ex quibus auxilium omne nobis scaturit, tanquam inutiles, ex omni loco eliminavit, sanctorum quoque reliquias ad animarum corporumque curandam salutem repositas, et pro

μετὰ χρόνους κβ' τῆς τοῦ παρανόμου τελευτῆς σὺν τοῖς εὐσε-
βεστάτοις βασιλεῦσι καὶ Ταρασίῳ τῷ ἁγιωτάτῳ πατριάρχῃ
D ἡμεῖς ἐθεασάμεθα, καὶ σὺν αὐτοῖς κατησπασάμεθα, ὡς ἀνάξιοι,
μεγάλης ἀξιωθέντες χάριτος. τῇ δὲ ἑκκαιδεκάτῃ τοῦ Νοεμ-
βρίου μηνὸς τῆς αὐτῆς πέμπτης ἰνδικτιῶνος ψήφῳ τοῦ βασι-
λέως χειροτονεῖται Νικήτας ὁ ἀπὸ Σκλάβων εὐνοῦχος ἀθέ-
σμως πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐγένετο ἀβροχία,
ὥστε μηδὲ δρόσον πεσεῖν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἐξέλιπε παν-
τελῶς τὸ ὕδωρ ἐκ τῆς πόλεως. καὶ ἤργησαν τά τε δοχεῖα
καὶ τὰ λουτρά, οὐ μὴν δὲ καὶ τὰ πηγαῖα νάματα τὰ ἀεν-
P. 371 νάως ῥέοντα πρότερον· τοῦτο ἰδὼν ὁ βασιλεὺς ἤρξατο ἀνα-
καινίζειν τὸν Οὐαλεντινιανὸν ἀγωγὸν μέχρι Ἡρακλείου χρη-
V. 295 ματίσαντα, καὶ ὑπὸ τῶν Ἀράβων καταστραφέντα, ἐπιλεξάμε-
νος δὲ ἐκ διαφόρων τόπων τεχνίτας, ἤγαγεν ἀπὸ μὲν Ἀσίας
καὶ Πόντου οἰκοδόμους χιλίους καὶ χριστὰς διακοσίους· ἀπὸ
δὲ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν νησίων ὀστρακαρίους πεντακοσίους·
ἐξ αὐτῆς δὲ τῆς Θρᾴκης ὀπέρας πεντακισχιλίους καὶ κεραμο-

1. τούτων A, τούτου vulg. 4. Ταρασίῳ τῷ add. ex A. 5. ὡς ἄξιον A a. 6. τοῦ add. ex A. 8. ὁ ἀπὸ Σκλ. om. A. 12. οὐ μὴν δὲ A, οὐ μήν τε vulg. 14. τοῦ Οὐαλεντινιανοῦ A. 15. ἐπιλεξ. δὲ A, διαλεξάμ. vulg. 18. τῶν νησίων A f, νήσων vulg.

consecraverunt, cum arguendae Constantini unius impietati tum alterius in deum religionis demonstrandae monimentum. hoc porro mirandum et relatu dignum portentum a morte nefarii istius imperatoris circa annos duos et viginti una cum pientissimis imperatoribus et Tarasio, sanctissimo patriarcha, nos ipsi conspeximus, et quamvis indigni, ea tamen gratia a deo cumulati, illud venerati sumus. caeterum mensis Novembris die decimo sexto eiusdem quintae indictionis Nicetas, a Sclavis originem ducens eunuchus, praeter fas canonum Cpoleos patriarcha imperatoris suffragio consecratur. ea vero contigit imbris penuria, ut neque ros levis e caelo decideret, et, aqua Cpoli omnino deficiente, aquaeductus et balnea ex integro exaruerunt, cum prius aquarum scaturigines et fontes perpetuo fluxu currentes aeris siccitate constitissent. his visis imperator Valentiniani aquaeductum, qui cum usque ad Heraclii tempora perdurasset, tum ab Arabibus eversus fuerat, instaurare coepit: quamobrem electos ex variis locis artifices in unum collegit, ex Asia quidem et Ponto aedificatores mille, et laevigatores ducentos, e Graecia et adiacentibus insulis ostracarios quingentos, ex ipsa Thracia operarum millia quinque et figulos ducentos, proceresque, qui opus urgerent, praefecit,

τοῦ λαοῦ. καὶ καθ' ἕκαστον κεφάλαιον ἔπαιεν αὐτοῦ τὸ πρόσωπον ὁ ἀσηκρῆτις τοῦ πατριάρχου Νικήτου ἐν τῷ συνθρόνῳ καθεζομένου καὶ θεωροῦντος. μετὰ δὲ τοῦτο ἀναβιβάσαντες αὐτὸν ἐν τῷ ἄμβωνι καὶ στήσαντες ὄρθιον, ἔλαβεν Νικήτας τὸν χάρτην, καὶ ἀποστείλας ἐπισκόπους, καὶ λαβὼν τὸ ὠμοφόριον αὐτοῦ ἀνεθεμάτισεν αὐτόν, καὶ ἐπονομάσαντες Σκοτιόψιν ἐξέωσαν αὐτὸν ὀπισθοφανῶς τῆς ἐκκλησίας. τῆς δὲ ἑξῆς P. 372 ἡμέρᾳ ἱπποδρομίας οὔσης ἐψίλωσαν αὐτοῦ τὴν ὄψιν, καὶ ἐγύμνωσαν αὐτοῦ τὴν γενειάδα καὶ τὰς τῆς κεφαλῆς τρίχας καὶ τῶν ὀφρύων. καὶ ἐνδύσαντες αὐτὸν σηρικὸν καὶ ἀμανίκωτον κοντὸν ἐκάθισαν αὐτὸν ἐπὶ ὄνου σαγματωμένου ἐξανάστροφα κρατοῦντα τὴν οὐρὰν αὐτοῦ. καὶ ἐξήνεγκαν διὰ τοῦ διϊππίου εἰς τὸ ἱπποδρόμιον, τοῦ λαοῦ παντὸς καὶ τοῦ δήμου ἀνασκάπτοντος καὶ ἐμπτύοντος αὐτόν. ἔσυρε δὲ τὸν ὄνον Κωνσταντῖνος ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ ῥινοκοπημένος. ἐλθόντος δὲ αὐτοῦ ἐν τοῖς δήμοις, κατῆλθον καὶ ἐνέπτυσαν, καὶ κόνιν ἐπέρριπτον B ἐπ' αὐτόν. ἐνέγκαντες δὲ αὐτὸν εἰς τὸ στάμα, ἔρριψαν αὐτὸν ἐκ τοῦ ὄνου, καὶ ἐπάτησαν τὸν τράχηλον αὐτοῦ· καὶ καθίσαντες αὐτὸν ἀπέναντι τῶν δήμων, ἤκουεν παρ' αὐτῶν σκωπτικοὺς λόγους, ἕως τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἱππικοῦ. καὶ τῇ ιε

2. καθ' ἕκαστον A, καθ' ἓν vulg. ἔπαιεν A, ἔπαισεν vulg. 4. θεωροῦντος A, ὁρῶντος vulg. 5. αὐτὸν add. ex A. 12. κονδὸν A. 13. διὰ τοῦ ἱππίου A. 16. ὁ add. ex A.

in omnium auditu libellus ille publice recitabatur, et ad singula capita faciem eius asecretis percutiebat, patriarcha Niceta in throni consessu sedente ac omnia prospiciente. eo deinde in amboneu erecto, et recto in pedes constituto, libellum accipit Nicetas, mox episcopo ad eum misso, et anathemate in eum pronunciato, pallium sustulerunt, Scotiopsimque saepius vocitatum retrogrado passu ab ecclesia iusserunt excedere. sequenti vero luce ludis in circo celebratis, universam eius faciem depilantes, barbam, supercilia atque capillitium abrasere, et serico brevi et sine manicis vestimento indutum in asinum clitellis instructum, facie retro versa, adeo ut manibus caudam teneret, imposuere, atque per diippium in circum produxere, plebe universa ipsisque factionibus eum conviciis atque sputis prosequentibus. Constantinus vero eius nepos praecisis naribus deformis asinum trahebat. cum autem ad factionum locum devenit, tum omnes sputis eum denuo respergere et pulverem in eum proiicere. ad locum deinde quo consistunt equi adductum, asino praecipitem deturbarunt, eiusque demum collo pedibus conculcato, e factionum regione considentem sales, iocos, ludibria in se deblaterata, donec absolve-

καὶ λέγει αὐτῷ· τί λέγεις περὶ τῆς πίστεως ἡμ συνόδου ἧς ἐποιήσαμεν; ὁ δὲ ματαιωθεὶς τὰς φρένα ὅτι καλῶς καὶ πιστεύεις, καὶ τὴν σύνοδον πεποίηκ διὰ τούτου πάλιν ἐξευμενίσασθαι αὐτόν· οἱ δὲ εὐθυ κριθέντες εἶπον· ἡμεῖς τοῦτο ἠθέλομεν ἀκοῦσαι ἐ ροῦ σου στόματος. ἀπὸ δὲ τοῦ νῦν ἄπελθε εἰς καὶ εἰς τὸ ἀνάθεμα, καὶ οὕτω λαβὼν τὴν ἀπόφ φαλίσθη εἰς τὸ Κυνήγιον. καὶ τὴν μὲν κεφαλὴ τῶν ὤτων δήσαντες, ἐπὶ τρισὶν ἡμέραις ἐν τῷ Μ μασαν εἰς ἔνδειξιν τοῦ λαοῦ. τὸ δὲ σῶμα αὐτο καλωδίῳ τὸν πόδα μετὰ τῶν βιοθανάτων ἔρριψα καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀπαγ ριψαν. ὢ τῆς ἀλογίας καὶ ὠμότητος καὶ ἀσπλ ἀνημέρου θηρός. οὐκ ᾐδέσθη τὴν ἁγίαν κολυμβήθρα δύο γὰρ τέκνα αὐτοῦ ἐκ τῆς τρίτης γυναικὸς ἐν λαις αὐτοῦ δεξάμενος ἦν. πάντοτε οὖν θηριώδης καὶ ἀνήμερος ἦν. ἀπὸ δὲ τούτου τοῦ χρόνου πλ κατὰ τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν ἐχρήσατο. ἀποστείλας νεγκε Πέτρον τὸν ἀοίδιμον στυλίτην ἀπὸ πέτρ

1. πέμπει] ἀποστέλλει A. 2. καὶ δηλοῖ αὐτῷ A.
ἦν vulg. 11. εἰς ἔνδ. A, εἰς τὴν ἔνδ. vulg. 1
A, μετ' αὐτὰς τρεῖς vulg. 17. οὖν om. A.
τρας, καὶ μὴ A, τὸν μὴ vulg.

rentur ludi, coegerunt audire. ad haec mensis August quinto, missis ad eum patriciis, interrogat: quid de fi ea quam habuimus synodo sentis? is vero animi plane cio, optime, respondet, credis, et synodum recte celebr hoc pacto imperatorem rursus placare sperans. illi d citius subinferunt: hoc unum erat, quod ex impuro or volebamus. nunc itaque in tenebras et in malam horar que sententia in eum lata in Cynegio capite truncat porro caput auribus devinctum in Milio per continuos pulo spectandum suspendere, corpus autem rudente ad pe tractum cum morte violenta sublatorum cadaveribus proie riter caput post idem dierum trium spatium suspendio eodem deportavere. o feritatem, o crudelitatem et inhu belluae truculentiam. numquid sacrum lavacrum revereri rat homo perditus? duos quippe eius liberos ex tertia c inter ulnas patriarcha exceperat, verum ferinis moribus agi prorsus ferinae argumenta dedit. caeterum ab hoc ter vaesania in sanctas dei ecclesias ferebatur. misit enim

ῥιφῆναι, ἄλλους ἐν σάκκοις δεσμῶν, καὶ λίθους Προσαρτίζων, ἐν τῷ πελάγει ῥίπτεσθαι προσέταττεν, τυφλῶν, ῥινοκοπῶν, μάστιξι ξαίνων, καὶ πᾶν εἶδος κολάσεως κατὰ τῶν εὐσεβούντων ἐπινοῶν· καὶ ἐν μὲν τῇ πόλει δι' ἑαυτοῦ ταῦτα ἔδρα καὶ τῶν ὁμοφρόνων αὐτοῦ, Ἀντωνίου, φημί, πατρικίου
P. 373 καὶ δομεστίκου τῶν σχολῶν, καὶ Πέτρου μαγίστρου, καὶ τοῦ ἐκπαιδευθέντος ὑπ' αὐτοῦ λαοῦ τῶν ταγμάτων, ἐν δὲ τοῖς ἔξω θέμασιν διὰ τῶν προρρηθέντων στρατηγῶν. αὐτὸς δὲ κιθαρῳδίαις ἔχαιρεν καὶ συμποσιασμοῖς, αἰσχρολογίαις τε καὶ ὀρχησμοῖς ἐκπαιδεύων τοὺς περὶ αὐτόν. καὶ εἴπου τις συμπίπτων ἢ ἀλγῶν τὴν συνήθη Χριστιανοῖς ἀφῆκε φωνήν, τὸ Θεοτόκε βοήθει, ἢ παννυχεύων ἐφωράθη, ἢ ἐκκλησίαις προσεδρεύων, ἢ εὐλαβείᾳ συζῶν, ἢ μὴ ὅρκοις χρώμενος ἀφειδῶς, ὡς ἐχθρὸς τοῦ βασιλέως ἐκολάζετο, καὶ ἀμνημόνευτος
B ὠνομάζετο. μοναστήρια δὲ τὰ εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ τῶν σωζομένων καταφύγια οἴκους κοινοὺς καθίστα τῶν ὁμοφρόνων αὐτοῦ στρατιωτῶν. τὴν γοῦν Δαλμάτων πρώτιστον οὖσαν ἐν

3. λίθους A, λίθοις vulg. 4. τυφλῶν A, τυφλώνων vulg. 5. ξαίνων] ξέων vulg. 12. ὀρχησμοῖς A, ὀρχισμοῖς vulg. 13. ἀφῆκε A, ἀνῆκε vulg. 15. ἢ εὐλαβείᾳ — — — ἀφειδῶς add. ex A.

venerabilem columnicolam a petra exturbaret, eumque dogmatibus suis repugnantem vivum pedibus vinctum ac per medias urbis vias pertractum inter Pelagii cadavera proiici iussit, alios vero saccis inclusos lapidibusque degravatos in pelagi profundum demergi. oculorum orbitates, concisiones narium, flagrorum lacerationes, et omne suppliciorum genus adversus religiosos molitus est. et haec quidem in urbe ab imperatore agebantur, et a ceteris qui cum eo sentiebant, per Antonium dico patricium et scholarum domesticum, Petrum quoque magistrum et ordinum milites, qui ipsius impietatem animo penitus imbiberant, in exteris vero provinciis per duces supra nominatos eadem nefanda facinora perpetravit. interim ipse cytharoedorum concentibus et conviviis genialiter indulgens, turpiloquiis et saltationibus familiares exercebat. ac si nonnemo quandoque vel lapsus vel laesus usitatam Christianis vocem, o dei genitrix adiuva, emisisset, aut sacras vigilias ducere, aut ecclesias frequentare, aut caste vivere, aut iuramentis non immodice uti deprehensus fuisset, confestim maiestatis reus tormentis examinabatur, nec post letum nomen eius in ecclesiasticis precibus memorabatur. monasteria quoque, aedes illas sacras in dei gloriam et salvandorum refugia constructas, militum sententiae sua pravitate infectorum communes et profanas domos

ἔδωκεν, τὰ Καλλιστράτου τὰ λεγόμενα καὶ τὴν καὶ τὰ Μαξιμίνου, ἄλλους τε μοναστῶν ἱεροὺς παρθένων ἐκ βάθρων κατέλυσεν. τοὺς δὲ μοναχικὸ λαβέσθαι ἐπιτηδεύσαντας ἐκ τῶν ἐπισήμων ἐν στ τέλει, καὶ μάλιστα τοὺς ἐγγίζοντας αὐτῷ καὶ μύσ τας τῶν αὐτοῦ ἀσελγειῶν καὶ ἀρρητοποιῶν θανά βαλεν, ὑπονοούμενος τὴν ἐκ τῶν ἐξαγορεύσεων νην αὐτῷ αἰσχύνην· διά τοι τοῦτο καὶ Στρατήγ Ποδοπαγούρου ἀστεῖον ὄντα τῷ εἴδει προσλαβόμ γὰρ προσοικειοῦσθαι τοῖς τοιούτοις διὰ τὰς ἀκολα αἰσθόμενός τε αὐτὸν ἀηδῶς ἔχοντα πρὸς τὰς ἀθε δρομανίας αὐτοῦ, καὶ τῷ Μακαρίῳ τῷ ἐγκλείστῳ Αὐξεντίου ταύτας ἐξαγορεύοντα, σωτηρίας τε φάρ βάνοντα, ὡς ἐπίβουλον αὐτοῦ τοῦτον διαφημίσας, κλείστῳ, ὡς προλέλεκται, ἀνεῖλεν. ἐποίησε δὲ εὐθυνῆσ ἐν τῇ πόλει τῷ χρόνῳ τούτῳ. νέος γὰρ Μίδας γεν χρυσὸν ἀπεθησαύρισεν, καὶ τοὺς γεωργοὺς ἐγύμ διὰ τὴν τῶν φόρων ἀπαίτησιν ἠναγκάζοντο οἱ ἄνθ

1. τοῖς στρατιώταις om. A e f. 4. παρθένων e f, νας vulg. 6. καὶ μάλιστα A, μάλιστα καὶ vulg. ἀρρητοποιϊῶν. 8. ἐκ add. ex A. 11. προσοικε προσεικειοῦσαι vulg.

fieri declaravit. ac monasterium quidem Dalmatarum, cc omnium Byzantii celeberrimum, militibus diversorium assi quoque sacra aedificia, qualia Callistrati, Dii et Maximini insignia laudantur, et alias monachorum religiosas aedes e sedes a fundamentis evertit. quos autem vel arte militari tes vel dignitate conspicuos, maxime prius sibi necessarios, num eius secretarumque turpitudinum conscios et mystas, vitae studiosos eam prosequi comperisset, certa morte damn quam ex eorum confessionibus sibi pudorem incussum iri quare Strategium Podopaguri filium, ob decoram vultus fo prius acceptum (in huiusmodi etenim ex libidinis petulant rapiebatur) insanientem illam venerem et nefarios adolesce cubitus averso animo ferentem cum persensisset, et Mac Auxentii incluso flagitia illa pro Christiana exomologesi exp quae ad salutem ducerent accepisse remedia nosset, tanquam rium conspirasset, cum incluso, prout superius enarratum, dixit. caeterum effecit, ut omnis generis annona suis tem urbe abundaret. novus enim Midas effectus, auri nimirum simus, divitias coacervavit immensas, agricolas summis labor cuit, et ex tributorum conferendorum necessitate fruges a d

κήτας ὁ ψευδώνυμος πατριάρχης τὰς ἐν τῷ πατριαρχείῳ εἰκόνας τοῦ μικροῦ σεκρέτου διὰ μουσαίου οὔσας ἔξεσεν, καὶ τοῦ μεγάλου σεκρέτου τῆς τροπικῆς ἐξ ὑλογραφίας οὔσης κατήνεγκεν, καὶ τῶν λοιπῶν εἰκόνων τὰ πρόσωπα ἔχρισεν, καὶ ἐν τῷ Ἀβραμιαίῳ δὲ ὁμοίως πεποίηκεν.

A.M. 6260 Τούτῳ τῷ ἔτει ἔστεψεν ὁ βασιλεὺς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ
P. 374 Εὐδοκίαν ὁ τρίγαμος τρίτην οὖσαν αὐγοῦσταν ἐν τῷ τριβουναλίῳ τῶν ιθ' ἀκουβίτων τῇ πρώτῃ τοῦ Ἀπριλλίου μηνός, ἰνδικτιῶνος ζ, ἡμέρα σαββάτου, καὶ τοὺς ἐξ αὐτῆς δύο υἱοὺς αὐτοῦ Χριστοφόρον καὶ Νικηφόρον τῇ ἐπαύριον, ἥτις ἦν δευτέρα τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς ἡμέρα κυριακὴ τοῦ ἁγίου πάσχα, προεβάλετο καίσαρας, ἐν τῷ αὐτῷ τριβουναλίῳ τοῦ πατριάρχου ποιήσαντος τὴν εὐχήν, καὶ τοῦ βασιλέως ἐπιθέντος αὐτοῖς τάς τε χλαίνας καὶ τὰ καισαρίκια περικεφάλαια· ὡσαύτως
B καὶ τὸν Νικήταν τὸν ἔσχατον ἀδελφὸν αὐτῶν ποιήσας νωβελίσσιμον, ἐπέθηκεν αὐτῷ χλαῖναν χρυσῆν καὶ τὸν στέφανον. καὶ οὕτως προῆλθον οἱ βασιλεῖς ῥίπτοντες ὑπατείαν τριμίσια καὶ σημίσια, καὶ νομίσματα καινούργια ἕως τῆς μεγάλης ἐκκλησίας.

3. διὰ μουσαίου — — σεκρέτου om. A f. 12. ἡμέρα κυριακή A, ἡμέρᾳ κυριακῇ vulg. 15. τάς τε χλ. A, τὰς χλ. vulg. 16. ποιησάμενος a. 19. σημίσια] ἡμίσια A a f, σιμίσια vulg.

liter concessas et in convictum repositas vili pretio homines cogebat distrahere. eodem etiam anno Nicetas falso nomine patriarcha imagines in patriarchalis aedis minore secreto opere tesselato depictas erasit, magni quoque secreti ambitum imaginibus ligneis dimidiata eminentia effictis ornatum deposuit, et reliquarum omnium imaginum facies alio colore perunxit, idemque prorsus in Abramiaeo praestitit.

A.C. 760 Hoc anno imperator trium uxorum vir Eudociam tertiam coniugem Aprilis mensis die primo, indictione septima, die sabbati in undeviginti accubitorum tribunalio corona imposita augustam renunciavit. sequenti vero luce, quae Aprilis secunda fuit, dies nimirum dominica sancti paschatis, liberos duos ex ea susceptos Christophorum et Nicephorum in eodem tribunalio, patriarcha sacras preces obeunte, caesares declaravit, et subinde chlamides et caesarum stemmata capitibus imposuit. Nicetae pariter postremo eorum fratri in nobilissimum promoto chlamidem auro textam et coronam contulit. atque ita imperatores prodeuntes munera, trimisia nimirum, hemisia et nummos recenter cusos per iter ad magnam usque ecclesiam in populum sparsere.

τετάρτην Ἀρμενίαν καὶ ἐσκύλευσαν αὐτήν. τελευτᾷ δὲ Σαυλὰχ καὶ μετεποιήθη Γερμανίκεια εἰς Παλαιστίνην. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει μιμησάμενος ὁ Λαχανοδράκων τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ πάντα μοναχὸν καὶ μοναστρίαν τοὺς ὑπὸ τὸ θέμα τῶν Θρακησίων ὄντας συνῆξεν εἰς Ἔφεσον, καὶ ἐξαγαγὼν αὐτοὺς εἰς πεδίον λεγόμενον Τζουκανιστήριον ἔφη πρὸς αὐτούς, ὅτι ὁ μὲν βουλόμενος τῷ βασιλεῖ πειθαρχεῖν καὶ ἡμῖν ἐνδυσάσθω στολὴν λευκήν, καὶ λαβέτω γυναῖκα τῇ ὥρᾳ ταύτῃ, οἱ δὲ τοῦτο μὴ ποιοῦντες τυφλούμενοι εἰς Κύπρον ἐξορισθήσονται. καὶ ἅμα τῷ λόγῳ τὸ ἔργον ἐτελέσθη, καὶ πολλοὶ μάρτυρες ἐν
B ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐνεδείχθησαν· πολλοὶ δὲ καὶ λειποτακτήσαντες ἀπώλοντο, οὓς καὶ ᾠκειοῦτο ὁ Δράκων. τῇ δὲ αὐτῇ ἰνδικτιῶνι θ', Ἰανουαρίῳ μηνὶ ιδ', ἐτέχθη Λέοντι τῷ βασιλεῖ καὶ Εἰρήνῃ υἱός, καὶ ὠνομάσθη Κωνσταντῖνος, ζῶντος ἔτι Κωνσταντίνου τοῦ πάππου αὐτοῦ.

A.M. 6263 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐπεστράτευσεν Βανάκας τὴν Ῥωμανίαν, καὶ κατελθὼν ἀπὸ Ἰσαυρίας εἰς τὸ κάστρον Συκῆς παρεκάθισεν αὐτῷ. ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ἔγραψεν πρὸς Μιχαὴλ τὸν
C στρατηγὸν τῶν ἀνατολικῶν, καὶ πρὸς Βάνην τὸν τῶν Βουκελ-

2. ἐσκύλευσαν A, ἐκύκλωσαν vulg. Σάλεχ A. 5. ὑπὸ τὸ θέμα A, ὑπὸ τῶν θεμάτων vulg. 8. ὁ μὲν βουλόμενος A, ὁ βουλ. μὲν vulg. 12. πολλοὶ δὲ καὶ A, πολλοὶ δὲ vulg. 13. ᾠκειοῦτο A, οἰκ. vulg. 19. αὐτὸ A. 20. Βάνην A e f, Μάνην vulg.

captivorum turbam secum avexit. Romani vero quartam Armeniam aggressi provinciam totam circumierunt. Saulach porro defuncto, Germanicia in Palaestinam translata est. hoc eodem anno Lachanodracon magistrum imitatus monachos et Moniales omnes Thracensium themati subiectos Ephesum advocavit, iisdemque in planitiem Tzucanisterium vocatam eductis, ait, qui imperatori mihique morem gerere studet, candida veste induatur, hacque ipsa hora uxorem accipiat, qui parere detrectaverit, oculis privatus in Cyprum deportator exul. dicto citius opus ipsum perfectum est, et martyrii coronam die illo plurimi retulerunt, sed et multi ordinis sui desertores perierunt, quibus Draco familiariter usus est. eadem indictione nona mensis Ianuarii die decimo quarto Leoni et Irenae imperatoribus natus est filius, qui Constantino eius avo inter vivos adhuc agente etiam Constantinus appellatus est.

A.C. 763 Hoc anno Banacas expeditione in Romaniam suscepta, ab Isauria in Syces castrum digressus, illud obsedit. huius rei nuncio accepto, imperator illico litteras ad Michaelem orientalium, ad Banem Bucellariorum, et ad Bardanem Armeniacorum duces dedit, qui occurren-

ἐλθόντες ἐκράτησαν τὴν ἔξοδον αὐτῶν κλεισοῦραν βατον πάνυ. ὁ δὲ στόλος τῶν Κιβυρραιωτῶν μετὰ Πετρωνᾶ πρωτοσπαθαρίου καὶ στρατηγοῦ μησεν ἐν τῷ λιμένι τοῦ κάστρου. ὁ δὲ Βανάκι ἀπογνοὺς ἑαυτοῦ, παραθαρρύνει καὶ προθυμοποιεῖ τοῦ, καὶ ἀνελθὼν πρὸς τὰ καβαλλαρικὰ θέματα, καὶ τρέπει αὐτούς, καὶ ἀποκτείνας πολλοὺς κα τεύσας πάντα τὰ περίχωρα ἐκεῖνα, ὑπέστρεψεν μ πολλῶν.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ὁ τῶν Θρακησίων στρατηγ ὁ Λαχανοδράκων ἀποστείλας Λέοντα τὸν νόθον ἐπιλεγόμενον Κουλούκην, καὶ Λέοντα ἀπὸ ἀββάδω τζοδάκτυλον, ἔπρασεν ὅλα τὰ μοναστήρια ἀνδρῷά ναικεῖα, καὶ πάντα τὰ ἱερὰ σκεύη καὶ βιβλία καὶ ὅσα ἦν εἰς ὑπόστασιν αὐτῶν· καὶ τὰς τούτων τιμ μισεν τῷ βασιλεῖ. ὅσα δὲ εὗρεν μοναχικὰ καὶ πα βλία, πυρὶ κατέκαυσεν. καὶ εἴ που λείψανον ἅγιον ἔχων εἰς φυλακτήριον, καὶ τοῦτο τῷ πυρὶ παρέδωκε ἔχοντα αὐτό, ὡς ἀσεβοῦντα, ἐκόλαζεν. καὶ πολλοὺ

1. στρατηγὸν add. ex A. 4. Πέτρωνος A. 6 αὐτοῦ vulg. 12. ἀποστείλας, quod ante v. στρατη tur, transposui cum A. τὸν νοτάριον αὐτοῦ A. τὰ μ. A. ἀνδρῷά A, ἀνδρεῖά vulg. 18. ἁγίοι τὸν δὲ ἔχ. A. 20. τῶν μοναχῶν om. A f.

tes, hostis exitum, qui clusurae aggressu difficilis erat, oc Cibyrrhaeotarum vero classis cum Petro duce et protospatl veniens ad castri portum applicuit. Banacas id ubi vid successu desperans, tamen confirmatis erectisque suorum ani stria themata aggressus, ululatum et clamorem ad bellum manisque fusis et plurima ex parte ferro prostratis, vast et captivitate per vicina quaeque loca inducta, diversis s stus in patriam remeavit.

Hoc eodem anno Michael Lachanodraco Thracensium filio spurio, cui Culuces nomen, et altero Leone exabbate, c Cutzodactylo, missis, omnia tam hominum, quam foeminar steria cum sacris vasis, libris, gregibus, atque universis eo tatibus venumdedit, collectamque inde pecuniam imperator sit. cuncta vero monachorum et sanctorum patrum ope igne consumpsit. ac si vel ibi quispiam reliquias in ph gerere deprehensus fuit, eas raptas flammis eadem ration et eum qui gestasset tanquam impietatis reum tormentis e ac monachorum quidem plurimos verberibus, alios gladio

P. 376 μοναχῶν διὰ μαστίγων ἀνήλωσεν· ἔστι δὲ οὓς διὰ ξίφους, ἀναριθμήτους δὲ ἐτύφλωσεν. καὶ τῶν μὲν τὰς ὑπήνας κηρελαίῳ ἀλείφων, ὑφῆπτε πῦρ, καὶ οὕτω τά τε πρόσωπα αὐτῶν
V. 299 καὶ τὰς κεφαλὰς κατέκαιεν· τοὺς δὲ μετὰ πολλὰς βασάνους ταῖς ἐξορίαις ἐξέπεμπεν. καὶ τέλος οὐκ εἴασεν εἰς ὅλον τὸ ὑπ' αὐτὸν θέμα ἕνα ἄνθρωπον μοναδικὸν περιβεβλημένον σχῆμα. ὃ καὶ μαθὼν ὁ μισάγαθος βασιλεὺς ἔγραψεν αὐτῷ εὐχαριστίας λέγων, ὅτι εὗρόν σε ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιεῖς πάντα τὰ θελήματά μου. τοῦτον οὖν μιμησάμενοι καὶ οἱ
B λοιποὶ τὰ ὅμοια διέπραττον.

A.M. 6264 Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπέστειλεν ὁ Ἀβδελλᾶς εἰς Ἀφρικὴν τὸν Μουαλάβιτον μετὰ πολλοῦ στρατοῦ, καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἀλφαδὰλ Βαρινὰρ εἰς Ῥωμανίαν, καὶ ἔλαβεν αἰχμαλώτους πεντακοσίους. οἱ δὲ Μοψουεστεῖς συναντηθέντες αὐτῷ καὶ πολεμήσαντες, ἀπέκτειναν ἐκ τῶν Ἀράβων χιλίους. ὁ δὲ Ἀβδελλᾶς ἀπελθὼν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ἐπενήστευσε, καὶ ἐπέτρεψε γραφῆναι τοὺς Χριστιανοὺς καὶ τοὺς Ἑβραίους εἰς τὰς χεῖρας. καὶ πολλοὶ τῶν Χριστιανῶν διὰ θαλάσσης ἔφυγον εἰς Ῥωμανίαν. ἐκρατήθη δὲ ὁ Κούρικος Σέργιος ἔξωθεν Συκῆς, καὶ
C ὁ Λαχέρφαβος Σέργιος εἰς Κύπρον ἐκ προσώπου ὢν τῶν ἐκεῖσε.

1. ἔστι δὲ οὓς] οὓς δὲ A, ἔτι δὲ οὓς vulg. 2. ὑπήνας A, ὑπήνεις vulg. 3. ὑφῆπτε A, ὑφεὶς τε vulg. 5. παρέπεμπεν A. 8. ἄνδρα om. A. 10. διέπραττον A, διεπράττοντο vulg. 13. Βαδινὰρ A f. 14. οἱ δὲ Μοψ. A, οἱ Μεμψ. vulg. 15. ἐκ τῶν Ἀ. A, ἐξ Ἀ. vulg. 20. Λαχέρβαφος A, Σέργιος om. A.

innumeris oculos effodit. nonnullis barbam unguento ex cera et oleo confecto illinebat, immissoque in eam igne, tam faciem quam ipsum miserorum caput comburebat, alios pluribus tormentis excruciatos in exilium expulit. denique hominem ne quidem unum in tota sua praefectura monachi habitu indutum reliquit. quod cum rescivisset boni et aequi osor imperator, per litteras ei gratias egit, his verbis: iuxta placitum meum facientem te comperi, qui in omnibus voluntati meae satisfacis. quare caeteri eum imitati in eadem scelera proruperunt.

A. C. 764 Hoc anno Abdellas Mualabitum cum numeroso exercitu in Africam misit, et Alphadal Barinar, in Romanorum fines incursione facta, captivos quingentos abduxit. huic Mopsuestenses obviam facti consertis manibus Arabes mille occiderunt. Abdellas Hierosolymam profectus ieiunium celebravit, Christianosque et Hebraeos manus inscriptas gerere compulit. quare multi ex Christianis in Romanam ditionem mari confugere. porro Curicus Sergius extra Sycen et Lacherphabus Sergius apud Cyprum, qui imperatoris vices illic implebat, capti sunt.

στανττῖνος στόλον χελανδίων δισχιλίων κατὰ Βουλγα εἰσελθὼν καὶ αὐτὸς εἰς τὰ Ῥούσια χελάνδια ἀπεκί τὸ ἐλθεῖν εἰς τὸν Δανούβιον ποταμόν, καταλιπὼν τῶν καβαλλαρικῶν θεμάτων στρατηγοὺς ἔξω τῶν κλ εἴ πως δυνηθῶσιν Βουλγάρων εἰς αὐτὸν ἀσχολουμέν θεῖν εἰς Βουλγαρίαν. ἐλθόντος δὲ αὐτοῦ ἕως τῆς ἐδειλίασεν, καὶ ἐμελέτα ὑποστρέψαι. ἰδόντες δὲ γαροι καὶ δειλιάσαντες ἀπέστειλαν Βοϊλᾶν καὶ αἰτούμενοι εἰρήνην γενέσθαι. οὓς ἰδὼν ὁ βασιλεὺς χαρῆς γενόμενος, ἐποίησεν εἰρήνην· καὶ ὤμοσαν μήτε Βουλγάρους εἰσελθεῖν κατὰ Ῥωμανίας, μήτε λέα ἐπιτηδεῦσαι εἰσελθεῖν εἰς Βουλγαρίαν. καὶ ἐπο γραφα ἐπὶ τούτῳ πρὸς ἀλλήλους. καὶ ὑποστρέψας λεὺς εἰσῆλθεν ἐν τῇ πόλει, ταξάτους ἀφεὶς ἐκ πά θεμάτων καὶ εἰς κάστρα ἅπερ ἔκτισεν. τῷ δὲ Ὀ μηνὶ τῆς αὐτῆς ιβ' ἰνδικτιῶνος ἐδέξατο μανδάτον ὁ ἀπὸ Βουλγαρίας ἐκ τῶν κρυπτῶν φίλων αὐτοῦ, ὅτι λει ὁ κύρις Βουλγαρίας ιβ' χιλιάδας λαὸν καὶ Βοϊλ αἰχμαλωτεῦσαι τὴν Βερζητίαν καὶ μεταστῆσαι αι

3. εἰσελθὼν A, ἀπελθὼν vulg. 4. ἐλθεῖν A, εἰσελ
6. εἰς αὐτὸν om. A. 12. Βούλγαροι ἐξελθεῖν A.
ex A. 16. ἅπερ A, ἃ vulg. 17. τῆς αὐτῆς ιβ' A
19. Βοϊλᾶν εἰς τὸ A, Βοϊλάδας πρὸς τὸ vulg.

Hoc anno mense Maio indictione duodecima Constan sem chelandiorum bis millium in Bulgariam instruxit, ips Russorum chelandia in Danubium aditum sibi paraturus mo clusuras autem equestrium ordinum duces reliquit, ut Bulg repellendo occupatis, ipsi in provinciam, si liceret, peneti ubi Barnam advenit, metu correptus, iam de reditu cogi adverso Bulgari eius adventu cognito terrore acti Boïlam et ab imperatore pacis conditiones accepturos misit. iis visis oppido gaudens pacem composuit, quam etiam datis ad ii ramentis firmaverunt, Bulgaros nimirum ab infestanda Roma imperatorem vero ab impetenda bello Bulgaria vicissim al conditiones istas scripto mandatas mutuo sibi tradiderunt. pedem referens, ex omnibus thematibus ad tutanda castr se erecta praesidio relictis militibus urbem ingressus e mense Octobri indictione undecima nuncium a Bulgaria a amicis acceperat, Bulgariae domnium duodecim millia militu lam expedire, ad Berzetiae incolas captivos abigendos, eosq gariam transferendos. is ne agnosceretur bellum in Bulgar

χρισιάριοι τοῦ Κυροῦ Βουλγαρίας, καὶ ἔτι τούτων ὄντων ἐν
τῇ πόλει, ἐσχηματίσατο κατὰ Ἀράβων κινεῖν· καὶ ἐπέρασε
τὰ φλάμουρα καὶ ἡ ὑπηρεσία. καὶ ἀπολύσας τοὺς ἀποκρι-
σιαρίους, καὶ μαθὼν διὰ κατασκόπων τὴν ἔξοδον αὐτῶν, ἀπά-
ρας τὸν στρατὸν ἐν σπουδῇ ἀπεκίνησεν. καὶ ἐπισωρεύσας
τοὺς ταξάτους τῶν θεμάτων καὶ τοὺς Θρακησιανούς, καὶ ἑνώ-
σας τοῖς τάγμασι τοὺς ὀπτιμάτους, ἐποίησεν αὐτοὺς π' χι-
λιάδας. καὶ εἰσελθὼν ἐν τόπῳ λεγομένῳ τὰ Λιθοσώρια, ἐπέ-
B πεσεν αὐτοῖς ἀπερισαλπίγκτως, καὶ τρέψας αὐτούς, ἐποίησε
νῖκος μέγα. καὶ μετὰ πολλῶν λαφύρων καὶ αἰχμαλώτων
ὑπέστρεψεν, θριαμβεύσας ἐν τῇ πόλει, καὶ ἐμπράκτως εἰσελ-
V. 300 θών, τὸν πόλεμον τοῦτον ἐπωνόμασεν εὐγενῆ, ὡς μηδενὸς αὐ-
τῷ ἀντιστάντος, μηδὲ σφαγῆς ἢ ἐκχύσεως Χριστιανῶν αἱμάτων
γενομένης.

A.M. 6266 Τούτῳ τῷ ἔτει εἰσῆλθον κεφαλαὶ σπ' ἀπὸ Ἀφρικῆς, καὶ
ἐπόμπευσαν ἐν Συρίᾳ. ὁ δὲ βασιλεὺς ὡς λύσας τὴν πρὸς τοὺς
C Βουλγάρους εἰρήνην ἐξώπλισε πάλιν στόλον πολύν. καὶ εἰσα-
γαγὼν εἰς αὐτὸν καβαλλαρικὸν χιλιάδας ιβ', ἀπέλυσεν τοὺς
στρατηγοὺς τῶν πλωΐμων πάντας σὺν αὐτῷ. αὐτὸς δὲ φο-

7. ἀπεκίν. A, ἐπεκ. vulg. 9. π' χιλ. A a f, ιγ' χιλ. vulg. 11. ἐπ' αὐτοὺς A. 12. πολλῶν add. ex A a f. 18. τὴν πρ. τ. Β. εἰρήνην A, πρ. τοὺς Β. vulg. 20. fort. καβαλλαρικῶν s. χιλιάδων. 21. πλωϊμάτων A e.

ad eum quippe accesserant Bulgarorum apocrisiarii et adhuc moram agebant in urbe, se contra Arabes expediri simulavit: quare in Asiam vexilla et bellicum omnem apparatum transmisit. porro dimissis apocrisiariis, de eorum reditu per exploratores certior redditus, moto exercitu iter cum festinatione arripuit. tum vero thematum militibus, qui per praesidia dispersi erant, una cum Thracesianis accitis, una etiam cum ordinibus collectis ex optimatis, exercitum ad hominum octoginta millia conflavit, ac per locum, qui Lithosoria dicitur, irrumpens, citra tubae sonitum impetum in hostes fecit, iisque in fugam versis, insignem retulit victoriam, partaque spoliorum et captivorum vi rediit, et solemni stipatus obsequio urbem ingressus, triumphum egit, bellumque istud nobile vocavit, quod nemo scilicet sibi restitisset, nec ulla caedis aut Christiani sanguinis effusio edita esset.

A.C. 766 Hoc anno ducenta et octoginta capita ex Africa in Syriam delata ad pompae triumphalis instar publice traducta sunt. imperator autem violati ad Bulgaros foederis conscius copiosam classem iterato praeparavit. impositisque in eam equitum millibus duodecim duces navigiorum universos, quos in comitatu habuit, ante se praemisit, ipse

ἀσβέστῳ παρεδόθην, τήν τε ἁγίαν παρθένον καὶ θεοτόκον ὑμνεῖσθαι ἐξαιτῶν ὁ ἄσπονδος αὐτῆς ἐχθρός. ἐβασίλευσε δὲ αὐτοκράτωρ μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τελευτὴν ἔτη λδ', μῆνας β', ἡμέρας κς'. καὶ οὕτως κατέλυσε τὸν βίον αἵμασι πολλοῖς Χρι- B στιανῶν μεμολυσμένος, καὶ δαιμόνων ἐπικλήσεσι καὶ θυσίαις, διωγμοῖς τε τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν καὶ τῆς ὀρθῆς τε καὶ ἀμωμήτου πίστεως, ἔτι τε μοναχῶν ἀναιρέσεσι καὶ κοινώσει μοναστηρίων, καὶ παντοίοις ὑπερακμάσας κακοῖς οὐχ ἧττον Διοκλητιανοῦ καὶ τῶν πάλαι τυράννων. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ μηνὶ θνήσκει ὁ Ἀβδελλᾶς ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγός. οὗτοι οἱ δύο δεινότατοι θῆρες χρονίως καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ τὸ ἀνθρώπινον φῦλον κατανεμόμενοι τεθνήκασι θεοῦ προνοίᾳ. καὶ κρατοῦσι Λέων καὶ Μαδὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ ὁ τῶν C Λογγιβάρδων ῥὴξ Θεόδοτος ἐν τῇ βασιλευούσῃ ἐληλυθὼς πόλει, τῷ βασιλεῖ προσέφυγεν.

A.M. 6268 Ῥωμαίων βασιλέως Λέοντος, Ἀράβων ἀρχηγοῦ Μαδὶ ἔτος α'.

V.301 Τούτῳ τῷ ἔτει ἀποστείλας Μαδὶ τὸν Ἀβασβαλῆ κατὰ Ῥωμανίας μετὰ δυνάμεως πολλῆς, ἤνοιξεν τὸ σπήλαιον τὸ D ἐπιλεγόμενον Καῦσιν ἀπὸ καπνοῦ, καὶ λαβὼν τοὺς ἐν αὐτῷ

2. ἀσπόνδως A. 13. καὶ Μαδὶ A, καὶ ὁ Μ. vulg. 14. βασιλίδι A. 18. ἀποστέλλει A e. τὸν Βασβαλὶ A.

decima quarta, nave conscensa, ad castellum Strongylum devectus infelicem in navigio mortem obiit vociferans ac dicens: etiam vivus igni nusquam extinguendo addictus sum. sanctam postmodum virginem et dei genitricem hymnis et laudibus celebrari, qui vixerat hostis eius infensissimus, postulavit. solus post patris obitum imperavit annos triginta quatuor, menses duos, dies viginti sex, atque ita vitam finiit homo Christianorum caedibus, daemonum invocationibus et sacrificiis, sanctarum ecclesiarum et rectae inculpataeque fidei persecutionibus, ad haec quoque monachorum nece, et monasteriorum profanatione in quinatissimus, omnibusque sceleribus vel supra Diocletianum caeterosque tyrannos furore praeter opinionem omnem insaniens. eodem etiam mense Abdellas Arabum dux extinctus est. istae duae ferae crudelissimae cum diu simul genus humanum dilaniassent, quae dei providentia fuit, ambae simul sublatae sunt, in quorum locum Leo et Madi eorum filii rerum summam administravere. hoc etiam anno Longobardorum rex Theodotus in urbem imperatricem veniens ad imperatorem confugit.

A.C. 768 Imperatoris Romani Leonis, Arabum ducis Madis annus primus.

Hoc anno Madi, Abasbale cum numeroso exercitu in Romaniam misso, speluncam Causim a fumo nominatam aperuit, et captivis, qui in ea detinebantur, secum abductis reversus est. imperator porro Leo

αἰχμαλώτους ὑπέστρεψεν. ὁ δὲ βασιλεὺς Λέων ἤρξα
σθαι εἰς τὰ καταλειφθέντα αὐτῷ ὑπὸ τοῦ πατρὸς
καὶ ἐξευμενίσατο τὸν λαόν, καὶ τοὺς ἐν τῇ πόλει·
εὐσεβὴς εἶναι πρὸς ὀλίγον χρόνον, καὶ φίλος τῆς
καὶ τῶν μοναχῶν. ὅθεν καὶ μητροπολίτας ἐκ τῶν
ἐν τοῖς πρωτίστοις θρόνοις προεβάλετο, στρατεύματά
σεν κατὰ θέμα πολλά, καὶ τάγματα ἐπηύξησεν· κιν
οἱ τῶν θεμάτων ἄρχοντες εἰσῆλθον πάντες σὺν πολ
λαοῦ αἰτούμενοι Κωνσταντῖνον τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς
ὁ δέ, ὡς ἔθος τοῖς βασιλεῦσιν, ἀντεδήλου αὐτοῖς, ὁ
μου μονογενής μοί ἐστιν, καὶ φοβοῦμαι τοῦτο ποι
πως συμβῇ μοι τὸ ἀνθρώπινον, καὶ αὐτοῦ νηπίου
νατώσητε αὐτόν, καὶ ἄλλον προβάλλησθε. οἱ δὲ μ
ὡμολόγουν πληροφορεῖν αὐτόν, μὴ βασιλευθῆναι
υἱοῦ αὐτοῦ, εἰ καὶ θανεῖν αὐτὸν θελήσῃ ὁ θεός.
ἀπὸ τῆς κυριακῆς τῶν Βαΐων ἕως τῆς μεγάλης πέμ
λαοῦ ἐνοχλοῦντος, καὶ ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ σωρευομ
αἰτουμένων, τῇ ἁγίᾳ παρασκευῇ ἐκέλευσεν ὀμόσαι αι
ὤμοσεν πᾶς ὁ λαὸς εἰς τὰ τίμια καὶ ζωοποιὰ ξύλα,

3. τοὺς ἐν τῷ τέλει c. 6. πρωτείοις A. πρ
προεβάλλ. vulg. 7. κινηθέντες δὲ A, ὅθεν κινηθ. vι
προβάλλησθε A, προβάλλεσθε vulg. 14. ὡμολόγουν
16. τῆς Βαΐφόρου A f. τοῦ λ. ἐν. κ. om. A f.
ρευομένων καὶ αἰτουμένων A, σωρευόμενος κ. αἰτούμ

divitiis a patre sibi relictis liberalius utens, plebem omne
perium sparsam ac urbis cives earum profusione sibi demer
breve tempus religionem prae se tulit, et deiparae virgini
visus est, quare primariarum civitatum sedibus administran
batibus metropolitas elegit, copiasque per singula themat
conscripsit, et militares auxit ordines. eo beneficio themat
fecti devinctos se professi cum populi conserta plebe im
adeuntes, Constantinum eius filium imperatorem designari su
cibus contendebant. ille ex usitato imperatoribus quasi
mente obnitebatur: filius iste meus, aiebat, unicus mihi est, e
stulatis, exequi vereor, ne quod humanum est letum ingrui
adhuc aetate minimum e medio tollatis, et alium vobis princi
ficiatis. illi iusiurandis fidem faciunt, et imperatori testan
ab eius filio nullum ipsis imperaturum, etsi eum fato pra
iusserit. iis in postulatis a Palmarum dominica ad magn
quintam populo cum tumultu perseverante, et turmatim in
cto eadem instantius exigente, sancta passionis domini Par
fidem iuramento facerent, imperator praecepit. tum popu
et ex militari senatorioque ordine qui adfuerunt, gregar

ξασθαι βασιλέα ἐκτὸς Λέοντος καὶ Κωνσταντίνου καὶ τοῦ
σπέρματος αὐτῶν, καὶ ἐποίησαν ἔγγραφα καθὼς ὤμοσαν ἰδιόχει-
ρα αὐτῶν· καὶ τῇ ἐπαύριον, ἥ τις ἦν τὸ ἅγιον σάββατον, ἐξῆλθεν
ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ τριβουνάλιον τῶν ιθ' ἀκουβίτων, καὶ προε-
βάλετο νωβελίσσιμον Εὐδόκιμον τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. τὸν γὰρ
Ἄνθιμον ζῶν ὁ πατὴρ προεβάλετο. καὶ προῆλθεν ὁ βασιλεὺς
σὺν τοῖς δυσὶ καίσαρσι καὶ νωβελισσίμοις καὶ τῷ νέῳ Κων-
C σταντίνῳ εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, καὶ ὑπαλλάξας τὴν ἐν-
δυτήν, ὡς ἔθος ἐστὶ τοῖς βασιλεῦσι, ἐπανῆλθεν ἐν τῷ ἄμβωνι
σὺν τῷ υἱῷ αὐτοῦ καὶ τῷ πατριάρχῃ. καὶ εἰσελθὼν πᾶς ὁ
λαὸς ἀπέθεντο τὰ ἔγγραφα αὐτῶν ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ. ὁ δὲ
βασιλεὺς διελάλησεν οὕτως· ἰδού, ὦ ἀδελφοί, τὴν αἴτησιν
ὑμῶν πληρῶ, καὶ δωροῦμαι ὑμῖν τὸν υἱόν μου εἰς βασιλέα.
ἰδοὺ ἐκ τῆς ἐκκλησίας καὶ ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Χριστοῦ αὐτὸν
παραλαμβάνετε. οἱ δὲ μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἐβόησαν, λέγοντες·
ἀντιφώνησον ἡμᾶς, υἱὲ τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐκ τῆς χειρός σου πα-
ραλαμβάνομεν τὸν κύριν Κωνσταντῖνον εἰς βασιλέα τοῦ φυ-
λάττειν αὐτόν, καὶ ὑπεραποθνήσκειν αὐτοῦ. καὶ τῇ ἐπαύ-
D ριον, ἥτις ἦν ἡ μεγάλη κυριακὴ τοῦ πάσχα ιδ' ἰνδικτιῶνος,

4. ἐποίησαν — — αὐτῶν. καὶ add. ex A. 15. ὑμῶν om. A. 16. καὶ ἐκ τῆς A, καὶ τῆς vulg. 17. παραλαμβ. A, προσλ. vulg.

milites et turbae, necnon opificum et tabernariorum grex in vivifica et veneranda ligna iuraverunt, praeter Leonem, Constantinum et deductam ab eis sobolem se nullum unquam imperatorem suscepturos, quodque iuraverant, scripto confirmarunt. postera luce, quae fuit sancti sabbati, imperator in undeviginti accubitorum tribunalium profectus, Eudocimum fratrem suum nobilissimum renunciavit; Anthimum quippe pater ipse adhuc in vivis pari honore promoverat. cum utroque igitur caesare et nobilissimis duobus et iuniore Constantino imperatore profecto et, ut imperatoribus mos est, mutata veste, cum filio et patriarcha ipso in ambonem redeunte, populi universi ordines sponsiones suas scriptura consignatas in sacram mensam imposuerunt. imperator autem ad eos haec verba fecit: videtis, fratres, ut petitionem vestram impleam, et filium meum in imperatorem vobis concedam. videtis ab ecclesia et a Christi manu vos eum excipere. illi vocibus in altum sublatis, esto fideiussor, inquiunt, fili dei, ut e manu tua dominum Constantinum in imperatorem, eum incolumem servaturi, et mortem eius gratia fortiter oppetituri, excipimus. alia rursus luce, qua magna paschatis dominica celebrabatur, decima quarta indictione, sub crepusculi horam imperator patriarcha comite in cir-

γεν Τέλερος ὁ τῶν Βουλγάρων κύριος εἰς τὸν βασιλέα· καὶ ἐποίησεν αὐτὸν πατρίκιον, ζεύξας αὐτῷ καὶ τὴν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Εἰρήνης ἐξαδέλφην. δεξάμενος δὲ αὐτὸν βαπτισθέντα ἐκ τῆς ἁγίας κολυμβήθρας, μεγάλως αὐτὸν ἐτίμησεν καὶ ἠγάπησεν.

A.M. 6270 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκάθισεν Οὐτθμᾶς εἰς τὸ Δάβεκον καὶ C ἐστασίασεν. Λέων δὲ ὁ βασιλεὺς ἀπέλυσεν τὰ στρατεύματα τῶν Ῥωμαίων, καὶ εἰσῆλθον ἐν Συρίᾳ χιλιάδες ρ', ὧν ἡγοῦντο Μιχαὴλ ὁ Λαχανοδράκων τῶν Θρακησίων, καὶ Ἀρτάβασδος Ἀρμένιος τῶν ἀνατολικῶν, καὶ Τατζάτης ὁ τῶν Βουκελλαρίων καὶ Καριστερότζης τῶν Ἀρμενιακῶν, καὶ Γρηγόριος ὁ τοῦ Μουζαλακίου τῶν Ὀψικιανῶν. καὶ ἐκύκλωσαν τὴν Γερμανίκειαν, καὶ ἦν ἐκεῖ Ἰσβααλὶ ὁ θεῖος τοῦ Μαδί, καὶ ἔλαβον πάσας τὰς καμήλους αὐτοῦ, καὶ ἤμελλον παραλαμβάνειν καὶ τὴν Γερμανίκειαν, εἰ μὴ διὰ δώρων ἔπεισεν τὸν Λαχανοδράκοντα ὁ Ἰσβααλί, καὶ ἀνεχώρησεν τοῦ κάστρου, καὶ ἐξῆλθεν εἰς πραῖδαν τῆς χώρας, καὶ αἰχμαλωτεύσας τοὺς αἱρετικοὺς D Ἰακωβίτας Σύρους πάλιν ὑπέστρεψεν ἐν τῷ κάστρῳ. καὶ πέμψας Οὐτθμᾶς στρατὸν ἐκ τοῦ Δεβέκου καὶ ἀμηράδας, ἐπο-

1. *Βάκα* A a f. 3. *Τελέγυρος* A, idem qui supra p. 693, 4. *Τζέριγος* nominabatur. 8. *Θουμάμας* A ubique. 9. *ἀπέστειλεν* A. 11. *τῶν Θρακησίων — — — Ἀρμενιακῶν* om. A. 14. *Μουσουλακίου* A. 15. *καὶ ἦν ἐκεῖ — — — — καὶ τὴν Γερμανίκειαν*: haec omnia addita sunt ex A.

A.C. 769 Hoc anno Uthmas Cacae filius in Romanam ditionem irruit, et captivis secum abductis, ad suos revertit. Telerus vero Bulgarorum dominus ad imperatorem profugit, a quo, locata in matrimonium coniugis suae Irenes consobrina, patricius creatur. eum sacro lavacro initiatum imperator suscepit, et summis honoribus cumulatum valde adamavit.

A.C. 770 Hoc anno Uthmas ad Dabecum consedit, et seditionem movit. imperatoris autem Leonis copiae ad hominum centum millia in Syriam irruperunt. duces extiterunt Thracensium Michael Lachanodraco, orientalium Artabasdus Armenius, Bucellariorum Tatzates, Armeniacorum Caristerotzes, Opsicianorum Muzalacii filius Gregorius. obsessam vero Germaniciam, ubi Isbaali Madiae avunculus inclusus erat, captis omnibus camelis, obtinuissent, nisi Lachanodraco Isbaali muneribus victus ea urbe ad regionem depraedandam, et captivos ex Iacobitis Syris haereticis abducendos vires convertisset, iisque peractis ad castrum

λέμησεν μετὰ τῶν Ῥωμαίων. καὶ ἔπεσον πέντε ἀμ
δύο χιλιάδες Ἄραβες, ὥς φασι, καὶ τῇ παρασκευ
ψαν. ἦσαν γὰρ εἰσελθόντες τῇ κυριακῇ. ὁ δὲ βασ
σας Μαϊουμᾶν ἐν Σοφιαναῖς ἐκάθισεν ἐπὶ σένζ
υἱοῦ αὐτοῦ. καὶ οὕτως ἐθριάμβευσαν οἱ στρατη
νίκια. ἐπέρασεν δὲ καὶ τοὺς αἱρετικοὺς Σύρους ἐν
καὶ κατῴκισεν αὐτοὺς ἐκεῖ.

Τούτῳ τῷ ἔτει θυμωθεὶς ὁ τῶν Ἀράβων ἀρ
πέμπει τὸν Ἀσὰν μετὰ δυνάμεως πολλῆς Μαυροφ
τῶν τῆς Συρίας καὶ τῆς Μεσοποταμίας, καὶ κα
τοῦ Δορυλαίου. ὁ δὲ βασιλεὺς διετάξατο τοῖς στ
πολεμῆσαι αὐτοὺς δημόσιον πόλεμον, ἀλλ' ἀσφαλ
κάστρα, καὶ λαὸν εἰσενεγκεῖν πρὸς παραφυλακὴν ι
λύσας καὶ ἄρχοντας μεγάλους κατὰ κάστρον, αὐτ
ραι ἀνὰ τριῶν χιλιάδων ἐπιλέκτους στρατιώτας, κ
λουθεῖν αὐτοῖς πρὸς τὸ μὴ σκορπίσαι τὰ κοῦρσα,
ειν πυρὶ τάς τε νομὰς τῶν ἀλόγων, καὶ εἴ που
δαπάνη. καθεσθέντων δὲ αὐτῶν ἐν τῷ Δορυλ
ἑπτακαίδεκα, καὶ λειφθέντων αὐτῶν τὰ πρὸς τ
ἐπτώχευσαν τὰ ἄλογα αὐτῶν· καὶ πολλὴ ἅλωσις

1. τῶν add. ex A. 6. ἐπέρασεν A, ἐπέρασαν vu
τῴκισεν A, κατῴκησεν vulg. 13. εἰς φυλακὴν a.
νετο A, γέγονεν vulg.

denuo obsidendum regressus est. Uthmas autem collec
cum copiis ameras praefecit, et in Romanos commisit.
ut ferunt, amerae quinque et militum duo millia perieru
xta regressi sunt; die quippe dominica urbem ingressi fu
rator vero Maiumam celebraturus in solio cum filio co
ita partae victoriae solemnia cum celebritate duces pe
ros demum haereticos in Thraciam transtulit, ibique
iussit.

Hoc anno Madi Arabum dux cladibus praeteritis ad
catus, cum expeditis Maurophororum, Syriae et Mesopo
Asanem mittit, et Dorylaeum usque arma intulit. por
ne copias omnes in aciem aperto Marte simul digladiatur
verum ut castris probe munitis milites in eorum praes
buerent, ducibus iniunxit. ad haec praefectorum praeci
exercitu segregatos militum selectorum tria millia tolle
obsessam urbem pergere iussit, ut hostes nimirum ad prae
quin dispergendos a tergo insequentes premerent, agros
rum pabula, ac si ullibi commeatus illis idoneus extar
currentes igne perderent. hostibus itaque ad Doryla
septemdecim obsidionem tenentibus, cuncta ad vitam ne

σχον, ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια.

A.M. 6272 *Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκόπου Παύλου ἔτος α΄.*

Τούτῳ τῷ ἔτει ἔρχεται Μαδὶ ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγὸς εἰς τὸ Δάβεκον μετὰ πολλῆς δυνάμεως καὶ ἐξοπλίσεως, καὶ ἀποστέλλει τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀαρὼν ἐπὶ τὴν Ῥωμανίαν, καὶ αὐτὸς ἐπιστρέφει ἐπὶ τὴν ἁγίαν πόλιν. καὶ πέμπει Μαχεσίαν, Ζηλωτὴν λεγόμενον, καὶ δίδει αὐτῷ ἐξουσίαν ἀποστατεῖν τοὺς δούλους τῶν Χριστιανῶν, καὶ ἐρημοῦν τὰς D *ἁγίας ἐκκλησίας· καὶ ἔρχεται ἕως Ἐμέσης, καὶ ἐπαγγέλλεται μὴ ἀναγκάζειν, εἰ μὴ τοὺς ἀπὸ ἀπίστων εἰς τὸ μαγαρίσαι, ἕως ἂν ἐφανερώθησαν οἱ Ἑβραῖοι καὶ Χριστιανοί. καὶ εὐθέως ἤρξατο ἀθέως βασανίζειν ὡς οὐδὲ Λυσίας καὶ Ἀγρικόλαός ποτε, καὶ πολλοὺς ἀπώλεσεν. γυναῖκες δὲ ἐνίκησαν αὐτοῦ τὴν μανίαν χάριτι Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ αὗται νουβίτισσαι, ἡ τοῦ ἀρχιδιακόνου Ἐμέσης, καὶ ἡ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἡσαΐου, πολλὰ βασανισθεῖσαι καὶ μὴ ὑπείξασαι τῇ ἀσεβείᾳ. ἀπὸ γὰρ χιλιάδος βουνεύρων λαβοῦσαι, καὶ ἄλλων πολλῶν κολαστηρίων πειραθεῖσαι, τὸν στέφανον τῆς νίκης*

1. *ὑποστρέψαντες* A f, *ὑποστρέφοντες* vulg. 3. *εἰς τὰ ἴδια*] *μηδὲν ἀνύσαντες* A. 8. *ὑποστρέφει* A. *Μουχεσίαν* A. 9. *δίδωσιν* A. 14. *ὡς* A, *οὓς* vulg. 17. *νουβητισσαι* A. 18. *αὐτοῦ*] *τοῦ* A. *ὑπάρξασαι* f. 20. *κολασθεῖσαι* a.

cere, et equi pabulorum penuriam pati: quare pars eorum maxima periit. pedem igitur referre coacti, Amorium per diem unum obsederunt, sed ut urbem moenibus, armis, annona, militumque manu munitam agnoverunt, in proprias domos reversi sunt.

A.C. 772 Cpoleos episcopi Pauli annus primus.

Hoc anno Madi Arabum cum ingentibus copiis et maximo belli apparatu Dabecum profectus, filium Aaronem in Romaniam expedivit, ipse vero in sanctam urbem remeavit. misitque Machesiam, Zelotem dictum, cum potestate Christianorum servos ad suum obsequium et religionem traducendi, et sanctas ecclesias devastandi. Emesam itaque se confert, et nemini Christianum cultum, ut deserat, nisi forte infidelium posteris se vim illaturum pollicitus, in Hebraeos demum et Christianos apertam persecutionem movit. extemplo igitur praeter ius omne pietatis et humanitatis coepit eos suppliciis exagitare, quibus Lysias vel Agricolaus quondam pepercissent, atque ita plurimis necem intulit. foeminae vero gratia Christi dei nostri eius insaniam superarunt. quaedam etenim virgines viris desponsatae, archidiaconi videlicet Emeseni et eius filii Esaiae natae, crudeliter excruciatae, non tamen impietatis violentiae cesserunt, quin immo nervorum bubulo-

παρὰ Χριστοῦ ἐκομίσαντο. ἔφθασε δὲ καὶ ἕως Δα πολλὰς ἐκκλησίας ἠρήμωσεν, μὴ προσέχων τῷ δ τοῖς Χριστιανοῖς ὑπὸ τῶν Ἀράβων. τῇ δὲ ἕκτῃ τ ρίου μηνὸς τῆς γ' ἰνδικτιῶνος ἡμέρᾳ κυριακῇ τῆς τέθνηκεν Νικήτας ὁ ἀπὸ Σκλάβων εὐνοῦχος πατρι σταντινουπόλεως. καὶ τῇ δευτέρᾳ κυριακῇ τῶν νηστ ὁ τίμιος ἀναγνώστης ὑπάρχων, Κύπριος τῷ γένει, λ ξει διαλάμπων, μετὰ πολλὴν παραίτησιν διὰ τὴν κρα σιν, βίᾳ πολλῇ, χειροτονεῖται πατριάρχης Κωνσταν τῇ δὲ μέσῃ ἑβδομάδι τῶν νηστειῶν ἐκρατήθη Ἰα τοσπαθάριος καὶ Παπίας καὶ Στρατήγιος καὶ κουβικουλάριος καὶ παρακοιμώμενος, Λέων τε κουβικουλάριοι· καὶ οὗτοι σὺν καὶ ἑτέροις εὐλαβ σιν, ὡς προσκυνοῦντες τὰς ἁγίας καὶ σεπτὰς εἰ ἀπογυμνώσας τὴν ἑαυτοῦ ἐγκεκρυμμένην κακίαν διώκτου υἱὸς τούτους ἀνηλεῶς δείρας τε καὶ κο τῆς μέσης δεδεμένους πομπεῦσαι ποιήσας, εἰς τὸ ἀπέκλεισεν, ἐν ᾧ καὶ ἀποθνήσκει ὁ προρρηθεὶς Θε λογητὴς γενόμενος, καὶ τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρ μενος· οἱ δὲ λοιποὶ πάντες μετὰ τὴν τούτου τε

2. προσχὼν A. 4. τῆς Τυρ. om. a. 11. Παπ
πίας vulg. 14. ἁγίας καὶ om. A. 17. μέση
σης τε δ. vulg. 18. ἐν ᾧ καὶ ἀπ. A, ἐν οἷς ἀ

rum plagis mille acceptis, toleratis quoque aliorum torr loribus, victoriae coronam a Christo retulerunt. porro l Damascum usque crudelitatem exercens processit, nec pe dam ab Arabibus data Christianis fide, plurimas eccle mensis autem Februarii die sexto eoque dominico ind die dominico quo ante quadragesimam ultima caseum c potestas, Nicetas genere Sclavus, eunuchus, Cpoleos pat extremum obiit. secunda vero ieiuniorum dominica Pau lis lector, Cyprius natione, doctrina et virtute praestan haeresim, quae tunc obtinebat, multum reluctaret, im passus, Cpoleos patriarcha instituitur. caeterum medi hebdomade Iacobus protospatharius et Papias, Strateg phanes cubicularius et accubitor, necnon Leo et Thoma quasi sanctas et venerandas imagines coluissent, cum viris comprehensi sunt. tum itaque Leo persecutoris fil publicum, quam huc usque delitescentem gestaverat imp verberibus inclementer caesos et tonsos, ac per media ignominia traductos in praetorium custodiendos coniecit, phanes, quem memoravimus, confessor effectus, obtent rona extinctus est. reliqui omnes post imperatoris obi

ὅλον τὸ θέρος, καὶ τῷ Σεπτεμβρίῳ μηνὶ παρέβαλεν αὐτὸ ὑπὸ λόγου. ἦν δὲ πέμψας τὸν Οὐτθμᾶν ἐπὶ Ἀσίαν μετὰ πεντήκοντα χιλιάδων, καὶ συναντήσας Μιχαὴλ ὁ Λαχανοδράκων κούρσῳ αὐτοῦ μικρῷ ἐπολέμησεν αὐτῷ, καὶ ἔκτεινεν τὸν ἀδελφὸν τοῦ Οὐτθμᾶν. τῇ δὲ ὀγδόῃ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς τῆς τετάρτης ἰνδικτιῶνος τέθνηκε Λέων υἱὸς Κωνσταντίνου τρόπῳ τοιῷδε. λιθομανὴς ὑπάρχων λίαν ἠράσθη τοῦ στέμματος τῆς
D μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ λαβὼν ἐφόρεσεν αὐτό. καὶ ἐξῆλθον ἄνθρακες ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ληφθεὶς σφοδρῷ πυρετῷ τέθνηκε βασιλεύσας παρὰ ἓξ μῆνας ἔτη πέντε.

A.M. 6273 Ῥωμαίων βασιλέως Κωνσταντίνου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Εἰρήνη ἡ εὐσεβεστάτη ἅμα τῷ υἱῷ αὐτῆς
P. 383 Κωνσταντίνῳ παραδόξως θεόθεν τὴν βασιλείαν ἐγχειρίζεται μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος δ', ὡς ἂν θαυμαστωθῇ ὁ θεὸς καὶ ἐν τούτῳ διὰ γυναικὸς χήρας καὶ παιδὸς ὀρφανοῦ μέλλων καθαίρειν τὴν ἄμετρον κατ' αὐτοῦ καὶ τῶν αὐτοῦ θεραπόντων δυσσέβειαν καὶ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν τυραννίδα τοῦ θεομάχου Κωνσταντίνου, ὡς πάλαι τοῦ διαβόλου τῇ ἀσθενείᾳ τῶν ἁλιέων καὶ ἀγραμμάτων. μετὰ δὲ τεσσαράκοντα ἡμέρας τοῦ

3. ὑπὸ λόγον A. 7. τοῦ A, αὐτοῦ vulg. 14. ἡ add. ex A.
16. θαυμαστωθῇ A, θαυματ. vulg. 17. χήρας om. A.

simi monachi evaserunt. demum Aaron in Armeniacorum thema ingressus castrum Semalvum per totam aestatem obsedit, et ipsum mense Septembri pactis initis in suam potestatem misit. prius autem Uthman cum quinquaginta millibus hominum Asiam bello oppressurum delegarat, cui Michael Lachanodraco levi acie ad praedandum idonea stipatus et obviam factus, praelio inito, fratrem ipsius Uthman interfecit. caeterum mensis Septembris die octavo quarta indictione Leo filius Constantini in hunc modum diem suum clausit. cum insana in gemmarum et pretiosos lapides arderet libidine, coronam in magna ecclesia appensam deperibat, eam acceptam capiti imposuit, ac confestim e capite ebullierunt carbunculi, febrique vehementi simul correptus imperii demptis mensibus sex anno quinto defunctus est.

A.C. 773 Romanorum imperatoris Constantini annus primus.

Hoc anno piissima Irene una cum filio Constantino praeter hominum opinionem, deo ita ordinante, imperium suscipit administrandum mense Septembri indictione quarta, ut mirandum dei opus eo clarius effulgeret, quo per mulierem viduam et puerum orphanum immanem adversum se et famulos suos Constantini rerum divinarum

ἀπείπαντο αὐτὸν οἱ Σικελοί. ἡ δὲ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ δείρασα καὶ κουρεύσασα σὺν τοῖς υἱοῖς τῷ πραιτωρίῳ παρέπεμψεν φυλάττεσθαι. τῷ δὲ Ἰουνίῳ μηνὶ ἀπέστειλεν πάντα τὰ περατικὰ θέματα εἰς τὰς κλεισούρας φυλάττειν καὶ ἐπιτηρεῖν τὴν ἔξοδον τῶν Ἀράβων, ἐπιστήσασα αὐτοῖς κεφαλὴν Ἰωάννην τὸν
D σακελλάριον εὐνοῦχον ὄντα καὶ οἰκειακὸν αὐτῆς. ὁ δὲ Μαδὶ ἀπέστειλεν Κεβὴρ μετὰ δυνάμεως πολλῆς, καὶ συναντῶσιν ἀλλήλοις ἐν τόπῳ λεγομένῳ Μήλῳ. καὶ κροτηθέντος πολέμου, ἡττῶνται οἱ Ἄραβες, καὶ κτείνονται ἐξ αὐτῶν πολλοί, καὶ ὑπέστρεψαν μετ' αἰσχύνης. ἤρξαντο δὲ οἱ εὐσεβεῖς παρρησιάζεσθαι, καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ πλατύνεσθαι, καὶ οἱ θέλοντες σωθῆναι ἀποτάσσεσθαι, καὶ ἡ δοξολογία τοῦ θεοῦ ὑψοῦσθαι, καὶ τὰ μοναστήρια ἀναρρύεσθαι, καὶ πᾶν ἀγαθὸν φανεροῦσθαι. ἐν γοῦν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐν τοῖς Μακροῖς τεί-
P. 384 χεσι τῆς Θρᾴκης ἄνθρωπός τις ὀρύττων εὗρεν λάρνακα, καὶ τοῦτον ἀποκαθάρας καὶ ἀποσκεπάσας, εὗρεν ἄνδρα κείμενον, καὶ γράμματα κεκολαμμένα ἐν τῷ λάρνακι περιέχοντα τάδε· Χριστὸς μέλλει γεννᾶσθαι ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου, καὶ πιστεύω εἰς αὐτόν. ἐπὶ δὲ Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης τῶν βασιλέων, ὦ ἥλιε, πάλιν με ὄψει.

2. υἱοῖς A, υἱοῖς αὐτοῦ vulg. 5. τὸν add. ex A. 8. Μέλῳ A. 11. καὶ οἱ θέλοντες — — — φανεροῦσθαι om. A e f. 20. ὄψει A, ὄψεις vulg.

caesarum mentem inclinantem accusatum, misso Theophilo spathario, quantocius rapi et ad se adduci iussit. sed cum Theophilus in provinciam appulisset, Siculi ducem ei tradere recusarunt. quare coniugem eius caesam et capite tonsam una cum filiis sub custodia detinendam in praetorium transmisit. porro Iunio mense clusuris custodiendis, et cohibendis Arabum excursibus copias omnes transfretanas expedivit, Ioanne sacellario eunucho proprio domestico eisdem in caput et praefectum assignato. ex adverso Madi militiam hostilem Ceber duce comparavit et instruxit. occurrunt itaque invicem oppositae sibi acies ad locum, cui nomen Melus, et inito certamine vincuntur Arabes, et plurimis eorum caesis, cum ignominia reversi sunt. tunc temporis deo quique devoti liberius eum colere, verbum dei propagari, qui salutem quaererent, haeresibus nuncium mittere, dei laudes efferri, asseri in libertatem monasteria, bonum omne denique reparari. sub hoc quoque tempus quidam ad Longos Thraciae muros fodiens tumulum offendit, quo terra et pulvere mundato atque recluso, virum intus iacentem litterasque urnae insculptas in hanc sententiam invenit: Christus ex Maria virgine nascetur, et credo in eum. sub Constantino et Irene, o sol, iterum me videbis.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἀπέστειλεν Εἰρήνη Κωνσταντῖνι ριον καὶ Μάμαλον πριμικήριον πρὸς Κάρουλον Φράγγων, ὅπως τὴν αὐτοῦ θυγατέρα, Ἐρυθρὼ νυμφεύσηται τῷ βασιλεῖ Κωνσταντίνῳ τῷ υἱῷ αὐτ νομένης συμφωνίας καὶ ὅρκων ἀναμεταξὺ ἀλλήλων Ἐλισσαῖον τὸν εὐνοῦχον καὶ νοτάριον πρὸς τὸ διδ τάτε τῶν Γραικῶν γράμματα καὶ τὴν γλῶσσαν, κ σαι αὐτὴν τὰ ἤθη τῆς Ῥωμαίων βασιλείας. ἐξο στόλον πολὺν καὶ λαὸν ἐπίλεκτον ἐκ τῶν θεμάτων, ιτας ἱκανοὺς προεβάλετο Θεόδωρον πατρίκιον καὶ ἄνδρα δραστήριον, καὶ ἀπέλυσεν ἐν Σικελίᾳ κατὰ δίου. πολλῶν δὲ πολέμων γεγονότων ἐνίκησαν οἱ δωρον. ἰδὼν δὲ Ἐλπίδιος καὶ φοβηθείς, λαβὼν χρήματα καὶ Νικηφόρον τὸν Δοῦκα ἐπέρασεν εἰς καὶ λαβὼν λόγον ἀπαθείας προσερρύη τοῖς Ἄραι ξάμενοι ὡς βασιλέα Ῥωμαίων κατεῖχον, στέψαντε μάτην, καὶ περιθέντες τζαγγίον καὶ στέφανον. τ τῶν Ῥωμαίων ἀσχολουμένου ἐν τούτοις, ἐξέρχει υἱὸς Μαδὶ μετὰ δυνάμεως καὶ ἐξοπλίσεως ὑπε ἀπό τε Μαυροφόρων καὶ πάσης τῆς Συρίας καὶ

1. Κωνστάην. τὸν Σακ. A. 2. τὸν πριμμ. — 7. τῶν γυναικῶν γρ. f. 9. ἐκ τ. θέμ. add. ex A. βάλετο A, προεβάλλ. vulg. 17. ὡς add. ex A.

Hoc anno Irene Constantinum sacellarium, et Mama rium ad Carolum Francorum regem delegavit, filiae eius mine filio suo Constantino coniugis petendae gratia. pa ventis et iureiurando ab utraque parte firmatis, Elisaeu et notarium, qui Graecorum litteras et linguam receptos perium Romanum mores eam edoceret, reliquit. impe classe ingenti comparata militumque selectorum et proce rum et in bello exercitatorum exercitu imposito, Theo cium virum, eunuchum quidem, sed in bellis agendis Siciliam adversus Elpidium misit. multis autem praelii commissis, integra tandem victoria in Theodori partes conspecto consternatus timore Elpidius, sublatis cum Nice quas habebat divitiis, secessit in Africam, et securitatis ad Arabes defecit; eum mox susceptum, imperii corona r calceamentis eiusdem dignitatis symbolo ornatum, et imp nunciatum, incassum apud se detinuerunt. exercitu Ro occupato, Aaron filius Madi expeditionem suscepit virib paratu maximam, copiis ex Maurophoris, universaque Sy tamia et deserto collectis: relictoque Bunuso, qui Naco

τὰ νῶτα αὐτοῦ. ἀπέστειλεν δὲ καὶ τὸν Βουρνιχὲ εἰς Ἀσίαν
D μετὰ τριάκοντα χιλιάδων, ὃς καὶ πολεμήσας τὸν Λαχανοδράκοντα σὺν τῷ θέματι τῶν Θρακησίων, ἐν τόπῳ λεγομένῳ Δαρηνῷ, καὶ αὐτῶν τριάκοντα χιλιάδων ὄντων δεκαπέντε χι-
V.306 λιάδες ἀπέκτεινεν. ἡ δὲ βασίλισσα πέμψασα Ἀντώνιον δομέστικον σὺν τοῖς τάγμασιν ἐκράτησε τὴν Βανῆν, καὶ ἀπέκλεισεν αὐτούς. προσέφυγεν δὲ αὐτοῖς Τατζάτιος ὁ τῶν Βουκελλαρίων στρατηγὸς μίσει τῷ πρὸς Σταυράκιον τὸν πατρίκιον καὶ λογοθέτην τοῦ δρόμου, τὸν εὐνοῦχον, πρωτεύοντα πάντων τῶν τηνικαῦτα ὄντων καὶ τὰ πάντα διοικοῦντα. καὶ δοὺς αὐτοῖς βουλήν, ᾐτήσαντο εἰρήνην. ἐξελθόντων δὲ ἐπὶ τοῦτο Σταυρακίου καὶ Πέτρου μαγίστρου καὶ Ἀντωνίου δομεστίκου, οὐκ ἠκρι-
P.385 βολόγησαν τὸν λόγον [λαβεῖν καὶ τέκνα τῶν πρωτευόντων]· ἀλλ' ἀσκόπως ἐξελθόντες ἐκρατήθησαν ὑπ' αὐτῶν καὶ ἐπεδήθησαν, καὶ ἐβιάσθησαν ἀμφότερα τὰ μέρη τοῦ ποιῆσαι εἰρήνην· καὶ ἐδωρήσαντο ἀλλήλοις ἥ τε Αὐγοῦστα καὶ ὁ Ἀαρὼν ξένια πολλά, στοιχήσαντες καὶ κατὰ καιρὸν τελεῖν αὐτοῖς· καὶ γενομένης εἰρήνης ἀνεχώρησαν ἀφέντες καὶ τὸ κάστρον

3. *Βουριχὲ* A. 7. *ἀπέκτεινεν* A, *ἀπέκτειναν* vulg. 9. *Τατζάτιος*, nomen add. ex A. 13. *ᾐτήσατο* A. 14. *ἠκριβολόγησαν τὸν λόγον* A, *ἠκροβολογήσαντο λόγον* vulg. 15. *λαβεῖν καὶ τ. τ. πρωτευόντων* om. A f. 18. *ἐδωρήσαντο* A, *ἐποιήσαντο* vulg. 20. *ἀφέντες* A, *ἀφῆσαν δὲ* vulg.

ret, seque a tergo tutaretur, Chrysopolim usque profectus est. praeterea Burniche cum hominum triginta millibus in Asiam misit, qui cum Lachanodracone et Thracensium themate ad locum, quem Darenum dicunt, manibus consertis, ex acie hominum millibus triginta composita, ad millia quindecim amisit. quare imperatrix Antonio domestico cum copiis misso Banem tenuit, ipsosque interclusit. dux porro Bucellariorum Tatzatius desertor fidei ad eos transiit, concepto nimirum odio adversus Stauracium patricium et publici cursus logothetam, eunuchum, qui tum inter omnes primas occupabat et rerum summam administrabat. tale vero suggessit consilium, ut pacem peterent. quamobrem in medium progressi Stauracius, Petrus magister et Antonius domesticus, non satis caute cum illis egerunt, ut aliorum fidem sibi obstringerent, et optimatum filios in obsides sibi dari providerent. temere itaque convenientes ab adversa parte retenti, vinculis compediti sunt, atque ita utrique pacem vi adacti composuerunt: cumque se mutuis muneribus Augusta et Aaron excepissent, id maxime pacti sunt, ut in annos singulos ipsis tributum solveret. pace

θρόνον, καὶ κατελθὼν ἐν τῇ μονῇ τοῦ Φλώρου, ἔλαβε τὸ μοναδικὸν σχῆμα, χωρὶς εἰδήσεως τῆς βασιλίσσης. μαθοῦσα δὲ τοῦτο ἡ βασίλισσα παραγίνεται πρὸς αὐτὸν σὺν τῷ υἱῷ λυπουμένη καὶ καταβοῶσα αὐτοῦ· ὅτι διὰ τί τοῦτο ἐποίησας; ὁ δὲ μετὰ θρήνων πολλῶν ἔφη πρὸς αὐτήν· εἴθε μηδὲ πρότερον ἐκάθισα ἐν τῷ τῆς ἱεροσύνης θρόνῳ τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ τυραννουμένης καὶ ἐσχισμένης οὔσης ἐκ τῶν λοιπῶν καθολικῶν θρόνων καὶ ἀναθεματιζομένης. ἡ δὲ προσκαλεσαμένη τούς τε πατρικίους καὶ τοὺς τῆς συγκλήτου λογάδας, P. 386 ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν ἀκοῦσαι τὰ παρ' αὐτοῦ λεγόμενα. ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἐὰν μὴ σύνοδος οἰκουμενικὴ γένηται, καὶ τὸ σφάλμα τὸ ὂν ἐν τῇ μέσῃ ὑμῶν διορθωθῇ, οὐκ ἔχετε σωτηρίαν. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· καὶ ἵνα τί, ὑπέγραψας ἐν τῷ V. 307 χειροτονεῖσθαί σε τοῦ μὴ προσκυνεῖν εἰκόνας; ὁ δὲ ἔφη· ὅτι διὰ τοῦτο θρηνῶ καὶ πρὸς τὴν μετάνοιαν κατέφυγον, δεόμενος τοῦ θεοῦ, ὅπως μὴ ὡς ἱερέα με κολάσῃ σιγήσαντα ἕως τοῦ νῦν, καὶ μὴ κηρύξαντα τὴν ἀλήθειαν τῷ φόβῳ τῆς μανίας ὑμῶν. ἐν τούτοις ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ καταλιπὼν θρῆνον πολὺν

4. βασιλίσσης A, βασιλείας vulg. 7. πρότερον A, ποταπὸν vulg. 9. καθολικῶν add. ex A. 11. τε add. ex A. 14. εἰς τὴν μέσην A. 19. τῷ φ. τ. μ. ὑ. om. f.

Paulus, vir religiosus et patriarcha sanctissimus, in morbum incidens throno nuncium remisit, et ad Flori monasterium se conferens, ibi imperatrice propositi eius inscia, monasticum habitum assumpsit. rei gestae notitiam ut habuit imperatrix, confestim eum cum filio convenit, ac querulis vocibus insectata, quid hoc, inquit, fecisti? ille lacrymis perfusus responsum ad eam dedit: utinam ecclesia dei tyrannice administrata et a reliquis thronis ea de causa rescissa dirisque et execrationibus devota, in sacerdotii throno Cpoleos nunquam ego sedissem. illa patricios et senatus spectatissimos quosque ad se primum accitos ad eum postmodum destinavit, quae ipse narraret ore proprio audituros. qui ad ipsos: nisi synodum, inquit, universalem coegeritis, et obtinentem apud vos correxeritis errorem, nulla vobis superest salus. responderunt ipsi: cur ergo patriarcha designatus inter ordinationis solemnia imagines te nunquam adoraturum subscripsisti? tum ille: haec, ait, lacrymarum mearum causa est; illud me ad poenitentiam amplexandam impulit, deum deprecantem, ne me velati pontificem hucusque mutum redditum, nec veritatem (solo insaniae vestrae metu detentum) palam enunciantem corripiat. inter has voces Paulus in pace obdormivit, magno de se tam imperatrici, quam cae-

τῇ τε βασιλείᾳ καὶ τοῖς εὐσεβέσιν ἀνθρώποις τῆ
σεβάσμιος γὰρ ἦν ὁ ἀνὴρ καὶ ἐλεήμων ὑπὲρ μέτρ
της αἰδοῦς ἄξιος, καὶ πίστιν πολλὴν ἐκέκτητο ἥ
καὶ ἡ βασιλεία πρὸς αὐτόν. ἔκ τοτε λοιπὸν ἤρξατο
καὶ ἀμφιβάλλεσθαι ὁ περὶ τῶν ἁγίων καὶ σεπτ
λόγος παρρησίᾳ ὑπὸ πάντων.

Ἀράβων ἀρχηγοῦ Μωσῆ, Κωνσταντινουπόλεως
Ταρασίου ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει συναγαγοῦσα ἡ βασίλισσα Εἰρήνη
λαὸν εἰς τὴν Μαγναῦραν ἔφη πρὸς αὐτούς· γινώσ
φοί, τί πεποίηκεν ὁ Παῦλος πατριάρχης· καὶ ε
οὐκ ἂν κατεδεξάμεθα τοῦτον ἀφεῖναι τὸν τῆς ἀρ
θρόνον, εἰ καὶ μοναδικὸν σχῆμα περιεβάλλετο.
τῷ θεῷ ἀρεστὸν ἦν, τοῦ βίου μετέστη, φροντίσωμ
που, ὅς τις δύναται ποιμᾶναι ἡμᾶς, καὶ τὴν ἐκκλ
θεοῦ ἐπιστηρίξαι λόγοις διδασκαλικοῖς. πάντες δὲ
εἶπον μὴ εἶναι ἄλλον, εἰ μὴ Ταράσιον τὸν ἀσηκρῆ
ἔφη πρὸς αὐτούς· καὶ ἡμεῖς τὸν αὐτὸν ψηφιζόμ
ἀπειθεῖ. καὶ εἰπάτω δι' ἣν αἰτίαν οὐ δέχεται τὴν ψ
βασιλείας καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ. ὁ δὲ ἀπελογήσατ

1. τε add. ex A. 2. καὶ ἐλ. — — αἰδοῦς om. A.
ἣ A, ἥ τε vulg. 5. ἀμφιβ. ὁ περὶ A, ἀμφ. [ὅπως]
12. ἀφεῖναι A, ἀφῆσαι vulg. 14. ἀνθρώπου A,
vulg. 15. ποιμᾶναι om. A f. 16. διδασκαλίας
τὸν add. ex A. 19. εἰπάτω A, εἴπῃ vulg.

teris in republica pietate conspicuis viris luctu relicto.
quippe vir extitit, et misericordiae operibus impendendis
ctus omnique omninō dignus reverentia, maximamque ei
imperatrix, tum respublica habebat. caeterum ab hoc temp
quia atque dissertationes de sacris imaginibus libere ab om
beri coeperunt.

Arabum ducis Mosis Cpoleos episcopi Tarasii annus pr

Hoc anno imperatrix Irene populum universum ad M
congregatum in hunc modum alloquuta est: quid patriarcha Pau
fratres, novistis. at si diutius vixisset, non eum sane mana
habitu indutum praesulatus thronum deserere permisissem
quoniam ita deo placitum fuit, ut vita decederet, nunc ho
ligentius perquiramus, qui nos pastorali cura regere, et ec
verborum doctrina confirmare valeat. una voce omnes, aliu
sio, qui tunc asecretis erat, se nescire responderunt. impera
ad populum: eundem patriarcham, inquit, decernimus, q
recusat. causam tamen, propter quam imperii populique s
tit electionem, ipse palam exponat. ille defensionem s

οἶδεν ἓν βάπτισμα, μίαν πίστιν, οὕτω καὶ συμφωνίαν μίαν ἐπὶ παντὸς πράγματος ἐκκλησιαστικοῦ. οὐδὲν γάρ ἐστιν ἀπόδεκτον καὶ εὐάρεστον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, ὡς τὸ ἑνωθῆναι
P. 388 ἡμᾶς καὶ γενέσθαι μίαν καθολικὴν ἐκκλησίαν, καθὰ καὶ ἐν τῷ συμβόλῳ τῆς εἰλικρινοῦς ἡμῶν πίστεως ὁμολογοῦμεν, καὶ αἰτοῦμεν, ἀδελφοί· οἶμαι δὲ καὶ ὑμεῖς, ἐπειδὴ γινώσκω τὸν φόβον τοῦ θεοῦ ἔχειν ὑμᾶς, παρὰ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ ὀρθοδόξων βασιλέων ἡμῶν σύνοδον οἰκουμενικὴν συναθροισθῆναι, ἵνα γενώμεθα οἱ τοῦ ἑνὸς θεοῦ ἕν, καὶ οἱ τῆς τριάδος ἡνωμένοι καὶ ὁμόψυχοι καὶ ὁμότιμοι, οἱ τῆς κεφαλῆς ἡμῶν Χριστοῦ σῶμα ἓν συναρμολογούμενον καὶ συμβιβαζόμενον, οἱ τοῦ ἁγίου πνεύματος, οὐ κατ' ἀλλήλων, ἀλλὰ σὺν ἀλλήλοις, οἱ τῆς ἀληθείας τὸ αὐτὸ φρονοῦντες καὶ λέγοντες, καὶ μὴ ᾖ ἔρις
B καὶ διχοστασία ἐν ἡμῖν, ὅπως ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσῃ πάντας ἡμᾶς· καὶ εἰ μὲν κελεύουσιν οἱ τῆς ὀρθοδοξίας πρόμαχοι βασιλεῖς ἡμῶν ἐπὶ τῇ ἐμῇ αἰτήσει ἐπινεῦσαι, συγκατατίθημι κἀγώ, καὶ τὴν κέλευσιν αὐτῶν ἐκπληρῶ, καὶ ὑμῶν τὴν ψῆφον ἀσπάζομαι· εἰ δὲ μήγε, ἀδυνάτως ἔχω τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα μὴ ὑποβληθῶ τῷ ἀναθέματι, καὶ εὑρεθῶ καταδεδικασμένος ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν

1. καὶ φιλ. A, ἢ φιλ. vulg. 5. μίαν καὶ καθ. A. 15. διχοτομία A. ἡ ὑπ. A, ὑπ. vulg.

licet hominem a deo longius fugat, et in tenebras exteriores abducens, a regno caelorum expellit. ecclesiae lex et institutum nec lites nec contentionem novit, sed quemadmodum unum baptisma unamque fidem confiteri amat, ita et concordiam atque consensum in ceteris rebus ecclesiasticis exposcit. nihil enim deo tam gratum acceptumque est, quam si uniti in unam et catholicam ecclesiam conveniamus, quemadmodum in sincerae fidei nostrae symbolo profitemur, et precamur, fratres. et ob id a piissimis imperatoribus petimus, (quod etiam vos, quorum timor erga deum mihi notus, facere arbitror) ut concilium oecumenicum celebretur, ut videlicet nos, qui unius dei sumus, unum etiam fiamus, qui trinitati uniti atque unanimes cultusque eiusdem, qui unius capitis Christi scilicet nostri unum corpus probe connexum atque cohaerens, qui spiritui sancto non oppositi, sed consentanei, qui veritatis eadem prorsus sentientes atque praedicantes: et e contrario nulla prorsus contentio atque dissensio inter nos intercedat, ut dei pax, quae omnem intellectum exsuperat, nos omnes custodiat. quod si imperatores nostri rectae fidei propugnatores, ut haec petitio mea impleatur, iusserint, ego quoque consentio, eorumque mandata exsequar, vestramque electionem lubens amplectar, sin minus, id prae-

Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ κριτοῦ τῆς δικαιοσύνης, ἐ σιλεύς, οὔτε ἱερεύς, οὔτε ἄρχοντες, οὔτε πλῆθ δύναταί με ἐξελέσθαι. καὶ εἴ τί ἐστιν ἀρεστὸ φοί, δότε τῆς ἐμῆς ἀπολογίας, φράσατε δὲ μᾶλ ἀπόκρισιν. καὶ ἀσμένως ἠκροάσαντο πάντες των, συμφωνήσαντες τοῦ γενέσθαι σύνοδον. ὁ πάλιν πρὸς τὸν λαὸν διαλεγόμενος, ἔφη· ὅτι λεὺς κατέστρεψεν τὰς εἰκόνας, καὶ ἡ σύνοδος κατεστραμμένας αὐτὰς εὗρεν· καὶ διότι διὰ β ρὸς κατεστράφησαν, πάλιν ζήτησιν ἔχει τὸ κε ἀρχαίαν συνήθειαν παραδεδομένην ἐν τῇ ἐκκλησι σαν, ὡς ἔδοξεν αὐτοῖς, ἀφανίσαι· ἀλλ' ἡ ἀλήθ οὐ δέδεται, ἀποστολικῶς εἰπεῖν. τῇ δὲ κε' τοῦ μηνὸς τῆς αὐτῆς η' ἰνδικτιῶνος ἐχειροτονήθη ὁ ἡμῶν Ταράσιος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεω στείλας ἐν Ῥώμῃ τὰ συνοδικὰ αὐτοῦ καὶ τὸν πίστεως αὐτοῦ, ἀπεδέχθη παρὰ τοῦ πάπα Ἀδρ στείλασα δὲ καὶ ἡ βασίλισσα πρὸς τὸν αὐτὸν σατο πεμφθῆναι γράμματά τε αὐτοῦ, καὶ ἀνθρώπ εὑρεθῆναι ἐν τῇ συνόδῳ. καὶ ἀπέστειλεν Πέτρ

1. Ἰησ. Χρ. om. A. 3. με om. A. 4. φ αἰτήσεως A, αἰτήσεων vulg. 9. διότι] δι' ὧν 12. ὡς ἔδ. A, καὶ ἔδ. vulg. 18. δὲ καὶ ἡ A, δὲ

stare nequaquam mihi possibile est, ne anathemati subi tusque evadam in die domini nostri Iesu Christi iusti quo iudicio neque imperator, neque pontifex, neque pri hominum numerus me exsolvere haud poterunt. caeteri quid ex iis quae dixi gratum vobis fuerit, huic meae a ut melius dicam, petitioni responsum date. orationem l benter excipientes cuncti concilium cogendum una vo quare Tarasius sermonem iterum ad populum converte Leo, dixit, imagines evertit, conciliumque subinde celeb venit eversas. at quia sola imperatoris potestate sublata rei summa et caput iterum circa hanc quaestionem v nimirum antiquam consuetudinem in ecclesia traditam libitum sibi fuit, abolere ausi sunt; sed dei veritas, ut l apostolum eloquar, non est alligata. caeterum mensis I quinto supra vicesimum et eadem indictione octava re noster Tarasius Cpoleos patriarcha renunciatus est, mi stim synodicis suis litteris, et libello fidei suae test papa in ecclesiae communionem admissus: imperatrix e dem papam misit, qui suo nomine ab eo peterent, ut

νόμον τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ, καὶ τὸν ἡγούμενον τοῦ ἁγίου Σάββα, ἄνδρας τιμίους καὶ πάσῃ ἀρετῇ κεκοσμημένους. ἀπέλυσε δὲ καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Ἀντιοχείᾳ ἥ τε βασίλισσα καὶ ὁ πατριάρχης· ἀκμὴν γὰρ ἡ πρὸς τοὺς Ἄραβας εἰρήνη
P. 389 οὐκ ἦν διαλυθεῖσα. καὶ ἤνεγκαν ἐκ μὲν τῆς Ἀντιοχείας Ἰωάννην τὸν μέγαν καὶ περιβόητον ἔργῳ καὶ λόγῳ ἁγιωσύνης μετέχοντα καὶ σύγκελλον τοῦ πατριάρχου Ἀντιοχείας γεγονότα, καὶ Θωμᾶν Ἀλεξανδρείας ἄνδρα ζηλωτὴν καὶ εὐλαβέστατον, ὅστις καὶ ἀρχιεπίσκοπος τῆς ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ με-
B γαλοπόλεως Θεσσαλονίκης γενόμενος διέπρεψεν.

A.M. 6278 Ἀράβων ἀρχηγοῦ Ἀαρὼν ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει Μωσῆς ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγὸς τέθνηκεν, καὶ ἐκράτησεν Ἀαρὼν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ τὴν ἀρχήν· ὃς καὶ πολλὰ κακὰ τοῖς Χριστιανοῖς ἐνεδείξατο. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ἀποστείλαντες οἱ βασιλεῖς προσεκαλέσαντο πάντας τοὺς ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν ἐπισκόπους, καταλαβόντων καὶ τῶν ἀπὸ τῆς Ῥώμης πεμφθέντων ὑπὸ τοῦ πάπα Ἀδριανοῦ γραμμάτων τε καὶ ἀνθρώπων, ὡς προέφημεν, καὶ τοῦ Ἀντιοχείας καὶ Ἀλεξανδρείας. καὶ τῇ ιζ' τοῦ Αὐγούστου μηνὸς τῆς θ' ἰνδικτιῶνος προκαθίσαντες ἐν τῷ ναῷ τῶν ἁγίων
C ἀποστόλων ἐν τῇ βασιλίδι πόλει, ἤρξαντο τὰς ἁγίας γραφὰς

2. ἀπέστειλεν A. 5. λυθεῖσα A. 9. τῆς add. ex A. μεγάλης πόλεως A. 15. πάντας om. A. 19. ιζ'] ζ' A.

homines, qui concilio adessent, delegaret. papa vero Petrum, ecclesiae suae oeconomum, et monasterii sancti Sabae praepositum, viros honore praecipuos et omni virtutum cultu ornatos, destinavit. Alexandriae quoque et Antiochiae praesules imperatrix et patriarcha nunciis suis advocavere: nondum enim pax cum Arabibus icta exspiraverat. et Antiochia quidem Ioannem illum magnum, virtute et doctrina celebrem, non levibus sanctitatis indiciis fulgentem, patriarchae Antiocheni quondam syncellum, et Thomam Alexandrinum, virum religiosum et pietate insignem, qui prius in Illyrico magnae civitatis Thessalonicae archiepiscopus claruerat, ex illis locis adduxerunt.

A.C. 778 Arabum ducis Aaron annus primus.

Hoc anno Mose Arabum duce defuncto, Aaron frater in eius locum suffectus imperium obtinuit, qui multa mala in Christianos exercuit. eodem anno imperatores miserunt, qui universos suae ditionis episcopos in unum convocarent, ad quos ab Adriano papa missi cum litteris homines, quos memoravimus, una cum Antiochiae et Alexandriae patriarchis accesserunt. tum vero mensis Augusti die decimo septimo, nona indictione, in imperatricis urbis sanctorum apostolorum templo praesidentes sacras scripturas investigare, propositis ad invi-

ὡς φοσσατεύειν μέλλει ἐπὶ τὰ ἀνατολικὰ μέρη, ὡς τῶν Ἀράβων ἐξελθόντων, ἐξῆλθε πᾶσα ἡ βασιλικὴ ὑπουργία καὶ ἡ κόρτις ἕως τῶν Μαλαγίνων. καὶ εἰσελθόντες οἱ τῶν ἔξω θεμάτων, ἐκράτησαν τὴν πόλιν. ἀποστείλασα δὲ πρὸς αὐτοὺς δηλοῖ αὐτοῖς, ὅτι πέμψατέ μοι τὰ ἅρματα ὑμῶν, χρείαν ὑμῶν οὐκ ἔχω. οἱ δὲ ὑπὸ θεοῦ ματαιωθέντες, ἔδωκαν αὐτά. τότε βαλοῦσα τὰς φαμιλίας αὐτῶν ἐν πλοίοις, ἐξώρισεν αὐτοὺς τῆς πόλεως, κελεύσασα ἐν τῇ ἰδίᾳ χώρᾳ ἕκαστον ἀπελθεῖν, ἐν ᾗ ἐγεννήθη. καὶ ποιήσασα στρατὸν ἴδιον καὶ ἄρχοντας πει-
B θηνίους αὐτῇ, τῷ Μαΐῳ μηνὶ πάλιν ἀποστείλασα κατὰ παντὸς τόπου προσεκαλέσατο τοὺς ἐπισκόπους παραγενέσθαι ἐν τῇ Νικαέων πόλει τῆς Βιθυνίας, πρὸς τὸ ἐκεῖ γενέσθαι τὴν σύνοδον. καὶ διὰ τοῦ καλοκαιρίου ὅλου συνήχθησαν πάντες ἐν Νικαίᾳ. τῆς δὲ Ῥώμης καὶ ἀνατολικοὺς ἐκ προσώπου οὐκ ἦν ἀπολύσασα, ἀλλ' εἶχεν αὐτούς. τῇ δὲ θ' τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς τῆς ια' ἰνδικτιῶνος ἡμέρᾳ κυριακῇ, ἔκλειψις γέγονεν ἡλίου, ὥρᾳ ε' τῆς ἡμέρας, τῆς θείας λειτουργίας ἐπιτελουμένης, μεγίστη.

A.M.6280 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐξῆλθεν Ταράσιος ὁ ἁγιώτατος ἀρχιεπί-
C σκοπος Κωνσταντινουπόλεως ἐν τῇ Νικαέων πόλει· καὶ ἐκρα-

2. ὡς φοσσατ. μέλλει A, φωσατ. μέλλειν vulg. τῶν add. ex A. 3. βασιλικὴ add. ex A. κόρτη A. 6. πέμψατέ μοι A, πεμψάμενοι vulg. 20. ἀρχιεπ. A, ἐπισκ. vulg.

partes orientales, quasi Arabibus illuc irrumpentibus, profectione, omnis imperatorius apparatus et comitatus usque ad Malagina processit. itaque copiae istae foris advenientes urbem ingressae, eam in potestatem suam misere. tum vero imperatrix adversantibus copiis per nuncios significat: armis depositis et ad me remissis, opera vestra me non indigere noveritis. illi velut a deo sensibus alienati, arma deposuere. tum impositis in naves eorum familiis, urbe extorres, singulos in provinciam, ex qua in lucem editus prodierat, se recipere iussit. parato demum alio satellitum exercitu et electis ducibus, qui sibi morem gererent, ipsa iterum mense Maio per omnes imperii regiones misit, qui universos episcopos Nicaeam, Bithyniae urbem, ut in ea concilium haberetur, convocarent. tota itaque aestiva tempestate Nicaeam episcopi omnes convenere, neque vero eos, qui Romanae sedis et orientalium thronorum personam referebant, dimiserat, quin immo adhuc tenebat penes se. caeterum mensis Septembris die nono, indictione undecima, die dominico, hora diei quinta, celebratis missarum solemnibus, ingens solis defectio extitit.

A C. 780 Hoc anno sanctissimus Cpoleos episcopus Tarasius Nicaeam urbem

ἡττήθησαν, καὶ ἀπέθανον πολλοί, καὶ ἐκ τῶν ἐξορισθέντων οὐκ ὀλίγοι· ἔπεσεν δὲ καὶ ὁ Διογένης ὁ τῶν ἀνατολικῶν τουρ-
V.311 μάρχης ἱκανὸς καὶ τοῦ Ὀψικίου ἄρχοντες. λύσασα δὲ ἡ βασίλισσα Εἰρήνη τὴν πρὸς τοὺς Φράγγους συναλλαγήν, ἀπέλυσεν Θεοφάνην τὸν πρωτοσπαθάριον, καὶ ἤγαγεν κόρην ἐκ τῶν Ἀρμενιακῶν ὀνόματι Μαρίαν ἀπὸ Ἀμνίας, καὶ ἔζευξεν αὐτὴν Κωνσταντίνῳ τῷ βασιλεῖ καὶ υἱῷ αὐτῆς, πολλὰ λυπουμένου
B αὐτοῦ, καὶ μὴ θέλοντος διὰ τὴν πρὸς τοῦ Καρούλου θυγατέρα τοῦ ῥηγὸς τῶν Φράγγων σχέσιν, ἣν εἶχε προμνηστευσάμενος. καὶ ἐπετέλεσαν τοὺς γάμους αὐτοῦ μηνὶ Νοεμβρίῳ ἰνδικτιῶνι ιβʹ. Φιλητὸς δὲ ὁ τῆς Θρᾴκης στρατηγὸς ἀπελθὼν ἐν τῷ Στρύμωνι, καὶ ἀφυλάκτως ἀπλικεύσας, ἐπιπεσόντων αὐτῷ ἄφνω Βουλγάρων, ἀνῃρέθη ὑπ' αὐτῶν σὺν ἄλλοις πολλοῖς. ἀποστείλασα δὲ Εἰρήνη Ἰωάννην τὸν σακελλάριον καὶ λογοθέτην τοῦ στρατιωτικοῦ εἰς Λογγιβαρδίαν μετὰ καὶ Θεοδότου τοῦ ποτὲ ῥηγὸς τῆς μεγάλης Λογγιβαρδίας πρὸς τὸ εἰ δυνηθεῖεν ἀμύνασθαι τὸν Κάρουλον, καὶ ἀποσπάσαι τινὰς ἐξ αὐ-
C τοῦ. καὶ κατῆλθον οὖν σὺν Θεοδώρῳ πατρικίῳ καὶ στρατηγῷ Σικελίας· καὶ πολέμου κροτηθέντος, ἐκρατήθη ὑπὸ τῶν Φράγγων ὁ αὐτὸς Ἰωάννης, καὶ δεινῶς ἀνῃρέθη.

2. ante οὐκ ὀλ. e add. τῶν γε σχολαρίων. 6. Ἀμνίαν A. 9. εἶχε add. ex A. 10. ἰνδικτ. om. A. 11. Φίλιππος A. 12. Στρύμωνι A, Στρομ. vulg. 13. σὺν ἄλλ. A, σὺν καὶ ἄλλ. vulg. 16. δυνηθεῖεν ἀμύν. A, δυνηθείη ἐναμ. vulg.

quo perierunt plurimi, nec non ex exulum turmis non pauci, Diogenesque orientalium turmarcha, vir strenuus, et Opsicii duces cecidere. interea imperatrix Irene foedera cum Francis inita solvit, et misso Theophane protospathario, puellam ex Armeniacis nomine Mariam Amnia oriundam accepit, quam Constantino imperatori filio suo coniugem locavit, quamvis id Constantinus aegerrime ferret, nec propter conceptum erga Francorum regis Caroli filiam, quam sibi desponsaverat, affectum, consensum praebere vellet. nuptiae tamen mense Novembri indictione duodecima celebratae sunt. Philetus autem, Thraciae dux, Strymonem versus profectus, nullis circa se dispositis excubiarum custodibus, Bulgaris ex improviso ingruentibus, cum pluribus aliis interfectus est. misit insuper Irene Ioannem sacellarium et militiae logothetam in Longobardiam, cui expeditionis socium Theodotum maioris Longobardiae nuper regis filium adiunxit tentatura, si forte Carolum ulcisci et ab eius fidei incolas aliquos posset subducere. illi cum Theodoro patricio Siciliae duce viribus coniunctis, praelium conseruerunt cum Francis, a quibus ipse Ioannes captus acerba morte occisus est.

Τούτῳ τῷ ἔτει ἐκινήθησαν φθόνῳ τῆς εὐσεβε σιλέων ἄνθρωποι πονηροί, καὶ συνέβαλον τὴν μ τοῦ υἱοῦ, καὶ τὸν υἱὸν κατὰ τῆς μητρός. ἔπεισαι ὡς ἐκ προγνωστικῶν πληροφορηθέντες, ὅτι οὐκ ἔσ τον παρὰ τῷ θεῷ κρατῆσαι τῷ υἱῷ σου τὴν βασι σή ἐστιν, ἐκ θεοῦ δεδομένη σοι. αὐτὴ δὲ ὡς γυ θεῖσα, ἔχουσα δὲ καὶ τὸ φίλαρχον, ἐπληροφορήθη καὶ οὐκ ἐλογίσατο, ὅτι αὐτοὶ διοικεῖν θέλοντες τ τοῦτο προσφασίσαντο. τοῦ οὖν βασιλέως γεγονό τος, ῥωμαλέου τε ὄντος καὶ ἱκανοῦ πάνυ, ἑώρα δὲν ἐξουσιάζοντα· καὶ ἐλυπεῖτο βλέπων Σταυράκ τρίκιον καὶ λογοθέτην τὰ πάντα κατέχοντα, καὶ π αὐτὸν προσερχομένους, καὶ μηδενὸς τολμῶντος συχνάσαι. καὶ βουλευσάμενος τοῖς οἰκείοις αὐτοῦ ὀλιγοστοῖς οὖσι, καὶ Πέτρῳ μαγίστρῳ καὶ Θεοδ κίῳ τῷ Καμουλιανῷ καὶ Δαμιανῷ τῷ πατρικίῳ, ἐκ πιάσαι αὐτήν, καὶ ἐξορίσαι ἐν Σικελίᾳ, καὶ κρα τὸ βασίλειον. τῇ δὲ θ' τοῦ Φεβρουαρίου μηνὸς δικτιῶνος σεισμὸς γέγονεν φοβερώτατος, ὥστε μὴ

1. ἐκινήθησαν — ἄνθρωποι πονηροὶ A, ἐκίνησεν ὁ ἀνθρώπους πονηροὺς e, ἐκίνησεν — ἀνθρώπους κ 5. τὸν υἱόν σου A. τὴν add. ex A. 6. ἐξαπατ. A, ἀπατ. vulg. 17. αὐτήν] αὐτὸν A. σίλειον μετὰ τῆς ἰδίας μητρὸς A. τῆς γ' ἰνδ. A. μᾶν e.

Hoc anno diabolus concepto in imperatorum reli scelestos homines concitavit, qui matrem in filium, ac fili matrem committerent. illi etenim quasi ex praesagiis aut v tiores facti: non est, inquiunt, a deo constitutum, ut fil perium teneat; illud quodcumque est, tuum est, et a d missum. illa, ceu mulier ex proclivi decipienda, imperan laborans, id ita decretum in animum sibi de facili indu qui imperium persuaderent, ipsos rempublicam admini dine graviter moveri non animadvertit. imperator igitu cesimum iam superans, cum rebus gerendis idoneum, n rempublicam potestatem ullam exercentem se contempl immo Stauracii patricii et logothetae curae cuncta commi solum omnes confluere, ad se, qui accedat, neminem auc vertens, vehementer indoluit. consilio itaque cum fam viris, numero certe paucis, communicato, fuerunt illi Pet Theodorus patricius Camulianus et Damianus item patri detinere, ac subinde in Siciliam relegare, ipse vero re summam propria auctoritate administrare statuit. mens

τινας ἐν οἴκῳ καθευδῆσαι, ἀλλὰ πάντας εἰς τοὺς κήπους καὶ
τὰ ἐξάερα σκηνὰς ποιήσαντας διάγειν. ἡ δὲ βασίλισσα ἅμα
τῷ υἱῷ αὐτῆς ἐξῆλθεν ἐν τῷ ἁγίῳ Μάμαντι. μηνυθείσης δὲ
τῷ Σταυρακίῳ τῆς προφάσεως ταύτης, συγκινεῖ τὴν Αὔγου-
B σταν κατὰ τοῦ υἱοῦ, καὶ πιάσασα τοὺς ἀνθρώπους τοῦ βασι-
λέως, πάντας δείρασα καὶ κουρεύσασα σὺν Ἰωάννῃ τῷ πρω-
τοσπαθαρίῳ καὶ Βαγύλῳ αὐτοῦ, λεγομένῳ Πικριδίῳ, ἐξώρισεν
ἐπὶ τὰ κατωτικὰ μέρη ἕως Σικελίας. τὸν δὲ μάγιστρον Πέ-
τρον ἀτιμίαις περιβαλοῦσα, ἐκάθισεν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· ὁμοί-
ως καὶ Θεόδωρον τὸν πατρίκιον τὸν καμουλιανόν· τὸν δὲ πα-
τρίκιον Δαμιανὸν δείρασα καὶ κουρεύσασα, εἰς Ἀπολλωνιάδα
V.312 τὸ κάστρον ἐξώρισεν. τύψασα δὲ καὶ τὸν υἱὸν καὶ πολλὰ
λοιδορήσασα, ἀπρόϊτον ἐποίησεν ἐπὶ ἡμέρας ἱκανάς. ἤρξατο
C δὲ ὁρκίζειν τὸν στρατόν, ὅτι ἕως οὗ ζῇς, οὐ καταδεξόμεθα τὸν
υἱόν σου κρατῆσαι· καὶ ὤμνυον πάντες οὕτως, μηδενὸς τολ-
μῶντος ἀντειπεῖν περὶ τούτου τὸ σύνολον. στόλος δὲ Ἀρά-
βων ἐξῆλθεν ἐπὶ Κύπρον, καὶ τοῦτο προγνοῦσα ἡ βασίλισσα,
ἐσώρευσε καὶ αὐτὴ πάντα τὰ Ῥωμαϊκὰ πλώϊμα, καὶ ἀπέλυσε
κατ' αὐτῶν. ἐλθόντες δὲ ἕως τὰ Μῦρα ἀμφότεροι οἱ στρα-
τηγοὶ ἔκαμψαν τὸ ἀκρωτήριον τῶν Χελιδονίων, καὶ εἰσῆλθον

6. δήσασα A. 7. αὐτοῦ add. ex A. 17. καὶ τοῦτο A, τοῦτο δὲ vulg. 18. πλοΐματα A.

bruarii die nono indictione decima tertia motus terrae violens adeo contigit, ut in domibus dormituri se continere caverent homines, sed omnes in hortis ac sub dio tentoriis erectis diversarentur. imperatrix autem ad sanctum Mamantem cum filio perrexit. conspirationis autem adversum se instructae Stauracius certior factus, Augustam in filium concitat. mox ipsa imperatoris domesticis manibus iniectis, cunctos diris verberibus caesos et tonsos cum Ioanne protospathario et Baiulo, cui Picridius cognomentum, ad inferius remotos imperii fines in Siciliam usque relegavit exules. magistrum etiam Petrum dedecore contumeliisque affectum domi se continere, quemadmodum etiam Theodorum patricium Camulianum, iussit. ad hos patricium Damianum verberatum tonsumque in castrum Apolloniadem deportavit. filium denique pari verberum mulctae et contumeliarum ignominiae subiectum domi detinuit, ita ut per plures dies in publicum non prodierit, eoque tandem exercitum suis importunitatibus adegit, ut milites in consilium hoc adduceret: filium tuum imperare, donec vixeris, non patiemur, iuraruntque ita omnes, cum nullus circa istud ei omnino repugnare auderet. interea Arabum classis in Cyprum expeditionem suscepit: quod cum imperatrix praesensisset, collectas pariter Romanas omnes naves in eos instruxit. cum autem ambo duces Myram pervenissent, superato Chelidoniorum promontorio in Ataliae

A.M. 6284 Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ἐπεστράτευσεν ὁ βασιλεὺς κατὰ Ἀράβων, καὶ ἀπάρας ἐκ τοῦ Ἀμορίου ἀπῄει ἐπὶ C Ταρσὸν τῆς Κιλικίας. ἐλθὼν δὲ εἰς Ἀνύδρους πύργους πάλιν ἀνθυπέστρεψε κενὸς μηνὶ Ὀκτωβρίῳ, ἰνδικτιῶνι ιε΄. τῇ δὲ ιε΄ τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς παρακληθεὶς ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τῆς ἰδίας μητρὸς καὶ πολλῶν τῶν ἐν τέλει, ἀναγορεύει αὐτὴν πάλιν, καὶ συνευφημίζεται σὺν αὐτῷ, ὡς ἐξ ἀρχῆς Κωνσταντίνου καὶ Εἰρήνης. καὶ πάντες μὲν πειθαρχοῦσιν. τὸ δὲ τῶν Ἀρμενιακῶν θέμα ἐκστάντες πρὸς τοῦτο στασιάζουσιν, καὶ ἐπιζητοῦσιν Ἀλέξιον τὸν πρὸ μικροῦ στρατηγήσαντα αὐτῶν, τὸ τηνικαῦτα τοῦ βασιλέως μετὰ λόγου προσκαλεσαμένου αὐτόν, καὶ τῇ τοῦ πατρικίου ἀξίᾳ τιμήσαντος, καὶ πρὸς ἑαυτὸν κατασχόντος. τοῦτον οὖν διὰ τὴν τοιαύτην ἐπιζήτησιν, καί D τινας λόγους περὶ αὐτοῦ ῥεσκομένους, ὡς μέλλειν αὐτὸν βασιλεύειν δείρας καὶ κουρεύσας ἐν τῷ πραιτωρίῳ ἀπέθετο. τῷ δὲ Ἰουλίῳ μηνὶ ἐπεστράτευσεν κατὰ Βουλγάρων, καὶ ἔκτισεν τὸ κάστρον Μαρκέλλων· καὶ τῇ εἰκοστῇ τοῦ Ἰουλίου μηνὸς ἐξῆλθεν Κάρδαμος ὁ κύρις τῆς Βυλγαρίας μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ ἔστη ἐν τοῖς ὀχυρώμασι. θερμοπνοήσας δὲ ὁ βασιλεύς, καὶ ὑπὸ ψευδοπροφητῶν πεισθείς, ὡς αὐτοῦ ἔσται ἡ νίκη, ἀσκόπως καὶ ἀτάκτως συνέβαλεν πόλε-

4. ἀνθυπέστρ. A, ἀνθύστρ. vulg. 9. ἐνστάντες A. 14. ῥεσκουμένους A, ῥευχόμενος f (?) 17. τὸ add. ex A.

A.C. 784 Hoc anno mense Septembri imperator armata manu in Arabes profectus est; ab Amorio autem movens, Tarsum Ciliciae urbem perrexit. ad turres autem Anydras ita dictas veniens, re prorsus infecta remeavit, mense Octobri, indictione decima quinta. mensis autem Ianuarii die decimo quinto ab ipsa matre multisque optimatibus exoratus, imperatricem iterum eam renunciat, et cum eo faustis populi exclamationibus, velut olim, excipitur, in haec verba, Constantino et Irene multos annos. imperatoris placito cuncti paruerunt. solum Armeniacorum thema rei novitate perculsum tumultuatur, et Alexium pridem suum ducem, quem imperator quodam obtentu revocatum et patricii dignitate promotum penes se retinuerat, accersitum sibi reddi et in officium restitui sollicitant. eum itaque, quod tanto ardore repetiissent Armeniaci, quodque sermones de eo, quasi de imperatore futuro, in vulgus spargerentur, Constantinus verberibus caesum et capillis detonsum in praetorium detrusit. porro Iulio mense exercitum in Bulgaros expedivit, et castrum Marcellorum condidit. eiusdem vero mensis Iulii die vicesimo, Cardamus Bulgariae domnus, copiis ditionis suae omnibus eductis, postmodum in locis munitis substitit. imperator iuvenili ardore succensus et a falsis vatibus victoriam ei prae-

μον, καὶ ἡττᾶται σφοδρῶς. ἐπανέρχεται δὲ φυγὰς λει πολλοὺς ἀποβαλὼν, οὐ μόνον τοῦ κοινοῦ λαοῦ τῶν ἐν τέλει, ἐν οἷς καὶ Μιχαὴλ μάγιστρον Λαχα καὶ Βάρδαν πατρίκιον, καὶ Στέφανον πρωτοσπα Χαμέα, Νικήταν τε καὶ Θεόγνωστον στρατηγοὺς καὶ ἀνθρώπους βασιλικοὺς οὐκ ὀλίγους, καὶ Παγ ψευδοπροφήτην καὶ ἀστρονόμον, ὅστις καὶ νικᾷν φήτευσεν. ἐπείρασι δὲ καὶ τὸ τοῦλδον, χρήματα πους καὶ τὴν κόρτην μετὰ πάσης τῆς βασιλικῆς τῶν δὲ ταγμάτων ἐπισυναχθέντων ἐν τῇ πόλει, ἐβ ἐξαγαγεῖν Νικηφόρον τὸν ἀπὸ καισάρων, καὶ στῆ σιλέα. τοῦτο γνοὺς Κωνσταντῖνος, ἀποστείλας ἐξ φοτέρους τοὺς υἱοὺς Κωνσταντίνου τοῦ πάππου α ἁγίῳ Μάμαντι· καὶ τὸν μὲν Νικηφόρον ἐτύφλωσ φόρον δὲ καὶ Νικήταν, Ἄνθιμόν τε καὶ Εὐδόκιμο κόπησεν· σὺν αὐτοῖς δὲ καὶ Ἀλέξιον τὸν προλεχθέ κιον ἐτύφλωσεν, πεισθεὶς ταῖς μητρικαῖς εἰσηγήσεσι ρακίου τοῦ προρρηθέντος πατρικίου, ὡς εἰ μὴ τ φλώσειεν, εἰς βασιλέα αὐτὸν ψηφίζονται. ἐγένετο οτων ποινὴ μηνὶ Αὐγούστῳ, ἡμέρᾳ σαββάτῳ, ἰνδ

5. Χαμέαν A. 8. ἐπείρασι] ἀπήρασιν A, utrumq corruptum: scribendum ut infra p. 734, 11. ἀπῆραν. add. ex A. 17. πεισθεὶς ταῖς A, π. δὲ ταῖς vulg

nunciantibus seductus, inconsulte, et agminibus incompo conserens, gravi clade afficitur. urbem itaque fugitivus tis, non ex gregariis modo militibus, sed et viris in dign tutis amissis, inter quos fuerunt Michael magister Lachan des patricius, Stephanus protospatharius, Chamaeas ac Theognostus, qui duces extiterant, hominesque ex imper tatu non pauci: Pancratius etiam, falsus ille vates et astr imperatoris victoriam futuram praedixerat. ad haec Bul mentis, facultatibus, equis et tentoriorum omnium a universa imperatoria supellectile potiti fuerunt. caeter ordines in urbem invecti Nicephorum excaesarem educe ratorem renunciare consiliati sunt. Constantinus coniur facta, qui Constantini avi sui filium utrumque ad san locum educerent, misit, ac Nicephorum quidem oculo damnavit, Christophoro vero, Nicetae, Anthimo et Eudo praescindi iussit: cum eis quoque Alexium, quem dixim oculorum usu privavit, maternis maxime et Stauracii pat hucusque frequens sermo, consiliis inductus, qui istum orbaretur, in imperatorem electum iri asserebant. suppl mense Augusto, sabbati die, indictione decima quinta, ho

την ἄδικον ταύτην πρᾶξιν. μετὰ γὰρ πενταετῆ χρόνον τῷ αὐτῷ μηνί, καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου τυφλοῦται ὑπὸ τῆς ἰδίας μητρὸς ὁ αὐτὸς Κωνσταντῖνος.

A.M. 6285 Τούτῳ τῷ ἔτει ἀκούσαντες οἱ Ἀρμενιακοὶ περὶ τοῦ πατρικίου Ἀλεξίου, ὅτι ἐτυφλώθη, ἐφυλάκισαν τὸν στρατηγὸν αὐτῶν Θεόδωρον καὶ πατρίκιον τὸν Καμουλιανόν. καὶ μαθὼν ὁ βασιλεὺς ἀπέλυσεν τὸν πρωτοσπαθάριον Κωνσταντῖνον D τὸν Ἀρτασήρ, καὶ τὸν Χρυσοχέρην στρατηγὸν τῶν Βουκελλαρίων μετὰ τοῦ λαοῦ τῶν λοιπῶν θεμάτων, τοῦ πεῖσαι αὐτούς. οἱ δὲ κροτήσαντες πόλεμον πρὸς αὐτούς, ἐπίασαν ἀμφοτέρους καὶ ἐτύφλωσαν, καὶ ἐσφάγησαν πολλοὶ ἐξ ἀμφοτέρων μερῶν μηνὶ Νοεμβρίῳ τῆς α' ἰνδικτιῶνος· τῷ δὲ Δεκεμβρίῳ μηνὶ κε', ὥρᾳ δευτέρᾳ τῆς νυκτός, βροντῆς καὶ ἀστραπῆς γενομένης, ἀνήφθη μέρος τοῦ βασιλικοῦ ἐργοδοσίου τῶν χρυσοκλαβαρίων κατὰ τὸν χρυσίωνα. μετὰ δὲ τὸ ἅγιον πάσχα ἐπεστράτευσεν ὁ βασιλεὺς κατὰ τῶν Ἀρμενιακῶν μετὰ καὶ πάντων τῶν λοιπῶν θεμάτων. καὶ τῇ κζ' τοῦ Μαΐου μηνὸς τῆς πρώτης ἰνδικτιῶνος, ἡμέρα κυριακῇ τῆς πεντηκοστῆς πολεP. 396 μήσας αὐτούς, δόλῳ τῶν σὺν αὐτοῖς Ἀρμενίων προδεδωκότων, νικήσας συλλαμβάνει αὐτούς, καὶ ἀναιρεῖ Ἀνδρόνικον

1. ἡ τοῦ θεοῦ δ. A. ἀνεκδίκ. A, ἀνεξεκδίκ. vulg. 12. ἐξ ἀμφ. A, τῶν ἀμφ. vulg. 13. τῷ δὲ Δεκεμβρίῳ μηνὶ A, τῇ δὲ Δεκεμβρίου vulg. 16. χρυσίωνα A a f, χρουσ. vulg. 17. πάντα τὰ λοιπὰ θέματα A a f. 21. νικήσας A, Νικήτας vulg.

irrogatum. in spatium tamen haud diutinum iniustum huiusmodi facinus inultum divina iustitia distulit. solius etenim quinquennii exacto intervallo eiusdem mensis et sabbati die a propria matre Constantinus ipse oculis orbatus est.

A.C. 785 Hoc anno Armeniaci caecitatis Alexio patricio illatae accepto nuncio Theodorum patricium Camulianum ducem suum in custodiam coniecerunt. ea re audita Constantinum Artaser protospatharium et Chrysocherem Bucellariorum ducem cum reliquorum thematum copiis ad Armeniacos in officio continendos misit. illi bello in utrumque instructo, utrumque etiam in potestatem acceptum oculorum usu multant, plurima exercituum parte utrinque caesa, indictionis primae mense Novembri. Decembris porro die vicesimo quinto hora noctis secunda, aere crebris fulminibus et fulguribus turbato, imperatoriarum officinarum ea pars, quae ad aurificinam phrygionibus assignata est, conflagravit. celebratis autem paschatis solemnibus, thematibus universis una secum eductis, imperator in Armeniacos vires imperii convertit. mensis vero Maii die vicesimo septimo, indictione prima, ipsa pentecostes festiva dominica, praelio cum eis inito, sociorum

νικήσας καὶ τρέψας, ἤλασεν ἕως τοῦ ποταμοῦ. καὶ κατελθὼν εἰς Ἔφεσον, καὶ εὐξάμενος εἰς τὸν θεολόγον, τὸ κομμέρκιον τοῦ πανηγυρίου ἑκατὸν λιτρῶν χρυσίου ὄν, ἐκούφισεν πρὸς θεραπείαν τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου.
D τῷ δὲ Αὐγούστῳ μηνὶ ἔστεψεν ὁ βασιλεὺς τὴν Θεοδότην τὴν κουβικουλαρίαν Αὔγουσταν καὶ ἐμνηστεύθη αὐτῇ παρανόμως.

A M. 6288 Τούτῳ τῷ ἔτει, μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος δ΄, ἐποίησε τὸν γάμον μετὰ Θεοδότης ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ παλατίῳ τοῦ ἁγίου Μάμαντος, ἡμέρᾳ τετάρτῃ. τῷ δὲ Ἀπριλλίῳ μηνὶ τῆς αὐτῆς δ΄ ἰνδικτιῶνος, ἡμέρᾳ ἑβδόμῃ, ὥρᾳ νυκτερινῇ, γέγονε
P. 397 σεισμὸς ἐν τῇ νήσῳ Κρήτῃ φοβερώτατος. ἐγένετο δὲ καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει μηνὶ Μαΐῳ τετάρτῃ πάνυ φοβερός. Κάρδαμος δὲ ὁ κύρις Βουλγαρίας ἐδήλωσεν τῷ βασιλεῖ· ὅτι ἢ τέλεσόν μοι πάκτα, ἢ ἔρχομαι ἕως τῆς Χρυσῆς πόρτης καὶ ἐρημῶ τὴν Θρᾴκην. ὁ δὲ βασιλεὺς βαλὼν καβαλλίνας ἀλόγου εἰς μανδύλιν, ἔπεμψεν αὐτῷ εἰπών· ὅτι οἷα μέν σοι πρέπει πάκτα, ἀπέστειλά σοι. γέρων δὲ εἶ· καὶ οὐ θέλω ἵνα κοπιάσῃς ἕως τῶν ὧδε· ἀλλ' ἐγὼ ἔρχομαι ἕως Μαρκέλλων, καὶ ἔξελθε. καὶ εἴ τι κρινεῖ ὁ θεός. καὶ ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς εἰς τὰ περατικὰ θέματα ἐσώρευσεν τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἦλ-

10. ἡμερῶν μ' A. 12. καὶ add. ex A. 14. ὅτι add. ex A. 16. ἐρημόνω A. βαλὼν A, βάλλων vulg. ἀλόγου A, ἀλόγων vulg. 19. τῶν ὧδε A, τοῦ ὧδε vulg. 21. εἰς add. ex A.

post haec Ephesum divertit, et votorum precibus ad theologum persolutis, nundinarum vectigal centum auri librarum pondo imminuit, et in sancti apostoli et evangelistae Ioannis cultum impendendum relaxavit. mense vero Augusto Theodoten cubiculariam imperator coronavit Augustam, et illegitimo eam sibi copulavit coniugio.

A. C. 788 Hoc anno, mense Septembri, indictione quarta, feria hebdomadis quarta, imperator, coniuncta sibi Theodote, in sancti Mamantis palatio nuptias celebravit. mense vero Aprili indictionis eiusdem quartae, feria septima, hora nocturna, horrendus plane terrae motus in Creta insula contigit: alius similis omnino tremendus Cpoli mensis Maii die quarto factus. porro Cardamus Bulgariae domnus imperatorem verbis interturbavit: aut tributa mihi persolve, aut ad Chrysen usque portam arma et per Thraciam universam vastitatem inferam. at imperator involuta sudario equina stercora ad eum remisit cum eiusmodi responsis: tributa quae te deceant misi. senior autem cum sis, huc usque venientem te fatigari nolo, ego ad Marcellorum castrum obvius prodibo. tu fac illuc etiam te conferas. de successu deus indicabit. advocatis autem trans fretum positis copiis exercitum universum imperator collegit et Bersiniciam usque profectus est. Car-

θεν ἕως Βερσινικείας, καὶ ὁ Κάρδαμος ἦλθεν ἕως Ἀβρολέβα, καὶ δειλιάσας ἔμεινεν ἐν τῷ ἄλσει. ὁ παραθαρρύνας τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἀπῆλθεν ἕως Ἀβρολέβα προσκαλούμενος αὐτὸν ἐπὶ ἡμέρας ιζ ἐτόλμησεν, ἀλλ' ἐπανῆλθεν φυγὰς εἰς τὰ ἴδια. χρόνῳ καὶ οἱ Ἄραβες ἦλθον ἕως τοῦ Ἀμωρίο ἀνύσαντες ὑπέστρεψαν αἰχμαλωσίαν εἰς τὰ περ σαντες.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει Πλάτων ὁ τοῦ σακκουδίω ἀπέστησεν τῆς κοινωνίας Ταρασίου τοῦ πατριά ξαμένου τὸν βασιλέα εἰς κοινωνίαν, καὶ ἐπιτρέψα τηχητῇ τοῦ κουρεῦσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Μα ἀββᾷ Ἰωσὴφ τῷ ἡγουμένῳ τῶν καθαρῶν τοῦ αὐτὸν μετὰ τῆς Θεοδότης. καὶ τοῦτο γνοὺς ὁ β στειλεν Βαρδάνιον τὸν πατρίκιον καὶ δομέστικον καὶ Ἰωάννην τὸν κόμητα τοῦ Ὀψικίου, καὶ εἰσήγα τωνα εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπέκλεισεν εἰς ἐγκλείστρα τοῦ ἀρχιστρατήγου ἐν τῷ παλατίῳ, τοὺς δὲ λ χοὺς σὺν τοῖς ἀνεψιοῖς αὐτοῦ τύψας ἐξώρισεν νίκῃ, ὧν ὑπερασπίζετο ἡ μήτηρ τοῦ βασιλέως αὐτῆς ἀντιταττομένους καὶ καταισχύνοντας αὐτό

2. Ἀκρολέβα A. 7. ὑπέστρ. — — ποιήσαντες ο ἀπέσχισεν A. 11. τότε κατηχήθη A. 17. ἐν τῇ π τύψας ἐξώρισεν A, τύψαντες ἐξώρισαν vulg. 20. οὓς vulg.

damus ex adverso ad Abrolebam silvam venit, et metu se abdidit. imperator animis exercitui additis ad luci processit diebus continuis septemdecim, hostem ad pugi quam ille viribus diffidens inire recusavit, et in provin pit. eodem anno Arabes Amorium usque irruperunt, captivis e vicino agro abductis, re infecta domum regre

Eodem etiam anno Plato, saccundionis praepositus, triarchae communione se segregavit, quod ille communic ticipem redderet imperatorem et catechistae imperatri potestatem fecisset, et abbati Ioseph, catharorum praep cum Theodote ad nuptiales corollas admitteret, parem niam. imperator accepto nuncio Bardanium patricium domesticum et Ioannem Opsicii comitem misit, qui Pl bem inductum in ergastulo ad Michaelis caelestis mil in palatio erectam aedem inclusit. reliquos autem cum Platonis nepotibus caesos Thessalonicam relegavi ideo defendendos suscepit, quod filio adversarentur e incesserent.

Τούτῳ τῷ ἔτει, μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς σὺν
τῇ μητρὶ αὐτοῦ ἐν τῇ Προύσῃ θερμῆσαι· καὶ τῇ ζ΄ τοῦ
Ὀκτωβρίου μηνὸς τῆς ε΄ ἰνδικτιῶνος ἐτέχθη τῷ βασιλεῖ υἱός,
ὃν ἐπωνόμασεν Λέοντα· καὶ μαθὼν ὁ βασιλεὺς καταλικὼν
τὴν μητέρα αὐτοῦ ἐν τοῖς θερμοῖς σὺν πάσῃ τῇ βασιλικῇ
P. 398 τάξει καὶ τοῖς ἄρχουσιν, δρομαῖος εἰς τὴν πόλιν ὑπέστρεψεν.
εὑροῦσα δὲ διορίαν ἡ τούτου μήτηρ προσελάλησεν καὶ ὑπέ-
συρεν δωρεαῖς καὶ ὑποσχέσεσι τοὺς τῶν ταγμάτων ἄρχοντας
πρὸς τὸ καθελεῖν τὸν υἱὸν αὐτῆς, καὶ μονοκρατορῆσαι αὐτήν,
τοὺς μὲν δι' ἑαυτῆς θωπεύσασα, τοὺς δὲ διὰ τῶν ἀνθρώπων
αὐτῆς, καὶ εἵλκυσεν πάντας πρὸς ἑαυτήν, καὶ ἐξεδέχετο ἡμέ-
ραν εὑρεῖν ἐπιτήδειον. ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ τελευτήσαντος πάπα
Ἀδριανοῦ, χειροτονεῖται Λέων, ἀνὴρ τιμιώτατος καὶ κατὰ
πάντα αἰδέσιμος. τῷ δὲ Μαρτίῳ μηνὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς
κατὰ Ἀράβων, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ Σταυράκιον τὸν πατρίκιον
B καὶ λοιποὺς φίλους τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ ἐκλογὴν μονοζώ-
νων στρατιωτῶν ἐξ ἀμφοτέρων θεμάτων χιλιάδας εἴκοσι. ἰδόν-
τες δὲ οἱ περὶ Σταυράκιον τὴν προθυμίαν τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ
βασιλέως, ἐφοβήθησαν, μήπως πολεμήσας νικήσῃ καὶ ἀστοχή-
σωσι τῆς κατ' αὐτοῦ βουλῆς. καὶ δωροδοκήσαντες τοὺς τῆς

3. θερμίσαι A. 7. ἐπὶ τ. π. A.

A. C. 789 Romae episcopi Leonis annus primus.

Hoc anno mense Septembri imperator una cum matre thermarum aquis recreandus Prusam se contulit. mense subinde Octobri quintae indictionis, filium, quem Leonem nominavit, ex coniuge suscepit, quo nuncio ad eum delato, matrem suam in thermis una cum omni imperatorio comitatu et aulicis relinquens, festinus in urbem retro cessit. ibi tempus accommodum Irene nacta cum ordinum militarium ducibus colloquium habuit, et qua muneribus in eos sparsis, qua promissis maioribus, abrogato filio summam imperii ut sibi committerent, induxit, atque ita cunctos partim suis ipsius illecebris, partim familiarium suorum suasibus motos et illectos in suas partes transtulit, subindeque diem opportunum censuit expectandum. porro Adriano papa defuncto, Leo, vir omni honore ac veneratione dignus, in eius locum Romae suffectus est. mense autem Martio imperator Stauracium patricium et reliquos matris amicos in comitatu habens, cum selectorum ex utrisque thematibus levis armaturae militum viginti millibus adversus Arabes movit. coniurationis porro cum Stauracio initae conscii tam militum quam imperatoris ad pugnam alacritate comperta, veriti ne, si imperator vicisset, ipsi proposito sibi consilio exciderent, positos in excubiis milites donis corruperunt, ut falso as-

σας ἔχετε μετ' ἐμοῦ, μηνύσαι ἔχω τῷ βασιλεῖ. οἱ δὲ φοβη-
θέντες, ἐκράτησαν αὐτὸν εἰς παράκλησιν, καὶ εἰσενέγκαντες
εἰς χελάνδιον κατέλαβον ἐν τῇ πόλει τῷ σαββάτῳ πρωῒ τῇ ιε'
τοῦ αὐτοῦ μηνός. καὶ ἀπέκλεισαν αὐτὸν ἐν τῇ πορφύρᾳ, ἔνθα
P. 399 ἐγεννήθη. καὶ περὶ ὥραν ἐννάτην ἐκτυφλοῦσιν αὐτὸν δεινῶς
καὶ ἀνιάτως πρὸς τὸ ἀποθανεῖν αὐτόν, γνώμῃ τῆς μητρὸς
αὐτοῦ καὶ τῶν συμβούλων αὐτῆς. ἐσκοτίσθη δὲ ὁ ἥλιος ἐπὶ
ἡμέρας ιζ' καὶ οὐκ ἔδωκε τὰς ἀκτῖνας αὐτοῦ, ὥστε πλανᾶσθαι
τὰ πλοῖα καὶ φέρεσθαι, καὶ πάντας λέγειν καὶ ὁμολογεῖν, ὅτι
διὰ τὴν τοῦ βασιλέως τύφλωσιν ὁ ἥλιος τὰς ἀκτῖνας ἀπέ-
θετο· καὶ οὕτως κρατεῖ Εἰρήνη ἡ μήτηρ αὐτοῦ.

Τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ οἱ ἐν τῇ Ῥώμῃ συγγενεῖς τοῦ μα-
καρίου πάπα Ἀδριανοῦ συγκινήσαντες τὸν λαόν, ἐστασίασαν
κατὰ Λέοντος τοῦ πάπα, καὶ κρατήσαντες ἐτύφλωσαν αὐτόν
B οὐ μέντοι ἠδυνήθησαν τελέως σβέσαι τὸ φῶς αὐτοῦ, τῶν
τυφλωσάντων αὐτὸν φιλανθρώπων ὄντων, καὶ φεισαμένων
αὐτοῦ. ὁ δὲ προσφυγὼν τῷ ῥηγὶ τῶν Φράγγων Καρούλῳ,
ἠμύνατο τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ πικρῶς, καὶ πάλιν ἀποκατέστη-
σεν αὐτὸν εἰς τὸν ἴδιον θρόνον, γενομένης τῆς Ῥώμης ἀπ'
ἐκείνου τοῦ καιροῦ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Φράγγων. ὁ δὲ

3. πρωῒ add. ex A. 4. ἔνθα A, ἐν ᾗ vulg. 5. αὐτὸν add. ex A, item καὶ ἀνιάτως. 10. τοῦ add. ex A. 12. ἐν τῇ Ῥώμῃ A, τῆς Ῥώμης vulg. 17. αὐτοῦ A, αὐτῷ vulg. 18. αὐτοῦ add. ex A. ἀποκατέστ. A, κατέστ. vulg. 20. τοῦ add. ex A.

secederet, meditabatur. prius tamen ad amicos, qui cum filio erant, scripsit. nisi rationem qua filium mihi tradatis, inieritis, colloquia inter nos habita ipsi aperiam. illi timore correpti, Constantinum precibus vacantem comprehendunt, et chelandio ab ipsis impositus, sabbato mensis eiusdem die decimo quinto in urbem summo mane deductum, in porphyra, qua primum in lucem prodiit, includunt, et circa horam nonam tanta immanitate illi oculos confodere ex matris et consiliariorum eius sententia, ut pene mortem inferrent. sol tunc per dies septemdecim nulla radiorum emissa luce ita obscuratus est, ut errantia per mare navigia temere circumferrentur, omnesque palam assererent, ob imperatoris excaecationem solem se suis radiis abdicasse. ita mater eius Irene imperium obtinuit.

Eodem etiam anno beati Adriani papae Romani affines tumultu in Leonem papam excitato, oculis eum mulctaverunt. verum cum homines ad eum excaecandum deputati, misericordia ducti, ei pepercissent aliquatenus, haud ei penitus oculorum lumen extinctum est. Leo subinde ad Carolum Francorum regem confugit: rex eius adversarios graviter ultus in propriam sedem eum iterum restituit, et sub

τὸν Κάρουλον ἀμειβόμενος, ἔστεψεν αὐτὸν εἰς β
μαίων ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Πέτρου, χ
ἀπὸ κεφαλῆς ἕως ποδῶν, καὶ περιβαλὼν βασιλι
καὶ στέφος, μηνὶ Δεκεμβρίῳ κέ, ἰνδικτιῶνι ἐννάτ
Ῥωμαίων βασιλίσσης Εἰρήνης πάλιν ἔτος α'.

Τούτῳ τῷ ἔτει κρατήσασα Εἰρήνη τὴν βασιλε
τίκα ἀποστέλλει Δωρόθεον τὸν ἡγούμενον Χρυσ
Κωνσταντῖνον χαρτοφύλακα τῆς μεγάλης ἐκκλ
Ἀβιμέλεχ ληϊζόμενον τὰ μέρη Καππαδοκίας κα
πρεσβευομένη περὶ εἰρήνης· οὐ γέγονεν δέ, καὶ τ
μηνί τινες νεωτερισταὶ φρουρουμένοις τοῖς υἱοῖς
χου Κωνσταντίνου ἐν τῷ παλατίῳ τῶν Θεραπεία
αὐτοὺς προσφυγεῖν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, καὶ δῆθει
ἀσφάλειαν τῆς μετὰ ταῦτα ἀβλαβείας αὐτῶν, ὡς
της προφάσεως ἀναγορεῦσαι ἐξ αὐτῶν βασιλέα.
λαοῦ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ προσδραμόντος, εἰσελθὼν '
νοῦχος πατρίκιος ἐξήγαγεν αὐτούς, λόγῳ μηδενὸς
σχόντος, καὶ ἐξώρισεν αὐτοὺς εἰς Ἀθήνας. οἱ δὲ
κιοι, ὅ τε Σταυράκιος καὶ Ἀέτιος, ἐπιστήθιοι ὄ
σιλίσσης, γεγόνασι κατ' ἀλλήλων, ὥστε φανερῶς

3. ἀπὸ κεφ. A, ἀπὸ τῆς κ. vulg. 4. μηνὶ Δε
vulg. 10. καὶ add. ex A. τῷ Ὀκτωβρίῳ A.
A, αὐτοῖς vulg. μεγάλῃ add. ex A. 15. ἐ
ex A.

id tempus primum ac deinceps in Francorum potestatem
Leo Carolo regi vicem relaturus, cum capite ad imos
oleo perunctum in sancti apostoli aede imperatorem salu
redimivit, imperatoria veste circumdedit, et capitis orna
lit, mensis Decembris die vicesimo quinto, indictione n
Romanorum imperatricis Irenae secundo annus prin

Hoc anno imperatrix Irene imperio potita, Dorothei
leos praepositum, et Constantinum magnae ecclesiae ch
ab Abimelech Cappadociae et Galatiae provincias host
lantem, de pace cum eo componenda legatos misit: sed
iere de pace tractatus. Novembri mense nonnulli rerum
cupidi, filii dei hostis Constantini ad Therapiae palatii
dia detenti, ad magnam ecclesiam ut confugiant, ibique
curitatis in futurum cautionem petant, ut videlicet huiu
aliquem ex eis imperatorem populus salutaret, auctores
igitur turmatim ad ecclesiam confluente, Aetius eunuc
fide ipsis data, nullo incolumitati eorum providente, ip
Athenas exules deportari commisit. caeterum duo patr
et Aetius, imperatricis intimi, eo discordiarum processer

P. 400 ἐπιδείκνυσθαι, ἀμφότεροι σκοπὸν ἔχοντες μετὰ θάνατον αὐτῆς τοῖς ἰδίοις συγγενέσι τὴν βασιλείαν περιποιήσασθαι.

A. M. 6291 Τούτῳ τῷ ἔτει ἐξῆλθεν ὁ Ἀβιμέλεχ κατὰ Ῥωμανίας, καὶ
V. 318 ἀποστείλας κοῦρσον μονοζώνων, κατῆλθεν ἕως τῶν Μαγγάνων. καὶ ἐπιφθάσαντες ἐν τοῖς σταύλοις Σταυρακίου τοὺς ἵππους, καὶ τὴν βασιλικὴν προμοσέλλαν λαβὼν, ὑπέστρεψεν ἀβλαβῶς· καὶ οἱ λοιποὶ κατῆλθον ἕως Λυδίας καὶ πολλὴν αἰχμαλωσίαν ἔλαβον. κοῦρσον δὲ αὐτῶν ἕτερον ἐκδραμὸν καὶ
B ἐπιπεσὸν Παύλῳ πατρικίῳ καὶ κόμητι τοῦ Ὀψικίου σὺν ὅλῳ τῷ θέματι αὐτοῦ καὶ τοῖς ὀπτιμάτοις, πολλὴν κοπὴν εἰς αὐτοὺς ἐποίησεν. ἀπῆραν δὲ καὶ τὸ τοῦλδον αὐτῶν, ὑπέστρεψεν καὶ αὐτό. τῷ δὲ Μαρτίῳ μηνὶ τῆς ζ´ ἰνδικτιῶνος, ἠβουλήθη Ἀκάμηρος ὁ τῶν Σκλαβίνων τῆς Βελζητίας ἄρχων νυχθεὶς ὑπὸ τῶν Ἑλλαδικῶν ἐξαγαγεῖν τοὺς υἱοὺς Κωνσταντίνου, καὶ προχειρίσασθαι ἐξ αὐτῶν βασιλέα. γνοῦσα δὲ τοῦτο ἡ βασίλισσα Εἰρήνη, ἀποστέλλει πρὸς τὸν πατρίκιον Κωνσταντῖνον τὸν Σεραντάπηχον Θεοφύλακτον τὸν υἱὸν αὐτοῦ σπαθάριον
C ὄντα καὶ ἀνεψιὸν αὐτῆς, καὶ πάντας ἐτύφλωσεν, καὶ διεσκέδασεν τὴν κατ' αὐτῆς βουλὴν αὐτῶν. τοῦ δὲ ἁγίου πάσχα τῇ δευτέρᾳ

1. ἔχοντες add. ex A. 3. ὁ add. ex A. 4. Μαλαγίνων A. 8. ἐκδραμὸν καὶ ἐπιπεσὸν A, ἐκδραμὼν καὶ ἐπιπεσὼν vulg. 9. Παύλῳ A, Πέτρῳ τῷ vulg. 11. ἀπῆραν A, ἐπῆραν vulg. 12. καὶ αὐτὸ A, καὶ αὐτὸν vulg. ἠκολούθει A. 17. Σεραντ. A.

cos invicem palam se professi fuerint: etenim uterque de imperio familiae suae ac sanguine sibi post Irenes mortem conciliando sententiam animo proposuerat.

A. C. 791 Hoc anno Abimelech in Romaniam suscepta profectione cum praedatoriis militum expeditorum turmis adusque Mangana penetravit. inde vero ex improviso in Stauracii stabula irruens, eius equis, nec non ipso, quo imperatrix vehebatur, equitatu raptis, citra damnum pedem retulit. caeteri vero in Lydiam usque penetrantes, maximam praedam inde reportaverunt. alterum autem eorum agmen excursionibus exercitatum, in Paulum patricium Opsicii comitem incidens, multa caede in universum exercitum et eius optimates debacchatum est, et accepto belli toto apparatu, ipsum postmodum restituit et ad suos remisit. mense autem Martio indictionis septimae Acamerus Sclavinorum Belzetiae princeps a Graecis quibusdam excitus filios Constantini in libertatem asserere molitus, ex eis nonneminem imperatorem creare statuit; quod ubi imperatrix Irene accepit, ad Constantinum, cognomento Serantapechum, patricium eius filium, qui tum spatharius erat et imperatricis ipsius nepos, Theophylactum misit, qui omnes oculis orbavit: atque ita paratam in se coniurationem dissipavit. san-

ἡμέρᾳ προῆλθεν ἡ βασίλισσα ἀπὸ τῶν ἁγίων ἀ
ὀχήματος χρυσοῦ ἐποχουμένη τέσσαρσιν ἵπποις λ
νου, καὶ ὑπὸ τεσσάρων πατρικίων κρατουμένου,
δάνου στρατηγοῦ Θρᾳκησίων καὶ Σισιννίου σ
Θρᾴκης καὶ Νικήτα δομεστίκου τῶν σχολῶν κα
νου τοῦ Βόηλα, ῥίψασα ὑπατείαν ἀφθόνως.
μηνὶ ἐνόσησεν ἡ βασίλισσα παραπλησίον θανά
τειλεν ἡ ἔρις τῶν εὐνούχων. Ἀέτιος δὲ προσε
ταν τὸν πατρίκιον καὶ δομέστικον τῶν σχολῶν, κ
δεινῶς τῷ Σταυρακίῳ, πείθοντες καὶ τὴν βασίλι
κράτους ἐφίεται· καὶ θυμωθεῖσα δεινῶς αὐτῷ
τῷ παλατίῳ τοῦ Ἱερείου εἰποῦσα· μούλτων καὶ στ
τιστὴν αὐτὸν εἶναι, καὶ ἑαυτῷ προξενοῦντα τι
λειαν. ὁ δὲ προσαπολογησάμενος αὐτῇ, ἠσφαλι
ἐμαίνετο δὲ κατὰ Ἀετίου καὶ Νικήτα, τῶν προρρ
τρικίων.

Τούτῳ τῷ ἔτει, μηνὶ Φεβρουαρίῳ, ἰνδι
Σταυράκιος προρρηθεὶς τυραννίδα καὶ στάσιν κ
σιλεύουσαν πόλιν συνεσκεύαζεν, τοὺς ἐν αὐτῇ σχ

4. Θρᾳκησίων] τῆς Θρᾴκης A. 5. Νικήτα A, 7. ἐπέτεινεν A. 9. ἀντέπιπτόν τινες A. 11. ἐπέρχεται vulg. 14. ἠσφ. A, εἰσφ. vulg. 15. πρ. A, Νικήτου προρρ. vulg. 19 συνεσκεύαζεν ξεν vulg.

cti vero paschatis feria secunda imperatrix a sanctorum
aede processum solemnem fecit, curru aureo, quem quatu
didi trahebant, vecta: currum regebant patricii quatuor, l
quam, Thracensium dux, Sisinnius ipsius Thraciae parite
tas scholarum domesticus et Constantinus Boelas; ipsa im
sulari more munera in populum spargebat. mense Mai
adeo graviter infirmata est, ut morti quam proximam
quo inter eunuchos invidia et dissensio succrevit. A
ascito sibi Niceta patricio et scholarum domestico Staura
ter opponebat et adversabatur, adeo ut eum imperii a
neri in imperatricis animum inducere potuerint. illa i
ad Hierii palatium se contulit, dicens, ipsum tumultuun
num inventorem et auctorem, propriam sibi perniciem co
at ipse defensione sui suscepta, causam propriam apud i
et pro iure suo tutabatur. in Aetium itaque et Nicet
patricios rabiem suam convertit.

Hoc anno, mense Februario, indictione octava mem
racius scholariorum et excubitorum unaque ductorum ani
muneribus sibi conciliatis, seditionem atque rebellione

καὶ δωρεαῖς. Εἰρήνη δὲ ἡ εὐσεβὴς σιλέντιον ποιήσασα ἐν τῷ Ἰουστινιανοῦ τρικλίνῳ, πάντα στρατευόμενον ἐκώλυσεν προσπελάζειν τῷ Σταυρακίῳ. καὶ οὕτως ἔτυχεν μικρᾶς εὐταξίας τὰ πράγματα. Ἀέτιος δὲ ὁ προρρηθεὶς καὶ Νικήτας σὺν ἄλλοις τισὶ κατηγωνίζοντο Σταυρακίου. ὁ δὲ καρδιόπληκτος γενόμενος αἷμα διὰ τοῦ στόματος ἀνῆξεν ἀφρῶδες ἐκ τῶν
B κατὰ θώρακα καὶ πνεύμονα μορίων. τοῦτο οἱ ἰατροὶ θεασάμενοι θανάσιμον ἀπεφήναντο· οἱ δὲ λοιποὶ κόλακες καὶ ἀνόητοι, οὐ μόνον ἰατροί, ἀλλὰ καί τινες ἀμόναχοι μοναχοὶ καὶ γόητες, ἔπειθον ὅρκοις ἕως τῆς αὐτῆς ἡμέρας τῆς τελευτῆς αὐτοῦ, ἣ γέγονεν κατὰ τὸν Ἰούνιον μῆνα τῆς αὐτῆς ὀγδόης
V. 319 ἰνδικτιῶνος ἡμέρᾳ τρίτῃ, ὅτι ζήσεται καὶ βασιλεύσει. οἷς ὑπερερειδόμενος στάσιν ἐν ταῖς Καππαδοκίαις συνεσκεύασεν κατὰ Ἀετίου γενέσθαι, ἣν οὐκ ἠξιώθη ζῶν ἀκοῦσαι· μετὰ γὰρ δύο ἡμέρας τοῦ θανεῖν αὐτόν, κατέλαβεν ἡ περὶ τούτου φάσις· καὶ οἱ στασιασταὶ συλληφθέντες ἐξορίαις καὶ τιμω-
C ρίαις ὑπεβλήθησαν.

A.M. 6293 Τούτῳ τῷ ἔτει, μηνὶ Δεκεμβρίῳ κέ, ἰνδικτιῶνι θ', Κάρουλος ὁ τῶν Φράγγων ῥὴξ ἐστέφθη ὑπὸ Λέοντος τοῦ πάπα

2. ἡ εὐσεβὴς om. f. 6. Σταυρακίου A, Σταυρακίῳ vulg. 9. κόλ. καὶ ἀνόητοι A, κόλ. ἀνόητοι vulg. 10. post μοναχοὶ A a f add. καὶ σπουδῖται. 14. ὑπερερειδόμενος A, ὑπερερηδ. vulg. 16. περὶ add. ex A.

imperantem urbem commovit. piissima vero Irene senatu ad Iustiniani triclinium indicto, singulos quosque in militia mereri solitos ad Stauracium accedere prohibuit, ex quo rerum tranquillitas ad breve tempus emersit. Aetius autem, quem diximus, ac Nicetas cum aliis quibusdam Stauracium insectabantur. interim ille corde sideratus, sanguinem spumosum thoracis et pulmonis partibus emissum ore evomens medicis ad spectaculum confluentibus mortis argumentum dedit inevitabile, quamvis in adversum reliqui adulatores insani, haud medici tantum, sed et irreligiosi monachi et praestigiatores ad ultimum obitus ipsius diem, qui mensis Iunii indictionis eiusdem octavae tertius fuit, illum diutius victurum et imperio potiturum temere affirmarent. his ille vaticiniorum ludicris delectatus, seditionem in Cappadociis Aetio perdendo commoveri disposuit, cuius exitum ut audiret, minime sors contulit. post duos quippe ab eius obitu dies, de illa primus advenit nuncius, et in seditionis auctores comprehensos exiliis et suppliciis animadversum est.

A.C. 793 Hoc anno, quo indictio nona numerata est, mensis Decembris die vicesimo quinto, Francorum rex Carolus a Leone papa coronatus est, Siciliamque classe adoriri meditatus, consilium mutavit, cum

A.M. 6295 Ῥωμαίων βασιλέως Νικηφόρου ἔτος αʹ.

B Τούτῳ τῷ ἔτει, μηνὶ Ὀκτωβρίῳ λαʹ, ἰνδικτιῶνι ιαʹ, ὥρᾳ νυκτερινῇ δʹ, ἐπιφωσκούσης ἡμέρας δευτέρας, Νικηφόρος πατρίκιος καὶ γενικὸς λογοθέτης ἐτυράννησεν κατὰ τῆς εὐσεβεστάτης Αὐγούστης Εἰρήνης, θεοῦ μὲν συγχωρήσαντος ἀφάτοις κρίμασιν διὰ πλῆθος ἁμαρτιῶν ἡμῶν, συνεργούντων δὲ αὐτῶν Νικήτα πατρικίου καὶ δομεστίκου τῶν σχολῶν, καὶ Σισιννίου πατρικίου καὶ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, τῶν δολερῶν καὶ ἐπιόρκων Τριφυλλίων. συνῆσαν δὲ αὐτοῖς καὶ Λέων πατρίκιος C καὶ κοιαίστωρ ὁ Σεραντάπηχος καὶ Γρηγόριος ὁ πατρίκιος ὁ τοῦ Μουσουλακίου καὶ Θεόκτιστος ὁ πατρίκιος καὶ κοιαίστωρ, καὶ Πέτρος πατρίκιος, ἀπατήσαντες καί τινας τῶν ἀρχόντων τοῦ λαοῦ τῶν ταγμάτων. καταλαβόντες δὲ τὴν λεγομένην Χαλκῆν, καὶ τοὺς φύλακας ἀθρόως ψευδῶς ἀπατήσαντες, ἔπεισαν, V.320 ὅτι παρ' αὐτῆς ἀπεστάλησαν ἀναγορεῦσαι βασιλέα τὸν αὐτὸν Νικηφόρον, διὰ τὸ τὸν πατρίκιον Ἀέτιον βιάζεσθαι αὐτὴν τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν Λέοντα ἀναγορεῦσαι βασιλέα. οἱ δὲ πιστεύσαντες τῷ τηλικούτῳ ψεύδει, συνανηγόρευσαν βασιλέα τὸν τύραννον. οὕτως οὖν ἐπὶ τὸ μέγα παλάτιον ἐλθόντες οἱ αὐτοὶ πατρίκιοι, εἰσῆλθον ἐν αὐτῷ. κἀκεῖθεν ἀποστείλαντες καθ'

5. *Αὐγούστης* add. ex A. 7. *Νικήτα* A, *Νικήτου* vulg. 10. *καὶ κοιαίστωρ* add. ex A. *ὁ Μουσ.* — — *Πέτρ. πατρ.* om. A. 12. *αὐτοὺς καί τινας* e. 14. *ἀπατήσαντες* A, *ἀπαντήσ.* vulg. 16. *τὸν πατρ.* A, *τὸν αὐτὸν πατρ.* vulg. 18. *τῷ τηλικούτῳ ψεύδει* A, *τὸ τηλικοῦτο ψεῦδος* vulg.

A.C. 795 Romanorum imperatoris Nicephori annus primus.

Hoc anno mensis Octobris die tricesimo primo, indictione undecima, hora noctis quarta illucescentis feriae secundae, Nicephorus patricius et generalis logotheta, in piissimam Irenem, deo delictorum nostrorum multitudine irritato, et ineffabilibus suis iudiciis ita permittente, tyrannidem excitavit, adiutoribus ad id usus Niceta patricio et scholarum domestico et Sisinnio similiter patricio eius fratre dolosis et periuris Triphylliis. adiunxere se illis Leo patricius et quaestor Serantapechus et Gregorius patricius, Musulacii filius, et Theoctistus patricius et quaestor et Petrus patricius, qui quosdam ex ducibus militarium ordinum in partes suas fraudulenter pertraxerunt. postremum autem occupata, quae Chalce dicitur, custodes aliud cogitantes mendaciis deceptos in id inducunt, ut credant, imperatricis mandato Nicephorum imperatorem renunciaturos se missos, quae nimirum a patricio Aetio, ut fratrem eius Leonem invita ad imperium promoveat et principem declaret, cogi se experiatur. illi mendacio facilem adhibentes fidem, tyrannum salutaverunt imperatorem, atque ita palatium maius iidem patricii progressi, in illud se immiserunt. inde

ὅλης τῆς πόλεως ἀσήμους τινὰς καὶ δούλους, τὴ
ἐποιήσαντο πρὸ τοῦ μεσονυκτίου, καὶ φύλακας
τῷ παλατίῳ τῶν Ἐλευθερίου, ἐν ᾧ συνέβη αὐτὴ
θρου δὲ μεταστειλάμενοι αὐτήν, κατέκλεισαν ἐ
παλατίῳ· καὶ οὕτω προῆλθον ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκ
στέψαι τὸν ἀλιτήριον. συνῆλθεν δὲ πᾶν τὸ πλ
λεως, καὶ πάντες ἐπὶ τοῖς πραττομένοις ἐδυσχέρ
μενοι τὸν στέφοντα καὶ τὸν στεφόμενον, καὶ τοὺς
χαίροντας. καὶ οἱ μὲν εὐλαβείᾳ καὶ λόγῳ συζῶν
κρίσιν ἐθαύμαζον, ὅπως συνεχώρησεν ὑπὲρ τῆς
ἀθλήσασαν καὶ μαρτυρήσασαν, ὑπὸ συβώτου ἐκ
εὐνουστάτων αὐτῆς προσθεμένων αὐτῷ διὰ φιλ
οντος, φημί, πατρικίου καὶ σακελλαρίου τοῦ Σινω
θεοστυγῶν Τριφυλλίων, καὶ τῶν ἀνωτέρω εἰρη
κίων, οἵ τινες δωρεαῖς πλείσταις ὑπ' αὐτῆς κα
σαν, καὶ πολλάκις συνεσθίοντες αὐτῇ, καὶ κολακε
κων πείθοντες φρικτῶν πάντων τῶν ἐν κόσμ
ἀναγκαιοτέραν ἡγεῖσθαι τὴν πρὸς αὐτὴν εὔνοι
ὡς ἐν ἐκστάσει τῶν γινομένων, οὐκ αἰσθόμενοι τ
ὀνειροπολεῖσθαι ἐνόμιζον. ἕτεροι δὲ τῶν εὖ εἰ

1. ἀσήμους] ἄσης (sic) A. 6. ἀλιτήρ. A, ἀλητήρ
μαρτυρικῶς ἀθλήσασαν A. συβώτου A f, συμ
βώνου vulg. τῶν A, τοῦ vulg. 13. εὐνού
add. A a. 14. καὶ τῶν ἀν. εἰρ. πατρ. add. e

viris ex populi faece et servis per totam urbem miss
designationem ante noctis medium perfecere, et ad E
tium, quo contigit Irenem tunc morari, custodes consti
que deinde sub diluculum ex eo loco translatam in
incluserunt: tum vero hominem nefarium coronaturi in
siam profecti sunt. ad eum cum universus populus co
ledictis in eum, qui coronam imponeret, ac qui susc
collaetaretur, coniectis, res indigne gestas aegre fereba
quidem et rationi consona viventes divinam sententia
quae permitteret feminam pro rectae fidei defensione
tantem, et plurimos labores passam, a porculatore imp
devinctioribus illius amicis ad eum ob avaritiam deficie
inquam, Sinopensi patricio et sacellario, ac deo invisis
patriciis supra memoratis, qui muneribus ab ea acceptis
quentius ad eius mensam blande et cum illecebris
universis, quas mundus exhibet, amicitiam eius praep
horrendis etiam iuramentis interpositis, affirmaverant:
starum stupore perculsi, quasi de veritate dubii, son

B ζεσθαι, τὴν παρελθοῦσαν εὐημερίαν ἐμακάριζον, καὶ τὴν μέλλουσαν ἔσεσθαι δυστυχίαν διὰ τῆς τυραννίδος ἐθρήνουν, μάλιστα δὲ ὅσοι τῆς πονηρᾶς γνώμης τοῦ τυράννου πεῖράν τινα προειλήφασι. κοινὴ δὲ πάντας κατεῖχεν ζόφωσις καὶ ἀπαράκλητος ἀθυμία, ἵνα μὴ κατὰ μέρος τῆς ἐλεεινῆς τὰ ἀκαλλῆ ῥήματα γράφων μηκύνω τὸν λόγον. ἦν γὰρ παρὰ φύσιν καὶ τοῦ ἀέρος κατ' αὐτὴν ἀθρόον τὸ κατάστημα συμβὰν σκυθρωπὸν καὶ ἀφώτιστον, καὶ κρύος ἀκατάλλακτον φθινοπωρινῇ ὥρᾳ γενόμενον δηλοῦντα σαφῶς τὴν ἐσομένην αὐτοῦ δυστροπίαν καὶ ἀνύποιστον κάκωσιν, καὶ μάλιστα τοῖς ψηφισαμέ-
C νοις. τῇ γὰρ ἐπιούσῃ παραλαβών τινας τῶν πατρικίων ἀνῆλθεν πρὸς τὴν βασιλίδα φρουρουμένην, ὑποκρινόμενος μὲν τὴν αὐτῷ συνήθη ψευδοχρηστότητα, δι' ἧς καὶ ἠπάτησεν τοὺς πιστούς· ἀπολογούμενος δὲ αὐτῇ, ὡς ἀκουσίως ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἀναβιβασθείς, καὶ ὡς ἦν ταύτης ἀνόρεκτος, καταρώμενος δὲ τοὺς προβιβάσαντας μὲν αὐτόν, ἐπιβουλεύσαντας δὲ αὐτῇ, ὡς ὁ προδότης Ἰούδας τὸν κύριον μετὰ τὸ συνδειπνῆσαι, μιμητὰς δὲ ἐκείνου κατὰ πάντα μαρτυρῶν αὐτοὺς εἶναι· ὑποδεικνὺς δὲ καὶ μέλανα ὑποδήματα περικεῖσθαι φιλεῖν παρὰ τοὺς βασιλικοὺς θεσμοὺς διαβεβαιούμενος. θαρσεῖν δὲ παρῄνει

4. κοινὴ A, κοινῇ vulg. 8. κρύους ἀκαταλλάκτου vulg. φθινοπωρινῇ ὥρᾳ A, φθινοπωρινὴ ὥρα vulg. 9. αὐτοῦ add. ex A. 12. τὴν αὐτῷ συνήθη ψευδ. A, ὡς ἦν αὐτῷ σύνηθες, ψευδ. vulg. 13. πιστοὺς A, πλείστους vulg. 15. καὶ ὡς ἦν A, ὡς ἦν vulg. 16. τοὺς προβ. — — ἐπιβ. δὲ add. ex A.

arbitrabantur; alii res futuras solertius coniicere docti, praeterita prosperitate laudata, imminentem sub inducenda tyrannide calamitatem, qui maxime pravam tyranni sententiam fuerant experti, deflebant. generatim dicam omnes mentis caligo solatiique expers desperatio invaserat, ne, si incompositos singulorum sermones referam, longiorem efficiam orationem. quin etiam ipsa praeter naturam aeris constitutio, quae illa die visa horrenda et plane obscura fuit, frigusque intolerabile, quod tum, quamvis autumnus esset, ingruebat, futuram huius vecordiam malitiamque minime tolerandam ipsius maxime fautoribus manifesto portendebat. postridie quippe nonnullis patriciis comitatus ad imperatricem sub custodia detentam se contulit, familiarisque sibi benevolentiae fallacem speciem, qua multos decepit, prae se ferens, invitum omnino ad imperium, (ab eius, siquidem aiebat, cupidine alienus erat,) evectum se excusabat, proditoris Iudae instar dominum coena se excipientem tradentis, iis maledicens, qui reginae insidiati ipsi persuasissent, cuius rei testes ipse proprios morum imitatores proferebat. simul autem nigra calceamenta ostentans,

κειμένης ἀξίας ἀληθεῖς, ὡς τὸ τέλος ἀπέδειξε, τῶν B πραγμάτων ἀκοάς, ἃς οὐκ ἀγνοεῖς, αἷς εἰ καὶ συναπήχθην, ἀκωλύτως εἶχον τοῦ ἀνελεῖν σε. ἀλλὰ τὸ μὲν τοῖς σοῖς ὅρκοις πειθομένη, τὸ δὲ φειδομένη σου πολλοὺς ἐννοήτορας, παρελογησάμην τῷ θεῷ, καὶ τηνικαῦτα τὰ κατ' ἐμαυτὴν ἀποδοῦσα, δι' οὗ βασιλεῖς βασιλεύουσι καὶ δυνάσται κρατοῦσι γῆς. καὶ τὰ νῦν ὡς εὐσεβεῖ σοι καὶ ἐξ αὐτοῦ προβληθέντι, προσκυνῶ σε ὡς βασιλέα. καὶ αἰτοῦμαι φείσασθαί μου τῆς ἀσθενείας καὶ συγχωρῆσαί μοι τὸν ὑπ' ἐμοῦ κτισθέντα τῶν Ἐλευθερίου οἶκον εἰς ψυχαγωγίαν τῆς ἀσυγκρίτου μου συμφορᾶς. ὁ δὲ ἔφη· καὶ εἰ τοῦτο θέλεις σοι γενέσθαι, ὅμοσόν μοι εἰς πᾶσαν θείαν δύναμιν μὴ ἀποκρύψαι τι τῶν τῆς βασιλείας C θησαυρῶν, καὶ πληρῶ σου τὴν αἴτησιν, καὶ πᾶσάν σου θεραπείαν καὶ ἀνάπαυσιν ποιῶ. ἡ δὲ ὤμοσεν αὐτῷ εἰς τὰ τίμια καὶ ζωοποιὰ ξύλα, ὅτι οὐκ ἀποκρύψω ἀπό σου, ἕως ὀβολοῦ· ὃ καὶ πεποίηκεν. ὁ δὲ τοῦ ποθουμένου ἐπιτυχών, παρευθὺ ἐξώρισεν αὐτὴν ἐν τῇ νήσῳ τῆς Πριγκίπου, ἐν τῇ μονῇ, ἣν αὐτὴ ᾠκοδόμησεν, ὄντων ἀκμὴν τῶν ἀποκρισιαρίων Καρούλου ἐν τῇ πόλει καὶ ὁρώντων τὰ πραττόμενα. ὁ γοῦν παμφάγος οὗτος τοῦ κράτους ἐπιλαβόμενος, οὐδὲ κἂν πρὸς βραχὺ ἰσχυ-

1. ἀληθὴς vulg. 6. καὶ δυν. A, καὶ οἱ δ. vulg. 11. εἰς add. ex A. 12. τῶν add. ex A. 17. ἣν αὐτὴ A, ᾗ αὐτὴν vulg. 18. τῶν add. ex A. 20. πρὸς add. ex A.

adeptus es, dignitate adversus te sparsos et ad me quoque latos fuisse veros, exitus comprobavit, sed nec eos ignoras: iis si permisissem me abduci, nullo sane resistente periisses. verum qua iuribusiurandis tuis confirmata, qua consciis tuis parcitura, tuis, inquam, qui haec in me refundis, te tuosque commendatos volui deo, per quem reges regnant et principes orbi dominantur. impraesentiarum igitur te tanquam religiosum et ab eo promotum imperatorem veneror. quapropter infirmitati meae parcas precor, et in incomparandae praesentis meae calamitatis solatium, Eleutherii aedem a me constructam habere me permittas, rogo. ad haec ille: haec si tibi praestari cupis, per virtutem quamcumque divinam prius iura imperii thesaurorum nihil te occulturam, et confestim petitis acquiescam tuis, et de cultu tibi exhibendo deque quiete relinquenda providebo. illa in veneranda et vivifica crucis ligna iurata, non abscondam, inquit, vel obolum unicum, quod et praestitit. is desideriorum compos in Principi insulam, in monasterium ab ipsa aedificatum, Caroli legatis adhuc in urbe agentibus et quae gerebantur spectantibus, eam relegavit. sane thesaurorum iste helluo potestatem adeptus, ne brevi quidem temporis spatio innatam sibi ad malum pronitatem et avaritiam celare

B τοὺς οὐκ ἴσχυσεν· καὶ κατελθὼν ἕως Χρυσοπόλεως, καὶ περιπολεύσας ἡμέρας η', καὶ μὴ δεχθεὶς ὑπὸ τῆς πόλεως, ὑπέστρεψεν ἕως τῶν Μαλαγίνων. φοβηθεὶς δὲ τὸν θεόν, καὶ λογισάμενος, μήποτε δι' αὐτὸν σφαγὴ γένηται Χριστιανῶν, ἀποστείλας δὲ πρὸς Νικηφόρον, καὶ λαβὼν λόγον ἐνυπόγραφον ἐξ ἰδιοχείρου αὐτοῦ, ἐν ᾧ καὶ Ταράσιος ὁ ἁγιώτατος πατριάρχης καὶ πάντες οἱ πατρίκιοι καθυπέγραψαν, ὥστε ἀβλαβῆ αὐτὸν διατηρηθῆναι καὶ ἀζήμιον, καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ, τῇ η' τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς ὥρᾳ μεσονυκτίου λάθρα διαδρὰς κατῆλθεν ἐν τῇ Κίῳ τῆς Βιθυνίας, εἰς τὴν μονὴν τοῦ Ἡρακλείου, καὶ εὑρὼν τὸ ἀπολυθὲν χελάνδιον τοῦ βασιλέως,
C ἐπὶ τούτῳ ἀπεκάρθη, καὶ ἐνεδύσατο στολὴν μοναδικήν, καὶ εἰσελθὼν ἐν αὐτῷ, ἀπῆλθεν ἐπὶ νήσῳ, τῇ λεγομένῃ Πρώτῃ, ἐν ᾗ οἰκοδομήσας ἦν μοναστήριον, οἰόμενος ὅτι αἰδεσθήσεται τὸν φοβερὸν λόγον, ὃν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ παραλογιστὴς Νικηφόρος, καὶ οὐ μὴ βλάψῃ αὐτὸν ἐν οὐδενί. ὁ δὲ πρῶτον μὲν γυμνοῖ αὐτὸν τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, καὶ ἀφορμῆς δραξάμενος πάντας τῶν θεμάτων τοὺς ἄρχοντας καὶ κτήτορας, τινὰς δὲ ἐκ τῆς βασιλίδος πόλεως ᾐχμαλώτευσεν, τὸν δὲ στρατὸν

5. δι' αὐτὸν A, δι' αὐτοῦ vulg. 6. ἐνυπόγρ. A, ὑπόγρ. vulg. 10. τῇ η' A, τῇ δὲ η' vulg. 14. αὐτῷ A, αὐτῇ vulg. 17. αὐτὸν om. A.

et orientalium dux, qui cognomento Turcus, a thematibus trans fretum positis imperator salutatus est, qui, cum potestatem multum detrectasset, a militibus aufugere non valuit. is Chrysopolim profectus, circumducto per dies octo exercitu, et ab urbis civibus haud admissus, ad Malagina usque reversus est. tum vero dei timore ductus, et, ne forte eius causa multae patrarentur caedes, attentius cogitans, missis ad Nicephorum legatis, fidem accepit propria eius manu scriptam, cui etiam sanctissimus patriarcha Tarasius et patricii omnes subscripsere, qua se suosque omnes incolumes atque impunitos servatum iri sibi cavebat. die postmodum Septembris octavo sub mediam noctem fugam latenter arripiens, Cium Bithyniae urbem profectus est in Heraclii monasterium; ubi cum navigium ab imperatore ad hoc istuc missum invenisset, in eo caput abrasit, ac deinde monastico habitu indutus est. mox conscenso navigio, in insulam, Protem vulgo dictam, in qua monasterium olim condiderat, traiecit, vesanum Nicephorum tremendi iusiurandi fidem reveriturum arbitratus, et ab eo nullam se passurum iniuriam. ille vero primum quidem eum facultatibus nudat et, occasione arrepta, cunctos thematum proceres et locupletes viros, inter quos ex imperante urbe nonnulli, in capti-

ἅπαντα ἀρόγευτον εἴασεν. καὶ τίς λόγος δυν ἀξίαν διηγήσασθαι τὰ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναι ὑπ' αὐτοῦ ἔργα κατὰ θεοῦ παραχώρησιν διὰ τ ἡμῶν; τῇ δὲ θ' τοῦ Αὐγούστου μηνὸς τῆς ια' ἐτελεύτησεν ἡ βασίλισσα Εἰρήνη ἐν τῇ ἐξορίᾳ νήσου, καὶ μετηνέχθη τὸ σῶμα αὐτῆς ἐν τῇ νήσ κίπου, ἐν τῇ μονῇ, ἣν αὐτὴ ᾠκοδόμησεν.

Τούτῳ τῷ ἔτει, μηνὶ Δεκεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνι Νικηφόρος τὸν υἱὸν αὐτοῦ Σταυράκιον διὰ Τ ἁγιωτάτου πατριάρχου ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς μεγάλ εἰς βασιλέα, ἀποίητον ὄντα κατὰ πάντα τῇ τε ἰδ καὶ γνώμῃ πρὸς τὴν τοιαύτην ἀξίαν. ὁ δὲ μήπο φυλάξας ἀλήθειαν Νικηφόρος Λυκάονάς τινας, πους, ὁμογνώμονας καὶ ὁμόφρονας ἀποστείλας ει την ἐκέλευσεν νυκτὸς ἐπιβῆναι τῇ νήσῳ, καὶ τὸν ἐκτυφλῶσαι Βαρδάνιον, ὡς δῆθεν ἀγνοοῦντος αὐτ τὸ δρᾶμα προσφυγεῖν τῇ ἐκκλησίᾳ. τούτου δὲ γε πατριάρχης καὶ ἡ σύγκλητος δεινῶς ἤλγησαν, κ φοβούμενοι τὸν θεόν. ὁ δὲ παρανομώτατος βα φόρος ὅρκοις τοὺς ἐν τέλει Λυκάονας, τὸ δοκ ἀνελεῖν, ἀμύνασθαι σχηματιζόμενος, ὁ πάντα κ

1. δυνήσηται vulg. 6. μετηνέχθη A f, μετήχθ ἣν A, ᾗ vulg. 17. ὅ τε A, καὶ ὁ vulg.

vltatem misit, universum autem exercitum debitis stipen vit. admissa porro diebus illis ab eo scelera, deo prc mina nostra illa tolerante, quae oratio valeat enarra mensis Augusti die nono, indictione undecima imper Lesbum insulam relegata diem obiit: in insulam aute monasterium, quod ipsa condidit, corpus eius translatum

Hoc anno mense Decembri indictione duodecim filium suum Stauracium Tarasii sanctissimi patriarchae ambone magnae ecclesiae imperatorem coronavit, homin tus speciem, sive corporis robur, seu denique mentis ca ad eam dignitatem plane ineptum. is autem qui nusq observatorem se praestitit, Nicephorus, Lycaonas nonnull Lycanthropos belluas, iisdem cum eo mente ac moribus i mines in Proten insulam missos, noctu ad terram appell nium, quem memoravimus, oculis privare, tanquam se nu scio, et patrato facinore ad ecclesiam confugere iussi scelus patriarcha et senatus universus omnesque, qui dei se ferebant, indigne tulerunt. nefarius porro imperato homo ad ostentationem omnia, nihil vero secundum de

ἰδίωμα, δι' οὗ καὶ πρὸ τῆς βασιλείας πολλοὺς ἠπάτησεν. πλὴν γελοιότατος ἦν τοῖς εἰδόσιν ἀκριβῶς τὸ ἐπιτήδευμα, ὥστε κἀκεῖνον ἀναιδείᾳ πολλῇ ζεζοφωμένον τὸ μιαρώτατον αὐτοῦ πρόσωπον ἀεί, τότε ἀπρόϊτον γενέσθαι ἐπὶ ἡμέρας ζ' τοῦ βα-
V. 323 σιλικοῦ κοιτῶνος δολίως κλαυθμυριζόμενος, ἐπεὶ καὶ φυσικῶς
C αὐτῷ γυναικώδη προσῆσαν δάκρυα, ἃ τοῖς πολλοῖς τῶν φαύλων ψευδοχρίστοις προσεῖναι πέφυκεν. ἀλλ' οὐκ ἔλαθεν τοὺς πολλούς. τῷ δὲ Αὐγούστῳ μηνὶ ἐξελθὼν κατὰ Ἀράβων συνήντησεν αὐτοῖς εἰς Κρασὸν τῆς Φρυγίας, καὶ πολεμήσας ἡττᾶται· καὶ πολλοὺς ἀποβαλὼν μικροῦ δεῖν καὶ αὐτὸς κρατεῖσθαι ἤμελλεν, εἰ μὴ τῶν ἀρχόντων τινὲς ἀνδρειότατοι τοῦτον μόλις τῆς ἀνάγκης περισώσασθαι ἴσχυσαν.

A.M. 6297 Τούτῳ τῷ ἔτει στάσεως γενομένης κατὰ τὴν Περσικήν,
D κατῆλθεν ὁ τῶν Ἀράβων ἀρχηγὸς εἰρηνοποιήσων αὐτούς. Νικηφόρος δὲ ἄδειαν εὑρών, ἔκτισεν τὴν Ἄγκυραν τῆς Γαλατίας καὶ τὴν Θήβασαν καὶ τὴν Ἀνδρασόν. ἀπέστειλεν δὲ καὶ ἐν Συρίᾳ κοῦρσον, καὶ μηδὲν ἀνύσαν ὑπέστρεψεν, τοὐναντίον δὲ μᾶλλον καὶ πολλοὺς ἀποβαλόν.

1. αὐτῷ A, αὐτὸ vulg. 4. ἀκριβῶς add. ex A. 8. γυναικωνιτίδος A, γυναικώδει vulg. 10. ἐξελθὼν A, ἐλθὼν vulg. 12. ἀποβαλὼν A, ἀποβάλλων vulg. 19. ἀνύσαν ὑπέστρεψεν — ἀποβαλὸν A, ἀνύσαντες ὑπέστρεψαν — ἀποβάλλοντες vulg.

omnes Lycaonum optimates, quasi Bardanem vindicare voluisset, per iuramenta coepit inquirere. inerat enim homini praeter alia naturae vitia facilis ad simulandum propensio; hoc eius genii praecipuum munus, quo etiam ante susceptum imperium plurimos decepit: simulatum tamen eius studium et affectationem expertis deridiculo extitit, adeo ut vultum suum execrandum, continua licet impudentia obscuratum, per dies septem imperatorio cubiculo tectus et eiulans reddiderit eo tempore inaccessum. aderant enim homini faciles et muliebres a natura concessae lacrimae, quod multis pravis hominibus Christos et prophetas se falso iactitantibus innatum videatur: id tamen haud plures latuit. caeterum mense Augusto adversus Arabes profectione suscepta, ad Crasum Phrygiae obviam illis factus, certamine inito superatus est, pluribusque suorum prostratis parum abfuit, quin hostium in manus incideret, nisi procerum nonnulli animo et robore praestantes eum non sine difficultate periculo eripuissent.

A.C. 797 Hoc anno tumultu in Persia excitato Arabum dux partes dissidentes compositurus, illuc se contulit. interea Nicephorus capta occasione Ancyram Galatiae, Thebasam et Andrasum reparavit. levi insuper et praedis cogendis apto exercitu in Syriam misso, milites re infecta, quin immo pluribus eorum desideratis, reversi sunt.

C Ἀράβων ἀρχηγὸς τὴν Ῥωμανίαν σὺν δυνάμει βαρείᾳ ἀπό τε Μαυροφόρων καὶ Συρίας καὶ Παλαιστίνης καὶ Λιβύης χιλιάδων τριακοσίων. καὶ ἐλθὼν εἰς Τύανα ᾠκοδόμησεν οἶκον τῆς βλασφημίας αὐτοῦ. καὶ πολιορκήσας παρέλαβεν τὸ Ἡρακλέως κάστρον ὀχυρώτατον πάνυ ὑπάρχον καὶ τὴν Θήβασαν καὶ τὴν Μαλακοπαίαν καὶ τὴν Σιδηρόπαλον καὶ τὴν Ἄνδρασον. ἀπέστειλεν δὲ κοῦρσον χιλιάδας ἑξήκοντα, καὶ κατῆλθεν
V. 324 ἕως Ἀγκύρας, καὶ ἱστορήσας ταύτην ὑπέστρεψεν. ὁ δὲ βασιλεὺς Νικηφόρος φόβῳ καὶ ἀμηχανίᾳ συσχεθείς, ἐξῆλθεν καὶ αὐτὸς ἐν ἀπογνώσει, τά τε γενναῖα τῆς ταλαιπωρίας ἐπιδει-
D κνύμενος, καὶ πολλὰ τρόπαια ποιήσας ἀπέστειλεν πρὸς Ἀαρὼν τὸν μητροπολίτην Συνάδων καὶ Πέτρον τὸν ἡγούμενον τοῦ Γουλαίου καὶ Γρηγόριον τὸν οἰκονόμον Ἀμάστρης, αἰτῶν εἰρήνην γενέσθαι· καὶ πολλὰ διαλεχθέντων αὐτῶν ἐστοίχησαν τὴν εἰρήνην, ἵνα τὸ κατ' ἔτος τελῆται αὐτοῖς ἀνὰ τριάκοντα χιλιάδες νομίσματα καὶ τρία νομίσματα κεφαλιτίων αὐτοῦ τοῦ βασιλέως, καὶ τρία τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. ἃ δεξάμενος Ἀαρὼν ἥσθη καὶ ἠγαλλιάσατο ὑπὲρ μυρίων ταλάντων ταῦτα δεξάμενος, ὡς ὑποτάξας τὴν τῶν Ῥωμαίων βασιλείαν. ἐστοίχησαν δὲ καὶ τὰ παραληφθέντα κάστρα μὴ κτισθῆναι. ὑποστρε-

1. ἐν δυν. vulg. 6. Μαλακοπέαν A. 7. ἀπέστη f. 13. αἰτῶν A, αὐτῶν vulg. 15. τὴν εἰρ. A, εἰρ. vulg. 16. καὶ τρία νομ. add. ex A e. 17. τοῦ βασιλέως A e, τῆς βασιλείας vulg. 20. παραληφθ. A, παραλειφθ. vulg.

de laicis episcopi creati, deo convenienter in sacerdotali dignitate se gesserint. eodem anno Aaron Arabum dux, collectis maximis copiis ex Maurophoris, Syria, Palaestina et Libya, quae ad trecenta millia accedebant, impressionem in Romanam ditionem fecit, et Tyana profectus blasphemiae suae consecravit aedem, munitissimumque Herculis castrum, Thebasam, Malacopaeam, Sideropalum et Andrasum armis et obsidione cepit, agmenque sexaginta millium militum populatum misit, et Ancyram usque devenit, qua diligentius explorata et descripta, reversus est. quare imperator Nicephorus in metum atque animi angustias adductus, ipse etiam contra processit, in hac rerum desperatione fortem adversus calamitates animum erigens, multaque sibi ipsi decernens trophaea, Synadensem metropolitam et Petrum Gulaei praepositum, et Gregorium Amastrensem oeconomum pacem componendam postulaturos ad Aaronem legatos destinavit, qui multis hinc inde discussis, pacem ea conditione firmaverunt, ut in singulos annos triginta nummorum millia, et tria capitatorum ipsius nimirum imperatoris effigie exsculpta, aliaque pariter tria filii charactere notata Saracenis penderentur. Aaron eo censu accepto, quasi Romanorum imperio sibi subiecto gavisus est, nec oblatis talentorum decem milli-

ρὰν αὐτοῦ συντρίψαι πειραθεὶς λάρνακα, ἄλλην ἀντ' ἐκείνης
πλησίον αὐτῆς κατέκλασεν· αὐτίκα τε πολλὴ ἀνέμων καὶ θα-
λαττίων κυμάτων, βροντῶν τε καὶ ἀστραπῶν ἀνωμαλία τὸν
στόλον κατέλαβεν, ὡς ἱκανὰ συντριβῆναι σκάφη, αὐτόν τε τὸν
θεομάχον Χουμεῒδ ἐπιγνῶναι τὴν τοῦ ἁγίου δύναμιν, καὶ παρ'
D ἐλπίδα τὸν κίνδυνον ἐκφυγεῖν. τῇ δὲ κ' τοῦ Δεκεμβρίου μη-
νὸς Νικηφόρος μετὰ πολλὴν ἐκλογὴν παρθένων ἐκ πάσης τῆς
ὑπ' αὐτοῦ ἐξουσίας εἰς τὸ ζεῦξαι Σταυράκιον τὸν υἱὸν αὐτοῦ
ποιησάμενος, Θεοφανὼ τὴν Ἀθηναίαν προσγενῆ τῆς μακαρίας
Εἰρήνης μεμνηστευμένην ἀνδρί, καὶ πολλάκις αὐτῷ συγκοιτα-
σθεῖσαν, χωρίσας αὐτὴν ἀπ' αὐτοῦ, τῷ ἀθλίῳ Σταυρακίῳ
συνέζευξεν, ὡς εἰς πάντα καὶ εἰς τοῦτο παρανομήσας ἀναιδῶς,
V.325 ἄλλας δύο ταύτης ὡραιοτέρας ἐκλεξάμενος· σὺν αὐτῇ προφα-
νῶς αὐτὰς ἔφθειρεν κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας τοῦ γάμου παρὰ
P.409 πάντων ὁ μιαρὸς γελώμενος. τῷ δὲ Φεβρουαρίῳ μηνὶ στά-
σιν ἐννοήσαντες κατ' αὐτοῦ πολλοὶ τῶν ἐν τέλει, Ἀρσαβὴρ
τὸν κοιαίστωρα καὶ πατρίκιον ἄνδρα εὐσεβῆ καὶ λογιώτατον
ἐψηφίζοντο. γνοὺς δὲ τοῦτο ὁ πολυμήχανος Νικηφόρος, αὐ-

4. πλησίον αὐτῆς] παρακειμένην A. 6. τὸν add. ex. A. 8. τὸν κίνδυνον A, τὴν δύναμιν vulg. 9. ἐκ πάσης add. ex A. 14. ἐν τούτῳ A. 19. λογικώτατον A. 20. δὲ τοῦτο A, δὲ καὶ τοῦτο vulg.

piam ex ea abegit, arce sola vastitatis immuni servata. at certe redeuntem sanctus et mirandorum opifex Nicolaus manifesta ultione exagitavit. Myra etenim occupata, cum sacram eius urnam confringere tentaret, et in vicinam ex errore vim et ictus inferret, extemplo immanis ventorum procella, marinorum fluctuum impetui tonitruum fulgurumque promiscua tempestas adeo classem iactavit, ut pleraeque naves conquassatae submergerentur, ipseque dei hostis Chumid sancti virtutem expertus, vix ac praeter spem eam potuerit effugere. mensis autem Decembris die vicesimo Nicephorus Stauracio filio uxorem copulaturus, virginum Romanae ditionis accurata disquisitione praemissa, Theophanonem Atheniensem beatae Irenes affinem, viro, cum quo frequentius decubuerat, desponsatam et ab eo seiunctam, infelici Stauracio locavit, ut qui leges omnes violare solitus erat, etiam in hoc transgrederetur impudenter. duas autem alias puellas istam forma longe superantes, quas una cum ea delegerat, in ipsis nuptiarum solemnibus diebus palam non sine hominum risu vir execrandus constupravit. caeterum mense Februario proceres haud pauci conspirationem in eum machinati Arsaberem quaestorem et patricium, virum religiosum et eruditum, designaverunt imperatorem. ubi Nicephorus,

τῶν ἁγίων Χαρίτωνος καὶ Κυριακοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Σάββα, καὶ τὰ λοιπὰ κοινόβια τῶν ἁγίων Εὐθυμίου καὶ Θεοδοσίου D ἐπεκράτησεν δὲ τῆς τοιαύτης ἀναρχίας ἡ κατ' ἀλλήλων καὶ ἡμῶν μιαιφονία ἔτη *. Θεόδωρος δὲ ὁ ἡγούμενος τῶν Στουδίου, καὶ Ἰωσὴφ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης ἅμα Πλάτωνι ἐγκλείστῳ, καὶ τοῖς λοιποῖς αὐτῶν μοναχοῖς τῆς κοινωνίας Νικηφόρου τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου ἀπέστησαν διὰ Ἰωσὴφ τὸν οἰκονόμον, ὡς παρανόμως στεφανώσαντα Κωνσταντῖνον καὶ Θεοδότην. Νικηφόρος δὲ ὁ βασιλεὺς ἀφορμῆς δραξάμενος ἐπισκόπους πολλοὺς καὶ ἡγουμένους ἀθροίσας σύνοδον κατ' αὐτῶν κροτηθῆναι ἐκέλευσεν, δι' ἧς ἐξεβλήθησαν τῆς μονῆς καὶ τῆς πόλεως ἐξορίᾳ παραπεμφθέντες μηνὶ Ἰα-
P. 410 νουαρίῳ, ἰνδικτιῶνι β'. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει ῥόγας διδομένης τῷ λαῷ ἐν τῷ Στρομῶνι ἐπιπεσόντες οἱ Βούλγαροι ταύτην ἀφείλαντο χρυσίου λίτρας χιλίας καὶ ἑκατόν, καὶ πολὺν λαὸν κατέσφαξαν σὺν τῷ στρατηγῷ καὶ τοῖς ἄρχουσιν. ἦσαν γὰρ καὶ τῶν λοιπῶν θεμάτων ταξᾶτοι ἄρχοντες οὐκ ὀλίγοι, καὶ πάντες ἐκεῖ ἀπώλοντο. ἔλαβον δὲ καὶ τὸ τοῦλδον ὅλον, καὶ ὑπέστρεψαν. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει πρὸ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα
V. 326 Κροῦμμος ὁ τῶν Βουλγάρων ἀρχηγὸς παραταξάμενος κατὰ

3. ἡ κατ' A, τῆς κατ' vulg. 4. ἔτη] ἔτι f: sed signum numeri deesse videtur. Στουδίου A, Στουδίων vulg. 14. Στρυμῶνι A. 20. Κροῦμμος ὁ τῶν B. A, ὁ Κροῦμμ. τῶν B. vulg.

duarum magnarum laurarum monasteria, sancti dico Charitonis et Cyriaci, atque sancti Sabae, et in reliqua sanctorum Euthymii et Theodosii coenobia maxima clades erupit. invaluit Arabici imperii confusio huiusmodi, caedesque mutuae inter se et nobis illatae annos. * Theodorus autem, Studii praepositus, et eius frater Ioseph Thessalonicensis archiepiscopus, una cum Platone incluso et reliquis monachis, a Nicephori sanctissimi patriarchae communione, ob Ioseph oeconomum corollas nuptiales Constantino et Theodote illegitime pridem imponentem, seipsum segregavit. imperator autem Nicephorus commodam occasionem nactus, variis episcopis et monasteriorum praepositis in unum collectis, synodum agi mandavit, cuius decreto monasterio et urbe eiecti, mense Ianuario indictionis secundae in exilium pulsi sunt. hoc eodem anno erogato in milites stipendio ad Stromonem, Bulgari irruentes illud interceperunt, auri libras centum supra mille, varia exercitus plebe trucidata cum ipso duce et pluribus optimatibus: aderant quippe ex aliis quoque thematibus taxati proceres haud pauci, quorum communis fuit iactura: occupatisque universi exercitus sarcinis, Bulgari rediere. hoc etiam anno ante paschatis solemnia Crummus Bulgarorum princeps, expeditione suscepta, et in-

'αρδικῆς, ταύτην παρέλαβεν δόλῳ καὶ λόγῳ, στρατε αϊκὰ κατασφάξας χιλιάδας ἕξ, χωρὶς ἰδιωτικο Νικηφόρος δὲ δῆθεν κατ' αὐτοῦ ἐξελθὼν τῇ τρίτῃ βδομάδος τοῦ σωτηρίου πάθους, ἀξιόλογον μὲν οι ;εν, τοῖς δὲ περισωθεῖσιν ἐκ τῆς φυγῆς ἄρχοι .όγον σωτηρίας ἀπαξιώσας δοῦναι, τοῖς ἐχθροῖς ;βεάσατο, ἐν οἷς ἦν καὶ Εὐθύμιος ὁ σπαθάριο; ἔμπειρος. ὁ δὲ Νικηφόρος πρὸς τῇ πολλῇ ἀδο ἐνόρκοις τὴν βασιλίδα πόλιν πείθειν ἐσπούδαζεν, πάσχα ἡμέραν ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Κρούμμου ἑορτάσι ραλειφθεῖσαν Σαρδικὴν οἰκοδομεῖν βουλόμενος, ι τὰ πλήθη φοβηθεὶς ὑποβάλλει διὰ τῶν στρατηγῶν των πεῖσαι τοὺς ὄχλους αἰτήσασθαι τῷ βασιλεῖ τ κοδομῆς. οἱ δὲ τὸ δρᾶμα κατανοήσαντες, ὡς ἐκ κακοπραγίας ὑποβεβλημένον στασιάζουσι κατ' αὐ ἰδίων ἀρχόντων ὥρᾳ ἕκτῃ, καὶ ἐπελθόντες διαρρ σκηνὰς αὐτῶν. ἐλθόντες δὲ ἕως τῆς βασιλικῆς, λαῖς καὶ ἀραῖς αὐτὸν ἔβαλλον, μηκέτι φέρειν τ αὐτοῦ φιλαργυρίαν καὶ κακομήχανον αὐτοῦ γνώμ

3. τῆς ἑβδομάδος add. ex A. 5. τοῖς δὲ περισ vulg. 6. προσφυγεῖν A, πρὸς φυγὴν vulg. ex A. 9. τὴν — ἡμέραν A, τῆς — ἑορτῆς vulg. ραληφθ. A. 12. τὰ add. ex A. ὑποβάλλει vulg. 16. διαρρήσσ. A, διαρήσσ. vulg. 19 ex A.

structo in Sardicam exercitu, qua dolis, qua pactis, urb ex Romanis agminibus, promiscua privatorum hominum numerata, militum millia sex interfecit. Nicephorus aut tia salutaris dominicae passionis hebdomadis adversus e nihil laude dignum edidit, quin immo ducibus fuga sibi sulentibus, veniamque pro animi parvitate admissa pe denegavit, et in hostium partes transire compulit, inter mius spatharius instruendarum belli machinarum periti tit. Nicephorus autem proprio dedecori daturus accessi ris sacris ad imperatricem urbem datis, sanctum paschat Crummi aula se peregisse mentitus, etiam Sardicam ab h ctam restaurare volentem obsistentis exercitus vim me quod nimirum ab urbe reparanda ductorum suorum et pro copiae omnes imperatorem violenter deterruerint, ipse per suadere conatus est. at isti totum drama maligna eius vafr tum et instructum attendentes, in eum et proprios ductores sextam tumultuantur ac impetu facto, eversis et laceratis toriis, ad imperatorium usque progressi principem ipsum

D καὶ ἀναστὰς τῆς τραπέζης, πρῶτον μὲν διὰ Νικηφόρου καὶ Πέτρου τῶν πατρικίων ὅρκοις καὶ πιθανολογίαις κατευνάζειν ἐπειρᾶτο τὸ στράτευμα. οἱ δὲ μικρὸν παυσάμενοι, βουνόν τινα κατέλαβον οἱ τρισάθλιοι τῆς ἐν χερσὶν ἐπιλαθόμενοι πράξεως, τό, κύριε ἐλέησον, ἀναβοῶντες, ὡς ἐπί τινι σεισμῷ ἢ ἀνομβρίᾳ. ὁ δὲ πρὸς πᾶσαν κακουργίαν ἕτοιμος, λαθραίαις δωρεαῖς διὰ τῆς νυκτὸς τοὺς πολλοὺς τῶν ἀρχόντων ἐξαπατήσας, τῇ ἐπαύριον αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ μέσος ἐλθὼν τοῖς ὄχλοις
P. 411 διελέχθη περὶ πάσης εὐημερίας ὅρκοις φρικτοῖς αὐτοὺς διαβεβαιωσάμενος καὶ τὰ τῆς ἴσης πρὸς τὰ τέκνα στοργῆς. καὶ παραυτίκα τὴν βασιλίδα καταλαμβάνει, Θεοδόσιον πατρίκιον καὶ προμοσκρίνιον, τὸ ἐπίκλην Σαλιβαρᾶν, ἐάσας εἰς τὸ καταμαθεῖν δι' ἀλλήλων τοὺς στασιάσαντας. ἐν δὲ τῷ ἐπανέρχεσθαι τὰ πλήθη ῥογεύειν αὐτοὺς προσποιησάμενος, κατὰ τὸν ἅγιον Μάμαντα δαρμοῖς τε καὶ κουραῖς καὶ ἐξορίαις τοὺς πλείστους τιμωρησάμενος, εἰς Χρυσόπολιν τοὺς πολλοὺς διεβίβαζεν, καταπατήσας τοὺς τηλικούτους φοβεροὺς ὅρκους. οἱ δὲ διὰ τὴν συμφορὰν πύρινον ποταμὸν τὸ πέραμα προσηγό-
B ρευσαν.

3. ὅρκοις καὶ A a f, ὅρκοις αὐτοὺς καὶ vulg. 4. ἐπειρᾶτο τὸ στράτ. A a f, αὐτοὺς ἐπειρᾶτο vulg. 18. καὶ φοβ. A.

et maledictis appetebant, inexplebilem eius circa divitias libidinem e scelestum eius animum se non ultra toleraturos iurati. ille subito violentoque motu exterritus, exsurgit e mensa, et per Nicephorum Petrumque patricios iusiurandis et aptis ad suadendum verbis eos demulcere parat. tum illi a tumultu leviter abstinentes, collem quendam occupant, miselli propositi facile conficiendi immemores, illud, domine miserere, quasi terrae motus eam conquassaret, vel diutina imbris penuria aerem detineret, inclamant. Nicephorus utpote ad omnem malitiam exercitatus, muneribus per noctem clam distributis, varios exercitus duces sibi devinctos seducens, ipse eorum medius insequenti die ad exercitum procedens, de suo erga eos affectu deque sua erga ipsos aeque ac filios propensione iusiurandis etiam tremendis certiores facturus disserit. ac confestim in urbem imperatricem convolat, Theodosio patricio et primiscrinio, cui cognomen Salibaras, dignoscendis per mutuas ipsorum accusationes tumultus auctoribus, relicto. militaribus autem copiis in urbem reversis, simulata stipendii erogatione, in varios ex militibus verberum tunsione, capillorum rasura, et exiliis ad sanctum Mamantem animadvertit, ac demum tantis ac tam horrendis sacramentis summo contemptu quasi ad pedes conculcatis, plurimos Chrysopolim in exilium deportavit. illi tanta calamitate perculsi, portus traiectui ignei amnis nomen indidere.

Τούτῳ τῷ ἔτει Νικηφόρος μετὰ τὰς ἀθέους ἐ
τὰ στρατεύματα πάντῃ ταπεινῶσαι σκεψάμενος,
ἀποικίας ἐκ παντὸς θέματος ἐπὶ τὴν Σκλαβινίαν γεν
έταξεν, τὰς δὲ τούτων ὑποστάσεις πιπράσκεσ
αἰχμαλωσίας οὐκ ἔλαττον τὸ πρᾶγμα, πολλῶν ἐξ
σφημούντων καὶ ἐχθρῶν ἐφόδους αἰτούντων, ἑτέ
τοὺς γονικοὺς τάφους θρηνούντων καὶ τοὺς ἀποθ
καριζόντων. εἰσὶ δὲ οἳ καὶ ἀγχόναις ἐχρήσαντο
λαγὴν τῶν δεινῶν. τά τε γὰρ προσόντα δυσκίνητ
ρεσθαι ἠδυνάτουν, καὶ τὴν ἐκ γονικῶν πόνων κτισθ
ξιν ὀλλυμένην ἑώρων, καὶ πᾶσα τοὺς πάντας εἶχε
τῶν μὲν πενήτων ἐν τούτοις καὶ τοῖς ἑξῆς ῥηθησ
δὲ ὑπερεχόντων συμπασχόντων αὐτοῖς καὶ μὴ
βοηθῆσαι, ἀπεκδεχομένων δὲ βαρυτέρας συμφο
ἤρχθη μὲν ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός, πρὸς
πάσχα πεπέρασται. δευτέραν σὺν ταύτῃ κάκωσιν
στρατεύεσθαι πτωχοὺς καὶ ἐξοπλίζεσθαι παρὰ τῶ
παρέχοντας καὶ ἀνὰ ὀκτωκαίδεκα νομισμάτων τ
καὶ ἀλληλεγγύως τὰ δημόσια. τρίτην κακόνοιαν, ἐ

1. ἐπεξελ. A, ὑπεξ. vulg. 2. πάντῃ A, πάντα
ἀποικίας A a f, ἀποικίσας vulg. τὰς Σκλαυϊνία
σθαι om. A. 6. περὶ add. ex A. 8. οἳ καὶ A
15. μηνὸς add. ex A. 16. προσέταξεν A, συνέτ
ὀκτὼ A. νομισμάτων A, νομίσματα vulg.
A. ὑποπτ. f.

Hoc anno Nicephorus, datis in publicum veterator
penitus alienae suae mentis per calliditates et astutias
militares copias affligere ac deprimere meditatus, milit
ex unoquoque themate patriam deserere, et facultatibus
Sclaviniam migrare edicto promulgato sanxit. extitit
tate inducta non minus horrendum spectaculum. multi
execrationes et diras evomendas ex mentis alienatione
inimicas excursiones peroptare, alii a paternis sepulchri
ipsos lugere, et vita functos prae se beatos praedicare;
qui laqueis a praesentibus calamitatibus libertatem qua
siquidem immobilia secum una circumferre non valentes
boribus acquisitas facultates misere sibi deperire contem
animorum angustia et acerbo doloris sensu torquebantu
quidem haec aliaque inferius enarranda patientibus, d
eorum misericordia commotis, opis ferendae impotibus,
que sibi graviores aerumnas in diem praestolantibus. et
a Septembri sumpserunt initium, et ad sanctum pascha
ducta sunt. his secundam adiunxit offensionem, paupe

πάντας, καὶ ἀναβιβάζεσθαι τὰ τούτων τέλη, παρέχοντας καὶ
χαρτιατικῶν ἕνεκα ἀνὰ κερατίων δύο· καὶ πρὸς τετάρτῳ,
τοὺς κουφισμοὺς πάντας ἀναβιβάζεσθαι προσέταττεν. πέμ-
πτην, τοῖς τῶν εὐαγῶν οἴκων παροίκοις, τοῦ τε ὀρφανοτροφείου
καὶ τῶν ξενώνων καὶ γηροκομείων τε καὶ ἐκκλησιῶν καὶ μο-
P. 412 ναστηρίων βασιλικῶν τὰ καπνικὰ ἀπαιτεῖσθαι ἀπὸ τοῦ πρώτου
ἔτους τῆς αὐτοῦ τυραννίδος, τὰ δὲ κρείττονα τῶν κτημάτων
εἰς τὴν βασιλικὴν κουρατωρίαν αἱρεῖσθαι, τὰ μέντοι τέλη αὐ-
τῶν ἐπιτίθεσθαι τοῖς ἐναπομείνασιν εἰς τοὺς αὐτοὺς εὐαγεῖς
οἴκους κτήμασι καὶ παροίκοις, ὡς διπλοῦσθαι πολλῶν τὰ τέλη,
τῶν οἰκήσεων στενουμένων αὐτοῖς καὶ τῶν χωρίων. ἕκτην,
σκοπεῖσθαι παρὰ τῶν στρατηγούντων τοὺς ἀθρόως ἐκ πτωχείας
ἀνακτησαμένους, καὶ ἀπαιτεῖσθαι χρήματα ὡς εὑρετὰς θη-
σαυρῶν. ἑβδόμην, τοὺς πρὸ εἴκοσι χρόνων εὑρηκότας καὶ
B μέχρι τῆς δεῦρο πίθον ἢ σκεῦος ὁτιοῦν καὶ αὐτοὺς ἐξαργυ-
ρίζεσθαι. ὀγδόην, τοὺς ἐκ πάππων ἢ πατέρων κληρονομήσαν-
τας διαιρεθέντας ἐκ τῶν αὐτῶν χρόνων εἴκοσι, ἐξαναδιδόναι
τῷ δημοσίῳ τοὺς πένητας, καὶ τοὺς ὠνησαμένους ἔξω τῆς
Ἀβύδου σώματα οἰκετικά, ἀνὰ δύο νομισμάτων τελέσαι προσ-

2. χαρτιακοῦ c, χαρτιακῶν e, χαρτιακὸν f. καὶ πρὸς add. ex A. 4. τοῖς — παροίκοις A, τοὺς — παροίκους vulg. 7. κτισμάτων a f. 11. τῶν add. ex A. 19. νομισμάτων A, νομίσματα vulg. τελεῖσθαι A.

ascribi, et a concivibus armis instrui iussis, qui nimirum per singulos homines nummos octodecim, et publica tributa unus in alterius vicem publico aerario penderent.' tertium hoc malitiae fuit commentum, ut nimirum inspectis omnium facultatibus tributa praestanda augerentur, et, descriptionis confectae gratia, ceratia duo a singulis exigerentur. quartum istud inventum: vectigalium remissiones in pristinum statum reduci et augeri. quintum: adeo devotarum aedium orphanorum, dico, peregrinorum, senum receptaculis, ecclesiis, et monasteriis imperatorum liberalitate positis fumaria tributa a primo tyrannidis suae anno colligi, possessionum uberiores in imperatoris curatoriam transferri, annua vero earum nomine pensa a residuis possessionibus et remanentibus sacrarum illarum aedium accolis persolvi, adeo ut habitationibus et agris in angustiis adductis aucta duplo tributa exigerentur. sextum: a provinciarum rectoribus, qui ex egenis proxime divites evasissent, inquiri, et ut a thesaurorum inventoribus divitias repeti. septimum: ab iis, qui a viginti annis et citra illud spatium dolium aut vas quodcumque invenissent, pecunias emungi. octavum: eos qui ante praedictos viginti annos ab avis et patribus haereditatis iure aliquid obtinuissent, etiamsi pauperes evasissent, ad publico redhibendum cogendos. qui autem extra Abydum mancipia

ἔταξεν, καὶ μάλιστα τοὺς κατὰ τὴν Δωδεκάνησ τοὺς παραθαλασσίους οἰκοῦντας, μάλιστα τῆς μ ναυκλήρους, μηδέποτε γηπονικῶς ζήσαντας, ἄκον ἐκ τῶν καθαρπαγέντων αὐτῷ κτημάτων, ὡς ἂν παρ' αὐτῷ. δεκάτην, τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλ ναυκλήρους συναγαγὼν δέδωκεν ἐπὶ τόκῳ τετρακ μισμα ἀνὰ χρυσίου λιτρῶν δώδεκα, τελοῦντας κ κομμέρκια. ταῦτα ἐκ τῶν πολλῶν ὡς ἐν κεφαλ ἐστηλογράφηται δηλοῦντι τὸ πρὸς πᾶν εἶδος π

D τοῦ πολυμήχανον. τὰ γὰρ κατὰ τὴν βασιλίδα καὶ μέσοις καὶ εὐτελέσιν ἐνδειχθέντα δεινὰ πέρ τοὺς μὲν ἀνιχνεύοντος ὅπως οἶκοι ζῶσιν, καὶ κ τος τοῖς πονηροῖς τῶν οἰκετῶν διαβάλλειν τοὺς δ ἐν ἀρχαῖς δῆθεν διστάζοντος ἐπὶ τοῖς λεγομένοι βαιοῦντος τὰς συκοφαντίας, τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἐπὶ ἐπισήμων ἔδρα τιμῶν ἀξιῶν τοὺς εὖ διαβάλλο οἴκων πολλοὺς τῶν οἰκητόρων ἀπὸ πρώτης εἰς ἐξανέστρεψεν, ἐλπίδι τοῦ τάχιστα τούτους ἐκπ

1. καὶ μάλ. A, μάλ. vulg. 2. τοὺς παραθ. A vulg. 3. ναυκλήρους add. ex A. 4. ἐκτιμω vulg. 12. ἀνιχνεύοντος, ὅπως A, ἀνιχνεύοντας, χνεύοντας ὅσοι vulg. καθυποβάλλοντος A, καθυπ 14. διστάζοντας — βεβαιοῦντας vulg. 15. τ 16. εὖ διαβάλλοντας] ἐνδιαβ. A, εὐδιαβ. vulg.

emissent, de singulis duo numismata solverent, maxime decim insulas incolentes. nonum: qui ad maris, minoris littora habitarent, neque ex agrorum suorum fructibus perent, invitos praedia, quae aliis eripuerat, quanti al essent, emere praecepit. decimum: collectis in unum Cpoleos naucleris, unicuique duodecim auri libras dedi in singula numismata quatuor ceratia in foenus pendere secius consueta navigiorum vectigalia reddere cogere multis pauca compendio in medium protuli, ex quibus omne rapinae atque iniustitiae genus artes commonstrare in imperatrice urbe summi, medii atque infimi loci ho rias intulit, plures sunt, quam ut perscribi possint, du cet perquireret, quomodo unusquisque domi viveret, calumnias in dominos struendas impelleret, qui quidem i tiones in dubium allatas in dubium revocare simula comprobabat atque confirmabat, idque praecipue in i versus illustres viros admittebat, homines ad deferel praemiis atque honoribus afficiens. praeterea patresf plurimos a prima ad tertiam generationem domibus e

αὐτοῦ κληρονομηθῆναι. ἄξιον δέ τι καὶ ἡδύσματος ἢ παραδείγματος ἕνεκα μνησθῆναι καὶ τούτου. κηρουλλάριός τις ἦν ἐν τῷ φόρῳ ἐκ τῶν ἰδίων πόνων ἀνενδεής. τοῦτον μεταστειλάμενος ὁ παμφάγος φησί· θὲς τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου, καὶ ὄμοσόν μοι τό, πόσος σοι χρυσός ἐστι; ὁ δὲ μικρὸν ὡς ἀνάξιος δῆθεν παραιτούμενος, ἐβιάσθη τοῦτο παρ' αὐτοῦ ποιῆσαι, καὶ λίτρας ἑκατὸν ἐξειπεῖν ἔχειν. καὶ τοῦτο
P. 413 κατὰ τὴν ὥραν προσέταξεν ἐνεχθῆναι, φήσας· σὺ τί χρείαν ἔχεις περισπασμοῦ; συναρίστησόν μοι, καὶ ἆρον νομίσματα ἑκατόν, καὶ πορεύου ἀρκούμενος.

A.M. 6303 Τούτῳ τῷ ἔτει Νικηφόρος τὰς κατὰ Χριστιανῶν ἐπέτεινεν ἐποψίας ἀθέους ἐξαγορασμοῖς παντοίων ἀλόγων, βοσκημάτων τε καὶ καρπῶν, ἀδίκους δημεύσεις τε καὶ ζημίας τῶν ἐν τέλει λογισμοῖς ἐν πλοίοις, ὁ πᾶσι νομοθετῶν τὸ μὴ τοκίζειν, καὶ ἄλλας μυρίας κακῶν ἐπινοίας, ὧν ἡ κατὰ μέρος
B ἱστορία φορτικὴ τοῖς ἐπιτετμημένα ζητοῦσι πέφυκε μανθάνειν τὰ πράγματα. τῇ δὲ πρώτῃ τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς ἡμέρᾳ τρίτῃ, σπασάμενός τις ἀφανὴς ἐν σχήματι μοναχοῦ ξίφος τινὸς τῶν στρατευομένων, εἰσέδραμεν ἐν τῷ παλατίῳ Νικηφόρον ἀνελεῖν ζητῶν. τῶν δὲ περιεστώτων δύο διατρεχόντων

1. καὶ add. ex A. 4. ἐπὶ A, κατὰ vulg. 11. τὰς A, τῆς vulg. ἐπινοίας A add. post Χριστ. 12. ἐπαγορ. A. 18. τινὸς A, τινῶν vulg. 20. δὲ add. ex A.

fretus, quo citius ruerent, eo citius illorum haereditates ad se deventuras. id vero etiam dignum est quod memoriae tradam, tam voluptati, quam utili exemplo futurum. agebat in foro cereorum quidam venditor ex propriis laboribus nonnullas facultates adeptus. eum ad se accersitum helluo ille pecuniarum sic alloquitur: apposita capiti meo manu, iura quanta tibi sit auri copia. is tanquam indignus manum extendere recusans et exequi compulsus, centum auri libras possidere fassus est, quas imperator quantocius proferri cum iussisset, quid, inquit, tibi ea sollicitudine opus est? prande mecum, et acceptis tibi nummis centum, in domum tuam contentus discede.

A.C. 803 Hoc anno Nicephorus, qui lege sancita foenora exercenda prohibuit, solitas sibi at deo invisas Christianorum inspectiones, bonorum omnium et animalium, pabulorum, et fructuum iniquas proscriptiones, usuras de navigiis captatas, aliaque mala infinita prorogavit in peius, quorum narratio ex parte instituta molesta iis sit futura, qui res gestas compendio cognoscere student. mensis autem Octobris die primo, hebdomadis feria tertia, quidam incognitus monastico habitu tectus, educto e cuiuspiam militis latere gladio in palatium irruit, Nicephoro mortem inferre meditatus. astantium autem duos eum inse-

καὶ ἐπιδραμόντων αὐτῷ, δεινῶς ἐπλήγησαν ὑπ' αὐτοῦ. συλληφθεὶς δὲ καὶ πολλὰ τιμωρηθείς, δαιμονᾷν προεφασίσατο, μηδένα συκοφαντήσας. ὁ δὲ τοῦτον ἐν τῷ ξύλῳ κατησφαλίσατο σὺν τοῖς πάσχουσι, καὶ πολλοὶ ἐντεῦθεν οἰωνίσαντο μεγάλου κακοῦ σημεῖον εἶναι τοῦτο τοῖς τε κρατοῦσι καὶ τοῖς C ὑπὸ χεῖρα, καθάπερ καὶ ἐπὶ τοῦ δυσσεβοῦς Νεστορίου γέγονεν. τῶν δὲ Μανιχαίων, τῶν νῦν Παυλικιανῶν καλουμένων, καὶ Ἀθιγγάνων τῶν κατὰ Φρυγίαν καὶ Λυκαονίαν, ἀγχιγειτόνων αὐτοῦ, φίλος ἦν διάπυρος, χρησμοῖς καὶ τελεταῖς αὐτῶν ἐπιχαίρων, ἐν οἷς ὅταν Βαρδάνης ὁ πατρίκιος ἐπανέστη αὐτῷ, τούτους προσκαλεσάμενος, ταῖς αὐτῶν μαγγανείαις τοῦτον ὑπέταξεν. ταῦρον γὰρ ἔν τινι λάκκῳ ἐν σιδηρῷ πάλῳ ἐκ τῶν κεράτων προσδήσας εἰς γῆν νενευκότα, οὕτω μυκώμενον καὶ εἰλυσπώμενον ἀποκτανθῆναι πεποίηκεν, τὴν δὲ τούτου D ἐσθῆτα ἐκ μύλωνι ἀλήσας ἀντιστρόφως, καὶ ἐπαοιδίαις χρησάμενος νίκην ἤρατο, παραχωρήσαντος τοῦ θεοῦ διὰ πλῆθος ἁμαρτιῶν ἡμῶν· οὗτοι χώραν ἔλαβον ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἀφόβως πολιτεύεσθαι, καὶ πολλοὶ τῶν κουφοτέρων ταῖς ἀθεμίτοις αὐτῶν διεφθάρησαν δόξαις, ἐν δὲ τῷ Ἑξακιονίῳ

3. μηδένα A. μηδέ τινα vulg. 4. ἐντεῦθεν] λοιπὸν A. 6. καὶ ἐπὶ τοῦ A, ἐπὶ τοῦ vulg. 7. καλουμένων A, λεγομ. vulg. 13. ἐν σιδηροπάλῳ A. 14. ὑλησπούμενον A, ἰλυσπώμενον vulg.

quentes ac retinere contendentes graviter vulneravit. comprehensus itaque, et tormentis examinatus, nullo criminis auctore vel conscio accusato, a daemonio torqueri se finxit. imperator virum pedicis ligneis, una cum iis, qui a daemone exagitantur, arctari iussit, quod gravis mali tam imperantibus quam subdito cuique impendentis portentum dari, quale impii Nestorii temporibus visum, augurati sunt. porro Manichaeorum, quos nunc Paulicianos dicimus, et Athinganorum ex Phrygia et Lycaonia iuxta patriam suam erumpentium amicus totus eorum cupidine flagrans extitit, et eorum vaticiniis et superstitionibus omnino deditus; iis enim accitis, cum Bardanius patricius seditionem movit, eorum praestigiis usus hominem in se rebellantem prostravit. taurum siquidem in foveam demissum, et in terram capite proclivem, cornibus ad palum ferreum alligatis, eo pacto mugientem et in luto volutantem se occidi paravit, eiusdemque Bardanii veste sub mola in retroactum gyrum contorta conteri praecipiens, ac simul incantamenta effutiens, deo ita permittente, ob innumerum peccatorum nostrorum numerum, victoriam retulit. quamobrem sub eius imperium Manichaeis istis libere cum aliis vivendi et civitatis iure citra metum utendi facultas data, ex quo multos levioris ingenii homines nefariis eorum opinionibus depravari contigit. fuit tum in Hexacio-

ψευδερημίτης τις Νικόλαος τοὔνομα καὶ οἱ σὺν αὐτῷ γεγονότες ἦσαν, καὶ κατὰ τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τῶν σεπτῶν εἰκόνων ἐβλασφήμουν, ὧν ἀντεποιεῖτο Νικηφόρος, καὶ ἐλύπει τὸν
P. 414 ἀρχιερέα καὶ πάντας τοὺς κατὰ θεὸν ζῶντας. πολλάκις γὰρ
V. 329 κατ' αὐτῶν ἐγκαλῶν ἠγανακτήθη, τοῖς πρὸς ἀλλήλους ἐχθραίνουσι σφόδρα συγχαίρων, ἐπιτωθάζων παντὶ Χριστιανῷ φιλοῦντι τὸν πλησίον, ὡς ἀνατροπεὺς τῶν θείων ἐντολῶν, καὶ διὰ σπουδῆς ἦν αὐτῷ δίκας ἀλόγους καὶ εὐλόγους παντὶ Χριστιανῷ κινεῖν ἐν τῷ κολαστηρίῳ τῆς Μαγναύρας, πρὸς τὸ μηδένα σχολάζειν κατὰ τῶν ἀσεβειῶν αὐτοῦ. τοὺς στρατιωτικοὺς ἄρχοντας δουλικῶς χρᾶσθαι τοῖς ἐπισκόποις καὶ κληρικοῖς ἐκέλευσεν καταγομένους αὐθεντικῶς ἐν τοῖς ἐπισκοπείοις καὶ μοναστηρίοις, καὶ καταχρᾶσθαι τὰ αὐτῶν. τοὺς ἀπ'
B αἰῶνος ἀναθεμένους τῷ θεῷ χρυσᾶ ἢ ἀργυρᾶ σκεύη ἔψεγεν, καὶ τὰ τῶν ἐκκλησιῶν ἱερὰ κοινοῦσθαι ἄξιον ἐδογμάτιζεν, ὡς Ἰούδας τὸ δεσποτικὸν μύρον. τοὺς πρὸ αὐτοῦ βασιλεῖς ἅπαντας ὡς ἀκυβερνήτους ἐμέμφετο, καθόλου τὴν πρόνοιαν ἀναιρῶν, καὶ μηδένα λέγων γίνεσθαι τοῦ κρατοῦντος δυνατώτερον, εἰ βούλοιτο ὁ κρατῶν ἐντρεχῶς ἄρχειν. ἀλλ' ἐματαιώθη ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτοῦ ὁ θεόκτα ντος. τῷ δὲ Φεβρουαρίῳ μηνὶ τῆς αὐτῆς δ' ἰνδικτιῶνος τῷ πρώτῳ σαββάτῳ τῶν ἁγίων

13. αὐτῶν A f, αὐτὰ vulg. 14. σκεύη add. ex A. 21. ἁγίων add. ex A.

nio Nicolaus quidam, eremitae nomen falso sibi arrogans, et quidam eiusdem vitae participes, adversus rectam fidem et venerandas imagines blasphemias evomere assueti. istos sibi devincire, pontificem vero Nicephorum reliquosque vitam suam ad dei placitum conformantes affligere studebat. saepius enim his illos incusantibus succensuit, cum ex adverso mutuas ad invicem foventes inimicitias amplecteretur, et diligentes invicem conviciis morderet: usque erat divinorum mandatorum acerrimus oppugnator, in id toto studio raptus, ut, litibus per fas aut nefas cuilibet Christiano in Magnaurae carnificina intentatis, neminem impietatibus suis dignoscendis attendere permitteret. militares proceres episcopis et clericis herili iure episcopatibus et monasteriis abductis, in servorum modum uti eorumque bonis abuti iussit. eos insuper, qui ab antiquo aurea vel argentea quaeque vasa deo devota consecrassent, ipse vituperiis incessebat, et quae nunc possideret ecclesia communibus usibus deputanda, prout Iudas dominicum unguentum, deblaterabat. ad haec qui praecesserunt imperatores, ceu rerum gerendarum imperitos, moderantia in universum sublata, accusabat, affirmans neminem principe potentiorem esse, modo caute atque strenue is imperium gerat, sed homo divinae iustitiae vi-

νοτες ἦσαν, καὶ κατὰ τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τῶν σεπτῶν εἰκόνων ἐβλασφήμουν, ὧν ἀντεποιεῖτο Νικηφόρος, καὶ ἐλύπει τὸν
P. 414 ἀρχιερέα καὶ πάντας τοὺς κατὰ θεὸν ζῶντας. πολλάκις γὰρ
V. 329 κατ' αὐτῶν ἐγκαλῶν ἠγανακτήθη, τοῖς πρὸς ἀλλήλους ἐχθραίνουσι σφόδρα συγχαίρων, ἐπιτωθάζων παντὶ Χριστιανῷ φιλοῦντι τὸν πλησίον, ὡς ἀνατροπεὺς τῶν θείων ἐντολῶν, καὶ διὰ σπουδῆς ἦν αὐτῷ δίκας ἀλόγους καὶ εὐλόγους παντὶ Χριστιανῷ κινεῖν ἐν τῷ κολαστηρίῳ τῆς Μαγναύρας, πρὸς τὸ μηδένα σχολάζειν κατὰ τῶν ἀσεβειῶν αὐτοῦ. τοὺς στρατιωτικοὺς ἄρχοντας δουλικῶς χρᾶσθαι τοῖς ἐπισκόποις καὶ κληρικοῖς ἐκέλευσεν καταγομένους αὐθεντικῶς ἐν τοῖς ἐπισκοπείοις καὶ μοναστηρίοις, καὶ καταχρᾶσθαι τὰ αὐτῶν. τοὺς ἀπ'
B αἰῶνος ἀναθεμένους τῷ θεῷ χρυσᾶ ἢ ἀργυρᾶ σκεύη ἔψεγεν, καὶ τὰ τῶν ἐκκλησιῶν ἱερὰ κοινοῦσθαι ἄξιον ἐδογμάτιζεν, ὡς Ἰούδας τὸ δεσποτικὸν μῦρον. τοὺς πρὸ αὐτοῦ βασιλεῖς ἅπαντας ὡς ἀκυβερνήτους ἐμέμφετο, καθόλου τὴν πρόνοιαν ἀναιρῶν, καὶ μηδένα λέγων γίνεσθαι τοῦ κρατοῦντος δυνατώτερον, εἰ βούλοιτο ὁ κρατῶν ἐντρεχῶς ἄρχειν. ἀλλ' ἐματαιώθη ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτοῦ ὁ θεόκταντος. τῷ δὲ Φεβρουαρίῳ μηνὶ τῆς αὐτῆς δ' ἰνδικτιῶνος τῷ πρώτῳ σαββάτῳ τῶν ἁγίων

13. αὐτῶν A f, αὐτὰ vulg. 14. σκεύη add. ex A. 21. ἁγίων add. ex A.

nio Nicolaus quidam, eremitae nomen falso sibi arrogans, et quidam eiusdem vitae participes, adversus rectam fidem et venerandas imagines blasphemias evomere assueti. istos sibi devincire, pontificem vero Nicephorum reliquosque vitam suam ad dei placitum conformantes affligere studebat. saepius enim his illos incusantibus succensuit, cum ex adverso mutuas ad invicem foventes inimicitias amplecteretur, et diligentes invicem conviciis morderet: usque erat divinorum mandatorum acerrimus oppugnator, in id toto studio raptus, ut, litibus per fas aut nefas cuilibet Christiano in Magnaurae carnificina intentatis, neminem impietatibus suis dignoscendis attendere permitteret. militares proceres episcopis et clericis herili iure episcopatibus et monasteriis abductis, in servorum modum uti eorumque bonis abuti iussit. eos insuper, qui ab antiquo aurea vel argentea quaeque vasa deo devota consecrassent, ipse vituperiis incessebat, et quae nunc possideret ecclesia communibus usibus deputanda, prout Iudas dominicum unguentum, deblaterabat. ad haec qui praecesserunt imperatores, ceu rerum gerendarum imperitos, moderantia in universum sublata, accusabat, affirmans neminem principe potentiorem esse, modo caute atque strenue is imperium gerat, sed homo divinae iustitiae vi-

ἀφείλαντο σὺν πολλῷ πλήθει λαοῦ. τάλαντα δὲ ἦν ιγ' γινόμενα λίτραι χίλιαι τριακόσιαι· καὶ οὐδ' οὕτως [μὴ παιδευθεὶς] ἠλέγχετο Νικηφόρος τῆς πλεονεξίας παύσασθαι. ἐπὶ τοσούτοις οὖν σημείοις ὁ νέος Ἀχαὰβ μὴ παιδευθείς, ὁ Φαλάριδος καὶ Μίδου ἀπληστότερος, κατὰ Βουλγάρων παρατάττεται ἅμα Σταυρακίῳ τῷ υἱῷ αὐτοῦ, καὶ τῇ τοῦ Μαΐου μηνὸς * τῆς βασιλίδος ἐξιών, ἐκέλευσεν Νικήτᾳ πατρικίῳ καὶ γενικῷ λογοθέτῃ τὰ δημόσια τέλη τῶν ἐκκλησιῶν καὶ μοναστηρίων ἀναβιβάσαι καὶ ὀκτὼ ἐτῶν ὀπισθοτελείας τοὺς τῶν ἀρχόντων ἀπαιτηθῆναι οἴκους. καὶ ἦν θρῆνος μέγας. ἐγκα- D
λούμενος δὲ ὑπό τινος γνησίου αὐτοῦ θεράποντος, Θεοδοσίου φημί, τοῦ Σαλιβαρᾶ πατρικίου ὄντος, ὅτι πάντες καταβοῶσιν ἡμῶν, δέσποτα, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ πάντες ἐπιχαρήσονται τῇ πτώσει ἡμῶν· ἔφη πρὸς αὐτόν· εἰ ὁ θεὸς σκληρύνων ἐσκλήρωσεν τὴν καρδίαν μου, ὡς τοῦ Φαραώ, τί ἀγαθὸν ἔσται τοῖς ὑπὸ τὴν χεῖρά μου; παρὰ Νικηφόρου, Θεοδόσιε, μὴ ἐκ-

1. *Εὐχαΐτα* A, *Εὐχαΐταν* vulg. 2. *ταύτην* A, *αὐτὴν* vulg. 3. *γινόμενα* A, *γινόμεναι* vulg. 4. *μὴ παιδευθεὶς* om. A. 8. *Μίδου* A, *Μήδων* vulg. 9. numerus diei in nullo cod. legitur. 13. *αὐτοῦ* om. A. 14. *Σαλιβ.* A, *Σαλλιβ.* vulg. 15. *ἐπιχαρ.* A, *χαρ.* vulg. 16. *εἰ* add. ex A. 17. *ὡς τοῦ Φαραὼ* add. ex A.

ctima in hisce suis vanis commentis deceptus est. mense porro Februario indictionis eiusdem quartae, primo quadragesimae sabbato, Saraceni Leoni Armeniacorum duci militum suorum stipendia secum vehenti ad Euchaïtam obviam facti, cuncta cum exercitus parte in potestatem suam mittunt. erant autem talenta tredecim libras mille et trecentas conficientia. at ne quidem sic castigatus ab avaritiae libidine ut resipisceret Nicephorus commoveri potuit. tantis etiam signis haud eruditus novus ille Achab, Phalarim et Midam divitiarum cupidine superans, adversus Bulgaros una cum Stauracio filio exercitum parat, et mensis Maii die * imperante urbe profectus, Nicetae patricio et generali logothetae mandavit, publicos ecclesiarum et monasteriorum census augeret, et in octo sequentes annos pensionem a procerum domibus exigeret, quod gravi communique luctui causam dedit. a quodam autem fideli suo famulo, Theodosio, inquam, Sallibarae filio, viro patricio, reprehensus est ac monitus verbis istiusmodi: omnes adversum nos vociferantur, inquit, domine, et si quid adversi nobis acciderit, omnes casu nostro laetabuntur. Nicephorus respondit: deus qui corda hominum indurat, meum pariter induravit, ut Pharaonis: quid boni in subditos meos a Nicephoro profluere potest,

δέχου πλὴν τῶν ὁρωμένων σοι. ταῦτα κύριος οἶδεν. αὐτὸς ἐγὼ
ζώσῃ φωνῇ ἀκήκοα παρὰ Θεοδοσίου. ἐπισυνάξας δὲ τὰ στρα-
P. 415 τεύματα, οὐ μόνον ἐκ Θρᾴκης, ἀλλὰ καὶ τῶν περατικῶν θε-
μάτων, πένητάς τε πολλοὺς ἰδίοις ὀψωνίοις, σφενδόναις καὶ
ῥάβδοις ὡπλισμένους, βλασφημοῦντας ἅμα τοῖς στρατεύμασιν,
ἤλασεν κατὰ Βουλγάρων. Κροῦμμος δὲ τὰ πλήθη φοβηθείς,
ὄντων αὐτῶν ἐν Μαρκέλλαις, ᾐτεῖτο εἰρήνην. ὁ δὲ ταῖς οἰ-
κείαις κακοβουλίαις καὶ ταῖς τῶν ὁμοφρόνων αὐτοῦ συμβού-
λων εἰσηγήσεσι διεκωλύθη, καὶ μετὰ πολλὰς περιαγωγὰς δι'
ἀβάτων τόπων ῥιψοκινδύνως ὁ θρασύδειλος εἰσέρχεται εἰς
Βουλγαρίαν τῇ εἰκοστῇ τοῦ Ἰουλίου μηνὸς (κυνὸς ἦν ἐπιτολὴ
πανολέθριος), συχνῶς ἐπιφθεγγόμενος, τό, τίς πορεύσεται καὶ
V. 330 ἀπατήσει τὸν Ἀχαάβ; λέγων, ὅτι κἂν ὁ θεὸς κἂν ὁ ἀντικεί-
B μενος ἕλκῃ ἅπαντα. πρὸ δὲ τοῦ εἰσελθεῖν αὐτόν, Βυζάντιος
ὁ τούτου ἐπιστήθιος οἰκέτης πρὸς Κροῦμμον ἀπὸ Μαρκέλλων
προσέφυγεν, συναρπάσας ἐσθῆτα βασιλικὴν καὶ χρυσίου λίτρας
ἑκατόν, πολλοὶ δὲ τὴν τούτου φυγὴν ἐπὶ κακῷ Νικηφόρου
οἰωνίσαντο. ἐπὶ δὲ τρισὶν ἡμέραις μετὰ τὰς πρώτας συμβο-
λὰς δόξας κατευοδοῦσθαι, οὐ τῷ κατευοδοῦντι θεῷ τὰ τῆς

1. πλὴν A, παρὰ vulg. αὐτὸς ἐγὼ A, ταῦτα vulg. 2. ante ἀκήκοα e add. ὁ συγγραφόμενος. 13. ἀπατήσει A, ἀπαντήσει vulg. 14. ἕλκῃ A, ἕλκει vulg. ἅπαντα] ἄκοντα vulg. 17. Νικηφόρῳ vulg.

Theodosi? ne praeter ea, quae experiris, aliud quipplam exspectes. ista dominus novit. ista viva voce referentem Theodosium audivi. igitur copiis non solum ex Thracia, sed ex ulterioribus etiam provinciis in unum collectis, multisque pauperibus eo adactis, ut propriis stipendiis militarent fundis et baculis armati, ex quo diris omnibus eum, et una exercitum eius universum devovebant, adversus Bulgaros contendit. at cum populares illae turbae Marcellas advenissent, extimuit Crummus, et de pace tractare molitus est, sed Nicephorus tam proprii consilii pravitate, quam eiusdem secum sensus consiliariorum suggestionibus impeditus, tractatum recusavit, tandemque post varios per invia loca circuitus, post expositum periculo exercitum thrasotimidus mensis Iulii die vicesimo, Bulgariam ingreditur, sub canis perniciosissimum exortum; istud autem frequenter insonabat: quis ibit et decipiet Achab? sive deus etenim, sive oppositus hostis, cuncta trahit et regit. prius autem quam in Bulgariam penetraret, Byzantius famulus eius intimus imperatoria veste et auri libris centum secum sublatis, a Marcellis ad Crummum profugit, quam domestici fugam plurimi in sinistrum omen interpretati sunt. post dies vero tres et conflictus primos leviores, cum fortunam in vota conspirantem secum trahere videretur, haud prosperitatis auctori deo victo-

αὐτῷ μεγιστάνων ἀναιροῦσιν αὐτὸν οἰκτρῶς, ἐν οἷς ἦν καὶ
P. 416 Ἀέτιος πατρίκιος, καὶ Πέτρος πατρίκιος, καὶ Σισίννιος πατρίκιος ὁ Τριφύλλης, καὶ Θεοδόσιος πατρίκιος, ὁ Σαλιβαρᾶς, ὁ πολλὰ λυπήσας καὶ κακὰ ἐνδειξάμενος τῇ μακαρίᾳ Εἰρήνῃ, καὶ ὁ ἔπαρχος πατρίκιος, καὶ Ῥωμανὸς πατρίκιος, καὶ στρατηγὸς τῶν ἀνατολικῶν, καὶ ἕτεροι πολλοὶ πρωτοσπαθάριοι, καὶ σπαθάριοι, καὶ τῶν ταγμάτων ἄρχοντες, ὅ τε τοῦ ἐξκουβίτου δομέστικος, καὶ ὁ δρουγγάριος τῆς βασιλικῆς βίγλης, καὶ ὁ τῆς Θρᾴκης στρατηγός, καὶ πολλοὶ ἄρχοντες τῶν θεμάτων σὺν
B ἀπείροις λαοῖς, πᾶσά τε ἡ τῶν Χριστιανῶν καλλονὴ διεφθάρη· τά τε ὅπλα πάντα ἀπώλοντο, καὶ τὰ τῆς βασιλείας σκεύη. τὰ δὲ τῆς τοιαύτης ἡμέρας ἀκαλλῆ ῥήματα μὴ γένοιτο Χριστιανοῖς ἰδεῖν ἔτι, ὡς πάντα θρήνου ἐπέκεινα. ταῦτα δὲ γέγονε τῇ εἰκοστῇ πέμπτῃ τοῦ Ἰουλίου μηνὸς ἰνδικτιῶνι τετάρτῃ. τὴν δὲ Νικηφόρου κεφαλὴν ἐκκόψας ὁ Κροῦμμος, ἐκρέμασεν ἐπὶ ξύλου ἡμέρας ἱκανάς, εἰς ἐπίδειξιν τῶν ἐρχομένων εἰς αὐτὸν ἐθνῶν καὶ αἰσχύνην. μετὰ δὲ ταῦτα λαβὼν αὐτήν, καὶ γυμνώσας τὸ ὀστοῦν, ἄργυρόν τε ἐνδύσας ἔξωθεν, πίνειν εἰς
C αὐτὸ τοὺς τῶν Σκλαβίνων ἄρχοντας ἐποίησεν ἐγκαυχώμενος.

1. τῆς A, τοῦ vulg. 2. ἦν add. ex A. 8. ὅ τε τοῦ ἐξκουβίτου A, καὶ τῶν ἐξκουβίτων vulg. 9. βίγλης A, βίγλας vulg. 11. ἡ τῶν Χρ. A, τῶν Χρ. ἡ vulg. 14. fort. παντός. 16. ἐπικόψ. A. 19. τὸ add. ex A. 20. αὐτὸ A, αὐτὴν vulg.

optimatum eius tentoria, ipsos miserabiliter obtruncarunt, inter quos Aetius patricius, Petrus patricius, Sisinnius Triphyllius patricius, Theodosius patricius, Salibaras dictus, qui multis aerumnis et malis illatis beatam Irenem afflixit, praefectus quoque etiam ipse patricius, Romanus patricius et orientalium dux, et alii plurimi protospatharii, spatharii, agminum ductores, excubitorum domesticus, exploratorum sive imperatoriae vigiliae drungarius, Thraciae dux, multi praeterea thematum proceres et officiales, cum innumera militum plebe, adeo ut Christianorum decor omnis et splendor eo die prostratus fuerit et omnino extinctus, armaque pariter universa et imperatoris supellex omnis perierit. incompositum sane istius diei relatum, ceu qui luctum et querelas omnes exsuperet, absit ut Christiani iterum alibi oculis prospiciant. contigerunt ista mensis Iulii die vicesimo quinto indictione quarta. Crummus autem amputatum Nicephori caput, adventantibus ad se variis nationibus, ostentandum per dies multos in Romanorum dedecus et vituperium in ligno suspendit. postmodum vero illud suspendio revulsum, carnibus nudatum, et argento tectum, compotaturis Sclavinorum principibus in poculum gloriabundus effor-

πολλῶν δὲ χηρῶν καὶ ὀρφανῶν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ θρήνου ἀκατασχέτου ὄντος, ἡ τούτου σφαγὴ κι θία γέγονεν. τὸν δὲ τρόπον τῆς τούτου σφα περισωθέντων ἀκριβῶς ἐξηγήσατο. φασὶ γὰρ Χριστιανοὶ πεσόντα τοῦτον ἐπέτρωσαν. οἱ τῶν ἀνδρῶν οἰκέται αὐτοῦ, οἷς καὶ συνευνάζ τῆς σούδας πυρί, οἱ δὲ τοῖς ξίφεσιν ὤλοντο σὺ του τῆς ἀρχῆς Χριστιανοὶ βαρυτέραν οὐδενὶ χ πάντας γὰρ ἐν πλεονεξίαις καὶ ἀκολασίαις κι ὠμότησιν ὑπερηκόντισεν τοὺς πρὸ αὐτοῦ βασιλ ὧν κατὰ μέρος διεξιέναι καὶ τοῖς μετέπειτα ἡμῖν ἐργῶδες, πλὴν ἐκ τοῦ κρασπέδου τὸ ὕφα κατὰ τὴν παροιμίαν. τιτρώσκεται δὲ καὶ Σ αὐτοῦ καιρίως κατὰ τοῦ σπονδύλου τὸ δεξιὸν λις τῆς μάχης ἐξῆλθεν ζῶν, καὶ κατέλαβεν τὴ λιν δεινῶς ὑπὸ τῆς πληγῆς κολαφιζόμενος. Σ τρίκιος καὶ δομέστικος τῶν σχολῶν συμπαρόντ στου μαγίστρου ἀνηγόρευσαν Σταυράκιον αὐτ διελέχθη τῷ περισωθέντι λαῷ κατὰ τοῦ ἰδίο σφόδρα ἡδύνθησαν, Μιχαὴλ δὲ κουροπαλάτης

4. περισωθ. A, παρασ. vulg. 6. καὶ add. e: add. ex A. 14. καιρίως A, κυρίως vulg. A, ἀνηγόρευσεν vulg.

mavit. innumeris viduis et orphanis uno die factis, l rabili totum imperium obtinenti, sola eius mors m solatio fuit. caedis eius modum nullus qui e prael mis enarrare potuit. quidam etenim cadentem a Chr cumulo obrutum referunt. effoeminati autem eius cum quibus ipse concumbebat, partim valli incendio tim ense iugulati, una cum eo interierunt. nullu Christianis calamitosius hoc Nicephori imperio exti delissimos quosque antecessores suos avaritia, li barica prorsus saevitia superarit, quorum singula percurrerim, posteris incredibilis, nobis autem o tur historia; verum ex fimbria et limbo panni con gnoscitur, quod vulgare fert proverbium. ad spo dextram partem letale vulnus accepit filius Nicephori que vivus conflictu ereptus plagae doloribus vehen Adrianopolim pervenit. porro Stephanus patricius e mesticus, Theoctisto magistro praesente, Stauracium i claravit, et de patris eius imperandi ratione ad ex quae se fuga leto subripuerant, orationem habuit, animis exceperunt. Michael porro curopalates salv

P. 417 ρισθεὶς, πολλὰ παρεκλήθη ὑπὸ τῶν φίλων ἀναγορευθῆναι βασιλεύς, καὶ οὐ κατεδέξατο διὰ τοὺς πρὸς Νικηφόρον ὅρκους καὶ Σταυράκιον. τούτῳ Στέφανος δομέστικος ἀντέπεσεν ἐλπίδι τῆς ζωῆς Σταυρακίου. Θεόκτιστος δὲ ὁ μάγιστρος συνέτρεχεν περὶ τῆς βασιλείας Μιχαήλ. Σταυράκιος δὲ δι' οὔρων αἱμορραγήσας ἀμέτρως κατεξηράνθη μηροὺς καὶ σκέλη, φορείοις ἐλθὼν ἐν Βυζαντίῳ. τούτῳ Νικηφόρος ὁ πατριάρχης πάνυ προκείμενος συνεβούλευεν ἐξιλεώσασθαι τὸν θεόν, καὶ τοὺς πλεονεκτηθέντας ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ παραμυθήσασθαι, πρὸς ὃν ὁ τῆς πατρικῆς γνώμης γνήσιος κληρονόμος ἔλεγεν,
B μὴ δύνασθαι πλείω τριῶν ταλάντων ἀποδοῦναι. ταῦτα δὲ ἦν μικρὸν μέριον τῶν ἐκείνου ἀδικιῶν. πλὴν καὶ περὶ ταῦτα ὤκνει, ζῆσαι καραδοκῶν. ἄσπονδον δὲ ἔχων πατρικὴν γνώμην συχνότερον ἀτιμίαις ἔβαλλεν Θεόκτιστον μάγιστρον καὶ Στέφανον δομέστικον καὶ Μιχαὴλ κουροπαλάτην, ἀποστρεφόμενος πάντη καὶ Προκοπίαν τὴν ἰδίαν ἀδελφήν, ὡς ἐπιβουλεύσασαν αὐτῷ ταῖς Θεοφανὼ τῆς αὐγούστης ἐπιβουλαῖς. αὐτίκα γὰρ ἡ τάλαινα κατὰ μίμησιν τῆς ἁγίας Εἰρήνης κρατήσειν ἤλπιζε τῆς βασιλείας ἄπαις οὖσα. ὁ δὲ Σταυράκιος
C ἀνιάτως ἑαυτὸν ὁρῶν διακείμενον τῇ γαμετῇ τὴν βασιλείαν

7. ὁ πατρίκιος σφόδρα πρ. A. 9. ὑπὸ A, παρὰ vulg. 12. ἦν μικρὸν A, ἦν τὸ μ. vulg. 17. τῆς add. ex A. ἐπιβολαῖς, suprascr. ὑποβολαῖς A. 18. τῆς μακαρίας Εἰρ. A.

dux, imperatorem salutari se permitteret, plurimum ab amicis rogatus, ob sacramenta Nicephoro et Stauracio a se data, potestatem oblatam recusavit. huic etiam melioris valetudinis a Stauracio recipiendae spe fretus Stephanus domesticus fortiter obsistebat, eidem vero Michaeli imperium conferendum sollicite curabat Theoctistus magister. Stauracio autem sanguinem cum urina emittenti, femora atque crura ita extabuerunt, ut lectica in urbem sit invectus. huic patriarcha Nicephorus bene affectus deum placaret, et patris eius rapinis oppressos consolaretur ac levaret, consulebat, ad quem paternae sententiae legitimus successor, se non amplius quam tria talenta restituere posse retulit, quae iniustorum eius raptorum minima pars erant, quam tamen filius quasi de vita securus reddere cunctabatur. paternorum insuper morum imitator redditus, cum animo inimicitiis reconciliando prorsus aversum se exhiberet, Theoctistum magistrum, Stephanum domesticum et Michaelem curopalatem saepius contumeliis affecit, Procopiam quoque sororem vehementer aversabatur, quasi Theophanone augusta ita suadente sibi parasset insidias. infelix enim haec foemina beatae Irenes exemplo, continuo in spem potiundi imperii venit, cum sine liberis esset. Stauracius vero aegritudine remediis

περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως, καὶ τοῦ ἀναιμάκτους φυλάξαι τὰς χεῖρας ἀπὸ Χριστιανῶν, καὶ περὶ ἱερατικῶν ἀνθρώπων ἢ μοναχῶν, καὶ ὅλως τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καταλόγου, τοῦ μὴ τύπτεσθαι παρ' αὐτοῦ.

A.M. 6304 Ῥωμαίων βασιλέως Μιχαὴλ ἔτος α'.

B Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ β', ἰνδικτιῶνι ε', ἡμέρᾳ ε',
ὥρᾳ α', Μιχαὴλ ὁ εὐσεβέστατος κουροπαλάτης ἀνηγορεύθη
βασιλεὺς Ῥωμαίων ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ ὑπὸ πάσης τῆς συγκλή-
του καὶ τῶν ταγμάτων. Σταυράκιος δὲ τὴν τούτου ἀναγό-
ρευσιν ἀκούσας, αὐτίκα τὴν κόμην ἀποκειράμενος, μοναχικὰ
περιεβάλετο ἱμάτια διὰ Συμεὼν μοναχοῦ συγγενοῦς αὐτοῦ,
πολλὰ τὸν πατριάρχην ἐπιβοώμενος, ὃς ἐλθὼν ἐν τῷ παλατίῳ
πολλὰ Σταυράκιον σὺν τῷ βασιλεῖ Μιχαὴλ καὶ τῇ ἀδελφῇ
παρεκάλουν μὴ λυπεῖσθαι ἐν τῷ γεγονότι· οὐ γὰρ κατ' ἐπι-
C βουλήν, ἀλλὰ κατ' ἀπόγνωσιν τῆς αὐτοῦ ζωῆς. ὁ δὲ τῇ πα-
τρικῇ πονηρίᾳ λυττῶν, οὐ προσήκατο εἰπὼν πρὸς αὐτόν, φί-
λον αὐτοῦ κρείττονα οὐχ εὑρήσεις. ὥρᾳ δὲ τετάρτῃ τῆς ἡμέ-
ρας ἐστέφθη Μιχαὴλ ὑπὸ Νικηφόρου πατριάρχου ἐν τῷ
ἄμβωνι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ἐφ' ᾧ κοινὴ ἀγαλλίασις γέγο-
νεν, καὶ ἐδωρήσατο τῷ πατριάρχῃ χρυσίου λίτρας πεντήκοντα,
καὶ τῷ κλήρῳ εἴκοσι πέντε. μεγαλόψυχος γὰρ καὶ ἀφιλάρ-

1. ἀναιμάκτως A. 11. περιεβάλετο A, περιεβάλλ. vulg. 16. προχήκατο vulg. 18. ὑπὸ A, παρὰ vulg.

manu scriptam a Michaele exegit, quod ipse rectam fidem defensurus, manusque a Christianorum effundendo sanguine alienas servaturus esset, hominesque ex sacro clericorum ordine, vel monachos, caeterosque omnes in ecclesiasticum catalogum relatos verberibus et iniuriis minime laesurus.

A.C. 804 Romanorum imperatoris Michael annus primus.

Hoc anno mensis Octobris die secundo indictione quinta, feria hebdomadis quinta, hora prima, Michael piissimus curopalates a senatu et militaribus ordinibus in Hippodromo imperator salutatus. Stauracius autem, imperatoris alterius audita designatione, detonsis illico capillis, monasticum habitum, Symeone monacho eius consanguineo illum conferente, induit, et patriarchae opem, ne sibi deficeret, pluribus interpellavit. patriarcha in palatium profectus, Stauracium ipsum, una cum imperatore et sorore rogantibus, mutuis urgebat precibus, ne insidiis in eius salutem struendis, sed desperato vitae eius statui, quod gestum erat, adscriberet. is paternae nequitiae secuturus exemplum in rabiem actus, respondit: amicum meliorem me non invenies. quarta vero diei hora in ambone magnae ecclesiae a Nicephoro patriarcha Michael coronatus est, cum maximo civitatis

ιδ' τοῦ Μαΐου μηνὸς ἡμέρᾳ ἕκτῃ, ἔκλειψις ἡλιακὴ γέγονεν μεγάλη ἐπὶ ὥρας τρεῖς ἥμισυ, ἀπὸ ὀγδόης ὥρας ἕως ὥρας ἑνδεκάτης. καὶ τῇ ιζ' τοῦ Ἰουνίου μηνὸς ἐξῆλθεν Μιχαὴλ
B κατὰ Βουλγάρων, συνεξελθούσης αὐτῷ καὶ Προκοπίας ἕως Τζουλοῦ. τοῦ δὲ Βουλγάρων ἀρχηγοῦ Κρούμμου ἑλόντος τὴν
V.334 Δεβελτὸν πολιορκεῖν, καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ σὺν τῷ ἐπισκόπῳ μετοικήσαντας, προσρυέντα αὐτῷ διὰ πολλὴν κακοβουλίαν τῶν παρασυμβούλων τοῦ βασιλέως εἰς ἐπιβουλὴν ἐτράπησαν καὶ ὕβρεις τὰ πλήθη μάλιστα τοῦ Ὀψικίου καὶ τῶν Θρᾳκησίων, οὓς κατευνάσας Μιχαὴλ δωρεαῖς καὶ παραινέσεσι κατεσίγησεν. οἱ δὲ Βούλγαροι τὰ τῆς στάσεως μαθόντες τῶν στρατευμάτων, καὶ ὅτι πτοούμενοι τὸν πόλεμον καὶ τὸν ταξατιῶνα ἀτακτοῦσι,
C πλέον κατίσχυσαν Θρᾴκης καὶ Μακεδονίας. τότε καὶ Ἀγχίαλον, καὶ Βερόην ἀφέντες Χριστιανοί, ἔφυγον, μηδενὸς διώκοντος, Νίκαιάν τε καὶ τὸ τοῦ Προβάτου κάστρον, καὶ ἄλλα τινὰ ὀχυρώματα, ὡσαύτως καὶ τὴν Φιλιππούπολιν καὶ Φιλίππους καὶ τὸν Στρυμῶνα οἰκοῦντες μέτοικοι προφάσεως δραξάμενοι, ἐν τοῖς ἰδίοις φεύγοντες ἐπανῆλθον. τοῦτο δὲ ἦν θεομηνία τὴν τοῦ Νικηφόρου μανίαν ἐλέγχουσα, δι' ἣν τὰ δοκοῦντα κατορθώματα αὐτοῦ, ἐφ' οἷς ηὔχει, τάχιστα διαπέπτωκεν. καὶ

1. τοῦ add. ex A. 2. ὥρας ἓξ καὶ ἥμ. A, ὥρας ἑπτὰ a. 3. τῇ ζ' A. 5. Τζουρούλου A. 6. μετοικήσαντας A, μετοικήσαντος vulg. 7. προσρυέντες mg. edit. 15. καὶ τὸ add. ex A. 17. οἰκοῦντας vulg. 19. ἐλέγχουσα A, ἐλέγξασα vulg. 20. οἱ τὰς A.

rundam sensum menses duos dies sex imperium tenuisset. caeterum mensis Maii die decimo quarto ingens solis deliquium horis tribus et media continuis, ab octava nimirum hora ad undecimam duravit. mensis autem Iunii die decimo septimo Michael in Bulgaros profectione suscepta, itineris sociam Tzulum usque Procopiam uxorem habuit. porro cum Crummus Bulgarorum dux Debeltum obsidione cepisset, oppidanos una cum episcopo eius se potestati submittentes in regionem aliam transportavit. militares autem Michaelis copiae maxime Opsicii et Thracensium, pessimis nefariorum imperatoris consiliariorum hortamentis ad insidias et contumelias se converterunt; quos Michael donis et oratione ad eos habita delinitos in ordinem composuit. ubi Romani exercitus seditionem et ob belli sive in castris et aperto Marte, sive in praesidiis sustinendi metum eos tumultuari Bulgari perceperunt, in Thraciam atque Macedoniam latius grassati sunt. sub id tempus, Anchialo et Berrhoea desertis, nemine insequente, fugam Christiani arripuere: Nicaeamque et Probati castrum, et alia quaedam munitiora loca, quemadmodum Philippopolim. Philippos et Strymonem incolentes occasionem nacti, in patrias suas fuga se receperunt. exti-

B σας καὶ τοὺς Κωνσταντίνου τυφλοὺς παῖδας εἰς Ἀφουσίαν,
ἕνα δὲ τῶν ἐμπεριάκτων ψευδερημίτην Νικολάου τοῦ Ἐξακιο-
νίτου συγγόητα εἰκόνα τῆς παναγίας θεοτόκου ξέσαντα καὶ
ἀτιμάσαντα ἐγλωσσοτόμησεν, ὅστις συντέθνηκεν σὺν τῇ ψυχῇ
καὶ τῷ σώματι· τὸν δὲ τούτοις σύμφρονα Νικόλαον ἐπαγγει-
λάμενον μετανοεῖν, ἐπὶ πάντων ἐθριάμβευσεν, ἐξομολογούμε-
νον τὰ ἑαυτοῦ κακά· καὶ παρέδωκεν αὐτὸν ἐν μοναστηρίῳ
πρὸς τὸ μὴ αὐτεξουσίως διάγειν. τοῖς δὲ λαοῖς σιλεντιακῶς
C ἐπὶ τῆς Μαγναύρας διαλεχθείς, τὰ τῆς κατὰ θεὸν αὐτοῦ εὐ-
σεβοῦς γνώμης ἐφανέρωσεν δόγματα. τοὺς δὲ Ἀθιγγάνους
δημεύσας, ἐξορίᾳ παραδέδωκεν διὰ Λέοντος τοῦ στρατηγοῦ
τῶν ἀνατολικῶν. τῷ δὲ Αὐγούστῳ μηνὶ τῆς πέμπτης ἰνδι-
κτιῶνος Θεβὶθ κατὰ Χριστιανῶν ἐπεστράτευσεν. τούτῳ συμ-
V.335 βαλὼν Λέων ὁ τῶν ἀνατολικῶν στρατηγὸς εὐδοκίμησε δισχι-
λίους καταπράξας, καὶ ἵππους καὶ ἅρματα συλλαβόμενος.
Μουαμὲδ δὲ ὁ πρῶτος υἱὸς Ἀαρὼν κρατῶν τὴν ἀρχὴν τοῦ
ἔθνους, συμβαλὼν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἀβδελλᾷ κατὰ τὴν ἐν-
δοτέραν Περσικὴν ἡττήθη· καὶ καταφυγὼν εἰς τὸ Βαγδὰ
τοῦτο ἐκράτησεν. τήν τε Δαμασκὸν ἄλλος κατέσχεν τύραν-

1. Ἀφασίαν f. 2. ἐκπερισάκτων A. 4. ἀτιμάσαντα A, ἀτιμήσαντα vulg. 5. τούτοις A, τούτου vulg. 8. σιλεντιακῶς add. ex A. 11. παρέδωκεν A. τοῦ add. ex A.

consilio inito, novatorum quam plurimos plagis haud multis inflictis deterruit, et Constantini filios oculis pridem orbatos Aphusiam in exilium deportari iussit. uni porro ex istis planis falsario eremitae Nicolai Hexacionitae in edendis praestigiis simmistae, sanctissimae dei genitricis imaginem abradere et contumeliis afficere auso linguam praescidit, qui animae simul et corporis interitu raptus est, sententiae vero morumque sodalem Nicolaum poenitentiam agere pollicitum per civium urbis omnium oculos crimina sua publice fateri coactum traduxit, ac ne libere quae placita forent exequeretur, in monasterium retrusit. universo autem exercitui ad allocutionem ad Magnauram convocato, religiosae suae in deum mentis dogmata cuncta exposuit, adhibita quoque Leonis orientalium ducis opera, Athinganos publice proscriptos in exilium amandavit. indictionis autem quintae Augusto mense Thebith in Christianos arma movit. pugna subinde cum eo inita, Leo orientalium agminum dux bis mille ex eius militibus prostratis, equis etiam eorum et armis captis, ingens ex illa victoria nomen sibi peperit. caeterum Muamed filiorum Aaron senior, ac gentis imperio potitus, commisso cum fratre Abdella certamine, in Persia interiore succubuit, arreptaque fuga Bagdam se recipiens, locum occupavit. Damascum vero alius obtinuit tyrannus, et

νος, καὶ τὴν Αἴγυπτον καὶ Ἀφρι τὴν Παλαιστίνην ἄλλος λῃστρικῶς

Τούτῳ τῷ ἔτει Κροῦμμος ὁ Δαργαμηροῦ τὰ περὶ τῆς εἰρήνι βασιλέα ἐπρεσβεύσατο, ζητῶν τὰς μυντινοῦ στοιχηθείσας καὶ Γερμαι πρὸς Κομέρσιον τὸν κατ' ἐκεῖνο αἳ τοὺς ὅρους περιεῖχον ἀπὸ Μηλ τε καὶ κόκκινα δέρματα ἕως τιμῆς καὶ ἐπὶ τούτοις τοὺς πρόσφυγας στρέφεσθαι πρὸς ἑκάτερον, κἂν τ ἀρχαῖς. τοὺς δὲ ἐμπορευομένους ε σιγιλλίων καὶ σφραγίδων συνίστασ εἰσκομίζεσθαι τοῖς δημοσίοις λόγ κρίσεις πρὸς τὸν βασιλέα, ὅτι εἰ κρίματί σου παρατάσσομαι κατὰ Ι νος ὁ βασιλεὺς ταῖς τῶν κακοσυμβο κατο τὴν εἰρήνην. εὐσεβείας γὰρ δῆ θίας, καὶ περὶ τὸ κοινὸν ἀπωλείας οἱ ὅτι οὐ δεῖ τοὺς προσφεύγοντας ἀπ

2. ἄλλος] ἕτερος A. 3. ἀρχηγὸ add. ex A. 7. ἐκεῖνο A, ἐκεῖνο 9. ἕως add. ex A. 10. τῶν μερ add. ex A. 15. σπεύσει A, σπε λων A e f, κακοβούλων vulg.

alii duo Aegyptum et Africam inter demum alter praedonis in morem depc

Hoc anno Crummus Bulgarorum cum imperatore Michaele tractaturum tunc temporis Bulgariae domino conce mytino et Germano patriarcha ictas a ditionibus utriusque principis limites p mis, vestes rubrasque pelles ad auri das, insuper ex utraque parte fugitivo tuendos, licet in rempublicam perdu utramque ditionem exercentes res s commendatas et firmatas in publicas r ptis praeterea minis imperatorem co quantocius duxeris amplexandam, tuo obsidionem parabo. his acceptis, imp etus pacem admittere detrectavit. fal eam melius ignorantiae, quae rem co sultores isti sinistri suggerebant, fugit

εἰς μαρτυρίαν καὶ τὸ εὐαγγελικὸν τοῦ κυρίου λόγιον, ὅτι τὸν ἐρχόμενον πρός με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω. μεσοῦντος δὲ τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς παρετάξατο ὁ Κροῦμμος κατὰ Μεσημβρίαν ἐν μηχανήμασι μαγγανικῶν καὶ ἑλεπόλεων, ἃ τῇ προφάσει Νικηφόρου τοῦ καταλύτου τῶν Χριστιανῶν μεμάθηκεν. Ἄραβα γάρ τινα προσελθόντα τῷ βαπτίσματι πάνυ ἔμπειρον μηχανικῆς ὑπάρχοντα στρατεύσας, ἐν Ἀδριανουπόλει κατέστησεν, C μηδεμίαν κατ' ἀξίαν ἀντίληψιν εἰς αὐτὸν ἢ εὐεργεσίαν ποιήσας, ἀλλ' ἢ μᾶλλον καὶ τὴν ῥόγαν αὐτοῦ κολοβώσας, τὸν δὲ γογγύσαντα ἔτυψεν σφοδρῶς· ἀπονοηθεὶς δὲ ἐπὶ τούτῳ, προσέφυγεν τοῖς Βουλγάροις, καὶ ἐδίδαξεν αὐτοὺς πᾶσαν μαγγανικὴν τέχνην. ἐν τούτοις παραταξάμενος, μηδενὸς ἀντιταξαμένου διὰ πολλὴν σκαιότητα, δι' ὅλου τοῦ μηνὸς παρέλαβεν αὐτήν. τῇ δὲ πρώτῃ τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς προσκαλεσάμενος ὁ βασιλεὺς τὸν πατριάρχην, περιστατηθεὶς ἐβουλεύετο περὶ εἰρήνης· παρῆσαν δὲ καὶ μητροπολῖται, ὅ τε Νικαίας καὶ ὁ Κυζίκου, συμπαρόντων καὶ τῶν παρασυμβούλων. καὶ ὁ μὲν D πατριάρχης καὶ οἱ μετροπολῖται σὺν τῷ βασιλεῖ τὴν εἰρήνην ἠσπάζοντο· οἱ δὲ κακοὶ σύμβουλοι σὺν Θεοδώρῳ τῷ ἡγουμέ-

1. λόγιον A, λόγων vulg. 2. ἐκβάλω A, ἐκβάλλω vulg. 3. ὁ add. ex A. Μεσημβρίαν A, Μεσημβρίας vulg. 5. Νικηφ. A, τοῦ Νικ. vulg. 10. ἀπονοηθεὶς A, ἀπορρηθεὶς vulg. 12. παραστησάμενος A. 13. διὰ πολλὴν A, διὰ τὴν πολλ. vulg. 15. περιστατηθεὶς f. 16. καὶ μ. A, οἱ μ. vulg. 19. τῷ Ἡγ. τῶν A, τε Ἡγ. τοῦ vulg.

datae sententiae argumentum evangelica domini auctoritate prolata, ad me accedentem, aiebant, non eiiciam foras. medio vero mensis Octobris decursu aciem instruxit Crummus adversus Mesembriam, machinis ad urbis expugnationem adductis, quarum usum a Nicephoro Christianorum profligatore ex occasione huiusmodi acceperat. Arabem enim quendam arte mechanica praestantem, et in ea versatissimum ad ecclesiae baptismum accedentem militiae ascripserat, et Adrianopoli sedem assignaverat. at cum pro merito nec expectatam mercedem, nec beneficium viro impertiretur, quin immo stipendiorum parte truncata spe defraudaret, et ad querelas compulsum etiam duris verberibus castigasset, ille desperatione actus, ad Bulgaros profugit, et condendarum machinarum artem omnem eos edocuit. machinis igitur istiusmodi Crummus instructus, nemine ex inertia vaecordiaque vires adversas opponente, intra mensis finem urbe potitus est. imperator in mentis angustiam coniectus, mensis Novembris Kalendis, patriarcha ad colloquium advocato, de componenda cum hostibus pace consilium quaerebat. aderant conventui Nicaenus et Cyzicenus metropolitae, et ex pravis consiliariis manus haud contemnenda. ac patriarcha quidem et metropo-

ὑφ' τῶν Στουδίου ταύτην ἀνειρηκόν, φάσκοντες ε
τῆς θείας ἐντολῆς οὐ δεῖ ἀσπάζεσθαι τὴν εἰρήνη
ἐρχόμενον πρός με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω, ὁ κύριος
μὴ εἰδότες, μήτε ἃ λέγουσιν, μήτε περὶ τίνων
ται· πρῶτον μὲν ὅτι μηδενὸς πρὸς ἡμᾶς ἐξ αὐτο
γοντος, ἡμεῖς τοὺς ἔσω τῆς αὐλῆς προδεδώκαμε
τούτους εἰρηνεύοντες περισώσασθαι· δεύτερον δ
προσέφυγόν τινες σπάνιοι, τὴν τῶν πλειόνων μᾶλ
φύλων σωτηρίαν ἐχρῆν πραγματεύσασθαι, ἢ ἐπ'
ἀφανέσι πλουτεῖν. φίλον γὰρ θεῷ πλείστους ἢ
ζεσθαι. τὸ δὲ ζημιοῦσθαι πλεῖστα διὰ μικρὸν
της ἀνοίας. ἀλλὰ καὶ ὁ περὶ τοὺς οἰκείους ἀπρ
κείμενος, τὴν πίστιν κατὰ Παῦλον ἤρνηται, καὶ
στου κρίνεται. ποῦ δὲ καὶ μετὰ τῶν μισούντων
ἤμην εἰρηνικός, εἰ μή που καὶ Παύλου καὶ Δαβ
φώτεροι; τίς δὲ Γερμανοῦ τοῦ τρισμάκαρος σο
εἰ μὴ κατὰ τὴν ψυχόλεθρον οἴησιν οἱ κακοὶ πα
οἱ τὴν εἰρήνην κωλύσαντες; ταῦτα κατὰ τὴν π
τοῦ Νοεμβρίου μηνός, ὡς εἴρηται. τῇ δὲ τετάρτ

3. οὐ μὴ ἐκβάλω A, οὐκ ἐκβάλλω vulg. 7. περ
περισῶσαι vulg. 9. καὶ ἀφανίσαι vulg.
ex A. 14. τὴν εἰρ. A, εἰρ. vulg. 17. τὴν add.
μηνὸς add. ex A. τοῦ αὐτοῦ A, τοῦ Αὐγούστ

litae imperatoris sensum sequuti, pacem amplectabantu
consiliarii una cum Theodoro Studii praeposito, eversis
tentiae dictis, eam reiiciebant, confirmantes pacem qua
rescindat non esse admittendam. istud enim, venient
emittam foras, dominus decrevit, aiebant, quae proferre
argumentum haec producenda vere nescii. primo qu
nemine ex eis ad nos transfugiente, eos qui intra aul
ipsos pace composita servare possemus, prodidimus.
licet quidam ex eis pauci transfugerint, plurium cert
demque nobiscum nationis et sanguinis consortium sata
certis quibusdam nobis propositis ficto quaestu dite
plures enim quam paucos servare deo magis gratum e
tem damnum levissimae accessionis spe sibi comparare
mentiam recte dixeris: et qui nullam de domesticis si
curam gerit, is Paulo quidem iudice fidem abnegat, e
riorem se praestat: quo vero loco reponendum illud, c
cem oderant, pacem ego agebam; nisi forte Paulo et
tiores esse se praedicent? vel quis ter beato Germ
nisi forte isti ex fastu animae pernicioso pessimi consi
conficiendae impedimentum opponere non sunt veriti?

μηνὸς ὤφθη κομήτης ἐν σχήματι λαμπρῶν δύο σεληνίων ἑνωθέντων καὶ πάλιν διαιρεθέντων εἰς διάφορα σχήματα, ὡς καὶ ἀκεφάλου ἀνδρὸς διάπλασιν τυπωθῆναι. καὶ τῇ ἐπαύριον ἡ περὶ τῆς ἁλώσεως Μεσημβρίας ἦλθεν ἡμῖν ἐλεεινὴ φάσις πάντας πτοοῦσα διὰ μειζόνων κακῶν ἀπεκδοχήν. εὑρόντες γὰρ αὐτὴν οἱ ἐχθροὶ πεπλησμένην πάντων τῶν ὀφειλόντων πρὸς κατοίκησιν ἀνθρώπων παρεῖναι πραγμάτων, ταύτην ἐκρά- C τησαν σὺν τῇ Δεβελτῷ, ἐν οἷς καὶ σίφωνας χαλκοῦς εὗρον λς´, καὶ τοῦ δι' αὐτῶν ἐκπεμπομένου ὑγροῦ πυρὸς οὐκ ὀλίγον, χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου πλῆθος. τῷ δ' αὐτῷ ἔτει καὶ πολλοὶ τῶν κατὰ Παλαιστίνην Χριστιανῶν μοναχῶν καὶ λαϊκῶν καὶ ἐκ πάσης Συρίας τὴν Κύπρον κατέλαβον, φεύγοντες τὴν ἄμετρον κάκωσιν τῶν Ἀράβων. ἀναρχίας γὰρ καθολικῆς κατασχούσης Συρίαν καὶ Αἴγυπτον καὶ Ἀφρικὴν καὶ πᾶσαν τὴν ὑπ' αὐτοὺς ἀρχήν, φόνοι τε καὶ ἁρπαγαὶ καὶ μοιχεῖαι, ἀσέλγειαί τε καὶ πᾶσαι πράξεις θεοστυγεῖς ἐν κώμαις τε καὶ πό- D λεσι ὑπὸ τοῦ θεολέτου αὐτῶν ἔθνους ἐπράττοντο. οἵ τε κατὰ τὴν ἁγίαν Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν πόλιν σεβάσμιοι τόποι τῆς ἁγίας ἀναστάσεως, τοῦ κρανίου καὶ τῶν λοιπῶν ἐβεβηλώ-

1. σεληνίων A, σεληνῶν vulg. 2. ὡς καὶ ἀκεφάλου ἀνδρὸς A, καὶ εἰς ἀκέφαλον ἄνδρα vulg. 4. φάσις A, φαύσις vulg. 9. ἐκπεμπομένου A, ἐκπεπομπένου vulg. 15. αὐτοὺς A, αὐτῶν vulg. 17. θεολέτου A, θεολέστου vulg. ἐπράττοντο A, ἐπράττετο vulg.

misimus, Novembris die primo gesta sunt. mensis autem eiusdem die quarto cometes visus est lunarum duarum ad invicem iunctarum formam referens, quae rursus ab invicem seiunctae, et in varias formas figuratae, in hominis capite truncati speciem desierunt. insequenti die infelix nuncius de Mesembriae clade ad nos delatus est, qui omnes ob graviorum malorum expectationem perterruit. eam enim bonorum omnium ad commodam habitationem necessariorum copia refertam comperientes, una cum Debelto cepere, quibus in locis siphones aerei triginta sex, atque ignis liquidi per eos emittendi, nec non auri argentique vis immensa reperta est. eodem etiam anno Christiani plurimi, quum monastici, tum laici ordinis ex Palaestina et universa Syria, intolerandum Arabum iugum illatamque sibi vexationem fugientes, Cyprum se receperunt. cum enim imperandi ius universum, et potestatis legitime gubernantis ordo per Syriam, Aegyptum, Africam, et universam Arabum ditionem divulsus ac penitus prostratus iaceret, caedes, rapinae, adulteria, libidines, omnia denique scelera deo odiosa, tam in plagis, quam in ipsis civitatibus ab ista gente caelitus profliganda admittebantur. tum vero in sancta Christi dei nostri civitate, sanctae resurrectionis et Calvariae veneranda loca, nec non alia

θησαν. ὁμοίως δὲ καὶ αἱ κατὰ τὴν ἔρημον δια
τοῦ ἁγίου Χαρίτωνος καὶ τοῦ ἁγίου Σάββα,
μοναστήρια καὶ αἱ ἐκκλησίαι ἠρημώθησαν. κα
ρέθησαν μαρτυρικῶς, οἱ δὲ τὴν Κύπρον κατέ
ταύτης τὸ Βυζάντιον, οὓς Μιχαὴλ ὁ εὐσεβὴς
Νικηφόρος ὁ ἁγιώτατος πατριάρχης φιλοφρό
τοῖς μὲν γὰρ ἐλθοῦσιν ἐν τῇ πόλει μοναστήριον ἐ
ρήσαντο· τοῖς δὲ κατὰ τὴν Κύπρον ἐναπομείνασ
καὶ λαϊκοῖς τάλαντον χρυσίου ἀπέστειλαν, καὶ
τους ἐθεράπευσαν. ἦν μὲν οὖν Μιχαὴλ εἰς π
καὶ ἐπιεικής, περὶ δὲ τῆς τῶν πραγμάτων διοική
νητος, δεδουλωμένος Θεοκτίστῳ μαγίστρῳ, καὶ
ἄρχουσιν. τῷ δὲ Φεβρουαρίῳ μηνὶ δύο Χριστια
γαρίας φυγόντων, ἐμήνυσαν τῷ βασιλεῖ Κροῦ
σπεύδοντα τοὺς ἐν τῇ Θρᾴκῃ ἀθρόως. καὶ τῇ
ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς τῆς πόλεως, καὶ θεοῦ προνοίᾳ ἐ
στρεψεν Κροῦμμος οὐκ ὀλίγους ἀποβαλών. ὁ δὲ
Ἀδριανούπολιν καταλαβών, καὶ διευθετήσας τ
ἀνέστρεψεν μετὰ χαρᾶς. καὶ ἀνελθὼν εἰς τὴν μο
Ταρασίου τοῦ πατριάρχου, καὶ ἐπιτελέσας αὐτ

6. φιλοφρόνως A, φιλοπόνως vulg. 7. ἐδωρή
στειλαν — ἐθεράπευσαν A, ἐδωρήσατο — ἀπέστε
πευσεν vulg. 11. τῶν add. ex A.

quaeque sacra vestigia profanata sunt, celebresque illa
positae Laurae, SS. Charitonis et Sabbae, reliquaque mon
siae cunctae desolatae, et Christianorum quidem nonnulli
commutarunt, alii Cyprum fuga lapsi, ex ea Byzantium
pientissimus imperator Michael et sanctissimus patriar
sollicitis charitatis operibus relevandos curarunt. in ur
fluentibus monasterium insigne dedit incolendum, ad
in Cypro se continuerunt, monachis ex aequo et lai
destinato, cunctos sedulo cultu prosequutus est. in
humani, et in lenitatem propensi Michael extitit, rer
nistrandarum inexpertum prorsus praestiterit: quippe
magistro caeterisque proceribus servili more se subn
mense Februario Christiani duo ex Bulgaria fuga lapsi
improviso Thraciam devastare consiliatum imperator
mensis autem eiusdem die decimo quinto imperator
suscipiente, Crummus, deo ita provide disponente, mult
desideratis, infecta re pedem in propriam ditionem re
vero Adrianopolim se conferens, rebus in ea secundum
positis, cum gaudio Cpolim reversus est. in sancti

συνα ἅμα Προκοπίᾳ τῇ αὐγούστῃ, ἀργυροπεταλῳ λιτρῶν ἐνενήκοντα πέντε τὸν ἱερὸν αὐτοῦ τάφον ἠμφίασεν. μετὰ δὲ τὴν ἅλωσιν Μεσημβρίας ἀπειπὼν ὁ βασιλεὺς τὰ πρὸς εἰρήνην Κρούμμου, ἐκ πάντων τῶν θεμάτων στρατολογήσας, πρὸ τοῦ ἔαρος εἰς τὴν Θρᾴκην περαιοῦσθαι ἐκέλευσεν· ὥστε πάν-
C τας δυσχεραίνειν, μάλιστα τοὺς Καππαδόκας καὶ Ἀρμενιακούς. τοῦ δὲ βασιλέως ἐξελθόντος μετὰ τῶν ταγμάτων μηνὶ Μαΐῳ συνεξῆλθεν πάλιν καὶ Προκοπία ἡ αὐγοῦστα ἕως τῶν Ἀχιδούκτου πλησίον Ἡρακλείας. τὰ δὲ πλήθη ἐπὶ τούτῳ δυσχεραίνοντα εἰς δυσφημίαν καὶ λοιδορίαν ἐτράπησαν κατὰ Μιχαήλ. τῇ δὲ δ΄ τοῦ Μαΐου μηνὸς ἔκλειψις ἡλίου γέγονεν περὶ τὴν δωδεκάτην μοῖραν τοῦ Ταύρου κατὰ τὸν ὡροσκόπον ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου· καὶ πολὺς φόβος ἔπεσε τοῖς ὄχλοις. ὁ δὲ βασιλεὺς περιεπόλευσε τὴν Θρᾴκην σὺν τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς στρατεύμασι, μήτε κατὰ Μεσημβρίαν ἀπερχόμενος, μήτ' ἄλλο
D τι τῶν ὀφειλόντων εἰς καθαίρεσιν ἐχθρῶν διαπραττόμενος, ἀλλ' ἢ μόνον πειθόμενος λόγοις ματαίοις τῶν ἀπειροπολέμων αὐτοῦ συμβούλων φασκόντων μὴ τολμᾷν τὸν ἐχθρὸν κατ' αὐτοῦ ἐλθεῖν ἐν τῇ ἰδίᾳ χώρᾳ καθεζομένου. καὶ ἦν βαρβαρικῆς ἐφόδου βαρυτέρα ἡ τῶν ὁμοφύλων πληθύς, ἀπορουμένων εἰς τὰς ἀναγ-

1. ἀργυροπεταλῳ A, ἀργυροπετάλων vulg. 3. ἅλωσιν A, ἀνάλωσιν vulg. 8. καὶ Πρ. ἡ Αὐγ. A, ἡ Πρ. Αὐγ. vulg. 9. τούτῳ] τοῦτο A, τούτου vulg. 15. Μεσημβρίαν A, Μεσημβρίας vulg.

chae Tarasii monasterium una cum Procopia augusta profectus, defuncti memoriae iustis parentatis, sacrum eius sepulchrum laminis argenteis pondo nonaginta quinque librarum circumtexit. caeterum Mesembria Romanis erepta, imperator pacis conditiones a Crummo oblatas repudians, exercitum ex thematibus cunctis collectum in Thraciam iussit traiicere, quod cuncti moleste ferre maxime Cappadoces atque Armeniaci. imperatorem itaque militares copias urbe educentem, Procopia augusta usque ad aquaeductus iuxta Heracliam prosequuta est, quod milites aegerrime passi, imperatorem conviciis et contumeliis palam incessebant. Maii porro mensis die quarto solis defectio contigit, ipso secundum horoscopum ad gradum Tauri duodecimum exoriente, ex quo terror ingens militum animis incubuit. imperator autem ducibus et militaribus ordinibus eductis, Thraciam obambulare, sed neque Mesembriam aggredi, neque profligandis hostibus necessarium quippiam moliri ausus est: insanis nimirum consiliariorum suorum sermonibus fidem adhibens, qui cum artis bellicae rudes plane essent, hostem in eum minime processurum affirmabant, sed potius in propria regione semper consessurum. porro provincia-

ἐψεύδοντο θεόθεν αὐτομάτως τὰς τῶν τάφων πύλας ἀνεῷχθαι
παραστάντες δὲ τῷ ἐπαρχικῷ βήματι, καὶ περὶ τὴν μαρτυρίαν
V.338 ὀκλάσαντες, τὸ τῆς μοχλεύσεως δρᾶμα πρὸ πάσης ἐξεῖπον τι-
μωρίας· οὓς ἀξίως μοχλεύσας πομπῇ δημοσίᾳ παρέπεμψεν
C ἀναβοῶντας τῆς τιμωρίας τὴν πρόφασιν· οὕτω γὰρ ὁ τῆς
κακίας εὑρετὴς διάβολος τοὺς στρατευομένους ἐξεπαίδευσεν, ὡς
μὴ αἰτιᾶσθαι τὰς ἑαυτῶν ἁμαρτίας, ἀλλὰ τὴν ὀρθόδοξον καὶ
πατροπαράδοτον πίστιν, καὶ τὸ τῶν μοναστῶν ἱερὸν σχῆμα,
τὸ τῆς κατὰ θεὸν φιλοσοφίας γυμνάσιον. οἱ δὲ πολλοὶ τῶν
ταῦτα βλασφημούντων σχήματι μόνον ἦσαν Χριστιανοί, τῇ δὲ
ἀληθείᾳ Παυλικιανοί, οἵτινες μὴ δυνάμενοι τὰ μυσαρὰ ἑαυτῶν
δόγματα παρεμφαίνειν, τῇ τοιαύτῃ προφάσει τοὺς ἀμαθεῖς πα-
ρενόθευον, Κωνσταντῖνον τὸν Ἰουδαιόφρονα μακαρίζοντες, ὡς
D προφήτην καὶ νικητήν, καὶ τὴν κακοδοξίαν αὐτοῦ ἐπ' ἀνατρο-
πῇ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
ἀσπαζόμενοι. τῇ δὲ κβ' τοῦ Ἰουνίου μηνὸς παραταξάμενοι
Χριστιανοί τε καὶ Βούλγαροι οὐ μακρὰν τῆς Ἀδριανουπό-
λεως, πταίουσι μὲν οἱ Χριστιανοὶ σφόδρα δεινῶς περὶ τὸν
πόλεμον· κρατοῦσι δὲ τῆς μάχης οἱ ἐχθροὶ τοσοῦτον, ὥστε
τοὺς πλείστους Χριστιανοὺς μήτε τὴν πρώτην συμβολὴν θεα-
σαμένους ἄκρᾳ φυγῇ χρήσασθαι· ὥστε τὸν Κροῦμμον κατα-

3. ἐξεῖπω f. 11. οἵ τινες μὴ: in his verbis desinit codex A.

divina manu reseratas mendaciter asserentes; ubi ad praefecti tribunal astiterunt, testimoniis labantes, totam vectium impulsorum fabulam nondum cruciatibus ac quaestionibus applicati enarravere. eos urbis praefectus vectibus ex hac causa alligatos ad ignominiae pompam, poenae causam ac delictum ore aperto conclamantes publice traducendos edixit. isto namque pacto sub signis suis militantes omnis malitiae diabolus auctor instruxit, ut non propria incusarent flagitia, sed orthodoxam et a patribus acceptam fidem sacrumque monasticam vitam agentium ordinem, qui philosophiae ad dei placitum institutae exercitamentum est, criminentur. plures quippe blasphemias eiuscemodi deblaterantium solo habitu Christiani, re vera Pauliciani in animo erant, qui abominanda sua sensa proferre non ausi, eiusmodi praetextu imperitorum simplicitati credebant illusuros se, ubi Constantino Iudaicae mentis homine tanquam propheta et victore pronunciato, ipsi pravam illius haesesim in dispensationis per carnem domini nostri Iesu Christi perniciem amplecterentur. mensis porro Iulii die vicesimo secundo Christianis simul et Bulgaris ad pugnam in invicem committendam ad Adrianopolim ex aequo instructis, Christiani in praelio pessime se gesserunt, id autem victoriae cesserunt hostibus, ut plures ex ipsis nondum primi conflictus initi spectatores

πλαγέντα νομίσαι λοχισμοῦ τινος τρόπον εἶναι τ
καὶ μικροῦ ἐπισχεῖν τοὺς ἑαυτοῦ πρὸς τὴν δίωξ
εἶδεν αὐτοὺς ἀκρατῶς φεύγοντας, καταδιώξας, ἀν
πολλά, καταλαβόντες καὶ τὸ τοῦλδον καὶ τοῦτο
γήσαντες. ὁ δὲ βασιλεὺς εἰς τὴν πόλιν φεύγων
τά τε πλήθη καὶ τοὺς τούτων ἄρχοντας ἐπαρώμ
καὶ τῆς βασιλείας τὴν ἀπόθεσιν ἐξομνύμενος· ἐν
οντι πατρικίῳ καὶ στρατηγῷ τῶν ἀνατολικῶν, ὡς
καὶ ἀνδρειοτάτῳ καὶ κατὰ πάντα πεποιημένῳ περ
τῆσαι τὴν βασιλείαν ἐκοινωνήσατο. τοῦ δὲ μηδ' ὅλ
ἐάσας αὐτὸν προΐστασθαι τῶν θεμάτων, αὐτὸς τη
κατέλαβεν τῇ κδ' τοῦ Ἰουνίου μηνός, θέλων μὲν
τὸ κράτος καὶ ἄλλον προχειρίσασθαι, μὴ συγχω
παρά τε τῆς γαμετῆς καὶ τῶν παραδυναστευόντων.
δὲ ὁ ἁγιώτατος πατριάρχης ἐν τούτῳ συνῄνει, ὡς
καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ περισωθησομένων, εἰ οὕτω
σθείη τις. οἱ δὲ στρατηγοὶ καὶ τὰ πλήθη μαθόν
σιλέα πεφευγέναι, ἀπογνόντες τὸ βασιλεύεσθαι ὑ
λοιπὸν καὶ βουλευσάμενοι καθ' ἑαυτούς, ἐδυσώπο
τὸν στρατηγὸν τῶν ἀνατολικῶν βοηθῆσαι τῷ κοιν
Χριστιανῶν πολιτείας ἀνθέξασθαι. ὁ δὲ μέχρι μὲν
δρῶς ἀνεβάλλετο τοῦ καιροῦ, στοχαζόμενος τὸ δ

effecti, velocissima tamen fuga pugnae se subduxerint: ad
mus ipse spectaculi novitate deterritus, insidiarum in s
rum, quod oculis probabat, apparatum existimaret, ac
insequerentur, suos aliquando detinuerit: ubi vero prae
modi fugae veritatem animadvertit, hostes a tergo insect
eorum et opimis spoliis direptis, stragem maximam edidit.
pariter fuga elapsus versus urbem pedem referebat, et mi
nes et eorum ductores maledictis incessens, imperii potest
dicaturum dato iusiurando pollicitus est, ac Leoni patric
talium duci, ceu viro pietate conspicuo et militari virtut
ac iam reipublicae administrandae idoneo, confestim ap
lium, sed eo dignitatem ultro delatam admittere recusant
regendorum potestate ipsi relicta, Iunii die vicesimo quar
tem urbem repetiit: ac imperium quidem deponere, aliu
cipem in thronum subrogare meditatus, ab uxore et proc
mam post eum in administranda re publica potestatem a
silium exequi non est permissus. sane Nicephorus sanc
triarcha propositis assentiebatur, cum nimirum, si eo
imperator designaretur, ipse Michael et liberi eius inco
forent salvandi. interea duces militaresque copiae omn

καὶ τῆς τῶν βαρβάρων ἐπιδρομῆς τὸ ἀνύποιστον, καὶ τὸ πρὸς
τοὺς βασιλεύοντας φυλάττων ὀρθὸν καὶ ἀνεπιβούλευτον. ἐπεὶ δὲ
κατὰ τῆς πόλεως τὸν ἐχθρὸν ἐπειγόμενον ἐθεάσατο, γράφει μὲν
Νικηφόρῳ τῷ πατριάρχῃ τὰ περὶ τῆς ἑαυτοῦ ὀρθοδοξίας δια-
βεβαιούμενος, αἰτῶν μετὰ τῆς εὐχῆς καὶ ἐπινεύσεως αὐτοῦ
V.339 τοῦ κράτους ἐπιλαβέσθαι. καὶ καταλαβὼν τὸ πρὸ τῆς πόλεως
τριβουνάλιον ἅμα τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς στρατεύμασιν ἐν-
νομώτατος βασιλεὺς Ῥωμαίων ἀναδείκνυται. καὶ μεσούσης
ἡμέρας ἐν Κωνσταντινουπόλει διὰ τῆς Χρυσῆς πόρτης εἰσέρ-
D χεται, καταλαβὼν τὰ βασίλεια. Μιχαὴλ δὲ ἀκούσας τὴν τού-
του ἀναγόρευσιν ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ φόρου προσδραμὼν σὺν
Προκοπίᾳ καὶ τοῖς αὐτῶν τέκνοις, ἀποκειράμενοι τὰς τρίχας
μοναχικὰ περιεβάλοντο. τῇ δὲ ια' τοῦ Ἰουλίου μηνὸς ἕκτῃ
ἰνδικτιῶνι, ἡμέρᾳ δευτέρᾳ, τῇ ἐπαύριον στεφθεὶς ὑπὸ Νική-
φόρου πατριάρχου ἐν τῷ ἄμβωνι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, τὰ
κατὰ τὴν πόλιν προστάττει φρουρηθῆναι τὰ τείχη νυκτὸς καὶ
ἡμέρας, αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ περιπολεύων, καὶ πάντας διεγείρων,
εὐελπίδας τε παραινῶν εἶναι, ὡς τοῦ θεοῦ παραδοξοποιήσαν-
P.427 τος, τάχιστα, διὰ πρεσβειῶν τῆς παναχράντου θεοτόκου καὶ

2. ἀνεπίβολον f.

ratoris fuga certiores factae, ab eiuscemodi homine imperari non amplius ferendum ratae, consilio inter se inito, Leonem orientalium ducem bono publico consuleret, et Christianam rem publicam erigeret rogaverunt. ille ruinam imperio imminentem et barbarorum, qui vix reprimi possent, violentas excursiones mente perpendens, fide... erga imperatores servandae suique ipsius a fraudis labe immu... custodiendi studiosus aliquo tempore substitit, et pro viribus di... tati admittendae moras opposuit. at cum hostem magnis itiner... ad urbem contendere animadvertit, a patriarcha Nicephoro, quem ... recta sua in deum fide certiorem fecit, ut ex ipsius nutu et ... prece comite proiectum colligat imperium, per litteras expetiit. t... vero ducibus et universis agminibus stipatus, in tribunalium ante ... bem positum conscendens, legitimus Romanorum imperator salutat..., medioque iam die Cpoleos porta, quae Chryse dicitur, ingres... regiam se confert. Michael Leonis designatione audita, cum P... cia et liberis in oratorium, quod ad forum est, confugiens, ... detonsis, una cum suis monasticum habitum induit. postera ... quae Iulii mensis fuit undecima, indictione sexta, feria hebd... secunda, in magnae ecclesiae ambone a Nicephoro patriarcha ... natus, urbis muros de die et nocte diligentius custodiri pr... ipse vero cunctos excitans, et ad meliorem spem concipiendum ... mans, deum immaculatae dei genitricis sanctorumque omnium inter... ventu brevi posthac novum et inopinatum aliquod opus editurum, ...

πάντων τῶν ἁγίων, καὶ μὴ πάντῃ καταισχυνθῆν ῥοῦντος διὰ πλῆθος πταισμάτων ἡμῶν. ὁ δὲ νέ ρὶμ Κροῦμμος ἀρθεὶς τῇ νίκῃ, καταλιπὼν τὸν ἴδ μετὰ τῆς οἰκείας δυνάμεως πολιορκεῖν τὴν Ἀδ μετὰ ἓξ ἡμέρας τῆς αὐτοκρατορίας Λέοντος, ἐπελ νάμεσι καὶ ἵπποις τῇ βασιλίδι πόλει, περιῄει πρὸ ἀπὸ Βλαχερνῶν ἕως τῆς Χρυσῆς πόρτης, ἐπιδεικ περὶ αὐτὴν δύναμιν, ἐπιτελέσας μιαρὰς καὶ δαιμο σίας ἐν τῷ πρὸς θάλασσαν λιβαδίῳ τῆς Χρυσῆς π σατο τῷ βασιλεῖ πῆξαι τὸ δόρυ αὐτοῦ κατ' αὐτῆ σῆς πόρτης. τοῦ δὲ τοῦτο μὴ καταδεξαμένου, ὑπέ τὴν ἰδίαν σκηνήν. θαυμάσας δὲ τὰ τῆς πόλεω τὴν εὔτακτον τοῦ βασιλέως παράταξιν, καὶ τῆς αὐτοῦ πολιορκίας ἀπογνούς, ἐπὶ συμβάσεις τρέπεται εἰρήνης πειραστικοὺς λόγους ἐποιεῖτο. ὁ δὲ βασιλε δραξάμενος ἐπειράθη τοῦτον λογχίσαι· ἀλλ' ὑπὸ τ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτιῶν τοῦτο εἰς πέρας ἀγαγεῖν ἐκωλ καθυπουργησάντων τοιούτῳ ἀφυΐᾳ, πληγωσάντων καιρίαν δὲ μὴ ἐπαγόντων πληγήν. ἐπὶ τοῦτο μαι στωρ ἀποστείλας κοῦρσον ἐν τῷ ἁγίῳ Μάμαντι

9. ᾐτήσατο — πόρτης om. f.   16. λοχῆσαι e.

propter peccatorum nostrorum multitudinem immensam nos pudore suffundendos confisus, muros per se ipsum c plorator obibat. porro Crummus iunior Sennacherim vic perbiam elatus, proprio fratre ad obsidendam Adrianopo copiis relicto, post dies sex a demandato Leoni imperio, peditum equitumque numero ad urbem propius acceder exercitus sequentis se virtute, ad muros a Blachernis ad que portam protensos obambulabat, profanisque et ve cis sacrificiis ad pratum Chryse portae adiacens perac Chrysen portam hastam infigere ab imperatore expetiit respuente, in proprium tentorium recessit. cum autem ros et instructissimum imperatoris exercitum haud sine vidisset, obsidionem ponere posse desperans, ad pacis ine convertitur. num igitur pacem Romani expeterent, inito loquio experiri tentavit. imperator occasione captata l dere molitus est: verum delictorum nostrorum multituc tus, et ad huiusmodi tropaeum excitandum sociorum delusus, coeptum opus in felicem exitum deducere non va mo enim facinoris administri plura vulnera inflixerunt, n intulerunt letale, ex quo in rabiem versus homo perditis ditis militibus ad sanctum Mamantem missis, palatium

παλάτιον ἐνέπρησε, καὶ τὸν χαλκοῦν λέοντα τοῦ ἱππικοῦ σὺν τῷ δράκοντι τοῦ Ὑδρίου, καὶ μαρμάριος ἐπιλέκτοις ἐν ἁμάξαις φορτώσας ὑπέστρεψεν, παρακαθίσας Ἀδριανουπόλει, καὶ ταύτην ἑλών.

ctum igne supposito consumpsit. tum vero aereo circi leone et Hydrii dracone cum selectioribus marmoribus in currus coniectis, retro pedem tulit, et obsidione ad Adrianopolim posita, eam demum armorum vi subiugavit.